Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial 3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) **license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format
Adapt — remix, transform, and build upon the material

՝Ա՛ՀՏ Ը ՃԷՏԻՏ

ԵԱ՛ՆԻ

ԻՆՃԻԼ Ի ՇԷՐԻՖ

ԼԻՍԱՆ Ը ԱՍԼԻ Ի ԵՈՒՆԱՆԻՏԷՆ
ՊԻՔ ԹԷՐՃԷՄԷ

معارف عمومیه نظارت جلیله‌سنك ۹ صفر ۱۹
و ۱٤ مایس ۳۱۷ تاریخلی و ۱۱٤ نومرولی
رخصتنامه‌سیله نشر اولنمشدر

مصارف آمریقان بیبل شرکتی طرفندن تسویه
اولنه‌رق طبع اولنمشدر

ԽՓԹԱՆՊՕԼՏԱ
Ա. Ց. ՊՕՅԱՃԵՆՑ ՄԱԹՊՍ՝ԱՐՀԵՏԱ
ՔԱՊ՝ ՕԼՄՒՄԱՐԵՏ ՏՐԻ

—

1901

(831-ակ.
745Ա2

ՑԻՇՐԻՈՄ

				Պ—ոյ Իւղ	—հէջէ
Ինճիլ,	Մատթէոսըն	թահրիրի	իւզրէ	28	1
,,	Մարկոսըն	,,	,,	16	88
,,	Ղուկասըն	,,	,,	24	143
,,	Յովհաննէսին	,,	,,	21	235
,,	Ա'մալ ի Րուսուլ			28	306
	Պօղոս ըէսուլըն				
Րօմալըլարա	ըլիսալէսի			16	396
Կորնթոսլըլարա	Ա· ըլիսալէսի			16	433
,,		Բ·	,,	13	469
Գաղատիալըլարա			,,	6	493
Եփեսոսլըլարա			,,	6	505
Փիլիպպէլիէրէ			,,	4	517
Կողոսալըլարա			,,	4	526
Թեսաղոնիկէլիէրէ	Ա·		,,	5	535
,,		Բ·	,,	3	543
Տիմոթէոսա	Ա·		,,	6	547
,,		Բ·	,,	4	557
Տիտոսա			,,	3	564
Փիլիմոնա			,,	1	568
'Իպրանիլէրէ			,,	13	570
Յակոբոս ըէսուլըն 'ուղուղի ըլիսալէսի				5	598
Պետրոս	,,	Ա·	,,	5	607
,,	,,	Բ·	,,	3	618
Յովհաննէս	,,	Ա·	,,	5	624
,,	,,	Բ·	,,	1	634
,,	,,	Գ·	,,	1	635
Յուդա	,,		,,	1	637
Վահի ի Յովհաննէս				22	640

1324-79

ԻՆՃԻԼ

ՄԱՏԹԷՈՍԸՆ ԹԱՀՐԻՐԻ ԻԻԶՐԷ

ՊԱՊ 1

1 Յիսուս Քրիստոս, իպն ի Դաւիթ իպն ի Աբրա-
համըն Նէսէպինին քիթապը սըր։
2 Աբրահամ Իսահակը Թէվիտ էյլէտի. վէ Իսա-
հակ Յակոբը Թէվիտ էյլէտի. վէ Յակոբ Յուդայը
3 վէ անըն գարնաշլարընը Թէվիտ էյլէտի. վէ
Յուդա Թամարտան Փարէս ի՛լէ Զարայը Թէվիտ
էյլէտի. վէ Փարէս Եսրոնը Թէվիտ էյլէտի. վէ
4 Եսրոն Արամը Թէվիտ էյլէտի. վէ Արամ Ամին-
դաբը Թէվիտ էյլէտի. վէ Ամինադաբ Նահասոնը
Թէվիտ էյլէտի. վէ Նահասոն Սալմոնը Թէվիտ
5 էյլէտի. վէ Սալմոն Րահաքտան Բոոսը Թէվիտ
էյլէտի. վէ Բոոս Հառութտան Ովբէդի Թէվիտ էյ-
6 լէտի. վէ Ովբէդ Յեսսէյի Թէվիտ էյլէտի. վէ
Յեսսէ Դաւիթ մէլիյի Թէվիտ էյլէտի. վէ Դաւիթ
մէլիք՝ Ուրիասընըն զէվճէսինտէն Սողոմոնը Թէվիտ
7 էյլէտի. վէ Սողոմոն Ռոբովամը Թէվիտ էյլէտի.
վէ Ռոբովամ Աբիայը Թէվիտ էյլէտի. վէ Աբիա
8 Ասայը Թէվիտ էյլէտի. վէ Ասա Յոշաափատը
Թէվիտ էյլէտի. վէ Յոշաափատ Յովրամը Թէվիտ
9 էյլէտի. վէ Յովրամ Ոզիայը Թէվիտ էյլէտի. վէ

Ոզիա ծովաթաւմը թէվլիտ էյլէտի. վէ ծովաթամ
Աքազը թէվլիտ էյլէտի. վէ Աքազ եզեկիայը
10 թէվլիտ էյլէտի. վէ եզեկիա Մանասէյի թէվլիտ
էյլէտի. վէ Մանասէ Ամոնը թէվլիտ էյլէտի. վէ
11 Ամոն ծովսիայը թէվլիտ էյլէտի. վէ ծովսիա բա-
բելոն էսարէթի ղէմանընտա ճեքոնիայը վէ անըն
12 գարնուաշլարընը թէվլիտ էյլէտի. վէ Բաբելոն է-
սարէթինտէն սօնրա ճեքոնիա Սաղաթիէլի թէվ-
լիտ էյլէտի. վէ Սաղաթիէլ Զօրաբաբէլի թէվլիտ
13 էյլէտի. վէ Զօրաբաբէլ Աբիուդը թէվլիտ էյլէ-
տի. վէ Աբիուդ եղիակիմի թէվլիտ էյլէտի. վէ
14 եղիակիմ Ազովրը թէվլիտ էյլէտի. վէ Ազովր
Սադովկը թէվլիտ էյլէտի. վէ Սադովկ Աքինի
թէվլիտ էյլէտի. վէ Աքին եղիուդը թէվլիտ էյլէ-
15 տի. վէ եղիուդ եղիազարը թէվլիտ էյլէտի. վէ
եղիազար Մաթթանը թէվլիտ էյլէտի. վէ Մաթ-
16 թան Յակոբը թէվլիտ էյլէտի. վէ Յակոբ Մա-
րիամընն զէվճի Յովսէփի թէվլիտ էյլէտի. վէ Մա-
գուամէնն Քրիստոս տէնիլէն Յիսուս թէվէլիւա
էթտի. Իմոի նէսլէրին ճիւմլէսի Աբրահամընտան
Դաւիթէ գատար օն տէօրթ նէսլ, վէ Դաւիթ-
տէն Բաբելոն էսարէթինէ տէյին օն տէօրթ նէսլ,
վէ Բաբելոն էսարէթինտէն Քրիստոսա գատար
օն տէօրթ նէսլ տիր։

18 Վէ Յիսուս Քրիստոսընն վէլատէթի պու վինվալ
իւզրէ օլտու. Եաննի վալիտեսի Մարիամ Յովսէ-
փէ նիշանլը իքէն, իճթիմա'լերինտէն էվվէլ,
19 Րուհ իւլ Գուատտան համիլէ պուլունտու։ Իմոի
անըն զէվճի Յովսէփ սալիհ օլմըշընտան վէ անը
բիւսլայ էթմէք իսթէմէտիկինտէն, անը կիզլիճէ
20 պօշամագ նիյէթինտէ լոի։ Ամմա պունու տիւ-
շինիւը իքէն, իշթէ Բապպըն մէլէյի բիւյատտա
անա կէօրիւնուպ՝ էյ Յովսէփ լոյն ի Դաւիթ,
զէվճէնի Մարիամը գապուլ էթմէյէ գօրգմա. զի-
րա անըն բահմինտէ մէվճուտ օլան՝ Րուհ իւլ

21 Գուատտան տըր, վէ օ՝ պիր օղուլ տօղուրաճագ,
վէ անա *Յիսուս թէսմիյէ էտէճէքսին. զիրա օ՝
դավմընը կիւնահլարընտան խէլաս էտէճէք տիր՝
22 տէտի։ Իմոի պունուն ճիւմլէսի Բապպ թաբա-
23 ֆընտան փէյղամպէր վասըթասըյլէ, Իշթէ պա-
քիրէ համիլէ օլուպ՝ պիր օղուլ տօղուրաճագ
տըր, վէ անա Էմմանուէլ (քի թէրճէմէ օլունը-
սա՝ Աллահ պիզիմ իլէ՝ տէմէք տիր) թէսմիյէ է-
տէճէքլէր տիր՝ տէյիւ պույուրըլան քէլամընն իթ-
24 մամ օլունմասը իչինէն վագը՝ օլտուս Իմոի Յովսէփ
ույգուտտան ույանտըգտա, Բապպըն մէլէյինին
քէնտիսինէ էթտույի էմրէ իմթիսալէն պէվճէսինի
25 գապուլ էյլէտի։ Վէ անը իւք օղլընը տօղուրըն-
ճայատտէք պիլմէդ իտի. վէ օլ Էա'տտա Յիսուս
թէսմիյէ էյլէտի։

1 Վէ Յիսուս Հէրովդէս մէլիյին կիւնլէրինտէ Եէ-
հուտիյէնին Բեթլեհէմ ընհրինտէ տօղտըղը պէ-
ման, իշթէ շարգ թարաֆընտան Երուսաղէմ'ա-
2 լիմլէր կէլիպ, Եհհուտիլէրին տօղմուշ օլան մէլի-
յի նէրէտէ տիր. զիրա շարգտա անըն եըլտըզը-
նը կէօրտիւք վէ անա սէճտէ գելմաղա կէլտիք՝
3 տէտիլէր։ Վէ Հէրովդէս մէլիք պունու իշիթտիք-
տէ, քէնտիսի վէ անըն իլէ պէրապէր պիւթիւն
4 Երուսաղէմ տոպիս միւգթաբիպ օլտու։ Վէ ճիւմ-
լէ պաշ քահինլէրը իլէ գավմընն 'իւլէմասընը ճէմ'
էտիպ՝ անլէր էն Քրիստոսըն նէրէտէ տօղաճա-
5 ղընը սիւ'ալ էյլէտի։ Անլէր տախի անա տէտիլէր
քի՝ Եհհուտիյէնին Բեթլեհէմ ընհրինտէ փուղճ-
զ. զիրա փէյղամպէր վասըթասըյլէ պէօյլէ եազըլ-
6 մըշ տըր. Եաննի՝ էյ Յուդա տիյարը Բեթլեհէմ,

*Ե-'Դ՝ խէլասքեար

Ցուգա էմիրլերի արաբընտա սէն տախի ասլ
քուշիւք տէյիլսին, զիրա գալմըմ Իսրայէլ կիւ
ատճէք պիր էմիր սէնտէն զուհուր էտէճէք տո
7 Ո զէման Հերովդէս 'ալիմլերի կիզլիճէ չաղըրը
Բէլտըզըն նէ զէման կէօրիւնտիւյիւնիւ անլէրտէ
8 թահգիգ էթտի. վէ՝ կիտինիզ, մա'սումա տա'լ
տիզդաթլէ մա'լիւմաթ ալըպ՝ անը պուլտըղընը
զէման պանա խապէր վէրինիզ, քի պէն տախ
կիտիպ անա սէճտէ Գըլայըմ՝ տէյէրէք անլէր
9 Բնթլեհէմէ կէօնտէրտի։ Անլէրը տախի վէլի
տինկէյիպ կիթտիլէր. վէ իշթէ չարգտա կէօր
տիւքլէրի Բէլտըզ՝ վարըպ մա'սումըն պուլունտ
ղը եէրին իւզէրինտէ տուրունճայա տէքին էօ
10 ըինճէ կիթտի։ Վէ Բէլտըզը կէօրտիւքլէրինի
11 զիյատէսիյլէ սէվտուք օլտըլար։ Վէ էվէ կիր
մա'սումը վալիտեսի Մարիամ իլէ պուլտըլար,
տիւշիւպ անա սէճտէ Գըլտըլար, վէ խազին
ըինի աչըպ անա, հէտիյէ օլարագ, ալթուն
քինանիւք վէ միւրը ի նաֆի թագտիմ էթտիլէր
12 Վէ Հերովդէսին Հանընա 'ալտէթ էթմէմիլէրը
անլէրէ ըիւյատա վահի օլունմաղըք, քէնտի տէ
յարլարընա տիկէր պիր ճօլտան 'ազիմէթ էթտիլէր
13 Վէ անլէրին 'ազիմէթինտէն սօնրա, իշթ
Բատպընը մէլեյի ըիւյատա Ցովսէֆէ կէօրիւնիւպ
Գալգ, մա'սում իլէ վալիտեսինի ալըպ՝ Մըսր
Քիրար էյլէ, վէ պէն սանա սէօյլէյինճէյէ տէյին
օրատա գալ. զիրա [illegible] մա'սումը հէյա
14 էթմէք իչինա արայաճա [illegible] ։ Ո տախ
գալգըպ վէ կէճէլէյին մ[illegible] իլէ վալիտեսի
15 ալըպ՝ Մըսրա կիթտի. վէ [illegible] էսին վէֆատ
նա տէյին օրատա գալըր. թա [illegible] Ողլըմը Ս
ըրտան չաղըրտըմ՝ տէյիւ մէյղամպէր վասըթ
ըյլէ Բատպ թտրագբընատն պուլուրըլան քէլ
իթմատ օլունա։
16 Ո զէման Հերովդէս 'ալիմլէր թտրագբընատ

խթինդա օլունտըղընը կէօրտիւքտէ, դայէթլէ
ղաղապա կէլտի. վէ 'ալիմլերտէն թահգիգ էթ
տիյի զէմանա կէօրէ, Բնթլեհէմ իլէ հէվ սինօր
լարընտա, իչի Հաչընտան ասլաղը պուլունան
17 ճիւմլէ չօճուգլարը գաթլ էթտիրտի։ Ո զէման՝
Բատատա պիր սէտա, Հա'նի Ֆէրեատ վէ ազա
18 յըշ վէ գիյատէ Ֆիղան իչիտիլտի. Ռաքէլ էվա
տընա ազլայըպ՝ նամէվճուտա օլտըգլարը իչի
Թէսէլի գապուլ էթմէզ իտի՝ տէյիւ Երեմիա փէյ
ղամպէրին սէօյլէտիյի քէլատ իթմատ օլունտու։
19 Վէ Հերովդէսին վէֆաթընատն սօնրա, իշգէ
Բատպընը մէլեյի Մըսրտա Ցովսէֆէ ըիւյատա
կէօրիւնիւպ, Գալգ՝ մա'սում իլէ վալիտեսինի ա
լըպ՝ Իսրայէլ տիյարընա կիթ, զիրա մա'սումըն
ճանընա գաստ էտէնլէր էօլտիւլէր՝ տէտի։ Ո տա
խի գալգըպ վէ մա'սում իլէ վալիտեսինի ալըպ՝
Իսրայէլ տիյարընա կէլտի։ Լաքին նէհուտիյէտէ
Արքեղայոսըն՝ քէնտի փէտէրի Հերովդէսին նէ
րինէ մէլիք օլտըղընը իշիթմէյէրէ, օրատա կիթմէ
յէ գօրգտու. վէ ըիւյատա քէնտինէ վահի օլուն
23 մաղլէ Գալիլեա սէվթլէրինէ կիթտի։ Վէ կէլիպ
Նազարէթ տէնիլէն շէհրտէ սաքին օլտու, քի՝
Նազարէթլի տէնիլէճէք տիր՝ տէյիւ փէյղամպէր
վասըթասըլյէ սէօյլէնիլէն քէլատ իթմատ օլունա։

ՊԱՊ 3

1 Վէ օ զամանլարտա Ցովհաննէս՝
Թէվպէ էյլէյիճի, գիրա մէլէքութ լուս սէմավաթ
2 Հագլաչմըշտըրըպ՝ տէյիպ, Նէհուտիյէ պէրիյէսին
3 տէ վա'զ էտէրէք զուհուր էյլէտի։ Զիրա՝ Բատ
պընը Հօլընը Հազըրլայընըզ, անըն թտրիգլէրինի
ասղրուլտընըզ՝ տէյէրէ։, պէրիյէտէ նիսա էտէ
նինն սէտասը՝ տէյիւ նատյի փէյղամպէրը վասըթա
4 սըյլէ Խապէր վէրիլէն զաթ պու տըր։ Պու Ցով

հաննէս տախի տէվէ թիւյիւնտէն լիպաս կիյմիշ,
վէ պէլինէ գայիշ գուշանմըշ իտի, թա՛ամը տա-
5 խի չէքըրկէլէր իլէ եապան պալը իտի. Ո զէման
ըրուսաղէմ վէ պիւթիւն եէհուտիյէ հէմ ծոր-
դանանըն պիւթիւն ճիվարըննըն էհալիսի անըն
6 եանընա չըգըպ, կիւնահլարըննը իգրար էտէրէք,
ծորդանանտա անըն էլիյէ վաֆթիզ օլուննուրլար
7 իտի, վէ ֆէրիսիլէր իլէ սատուգիլէրտէն նիչէլէ-
րինին քէնտի վաֆթիզինէ կէլուիքլէրինի կէօր-
տիւքտէ, անլէրէ տէտի քի՝ Էյ էննկէրէք նէսլի,
կէլէճէք ղազապտան գաչմաղը սիզէ քի՞մ էօյ-
8 րէթտի. իմտի թէվպէյէ լայըգ մէյվէ հուսուլէ
9 կէթիրինիզ, վէ՝ փէտէրիմիզ Աբրահամ տըր՝ տէ-
մէյի քէնտի քէնտինիզէ տիւշիւնմէյինիզ. գիր-
սիզէ տէրիմ քի՝ Ալլահ Աբրահամա չու թաշլար-
տան պինէ էվլատ հուսուլէ կէթիրմէյէ գատիր
10 տիր, վէ հէմ տէ հալա պալթա աղաճլարըն քէօ-
քիւնիւն եանընա գօնուլմըշ տըր. իմտի էյի մէյ-
վէ վէրմէյէն հէր աղաճ քէսիլիպ աթէշէ աթըլըր,
11 պէն սիզի թէվպէ իչիւն սու իլէ վաֆթիզ էտէ-
րիմ, ամմա պէնտէն սօնրա կէլէն պէնտէն գուս-
րէթլի տիր, անըն այագ գապլարընը չէք թաշը-
մաղա լայըգ տէյիլ իմ. օ սիզի Րուհ իլէ Գուս
12 վէ աթէշէ վաֆթիզ էտէճէք տիր. եապասը
տախի էլինտէ օլուպ՝ քէնտի խարմանընը թէմա-
մըյլէ սավուրաճագ, վէ պուղտայընը տէր ան-
պար էյլէյիպ՝ սամանը սէօնմէզ աթէշէ եագա-
ճագ տըր.

13 Ո զէման Ցիսուս Ցովհաննէսին էլիյլէ վաֆթիզ
օլուննագ իւզրէ Գալիլէատան Ցորդանանա անըն
14 եանընա կէլպի. Լաքին Ցովհաննէս՝ պէն սէնին
էլինէյ վաֆթիզ օլուննագա միւհթաճ օլտըղըմ
հալտէ սէն պանա՞ մը կէլիյօրսըն՝ տէյէրէք, անը
15 մէն՝ էթմէյքտէ իչքէն, Ցիսուս տախի անա ճէվա-
պէն՝ Շիմտի պըրագ, չիւնքի հէր հագգը պէօյլէ

եէրինէ կէթիրմէմիզ կէրէք տիր՝ տէտի. օ զէման
16 անը պրագտը, վէ Ցիսուս վաֆթիզ օլուննըգ-
տան սօնրա տէր՝ագապ սուտան չըգտը, վէ
իչքէ անա սէմավաթ աչըլտը, վէ Րուհ Ուլլահը՝
կէօյէրճին կիպի էնէրէք քէնտինին իւզէրինէ կէ-
17 մէքտէ կէօրտիւ. վէ իչքէ՝ Սէվկիւլիւ Օղլըմ
պու տըր, անտէն բագի իմ՝ տէյիւ սէմավաթտան
պիր սէտա կէլտի.

ՊԱՊ 4

1 Ո զէման Ցիսուս՝ Շէյթան Թարաֆընտան Թէճ-
րիպէ օլուննագ իւզրէ՝ Րուհըն սէվկիյլէ պէրբի-
2 յէյէ կիթտի. վէ գըրգ կիւն գըրգ կէճէ օրուճ
ԹուԹուպ՝ սօնրա աճըգտը.
3 վէ Թէճրիպէ էտիճի անըն եանընա կէլիպ՝ էյէր
իպն Ուլլահ իսէն, էմր էթ պու Թաշլար էքմէք
4 օլսունլար՝ տէտի. Ո տախի ճէվապէն՝ ինսան
եալընըգ էքմէքլէ եաշամագ, անճագ Ալլահըն
աղզընտան սատըր օլան հէր պիր քէլամլէ Է-
ը՝ տէյիւ եագըլմըշ տըր՝ տէտի.
5 Ո զէման Շէյթան անը մուգատտէս չէհրէ կէօ-
Թիւրիպ՝ հէյքէլին պուրճու իւզէրինէ տուրտու-
6 րարագ, Անա՝ էյէր իպն Ուլլահ իսէն, քէնտինկի
աշաղըյա աթ. գիրա՝ Սէնին հագգընտա քէնտի
մէլէքլէրինէ էմր էտէճէք տիր, վէ այաղընը
Թաշա չարփմամագ իչիւն սէնի էլլէրի իւզէրինէ
գալտըրտաճագլար՝ տէյիւ եագըլմըշ տըր՝ տէտի.
7 Ցիսուս անա՝ Ֆէզալիք Ալլահըն օլան Թապիը
Թէճրիպէ էթմէյէսին՝ տէյիւ եագըլմըշ տըր՝ տէտի.
8 Թէքրար Շէյթան անը ղայէթ եիւքսէք պիր
տաղա կէօԹիւրիւպ՝ անա տիւնեանընն ճիւմլէ մէ-
9 մալիքի իլէ անլէրին չանընը կէօսթէրէրէք, Անա՝
էյէր տիւշիւպ պանա սէճտէ գըլար իսէն, պուն-
10 լարընն ճիւմլէսինին սանա վէրիրիմ՝ տէտի. Ո զէ-

ման Յիսուս անա՝ [Արտըմա] չէ՛քլէ, էյ Շէյթան,
զէրա՝ Ալլահըդ օլան Բապպա սէճատ գըլասըն, վէ
եալընըզ անա ՚իպատէթ էտէսին՝ տէյլու եազըլմըշ
11 տըր՝ տէտի։ Ո զէման Շէյթան անը թէրք էթտի։
վէ իլթէ մէլէքլէր կէլիպ՝ անա խըտմէթ էթտիլէր։
12 Իմդի Յիսուս՝ Յովհաննէսին էլէ վէրիլմիյինի ի-
շիթտիքտէ, Գալիլեա թարաֆընա ՚ազիմէթ էյլէ-
13 տի։ Վէ Նազարէթի թէրք էտէրէք՝ կիտիպ Զա-
բուղոն իլէ Նեփթաղիմ սինօրլարընտա վէ տէնիզ
քէնարընտա պուլունան Կափառնայումտա սա-
14 քին օլտու. Թա քի եսայի փէյղամպէր վասըթա-
15 սըյլէ, Յորդանանըն էօթէ թարաֆընտա, տէնիզ
եօլընտա պուլունան Զաբուղոն տիյարը վէ Նեփ-
թաղիմ տիյարը, եա՚նի թա՚ի֊ֆէլէրին Գալիլեա-
16 սը, Զուլմէթտէ օթուրան գավմ ՚ազիմ նուր
կէօրտիւ, վէ էօլիւմ տիյարը վէ կէօլկէսինտէ օ-
թուրանլարա նուր տօղտու՝ տէյլու պույուրըլան
17 քէլամ իլթիմամ օլունա։ Ո զէմանտան Յիսուս վա՚զ
էթմէյէ վէ՝ թէվպէ էտինիզ, զէրա մէլէքլիւթ
իւս սէմավաթ եազըլմըշ տըր՝ տէմէյէ պաշլատը։
18 Վէ Յիսուս Գալիլեա տէնիզի քէնարընտա կէ-
զէր իքէն՝ իքի գարնտաշ, եա՚նի Պետրոս տէնի-
լէն Սիմոն իլէ գարնտաշը Անդրէասը, տէնիզէ
աղ աթմագտա իքէն կէօրտիւ, չիւնքի անլէր
19 պալըգ ավճըսը իտիլէր։ Վէ անլէրէ՝ Արտըմճա
կէլինիզ վէ սիզի լինսան ավճըսը էտէճէյիմ՝ տէ-
20 տի։ Անլէր տախի տէր ՚ագապ աղլարը պրագըպ՝
21 անընն արտընճա կիթտիլէր։ Վէ օրատան իլէրի
կիտիպ՝ փէտէրլէրի Զէբեդէոս իլէ պէրաձէր գա-
յըգտա աղլարընը թա՚իր էթմէքտէ պուլունան
ՙահիկը իքի գարնտաշը, եա՚նի Զէբեդէոս օղու
Յակոբոս իլէ գարնտաշը Յովհաննէսի կէօրիւպ՝
22 անլէրի տախի չաղըրտը։ Վէ պունլար հէման գա-
յըգը վէ փէտէրլէրինի թէրք էտէրէք անընն ար-
տընճա կիթտիլէր։

23 Վէ Յիսուս պիւթիւն Գալիլեայը տօլաշարագ սի-
նագօղլարընտա թա՚լիմ, վէ մէլէքիւթիւն միւժ-
տէսինի թէպշիր, վէ խալգ արասընտա պուլու-
նան հէր մարազը վէ հէր խասթալըղը տէփ՚ էտէր
24 իտի։ Վէ անըն շէօհրէթի Սիւրիանընն հէր պիր
թարաֆընա շայը՚ օլմասըյլէ, ճիւմլէ ՚իլէթլիլէ-
րի, եա՚նի տիւրլիւ տիւրլիւ մարազա վէ ազրը-
լարա միւպթէլա օլանլարը, վէ ճիննլիլէր իլէ
սար՚ալըլարը վէ քէօթրիւմլէրի անըն եանընա կէ-
25 թիրտիլէր, վէ օ տախի անլէրէ շիֆա վէրտի։ Վէ
Գալիլեա իլէ Դեկապոլիստէն վէ Երուսաղէմ իլէ
ԷՀուտիյէտէն վէ Յորդանանըն էօթէ թարա-
ֆընտան պիր չօղ ճէմա՚աթլար անըն արտընճա
կիթտիլէր։

ՊԱՊ 5

1 Վէ ճէմա՚աթլարը կէօրմէքլէ տաղա չըղտը՝ վէ
օթուրտընընտա շակիրտլէրի եանընա կիլտիլէր։
2 Վէ աղզընը աչըպ անլէրէ թա՚լիմ էտէրէք տէտի
3 քի, Նէ՛ միւպարէք տիր բուհճա ֆագիր օլան-
լար, զէրա մէլէքիւթ իւս սէմավաթ անլէրինն տիր։
4 Նէ՛ միւպարէք տիր մահզուն օլանլար, զէրա ան-
5 լէր թէսէլլի պուլաճագլար, Նէ՛ միւպարէք տիր
հալիմլէր, զէրա անլէր զէմինի միրաս ալաճագ-
6 լար։ Նէ՛ միւպարէք տիր սալահա աճըգըպ սու-
7 սայանլար, զէրա անլէր տօյուրուլաճագլար։ Նէ՛
միւպարէք տիր մէրհամէթլիլէր, զէրա անլէր մէր-
8 համէթ մաղհար օլաճագլար։ Նէ՛ միւպարէք տիր
գալպի փաք օլանլար, զէրա անլէր Ալլահը կէօ-
9 րէճէքլէր։ Նէ՛ միւպարէք տիր սուլհ էտինլիլէր,
զէրա անլէրէ էվլատ Ուլլահ թէսմիյէ օլունաճագ-
10 տըր։ Նէ՛ միւպարէք տիր սալահ սէպէպիյլէ թէ-
՚աստի կէօրէնլէր, զէրա մէլէքիւթ իւս սէմավաթ
11 անլէրինն տիր։ Պէնիմ սէպէպիմէ սիզէ սիթէմ է-

տիպ թէ՝ատոմ էթիոքլերի վէ հալան եէրէ ՝ա-
լէյհինիզտէ հէր կէօնէ ֆէնա սէօզ սէօյլէտիքլերի
12 գէտան, նէ՞ միւպարէք սինիզ։ Մէսրուր ու չատ-
ման օլունըզ, զիրա սէմավաթտա էճրինիզ չօգ
ուրը· չիւնքի սիզտէն էվվէլ օլան փէյղամպէրլէ-
րէ պէօյլէ թէ՝ատոմ էթիոլերը։
13 Սիզ եէրին թուզու սընըզ· լաքին թուզ թաթ-
սըզ օլորըզ թագոիրտէ նէ՞ իլէ թուզլանաճագ
ուրը· արթըգ տրշարըյա աթըլըպ՝ ատէմլէրին ա-
յոգլարը ալթընտա պասըլմագտան պաշգա պիր
14 շէյէ եարատմազ։ Սիզ տիւննեանըն նուրու սընըզ·
տաղ իւզէրինտէ վագը՝ պիր շէհր կիզլէնէմէզ։
15 Վէ չըրադը եագըպ քիւչէ ալթընա գօմազլար, ամ-
մա շէմ՝տան իւզէրինէ գօրլար, վէ խանէտէ պու-
16 լունանլարըն ճիւմլէսինէ գիյա վէրիր։ Պու վէճհլէ
նուրընըզ ատէմլէրին էօնիւնտէ գիյա վէրսին, քի
սիզին էյի ՝ամէլէրինիզի կէօրիւպ՝ սէմավաթտա
օլան փէտէրինիզի թէմճիտ էտէլէր։
17 Պէն շէրի՝աթը եա փէյղամպէրլէրի իպթալ էթ-
մէք իչիւն կէլտիմ զանն էթմէյինիզ· անլէրի իպ-
թալ իչիւն տէյիլ, անճագ իթմամ իչիւն կէլտիմ։
18 Զիրա հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ եէր իլէ
կէօք զա՞իլ օլմատըգճա, շէրի՝աթըն ճիւմլէսի
իթմամ օլունճայա տէյին՝ անտէն պիր հարֆ եա
19 պիր նոգթա զա՞իլ օլմայաճագ ուրը։ Իմտի հէր
քիմ պու էն քիւչիւք էմրլէրինի պիրինի նագզ է-
տիպ տէ, ատէմլէրէ էօյլէ թա՝լիմ էտէրսէ, մէկ-
քիւթ իւս սէմավաթտա էն քիւչիւք տէնիլէճէք
տիր։ Ամմա հէր քիմ ՝ամիլ օլուպ տա թա՝լիմ
էտէրսէ, մէկքիւթ իւս սէմավաթտա պէօյիւք
20 տէնիլէճէք տիր։ Զիրա սիզէ տէրիմ քի՝ էյէր
սալահընըզ ՝իւլէմա վէ ֆէրիսիլէրին սալահընտան
գիյատէ օլմազ իսէ, մէկքիւթ իւս սէմավաթտա
սալա կիրմէյէճէքսինիզ։
21 Էսքի զէման ատէմլէրինէ՝ Գաթլ էթմէյէսին,

վէ հէր քիմ գաթլ էտէրսէ, հիւքմէ միւսթա-
հագգ օլաճագ տըր՝ տէնիլտիյինի իչիթտինիզ։
22 Ֆագաթ պէն սիզէ տէրիմ քի՝ հէր քիմ գարն-
տաշընա սէպէպսիզ ղազապ էտէրսէ, հիւքմէ
միւսթահագգ օլուր· վէ հէր քիմ քէնտի գարն-
տաշընա՝ Բագա տէրսէ՝ միլլէթ մէճլիսինին հիւք-
միւնէ միւսթահագգ օլուր· վէ հէր քիմ՝ Ադմագ
տէրսէ, ճէհէննէմ աթէշինէ միւսթահագգ օլուր։
23 Իմտի թագոիմէկի մէզպահա կէթիրտիյինգտէ՝ օ-
բատա գարնտաշընգըն սէնին ՝ալէյհինտէ պիր շէյի
24 օլորըզ խաթըրինգա կէլիրսէ, թագոիմէկի օբատա
մէզպահըն էօնիւնտէ պրագ, վէ կիտիպ էվվէլա
գարնտաշընգ իլէ պարըշ· անտէն սօնրա կէլիպ
25 թագոիմէկի թագոիմ էյլէ, Խասիկ իլէ պէրա-
պէր եօլտա իքէն՝ չապուգ անըն իլէ տուշմ օլ,
քի խասիկ սէնի գաարյա, գատը տախի սէնի
մէ՞մուրա թէսլիմ էտիպ՝ զընտանա աթըլմայա-
26 սըն, Հագիգաթէն սանա տէրիմ քի, սօն ման-
կըրը էտա էթմէյինճէ՝ օբատան չըգմայաճագսըն,
27 [Էսքի զէման ատէմլէրինէ՝] Զինա էթմէյէսին՝
28 տէնիլտիյինի իչիթտինիզ, Ֆագաթ պէն սիզէ տէ-
րիմ քի՝ հէր քիմ նիսատան պիրինէ շէհվէթլէ պա-
գարսա, գալպինտէ անըն իլէ զինա էթմիշ օլուր,
29 Իմտի սաղ կէօզիւդ սէնին սիւրչմէնէ սէպէպ օլուր
իսէ, անը չըգարըպ՝ քէնտիկտէն տէֆ՝ էթ, զի-
րա ՝ազանտան պիրինին գայ՝ օլմասը պիւթիւն
ճէսէտինգին ճէհէննէմէ աթըլմասընտան սանա
30 խայրսըզ տըր, վէ էյէր սաղ էլինգ սէնին սիւրչմէնէ
սէպէպ օլուր իսէ, անը քէսիպ՝ քէնտինգտէն տէֆ՝
էթ. զիրա ՝ազանտան պիրինին գայ՝ օլմասը պիւ-
թիւն ճէսէտինգին ճէհէննէմէ աթըլմասընտան սա-
31 նա խայրսըզ տըր, Հէր քիմ զէվճէսինի պօշատսա,
32 անա թալագնամէ վէրսին՝ տէնիլմիշ տիր, Ֆա-
գաթ պէն սիզէ տէրիմ քի՝ հէր քիմ զինատան
ղայրի պիր սէպէպ զէվճէսինի պօշատսա,

ան՝ զինա էթոխրիը. վէ հէր քիմ պօշանմըշ օ-
լան իլէ էվլէնիրսե, զինա էթմիշ օլուր.
33 Եինէ էսքի զէման աստմլէրինէ՝ Սալան հէրէ
հէմին էթմէյէսին, անճագ հէմինէ վա՛տ էթու-
յինի Բասպա էտա էտէսին՝ տէնիլտիկինի իչիթ-
34 տինիզ. Ցագաթ պէն սիզէ տէրիմ քի՝ Ատա հէ-
մին էթմէյէսինիզ. Նէ սէմա հագգը իչիւն, գիրա
35 Ալլահըն թախթը տըր. Նէ տէ զէմին հագգը ի-
չիւն, գիրա անըն այագլարընըն պասամադը տըր.
Նէ Երուսաղէմ հագգը իչիւն, գիրա Մէլիք ի՛ա-
36 զիմին չէհրի տիր. Նէ տէ պաշըկ հագգը իչիւն
հէմին էտէսին, գիրա պիր գըլը ագ հախօտ գա-
37 րա էյլէմէյէ գատիր տէյիլ սին. Լաքին սէօզիւ-
նիւզ՝ էվվէթ՝ էվվէթ, խայր՝ խայր օլսուն. պուն-
լարատն զիյատէսի չէրիրտէն տիր.
38 Կէօզէ կէօզ վէ տիշէ տիշ՝ տէնիլտիկինի իչիթ-
39 տինիզ. Ցագաթ պէն սիզէ տէրիմ քի՝ Ֆէհմիյէ
գարըշը տուրմայասընըզ. լաքին հէր քիմ սէնին
սաղ հանադընա վուրուր իսէ, անա օլ պիրինի
40 ծէ չէվիր. վէ սէնին իլէ տա՛վա էտիսի՝ էնթարի-
41 նի ալմագ իսթէյէնէ ճիւպպէնի տէ պրագ. վէ
սէնի պիր միլ կիթմէյէ իճպար էտէն քիմսէ իլէ
42 իքի ճիլ կիթ. Սէնատէն տիլէյէնէ վէր, վէ սէնատէն
էօտիւնճ ալմագ իսթէյէնատէն եիւզ չէվիրմէ.
43 Ֆօնշընիը սէվէսին վէ տիւշմէնինէ պուղղ էտէ-
44 սին՝ տէնիլտիկինի իչիթտինիզ. Ցագաթ պէն սիզէ
տէրիմ քի՝ Տիւշմէնլէրինիզի սէվինիզ, սիզէ պէտ
տու՛տա էտէնլէրէ խայր տու՛տա էյլէյինիզ, սիզէ
պուղղ էտէնլէրէ էյիլիք էտինիզ, վէ սիզի ինճի-
տէնլէրը հէմ սիզէ թէ՛ատտի էտէնլէրը իչիւն տու՛տա
45 էտինիզ. Թա քի սէմալաթտա օլան փէտէրինի-
զին էվլատը օլասընըզ. գիրա քէնտի կիւնէչինի
Ֆէնալըք իլէ էյիլէր իւզէրինէ տօղտըրըր. հէմ
սաչի վէ Ֆասըզ քիմսէլէր իւզէրինէ եաղմուր
46 եաղտըրըր. Գիրա սիզի սէվէնլէրի սէվիք խսէնիզ,

նէ՞ էճրինիզ օլուր. կէօմրիւքճիլէր տախի հէման
47 էօյլէ էթմէզլէ՞ր մի. Վէ էյէր եալընըզ գարնտաշ-
լարընըզա սէլամ վէրիր խսէնիզ, գիյատէ նէ՞ էթ-
միշ օլուրսընըզ. կէօմրիւքճիլէր տախի էօյլէ էթ-
48 միշ մի, իմտի սէմալաթտա օլան փէտէրինիզ
քեամիլ օլարաղ կիտի՝ սիզ տախի քեամիլ օլունըզ.

ՊԱՊ 6

1 Ատէմլէրէ կէօրիւնմէք իչիւն, սատագանըզը ան-
լէրին էօնիւնատէ վէրմէք գտէն սագընընըզ. Հօգտա
սէմալաթտա օլան փէտէրինիզին ինտինատէ էճրի-
2 նիզ օլմագ. Իմտի սատագա վէրտիկիտէ, միւ-
տէմլէր թարաֆընատան մէտհ օլունմագ իչիւն էթ-
տիքլէրի կիպի, էօնիւնճէ պօրու չալմայասըն.
հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի, անլէր էճրլէրինի
3 տըրըր. Ամմա սէն սատագա վէրտիկինտէ՝
4 սօլ էլինի սաղ էլինին էթտիկինի պիլմէսին. Ֆի
սատագանի կիզլատէ օլա, վէ կիզլատէ կէօրէն փէ-
տէրինի սանա ՚ալէնէն միւքեաֆաթ էտէճէք տիր.
5 Վէ տու՛տա էթտիկինտէ, միւրա՛լէր կիպի օլմա-
յասըն. գիրա անլէր ստէմլէրէ կէօրիւնմէք իչ-
իւն՝ սինագօղլարտա վէ քէօչէ պաշլարընատա
տուրուպ տու՛տա էթմէյի սէվէրլէր. հագիգաթէն
սիզէ տէրիմ քի, անլէր էճրլէրինի տըրըր.
6 Ամմա սէն տու՛տա էթտիկինտէ խալվէթինէ կիր,
վէ գափուդը գափայաչ՝ կիզլատէ օլան փէտէրինէ
տու՛տա էյլէ. վէ կիզլատէ կէօրէն փէտէրինի սանա
7 ՚ալէնէն միւքեաֆաթ էտէճէք տիր. Վէ տու՛տա
էթտիկինտէ փութփուրէսէթլէր կիպի տիհուտէ
հէրէ սէօզ չօղալթմայընըզ. գիրա անլէր չօղ
սէօյլէտիքլէրի իչիւն միւսթէճապ օլաճագլարընը
8 զանն էտէրլէր. Սիզ անլէրէ միւշապիհ օլմայասը-
նըզ. գիրա փէտէրինիզ միւհթաճ օլընըզընըզ չէյ-

լերի՝ սիզ քենաիսինաէն թալէպ էթմէզտէն էվվէլ
9 պիլիը։ Իսմի սիզ պու մինվալ իւզրէ տու՛ա է-
տինիզ. Էյ սէմալաթտա օլան փէտէրիմիզ, իսմին
10 մուգատտէս օլսուն. Մէլէքիւթիւդ կէլսին. իրա-
տէթին սէմատա օլտըղը կիպի, հէր իւզերին-
11 տէ տախի իճրա օլունսուն. Եէվմի էքմէյիմիզի
12 պիզէ պու կիւն վէր. Վէ պիզէ՝ *սուչու օլան-
լարա պաղըլտատըղըմըզ միսիլիւ, պիզիմ †սուչ-
13 լարըմըզը պաղըլա. Վէ պիզի իղվայա կէթիր-
մէ, լաքին պիզի շէրիրտէն գուրթար. գիրա
մէլէքիւթ վէ գուտրէթ վէ 'իզզէթ իւ էլ էպէտ
սէնին տիր։ Ամին։
14 Չիրա առէմլէրէ սուչլարընը պաղըլատըղընըզ
թագտիրտէ, սէմալի փէտէրինիզ տախի սիզէ
15 պաղըլայաճագ տըր։ Ամմա առէմլէրէ սուչլարընը
պաղըլամատըղընըզ սուրէթտէ, փէտէրինիզ տա-
խի սիզին սուչլարընըզը պաղըլամայաճագ տըր։
16 Վէ օրուճ թուրթարըղընըզ զէման միւրա՛իլէր
կիպի մահզուն չէհրէլի օլմայընըզ. գիրա անլէր
օրուճ թուրթարգլարընը առէմլէրէ կէօսթէրմէք
իչիւն չէհրէլէրինի պօզարլար. հագիգաթէն սիզէ
տէրիմ քի, անլէր էճրլէրինի ալմըղլար տըր։
17 Ամմա սէն օրուճ թուրթար իքէն՝ պաշընկը էաղ-
18 լայըպ ևիւզիւնիւ ևըյգա. Շէօյլէ քի օրուճ թուր-
թարըղընը առէմլէրէ տէյիլ, անճագ կիպիտէ օլան
փէտէրինէ կէօսթէրէսին. վէ կիպիտէ կէօրէն փէ-
տէրինէ սանա ['ալէյնէն] միւքեաֆաթ էտէճէք տիր։
19 Ֆէնաինիզ իչիւն եէր իւզերինտէ խազինէլէր
ճէմ՛ էթմէյինիզ. օրատա կիւմէ վէ փաս պօզար,
վէ խըրսըզլար տիմարը տէլիպ՝ սըրգաթ էտէր-
20 լէր։ Ամմա քենաինիզ իչիւն սէմատա խազինէլէր
ճէմ՛ էտինիզ. օրատա նէ կիւմէ վէ նէ փաս պօ-

*Եոան. պօրճլու
†Եոան. պօրճլարըմըզը

դար, նէ տէ խըրսըզլար տիմարը տէլիպ սըրգաթ
21 էտէրլէր։ Զիրա խազինէնիզ հէր նէրէտէ իսէ,
22 գալպինիզ տախի օրատա օլաճագ տըր։ ճէսէտին
չըրաղը կէօզ տիր. իսմի էյէր կէօզիւդ սաճ իսէ,
23 պիւթիւն ճէսէտիդ միւնէվվէր օլուր. Լաքին կէօ-
զիւդ ֆէնա օլտըղը հալտէ՝ պիւթիւն ճէսէտիդ
դարանլըգ օլուր. իսմի սէնտէ օլան նուր գա-
րանլըգ իսէ, օլ գարանլըգ նէ՛ գատար օլաճագ
24 տըր։ Հիչ պիր քիսէ իքի էֆէնտիյէ գուլըգ է-
տէմէզ. գիրա էա պիրինէ պուղդ էտիպ՝ տիկէրի-
նի սէվճէք տիր, էախօտ պիրինէ միւլազէմէթ
էտիպ՝ տիկէրինի թահգիր էտէճէք տիր. հէմ
Ալլահա հէմ տէ մալէ գուլըգ էտէմէզսինիզ։
25 Պունա պինա՛էն սիզէ տէրիմ քի՝ Հայաթընըզ
իչիւն նէ եէյճէյինիզի վէ նէ իչէճէյինիզի վէ հէմ
տախի ճէսէտինիզ իչիւն նէ կիյճէյինիզի էնտիչէ
էթմէյինիզ. հայաթ թա՛ամտան, վէ ճէսէտ էլ-
26 պիսէտէն էվլա տէյի՛լ մի տիր։ Հավա գուշլարընա
պագընըզ. գիրա նէ էքէրլէր, նէ պիչէրլէր վէ նէ
տէր անպար էտէրլէր, վէ սէմալի փէտէրինիզ
անլէրի պէսլէր. սիզ անլէրտէն էֆզալ տէյի՛լ մի
27 տինիզ։ Վէ սիզտէն քի՛մ էնտիչէ էթմէքլէ՝ *պօ-
յունա պիր արշըն զամմ էթմէյէ գատիր տիր,
28 էլպիսէ իչիւն տախի նի՛չիւն էնտիչէ էտէրսինիզ,
սահրանըն զամպագլարընա տիգգաթ էտինիզ,
նա՛սըլ պէօյիւրլէր. նէ չալըշըրլար, նէ իփլիք
29 պիւքէրլէր։ Լաքին սիզէ տէրիմ քի, Սողոմոն
պիւթ ճիւմլէ տապաթըյլէ անլէրտէն պիրի կիպի
30 կիյինամիշ տէյիլ իտի։ Պու կիւն մէվճուտ օլուզ
հարընը ֆուրունա աթըլան սահրա օթուռնու Ալ-
լահ պէօյլէ կիյինտիրտիյի հալտէ, սիզի տահա զի-
յատէ կիյինտիրմի՛զ մի, էյ իսանըր նօգսան օլան-
31 լար։ Իսմի՝ նէ՛ եէյճէյինիզ, վէ նէ՛ իչէճէյինիզ, վէ

*Եաւսփ՝ հաշընա

32 Նե՛ կկէձէկիզ՝ տէյերէք էնսիշե էթմէկինիզ. Զիւնքի պուղլարըն ճիւմլեսի թա՛ղիքէլերին մաթլուպը
տըր. զիրա սէմաւի փէտէրինիզ պուղլարըն ճիւմ-
33 լէսինէ միւհթաճ օլմըղընըզը պիլիր. Լաքին էվվէլա Ալլահըն մէլէքութիւնիւ վէ անըն սալահընը
թալեպ էյլէյինիզ, վէ պուղլարըն ճիւմլեսի տակի
34 սիզէ իհսան օլուռնաճագ տըր. Իմոի ճարըն իչիւն էնսիշէ էթմէկինիզ. զիրա ճարընքի կիւն քէնոի
շէյլէրի իչիւն էնսիշէ էտէճէք տիր. հէր կիւնէ
քէնոի տէրսի քիւաֆի տիր.

ՊԱՊ 7

1 Հիւքմ էթմէկինիզ, քի հիւքմ օլունմայասընըզ.
2 Զիրա էթտիկինիզ հիւքմիլէ սիզ տակի հիւքմ օ-
լունաճագսընըզ, վէ էօլչտիկիւնիւզ էօլչէքլէ սի-
3 զէ էօլչիւլէճէք տիր. Վէ նի՞չիւն գարնտաշընըն
կէօզիւնտէքի չէօփէ պագըյօրսըն տա՝ քէնոի
կէօզիւնտէ օլան մէրթէկէ տիգգաթ էթմէզսին.
4 Եախօտ քէնոի կէօզիւնտէ մէրթէք վար իքէն,
գարնտաշընընա՝ կէլ կէօզիւնտէն չէօփիւ չըգար-
5 յըմ՝ նա՞սըլ տէյէ պիլիրսին. Էյ միւրա՛ի, էվվէ-
լա մէրթէկի քէնոի կէօզիւնտէն չըգար, վէ պա՛-
տէհու գարնտաշընըն կէօզիւնտէն չէօփիւ չըգար-
մագ իչիւն էյիճէկ կէօրէճէքսին.
6 Մուգաւտէս նէսանէկի քէլպլերե վէրմէկինիզ, վէ
ինճուլէրինիզի խընգիրլերին էօնիւնէ աթմայընըզ.
օլմայա քի անլէրի այագլարընըն չկնէյէլէ, վէ
տէօնիւպ սիզի ճըրթալար.
7 Թալեպ էտինիզ, սիզէ վէրիլէճէք տիր. արայը-
նըզ, պուլմաճագսընըզ. գափուլը չալընըզ, վէ սի-
8 զէ այճըլմագ տըր. Զիրա հէր թալեպ էտէն՝ ա-
լըր, վէ արայան՝ պուլուր, վէ գափուլը չալանա
9 այճըլմագ տըր. Ադէպա՝ զիղտէն հա՞նկը ատէմ
պուղունուզ, քի՝ օղլու-քէնտիսինտէն էքմէք թա-

10 լէպ էթտիկի հալտէ, անա թաշ վէրէ. Վէ պալըգ
11 թալեպ էթտիկի հալտէ, անա ճըլան վէրէ. Իմոի
նէյէր սիզ հարամազ իքէն՝ էվլատընըզա էյի տա-
թիկլէրը վէրմէյի պիլիրսէնիզ, սէմաւաթտա օլան
փէտէրինիզ նէ՛ գատար զիյատէ՝ քէնոինտէն թա-
լեպ էտէնլէրէ նի՛մէթլէր վէրիճէք տիր.
12 Իմոի ատէմլէրին սիզէ հէր նէ մու՛ամէլէ էթ-
մէկլէրինի իսթէրսէնիզ, սիզ տակի անլէրէ էօյլէ
էտինիզ. զիրա շէրի՛աթ վէ փէյղամպէրլէրը պուն-
տան ՚իղարէթ տիր.
13 Տար գափուտան կիրինիզ, զիրա հէլաքա կէօ-
թիւրէն գափու կէնիշ վէ հօլ վասի՛ տիր, վէ
14 անտէն կիրէնլէր չօգ տըր. Զիրա հայաթա կէօ-
թիւրէն գափու տար վէ հօլ էնսիզ տիր, վէ անը
պուլանլար ազ տըր.
15 Եալանճը փէյղամպէրլէրտէն սագրընընըզ. անլէր
սիզէ գօյուն լիսասըյլէ կէլիրլէր, ամմա պաթը-
16 նէն գափրճը գուրտ տըրլար. Անլէրի մէյլէլէրին-
տէն թանըյաճագսընըզ. տիքէնլէրտէն իւզիւմ,
հա տէվէ տիքէնլէրինտէն իճմիր տէվշիրիլի՛ր մի.
17 Պէօյլէճէ հէր էյի ագաճ էյի մէյվէ վէրիր, վէ ֆէ-
18 նա ագաճ ֆէննա մէյվէ վէրիր, էյի ագաճ ֆէննա
մէյվէ վէրէմէզ, ֆէննա ագաճ տակի էյի մէյվէ
19 վէրէմէզ, էյի մէյվէ վէրմէյէն հէր ագաճ քէսի-
20 լիա՝ աթէշէ աթըլըր. Իմոի անլէրի մէյվէլէրին-
տէն թանըյաճագսընըզ.
21 Պանա՝ եա՛ Րապպ, հա՛ Րապպ՝ տէյէն հէր քիմ-
սէ մէլէքիւթ իւս սէմաւաթա կիրէճէք տէյիլ
տիր. անճագ սէմաւաթտա օլան փէտէրիմին իրա-
22 ռէթինի ֆի՛իլէ կէթիրէն ՚էրէր. Օլ կիւնտէ պա-
նա չօգ քիմսէլէր՝ եա՛ Րապպ, հա՛ Րապպ, սէնին
իսմինէ վէյղամպէրլիք էՀթիէտիք մի, վէ սէնին
իսմինէ ճինճլէր
23 ճէքլէր

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՀ

թանըմատըմ. պէնիմ եանըմուռան կիտինիզ, 24 Ֆըսգ իշլէյէնլէը՝ տէյիւ 'ալէնէն սէօյլէյէճէյիմ։
Իսոն պու սէօզլէրիմի հէը իշիտիպ անլէրի Ֆի-
'ինէ կէթիրէնի՝ քէնտի խանէսինի գայա իւզէրին-
տէ պինա էտէն 'ագիլ պիր ատէմէ թէշպիհ էսէ-
25 րիմ։ Վէ եաղմուր եաղտը վէ սէյլէը կէլտի վէ
րիւզկեարլար էստի տէ, օլ խանէյէ չարփտըգ-
ըընտա, թէմէլի գայա իւզէրինտէ գուրուլտըղը
26 սէպէպտէն եըգըլմատը։ Վէ պու սէօզլէրիմի հէը
իշիտիպ անլէրի Ֆի'ինէ կէթիրմէյէն՝ քէնտի խա-
ՆէսինԷ գուա իւզէրինտէ պինա էտէն ահմագ պիր
27 ատէմէ թէշպիհ օլունուր։ Վէ եաղմուր եաղտը
վէ սէյլէը կէլտի վէ րիւզկեարլար էստի տէ, օլ
խանէյէ չարփտըգլարընտա եըգըլտը. վէ անըն
եըգըլմասը 'ազիմ իտի։
28 Վէ Իսոուս պու սէօզլէրի թէքմիլ էթտիյի զէ-
ման, խալգ անըն թա'լիմինէ հայրան գալտըլար։
29 Զիրա անլէրէ՝ 'իւլէմա կիպի տէյիլ, անճագ հիւ-
քիւմէթ սահիպի կիպի թա'լիմ էտէր իտի։

ՊԱՊ 8

1 Վէ տաղտան էնտիյինտէ՝ անըն արտընճա պիր
2 չօգ ճէմա'աթլար կիթտի։ Վէ իշթէ պիր ճիւզամ-
ուր կէլիպ՝ նա Բապպ, էյէր իսթէրսէն, պէնի թաթ-
հիր էթմէյէ գատիր սին՝ տէյէրէք անա սէճտէ
3 էյլէտի։ Վէ Իսոուս՝ իսթէրիմ, թահիր օլ՝ տէյէ-
րէք էլինի ուզատըպ անա տօգունտու. օ տաիսի
4 տէր 'ագապ ճիւզամընտան թահիր օլտու։ Վէ Իս-
ուս անա՝ Սագրն՝ քիմսէյէ սէօյլէմէյէսին. լաքին
կիտիպ քէնտինի քեահինէ կէօսթէր, վէ անլէրէ
շէհատէթ օլմագ իչուն Մովսէսին էմր էյլէտիյի
թագտիմէյի թագտիմ էյլէ՝ տէտի։
5 Վէ [Իսոուս] Կափառնայումա կիրտիյինտէ, եա-
նընա պիր եիւզ պաշը կէլտի, վէ րէճա էտէրէք,

6 եա Բապպ, խըտմէթքէարըմ խանէտէ քէօթրիւմ
եաթըպ՝ զիյատէսիյլէ էզիյէթ չէքմէքտէ տիր՝
7 տէտի։ Իսոուս տաիսի անա՝ պէն կէլիր անա շիֆա
8 վէրիրիմ՝ տէտի։ Եիւզ պաշը իսէ ճէվապէն՝ նա
Բապպ, տամըմըն ալթընա սէնին կիրմէնէ պէն
լայըգ տէյիլ իմ. անճագ պիր սէօզ սէօյլէ, խըտ-
9 մէթքէարըմ շիֆա պուլուր։ Զիրա պէն թահթ ը
հիւքիւմէթտէ պուլունմըշ պիր ատէմ օլուպ՝ պէ-
նիմ տէ թահթ ը իտարէմտէ 'ասքէր պուլուն-
մաղլէ պիրինէ՝ կիթտ տէտիկտէ՝ կիտէր, վէ տի-
կէրինէ՝ կէլ դէդիէ՛դէ՝ կէլիր. վէ գուլըմա՝ Շու-
10 նու եափ՝ դէդիէ՛դէ, եափար՝ տէտի, Իսոուս
տաիսի պո-նու- իշլէթտիյինտէ՝ թէ'աճճիպ էտէրէք
արտընճա կէլէնլէրէ՝ Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ
քի, պէնի Իսրայէլտէ պիլէ պու գատար իման
11 պուլմատըմ։ Վէ սիզէ տէրիմ քի՝ Շարգտան վէ
ղարպտան չօգ քիմսէլէր կէլիպ, Արրահամ վէ Ի-
սահակ վէ Ճակոբ իլէ պէրապէր մէլէքիւթ իւս
12 սէմավաթտա սօֆրայա օթուրաճագլար։ Ամմա
մէլէքիւթիւն էվլատը խարիճէ զուլմէթէ աթըլա-
ճագ տըր։ օրատա աղլայըշ վէ տիշ ղըճըրտամասը
13 օլաճագ տըր՝ տէտի։ Վէ Իսոուս եիւզ պաշըյա՝
կիթ, վէ սանա ինանտըղընա կէօրէ օլսուն՝ տէ-
տի. վէ օլ սա'աթ խըտմէթքէարը շիֆա պուլտու։
14 Վէ Իսոուս Պեարոսըն խանէսինէ կէլիպ՝ անըն
գայն վալիտէսինի հիւմմայա թութուլմըշ վէ եաթ-
15 մըշ կէօրտիւյիւնտէ, Անըն էլինէ տօգունմաղլէ՝
հիւմմասը զա՛իլ օլտու. օ տաիսի գալգըպ՝ անլէրէ
խըտմէթ էյլէտի։
16 Վէ ախշամ օլտըգտա՝ եանընա չօգ մէճնուն
քիմսէլէր կէթիրիլտի. օ տաիսի րուհլարը քէլմէյէ
չըգարըպ՝ ճիւմլէ 'իլէթլի օլանլարա շիֆա վէրտի։
17 Թա քի նասյի փէյղամպէր վասըթասըյլէ՝ Օ խաս-
թալըգլարըմըզը ալտը, վէ մարազլարըմըզը եիւք-
լէնտի՝ տէյիւ պույուրըլան քէլամ իթմամ օլունա։

18 Վէ Յիսուս էթրաֆընաս պէր չօգ ճէմա՛աթլար
կէօրմէքլէ, օլ պէր թարաֆա կէչմէսինէք էմր
19 էթտի։ Վէ Իւլէմաատան պէրի եագլաշըպ անա՝
եա մու՛ալլիմ, հէր նէրէյէ կիտէրսէն, պէն ար-
20 ընճա կէլմիյիմ՝ տէմէսի իւզէրինէ, Յիսուս անա՝
Թիւքիլէրին ինլէրի վէ հալա գուշլարընըն եու-
վասըը վար տըր, լաքին իպն իւլ ինսանըն քէնտի
21 պաշընը գօյամազ եէրի եօգ տըր՝ տէտի։ Վէ շա-
կիրտլէրինաէն պուլունան տիկէր պէրի անա՝ Է-
ֆէնտի, պանա իզն վէր, էվվէլա կիտիպ փէտէ-
22 րիի տէֆն էտէյիմ՝ տէտի։ Ամմա Յիսուս անա՝
Արտընճա կէլ· պրագ էօլիւլէր քէնտի էօլիւլէրի-
նի տէֆն էթսինլէր՝ տէտի։
23 Վէ գայըղա կիրտիյինտէ՝ շակիրտլէրի տախի
24 անըն արտընճա կիրտիլէր։ Վէ իշթէ տէնիզտէ
օլ տէրէճէ չիտտէթլի ֆուրթունա պուհուր էթտի
քի, գայըգ տալղալարընէ էօրթիւլիյօր իտի։ քէն-
25 տիսի իտէ ուչուտմագտա իտի։ Վէ շակիրտլէրի եա-
նընա կէլիպ՝ էֆէնտի, պիզի գուրթար, հէլաք
26 օլույօրըզ՝ տէյէրէք, անը ույանտըրտըլար։ Ո
տախի անլէրէ՝ էյ իման նօգսան օլանլար, նի-
չինն գօրդադ սընըզ՝ տէտի։ օ զէման գալգըպ՝
րիւզկէարլար իլէ տէնիզի ազարլատը։ Վէ դայէթ
27 իմանընզգ օլտու։ Վէ օլ ատէմլէր՝ Պու նա՞սըլ
քիմսէ տիր քի՝ հէմ րիւզկէարլար վէ հէմ տէ
տէնիզ անա իթա՛աթ էտէր՝ տէյէրէք թէ՛աճ-
ճիւպ էթտիլէր։
28 Վէ էօթէ թարաֆա Գէրգեսիլէրին տիյարընա
կիրտիյինտէ, ույզարլատան չըգմըշ իկի ույճ-
նուն անը գաբշըլատը։ վէ գայէթ ազընը օլմալա-
րը ճիհէթիյլէ օ եօլտան քիմսէնին կէչմէսի ույճ-
29 քին տէյիլ իտի։ Վէ իշթէ՝ նա Յիսուս իպն Ուլ-
լահ, պիզիմ իլէ սէնին նէ՞ իշին վար։ պուրայա
վագթընատան էվվէլ պիզէ ՛ազա՞պ էթույէք իշինն
30 ույ կէլմին՝ տէյէրէք Ֆէրիսատ էթտիլէր։ Վէ ան-

լէրտէն ուզագտա օթլանըը պէօյիւք պիր տօնուզ
31 սիւրիւսիւ վար իտի։ Վէ ճինլէր անա եալվարըպ՝
էյէր պիզի չըգարըը իսէն, պիզէ տօնուզ սիւրիւ-
32 սիւնէ կիրմէյէ իզն վէր՝ տէտիլէր։ Օ տախի անլէ-
րէ՝ կիտինիզ՝ տէտիքտէ, չըգըպ տօնուզ սիւրիւ-
սիւնէ կիրտիլէր։ վէ իշթէ պիւթիւն տօնուզ սիւ-
33 րիւսիւ ույչրուտմատան տէնիզէ աթըլըպ՝ սուլարտա
թէնէ օլտու։ Վէ ՚անլէրէ օթլատանլար ֆիրարլէ
չէհրէ վարըպ՝ պիւթիւն վագը՛այը, վէ մէճնուն-
34 լարըն քէյֆիյէթինէ նագլ էթտիլէր։ Վէ իշթէ
պիւթիւն չէհր եհուէթ Յիսուսը գաբշըլատաղա
չըգըպ՝ անը կէօրտիւքլէրինտէ, հուտուտլարըն-
տան չըգմասընը ըճմա էթտիլէր։

ՊԱՊ 9

1 Վէ գայըղա կիրիպ էօթէ թարաֆա կէչէրէք,
2 քէնտի շէհրինէ կէլտի։ Վէ իշթէ անա տէօշէքտէ
եաթար պէր քէօթրիւմ կէթիրտիլէր։ վէ Յիսուս
անլէրին իմանընը կէօրմէքլէ, քէօթրիւմէ՝ Օղլըմ,
ճէսարէթլէն, կիւնահլարընզ սանա ՚աֆվ օլուն-
3 տու՝ տէտի։ Վէ իշթէ ՚Իւլէմատան պա՛զընտը
քէնտի քէնտիլէրինէ՝ Պու ատէմ քիւֆր էտիյօր՝
4 տէտիլէր։ Վէ Յիսուս անլէրին էֆքէարընը պիլ-
մէքլէ տէտի քի՝ Նի՞չինն գալպլէրինիզտէ ֆէնա
5 մէքլէ տէտի քի՝ Նի՞չինն գալպլէրինիզտէ ֆէնա
շէյլէր տիւշինիյօրսունըզ· Չիւնքի հա՞նգիսը գօ-
լայ տըր, կիւնահլարընզ ՚աֆվ օլունտու՝ տէմէ-
6 լայ տըր, կիւնահլարընզ ՚աֆվ օլունտու՝ տէմէ-
սի՞ մի, եօգտա՝ Գալգ վէ կէզ՝ տէյէտի՛ մի։ Ամմա
իպն իւլ ինսանըն եէր իւզէրինտէ կիւնահլար
՚աֆվ էթմէյէ հիւքիւմէթի վար իտիյինի պիլմէ-
նիզ իշինն, (օ զէման քէօթրիւմէ,) Գալգ տէօ-
7 նիզ իշինն, (օ զէման քէօթրիւմէ,) Գալգ տէօ-
տու։ Վէ իշյինկի գալտըրըպ խանէյինէ կիրթ՝ տէտի։ Օ տախի
8 գալգըպ խանէսինէ կիրթտու։ Վէ խալգ պօռնո-
կէօրմէքլէ թէ՛աճճիւպ էտիպ՝ տատմլէրէ պէօյլէ
գուտրէթ վէրէն Աղլահա համտ էյլէտիլէր։

9 Վէ Յիսուս օրատան իլէրի կէչէր իքէն կէօմ-
րիւք մահալինտէ օթուրուր Մաաթէոս նամ պիր
ատէմ կէօրտիւքտէ անա՝ Արտըմա կէլ՝ տէտի,
10 ո տախի գալգըպ անըն արտընձա կիթտի, վէ
խանէտէ սօֆրայա օթուրտըղընտա, իչթէ չօգ
կէօմրիւքճիլէրը վէ կիւնահքեարլար կէլիպ՝ Յի-
սուս վէ անըն շակիրտլէրի իլէ պէրապէր սօֆրա-
11 յա օթուրտըլար։ Վէ Ֆէրիսիլէր պունու կէօր-
մէքլէ անըն շակիրտլէրինէ՝ Սիզին մուալլիմինիզ
նիչին կէօմրիւքճիլէրը վէ կիւնահքեարլար իլէ
12 թա՛ամ էտիյօր՝ տէտիլէր։ Յիսուս տախի պունու
իչիթտիքտէ, անլէրէ՝ Սաղ օլանլար տէյիլ, ան-
ճագ՝ իլլէթլի օլանլար հէքիմէ միւհթաճ տըր։
13 Իմտի կիտիպ՝ Գուրպան տէյիլ, անճագ մէրհամէթ
իսթէրիմ՝ քէլամընըն մա՛նասընը էօյրէնինիզ. զի-
րա սալիհլէրի տէյիլ, Ֆագաթ կիւնահքեարլարը
Թէվպէյէ տա՛վէթ էթմէյէ կէլտիմ՝ տէտի։
14 Ո զէման Յովհաննէսին շակիրտլէրի անըն եանը-
նա կէլիպ՝ Պիզ վէ Ֆէրիսիլէր չօգ օրուճ Թութ-
տըղըմըզ հալտէ, նի՞չին սէնին շակիրտլէրին
15 Թութմազլար՝ տէտիլէր։ Յիսուս տախի անլէրէ
խիթապէն՝ կիւվէյի եանլարընտա պուլունտրգճա,
տիւյիւնճիլէրին մահզուն օլմալարը միւմքի՞ն մի
տիր. ամմա կիւվէյինին անլէրտէն ալընաճաղը
կիւնլէր կէլիր, վէ ո զէման օրուճ Թութաճագ-
16 լար։ Վէ հիչ պիր քիմսէ եէնի չուխա փարչասընը
էսքի լիպասա եամա գօսմազ. զիրա լիպասըն թա՛-
միրի իչինէ ֆէնա՛լըխ եամ՝ անտէն գօփարմաղլէ
17 Եըրթըղը տահա ֆէնա օլուր։ Վէ եէնի չէրտակը
էսքի Թուլումլարա գօսմազլար. Եօգսա Թուլում-
լար Եըրթըլըպ՝ չէրտակ տէօքիւլիւր, վէ Թուլում-
լար տախի Թէլէֆ օլուր. լաքին եէնի չէրտակը
եէնի Թուլումլարա գօրլար, վէ իքիսի տէ մահ-
ֆուզ օլուր՝ տէտի։
18 Պու չէյլէրի անլէրէ սէօյլէմէքտէ իքէն, իչթէ

պիր ըհ՛իս կէլիպ անա սէճտէ էտէրէք՝ Գըզըմ էլ
ան վէֆաթ էթմիչ տիր, լաքին սէն կէլ, անըն
իւզէրինէ էլինի գօ, վէ հայաթ պուլաճագ տըր՝
19 տէտի։ Յիսուս տախի գալգըպ՝ շակիրտլէրի իլէ
պէրապէր անըն արտընձա կիթտի։
20 Վէ իչթէ օն իքի սէնէտէն պէրու նէզի ի տէմէ
միւսթէլա օլան պիր գարը՝ արգասընտան եագ-
21 լաչըպ լիպասընըն էթէյինէ տօգունտու։ Չիրա
քէնտի քէնտինէ՝ Եալընըզ լիպասընա տօգուն-
22 սամ՝ խէլաս պուլուրըմ՝ տէր իտի։ Վէ Յիսուս
տէօնիւպ անը կէօրտիւքտէ՝ ձէսարէթլէնէ, էյ գը-
զըմ, իմանընդ սէնի խէլաս էյլէտի՝ տէտի։ գարը
տախի օլ սա՛աթ խէլաս պուլտու։
23 Վէ Յիսուս օլ ըհ՛իսին խանէսինէ կէլիպ՝ նէյ-
զէնլէը իլէ վէյվէյէ էտէն խալգը կէօրտիւքտէ,
24 Անլէրէ՝ Զէքիլինիզ, զիրա գըզ վէֆաթ էթմէտի,
25 անճագ ույույօր՝ տէտի։ Վէ անա կիւլտիւլէր իմ-
տի խալգ չըգարըլտըգտա, քէնտիսի իչէրի կիրիպ՝
26 գըզըն էլինի թութտու։ Ո տախի գալգտը՝ Վէ
պու վագը՛անըն խապէրի օլ տիյարըն հէր թա-
րաֆընա չայը՝ օլտու։
27 Վէ Յիսուս օրատան իլէրի կիտէր իքէն, ար-
տընձա իքի քէօր ատէմ կէլիպ՝ Եա իպն ի Դա-
ւիթ, պիզէ մէրհամէթ էյլէ՝ տէյէրէք Ֆէրեատ
28 էտէրլէր իտի։ Վէ էվէ կիրտիյինատէ, օլ քէօրլէր
անըն եանընա կէլտիլէր, Յիսուս տախի անլէրէ՝
Պունու էթմէյէ գատըր օլտըղընա ինանը՞ր մը
սընըզ՝ տէմէքլէ, անլէր անա՝ Պէլի, Եա Րապպ՝
29 տէտիլէր։ Ո զէման կէօզլէրինէ տօգունուպ՝ Սիզէ
30 իմանընըզտա կէօրէ օլսուն՝ տէտի։ Վէ անլէրին
կէօզլէրի աչըլտը. վէ Յիսուս անլէրէ՝ Սագընըն,
քիմսէ պիլմէսին՝ տէյիւ էքիտէն Թէնպիհ էյլէտի։
31 Անլէր իսէ չըգըպ՝ պիւթիւն օլ տիյարտա խապէ-
րինի նէշր էթտիլէր։
32 Վէ անլէր չըգար իքէն, իչթէ եաճընա տիլսիզ

33 վէ մէճնաւն պիր աատմ կէթիրտիլէր, վէ ճինն
չըգարըլըրգատա, օլ տիլսիզ սէօյլէտի. վէ խալգ
թէ'աճճիւպ էտիպ՝ իսրայէլտէ հիչ պիր վագըթ
34 պէօյլէ շեյ կէօրիւլմէմիշ տիր՝ տէտիլէր, Յագաթ
ֆէրիսիլէր՝ ձիւննէլէրին ըէ՛խսի վասըթասըյլէ ճիւն-
նէլէրի չըգարըր՝ տէտիլէր.
35 Վէ Ցիսուս անէլէրին սինաղօղլարընատա թա'լիմլէ
մէէքիւթիւն պէշարէթինի վա'ղ էտէրէք, վէ
խալգատա հէր մարագը վէ հէր խասթալըղը տէֆ'
էտէրէք, ճիւմլէ շէհրլէրի վէ քէօյլէրի տօլաշըր
36 լտի. վէ խալգը կէօրմէքլէ անէլէրէ շէֆգաթ էթ-
տի. զիրա չօպանը օլմայան գօյունլար կիպի ճօր-
37 ղուն վէ վէրիշսիզ իտիլէր. Ո զէմանն շակիրտլէրի-
նէ խիթապէն՝ կէրչի հասատ չօգ, ամմա 'ամէլէ
38 ազ տըր. Իմտի հասատըն Սահիպինէ, քէնտի հա-
սատընա 'ամէլէ կէօնտէրսին տէյիւ նիյազ էտի-
նիզ՝ տէտի.

ՊԱՊ 10

1 Վ՚է օն իքի շակիրտինի հասընընա չաղըրըպ, նա-
վախք բուհլար իւզէրինէ՝ անէլէրի չըգարմազա վէ
հէր մարագը վէ հէր խասթալըղը ատֆ' էթմէյէ
անէլէրէ գուատէթ վէրմի.
2 Վ՚է օն իքի ըէսուլըն իսմլէրի պունլար տըր.
Հա'նէ պիրինճիսի Պետրոս թէամիյէ օլունան Սիմոն
3 իլէ գարնաշը Անդրէաս, Զեբեդէոս օղլու Յա-
կոբոս իլէ գարնաշը Յովհաննէս, Փիլիպպոս վէ
Բարթողոմէոս, Թովմաս վէ կէօմրիւքճիւ Մատ-
թէոս, Ալվէոս օղլու Յակոբոս վէ Թադէոս լա-
4 գըպը Ղեբէոս, կանանը Սիմոն վէ անը էլէ վէրէն
Իսկարիովաթը Յուդա.
5 Ցիսուս պու օն իքիլէրի կէօնտէրիպ՝ անէլէրէ
թէնպիհ էտէրէք տէտի քի՝ թա'իֆէլէրին էօլընա
կէթմէյինիզ, վէ Սամարիթալըլարըն պիր շէհրինէ

6 կիրմէյինիզ, Պունատա իսէ պէյթ ի Իսրայէլին զայ'
7 օլմուշ գօյունլարընա վարընըզ, վէ վարըղընըզ-
ատա՝ Մէլէքիւթ իւս սէմավաթ հագլաշմըշ տըր՝
8 տէյէրէք վա'զ էտինիզ, Խասթալարա շիֆա վէրի-
նիզ, ճիւզամլըլարը թաթհիր էտինիզ, [էօլիւլէրի
տիրիլտինիզ,] ճիննէլէրի չըգարընըզ. Մէճանէն
9 ալընըզ, մէճանէն վէրինիզ, Քէմէրլէրինիզտէ
10 նէ ալթուն վէ նէ կիւմիւշ վէ նէ պագըր, վէ եօլ
իչիւն նէ տաղարճըզ վէ նէ իքի էնթարի վէ նէ
այագ գապլարը վէ նէ 'ասա թէտարիք էտինիզ.
11 զիրա իշճի քէնտի թա'ամընա լայըգ տըր, վէ
հանկը շէհրէ վէ եա քէօյէ կիրէրսինիզ, անտէ
քիմ լայըգ օլարընը սիւ'ալ էտիպ՝ չըգընճայա
12 տէյին օրատա գալընըզ, վէ խանէյէ կիրտիյինիզ-
13 տէ՝ անա սէլամ վէրինիզ, վէ էյէր օլ խանէ լա-
յըգ իսէ, սէլամընըզ անըն իւզէրինէ կէլսին. վէ
էյէր լայըգ տէյիլ իսէ, սէլամընըզ սիզէ կէրի
14 տէօնսիւն, վէ սիզի հէր քիմ գապուլ էթմէյիպ՝
սէօզլէրինիզի տինլէմէզսէ, օլ խանէյէն եախօտա
օլ շէհրտէն չըգարընընըզատա՝ այագլարընըզըն թօ-
15 զընը սիլքինիզ, Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝
Րուզ ի ճէզատա Սոդոմ վէ Գոմոր տիյարընընէն հա-
լի օլ շէհրին հալինատէն էհվէն օլուր.
16 Իշթէ պէն սիզի գօյունլար կիպի գուրտլար ա-
րասընա կէօնտէրիրիմ. իմտի եըլանլար կիպի 'ա-
գիլ վէ կէօյէրճինլէր կիպի սատէտիլ օլունըզ.
17 Լաքին ատէմլէրատէն սագընընըզ. զիրա սիզի միլ-
լէթ մէճլիսլէրինէ թէսլիմ էտիպ՝ սինաղօղլարընը-
18 տա աէօյէճէքլէր, Չէմ ատախ պէնիմ իչիւն՝ ան-
լէրէ վէ թա'իֆէլէրէ շէհատէթ օլմազ իւզրէ հա-
քիմլէր վէ մէլիքլէր հուզուրընա ճէկտ օլունա-
19 ճագընըզ, իմտի սիզի թէսլիմ էթտիքլէրի զէմանն՝
նասըլ վէ նէ սէօյլէյէլիմ՝ տէյիւ էնատիչէ էթմէ-
յինիզ, չիւնքի նէ սէօյլէյէճէյինիզ սիզէ օլ սա'ատ-
20 տա վէրիլէճէք տըր. Զիրա սէօյլէյէնլէր սիզ տէ-

յիւ սինիզ, ամմա սիզտե սէօյլէյէն՝ փէտէրինիզին
21 Բուհու տըր, վէ գարնատաշ գարնատաշը, վէ ին-
տէր էվլատը էօլիւմէ թէսլիմ էտէճէք, վէ էվ-
լատ վալիտէյն 'ալէյհինէ գալգըշըպ՝ անլէրի էօլ-
22 տիւրթճէքլէր, վէ իամիմ իչիւն ճիւմլէ թարա-
ֆընատան պուղզ օլունաճագսընըզ. լաքին քիմ քի
նիհայէթէ գատար թէհամմիւլ էտէրսէ, օ խէլաս
23 պուլաճագ տըր, վէ սիզէ պիր չէհրատ թէ'աատ
էթտիքլէրի զէմանՙ ահիկրինէ ֆիրար էտինիզ.
զիրա հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Իսրայէլ չէհրլէրինին տէվրինի
24 թէքմիլ էթմէյէճէքսինիզ, Շակիրատ մու'ալլիմին-
տէն վէ գուլ էֆէնտիսինատէն իւսթիւն տէյիլ տիր,
25 Շակիրատ մու'ալլիմի կիպի, վէ գուլա էֆէնտիսի
կիպի օլմագ քինֆայէթ էտէր. խանէ սահիպինէ
Րէհեղզեբուղՙ տէտիքլէրի հալտէ, անընՙ խանէսի
26 իսալգընա նէՙ գատար զիյատէ տէյէճէքտիր, Իսմի
անլէրտէն գօրգմայընըզ, զիրա քէշֆ օլունմայա-
ճագ մահֆի, վէ պիլինմէյէճէք կիզլե պիր չէյ հօգ
27 տըր, Սիզէ գարանլըգատա տէտիկիմի այաընլըգատա
սէօյլէյինիզ, վէ գուլաղընըզա սէօյլէնիլէնի տամ-
28 լար իւզէրինատ ի'լան էտինիզ. վէ ճանը էօլտիւր-
մէյէ գատիր օլմայընչ՝ ճէսէտի էօլտիւրէնլէրտէն
գօրգմայընըզ. լաքին հէմ ճանը հէմ ճէսէտի ճէ-
հէննէմտէ հէլաք էթմէյէ գատիր օլանտան գօր-
29 գունըզ, Իքի սէրչէ պիր փուլա սաթընըմա՞զ մը.
վէ անլէրտէն պիրի փէտէրինիզին իզնի օլմագսը-
30 զըն եէրէ տիւշմէզ. Սիզին իսէ պաշընըզըն գըլա-
31 րընըն ճիւմլէսի սայընը տըր. Անըն իչիւն գօրգ-
մայընըզ. սիզ չօգ սէրչէլէրտէն էֆզալ սընըզ.
32 Իսմի հէր քիմ ատէմլէրին հուզուրընտա պէնի
իգրար էտէրսէ, պէն տախի սէմավաթտա օլան
փէտէրիմին հուզուրընտա անը իգրար էտէրիմ.
33 Վէ հէր քիմ ատէմլէրին հուզուրընտա պէնի ին-
քարը էտէրսէ, պէն տախի սէմավաթտա օլան

փէտէրիմին հուզուրընտա անը ինքարար էտէրիմ.
34 Զէմինէ սէլամէթ կէթիրմէյէ կէլտիմ զանն էթ-
մէյինիզ. սէլամէթ տէյիլ, լաքին գըլըճ կէթիր-
35 մէյէ կէլտիմ. Զիրա ատէմի փէտէրինտէն վէ գըզը
վալիտէսինտէն վէ կէլինի գայն վալիտէսինտէն
36 այըրմաղա կէլտիմ. վէ ատէմին տիւշմէնլէրի քէն-
37 տի խանէսի խալգընատան օլաճագ տըր. փէտէրի
վէ եա վալիտէյի պէնտէն զիյատէ սէվէնՙ պանա
լայըգ տէյիլ տիր. վէ օղլու վէ եա գըզը պէնտէն
38 զիյատէ սէվէնՙ պանա լայըգ տէյիլ տիր. վէ խա-
չընը ալըպ արտընմա կէլմէյէնՙ պանա լայըգ տէ-
39 յիլ տիր. Հայաթընը պուլանՙ անը զայ՝ էտէճէք.
վէ պէնիմ իչիւն հայաթընը զայ՝ էտէնՙ անը պու-
40 լաճագ տըր. Սիզի գապուլ էտէնՙ պէնի գապուլ
էթմիշ օլուր, վէ պէնի գապուլ էտէնՙ պէնի իր-
41 թիշ օլուր, փէղղամպէր սալ էտէնի գապուլ էթմիշ օլուր.
սըֆէթէյլէ պիր փէղղամպէր գապուլ էտէնՙ փէյ-
ղամպէրը էճրինի ալաճագ, վէ սալիհ սըֆէթէյլէ
պիր սալիհ գապուլ էտէնՙ սալիհ էճրինի ալաճագ
42 տըր. վէ հէր քիմ պու քիչիքլէրին պիրինէ
շակիրտ սըֆէթէյլէ եալընըզ պիր քեասէ սօղուգ
սու իչիրիրսէՙ հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի, օլ
քիմսէ էճրինատէն ասլա մահրում օլմայաճագ տըր.

ՊԱՊ 11

1 Վէ Ցիսուս օն իքի շակիրտինէ էմր վէրմէյէ թէ-
մամ էթտիքտէ, չէհրլէրինատ վա'զ ու թա'լիմ
էթմէք իւզրէ օրատան 'ազիմէթ էթտի.
2 Վէ Յովհաննէս զընտանտա Քրիստոսըն 'ամէլէ-
րինի իչիթմէքլէՙ Օլ կէլէճէք քիմսէ սէՙն մի սէն,
եօգսա տիկէր պիր քիմսէյիՙ մի մունթազըր օլա-
3 լըմՙ տէմէք իչիւն, Քէնտի շակիրտլէրինատէն իքի-
4 սինի անըն եանընտա կէօնտէրտի, վէ Ցիսուս ան-
լէրէ ճէվապէնՙ կիտիտ իչիթտիհինիզ վէ կէօր-

տիւրեանիւզ շէյլերի ծովհաննէսէ նագլ էտինիզ։
5 Ֆէօրլեր կէօրիւր, թօփալլար եիւրիւր, ճիւղամ-
լըլար թաթհիր օլունուպ՝ սաղըրլար իշլետիր, էօ-
լիւլեր գըյամ էտեր, Ֆուգարայա պէշարէթ թէպ-
6 շիր օլունուր։ Վէ պէնիմ հագդըմտա սիւրչմէյէն
նէ՞ միւսալարէք տիր՝ տէտիւ։
7 Վէ անլեր կիթտիքտէ, Յիսուս ծովհաննէս հագ-
դընտա խալգա սէօյլէմէյէ պաջլատը. Պէրրիյէյ
նէ՞ սէյր էթմէյէ չըգտընըզ, բիւղկեարտան սալ-
8 լանան պիր գամըշ մը։ Լաքին նէ՞ կէօրմէյէ չըգ-
տընըզ, զարիֆ էսվապ կիյմիշ պիր ատե՞մ մի։
Իշթէ զարիֆ էսվապ կիյենլեր մէլիքլերին խանէլէ-
9 րինտէ պուլունուրլար։ Լաքին նէ՞ կէօրմէյէ չըգ-
տընըզ, պիր փէյղամպէ՞ր մի. պէլի, սիզէ տէրիմ
10 քի՝ փէյղամպէրտէն տէ տահա պէօյիւք տիր։ Զի-
րա՝ Իշթէ պէն սէնտէն իլերի, Հօլընը էօնիւդէճ
հազըրլայաճագ օլան ըէտուլըմը իրահալ էտէճէյիմ՝
տէյիւ հագդընտա եազըլմըշ օլան զաթ պու տըր։
11 Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Գարըլարտան տօ-
ղանլար արասընտա վաֆթիզ էտիճի ծովհաննէս-
տէն պէօյիւք քիմսէ զուհուր էթմէմիշ տիր։ Լաքին
մէլէքլիւթ իւս սէմավաթտա էն քիւչիւք անտէն
12 պէօյիւք տիր։ Վէ վաֆթիզ էտիճի ծովհաննէսին
կիւնլերինտէն շիմտիյէտէք՝ մէլէքլիւթ իւս սէմա-
վաթ ճէպր օլունուր, վէ ճէպպարլար անը զօրթ
13 էտերլեր։ Զիրա ճիւմլէ փէյղամպէրլեր վէ շէրիաթ
14 ծովհաննէսէ տէյին փէյղամպէրլիք էթտիլեր։ Վէ
էյեր գապուլ էթմէք իսթէրսէնիզ, կելէճէք Ս-
15 ղիա պու տըր։ Իշիտիր գուլագլարը օլան իշիթ-
16 սին։ Ամմա պու նէսլի քիմի՞ թէշպիհ էտէյիմ.
17 Չարշուլարտա օթուրուպ՝ արգատաշլարընա, Սիզէ
տիւտիւք չալտըզ, ամմա բազս էթմէմինիզ, սիզ
Ֆիղան էթտիք, ամմա տէօյիւնմէմինիզ՝ տէյիւ
18 Չաղըրան չօճուգլարա պէնզէր։ Զիրա ծովհաննէս
կէլտի, նէ եէր՝ նէ իշէր, վէ՝ Անտէ ճինն վար՝

19 տէրլեր. Իմն իւլ ինսան կէլտի, հէմ եէր հէմ
իշէր, վէ՝ Իշթէ պօղազընա թասպի՝ վէ մէյհօր
պիր ատե՞մ, կէօմրիւքճիւլերին վէ կիւնահքեար-
լարընտօսթու տըր՝ տէրլեր. Ֆագաթ հիքմէթ
քէնտի էվլատը թարաֆընտան թաստիք օլունուր։
20 Ո զէման միւ՝ճիզէլերինին էքսէրիսի լմընա պը-
լընտըզը չէհրլերի, թէվպէ էթմէտիքլերի իշիւն
21 թա՝զիր էթմէյէ պաշլատը։ Վա՜յ սանա, էյ Ֆո-
րազին, վա՜յ սանա, էյ Պէթսայիտա, զիրա սիզտէ
իզհար օլունան միւ՝ճիզէլեր Տիւրոս վէ Սիդոնտա
իզհար օլունմըշ օլսա իտի, չօգտան չուլ վէ քիւլ
22 իլէ թէվպէ էթմիշ օլուրլար իտի։ Ամմա սիզէ տէ-
րիմ քի՝ Րուզ ի ճէզատա Տիւրոս վէ Սիդոնըն
23 հալի սիզինքինտէն էհվէն օլաճագ տըր։ Վէ սէն,
էյ կէօյէտէք եիւքսէլմիշ օլան կափառնայում,
հավիյէյէտէք էնտիրիլէճէքսին. զիրա սէնտէ իզ-
հար օլունան միւ՝ճիզէլեր Սոդոմտա իզհար օլուն-
մըշ օլսա իտի, պու կիւնէ գատար պագի գալըր
24 իտի։ Ամմա սիզէ տէրիմ քի՝ Րուզ ի ճէզատա Սո-
դոմ ոլկյարընըն հալի սէնինքինտէն էհվէն օլա-
ճագ տըր։
25 Ո զէման Յիսուս ճէվապ վէրիպ տէտի քի՝ Էյ
սէմա վէ զէմինին սահիպի Փէտէր, սանա շիւքր
էտէրիմ քի պու շէյլերի՝ալիմլեր վէ՝արիֆլերտէն
խաֆի թուրթուպ՝ անլերի մա՝սումլար իզհար
26 էյլետին, պէլի, էյ Փէտէր, զիրա՝ինսանիկտէ պէօյ-
27 լէ խօշ կէօրիւնտի։ Փէտէրիմտէն հէր շէյ պանա
թէսլիմ օլունուր. վէ Օղլու Փէտէրտէն զայրի
քիմսէ թանընմազ. Փէտէրի տահի Օղուլտան, վէ
Օղլըն անը իզհար էթմէսինի միւրատ էյլետիյի
28 քիմսէտէն զայրիսի թանընմազ, էյ ճիւմլէ եօր-
ղուն վէ եիւքլիլեր, պանա կէլինիզ, պէն տահի
29 սիզէ բահաթ վէրիրիմ, Պօյունտըրըղըմը իւղէրի-
նիզէ ալընըզ, վէ պէնտէն էօրէնինիզ, չիւնքի
հալիմ վէ գալպէն միւթէվազը՝ իմ, վէ ճանլարը-

30 Ընդա բահաթ պուլուբսընդ, Զիրա պօյունտըրը-
ղըմ լաթիֆ վէ հիւքիւմ խաֆիֆ տիր։

ՊԱՊ 12

1 Ո պէման ցիսուս սէպթ կիւնիւ էքին արաասընտան
կէչմյօր խոխ, վէ շակիրտլէրի աճըգմաղլէ պաշագ-
2 լարը գօփարարագ հէմէյէ պաշլատըլար, վէ ֆէ-
րիսիլէը պո՞նո՞ կէօրտիւքլէրինտէ անա՝ Իշթէ շա-
կիրտլէրինկ սէպթ կիւնիւնտէ իշլէմէսի հէլալ օլ-
3 մայան շէյի իշլէյօրլար՝ տէտիլէր։ Ո տախի անլէրէ
տէտի քի՝ Դաւիթին քէնտիսի իլէ պէրապէր պու-
լունանլար իլէ՝ աճըգտըղը պէման նէ եափտըղընը
4 օգո՞ւմաասընդ մը։ Նա՛սըլ պէյթ Ուլլահա կիրիպ՝
հէմէսի քէնտիսինէ վէ քէնտիսի իլէ պէրապէր
օլանլարա տէյիլ, անճագ հալընդզ քահինլէրէ
5 հէլալ օլան հուզուր էքմէքլէրինի հէտիւ։ Եախօտ
սէպթ կիւնլէրինտէ քահինլէրին հէյքէլտէ սէպ-
թի պօզուպ՝ սուչսըզ օլտըգլարընը շէրի՛աթտա
6 օգո՞ւմաասընդ մը։ Ամմա սիզէ տէրիմ քի՝ Պու-
7 բատա հէյքէլտէն ա՛զամ օլան վար տըր։ Վէ էյէր՝
Գուրպան տէյիլ, անճագ մէրհամէթ իսթէրիմ՝
քէլամընընն մա՛նասընը պիլսէ իտինիդ, սուչսըզ-
8 լարը հիւքմ էթմէդ իտինիդ։ Զիրա Իսպն իւլ ին-
սան սէպթ կիւնիւնիւն [տախի] սահիպի տիր։
9 Վէ օրատան հարէքէթլէ՝ անլէրին սինագօղընա
10 կիրտիքտէ, Իշթէ օրատա էլի գուրուսընդ պիր ա-
տէմ պուլունմադըղընը անը թէօհմէթլի չընգարմագ
մէրտամըյէ՝ Սէպթ կիւնիւնտէ շիֆա վէրմէք հէ-
11 լա՞լ մը տըր՝ տէյիւ անա սիւ՛ալ էթտիլէր։ Ո տա-
խի անլէրէ խիթապէն՝ Սիզտէն քի՞մ վար տըր քի
պիր գօյունը օլուպ տա սէպթ կիւնիւնտէ չուգու-
րա տիւշտիյիւ հալտէ, անը թուրթուպ չընգարմա-
12 յա։ Իմտի ատէմ գօյունտան նէ՛ գատար էֆզալ
տըր։ պունա պինա՛էն սէպթ կիւնիւնտէ խայր

13 իշլէմէք հէլալ տըր՝ տէտի։ Ո պէման օլ ատէմէ՝
էլինկի ուզաթ՝ տէտի. ո տախի ուզաթտը, վէ տի-
14 քէնի ուզաթ՝ տէտի. ո տախի ուզաթտը, վէ տի-
կէրի կիսկի սաղ օլտու։ Ամմա ֆէրիսիլէը չընգը-
մա՝ անը նասըլ հէլաք էտէլիմ՝ տէյիւ անընն 'ալէյհինտէ ժէչվէրէթ էթտիլէր։
15 Վէ ցիսուս պո՞նո՞ պիլմէքլէ՝ օրատան չէքիլ-
տի. վէ անընն արտընճա խայը ճէմա'աթ կիտէ-
16 րէք, անլէրին ճիւմլէսինէ շիֆա վէրտի, վէ քէն-
տիսինի շայը՝ էթմէմէլէրինի անլէրէ էքիտէն թէն-
17 պիհ էյլէտի. Թա քի նասյի փէյղամպէրը վասըթա-
18 սըլյէ պուլյուրըլան քէլամ նէթմամ օլունա. Նա՛-
նի՝ Իշթէ ինթիխապ էթտիյիմ գուլըմ, ճանըմընն
բազի օլտըղը սէվկիւլիւմ. Րուհըմը անընն իւզէրի-
նէ գօյաճաղըմ, վէ թա՛ֆէլէրէ չէրի՛աթ ի՛լան
19 էտէճէք տիր։ Նիզա՛ վէ նիտա էթմէյէճէք տիր.
անընն սէտասընը մէյտանլարտա քիմսէ իշլէմէյէ-
20 ճէք տիր։ Թա չէրի՛աթը մուզաֆֆէր էտինճէյէ-
տէք՝ էզիլմիշ գամըշը գըրմայաճագ, վէ թիւթէն
21 ֆիթիլի սէօնտիւրմէյէճէք տիր։ Թա՛ֆէլէր տա-
խի անընն խամինէ իւմիտ էտէճէքլէր տիր։
22 Ո պէման եաճընճա քէօր վէ տիլսիզ պիր մէճ-
նուն կէթիրիլտի. ո տախի անա շիֆա վէրտի,
23 չէօյլէ քի օլ քէօր վէ տիլսիզ սէօյլէտի վէ կէօր-
տիւ։ Վէ ճիւմլէ խալգ հայրան օլուպ՝ 'Աճէպա
24 Իսպն ի Դաւիթ պո՞ւ մը տըր՝ տէրլէր խոխ։ Ամմա
ֆէրիսիլէը պո՞նո՞ իշլիթտիքլէրինտէ՝ Պու քիմսէ
ճիննլէրի անճագ ճիննլէրին ըէ՛խոխ Ռէեղղէբուղ
25 վասըթասըլյէ չընգարըյօր՝ տէտիլէր։ Վէ ցիսուս
էֆքեարլարընը պիլմէքլէ, անլէրէ տէտի քի՝
Քէնտի 'ալէյհինէ մուխալէֆէթ լուզրէ օլան հէր
հիւքիւմէթ խարապ օլուր, վէ քէնտի 'ալէյհինէ
մուխալէֆէթ իւզրէ պուլունան հէր չէհր եա խա-
26 նի։ Նէ պագի գալմազ։ Վէ էյէր շէյթան շէյթանը
չընգարըր խէ, քէնտի 'ալէյհինէ մուխալէֆէթ
իւզրէ օլտըղընատան՝ հիւքիւմէթի նա՛սըլ պագի

27 գալա պիւլը, վէ էյէը պէն ճինլէրի իէեղզէբուղ
վասըթասըյլէ չըգարըը իսէմ, սիզին օղուլլարը-
նըզ քիմի՞ն վասըթասըյլէ չըգարըըլար, պուննուն
իչիւն սիզին հաքիմլէրինիզ անլէը օլաճագ տըր,
28 Լաքին պէն ճինլէրի Րուհ Ուլլահ վասըթասըյլէ
չըգարտըղըմ հալաէ՝ մէլէքութ Ուլլահ սիզէ վա-
29 սըլ օլմուշ տըր, Եախօտ պիր քիմսէ գուվվէթլի
պիր ատէմին խանէսինէ կիրիփ՝ անըն էշնասընը
եաղմա էթմէյէ նա՞սըլ գատիր օլա պիլիր, մէյէր
օլ գուվվէթլի ատէմի էվվէլա պաղլայըփ՝ պա՛տէ-
30 հու անըն խանէսինի եաղմա էտէ, Պէնիմ իլէ օլ-
մայան պաճա ղըտտ տըր, վէ պէնիմ իլէ ճէմ՛
31 էթմէյէն ատաղլարը, Անըն իչիւն սէզէ տէրիմ քի՝
Հէր կիւնահ վէ քիւֆր ատէմլէրէ ՛աֆվ օլուննուր,
Ֆագաթ Րուհա օլան քիւֆր ատէմլէրէ ՛աֆվ օ-
32 լունմազ, Վէ հէր քիմ Իպն իւլ լինսան ՛ալէյհինէ
պիր սէօզ սէօյլէրսէ, անա ՛աֆվ օլունուր, լաքին
հէր քիմ Րուհ իւլ Գուտս ՛ալէյհինէ սէօյլէրսէ,
անա կէրէք տիւնեատա կէրէք ախրէթտէ ՛աֆվ
33 օլունմազ, Եա աղաճը էյի վէ մէյվէսինի էյի էտի-
նիզ, եա աղաճը Ֆէննա վէ մէյվէսինի Ֆէննա էտի-
34 նիզ, գիրա աղաճ մէյվէսինտէն մա՛լիւմ տիր, Էյ
էննէքէրէք նէսիլ, սիզ քէօթիւ իքէն խայրը չէյլէր
նա՞սըլ սէօյլէյէ պիլէրսինիզ, գիրա աղըզ գալպին
35 Ֆաղլասընտան սէօյլէր, Էյի ատէմ գալպինին
էյի խազինէսինտէն էյի չէյլէր չըգարըր, վէ քէօ-
թիւ ատէմ քէօթիւ խազինէտէն քէօթիւ չէյլէր
36 չըգարըր, Լաքին սիզէ տէրիմ քի՝ Ատէմլէր սէօյ-
լէտիքլէրի հէր պաթըլ սէօզ իչիւն բուզ ի ճէզա-
37 տա հիսապ վէրէճէքլէր, Զիրա սէն քէնտի սէօզ-
լէրինիզէն թէպրիյէ օլունաճագսըն, վէ քէնտի
սէօզլէրինիզէն մահքիւմ օլաճագսըն,
38 Ա զէման ՛իւլէմա վէ Ֆէրիսիլէրտէն պա՛զըլարը
ճէվապ վէրիփ՝ եա մու՛ալլիմ, սէնտէն պիր ՛ա-
39 լամէթ կէօրմէք իսթէրիզ՝ տէտիլէր, Ա տախի

ճէվապէն անլէրէ տէտի քի՝ Քէօթիւ վէ զինա-
քեար նէսլ ՛ալամէթ թալէպ էտէր, ամմա անա՝
Յոնանա փէյղամպէրին ՛ալամէթինտէն զայրի պիր
40 ՛ալամէթ վէրիլմէյէճէք տիր, Զիրա Յոնանա իւչ
կիւն իւչ կէճէ աատա պալըղընըն գարնընտա օլ-
տըղը կիպի՝ Իպն իւլ լինսան սահի իւչ կիւն իւչ
41 կէճէ պէմինին պաթնընտա օլաճագ տըր, Նինուէ
ատէմլէրի ըո՞ղ ճէզաատա պու նէսլ իլէ գալ-
գըպ՝ ՛ալէյհինէ հիւքմ էտէճէք տիր, չիւնքի ան-
լէր Յոնանըն վա՛զըյլէ թէվպէյէ կէլտիլէր, վէ
իշթէ պուրատա Յոնանատան ահա պէօյիւյիւ
42 վար տըր, Ճէնուպ մէլիքէսի ըո՞ղ ճէզաատա պու
նէսլ իլէ գալգըպ՝ ՛ալէյհինէ հիւքմ էտէճէք տիր,
չիւնքի Սողոմոնըն հիքմէթինի տինլէմէք իւզրէ
զէմինին Նիհայէթլէրինտէն կէլտի, վէ իշթէ պու-
րատա Սողոմոնտան ահա պէօյիւյիւ վար տըր,
43 Նափաք բուհ պիր ատէմտէն չըգարըղը զէման՝
դուրապ եէրլէրտէն կէչէրէք բահաթ արար, ամ-
44 մա պուլամազ, Օլ վագըթ՝ Զըգարըղըմ խանէմէ
՛ավաէթ էտէյիմ՝ տէր, վէ կէլտիկինտէ՝ եէ պօշ
45 վէ սիւփրիւլմիւշ վէ միւզէյյէն պուլմազլէ, կիպի՝
պէրապէրինճէ քէնտիսինտէն տահա քէօթիւ տի-
պէրապէրինճէ քէնտիսինտէն տահա քէօթիւ տի-
կէր եէտի բուհ ալըր, վէ անլէր կիրիփ՝ օրադտա
աքին օլուրլար, վէ օլ ատէմին ՛ագըպէթի խպ-
թիտասընտան պէտթէր օլուր, պու քէօթիւ նէս-
լէ տահի պէօյլէ օլաճագ տըր,
46 Վէ օ տահա խալգա սէօյլէմէքտէ իքէն՝ իշթէ
վալիտէյն իլէ պիրատէրլէրի անըն իլէ սէօյլէշմէք
47 իսթէյէրէք, խարիճտէ տուրույօրլար իտի, վէ
պիր քիմսէ անա՝ Իշթէ վալիտէյն իլէ պիրատեր-
լէրինկ սէնին իլէ սէօյլէշմէք արզուսըյլէ խարիճ-
48 տէ տուրույօրլար՝ տէտի, Օ տահի սէօյլէյէնէ
ճէվապէն՝ Վալիտէմ քի՞մ տիր, վէ պիրատէրլէ-
49 րիմ քիմլէ՞ր տիր՝ տէտի, Վէ էլինի շակիրտլէրի-
նէ տօղրու ուզատըփ՝ Իշթէ վալիտէմ վէ պիրա-

50 տէրլէրիմ. Զիրա հէր քիմ սէմավաթտա օլան փէտէրիմին իրատէթինի իճրա էտէրսէ, պիրա-
տէրիմ վէ հէմշիրէմ վէ վալիտէմ օ տըր՝ տէտի։

ՊԱՊ 13

1 Վէ օլ կիւնտէ Ցիսուս խանէտէն չըգըպ՝ տէնիզ
2 քէնարընտա օթուրտու, վէ եանընա խայլը ճէ-
մա'աթ ճէմ' օլմաղլէ քէնտիսի գայըղա կիրիպ օ-
թուրտըգտա, պիւթիւն ճէմա'աթ սահիլտէ տու-
3 րույօր իտի, վէ թէլմիւիզլէրլէ չօգ չէյլէր սէօյլէ-
յիպ՝ անլէրէ տէտի քի՝ Իշթէ պիր էքինճի էքին
4 էքմէյէ չըգտը, վէ էքէր իքէն՝ պա'զըսը եօլ քէ-
նարընա տիւշմէքլէ գուշլար կէլիպ անլէրի եէ տի-
5 լէր, վէ պա'զըսը չօգ թօփրաղը օլմայան թաշլըգ
մահալլէրէ տիւշիւպ՝ թօփրաղըն տէրինլիյի օլմա-
6 տըղընտան՝ չապուգ պիթտի. Ֆագաթ կիւնէչ
տօղտըգտա եանըպ՝ քէօքիւ օլմատըղընտան գու-
7 րուտու, վէ պա'զըսը տիքէնլէր արասընա տիւչ-
8 մէքլէ, տիքէնլէր չըգըպ անը պօղտըլար, վէ
պա'զըսը էյի թօփրաղա տիւշիւպ՝ քիմի եիւզ վէ
քիմի ալթմըշ վէ քիմի օթուզ գաթ մահսուլ
9 վէրտի, Իշտիր գուլագլարը օլան Իշիթսին,
10 Վէ շակիրտլէրի եանընա կէլիպ անա՝ Նի՞չիւն ան-
11 լէրէ թէմսիլլէրլէ սէօյլէրսին՝ տէտիլէր, 0 տահի
ճէվապէն անլէրէ տէտի քի՝ Զիւնքի մէլէքիւթ իւս
սէմավաթըն սըրրլարընա վագըֆ օլմագ սիզէ վէ-
րիլմիշ տիր, ամմա անլէրէ վէրիլմէմիշ տիր,
12 Զիրա քիմին վար իսէ, անա վէրիլէճէք վէ ար-
թաճագ տըր. ամմա քիմին եօգ իսէ, էլինտէ օ-
13 լանը պիլէ անտէն ալընաճագ տըր, Պունուն իչ-
չիւն անլէրէ թէմսիլլէրլէ սէօյլէրիմ, զիրա կէօ-
րիւր իքէն կէօրմէզլէր, վէ իշիտիր իքէն իշիթմէզ-
14 լէր, վէ անլամազլար, Վէ անլէրին հագգընտա՝
Իշիթմէքլէ իշտիճէքսինիզ, ամմա անլամայա-

ճագսընըզ, վէ պագարագ պագաճագսընըզ, ամ-
15 մա կէօրմէյէճէքսինիզ. Զիրա պու գավմըն գալ-
պէ գաթը օլուպ՝ գուլագլարըյլէ աղըրճա իշի-
տիրլէր, վէ կէօզլէրինի տախ գափատըլար, օլ-
մայա քի կէօզլէրիյլէ կէօրիւպ, վէ գուլագլարյլ-
16 լէ իշիտէրէք, գալպէն անկլայըպ բիւճու՝ էտէլէր,
պէն տախ անլէրէ չիֆա վէրէյիմ՝ տէյիւ նասյի-
նին վահիյլէ պույուրտըղը իթմամ օլունմըշ տըր,
16 Լաքին սիզին կէօզլէրինիզ միւպարէք տիր, չիւն-
քի կէօրիւրլէր, վէ գուլագլարընըզ տախ գո-
17 ղրէ տէր, չիւնքի իշիտիրլէր, Զիրա հագիգա-
թէն սիզէ տէրիմ քի, չօգ փէյղամպէրլէր վէ սա-
լիհլէր սիզին կէօրմէյիւնիւզու կէօրմէյէ արզու
էտիպ տէ կէօրմէտիլէր, վէ սիզին իշիթմէյինիզի
իշիթմէյէ –ըզ– էտէ իշիթմէտիլէր,
18 Իմտի սիզ էքինճի թէմսիլինի տինգլէյինիզ,
19 Հէր քիմ մէլէքիւթիւն քէլմընը իշիթտիյինտէ
անկլամազ իսէ, օլ շէրիր կէլիպ՝ գալպինտէ է-
քիլմիշ քիլմիշ օլանը գափար. եօլ քէնարընտա էքիլմիշ
20 օլան պու տըր, վէ թաշլըգ մահալլէրտէ էքիլէն
չօլ քիմսէ տիր քի՝ քէլմը իշիտիպ՝ հէման անը
21 մէսէրրէթլէ գապուլ էտէր. Ամմա քէնտինտէ
քէօք օլմատըղընտան՝ ազ վագըթ տայանըպ՝ քէ-
լամտան տօլայը թազէիգ եա թէ'ատտի վուգու՝
22 պուլունճա՝ տէր հալ սիւրլէր, վէ տիքէնլէր ա-
րասընտա էքիլէն չօլ քիմսէ տիր քի՝ քէլմը ի-
շիտիր, լաքին պու տիւնեանընըն էնտիշէսի վէ գէն-
կինլիյինի հիլէսի քէլմը պօղար, օ տահի մահ-
23 սուլունը օլուր, վէ էյի թօփրագտա էքիլէն չօլ
քիմսէ տիր քի՝ քէլմը իշիտիպ անկլար, օ տահի
մահսուլտար օլուպ՝ քիմի եիւզ, քիմի ալթմըշ վէ
քիմի օթուզ գաթ վէրիր,
24 Անլէրէ տիկէր պիր թէմսիլ իրատ էտիպ տէտի
քի՝ Մէլէքիւթ իւս սէմավաթ քէնտի թաշլասընը-
25 տա էյի թօխսում էքէն պիր ատամ պէնգէր, վէ

ատէմլէը ուչուր իքէն անըն տիւշմէնի կէլիպ՝
26 պուղտայ արաբընա տէլիճէ էքիպ կիթտի, վէ
էքէն պիթիպ պաշագ վէրտիյինտէ, տէլիճէ տա-
27 խի կէօրիւնտիւ, վէ խանէ սահիպինին գուլլարը
հանընա կէլիպ անա՝ Էֆէնտիմ, սէն թարլանկտա
էյի թօխտում Է՞քմէտին մի. խմոի տէլիճէ նէ՞րէ-
28 տէն հասըլ օլտու՝ տէտիլէը։ Ո տախի անլէրէ՝
Պունտա պիր տիւշմէն էթմիշ տիր՝ տէտի. գուլլարը
տախի անա՝ Էօյլէ իսէ իսթէ՞ր մի սին, կիտիպ
29 անը տէվշիրէլիմ՝ տէտիլէը։ Ո տախի՝ Խայր, օլ-
մայա քի տէլիճէյի թօփլար իքէն անըն լէ պէ-
30 րապէր պուղտայը տախի գօփարտասընըզ։ Պրա-
գընըզ, հասատ վագթընա տէյին իքինի պէրապէր
պէօյիւտիւն, վէ հասատ վագթընտա օրտագճըլա-
րա՝ Էվվէլա տէլիճէյի թօփլայըպ, անը նագմագ
էյիւն տէմէտ տէմէտ պաղլայընըզ, ամմա պուղ-
տայը ամպարըմա ճէմ՝ Էտինիզ, տէյէճէյիմ՝ տէտի։
31 Անլէրէ տիկէը պիր թէմիլ տահա իրտտ էտիպ
տէտի քի՝ Մէլէքիթ իւս սէմավաթ պիր ատէ-
մին ալտպ թարլասընտա էքտիյի խարտալ տանէ-
32 սինէ պէնկէր։ Ձիւմլէ թօխտումլարընն էն քիւչիւ-
յիւ խսէ տէ, պէօյիւտիւյիւ զէման սէպէվաթընն
քահֆիֆէսինտէն պէօյիւք օլտպ աղաճ օլտուր,
Էօյլէ քի հալա գուշլարը կէլիպ անըն տալլարը-
նա գօնարլար։
33 Անլէրէ տիկէր պիր թէմիլ տահա սէօյլէտի.
Մէլէքիթ իւս սէմավաթ պիր գարընըն՝ ճիւմլէ-
սի մայալանընճայատէք, իւչ Էօլչէք ուն իչինէ
ալտպ կիպլէտիյի մայայա պէնկէր։
34 Ցիսուս պուննլարընն ճիւմլէսինի խալգա թէմիլ-
լէրլէ սէօյլէտի, վէ անլէրէ թէմիլտիկ սէօյլէմէկ
35 իտի. Թա քի՝ Աղղրմը թէմիլլէրլէ աչըպ, տիւն-
հանըն թէ՞սիսինտէն պէրու մախֆի օլան չէյլէրի
պէյան էտէճէյիմ՝ տէյիւ փէյղամպէր վասրթա-
րըյլէ պուլուրըլտն քէլամ իթմամ օլունա։

36 Ո պէման Ցիսուս ճէմա՛աթը պրագըպ՝ խանէյէ
կէլտի, վէ շակիրտլէրի հանընա կէլիպ՝ Թարլանընն
տէլիճէ Թէմսիլինի պիպէ Թէֆսիր էյլէ՝ տէտիլէը։
37 Ո տախի ճէվապէն անլէրէ տէտի քի՝ Էյի Թօ-
38 խտւմը էքէն Իպն իւլ ինսան տընը, վէ Թարլա
տիւնեա տընը. էյի Թօխտում տախի ժէլէքիւթիւն
39 էվլատը վէ տէլիճէ շէրիրին էվլատը տընը. Անը
էքէն տիւշմէն՝ Շէյթան տընը, հասատ տախի
տիւնեաանընն ախընընը, վէ օրտագճըլար ժէլէքլէը տիր։
40 Իմոի տէլիճէ տէվշիրիլիպ աթէշէ հագըլտընը կի-
պի, պու տիւնեաանընն ախընընընտա տախի էօյլէ օ-
41 լար տընը։ Իպն իւլ ինսան ժէլէքլէրինի կէօն-
տէրճէք տիր, վէ անլէր ճիւմլէ Թէօքէզլէրի վէ
ֆընզ իշլէյիճիլէրի ժէլէքիւթիւնտէն Թօփլայընպ,
42 Անլէրի աթէշ քիւլհանընընա աթտճագլար. օրտա
տա աղլայըշ վէ տիշ ղրճընրտտամասը օլաճագ տընը։
43 Ո պէման սալիհլէը Փէտէրլէրինին ժէլէքիւթիւն-
տէ կիւնէշ կիպի պիյա վէրճէքլէը. իշիտիր գու-
լագլարը օլան իչէթսին։
44 Եինէ ժէլէքիւթ իւս սէմավաթ Թարլատա կիզ-
լէնմիշ պիր խազինէյէ պէնկէրը, քի պիր ատէմ
անը պուլուպ կիզլէը, վէ ժէսէրրէթինտէն վա-
րընպ՝ հէր նէսի վար իսէ սաթարագ օլ Թարլայը
սաթընն ալընը։
45 Եինէ ժէլէքիւթ իւս սէմավաթ կիւզէլ ինճու-
46 լէր արայան պիր պազիրկէանա պէնկէրը։ Մէր-
գում զիգըյմէթ պիր ինճու պուլտւղընտա, վա-
րընպ հէր նէսի վար իսէ սաթարագ անը սաթընն
ալտը։
47 Եինէ ժէլէքիւթ իւս սէմավաթ տէնիզէ աթը-
լպ՝ հէր ճինստէն Թօփլայան պիր աղ պէնկէրը։
48 Վէ տօլտրագտա՝ անը սահիլէ չէգարտըլար, վէ օ-
Թուրուպ էյիլէրի գապլարա Թօփլայարագ ֆէ-
49 նասընը աթտըլար։ Տիւնեաանընն ախընընտա էօյլէ
օլաճագ տընը. ժէլէքլէր չէգիպ՝ սալիհլէրին արա-

50 սընտան ֆասըգլարը այըրարագ , Անլէրի աթէկ
քուվանընա աթաճագլար . օրատա աղլայըշ վէ
տիշ ղընճըրտամասը օլաճագ տըր :
51 Ցիսուս անլէրէ՝ Պու չէյլէրին ճիւմլէսինի ակլա-
տընը՞զ մը՝ տէտի . անա՝ Պէլի , էֆէնտի՝ տէտի-
52 լէր : Ո տախի անլէրէ՝ Պունուն իչիւն մէլէքիւթ
իւս սէմավաթ խուտուսընտա թա՛լիմ օլունմըշ
օլան հէր քեաթիւզ՝ խազինէսինտէն եէնի վէ հս-
քի չէյլէր չըգարան պիր խանէ սահիպի քիմսէյ
պէնկղէր՝ տէտի :
53 Վէ Ցիսուս պու թէմսիլլէրի պիթիրտիքտէն
54 սօնկրա , օրատան հարէքէթլէ , Ֆէնտի վաթանը-
նա կէլտի , վէ սինագօղլարընտա անլէրէ թա՛լիմ
էտէր իտի . չէօյլէ քի անլէր հայրան օլուպ՝ Պու
հիքմէթ վէ մի՛ճիզլէրը պունա նէ՞րէտէն տիր :
55 Պու ատէմ տուլկէրին օղլու տէյի՞լ մի , վալիտէ-
սինէ Մարիամ վէ պիրատէրլէրինէ Ցակոբոս վէ
56 Ցովսէս վէ Սիմոն վէ Ցուդա տէվէզլէ՞ր մի , վէ
ճիւմլէ հէմշիրէլէրի եանընմըզտա տէյի՞լ մի . իտտի
անա պունուն ճիւմլէսի նէ՞րէտէն տիր՝ տէյէրէք ,
57 Անընն հագգընտա սիւրչէրլէր իտի . Ֆագաթ Ցի-
սուս անլէրէ տէտի քի՝ Պիր փէյղամպէր քէնտի
վաթանընտան վէ քէնտի խանէսինտէն զայրի
58 հէրտէ ի՛թիպարսըզ տէյիլ տիր : Վէ օրատա ան-
լէրին իմանսըզլըգլարը սէպէպիյլէ չօգ մի՛ճիզ-
լէր իճրա էթմէտի :

ՊԱՊ 14

1 Ո զէման ըէ՛խա էր րուպ՝ օլան Հէրովդէս՝ Ցիսու-
2 սընն չէօհրէթինի իչիթմէքլէ , Ֆէնտի խատէմէսի-
նէ՝ Պու ատէմ վաֆթիզ էտիճի Ցովհաննէս տիր .
էօլիւլէրտէն գըյամ էթմիշ տիր , վէ պու սէ-
պէպտէն անընն վասըթասըյլէ մի՛ճիզլէր իճրա
օլունույօր՝ տէտի :

3 Զիւնքի Հէրովդէս , պիրատէրի Փիլիպպոսընն
գէվճէսի Հէրովդիա սէպէպինտէն Ցովհաննէսի
թութուպ վէ պաղլայըպ՝ գընտանա աթմըշ իտի :
4 Զիրա Ցովհաննէս անա՝ Պունու ալմագ սանա հէ-
5 լալ տէյիլ տիր՝ տէր իտի : Վէ անը գաթլ էթ-
մէք իսթէր իտի իսկ տէ , խալգ անը փէյղամպէր
մագամընտա թութտըգլարը իչիւն անլէրտէն գօր-
6 գար իտի : Վէ Հէրովդէսին վէլատէթ կիւնիւ գի-
յաֆէթինտէ՝ Հէրովդիանընն գըզը օրթատա րագս
7 էթտի : Վէ Հէրովդէսին խօշունա կիթմէքլէ՝ հէր
նէ տիլէրսէ անա վէրմէյի եէմինլէ վա՛տ էյլէտի :
8 Գըզ տախի վալիտէսի թարաֆընտան թէչվիգ օ-
լունմագլէ՝ Պունա պուրատա պիր թէփսի իւզէ-
րինտէ վաֆթիզ էտիճի Ցովհաննէսին պաշընը վէր՝
9 տէտի : Իմտի մէլիք միւքէտտէր օլտու իսկ տէ ,
եէմինլէրի վէ պէրապէրինճէ սօֆրատա օթու-
րանլար սէպէպինտէն վէրիլմէսինի էմր էյլէտի :
10 Վէ կէօնտէրիպ՝ գընտանանա Ցովհաննէսին պաշը-
11 նը քէստիրտի : Վէ անընն պաշը պիր թէփսի իւ-
զէրինտէ կէթիրիլիպ գըզա վէրիլտիքտէ , օ տախի
12 վալիտէսինէ կէօթիւրտի : Վէ շակիրտլէրի կէլիպ՝
ճէսէտինի գալտըրարագ տէֆն էթտիլէր , վէ վա-
րըպ Ցիսուսա խապէր վէրտիլէր :
13 Ցիսուս տախի պ--նո- իշիթտիյինտէ՝ օրատան
գայըգլէ պէեապան պիր մահալէ թէննհաճա ՚ազի-
մէթ էթտի , վէ ճէմա՛աթ իշիթմէքլէ՝ չէհրլէրտէն
եայա անընն արտընճա կիթտի :
14 Վէ [Ցիսուս] չըգտըգտա պիր չօգ ճէմա՛աթ
կէօրմէքլէ , անլէրէ չէֆգաթ էթտիյինտէն խաս-
թալարընա չիֆա վէրտի :
15 Վէ ախշամ օլտըգտա՝ շակիրտլէրի անընն եանը-
նա կէլիպ՝ Պուրասը պէեապան մահալ տըր , վէ
չիմտի վագըթ կէչմիշ տիր . ճէմա՛աթը սալը վէր ,
քէօյլէրէ վարըպ քէնտիլէրինէ թա՛ամ սաթընն
16 ալսընլար՝ տէտիլէր : Ւաքին Ցիսուս անլէրէ՝ կիթ-

մէլէրինէ հաճէթ եօգ ըլըր, սիզ անլէրէ թա՛ամ
17 վէրինիզ՝ ատ՛ոլ։ Անլէր տախի անա՝ պէշ էքմէք
իլէ իքի պալըգտան մա՛տա պուրատա պէք չէյլի-
18 միզ եօգ ըլըր՝ ատ՛ոլէրը։ Ո տախի՝ Անլէրի պու-
19 րայա պանա կէթիրինիզ՝ ատ՛ոլ։ Վէ ճէմա՛աթըն
օթլար իւզէրինէ օթուրմալարընը էմր էթաիքտէն
սօնրա, պէշ էքմէք իլէ իքի պալըղը ալըպ՝ սէ-
մայա տօղրու նազար էտէրէք, պէրէքէթ տու՛ա-
սը օգուլուպ՝ էքմէքլէրի փարչէլէտի, վէ շակիրտ-
լէրէ վէրիպ՝ շակիրտլէր տախի ճէմա՛աթա վէրդի-
20 լէր։ Ձիւմլէսի տախի եէյիպ տօյարլար, վէ փար-
չալարընը ֆազլասընը, օն իքի քիւֆէ տօլուսու
21 օլարագ, գալընրտընլար։ Վէ նիսա իլէ չօճուգլար-
տան մա՛տա եէյէնլէր պէշ պինկ գատար ատէմ իտի։
22 Վէ տէր ՚ագապ [Ցիսուս՝] քէնտիսի ճէմա՛աթը
սալը վէրինճէյէ տէյին շակիրտլէրինէ՝ գալըղա
կիրիպ քէնտինտէն էվվէլ գարչը թարաֆա կէչի-
23 մէլէրի իչիւն իպրատ էթտի։ Քէնտիսի տախի ճէ-
մա՛աթը սալը վէրտիքտէն սօնրա՝ եալընըզճա
տու՛ա էթմէք իչիւն տաղա չընգտը։ Վէ ախչամ
24 օլընգտա՝ օրատա եալընըզ իտի։ Ամմա գալըղ
հէման տէնիզ օրթասընտա օլուպ՝ ընիւզկեար տա-
խի մուխալիֆ օլմաղլէ, տալղալարտան սալլանը-
յօր իտի։
25 Վէ կէճէնլէն տէօրտիւնճիւ նէվպէթինտէ, Ցի-
սուս տէնիզ իւզէրինտէ եիւրիւյէրէք,
26 տօղրու կէլտի։ Շակիրտլէր տախի անը տէնիզ իւ-
զէրինտէ եիւրիւը կէօրտիւքլէրինտէ վիւզթարիպ
օլուպ՝ խայալ ըմը՝ տէյէրէք, գօրգուլարընտան
27 ֆէրեատ էթտիլէր։ Ցիսուս իսէ տէր ՚ագապ ան-
լէրէ սէօյլէյիպ՝ ձէսարէթլէնինիզ, պէն իմ,
28 գօրգմայընըզ՝ տէտի։ Վէ Պետրոս անա ճէվապէն՝
եա Րապպի, էյէր սէն իսէն, պանա էմր էյլէ, սու-
29 լար իւզէրինտէ, եանընկա կէլէյիմ՝ տէտի։ Վէ ա-
նընն՝ կէլ տէտիսի իւզէրինէ, Պետրոս գալըգտան

էնիպ՝ Ցիսուսընն եաճընա կիրթիպ իչիւն, սու-
30 լար իւզէրինտէ եիւրիւտի։ Լաքին րիւզկեարը չիտ-
տիքլի կէօրմէքլէ՝ գօրգուպ պաթմաղա պաշլա-
տընգտա՝ եա Րապպի, պէնի գուրթար՝ տէյիւ ֆէր-
31 տընգտա՝ եա Րապպի, պէնի գուրթար՝ տէյիւ ֆէր-
ուղատընպ՝ անը թութտու, վէ անա՝ էյ իմանը
32 նօգսան, նի՞չիւն շիւպհէ էթտին՝ տէտի։ Վէ ան-
լէր գալըղա կիրինճէ րիւզկեար սաքին օլտու։
33 Վէ գալըգտա օլանլար կէլիպ՝ Ցիլ հագիգէ սէն
իսէն Ուլլահ սընն՝ տէյէրէք անա սէճտէ էթտիլէր։
34 Վէ գարչը թարաֆա կէչիպ՝ գէննեսարէթ տի-
35 յարընա կէլտիլէր։ Վէ օլ մահալին ատէմլէրի ա-
նընը թանընտըգտա, պիւթիւն էթրաֆա ատէմ
կէօնտէրիպ՝ ճիւմլէ ՚իլլէթի օլանլարը անա կէ-
36 թիրտիլէր։ Վէ եալընըզ լիսպասընըն էթէյինէ տօ-
գունալար տէյիւ անտէն ըէճա էթտիլէր։ Վէ տօ-
գունանլարընն քեաֆֆէսի չիֆա պուլտըլար։

ՊԱՊ 15

1 Ո զէման երուսաղէմտէն օլան ՚իւլէմա իլէ ֆէ-
2 րիսիլէք Ցիսուսընն եաճընա կէլիպ, նի՞չիւն սէնինն
շակիրտլէրին գատիմլէրին րիվայէթինէ մուխա-
լիֆ հարէքէթ էտիյօրլար, զիրա էքմէք եէյճէք-
լէրի էսնատէ էլլէրինի ենըյգամազլար՝ տէտիլէր։
3 Ո տախի անլէրէ ճէվապէն՝ նի՞չիւն սիզ տէ րի-
վայէթինիզ սէպէպիյլէ Ալլահընն էմրինէ մուզայիր
4 հարէքէթ էտիյօրսընըզ։ Զիրա Ալլահ՝ փէտէրինէ
5 վէ վալիտէյնէ հիւրմէթ էյլէ. Հէմ տախի՝ փէտէ-
րինէ վէ եա վալիտէսինէ չէթմ էյլէյէն մութլա-
6 գա գաթլ օլունսուն՝ տէյիւ պույուրտու։ Ամմա
սիզ՝ Հէր քիմ փէտէրինէ եա վալիտէսինէ՝ թա-
քաֆրմտան ֆա՞իտէ կէօրէճէյին չէյ վագֆ օլմուշ
տըր՝ տէրսէ, վէ փէտէրինէ եա վալիտէսինէ
հիւրմէթ էթմէգսէ տախի օ՞ը՝ տէրսինիզ։ Վէ

սիդին բիվայէթինիզ սէպէպիյլէ Ալլահըն էմրինի
7 իպթալ էթտինիզ։ Էյ միւրա՛իլէր, Եսայի սիդին
8 հագգընըզտա, Պու գավմ [պանա աղըզլէ եագ-
լաշըպ] պանա լիսանէն հիւրմէթ էտեր, Ֆագաթ
9 գալպլէրի պէնտէն փէք ուզագ տըր։ Հէմ ինսան
թէնպիհաթը օլան թա'լիմաթը էօյրէթմէքլէ, պա-
նա պիհուտէ եէրէ 'իպատէթ էտերլէր՝ տէյիւ
վահիյլէ կիւզէլճէ տէմիշ տիր, տէտի։
10 Վէ ճէմա'աթը եանընա չաղըրըպ անլէրէ՝ Տինկէ-
11 յինիզ, վէ անկլայընըզ. Աղըզա կիրէն չէյ ատէմի
նափաք էթմէզ, լաքին ատէմի նափաք էտէն՝ ա-
ղըզտան չըգան տըր՝ տէտի։
12 Ո զէման չակիրտլէրի եանընա կէլիպ անա՝ Ֆէ-
րիսիլէր պու սէօզիւ իչինթտիքլէրինտէ կիւճէն-
13 տիքլէրինի պիլի՞ր մի սին՝ տէտիլէր։ Ո տախի ճէ-
վապ վէրիպ՝ Սէմավի փէտէրիմին տիքմէտիյի հէր
14 Ֆիտան քէօքտէն սէօքիւլճէք տիր։ Անլէրի
պրագընըզ. քէօրլէրին քէօր գըլաղուզլարը տըր.
վէ էյէր քէօր քէօրէ գըլաղուզլըգ էտերսէ, իքի-
15 սի տէ չուգուրա տիւշէր՝ տէտի։ Վէ Պետրոս ա-
նա ճէվապէն՝ Պու թէմսիլի պիզէ թէֆսիր էյլէ՝
16 տէտի։ Ծիսուս տախի՝ Հալա սի՞զ տէ ոի Ֆէհմիդ
17 սինիզ. Տահա աՀլամ՞ըզ մը սընըզ քի՝ աղըզա կի-
րէն հէր շէյ գարնա կիտիպ թաշրայա չըգարըլըր։
18 Ամմա աղըզտան չըգան շէյլէր գալպտէն սիւտուր
էթմէյէրիյլէ, պունլար ատէմի նափաք էտեր։
19 Չիրա գալպտէն Ֆաասիտ էֆքեար վէ գաթլ վէ
զինա վէ Ֆիւճուր վէ սըրգաթ վէ եալան եէրէ
20 շէհատէթ վէ քիւֆր սիւտուր էտեր։ Ատէմի նա-
փաք էտէն շէյլէր պունլար տըր. ամմա եըյգան-
մամըշ էլլէրլէ թա'ամ էթմէք ատէմի նափաք
էթմէզ՝ տէտի։
21 Վէ Ծիսուս օրատան չըգըպ՝ Տիւրոս վէ Սիդոն
22 սէմթլէրինէ 'ազիմէթ էյլէտի. Վէ իշթէ օլ թա-
բաֆլարտան պիր Քանանը գարը կէլիպ, անա՝

եա Բապպ, Իպն ի Դաւիթ, պանա մէրհամէթ էյ-
լէ, գըզըմ ճիննտէն չիտտէթլի 'ազապ չէքիյօր՝
23 տէյէրէք Ֆէրեատ էյլէտի, Ո իսկ անա հիչ պիր
ճէվապ վէրմէտիքլէ, չակիրտլէրի եանընա կէլիպ՝
Արտըմըզճա Ֆէրեատ էտիյօր, անը սալը վէր՝
24 տէյիւ անա բէճա էյլէտիլէր։ Վէ օ ճէվապէն՝ Պէն
պէյթ ի Իսրայէլին զայ՝ օլմուշ գոյունլարընտան
25 զայրիսինէ իրսալ օլունմատըմ՝ տէտի։ Լաքին
մէրգումէ կէլիպ անա սէճտէ էտէրէք՝ եա Բապպ,
26 պանա իմտատ էյլէ՝ տէտի։ Ո տախի ճէվապէն՝
Չօճուգլարըն էքմէյինի ալըպ քէօփէքլէրէ աթ-
27 մագ էյի տէյիլ տիր՝ տէտի։ Լաքին մէրգումէ՝
պէլի, եա Բապպ, չիւնքի քէօփէքլէր տախի սա-
հիպլէրինին սօֆրասընտան տիւշէն գըըրընթըլար-
28 տան եէրլէր՝ տէտի։ Ո զէման Ծիսուս անա ճէ-
վապէն՝ Էյ խաթուն, իմանընդ չօգ տըր, սանա
խաթէտինին կիւպի օլսուն՝ տէտի. վէ գըզը օլ սա-
'աթ չիֆա պուլտու։
29 Վէ Ծիսուս օրատան հարէքէթլէ՝ Գալիլեա տէ-
նիզինին քէնարընա կէլտի, վէ տաղա չըգըպ՝ օ-
30 թուրտու։ Վէ եանընա խայլը ճէմա'աթ
կէլիպ՝ անլէր իլէ պէրապէր Թօփալլար վէ քէօր-
լէր վէ տիլսիզլէր վէ սագաթլար իլէ սա՛իր նինէ
քիմսէլէր պուլունմազլէ անլէրի Ծիսուսըն այագ-
լարընա պրագտըլար, օ տախի անլէրէ չիֆա վէր-
31 տի. Շէօյլէ քի ճէմա'աթ տիլսիզլէրին սէօյլէտիյի-
նի վէ սագաթլարըն սաղլամըզլընը վէ Թօփալլա-
րըն եէրբէտիյինու վէ քէօրլէրին կէօրտիյինու
նու մուշահէտէ էթտիքլէրինտէ Թէ'աճճուպ է-
տիպ՝ Իսրայէլին Ալլահընա համտ էթտիլէր։
32 Վէ Ծիսուս շակիրտլէրինի եանընա չաղըրըպ՝
ճէմա'աթա աճըրըմ, գիրա չիմսի իչ կիւն տիր
եանըմտա պուլունույօրլար վէ եէյէճէք չէյլէրի
եօգ տըր. վէ անլէրի աճ սալը վէրմէք խաթէմէմ,
օլմայա քի եօլտա Թագաթլարը քէսիլէ՝ տէտի։

33 Վէ շակիրտէրի անա՝ Զէօլտէ պիղ պէօյլէ պիր
ճէմա'աթը տօյուրաճագ գատար էքմէք Նէ՞քէ-
34 տէն պուլալըմ՝ տէտիլէր, Ցիսուս տախի անլէ-
րէ՝ Գա՞չ էքմէյինիլ վար՝ տէտիյինկտէ, անլէր տա-
խի՝ Եէտի Է+Ե+ վէ պիր գաչ քիւչիւք պալըգ
35 Վ-ը՝ տէտիլէր, Վէ ճէմա'աթըն եէրէ օթուրմա-
36 լարընը էմր էթտիքտէն սօնկրա, Օվ եէտի էքմէք
իլէ պալըգլարը ալըպ թէշէքքիւր էթտի, վէ փա-
րէվէյիպ շակիրտլէրինէ, շակիրտլէր տախի ճէ-
37 մա'աթա վէրտիլէր, Վէ ճիւմլէսի եէյիպ տօյտը-
լար, վէ փարչալարընն ֆազլասընը եէտի զէննպիլ
38 տօլուսու օլարագ գալտրըտըլար, Վէ նիսա իլէ
չօճուգլարտան մա'տա եէյէնլէր տէօրթ պինկ ա-
տէմ իտի,
39 Վէ ճէմա'աթը սալը վէրտիքտէն սօնկրա գայը-
ղա պինիպ՝ Մագդալա հուտուտընա կէլտի,

ՊԱՊ 16

1 Վէ ֆէրիսիլէր իլէ սատուգիլէր անրն եանընա
կէլիպ՝ անը թէճրիպէ իչիւն քէնտիլէրինէ սէմա-
տան պիր 'ալամէթ կէօսթէրմէսինի թալեպ էթ-
2 տիլէր։ Օ տախի անլէրէ ճէվապէն, Ախշամ օլ-
տրգտա՝ Հավա կիւզել օլաճագ, զիրա կէօք գըզըլ
3 տըր. Վէ սապահլայըն՝ Պու կիւն հավա պօղուգ
օլաճագ, զիրա կէօք փուս օլուպ գըզարմըշ տըր՝
տէրսինիզ, Էյ միւրա՞իլէր, կէօք եիւզիւնիւ թէմ-
եիլ էթմէսինի պիլիրսինիզ, վէ վագըթլարըն 'ա-
լամէթլէրինի ընդդէմ գատիր տէյի՞լ մի սինիզ,
4 Քէօթիւ վէ զինագքեար ենալ 'ալամէթ արար, վէ
անա՝ Յունան փէյղամպէրին 'ալամէթինտէն զայ-
րի պիր 'ալամէթ վէրիլմէյէճէք տիր՝ տէտի. վէ
անլէրի պրագըպ կէթտի,
5 Վէ շակիրտլէրի գարշը թարաֆա կէլտիքլէրին-
6 տէ, էքմէք ալմաղը ունուԹմըշլար իտի, Վէ Յի-

սուս անլէրէ՝ Տիզգաթ էյլէյինիզ վէ Ֆէրիսիլէր
իլէ սատուգիլէրին մայասընատան սագընընըզ՝ տէ-
7 տի, Անլէր տախի՝ Էքմէք ալմատըղըմըզ Իչիւն
տիր՝ տէյէրէք, արտլարընտա Թէֆէքքիւր էտէր-
8 լէր իտի, Ցիսուս պո՞նո՞ պիլմէքլէ անլէրէ իտի-
թապէն՝ Էյ իման նօգսան օլանլար, Նի՞չիւն ա-
րանըզտա էքմէք ալմատըղընըզտան ատլայը Թէ-
9 ֆէքքիւր էտիյօրսընըզ, Պէշ պինկ քիշինին պէշ
10 էքմէյինի, վէ գաչ քիւֆէ գալտրըտըղընըզը, Վէ
տէօրթ պինկ քիշինին եէտի էքմէյինի, վէ գաչ
զէմպիլ գալտրըտըղընըզը տահա ան՞կլամայըպ՝ տէր
11 իտիլ Թէմիզ մի սինիզ, Ֆէրիսիլէր իլէ սատու-
գիլէրին մայասընատան սագընմագ իչիւն սիզէ
սէօյլէտիյիմ սէօզ՝ էքմէք հագգընատա օլմատըղը-
նը նա՞սըլ ան՞կլայամայօրսընըզ՝ տէտի,
12 Օ զէման էքմէք մայասը հագգընատա տէյիլ,
անճագ Ֆէրիսիլէր իլէ սատուգիլէրին Թա'լիմին-
տէն սագընմագ իչիւն սէօյլէտիյինի ան՞կլատըլար։
13 Վէ Ցիսուս Գայսէրիյէ ի Փիլիպպոս սէմԹէրինէ
վարտըղընտա, շակիրտլէրինէ՝ Ադէմլէրին տէտիք-
լէրինէ կէօրէ պէն Իպն իւլ ինսան քի՞մ իմ՝ տէ-
14 յէրինէ կէօրէ պէն Իպն իւլ ինսան քի՞մ իմ՝ տէ-
վաՖթիզ էաիճի Ցովհաննէս, վէ տիկէրլէրի՝ Եղիա,
վէ սա՞իրլէրի Երեմիա եախօտ պաշգա փէյղամ-
15 պէրլէրտէն պիրի սինի դէյօրլա՝ տէտիլէր։ Անլէ-
րի՝ Եա սիզին տէտիյինիզ կէօրէ պէն քի՞մ իմ՝
16 տէտի։ Վէ Սիմոն Պետրոս ճէվապէն՝ Սէն Քրիս-
17 տոս Իպն Ուլլահ իւլ հայյ սըն՝ տէտի։ Վէ Ցի-
սուս անա ճէվապէն՝ Էյ Սիմոն Իպն Ցոնիան,
միւպարէք սին. զիրա պո՞նո՞ սանա Թէն վէ գան
տէյիլ, անճագ սէմավաթտա օլան Փէտէրիմ իլ-
18 համ էթտի՝ տէտի։ Պէն տախի սանա տէրիմ քի՝
Սէն •Պետրոս սըն, վէ քիլիսէմի պու գայա իւզէ-

•Ե՛նէ՝ Գայա

րինե պինա էտէճէյիմ, վէ հավիյէ գափուլարը
19 անըն իւզէրինէ ղալիպ օլմայաճագ տըր, վէ սա-
նա մէլէքիւթ իւս սէմավաթըն անախթարլարընը
վէրէճէյիմ, վէ եէր իւզէրինտէ հէր նէ պաղլար
իսէն, սէմավաթտա պաղլանմըշ օլաճագ, վէ եէր
իւզէրինտէ հէր նէ չէօզէր իսէն, սէմավաթտա
20 չէօզիւլմիւշ օլաճագ տըր՝ տէտի։ Ո զէման շա-
կիրտլէրինէ՝ քէնդինին [Ցիսուս] Քրիստոս իտիխ-
նի քիմսէյէ սէօյլէմէմէլէրինի էմր էթտի։
21 Օլ վաղըթտան սօնկրա Ցիսուս Երուսաղէմէ
կիթմէք, վէ իհթիյարլար իլէ պաշ քահինլէր վէ
Իւլէմանտան չօգ էլեմ չէքիպ գաթլ օլունմագ,
վէ իւչինճի կիւնտէ գըյամ էթմէք կէրէք իտի-
22 յինի չակիրտլէրինէ պէյան էթմէյէ պաշլատը։ Վէ
Պետրոս անը պիր թարաֆա ալըպ՝ Հա՛շա, եա
Ռապպի, պու սանա ասլա վաղը՝ օլմասընն տէյէ-
23 րէք անը թա՛զիր էթմէյէ պաշլատըղընտա, Ո
տախի տէօնիւպ Պետրոսա՝ Արտըմա չէքիլ, էյ
Շէյթան, պանա թէօքէղ սին. զիրա Ալլահա Ա-
Իտ օլան չէյլէրէ տէյիլ, անճագ ատէմլէրէ Ա՛իտ
օլան չէյլէրէ սարֆ ը էֆքէար էտէրսին՝ տէտի։
24 Ո զէման Ցիսուս շակիրտլէրինէ տէտի քի՝ էյէր
պիր քիմսէ արտըմճա կէլմէք իսթէրսէ, թէրք ի
նէֆս էտէրէք խաչընը եիւքլէնիպ՝ արտըմ սըրա
25 կէլսին։ Զիրա հէր քիմ քի քէնտի ճանընը գուր-
թարմագ իսթէրսէ, անը զայ՝ էտէճէք, վէ հէր
քիմ պէնիմ իչինճի քէնտի ճանընը զայ՝ էտէրսէ,
26 անը պուլաճագ տըր։ Զիրա պիր ատէմ պիւթիւն
տիւնեայը գազանըպ տա՝ քէնտի ճանընը զայ՝ է-
տէրսէ, նէ՞ իսթիֆատէ էտէր. եախօտ ատէմ
27 քէնտի ճանընա պէտէլ նէ՞ վէրէ պիլիր։ Զիրա
Իպն իւլ ինսան քէնտի մէլէքլէրի իլէ փէտէրի-
նին ճէլալինտէ կէլէճէք, վէ օ զէման հէր քէս
28 Ա՛ամէլինէ կէօրէ մի՛ւքաֆաթ էտէճէք տիր։ Հա-
գիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ պուրատա հազընը օ-

ղանլարտան պա՛զընընը վար քի՝ Իպն իւլ ինսան
քէնտի մէլէքիւթիւնտէ կէլտիյինի կէօրմէյինճէ՝
էօլիւմ թաթմայաճագընը տըր։

ՊԱՊ 17

1 Վէ աղթը կիւնտէն սօնկրա, Ցիսուս՝ Պետրոս վէ
Յակորոս իլէ գարնտաշընը Յովհաննէսի պէրապէր
ալըպ՝ անընէրի թէնհաճա եիւքսէք պիր տաղ իւ-
2 ղէրինէ կէօթիւրտիւ։ Վէ էօնընէրինտէ սուրէ-
թի թէպէտտիւլ էտիպ՝ եիւզիւ կիւնէշ կի-
պի զիյատտար, վէ էլպիսէոի նուր կիպի պէյազ օլ-
3 տու։ Վէ իշթէ Մովսէս իլէ Եղիա անընը իլէ սէօյ-
4 լէշէրէք անընէրէ կէօրիւնտիւ։ Վէ Պետրոս Ցիսուս-
նա խիթապէն՝ Եա Ռապպի, պիզիմ պուրատա
պուլունմամըզ էյի տիր. էյէր իսթէրսէն՝ պիրի
սէնին, վէ պիրի Մովսէս, վէ պիրի տախի Եղիա
5 իչինճի պուրատա իւչ խայմէ եափալըմ՝ տէտի։ Ո
տահա սէօյլէր իքէն, իշթէ պիր մի՛ւնէվվէր պու-
լութ անընէրի կէօլկէսի ալթընա ալըպ, իշթէ պու-
լութտան՝ Սէվկիւլու Օղլըմ պու տըր, անտէն
րազի իմ, անը տինկլէյինիզ՝ տէյիւ պիր սէսա կէլ-
6 տի։ Վէ շակիրտլէրի իշիտինճէ, եիւզ իւսթիւ տիւ-
7 չիւպ՝ ղայէթլէ գօրգտըլար։ Վէ Ցիսուս եաղլա-
շընպ անընէրէ տօղունարագ՝ Գալգընըզ, գօրգմա-
8 յընըզ՝ տէտի։ Անընէր տախի կէօզլէրինի գալտըր-
տըգլարընտա՝ Ցիսուստան պաշգա քիմսէյի կէօր-
մէտիլէր։
9 Վէ տաղտան էնէրլէր իքէն, Ցիսուս անընէրէ՝
Թա Իպն իւլ ինսան էօլիւլէրտէն գըյամ էտին-
ճէյէտէք, պու կէօրտիւյիւնիւզիւ քիմսէյէ սէօյ-
10 լէմէյինիզ՝ տէյիւ թէնպիհ էյլէտի։ Վէ շակիրտլէրի
անա՝ Եա նի՞չիւն Իւլէմա՝ Էվվէլա Եղիա կէլմէք
կէրէք տիր, տէրլէր՝ տէյիւ սիւ՛ալ էյլէտիքլէրին-
11 տէ, Ցիսուս ճէվապէն անընէրէ՝ Կէրչի Եղիա էվվէ-

12 լա կէլթպ հէր շէյլ թանգլիմ էտէը. լաքլին սիզէ
տէրիմ քի՝ եղիա ֆիլ վագը՝ կէլմիշ տիր, վէ անը
թանըմայըպ՝ հագգընտա հէր իսթէտիքլէրի շէյլ
եափտըլար· քէզալիք Իպն իւլ ինսան ատախ ան-
13 լէրտէն էլէմ չէքճէք տիր՝ տէտի, 0 զէման շա-
կիրտլերի քէնտիլէրէ վաֆթիզ էտիճի ճուվհաննէս
հագգընտա սէօյլէտիկլինի անկլատըլար՝
14 վէ խալգըն եանընա կէլտիքլէրինտէ, պիր ա-
տէմ անըն եանընա կէլիպ, էօնիւնտէ տիզ չէօ-
քէրէք՝ էֆէնտի, օղլըմա մէրհամէթ էյլէ, գիրա
սար՝ալը օլուպ՝ վէք չօգ էլէմ չէքէր· չիւնքի
չօգ տէֆ՝ա աթէչէ վէ չօգ տէֆ՝ա սույա տիւշէր՝
15 վէ անը շակիրտլէրինկէ կէթիրտիմ իսէ տէ, անա
16 չիֆա վէրէմէտիլէր՝ տէտի՝ վէ ճիսուս տախէ
ճէվապ վէրիպ՝ էյ խանանըզ վէ ՝աքսի նէսլ,
նէ՞ վագթա գատար սիզին իլէ օլայըմ· նէ՞ վագ-
թա գատար սիզէ թէհամիւլ էտէյիմ· անը պու-
17 րայա պանա կէթիրինիզ՝ տէտի՝ վէ ճիսուս ճիննէ
թա՝զիր էթտուքտէ, անտէն չըգտը, վէ օղլան օլ
18 սա՝աթ չիֆա պուլտու՝ 0 զէման շակիրտլէր թէն-
հաճա ճիսուսըն եանընա կէլիպ՝ պիզ նի՞չիւն անը
19 չըգարամադըգ՝ տէտիլէր՝ ճիսուս տախէ անլէրէ՝
խանանըզլըղընըզ իչիւն տիր, գիրա հագիգաթէն
սիզէ տէրիմ քի՝ էյէր խարտալ տանէսի գատար
խանընընըզ օլուր իսէ, պու տաղա՝ Պուրատան էօ-
թէյէ նագլ էթ՝ տէրսէնիզ, նագլ էտէճէք տիր,
վէ սիզէ հիչ պիր շէյ միւմքինսիզ օլմայաճագ տըր՝
20 Ամմա տու՝ա վէ օրուճտան ղայրի եօլ իլէ պու-
մագուլէ չըգմագ՝ տէտի՝
21 վէ գալիլեատա տօլաշըրլար իքէն, ճիսուս անլէրէ՝ Իպն իւլ ինսան ատէմլէր էլինէ թէսլիմ օ-
22 լունուպ, Անը գաթլ էտէճէքլէր, վէ իւչիւնճիւ
կիւն գըյամ էտէճէք տիր՝ տէմէսիլէ, անլէր
ղայթըլէ միւքէտտէր օլտըլար՝
23 վէ կափառնայումա կէլտիքլէրինտէ, իքի տիր-

հէմ վէրէ թահսիլ էտէնլէր Պետրոսըն եանընա
կէլիպ՝ Մու՝ալլիմինիզ իքի տիրհէմիսի վէրմէ՞զ
24 մի՝ տէտիլէր· օ տախի՝ վէրիր՝ տէտի՝ վէ խանէ-
յէ կիրտիքտէ, ճիսուս անը գապըլըյընա՝ էյ Սի-
մոն, նէ՞ զանն էտէրսին, տիւնեա մէլիքլէրի գէս
եախօտ վէրգիսի քիմլէրտէ՞ն ալըրլար· էվլատլա-
րընտա՞ն մը՝ եօգսա պաշգալարընտա՝ն մը՝ տէ-
25 տի՝ Պետրոս անա՝ պաշգալարընտան՝ տէտի· ճի-
սուս տախի անա՝ էօյլէ իսէ էվլատ մու՝աֆ տըր՝
26 լաքլին անլէրէ թէօքէզ օլմամագ իչիւն՝ տէնիզէ
գիտիպ պիր օլթա աթ, վէ իլք չըգան պալըղը
թութուպ աղզընը աչտըղընգտա, պիր տէօրթ տիր-
հէմլիք պուլուրսըն, անը ալըպ՝ անլէրէ պէնիմ
վէ սէնին իչիւն վէր՝ տէտի՝

ՊԱՊ 18

1 0 զէման շակիրտլէրի ճիսուսըն եանընա կէլիպ՝
Մէլէքլութ իւս սէմավաթտա էն պէօյիւք քի՞մ
2 տիր՝ տէտիլէր՝ ճիսուս տախի եանընա պիր չո-
ճուգ չաղըրըպ վէ անը օրթալարընտա տուրտու-
3 րուպ՝ տէտի քի՝ Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝
էյէր տէօնիւպ չօճուգլար գիպի օլմագ իսէնիզ՝
մէլէքլութ իւս սէմավաթտա ասլա գիրժէյէճէքսի-
4 նիզ՝ իմտի հէր քիմ պու չօճուգ գիպի միւթէվա-
զը՝ օլուր իսէ՝ մէլէքլութ իւս սէմավաթտա էն
5 պէօյիւք օ տըր՝ վէ հէր քիմ պէօյլէ պիր չօճու-
ղը պէնիմ իսմիմ իչիւն գապուլ էտէրսէ՝ պէնի
6 գապուլ էթմիշ օլուր՝ վէ պանա իման էտէն պու
քիւչիւքլէրտէն պիրինի հէր քիմ սիւրչտիւրիւր-
սէ՝ պօյնընա պիր տէյիրմէն թաշը ասըլըպ՝ տէ-
նիզին տիպինէ ղարգ էտիլմէսի քէնտինէ խայրը
տըր՝
7 թէօքէզլէր սէպէպինտէն վա՜յ տիւնեայա՝ զի-
րա թէօքէզլէրին գէլմէսի լազըմ տըր՝ ամմա

վա՛յ թէօքէղին կէլմէսինէ սէպէպ օլան ատէմէ,
8 Իսմէ էյէր էլինէ եա այաղընի սէնին սիւրչմէնէ սէ-
պէպ օլուր իսէ, անը քէսիպ քէնտինիտէն ատ-
էթ. հայաթա թօփալ եա սագաթ կիրմէնի՝ իքի
էլինէ եա իքի այաղընի օլուպ տա՝ էպէտի աթէչէ
9 աթըլմագտան սանա խայրըը տըր, վէ էյէր կէօ-
զիւնի սէնին սիւրչմէնէ սէպէպ օլուր իսէ, անը չը-
դարըպ քէնտինտէն ատ-էթ. հայաթա թէք
կէօզիւ կիրմէնի՝ իքի կէօզիւնի օլուպ տա ճէհէն-
նէմ աթէշինէ աթըլմագտան սանա խայրըը տըր,
10 Պու քիւչիւքլէրտէն պիրինի խօր կէօրմէքտէն
սագընընըղ, գիրա սիզէ տէրիմ քի՝ անլէրին մէ-
լէքլէրի սէմավաթտա օլան փէտէրիմին եիւզիւ-
11 նիւ սէմավաթտա տա՞իմա կէօրիւրլէր. Չիրա Իսին
12 իւլ ինսան զայ՝ օլանը խէլաս էթմէյէ կէլտի, Սի-
զէ նա՞սըլ կէօրիւնիւր. էյէր պիր ատէմին եիւզ
գօյունու օլուպ՝ անլէրտէն պիրի եօղու շաշըրըր
իսէ, օլ ատէմ տօգսան տօգուզու տաղլարտա պրա-
գըպ տա, վարըպ եօղու շաշըրանը արամա՞զ մը,
13 վէ էյէր անը պուլաճագ օլուր իսէ, հագիգաթէն
սիզէ տէրիմ քի՝ եօղու շաշըրմամըղ տօգսան տօ-
գուզ իչիւն «եվէնթէյնթէն զիյատէ անըն իչիւն
14 սէվինիր, Քէզալիք սէմավաթտա օլան փէտէրի-
նիզին հուզուրընտա պու քիւչիւքլէրտէն պիրինին
զայ՝ օլմասընա րիղա եօգ տըր,
15 Էյէր պիրատէրինգ սանա գարշը պիր խաթա է-
տէրսէ, կիւոիպ անը իքինիզին արասընտա թէն-
հաճա թա՛զիր էյլէ. էյէր սէնի տինկլէրսէ, պիրա-
16 տէրինի գազանմըղ օլուրսըն, վէ էյէր տինկլէմէզ-
սէ, իքի եա իւչ շահիտին աղզընտան հէր սէօզիւն
սապիթ օլմասը իչիւն, քէնտին իլէ պէրապէր պիր
17 եախօտ իքի քիշի տահա ալ՝ վէ էյէր անլէրի
տինկլէմէզսէ, քիւոսէյէ սէօյլէ. վէ էյէր քիւոսէյի
տախի տինկլէմէզսէ, անը փութփէրէսթ վէ կէօմ-
րիւքճիւ կիպի ՚ատտ էյլէ.

18 Ճիլ հագիգէ սիզէ տէրիմ քի՝ եէր իւզէրինտէ
հէր նէ պաղլար իսէնիզ, սէմատա պաղլանմըղ օ-
լաճագ, վէ եէր իւզէրինտէ հէր նէ չէօզէրսէնիզ,
19 սէմատա չէօզիւլմիւշ օլաճագ տըր, Նինէ սիզէ
տէրիմ քի՝ Սիզտէն իքի քիշի եէր իւզէրինտէ հէր
հանկը շէյի տիլէմէ՛ք իչիւն իթթիֆագ էտէրլէրսէ,
անլէրէ սէմավաթտա օլան փէտէրիմ թարաֆըն-
20 տան իհսան օլունաճագ տըր, Չիրա իքի եա իւչ
քիշի պէնիմ իսմիմէ հէր նէրէտէ ճէմ՝ օլուրլար
իսէ, պէն օրատա անլէրին արասընտա իմ,
21 Ո զէման Պետրոս անըն եանընա կէլիպ՝ նա
Րապպի, գա՞չ տէֆ՚ա պիրատէրիմ պանա խաթա
էտէրսէ, անը ՚աֆվ էտէյիմ. եէտի՞ տէֆ՚այա գա-
22 տար մը՝ տէտի, Ցիսուս անա տէտի քի՝ Սանա
եէտի տէֆ՚այատէ՛ք տէյիլ, լաքին եէթիմիչ քէրրէ
23 եէտիյէ գատար՝ տէրիմ, Անըն իչիւն մէլէքիւթ
իւս սէմավաթ պիր մէմիյէ թէշպիհ օլունմըղ տըր,
24 քի գուլլարը իլէ հիսապ կէօրմէ՛ք իսթէտի, վէ
մուհասէպէյէ պաղլատըգտա եանընա օն պինգ թա-
25 լանթ պօրճլու պիր քիմսէ կէթիրտիլէր, վէ անըն
էտայա գուտուրէթի օլմատըղընտան, էֆէնտիսի ա-
նըն իլէ զէվճէսի վէ չօճուգլարը վէ պիւթիւն էմ-
վալը սաթըլըպ՝ պօրճո- էտա օլունմասընը էմր
26 էյլէտի, Պունուն իւզէրինէ օլ գուլ եէրէ գա-
փանըպ՝ էֆէնտիմ, պանա միւսա՛ատէ էյլէ, սա-
նա քեաֆֆէսինի էտա էտէրիմ՝ տէյիւ անա րէ-
27 ճա էյլէտի, վէ օլ գուլլըն էֆէնտիսի անա չէֆ-
գաթ էտէրէ՛ք՝ անը սալը վէրիպ պօրճընը տախի
28 պաղըշլատը, Ամմա օլ գուլ չըգըպ՝ քէնտինէ
եիւզ տինար պօրճլու օլան պիր գափու եօլտա-
չընը պուլտու, վէ անը պօղազընտան թութուպ՝
Պանա պօրճընկը էտա էյլէ՝ տէմէսի իւզէրինէ,
29 Անըն գափու եօլտաչը այաղընա տիւշիւպ՝ Պանա
միւսա՛ատէ էյլէ, սանա [քեաֆֆէսինի] էտա է-
30 տէրիմ՝ տէյիւ անա րէճա էյլէտի, Լաքին օ րաղի

օլմամաղլե վարըպ՝ պօքճընը էտա էաինճէյէ տէյին
31 անը հապսխանէյէ աթտը՝ վէ պու աստմին գա-
փու եօլտաշլարը վուգու՝ ի հալի կէօրտիւքլէրին-
տէ, ղայէթլե միւքէտտէը օլմաղլե, վարըպ էֆէն-
տիլէրինէ ճիւմլե վուգու՝աթը իֆտաաէ էթտիլէր,
32 0 զէման էֆէնտիսի անը չաղըրըպ, անա՝ էյ չէ-
րիը գուլ, պանա եալվարտըղըն իչիւն օլ պօրճընը
33 ճիւմլէսինի սանա պաղըշլատըմ, պէն սանա մէր-
համէթ էթտիյիմ կիսպլ, սէն տաիսի գափու եօլտա-
34 շընա մէրհամէթ էթմէլի տէյիլ մի իտին՝ տէտի, վէ
էֆէնտիսի ղաչապա կէլիպ՝ պիւթիւն պօրճընը է-
տա էաինճէյէ տէյին, անը իշքէնճէ էտիճիլէրէ
35 թէսլիմ էթտի, ֆէզալիք հէր պիրինիզ պիրա-
տէրլէրինիզէ սուշլարընը գալպինիզտէն պաղըշլա-
մատըղընըզ հալտէ, սէմալի փէտէրիմ տաիսի սի-
զէ էօյլէ էտէճէք տիր,

1 Վէ ցիսուս պու սէօզլէրի թէմամ էթտիքտէն
սոնկրա, գալիլէատան հարէքէթլե ցորդանանընն
էօթէ թարաֆընատաքի նէհուտիյէ սինօրլարընա
2 կէլտի, վէ խայլը ճէմա՝աթ անրն արտընճա կիթ-
տիքլէրինատ՝ օրատա անլէրէ շիֆա վէրտի,
3 Վէ ֆէրիսիլէր անը թէճրիպէ էթմէք իչիւն
եանընա կէլիպ, անա՝ Հէր սէպէպէ սինա՞էն զէվ-
4 ճէսինի պօշամագատէմէ ճա՞ղ մի՝ տէտիլէր, 0
տաիսի անլէրէ ճէվապէն՝ իպթիտատէ խալգ էտէն՝
5 անլէրի էրքէք վէ տիշի խալգ էթտիյինի, վէ՝ պու
սէպէպտէն ատէմ փէտէրինի վէ վալիտէսինի թէրք
էտիպ՝ զէվճէսինէ միւլասըգ օլարագ, իքիսի եէք
վիւճուտ օլաճագլար՝ տէյիս պույուրտըղընը օ-
6 գո՞ւմատընըզ մը, Պունա սինա՞էն արթըգ իքի
տէյիլ, լաքին եէք վիւճուտ տըրլար, իմտի Ալլա-
հըն բուպթ էթտիյինի ինսան այըրմասընն՝ տէտի,

7 Անլէր տաիսի անա՝ եա նի՞չիւն Մովսէս թալագ-
նամէ վէրիլէրէք պօշամաղը թէնապիհ էթտի՝ տէ-
8 տիլէր, 0 տաիսի անլէրէ տէտի քի՝ Մովսէս սի-
զինն գալպինիզին գաթըլըղը սէպէպիյլէ սիզէ զէվ-
ճէլէրինիզին պօշամաղա իզն վէրտի, ամմա իսկ-
9 Թիտատէ պէօյլէ տէյիլ իտի, պէն տաիսի սիզէ
տէրիմ քի՝ Հէր քիմ զէվճէսինի զինատան ղայրի
պիր սէպէպլէ պօշայըպ տա, պաշգասը իլէ էվլէ-
նիրսէ, զինա էտէր. քէզալիք պօշանմըշ օլան իլէ
10 էվլէնէն՝ զինա էտէր, Շակիրտլէրի տաիսի անա՝
էյէր զէվճ իլէ զէվճէ արտընտա հալ պէօյլէ
իսէ, էվլէնմէք խայրը աէյիլ տիր՝ տէտիլէր,
11 Լաքին օ անլէրէ խիթապէն՝ Պու քէլամը ճիւմ-
լէսի տէյիլ, անճագ քէնտիլէրէ հիտայէթ օլու-
12 նամէ վէրիլէրէք պօշամաղը թէնապիհ էթտի՝ տէ-
տէն պա՛զը խատըմ տօղմուշ օլանլար վար տըր,
վէ ատէմլէր թարաֆընատան խատըմ գըլընմըշ
խատըմլար տաիսի վար տըր, վէ մէյէքիւթ իս
սէմալաթ իչիւն քէնտի քէնտիլէրինի խատըմ
էթմիշ օլանլար վար տըր, գառպուլ էտէ պիլմէն՝
էթսին տէտի,
13 0 զէման իւզէրլէրինէ էլչէրինի գօյուպ սու՛ա
էթսին տէյիս եանընա քիւչիւք չօճուգլար կէթի-
րիլտի, շակիրտլէրի իսէ անլէրէ ազարլատըլար,
14 Ամմա ցիսուս՝ Չօճուգլարը գօյ վէրինիզ, վէ ան-
լէրի պանա կէլմէքտէն մէն՝ էթմէյինիզ, գիրա
մէյէքիւթ իս սէմավաթ պու մագուլէլէրին տիր՝
15 տէտի, վէ էլչէրինի անլէրին իւզէրինէ գօտըգ-
տան սօնկրա օրատան կէթտի,
16 Վէ իչէթ պիր քիմսէ եանընա կէլիպ անա՝ էյ
քէրիմ մու՛ալլիմ, էպէտի հայաթա նա՞իլ օլմագ
17 իչիւն պէն նէ՞ խայր իչլէյէյիմ՝ տէտի, 0 տաիսի
անա՝ նի՞չիւն պանա քէրիմ տէյօրսընն, պիրտէն,
եա՛նի Ալլահտան գայրի քէրիմ եօգ տըր, ամմա
էյէր հայաթա նա՞իլ օլմագ իսթէրսէն, էմրլէրի

18 հըճգ էյլէ՝ տէտու 0 անա՝ Հա՞նկըլարըն՝ տէ-
տիքտէ, Ցիսուս՝ Պունլարը. եա՝նի Գաթլ էթմէ-
յէսին, Ջինա էթմէյէսին, Սըրգաթ էթմէյէսին,
19 Եալան չէհաաէթ էթմէյէսին, փէտէրինկէ վէ վա-
լիտէյնկէ հիւրմէթ էտէսին, վէ Գօնչըկը քէնաին
20 կիպի սէվէսին՝ տէտու 0լ նէվճիվան անա՝ Պուն-
լարըն ճիւմլէսինի սէպավէթիմտէն պէրու հըճգ
21 էյլէտիմ. տահա նէ՞ նօգսանըմ վար՝ տէտու Ցի-
սուս անա՝ Էյէր քեամիլ օլմագ իսթէրսէն, կի-
տիպ նէնկ վար իսէ սաթ, Ֆուգարայա վէր, վէ
սէմաատա խազինէյէ մալիք օլաճագսըն. վէ կել
22 պանա թաապի՝ օլ՝ աէտու՝ վէ օլ նէվճիվան պու
սէօզիւ խլիթտիքտէ, միւքէտաէր օլարագ կիթ-
տի. զիրա չօգ մալի վաք իտի՝
23 Վէ Ցիսուս չակիրտլէրինէ՝ Հագիգաթէն սիզէ
տէրիմ քի՝ Զէննկին քիմսէ մէլէքիւթ իւս սէմա-
24 վաթա կիւճ իլէ կիրէր՝ վէ երինէ սիզէ տէրիմ քի՝
Զէննկինին մէլէքիւթ Ուլլահա կիրմէսինատէն տէ-
վէնին իյնէ տէլիյինատէն կէչմէսի տահա գօլայ տըր՝
25 տէտու՝ Շակիրտլէրի տախի պոնա իլիթտիքտէ,
ղայէթլէ հայրան օլուպ՝ էօյլէ իսէ քի՞մ խէլաս
26 օլա պիլիր՝ տէտիլէր՝ վէ Ցիսուս անլէրէ նազար
էտիպ՝ Պու չէյ ինսան 'ինտինտէ միւմքինսիզ տիր,
լաքին Ալլահըն 'ինտինտէ հէր չէյ միւմքին տիր՝
տէտու՝
27 0 զէման Պետրոս անա ճէվապէն՝ Իլթէ սիզ
հէր չէյի թէրք էտիպ՝ սանա թաապի՝ օլտըգ, իմ-
28 տի նէյէ՞ մալիք օլուրըզ՝ տէտու՝ վէ Ցիսուս ան-
լէրէ ճէվապէն՝ Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ սիզ
պանա թաապի՝ օլանլար թէքվին ի ճէտիտատէ, Իսրա-
իլ ինսան քէնաի ճէլալի թախթընտա օթուրտը-
ղը զէման սիզ տախի օն իքի թախթ իւզէրինտէ
օթուրուպ՝ Իսրայէլին օն իքի սըպթընտա հիւքմ
29 էտէճէքսինիզ՝ վէ հէր քիմ խանէլէր եա պիրա-
տէրլէր եա հէմշիրէլէր եա փէտէր եա վալիտէ

եա զէվճէ եա էվլատ եա թարլալարը պէնիմ իս-
միմ իչիւն թէրք էթմիշ օլուր իսէ, եիւզ գաթը-
նը ալաճագ, հէմ էպէտի հայաթա վարիս օլաճագ
30 տըր՝ լաքին չօգ էվվէլքիլէր սօնկրաքի վէ սօնկ-
րաքիլէր էվվէլքի օլաճագ տըր՝

ՊԱՊ 20

1 Զիրա մէլէքիւթ իւս սէմավաթ՝ պաղընա 'ամէլէ
թաւթմագ իչիւն սապահլայըն չըգան խանէ սահի-
2 պի պիր աատմէ պէնգէր՝ վէ 'ամէլէ իլէ կիւն-
տէ պիրէր տինարա մուգավէլէ էտիպ՝ անլէրի
3 պաղընա կէօնտէրտի՝ վէ սա'աթ իւչ բատտէլէ-
րինտէ չըգըպ՝ չարշուտա պազգա պօշ տուրանլար
4 տախի կէօրտիւքտէ, Անլէրէ՝ Սիզ տախի պաղա
կիտինիզ, վէ հագգ նէ իսէ սիզէ վէրէրիմ՝ տէմէ-
5 սի իւզէրինէ, Անլէր տախի կիթտիլէր. սա'աթ
աւթը վէ տօգուզ բատտէլէրինտէ եինէ չըգըպ՝
6 պէօյլէճէ եափտը՝ վէ սա'աթ օն պիր բատտէլէ-
րինտէ չըգըպ՝ տիկէր պօշ տուրանլար պուլտու,
վէ անլէրէ՝ Նիչիւն պուրատա պիւթիւն կիւն պօշ
7 տուրույօրսընըզ՝ տէտի, Անլէր տախի անա՝ Պիզի
քիմսէ իւճրէթլէ թութմատըղը իչիւն՝ տէտիքլէ-
րինտէ, անլէրէ՝ Սիզ տախի պաղա կիտինիզ, վէ
8 հագգ նէ իսէ ալաճագսընըզ՝ տէտի, վէ ախչամ
օլտըգտա, պաղ սահիպի քէնտի քէթխիւտասը-
նա՝ 'Ամէլէյի չաղըր, վէ սօնկրաքիլէրտէն պաշլա-
յըպ էվվէլքիլէրէ վարընճայատէք իւճրէթլէրինի
9 վէր՝ տէտի, վէ սա'աթ օն պիր բատտէլէրինտէ
10 ընընօնլէ կէլիպ՝ պիրէր տինար ալտըլար, վէ
էվվէլքիլէր կէլտիքտէ՝ զէյատէ ալաճաղըզ զան-
նընտա խտիլէր իսէ տէ, անլէր տախի պիրէր տի-
11 նարընտա իտիլէր տէ, Նար ալտըլար, վէ ալտըգլարընտա, խանէ սահի-
12 պինէ գարշը սէօյլէնէրէք, Պու սօնկրաքիլէր պիր
սա'աթ իշլէտիլէր, վէ պիզ կիւնէյնէ զահմէթ վէ

հերարխեթինի չէքմիշ իքէն անլերի պիղէ միւսամի
13 թուքատըն՝ տէտիլէր։ Ո տախի ճէվապէն, անլե-
րին պիրինէ՝ Տօսքըմ, սանա ղատը էքմէյօրըմ.
սէն պէնիմ իլէ պիր տինատա մուգավէլէ էքմէ-
14 տին մի։ Հագգընկը ալ, կիթ. պէն պու սօկրաքի-
նէ սանա վէրէյէմ գատար վէրմէք իսքէրիմ,
15 Մալիմլէ իսքէտիյիմի եափմագ պանա ճա՛իղ տէ-
յի՞լ մի։ Եօգսա պէն քէրիմ օլտըղըմ իչիւն սէ.
16 նին կէօղիւն քէօքի՞ւ մի տիր՝ տէտի, Պէօյլէճէ
սօկրաքիլէր էվվէլքի, վէ էվվէլքիլէր սօկրաքի օ-
լաճագ տըր. պիրա տա՛վէքիլիյէր չօգ, ամմա ին-
քիլիապ օլունանլար աղ տըր՝ տէտի։
17 Վէ Ցիսուս երուսաղէմէ չըգար իքէն, եօլտա
օն իքի շակիրտինի թէննհայա ալըպ՝ անլէրէ խի-
18 թապէն, Իշթէ երուսաղէմէ չըգըյօրըզ, վէ իպն
իւլ ինսան պաշ քեահինլէր իլէ ՛իւլէմանըն էլլէ-
րինէ թէսլիմ օլունուպ՝ անլէր գաթլինէ հիւքմ
19 էտէճէքլէր. վէ անը իսթիհզա էտիպ՝ գամչըյլէ
տէօյմէք վէ խաչա կէրմէք իւղրէ, թա՛իֆէլէրէ
թէսլիմ էտէճէքլէր. օ տախի իւչիւնճիւ կիւնտէ
պըյատ էտէճէք տիր՝ տէտի։
20 Ո ղէմանն Զէբեդէոս օղուլլարընըն վալիտէսի՝
օղուլլարը իլէ պէրապէր հանընա կէլիպ՝ սէճտէ
21 էտէրէք, անտէն պիր լութֆ տիլէտի։ Ո տախի
անա՝ ՚նէ՞ իսթէրսինն՝ տէտիքտէ, մէրգումէ անա՝
Մէլէքիւթիւնտէ պու իքի օղուլլարըմընն պիրի
սաղընտա վէ պիրի սօլընտա օթուրմալարընըն էմր
22 էյլէ՝ տէտի։ Վէ Ցիսուս ճէվապէն՝ ՚նէ տիլէտիյի-
նիզի պիլմէղսինիզ. պէնիմ իչէճէյիմ քեասէտէն
իչմէյէ վէ պէնիմ վաֆթիզ օլունաճաղըմ վաֆ-
թիզլէ վաֆթիզ օլունմագա մուգթէտի՞ր մի սինիզ՝
23 տէտիքտէ, Մուգթէտիր իզ՝ տէտիլէր։ Ո տախի
անլէրէ՝ կէրչի քեասէմտէն իչէճէքսինիզ, վէ պէ-
նիմ վաֆթիզ օլունաճաղըմ վաֆթիզլէ վաֆթիզ
օլունաճաղընընըզ, ամմա սաղընտա վէ սօլընտա

օթուրմաղը իհսան էքմէք՝ պանա բաճի՝ տէյիլ
տիր, անճագ փէտէրիմ Թաբաֆընատան քիմլէր
իչիւն հազըրլանմըշ իսկ, անլէրէ վէրէճէ+ տիր՝
24 տէտի։ Վէ տիլէր օն լէյէրլէր պոռնո իչիթտիք-
25 տէ, օլ իքի գարնտաշա կիւճէնտիլէր։ Լաքին Ցի-
սուս անլէրի եանընա չաղըրըպ՝ թա՛իֆէլէրին
հիւքմտարլարը անլէր իւղէրինէ թէսալլութ է-
տիպ, պէօյիւքլէրի անլէր իւղէրինէ հիւքիւմէթ
26 իճրա էքտիքլէրինի պիլիրսինիզ։ Ամմա արանըզ-
տա պէօյլէ օլմասըն, անճագ արանըզտա պէօյիւք
27 օլմագ իսթէյէն՝ խըտմէթքեարընըզ օլսուն. վէ
արանըզտա պիրինճի օլմագ իսթէյէն՝ գուլունըզ
28 օլսուն։ Նիթէքիմ Իպն իւլ ինսան՝ քէնտինէ խըտ-
մէք օլունմագ իչիւն տէյիլ, անճագ խըտմէք է-
մէք վէ ճաընընը չօգ քիմսէլէրը պէտէլինէ ֆիտյէ
վէրմէք իչիւն կէլտի՝ տէտի։
29 Վէ Երիքովտան չըգարլար իքէն, անլըն արտըն-
30 ճա խալայը ճէմա՛աթ կիթտի։ Վէ իշթէ եօլ քէ-
նարընտա իքի քէօր տաէմ օթուրուպ՝ Ցիսուսըն
կէչտիկինի իշիթտիքտէ՝ եա Րապպ, Իպն ի Դա-
31 ւիթ, պիզէ մէրհամէթ էյլէ՝ տէյիւ ճէրեատ է-
տիլէր։ Վէ ճէմա՛աթ սիւքիւթ էքմէկլէրի իչիւն
անլէրի թա՛ղիր էքտի իսկ տէ, անլէր՝ եա Րապպ,
Իպն ի Դաւիթ, պիզէ մէրհամէթ էյլէ՝ տէյիւ տա-
32 հա զէյատէ ճէրեատ էտէրլէր իտի։ Վէ Ցիսուս
տուրուպ՝ անլէրի չաղըրտը, վէ՝ ՚նէ՞ իսթէրսինիզ
33 քի սիզէ եափայըմ՝ տէտիքտէ, Անա՝ եա Րապպ,
34 կէօզլէրիմիզ աչըլսըն՝ տէտիլէր. վէ Ցիսուս չէ-
գաթ էտիպ՝ անլէրին կէօզլէրինէ տօքունտու, վէ
տէր ՛ագապ կէօզլէրի աչըլըպ՝ անըն արտընճա
կիթտիլէր։

ՊԱՊ 21

1 Վէ երուսաղէմէ հագլաշըպ՝ Զէյթուն տաղը

գուբպինտե ՒԷԹ-վագէյե կէլտի-քլէրինտե, Յիսուս
2 իքի շակիրտ կէօնտէրիպ, Անլէրե՝ Գարշըն-ըզտաքի
քէօյե կիտինիզ, վէ տէր հալ պաղալը պիր մէրքէպ
վէ եանընտա պիր սըփա պուլուրսընըզ. Յէօզիւպ
3 պանա կէթիրինիզ, Վէ էյէր պիր քիմսէ սիզե պիր
շէյ սէօյլէրսէ՝ Պունլար Էֆէնտիյէ լազըմ տըր՝
տէյինիզ, վէ ֆիլ հալ անլէրի կէօնտէրէճէք տիր՝
4 տէտի։ Վէ պունուն Յիւմլէսի վէյղամպէր վասը-
5 թասըյլէ, Սիօն գըզընա տէյինիզ քի, Իշթէ մէլի-
քինիզ հալիմ, վէ մէրքէպէ, պէ՛լի, մէրքէպ եավ-
րուսը սըփայա պինմիշ օլարագ սանա կէլիյօր՝
տէյիւ պույուրըլան քէլամընը իթմամը Իշիւն վա-
6 գը՝ օլտու։ Վէ շակիրտլէր վարըպ՝ Յիսուսընը քէն-
7 տիլէրինէ պույուրտըղը կիպի հարէքէթլէ, Մէր-
քէպի վէ սըփայը կէթիրիպ՝ իւզէրլէրինէ էլպի-
սէլէրինի գօտըլար, օ տախի իւզէրլէրինէ պինտի,
8 Վէ փէք չօգ խալգ տախի քէնտի էլպիսէլէրինի
եօլա սէրտիլէր. վէ պաշդալարը աղաճլարտան
9 տալար քէսիպ եօլա տէօշէյէրէք, Էօնտէն կիտէն
վէ արգատան կէլէն խալգ՝ Իպն ի Դաւիթէ Ով-
սաննա, Բաղպընը իսմիյլէ կէլէն միւպարէք օլ-
սուն, Եիւճէլէրտե Ովսաննա՝ տէյէրէք նիտա է-
տէրլէր խոր։

10 Վէ Երուսաղէմէ կիրտիյինտէ՝ Պու քիմ տիր՝
տէյէրէք, պիւթիւն շէհր թահրիք օլուենտու։
11 Խալգ տախի Պու Գալիլեատա վագը՝ Նազարէթ-
տէն օլան Յիսուս փէյղամպէր տիր՝ տէտիլէր։
12 Վէ Յիսուս Աղլահընը հէյքէլինէ կիրիպ՝ հէյքէլտե
ախտ ու ի՛թա էտէնլէրին ճիւմլէսինի չըգարա-
րագ սարրաֆլարընը փիշթախթալարընը, վէ կէօ-
յէրճին սաթըճըլարընը խափէմլէլէրինի ալթ իւսթ
13 էթտի։ Վէ անլէրէ՝ Խանէմ ի՛պատէթխանէ թէս-
միյէ օլունաճագ տըր՝ տէյիւ եազըլմըշ տըր. Ֆա-
գաթ սիզ անը հարամիլէր մաղարասը էթտինիզ՝
տէտի։

14 Վէ հէյքէլտե եանընա քէօրլէր վէ թօփալար
15 կէլտիլէր, օ տախի անլէրէ չիֆա վէրտի, Լաքին
պաշ քեահինլէր իլէ ի՛լէմա անընը իճրա էյլէտիյի
միւ՛ճիզէլէրի վէ չօճուգլարընը հէյքէլտե՝ Իպն ի
Դաւիթէ Ովսաննա՝ տէյիւ նիտա էթտիքլէրինի
կէօրտիւքլէրինտե, փէք կիւճլէրինէ կիտէրէք,
16 Անա՝ Պունլարընը նէ սէօյլէտիյինի Իշիտի՞օր մը
սընը՝ տէտիլէր. Յիսուս տախի անլէրէ՝ Պէլի, Մա՛-
սընը՝ տէտիլէր. Յիսուս տախի անլէրէ՝ Պէլի, Մա՛-
սուլար իլէ ԱՀՎ էյինլէրին աղզընտան համընը
թէքմիլ էթտին՝ քէլամընը հիչ պիր վագըթ օ-
17 գո՞ւմատընըզ մը՝ տէտի։
Վէ անլէրի պրագտը, վէ շէհրին խարիճինէ Ռե-
թանիայա չըգըպ՝ օրատա կէճէլէտի։
18 Վէ սապահլայընը շէհրէ ի՛ավտէթ էտէր իքէն ա-
19 ճըգտը։ Վէ եօլ քենարընտա պիր ինճիր աղաճը
կէօրիւպ՝ եանընա վարտըղընտա, անտէ եափ-
րագտան մա՛տա պիր շէյ պուլմամաղլէ անա՝
Պունտան սոնրա էպէտէն սէնտէ ԱՀՎէ օլմասընը՝
տէտի. վէ ինճիր աղաճը տէր ի՛ապսպ գուրուտու։
20 Վէ շակիրտլէրի պունու կէօրիւնճէ թէ՛աճճիւպ
էտիպ՝ Ինճիր աղաճը նա՛սըլ տէր ի՛ապսպ գուրու-
21 տու՝ տէտիքլէրինտե, Յիսուս անլէրէ ճէվապէն՝
Հագիգաթէն սիզե տէրիմ քի՝ էյէր իմանընըզ օ-
լուպ տա, շիւպհէ էթմէզսէնիզ, տէյիլ եալընըզ
պու ինճիր աղաճընա վագը՝ օլանը իճրա էտէճէք-
սինիզ, անճագ շու տաղա պիլէ՝ Գալգ քէնտինէ
22 տէնիզէ աթ՝ տէսէնիզ, վագը՝ օլաճագ տըր։ Վէ
տու՛ատա իման էտէրէք հէր նէ տիլէրսէնիզ, ա-
լաճագսընըզ՝ տէտի։
23 Վէ հէյքէլէ կէլտի, վէ թա՛լիմ էտէր իքէն եա-
նընա պաշ քեահինլէր իլէ գալմընը իխթիյարլարը
կէլէրէք՝ Պունլարը նէ՞ սէլահիյէթլէ եափըյօրսըն.
վէ պու սէլահիյէթի սանա քի՞մ վէրտի՝ տէտի-
24 լէր։ Վէ Յիսուս անլէրէ ճէվապէն՝ Պէն տախի
սիզէ պիր շէյ սո՛ալ էտէյիմ, էյէր անը պանա

սէօյլէրսէնիզ, պէն տէ պու շէյլէրի նէ սէլահի-
25 յէթլէ եափտըղըմը սիզէ սէօյլէրիմ, Յովհաննէ-
սին վաֆթիզի նէ՞րէտէն իտի, սէմաատա՞ն մը,
26 Եօգսա ինսանատա՞ն մը իտի՝ տէտի։ Անլէր տախի՝
էյէր Սէմաատան՝ տէսէք, պիզէ՝ նի՞չիւն անա ի-
ման էթմէտինիզ՝ տէյէճէք. վէ էյէր ինսանատան՝
տէսէք, խալգտան գօրգարըզ. զիրա ճիւմլէսի
Յովհաննէսի փէյղամպէր մագամընտա Թուրք՝
տէյիւ քէնտի քէնտիլէրինէ թէֆէքքիւր էտիպ,
27 Իսուսա ճէվապէն՝ Պիլմէյիզ՝ տէտիլէր. ո տախի
անլէրէ՝ Պէն տէ պու շէյլէրի նէ սէլահիյէթլէ
եափտըղըմը սիզէ սէօյլէմէմ՝ տէտի։
28 Լաքին նէ՞ գըյաս էտէրսինիզ, պիր ատամին
իքի էվլատը վար իտի. վէ պիրինճիսինէ կէլիպ՝
29 Օղլըմ, կիթ պու կիւն պաղըմտա իշլէ՝ տէտի։ Վէ
ո ճէվապ վէրիպ՝ Իսթէմէմ՝ տէտի իսէ տէ, սօկ-
30 րա փէշիման օլուպ կիթտի։ Վէ իքինճիսինէ կի-
տիպ՝ օղ մինվալ իւզրէ սէօյլէտի. վէ ո ճէվապ
վէրիպ՝ փէք էյի, էֆէնտիմ, տէտի իսէ տէ, կիթ-
31 մէտի։ Իքիսինտէն հա՞նկըսը փէտէրինին միւրա-
տընը իճրա էյլէտի՝ տէտի. անա՝ Պիրինճիսի՝ տէ-
տիլէր. Իսուս տախի անլէրէ՝ Հագիգաթէն սիզէ
տէրիմ քի, կէօմրիւքճիւլէր իլէ ֆահիշէլէր Ալա-
32 հըն մէլէքիւթիւնէ սիզտէն էվվէլ կիրէրլէր. Զի-
րա Յովհաննէս սիզէ սալահ Թարիգինտէ կէլտի,
ամմա անա ինանմատընըզ. կէօմրիւքճիւլէր վէ
ֆահիշէլէր իսէ անա ինանտըլար. վէ սիզ պո-
կէօրտիւյիւնիւզտէ, անա ինանմագ իչիւն, սօկրա
նատիմ օլմատընըզ։
33 Ծիկէր պիր Թէմսիլ տինկէյինիզ. Խանէ սահիպլի
պիր ատամ վար իտի, քի պաղ տիքիպ՝ անըն էթ-
րաֆընը չիթ չէվիրտի, վէ իչինտէ պիր մա՛սէրէ
գազտը, վէ գուլէ պինա էթտի, վէ անը պաղ-
34 ճըլարա Թէսլիմ էտիպ՝ ղուրպէթէ կիթտի։ Վէ
մահսուլ վագթը եաղլաշտըգտա գուլլարընը մահ-

սուլը ալմագ իւզրէ, պաղճըլարա կէօնտէրտի։
35 Վէ պաղճըլար գուլլարընը ԹուԹուպ՝ քիմինի
տէօյտիւլէր, քիմինի էօլտիւրտիւլէր վէ քիմինի
36 տախի Թաչլատըլար։ Թէքրար էվվէլքիլէրտէն
զիյատէ տիկէր գուլլար կէօնտէրտի, վէ անլէրէ
37 տէ օլ մինվալ իւզրէ մու՛ամէլէ էյլէտիլէր։ Ագը-
սէթ՝ Օղլըմա հիւրմէթ էտէրլէր՝ տէյէրէք, անլէ-
38 րէ քէնտի օղլընը կէօնտէրտի։ Ամմա պաղճըլար
օղլընը կէօրիւնճէ, արաալարընտա, Պու՝ վարիս
տիր, կէլինիզ անը էօլտիւրիւպ միրասընը զապԹ
39 էտէլիմ՝ տէտիլէր։ Վէ անը ԹուԹուպ՝ պաղտան
40 չըգարարագ էօլտիւրտիւլէր։ Իմտի պաղ սահի-
պի կէլտիյի ղէմանը, օլ պաղճըլարա նէ՞ եափա-
41 ճագ տըր՝ տէտի։ Անա՝ Օլ քէօԹիւլէրի հէյպէԹ-
լի Թարզէ հէլաք էտիպ՝ պաղընը մահսուլընը մէվ-
սիմինտէ վէրէճէք օլան պաչգա պաղճըլարա Թէս-
42 լիմ էտէճէք տիր՝ տէտիլէր։ Իսուս տախի անլէ-
րէ խիԹապէն՝ եափուճըլարընը իւտտ էթտիքլէրի
Թաշ քէօշէ Թաշընը օլտու. պու՝ Իսպպ Թարաֆընտան օլուպ, կէօղլէրիմիզ էօնիւնտէ՝ աճա՛իպ տիր՝
+էլոհիըը պիր վագըթ քիԹապլարտա օգո՞ւմատը-
43 նըզ մը։ Պուընուն իչիւն սիզէ տէրիմ քի՝ Մէլէ-
քիւթ Ուլլահ սիզտէն ալընըպ՝ մահսուլընը կէթի-
44 րէն պիր իւմմէթէ վէրիլէճէք տիր։ Վէ պու Թաշ
իւզէրինէ տիւշէն՝ փարչալէնէճէք տիր, ո տախի
քիմին իւզէրինէ տիւշէրսէ, անը էզէճէք տիր՝
տէտի։
45 Վէ պաշ քեահինլէրը իլէ ֆէրիսիլէրը անըն Թէմ-
սիլլէրինէ իչիԹտիքլէրինտէ, քէնտիլէրի հագգընտա
46 տա սէօյլէտիյինի անլատընլար։ Վէ անը ԹուԹմա-
ղա գաստ էթտիլէր իսէ տէ, խալգտան գօրգտը-
լար, զիրա անը փէյղամպէր մագամընտա Թու-
Թարլար իտի։

ՊԱՊ 22

1 Վ֊է Յիսուս անլէրէ խրիթապէն՝ թէքրար թէմ-
2 սիլլէրլէ սէօյլէյէրէք, տէտի քի, Մէլէքլիւթ իւս
սէմավաթ՝ օղլընա տիւյիւն էտէն պիր մէլիյէ
3 պէնկզէր, վէ տա'վէթլիլէրի տիւյիւնէ չաղըր-
մագ իչիւն գուլլարընը կէօնտէրտի. անլէր տախի
4 կէլմէք իսթէմէտիլէր, թէքրար տիկէր գուլլար
կէօնտէրիպ, Տա'վէթլիլէրէ տէյինիզ քի՝ իչիթ
թա'ամընը հազըրլատըմ, սըղըրլարըմ վէ պէսլի
տավարլարըմ պօղազլանտը, վէ հէր շէյ հազըր
5 տըր, տիւյիւնէ կէլինիզ՝ տէտի, Ամմա անլէր վա-
ղընդէ էտինմէյիպ՝ քիմի քէնտի թաբլասընա վէ
6 քիմի թիճարէթինէ կիթտի, Պաղիլէրի տախի ա-
նըն գուլլարընը թուրթուպ հազարէթ էտէրէք,
7 էօլտուրտուլէր, վէ մէլիք պօնտո իչիտինճէ, ղա-
զապա կէլմէքլէ, 'աստքէրինի սէվգ էտիպ՝ օլ գա-
8 թիլլէրի հէլաք էթտի, վէ շէհրլէրինի եագմը, 0
զէման գուլլարընա՝ վաղա'ա տիւյիւն հազըր տըր,
9 ամմա տա'վէթլիլէր լայըգ տէյիլ իտի, Հէման եօլ
աղըզլարընա վարըպ՝ հէր քիմի պուլուրսանըզ,
10 տիւյիւնէ տա'վէթ էտինիզ՝ տէտի, 0լ գուլլար
տախի եօլտա չըգըպ՝ կէրէք քէօթու, կէրէք
էյի, հէր քիմի պուլտըլար իսէ, ճէմ' էթտիլէր,
11 վէ տիւյիւն մահալլէ *տա'վէթլիլէրլէ տօլտու, վէ
մէլիք տա'վէթլիլէրի կէօրմէյէ կիրտիքտէ՝ օրատա
տիւյիւն լհպասը կիյմէմիշ պիր ատմ կէօրմէքլէ,
12 Անա՝ էյ տօսթըմ, իւղէրինէտէ տիւյիւն լհպասը
օլմատըղը հալտէ, նաՏըլ պուրայա կիրտին՝ տէ-
մէսի իւղէրինէ, օլ ատմին նուրթգու թուրթուլ-
13 տու, 0 զէման մէլիք խըտմէթճիլէրէ տէտի քի՝
Պուննուն այադլարընը վէ էլլէրինի պաղլայընըզ,
վէ գալտըրըպ խարիճի զուլմէթէ չըգարընըզ, օ-

*Եոան, օթուրանլարընէ

բատա աղլայըշ վէ տիշ ղըճըրտամասը օլաճագ
14 տըր, Ջէրա տա'վէթ օլունանլար չօգ, ամմա ին-
թիխապ օլունանլար ազ տըր,
15 0 զէման ֆէրիսիլէր վարըպ՝ անը քէլմէյէ նա'-
սըլ տուզաղա տիւշիւրսիւնլէր տէյիւ մէշվէրէթ
16 էթտիլէր, վէ Հէրովդէսիլէր իլէ պէրապէր քէնա-
տի շակիրտլէրինի անա կէօնտէրիպ՝ Եա մու'аլլիմ,
աչնին հագգ օլտուղընը վէ Ալլահընն թաբիգինի հա-
գիգաթ իւզրէ թա'լիմ էթտիյինի վէ քիմսէյի վա-
ղիֆէ էտինմէտիյինի պիլիրսիզ, զիրա ատմլէրին
17 խաթիրընը սայմազսընն, Իմտի պիզէ սէօյլէ, սանա
նա՞սըլ կէօրիւնիւր՝ Գայսէրէ վէրկի վէրմէք ճա-
18 ՚ի՞զ մի, եօգսա տէյի՚լ մի տիր՝ տէտիլէր, վէ Յի-
սուս անլէրինի հիլէլէրինի անկլայըպ՝ էյ մուրա՚ի-
19 լէր, պէնի նի՞չիւն թէճրիպէ էտիյօրսընըզ, Պանա
վէրկինին սիքքէսինի կէօսթէրինիզ՝ տէտի. վէ
20 անա պիր տինար կէթիրտիլէր, 0 տախի անլէրէ՝
Պու թասվիր վէ եազը քիմի՞ն տիր՝ տէտիյինտէ,
21 Գայսէրինն տիր՝ տէտիլէր. օ զէման անլէրէ՝ էօյլէ
իսէ՝ Գայսէրէ ՚ա՚իտ օլանը Գայսէրէ, վէ Ալլահա
22 ՚ա՚իտ օլանը Ալլահա էտա էյլէյինիզ՝ տէտի, վէ
պունու իչիթտիքլէրինտէ՝ թէ՚աճճիպ էտէրէք,
անը թէրք էտիպ կիթտիլէր.
23 Գըյամէթ եօգ տըր՝ տէյէն սաաուգիլէր օլ
կիւնտէ անըն եաանընա կէլիպ՝ անա սիւ՚ալ էտէ-
24 րէք, Եա մու'аլլիմ, Մովսէս տէտի քի՝ էյյէր
պիր քիմսէ էվլատսըզ վէֆաթ էտէրսէ, անըն
զէվճէսինի գարնտաշը ալըպ՝ գարնտաշընա գիւր-
25 իյէթ փէյտա էյլէսին, Պիզտէ տախի եէտի գարն-
տաշ վար իտի, վէ պիրինճիսի էվլէնտիքտէն սօկ-
տաշ գիւրիյէթի օլմայարագ վէֆաթ էտիպ՝ զէվ-
26 րա գիւրիյէթի օլմայարագ վէֆաթ էտիպ՝ զէվ-
ճէսինի գարնտաշընա պրագտը, Քէզալիք իքինճի
վէ իւչիւնճիսիւ տախի՝ Թա եէտինճիսինէտէ
27 պէօյլէ օլտու, վէ ճիւմլէսինտէն սօկրա օլ գարը
28 տախի վէֆաթ էթտի, Իմտի գըյամէթտէ, օլ կէ-

տիտէն հաՆկըսընըն զէվճէսի օլուբ, չիւնքի
29 ճիւմլէսինին զէվճէսի օլսուն՝ ատիլէր, Ցիսուս
տախի անլէրէ ճէվապէն՝ Ֆիթապլարը վէ Ալլա-
հըն գուտրէթինի սիլմէտիյինիզտէն զէլալէթտէ
30 սինիզ. Զիրա գըյամէթաէ նէ էվլէնմէք նէ տէ
էվլէնտիրմէք վար տըր, անճագ Ալլահըն սէմա-
31 տաքի մէլէքլէրի կիպի տիրլէր. Ամմա էօլուլէրին
գըյամը խուսուսընտա՝ Ալլահ թարաֆընտան սի-
32 զէ, պէն Աբրահամըն Ալլահը վէ Իսահակըն Ալլա-
հը վէ Յակոբըն Ալլահը իմ՝ պույուրըլան քէլամը
օգո՞ւմատընըզ մը. Ալլահ էօլուլէրին տէյիլ, ան-
ճագ հայաթտա օլանլարըն Ալլահը տըր՝ ատտու
33 վէ խալգ պո՞նո՞ իշիթտիքտէ՝ անըն թա՛լիմին-
տէն հայրան օլսըլար.
34 Լաքին Ֆէրիսիլէր անըն սաաուգլէրի սիւքիւթ
էթտիրտիյինի իշիթտիքլէրինտէ, պիր հէրկ ճէմ՝
35 օլսըլար, վէ աՆլէրտէն պիրի, էրպաղ ը շէրի-
36 ՛աթտան օլուպ՝ անը թէճրիպէ իշիւն, Եա մու-
՛ալիմ, շէրի՛աթտա էմրլէրին հաՆկըսը պէօյուք
37 տիր՝ տէյիւ սիւ՛ալ էթտի, Ցիսուս տախի անա՝
Ալլահընկ օլան Բապպը պիւթիւն գալպինտէն վէ
պիւթիւն ճանընտան վէ պիւթիւն ֆիքրինտէն
38 սէվէսին, Պիրինճի վէ պէօյուք էմր պու տըր,
39 վէ իքինճիսի պունա պէնզէր. Եա՛նի՝ Գօն-
40 շընը քէնտին կիպի սէվէսին, Պիւթիւն շէրի՛աթ
վէ փէյղամպէրլէր պու իքի էմրէ միւթէ՛ալլըգ
տըր՝ ատտի.
41 Վէ Ֆէրիսիլէր ճէմ՝ օլսըգլարընտա Ցիսուս ան-
42 լէրէ, Քրիստոս հագգընտա զաննընըզ նէ՞ տիր,
քիմի՞ն օղլու տըր՝ տէյիւ սիւ՛ալ էյլէտի. անլէր
43 տախի անա՝ Դաւիթին՝ տէտիլէր. Ո տախի անլէ-
րէ՝ էօյլէ իսէ Դաւիթ նա՞սըլ անա Բուհլէ Բապպ
44 թէճամիյէ էտիպ, Բապպ Բապպըմա՝ թա պէն սէ-
նին տիւշմէնլէրինի այագլարընըգա պասամագ գօ-
յունճայատէք սաղընտա օթուր՝ պույուրտու,

45 տէր, Իմտի Դաւիթ անա Բապպ թէճամիյէ էտէրսէ,
46 նա՞սըլ անըն օղլու օլուբ՝ տէտի. Վէ քիմսէ ա-
նա պիր սէօզ ճէվապ վէրէմէտի, վէ օլ կիւնտէն
սօնրա արթըգ անա պիր քիմսէ սիւ՛ալ էթմէյէ
ճէսարէթ էթմէտի.

ՊԱՊ 23

1 Ո զէմանընը Ցիսուս խալգա վէ քէնտի շակիրտլէ-
2 րինէ խիթապէն տէտի քի, Իւլէմա վէ Ֆէրիսի-
3 լէր Մովսէսին քուրսիսինտէ օթուրուրլար, Իմ-
տի սիզէ՝ Հըֆզ էտինիզ՝ տէտիքլէրըն չէյլէրինն
ճիւմլէսինի հըֆզ ու իճրա էյլէյինիզ, ամմա ան-
լէրին ՛ամէլլէրի կիպի իճրա էթմէյինիզ. Չիւնքի
4 սէօյլէրլէր, ամմա իճրա էթմէզլէր. Զիրա աղըր
վէ թաշընմասը միւշքիլ եիւքլէր պաղլայըպ՝ ա-
տէմլէրինն օմուզլարընա գօրլար իսէ տէ, անլէրի
5 փարմագլարը յէ գըմըլտաթմագ իսթէմէզլէր. Վէ
ճիւմլէ ՛ամէլլէրինի ատէմլէրէ կէօրսինմէք իչիւն
իճրա էտիպ՝ համայիլլէրինի կէնիշլէտիրլէր, վէ
6 էլպիսէլէրինն էթէքլէրինի պէօյուսուրլէր. Զի-
յաֆէթլէրտէ տախի պաշ սէտիրլէրի, վէ սինա-
7 ղօղլարտա պաշ քուրսիլէրի, Վէ փազարլարտա
սէլամլարը, վէ ատէմլէր Թարաֆընտան Բապպի,
8 Բապպի Թէճամիյէ օլունմազը սէվէրլէր. Սիզ իսէ՝
Բապպի Թէճամիյէ օլունմայասընըզ. զիրա սիզին
Միւտէրրիսինիզ պիր, Եա՛նի Քրիստոս տըր, վէ
9 ճիւմլէնիզ պիրտատիրլէր սինիզ, Վէ հէր իւզէրին-
տէ Էչճէյէ Փէտէրիմիզ տէմէյէսինիզ. զիրա Փէ-
տէրինիզ պիր տիր, օ տախի սէմավաթտա տըր.
10 Վէ միւտէրրիսլէր Թէճամիյէ օլունմայասընըզ. զի-
րա սիզին Միւտէրրիսինիզ պիր, Եա՛նի Քրիս-
11 տոս տըր. Վէ սիզին էն պէօյույիւնիւզ խըտ-
12 մէթքեարընըզ օլսուն. Վէ հէր քիմ քի քէն-
տինի եիւքսէլտիրսէ, ալչագլանըր, վէ հէր

քիմ քի քէնտինի ալլագլատըրսա, եւ-
13 լաքին վա՛յ սիզէ, էյ մի-ւրա՛ի 'իւլէմա վէ Ֆէ-
րիսիլէր, զիրա ատէմլէրին էօնիւնճէ մէլէքիւթ
իւս սէմավաթը գափարսընըզ. չիւնքի սիզ կիր-
մէզսինիզ, կիրէճէք օլանլարը տահի կիրմէքտէն
14 մէն' էտէրսինիզ. վա՛յ սիզէ, էյ մի-ւրա՛ի 'իւլէմա
վէ Ֆէրիսիլէր, զիրա տուլ գարըլարըն էվլէրինի
եէյիսի՝ կէօսթէրիշ իչիւն ուզուն տու'ա էտէրսի-
նիզ. պու էճլատէն տահա չիտտէթլի 'ազապա տիւ-
15 չար օլաճագսընըզ. վա՛յ սիզէ, էյ մի-ւրա՛ի 'իւլէ-
մա վէ Ֆէրիսիլէր, զիրա պիր ատէմի իսանա կէ-
թիրմէք իչիւն տէնիզի վէ գարայը տօլաչըրսընըզ,
վէ իսանա կէլտիյինտէ, անը քէնտինիզտէն իչի
16 գաթ զիյատէ էհլ ի ճէհէննէմ գըլարսընըզ. վա՛յ
սիզէ՝ Պիրի հէյքէլ հագգը իչիւն եէմին էտէրսէ,
պիր չէյ տէյիլ տիր. սմնա հէյքէլին ալթունու
հագգը իչիւն եէմին էտէրսէ, պօրճլու օլուր՝ տէ-
17 յէն քէօր գըլաղուզլար. էյ ահմագլար վէ քէօր-
լէր, զիրա հա՞նգըսը պէօյիւք տիր. ալթո՞ն մը,
18 եօգսա ալթունու թագտիս էտէն հէյքէ՛լ մի, վէ՛
Պիրի մէզպահ հագգը իչիւն եէմին էտէրսէ, պիր
չէյ տէյիլ տիր, սմնա անըն իւզէրինտէ օլան
թագտիմէ հագգը իչիւն եէմին էտէրսէ, պօրճլու
19 օլուր՝ փէթթէէէ. էյ ահմագլար վէ քէօրլէր, զի-
րա հա՞նգըսը պէօյիւք տիր. թագտիմէ՞ մի, եօգ-
20 սա թագտիմէյի թագտիս էտէն մէզպա՛հ մը, իմ-
տի մէզպահ հագգը իչիւն եէմին էտէն՝ անըն վէ
իւզէրինտէ օլան ճիւմլէ չէյլէրին հագգը իչիւն
21 եէմին էթմիշ օլուր, վէ հէյքէլ հագգը իչիւն եէ-
մին էտէն՝ անըն վէ անտէ սաքին օլանըն հագգը
22 իչիւն եէմին էթմիշ օլուր, վէ սէմա հագգը իչիւն
եէմին էտէն՝ Աւլահըն թախթը վէ իւզէրինտէ օ-
23 թուրանըն հագգը իչիւն եէմին էթմիշ օլուր, վա՛յ
սիզէ, էյ մի-ւրա՛ի 'իւլէմա վէ Ֆէրիսիլէր, զիրա
նա՛նա վէ անիսօն իլէ քիսիօնուն 'իւշրիւնիւ վէ-

րիրսինիզ, սմնա շէրի'աթըն տահա մուհիմմ շէյ-
լէրինի, եա՛նի հագգանիյէթ վէ մէրհամէթ վէ ի-
մանը թէրք էթտինիզ. պունլարը էթմէլի վէ ան-
24 լէրի պրագմամալը իտինիզ, էյ սիվրի սինէյի
սիզիւ՝ տէվէյի եուտան քէօր գըլաղուզլար,
25 վա՛յ սիզէ, էյ մի-ւրա՛ի 'իւլէմա վէ Ֆէրիսիլէր,
զիրա քեասէնին վէ չանաղըն տըշընը թէմիզլէր-
սինիզ, լաքին անլէրին իչի զուլմ վէ Ֆըսգլէ
26 տօլու տըր, էյ քէօր Ֆէրիսի, էվվէլա քեասէնին
վէ չանաղըն իչինի թէմիզլէ, քի անլէրին տըշը
27 տահի թէմիզ օլա, վա՛յ սիզէ, էյ մի-ւրա՛ի 'իւ-
լէմա վէ Ֆէրիսիլէր, զիրա սիզ տըշարըտան կիւ-
զել կէօրիւնիւա՝ իչէրիտէն էօլիւ քէմիքլէրի վէ
հէր մուրտարլըգլէ տօլու օլան պատանալը գապը-
28 լարա պէնզէրսինիզ, Ֆէզալիք սիզ տահի ատէմ-
լէրէ զահիրէն սալիհ կէօրիւնիւրսիւնիւզ, սմնա
պաթընէն մի-ւրա՛իլիք վէ Ֆըսգլէ տօլու սըրընըզ,
29 վա՛յ սիզէ, էյ մի-ւրա՛ի 'իւլէմա վէ Ֆէրիսիլէր,
զիրա փէյղամպէրլէրին Թիւրպէլէրինի պինա է-
տիպ՝ սալիհլէրին գապըլարընը թէզէին էտէրսի-
30 նիզ. վէ՛ էյէր էճտատըմըզըն կիւնլէրինտէ օլ-
մուշ օլսա իտիք, անլէր իլէ պէրապէր փէյղամ-
31 պէրլէրին գանընա կիրմէզ իտիք՝ տէրսինիզ. Ոու
վէճհլէ՝ փէյղամպէրլէրին գաթիլլէրինին էվլատը
օլմըղընըզա քէնտինիզ շէհատէթ էտէրսինիզ,
32 Սիզ տահի էճտատընըզըն էօլչէյինի տօլտուրընըզ,
33 էյ Եըլանլար, էյ էնկէրէք նէսլի, ճէհէննէմ 'ա-
34 զապընտան նա՞սըլ գաչա պիլէրսինիզ, Իչթէ ա-
նըն իչիւն պէն սիզէ փէյղամպէրլէր իլէ հիւքէմա
վէ 'իւլէմա Իրսաւլ էտէրիմ, վէ անլէրտէն պա'-
զըսընը գաթլ էտիպ՝ խաչա կէրճէքսինիզ, վէ
անլէրտէն պա'զըսընը սինաղօղլարընըզտա տէօ-
35 յիւպ՝ շէհրտէն շէհրէ գօվմաճագսընըզ. Թա քի
սալիհ Աբէլին գանընտան հէյքէլ իլէ մէզպահ ա-
բասընտա գաթլ էթտիյինիզ Զաքարիա իպն Բ

բարաքիանըն գանըննա տէյին եէր իւզերինտէ
տէօքիւլէն սալխլէր գանըննըն քեաֆֆէսի սիգին
36 իւզերինիզէ կելէ։ Հապիգաթէն սիզ տէրիմ քի՝
պունլարըն ճիւմլէսի պու ննէալ իւզերինէ կելմէք
տիր ։
37 Էյ փէյղամպէրլէրի գաթլ էտէն վէ սանա կէօն-
տէրիլէնլէրի թաշլայան ըրուսաղէմ, ըրուսաղէմ,
թավուգ քէնտի փիլիճլէրինի գանատլարըննըն ալ-
թընա թօփլատըդը կիպի՝ գա՞չ տէֆ՛ա սէնին էվ-
լատընըը թօփլամագ իսթէտիմ, վէ սիզ իսթէմէ-
38 տինիզ։ Իշթէ խանէննիզ սիզէ վիրան պրագըլըր,
39 Զիրա սիզէ տէրիմ քի, պունտան սօնրա սիզ՝
Բապպըն իսմիյլէ կելէն միւպարէք օլսուն՝ տէյին-
ճէյէտէք պէննի ասլա կէօրմէյէճէքսինիզ։

ՊԱՊ 24

1 Վէ Ցիսուս հէյքէլտէն չըգըպ կիտէր իքէն, շա-
կիրտլէրի անա հէյքէլին պինալարըննը կէօսթէր-
2 մէք իւզրէ եառընննա կէլտիլէր։ Ցիսուս տախի ան-
լէրէ՝ Պուննլարըն ճիւմլէսինին կէօրմէ՞զ մի սինիզ։
հապիգաթէն սիզէ տէրիմ քի, պուրատա եըգըլ-
մատըգ պիրի պիրի իւզերինտէ հիչ պիր թաշ գալ-
մայաճագ տըր՝ տէտի ։
3 Վէ Զէյթուն տաղը իւզերինտէ օթուրուր իքէն,
շակիրտլէրի թէննհասճէ եառընննա կէլիպ՝ Պու շէյլէ-
րինն նէ զէման վուգու՝ պուլաճաղընը, վէ սէնին
կէլիշինին վէ տիւննեաննըն ախըրընըն 'ալամէթի նէ
4 օլաճաղընը պիզէ սէօյլէ՝ տէտիլէր։ Ցիսուս տախի
անլէրէ ճէվապէն տէտի քի՝ Սագըննընըգ սիզի
5 պիր քիմսէ ալտաթմասընն, Զիրա չօգ քիմսէլէր՝
Բրիստոս պէն իմ՝ տէյէրէք պէննիմ իսմիմլէ կելիպ՝
6 չօգ քիմսէլէրի ալտատաճագլար։ Սիզ տէ ճէնգ-
լէր վէ ճէնգ թէվաթուրլարը իշիտէճէքսինիզ.
սագըննընըգ, միւղթարիպ օլմայասընըգ, չիւնգի

պունլարընն ճիւմլէսի վուգու՝ պուլմագ կէրէք
7 տիր, լաքին տահա նիհայէթ տէյիլ տիր։ Զիրա
միլլէթ միլլէթէ գարշը, վէ հիւքիւմէթ հիւքիւ-
մէթէ գարշը գալգըշըպ՝ չօգ եէրլէրտէ գըթլըգ
8 վէ թա՛ուն իլէ ղէղէլլէրը օլաճագ տըր։ Ամմա
պունլարըն ճիւմլէսի էլէմլէրին իպթիտասը տըր։
9 Ո զէման սիզի մուզայագայա կիրիֆթար էտիպ՝
սիզի էօլտիւրէճէքլէր։ վէ իսմիմ իչիւն ճիւմլէ
միլլէթլէր թարաֆընտան պուղղ օլունաճագսը-
10 նըզ։ Վէ օ զէման չօգ քիմսէլէր սիւրչէճէքլէր։
վէ պիրի պիրինի էլէ վէրիպ՝ եէքտիկէրինէ պուղղ
11 էտէճէքլէր։ Վէ չօգ եալաննըը փէյղամպէրլէր
պուհուր էտիպ՝ Նիչէ քիմսէլէրի իզլալ էտէճէք-
12 լէր։ Վէ ֆըսագըն չօղալաճաղը էճլտէն, չօգ քիմ-
13 սէլէրին մուհասապէթի սօղույաճագ տըր։ Ամմա
Նիհայէթէ տէյին սապը էտէն խէլաս պուլուր։
14 Վէ մէլէքիւթիւն պու պէշարէթի պիւթիւն
տիւննեաննա ճիւմլէ միլլէթլէրէ չէհատէթ օլմագ
իւզրէ վա՛ղ օլունաճագ, վէ օ զէման Նիհայէթ
15 կելէճէք տիր։
Իմոի Դանիէլ փէյղամպէր վասըթասըյլէ խա-
պէր վէրիլէն խարապայէթ մէքրուհէսինին մու-
գատտէս մէքեանոա տուրսըղընը կէօրտիյիւ-
16 Նիւզտէ, (օգույան անկլասընն,) Ո զէման նէհու-
17 տիյէտէ օլանլար տաղլարա գաչսըն. Վէ տամոա
օլան՝ քէնտի էվինտէն պիր շէյ ալմադա էնմէսին.
18 Վէ թարլատա օլան տախի էլպիսէսինի ալմագ
19 իչիւն կէրի տէօնմէսին։ Լաքին վա՛յ օլ կիւնլէր-
20 տէ համիլէ վէ էմզիքլի օլանլարա։ Վէ ֆիրարը-
նըզ գըշտա եա սէպթ կիւննիւնտէ օլմասընն՝ տէյիւ-
21 տու՛ա էտինիզ։ Զիրա տիւննեաննըն իպթիտասընն-
տան չիմտիյէ տէյին միսլի վուգու՝ պուլմամըշ վէ
տահա պուլմայաճագ չիտտէքիլի մուզայագա օ զէ-
22 ման օլաճագ տըր։ Վէ էյէր օլ կիւնլէրը գըսաալ-
մասա իտի, հիչ պիր պէշէր գուրթուլմագ իտի.

ամմա միւնթէխապլար իչիւն օլ կիւնլէր գըսալա-
23 ճագ տըր։ 0 զէման էյէր պիր քիմսէ սիզէ՝ իչթէ
Մէսիհ շուրատա եա պուրատա տըր՝ տէրսէ,
24 ինանմայասընըզ։ Չիրա եալանճը մէսիհլէր վէ
եալանճը փէյղամպէրլէր զուհուր էտիպ՝ պէօյիւք
'ալամէթլէր վէ մի'ճիզլէր կէօսթէրէճէքլէր,
չէօյլէ քի միւմքին օլսա, միւնթէխապլարը պիլէ
25 իզլալ էտէճէքլէր տիր։ Իչթէ սիզէ էվվէլա խա-
26 պէր վէրիյօրըմ։ Իմտի սիզէ՝ Իչթէ չէօլտէ տիր՝
տէրլէրսէ, չըգմայասընըզ։ Իչթէ խալվէթլէրտէ՝
27 ոէրլէրսէ, ինանմայասընըզ։ Չիրա չիմչէք չարգ-
տան չըգըպ տա ղարպա գատար կէօրիւնտիւյիւ
կիպի, Իսկն իւլ ինսանըն կէլիչի տախի պէօյլէ օ-
28 լաճագ տըր։ Չիրա լաչէնին պուլունալըզ եէրէ
գարթալար ճէմ՝ օլուրլար։
29 Վէ օլ կիւնլէրին մուզայագասընտան սօնրա
տէր հալ կիւնէչ գարարըպ՝ այ քէնտի գիյասընըզ
վէրմէյէճէք, վէ երլարզլար կէօքտէն տիւշիւպ՝
30 կէօքլէրին գուվվէթլէրի սարսըլաճագ տըր, վէ
անտէն սօնրա Իսկն իւլ ինսանըն 'ալամէթի սէ-
մատա կէօրիւնիւպ՝ օ զէման զէմինին ճիւմլէ գա-
պիլէլէրի տէօյիւնէճէք, վէ Իսկն իւլ ինսանը կէօ-
յիւն պուլութլարը իւզէրինտէ, գուտրէթ վէ 'ա-
31 զիմ ճէլալէթլէ կէլիր կէօրէճէքլէր։ 0 տախի մէ-
լէքլէրինի սուրըն 'ազիմ սէտասըյլէ կէօնտէրէ-
ճէք, վէ անլէր անըն միւնթէխապլարընը տէօրթ
րիւզկէարտան, կէօքլէրին պիր ուճընտան տիկէր
ուճընատէք ճէմ՝ էտէճէքլէր տիր։
32 Ինճիր աղաճընտան թէմսիլ էօյրէնինիզ. տալ-
լարը եուշյայըպ եափրագ սիւրմէյէ պաշլատընը
33 վագրթ, եազ եագրն օլորզընը անլարսընըզ, ֆէ-
զալիք սիզ տախի պուռլարըն ճիւմլէսինի կէօր-
տիւյիւնիւզտէ, եագրն, վէ հէման գափուլարտա
34 օլորզը մա'լիւմիւնիւզ օլսուն, Ճիլ հագիգէ սիզէ
տէրիմ քի՝ պուռլարըն ճիւմլէսի վուգու՝ պուլ-

մայընճա պու նէսլ զէվալ պուլմայաճագ տըր։
35 կէօք վէ եէր զա՞իլ օլուր, լաքին պէնիմ սէօզլէ-
րիմ ասլա զա՞իլ օլմայաճագ տըր։
36 Ամմա օլ կիւն վէ սա'աթ հագգընտա եալընըզ
փէտէրսէն մա'տա պիր քիմսէնին, վէ հաթթա
սէմավաթտա օլան մէլէքլէրին տախի մա'լիւմաթը
37 եօգ տըր։ վէ Նոյըն կիւնլէրի օլորզը կիպի՝ Իսկն
իւլ ինսանըն զուհուրը տախի պէօյլէ օլաճագ
38 տըր։ Չիրա թուֆանտան էվվէլ օլան կիւնլէրտէ,
թա Նոյըն սէֆինէյէ կիրտիյի կիւնէտէք եէյիպ
39 իչտիքլէրի, վէ էվլէնիպ էվլէնտիրտիքլէրի, վէ
թուֆան կէլիպ ճիւմլէսինի կէօթիւրիւնճէյէ տէյին
պիլմէտիքլէրի միսիլիւ, Իսկն իւլ ինսանըն զու-
40 հուրը տախի էօյլէ օլաճագ տըր։ 0 զէման թաշ-
լատա իքի քիչի պուլունարագ պիրի ալընըր վէ
41 տիկէրի պրագըլըր։ Տէյիրմէն չէքէն իքի գարընըն
պիրի ալընըր վէ տիկէրի պրագըլըր։
42 Իմտի ույանըզ տուրունըզ, զիրա Էֆէնտինիզին
43 հա'նկը սա'աթտա կէլէճէյինի պիլմէզսինիզ։ Ամմա
մա'լիւմիւնիւզ օլսուն քի՝ էյէր խանէ սահիպի
խըրսըզըն հա'նկը նէվպէթտէ կէլէճէյինի պիլսէ
իտի, ույանըզ տուրուպ՝ խանէսինի տէլմէյէ պրագ-
44 մազ իտի։ Պունուն իչիւն սիզ տէ հազըր օլունըզ,
զիրա մունթազըր օլմատըղընըզ սա'աթտա Իսկն
45 իւլ ինսան կէլիր։ Իմտի վագթընտա թա'ամլարը-
նը վէրմէք իչիւն խըտմէթքէարլարը իւզէրինէ Է-
ֆէնտիսի թարաֆընտան նասպ օլունան չօլ սա-
46 տըգ վէ 'ագիլ գուլ քի՞մ տիր։ Նէ՞ միւպարէք
տիր օլ գուլ քի՝ Էֆէնտիսի կէլսինտէ, անը
47 պու հարէքէթտէ պուլուր։ Ճիլ հագիգէ սիզէ
տէրիմ քի՝ անը պիւթիւն էմլալի իւզէրինէ նա-
48 զըր նասպ էտէճէք տիր։ Ամմա օլ քէօթիւ գուլ
քէնտի գալպինտէ՝ Էֆէնտիմ կէլմէսինի կէճի-
49 տիրիյօր՝ տէյիպ տէ, Գափու եօլտաշլարընա վուր-
մաղա, վէ սէրխօշլար իլէ եէյիպ իչմէյէ պաշլար

50 խե, Օլ գուլըն էֆէնտիսի անըն մուՆթազըր օլ
մատըղը կիւնտե վէ պիլմէտիյի սա'աթտա կէլե-
51 րեք, Անը իքի չագգ էտիպ՝ նասիպինի միւրա'իլեր
իլե պէրապէր գօյաճագ տըր. օրատա աղլայըր
վէ տիշ ղճըրտամատը օլաճագ տըր։

ՊԱՊ 25

1 Ո զէման մէլէքութ իւս սէմալաթ քէնտի գան-
տիլէրինի ալըպ՝ կիւվէյիյի իսթիգպալե չըգան օն
2 Նէֆէր պաքիրէյէ միւշապիհ օղուր, վէ անլերտէն
3 պէշի 'ագբաը վէ պէշի ահմագ իտի, վէ ահմագ
օլանլար գանտիլէրինի ալտըգլարընտա՝ պէրապէր
4 եաղ ալմատըլար, Լաքին 'ագբաը օլանլար գան-
տիլէրի իլե պէրապէր գապլարընտա եաղ ալտը-
5 լար, վէ կիւվէյի կէճիքմէքլե ճիւմլէսինին ույ-
6 գուսը կէլիպ՝ ույուտըլար, վէ կէճե եարըսընտա՝
Իչթե կիւվէյի կէլիյօր, անը իսթիգպալե չըգընըզ՝
7 տէյիւ պիր նիտա օլմասը իւզէրինէ, Օլ պաքիրէ-
լերին ճիւմլէսի գալգըպ գանտիլէրինի տօնաթ-
8 տըլար, վէ ահմագլար 'ագբաըլարա՝ Պիզե եաղը-
նըզտան վէրինիզ, զիրա գանտիլէրիմիզ սէօնիւյօր
9 տէտիլէր, 'Ագբաըլար տախի ճէվապէն՝ Օլմայա
քի՝ պիզե հէմ սիզե հէթիշմէյէ. տահա էյի տիր
քի, սաթըճըլարա վըրըպ քէնտինիզ իչիւն ալա-
10 սընըզ՝ տէտիլէր, Անլէր տախի սաթըն ալմադա
կիթմէքտէ իքէն, կիւվէյի կէլտի. հազըր օլան
գըզլար տախի անըն իլե պէրապէր տիւյիւնէ կիր-
11 տիքլերի կիպի՝ գափու գափանըր։ Սօկրա օլ պիր
պաքիրէլէր տախի կէլիպ՝ էֆէնտի, էֆէնտի, պի-
12 զե աչ՝ տէտիլէր, Օ տախի ճէվապ վէրիպ՝ Հագի-
գաթէն սիզե տէրիմ քի, սիզի Թանըմամ՝ տէտի,
13 Իսմի ույանըզ տուրունըզ. զիրա [Իպն իւլ լինաս-
նըն կէլէճէյի] կիւնիւ վէ սա'աթը պիլմէզսինիզ։
14 Զիրա ռէթէր-ն էա տէմալըր՝ ղուրպէթ կիթմէք

իւզրէ իքէն, քէնտի գուլլարընը չաղըրըպ՝ էմվա-
լինի անլերէ թէսլիմ էտէն պիր ատէմե պէնզեր,
15 Վէ հէր պիրինէ քէնտի գապիւլույէթինէ կէօրէ,
քիմինէ պէշ, քիմինէ իքի, քիմինէ տէ պիր թա-
16 լանթ վէրիպ՝ տէր հալ ղուրպէթէ կիթտի, Վէ
պէշ թալանթը ալան վարըպ՝ անլերըն թիճարէթ
17 էտէրէք, պէշ թալանթ տահա գազանըր, Պէօյ-
լէճէ իքինի ալան տախի իքի տահա գազանըր,
18 Ամմա պիրի ալան վարըպ եէրի գազարագ, էֆէն-
19 տիմիզին ագչէսինի կիզլէտի, Վէ խայըր զէման-
տան սօկրա օլ գուլլարըն էֆէնտիսի կէլիպ՝ ան-
20 լեր իլե հիսապ կէօրտի, Վէ պէշ թալանթը ա-
լան կէլիպ պէշ թալանթ տահա կէթիրէրէք՝ Է-
ֆէնտիմ, պանա պէշ թալանթ թէսլիմ էթտին,
Իշթե անլերին իւզէրինէ պէշ թալանթ տահա գա-
21 զանըմ՝ տէտի, Էֆէնտիսի տախի ան՝ Աֆէ-
րին, էյի վէ սատըգ գուլ, աղ չէյլէրտէ սատըգ
պուլունտըն, սէնի չօգ չէյլէր իւզէրինէ նազըր
նասիպ էտէճէյիմ. Էֆէնտիկին չէնլիյինէ կիր՝ տէ-
22 տի, Վէ իքի թալանթը ալան տախի կէլիպ՝ Է-
տիմ, պանա իքի թալանթ թէսլիմ էթտին, իշթէ
անլերին իւզէրինէ իքի թալանթ տահա գազան-
23 լըմ՝ տէտի, Էֆէնտիսի ան՝ Աֆէրին, էյի վէ
սատըգ գուլ, աղ չէյլէրտէ սատըգ պուլունտըն,
սէնի չօգ չէյլէր իւզէրինէ նազըր նասիպ էտէճէյիմ.
24 Էֆէնտիկին չէնլիյինէ կիր՝ տէտի, Վէ պիր թա-
լանթը ալան տախի կէլիպ՝ Էֆէնտիմ, սէնին էք-
մէտիյին եէրտէն պիլէր, վէ սաչմատըղըն եէրտէն
տէվշիրիր սէրթ պիր ատմ խայիկի պիլմէքլէ,
25 Գօրգտըղըմտան վարըպ՝ սէնին թալանթընը եէր-
26 տէ կիզլէտիմ. Իշթէ մալիկ՝ տէտի, Էֆէնտիսի
տախի ան՝ ճէվապէն տէտի քի՝ Էյ քէօթու վէ
թէնպէլ գուլ, պէնիմ էքմէտիյիմ եէրտէն պի-
չիպ՝ սաչմատըղըմ եէրտէն տէվշիրտիյիմի պիլտի-
27 յին՝ սաչմատըղըմ եէրտէն տէվշիրտիյիմի պիլտի-

լարա վէրմէք իտի. պէն տախի 'ալմէթիմտէ մա-
28 լիմի ֆա՛իտալէ ալըը իտիմ, իմտի անտէն թալան-
29 թը ալըպ՝ օն թալանթը օլանա վէրինիզ. Զիրա
հէր քիմին վար իսէ, անա վէրիլիպ՝ արթաճագ
տըը, ամմա քիմին եօգ իսէ, էլինտէ օլանը պիլէ
30 անտէն ալընաճագ տըը. Վէ օլ ֆա՛իտէսիզ գու-
լու խարիճի ղուլլուքթէ չըգարըընըզ. օրատա աղ-
լայըզ վէ տիշ ղընճըրտամասը օլաճագ տըը.
31 Վէ Իսկն իւլ ինսան ճիւմլէ [մուգատոնէս] մէլէք-
լէր իլէ պէրապէր քէնտի ճէլալիյլէ կէլտիյի ղէ-
մանն, ճէլալինին թախթը իւզէրինտէ օթուրաճագ
32 տըը. Վէ ճիւմլէ միլլէթլէր անըն հուզուրընտա
ճէմ՝ օլունարագ, չօպան գոյունլարը քէչիլէրտէն
այըրտըղը կիպի, անլէրի պիրի պիրինտէն այըրըպ,
33 Գոյունլարը սաղընտա, վէ քէչիլէրի սօլընտա
տուրտուրաճագ տըը.
34 Օ զէմանն Մէսիհ սաղընտա օլանլարա խիթա-
պէն՝ կէլինիզ, էյ Փէտէրիմին միւսարէքլէրի,
տիւնեանըն թէ՛սիսինտէն պէրու սիզին իչիւն հա-
35 զըրլանմըշ մէլէքութիւ միրաս ալընըզ. Զիրա ա-
ճըգտըմ, պանա թա՛ամ վէրտինիզ. սուսատըմ,
պանա սու վէրտինիզ. ղարիպ իտիմ, պէնի էվէ
36 գապուլ էթտինիզ. Զըպլաճ իտիմ, պէնի կիյտիրտի-
նիզ. խաստա օլտըմ, պէնի զիյարէթ էթտի-
նիզ. հապստա իտիմ, եանընմա կէլտինիզ՝ տէյէ-
37 ճէք տիր. Օ զէմանն սաղիհլէր անա՝ եա Բապպ,
պէնի նէ՞ զէմանն ած կէօրիւպ՝ պէսլէտիք. եախօտ
38 սուսամըշ կէօրէ՞ն՝ սու վէրտիք. վէ նէ՞ զէմանն
պէնի ղարիպ կէօրիւպ՝ էվէ գապուլ էթտիք, եա
39 չըպլաճ կէօրէ՞ն՝ կիյտիրտիք. վէ նէ՞ զէմանն պէնի
խաստա եա հապստա կէօրիւպ՝ եանընդա կէլտիք՝
40 տէյիւ ճէվապ վէրէճէքլէր տիր. Մէսիհ տախի ան-
լէրէ ճէվապէն՝ Ճիվ հագիգէ սիզէ տէրիմ քի՝ Մա-
տաո քի պու էն էտնա գարընտաշլարըմընն պիրինէ
էթտինիզ, պանա էթմիշ օլտընըզ՝ տէյէճէք տիր.

41 Օ զէմանն սօլընտա օլանլարա տախի՝ էյ մէլ'ուն-
լար, շէյթան իլէ անըն մէլէքլէրինէ հազըրլան-
մըշ շ՛ել էպէտի աթէշէ հուզուրըմտան կիտինիզ.
42 Զիրա աճըգտըմ, պանա թա՛ամ վէրմէտինիզ.
43 սուսատըմ, պանա սու վէրմէտինիզ. Ղարիպ ի-
տիմ, պէնի էվէ գապուլ էթմէտինիզ. չըպլաճ
իտիմ, պէնի կիյտիրմէտինիզ. խաստա վէ հապս-
տա իտիմ, պէնի զիյարէթ էթմէտինիզ՝ տէյիւ-
44 տա իտիմ, պէնի կիյտիրմէտինիզ. Օ զէմանն անլէր տախի անա
ճէվապէն՝ եա Բապպ, պէնի նէ՞ զէմանն ած եա
սուսամըշ եա ղարիպ եա չըպլաճ եա խաստա
եա հապստա կէօրտիւք տէ, սանա խըտմէթ էթ-
45 մէտիք՝ տէյէճէքլէր տիր. Օ զէմանն անլէրէ ճէ-
վապ վէրիպ՝ Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Մա-
տաո քի պու էն էտնալարըն պիրինէ էթմէտինիզ,
պանա տախի էթմէմիշ օլտընըզ՝ տէյէճէք տիր.
46 Վէ պունլար էպէտի 'ազապա, վէ սալիհլէր է-
պէտի հայաթա կիտէճէքլէր տիր.

ՓԱՓ 26

1 Վէ Ցիսուս պու սէօզլէրին ճիւմլէսինի թէքմիլ
2 էթտիքտէն սօնրա, շակիրտլէրինէ, Իքի կիւնտէն
սօնրա պասէք պայրամը օլաճաղընը պիլիրսինիզ.
վէ Իսկն իւլ ինսան տախի սալպ օլունմագ իչիւն
թէսլիմ օլունաճագ տըը՝ տէտի.
3 Օ զէմանն պաշ քեհանինլէրը վէ 'իւլէմա իլէ գավ-
մըն իխթիյարլարը կայիափա նամ քեհանին ի ա'-
4 զամըն գօնաղընա ճէմ՝ օլտըլար. վէ Ցիսուսը
հիլէ իլէ թութուպ գաթլ էթմէյի միւշավէրէ էթ-
5 տիլէր. Լաքին՝ խալգ արասընտա վէլվէլէ օլմա-
մագ իչիւն պայրամտա օլմասըն՝ տէտիլէր.
6 Վէ Ցիսուս Բեթանիատա, ճիւզամը Սիմոնըն
7 խանէսինտէ պու լունտըղընտա, Անըն եանընդա պիր
չիլէ զիգըլյմէթ իսէ բա՛հալը եագ իլէ պիր գա-

րը կէլիպ, օ՝ սօֆքրատա օթուրուր իքէն, անըն
8 պաշընա տէօքտիւ, Շակիրտլէրի տախի պոյնու
կէօրտիւքտէ, տարըլըպ՝ Պու խրաֆ նիշլիւն օլ-
9 սուն. Զիրա պու եաղ չօգ պահայա սաթըլըպ
10 ֆագիրլէրէ վէրիլէ պիլիր իտի՝ տէտիլէր։ Ամմա
Ցիսուս պոյնու անկլամազլէ անլէրէ տէտի քի՝ նի-
չիւն խաթունը պիհուզուր էտիյօրսընըզ. չիւնքի
11 հագգըմտա կիւզէլ պիր իշ իշլէտի, Զիրա ֆագիր-
լէր տա՛իմա սիզին իլէ պէրապէր պուլունուր,
ամմա պէն տա՛իմա սիզին իլէ պէրապէր պուլուն-
12 մամ։ Զիրա պու խաթուն պու եաղը վիւճուտիմ
իւզէրինէ տէօքտիւ իսէ, պէնիմ տէֆնիմ իչիւն
13 եափտը, Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ պու պէ-
շարէթ պիւթիւն տիւնեաանըն հէր նէրէսինտէ ի՛-
լան օլունուր իսէ, պու խաթունըն էթտիկի տա-
խի թիզքեարը իչիւն րիվայէթ օլունաճագ տըր։
14 Ո զէմանն օն իքիլէրտէն պիրի Իսկարիովտը Ցու-
դա նամ քիմսէ պաշ քեահինլէրին եանընա վա-
15 րըպ, Անը սիզէ թէսլիմ էթմէմ իչիւն պանա
նէ՞ վէրիրսինիզ՝ տէտի. անլէր տախի անա օթուզ
16 գրթ՛ա կիւմիւշ վա՛տ էթտիլէր։ Վէ օ զէմանտան
սօկրա անը էլէ վէրմէյէ ֆուրսաթ արար իտի։
17 Վէ ֆէթիր պայրամընըն պիրինճի կիւնիւնտէ
շակիրտլէր Ցիսուսըն եանընա կէլիպ, անա՝ Սէ-
նին իչիւն պասէք թա՛ամընը նէ՞րէտէ իսթէրսին
18 քի հազրըլայալըմ՝ տէտիլէր։ Ո տախի՝ շէհրէ կի-
տիպ՝ ֆիլան քիմսէյէ տէյինիզ քի, Մու՛ալլիմ՝
վագթըմ եագըն տըր, պասէքի շակիրտլէրիմ իլէ
պէրապէր սէնին եանընտա էտէճէյիմ՝ տէյօր,
19 տէտի։ Շակիրտլէրի տախի Ցիսուսըն քէնտիլէրի-
նէ էմր էթտիկի կիպի հարէքէթլէ պասէքի հա-
զրըլատըլար։
20 Վէ ախշամ օլտըգտա՝ օն իքիլէր իլէ պէրապէր
21 սօֆրայա օթուրտու։ Վէ անլէր թա՛ամ էտէր իք-
էն՝ Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի, սիզտէն պիրի

22 պէնի էլէ վէրէճէք տիր՝ տէտի։ Անլէր իսէ գիս-
տէյլէ միւքէտտէր օլուպ, անլէրտէն հէր պիրի
անա՝ էֆէնտի, պէ՞ն մի իմ՝ տէմէյէ պաշլատը։
23 Ո տախի ճէվապ վէրիպ՝ էլինի սահանա պէնիմ
իլէ պէրապէր պաթըրան, հէման օ պէնի էլէ վէ-
24 րէճէք։ Վագա՛ա Իպն իւլ ինսան քէնտի հագ-
գընտա եազըլմըշ օլտըղը իւզրէ կիտէր, ամմա
վա՛յ օլ ատէմէ քի՝ անըն էլիյլէ Իպն իւլ ինսան
էլէ վէրիլիր. օլ ատէմ տօղմամըշ օլսա իտի, քէն-
25 տինէ խայրը օլուր իտի՝ տէտի։ Վէ անը էլէ վէրէն
Ցուդա ճէվապէն՝ Եա մու՛ալլիմ, պէ՞ն մի իմ՝ տէ-
տիյինտէ, անա՝ Սէօյլէտիյին կիպի տիր՝ տէտի։
26 Վէ անլէր թա՛ամ էտէր իքէն, Ցիսուս էքմէյի
ալըպ պէրէքէթ տու՛ասը օգուտըգտան սօկրա
փարէլէտի, վէ շակիրտլէրինէ վէրիպ՝ Ալընըզ, եէ-
27 յինիզ, պու պէնիմ ճէսէտիմ տիր՝ տէտի։ Վէ
քեասէյի ալըպ՝ շիւքր էթտիքտէն սօկրա անլէրէ
վէրիպ տէտի քի՝ ճիւմլէնիզ պունտան իչինիզ.
28 Զիրա պու պէնիմ գանըմ, Է՛նդ կիւնահլար ՚աֆվ
օլունմագ իւզրէ, չօգ քիմսէլէր իչիւն տէօքիւլէն
29 ՚ահտ ը ճէտիտին ֆանը տըր։ Լաքին սիզէ տէրիմ
քի՝ շիմտիէն սօկրա Թա անը փէտէրիմին մէլէքու-
թիւնտէ սիզին իլէ Թաղէ օլարագ իչէճէյիմ կիւ-
նէ տէյին՝ արթըգ ասմանըն պու մահսուլընտան
30 իչմէյէճէյիմ։ Պա՛տէհու իլահի օղուլում՝ Զէյթուն
տաղընա չըգտըլար։
31 Ո զէման Ցիսուս անլէրէ տէտի քի՝ Պու կէճէ
ճիւմլէնիզ պէնիմ հագգընտա սիւրչէճէքսինիզ.
պիրա՝ Զօսանը վուրաճաղըմ, վէ սիւրիւնիւն գօ-
յունլարը տաղընաճագ տըր՝ տէյիւ եազըլմըշ տըր.
32 Ամմա պէն գընյամ էթտիքտէն սօկրա, սիզտէն
33 էվվէլ Գալիլէայա կիտէճէյիմ։ Վէ Պետրոս անա
ճէվապէն՝ էյէր ճիւմլէսի սէնին հագգընտա սիւրչ-
սէլէր պիլէ, պէն ասլա սիւրչմէյէճէյիմ՝ տէտի։
34 Ցիսուս անա՝ Հագիգաթէն սանա տէրիմ քի՝ Պու

կէճէ խօրօս էօթմէզտէն էվվէլ սէն պէնի իւչ
35 քէրըէ ինքեար էտէճէքսին՝ ատէտ։ Պետրոս ա-
նա՝ էյէը պանա սէնին իլէ էօլմէք լազըմ կէլսէ
պիլէ, սէնի ասլա ինքեար էթմէմ՝ տէտի. քէղա-
լէք շակիրտլէրին ճիւմլէսի պուննու տէտիլէր։
36 Ո զէման Ցիսուս անլէր իլէ պէրապէր Գեթսե-
մանի տէնիլէն պիր մահալէ կէլտի, վէ շակիրտլէ-
րինէ՝ պէն վարըպ օրատա տու՚ա էտինճէյէտէք
37 սիզ պուրատա օթուրըննըզ՝ տէտի։ Վէ Պետրոս
իլէ Զեբեդէոսըն իքի օղլանը պէրապէր ալըպ՝
38 միւքէտտէը վէ մահզուն օլմաղա պաշլատը։ Ո՛լ
վազըթ անլէրէ՝ ձանըմ էօլիւմ տէրէճէսինտէ
փէք միւքէտտէը տիր. պուրատա գալըպ՝ պէնիմ
39 իլէ պէրապէր ույանըզ տուրըննըզ՝ տէտի։ Վէ պիր
ազ իլէրի վարըպ՝ ևիւզիւ իւզէրինէ գափանըր,
վէ՝ էյ Փէտէրիմ, էյէր միւմքին իսէ, պու քա-
սէ պէնտէն կէչսին. լաքին պէնիմ իսթէտիյիմ
կիպի տէյիլ, անճագ սէնին իսթէտիյէն կիպի օլ-
40 սուն՝ տէյիւ տու՚ա էյլէտի։ Վէ շակիրտլէրին ևա-
ննընա կէլիպ՝ անլէրէ ույգուտա պուլմաղլէ, Պետ-
րոսա խիթապէն՝ պէօյլէճէ, պիր սա՚աթ պէնիմ
41 իլէ ույանըզ տուրամմաըննըզ մը։ Իդվայա տիւշ-
մէմէք իչիւն ույանըզ տուրուպ տու՚ա էյլէյինիզ.
վազա՚ա բուհ հազըր, ամմա թէն զա՚իֆ տիր՝
42 տէտի։ Թէքրար իքինճի տէֆ՚ա վարըպ՝ էյ Փէ-
տէրիմ, պէն պու քասէյի իչմէքսիզին պէնտէն
կէչմէսի միւմքին տէյիլ իսէ, սէնին իրատէթին
43 օլսուն՝ տէյիւ տու՚ա էյլէտի։ Վէ կէլիպ ևինէ ան-
լէրի ույգուտա պուլտու, զիրա կէօզլէրի աղըր-
44 լաշմըշ իտի։ Վէ անլէրի պրագըպ՝ թէքրար կիթ-
տի, վէ իչմիւնճիւ տէֆ՚ա հէման օ քէլամը սէօյ-
45 լէյէրէք տու՚ա էյլէտի։ Ո զէման շակիրտլէրինէ
կէլիպ անլէրէ տէտի քի՝ Ահրըզ ույույուպ իս-
թիրահաթ էտինիզ. իմդի սա՚աթ ևագլաշտը, վէ
Իսկ իւր ինսան կիւնահքեարլարըն էլինէ թէսլիմ

46 օլունույօր։ Գալգընըզ կիտէլիմ, իմդի պէնի էլէ
վէրէն ևագլաշտը։
47 Վէ օ տահա սէօյլէր իքէն, իմդի օն իքիլէրտէն
պիրի օլան Ցուդա՝ պաշ քահինլէր վէ գավմըն
իհթիյարլարը թարաֆընատան գըլըճը վէ սօփալը
վաֆիր խալգ անըն իլէ պէրապէր օլարագ՝ կէլտի։
48 Վէ անը էլէ վէրէն անլէրէ իշարէթ վէրիպ՝ ֆիմի
էօփէրսէմ օ տըր, անը թութընըզ՝ տէմիշ իտի։
49 Վէ տէր՚ագապ Ցիսուսա ևագլաշըպ՝ Սէլամ սա-
50 նա, Ռաբպի՝ տէյէրէք անը էօփտու։ Ցիսուս տա-
իպ անա՝ Տօսթըմ, նէ՞ իչիւն կէլտին՝ տէտի։ Ո
զէման անլէր ևանաշըպ՝ էլէրինի Ցիսուս իւզէրի-
51 նէ սալարագ, անը թութտըլար։ Վէ իմդի Ցիսուս
իլէ պէրապէր պուլունանլարտան պիրի էլինի ու-
զատըպ՝ գըլըճընը չէքտի, վէ քահին ի ա՚զամընն
52 պէնտէսինէ վուրուպ՝ գուլաղընը քէստի։ Ո զէ-
ման Ցիսուս անա տէտի քի՝ Գըլըճընգը ևինէ ևէ-
րինէ գօ, զիրա գըլըճ թութանլարըն ճիւմլէսի
53 գըլըճլէ հէլաք օլուր։ Տօգսա պէն փէտէրիմէ չիմ-
տի բէճա էտէ՚մէզ մի իմ զանն էտէրսին, օ տախի
պանա օն իքի ալայտան զիյատէ մէլէքլէր ևէթիշ-
54 տիրիր։ Լաքին՝ Պէօյլէ օլմագ վաճիպ տիր՝ պու-
յուրան քիթապլար նա՚սըլ իթմամ օլունա պիլիր։
55 Ո՛լ սա՚աթտա Ցիսուս խալգա տէտի քի՝ Հա-
րամը իւզէրինէ կէլէր կիպի մի, պէնի թութմագ
իչիւն գըլըճլը վէ սօփալը չըգտընըզ. պէն հէր
կիւն հէյքէլտէ ևաներնըզտա օթուրուպ՝ թա՚լիմ
56 էտէր իտիմ, վէ պէնի թութմատընըզ։ Լաքին
պուննուն ճիւմլէսի փէյղամպէրլէրին քիթապլարը
իթմամ օլունմագ իչիւն վագը՝ օլտու։ Ո զէման
շակիրտլէրին ճիւմլէսի անը պրագըպ գաչտըլար,
57 վէ Ցիսուսը թութանլար անը քահինի ի ա՚զամ
կայիափանըն ևաներնա կէօթիւրտիւլէր, օրատա
տախի Ի՚լէմա իլէ իհթիյարլար ճէմ՚ օլմուշ իտի։
58 Վէ Պետրոս ուզագտան, քահինի ի ա՚զամըն հավ-

լուսքնատեղք անըն ապարձեա կիքոտ, վ՛ իշերի
կերթոյ՝ նէքոճէյի կեօղմէք իշուն խրատիքն քեալ-
59 լար իլէ պերապեր օքուբատու՝ վ՛ պաշ քեահինի-
լէր իլէ իքիխյարլար վ՛ պուքիւն միլլէթ մէճլիսի
Ճհուսըն գաթիլ իշուն, 'ալէյհինէ խալան չէհա-
60 ռէքի ապաթըլար խսէ ռէ, պուլտուրլար՝ վ՛
չօզ խալանճը չահիալէր կելտիլէր խսէ ռէ, հինէ
պուլտուրլար՝ նիհայէթ իքի խալանճը չահիա
61 կելիոյ, Պռ քիռնէ՝ Ալլահըն հէյքելինի եըպըլ,
անը իշ կիւնռէ պիռա եռէ պիլիրիմ՝ ռէսո, ռէ-
62 սիլեր՝ Ֆեահինի ի 'պաշ ասթի գալըպ անա՝
Հիշ ճեվապ վերմէդի մի սին. պուռլար անին 'ա-
63 լէյհինէ նէ՞ չէհռէքի էտիյօրլար՝ ռէսո՝ Ամմա
Ճհուս սուքուի իլէ պէրաբեր քեահինի ի 'պաշ
ասա իքիռատին՝ Ալլահ իշ հայր հագըը իշ-
չիւն ռանա եէմին վերիրիմ. անն Քրիստոս իպն Ու-
64 լահ մի սըն, պիռկ ակայլ՝ ռէսո՝ Ճհուս անա՝
Ակայլէսիյին կիռի սիր. հէմ սիռկ ռէքրիմ քի՝
Շիմոնին ռաշրա իպն իշ քնռասը Գուսրիքին ռա-
պըռա օքուրնագա վ՛ կէօչիւն պուլուքլարը
իպերինռէ կելմէքռէ կէօրճէքսինիդ՝ ռէսո՝
65 Պռնռուն իպերինէ քեահինի ի 'պաշ քինռէ կէ-
պեճէսինի եըրըքոյ՝ Պռ ռաֆհ քիւնը կիռի,
քըդ պիռկ չահիալէր նէ՞ լազըմ, իշքէ չիմռի
66 քիւնըն իշիքռինդ. Սիռկ նահըլ կէօրիւ-
նիւ՝ ռէսո՝ անլէր ասթի ճեվապ վերիոյ՝ Լօռի-
67 մէ վիւսքահապդ սըր՝ ռէսիլէր՝ Օ պէռնռն անըն
նիւպիռնէ քիւքիւրիւդ՝ անա հուտրուդ վուրալը-
68 լար՝ պա'պլարը ասա սիլէ վուրուդ՝ Է՛յ Քրիստոս,
պիռկ փէյղամպէրլիքդ էյլէ, ռանա վուրան քի՞մ
սիր՝ ռէսիլէր՝

69 Վ՛է Պետրոս ապշարըռա հավլուռա օքուրուր
իքէն, հանըռա պիր ճարիյէ կելիոյ՝ Սէն ասթի
Գալիլէալը Ճհուս իլէ պերապեր իռին՝ ռէսո՝
70 Լափըն ռ ճհուլէսիռնին հուդուրըռա՝ Սէնին նէ

ռեայլէսիյինէ պիլմէդ՝ ռէյերիդ քինքեար էյլէսի-
71 վ՛է գափուդա չըգարըռա, անը տիկեր պիր գա-
րէյէ կէօրիւդ, օրռուռա օլռնլարա՝ Պռ ռաֆհ նա-
72 զարէթլի Ճհուս իլէ պերապեր իռի՝ ռէսո՝ Ո
ռաֆհ՝ պէն ռ ռաէմի քռռնլռռա ռէյերիդ՝ նէ-
73 սիռնէ քէնդիռռ քինքեար էյլէսի՝ վ՛է պիր ազ ռոհ-
րա օրռուռա ռուբռռնլարը նառաշըդ, Պետրոսա՝ Ս-
հիհնն սէն ռասի ռանէրռռն սին. չիւնքի ռեայլէ-
74 յէշինդ ռասի սէնի պէյռռ եռիյօր՝ ռէսիլէր՝ Ո պէ-
սինռ Պետրոս՝ Օվ ռաէմի քռռնլռռա՝ ռէյերիդ
պէռ ռուա՝ վ՛ եէմին էքիմէյէ պաշլռռը՝ վ՛ ռռէ-
75 ռէ խօրօռ էօքսիս՝ վ՛է Պետրոս Ճհուսըն քէռ-
սինէ՝ խօրօռ էօքմէզդէն էվվէվ պէռնի իշ քէրրէ
քինքեար եռէճէքսին՝ ռէսիլէ ռեօղիս խաքրըռռա
հէքխրմէքլէ, ռըշարըյա չըգըռ ռռը ռռը ռզլռռը՝

ՊԱՊ 27

1 Վ՛է ռաֆհ օլռնճա, ճհուլէ պաշ քեահինէքր
իլէ գափուդն իքիխյարլարը Ճհուսը գաթիլ էքմէք
2 իշուն 'ալէյհինռռ մհռշմէքրէ էքռռիլէր՝ վ՛է ռռը
պաղլըյըռ՝ Պռռռռռլը Պիգառռս նառ վէլիյէ կէօ-
3 ռէքլէյէ՝ Պռռռռռլը Պիգառռս նառ վէլիյէ կէօ-
ռէքլէյէ՝ պէռ ռ ռաէմի քռռնլռռա ռէյերիդ՝ նէ-
ռասի՝ պէռ ռ ռաէմի քռռնլռռա ռէյերիդ՝ նէ-
4 մհռշմէքրէ պաշ քեահինէքր իլէ իքիխյարլարռռ կէրէ
ռէսո՝ Սռռշարըդ գառ էլէ վէրմէքլէ կիռռռռռ իշէ-
ռէսո՝ ռէսո՝ ռռէրռ ասթի՝ Պիգէ նէ՞, սէռ ռէ-
5 շիռռ՝ ռէսիլէր՝ Վ՛է ռ՝ ապշէյի հէյքելինի իշիռռռռ
նէրէ աքըռ կիքռռ, վ՛է վարըռ քէռռռռռռռ ռա-
6 սէրէ աքըռ կիքռռ, վ՛է վարըռ քէռռռռռռռ ռա-
ռէ՝ վ՛է պաշ քեահինէքր ապշէյի ռարըռ՝ Ռռռը հէյ-
քելին իսապինէռռռռ գառռռռ ճառ՛իդ ռէյիլ ռէր՝
7 շիռռռքի գառ պահռռռ ռէր՝ ռէսիլէր՝ Վ՛է մհռշմ-
վէրէ էքռռիքռռռռ ռռռրռռ, գարիպլէքրէ մհգարըռռ
ռռռռռռ իշրէ, ռռրռռլէ չէռռիլէքճիռնին քռռրռռռռռռ

8 սաթէն ալտարտ պուհուն իչխուն պու կիւնէ ան-
9 յին ալ քարտայ՝ գառն քարտաղ՝ ուենիլիր։ Ո գե-
սնան նրեւիա փէդտանգէր վատրքատրչիք՝ վէ պա-
հատը քա՛ներն եսիլմիշ, եա՛նի պէնի Իսրայէլտէն
պա՛գրատրըներն պահա քա՛ներն էքսոիքներէ գոքըն
գրչմէքի օլան օքուդ գրբ՛ա կիւմիւշիս տարտ,
10 Անէերի Իսպգըն պանա եմի էքսոխ կիպի չեսա-
էքճիրներն քարտատր իչխուն վէրսիլէր՝ ուչիս պու-
յուրտլան քէտար իրմատ օլուհատ։
11 Վէ Ծիսուս՝ վալիներն հուպուրհատա ատուրտըգը
հալտե, վալի անա՝ նէհուսիլէրին մէմիսի ան՞ն մի
սրն՝ ուչիս սու՞ալ էքսոս. Ծիսուս սաթսի անա՝
12 Ոեզդէսխին կիպի տիր՝ ուեսիս վէ պաշ քեահին-
էէր իւէ իսքիխարտատ քարտճրհատան իրքիչհատ
13 օլուհատգատա, հիչ ճեվապ վէրմեսիս, Ո գեհան պի-
գատա անա՝ Ոենին՝ ալչհրհե նե գատար չէյէր
չեհատէք էքսոիքէրհնի իչիրմէյտ մի սրն՝ ուեսիս,
14 Վէ անա հիչ պիր սեօգ պիւէ ճեվապ վէրմեսիխին-
սէն, վալի գայիքէւ քե՛ատճրհատ էքսոիս։
15 Լաքրն պոյրատհատա խալգըն իսքեսիխ պիր տահ-
16 պուսր սատը վէրմէք վալինին՝ սատքի օլհագէք, Ո
գեհան Ռարտարըս նատիհատա մէշհուր պիր տահ-
17 պուսլարը վար իսիս, Վէ անէեր ճեվ՝ օլարգլարըն-
սատ, Պիգատա անէերէ՝ Սիգին իչխուն համնկըսըներ
սատը վէրմէմի իսքէրսինիգ, Ռարտարըս՞ մի, եօգ-
18 սա Գրիսատա սէնիլէն Ծիսուս՛ մի՝ ուեսիս Զիրա
անէր համեատսէն նաչէ քեսիմ էքսոիքէրինի պի-
սէր խոս։
19 Վէ տհահքեմեսէ սքուրուր իքէն, գեմճեսի անա
խոպէր կեօնատէրիգ՝ Ո՛ր սատիհ քհսհե իւէ սէնին
իչխն օլհատըն, գէրա պու կիւն քրիստաս անէրն խ-
չիւն չօգ գահմէքի չեքտիր՝ ուեսիս։
20 Ամհա պաշ քեահինէեր իւէ իսքիխարտատ Ռա-
ռարքատը սիէչիգ՝ Ծիսուսը սաթսի հէյատ էքմէք
21 իչխուն խալգը գանատրատարտատ՝ Վէ վալի անէերէ խո-

քատկն՝ Իքհսհնատկն հա՞նկրսրեր սրգին իչխուն սա-
ատ վէրմեմի խսքէրսինիգ՝ ուեսիս՝ Ռատ-
22 ռարքատը, ուեսիս՝ Պիգատա անէերէ՝ Եա Գրիս-
սատա սէնիլէն Ծիսուսը նէ՞ եափսըրմ՝ ուեսիս,
23 Ճհսմէսի անա՝ Ամպգ օլատնատ՝ ուեսիս՝ վալի
սատի՝ եա նէ՞ քէսքհսհսք իչմէմիշ տիր՝ սէմէսի
հսդերնէ, անէեր՝ Ամպգ օլատնատ՝ ուչիս սահա
24 գիսատե նհատա եսէրէեր խսի՝ վէ Պիգատա՝ Գա-
՛հսե հատրե օլմըրպգ անճագ սահա գիսատե վէ-
էհե օլարգրնը կէօրմէքէէ, սատ ամպգ հսդերն էօ-
նհնատե էմէրնի երբդպատրագ՝ Գատ սաիհնի գա-
նրնատա պէն պէրի իմ, սրգ սհչհնհնհ՞ սէ-
25 նրնատա պէն պէրի իմ՝ Անէրն գառն պիգիմ իս-
գերմիգէ վէ եվատրմըգըն իչխուն պէրմէք օլատ-
26 յիս՝ Ո՛ր ճեվապ վէրսիլէր՝ Ո գեհան անէերէ Ռատ-
ռարքատը՝ ուեսիս Պիգատա անէերէ՝ Եա Գրիս-
սատա սէնիլէն Ծիսուսը նէ՞ եափսըրմ՝ ուեսիս,
27 Ոէ վագըգ վալինին՝ սատքերէրէ Ծիսուսը սէրա-
դա ամրգ՝ ուչիս գէօլհչհ անէրն իչխուն
28 ճեմ՝ էքսոիքէր՝ Վէ անէր սդատ՝ անա գէրմըգը
29 պիր խիլ՛աք կիդսրսիլէր՝ Վէ սէքճնիճէրատն պիր
քատճ եօրհչ պաշէրնա, վէ պիր գատիշ սաթսի սատ
էէլնէե գատրէսր՝ վէ եաճհչնէ սէգ չէօքհչ՝ Ոէ-
լատ սանա, էդ նէհուսիլէրին մէմիսի՝ սէդերէք
30 սատ անա, Եդ նէհուսիլէրին մէմիսի՝ սէդերէք
սհչհնհնհ էքսոիքէր՝ Վէ իչխուն քհչքհչ-
սհչքատն սօգրա, գատիշը ամրգ պաշէրնա վհչ-
31 սհչքատն սօգրա, գատիշը ամրգ պաշէրնա վհչ-
խիլ՛աքը իչխուն չէգատրըգ՝ անա քէնատ էէ-
պիսէսինի կիդսրսիլէրէք, եաչա կէդմէք իչխուն կէօ-
քհչսրսիլէր՝
32 Վէ տրչատրըգ չէգատրատ իքէն, Սիմոն նատ
կհչրնէէլ պիր սատմէ քէսատհչք էքմէկէրսիէ,
սհչրնէէլ պիր սատմէ քէսատհչք էքմէկէրսիէ,
պհսնատ՝ անէրն խալգըն քատրհատգա իճգատր էքսո-
33 էէ՝ վէ Գողգոթա, եա՛նի Գառճա սնահատի տէնի-
34 լէր՝ Անա իչխուք իչխուն էատ

իւնք գարբշմոյ սրտիք վերսիկը. վէ Օ թաղնեա
35 իշմէք խոթեմեսու վէ անը խաչս կերսիքսեն
ասկրա եկպեսներն գուբ'ա աթաղագ թագսիմ
եթսիկը. թա քի փեյդասնկերին՝ եկպեսեմի արա-
ւարընաս թագսիմ եսիգ, գաֆթանըմ իւկերին
գուբ'ա աթալար՝ ասկու պուդրադարդը քելամ
36 իթմամ օլունաս վէ օրաս աթուրուգ՝ անը
37 կեագեսիրիկը խոս վէ պաշը իւկերին՝ ՊՈՒ
ՆՆՀՈՒՏԻՒՆԻՆ ՄԵՒԻՍՑ ՑԻՍՈՒՏՈ ՏՐԸ՝ եագրը
38 ճիւրմ եամֆթանըը գաղրադաս Օ գէմնեա անդն իւկ
սկրադկը, սկրկ ադրնաս վէ տիկեկր ադրնաս,
իքի համամ ադագ օլունաս.
39 Վէ եանդնաան կեշենկը պաշդարընը ադաստրագ՝
40 անա քուֆր եսերքք, նշ հեյքենկ երգրագ իւշ
կեսնաե պինա եսեն, քենաթկե գուբթար. եյեր
սէն իսդն Ուլահ իսէն, խաշսաան են՝ սերւկը խոս,
41 Գեգուկը պաշ քեսահինկը սոսիր Իսլենա վէ իթա-
42 քիսարադ իւկ սկրադկը իսթիհգա եսերքք, պաշ-
գադարընը գուբթարար, քենաթնե գուբթարնագա
գաղրը սէյհ տիր. եյեր իսրայէլին մեվիմ իսե,
շիմեր խաշսաան էնադն, վէ անա իսնան եսերիգ՝
43 Ալահա քեվքքսւ էթաե, եյեր անաէն բադր
իսե, շիմեր անը խելաս էթսին, գիրա՝ պէն իսդն
44 Ուլահ իմ՝ սեսե, սեսիկը. Անըն իւկ սկրադկը
ադագ օլունաե հադամիկը սոսիր պու սուրքկ
անա չէքմ եսերկը իսե.
45 Վէ սա'աք սկրադաե սա'աք սագուգա գաղր
46 պուքիւն եեր իւշերինաե գարանկգ օլաս. Վէ
սա'աք սագուգ բաասեկերինաե Ցիսուս եքսքք
սէսե Գերնաս եսերքք՝ էւե, էւե, լա՞նա սա-
պագքանե, եա'նի՝ էյ Ալահըմ, էյ Ալահըմ,
47 պէնի նի՞շիւն քեերք էթսին՝ սեսե. Վէ օրաս
սուրանկարըն պա'գըր պաննա իշիքսիքաե՝ Պու-
48 սաեմ նգրադը չադրըգ՝ սեսիկը. Վէ սեր 'ա-
գադ անկրաեն պերւ սեյերքսե, վէ պեր սիւնկեր

ադագ սրտիք իւկ սօլաս բարադ, պեր գահրշա քա-
49 գըդ անա իշիքսե. Տիկեգկերի սահի՝ Պրագ, պագա-
ւըմ նգիս անը գուբքարնագա կեւ'ըմ՝ սեսիկը.
50 Վէ Ցիսուս քեքրադ եր-քանք սէսէ Գերնաս
51 եահդ՝ քեսիմ է բաաՀ էյէսե. Վէ իշքէ Հեյքենկ
վերսեսե եօգարըսան աշադրյա գաասր եբրքը-
ւադ՝ իքի փարէ օլաս. վէ եեր սրքրեյհդ՝ գադա-
52 ւար շագդ օլունաբլար. Վէ գադրւար սահի աշը-
ւադ՝ ադյադրշ օլան նշկ սնագաասեկերին ճեսե-
53 սադ՝ սադրշ օլան նշկ սնագաասեկերին ճեսե
սերի գըյահ էքսե. Վէ անըն գըյահնընաան աօՀ-
բար գադրւարսան յերգրդ՝ սնագաաս չՀերք Հի-
բերքք չօգ փենեկերի Հեօբնաե՞կը.
54 Վէ եե՞գ պաշը վէ անըն իւկ սկրադկը Ցիսուր
Հեագեսնկը գեւգեկեյհ վէ վագը՝ օլան չՀյերի
Հեօբնաճե, գայերքկ գօրգաե՞ Հագերգաքին պա-
նին Ուլահ իսի՞ սեսիկը.
55 Վէ Գահիկեսան Ցիսուրան ադրնաճա՝ անա խրա-
սեր եսերքք Հեյհդ օլան չօգ գարըսար օրաս
56 պաւունաե՞ սագադան պագըյօրսար խե. Ան-
սերին սրսանրնաս Մագդագսկ Մարիաե, վէ Ցա-
կոբաս իւկ Ցովհեսին վահեսե Մարիաե, վէ Զե-
բեդաս օգուսարընըն վահեսե պաւունաե խե.
57 Վէ սեշամ օսարգաս, Ցիսուս չակըս օլան
Արիմաքհսկր Ցովհե նամրնաս սկր գինկին սա-
58 սե կելսե. Վէ Պիղասուրն եանդնա կիսերքք,
Ցիսուրան ճեսեսինի թաւե էյէսե. ա գէմնեա Պի-
59 գաաս ճեսեսին վերսիւեսինի էմր էքսե. Վէ
Ցովհե ճեսեսե ալաե՞ անըր քեմրդ քերքն պեգի-
60 նե սարսե. Վէ անը գաչաաս քեսահրմրշ օլարգը
քենաթնին եենի գադրընա գօաաս. վէ գադրըն
գափասընա պեգիս սկր թաշ եսիվարսա՞
61 կիքսե. Վէ Մագդագկը Մարիաե իւկ ա սկր
Մարիաե օրաաս սուդունաե՞ գադրըն գարշը-
արընաս ոքսուրյօրկար խե.
62 Վէ երքհսե կիսնե, եա'նի քեսարքք կիսնե-

նրան ձեռքատաբ՝ պաշ քեահինլերը իւնք ձեռիսնէրը
63 պիղատոսըն ետանընա ճեմ՝ օլուպ, Էյ էֆենտի,
օղ իշլալ ետիճի ատզ իքեն, իւչ կիւնատէն սոնրա
գըյամ էտէճեյիմ՝ ուտույի խաթըրընդա կելիյօր։
64 Իմոի իւչինճի կիւնէտէք գապրըն կէօզէտիլմե-
սինի էմր էյլէ, օլմայա քի շակիրտլերի կէճելէյին
կելիպ՝ անը սըրդաթ էտէրէք, խալգա՝ էօլիւլեր-
ատէն գըյամ էթտի՝ ուէյլէր։ Վէ սոնրաքի պէլա-
65 լէթ էվվելքինատէն պէտրը օլուբ՝ ուէտիլէր պի-
զատոս անլերէ՝ պէքճիլերինիզ վար տրը։ կիտիպ
պիլտիյինիզ կիպի մուհաֆազա էյլէյինիզ՝ ուէտի։
66 Անլեր տաիի կիտիպ՝ թաշը միհրլեյերէք՝ գապրը
պէքճիլերիլէ մուհաֆազա էյլէտիլեր։

ՊԱՊ 28

1 Վէ սէպթ կիւնինինն խրիստոսիղնատա, հաֆթանըն
իւք կիւնի շաֆաղ սէօքեր իքեն, Մագդաղալը
Մարիամ իլէ օղ պիր Մարիամ գապրը կէօրմէյէ
2 կելելէր։ Վէ իշթէ շիտտէթլի պիր զելզելէ օ-
ղուպ, գէրա Բապպէն մէլեյի կէօգտէն էնտի, վէ
կելիպ գաթուտան թաշը ետուվըրտըղ, անըն
3 իւզէրինէ օթուրտու։ Վէ չէհրեսի շիմշէք կիպի,
4 վէ լիպասը գար կիպի պեյազ իսի։ Վէ պէքճիլեր
անտէն գօրգուրգուլերընդան՝ սիրրէյիպ էօլի կի-
5 պի օլտըլար։ Մելեք տաիի գաբըլարա խրիստոսէն՝
Սիղ գօրգմայընըզ, գէրա տալը օղունդան Իսուսը
6 արատըղընըզը պիլիյօրսունուզ։ Պուրատա եէօխ տիր,
գէրա սէօյլէտիյի կիպի գըյամ էթտի. կելինիզ,
7 Բապպէն եաթտըղը մահալի կէօրիւնիւզ։ Վէ չա-
պուղ կիտիպ չակիրտլերինէ՝ էօլիւլերտէն գըյամ
էթմիշ տիր, վէ իշթէ սիղտէն էվվէլ Գալիլեայա
վարաճաղ, անը օրատա կէօրէճէքսինիզ՝ ուէյինիզ։
8 Իշթէ սիղ սէօյլէտիմ՝ ուէտի։ Անլեր տաիի գօր-
գուպ վէ 'ազիմ սեվինճլիքլէ սէը 'ազապ գապը-

տան չըգըպ՝ անըն շակիրտլերինէ խապէր վէրմէյէ
գօշտըլար։
9 Վէ շակիրտլերինէ խապէր վէրմէյէ կիտերլէր
իքեն, իշթէ Իսուս գարշըլարընդա չըգըպ՝ Սէլամ
սիղէ՝ ուէտի։ Անլեր տաիի եաղլաչըպ՝ այագլա-
10 րընդա սաբըլարթըղ անդա սէճտէ գըլարլար։ Ո պէտտն
Իսուս անլերէ՝ Գօրգմայընըզ։ կիտիպ պիրա-
տէրլերիմէ, Գալիլեայա կիթմինլերը վէ օնլեր օրա-
տա կէօրէճէքլեր՝ ուէյի խապէր վէրինիզ՝ ուէտի։
11 Վէ անլեր կիթմէքտէ իքեն, իշթէ պէքճիլերատէն
պա'զարլարը շէհրէ կելիպ՝ վաղա'աթըն Իսուսէ-
12 նի խապէր իշիտտիլեր։ Անլեր տա-
խի իհթիյարլար իլէ ճեմ՝ օլուպ միւշավէրէ կի-
տիպ գումաշըն սոնրա, 'ասքերլերէ վաճիր ապչէ վէ-
13 րիպ, Պիղ ույուր իքեն, անըն շակիրտլերի կէճէ-
լէյին կելիպ՝ անը սըրդաթ էթտիլեր՝ ուէյինիզ։
14 Վէ էյեր վալի Թարաճընատա իշիտիլճէք օլուր
իսէ, պիղ անը գանտըրըպ՝ սիղի եէրն գըլարընդ
15 ուէտիլեր։ Անլեր տաիի ապչէյի գապուլ էտիպ
ալտըգլարը Թա'լիմաթա կէօրէ հարէքէթ էթտի-
լեր։ Վէ պու քելամ Թա պու կիւնէտէք նէհայէթ
տիլեր արասընատա չայը՝ օլմուշ տրը։
16 Վէ օն պիր շակիրտլեր Գալիլեայա, Իսուսըն
17 անլերէ էմր էթտիյի տաղա վարտըլար։ Վէ անը
կէօրինճէ՝ անա սէճտէ գըլարլար։ Լաքին պա'զը-
18 րը շիւպհէ էթտիլեր։ Վէ Իսուս եանլարընդա կէ-
լիպ՝ անլերէ խրիստոսէն ուէտի քի՝ Սէմաատա վէ
պէյինտէ պիւթիւն հիւքիւմէթ պանա վէրիլմիշ։
19 Իմոի կիտինիզ՝ ճիւմլէ միլլէթլերի շակիրտ էտի-
նիզ՝ վէ անլերի փէտէր վէ Իոն վէ Րուհ իլէ Գուա-
20 նիպ՝ անըն խամինէ վաճիթ էտինիզ՝ վէ պիզէ էմր էթ-
տիյիմ շէյլերինն ճիւմլեսինի հրիզ էթմէյի անլերէ
Թա'լիմ էտինիզ՝ վէ իշթէ պու եէրտէ նէհայէթի-
նէ տէյին պէն հէր վաղըթ պիզիմ իլէ պէրապէր
իմ։ Ամին։

ԻՆՃԻԼ

ՄԱՐԿՈՍԸՆ ԹԱՀՐԻՐԻ ԻԻԶՐԷ

ՊԱՊ 1

1 Իպն Ուլլահ Ցիսուս Ֆրիստոսըն ինճիլինին իպթի-
2 տասը տըր՝ Փէյղամպէրլէրտէ՝ իլթէ պէն Համլըկը
էօնիւնճէ հազըրլայաճագ օլան բէտուլըմը սէնին
3 էօնիւնտէն իրսալ էտէճէյիմ՝ վէ՝ Բապպըն Համը-
նը հազըրլայընըզ, թարիգլէրինի տօղրուլտընըզ՝
տէյներէք պէրըիյէտէ նիտա էտէնին սէտասը՝ տէ-
4 յիւ թահրիր օլուննտըղը իւզրէ, Ցովհաննէս պէր-
ըիյէտէ վաֆթիզ էտիպ՝ կիւնահլարըն 'ագիվը ի-
5 չիւն թէվպէ վաֆթիզինին ի'լան էտէր իտի, վէ
պիւթիւն Եէհուտիյէ տիյարը վէ Երուսաղէմ էհա-
լիսի չըգըպ՝ անըն Համընա կիթտիլէր, վէ ճիւմ-
լէսի կիւնահլարընը իգրարլէ՝ Ցորդանան ըրմա-
ղընտա անըն էլիյլէ վաֆթիզ օլուննուրլար իտի,
6 վէ Ցովհաննէս տէվէ թիւյիւ կիյմիշ, վէ պէլինէ
գայիշ գուշանմըշ օլուպ՝ չէգիրկէլէր վէ Համան
7 պալը եէր իտի, վէ վա'զ էտէրէք՝ պէննէն սօղ-
րա տահա գուտրէթլիսի կէլիյօր քի՝ պէն էյիլիպ
անըն այագ գապլարընըն թասմասընը չէօզմէյէ
8 լայըգ տէյիլ իմ, պէն սիզի սու իլէ վաֆթիզ էթ-
տիմ, ամմա օ սիզի Րուհ իլ Գուտսէ վաֆթիզ
էտէճէք տիր՝ տէր իտի,

9 Վէ օլ կիւնլէրտէ, Ցիսուս Գալիլէատա վագը՝
Նազարէթտէն կէլիպ՝ Ցորդանանտա Ցովհաննէ-
10 սին էլիյլէ վաֆթիզ օլուննտու։ Վէ սուտան չըգ-
տըղը անտէ կէօքլէր չագգ օլուպ՝ Րուհըն կէօ-
յէրճին կիպի քէնտի իւզէրինէ նիւզուլ էթտիյինի
11 կէօրտիւ։ Վէ՝ Բազի օլտըղըմ սէվկիւլիւ Օղլըմ
սէն սին՝ տէյիւ սէմավաթտան պիր սէտա կէլտի։
12 Վէ տէր 'ագապ Րուհ անը պէրըիյէյէ սէվգ էթ-
13 տի։ Վէ Շէյթան թարաֆընտան՝ թէճրիպէ օլու-
նարագ գըրգ կիւն օրատա պէրըիյէտէ գալտը,
վէ վահշի հայվանլար իլէ պէրապէր պուլունուպ՝
մէլէքլէր անա խըտմէթ էտէր իտի։
14 Վէ Ցովհաննէս էլէ վէրիլտիքտէն սօղրա, Ցի-
15 սուս Գալիլէայա կէլիպ, Վագըթ թէմամ օլտու,
վէ Ալլահըն մէլէքութիւ Համգլայընըզ տըր։ Թէվպէ
էտիպ պէշարէթէ իման կէթիրինիզ՝ տէյներէք մէ-
լէքութ Ուլլահըն պէշարէթինին վա'զ էտէր իտի։
16 Վէ Գալիլէա տէնիզի քէնարընտա կէզէր իքէն,
Սիման իլէ գարնտաշը Անդրէասը, տէնիզէ աղ
աթտըգլարը վագըթտա կէօրտիւ. զիրա պալըգ
17 ավճըսը իտիլէր։ Վէ Ցիսուս անլէրէ՝ Արտըմճա
կէլինիզ, վէ սիզի ինսան ավճըսը էտէյիմ՝ տէտի։
18 Անլէր տահի տէր 'ագապ աղլարընը պրագըպ՝
19 անըն արտընճա կիթտիլէր։ Վէ օրատան պիր աղ
իլէրի կիտիպ՝ Զէբեդէոս օղլու Ցակոբոս իլէ գարն-
տաշը Ցովհաննէսի կէօրտիւ. պուննլար տահի գա-
20 տաշը Ցովհաննէսի կէօրտիւ։ Վէ իգտա աղլարընը Բա'միր էթմէքտէ իտիլէր։ Վէ
տէր հալ անլէրի չաղըրտը. անլէր տահի փէտէր-
լէրի Զէբեդէոսը իշճիլէր իլէ պէրապէր գայըգտա
պրագըպ՝ անըն արտընճա կիթտիլէր։
21 Վէ Կափառնայումա կիրտիլէր. քէնտիսի տահի
տէր 'ագապ սէպթ կիւնիւ սինագօգա կիտիպ
22 Բա'լիմ էտէր իտի։ Անլէր տահի Բա'լիմինէ հայ-
րան օլտըլար. զիրա անլէրէ 'իւլէմա կիպի տէյիլ,
անճագ հիւքիւմէթ սահիպի կիպի Բա'լիմ էտէր

23 խոյ, վէ սինագոգլարընտա նափաք բուհլու պիր
աստմ պուլունուպ՝ պու տախի պաղըրարագ,
24 Պրագ՝ սէնին պիզիմ իլե նէ՞ իչին վար, էյ Նա-
զարէթլի Ցիսուս, պիզի հելա՞ք էթմէք իչիւն մի
կէլտին. սէնին քի՛մ խոյնի պիլիրիմ, սէն Ա-
25 լահընն Մուգաատէխ սին՝ տէտի, վէ Ցիսուս անը
ազարլայըպ՝ Սիւքիւթ էյլէ վէ անտէն չըգ՝ տէտի,
26 Իմտի օլ նափաք բուհ անը սարսըպ եվուքսէք
27 սէլէ պաղըրարագ անտէն չըգտը, վէ ճիւմլէ-
սի հայրան օլտըլար, չէօյլէ քի պիրի պիրինէ
սիւ՛ալ էտիպ՝ Պու նէ՞ տիր, պու եէնի թա՛լիմ
նէ՞ օլա, չիւնքի նափաք բուհլարա պիլէ հիւքիւ-
մէթլէ էմր էտէր, վէ անա իթա՛աթ էտիյօրլար՝
28 տէրլէր խոյ, վէ անընն չէօհրէթի տէր հալ Գա-
լիլեանընն պիւթիւն էթրաֆընտա շայը՝ օլտու։
29 Վէ անլէր սինագոգտան չըգտըգլարը կիպի, Յա-
կոբոս վէ Ցովհաննէս իլէ պէրապէր, Սիմոն վէ
30 Անդրէասընն խանէսինէ կիթտիլէր։ Վէ Սիմոնըն
գայն վալիտէսի հիւմմայա թուբթուլմըշ եաթըյօր
խոյ, վէ տէր հալ ինրգուսէնինն հալինի անա ի-
31 ճատ էթտիլէր։ Ո տախի եանընա վարըպ՝ անը
էլինտէն թուբթարագ գալտըրտը, վէ օլ սա՛աթ
հիւմմասը տէֆ՝ օլուպ՝ անլէրէ խըտմէթ էթտի։
32 Վէ ախշամ օլուպ՝ կիւնէշ պաթտըգտա, ճիւմլէ
՛իլէթլիլէր իլէ ինճնուլարը անա կէթիրտիլէր։
33 Վէ պիւթիւն շէհր էհալիսէ գափուընընն էօնիւնտէ
34 ճէմ՛ օլմուշ խոյ, վէ տիւրլիւ տիւրլիւ մարտը-
լարա ինպէթէլա օլմուշ չօգ՛իլէթլի քիմսէլէրէ
շիճա վէրիպ՝ չօգ ճիննլէր տախի չըգարտը. վէ
ճիննլէրի սէօյլէթմէգ խոյ, գիրա անը թանըյօր-
լար խոյ։
35 Վէ սապահլայընն փէք էրքէն գալգարագ, չը-
գըպ պիր եռապան մահալէ կէթտի, վէ օրատա
36 տու՛ա էթտի։ Վէ Սիմոն վէ անընն իլէ պէրապէր
37 պուլունանլար արտընճա կիւտիպ՝ Անը պուլտըգ-

լարընտա, անա՝ Հէր քէս սէնի արայօր՝ տէտի-
38 լէր։ Ո տախի անլէրէ՝ Եագընն օլան գասապալա-
րա կիտէլիմ քի՝ օրատա տախի վա՛զ էտէյիմ,
39 գիրա պէն պունուն իչիւն չըգտըմ՝ տէտի։ Վէ
պիւթիւն Գալիլեատա սինագոգլարընտա վա՛զ է-
տէր վէ ճիննլէրի չըգարըր խոյ։
40 Վէ եանընա պիր ճիւզամը կէլիպ՝ եալվարարագ
վէ տիզ չէօքէրէք, անա՝ էյէր իսթէրսէն, պէնի
41 թաթհիր էթմէյէ գատըր սին՝ տէտի, Ցիսուս
տախի չէֆգաթ էթմէքլէ՝ էլինի ուզատըպ անա
տօգունտու, վէ անա՝ Իսթէրիմ, թահիր օլ՝ տէ-
42 տի, վէ պէօյլէ պուլյուրտըղընտա, հէման ճիւ-
զամ ՛իլէթի անտէն տէֆ՛ օլարագ թահիր օլ-
43 տու։ Վէ անա էքիտէն թէնպիհ պիրլէ՝ ֆիլ հալ
44 անը տըշարը չըգարըպ՝ անա, Սագընն քիմսէյէ
պիր շէյ սէօյլէմէյէսին, լաքին կիտիպ քէնտինի
քեահինէ կէօսթէր, վէ անլէրէ շէհատէթ օլմագ
իւզրէ թաթհիրինի իչիւն, Մովսէսին պուլյուրտըղը
45 շէյլէրի թագտիմ էյլէ՝ տէտի։ Ամմա օ՝ չըգտըղը
կիպի, պու շէյի գիյատէսիյլէ պէյան վէ ի՛լան էթ-
մէյէ պաշլատը, չէօյլէ քի Ցիսուս արթըգ պիր
շէհրէ ՛ալէնէն կիրէմէյիպ՝ անճագ խարիճտէ եա-
պան մահալլէրտէ գալըր խոյ, վէ հէր թարաֆ-
տան անա կէլիրլէր խոյ։

ՊԱՊ 2

1 Վէ պիր գաչ կիւնտէն սոնրա Ցիսուս թէքրար
2 կափառնայումա կիրտի, վէ պիր խանէտէ օլըր-
ղը իչիտիլմէքլէ, տէր հալ գափուընըն էթրաֆընա
սըղմաղ տէրէճէտէ չօգ քիմսէլէր ճէմ՛ օլտու.
3 վէ անլէրէ քէլամը սէօյլէր խոյ, վէ տէօրթ քի-
շինին եիւքլէնմիշ օլտըղը պիր քէօթրիւմիւ կէ-
4 թիրէք՝ եանընա կէլտիլէր։ Վէ գալապալըգ
սէպէպիյլէ անա եապլաշամատըգլարընտան, անըն

պուլունալըղը մահալին տասըները սէօքիւպ պիր
տէլիք աչըղտան սօկրա, քէօթրիւմիւն հաթ-
5 տըղը հաթաղը էնտիրտիլէր։ Ցիսուս տախ ան-
լէրին իմանընը կէօրմէքլէ, քէօթրիւմ՝ Օղլըմ,
6 կիւնահլարընկ սանա 'աֆիվ օլուննաու՝ տէտի, վէ
օրատա 'իւլէմատան պա'զըսը օթուրմըշ պուլուն-
7 մաղլէ, Նի՞չիւն պու քիմսէ պէօյլէ քիւֆը էտի-
յօր։ Հալընըզ Ալլահտան ղայրի՝ կիւնահլար 'աֆիվ
էթմէյէ քի՞մ գաւտը տիր՝ տէյիւ տէրուննէրինտէ
8 Թէֆէքքիւր էտէրլէր իտի, վէ տէր հալ Ցիսուս՝
քէնտի քէնտիլէրինէ պէօյլէ Թէֆէքքիւր էթ-
տիքլէրինի բուհընտա պիլմէքլէ, անլէրէ տէտի
քի՝ Նի՞չիւն տէրուննէրինիզտէ պու շէյլէրի Թէ-
9 ֆէքքիւր էտիյօրսունըզ, Հա՞նկըսը գօլայ տըր,
քէօթրիւմ՝ կիւնահլարընկ սանա 'աֆիվ օլուննաու
տէմէսի՞ մի, Հօզտա՝ Գալգ, Հաթաղընկը գաւտը
10 վէ կէզ՝ տէմէսի՛ մի, Լաքին Իպն Իւ Ինսանընը
Հէր իւզէրինտէ կիւնահլար 'աֆիվ էթմէյէ գուտ-
րէթի վար իտիյինի պիլէսինիզ տէյիւ՝ քէօթրիւ-
11 մէ, Սանա տէրիմ քի՝ Գալգ, Հաթաղընկը գալ-
12 տըր վէ Եվինկէ կիթ՝ տէտի 0 տախի տէր 'ագապ
գալգտը, վէ Հաթաղընը գալտրըրտա՝ ճիւմլէսինին
էօնիւնտէ չըգտը, շէօյլէ քի ճիւմլէսի հայրան օ-
լուպ՝ Ալլահա Համտ էտէրէք՝ Ասլա պէօյլէ պիր
շէյ կէօրմէտիք՝ տէտիլէր։
13 Վէ Ցէսու Թէքրար տէնիզ քէնարընտա չըգրպ՝
խալգըն ճիւմլէսի Հառընտա կէլմէքլէ, անլէրէ
14 Թա'լիմ էտէր իտի։ Վէ կէշէր իքէն, Ալփէոս
օղլու Ղևինի պիր կէօմրիւք մահալինտէ օթու-
րուր կէօրիւպ, անա՝ Արտըմա կէլ՝ տէտի, օ
15 տախի գալգրպ անըն արտընձա կիթտի։ Վէ պու-
նուն խանէսինտէ օտիրատա օթուրտընտա,
Ցիսուս վէ շակիրտլէրի իլէ պէրապէր չօգ կէօմ-
րիւքճիլէր վէ կիւնահքեարլար տախի տօճրայա
օթուրտըլար, զիրա քէսրէթ իւզրէ արտընձա

16 կիտէրլէր իտի։ Վէ 'իւլէմա իլէ Ֆէրիսիլէր անըն
կէօմրիւքճիւլէր վէ կիւնահքեարլար իլէ պէրա-
պէր թա'ամ էթտիյինի կէօրմէքլէ, շակիրտլէրի-
նէ՝ Նի՞չիւն կէօմրիւքճիւլէր վէ կիւնահքեարլար
17 իլէ պէրապէր եէյիպ իչէր՝ տէտիլէր։ Վէ Ցիսուս
պունու իշիթտիքտէ, անլէրէ՝ Հէքիմէ սաղ օլան-
լար տէյիլ, անճագ 'իլէթլի օլանլար միւհթաճ
տըր։ պէն սալիհլէրի տէյիլ, ամմա կիւնահքեար-
լարը [Թէվպէյէ] տա'մէթ էթմէյէ կէլտիմ՝ տէտի։
18 Վէ Ցովհաննէսին վէ Ֆէրիսիլէրին շակիրտլէրի
օրուճ Թութարլար իտի։ վէ կէլիպ անա՝ Ցով-
հաննէսին վէ Ֆէրիսիլէրին շակիրտլէրի օրուճ
Թութտըգլարը հալտէ, սէնին շակիրտլէրին նի՞-
19 չիւն օրուճ Թութմազլար՝ տէտիլէր։ Ցիսուս տա-
խի անլէրէ տէտի քի՝ Տիւյիւնճիլէրը կիւվէյի
հանլարընտա պուլունտըգճա, օրուճ Թութա
պիլիրլի՞ մի։ կիւվէյի քէնտիլէրի իլէ պէրապէր
20 պուլունտըգճա օրուճ Թութամազլար։ Լաքին
կիւվէյինին անլէրտէն ալընաճաղը կիւնլէր կէլիր,
վէ օլ վագըթ, օլ կիւնլէրտէ օրուճ Թութա-
21 ճագլար։ Պիր քիմսէ եէնի չուհա փարչասընը
էսքի լիպաս իւզէրինէ համա տիքմէզ, Հօզտա օլ
եէնի համա էսքիտէն ֆէրլի գօյմազլէք, Հըր-
22 Հըը պէտթէր օլուր։ Վէ պիր քիմսէ եէնի շէ-
րապ էսքի Թուլումլարա գօյմազ, Հօզտա եէնի
շէրապ Թուլումլարը Հըրթար, վէ շէրապ տէօ-
քիլիր, Թուլումլար տախի Թէլէֆ օլուր։ Լաքին
եէնի շէրապ եէնի Թուլումլարա գօնուլմազ կէ-
րէք տիր։
23 Վէ սէպթ կիւնիւ էքին արասընտան կէչտիյին-
տէ, շակիրտլէրի եիւրիւր իքէն՝ պաշագլարը գօ-
24 փարմաղա պաշլատըլար։ Ֆէրիսիլէր տախի անա՝
Պաք, սէպթ կիւնիւ նէ՛ Հաքը յօրլար։ պու ճա՛իզ
25 տէյիլ տիր՝ տէտիլէր։ 0 տախի անլէրէ տէտի քի՝
Դաւիթին միւհթաճ օլուպ՝ քէնտիսի վէ պէրա-

պէր պուլուննալար ածըգտըղը ջէմանը, նէ եափ-
26 տըղընը հիչ պիր վագըթ օգո՞ւմատընըզ մը. նէ՛
վէճհլէ քեահինը ի ա՛զամ Աբիաթարըն վագըն-
տա պէյթ Ուլլահա կիրիպ՝ եէմէսի քեահինլէրտէն
ղայրի քիմսէյէ հէլալ օլմայան հուզուր էքմէք-
լէրինի եէտի, վէ հէմ պէրապէրինճէ օլանլարա
27 տախի վէրտի, վէ անլէրէ՝ Ինսան սէպթ կիւնիւ
իչիւն տէյիլ, անճագ սէպթ կիւնիւ ինսան իչիւն
28 օլտուս իմտի Իսին իւլ ինսան սէպթ կիւնիւնիւն
տախի սահիպի տիր՝ տէտի։

ՊԱՊ 3

1 Վէ եինէ սինագօգա կիրտի. վէ օրատա էլի գու-
2 րուճը պիր ատամ վար իտի. Անլէր տախի անը
իթթիհամ էթմէք իւզրէ, պունա սէպթ կիւնիւն-
3 տէ չիֆա վէրի՛ր մի տէյիւ կէօզէտիրլէր իտի. 0
իսէ, էլի գուրուճը ատամի՝ Գալգ օրթատա
4 տո՞ւր՝ տէտիքտէն սօնրա, Անլէրէ խիթապէն՝
Սէպթ կիւնիւնտէ խա՞յր իշլէմէք մի, հօգատա չէ՛իր
իշլէմէք մի, թախլիս ի նէ՞ֆս մի, հօգատա գաթլ ի
նէ՛ֆս մի հէլալ տըր՝ տէտի. անլէր տախի սիւ-
5 քիւթ էթտիլէր. վէ գալպլէրինին գաթըլըղընա
թէ՛էսսիւֆ էտէրէք, էթրաֆընտա պուլունան-
լարա ղազապլէ պագտըրգտան սօնրա օլ ատամի՝
էլինի ուզաթ՝ տէտի. օ տախի ուզաթտը, վէ էլի
6 [տիկերի կիպի] սաղ օլտուս. Ֆէրիսիլէր տախի
տէր հալ տըշարը չէգըպ՝ անը նէ վէճհլէ հէլաք
էտէլէր տէյիւ Հերոդիսիլէր իւէ 'ալէյհինտէ միւ-
շավէրէ էթտիլէր։
7 Ցիսուս իսէ չակիրտլէրի իւէ տէնիզ քէնարընա
8 չէքիլիպ՝ Գալիլէատան վէ Եէհուտիյէտէն, վէ Ս-
րուսաղէմտէն վէ Եդումտան վէ Ցորդանանըն
էօթէ թարաֆընտան վաֆիր խալգ արտընճա
կիթտի. վէ Տիւրոս իւէ Սիդոն ճիվարընտան պու-

լունան վաֆիր խալգ իճրա էյլէտիյի չէյլէրի իշիթ-
9 մէքլէ՝ եանընա կէլտիլէր։ Վէ գալապալըգ սէ-
պէյլէ քէնտինի թաղէիգ էթմէսինլէր տէյիւ,
եանընտա պիր գայըղըն պէքլէմէսինի չակիրտլէ-
10 րինէ էմր էթտի։ Զիրա չօգ քիմսէլէրէ չիֆա վէր-
միշ օլտըղը ճիհէթլէ, ճիւմլէ տէրտի օլանլար
անա տօգունմագ իչիւն իւզէրինէ տիւշէրլէր իտի։
11 Նապաք րուհլար տախի անը կէօրտիւքտէ՝ այա-
ղընա տիւշիւպ պաղըրարագ՝ Սէն իպն Ուլահ
12 սըն՝ տէրլէր իտի։ Վէ քէնտիսինի չայը՝ էթմէմ-
լէրինի անլէրէ էքիտէն թէնպիհ էյլէտի։
13 Վէ տաղա չըգըպ՝ իսթէտիյի քիմսէլէրի չաղըր-
14 տըղընտա եանընա կէլտիլէր։ Վէ քէնտիսի իլէ
պէրապէր պուլունմալարը իչիւն, վէ մարտզլարը
տէֆ՝ էթմէյէ վէ ճինլէրի չըգարմաղա գուտ-
15 րէթլէրի օլարագ, Անլէրի վա՛զ էթմէյէ կէօն-
16 տէրմէք իչիւն օն իքի քիշի, ՍաՒնի Պետրոս լա-
17 գապ վէրտիյի Սիմոնը, վէ Բաներկէս, ՍաՒնի
Եըղընտըրմ օղուլարը լագապ վէրտիյի Զեբեդէոս
օղուլարը Յակոբոս իւէ գարընտաշը Յովհաննէս,
18 վէ Անդրէասը վէ Փիլիպպոսը վէ Բարթողոմէոսը
վէ Մատթէոսը վէ Թովմասը վէ Ալփէոս օղու-
19 Յակոբոսը վէ Թադէոսը վէ կանալը Սիմոնը, վէ
քէնտինի էլէ վէրէն Իսկարիովաթը Յուդայը Թա՛-
եին էյլէտի։
20 Վէ պիր խանէյէ կէլտիլէր. վէ եինէ խալգ օլ
տէրէճէ ճէմ՛ օլտուս, քի էքմէք եէմէյէ պիլէ
21 վագըթլարը հօգ իտի։ Վէ ագրապասը պունու
իշիթտիքտէ, անը թուքմաղա չըգարըլար, զիրա՝
վար, վէ հէմ ճինլէրին բէ՛իսի վասըֆասըյլէ
22 'Ագընա խալէլ կէլմիշ տիր՝ տէրլէր իտի։ Վէ Ե-
րուսաղէմտէն էնէն 'իւլէմա՝ Անտէ Բէեղզէբուղ
23 ճինլէրի չըգարըյօր՝ տէտիլէր։ Վէ անլէրի եանը-
նա չաղըրըպ՝ անլէրէ թէմսիլլէրլէ աէօյլէտի քի՝
24 Շէյթան Շէյթանը նա՞սըլ չըգարա պիլիր։ Վէ էյէր

պէր հիւքիւմէթ քէնտի 'ալէյհինտէ մուխալէֆէթ
իւզրէ պուլունուրսա, օլ հիւքիւմէթ պագի օլա-
25 մազ։ Վէ էյէր պէր խանէ քէնտի 'ալէյհինտէ մու-
խալէֆէթ իւզրէ պուլունուրսա, օլ խանէ պագի
26 գալամազ։ Վէ էյէր շէյթան քէնտի 'ալէյհինէ
գալգըշըպ՝ մուխալէֆէթ իւզրէ պուլունուրսա,
պագի օլամայըպ՝ անըն նիհայէթի կէլմիշ տիր։
27 Հիչ քիմսէ գուվվէթլի պէր ատէմին խանէսինէ
կիրիպ՝ անըն էշեասընը եաղմա էթմէյէ գատիր
օլամազ, մէյէր էվվէլա օլ գուվվէթլի ատէմի
պաղլայըպ՝ պա'տէհու անըն խանէսինի եաղմա
28 էտէ։ Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ պէնի ատէմէ
հէմ կիւնահլար իլէ էթտիքլէրի քիւֆրլէր 'աֆվ
29 օլունուր. Ամմա հէր քիմ Րուհ իւլ Գուտսա
քիւֆր էտէրսէ, իլ էլ էպէտ 'աֆվ օլունմայըպ՝
անճագ էպէտի 'աղապա մէհապահագգ օլուր։
30 Զիւնքի անլէր՝ Անտէ նափաք բուս վար՝ տէմիշ-
լէր խոս։
31 Պա'տէհու վալիտէսի իլէ պէրաատէրլէրի կէլիպ՝
տրշարըտա տուրարագ՝ անը չաղըրմազա ապէմ
32 կէօնտէրմէլէր։ Խալգ տախի անըն էթրաֆընտա
օթուրուր իքէն, անա՝ Իշթէ վալիտէդ վէ պէրա-
տէրլէրիդ տրշարըտա սէնի խոթէյօրլար՝ տէտի-
33 լէր։ Ո տախի անլէրէ ճէվապէն՝ վալիտէմ եա-
34 խօտ պէրաատէրլէրիմ քիմլէ՞ր տիր՝ տէտի։ Վէ
էթրաֆընտա օթուրանլարա պագըպ՝ Իշթէ վա-
35 լիտէմ վէ պէրաատէրլէրիմ. Զիրա հէր քիմ Ալլա-
հըն իրաատէթինի իճրա էտէրսէ, պէրաատէրիմ վէ
հէմշիրէմ վէ վալիտէմ օ տրը՝ տէտի։

ՊԱՊ 4

1 Վէ էրինէ տէնիպ քէնարընտա թա'լիմ էթմէյէ
պաշլատը, վէ եանընտա խայըր ճէմա'աթ ճէմ՝ օլ-
մաղլէ, քէնտիսի տէնիպ իւզէրինտէ գայըղա կի-

րիպ օթուրտու։ պիւթիւն ճէմա'աթ տախի տէ-
2 նիպ քէնարընտա գարատտա խոս։ Վէ թէմսիլլէրլէ
անլէրէ չօգ շէյլէր թա'լիմ էտիպ՝ թա'լիմինտէ
3 անլէրէ տէտի քի, Տինլէյինիզ, իշթէ էքինճի էքին
4 էքմէյէ չըգտը։ Վէ էքէր իքէն՝ պա'զընը եօլ քէ-
նարընա տիւշմէքլէ, [հալվա] գուշլարը կէլիպ անը
5 եէտիս։ Վէ պա'զընը չօգ թօփրաղը օլմայան թաշ-
լըղա տիւշիպ՝ թօփրաղընն տէրինլիյի օլմատընընը-
6 տան չապուգ պիթտի խոտ տէ, կիւնէշ տօղտըգ-
տա եանտը, վէ քէօքիւ օլմատընընտան գուրու-
7 տու։ Վէ պա'զընը տիքէնլէր արատընա տիւշմէք-
լէ, տիքէնլէր չըգըպ անը պօղտըգլարը իչիւն
8 մահսուլ վէրմէտի։ Վէ պա'զընը էյի թօփրաղա
տիւշմէքլէ, չըգըպ պէօյիւտիւքտէ՝ պաշլագ վէ-
րէրէք քիմի օթուզ վէ քիմի ալթմըղ վէ քիմի
9 տախի եիւզ գաթ մահսուլ կէթիրտի։ Վէ անլէ-
րէ՝ Իշիտիր գուլագլարը օլան իշիթսին՝ տէտի։
10 Վէ եալընըզ գալտընընտա, օն իքիլէր իլէ պէ-
րաապէր եանընտա օլանլար պու թէմսիլէ տա'իր
11 անտէն սիւ'ալ էթտիլէր։ Ո տախի անլէրէ տէտի
քի՝ Մէլէքիւթ Ուլլահընն սըրրընտա վագըֆ օլմագ
սիզէ իհսան օլունմըղ տըր, ամմա օլ խարիճտէ
12 օլանլարա հէր շէյ թէմսիլաթլէ սէօյլէնիլիր։ Թա քի
պագարագ պագալար վէ կէօրմէյէլէր, վէ իշիտէ-
րէք իշիտէլէր վէ անլամայալար, օլմայա քի տիւ-
ճուտ էտէլէր տէ կիւնահլարը 'աֆվ օլունա։
13 Վէ անլէրէ տէտի քի՝ Պու թէմսիլի անլամա-
յօր մը սընըզ. էօյլէ իսէ ճիւմլէ թէմսիլլէրի նա՞-
14 սըլ ֆէհմ էտէճէքսինիզ, էքինճի՝ քէլամը էքէր։
15 Վէ եօլ քէնարընտա օլուպ՝ քէնտիլէրինէ քէլամ
էքիլմիշ օլանլար շուննլար սըրր քի՝ իշթիտիքլէրի
անտէ, շէյթան կէլիպ՝ գալպլէրինտէ էքիլմիշ օ-
16 լան քէլամը գալտըրըր։ Վէ քէզալիք թաշլըգտա
էքիլէնլէր շուննլար սըրր քի՝ քէլամը իշթիտիքլէրի
17 անտէ, անը մէսէրրէթլէ գապուլ էտէրլէր։ Ամմա

քէնաիլէրինաէ քէօք օլմատըղընատան՝ աղ վագըթ
տայանըպ, պա՛տէհու քէլամտան տօլայը թազեիգ
ու թէ՛աատի վուգու՝ պուլունճա՝ հէմտան սիւր-
18 չէրլէր։ Վէ տիքէնլէր արատընատա էքիլէնլէր շուն-
19 լար տըր քի՝ քէլամը իչիթտիքատէն սօկրա, Պու
տիւնեատընէն էնաիչէլէրի վէ զէնկինլիյին հիլէսի վէ
ղայրի նէսանէլէրին արզուսը արտյա կիրիպ՝ քէլա-
20 մը պօղատըգլարը իչիւն մահատուլըզ օլուր։ Վէ էյի
եէրատէ էքիլէնլէր շունլար տըր քի՝ քէլամը իչի-
տիպ գապուլ էտէրլէր, վէ քիմի օթուզ վէ քիմի
ալթմըշ վէ քիմի տախի նիւզ գաթ մահատուլ վէ-
րիրլէր։
21 Վէ տնլէրէ տէտի քի՝ Զըրատ քիլէ եախօտ
եաթա՞գ ալթընա գօնուլմագ իչիւն մի կէթիրի-
լիր։ չէ՛տան իւզէրինէ գօնուլմագ իչիւն տէյի՞լ
22 մի։ Զիրա աշիքատր օլմայաճագ կիշիի պիր չէյ
եօգ տըր, վէ մէյտանա կէլմէյէճէք մախֆի պիր
23 չէյ եօգ տըր։ Էյէր պիրինին իչիտիր գուլագլարը
վար իսէ, իչիթսին։
24 Վէ տնլէրէ տէտի քի՝ Իշիթտիյինիպ չէյէ տիգ-
գաթ էտինիպ. էօլչտիյինիւզ էօլչէքլէ տիպէ էօլ-
չիւլէճէք տիր, վէ տիպ իշիտէնլէրէ զամմ օլուր
25 նաճագ տըր։ Զիրա քիմին վար իսէ, անա վէրի-
լէճէք, վէ քիմին եօգ իսէ, էլինատ օլանը տախի
անատն ալընաճագ տըր։
26 Վէ տէտի քի՝ Մէլէքիւթ Ուլահ պէօյլէ տիր,
27 կէօյա պիր ատամ թօխտու եէրէ աթար. վէ կէճէ
վէ կիւնտուզ ույույուպ գալգար, վէ թօխտուտ
անըն պիլմէտիյի տուրէթտէ պիթէր վէ պէօյիւր։
28 Զիրա եէր քէնտիլիյինատէն էվվէլա օթու, տօկրա
պաշաղը, վէ տահա տօկրա պաշագտա միւքէմմէլ
29 պուղտայը հուտուլէ կէթիրիր։ Վէ մահատուլ քէ-
մալէ էրտիյի կիշի օրաղը տալար, գիրա հատատ
վագթը կէթիշմիշ տիր։
30 Վէ տէտի քի՝ Ալլահընն մէլէքիւթիւնիւ նէյէ

թէշպիհ էտէլիմ, եախօտ անը նէ՞ միտալէ թէմ-
31 սիլ էտէլիմ։ Պիր խարտալ տանէտի կիշի տիր
քի, եէրէ էքիլտիքատէ, եէր իւզէրինատէ օլան թօ-
32 խումլարընն ճիւմլէսինատէն քիւչիւք տիր։ Ամմա
էքիլտիյինատէ պիթիպ՝ հէմ սեպզէլէրատէն պէօյիւք
օլուր, վէ պէօյիւք տալլար տալար, չէօյլէ քի տա-
նըն կէօյկէտի ալթընտա հալա գուշլարը գօնա պի-
33 լէրլէր։ Իմտի անլէրէ՝ իշիթտիյէ գատիր օլտըգլա-
րընա կէօրէ, պուննուն կիշի չօգ թէմիզլէրլէ քէ-
34 լամը սէօյլէր իտի։ Վէ անլէրէ թէմիզլատիպ սէօյ-
լէմէզ իտի, լաքին թէննհատէ չակըրտըլէրինէ ճիւմ-
լէսինի թէֆսիր էտէր իտի։
35 Վէ օլ կիւն ախշամ օլտըգտա, անլէրէ՝ Գարյը
36 թարաֆտա կէչէլիմ՝ տէտի։ Անլէր տախի ճէմա՛ա-
թը պրագըպ՝ անը գայըգտա պուլունտըղը հալ
իւզրէ ալտըլար. վէ անըն իլէ պէրապէր սա՛իր
37 ուֆաղ գայըգլար տախի վար իտի։ Վէ պիր չիտ-
տէթլի պօրա զուհուր էթմէքլէ, տալղալար գա-
յըղա հիւճուում էթտիկտը, չէօյլէ քի հէմտան տօլ-
38 մագտա իտի։ Վէ քէնտիսի գըշ թարաֆտա օ-
լուպ՝ պաշը ալթընտա եիւզ եասթըղը օլտրագ
ույույօր իտի. վէ անը ույանտըրըպ, անա՝ նա
մու՛ալիմ, հէլաք օլույօրըզ, վազիֆէ էտի՞նմէյօր
39 մը սըն՝ տէտիլէր։ Ո տախի գալգըպ բիւզկեատը
ազարլատը, վէ տէնիզէ՝ Սուս, բահաթ օլ տէ-
յինճէ, բիւզկեատ սաքին օլուպ՝ 'ազիմ լիմանըզգ
40 օլտու։ Վէ անլէրէ՝ Նի՞չիւն պէօյլէ գօրգագ սընըզ։
41 Նի՞չիւն իմանընըզ եօգ տըր՝ տէտի։ Անլէր տախի
զկյատէսկյէ իտպիք էտիպ, պիրի պիրինէ՝ 'Աճէպա
պու քի՞մ տիր քի՝ հէմ բիւզկեատ վէ հէմ տէնիզ
անա իթա՛աթ էտիյօր՝ տէտիլէր։

ՊԱՊ 5

1 Վէ տէնիզին գատրը թարաֆընա Գադարատըլա-

2 ըրն տիյարըննա կէլտիլէը՝ վէ գայըգտան չըգտըղը
կիպի, նափաք ըուհլու պիր ատմ գապըլարտան
3 անա գարյը կէլտի՝ Ոու տախի գապըլարտա մէս-
քէն թուխտու, վէ անը քիմսէ ղէնճիրլէրլէ պիլէ
4 պաղլայամադ իտի՝ Զիւնքի չօգ տէֆ'ա պուգա-
ղըլար վէ ղէնճիրլէրլէ պաղլանտը իսէ տէ, ղէնճիր-
լէրի գըրար վէ պուգաղըլարը փարէլէը իտի՝ վէ
5 քիմսէ անը ղապթ էթմէյէ գատիը տէյիլ իտի՝ վէ
տա՛իմա կէճէ վէ կիւնահուղ տաղլարտա վէ գապը-
լարտա պաղըրըպ՝ քէնտինի թաշլարլէ մէճրուհ
6 էտէը իտի՝ վէ Ցիսուսը ուզագտան կէօրտիւքտէ՝
7 սէյիրտիպ անա սէճտէ էյլէտի՝ վէ եիւքսէք սէսլէ
ֆէրեատ էտիպ՝ Պէնիմ իլէ սէնին նէ՞ իշին վար,
էյ Ցիսուս Իսոն Ուղլահ իւլ միւթա'ալ · սանա Ալլահ
հագգը իշիւն եէմին վէրիրիմ քի, պէնի 'ազապ
8 էթմէյէսին՝ տէտի՝ Զիրա անա՝ էյ նափաք ըուհ,
9 պու ատմտէն չըգ՝ տէմիշ իտի՝ վէ անա՝ Իսոին
նէ՞ տիը, տէյիւ սիւ՛ալ էթտիքտէ՝ Իսոիտ Ալայ
10 տըը, պիրա չօգ իշ՝ տէտի՝ վէ քէնտիլէրինի օլ
տիյարտան տըշարը կէօնտէրմէմէսինի անտէն զի-
11 յատէսիյլէ ըէճա էտէրլէը իտի՝ վէ օրատա տա-
ղըն եանընտա օթլանըը պիր պէօյիւք տօնուզ
12 սիւրիւսիւ պուլունուպ՝ ձիննլէրին ճիւմլէսի՝ Պի-
զի տօնուզլարա եօլլա քի անլէրէ կիրէլիմ՝ տէյէ-
13 րէք՝ անտէն ըէճա էթտիլէը՝ վէ Ցիսուս անլէրէ
տէը 'ագապ իշն վէրմէքլէ՝ նափաք ըուհլար չը-
գըպ՝ տօնուզլարա կիրտիլէը՝ վէ օլ սիւրիւ թագ-
րիպէն իքի պինկ գատար օլարագ՝ ուչրուտտան
քէնտիլէրինի տէնիզէ աթըպ՝ տէնիզտէ պօղուլ-
14 տըլար՝ վէ տօնուզլարը օթլատտանլար գայըպ՝
չէհրատէ վէ չիֆթլիքլէրտէ խապէր վէրտիքլէրինի-
տէ, եհալէ տախի վագը' օլանը կէօրմէյէ չըգտը-
15 լար՝ վէ Ցիսուսըն եանընա կէլէրէք՝ տէրուննին-
տէ ալայ պուլունան մէճնուննը կիյինմիշ վէ 'ագըլ-
16 լանմըշ օթուրուր կէօրմէլէրիյլէ գօրգտըլար՝ վէ

միւշահէտէ էթմիշ օլանլար մէճնուննա վագը' օլա-
նը վէ տօնուզլարըն քէյֆիյէթինի անլէրէ հիքա-
17 յէ էթտիլէր՝ Անլէր տախի քէնտի հուտուտլա-
րընտան կիթմէսինի անա ըէճա էթմէյէ պաշլա-
18 տըլար՝ վէ գայըղա կիրտիյինտէ՝ մուգատտէմա
մէճնուն պուլունան ատմ անըն իլէ պէրապէր
19 պուլունմագլըղընը եալվարտը՝ Ամմա Ցիսուս անը
պրագմատը՝ ֆագաթ' էվինէ էհլ ու 'այալընա
վարըպ' անլէրէ Րապպըն սանա հէր եափտըղընը
վէ սանա մէրհամէթ էյլէտիյինի նագլ էյլէ' տէ-
20 տի՝ Ո տախի կիտիպ' Ցիսուսըն քէնտինէ հէր
եափտըղընը Դիկապոլիստէ նիտա էթմէյէ պաշլա-
տը՝ ճիւմլէսի տախի թէ'աճճիւպ էթտիլէր՝
21 վէ Ցիսուս գայըգլէ եինէ գարյը թարաֆա կէչ-
տիքտէ, եանընա խայըը ճէմա'աթ ճէմ' օլուպ'
քէնտիսի տէնիզ քէնարընտա պուլունմասըյլէ՝
22 Իյթէ սինագօղ ըէ'իսլէրինտէն Յայրոս նամ պիր
քիմսէ կէլտի՝ վէ անը կէօրիւնճէ՝ այագլարընա
23 գափանըպ՝ Անա չօգ եալվարարագ' Գըզճըղազըմ
սօն նէֆէստէ տիր՝ խէլաս պուլմասը իշիւն կէ-
լիպ անըն իւզէրինէ էլլէրինի գօ վէ եաշայաճագ
24 տըր' տէտի՝ Ո տախի անըն իլէ կիթտի՝ վէ պը-
տընճա խայըը ճէմա'աթ կիտիպ' անը թազիվ է-
տէրլէր իտի՝
25 Վէ օն իքի սէնէտէն պէրու նէզի ի տէմէ միւպ-
26 թէլա օլմուշ պիր գադը՝ Զօգ հէքիմլէրտէն խայըը
գահմէթ չէքմիշ վէ պիւթիւն էմվալինի սարֆ էթ-
միշ իքէն՝ պիր ֆա՛իտէ կէօրմէյէրէք' պիլ 'ագս
27 տահա ֆէնա օլմազլէ՝ Ցիսուսըն խապէրինի ալ-
տըգտա՝ գալապալըղըն իշինտէ անըն արգասըն-
28 տան կէլիպ' լիպասընա տօգունտու՝ Զիրա' Լիպա-
սընա պիլէ տօգունսամ՝ խէլաս պուլաճագըմ' տէը
29 իտի՝ վէ տէը 'ագապ անըն գանընըն ագմասը
քէսիլիպ' քէնտի վիճուտինտէ 'իլէթինտէն խէ-
30 լաս պուլտըղընը հիսս էյլէտի՝ վէ անիտէ Ցիսուս

քէնտխինտէն գուվվէթ սատըը օլտըղընը տէրու-
ննինտ հիսա էթմէքլէ, ճէմա'աթա տէօնիւպ՝ ի-ս-
31 վապըմա քի՞մ ուօգունտու՝ ուէտի։ Շակիըտլէրի
տախի՝ ճէմա'աթըն սէնի թազէկէդ էթտիյինի կէօ-
րիւյօր իքէն՝ պանա քի՞մ ուօգունտու մը տէրսին՝
32 ուէտիլէր։ Վէ պունու էթմիշ օլանը կէօրմէք ի-
33 չիւն էթրաֆա պագար իքէն, Գարը տախի քէն-
տինէ վագը՝ օլանը պիլմէքլէ, գօրգարագ վէ տիթ-
րէյէրէք կէլիպ՝ անըն հուզուրընտա եէրէ գա-
ւիանտը վէ անա հագիգաթ ը հալի թէմամէն սէօյ-
34 լէտի։ Ո տախի անա՝ Գըզըմ, իմանընկ սէնի գուր-
թարտը. սէլամէթլէ կիթ վէ Իլէթինկտէն խէլաս
օլ՝ ուէտի։
35 Ո տահա սէօյլէր իքէն, սինաղօգ րէ՛խինին խա-
նէսինտէն ատէմլէր կէլիպ՝ Գըզընկ վէֆաթ էթտի,
արթըդ մու'ալիմէ նի՞չիւն զահմէթ վէրիրսին՝
36 ուէտիլէր։ Լաքին Յիսուս սէօյլէնիլէն սէօզի ի-
չինտէի կիպի, սինաղօգ րէ՛խինէ՝ Գօրգմա, ան-
37 ճագ իման էյլէ՝ ուէտի։ Վէ Պետրոս իլէ Յակոբոս
վէ Յակոբոսըն գարնտաշը Յովհաննէստէն մա'տա
քիմսէնին քէնտինի իլէ պէրապէր կիթմէսինէ իզն
38 վէրմէտի։ Վէ սինաղօգ րէ՛խինին խանէսինէ կիր-
տի, վէ վէլվէլէյի վէ չօգ ազլայըպ Ֆիղան էտէն-
39 լէրի կէօրտիւ։ Վէ իչէրի կիրէրէք անէրէ՝ Նի՞-
չիւն վէլվէլէ էտիպ ազլայօրսընըզ. չօճուգ վէֆաթ
էթմէտի, անճագ ույույօր՝ ուէմէսիյէ, անը իս-
40 թիհզա էթտիլէր։ Ո իսէ ճիւմլէսինի տըշարը չը-
գարըպ՝ չօճուղըն փէտէրինի վէ վալիտէսինի վէ
քէնտինի իլէ պէրապէր օլանլարը ալարագ, չօ-
41 ճուղըն եաթտըղը եէրէ կիրտի, վէ չօճուղըն էլի-
նի թուրթուպ անա՝ Տալիթա, գումի՝ ուէտի, քի
թէրճէմէսի՝ Ի՛յ գըզ, սանա՝ Գալգ ուէրիմ՝ ուէ-
42 մէք տիր։ Վէ գըզ տէր 'ագապ գալգտը վէ կէզ-
տի, գիրա օն իքի եաշընտա իտի։ Վէ անէրը գիյա-
43 ուէսիյէ հայրէթտէ գալտըլար։ Վէ անէրէ՝ Գու-

նու պիր քիմսէ պիլմէսինի՝ ուէյիպ էքիտէն թէն-
պիհ էյլէտի. պա'ուէհու գըզա թա'ամ վէրիլմէ-
սինի էմր էյլէտի։

ՊԱՊ 6

1 Վէ օրատան չըգըպ՝ քէնտի վաթանընա կիրտի.
2 շակիըտլէրի տախի արտընճա կէլտիլէր։ Վէ սէպթ
կիւնու օլտըգտա, սինագօգտա թա'լիմ էթմէյէ
պաշլատը, վէ չօգ քիմսէլէր իշիթտիքլէրինտէ
հայրան գալարագ՝ Գու շէյլէր պունա նէ՞րէտէն
կէլիյօր, վէ պու քէնտինէ վէրիլմիշ օլան հիք-
մէթ նէ՞ տիր, քի անըն էլիյլէ պէօյլէ մու'ճիզլէր
3 իճրա օլունույօր։ Գու՝ Մարիամըն օղլու վէ Յա-
կոբոս վէ Յովսէս վէ Յուդա վէ Սիմոնընը պիրա-
տէրի չօ՞լ տիւլմէր տէյի՞լ մի. վէ հէմշիրէլէրի պու-
րատա եանընմըզտա տէյիլէ՞ր մի՝ տէյէրէք անըն
4 հագգընտա սիւրչէրլէր իտի։ Յիսուս տախի անլէ-
րէ տէտի քի՝ Պիր փէյղամպէր քէնտի վաթանըն-
տան վէ ագրապտասը արտընտան վէ քէնտի խա-
նէսինտէն զայրի եէրտէ ի'թիպարըզ տէյիլ տիր։
5 Վէ օրատա պիր գաչ խատթալար իւզէրինէ էլլէ-
րինի գօյուպ չիֆտա վէրտիյինտէն զայրի պիր մի-
6 ճիզ իճրա էտէմէտի։ Վէ իմանընզլըգլարընա թէ-
'աճճիւպ էտէր իտի. վէ թա'լիմ էտէրէք, էթ-
րաֆտա պուլունան քէօյլէրի տօլաշըր իտի։
7 Վէ օն իքիլէրի եանընա չաղըրըպ՝ անլէրի իքի-
շէր իքիշէր կէօնտէրմէյէ պաշլատը. վէ անլէրէ
8 նափաք բուհլար իւզէրինէ գուտրէթ վէրիպ, Ո՛չ
իչիւն նէ՛ տաղարճըգ վէ նէ՛ էքմէք վէ նէ՛ քէմէր-
9 տէ ագչէ, Անճագ չարըգ պաղլանըպ՝ իքի էննթա-
րի կիյմէյէրէք, պիր 'աատտան մա'տա պիր շէյ
10 ալմամալարընը թէնպիհ էյլէտի։ Վէ անլէրէ տէ-
տի քի՝ Հէր հանկը խանէյէ կիրէրսէնիզ, օլ մա-
11 հալտէն չըգընճայա տէյին՝ օրատա գալընըզ՝ վէ

սիզի հէր քիմ գապուլ էթմէյիպ տինկլէմէզսե, օ-
բատան չըգտըղընըզտա, անլէրէ չէհատէթ օլմազ
իւզրէ այագլարընըզըն ալթընտաքի թօզու սիլքի-
նիզ։ Ֆիլ հագիգէ սիզէ տէրիմ քի՝ Իուդի ճէ-
զատա Սոդոմ վէ Գոմորըն հալի օլ չէհրին հա-
լինտէն էհվէն օլուր։
12 Անլէր տախի չըգըպ՝ թէվպէ էթմէլէրի իչիւն
13 վա՛զ էտէրլէր իտի։ Վէ չօգ ճիննլէր չըգարըպ՝
եաղ սիւրէրէք չօգ խասթալարա չիֆա վէրիր-
լէր իտի։
14 Վէ անըն իսմի չէօհրէթ պուլուպ, Հէրովդէս
մէլիք տախի իչիթմէքլէ՝ վաֆթիզ էտիճի ցով-
հաննէս էօլիւլէրտէն գըյամ էթմիշ տիր, վէ պու-
սեպեպտէն անըն վաարթասըյլէ միւ՛ճիզլէրը իճրա
15 օլունույօր՝ տէտի։ Վէ տիկէրլէրի՝ Եղիա տըր՝
տէրլէր, տիկէրլէրի տախի՝ Պիր փէյղամպէր ե-
խօտա փէյղամպէրլէրտէն պիրի կիպի տիր՝ տէրլէր
16 իտի։ Ամմա Հէրովդէս պուննու իչիթտիքտէ, Պու՝
պաշընը քէստիրտիյիմ ցովհաննէս տիր, էօլիւլէր-
տէն գըյամ էթմիշ տիր՝ տէտի։
17 Զիրա Հէրովդէս քէնտիսի պիրատէրի Փիլիպ-
պոսըն զէվճէսի Հէրովդիա իլէ էվլէնմիշ օլմաղլէ,
անըն սեպեպինտէն ափէմ կէօնտէրիպ՝ ցովհաննէսի
18 թութմուշ վէ զընտանտա պաղլամըշ իտի։ Զիրա
ցովհաննէս Հէրովդէսէ՝ Պիրատէրինին զէվճէսինի
19 ալմագ սանա ճա՛իզ տէյիլ տիր՝ տէմիշ իտի։ Վէ
Հէրովդիա անա քին թութուպ՝ անը գաթլ էթ-
տիրմէք արզուսընտա իտի իսէ տէ, մուգթէտիր
20 տէյիլ իտի։ Զիւնքի Հէրովդէս ցովհաննէսին սա-
լիհ վէ մուգաատէս պիր ատըմ օլտըղընը պիլ-
մէքլէ, անտէն գօրգարագ՝ անը կէօզէտիր իտի,
վէ անը տինկլէմէքլէ չօգ չէյլէր իճրա էտէր իտի,
21 վէ անը իսթէքլէ տինկլէր իտի։ Վէ պիր միւնասիպ
կիւն կէլտիքտէ, եա՛նի Հէրովդէս քէնտի վէլա-
տէթի կիւնիւնտէ, պէօյուք մէ՛մուրլարընտա վէ

պինկ պաշըլարը իլէ Գալիլեանըն ա՛յանընտա պիր գի-
22 յաֆէթ վէրտիյինտէ, Իշպու Հէրովդիանըն գըզը
կիրիպ րագս էթմէքլէ՝ Հէրովդէսին վէ պէրապէ-
րինճէ սօֆրատա օթուրանլարընը խօշընտա կիտէ-
րէք, մէլիք գըզա՝ պէնտէն հէր նէ իսթէրսէն
23 թալէպ էյլէ, սանա վէրիրիմ՝ տէտի, վէ պէնտէն
հէր նէ թալէպ էտէրսէն, մէմալիքիմին նըսֆընտա
գատար սանա վէրիրիմ՝ տէյիւ անա եէմին էթ-
24 տի։ Մէզկուրէ տախի չըգըպ վալիտեսինէ՝ Նէ՞ թա-
լէպ էտէյիմ, տէտիքտէ՝ Վաֆթիզ էտիճի ցով-
25 հաննէսին պաշընը՝ տէտի, Վէ գըզ ա՛ճէլէթէն
մէլիսին հուզուրընտա կիրիպ՝ Շիմտի պանա թէվսի
իւզէրինտէ վաֆթիզ էտիճի ցովհաննէսին պաշընը
26 վէրմէնիզի իսթէրիմ՝ տէյիւ թալէպ էյլէտի։ Վէ
մէլիք գիյատէսիյլէ միւքէտտէր օլտու իսէ տէ,
եէմինլէրի վէ սօֆրատա պէրապէր օթուրանլար
27 սեպեպինտէն, անը րէտտ էթմէք իսթէմէտի։ Վէ
մէլիք տէր ա՛ճապ ճէլլատ կէօնտէրիպ՝ անըն պա-
28 շընըն կէթիրմէսինի էմր էյլէտի։ Ո տախի վա-
րըպ զընտանտա պաշընը քէսիպ՝ պիր թէվսի ի-
պէրինտէ կէթիրէրէք գըզա վէրտի, գըզ տախի
29 վալիտեսինէ վէրտի։ Վէ անըն շակիրտլէրի պու-
նու իչիթտիքտէ, կէլտիլէր վէ ճէսէտինի գալըր-
րըպ պիր գապրա գօյտըլար։
30 Վէ րէսուլլէր ցիսուսըն եանընա ճէմ՛ օլուպ՝
անա իճրա վէ թա՛լիմ էթտիքլէրի չէյլէրին ճիւմ-
31 լէսինի նագլ էթտիլէր։ Ո տախի անլէրէ՝ Սիզ
քէնտինիզ թէնհաճա պէեապան պիր մահալլէ կէ-
լիպ՝ պիր ազ իսթիրահաթ էտինիզ՝ տէտի։ Զիրա
կէլիպ կիտէնլէր չօգ օլմաղլէ՝ թա՛ամ էթմէյէ
32 պիլէ վագըթլարը եօգ իտի։ Վէ թէնհաճա պէ-
եապան պիր մահալլէ գայըգէ ա՛պիմէթ էթտիլէր։
33 Վէ [ճէմա՛աթ] անլէրի կիտէր իպէն կէօրտիւ, վէ
չօգ քիմսէլէր անը թանըմազլէ, ճիւմլէ չէհրլէր-
տէն օրայա եայա սէյիրտիպ՝ անլէրտէն էվվէլ

34 եէթիչէրէք, անըն եանընա ճէմ՝ օլտըլար, վէ
ծիսուս չըգըպ՝ խայըը ճէմա՛աթ կէօրտիւ, վէ չօ-
պաննըզ գօյունլար կիպի օլտըգլարը իչիւն անլէրէ
չէֆգաթ էտէրէք չօգ չէյլէր թա՛լիմ էթմէյէ
պաշլատը։
35 վէ արթըզ վագըթ կէչմիշ օլմադըէ, չակիրտլէ-
րի անըն եանընա կէլիպ՝ Պ-ըտ-ը պէեատան պիր
36 մահալ տըր, վէ արթըզ վագըթ կէչմիշ տիր. Ան-
լէրի սալը վէր, էթրաֆտաքի չիֆթլիքլէրէ վէ
քէօյլէրէ վարըպ՝ քէնտիլէրինէ էքմէք ալըընլար,
37 զիրա եէյէճէքլէրի եօգ տըր՝ ատիլէր։ Օ տաիի
անլէրէ ճէվապէն՝ Պուննարա սիզ թա՛ամ վէրի-
նիզ՝ ատտի. վէ անա՝ կիտիպ իքի եիւզ տինաարլըզ
էքմէք սաթըն ալըպ անլէրէ թա՛ամ վէրէլի՞մ
38 մի՝ ատիլէր։ Օ տաիի անլէրէ՝ Գա՞չ էքմէյինիզ
վար, կիտիպ պագընըզ՝ ատմէսի իւզէրինէ, անլէր
պագտըգտան սօնրա՝ պէշ է֊ֆե֊ վէ իքի պալըգ
39 վար՝ ատիլէր։ Վէ անլէրէ՝ ճիւմլէսինի եէրիզ
օթ իւզէրինէ պէօլիւք պէօլիւք օթուրթմալարընը
40 էմր էյլէտի։ Անլէր տաիի եիւզէր վէ էվիշէր, թա-
41 զըմ թագըմ օթուրտըլար։ Վէ պէշ էքմէք իլէ
իքի պալըգը ալըպ՝ սէմայա տոզրու պագտրագ
պէրէքէթ տու՛ասը օգուտտու, վէ էքմէքլէրի փա-
րչէլիքտէն սօնրա է֊ֆէ֊ էօնլէրինէ գօտագ իւզ-
րէ, շակիրտլէրինէ վէրտի. վէ իքի պալըգը տա-
42 խի ճիւմլէսինէ թագսիմ էյլէտի, վէ ճիւմլէսի
43 եէյիպ տօյտըլար, վէ փարչալարը օն իքի քիւֆէ
տօլուսը օլարագ, պալըգլարտան տաիի գալտըր-
44 տըլար, վէ պու էքմէքլէրտէն եէյէնլէր պէշ պինկ
գատար ատամ իտի։
45 Վէ տէր ՚ագատ շակիրտլէրինէ իպրատ էթտի
քի՝ քէնտիսի ճէմա՛աթը սալը վէրինճէյէտէք,
անլէր գայըզա կիրիպ՝ էվվէլճէ գարշը թաբռաճա,
46 Բեթսայիդայա տոզրու կիտէլէր, քէնտիսի տաիի
անլէրի սալը վէրտիքտէն սօնրա, տու՛ա էթմէք

47 իւզրէ տաղա կիթտի, վէ ախշամ օլտըգտա, գա-
յըգ տէնիզին օրթասընտա օլուպ՝ քէնտիսի գա-
48 բատա եալընըզ իտի, վէ բիւզկեար մուխալիֆ օլ-
մադըէ, քիւրէք չէքէրէք զահմէթտէ օլտըգլարը-
նը կէօրիւպ՝ կէճէնին տէօրտիւնճիւ նէվպէթի գա-
բարլարընտա տէնիզ իւզէրինտէ եիւրիյէրէք
եանլարընա կէլտի, վէ անլէրի կէչմէք իստէր ի-
49 տի։ Անլէր տաիի անը տէնիզ իւզէրինտէ եիւրիւր
կէօրտիւքլէրինտէ, պիր խայալ տըր զանն էտէ-
50 րէք ֆէրեատ էյլէտիլէր։ Զիրա ճիւմլէսի անը կէօ-
րիւպ՝ միւզթարիպ օլտըլար. օ տաիի անիտէ ան-
լէր իլէ տէօյլէշիպ, անլէրէ՝ ճէսարէթլէնիլիզ. պէն
51 իմ, գօրգմայընըզ՝ տէտի, վէ գայըզա եանլարը-
նա չըգտըգտա, բիւզկեար սաքին օլտու. անլէր
տաիի քէնտի քէնտիլէրինէ ֆէվգ էլ զայէ հայ-
52 բան օլուպ՝ թէ՛աճճիւպ էտէրլէր իտի։ Զիրա օլ
էքմէքլէրին քէյֆիյէթինի ֆէհմ էթմէմիշլէր իտի,
չիւնքի գալպլէրի գաթը օլմուշ իտի։
53 Վէ գարշը թարաֆա կէչտի, վէ Գեննեսարէթ
54 տիյարընա կէլիպ գարայա եանաշտըլար։ Վէ ան-
լէր գայըգտան չըգտըգտա՝ տէր հալ անը թանը-
55 տըլար, վէ ճիվար պուլունան ճիւմլէ մահալլէրէ
տէյիրտիպ՝ ՚իլէթլիլէրի եաթագլար իւզէրինտէ
թաշըյարագ, հէր նէրէտէ պուլունտուղունը իշի-
տիլէր իտէ, օլ մահալէ կէթիրմէյէ պաշլատըլար։
56 Վէ հէր տաիիլ օլտուղը քէօյ եա շէհր եա չիֆթ-
լիքտէ, խաստալարը միյտանլարա գօյուպ՝ պարի
լիպասընընը էթէյինէ տօգունալար տէյիւ անտէն
րէճա էտէրլէր իտի. անա ճիւմլէ տօգունանլար
տաիի չիֆա պուլուրլար իտի։

ՊԱՊ 7

1 Վ֊է ֆէրիսիլէր իլէ ՚իւլէմաատան պա՛զլարը ե-
րուսաղէմտէն կէլմիշ օլուպ՝ անըն եանընա ճէմ՛

2 օլտըլար, վէ չակիրտլէրինտէն պա'զըլարընըն նա-
փաք, եա'նի ընչյգանմամընշ էլլէրլէ էքմէք եէ-
տիքլէրինի կէօրմէքլէ, անլէրի թագպիհ էթտի-
3 լէր։ Զիրա Ֆէրիսիլէր վէ ճիւմլէ Եէհուտիլէր
գատխմլէրին րիվայէթինի թուրմագա օլուպ՝
էլլէրինի պիր էյինճէ ընչյգամատրգճա եէմէք եէ-
4 մէզլէր, վէ չարշուտան Ելտէ+լէրէ՝ ընչյգան-
մատրգճա եէմէք եէմէզլէր, վէ հընֆզ էթմէք իւզ-
րէ գապու Լ էթտիքլէրի սա'իր չօգ շէյլէր, քեա-
սէլէր վէ պարտագլար վէ պագըր գապլար վէ եա-
5 թագլար ընչյգամալարը վար տըր։ Պա'տէհու Ֆէ-
րիսիլէր իլէ 'Իսլամա անա՝ Նի՞շիւն աէնին շակիրտ-
լէրին գատխմլէրին րիվայէթի մուճէպինճէ հա-
րէքէթ էթմէյիպ՝ ընչյգանմամընշ էլլէրլէ եէրլէր՝
6 տէյիւ սիւ՞ալ էթտիլէր։ Օ տախի անլէրէ ճէվա-
պէն տէտի քի՝ Սիզ միւրա՞իլէր հագգընտա եա-
զընտըզ իւզրէ՝ Պու գավմ պանա լիսանէն հիւր-
մէթ էտէր, Ֆագաթ գալպլէրի պէնտէն փէք ու-
7 զագ տըր։ Վէ ինսան թէնպիհաթը օլան Թա'լի-
մաթը էօյրէթմէքլէ, պանա պիհուտե եէրէ 'Իս-
պատէթ էտէրլէր՝ տէյիւ Եսայի վահիյլէ էյի սէօյ-
8 լէմիշ տիր։ Զիրա Ալլահըն էմրինի թէրքլէ, ինսան
րիվայէթինի, եա'նի պարտագլար վէ քեասէլէր
ընչյգամասընը հընֆզ էտիպ՝ պուննարտան պաշգա
9 չօգ շէյլէր տախի էտէրսինիզ։ Վէ անլէրէ տէտի
քի՝ Րիվայէթինիզի թուրմագ իչիւն Ալլահըն էմ-
10 րինի նէ՛ կիւզէլ րէտտ էտէրսինիզ։ Զիրա Մով-
սէս՝ փէտէրինէ վէ վալիտէյնէ հիւրմէթ էյլէ, հէմ
տէ՝ փէտէրինէ եա վալիտէսինէ շէթմ էտէն՝
11 մութլագա գաթլ օլունտուն՝ տէտի։ Ամմա սիզ
տէրսինիզ քի՝ Էյէր պիր ատէմ փէտէրինէ եա
վալիտէսինէ՝ Թարաֆընտան սանա Ֆա՞իտէ օլա-
ճագ շէյ գուրսան, եա'նի վագֆ օլունմըշ տըր՝
12 տէրսե, Օլ վագըթ անը արթըգ փէտէրի եա վա-
13 լիտէսի իչիւն պիր շէյ էթմէյէ պրագմազընընշ, Վէ

թա'լիմ էթտիյինիզ րիվայէթինէզլէ Ալլահըն քէ-
լամընը Ֆէսխ էտէրէք, պուննուն կիպլի չօգ շէյ-
լէր էտէրսինիզ։
14 Վէ պիւթիւն ճէմա'աթը եանընա չաղըրըպ, ան-
լէրէ տէտի քի՝ Ճիւմլէնիզ պէնի տինլէյիպ անկլա-
15 յընըզ, Ինսանընն տըշարըսընտան իչէրիսինէ կիրիպ
անը նափաք էտե պիլէճէք պիր շէյ եօգ տըր։
անճագ ինսանը նափաք էտէնլէր իչէրիսինտէն չը-
16 գան շէյլէր տիր։ Իշիտիր գուլագլարը օլան ի-
շիթսինն։
17 Վէ ճէմա'աթտան չէ+էլէ՝ խանէյէ կիրտիյինտէ,
շակիրտլէրի պու թէմսիլի անտէն իսթիֆսար էյ-
18 լէտիլէր։ Օ տախի անլէրէ՝ Սի՞զ տէ մի պէօյլէ
Ֆէհմսիզ սինիզ։ անկլամա՞զ մը սընըզ քի՝ տըշա-
րըտան ինսանընն իչէրիսինէ կիրէն հիչ պիր շէյ անը
19 նափաք էտէմէզ։ Զիրա գալպինէ տէյիլ, ամմա
անընն գարնընա կիրէր, վէ ճիւմլէ թա'ամլարը
20 թէմիզլէյէրէք։ խալայա չըգար՝ տէտի։ Վէ տախի
ինսանը նափաք էտէն՝ ինսանտան չըգան շէյ տիր։
21 Զիրա տէրունտէն, Է՛նէ ատէմլէրին գալպինտէն
Ֆասիա էֆքեար վէ զինա վէ Ֆահշ վէ գաթլ,
22 վէ սըրգաթ վէ թամա՝ վէ Ֆըսգ վէ հիլէ վէ Ֆիւ-
ճուր վէ սու՛ի նազար վէ քիւֆր վէ զուրուր վէ
23 խէպասէթ չըգար։ Պու Ֆէնալըգլարըն ճիւմլէսի
տէրունտէն չըգըպ ինսանը նափաք էտէր՝ տէտի։
24 Վէ օրատան գալգըպ Տիւրոս վէ Սիդոն հուտու-
տընա կիթտի, վէ պիր խանէյէ կիրիպ քիմսեյէ
մա'լիւմ օլմասընը իսթէմէտի իսէ տե, կիզլէնէ-
25 մէտի։ Զիրա նափաք բուհլու գըզը օլան պիր
գարը անըն հագգընտա խապէր ալարագ՝ կէլիպ
26 այագլարընա գափանտը։ Օլ գարը տախի Սիրո-
Ֆինիք թա՞իֆէսինտէն Եունանիյէ օլուպ՝ գըզըն-
տան ճիննի չըգարմասընը անտէն րիճա էյլէտի։
27 Ամմա Ճիսուս անա՝ Պրագ, էվվէլա էվլատ տօյ-
սուն, զիրա էվլատըն էքմէյինի ալըպ քէօփէքլէ-

28 ըէ աթմագ էյի տէյիլ ասը՝ տէտու Մէրգուժ
տախ անա ճէվապէն՝ Պէլի, ևա Բապպ, չինքի
քէօփէքլէր տախ սօֆրանըն ալթընտա, էվլատըն
29 գըրընթըլարընտան եէրլէր՝ տէտու 0 տախ անա՝
Պուսէօզ իչիւն կիթ. ճինն սէնին գըզընտան չըգ-
30 մըշ ասը՝ տէտու՝ վէ մէրգուժ խանէսինէ վար-
ընտա, ճինն չըգմըշ վէ գըզը տէօչէքտէ եաթ-
մըշ պուլտու.
31 Վէ ևինէ Տիւրոս վէ Սիդոն հուտուտընտան չը-
գըպ՝ Դեկապոլիս հուտուտընըն արտասընտան Գա-
32 լիլեա տէնիզինէ կէլտի՝ վէ սաղըը վէ փէլթէք
պիր քիմսէյի կէթիրիպ՝ իւզերինէ էլինի գօմաս-
33 նը անատէն ըէճա էյլէտիլէր՝ 0 տախ անը ճէմա-
՝աթ իչինատէն թէնհայա չէքիպ՝ փարմագլարընը
անըն գուլագլարընա գօյարագ, թիւքիւրիւպ տի-
34 լինէ տօգունտու՝ վէ սէմայա տօղրու նագարէ
ահ էտիպ, անա՝ էֆֆաթա, ևա՝նի Սէչիլ՝ տէտի՝
35 վէ տէր հալ անըն գուլագլարը աչըլըպ վէ տիլ-
նին պաղը չէօզիւլիւպ՝ տօղրու թէքէլիւմ էթտի՝
36 վէ անլէրէ պուննու քիմսէյէ սէօյլէմէմէլէրինի
թէնապհ էթտի. ամմա անլէրէ հէր նէ գատար
թէնապհ էթտի իսէ սէ, օլ գատար գիյատէ նէչր
37 էտէրլէր իտի՝ վէ ֆէվգ էլ ղայէ հայրան գալըպ՝
հէր չէյի էյի էյլէտի. հէմ սաղըրլարը իչիթտիրիր
հէմ սէ տիլսիզլէրի սէօյլէտիր՝ տէրլէր իտի՝

ՊԱՊ 8

1 Օլ կիւնլէրտէ վէք չօգ ճէմա՝աթ պուլունուպ՝
եէյէճէքլէրի օլմատըղընտան, [Ցիսուս] չակիրտ-
2 լէրինի ևանընա չաղըրըպ՝ անլէրէ տէտի քի, Պու
ճէմա՝աթա ածըրըմ, չինքի չիմտի իչ կիւն տիր
ևանըմտա պուլունույօրլար, վէ եէյէճէքլէրի հօգ
3 տըր՝ վէ էյեր անլէրի էվլէրինէ աճ սալը վէրիր-
սէմ, հօլտա թագաթլարը քէսիլիր՝ գիրտա պա՝-

4 գըլարը ուզագտան կէլտիլէր՝ վէ չակիրտլէրի ա-
նա ճէվապէն՝ Պունլարը պուրատա, չէօլտէ պիր
քիմսէ էքսէքլէ նա՞սըլ տօյուրա պիլիր՝ տէտիլէր՝
5 վէ անլէրէ՝ Գա՞չ էքսէյինիզ վար՝ տէյիւ սիւ՛ալ
6 էթտիյինտէ, անլէր՝ նէտի տանէ՝ տէտիլէր՝ վէ
ճէմա՛աթըն ևէր իւզէրինտէ օթուրմասընը էմր
էթտի, վէ օլ ևէտի էքսէյլի ալըպ՝ թէշէքքիւր
էթտի, վէ փարիսէյլէյպ՝ էօնլէրինէ գօմագ իւզրէ
չակիրտլէրինէ վէրտի՝ անլէր տախ ճէմա՛աթըն
7 էօնիւնէ գօտրըպար՝ վէ պիր գաչ քիւչիւք պալըգ-
լարը օլմագլէ, պէրէքէթ տու՛ասը օգույուպ՝
8 Պունլարը տա էօնլէրինէ գօյունըղ՝ տէտի՝ վէ ևէ-
յիպ տօյտրըպար՝ վէ փարչալարըն ֆագլասընտան
9 ևէտի զէնպիլ գալարըտրըպար՝ նէյէնլէր տախ
տէօրթ պինկ գատար իտի. վէ անլէրի ասը վէր-
10 տի՝ վէ տէր՛ագապ չակիրտլէրի իլէ գայըղա պի-
նիպ՝ Դաղմանութա թատրաֆընա կիթտի՝
11 Վէ ֆէրիսիլէր չըգըպ՝ անը թէճրիպէ իչիւն,
քէնտիսինտէն սէմատան պիր՛ալամէթ թալէպ
էտէրէք, անըն իլէ միւսահէպէ էթմէյէ պաշլա-
12 տըրլար՝ վէ տէրուհինտէն ահ չէքիպ՝ Պու նէսլ
նի՞չիւն՛ալամէթ թալէպ էտէր. հագիգաթէն սի-
զէ տէրիմ քի՝ պու նէսլէ պիր՛ալամէթ վէրիլմէ-
13 յէճէք տիր՝ տէտի՝ վէ անլէրի պրագըպ՝ ևինէ
գայըղա կիրմէքլէ, գարշը թատրաֆա կէչտի՝
14 Վէ էքմէք ալմասընը ունութմըշլար իտի. գա-
յըգտա տախի հանլարընտա պիր էքմէքտէն պաշ-
15 գա հօգ իտի՝ վէ անլէրէ՝ Պագընըղ՝ ֆէրիսիլէ-
րին մայասընտան վէ Հէրոդէսին մայասընտան
16 սագընընըղ՝ տէյի՝ թէնապհ էյլէտի՝ վէ պիրի պի-
րի իլէ սէօյլէշիպ՝ էքսէյինիզ օլմատըղը իչիւն տիր՝
17 տէտիլէր՝ վէ Ցիսուս պունու պիլիպէքլէ անլէրէ
տէտի քի՝ Նի՞չիւն էքսէյինիզ օլմատըղը իչիւն
սէօյլէշիրսինիզ. տահա ֆէհմ էթմէ՞զ սի սինիզ,
վէ իտրաք էթմէ՞զ սի սինիզ. գալպինիզ տահա

18 գաթը՞մը տըր, կէօզլէրինիզ վար լաքէն կէօրմէ՞զ
մի սինիզ, վէ գուլագլարընըզ վար լաքէն իշիթ-
մէ՞զ մի սինիզ, խաթըրընըզա տախի կէթիրմէ՞զ մի
19 սինիզ։ Օր պէշ պինգ ատէմ պէշ էքմէյի փարէ-
լէյիպ՝ թէվգի՛ էյլէսիյիմտե, գա՞չ քիւֆէ տօղուսը
արնան փարչա գալըրսընըզ. անա՝ Օն իքի՝ տէ-
20 տիլէր։ Վէ օր տէօրթ պինգ քիշիյէ եէտի է՛ֆէյէ
ընէվէ՛ էյլէթէյմտե, գա՞չ զէննգիլ տօղուսը փարչա
21 գալըրսընըզ. անլէր տէ՝ Եէտի՝ տէտիլէր։ Վէ
անլէրէ՝ Նի՞շիւն խորաք էթմէզսինիզ՝ տէտի։
22 Վէ Բեթսայիդայա կէլտի. վէ Եանընա պիր
քէօր ատէմ կէթիրիպ՝ անա տօգունմասընը բէ-
23 ճա էթտիլէր։ Օ տախի քէօրիւ էլինտէն թու-
թուպ՝ քէօյտէն տըշարը չընգարտը. վէ կէօզլէրի-
նէ թիւքիւրիւպ՝ էլլէրինի անըն իւզէրինէ գօ-
մաղլէ, անա՝ պիր շէյ կէօրի՞յօր մը սըն՝ տէյիւ
24 սիւ՞ալ էթտի։ Օ տախի պագըպ՝ Ադաճլարա պէ՛ղ-
25 զէր ատէմլէրի եիւրիւր կէօրիւյօրըմ՝ տէտի։ Ան-
տէն սօղրա էլլէրինի թէքրար անըն կէօզլէրի իւ-
զէրինէ գօյուպ՝ պագտըրտը. օ տախի իֆագաթ
26 պուլուպ՝ հէր շէյի աշիքարէ կէօրտիւ։ Վէ՝ ֆէօյէ
կիրիպ քէօյտէ քիմսէյէ սէօյլէմէյէսինի՝ տէյէրէք
անը խանէսինէ կէօնտէրտի։
27 Վէ Ցիսուս շակիրտլէրի իլէ Գայսէրիյէ ի Փիլիպ-
պոս քէօյլէրինէ կիտիպ, եօլտա շակիրտլէրինէ՝
Ատէմլէրին տէտիքլէրինէ կէօրէ պէն քի՞մ իմ՝
28 տէյիւ սիւ՞ալ էթտի։ Անլէր տախի՝ Վաֆթիզ է-
տիճի Ցովհաննէս, վէ պա՛զլարը՝ Եղիա, վէ պա՛-
զլարը տախի՝ փէյղամպէրլէրտէն պիրի սին՝ տե-
29 յո՛ւրտը, տէյիւ ճէվապ վէրտիլէր։ Վէ անլէրէ՝ Եա
սիզին տէտիյինիզ կէօրէ պէն քի՞մ իմ՝ տէտի։
Պետրոս տախի անա ճէվապէն՝ Սէն Քրիստոս սըն՝
30 տէտի։ Վէ անլէրէ՝ Հագգընտա քիմսէյէ պիր շէյ
սէօյլէմէյինիզ՝ տէյիւ է֊քիտէն թէննգիհ էյլէտի։
31 Վէ Իսան իւլ ինսանն չօգ էլէմ չէքիպ՝ Իսթի-

յարլար իլէ պաշ քեահինլէր վէ Իւլէմա Թարա-
ֆընտան ըհտտա օլունուպ՝ գաթլ օլունմագ, վէ
իւչ կիւնտէն սօղրա գըյամ էթմէք կէրէք իտի-
32 յինի անլէրէ Թա՛լիմ էթմէյէ պաշլատը։ Վէ պու
սէօզիւ աշիքարէ սէօյլէտի. վէ Պետրոս անը
պիր Թարաֆա ալըպ՝ Թա՛զիր էթմէյէ պաշլատը։
33 Օ տախի տէօնիւպ շակիրտլէրինէ պագտըգտա,
Պետրոսը Թա՛զիր էտէրէք՝ Արտըմա չէքիլ, էյ
Շէյթան, զիրա Ալլահա տա՞իտ օլան շէյլէրէ տէյիլ,
անճագ ատէմլէրէ տա՞իտ օլան շէյլէրէ սարֆ ը
էֆքեար էտէրսին՝ տէտի։
34 Վէ ճէմա՛աթը չակիրտլէրի իլէ պէրապէր Հա-
նընա չաղըրըպ անլէրէ տէտի քի՝ Հէր քիմ ար-
տըմճա կէլմէք իսթէրսէ, Թէրք ի նէֆս էտէրէք,
35 խաչընը եիւքլէնիպ՝ արտըմ սըրա կէլսին։ Զիրա
հէր քիմ ճանընը գուրթարմագ իսթէրսէ, անը
զայ՛ էտէճէք, վէ հէր քիմ ճանընը պէնիմ իչիւն
վէ պէշարէթի իչիւն զայ՛ էտէրսէ, անը գուրթա-
36 րաճագ տըր։ Զիրա պիր ատէմ պիւթիւն տիւն-
եայը գազանըպ տա, քէնտի ճանընը զայ՛ էտէր-
37 սէ, նէ՞ իսթիֆատէ էտէր։ Եախօտ ատէմ քէն-
38 տի ճանընա պէտէլ նէ՞ վէրէ պիլիր։ Զիրա հէր
քիմ պու գինաքեար վէ կիւնահքեար նէսլ իչին-
տէ՝ պէնտէն վէ սէօզլէրիմտէն տօլայը ութանըր-
սա, իսպն իւլ ինսան տախի մուգատտէս մէլէքէ-
րի իլէ քէնտի փէտէրինին ճէլալինտէ կէլտիյի գէ-
39 ման՝ անտէն տօլայը ութանաճագ տըր։ Վէ ան-
լէրէ՝ Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի, պուրատա
հազըր օլանլարտան պա՛զընը վար տըր քի՝ մէլէ-
քիւթ Ուլլահընն գուտրէթլէ կէլտիյինի կէօրմէյին-
ճէ էօլիւմ ասլա Թաթմայաճագ տըր՝ տէտի։

ՊԱՊ 9

1 Վէ աւթը կիւն սօղրա Ցիսուս՝ Պետրոս իլէ Ցա-

կորոս վէ Յովհաննէսի պէրապէր ալըպ՝ անլէրի
հալընըզ վէ թէնհաճա եւրքսէք պիր տաղ իւզե-
2 րինէ կէօթիւրտիւ՝ վէ էօնլէրինտէ սուրէթի թէ-
3 պէտուլ էտիպ, էլպիսէսի փարլագ՝ եէր իւզե-
րինտէ հիչ պիր գասապրըն պէյազ էտէմէյէճէյի
տէրճէտէ, հէման գար կիպի ղայէթ պէյազ օլ-
4 տու՝ վէ անլէրէ Մովսէս իլէ Եղիա կէօրիւնիւպ՝
5 Յիսուս իլէ սէօյլէշիյօրլար իտի՝ վէ Պետրոս Յի-
սուսա խիթապէն՝ Րապպի, պիզէ պուրատա պու-
լունմագ էյի տիր. վէ պիրի աէնին վէ պիրի Մով-
սէս վէ պիրի տէ Եղիա իչիւն իւչ խայմէ եափա-
6 լըմ՝ տէտի՝ Զիւնքի պիլյատըմըյէ խավֆ էթմիշ
7 օլմալարըյլէ, նէ սէօյլէյէճէյինի պիլմէտի՝ վէ
պիր պուլութ անլէրի կէօլկէսի ալթընտա ալըպ՝
Սէվկիլի՛ օղլըմ պու տըր, պունու տինլէյինիզ՝
8 տէյի՝ պուլութտան պիր սէտա կէլտի՝ վէ հէման
անլէր էթրաֆտա պագըպ՝ եալընըզ Յիսուստան
մա՛տա եանլարընտա արթըզ փիսմէյի կէօրմէտի-
9 լէր՝ վէ տաղտան էնէրլէր իքէն, Իսկն իւլ ինսան
էօլիւլէրտէն գըյամ էտինճէյէտէք, կէօրտիւքլէ-
րինի փիսմէյէ նագլ էթմէսինլէր տէյիւ անլէրէ
10 թէնպիհ էթտի՝ վէ պու սէօզիւ արասարընտա
տագլայըպ՝ էօլիւլէրտէն գըյամ էթմէք նէ՛ տէ-
11 մէք օլտըղընը միւպահէսէ էտէրլէր իտի՝ վէ՝ Ի-
լէմա նի՞չիւն՝ էվվէլա Եղիա կէլմէք կէրէք տիր,
12 տէրլէր՝ տէյիւ անա սիւ՛ալ էթտիլէր՝ 0 տաիի
անլէրէ ճէվապէն՝ Կէրչի Եղիա էվվէլա կէլիպ, հէր
չէյի թադնգըմ էտէր, վէ Իսկն իւլ ինսան հագգընտա,
չօգ էլէմ չէքիպ, հագարէթ կէօրէճէք տիր՝
13 տէյիւ եազըլմըշ տըր, պէն իսէ սիզէ տէրիմ քի՝
Եղիա կէլմիշ տիր, վէ անլըն հագգընտա եազըլ-
մըշտըղ իւզրէ, անա հէր իսթէտիքլէրի չէյի եափ-
մըշլար՝ տէտի՝
14 Վէ շակիրտլէրինի եանընա կէլտիկինտէ, անլէրին
էթրաֆընտա խայլը ճէմա՛աթ վէ անլէր իլէ մու-

15 պահէսէ էթիճէքտէ օլան՝ իւլէմայը կէօրտիւ՝ վէ
պիւթիւն ճէմա՛աթ անը կէօրտիւյիւ կիպի, հայ-
րան օլուպ՝ եանընա սէլիրտէրէք անը սելամլա-
16 տըլար՝ 0 տաիի՝ իւլէմայա՝ Անլէր իլէ նէ՞ միւ-
պահէսէ էտիյօրսընըզ՝ տէյիւ սիւ՛ալ էթտիսի իւ-
17 զէրինէ, ճէմա՛աթտան պիր տէմ ճէվապ վէ-
րիպ՝ Եա մու՛ալլիմ, օղլըմը սանա կէթիրտիմ,
18 անտէ պիր տիլսիզ բուհ օլմաղլէ, Հէր ներէտէ
թութարսա, անը եէրէ չարփար. օ տաիի քէօ-
փիւրիւպ տիշլէրինի ղճընըրտաիըր, վէ գուրուր՝
վէ՝ Անը չըգարընըզ՝ տէյիւ չակիրտլէրինէ սէօյլէ-
19 տիմ իսէ տէ, մու գթէտիր օլմաըրլար՝ տէտի՝ 0
տաիի անլէրէ ճէվապ վէրիպ՝ Էյ իմանսըզ նէսլ,
նէ՞ վագթա գատար սիզին իլէ պէրապէր օլայըմ.
նէ՞ վագթա գատար սիզէ թէհամմիւլ էտէյիմ.
20 անը պանա կէթիրինիզ՝ տէտի՝ վէ եանընա կէ-
թիրտիքլէրինտէ անը կէօրտիւյիւ կիպի բուհ անը
սարսատը. օ տաիի եէրէ տիւշիւպ՝ ադզը քէօփիւ-
21 րէրէք եուվարլանտը՝ վէ Յիսուս պուննուն նէ-
զմանտան պէրու անա վագը՝ օլտըղընը միտէ-
րինտէն սիւ՛ալ էթտիքտէ, օ տաիի՝ Սէպավէ-
22 թինտէն պէրու. վէ անը հէլագ էթմէք իւզրէ
չօգ տէֆ՛ա աթէշէ վէ սույա աթմըշ ըտը. լագին
էյէր պիր շէյ եափա պիլսէ իսէն, պիզէ մէրհա-
23 մէթ էտիպ իմտաատ էյլէ՝ տէտի՝ Յիսուս տաիի
անա՝ Իման էտէ պիլսէ իսէն, իման էտէնէ հէր
24 շէյ միւմքին տիր՝ տէտի՝ վէ անիտէ չօճուղընը
փէտէրի կէօզ եաշը տէօքէրէք ֆէրեատ էտիպ՝
Իման էտէրիմ, եա Րաբպի, իմանսըզլըղըմա իմ-
25 տատ էյլէ՝ տէտի՝ վէ Յիսուս ճէմա՛աթըն սէյրե-
տիպ ճէմ՛ օլտըղընը կէօրտիւքտէ նաչաք բուհ-
հու ազարլայըպ անա՝ Էյ տիլսիզ վէ սաղըր բուհ,
պէն սանա էմր էտէրիմ, պունտան չըգ վէ պիր
26 տահա կիրմէ՝ տէտի՝ Բահ տաիի պաղըրարագ
վէ անը շիտտէթլէ սարսարագ չըգարը՝ օ տաիի

էօլիւ կիպէ ալտու, չէօյլէ քի չօգլարը՝ իօլմիւշ
27 տիր՝ տէտիլէր։ Վէ Ցիսուս անը էլինտէն թու-
28 թուպ գալտըրմասըյլէ գալգտը։ Վէ խանէյէ կիր-
տիյինտէ, շակիրտլէրի՝ Պիզ անը նիչիւն չըգար-
մատըգ՝ տէյիւ անտէն թէննհաճա սիւ՛ալ էթտի-
29 լէր։ Ո տախի անլէրէ՝ Պու մագուլէննին տու՛ա
վէ օրուճտան ղայրի պիր վէճհլէ չըգմասը միւմ-
քին տէյիլ տիր՝ տէտի։
30 Վէ օրատան չըգըպ՝ Գալիլեատան կէչէրլէր ի-
քէն, պիր քիմսէննին վագըֆ օլմասընը իսթէմէզ
31 իտի։ Զիրա շակիրտլէրինէ թա՛լիմ էտիպ, անլէ-
րէ՝ Իպն իւլ ինսան ատէմլէր էլինէ թէսլիմ օլու-
նաճագ վէ անը գաթլ էտէճէքլէր, վէ գաթլ օ-
լունտըգտան սօնգրա իւչիւնճիւ կիւնտէ գըյամ
32 էտէճէք տիր՝ տէտի։ Ամմա անլէր պու սէօզիւ
անկլամայըպ՝ անտէն սիւ՛ալ էթմէյէ տախի գօրգ-
տըլար։
33 Վէ կափառնայուա կէլտի։ Վէ խանէտէ իքէն
անլէրէ՝ Եօլտա պիրի պիրինիզ իլէ նէ՞ միւսահէպէ
34 էթտինիզ՝ տէյիւ սիւ՛ալ էթտի։ Անլէր տախի
սիւքիւթ էթտիլէր։ Գիրա՝ Պէօյիւք քի՞մ տիր՝
տէյիւ Եօլտա պիրի պիրի իլէ միւսահէպէ էթմիշ-
35 լէր իտի։ Ո տախի օթուրտու, վէ օն իքիլէրի չա-
ղըրըպ անլէրէ՝ Էյէր պիր քիմսէ պիրինճի օլմագ
իսթէրսէ, ճիւմլէսինին մու՞ախխէրի վէ ճիւմլէ-
36 սինին խըտմէթքէարը օլսուն՝ տէտի։ Վէ պիր
չօճուգ ալըպ օրթալարընտա տուրտուրտու, վէ
37 անը գուճաղընա ալըպ անլէրէ, Հէր քիմ պէօյլէ
չօճուգլարտան պիրինի պէնիմ իսմիմ իչինճէ գա-
պու՛լ էտէրսէ, պէնի գապու՛լ էթմիշ օլուր։ Վէ
հէր քիմ պէնի գապու՛լ էտէրսէ, պէնի տէյիլ,
Ֆագաթ պէնի իրսա՛լ էտէնի գապու՛լ էթմիշ օ-
լուր՝ տէտի։
38 Վէ Ցուվհաննէս անա ճէվապ վէրիպ՝ Եա մու-
՛ալլիմ, արտըմըզճա կէլմէյէրէք, սէնինի իսմինճէ

ճինլէր չըգարան պիր քիմսէ կէօրտիւք, վէ ար-
տըմըզճա կէլմէտիյինտէն անը մէն՝ էթտիք՝ տէ-
39 տի։ Ցիսուս իսէ տէտի քի՝ Անը մէն՝ էթմէյինիզ,
պիրա իսմիմճէ միւ՛ճիզէ իճրա էտիպ տէ, Ֆիլ հա-
պէնիմ հագգըմտա Ֆէննա սէօյլէյէ պիլէն ևօգ տըր,
40 Զիւնքի պիզէ մուխալիֆ օլմայան՝ պիզիմ թարա-
41 Ֆըմըզտան տըր։ Զիրա Ֆրիստոսա միւթէ՛ալլըգ
օլտըղընըզտան հէր քիմ սիզէ պէնիմ իսմիմ ի-
չինճէ պիր քեասէ սու խչիրըրսէ, հագիգաթէն սի-
զէ տէրիմ քի՝ էճրինէ ասլա զայ՝ էթմէյէճէք տիր։
42 Վէ պանա ինանան քիւչիւքլէրինէն պիրինի հէր քիմ
սիւրչտիւրիւրսէ, պօյնընա պիր տէյիրմէն թաշը
ասըլըպ տէնիզէ աթըլմասը քէնտինէ տահա
43 խայրլը տըր։ Վէ էյէր էլինէ սէնինի սիւրչմէնէ սէ-
պէպ օլուրսա, անը քէս։ Հայաթա սագաթ կիր-
մէք՝ իքի էլինէ օլուպ ճէհէննէմէ, օ սէօնմէզ ա-
44 թէշէ կիթմէքտէն տահա խայրլը տըր։ Օրատա
անլէրինի գուրտու էօլմէզ վէ աթէշի սէօնմէզ։
45 Վէ էյէր այաղընէ սէնինի սիւրչմէնէ սէպէպ օլուրսա,
անը քէս։ Հայաթա թօփալ կիրմէք՝ իքի այաղընէ
օլուպ ճէհէննէմէ, օ սէօնմէզ աթէշէ աթըլմագ-
46 տան տահա խայրլը տըր։ Օրատա անլէրինի գուրտու
47 էօլմէզ վէ աթէշի սէօնմէզ։ Վէ էյէր կէօզիւնի սէ-
նինի սիւրչմէնէ սէպէպ օլուրսա, անը չըգար։ Վէ-
լէքիւթ Ուլլահա թէք կէօզիւ կիրմէք՝ իքի կէօ-
զիւնի օլուպ ճէհէննէմ աթէշինէ աթըլմագտան
48 տահա խայրլը տըր։ Օրատա անլէրինի գուրտու
49 էօլմէզ վէ աթէշի սէօնմէզ։ Զիրա հէր քէս ա-
թէշէ թուզլանաճագ վէ հէր գուրպան թուզէ
50 թուզլանաճագ տըր։ Թուզ էյի տիր, ամմա թուզ
թաթսըզ օլուրսա, անը նէ՞ իլէ թէրպիյէ էտէ-
ճէքսինիզ։ Քէնտիլէրինիզտէ թուզընըզ օլուպ՝
պիրի պիրինիզ իլէ միւսալէմէթ իւզրէ օլունըզ։

ՊԱՊ 10

1 Վ֊է օրաւտան գալգըպ՝ Ցորդանանըն գարշը թա֊
րաֆընաան եէհուտայէ հուտուտաընա կէլտի։ վէ
խալգ թէքրար անըն հանընա ճէմ՝ օլտըգտա,
քէնտի 'ատէթի իւզրէ ևինէ անէրէ թա'լիմ է֊
աեր իտի։
2 Վէ Ֆերիսիլէր անըն հանընա կէլիպ, անը թէճ֊
րիպէ հաերէք՝ Զէվճէսինի պօշամագ ատէմի ճա֊
3 'ի՞զ մի՝ տէյիւ 'անտէն սիւ՛ալ էթտիլէր։ Ց տախ
անէրէ ճէվապէն՝ Մովսէս սիզէ նէ՞ էմր էյլէտի՝
4 տէտի։ Վէ անէր՝ Մովսէս թալագնամէ հազրպ
5 պօշամաղա իզն վէրտի՝ տէտիլէր։ Վէ Ցիսուս ան֊
էրէ ճէվապէն՝ Սիզէ պու էմրի գալսինիզին գա֊
6 թըլըզը սէպէպիյէ հազտը։ Ամմա խլգաթըն խա֊
թիտաընտա Աստուած անէրի էրքէք վէ անշի խալգ
7 էթտի։ Պու սէպէպտէն ադամ փէտէրինի վէ վա֊
լիտէսինի թէրք էտիպ՝ զէվճէսինէ միւլասըգ օլա֊
8 րագ։ Իքիսի հէք վիւճուտ օլաճագլար։ պունա
պինա՞էն արթըգ նէյի տէյիլ, լաքին հէք վիւճուտ
9 տիրլէր։ Իմտի Աստուածն րադըթ էյլէտիյինի ինսան
10 այըրմասըն՝ տէտի։ Վէ խանէտէ շակիրտլէրի ևինէ
11 պունու անտէն սիւ՛ալ էթտիլէր։ Ց տախի՝ Հէր
քիմ զէվճէսինի պօշայըպ տիկէրի իլէ էվլէնիրսէ,
12 անըն 'ալէյհինէ զինա էտէր։ Քէզալիք պիր գարը
գօճասընը պօշայըպ տիկէրի իլէ էվլէնիրսէ, զինա
էտէր՝ տէտի։
13 Վէ անէրէ տօգունմասը իչիւն հանընա քիւ֊
չիւք չօճուգլար կէթիրտիլէր։ շակիրտլէրի իսէ
14 կէթիրէնլէրի ազարլասըլար։ Վէ Ցիսուս պունու
կէօրտիւքտէ, կիւճէնիպ անէրէ խլթապէն՝ Պրա֊
գընըզ, չօճուգլար հանըմա կէլսինլէր, վէ անէրի
մէն՝ էթմէյինիզ, զիրա մէլէքիւթ Ուլահ պու մա֊
15 գուլէրինի տիր։ Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝
Մէլէքիւթ Ուլահը հէր քիմ քիւչիւք չօճուգ կի֊

պի գապուլ էթմէզսէ, անա ասլա կիրմէյէճէք
16 տիր՝ տէտի։ Վէ անէրի գուճաղընա ալըպ՝ իւ֊
զէրինէ էլէրինի գօյարագ անէրէ խայր տու'ա
էյլէտի։
17 Վէ եօլա չըգտըզընտա, պիր քիսէ հանընա
աէյիրտիպ՝ հուզուրընտա տիզ չէօքտիւ։ վէ անա'
էյ քէրիմ մու'ալլիմ, էպէտի հայաթտա վարիս օլ֊
մագ իչիւն նէ՞ հասիյէտ՝ տէյիւ օիւ'ալ էյլէտի։
18 Ցիսուս տախի անա՝ Նի՞չիւն պանա քէրիմ տէ֊
յօրսըն. պիրտէն, հա'նի Աստուածն զայրի քէրիմ
19 եօգ տըր։ Էմրլէրի պիլիրսին. Զինա էթմէյէսին,
Գաթլ էթմէյէսին, Սըրգաթ էթմէյէսին, Եալան
չէհատէթ էթմէյէսին, Ղատը էթմէյէսին, Փէտէ֊
20 րինկէ վէ վալիտէյնէ հիւրմէթ էյլէ՝ տէտի։ Ց տա֊
խի անա ճէվապէն՝ Էյ մու'ալլիմ, պունլարընի
ճիւմլէսինի սէպաւէթիմտէն պէրու հըթզ էյլէ֊
21 տիմ՝ տէտի։ Վէ Ցիսուս անա պագրպ՝ անը սէվ֊
տի, վէ անա խլթապէն՝ Պիր նօգսանընկ վար. կի֊
տիպ՝ նէնկ վար իսէ սաթ, Ֆուգարայա վէր, վէ
սէմաստա խազինէյէ մալիք օլուրսըն, վէ խայը
22 հիւքլէնիպ կէլ պանա թապի՝ օլ՝ տէտի։ Ց տա֊
խի պու աէօզտէն դաճնաք օլտու, վէ մալքետտէր
23 օլարագ կիթտի, չիւնքի չօգ մալի վար իտի։ Ցի֊
սուս տախի էթրաֆընա պագրպ շակիրտլէրինէ՝
Մալտար քիմսէլէր մէլէքիւթ Ուլահա նէ՛ կիւճ֊
24 լէ կիրէրլէր՝ տէտի։ Շակիրտլէրի իսէ անընն սէօզ֊
լէրինէ հայրան գալմալարընյէ, Ցիսուս թէքրար
անէրէ ճէվապէն՝ Էյ չօճուգլարըմ, մալա իթի֊
մատ էտէնլէրին մէլէքիւթ Ուլահա կիրմէսի նէ՛
25 կիւճ տիր։ Զէնկինին մէլէքիւթ Ուլահա կիրմէ֊
սինտէն, տէվէնին իյնէ տէյիյինտէն կէչմէսի տա֊
26 հա գօլայ տըր՝ տէտի։ Վէ անէրը զիյատէսիյէ
հայրան օլուպ, արտալարընտա՝ Իօյլէ իսէ քի՞մ
27 խէլաս պուլա պիլիր՝ տէտիլէր։ Վէ Ցիսուս անէ֊
րէ պագրպ՝ Ինսան 'ինտինտէ պու գայր է միւմ֊

քին տիր, լաքին Աւլահըն 'ինտինտէ տէյիլ տիր,
պիրա Աւլահըն 'ինտինտէ հէր շէյ միւմքին տիր՝
28 տէտի, Պետրոս անա՝ իշթէ պիզ հէր շէյի թէրք
էտիպ սանա թապի' օլտըգ՝ տէմէյէ պաշլատը՝
29 Յիսուս տախի ճէվապէն՝ Համիգաթէն սիզէ տէ-
րիմ քի, պէնիմ իչիւն վէ պէշարէթ իչիւն իսանէ
եա պիրաուէր եա հէմշիրէ եա ինէր եա վալիտէ
եա զէվճէ եա էվլատ եա թարլալարը թէրք էթ-
30 միշ օլուպ տա, Շիմտի պու զէմանտա թէ'աուտի-
լէր իլէ պէրապէր եիւզ գաթ զիյատէ իսանէ վէ
պիրաուէր վէ հէմշիրէ վէ վալիտէ վէ էվլատ վէ
թարլալարա, վէ ախրէթտէ էպէտի հայաթա նա-
31 'իլ օլմայաճագ պիր քիմսէ եօգ տըր, Լաքին չօգ
էվվէլքիլէր սօնկրաքի վէ սօնկրաքիլէր էվվէլքի օ-
լաճագ տըր՝ տէտի,
32 Վէ անլէր Երուսաղէմէ չըգմագ իւզրէ եօլտա
իքէն, Յիսուս էօնլէրինճէ կիտէր իտի, վէ անլէր
հայրան գալաթագ, արտընճա կիտէր իքէն գօր-
գարլար իտի. վէ եինէ օն իքիլէրի եանընա ալըպ՝
քէնտինէ օլաճագ վուգու'աթը անլէրէ սէօյլէմէյէ
33 պաշլատը. Եա'նի՝ իշթէ պիզ Երուսաղէմէ չըգը-
յօրըգ, վէ Իպն իւլ Ինսան պաշ քեահինլէր իլէ
'իւլեմայա թէսլիմ օլունաճագ, անլէր տախի ա-
նըն գաթլինէ հիւքմ էտիպ՝ անը թա'իֆլէրին
34 էլինէ թէսլիմ էտէճէքլէր. Պունլար տախի անը
իսթիհզա էտիպ՝ գամչըյլէ տէօյէրէք իւզէրինէ
թիւքիւրէճէքլէր, վէ անը գաթլ էտէճէքլէր, օ
տախի իւչիւնճիւ կիւնտէ գըյամ էտէճէք տիր՝
դէդի։
35 Վէ Զէբեդէոս օղուլլարը Յակոբոս իլէ Յովհան-
նէս եանընա կէլիպ՝ եա մու'ալլիմ, թալեպ էտէ-
ճէյիմիզ շէյի պիզէ իճրա էթմէկի իսթէրիզ՝ տէ-
36 տիլէր։ Օ տախի անլէրէ՝ Սիզէ նէ՞ իճրա էթմէմի
37 իսթէրսինիզ՝ տէտի։ Անլէր տախի անա՝ ճէլալինգ-
տէ պէրիմիզ սաղընտա վէ պէրիմիզ սօլընտա օ-

38 Թուրմաղը պիզէ իհսան էյլէ՝ տէտիլէր։ Վէ Յի-
սուս անլէրէ՝ Նէ թալեպ էթտիյինիզի պիլմէզսի-
նիզ. պէնիմ իչէճէյիմ քեասէտէն իչմէյէ, վէ
վաֆթիզ օլունաճաղըմ վաֆթիզլէ վաֆթիզ օլուն-
մաղա մուգթէտի՞ր մի սինիզ՝ տէտիքտէ, Մուգ-
39 թէտիր իզ՝ տէտիլէր։ Յիսուս իսէ անլէրէ՝ Կէրչի
պէնիմ իչէճէյիմ քեասէտէն իչէճէքսինիզ, վէ
պէնիմ վաֆթիզ օլունաճաղըմ վաֆթիզլէ վաֆ-
40 թիզ օլունաճագսընըզ. Լաքին սաղընտա վէ սօ-
լընտա օթուրմաղը իհսան էթմէք պանա բա-
ճի' օլմայըպ, անճագ քիմլէր իչիւն հազըրլանմըշ
41 իսէ անլէրէ վէրէճէք՝ տէտի։ Վէ գէլէր օն չիւէր-
պունու իչթիտիքտէ, Յակոբոս վէ Յովհաննէս
42 կիւճէնմէյէ պաշլատըլար։ Ամմա Յիսուս անլէրի
չաղըրըպ՝ Թա՛իֆէլէրին հիւքմտարլարը 'ատտ օ-
լունանլար անլէրին իւզէրինէ թէսալլիւթ էտիպ,
պէօյիւքլէրի տախի անլէր իւզէրինէ իճրաի հիւ-
43 քիւվէթ էթտիքլէրինէ պիլէրսինիզ. Ամմա արա-
նըզտա պէօյլէ օլմասըն, լաքին արանըզտա պէօ-
44 յիւք օլմագ իսթէյէն՝ խըտմէթքեարընըզ, վէ
սիզտէն պիրինճի օլմագ իսթէյէն՝ ճիւմլէսինին
45 գուլու օլսուն։ Զիրա Իպն իւլ Ինսան տախի քէն-
տինէ խըտմէթ օլունմագ իչիւն տէյիլ, անճագ
խըտմէթ էթմէք, վէ նէֆսինի չօգ քիմսէլէրին
պէտէլինէ ֆիտյէ վէրմէք իչիւն կէլմի՝ տէտի։
46 Վէ Երիքովա կէլիպ քէնտիսի՝ շակիրտլէրի իլէ
պիր խայլը ճէմա'աթ տախի պէրտիմէր օլարագ,
Երիքովտան չըգար իքէն, Տիմէոս օղլու Բարտի-
մէոս նամընտա պիր քէօր ատէմ եօլ քէնարընդ-
47 տա օթուրուպ տիլէնիյօր իսէ, Վէ Նազարէթլի
Յիսուս օլտըղընը իշիթտիքտէ՝ եա Յիսուս Իպն ի
Դաւիթ, պանա մէրհամէթ էյլէ՝ տէյիւ ֆէրեատ
48 էթմէյէ պաշլատը։ Վէ սիւքիւթ էթմէսի իչիւն
չօգ քիմսէլէր անը ազարլատը իսէ տէ, օ տահա
պիյատէ՝ եա Իպն ի Դաւիթ, պանա մէրհամէթ

49 էյլէ՝ տէյիւ Ֆէրնատ էտէր իսի՝ Վէ Ցիսուս տուրուպ՝ չազրըլմասընը էմր էյլէսի՝ վէ քէօրիւ չաղրըլդ անա՝ ձէսարէթլէն, գալգ, սէնի չաղրը-
50 յօր՝ տէսիլէր՝ 0 տախի՝ 'ապասընը աթարագ
51 գալգըդ՝ Ցիսուսըն եանընա կէլսի՝ վէ Ցիսուս անա խրիստոսէն՝ նէ՞ իսթէրսին քի սանա եափայըմ՝ տէմէսի իւզէրինէ, քէօր անա՝ Բապպունի,
52 կէօզլէրիմ աչըլսըն՝ տէտի՝ վէ Ցիսուս անա՝ կիթ, իսանընդ սէնի խէլաս էթտի՝ տէտիքտէ, անընն կէօզլէրի տէր հալ աչըլդ՝ եօլտա Ցիսուսըն արտը սըրա կիթտի՝

ՊԱՊ 11

1 Վէ Երուսաղէմէ եափլաշարագ, Ձէյթուն տաղընն գուրպինատ վագը՝ Բեթփագէ իլէ Բեթանիայա եագըն կէլտիքլէրինատ, շակիրտլէրինատէն իքսինի կէօնտէրիպ,
2 Անլէրէ իսթտապէն՝ Գարշընդտաքի քէօյէ կիտինիդ, վէ իչինէ կիրտիկտէ կիպի, իւզէրինէ հիչ պիր քիսէ պինմէմիշ, պաղը պիր արփա պուլտըրընըդ՝ ան-
3 րինիդ, վէ էյէր պիր քիսէ սիդէ՝ Պու էթտիքնիդ նէ՞ տիր՝ տէրսէ, Ինֆէնատիկ լազըմ ատը՝ տէյինիդ՝ օ տախի ան-
4 ընը հէման պուրայա կէօնտէրէ-
5 ճէք տիր՝ տէտի՝ Անլէր տախի կիտիպ՝ արփայը տըշարըտա գափուընըն եանընտա եօլ իւզէրինատ պաղը պուլուպ չէօզտիւլէր՝ վէ օրատա տու-
6 րանլարընն պա'զըտը անլէրէ՝ Արփայը չէօզմէքէ նէ՞ եափը յօրսընըդ՝ տէտիլէր՝ Անլէր տախի Ցիսուսըն էմր էթտիկի կիպի անլէրէ սէօյլէմէլէրիյ-
7 լէ՝ անլէրի պրագտըլար՝ վէ արփայը Ցիսուսա
8 կէթիրիպ՝ անընն իւզէրինէ էլպիսէլէրինի գօտարգ-
լարընտա՝ անընն իւզէրինէ պինտի՝ Զօգ քիսիները տախի էլպիսէլէրինի եօլա սէրտիլէր՝ վէ պա'զ-
լարը աղաճլարտան տալըր քէսիպ՝ եօլա տէօշէ-

9 յէրէք, էօնտէն կիտէնլէր վէ արտտան կէլէնլէր՝ Ովսաննա, Բատպրընն իսմիյլէ կէլէն միւպարէք օ-
10 ատն, [Բատպրընն իսմիյլէ] կէլէն փէտէրիմիզ Դաւիթին մէլէքութիւ միւպարէք օլսուն. Եիւճէլէր-
11 տէ Ովսաննա՝ տէյէրէք Նիտա էտէրլէր իսի՝ վէ Ցիսուս Երուսաղէմէ կէլիպ՝ հէյքէլէ կիրտի, վէ էթրաֆընտա հէր շէյէ նաղար գըլըպ՝ արթըդ վագըթ կէճ օլմաղլէ, օն իքիլէր իլէ պէրապէր Բեթանիայա չըգտը՝
12 Վէ էրթէսի կիւն Բեթանիատան չըգտըգլարընը-
13 տա աճըգտը՝ վէ ուզագտան իւզէրինատ եափրագլարտան պաշգա պիր չէյ պուլմատը, գիրա իննճիր վագթը տէյիլ իսի՝
14 վէ [Ցիսուս] անա խրիստոսէն՝ Պունտան պէօյլէ էպէտէն պիր քիմսէ սէնատէն միյվէ եէմէսին՝ տէտի. շակիրտլէրի տախի պունու իշիթտիլէր՝
15 Վէ Երուսաղէմի կէլտիքլէրինատ, Ցիսուս հէյքէլէ կիրիպ՝ հէյքէլտէ ախազ ու իթա էտէնլէրի չըգարմաղա պաշլատը, վէ սարրաֆլարըն փիշթախթալարընը, վէ կէօյէրճին սաթանլարըն իս-
16 քէմլէլէրինի ալթ իւսթ էթտի՝ վէ պիր քիմսէնին հէյքէլտէն պիր գապ կէչիրմէսինի պրագմազ
17 իսի՝ վէ թա'լիմ էտէրէք անլէրէ՝ Խանէմ ճիւմլէ միլլէթլէր իչիւն 'իպատէթխանէ թէսմիյէ օլունաճագ տըր՝ տէյիւ եազըլմըշ տէյի՞լ սի՝ Ֆագաթ սիզ անը հարամիլէր մաղարատ էթտինիդ՝ տէտի՝
18 վէ 'իւլէմա իլէ պաշ քեահինլէր պունու իշիթմէլէրիյլէ անը հէլաք էթմէյէ Ֆուրսաթ արարլար իսի. չիւնքի անտէն գօրգարլար իսի, գիրա պիւթիւն ճէմա'աթ անըն թա'լիմինատէն հայրան օ-
19 մուշ իսի՝ վէ ախշամ օլտըգտա չէհրատէն տըշարը չըգտը՝
20 Վէ սապահլայըն իննճիր աղաճընըն եանընտան

կէչէը իքէն, անը քէօքիւնատէն գուրումըշ կէօր-
21 տիւլէը։ Վէ Պետրոս Թէզէքքիւր էտէրէք անա՝
Էյ մաս՛ալիւմ, պագ լա՛նէթ էթտիկին ինճիր ա-
22 ղաճը գուրումըշ ուրը՝ ատտի, Յիսուս տախի ան-
լէրէ ճէվապէն ատտի քի՝ Ալլահա իմանընըզ օ-
23 սուն։ Զիրա հագիգաթէն սիզէ ատերիմ քի՝ Հէր
քիմ պու տաղա խիթապէն՝ Գալգ քէնարինկի ա-
նիզէ աթ՝ տէյիպ տէ գալպինտէ շիւպհէ էթմէյէ-
րէք, անճագ տէտիկ շէյլէրին վագը՝ օլաճաղընա
իման էտէրսէ, տէտիկ հէր նէ իսէ, անա վագը՝
24 օլաճագ ուրը։ Անըն իչիւն սիզէ ատերիմ քի՝ Տու՛ա
լէ տիլէտիկինիզ հէր շէյն ալաճաղընըզա ի՛թի-
25 գատ էտինիզ, վէ սիզէ օլաճագ ուրը։ Վէ տու՛ա-
յա տուրուրընըզտա էյէը պիր քիմսէ ՚ալէյհինտէ
պիր շէյինիզ վար իսէ, ՚ափվ էտինիզ. Թա քի
սէմավաթտա օլան փէտէրինիզ տախի սիզին
26 տուշլարընըզը սիզէ ՚ափվ էտէ։ Ամմա էյէը սիզ
՚ափվ էթմէզսէնիզ, սէմավաթտա օլան փէտէրի-
նիզ տախի սիզին տուշլարընըզը ՚ափվ էթմէյէճէք
տիր՝ տէտի։
27 Վէ Երուսաղէմէ կէլտիքլէրինտէ, քէնտի-
սի հէյքէլտէ կէզէր իքէն, պաշ քհահինլէր իլէ
՚իւլէմա վէ իխթիյարլար անըն եանընա կէլիպ,
28 Անա՝ Պունլարը նէ՞ սէլահիյէթիլէ իճրա էտիյօր-
սընըն, վէ պունլարը էթմէք սէլահիյէթինի սանա
29 քի՞մ վէրտի՝ տէտիլէր։ Յիսուս տախի անլէրէ ճէ-
վապէն՝ Պէն տախի սիզէ պիր շէյ սուա՞ալ էտէյիմ.
պանա ճէվապընը վէրտիյինիզ հալտէ, պէն տախի
պու շէյլէրի նէ սէլահիյէթիլէ իճրա էթտիկիմի սիզէ
30 սէօյլէրիմ. Յովհաննէսին վաֆթիզի սէմաատա՞ն
մը, Հօդսա ինսանտա՛ն մը իտի. պանա ճէվապ
31 վէրինիզ՝ տէտի։ Անլէր տախի քէնտի քէնտիլէ-
րինէ թէֆէքքիւր էտէրէք տէտիլէր քի՝ Էյէր
Սէմաատան ուսէք՝ նա նի՞չիւն անա ինանմատը-
32 նըզ՝ տէյճէք. Վէ էյէր՝ Ինսանտան տէսէք . . .

գավմտան գօրգարլար իտի. զիրա Ճիւմլէսի Յով-
հաննէսին ֆիլ հագիգէ փէյղամպէր օլտըղը ի՛թի-
33 գատընտա իտիլէր։ Օլ վագըթ Յիսուսա ճէվա-
պէն՝ Պիլմէյիդ՝ տէտիլէր։ Յիսուս տախի անլէրէ
ճէվապէն՝ Պէն տախի պու շէյլէրի նէ սէլահիյէթ-
լէ իճրա էթտիկիմի սիզէ սէօյլէմէմ՝ տէտի։

ՊԱՊ 12

1 Վէ անլէրէ թէմսիլաթլէ սէօյլէմէյէ պաշլատը։
Պիր ատամ պաղ տիւքիպ՝ էթրաֆընա չիթ չէվիր-
տի, վէ պիր մա՛աերէ գազըպ՝ գուլէ պինա էթ-
տի, վէ անը պաղճըլարընա թէսլիմ էտիպ՝ ղուբպէ-
2 թէ կիթտի։ Վէ վէվսիմինտէ, պաղճըլարտան պա-
ղընը մահսուլընտան ալմագ իւզրէ, պաղճըլարընա
3 պիր գուլ կէօնտէրտի։ Ամմա անլէր անը թուս-
4 թուպ տէօյէրէք՝ պօշ կէօնտէրտիլէր։ Վէ եինէ
անլէրէ պաշգա պիր գուլ կէօնտէրտի. անը տա-
խի թաշլայըպ պաշընը եարալայարագ՝ հագարէթ-
5 լէ կէօնտէրտիլէր։ Վէ թէքրար պաշգասընը կէօն-
տէրտի, անը տախի գաթլ էթտիլէր. վէ տահա
նիչէ քիմսէլէր չէօդէրտի իսէ տէ, պա՛գըլարընը
տէօյտիւլէր վէ պա՛գըլարընը գաթլ էթտիլէր։
6 Իմտի պիր սէվկիւլիւ օղլու տախի պուլունմաղլէ՝
Օղլըմա հիւրմէթ էտէրլէր՝ տէյէրէք, ճիւմլէսինտէ
սօնրա անը տախի եանլարընա կէօնտէրտի։
7 Լաքին օլ պաղճըլար պիրի պիրինէ, Պու՝ վարիս
տիր. կէլինիզ անը էօլտիւրէլիմ, վէ միրաս պի-
8 զիմ օլուր՝ տէտիլէր։ Վէ անը թութուպ՝ էօլ-
9 տիւրտիւլէր վէ պաղտան տըշարը աթտըլար։ Իմ-
տի պաղ սահիպլէ նէ՞ եափաճագ ուրը. կէլիպ օլ
պաղճըլարը հէլաք էտէճէք, վէ պաղը պաշգա
10 քիմսէլէրէ վէրէճէք տիր։ Եափուճըլարընը ըէտտ
11 էթտիքլէրի թաշ քէօչէ թաշը օլտու։ Պու՝ Րապպ
Թարաֆընտան օլտու, վէ կէօզլէրիմիզ էօնիւնտէ

'առճա՞իպ տիր՝ տէյիւ եազըլմըշ օլանը օգո՞ւմատը-
նըզ մը։
12 Վէ պու թէմսիլի քէնտիլերի հագդընտա սէօյ-
լէտիյինի անլատմալարըլյէ անը թուխմաղա ֆուր-
սաթ արատըլար իսկ տէ, ճէմա'աթտան գօրգ-
տըգլարընտան անը պրաղըպ կիթտիլեր։
13 Վէ անը քէլամլէ թուխմաղ իւզրէ, եանընա
ֆէրիսիլեր իլէ Հերովդէսիլերտէն պա'զըլարընը
14 կէօնտէրտիլեր։ Անլեր տախի կէլիպ անա՝ Էյ մու-
'ալիմ, սէնին հագդ օլուպ՝ քիմսէյի վազիֆէ կ-
տինմէտիյինի պիլիրիզ. զիրա ատէմլէրին խաթը-
նը սայմայրպ՝ Ալլահըն թարիգինի հագիգաթ իւզ-
րէ թա'լիմ էտէրսին. Գայսէրէ վէրկի վէրմէք
ճա՞իզ մի, եօգսա տէյի՛լ մի. վէրէլի՞մ մի, եօգ-
15 սա վէ՛րմէյէլիմ մի՝ տէտիլեր։ Ո տախի անլերին
միւրա՞ֆիյինի պիլմէքլէ, անլերէ՝ պէնի նի՞չիւն
թէճրիպէ էտիյօրսընըզ. պանա պիր տինար կէ-
16 թիրինիզ կէօրէյիմ՝ տէտի։ Անլեր տախի կէթիր-
տիլէր, վէ անլերէ՝ Պու սուրէթ վէ եազը քիմի՞ն
17 տիր՝ տէտիյինտէ, Գայսէրին՝ տէտիլեր։ Վէ Ցի-
սուս անլերէ ճէվապէն՝ Գայսէրէ տա՞իտ օլանը
Գայսէրէ, վէ Ալլահա տա՞իտ օլանը Ալլահա է տա
էտինիզ՝ տէտի. վէ անա թէ'աճճիւպ էթտիլեր։
18 Վէ՝ Գրյամէթ եօգ տըր՝ տէյէն սատուգիլեր
19 եանընա կէլիպ՝ անա սիւ՛ալ էտէրէք, Էյ մու-
'ալիմ, Մովսէս պիզէ՝ Էյէր պիր քիմսէնին գարն-
տաշը էվլատսըզ վէֆաթ էտէրէք զէվճէսինի թէրք
էտէրսէ, գարնտաշը անըն զէվճէսինի ալըպ՝ քէն-
սի գարնտաշընա զուրրիյէթ վէյտա էյլէսին՝ տէ-
20 յիւ եազտը։ Իմտի եէտի գարնտաշ վար իսի-
պիրինճիսի պիր զէվճէ ալտը վէ զիւրրիյէթ պրադ-
21 մայարադ վէֆաթ էյլէտի։ Իքինճիսի տախի մէզ-
պուրէյի ալըպ՝ զիւրրիյէթ պրադմայարադ վէֆաթ
22 էյլէտի։ քէզալիք Լյչիւնճիւսիւ պէօյլէ օլտու։ Պո-
տո-էբէր եէտիսի տախի մէզպուրէյի ալըպ՝ զիւր-

րիյէթ պրադմատըլար։ Ճիւմլէսինտէն տօկրա օլ
23 գարը տախի վէֆաթ էթտի։ Իմտի գըյամէթտէ,
գըյամ էթտիքլէրի զէմանը, անլերտէն հա՞նկըսը-
նըն զէվճէսի օլաճագ. չիւնքի եէտիսինին տախի
24 զէվճէսի օլտու՝ տէտիլեր։ Վէ Ցիսուս անլերէ ճէ-
վապէն՝ Ձէլալէթինիզ քիթապլարը վէ Ալլահընը
գուատրէթինի պիլմէտիյինիզտէն տէյի՞լ մի տիր։
25 Զիրա էօլուլերտէն գըյամ էթտիքլէրինտէ նէ՛
էվլէնմէք, նէ՛ տէ էվլէնտիրմէք վար տըր. անճագ
26 սէմավաթտա օլան մէլէքլեր կիպի տիրլեր։ Ամմա
էօլուլերին գըյամը խաւսուսընտա՝ Մովսէսին քի-
թապընտա, չալը ֆրգրտասընտա Ալլահընը անա
սէօյլէյիպ՝ պէն Աբրահամընը Ալլահը վէ Իսահագընը
Ալլահը վէ Յագոբընը Ալլահը իմ՝ տէտիյինի օգո՞ւ-
27 մատընըզ մը։ Ալլահ էօլուլերին Ալլահը օլմայրպ՝
հայաթտա օլանլարընը Ալլահը տըր. պու ճիհէթլէ
սիզ զիյատէսիյլէ զէլալէթտէ սինիզ՝ տէտի։
28 Վէ 'իւլեմատան պիրի կէլիպ՝ անլերին միւսա-
հէսինի իշիտէրէք, անըն անլերէ կիւզէլ ճէվապ
վէրտիյինի կէօրմէքլէ, անա՝ ձիւմլէ էմրլերին պի-
29 րինճիսի հա՞նկըսը տըր՝ տէյիւ սիւ՛ալ էթտի։ Վէ
Ցիսուս անա ճէվապէն՝ ձիւմլէ էմրլերին պիրինճի-
սի պու- տըր. Էյ Իսրայէլ, տինկլէ, Ալլահընըզ
30 Րապպ՝ Րապպը վահիտ տիր. Վէ Ալլահընկ օլան
Րապպը պիւթիւն գալպինկտէն վէ պիւթիւն ճա-
նընտան վէ պիւթիւն ֆիքրինկտէն վէ պիւթիւն
գուվվէթինկտէն սէվմէսին. պիրինճի էմր պու տըր.
31 Վէ պունա պէնզէր իքինճիսի չու տըր քի՝ Քօն-
շընկը քէնտինկ կիպի սէվմէսին. պունլարտան պէօ-
32 յիւք տիկէր պիր էմր եօգ տըր՝ տէտի։ Վէ օլ
'ալիմ անա՝ կիւզէլ, Էյ մու'ալիմ, հագիգաթ
իւզրէ սէօյլէտին, զիրա Ալլահ պիր տիր, վէ ան-
33 տէն զայրի եօգ տըր. Վէ անը պիւթիւն գալպտէն
վէ պիւթիւն 'ագլտան վէ պիւթիւն ճանտան վէ
պիւթիւն գուվվէթտէն սէվմէք, վէ գօնշըյը քէն-

տի կիսկի սեվմէք ճիւմլէ մուհրտագալարտան վէ
34 զէպիհէլէրտէն էյի տիր՝ տէտի։ Ցիսուս տախի ա-
նըն ՚ագիլանէ ճէվապ վէրտիյինի կէօրմէքլէ, Ա-
լահըն մէլէքիւթիւնտէն ուզագ տէյիլ սին՝ տէտի։
վէ անա արթըգ պիր քիմսէ սիւ՚ալ էթմէյէ ճէ-
սարէթ էտէմէտի։
35 Վէ Ցիսուս հէյքէլտէ թա՚լիմ էտէր իքէն ճէ-
վապ վէրիպ, ՚Իւլէմա նա՚սըլ Քրիստոս Դաւիթին
36 օղլու տըր՝ տէրլէր։ Զիրա Դաւիթ քէնտիսի Րուհ
իւլ Գուտսլէ տէտի քի, Բապպ Բապպըմա՝ Թա
պէն սէնին տիւշմէնլէրինի այագլարընկա պասամագ
37 էտինճէյէտէք սաղըմտա օթուր՝ պույուրտու։ Իմ-
տի Դաւիթ քէնտիսէ անա Բապպ տէտիյի հալտէ,
նա՚սըլ անըն օղլու օլուր՝ տէտի։ Վէ պիր չօգ ճէ-
մա՚աթ իսթէքլէ անը տինկլէր իտի։
38 Վէ աներէ թա՚լիմինտէ տէտի քի՝ կէնիշ էլալի-
39 սէ իլէ կէզմէք վէ չարշըլարտա սէլամլար, վէ
սինագօղլարտա պաշ քիւրսիւլէր վէ զիյաֆէթ-
լէրտէ պաշ սէտրլէր իսթէյէն ՚Իւլէմատան սա-
40 գընընըզ։ Պուննլար տուլ գարըլարըն էվլէրինի
եէյիպ՝ կէօսթէրիշ իչիւն ուզուն տու՚ալար էտէր-
լէր։ անլէր տահա շիտտէթլի ՚ազապա տիւշար օ-
41 լաճագ տըր։ Վէ Ցիսուս խազինէնին գարշըսընտա
օթուրուպ՝ ճէմա՚աթըն խազինէյէ նա՚սըլ ագչ
աթտըգլարընա նազար էտիյօր իտի։ Վէ չօգ զէն-
42 կինլէր չօգ աթտըլար։ Վէ պիր ֆագիր տուլ գա-
րը կէլիպ՝ պիր մանկըր գըյմէթինտէ իքի փուլ
43 աթտը։ Վէ շակիրտլէրինի չաղըրըպ անլէրէ՝ Հա-
գիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ պու ֆագիր տուլ
գարը խազինէյէ աթանլարընն ճիւմլէսինտէն զիյա-
44 տէ աթտը։ Զիրա ճիւմլէսի քէնտիլէրինն ֆազլա-
սընտան աթտըլար։ պու գարը իսէ քէնտի եօգ-
ուղընտան, հէր նէսի վար իսէ, պիւթիւն նաֆա-
գասընը աթտը՝ տէտի։

ՊՕ.Պ 13

1 Վէ քէնտիսի հէյքէլտէն չըգար իքէն, շակիրտ-
լէրինտէն պիրի անա՝ էյ մու՚ալլիմ, պագ, նա՚-
սըլ թաշլար վէ նա՚սըլ պինալար տըր՝ տէտի։
2 Ցիսուս տախի անա ճէվապէն՝ Պու պէօյիւք պի-
նալարը կէօրի՞յօր մը սըն։ Իըգըլմատըգ պիրի
պիրի իւզէրինտէ հիչ պիր թաշ գալմայաճագ տըր՝
տէտի։
3 Վէ Զէյթուն տաղընտա հէյքէլին գարշըսընտա
օթուրտըղընտա, Պետրոս իլէ Ցակոբոս վէ Ցով-
հաննէս վէ Անդրէաս անա թէնհաճա սիւ՚ալ է-
4 տիպ, Պու շէյլէրին նէ վէման վուգու՝ պուլաճա-
ղընը, վէ ճիւմլէ պու շէյլէրին իթմամ օլունա-
ճաղը վագթըն ՚ալամէթինի պիզէ սէօյլէ՝ տէտի-
5 լէր։ Ցիսուս տախի ճէվապա պաշլայըպ անլէրէ
տէտի քի՝ Սագընընըզ, սիզի քիմսէ իզլալ էթմէ-
6 սին։ Զիրա չօգ քիմսէլէր՝ Քրիստոս պէն իմ՝ տէյէ-
րէք, պէնիմ իսմիմլէ կէլիպ չօգ քիմսէլէրի իզլալ
7 էտէճէքլէր։ Վէ ճէնքլէր իլէ ճէնք թէվթուրըլա-
րը իշիթմէյինիզ վագըթ, միւզթարիպ օլմայասը-
նըզ, զիրա պունլար վուգու՝ պուլմագ կէրէք տիր։
8 Լաքին տահա նիհայէթ տէյիլ տիր։ Զիրա միլլէթ
միլլէթ ՚ալէյհինէ, վէ հիւքիւմէթ հիւքիւմէթ ՚ա-
լէյհինէ գալգըշըպ՝ նիչէ մահալլէրտէ զէլզէլէլէր
օլաճագ, վէ գըթլըգ իլէ իխթիլալլար օլաճագ։
9 պունլար էլէմլէրին իպթիտասը տըր։ Սիզ տախի
սագընընըզ, գիրա սիզի միլլէթ մէճլիսլէրինէ թէս-
լիմ էտէճէքլէր, վէ սինագօղլարտա տէօյիւլիպ՝
պէնիմ իչիւն վալիլէր վէ մէլիքլէր հուզուրընա,
անլէրէ շէհատէթ օլմագ իւզրէ, ճէլպ օլունաճագ-
10 սընըզ։ Վէ էվվէլա պէշարէթ ճիւմլէ միլլէթլէրէ
11 վա՚զ օլունմագ կէրէք տիր։ Վէ սիզի թէսլիմ
էթմէք իչիւն կէօթիւրտիւքլէրի վագըթ, էվվէլճէ
էնտիչէ էտիպ տէ՝ Նէ՛ սէօյլէյէլիմ՝ տէյիւ տիւ-

չհունձէլինիզ, լաքին օլ սա'աթտա սիզէ նէ վէրի-
լիրսէ, անը սէօյլէյինիզ. զիրա սէօյլէյէնլէր սիզ
12 տէյիլ սինիզ, անճագ Րուհ իւլ Գուաս տըր։ Իմ-
սի գարնտաշ գարնտաշը, վէ վէտաէր էվլատը էօ-
լիւմէ թէսլիմ էտէճէք, վէ էվլատ վալիտէյն ի-
13 զէրինէ գալգըպ՝ անլէրի դաթԼ էտէճէքլէր։ Վէ
իսմիմ իչիւն ճիւմլէ թարաֆընտան պուդղ օլու-
նաճագսընըզ. ամմա նիհայէթէ տէյին սապր է-
տէն խէլաս պուլուր։
14 Վէ Դանիէլ փէյղամպէր վասըթասըլէ խապէր
վէրիլէն խարապէյէթ ժէքրուհէսինին ճա՛իզ օլ-
մայան եէրտէ տուրտըղընը կէօրտիւյիւնիւզտէ,
(օզույան ակլասըն,) օ զէմանն նէհուտիյէտէ օ-
15 լանլար տաղլարա գաչըպ, Տաամտա օլան խանէյէ
էնմէսին, վէ խանէսինտէն պիր շէյ ալմադա իչէրի
16 կիրմէսին, Թարլատա օլան տախէ լիսպասընը ալ-
17 մադա կէրի տէօնմէսին։ Վէ վա՛յ օլ կիւնլէրտէ
18 համիլէ վէ էմզիքլի օլանլարա։ Վէ ֆիրարընըզ
գըշա թէսաատիւֆ էթմէսին տէյիւ տուա էտինիզ.
19 Զիրա Ալլահընն խալգ էյլէտիյի խիլգաթընն իպթի-
տասընտան պու անէտէք միսլի վուգուա՝ պուլմա-
մըշ վէ ասլա պուլմայաճագ շիտատէթլի մուզայա-
20 գա օլ կիւնլէրտէ օլաճագ տըր։ Վէ էյէր Բապպ օլ
կիւնլէրի գըսաաթմասա իտի, հիչ պիր պէշէր գուր-
թուլմազ իտի. լաքին ինթիխապ էթտիյի միւնթէ-
խապլար իչիւն օլ կիւնլէրի գըսաաթմըշ տըր։
21 Վէ օ զէմանն էյէր պիր քիսէ սիզէ՝ Իշթէ Մէսիհ
պուրատա, եախօտ՝ Իշթէ օրատա տըր՝ ինանըմ-
22 յասընըզ։ Զիրա եալանճը մէսիհլէր վէ եա-
լանճը փէյղամպէրլէր զուհուր էտիպ, միւճիզլէր
օլսա՝ միւնթէխապլարը պիլէ իզլալ իչիւն 'ալա-
23 մէթլէր վէ միւ'ճիզլէր իճրա էտէճէքլէր։ Ամմա
սիզ սագընընըզ. իշթէ սիզէ ճիւմլէսինի էվվէլա
խապէր վէրիյօրըմ։
24 Լաքին օլ կիւնլէրտէ օլ մուզայագաատտէն սօնրա

կիւնէշ գարարընպ՝ այ քէնտի զիյասընը վէրմէյէ-
25 ճէք տիր։ Վէ կէօքտէքլի եըլընըզլար տիւչիւպ՝
սէմաավաթտա օլան գուվվէթլէր սարսըլաճագ տըր։
26 Վէ օ զէման Իսպն իւլ Ինսանը պուլութլարտա 'ա-
զիմ գուվվէթ վէ ճէլալէթլէ կէլիր կէօրէճէքլէր։
27 Օ զէման մէլէքլէրինի կէօնտէրիպ՝ քէնտի միւն-
թէխապլարընը տէօրթ րիւզկեարտան, եէրին ու-
ճընտան թա կէօյիւն ուճընտէք ճէմ' էտէճէք
28 տիր։ Ինճիր աղաճընտան թէմսիլ էօյրէնինիզ. ա-
նըն տալլարը եումշայըպ՝ եավրաղ սիւրմէյէ պաշ-
լատըղը վագըթ, եազ եագըն օլտըղընը անկար-
29 սընըզ։ Փէզալիք սիզ տախի պուննարընն վուգու'
պուլտըղընը կէօրտիւյիւնիւզտէ, եագընն, հէման
30 գափուլարտա օլտըղը մա'լիւմիւնիւզ օլա։ Հագի-
գաթէն սիզէ տէրիմ քի, պուննարընն ճիւմլէսի վու-
գու' պուլմայընճա պու նէսլ կէչմէյէճէք տիր։
31 Կէօք իլէ եէր զա՛իլ օլուր, ամմա պէնիմ սէօզ-
32 լէրիմ ասլա զա՛իլ օլմայաճագ տըր։ Ամմա օլ
կիւն վէ սա'աթ հագգընտա փէտէրտէն մա'տա
պիր քիմսէնինն վէ սէմաատա օլան մէլէքլէրինն վէ
33 հաթթա Օղլըն տախի մա'լիւմաթը եօգ տըր։ Սա-
գընընըզ, ույանըգ տուրուպ տու'ա էտինիզ. զի-
րա օլ վագթըն նէ' զէման կէլէճէյինի պիլմէզսի-
34 նիզ։ Նիճէ քի ղուրպէթ կիտէն պիր ատամ խա-
նէսինի պրագարագ, գուլլարընա իշլէրինինն իտա-
րէսինի, վէ հէր քէս քէնտի իշինի թախսիս է-
տիպ՝ գափուճընյա տախի ույանըգ տուրմասընը
35 թէնպիհ էտէր։ Իմտի ույանըգ տուրընըզ. զիրա
խանէ սահիպինինն նէ' զէման՝ ախշամ եա կէճէ
եարընսը եա խօրօս էօթտիյիւնտէ եա սապահլա-
36 յըն կէլէճէյինի պիլմէզսինիզ։ Օլմայա քի անսըզըն
37 կէլիպ՝ սիզի ույգուտա պուլա։ Վէ սիզէ սէօյլէ-
տիյիմ շէյլէրի ճիւմլէյէ սէօյլէրիմ, Ույանըգ տու-
րընըզ։

ՊԱՊ 14

1 Վէ պասէք վէ Ֆէթիր պայրամը իքի կիւն սօնրա վուգու՝ պուլմագ իւզրէ իքէն՝ պաշ քհահինլէր
իլէ ՚իւլէմա անը հիլէ իլէ թուրթուպ գաթլ էթ-
2 մէյէ Ֆուրսաթ արարլար իտի։ Ֆագաթ՝ խալգ ա-
րասընտա վէլվէլէ օլմամագ իչիւն պայրամտա օլ-
մասըն՝ տէտիլէր։
3 Վէ Ցէսու Բեթանիատա, ճիւզամը Սիմոնըն
խանէսինտէ օլուպ սօֆրատա օթուրուր իքէն՝
էլինտէ պիր շիշէ դիգըյմէթ խալիս նարտին հաղը
օլարագ պիր գարը կէլտի. վէ շիշէյի գըրըպ՝ անըն
4 պաշը իւղէրինէ տէօքտիւ։ Վէ պա՚զը քիմսէլէր
տէրուննէլէրինտէն կիւճէնիպ՝ Պու հադ նի՞չիւն իս-
5 րաֆ օլուննուս։ Չիրա պու էտը իւչ եիւզ տինար-
տան զիյատէյէ սաթըլըպ էէյհէնէ Ֆագիրլէրէ վէ-
րիլէ պիլիր իտի՝ տէյէրէք մէրգումէյի Թա՚զիր
6 էթտիլէր։ Յաքին Ցիսուս՝ Պրագընըզ, նի՞չիւն ա-
նը պիհուդուր էտիյօրսընըզ։ պանա կիւզէլ պիր
7 իշ իշլէտտի։ Չիրա Ֆագիրլէր տա՚իմա սիզինլէ
պէրապէր պուլունուպ՝ իսթէտիյինիզ վագըթ ան-
լէրէ էյիլիք էտէ պիլիրսինիզ։ ամմա պէն տա՚իմա
8 սիզինլէ պէրապէր տէյիլ իմ։ Մէրգումէ էլինա-
տէն կէլտիյինի իճրա էտէրէք ճէնէտիմի տէՖնի
9 օլուննասը իչիւն էվվէլճէ մէտհ էթտիւ։ Հագիգա-
թէն սիզէ տէրիմ քի՝ պու պէշարէթ պիւթիւն
տիւննէնանըն հէր ներէրինտէ վա՚դ օլուննուր իսէ,
պու խաթունընն էթտիյի տախի թիդգիսարը իչիւն
բիլմայէթ օլուննաճագ տըր՝ տէտիւ։
10 Վէ օն իքիլէրտէն պիրի օլան Իսկարիովտլը Ցու-
դա պաշ քհահինլէրէ ան թէսլիմ էթմէք իւզրէ
11 հանլարընա կիթտիւ։ Անլէր տախի պուննու իշիթ-
տիքտէ, սէվինէրէք անա ագդէ վէրմէյի վա՚տ
էթտիլէր։ օ տախի անը թէսլիմ էթմէյէ ույղուն
պիր վագըթ արար իտի։

12 Վէ Ֆէթիր կիւնլէրինին պիրինճիսինտէ, հա՚նի
պասէք գուրպանընը զէպհ էթտիքլէրի զէմանը,
շակիրտլէրի անա՝ Պասէք թա՚ամընը նէմէք իչիւն
նէ՞րէտէ իսթէրսին՝ քի կիտիպ սանա հազըրլայա-
13 լըմ՝ տէտիլէր։ Վէ շակիրտլէրինտէն իքիսինի
կէօնտէրիպ անլէրէ՝ Շէհրէ կիտինիզ, վէ պիր տէս-
թի սու կէօթիւրէն պիր ատէմ սիզէ րաստ կէլէ-
14 ճէք։ անընն արտընճա կիտիպ, Նէրէյէ կիրէրսէ,
խանէ սահիպինէ տէյինիզ քի, Մա՚լիմ՝ Շա-
կիրտլէրիմ իլէ պէրապէր պասէքի նէյճէյիմ օտա
15 նէ՞րէտէ տիր՝ տէյօր։ Օ տախի սիզէ տէօշէնմիշ, հա-
զըր, պիր պէօյիւք Ֆէվգանի օտա կէօսթէրճէք։
16 պիղէ օրատա հազըր էտինիզ՝ տէտի։ Վէ շակիրտլէրի
չըգըպ շէհրէ կիթտիլէրինտէ, անընն քէնտիլէրէ
տէտիյի կիպի պուլմազլէ պասէքի հազըրլատըլար։
17 Օ տախի ախշամ օլտըգտա՝ օն իքիլէր իլէ պէ-
18 րապէր կէլտի։ Վէ անլէր սօֆրատա օթուրուպ
Թա՚ամ էտէր իքէն, Ցիսուս՝ Հագիգաթէն սիզէ
տէրիմ քի, սիզտէն պիրի, հա՚նի պէնիմ իլէ
Թա՚ամ էտէն, պէնի էլէ վէրճէք տիր՝ տէտի։
19 Անլէր տախի միւքէտտէր օլմագա վէ պիրէր պի-
րէր աննա՝ Պէ՞ն մի իմ, վէ պաշգասը՝ Պէ՞ն մի իմ՝
20 տէմէյէ պաշլատըլար։ Օ տախի անլէրէ ճէվապէն՝
Օն իքիլէրտէն պիրի, հա՚նի պէնիմ իլէ սահանա
21 էլինէ պաթըրան տըր։ Վագա՚ա Իսկն իւլ ինսան
քէնտի հագգընտա եազըլմըշ օլտըգը իւզրէ կի-
տէր։ լաքին վա՚յ օլ ատէմէ քի՝ անըն էլիյլէ Իսկն
իւլ ինսան էլէ վէրիլիր։ օլ ատէմ ոօղմամըշ օլ-
սա իտի, քէնտիսինէ խայրլը օլուր իտի՝ տէտի։
22 Վէ անլէր Թա՚ամ էտէր իքէն՝ Ցիսուս էքմէք
ալտը վէ պէրէքէթ տու՚ասը օգուտըգտան սօնրա
վէրէլէտտի, վէ անլէրէ վէրիպ՝ Ալընըզ, [խէյինիզ,]
23 պու պէնիմ ճէսէտիմ տիր՝ տէտի։ Վէ քհասէյի
ալտը շիւքր էթտիքտէն սօնրա, անլէրէ վէրտի,
24 ճիւմլէսի տախի անտէն իչտիլէր։ Վէ անլէրէ՝ Պու

պէնիմ գանըմ, եա՛նի չօգ քիմսելէր իչիւն տէօ-
25 քիւլէն եէնի ՚ահտըն գոնը տըր։ Հագիգաթէն
սիզէ տէրիմ քի՝ թա ան ը Ալլահըն մէլէքլիթիւն-
տէ թաղէ օլարագ իչէճէյիմ կիւնէ տէյին, արթըգ
26 ասմանըն մահսուլընսան իչմէյէճէյիմ՝ տէտի։ Պա՛-
աէհու անլէր իլահի օգուչուգ՝ Զէյթուն տաղընա
չըգտըլար։
27 Վէ Ցիսուս անլէրէ՝ ձիւմլէնիզ պու գէճէ պէնիմ
հագգընսա սիւրչէճէքսինիզ, գիրա՝ Զօպանը վու-
րաճաղըմ, վէ գոյունլար տաղըլաճագ տըր՝ տէյիւ
28 եազըլմըշ տըր։ Լաքին պէն գըյամ էթտիքտէն
սօնգրա սիզտէն էվվէլ Գալիլեայա կիտէճէյիմ՝ տէ-
29 տի։ Վէ Պետրոս անա՝ էյէր ձիւմլեալ սիւրչէլէր
30 պիլէ պէն սիւրչվէմ՝ տէտի։ Վէ Ցիսուս անա՝
Հագիգաթէն սանա տէրիմ քի՝ պու կիւն հէման
պու գէճէ խօրօս իքի քէրըէ էօթմէզտէն էվվէլ,
սէն պէնի ուչ քէրըէ ինքար էտէճէքսին՝ տէտի։
31 Ո տաճի՝ էյէր պաննա սէնինի իլէ պէրապէր էօլ-
մէք լազըմ կէլսէ պիլէ, սէնի ասլա ինքար էճէ-
մէմ՝ տէյէրէք թէ՛քիտ էյլէտի։ Քէզալիք ճիւմլէ-
սի տաճի պէօյլէ տէտիլէր։
32 Վէ Գեթսեմանի նամ՝ պիր մահալէ կէլտիքլէ-
րինտէ, շագիրտլէրինէ՝ Պէն տու՛ա էտինճէյէ տէ-
33 յին սիզ պուրատա օթուրընըզ՝ տէտի։ Վէ Պետ-
րոս վէ Ցագոբոս իլէ Ցովհաննէսի պէրապէր ալըպ՝
34 հայրան վէ մահզուն օլմաղա պաշլատը։ Վէ անլէ-
րէ՝ ձանըմ էօլիւմ տէրճէսինինէ վիւքէտտէր տիր.
35 պուրատա գալըպ, ուչանըգ տուրընըզ՝ տէտի։ Վէ
պիր աղ իլէրի վարըպ՝ եէրէ գափանտը, վէ էյէր
վիւմքինի իսէ քէնտիսինտէն պու սա՛աթ կէչսինի՝
36 տէյիւ տու՛ա էտէրէք տէտի քի։ Ապպա փէտէր,
սէնինի ՚ինանմընտէ հէր շէյ վիւմքինտիր. պու քա-
սէյի պէնտէն կէչիր. լաքին պէնիմ իսթէտիյիմ
37 տէյիւ, անճաղ սէնինի էնէրէյէն օլսուն։ Վէ կէ-
լիպ անլէրի ույգուտա պուլմաղէ, Պետրոսա՝ էյ

Սիմոն, ույո՞ւյօր մը սըն. պիր սա՛աթ ույանըգ
38 տուրա՞մատըն մը։ Իղվայա տիւշմէմէք իչիւն ու-
յանըգ տուրուպ տու՛ա էտինիզ. վագա՛ա րուհ
39 հազըր, ամմա թէն զա՛իֆ տիր՝ տէտի։ Վէ թէքրար
կիտիպ՝ հէման օ սէօզիւ սէօյլէյէրէք տու՛ա
40 էյլէտի։ Վէ ՚ավտէթ էտիպ՝ եինէ անլէրի ույգու-
տա պուլտու, գիրա կէօզլէրի աղըրլաշմըշ իտի,
վէ անա նէ ճէվապ վէրէճէքլէրինի պիլմէզլէր իտի։
41 Վէ իւչիւնճիւ քէրըէ կէլիպ անլէրէ՝ Արթըգ ու-
յույուպ իսթիրահաթ էտինիզ. քիֆայէթ էտէր,
սա՛աթ կէլտի. իշթէ Իպն իւլ ինսան կիւնահքէար-
42 լարընն էլինէ թէսլիմ օլունույօր։ Գալգընըզ կի-
տէլիմ. իշթէ պէնի էլէ վէրըն եազլաշտը՝ տէտի։
43 Վէ օ տաճա սէօյլէր իքէն, տէր ՚ազապ օն ի-
քինճէտէն պիրի օլան Ցուդա, պաշ քահինլէր իլէ
՚իւլէմա վէ իհթիյարլար թաբաֆընսան՝ գիլիճը
վէ սօփալը վաֆիր խալգ անընն իլէ պէրապէր օ-
44 լարագ կէլտի։ Վէ անը էլէ վէրըն անլէրէ իշա-
րէթ վէրիպ՝ Քիմի էօփէր իսէմ՝ օ տըր, անը
Թութընըգ վէ սիգգաթլէ կէօթիւրիւնիւզ՝ տէմիշ
45 իտի։ Վէ կէլտիկինտէ անա հէման եազլաշըպ՝
46 Րապպի, Րապպի՝ տէյէրէք անը էօփտիւ։ Անլէր
տաճի անընն իւզէրինէ էլլէրինի սալըպ Թութը-
47 լար։ Վէ հազըր պուլունանլարտան պիրի գիլիճը-
նը չէքիպ վէ քահինի ի ա՛զամընն պէնտէսինէ վու-
48 րուպ՝ գուլաղընը քէստի։ Վէ Ցիսուս անլէրէ խի-
թապէն՝ Պէնի Թութմագ իչիւն հարամի՞ իւզէրինէ
49 կէլիր կիպի սի գիլիճը վէ սօփալը չըգտընըզ։ Հէր
կիւն հէյքէլտէ թա՛լիմ էտէրէք եանընըզտա պու-
լունուր իտիմ, վէ պէնի Թութմատընըզ. ամմա
քիթապլար իթմամ օլունմագ կէրէք տիր՝ տէտի։
50 Ու վագըթ ճիւմլէսի անը պրագըպ գաչտըլար։
51 Վէ անընն արտը սըրա չըփլագ ճէսէտի իւզէրինէ
քէթէն պեզի սարընմըշ պիր նէվճիվան կիտիյօր
52 իքէն, եիկիթլէրը անը Թութտըլար։ Ո տաճի քէ-

թէն պէղինի պրատգըպ՝ անլէրտէն չըփլագ գալըր։
53 Վէ Յիսուսը քեահին ի ա՛զամըն հուզուրըննա
կէօթիւրտիւլլեր. վէ պուննուն եանընա ճիւմլէ պաշ
քեահիններէր իլէ լխթիյարլար վէ ՚իւլէմա ճէմ՛ օլ-
54 տրլար։ Վէ Պետրոս ուզագտան քեահին ի ա՛զա-
մըն հավլուսընըն իչէրիսինէտէք անըն արտընձա
կիտիպ՝ խրտվէթ քեարլար իլէ պէրապէր օթու-
55 րարագ աթէչ եանընտա ըսընըյօր իտի։ Վէ պաշ
քեահիններէր իլէ պիւթիւն մէլլէթ մէճլիսի Յիսուսըն
դաթլի իչիւն ՚ալէյհինէ չէհատէթ արատրլար իսէ
56 տէ, պուլամատրլար։ Զիրա անըն ՚ալէյհինտէ նիչէ
քիմսէլլեր եալան չէհատէթ էթտիլլեր իսէ տէ, չէ-
հատէթլերի պիրի պիրինէ մուվաֆըգ տէյիլ իտի։
57 Վէ սա՛զլարը գալգըպ ՚ալէյհինտէ եալան չէհատէթ
58 էտէրէք, Պու աատէմին՝ էլ իլէ եափըլմըշ շու հէյ-
քէլի եըգըպ, իչ կիւնտէ՝ էլ իլէ եափըլմամըշ պիր
պայրիսինի պինա էտէճէյիմ, տէտիկինի իչիթտիք՝
59 տէտիլլեր։ Վէ պու վէճհլէ տախի չէհատէթլերի
60 պիրի պիրինէ մուվաֆըգ տէյիլ իտի։ Վէ քեա-
հին ի ա՛զամ օրթատա այաղա գալգըպ Յիսուսա՝
Հիչ պիր ճէվապ վէրմէ՞զ մի սին. պուննլար սէնին
՚ալէյհինտէ նէ՞ չէհատէթ էտիյօրլար՝ տէյիւ սիւ-
61 ՚ալ էթտի։ Ո տախի սիւքիւթ էտէրէք՝ հիչ պիր
ճէվապ վէրմէմէյէլլէ, քեահին ի ա՛զամ թէքրար՝
Քրիստոս իպն իւլ Մէսպարէք սէ՞ն մի սին՝ տէյիւ
62 անա սիւ՛ալ էթտի։ Յիսուս տախի՝ Պէն իմ, վէ
Իպն իւլ Ինսանը Գուտրէթին սաղընտա օթու-
րուր, վէ կէօյիւն պուլութլարըյլէ կէլիր կէօրէ-
63 ճէքսինիզ՝ տէտի։ Իմտի քեահին ի ա՛զամ քէնտի
էսլափընը եըրթըպ՝ Արթըգ պիզէ շահիտլեր նէ՞
64 լազըմ. Քիւֆրիւնիւ իչիթտինիզ. սիզէ նա՞սըլ
կէօրիւնիւր՝ տէտի։ Անլէրին ճիւմլէսի տախի՝ Իօ-
լիւմէ մէուսթահագգ սըր՝ տէյիւ անը հիւքմ էթ-
տիլլեր։
65 Վէ սա՛զլարը անըն իւզէրինէ թիւքիւրմէյէ,

վէ եիւզիւնիւ էօրթիւպ՝ անա եումրուգ վուրա-
րագ՝ փէյղամպէրլիք էյլէ՝ տէվէյէ պաշլատրլար։
Խրտվէթ քեարլար տախի անա սիլլէ վուրտրլար։
66 Վէ Պետրոս աշաղրտա հավլուտա իքէն, քեա-
67 հին ի ա՛զամըն ճարիյէլէրինտէն պիրի կէլիպ, Պետ-
րոսը ըսընըր կէօրտիւյիւնտէ անա պագըպ՝ Սէն
տախի Նազարէթլի Յիսուս իլէ պէրապէր իտին՝
68 տէտի։ Լաքին օ՝ Նէ՛ սէօյլէտիյինի պիլմէմ վէ
անլատամ՝ տէյէրէք, ինքեար էթտի։ Վէ տրլա-
69 ըրյա տէհլիզէ չըգտրգտա՝ խօրօս էօթտի։ Վէ
ճարիյէ եինէ անը կէօրմէքլէ, օրատա տուրանլա-
70 րա՝ Պու անլէրտէն տիր՝ տէվէյէ պաշլատը. Ո տա-
խի թէքրար ինքեար էթտի։ Վէ պիր միւտտէթ
սօնրա, եինէ օրատա տուրանլար Պետրոսա՝ Ա-
հիհէն անլէրտէն սին, զիրա Գալիլեացը սըն վէ
71 սէօյլէյիշինի պէնզէյօր՝ տէտիլէր։ Ո իսէ՝ Պու տէ-
տիյինիզ ատէմի թանըմամ՝ տէյէրէք պէտ տու՛ա
72 վէ եէմին էթմէյէ պաշլատը։ Վէ իքինճի քէրրէ
խօրօս էօթտի։ Վէ Պետրոս Յիսուսըն քէնտինէ՝
Խօրօս իքի քէրրէ էօթմէզտէն սէն պէնի իչ
քէրրէ ինքեար էտէճէքսին՝ տէտիյի սէօզիւ խաթ-
րընա կէթիրմէքլէ, աղլամաղա պաշլատը։

ՊԱՊ 15

1 Վէ սապահ օլտրըր կիպի, պաշ քեահիններէր, իխ-
թիյարլար վէ ՚իւլէմա իլէ վէ պիւթիւն մէլլէթ
մէճլիսի միւշավէրէթ էտիպ՝ Յիսուսը պաղլատրգ-
տան սօնրա կէօթիւրիւպ Պիղատոսա թէսլիմ էթ-
2 տիլլեր։ Վէ Պիղատոս անա՝ Եէհուտիլէրին մէլիյի
սէ՞ն մի սին՝ տէյիւ սիւ՛ալ էթտի։ Ո տախի անա
3 ճէվապէն՝ Սէօյլէտիյինի կիպի տիր՝ տէտի։ Վէ պաշ
քեահինլէր անը չօգ չէյլէրտէն տօլայը իթթիհամ
4 էթտիքլէրինտէ, Եինէ Պիղատոս անա սիւ՛ալ է-
տէրէք՝ Հիչ պիր ճէվապ վէրմէ՞զ մի սին։ պագ։

'աւէյհինէտէ նէ՛ գատաւր շէյլէր՝ չէհատէթ էտիյօր-
5 լար՝ տէտի՝ Վէ Ցիսուս արթըգ հիչ պիր ճէվապ
վէրմէմէքլէ՝ Պիղատոս թէ՛աճճիւպ էթտի՝
6 Վէ հէր պայրամտա անլէրին թալէպ էթտիք-
7 լէրի պիր մահպուսը սալը վէրիյօր իտի՝ Վէ իմ-
թիլալ էսնասընտա գաթլ ֆի՛իլինտէ պուլունուպ՝
ֆիթնէ չըգարան ըէֆիգլէրի իլէ պէրապէր մահ-
պուս օլան Բարաբբա նամընտա պիր քիմսէ վար
8 իտի՝ Վէ խալգ պաղըրըպ՝ քէնտիլէրէ օլան 'ա-
տէթինին իճրասընտա պուլունմասընը թալէպ էթ-
9 մէյէ պաշլատը՝ Վէ Պիղատոս անլէրէ ճէվապէն՝
Սիզին իչիւն Եէհուտիլէրին մէլիյինի սալը վէրմէմի
10 իսթէ՞ր մի սինիզ՝ տէտի՝ Չիրա պաշ քեահինլէրին
անը հասէտտէն նաչի թէսլիմ էթտիքլէրինի պի-
11 լիր իտի՝ Լաքին պաշ քեահինլէր անըն եէրինէ
քէնտիլէրի իչիւն Բարաբբայը սալը վէրմէսինի ը-
12 ճէպ էր՞դ է՞ղբ խալգը թահրիք էթտիլէր՝ Վէ
Պիղատոս թէքրար անլէրէ ճէվապէն՝ Էօյլէ իսէ
Եէհուտիլէրին մէլիյի տէտիյինիզ քիմսէյէ նէ՞ եափ-
13 մասը իսթէրսինիզ՝ տէտի՝ Անլէր տախի՝ Անը
14 սալպ էյլէ՝ տէյիւ թէքրար նէիտա էթտիլէր՝ Լա-
քին Պիղատոս անլէրէ՝ Նա նէ՞ քէօթիւլիւք իշլէ-
միշ տիր՝ տէտի իսէ տէ, անլէր՝ Անը սալպ էթ՝
15 տէյէրէք տահա զիյատէ նէիտա էյլէտիլէր՝ Վէ Պի-
ղատոս խալգը խօշնուտա էթմէք իսթէմէքլէ, ան-
լէր իչիւն Բարաբբայը սալը վէրտի, վէ Ցիսուսը
տէօյտիւքտէն սօնրա՝ սալպ օլունմագ իչիւն թէս-
լիմ էթտի՝
16 Վէ 'ասքէրլէր անը տիվանն մահալի օլան հավլու
իչէրիսինէ կէօթիւրիւպ՝ պիւթիւն պէօլիւչիւ ճէմ'
17 էթտիլէր՝ Վէ անա էրղավանի խիլ'աթ կիյատիրտի-
լէր՝ վէ տիքէնտէն պիր թաճ էօրմէպ պաշընա
18 գօտըլար՝ Վէ՝ Սէլամ սանա, էյ Եէհուտիլէրին
մէլիյի՝ դէյէրէ՛ տնը սէլամլամաղա պաշլատըլար՝
19 Վէ գամըշլէ անըն պաշընա վուրուպ՝ իւզէրինէ

Թիւքիւրիւլլէր՝ վէ տիզ չէօքիւպ անա թէմէննա
20 էտէրլէր իտի՝ Վէ անը իսթիհզա էթտիքտէն սօնր-
րա՝ իւզէրինտէն էրղավանի խիլ'աթը չըգարըպ՝
անա քէնտի էլպիսէսինի կիյատիրտիլէր՝ վէ խաչա
կէրմէք իչիւն տըշարըյա կէօթիւրտիլէր՝
21 Վէ Աղէքսանդրոս իլէ Ռուֆոսընն փէտէրի Սի-
մոն նամընտա կիւրենէլի պիր քիմսէ Թարլատան
կէլիպ՝ կէչէր իքէն՝ պունու անըն խաչընը թա-
22 շըմաղա իճպար էթտիլէր՝ Վէ անը Գաֆա եէրի
Թէրճէմէ օլունան Գողգոթա նամ մահալէ կէօ-
23 թիւրտիւքլէրինտէ՝ Անա իչմէյէ միւրը ի սաֆի
իլէ գարըշմըշ չէրապ վէրտիլէր՝ ամմա գապուլ
24 էթմէտի՝ Վէ անը խաչա կէրտիքտէն սօնրա՝ հէր
քէսին հիսսէսի մա'լում օլմագ իւզրէ գուր'ա ա-
25 թարագ էլպիսէսինի թագսիմ էթտիլէր՝ Վէ անը
26 խաչա կէրտիքլէրի վագըթ սա'աթ իւչ իտի՝ Վէ
անընն ճիւրմ եաֆթասը՝ ՆԷՀՈՒՏԻԼԷՐԻՆ ՄԷԼԻԹԻ՝
27 տէյիւ իւզէրինտէ եազըլմըշ իտի՝ Վէ պիրի սա-
ղընտա վէ պիրի սօլընտա անընն իլէ պէրապէր իքի
28 հարամի խաչա կէրտիլէր՝ Վէ՝ Մ'իւճրիմլէր սըրա-
սընտա 'ատտ օլունտու՝ տէյիւ եազըլմըշ օլան իթ-
մամ օլունտու՝
29 Վէ եանընտան կէչէնլէր պաշլարընը սալլայըպ
անա քիւֆր էտէրէք՝ Վա՛յ հէյքէլ եըգըպ իւչ
30 կիւնտէ պինա էտէն՝ Քէնտինի գուրթար վէ խաչ-
31 տան էն՝ տէրլէր իտի՝ Քէզալիք պաշ քեահինլէր
իլէ 'իւլեմա քէնաի արալարընտա իսթիհզա է-
տէրէք՝ Պաշգալարընը գուրթարտը՝ քէնտիսինի
32 գուրթարմաղա գատիր տէյիլ տիր՝ Իսրայէլին մէ-
լիյի Քրիստոս շիմտի խաչտան էնսին՝ պիզ տախի
կէօրիւպ իննանալըմ՝ տէրլէր իտի՝ Անընն իլէ պէ-
րապէր սալպ օլունանլար տախի անա չէթմ էտէր-
լէր իտի՝
33 Վէ սա'աթ ալթըյա կէլտիքտէ՝ թա սա'աթ
տօգուղա գատար պիւթիւն երը իւզէրինտէ գա-

34 բանըզ օլաու՝ վէ սա՛աթ սօգուզաա Յիսուս
եւ-քսէ-ք սէալէ Ֆէրեաա էտիպ՝ էլօի, էլօի, լ՞մա
սապագթանի, եա՞նի թէրճէմէ օլունտըգաա՝ Էյ
Ալլահըմ, էյ Ալլահըմ, պէնի նի՞չիւն թէրք էթ-
35 տին՝ ատ՛ու՝ վէ օրաաա տուրանլարըն պա՛զըսը
պուննու իչիթտիքտէ՝ իչթէ եղիայը չաղըրըյօր՝
36 ատ՛ուիլէր՝ վէ պիրի սէյիրտիպ սիրքէ իլէ պիր
սիւնկէր սօլաուրաու, վէ պիր գամըշա թագըպ՝
Պրագընըզ պագալըմ եղիա անը էնաիրմէյէ կէ-
լի՞ր մի՝ տէյէրէք աննա իչիրտու՝
37 վէ Յիսուս եւ-քսէ-ք սէալէ Ֆէրեաա էտիպ՝
38 թէալիմ ի րուհ էթտու՝ վէ հէյքէլին փէրատէսի հօ-
գարըտան աչաղըյա գաատր եըրթըլըպ իքի չագ
39 օլաու՝ վէ գարշըսընտաա տուրան եւուզ պաշը ա-
նըն պէօյլէ Ֆէրեաա էտիպ թէալիմ ի րուհ էթ-
տինին կէօրաիւյիւնաէ, Հագիգաթէն պու ատէմ
40 Իպն Ուլլահ իտի՝ ատ՛ու՝ վէ ուզագտան նազար
էտէն նիսլան տախ պուլուննուպ՝ արաբարընտա
Մագդաղալը Մարիամ վէ քիւչիւք Յակոբոս իլէ
Յովսէսին վալիտէսի Մարիամ վէ Սողոմէ տախ
41 վար իտի՝ Գէնտիսի Գալիլեաատա իքէն տախ մեր-
դումէլեր անըն արտընճա կիտիպ աննա խըտմէթ
էտէրլէր իտի՝ վէ անըն իլէ պէրապէր երուսաղէ-
մէ չըգմըշ օլան պաշգա չօգ նիսլան տախ վար
իտի՝
42 վէ ախշամ օլտըգտա, թէտարիք, եա՛նի ատպթ-
43 տէն էվվէլ օլան կիւն օլմաղլէ, Շուրա ա՛զասընտ-
տան օլուպ՝ միւ՛թէպէր վէ մէլէքիւթ Ուլլահա
մուհթաջըր պուլունան Արիմաթիալը Յովսէփ կէ-
լիպ՝ ճէսարէթլէ Պիղատոսըն եանընա կիրէրէք՝
44 Յիսուսըն ճէսէտինի թալէպ էյլէտի՝ վէ Պիղատոս
անըն վէֆաթ էթմիշ օլտըղընա թէ՛աճճիւպլէ
եւուզ պաշըյը չաղըրըպ՝ Զօգտա՞ն մը վէֆաթ էթ-
45 տի՝ տէյիւ աննա սիւ՛ալ էթտի՝ վէ եւուզ պաշըտտան
վօ՛գոա՛ է հալէ անկլատաղլէ ճէսէտի Յովսէփէ պա-

46 ղըշլատը՝ Յ տախի քէթէն պէղի սաթընն ալարագ,
Ֆէսէֆէ էնաիրիպ անը օլ պէղէ սարտը, վէ գա-
յատա օյուլմըշ պիր գապրա գօյուպ՝ գապրընն
47 գափուսընտա պիր թաշ եուվարլատը՝ վէ Մագդա-
ղալը Մարիամ իլէ Յովսէսին վալիտէսի Մարիամ
անընն գօնուլտընը եէրէ պագըյօրլար իտի՝

ՊԱՊ 16

1 Վէ սէպթ կիւնիւ կէչիքտէն սօկրա, Մագդա-
ղալը Մարիամ վէ Յակոբոսընն վալիտէսի Մարիամ
իլէ Սողոմէ կէլիպ՝ աննա սիւրմէք իւզրէ, պէ-
2 հարլար սաթընն ալմըշ օլմալարընյլէ, Հաֆթանընն
իլք կիւնիւ, սապահլայընն կիւնէշ տօղար իքէն
3 գապրա կէլտիլէր՝ վէ պիրի պիրինէ՝ Գապրընն
գափուսընտան թաշը պիզէ քի՞մ եուվարլայաճագ
4 տըր՝ տէյօրլար իտի՝ (վէ պագտրգլարընտա թա-
շը եուվարլանմըշ կէօրտիւլէր՝) զիրա փէք պէօ-
5 յիւք իտի՝ վէ գապրա կիրտիքլէրինտէ՝ պէյաղ
լիպաս կիյմիշ ատղ թարաֆտա օթուրուր պիր
6 նէվճիվան կէօրմէլէրինյլէ՝ հայրան օլտըլար՝ Յ տա-
խի անլէրէ՝ Հայրան օլմայընըզ՝ սիզ սալպ օլուն-
մըշ Նազարէթլի Յիսուսը արայօրսընըզ՝ գըյատ
էթտի՝ պուրատտա տէյիլ տիր՝ իչիթ անը գօտրգ-
7 լարը եէր՝ Լաքին սիզ կիտիպ՝ անընն չակիրտլէրի
իլէ Պետրոսա՝ Յ սիզտէն էվվէլ Գալիլեայա վա-
րաճագ՝ սիզէ տէտիյի կիտլի անը օրատտա կէօրէ-
8 ճէքսինիզ՝ տէյինիզ՝ տէտի՝ վէ [սէրի՛էն] գապր-
տաան չըգըպ գաչտըլար՝ վէ քէնտիլէրինի թիթրէ-
մէ վէ հայրէթ ալմաղլէ գօրգուլարընտաան հիչ
պիր քիմսէյէ պիր չէյ սէօյլէմէտիլէր՝
9 Վէ Յիսուս հաֆթանընն պիրինճի կիւնիւնտէ՝
սապահլայընն գըյատ էթտիքտէն սօկրա, էվվէլ-
տէրունինտէն եէտի ճինն չըգարմըշ օլտըղը Մագ-
10 դաղալը Մարիամա կէօրիւնտիւ՝ Մէրգումէ տախի

կ'ուտիք մուգաատեմա անըն լէչ պէրապէր օլանլարա, եաս չէքիք աղլամագտա օլտըգլարը հալտէ, խապէր վէրաւ։ Անլէր իսէ անըն տիրի օ-
11 լուսք՝ պունա կէօրիւնաւիւյիւնիւ իչիթտիքլէրինտէ, ինանմաատըլար։
12 Վէ պունատան սօնրա անլէրին իքիսինէ, պիր քէօյէ ենուբույէրէք կիտէրլէր իքէն, պաշգա
13 հէյ՛էթտէ կէօրիւնտիւ։ Անլէր տախի վարըպ՝ սա-՛իրլէրէ խապէր վէրտիլէր իսէ տէ, պունլարա տախ ինանմաատըլար։
14 Պա՛տէհու օն պիրլէրէ սօֆքատա օթուրուրլար իքէն կէօրիւնիւպ, գըյաւ էթմիշ օլտըղընը կէօքէնլէրէ ինանմաատըգլարընատան տօլայը, իսանսըզլըգլարը վէ գալպլէրինին գաթըլըղը իչիւն անլէրի թա՛զիր էյլէտի։
15 Վէ անլէրէ տէտի քի՝ Պիւթիւն տիւնեայա կիտիպ՝ հէր մախլուգա պէշարէթի վա՛զ էտինիզ։
16 Իսան էտիպ վաֆթիզ օլուռնան խէլաս պուլաճագ,
17 վէ իսան էթմէյէն՝ ալէյհինէ հիւքմ օլուռնաճագ տըր։ Վէ իսան էտէնլէր իլէ շու՝ ալամէթլէր պէրապէր պուլունաճագ, եա՛նի պէնիմ իսմիմլէ ճինննլէր չըգարաճագլար, ենէնի լսանլար սէօյլէյէ-
18 ճէքլէր։ Սըլանլար թութաճագլար, վէ միհրիք չէյ իչսէլէր տախի ասլա անլէրէ զարար վէրմէյէճէք։ խաստալար իւզէրինէ էլլէրինի գօյաճագլար, անլէր տախի շիֆա պուլաճագ տըր։
19 Իսոի Բապպ անլէրէ սէօյլէտիքտէն սօնրա, սէմայա բէկ՛ օլուռնուպ՝ Ալլահըն սաղընատա ճիւլուս
20 էթտի։ Անլէր տախի չըգըպ՝ հէր եէրտէ վա՛զ էտէրլէր իսի։ Բապպ տախի անլէր իլէ՝ ամիլ օլուպ՝ պէրապէր պուլունան՝ ալամէթլէր վաստըմասըյլէ քէլամը իսպաթ էտէր իսի։ Ամին։

ԻՆՃԻԼ

ՂՈՒԿԱՍԸՆ ԹԱՀՐԻՐԻ ԻԻԶՐԷ

ՊԱՊ 1

1 Էյ Փաղիլէթլու Թէոփիլոս, իսպիտատէն կէօզլէրիսէ կէօրէնլէրին վէ քէլամըն խատէմէսի օլանլարըն, Արատըզտա սահիհէն միւսէլլէմ օլան նէսնէլէրի պիզէ նագլ էթմիշ օլտըգլարընա կէօրէ,
3 Նիչէ քիմսէլէր անլէրին թէրթիպլէ թէ՛լիֆինէ պաշլատըղ օլտըգլարը ճիհէթլէ, պէն տախի էն էվվէլինտէն հէր շէյի քէմալը տիգգաթլէ թէ-
4 ֆահհիւս էթտիյիտէն, Սանա թա՛լիմ օլուռնան շէյլէրին հագիգաթընը պիլմէկ իչիւն, սանա ճիւմլէսինի սըրատըյլէ խազմագ պաննա միւնասիպ կէօրիւնտիւ։
5 Եէհուտիյէ մէլիյի Հէրովդէսին կիւնլէրինտէ, Աբիա նէվալէթինտէն Զաքարիա նամընատա պիր քահհին պուլունուպ՝ զէվճէսի տախի Ահարոն գըզլարընատան օլարագ, իսմի Եղիսաբէթ իսի։
6 Իքիսի տախի Ալլահըն հուզուրընատա սալիհ օլուպ՝ Բապպըն ճիւմլէ էմրլէր վէ ահքամընըն պիլա
7 գուսուր իճրաատընատա պուլունուրլար իսի։ Վէ Եղիսաբէթ՝ ագիր օլտըղընատան էվլատլարը օլմա-
8 յըպ՝ իքիսի տէ խայլը եաշլը իսիլէր։ Վէ մէգուամ քէնտի նէվալէթի սըրատընատա, Ալլահըն հու-

զուրբնտա քեահինլիք խըտմէթինլե լեզրա էտէր
9 իքէն, ֆեահինլիք 'ատէթի իւզրէ Բապպէն հէյ-
քէլինէ կէրէկ՝ պուխուր եագմագ գուր'ասը քէն-
10 մինէ տիւշտիւ վէ գավմըն պիւթիւն ճէմա'աթը
տախի պուխուր վագթընտա խարիճտէ տու'ա
11 էթմէքտէ իքէն, Բապպէն մէլէյի պուխուր մէղ-
պահրնըն սաղընտա տուրուսը՝ անա կէօրիւնտիւ
12 վէ Զաքարիա անը կէօրիւնճէ միւզթարիպ օլուսը՝
13 քէնտիսինէ գօրգու կէլտիւ, վէ մէլէք անա՝ Գօրգ-
մա, էյ Զաքարիա, զիրա նիյազընկ գապուլ օլուն-
մազլէ զէվճէնկ եղիսաբեթտէն սէնինն պիր օղլընկ
օլաճագ, վէ անա °Յովհաննէս թէսմիյէ էտէճէք-
14 սին, վէ սանա մէսէրրէթ վէ շատլըգ օլուսը՝ ա-
նընն վէլատէթինտէն չօգ քիմսէլէր մէսրուր օ-
15 լաճագ տըր, Զիրա Բապպէն հուզուրընտա պէօ-
միւք օլուսը՝ ասլա շէրապ վէ միւսքիր իչմէյէ-
ճէք, վէ հէման վալիտեսինինն բահմինտէն Րուհ
16 իւլ Գուսուլէ մէմլու օլաճագ տըր, վէ պէնի
Իսրայէլտէն չօգ քիմսէլէրի՝ քէնտիլէրինն Ապա-
17 հը օլան Բապպա ըիւճու՝ էթտիրիպ, փէտեր-
լէրինն գալպլէրինէ էվլատա, վէ 'ասիլէրի սալհը-
լէրինն 'ապրընա տէօնտէրիպ, Բապպա հազըրլան-
մըշ պիր գավմ թէհլիյէ էթմէք իւզրէ, Եղիանընն
րուհու վէ գուսրէթիյլէ անըն էօնիւնճէ կիտէճէք
18 տիր տէտի, Զաքարիա տախի մէլէյէ՝ Պունու նէ-
տէ՞ն պիլէյիմ. զիրա պէն լիթիյար իմ, զէվճէմ
19 տախի իհայըր եաշըր տըր՝ տէտի, վէ մէլէք անա
ճէվապէն՝ Պէն Ապահրն հուզուրընտա տուրան
Գաբրիէլ իմ, վէ սանա սէօյլէյիպ՝ պու շէյլէրի
20 թէպշիր էթմէյէ իրտալ օլունտըմ, վէ իշթէ սէն
վագթընտա լիթմամ օլունաճագ սէօզլէրիմէ լինան-
մատըդրն իչիւն, պունլարրն վուգու՝ պուլաճագը
կիւնէ տէյին տիլտիդ օլուսը, սէօյլէմէյէ մուգթէ-

°Բապպէն 'ինայէթի

21 տիր օլմայաճագսընն՝ տէտի, վէ գավմ Զաքարիա-
յը պէքլէմէքտէ օլուսը՝ հէյքէլտէ թէ՛էխուրընտա
22 թէ՛աճիպ էտէյօրլար իտի, 0 տախի տըշարըյա
չըգտըգտա, անլարէ սէօյլէմէյէ մուգթէտիր օլմա-
տըդընտան, հէյքէլտէ պիր բիւյա կէօրմիւշ օլտը-
դընը անկլատըլար. օ տախի անլարէ իշարէթլէր
23 էտէյօր իտի տէ՝ տիլտիդ գալտը, վէ խըտմէթինէն
կիւնլէրի թէմամ օլմադըէ, քէնտի խանէսինէ կիթ-
24 տի, վէ օլ կիւնլէրտէն սօնրա, զէվճէսի եղիսա-
25 բեթ համիլէ օլուսը, Բապպ խալգ արասընտա հա-
գարէթիմի կիտէրմէք իչիւն, պանա հիւսն ի նա-
զար գըլտըդը կիւնլէրտէ պէօյլէ էյլէտի՝ տէյէրէք
քէնտինի պէշ այ կիզլէտի։
26 Վէ այթընճը այտա մէլէք Գաբրիէլ Աստ թա-
բաֆընտան, Գալիլեատա վագը՝ Նազարէթ նամ
27 պիր շէհրէ, Դաւիթ խանէտանընտան Յովսէփ ի-
մինտէ պիր աուէմ նիշանը օլան պիր պաքիրէնինն
նէզտինէ կէօնտէրիլտի. վէ օլ պաքիրէնինն իսմի
28 Մարիամ իտի, Վէ մէլէք մէրգուժենինն եանընա
կէլիպ՝ Սէլամ սանա, էյ լութֆա նա՛իլ օլմուշ
պուէէր, Բապպ սէնինն իլէ տիր. սէն նիսա պէյ-
29 նինտէ միւպարէք սին՝ տէտի, 0 իսէ ճէյէ կէօր-
միւքտէ, քէլամընտան միւզթարիպ օլուսը՝ Պու
նա՛սըլ սէլամ օլա՝ տէյի թէֆէքքիւր էտէր ի-
30 քէն, Մէլէք անա՝ Գօրգմա, էյ Մարիամ, զիրա
31 Աստհրն 'ինտինտէ լութֆ պուլտրն, վէ իշթէ հա-
միլէ օլուսը՝ պիր օղուլ տօղուրաճագսընն, վէ անա
32 Յիսուս թէսմիյէ էտէսին, 0 պէօյիւք օլուսը՝ անա
Իալն իւլ Միւթա'ալ տէնիլէճէք, վէ Բապպ Աստհ
անա վէտէրի Դաւիթին թախթընը վէրէճէք տիր,
33 վէ պէյթ ի Յակոբըն իւզէրինէ իւ էլ էպէտ հիւ-
քիւմէթ սիւրիւպ՝ մէլէքիւթիւնիւն նիհայէթի օլ-
34 մայաճագ տըր՝ տէտի, Մարիամ իսէ մէլէյէ՝ Պու
նա՛սըլ օլա պիլիր, չիւնքի պիր էր պիլմէմ՝ տէ-
35 տի, Մէլէք տախի անա ճէվապէն՝ Սէնինն իւզէրինէ

Րուհ իւլ Գուստ կէլիպ, Մ'իւթա'ալըն գուտրէթի
սանա կէօլկէ օլաճագ, պու էճլատէն սէնտէն տո-
ղաճագ մուգաատէս ղաթա տախի Իպն Ուլլահ
36 տէնիլէճէք տիր, վէ իղթէ ագրապաղատան օլան
Եղիսաբեթ տախի իմթիյարլըղընտա պիր օղլա
համիլէ օլուպ՝ պու այ օլ 'ադիր տէնիլէնինն ալ-
37 թընճը այը տըր. Զիրա Ալլահըն 'ինտինտէ հիչ պիր
38 շէյ ղայր ի մի՛մքին տէյիլ տիր՝ տէտի. Վէ Մա-
րիամ՝ Իղթէ Րապպըն ճարիյէսի, պանա սէօզիւնէ
կէօրէ օլսուն՝ տէմէսիյլէ մէնիմ անըն նէզտինտէն
կիթտի.
39 Վէ Մարիամ օլ կիւնլէրտէ ղալդըպ՝ 'աճէլէթէն
40 տաղլար ճիվարընա, ծուդա շէհրինէ կիտիպ, Զա-
քարիանըն իանէսինէ կիրդըճ, Եղիսաբեթէ սէ-
41 լամ վէրտի. Վէ Եղիսաբեթ Մարիամըն սէլամընը
իշիթտիկի կիպի, չօճուղ անըն րահմինտէ սըչրա-
տը, վէ Եղիսաբեթ Րուհ իւլ Գուստէ մէմլու օ-
42 լուպ, եիւքսէք սէսլէ չաղըրարագ տէտի քի՝
Սէն նիտա պէյնինտէ մի՛ւպարէք սին, վէ սէնին
43 րահմինին մահտուլը մի՛ւպարէք տիր. Վէ պու
պանա նէ՞րէտէն օլտու քի՝ Րապպըմընն վալիտէսի
44 ճանըմա կէլէ. Զիրա իշիթէ սէլամընդըն սէսի գու-
լաղընա տէյտիյի կիպի, չօճուղ րահմիմտէ չատ-
45 լըգտան սըչրատը. Վէ նէ՛ մի՛ւպարէք տիր իման
էթմիշ օլան. պիրա Րապպ թ'արաֆընտան անա
46 սէօյլէնիլէն չէյլէր իթմամ օլունաճագ տըր. Մա-
րիամ տախի՝ ձանընմ Րապպը թ'ա'զիմ էտիպ,
47 Րուհըմ խէլասքեարըմ օլան Ալլահտա չատման
48 օլտու. Զիրա ճարիյէսինին էտնա հալինէ նազար
գըլտը, վէ իղթէ չինտէն սօնրա ճիւմլէ նէսիլէր
49 պանա՝ նէ՛ մի՛ւպարէք՝ տէյէճէքլէր. Զիւնքի Գա-
տիր պանա պէօյուք չէյլէր էյլէտի. անընն իամի
50 տախի գուտատուս տըր, վէ մէրհամէթի նէսլտէն
նէսլէ քէնտինտէն գօրգանլարընն իւզէրինտէ տիր.
51 Քէնտի պազուսըյլէ գուտրէթ իպրազ էյլէտի.

մի՛ւթէքեպպիրլէրի գալպլէրինին էֆքեարընտա
52 փէրիշան էյլէտի. Գուտրէթ սահիպլէրինի թախթ-
53 լարընտան էնտիրիպ՝ էտնալարը եիւքսէլթտի. Ան
օլանլարը նի՛մէթլէրլէ տօյուրուպ՝ զէնկինլէրի պօշ
54 կէօնտէրտի. Իճմատարմընդա սէօյլէտիյի իւզրէ՝ Աբ-
րահամ իլէ անըն զիւրրիյէթինէ իլ էլ էպէտ օլան
55 մէրհամէթի թէզէքքիւր էտիպ, Գուդու Իսրայէլէ
իմտատ էյլէտի՝ տէտի.
56 Վէ Մարիամ անըն եանընտա իւչ այ գալտըգ-
տան սօնրա, քէնտի խանէսինէ 'ազտէթ էյլէտի.
57 Վէ Եղիսաբեթին տօղուրաճագ վագթը թէմամ
58 օլտըգտա, պիր օղուլ տօղուրտու. Վէ գօնշու-
լարը իլէ ագրապասը Րապպըն անա 'ազիմ մէր-
համէթ էյլէտիյինի իշիթտիքլէրինտէ, անըն իլէ
պէրապէր սեվինտիրլէր իտի.
59 Վէ սէքիզինճի կիւնտէ մա'սումը խիթան էթ-
մէյէ կէլիպ՝ անա փէտէրինին իամիլէ Զաքարիա
60 թէմամիյէ էթտիլէր. Լաքին վալիտէսի ճէվապ վէ-
րիպ՝ իայր, անճագ Յովհաննէս թէմամիյէ օլունա-
61 ճագ տըր՝ տէտի. Անլէր տախի մէրգումէյէ՝ Ագ-
րապատա պու իամլէ թէմամիյէ օլունմըշ պիր
62 քիմսէ եօգ տըր՝ տէտիլէր. Վէ՝ նէ՞ իամլէ թէս-
միյէ օլունմասընը իսթէրսին՝ տէյիւ իշարէթլէ փէ-
63 տերինտէն սիւ՛ալ էթտիլէր. Ո տախի պիր լէվհա
իսթէյիպ՝ Իամի Յովհաննէս տիր՝ տէյիւ եազտը-
64 ղընտա, ճիւմլէսի թէ՛աճճիւպ էթտիլէր. Վէ հէ-
ման աղզը վէ տիլի այըլըպ՝ Ալլահա համտ էտէ-
65 մէն աղզը վէ տիլի այըլըպ՝ Ալլահա համտ էտէ-
քիւն էտէնլէրին ճիւմլէսինէ գօրգու տիւշիւպ՝
պու չէյլէրին քեաֆֆէսի եէհուտիյէնին պիւթիւն
66 տաղիսթանընտա շայը՛ օլարագ, Իշիտէնլէրին
ճիւմլէսի՝ 'Աճէպա պու մա'սում նէ՛ օլաճագ տըր՝
տէյէրէք, վա՞ղո՛ընը խաթըրլարընտա հըզդ էթ-
տիլէր. վէ Րապպըն էլի անընն իլէ իտի.
67 Փէտէրի Զաքարիա տախի Րուհ իւլ Գուստէ

68 մէնու օլուպ՝ իլհամիէ սէօյլէյէրէք տէմի քի, Իս-
րայէլին Ալլահը Բաղպ մուպարէք օլսուն, չինքի
գավմընը զկյարէթ էտիպ՝ անը ֆիտիյէ իլէ խէլաս
69 էյլէմի, վէ գատիմանէն պէրու մուգատաէս փէյ-
70 ղամպէրլէրինին աղզընյլէ սէօյլէմիյի իւգրէ, Տիւշ-
մէնլէրիմիզէն վէ պիզէ հէփ պուղզ էտէնլէրին
71 էլինաէն խէլաս օլմագ իւգրէ, Գուլու Դաւիթին
խանէտանընտա պիզիմ իչիւն *'ազիմ խէլաս՝ իզ-
72 հար էյլէմի. Թա քի էճատաընմըզա մէրհամէթ է-
73 տիպ՝ քէնտի մուգատաէս 'ահտընը, եա՝նի տիւշ-
մէնլէրիմիզին էլինաէն գուրթուլմըշ օլարագ,
74 ['էօմրիւմիւզիւն] ճիւմլէ կիւնլէրինտէ, Քէնտի
հուզուրընտա, գուսսիյէթ վէ սալահլէ գօրգու-
սըզ քէնտինէ 'իպատէթ էթմէմիզի իհսան էյլէ-
75 մէք իչիւն, փէտէրիմիզ Աբրահամա էթտիյի եէ-
76 մինի խաթընրա կէթիրէ. Սէն տախի, էյ մա'սում,
Մ'ութա'ալընն վէյղամպէրի թէսմիյէ օլուննաճագ-
77 սընն. Զիրա սէն գուլմէթ իլէ էօլիւմ կէօլկէսինտէ
օթուրանլարա գկյա վէրմէք վէ այագլարըմընզը
սէլամէթ թարիգինէ կէօթիւրմէք իւգրէ, Ալլահը-
մըզընն չէֆգաթ ու մէրհամէթինտէն նաչի տօղան
կէ՞նէչ ևիւճէլէրտէն զկյարէթիմիզ իչիւն կէլմէք-
78 լէ, Գավմընա կիւնահկարընն 'աֆվը իլէ օլան խէ-
79 լասը ի'լամ էթմէք իչիւն, Բաղպընն էօլլարընը
հազրըլամագ իւգրէ անընն էօնիւնտէն կիտէճէքսին,
80 Վէ մա'սում պէօյիւյիւպ բուհտա գուվվէթլէ-
նիր, վէ Իսրայէլէ զուհուրը կիւնիւնէ տէյին չէօլ-
լէրտէ տուրուր իտի։

ՊԱՊ 2

1 Օլ կիւնլէրտէ պիւթիւն տիւնեանընն թահրիր ի
նուֆուսը իչիւն Գայսէր Ավգուսթօս թարաֆընն-

*Կոան, խէլաս պուլնուգու

2 տան ֆէրման սուտուր էթտի, Պու իլք թահրիր
3 Կիւրեննոս Սիւրիա վալիսի իքէն օլտուս, վէ ճիւմ-
լէսի թահրիր օլունմագ իչիւն, հէր քէս քէնտի
շէհրինէ կիտէր իտի։
4 Իմտի Յովսէփ տախի Դաւիթին պէյթ ու նէս-
լինտէն օլմաղլէ, համիլէ օլան նիչանլըսը Մարիամ
5 իլէ պէրապէր թահրիր օլունմագ իչիւն, Գաիլէ-
ետան նազարէթ շէհրինտէն նէհուտիյէյէ, Բէթ-
լեհէմ տէնիլէն Դաւիթին շէհրինէ չըգտը,
6 Վէ անլէր օրատա իքէն, մէրգումէնին տօղու-
7 րաճագ վագթը թէմամ օլտըգտա, Իլք օղլընը
տօղուրտու, վէ անը գունտագլայըպ՝ քէնտիլէրէ
խանտա եէր օլմամաղլէ, նէմլիքտէ եաթըրտը։
8 Վէ օլ ճիվարտա, օվատա գալըպ սիւրիւլէրինի
9 կէճէլէյին պէքլէյէն չօպանլար վար իտի։ Վէ Իմթ
Բաղպընը մէլէյի իւղէրլէրինէ էնիպ՝ էթրաֆլարընը-
տա Բաղպընն ճէլալի գկյա վէրմէքլէ, գկյատէսկլէ
10 գօրգտըլար։ Վէ մէլէք անլէրէ՝ Գօրգմայընըզ,
գնըա Իմթ պիւթիւն գավմա վուգու՝ պուլաճագ
պիր 'ազիմ մէսէրրէթի սիզէ թէպշիր էտէրիմ.
11 Զիւնքի սիզէ պու կիւն Դաւիթին շէհրինտէ Մէ-
սիհ վէ Բաղպ օլան խէլասքեար տօղմուշ տըր։
12 Վէ գունտագլանմըզ վէ եէմլիքտէ եաթար պիր
մա'սում պուլմանըզ սիզէ նիչան օլաճագ տըր՝
13 տէտի։ Վէ անլարզըն մէլէք իլէ պէրապէր ճիւ-
նուտը սէմավիյէնին պիր ճիւմհուրը հազըր պու-
14 լունուպ՝ Ալլահա սէնա էտէրէք, էն ևիւճէլէրտէ
Ալլահա համտ, եէր իւզէրինտէ սէլամէթ, ատէմ-
լէրտէ հիւսն ի րիզա՝ տէտիլէր։
15 Վէ մէլէքլէր եանլարընտան սէմայա չըգտըգլա-
րընտա, օղ չօպանլար պիրի պիրինէ՝ Շիմտի Բէթ-
լեհէմէ գատար վարըպ, Բաղպընը պիզէ պիլտիր-
16 տիպի պու վագը'այը կէօրէլիմ՝ տէտիլէր։ Վէ 'ա-
ճէլէթէն կիտիպ՝ Մարիամ իլէ Յովսէփի վէ եէմ-
17 լիքտէ եաթանն մա'սումը պուլարլար։ Վէ կէօր-

տիւքտէն սօկրա, պու մա'սումըն հագգընտա
քէնտիլերէ սէօյլէնիլէն շէյի էթրաֆա նէյր էթ-
18 տիլեր։ Վէ իշխտէնլերին ճիւմլէսի չօպանլարըն
քէնտիլերէ սէօյլէտիքլերի շէյլերէ թէ'աճճիւպ
19 էթտիլեր։ Մարիամ տախի պու շէյլերին ճիւմլէսի-
նի գալպինտէ թէֆէքքիւր էտէրէք հըֆզ էտէր
20 իտի։ Վէ չօպանլար՝ քէնտիլերինէ սէօյլէնիլմիյի
վէճհլէ, իշխտիպ կէօրտիւքլերի ճիւմլէ շէյլերտէն
տօլայը Ալլահա համտ ու սէննա էտէրէք 'ամլտէթ
էթտիլեր։
21 Վէ մա'սումըն խէթթանը իշխն սէքիզ կիւն թէ-
մամ օլտըգտա, օ տահա անա րահմինտէ մէվճուտ
օլմազտան էվվէլ մէլէք թաւրաֆընտան թէսմիյէ
օլունտըղը իւզրէ ճիտուս թէսմիյէ օլունտու։
22 Վէ Մովսէսին շէրի'աթը մուճէպլինճէ անլերին
թաթհիր կիւնլերի թէմամ օլտըգտա, հէր իկի տո-
ղան էրքէք չօճուգ Բապպա մուգատտէս տէնիլէ՝
23 տէյիւ, Բապպըն շէրի'աթընտա հագըլմըղ օլտըղը
24 իւզրէ մա'սումը Բապպա թագտիմ էթմէք, վէ
Բապպըն շէրի'աթընտա պիր շէյֆէթ գուսրու, հա-
խտա իքի կէօյէրճինն հաւրուսը պույուրըլմըղը
իւզրէ, գուրպան 'արզ էթմէք իշխն անը սրու-
սաղէմ չըգարտըլմա։
25 Վէ իչթէ սրուսաղէմտէ Սիմէոն իսմինտէ սալիհ
վէ եհլ ի թագվա պիր ատամ պուլունուպ՝ իսրա-
յէլին թէսէլլիսինէ մունթազըր օլարագ, Րուհ իւլ
26 Գուտս անըն իւզէրինտէ իտի։ Վէ Բապպըն Մէ-
սիհինի կէօրմէյինճէ էօլիւմ կէօրմէյէճէյի՝ Րուհ
իւլ Գուտս թաւրաֆընտան քէնտիսինէ վահի օ-
27 լունմըղ իտի։ Վէ 'ատէթ ի շէրի'աթ լիգթիզասընը
հագգընտա իճրա էթմէք իւզրէ՝ վլավիտէյնի մա'-
սում ճիտուսը իչէրի կէթիրտիքլերինտէ, մէզքիւր
28 տախի Րուհընն տէլալէթիյլէ հէյքէլէ կէլիպ, Անը
29 գուճաղընտա ալարագ՝ Ալլահա համտ էտիպ, նա
Բապպ, շիմտի սէննին քէլամընտա կէօրէ գուրընը

30 սէլամէթլէ սալը վէրիրսին։ Զիրա կէօզլէրիմ հէփ
31 միլլէթլէրը հուզուրընտա, թա'լիֆէլերին թէնվիրի
իչիւն նուր, վէ գավիմընկ Իսրայէլէ շան օլմագ իւզ-
32 րէ, Հազրըլատըղընն խէլասընկը կէօրտիւ՝ տէտի։
33 Վէ վալիտէսի իլէ Յովսէփ անըն հագգընտա
34 սէօյլէնիլէն շէյլերէ թէ'աճճիւպ էտէրլէր իտի։ Սի-
մէոն տախի անլերէ խայր տու'ա էտիպ վա-
լիտէսի Մարիամա տէտի քի՝ Իշթէ պու մա'սում
Իսրայէլտէ չօգ քիմսէլերին տիւշմէսի վէ գալգ-
մասը իչիւն վէ 'ալէյհինտէ սէօյլէնիլէճէք պիր 'ա-
35 լամէթ օլմագ իւզրէ գօնուլմըշ տըր։ (Վէ սէնինն
քէնտի ճանընկա տախի պիր գըլըճ կէչէճէք։) թա
քի չօգ գալպլերին էֆքէարը քէշֆ օլունա։
36 Վէ Ասեր սըպթընտան՝ փանուէլին գըզը Աննա
նամ պիր նէպիյէ վար իտի։ Վէրգումէ խայըլ հաշ-
լը օլուպ՝ պէքհաբէթի վագթընտան հէտի ևըլ
37 գօճա իլէ հաշամընշ օլուպ, թագրիպէն սէքսէն
տէօրթ սէննէտէն պէրու տուլ գալարագ, կէճէ
կիւնտիւզ օրուճ վէ տու'ա իլէ 'իպատէթ էտէրէք
38 հէյքէլտէն այրըլմազ իտի։ Ո տախի օ սա'աթտա
հազըր պուլունուպ՝ Բապպա համտ էտէրէք, Ս-
րուսաղէմտէ խէլասա մունթազըր օլանլարըն ճիւմ-
լէսինէ անըն հագգընտա սէօյլէր իտի։
39 Անլէր տախի Բապպըն շէրի'աթը մուճէպլինճէ
ճիւմլէ վաճիպ օլան շէյլերի իճրա էթտիքտէն սօկ-
րա, Գալիլեայա քէնտի շէհրլերի 'նազարէթէ 'ավ-
40 տէթ էթտիլեր։ Մա'սում տախի պէօյիւյիպ վէ
րուհտա գուվվէթլէնէրէք վէ հիքմէթլէ մէմլու
օլարագ, Ալլահընն լութֆու անըն իւզէրինտէ իտի։
41 Վէ անըն վալիտէյնի հէր սէնէ պասէք պայրա-
42 մընտա սրուսաղէմէ կիտէրլէր իտի։ Վէ ճէսուս
օն իքի հաշընտա իքէն, անլէր պայրամընն 'ատէ-
43 թի իւզրէ սրուսաղէմէ չըգարլար, վէ կիւնլերինի
թէմամ էտիպ 'ավտէթ էթտիքլերինտէ, չօճուգ
ճիտուս սրուսաղէմտէ գալար, վէ Յովսէփ իլէ

44 վալիտեսի պուննու պիլմէյերէք, եօլտաշլար արա-
սընտա տըր՝ զաննըյէ պիր կիւնլիւք եօլ կիթ-
միշլեր իքէն, անը ագրապա իլէ աշինալարընըն
45 արասընտա արատըլար իսե տէ, Պուլմամաղլէ, ա-
46 նը արայարագ Երուսաղէմի տէօնտիւլեր՝ վէ իւչ
կիւնտէն սօնրա, անը հէյքէլտէ մու՝ալիմլեր ա-
րասընտա օթուրմագտա վէ անլերի տինկէյիպ ան-
47 լերէ սիւ՝ալեր իրատ էթմէքտէ պուլտըլար՝ վէ
անը իշիտէնլերին ճիւմլէսի տախի տիրայէթինէ
48 վէ ճեվապլարընա հայրէթտէ գալըրլար իտի՝ վէ
անը կէօրտիւքլերինտէ հայրան օլուպ վալիտեսի
անա՝ էյ օղուլ՝ պիզէ նի՞չիւն պէօյլէ էթտին.
իշթէ փէտէրին վէ պէն էլէմ չէքերէք սէնի արա-
49 յօր իտիք՝ տէտի՝ Ո տախի անլերէ՝ պէնի նի՞չիւն
արայօր իտինիզ. փէտէրիմին պէյնինտէ պուլուն-
մագըղըմ վաճիպ իտինի պիլմէ՞զ մի իտինիզ՝
50 տէտի՝ վէ անլեր քէնտիլերէ սէօյլէտիյի սէօզիւ
51 ֆէհմ էթմէտիլեր՝ Ո տախի անլեր իլէ պէրապեր
էնիպ Նազարէթէ կէլտի՝ վէ անլերէ իթա՝աթ է-
տեր իտի. վալիտեսի տախի պու սէօզլերին ճիւմ-
լէսինի գալպինտէ հըֆզ էտեր իտի՝
52 Վէ Ցիսուս հիքմէթ վէ գամէթտէ վէ Ալլահըն
վէ ինսանըն հիւսն ի նազարընտա իլէրիլէմէքտէ
իտի՝

ՊԱՊ 3

1 Վէ Տիբերիոս Գայսէրին սալթանաթընըն օն պէ-
շինճի սէնէսինտէ, Պոնտոսը Պիղատոս նէհատիյէ
վալիսի՝ վէ Հէրովդէս Գալիլեանընըն ըթ՝իս էր Բուպ՝ը՝
վէ գարնտաշը Փիլիպպոս Իտուրիա իլէ Տրաքոնիտա
ախյարընըն ըթ՝իս էր Բուպ՝ը՝ վէ Լիւսանիա Աբի-
2 լինալըլարընըն ըթ՝իս էր Բուպ՝ը՝ վէ Անննա իլէ Կա-
յիափա քհահին ի ա՝զամ օլարգ՝լարը վագըթտա
պէրլիյէտե Զաքարիանընըն օղլու Յովհաննէսե Ա-

3 լահընն քէլամը կէլտի՝ Ո տախի Յորդանան ճիվա-
րընտա վագը՝ ճիւմլէ մահալլերէ կէլիպ՝ կիւնահ-
լարընն ՝աֆվը իչիւն թէվպէ վաֆթիզինի վա՝զ
4 էտեր իտի. Նիթէքիմ Նապի փէյղամպերին քէ-
լամլարընընն քիթապընտա՝ Բապպընն եօլընը հա-
5 զըրլայըպ՝ թարիգլերինի տօղրուլընըզ. Հէր տէ-
րէ տօլուպ՝ հէր տաղ վէ թէփէ ալչագլանաճագ՝
էյրիլէր տօղրու վէ սաբի եօլլար տիւզ օլաճագ
6 տըր. Վէ ճիւմլէ պէշէր Ալլահընն խէլասընը կէօ-
րէճէք տիր՝ տէյէրէք՝ պէրլիյէտե նիտա էտէնին
սէտասը՝ տէյիւ եազըլմըշ տըր.
7 Իմտի քէնտի էլինէ վաֆթիզ օլուննագա չըգըպ
կէլէն ճէմա՝աթլարա՝ էյ էնկէրէք նէսնի՝ կէլէճէք
ղազապտան գաչմագը սիզէ քի՞մ կէօսթէրտի՝
8 Իմտի թէվպէյէ լայըգ սէմէրէ հուսուլէ կէթիրի-
նիզ. վէ քէնտի քէնտինիզէ՝ փէտէրիմիզ Աբրա-
համ տըր՝ տէմէյէ պաշլամայընըզ՝ զիրա սիզէ
տէրիմ քի՝ Ալլահ Աբրահամա շու թաշլարտան
ղուլ էվլատ վիւճուտէ կէթիրմէյէ գատիր տիր.
9 Հէմ տախի հալա պալթա աղաճլարընն քէօքիւնիւն
կանընտա գօնուլմըշ տըր. Իմտի էյի ժէյվէ վէրմէ-
յէն հէր ագաճ քէսիլիպ աթէշէ աթըլըր՝ տէր
10 Իտի՝ ճէմա՝աթ տախի՝ Պու սուրէթտէ պիզ նէ՞ իշ-
11 լէյէլիմ՝ տէյիւ անտէն սիւ՝ալ էթտիլեր՝ Ո տախի
անլերէ ճէվապէն՝ Իքի էնթաբիսի օլան՝ պիրիսի-
նի օլմայանա վէրսին՝ թա՝ամը օլան տախի պէօյ-
12 լէ էյլէսին՝ տէտի՝ Վէ վաֆթիզ օղունմագ իւզրէ
կէօմրիւքճիլէր տախի կէլիպ անա՝ էյ մու՝ալիմ՝
13 Նէ՞ իշլէյէլիմ՝ տէմէլէրի իւզէրինէ՝ Սիզէ էմր օ-
ղունմանտան գիյատէ պիր շէյ թալէպ էթմէյինիզ՝
14 տէտի՝ Ա՝սքէրլէր տախի՝ Պիզ տէ նէ՞ իշլէյէլիմ՝
տէյիւ անա սօրտըլար. Վէ անլերէ՝ Քիմսէյէ զուլմ
էթմէյինիզ՝ վէ իֆթիրա պիրլէ զատր էթմէյէ-
նիզ՝ վէ ՝իւլուֆէնիզէ գանա՝աթ էյլէյինիզ՝ տէտի՝
15 Վէ գավմ ինթիզարտա օլուպ ճիւմլէսի Յով-

հաննէսին հագցընաս՝ 'Ա՛ճէպա Քրիստոս պո՛ւմ մը
տըր՝ տէյու գալպէրինաե թէֆէքքիւր էտէրլեր
16 իքէն, Յովհաննէս ճիւմլէսինէ ճէվապէն՝ կէրչի
պէն սիպի սու լէ վաֆթիզ էտիյօրըմ, ամմա
պէնտէն տահա գուվվէթլի օլան կէլիյօր, քի պէն
անըն այագ գապլարընըն թասմասընը չէօզմէյէ
լայըգ տէյիլ իմ. օ սիզի Րուհ իւլ Գուտս վէ ա-
17 թէշլէ վաֆթիզ էտէճէք տիր։ Նապասը տախ
էլինտէ օլուպ՝ քէնտի խարմանընը թէմամիյլէ սա-
վուրարագ, պուղտայը անպարընա տէվշիրիպ՝ սա-
մանը իսէ սէօնմէզ աթէշէ հագացագ տըր՝ տէ-
18 տի։ Պէօյլէճէ տահա պայգա նիչէ չէյլէր գալմա
նասիհաթ էտիպ՝ թէպշիր էտէր խոի։
19 Վէ ըմ՛իս եր բուպ՝ Հէրովդէս՝ գարնտաշը [փի-
լիպպոսըն] գէվճէսի Հէրովդիատան, վէ Հէրովդէ-
սին էթմիշ օլտըղը հէփ ֆէնալըգլարտան տօլայը
Յովհաննէս Թարաֆընտան Թագպիհ էտիլմէքէն,
20 ձիւմլէսինին իւզէրինէ անը հապսխանէյէ աթմա-
ղը տախ 'իլալվէ էթտի։
21 Վէ խալգըն ճիւմլէսի վաֆթիզ օլուննուղը սըրա-
տա՝ Յիսուս տախ վաֆթիզ օլուննուպ տու՛ա է-
22 տէր իքէն, կէօք աչըլուպ, Րուհ իւլ Գուտս անըն
իւզէրինէ հէյ՛էթ ի ճիսմիյէ իլէ կէօյէրճին կիպի
նազիլ օլտու, վէ կէօքտէն՝ Սէվկիլիլու Օղլում պէն
սին, պէնտէն րազի իմ՝ տէյու պիր սէտա վուս-
դու՛ պուլտու։
23 Վէ Յիսուս քէնտիսի թաղրիպէն օթուզ հաչը-
նա կիրմէյէ պաշլատը, վէ զանն օլուննուղընա
24 կէօրէ իսէն ի Յովսէփ իսէն ի Հէղի, Իսէն ի Մատաթ,
իսէն ի Ղևի, իսէն ի Մելգի, իսէն ի Յաննէ, իսէն ի
25 Յովսէփ, Իսէն ի Մատաթիա, իսէն ի Ամոս, իսէն ի
26 Նաւում, իսէն ի Եսղի, իսէն ի Նանգէ, Իսէն ի Մա-
աթ, իսէն ի Մատաթիա, իսէն ի Սեմէի, իսէն ի
27 Յովսէփ, իսէն ի Յուդա, Իսէն ի Յովհաննա, իսէն ի
Րեսա, իսէն ի Զօրաբաբէլ, իսէն ի Սաղաթիէլ,

28 իսէն ի Նէրի, Իսէն ի Մելգի, իսէն ի Ադդի, իսէն ի
29 Կովսամ, իսէն ի Եղմովդադ, իսէն ի Էր, Իսէն ի Յով-
սէս, իսէն ի Եղիազար, իսէն ի Յոյրիմ, իսէն ի Մա-
30 տաթ, իսէն ի Ղևի, Իսէն ի Սիմէոն, իսէն ի Յուդա,
իսէն ի Յովսէփ, իսէն ի Յոնիան, իսէն ի Եղիակիմ,
31 Իսէն ի Մելիա, իսէն ի Մայնան, իսէն ի Մատաթա,
32 իսէն ի Նաթան, իսէն ի Դաւիթ, Իսէն ի Յեսսէ,
իսէն ի Ովբէդ, իսէն ի Բոոս, իսէն ի Սաղմոն, իսէն ի
33 Նաասոն, Իսէն ի Ամինադաբ, իսէն ի Արամ, իսէն ի
34 Եսրոն, իսէն ի Փարէս, իսէն ի Յուդա, Իսէն ի Յա-
կոբ, իսէն ի Իսահակ, իսէն ի Աբրահամ, իսէն ի
35 Թարա, իսէն ի Նաքովր, Իսէն ի Սերուգ, իսէն ի
Ռագաւ, իսէն ի Փաղէկ, իսէն ի Եբեր, իսէն ի Սա-
36 ղա, Իսէն ի կայնան, իսէն ի Արփաքսատ, իսէն ի
37 Սեմ, իսէն ի Նոյ, իսէն ի Ղամէք, Իսէն ի Մաթու-
սաղա, իսէն ի Ենովք, իսէն ի Յարէդ, իսէն ի Մա-
38 ղաղիէլ, իսէն ի կայնան, Իսէն ի Ենովք, իսէն ի
Սեթ, իսէն ի Ադամ, Իսէն Ուլլահ իտի։

ՊԱՊ 4

1 Վէ Յիսուս Րուհ իւլ Գուտսէ ժէմզու օլարագ,
Յորդանանտան 'ավտէթ էտիպ՝ Րուհըն սէվգիյէ
2 պէրըիսէյ կիթտի. Վէ Շէյթան Թարաֆընտան
գըրգ կիւն Թէճրիպէ օլուննարագ, օլ կիւնլէրտէ
հիչ պիր շէյ եէմէտի, վէ միւտտէթ ի ժէզգիւրէ
Թէմամընտա նիհայէթ աճըգտը։
3 Վէ Շէյթան անա՝ Էյէր Իսէն Ուլլահ իսէն, էմր
4 էթ, շու թաշ էքմէք օլսուն՝ տէտի։ Յիսուս տա-
խի անա ճէվապէն՝ Ինսան հալընըզ էքմէքէն հա-
շամազ, անճագ Ալլահընն հէր պիր քէլամըյէ Է-
ղըր տէյիլ հագըլմըշ տըր՝ տէտի։
5 Վէ Շէյթան անը եիւքսէք պիր տաղա չըգարըպ՝
պիր անտէ անա տիւնեանընն ճիւմլէ ժէմալիքինի
կէօսթէրտի։ Վէ Շէյթան անա՝ ճիւմլէ պու հիւ-

քրւժէթի վէ անլէրին շաՆըՆը սաՆա վէրէյիմ՝
զիրա պաՆա թէսլիմ օլուՆմըշ տըր, պէՆ տախի
7 քիմէ իսթէրսէմ վէրիրիմ. Իսիոի էյէր սէՆ պաՆա
սէճմէ գըլար իսէՆ, ճրւմլէսի սէՆին օլսուՆ՝ տէ-
8 մի։ վէ Ցիսուս աՆա ճէվապէՆ՝ [Արտըմա չէքիլ,
էյ ՇէյթաՆ, զիրա] Ալլահընկ օլան Րաբպա սէճմէ
գըլասըՆ, վէ Հալընըշ աՆա 'իպադէթ էտէսին՝
տէյիւ Հազրըմըշ տըր՝ տէմի։
9 Վէ աՆը Երուսաղէմէ կէօթիւրիւպ հէյքէլին
պուրՆու իւզէրինէ տուրմուրարադ աՆա՝ Ի՛յէր
իսպՆ Ուլլահ իսէՆ, քէՆտինկ պուրադաՆ աշաղը
10 աթ. Զիրա՝ ՍէՆի հրՆղ էթմէք իւզրէ՝ սէՆին
հադգրՆադա քէՆտի վէլէքլէրինէ թէՆապհ էտէ-
11 ճէք. Վէ աՆլէը տախի այադրընկ թաշա չարփմադա-
սը իչիւՆ սէՆի էլլէրի իւզէրինէ գալդրադճադ-
12 լար՝ տէյիւ Հազրըմըշ տըր՝ տէմի։ Վէ Ցիսուս ա-
ՆաՆ ճէվապէՆ՝ Ալլահընկ օլան Րաբպը թէճրիպէ
13 էթմէյէՆին, փէյղ- սէօյլէՆիլմիշ տիր՝ տէմի։ Վէ
ՇէյթաՆ ճրւմլէ թէճրիպէլէրի թէՆհադ էթմէքտէՆ
սօնրա, պիր միւմտէթ աՆուՆ այրըլդը։
14 Վէ Ցիսուս Րուհընկ գուվվէթիյլէ Գալիլեայա 'ավ-
տէթ էտիպ՝ էթրաֆտա օլան ճրւմլէ մահալլէրի
15 չէօհրէթի շայը՝ օլդու։ Վէ քէՆտիսի աՆլէրինէ սի-
ՆագօղլարընՆա թա'լիմ էտիպ՝ ճրւմլէ թարաֆընՆա
աՆ թա'զիմ օլուՆուբ իտի։
16 Վէ փէրվէրդէկ օլադը 'ՆագարէթէՆ կէլդի, վէ
'ատէթի իւզրէ սէպէթ կիւՆիւՆտէ սինագօգա կի-
17 րիպ՝ օգուՆադա գալդը։ Վէ աՆա Եսայի փէյ-
ղամպէրինէ քիթապը վէրիլդի։ օ տախի քիթա-
18 պը աչըրդըտա, Բաբպրն Րուհու իւզէրինէ տիր,
չիՆքի պէՆի Ֆուգարայա պէշարէթի թէպշիր
էթմէք իչիւՆ մէսհ էտիպ՝ գալդի միւՆքէսիր օ-
լանլարա շիֆա վէրմէք, վէ էսիրլէրէ՝ հուրրիյէ-
թի, վէ քէօրլէրէ՝ կէօզլէրին աչըլմասընը Ի՛լան
էթմէք, վէ զուլմ ալթընըՆտա էզիլէՆլէրի ազատ-

19 լըգէ սալը վէրմէք, վէ Րաբպրն մադպուլ սէ-
Նէսինի Ի՛լան էթմէք իչիւՆ իրսալ էյլէտի՝ տէյիւ
20 Հազրըմըշ օլան մահալի պուլսուս, վէ քիթապը
գափայըպ խըտմէթճիյէ վէրէրէք օթուրսաս, վէ
սինագօգտա պուլուՆանլարընը ճրւմլէսինին Նագարը
21 տիգգաթը աՆըՆ իւզէրինէ իտի, 0 տախի աՆլէ-
րէ՝ Պու թահրիրաթ պու կիւՆ գուլագլարընըզ
իչիթտիյի հալտէ իթմադ օլուՆմըշ տըր՝ տէմիյէ
22 պաշլադը, վէ ճրւմլէսի աՆա չէհադէթ էտիպ՝ ա-
ՆընՆ ազգընտաՆ սադրը օլան լաթիֆ քէլադճլարա
թէ'ադճիպ էտէրէք՝ Պու Ցովսէֆին օղլու տէյի՞լ
23 մի տիր՝ տէրլէը իտի։ 0 տախի աՆլէրէ՝ էլպէթթէ
սիզ պաՆա՝ Ի՛յ հէքիմ, քէՆտինկէ շիֆա վէր՝ թէմ-
սիլինի սէօյլէյէճէքսինիզ. ԿափարՆայուՆտա վօ-
պու՝ պուլադրընը իչիթտիյիմիզ չէյլէրի պուրադա
քէՆտի վաթաՆընկտա տախի իճրա էյլէ փէյէճէ-
24 Ն՛էզ՝ տէտի։ Վէ՝ ՀագիգաթէՆ սիզէ տէրիմ քի՝
Հիչ պիր փէյղամպէր քէՆտի վաթաՆընՆա մագ-
25 պուլ տէյիլ տիր։ Վէ ՀագիգաթէՆ սիզէ տէրիմ
քի՝ ԵղիաՆընը կիւՆէլէրինէ կէօք իւչ եըլ վէ ա-
թը այ գափանմադըղ պիւթիւՆ եէրտէ 'ազիմ գըթ-
լըգ վագը՝ օլադը գէմաՆ, Իսրայէլտէ չօգ տուլ
26 գադրըլար վար իտի իսէ տէ, Եղիա ՍիդոՆա թա-
պի՝ Սարեփթատա օլան պիր տուլ գադրըտաՆ մա'-
27 տա աՆլէրին հիչ պիրիսինէ կէօՆտէրիլմէտի։ Վէ
Եղիսէ փէյղամպէրին զէմաՆընՆա, Իսրայէլտէ չօգ
ճրւղամըլար վար իտի իսէ տէ, ՍիւրեաՆի ՆէՆ-
մաՆտաՆ զայրի աՆլէրտէՆ պիրի թաթհիր օլուՆ-
28 մադը՝ տէտի։ Վէ սինագօգտա պուլուՆանլարընը
ճրւմլէսի պուՆու իչիթտիքտէ, փիւր զազապ օլա-
29 րագ, Գալգադըլար վէ աՆը շէհրէտէՆ չըգարըպ՝ աՆը
աչաղը աթմադ իւզրէ շէհրլէրինին պինա օլուՆ-
30 տըղը տաղրՆ ուչրումընա կէօթիւրտիլէր։ 0 իսէ
արալարընտաՆ կէչիպ կիթտի։
31 Վէ Գալիլեատա վագը՝ կափարՆայուՆ շէհրինէ

էնիսկ՝ սեպէթ կիւնէլէրինտէ անէլէրէ թա'լիմ էտէր
32 իքէն, ֆէլատը հիւքմիւ օլտըղընտան՝ թա'լիմինէ
33 հայրան գալըըլար իսէ, վէ սինագոգտա, տէրու-
նինտէ նափաք ճինն ըուհու օլան պիր ատէմ պու-
34 լունուպ՝ հիւքսէք սէսլէ պաղըրարագ, Պրագ,
սէնին պիզիմ իլէ նէ՞ իշին վար, էյ Նազարէթլի
Ցիսուս, պիզի հէլա՞ք էթմէք իշիւն մի կէլտին.
սէնին քիմ ըտիյինի պիլիրիմ, Ալլահըն Մուգաս-
35 տէսի սին՝ տէտի, վէ Ցիսուս անը ազարլայըպ՝
Սիւքիթ էյլէ վէ անտէն չըգ՝ տէմէսի իւղերինէ
ճինն անը օրթայա աթըպ՝ պիր զարար վէրմէք-
36 սիզին անտէն չըգտը, վէ ճիւմլէսինէ հայրէթ կէ-
լէրէք՝ Պու նէ՞ քէլամ ոլըր, քի նափաք բուհլա-
րա հիւքիւմէթ վէ գուարէթլէ էմր էթմէսիյլէ
չըգարլար՝ տէյէրէք արաալարընտա սէօյլէշիրլէր
37 իսի, վէ անըն չէօհրէթի պիւթիւն ճիվար օլան
մահալլէրէ շայը՝ օլտու.
38 Վէ սինագոգտան գալգըպ՝ Սիմոնըն խանէսինէ
կիրտի. վէ Սիմոնըն գայն վալիտէսի շիտտէթլի
հիւմմայա թութուլմըշ օլմաըլյլէ, անլէր տախի
39 մէրգուէմ իշիւն անա րիճա էթտիլէր. Ո տախի
իւղերինէ տուրուպ՝ հիւմմայը ազարլատըգտա,
անտէն հէմմա տէՖ՝ օլտու. մէրգուէմ տախի տէր
՝ագապ գալգըպ՝ անլէրէ խըտմէթ էթտի.
40 Վէ կիւնէշ պաթտըգտա, հէր քիմին մուխթէ-
լիՖ մարազլարա կիրիՖթաը օլմուշ խաաթտաը
վար իսէ, հառընա կէթիրտի, ո տախի հէր պիրի-
նին իւղերինէ կէլէրինի գօյարագ անլէրէ շիՖա
41 վէրտի. վէ չօգ քիմսէլէրտէն ճինլէր տախի չը-
գըպ պաղըրարագ՝ Սէն Քրիստոս իպն Ուլլահ սըն՝
տէրլէր իսի. վէ անլէրի ազարլայըպ՝ սէօյլէմէյէ
պրագմազ իսի, գիրա քէնտինին Քրիստոս իսի-
յինի պիլիրլէր իսի.
42 Վէ կիւնտուզ օլտըգտա, չըգըպ պէեապան պիր
մահալէ կէթտի. վէ խալգ անը արայարագ թա

հառընա կէլէպ՝ քէնտիլէրինտէն կիթմէմէսի իշիւն
43 անա իսրարմ էթտիլէր իսէ տէ, Անլէրէ՝ Ալլահըն
մէլէքիւթիւնիւ սա՛իր շէհրլէրտէ տախի Թէպշիր
էթմէքլիյիմ կէրէք տիր, գիրա պունուն իշիւն
44 իրսալ օլունտըմ՝ տէտի։ Վէ Գալիլեանըն սինա-
գոգլարընտա վա'զ էտէր իսի։

ՊԱՊ 5

1 Վէ խալգ Ալլահըն քէլամընը տինկլէմէք իշիւն
անը սըգըլտըրարագ քէնտիսի Գէննեսարէթ կէօ-
2 լիւնիւն քէնարընտա տուրտուղը սըրատա, կէօլիւն
քէնարընտա իքի գայըգ տուրտուղընը կէօրտիւ.
պալըգճըլար իսէ չըգմըշ օլուպ՝ ազլարընը իըյ-
3 գայօրլար իսի։ վէ գայըգլարտան պիրինէ, կա'-
նի Սիմոնընն գայըգընը կիրիպ՝ գարատան պիր ազ
աչըլմասընը անտէն թալէպ էտէրէք, օթուրուպ
գայըգտան խալգա թա'լիմ էյլէտի։
4 Վէ քէլամտան ֆարիղ օլտըգտա, Սիմոնա՝ Էն-
կինէ աչըլըպ ազլարընըզը ավ իշիւն աթընըզ՝ տէ-
5 տի։ Սիմոն տախի անա ճէվապէն՝ Ա մա՛ալիմ,
պիւթիւն կէճէ չալըշտըգ իսէ տէ, պիր շէյ թու-
թամատըգ. լաքին սէնին սէօզիւնէ ազը աթա-
6 յըմ՝ տէտի, վէ պունու ևափտըգլարընտա քիւլ-
լէյէթլի պալըգ չէվիրտիլէր. վէ ազլարը կըրթըլ-
7 մաղլէ, կէլիպ քէնտիլէրինէ ևարտըմ էթմէլէրի
իշիւն, տիկէր գայըգտա օլան օրթագլարընա իշա-
րէթ էթտիլէր. անլէր տախի կէլիպ՝ գայըգլարընի
իքիսինի պաթմագ տէրէճէսինէտէք տօլտուրտը-
8 լար։ Վէ Սիմոն Պեարոս պունու կէօրմէքլէ, ճի-
սուսըն տիզլէրինէ տիւշիւպ՝ Ա Իապպ, պէնտէն
այրըլ, գիրա պէն կիւնահքեար ատէմ իմ՝ տէտի։
9 Զիրա պալըգլարընի ավլանըշընտան տօլայը օ վէ
10 պէրաբէրինճէ օլանլարընի ճիւմլէսի, վէ Սիմոնըն
օրթագլարը՝ Զեբեդէոսըն օղուլլարը Յակորոս իլէ

Յովհաննէս տախի հայրէթէ տիւշտիւլէր. Յիսուս
տախի Սիմոնա՝ Գօրգմա, պուննատան պէօյլէ լինան
11 ալճըսը օլաճագսըն՝ տէտի, վէ գայըգլարը գա-
րայա չէքտիքտէն սօնրա, հէր շէյի պրագըլ՝ ա-
նըն արար սըրա կլիթտիլէր։
12 Վէ քէնտիսի շէհրլէրին պլրինտէ իքէն, իլթէ
ճիւզամլէ տօլու պիր ատէմ վար իտի, վէ Յիսու-
սը կէօրտիւյիւ կիպի, եիւզիւ գօյուն գափանըպ
անա եալվարարագ՝ ետա Բապպ, էյէր իսթէրսէն,
13 պէնի թաթհիր էթմէյէ գատիր սին՝ տէտի։ Ո տա-
խի էլինի ուղատըպ անա տօգունարագ՝ իսթէ-
րիմ, թահիր օլ՝ տէտի. վէ տէր 'ապասպ ճիւզամը
14 տէֆ' օլտու, վէ անա՝ Քիմսէյէ սէօյլէմէ, լաքին
կիտիպ՝ քէնտինի քհահինէ կէօսթէր, վէ անլէրէ
շէհատէթ օլմագ իւզրէ, թաթհիրինի իչիւն Մով-
սէսին պույուրտուղը վէճճլէ թագտիմէյի թագտիմ
15 էյլէ՝ տէյիւ թէնպիհ էյլէտի, վէ անըն շէօհրէթի
գիյատէ շայը՝ օլտուպ՝ անը տինլէմէք վէ անըն էլսյ-
լէ խասթալըգլարընատան չինգա պուլմագ իչիւն չօգ
16 խալգ ճէմ՝ օլտուր իտի, Քէնտիսի խսե չէօլլէրէ չէ-
քիլիպ տու'ա էտէր իտի։
17 Վէ կիւնլէրին պլրինտէ քէնտիսի թա'լիմ էթ-
մէքտէ իքէն, Երուսաղէմ իլէ Եհուտիյէ վէ Գա-
լիլեացըն հէր պիր քէօյիւնատէն կէլմիշ օլան Ֆէ-
րիսիլէր վէ երպապը շէրի'աթ օթուրույօրլար
իտի. վէ անլէրէ չինգա վէրմէք իչիւն Տապպըն
18 գուտրէթի հազըր իտի։ Վէ իշթէ պա'զը քիմսէ-
լէր տէօշէք իւզէրինատէ քէօթրիւմ պիր ատէմ
կէթիրէրէք, անը իչէրի կէթիրիպ՝ հուզուրընա
19 գօմաղա Ֆուրսաթ արատըլար իսէ տէ, Ղալապա-
լըգ սէպէպիյլէ անը իչէրի կէթիրմէյէ եօլ պու-
լամամաղլէ, տամա չըգըպ՝ քիրէմիտլէրին արա-
սընատան անը տէօշէյի իլէ պէրապէր օրթայա, Յի-
20 սուսըն հուզուրընա էնատիրտիլէր։ Ո տախի անլէրին
իմանընը կէօրմէքլէ անա՝ էյ ատէմ, կիւնահլարընդ

21 սանա 'աֆվ օլունտու՝ տէտի, վէ 'իւլէմա իլէ
Ֆէրիսիլէր՝ Պու քիւֆր սէօյլէյէն քիմ տիր. Ես-
լընըզ Ալլահտան գայրի կիւնահլար 'աֆվ էթմէյէ
քիմ գատիր տիր՝ տէյէրէք թէֆէքքիւր էթմէյէ
22 պաշլատըգլարընտա, Յիսուս տախի անլէրին էֆ-
քհարընը պիլմէքլէ, անլէրէ ճէվապէն՝ Գալպլէ-
23 րինիզտէ նէ՞ թէֆէքքիւր էտիյօրսընըզ, Հա՞նկը-
սը գօլայ տըր. Կիւնահլարընդ սանա 'աֆվ օլուն-
տու՝ տէմէսի՞ մի, Եօգսա՝ Գալգ վէ կէզ՝ տէմէ-
24 սի՛ մի. Ամմա իպն իւլ ինսանընդ հէր իւզէրինատէ
կիւնահլար 'աֆվ էթմէյէ գուտրէթի վար իտիյի-
նի պիլէսինիպ տէյիւ, քէօթրիւմ՝ Սանա տէրիմ,
Գալգ, տէօշէյինի գալտըր վէ էվինէ կիթ՝ տէտի,
25 Ո տախի հէման անլէրին հուզուրընտա գալգըպ՝
իւզէրինատէ Եաթտըղը շէյի գալտըրտը, վէ Ալլահա
26 համտ էտէրէք էվինէ կիթտի. վէ ճիւմլէսի հայ-
րան օլուպ՝ Ալլահա համտ էթտիլէր, վէ գօրգու
իլէ ինմլու օլարագ՝ Պու կիւն 'աճիպ շէյլէր կէօր-
տիւք՝ տէտիլէր։
27 Վէ պու շէյլէրտէն սօնրա՝ տըշարըյա չըգըպ՝
Ղևի նամընտա պիր կէօմրիւքճիւյիւ պիր կէօմ-
րիւք մահալինտէ օթուրուր կէօրմէսիյլէ, անա՝
28 Արտըմձա կէլ՝ տէտի Ո տախի հէր շէյի թէրք է-
29 տէրէք, գալգըպ արտընճա կիթտի. վէ Ղևի
քէնտի խանէսինտէ անա պէօյիւք պիր գիյաֆէթ
էտիպ՝ անլէր իլէ պէրապէր սօֆրատա օթուրան
կէօմրիւքճիւլէրտէն վէ սա'իրլէրտէն վաֆիր խալգ
30 վար իտի. վէ 'իւլէմալարը իլէ Ֆէրիսիլէր անըն
շակիրտլէրինէ սէօյլէնէրէք՝ Նի՞չիւն կէօմրիւք-
ճիլէր վէ կիւնահքհարլար իլէ պէրապէր եէյիպ
31 իչէրսինիզ՝ տէտիլէր։ Յիսուս տախի անլէրէ ճէ-
վապէն՝ Հէքիմէ սաղ օլանլար տէյիլ, անճագ 'իլ-
32 լէթլի օլանլար միւհթաճ տըր. Սալիհլէրի տէյիլ,
անճագ կիւնահքհարլարը թէվպէյէ տա'լէթ էթ-
մէյէ կէլտիմ՝ տէտի։

33 Անլէր տախն անա՝ նի՞չիւն ծովհաննէսին վէ
ֆէրիսիլէրին չակիրտլէրի չօգ տէֆ՚ա օրուճ թու-
թուպ տու՚ալար էթտիքլէրի հալտէ, այնին չա-
34 կիրտլէրին եէյիպ իչէրլէր՝ տէտիլէր։ Վէ անլէրի՝
Տիւյիւնճիւլէրէ կիւվէյի անլէր իլէ պէրապէր օլ-
մըղճա, օրուճ թութտուրա պիլի՞ր մի սինիզ,
35 Լաքին կիւվէյինին անլէրտէն ալընաճաղը կիւնլէր
կէլիր, վէ օ պէտան, օլ կիւնլէրտէ օրուճ թու-
36 թաճագլար՝ տէտի, Վէ անլէրէ պիր թէմսիլ տա-
խն սէօյլէտի, եա՚նի՝ Հիչ պիր քիմսէ եէնի լիպաս
եամաասընը էսքի լիպասա գօմազ, եօգսա օ հէմ
էսքիսինի եըրթար վէ հէմ եէնիտէն օլան եամա
37 էսքիյէ եագըշմազ, Վէ հիչ պիր քիմսէ էսքի
թուլումլարա եէնի շէրապ գօմազ, եօգսա եէնի
շէրապ թուլումլարը եըրթըպ՝ տէօքիւլիւր, հէմ
38 թուլումլար տախն թէլէֆ օլուր, Լաքին եէնի
շէրապը եէնի թուլումլարա գօմազ կէրէք տիր,
39 Վէ իքիսի տախն մահֆուզ գալըր, Վէ հիչ պիր
քիմսէ էսքիյի իչտիքտէն սօնրա, տէր հալ եէնի-
սինի իսթէմէզ, զիրա՝ Էսքիսի տահա խօշ տըր՝ տէր։

ՊԱՊ 6

1 Վէ իքինճի պիրինճի սէֆթ կիւնիւնտէ, ճէլա-
էքինլէր արասընտան կէչտիյինտէ, շակիրտլէրի
պաշագլարը գօփարըպ՝ էլլէրիյլէ օղալայարագ եէ-
2 յօրլար իտի, Վէ ֆէրիսիլէրտէն պա՚զըլարը ան-
լէրէ՝ նի՞չիւն սէֆթ կիւնիւ իշլէմէսի ճա՚իզ օլմա-
3 յանը իշլէյօրսընըզ՝ տէտիլէր։ Վէ ճէլսուս անլէրէ
ճէվապէն՝ Դաւիթին կէրէք քէնտիսի վէ կէրէք
պէրապէրինճէ օլանլար աճըգտըղը զէման նէ էթ-
4 տիյինի օգո՚ւմատընըզ մը։ Նա՚սըլ պէյթ Ուլլահա
կիրիպ՝ քեահինլէրտէն զայրիսինէ եէմէսի հէլալ
օլմայան հուզուր էքմէքլէրինի ալըպ եէտի, վէ
եանընտա պուլունանլարա տախ [վէրսի՝ տէտի։

5 Վէ անլէրէ՝ իպն իւլ իննատ սէֆթ կիւնիւնիւն
տախի սահիպի տիր՝ տէտի։
6 Վէ տիկէր պիր սէֆթ կիւնիւնտէ տախի պինա-
ղօղա կիրիպ՝ թա՚լիմ էտէր իքէն, օրատա սաղ
7 էլի գուրու պիր ատըմ պուլունմազլէ, ՚Իւլէմա
իլէ ֆէրիսիլէր անը իթթիհամա վէսիլէ պուլմագ
իչիւն, սէֆթ կիւնիւնտէ շիֆա վէրի՚ր մի տէյիւ
8 անը կէօղէտիրլէր իտի։ Ամմա քէնտիսի անլէրին
էֆքեարընը պիլմէքլէ, էլի գուրուճըղ օլան ա-
տըմ՝ Գալգ օրթատա տուր՝ տէմէսիլէ, օ տախի
9 գալգըպ տուրտու։ Պա՚տէհու ճիսուս անլէրէ՝
Սէֆթ կիւնիւնտէ հա՞նկըսը, խա՞յր իշլէմէք մի,
եօգսա շէ՚ր իշլէմէք մի, թախլի՞ս ի նէֆս մի,
եօգսա գա՚թլ ի նէֆս մի հէլալ տըր, պիզէ սիւ-
10 ՚ալ էտէրիմ՝ տէտի։ Վէ էթրաֆընտա պուլու-
նանլարընը ճիւմլէսինէ պագըպ անա՝ Իլինի ուզաթ՝
տէմէսիլէ, օ տախի էօյլէ էյլէտիքտէ՝ էլի օլ պի-
11 րի կիպի սաղ օլտու։ Վէ անլէր զիյատէսիյլէ ղա-
զապլանարագ՝ ճիսուսա նէ՚ էտէլիմ՝ տէյիւ արա-
լարընտա սէօյլէշիրլէր իտի։
12 Վէ օլ կիւնլէրտէ տու՚ա էթմէք իւզրէ տաղա
չըգտը, վէ պիւթիւն կէճէյի Ալլահա տու՚ա էտէ-
13 րէք կէչիրտի։ Վէ սապահ օլտըգտա, քէնտի շա-
կիրտլէրինի եանընա չաղըրըպ՝ անլէրտէն օն իքի
14 քիմսէ, նա՚նի Պետրոս թէսմիյէ էթտիյի Սիմոն
իլէ գարնտաշը Անդրէաս, վէ ճակոբոս իլէ ճով-
15 հաննէս, վէ Փիլիպպոս իլէ Բարթողոմէոս, Վէ
Մաաթէոս իլէ Թովմաս, վէ Ալփէոս օղլու ճակո-
16 բոս իլէ Ղայուր տէնիլէն Սիմոն, Վէ ճակոբոսընն
ֆընդոլը ճուդա իլէ խա՞ին օլան Իսկարիովտը
ճուդայը ինթիխապ էտէրէք՝ անլէրէ րէսուլ թէս-
17 միյէ էյլէտի։ Վէ անլէր իլէ էնիպ պիր տիւզ եէր-
տէ տուրտու, վէ շակիրտլէրինին ճէմա՚աթը իլէ,
պիւթիւն եէհուտիյէտէն վէ Երուսաղէմտէն վէ
18 Տիւրոս իլէ Սիդոնըն սահիլինտէն, Անը տինլէմէք

վէ մնրաղլաբլնաան շիֆա պուլնագ խղբէ, գամ-
մաան վաֆիբ խալդ, վէ նամխաք բուհլաբաան Ֆա-
զաղ չէքճնէնէբ տախ կէլիպ շիֆա պուլուբլաբ
10 խաբ, վէ պիթիճն խալդ անա ածգունմագ խա-
թէբլէբ խաբ, չիննգբ անաէն գուվվէթ չըգըպ՝
ճիւմլէսինն շիֆա վէրիբ խաբ։
20 Օ տախ չակէբատէբինն նագաբ գըլաբագ ահթ
քի՝ Սիպ նէ՛ միւգաբէք սինիպ, կյ ֆագիլէբ, գի-
21 բա մէլէքութ Ուլլահ սիպին ահբ։ Սիպ նէ՛ միւգա-
բէք սինիպ, կյ շիննի աճըգանլաբ, գէբա ազա-
ճագաբնըդ։ Սիպ նէ՛ միւգաբէք սինիպ, կյ շիննի
22 ազլայանլաբ, գէբա կիւլճէքգանիպ, Խան իւլ ին-
սաան իչիճն աահիղէբ սիպ պուդդ էթտիքլէբի, վէ
սիպի թաբա էտիպ սիթէմ էթտիքլէբի, վէ խամի-
նիպի գէօթիւ կիպի չըգաբաբդլաբը գէնան,
23 միւգաբէք սինիպ։ Օլ կիւնաէ սէվինիպ սըչրայը-
նըդ, չիննգի էչթէ սէնաաա էճգինիպ չօգ տըր,
գէբա էճաաաղաբը փէյղամպէրլէրէ պուվճճ իւղ-
24 բէ էահլէբը խաբ։ Լաբին վա՛յ սիպէ, կյ գէննիմ-
25 լէբ, գէբա թէսէլլինիպի ալաբնըդ։ Վա՛յ սիպէ, կյ
թօգ օլանլաբ, գէբա ածգաճագաբնըդ։ վա՛յ սի-
պէ, կյ շիննի կիւլճնլէբ, գէբա մահգուն օլաբդ
26 ազլայճագաբնըդ։ [ճիւմլէ] սահիղէբ սիպին հագ-
գրնըգաա խայբ սէպլէտիքլէբի գէնան վա՛յ սիպէ,
գէբա անլէբին էճաաաբ էահանճը փէյղամպէրլէրէ
պուվճճ իւղբէ էահլէբը խաբ։
27 Ամնա՛ կյ սինկկէնլէբ, սիպէ սէբխի քի՝ Տիւշ-
մէնլէբինիպի սէվինիպ, սիպէ պուդդ էահնլէբէ կյի-
28 լիք էսինիպ։ Սիպէ պէտ տու՛ա էահնլէբէ խայբ
տու՛ա կյէկյինիպ, վէ սիպի ինճքահնլէբը իչիճն տու՛ա
29 կյէկյինիպ։ Աննին պիբ էահնագրնաա վաբաանա օլ
պիբինի տէ տուն։ վէ ճիւպպէնկի պատը կնթաբինի
30 ալմագտաա մէն՝ էթմէ։ Վէ սէնատն հէբ սիլկյնէ
վէբ։ վէ սէննին մահինի պատնատան տանը կէբի խա-
31 թէմէ։ Վէ տահմլէբինն սիպէ նէ՛ մու՛մինլէ էթմէ-

լէբինի խաթէբսէնիպ, սիպ տախի անլէբէ եպյէ է-
32 սինիպ։ Վէ կյէբ սիպի սէվինլէբի սէվբսէնիպ,
նէ՞ ֆագիլէթինիպ օլաբ։ գէբա կիւնահգնաբլաբ
33 տախի գէնատլէբինի սէվինլէբի սէվբլէբ։ Վէ կյէբ
սիպէ կյիլիք էահնլէբէ կյիլիք էահբսէնիպ, նէ՞ ֆա-
գիլէթինիպ օլաբ։ գէբա կիւնահգնաբլաբ տախի
34 հէմման պու՛ չկյի էահբլէբ։ Վէ կյէբ պէտէլինի տլ-
մադը խամսա էթտիկինիպ գիսնէլէբէ էահնճ վէ-
բիբսէնիպ, նէ՞ ֆագիլէթինիպ օլաբ։ գէբա կիւ-
նահգնաբլաբ տախի կիւնահգնաբլաբա, մինգապէ-
35 լինի կէբի ալնագ իւղբէ, էահնճ վէբիբլէբ։ Ամնա
տու՛չմինլէբինիպի սէվիպ՝ կյիլիք էահինիպ։ Վէ հէ-
պէբ պէտէլ խամսա էթմէկյէբիք էահնճ վէբինիպ,
վէ էճբինիպ չօգ օլաբ՝ Մուհամմէտլէն օգու՛լաբը
օլաճագաբնըդ։ գէբա ա՛ նամգէօլլէբէ վէ գէօ-
36 թիւլէբէ նի՛մէթ վէբիճն տէբ։ Խանի գէսաէբինիպ
մէբհամէթլի օլաբդը մինսիլ սիպ տախի մէբհա-
37 համէթլի օլաբնըդ։ Հիւքմ էթմէկյինիպ, վէ սիպէ
հիւքմ օլաբնմկյաճագ։ գինանէնն՝ մէկյհինէ հիւքմ
էթմէկյինիպ, վէ սիպէն՝ մէկյհինիպտէ հիւքմ օլաբ-
նմկյաճագ։ ՝ամիվ կյէկյինիպ, վէ սիպէ ՝ամիվ օլաբ-
38 նաճագ։ Վէբինիպ, վէ սիպէ վէբիլճէք տէբ, պա-
սբլմէզ հէմ սիլգինմէզ վէ թաշդըն կյի էօզէգլէ
դաճադրնըդա վէբճէգլէբ։ գէբա սիպէ հէմման
էօշաբյինինիպ էօզէգլէ էօզհիլճէք տէբ։
39 Վէ անլէբէ պէբ թէմնէլ սէօյլէտէ։ Գէօբ գէօբէ
գըլադաբդըգ էահէ պէլլի՞բ մի։ էգիճճ ահ չաբդա-
40 բա տու՛չմի՞դի՞մ։ Շահիբտա՛նու՛ՀԱլիհնաաէն իւքիւլ
տէբ։ լաբին հէբ գէճամի պուլունաան չ՞ՀԷբդ
մու՛ՀԱլիմի կիպի օլաբ։
41 Վէ նի՞չինն գարնատաշդրն կէօգիւնահ պուլու-
նաան չէօգիճ պագրտ տա՛ գէնատ կէօգիւնահ օլան
42 մէբթէկյէ տիդդաթ էթմէկդինն, նահատա աէն գէն-
տի կէօգիւնահ պուլունաան մէբթէկյի կէօգմէկյիպ տահ
գարնատաշդրնա՛ էկյ գարնատաշ, պրագ, կէօգիւնահ-

քի չէօփիւ չըգարայըմ՝ նաՏըլ տէյէ պիլիրսին,
Էյ միւրա՞ի, եվվելա քէնաի կէօղիւդտէն մէրթէյի
չըգար, վէ օլ վագըթ գարնաաշըկըն կէօղիւնտէ
պուլունան չէօփիւ չըգարմագ իչիւն էյիճէ կէօ-
43 րէճէքսին։ Զիրա Ֆէնա մէյվէ վէրիր էյի աղաճ
էօգ տըր. վէ էյի մէյվէ վէրիր Ֆէնա աղաճ էօգ
44 տըր։ Զիրա հէր պիր աղաճ քէնաի մէյվէսինտէն
պիլինիր. չիւնքի տիքէնլէրտէն ինճիր տէվշիրմէ-
45 լէր, վէ չալըտան իւզիւմ գօփարմագլար։ Էյի ա-
տէմ գալպինին էյի խաղինէսինտէն էյի չէյ չըգա-
րըր, վէ քէօթիւ ատէմ գալպինին քէօթիւ խա-
ղինէսինտէն քէօթիւ չէյ չըգարըր. Ֆիրա աղը
գալպին Ֆաղլասընտան սէօյլէր։
46 Վէ նի՞չիւն պանա՝ Ի՞Ֆէնաի, Ի՞Ֆէնաի, չաղըրըպ
47 տա՝ սէօյլէմիյիմ շէյլէրի իճրա էթմէզսինիզ։ Պա-
նա կէլիպ՝ սէօղլէրիմի տինլէյէրէք իճրա էտէնին
48 քիմէ պէնգիր խոխինի սիզէ կէօսթէրէյիմ, Տէ-
րին գաղըպ՝ թէմիլ գայա իւզէրինէ գօյարագ,
խանէ պինա էտէն պիր ատէմ պէնգիր. վէ
սուլար ճօշղգատա, սէյլ օլ խանէյէ հիւճում
էթտի, վէ գայա իւզէրինտէ թէ՛սիս օլուսընըղըն-
49 տան, անը սարսընագա գատիր օլմատը։ Ամմա
տինլէյիպ տէ իճրա էթմէյէն ատէմ՝ թօփրագ իւ-
զէրինտէ թէմէլսիղ խանէ պինա էտէն ատէմ
պէնգիր. վէ անա սէյլ հիւճիւմ էթտիյէ կիպի
տիւշտիւ, վէ օլ խանէնին խարապկէթի 'ադիմ
օլաու՝ տէտի։

ՊԱՊ 7

1 Վէ ճիւմլէ սէօղլէրինի գամլ տինլէր իչէն, թէ-
մամ էթտիքտէն սօնկրա կատատնայուսնա կիրտի,
2 վէ պիր եիւզ պաշընըն սէվկիւլիւ պիր գուլու
3 խատթա օլարագ էօլմէք իւզէրէ իտի, վէ Ցիսու-
սըն խապէրինի ալմադլէ՝ կէլիպ գուլընա շիֆա

վէրմէսինի էրճա էթմէք իւզէրէ, ատանընա նէհու-
4 տիլէրին պա'զը իչթիյարլարընը կէօնտէրտի. վէ
անլէր Ցիսուսըն ատանընա կէլիպ զիյատէսկէ տալ-
վարարագ՝ Պու իհսանը էտէճէյին զաթ լայըգ
5 տըր. Զիրա միլլէթիմիզի սէվէր, վէ սինագօղըմըզը
6 օ պինա էթմիշ տիր՝ տէտիլէր։ Ցիսուս տախի
անլէր իլէ պէրապէր կիտէր իքէն, հէման խանէյէ
ատգլաշտըղընտա, եիւզ պաշը անըն ատանընա
տօսթլար կէօնտէրիպ՝ նա Իապպ, զահմէթ չէք-
մէ, զիրա տամըրընը ալթընա սէնին կիրմէնէ պէն
7 լայըգ տէյիլ իմ։ Պու սէպէպտէն ատանընա կէլմէյէ
քէնտիմի լայըգ կէօրմէտիմ, Ֆագաթ պիր սէօզ
8 սէօյլէ, վէ խըտմէթ քէտըրըմ շիֆա պուլուր. Զի-
րա պէն տախի թահթ ը հիւքիւմէթտէ պիր ա-
տէմ օլուպ՝ պէնիմ տէ թահթ ը խտարէմտէ 'աս-
քէր պուլունմադըգ, պիրինէ՝ կիթ՝ տէտիպիտտէ
կիտէր, վէ տիկէրինէ՝ կէլ՝ փէփէյէմտէ կէլիր, վէ
գուլըմ՝ Շուննու եափ՝ փէփէյէմտէ եափար՝ տէ-
9 տի։ Վէ Ցիսուս պունու իշիթտիքտէ, անա թէ-
'աճճիպ էթտի. վէ տէօնիպ արտը սըրա կէլէն
խալգա՝ Սիզէ տէրիմ քի՝ պէնի խըտայէլտէ պիլէ
10 պու գատար իման պուլմատըմ՝ տէտի. վէ կէօն-
տէրիլմիշ օլանլար խանէյէ 'ավտէթ էտիպ՝ խատ-
թա օլմուշ օլան գուլու սաղալմըշ պուլտըլար։
11 Վէ էրթեսի կիւն Ցէսուս Նային նամ պիր շէհ-
րէ կիտէր իքէն, շակիրտլէրինտէն չօգ քիմսէլէր
իլէ վաֆիր խալգ անըն իլէ պէրապէր կիտիյօրլար
12 իտի. վէ շէհրին գափուսընա եագլաշտըգտա,
իշթե անատընըն պիրիճիք օղլու օլան պիր էօլիւ
տըշարըյա կէօթիւրիւլիւյօր իտի. մէրգումէ տա-
խի տուլ իտի, վէ անըն իլէ պէրապէր շէհրտէն
13 չօգ խալգ վար իտի։ Վէ Իապպ մէրգումէյի կէօր-
տիւյիւնտէ, անա շէֆգաթ էտիպ՝ Աղլամա՝ տէտի։
14 Վէ եանաշըպ թապութա տօգուընընճա, անը կէօ-
թիւրէնլէր տուրտըլար. օ տախի՝ Էյ Ռէվճիվան,

15 սանա գալգ տէյօրըմ՝ տէյինճէ, էօլիւ գալգըպ
օթուրտու վէ սէօյլէմէյէ պաշլատը, վէ ձէ-
16 անը վալիտեսինէ թէսլիմ էյլէտի, ձիւմլէսինին
իւզերինէ տախի գօրգու կէլիպ՝ Աւլահա համտ է-
տերէք՝ Արամըզտա պէօյիւք պիր փէյղամպէր
զուհուր էթմիշ, վէ՝ Աւլահ քէնտի գավմընը զի-
17 յարէթ էյլէմիշ տիր՝ տէտիլէր, վէ անըն հագ-
գընտա պու խապէր պիւթիւն Եէհուտիյէտէ վէ
ճիւմլէ էթբաճ մահալլէրտէ շայը՝ օլտու։
18 Վէ ծովհաննէս քէնտի շակիրտլէրի պու չէյլէ-
19 րին ճիւմլէսինի նագլ էթմէկլէրիյլէ, ծովհաննէս
շակիրտլէրինտէն իքի քիշի չաղըրըպ՝ Օլ կէլէճէք
քիմսէ սէ՞ն մի սին, եօգսա տիկէր պիր քիմսէ-
յի՞ մի մունթազըր օլալըմ՝ տէմէք իչիւն ձիսու-
20 սըն եանընտա կէօնտէրտու։ Օլ ատմլէրը տախի ա-
նընն եանընտա կէլիպ՝ վաֆթիչ էտիճի ծովհաննէս՝
Օլ կէլէճէք քիմսէ սէ՞ն մի սին, եօգսա տիկէր
պիր քիմսէյի՞ մի մունթազըր օլալըմ, տէմէք ի-
21 չիւն պիզի սանա կէօնտէրտի՝ տէտիլէր, վէ հէ-
ման օլ սա՛աթ նիչէ քիմսէլէրի մարտազլարը իլէ
տէրտլէրինտէն վէ չէրիր բուհլարտան խէլաս է-
22 տիպ՝ չօգ քէօրլէրէ պասար իհսան էթտու, վէ
ծիսուս անլէրէ ճէվապէն՝ կիտինիչ ծովհաննէս
կէօրտիւյիւնիւզ վէ իշիթտիյինիչ չէյլէրի, նա՛նի
քէօրլէրին կէօրտիւյիւնիւ, թօփալլարընն եիւրիւ-
տիւյիւնիւ, ճիւզամլըլարընն թաթհիր օլունտուղընը,
սաղըրլարընն իշիթտիյինի, էօլիւլէրին գըյամ էթ-
տիյինի, ֆուգարայա պէշարէթին թէպշիր օլուն-
23 տուղընը նագլ էտինիչ։ Վէ պէնիմ հագգըմտա
սիւրչմէյէն նէ՞ միւպարէք տիր՝ ատտու։
24 Վէ ծովհաննէսին կէօնտէրտիյի ատմլէր կիթ-
տիքտէն սօնգրա, ծովհաննէս տա՞իր խալգա սէօյ-
լէմէյէ պաշլայըպ՝ Պէրիսիյէյ նէ՞ սէյր էթմէյէ չէգ-
տընըզ, բիւգիւարտան սալմանտ պիր գամը՞շ մը,
25 Լաքին նէ՞ կէօրմէյէ չէգտընըզ, զարիֆ էլմիսէ

կէյմիշ պիր ատե՞մ մի. իշիթ զիյնէթլի լիպաս կի-
յիպ՝ զէվգ ու սեֆատտա օլանլար փատիշահ սէրայ-
26 լարընտա պուլունուրլար։ Լաքին նէ՞ կէօրմէյէ
չէգտընըզ, պիր փէյղամպէ՞ր մի. պէլի, սիզէ տէ-
րիմ քի՝ փէյղամպէրտէն ուէ տահա պէօյիւք տիր։
27 Իշիթ պէն սէնին եօլընը էօնիւնճէ հազըրլայա-
ճագ մուհամմէտին սէնտէն իլէրի իրսալ էտէճէյիմ՝
տէյիւ հագգընտա եազըլմըշ օլան զաթ պու տըր։
28 Զիրա սիզէ տէրիմ քի՝ Նիսաատան թէվէլլուտ է-
տէնլէր արասընտա վաֆթիչ էտիճի ծովհաննէս-
տէն պէօյիւք պիր փէյղամպէր եօգ տըր. լաքին
մէլէքլութ Ուլլահտա էն քիւչիւյիւ անտէն պէօյիւք
տիր՝ տէտի։
29 Վէ պիւթիւն գավմ իլէ կէօմրիւքճիլէր պու-
նու իշիթտիքտէ, ծովհաննէսին վաֆթիչլէյլէ վաֆ-
թիչ օլունմըշ օլմադըլէ *Աւլահը թա՛զիզ էթտիլէր՞։
30 Ամմա ֆէրիսիլէր վէ էրպապ ը չէրի՛աթտան օլան-
լար անըն էլիյլէ վաֆթիչ օլունմամըշ օլմադըլէ,
Աւլահըն միւրաատընը քէնտի՛ալէյհլէրինէ օլարագ,
բէտտա էթտիլէր։
31 [Վէ Բապպ տէտի քի՛] Իմտի պու նէսլին ատմ-
լէրինի քիմէ՞ թէշպիհ էտէյիմ, վէ քիմէ՞ միւշա-
32 պիհ տիրլէր։ Զարչուլարտա օթուրուպ՝ Սիզէ
տուտուք չալտըգ, ամմա րագս էթմէտինիզ, սիզէ
ֆիղան էթտիք, ամմա աղլամատընըզ՝ տէյիւ պի-
33 րի պիրինէ չաղըրան չօճուգլարա պէնզէր։ Զիրա
վաֆթիչ էտիճի ծովհաննէս կէլտի, նէ եէր նէ
34 իչէր, վէ՝ Անտէ ճինն վար՝ տէրսինիզ։ Իպն
իւլ ինսան կէլտի, հէմ եէր հէմ իչէր, վէ՝ Իշիթ
պօղազընա թապի՛ վէ մէյհօր պիր ատէմ, կէօմ-
րիւքճիլէրին վէ կիւնահքեարլարըն տօսթու տըր՝
35 տէրսինիզ։ Ֆագաթ հիքմէթ ճիւմլէ քէնտի էվ-
լատը թարաֆընտան թաստիգ օլունտու։

---

*Եոան. Աւլահա հագգ վէրտիլէր

36 Վէ Ֆէրիսիէրտէն սիրի քէնտիսի լէ պէրա-
պէր թա՛ամ էթմէսինի անտէն ըէճա էթմէքլէ,
Ֆէրիսինին խանէսինէ կիրիպ սօֆրայա օթուր-
37 սու՝ Վէ իլթէ օլ չէհրուէ կիւնահքեար սիր գարը
պուլունուպ, անըն՝ Ֆէրիսինին խանէսինտէ սօֆ-
րասա օթուրտուղունըն խապէրինի ալտըգտա, սիր
38 չիշէ խօշ րա՛հմալը եաղ կէթիրտի՝ Վէ արգաստան
այագլարը եանընտա սուրուպ՝ աղլայարագ ա-
յագլարընը կէօզ եաշլարըյլէ ըսլաթմաղա պաշ-
լասը, Վէ այագլարընը պուընըն սայըյլէ սիլիպ՝
39 էօփէրէք, խօշ րա՛հմալը եաղ իլէ եաղլասը՝ Վէ
անը սա՛վէթ էտէն Ֆէրիսի պուննու կէօրսիւքտէ,
քէնտի քէնտինէ սէօյլէյիպ՝ էյէր պու քիմսէ
վէյղամպէր օլսա խոր, քէնտինէ տօգունան
գարընընն քիմ վէ նէ մագուլէ օլտըգընը պիլիր
40 իսի, զիրա կիւնահքեար սըր՝ տէտի՝ Վէ Ցիսուս
անա ճէվապէն՝ էյ Սիմոն, սանա պիր սէօյլէյէ-
ճէյիմ վար՝ տէտի՝ օ տախի՝ Եա մու՛ալլիմ, սէօյ-
41 լէ՝ տէտի՝ Պիր ալաճագըընըն իքի պօրճլուսը օ-
լուպ՝ պիրինին պէշ եիւզ Վէ տիկէրինին էլլի տի-
42 նար պօրճու վար իսի՝ Վէ անլէրին էօտէմէյէ
պիր չէյլէրի օլմամագլէ, իքիսինէ տախի պագըշ-
լասը՝ պու սուրէթտէ անլէրտէն հանկիսը անը
43 տահա զէյատէ սէվէճէք տիր, սէօյլէ՝ տէտի՝ Սի-
մոն տախի ճէվապէն՝ Ջանն էտէրիմ օլ տահա
զէյատէ պագըշլասըդը քիմսէ՝ տէտի՝ օ տախի
44 անա՝ Տօղրու հիւքմ վէրտին՝ տէտի՝ Վէ գարը-
յա տօղրու տէօնիւպ՝ Սիմոնա տէտի քի՝ Պու
գարըյը կէօրի՞յօր մը սըն՝ պէն սէնին խանէնէ
կիրտիմ՝ այագլարըմ իչիւն սու վէրմէտին՝ պու
իսէ այագլարըմը կէօզ եաշլարըյլէ ըսլասըպ՝
45 [պաշընըն] սաչըյլէ սիլտի՝ Սէն պէնի էօփմէտին՝
պու իսէ պէն իչէրի կիրէլիտէն պէրու այագլարը-
46 մը էօփմէքտէն Ֆարիպ օլմասը՝ Սէն պաշըմը
ղէյթ եաղըյլէ եաղլամասընը՝ պու իսէ այագլա-

47 րըմը խօշ րա՛հմալը եաղ իլէ եաղլասը՝ Պունա
պինա՞էն սանա տէրիմ քի՝ կիւնահլարը չօգ օլ-
տըղը հալտէ ՚աֆիվ օլուննու՝ զիրա չօգ սէվտի՝
48 լաքին ազ ՚աֆիվ օլուննան քիմսէ ազ սէվմէր՝ Վէ
մէրգուամէյէ՝ կիւնահլարընկ ՚աֆիվ օլուննու՝ տէտի՝
49 Վէ պէրապէր սօֆրասա օթուրանլար քէնտի
քէնտիլէրինէ՝ կիւնահլար տախի ՚աֆիվ էտէն պու
50 քի՞մ տիր սէմէյէ պաշլասընլար՝ Ո տախի գարը-
յա՝ իմանընկ սէնի խէլասա էթտի՝ սէլամէթլէ կիթ՝
տէտի՝

ՊՂՊ 8

1 Վէ պունասան սօնրա Ցիսուս չէհրտէն չէհրէ Վէ
քէօյտէն քէօյէ կէչիպ՝ մէլէքութ Ուլահը վա՛զ
2 ու թէպշիր էտէր խոր՝ Վէ օն իքիլէր իլէ՝ չէրիր
բուհլար Վէ մարագլարտան շիֆա պուլմուշ պա՛-
զը գարընլար՝ եա՛նի քէնտինէն եէտի ճինն չըգ-
3 մըշ օլան Մագդագալը ատընլէն Մարիամ՝ Վէ
Հերովդէսին քէթխիւտասը Խուզանընը զէվճէսի
Ցովհաննա Վէ Շուշան Վէ սա՛իր նիչէ գարընլար ա-
նընը իլէ սէրապէր պուլունուպ՝ անա մէրգու-
մէլէր քէնտի մալլէրիյլէ խըտմէթ տախի էտէր-
լէր խոր՝
4 Վէ նիչէ չէհրլէրտէն վաճիր խալգ ճէմ՝ օլուպ՝
անընն եանընա կէլտիքլէրինտէ՝ թէմսիլլէ տէտի
5 քի՝ Պիր էքինճի քէնտի էքինինի էքմէյէ չըգարը՝
Վէ էքէր իքէն՝ պա՛զրսը եօլ քէնարընա տիւշ-
տիւ՝ Վէ չիյնէնմէքլէ հավա գուշլարը անը եէտի-
6 լէր՝ Վէ պա՛զրսը գայա իւզէրինէ տիւշիւպ՝ բու-
թուպէթի օլմասընդընտան պիթտիյի կիպի գու-
7 բուտու՝ Վէ պա՛զրսը տիքէնլէր արասընա տիւշ-
մէքլէ՝ տիքէնլէր պէրապէր պիթիպ՝ անր պօղաը-
8 լար՝ Վէ պա՛զրսը էյի թօփրագ իւզէրինէ տիւշ-
մէքլէ՝ պիթիպ եիւզ գաթ մահսուլ վէրտի՝ պուն-

լարը սէօյլէը իքէն՝ իշխուր գուլագլարը օլան իշխթսին՝ տէյիւ նիտա էթտի։
9 Վէ շակիրտլէրի՝ 'Աճէպա պու թէմսիլ նէ՞ տէ-
10 մէք տիր՝ տէյիւ անտէն սիւ՛ալ էթտիլէր։ Ո տա-
խի տէտի քի՝ Մէլէքիւթ Ուլլահընն սըրրլարընա վագըֆ օլմագ սիզէ վէրիլմիշ տիր, ամմա ղայրիլէրէ թէմսիլլաթլէ «էօյլէնէւէր։ Թա քի պագար իքէն կէօրմէյէլէր, վէ իշխուր իքէն անլամայալար։
11 Թէմսիլ պու տըր։ Թոխում Ալլահընն քէլամը
12 տըր։ Վէ եօլ քէնարընտա օլանլար օլ քիմսէլէր տիր քի՝ իշխթսիւքտէն սօնրա, իման էտէրէք խէլաս օլմասընլար տէյիւ շեյթան կէլիպ՝ անլէրին
13 գալպլէրինտէն քէլամը գալտըրըր։ Վէ գայա լէրինտէ օլանլար օլ քիմսէլէր տիր քի՝ իշխթսիւքլէրինտէ քէլամը մէսէրսէթլէ գապուլ էտէրլէր իսէ տէ, քէնտիլէրինտէ քէօք օլմասըղընտան, պիր միւտտէթ իման էտիպ՝ թէճրիպէ վագ-
14 թընտա կէրի չէքիլըրլէր։ Վէ տիքէնլէր արտընա տիւշէնլէր օլ քիմսէլէր տիր քի՝ իշխթսիւքտէն սօնրա կիշթսիւքճէ էնտիշէլէր իլէ զինկինլիք վէ 'էօմրիւն զէվգ ու սէֆալարընա պօղուլարագ
15 մահսուլ եէթիշտիրմէզլէր։ Վէ էյի եէրտէ օլանլար օլ քիմսէլէր տիր քի՝ քէլամը էյի վէ սաֆի գալպլէ տինկլէյիպ հըֆզ էտէրէք, սապլէ մահսուլ վէրիլլէր։
16 Վէ պիր քիմսէ չըրադը եագտըգտան սօնրա՝ անը պիր գապլէ էօրթմէզ, եախտա եաթագ ալթընա գօսմագ։ ամմա իշէրի կէլէնլէր ըշըղը կէօր-
17 սիւնլէր տէյիւ շէմ'ատան իւզէրինէ գօր։ Զիրա աշիքար օլմայաճագ կիշի պիր շէյ եօգ տըր։ Վէ պիրինիպ մէյատանա կէլմէյէճէք մահիֆի պիր շէյ
18 եօգ տըր։ Իման նէ վէճհլէ տինկլէտիյինտէ տիգգաթ էտինտիզ։ զիրա քիմին վար իսէ, անա վէրիլէճէք տիր, վէ քիմին եօգ իսէ, օլ վար զանն օլունան տախի քէնտինտէն ալընաճագ տըր։

19 Վէ վալիտէսի իլէ պիրատէրլէրի կէլիպ՝ զալա-
20 պալըգ սէպէպիյլէ եանընա վարամատըլար։ Վէ անա՝ Վալիտէյի իլէ պիրատէրլէրինի սէնի կէօրմէք իսթէմէյէճէք, տըշարըտա տուրույօրլար՝ տէյէրէք
21 խապէր վէրիլտի։ Ո տախի անլէրէ ճէվապէն՝ Վալիտէյ վէ պիրատէրլէրիյ Ալլահընն քէլամընը տինկլէյիպ իճրա էտէնլէր տիր՝ տէտի։
22 Վէ կիւնլէրինն պիրինտէ քէնտիսի շակիրտլէրի իլէ պէրապէր պիր գայըղա պինիպ, անլէրէ՝ կէօլիւն գարշը թարաֆընա կէչէլիյ տէտիքտէ, այըլտը-
23 լար։ Վէ կիտէրլէր իքէն քէնտիսի ույգույա վարտը։ Վէ կէօլ իւզէրինէ պիր պօրա էնմէքճէ, էույէ տօլմագտա, վէ քէնտիլէրի թէհլիքէտէ իտիլէր։
24 Վէ եանընա կէլիպ անը ույանտըրարագ՝ եա մու-'ալլիմ, եա մու'ալլիմ, հէլաք օլույօրըզ՝ տէտիլէր։ Ո տախի գալգըպ՝ բիւզկիարը վէ սույրն տալղալարընը ազարլատըգտա, սաքին օլմալարընյլէ լիման-
25 լըգ օլտու։ Վէ անլէրէ՝ իմանընընըզ նէ՞րէտէ տիր՝ տէտի։ անլէր տախի գօրգուպ թէ'աճճիպ էտէրէք պիրի պիրինէ՝ 'Աճէպա պու քի՞մ տիր, քի բիւզկեարլարա վէ սույա տախի էմր էթմիյէլէ, անա իթա'աթ էտէրլէր՝ տէտիլէր։
26 Վէ գայըգէ Գալիլեանընն գարշըսընտա վագը'
27 Գադարալըլարընն տիյարընա վարտըլար։ Վէ սահիլէ չըգտըգտա օլ շէհրտէն, խայլը զէմանտան պէրու տէրուննինտէ ճինլէր պու լուննամաղլէ էսվապ կիյմէյիպ էլտէ տէյիլ, անճագ գապըլարտա օ-
28 թուրան պիր ատէմ անա բասթ կէլտի։ Վէ ճիսուսը կէօրտիւքտէ, ֆէրեատ էտէրէք էօնիւնէ տիւշտիւ։ վէ եիւքսէք սէսլէ՝ եա ճիսուս, իսրն Ուլլահ իւլ միւթա'ալ, պէնիմ իլէ սէնին նէ՞ իշին վար։ սանա եալվարըրըմ քի պանա 'ազապ էթ-
29 մէյէսին՝ տէտի։ Զիրա նափաք բուհա՝ օլ ատէմտէն չըգմասընը էմր էթմիշ իտի։ չիւնքի անը խայլը վագըթտան պէրու զապթ էթմիշ օլմաղլէ,

օլ աստմ զէննվրլեր վէ պուգաղըլարլե պաղլը օ-
լարագ՝ մահճուդ օլուր իսկ իսե տէ, պաղլարը
գըրըպ՝ ճինն թարաճընաան չէօլլերէ սէվգ օլու-
30 նուր իսկ Ցիսուս անա՝ Սէննին իսմին նէ՞ տիր՝
տէյիւ սիւ՛ալ էթտիգաե, Ալայ տըր՝ տէտի. զիրա
31 տէրունինէ չօգ ճիննլեր կիրմիշ իսկ՝ վէ քէնտի-
լերէ հավիյէյէ կիթմէյի էմը էթմէմէսինի անտէն
32 բէճա էտէրլեր իսկ՝ վէ օրատա, տաղտա օթլա-
նըր պէօյիւգ պիր տօնուդ սիւրիւսիւ պուլուն-
մաղլե, անլերին իչինէ կիրմէլերինէ իզն վէրմէ-
սինի անտէն բէճա էթմէյէրի իւզէրինէ՝ իզն վեր-
33 տի՝ վէ ճիննլեր օլ աստմտէն չըգըպ տօնուգլա-
րա կիրմէգլե, օլ սիւրիւ ույղրումտաան աշաղը
34 քէնտիլերինի կէօլե աթըպ՝ պօղուլտու՝ վէ ան-
լէրէ օթլատանլար պու վագը՛այը կէօրտիւգտէ,
գաչըպ չէհրտէ վէ չիֆթլիգլերտէ խասպէր վեր-
35 տիլեր՝ էհալէ տախի վագը՛այը կէօրմէյէ չըգըպ՝
Ցիսուսըն եանընտա կէլէրէգ, տէրունինտէն ճիննլեր
չըգմըշ օլան աստմի կիյինմիշ վէ ՛ագըլտանմըշ օ-
լարագ Ցիսուսըն այագլարը եանընտա օթուրուր
36 պուլմաղլե գօրգուրլար՝ վէ վագը՛այը միւշահիտե
էթմիշ օլանլար տախի մէճնունըն նա՛սըլ խէլաս
37 պուլտըղընը անլերէ նագլ էթտիլեր՝ վէ Գադա-
րալըլարըն ճիվար պուլունան մահալլէրինին ճիւմ-
լե էհալիսի գիյատէսիյլե գօրգմուշ օլմալարըյլե՝
եանլարընտան կիթմէսինի անտէն բէճա էթտի-
38 լեր՝ օ տախի գայըդա կիրիպ ՛ալտէթ էյլէտի՝ վէ
տէրունինտէն ճիննլեր չըգմըշ օլան աստմ պէ-
բապէր պուլունմագլըղընը անտէն բէճա էյլէտի
39 իսե տէ, Ցիսուս անը սալը վէրիպ՝ էվինէ տէօն,
վէ Ալլահըն սանա էթտիյի չէյլէրի նագլ էյլե՝ տէ-
տի՝ օ տախի կիտիպ՝ պիւթիւն չէհրտե Ցիսուսըն
քէնտինէ էթտիյինի ի՛լան էտէր իսկ՝
40 Վէ Ցիսուս ՛ալտէթ էթտիգտե՝ խալգ անը գա-
պուլ էթտի՝ պիրա ճիւմլէսի անա մունթազրը

41 իսկ՝ վէ իլթէ սինագոգ րէ՛իսի օլան Ցայրոս իս-
մինտէ պիր ատմ կէլիպ՝ Ցիսուսըն այագլարընա
գափանարագ, խանէսինէ կէլմէսինի րէճա էյլէ-
42 տի՝ Չիրա թագրիպէն օն իգի եաշընտա պիրճիգ
պիր գըզը օլուպ՝ մէրգումէ էօլմէգ իւզրէ իսկ՝
օ տախի կիտէր իգէն խալգ անը թազեիգ էտի-
յօր իսկ՝
43 Վէ օն իգի սէնէտէն պէրու նէզգ ի տէժէ միւպ-
թէլա օլարագ, պիւթիւն մալինի հէքիմլերէ սարֆ
էթմիշ իսե տէ, հիչ պիրինտէն չիֆա պուլամադը
44 պիր գաըը, Արգատան եագլաշըպ՝ լիպասընըն է-
թէյինէ տօգունտու, վէ տէր հալ նէզգ ի տէմի
45 քէսիլտի՝ վէ Ցիսուս՝ Պանա տօգունան քի՞մ
տիր՝ տէտիյինտէ, ճիւմլէսի ինքար էթմէգլե,
Պետրոս վէ անըն իլե պէրապէր օլանլար՝ եա
մու՛ալլիմ, գալապալըգ սէնի պասըպ թազեիգ
էտէր իգէն՝ Պանա տօգունան քի՞մ տիր՝ տէյօր
46 մը սըն, տէտիլեր՝ Ամմա Ցիսուս՝ Պանա պիր
քիմսէ տօգունտու, գիրա պէնտէն գուվվէթ սա-
47 տըր օլտըղընը աճկլատըմ՝ տէտի՝ Իմտի գաըը
կիզլէնէմէտիյինի կէօրտիւգտե, թիթրէյէրէգ կէլ-
տի՝ վէ հուզուրընա տիւշիւպ՝ պիւթիւն խալգընը
էօնիւնտէ անա նէ՛ սէպէպտէն տօգունտըղընը՝ վէ
նա՛սըլ անիտե չիֆա պուլտըղընը նագլ էթտի՝
48 Օ տախի մէրգումէյէ՝ ձէսարէթլէն՝ գըզըմ՝ իմա-
նընդ սէնի խէլաս էյլէտի՝ սէլամէթլէ կիթ՝ տէտի՝
49 Օ տահա սէօյլէր իգէն՝ սինագոգ րէ՛իսինին խա-
նէսինտէն պիր ատմ կէլիպ՝ անա՝ Գըզընդ վէֆաթ
50 էթտի՝ մու՛ալլիմէ զահմէթ վէրմէ՝ տէտի՝ Վէ Ցի-
սուս պունու իշիթտիգտե՝ անա ճէվապէն՝ Գօրգ-
մա՝ անճագ իման էյլէ՝ օ խէլաս պուլուր՝ տէտի՝
51 Վէ խանէյէ կիրտիգտե՝ Պետրոս իլե Ցակոբոս վէ
Ցովհաննէստէն՝ վէ գըզըն փէտէրի իլե վալիտէ-
սինտէն մա՛տա քիմսէյի իշէրի կիրմէյէ պրագմա-
52 տը՝ վէ ճիւմլէսի գըզ իշիւն աղլայըպ տէօյիւն-

մէքսէ իքէն՝ Աղլամայընըզ, վէֆաթ էթմէտի,
53 *անճագ ույույօր՝ տէտի՝ վէ անէրը վէֆաթ էթ-*
միշ օլտըղընը պիլմէքլէ անը խաթխոզա էթտիէրը՝
54 *Լաքին ճիւմլէսինի տըյարըյա չըգարըպ՝ մէրգու-*
մէնին էլինի թուֆարագ՝ էյ գըզ, գալգ՝ տէյիւ
55 *չաղըրտը՝ վէ անընը բուհու բիւճու՝ էթմէքլէ,*
անիտէ այաղա գալգտը, վէ ծէռռա անա եէմէք
56 *վէրիլմէսինի էմր էթտի՝ վէ մէրգումէնին վալի-*
տէյնի հայրան օլտըըտը. օ տախի՝ Պու վագը'այը
քիմսէյէ սէօյլէմէյէսինիզ՝ տէյիւ անէրէ թէննալի
էյլէտի՝

ՊԱՊ 9

1 Վէ օն իքի շակիրտինի պիր եէրէ ճէմ՝ էտիպ՝
անէրէ ճիւմլէ ճինննէը իւզէրինէ, վէ մարտզա-
րընն տէֆի'լի իչիւն գուվվէթ վէ գուտրէթ վէրէ-
2 *րէք, Անէրի՝ մէլէքիւթ Ուլլահը վա'զ էտիպ խաս-*
3 *թալարա շիֆա վէրմէյէ կէօնաէրտի՝ վէ անէրէ՝*
ենօլ իչիւն պիր շէյ ալմայընըզ. նէ տէյնէք, նէ տա-
ղարճըզ, նէ էքմէք, նէ ազչէ, նէ տէ խբիշէը
4 *էննթարինիզ օլսուն՝ վէ հէր հանկը էվէ կիրէրսէ-*
5 *նիզ, օրատա գալըպ՝ օրատան չըգընըզ՝ վէ սիզի*
հէր քիմ գապուլ էթմէզսէ, օլ շէհրտէն չըգտը-
ղընըզտա, 'ալէյհէրինէ շէհատէթ օլմադ իչիւն,
այագլարընըզտան թօզու պիլէ սիլքինիզ՝ տէտի՝
6 Անէրը տախի չըգըպ հէր եէրտէ պէշարէթի թէպ-
շիր էտէրէք, վէ խասխոլտա շիֆա վէրէրէք,
քէօյտէն քէօյէ կէշէրլէր իտի՝
7 Վէ բէ՞իս էր բուպ՝ օլան Հէրովդէս անընն էվիյլէ
իճրա օլունան շէյլէրինն ճիւմլէսինի իչիթտիքտէ՝
շիւպհէ էթտի՝ գիրա պա'զը քիմսէլէր՝ Ծովհան-
8 Նէս էօվուլէրտէն գըյամ էթմիշ տիր, Վէ պա'զ-
լարը՝ եղիա զուհուր էթմիշ տիր, պա'զլարը տա-
խի՝ Գաւիմ փէյղամպէրլէրտէն պիրի գըյամ

9 *էթմիշ տիր՝ տէրլէր իտի՝ Վէ Հերովդէս՝ պէն*
Ծովհաննէսին պաշընը քէստիրտիմ՝ վէ պու քիմ-
սէ քի՞մ տիր քի պէն անըն հագդընտա պէօյլէ
շէյլէր իշիտիյօրըմ՝ տէյէրէք՝ անը կէօրմէք իս-
թէր իտի՝
10 Վէ ըէսուլէր Ծէռռա 'ավտէթ էտիպ՝ իճրա
էթտիքլէրի ճիւմլէ շէյլէրի անա հիքմէտլէ էթտի-
լէր, օ տախի անէրի պէրպ՝ թէննահաճա ինթտայլ-
դա տէնիլէն շէհրին պիր պէնատան մահալինի չէ-
11 *քիլտի՝ Խալգ տախի պու նէնու պիլմէքլէ անըն պր-*
տը սըրտա կինթտիլէր. վէ անէրի գապուլ էտիպ՝
անէրէ մէնքէթ Ուլլահ հագդընտա քիլտի էս-
տէրէք, շիֆայա միւհթաճ օլանլարա շիֆա վէրիր
իտի՝
12 Վէ կիւն պէվալ պու լմադա պաշլատըդտա, ան
իքիսէր անըն եանընտա կինլիպ՝ Խալգը պտր վէր
քի, էթրաֆտա պու լունան քէօյլէր իտի չինքիլ-
լէրէ վարըպ գօնալար, վէ նէյնէք պու լարը,
դիրա պու բատտա պէնատան նէրտէ իդ՝ տէտիլէր՝
13 Օ տախի՝ Սիզ անէրէ թա'ատ վէրինիզ՝ տէտի՝
անէրը տախի՝ Պէդիմ պէշ եքմէք իլէ իքի պալըգ-
տան գէչտտէ պիր շէհիմիզ եօգ տրը, մէկէր կիտիպ
պու գավմըն ճիւմլէսինէ նէյնէք տաթրն պալըպ՝
14 *տէտիլէր՝ Զիրա պէշ պին գատար տաւսի՝ վար*
իտի՝ Օ տախի շակիրտլէրինէ՝ Անէրի եէմէյէ եէմէյէ
օլարագ, պէօյլ պէօյլ ամրտարընըզ՝ տէտի՝
15 Վէ անէրը էօյլէ եատպ՝ ճիւմլէսինի ամրտըպտայը՝
16 Վէ քէնատիսի պէշ եքմէք իլէ իքի պալըգը պալը-
սէմայա տօղրու նագար եատրէք, իւզէյրինէ
պէրէքէթ տու'ասը օղուտու, վէ փարչինիզ՝
իսաւըրն էանիւնէ գօնագ իւդի՝ չոկիրտլէրինէ
17 *վէրտի՝ Վէ ճիւմլէսի եէյիտ տալարտը՝ վէ ան իքի*
քիւճէ տօղուսը գիագլա փարչա պալտակ գալտի-
բըլտը՝
18 Վէ քէնատիսի էտալէրտէն տու'ա էտէր իքէն՝

շակիրտներին տէ պէրապէր պուլունտըղլարը հալ-
տէ՝ խալգըն տէտիլինէ կէօրէ պէն քի՞մ իմ՝ տէ-
19 յիւ անլէրէ սիւ՛ալ էյլէտիւ Անլէր տախի ճէվա-
պէն՝ Պ՚ղէլ՚էը՝ վաֆթիզ էտիճի ցուվհաննէս, վէ
սա՛իրլէրի եղիա, տիկէրլէրի տէ՝ Գատիմ փէյղամ-
պէրլէրտէն պիրի գըյամ էթմիշ տիր, փէյ՚ըլ՚ը՝
20 տէտիլէր։ Ո տախի անլէրէ՝ եա սիզին տէտիլինի-
զէ կէօրէ պէն քի՞մ իմ՝ տէտի. վէ Պետրոս ճէ-
21 վապէն՝ Սէն Աղլահըն Քրիստոսը սըն՝ տէտի։ Ո
տախի անլէրէ՝ Պուննու քիմսեյէ սէօյլէմէյէսինիզ՝
22 տէյիւ չէտիտէն Թէննպիհ էտիպ, Իսկն իւլ ինսան
չօգ էլէմ չէքմէք, վէ իսթիյաըլար իլէ պաշ
քեահինլէր վէ Իւլէմա Թաղաֆրնտան ըէտտ է-
տիլիպ գաթլ օլունմագ, վէ իւչիւնճիւ կիւնտէ
գըյամ էթմէք կէրէք տիր՝ տէտի։
23 Վէ ճիւմլէսինէ՝ Իյէր պիր քիմսէ աղտըմմա
կէլմէք իսթէրսէ, Թէրք ի Նէֆս էտէրէք, խաչը-
նը հէր կիւն գալտըրըպ՝ աղտըմ սըրա կէլսին։
24 Չիրա հէր քիմ ճանընը գուրթարմագ իսթէրսէ,
անը զայ՝ էտէճէք, վէ հէր քիմ ճանընը պէնիմ
իչիւն զայ՝ էտէրսէ, անը գուրթարաճագ տըր։
25 Չիւնքի պիր ադամ պիւթիւն տիւնեայը գազա-
նըպ տա՝ քէնաինի զայ՝ եախօտ զիյանա կիրիֆ-
26 թար էտէրսէ, Նէ՞ իսթիֆատէ էտէր։ Չիրա հէր
քիմ պէնատէն վէ պէնիմ սէօզլէրիմտէն տօլայը
ութանըրսա, իսկն իւլ ինսան տախի քէնտիսինին
վէ փէտէրին վէ մուգաատէս մէլէքլէրին ճէլալիյլէ
կէլտիյի գէման անտէն տօլայը ութանաճագ տըր։
27 Վէ հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Պուրատա հա-
զըր օլանլարտան պա՚զըսը վար քի, մէլէքիւթ
Ուլահը կէօրիւնճէյէտէք ասլա էօլիւմ Թաթ-
մայաճագ տըր՝ տէտի։
28 Վէ պու քէլամտան Թագրիպէն սէքիզ կիւն
սօնրա, Պետրոս իլէ Ցովհաննէս վէ Ցակոբոսը
պէրապէր ալըպ՝ տու՛ա էթմէք իւզրէ տաղա չըգ-

29 տը։ Վէ քէնտիսի տու՛ա էտէր իկէն, եիւզիւնիւն
հէյ՚էթի Թէպէտտիւլ էտէրէք էլպիսէսի պէյազ
30 վէ փարլագ օլտու։ Վէ իչթէ իկի ատէմ, եա՛նի
Մովսէս վէ Եղիա անըն իլէ սէօյլէշիրլէր իտի։
31 Պունլար ճէլալ իլէ կէօրիւնիւպ՝ երուսաղէմտէ
վուգու՝ պուլաճագ լինթիզալը հագգընտա սէօյլէ-
32 յօրլար իտի։ Վէ Պետրոս վէ անըն իլէ պէրապէր
պուլունանլարը ույգու պասմըշ օլմաղլէ, ույան-
տըգլարընտա՝ անըն ճէլալինի վէ պէրապէր տու-
33 րան իկի ատէմի կէօրտիւլէր։ Վէ անլէր անտէն
այրըլմագ իւզրէ իկէն, Պետրոս նէ սէօյլէտիյինի
պիլմէյէրէք, Ցիսուսա՝ եա մու՛ալլիմ, պուրատա
պուլունմամըզ էյի տիր։ Վէ պիրի սէնին, պիրի
տէ Մովսէս վէ պիրի տէ Եղիա իչիւն, իւչ խայմէ
34 եափալըմ՝ տէտի։ Վէ օ պուննու սէօյլէմէգտա իւ-
կէն, պիր պուլութ կէլիպ՝ անլէրի կէօլկէսի ալ-
Թընա ալտը։ Վէ անլէր պուլութա կիրտիկլէրինի-
35 տէ, լ՚էէրտիլէր գօրգտըլար։ Վէ պուլութտան՝
Սէվկիւլիւ Օղլըմ պու տըր, անը տինլէյինիզ՝ տէ-
36 յէն պիր սէտա կէլտի։ Վէ պու սէտա օլտըգտա,
Ցիսուս եալընըզ պուլունտու։ անլէր տախի սիւ-
քիւթ էտիպ՝ կէօրտիւքլէրի չէյլէրտէն օվ կիւն-
լէրտէ քիմսեյէ պիր չէյ խապէր վէրմէտիլէր։
37 Վէ էրթէսի կիւն տաղտան էնտիքլէրինտէ, խայ-
38 լը ճէմա՛աթ անը գարշըլայըպ, Իչթէ ճէմա՛աթ-
տան պիր ատէմ Ֆէրեատ էտէրէք՝ եա մու՛ալ-
լիմ, սանա եալվարըրըմ, օղլըմա նազար գըլ,
39 գէրա պիր տանէմ տիր։ Վէ իչթէ անը պիր բուհ
Թութուպ՝ անըզըն պաղըրտաըգագ վէ քէօվիւր-
տէրէք սարսըպ էզտիքտէն սօնրա կիւճլէ այրըլըր։
40 Վէ անը չըգարսընլար տէյիւ սէնին շակիրտլէրին-
տէն ըէճա էթտիմ իսէ տէ, մուգթէտիր օլմատը-
41 լար՝ տէտի։ Վէ Ցիսուս ճէվապ վէրիպ՝ Է՚յ իման-
սըզ վէ Թէրս Նէսլ, Նէ՞ վագթա գատար սիզին
իանընըզտա օլուպ՝ սիզէ Թէհամմիւլ էտէյիմ.

42 օղլընկը պուրայա կէթիր՝ տէտի։ Վէ օ տահա եա-
նընա կէլիր իքէն, ճինն անը եէրէ չարփըպ չիտ-
տէթլէ սարսըը։ ամմա Յիսուս նավաք բուհու
աղարլայարագ, չօճուղա չինֆա վէրիպ՝ անը փէ-
43 տէրինէ թէսլիմ էթտի։ Վէ ճիւմլէսի Ալլահընը
՝ազամէթինէ հայրան օլտըլար։

Վէ ճիւմլէսի Յիսուսըն էթտիյի չէյլէրին քեաֆ-
44 ֆէսինէ թէ՝աճճիւպտէ իքէն, շակիրտլէրինէ, Սիզ
պու սէօզլէրի գուլագլարընըզա գօյունըզ։ զիրա
Իպն իւլ ինսան ատէմլէրին էլինէ թէսլիմ օլու-
45 նաճագ տըր՝ տէտի։ Անլէր տահի պու սէօզիւ
անլամատըլար։ վէ ֆէհմ էթմէմէլէրի իչիւն ան-
լէրտէն կիզլէնմիշ իտի։ վէ պու սէօզիւ անտէն
սիւ՛ալ էթմէյէ գօրգտըլար։

46 Վէ քէնտիլէրտէն հա՛նկըսը պէօյիւք օլաճաղը
47 միւսահէսէսի արտլարընա կիրմիշ իտի։ Յիսուս
տահի գալգլէրինին էֆքեարընը պիլմէքլէ, պիր
չօճուգ ալըպ՝ քէնտի եանընտա տուրտուրտու։
48 Վէ անլէրէ՝ Հէր քիմ պու չօճուղը պէնիմ իսմիմ
իչիւն գապուլ էտէրսէ, պէնի գապուլ էթմիշ օ-
լուր, վէ հէր քիմ պէնի գապուլ էտէրսէ, պէնի
իրսալ էտէնի գապուլ էթմիշ օլուր։ զիրա ճիւմ-
լէնիզտէն էն քիւչիւք պուլունան՝ պէօյիւք օլա-
ճագ տըր՝ տէտի։

49 Վէ Յովհաննէս ճէվապ վէրիպ՝ եա մու՛ալլիմ,
սէնին իսմինլէ ճիննլէր չըգարան պիր քիմսէ կէօր-
տիւք, վէ պիզիմ լիլէ պէրապէր սէնէն արտընճա
50 կէլմէտիյի իչիւն անը մէն՝ էթտիք՝ տէտի։ Վէ Յի-
սուս անա ճէվապլէն՝ Մէն՝ էթմէյինիզ, զիրա պիզէ
մուխալիֆ օլմայան պիզիմ թարաֆընմըզտան տըր՝
տէտի։

51 Վէ անըն սէմայա չըգմասընըն կիւնլէրի թէմամ
օլմագ իւզրէ իքէն, Երուսաղէմէ կիթմէյէ գամիյ-
52 յէն եիւզ թութուպ, Էօնիւնտէն խապէրճիլէր
կէօնտէրտի։ անլէր տահի կիտիպ անա թէտաբիք

կէօրմէք իւզրէ Սամարիալըլարընն պիր քէօյիւնէ
53 կիրտիլէր։ Վէ Երուսաղէմէ թէվէճճիւհ էթմէքտէ
54 օլորղընտան, անը գապուլ էթմէտիլէր։ Վէ անըն
շակիրտլէրի Յակոբոս իլէ Յովհաննէս պուհու
կէօրտիւքտէ՝ եա Բապպ, իսթէ՞ր սի սին քի՝ հէ-
ման Էղիանընն էթտիյի կիպի կէօքտէն աթէշ է-
նիպ անլէրի թէլէֆ էթմէյին տէյիւ էմր էտէրիմ՝
55 տէտիլէր։ Օ տահի տէօնիւպ անլէրի թա՛զիր է-
տէրէք՝ Սիզ նէ՛ մագուլէ բուհտան օլորղընըզը
56 պիլմէզսինիզ։ Զիրա Իպն իւլ ինսան ատէմլէրին
ճանլարընը հէլաք տէյիլ, անճագ խէլաս էթմէք
իչիւն կէլտի՝ տէտի։ Վէ տիկէր պիր քէօյէ կիթ-
տիլէր։

57 Վէ եօլտա կիտէրլէր իքէն, պիրի անա՝ Էֆէն-
տի, հէր նէրէյէ կիտէրսէն, արտընկ սըրա կէլի-
58 րիմ՝ տէտի։ Յիսուս տահի անա՝ Թիլքիլէրին ին-
լէրի, վէ հավա գուշլարընըն եուվալարը վար,
լաքին Իպն իւլ ինսանըն պաշընը գօյաճագ նէրէ
եօգ տըր՝ տէտի։

59 Վէ պիր զայրիսինէ՝ Արտընմ սըրա կէլ՝ տէտի։
օ տահի՝ Էֆէնտի, պանա իզն վէր, էվվէլա կի-
60 տիպ փէտէրիմի տէֆն էտէյիմ՝ տէտի։ Յիսուս
տահի անա՝ Պրագ, ёօլուլէր քէնտի ёօլուլէրինի
տէֆն էթսինլէր, սէն իսէ կիտիպ մէլէքութ Ուլ-
լահը վա՛զ էյլէ՝ տէտի։

61 Վէ տիկէր պիր քիմսէ տահի՝ Էֆէնտի, սէնին
արտընն սըրա կէլէրիմ՝ լաքին էվվէլա պանա իզն
վէր, էհլ ի պէյթիմ իլէ վէտա՝ էտէյիմ՝ տէտի։
62 Ամմա Յիսուս անա՝ Էլինի տապան իւզէրինէ գօ-
յուպ տա կէրիյէ պագան հիչ պիր քիմսէ մէլէ-
քութ Ուլլահա միւնասիպ տէյիլ տիր՝ տէտի։

ՊԱՊ 10

1 Վէ պու չէյլէրտէն սօնրա, Բապպ տիկէր ֆէթ-

ԱԻՂ ՔԻՄԱՔ ՏԱԽՒ ԹԱ'ԼԻՆ ԷՏԻՍ՝ ՎԱՐԱՃԱՂԸ ՀԷՐ
ՀԷՀԵՔ ՎՔ ՄԱՀԱԼՔ ԱՆԼԷՐՒՆ ՔԷՆԱՒ ԷՕՆԻՒՆՃՔ ԻՔԻ-
2 ՀԷՐ ԻՔԻՀԷՐ ԿԷՕՆԱՏԷՐԱՒ, ՎՔ ԱՆԼԷՐՔ ՏԷՒՒ ՔԻ՝
ՅԻԼ ՀԱԳԻՊՔ ՀԱՍԱԱՏ ՀՕԳ, ԱՍՄՆԱ ԻՀՃԻԼՀԷՐ ԱԶ ՏՐՐ,
ԻՄԻՒ ՀԱՍԱԱՏ ՍԱՀԻՊԻՆՔ՝ ՔԷՆԱՒ ՀԱՍԱԱՏՐՆԱ ԻՀՃԻ-
3 ԼԷՐ ԿԷՕՆԱՏԷՐՄՔՒ ԻՀԻՒՆ ՆԻՅԱԶ ԷՄԻՆԻԶ, ԿԻՒՒՆԻԶ,
ԻՀԹՔ ՊԷՆ ՍԻԶԻ ԳՈՒԶՈՒԼԱՐ ԿԻՊԻ ԳՈՒՐՒՄԼԱՐ ԱՄ-
4 ԲԱՍՐՆԱ ԿԷՕՆԱՏԷՐԻՅՕՐԸՄ, ՓԷՍՔ ԵԱ ՏԱՂԱՐՃԸԳ,
ԵԱԽՕՏԱ ԱՅԱԳ ԳԱՊԼՄԱՐԸ ԹԱՀԸՐՄԱՅԼՆԸԶ, ՎՔ ԵՕԼՏԱ
5 ՊԻՐ ՔԻՄՔՅԷ ՍԷԼԱՄ ՎԷՐՄԷՅԻՆԻԶ՝ ՎՔ ՀԷՐ ՀԱՆԿԸ
ԽԱՆԷՅԷ ԿԻՐԷՐԱՔՆԻԶ, ԷՎՎԷԼԱ՝ ՊՈՒ ԽԱՆԷՅԷ ՍԷԼԱՄ
6 ՕԼՏՒՆ՝ ՏԷՅԻՆԻԶ՝ ՎՔ ՀՅԷՐ ՕՐԱՏՏԱ ՍԷԼԱՄԱ ՄԻՒՍ-
ԹԱՀԱԳԳ ՔԻՄՔ ՎԱՐ ԻՍՔ, ՍԷԼԱՄԻՆԸԶ ԱՆԸՆ ԻՒ-
ԶԷՐԻՆՏՔ ԳԱԼԱՃԱԳ ՏՐՐ՝ ԵՕԳ ԻՍՔ՝ ՍԻԶԷ ՐԻՒ-
7 ՃՒ՝ ԷԱՃՔՔ ՄԻՐ՝ ՎՔ ՕԼ ԽԱՆԷՏԷ ԳԱԼԸՊ՝ ՊՈՒ-
ԼՒՆԱՆ ՀԷՅԼԷՐԻՆՏԷՆ ԵՀՅԻՊ ԻՀԻՆԻԶ՝ ՁԻՐԱ ԻՀՃԻ
ՔԷՆԱՒ ԻՒՃՐԷԹԻՆԷ ՄԻՒՍԹԱՀԱԳԳ ՏՐՐ՝ ԽԱՆԷՏԷՆ
8 ԽԱՆԷՅԷ ՆԱԶԼ ԷԹՄԷՅԻՆԻԶ՝ ՎՔ ՀԷՐ ՀԱՆԿԸ ՀԷՀԵՔ
ԿԻՐԷՐԱՔՆԻԶ, ԱՆԼԷՐ ՏԱԽՒ ՍԻԶԻ ԳԱՊՒԼ ԷԹԻՔ-
ԼԷՐԻ ՀԱԼՏԷ, ԷՕՆԻՒՆԻՒԶԷ ԳՕՆՒԼԱՆ ՀԷՅԼԷՐԻ ԵՀՅԻ-
9 ՆԻԶ՝ ՎՔ ԻՀԻՆՏԷ ՊՈՒԼՒՆԱՆ ԽԱՍԹԱԼԱԹԱ ՀԻՓԱ
ՎԷՐԻՊ, ԱՆԼԷՐՔ՝ ՄԷԼԷՔԻԹ ՈՒԼԼԱՀ ՍԻԶԷ ԵԱԳԼԱՇ-
10 ՄԼԸ ՏՐՐ՝ ՏԷՅԻՆԻԶ՝ ՎՔ ՀԷՐ ՀԱՆԿԸ ՀԷՀԵՔ ԿԻՐԷՐ-
ԱԷՆԻԶ՝ ՍԻԶԻ ԳԱՊՒԼ ԷԹԻՏԻՔԼԷՐԻ ՀԱԼՏԷ, ՃԱՏ-
11 ՏԷԼԷՐԻՆԷ ՀԸԳԸՊ՝ ՍԻԶԻՆ ՀԷՀՐԻՆԻԶՏԷՆ ՊԻԶԷ ԵԱ-
ՓԸՀԱՆ ԹՕԶՒ ՊԼԷ ՍԻԶԷ ՍԻԼՔԷՐԻԶ՝ ԼԱՔԻՆ ՊՈՒ-
ՆՒ ՊԼԻՆԻԶ ՔԻ՝ ՄԷԼԷՔԻԹ ՈՒԼԼԱՀ ՍԻԶԷ ԵԱԳ-
12 ԼԱՇՄԸԼ ՏՐՐ՝ ՏԷՅԻՆԻԶ՝ ՍԻԶԷ ՏԷՐԻՄ ՔԻ՝ ՕԼ ԿԻՆ-
ՏԷ ՍՈԳՈՄԸՆ ՀԱԼԻ ՕԼ ՀԷՀՐԻՆ ՀԱԼԻՆՏԷՆ ԷՀՎԷՆ Օ-
13 ԼԱՃԱԳ ՏՐՐ՝ ՎՕՅ ՏԱՆԱ, ԷՅ ՓՈՐԱԳԻՆ, ՎՕՅ ՏԱ-
ՆԱ, ԷՅ ԲԷԹԱՅԻԴԱ, ՔԻՐԱ ԷՅԷՐ ՍԻԶՏԷ ԻԶՀԱՐ Օ-
ԼՒՆԱՆ ՄԻՒՃԻԶԷԼԷՐ ՏԻՒՐՈՍ ՎԷ ՍԻԴՈՆՏԱ ԻԶՀԱՐ
ՕԼՒՆՄԸԼ ՕԼՏԱ ԻՄԻ, ՀՕԳՏԱՆ ՀՒՒԼ ՎԷ ՔԻՒԼՏԷ Օ-
14 ԹՒՐՒՒՔ՝ ԹԷՎԼԷ ԷՏԷՐԼԷՐ ԻՄԻ, ԼԱՔԻՆ ԲՒԶ Ի
ՃԷԶԱՏՏԱ ՏԻՒՐՈՍ ՎԷ ՍԻԴՈՆԸՆ ՀԱԼԻ ՍԻԶԻՆ ՀԱԼԻ-

15 ՆԻԶՏԷՆ ԷՀՎԷՆ ՕԼՃԱԳ ՏՐՐ՝ ՎՔ ԱՐՆ՝ ԹԱ ԿԷՕ-
ՅԷՏՔ ԵԻՒՔՍԷԼՄԻՀ ՕԼԱՆ ԿԱՓԱՏՒՆԱՅՒՄ՝ ՃԷՀԷՆ-
16 ՆԷՄՔ ԳԱՏԱՐ ԷՆՏԻՐԻԼԷՃԷՔՍԻՆ՝ ՍԻԶԻ ՏԻՆԿԼԷՅԷՆ՝
ՊԷՆԻ ՏԻՆԿԼԷՄԻՀ ՕԼՒՐ՝ ՎՔ ՍԻԶԻ ԸՔՏԱ ԷՏԷՆ՝ ՊԷՆԻ
ԸՔՏԱ ԷԹՄԻՀ ՕԼՒՐ՝ ՎՔ ՊԷՆԻ ԸՔՏԱ ԷՏԷՆ՝ ՊԷՆԻ
ԻՐՍԱԼ ԷՏԷՆԻ ԸՔՏԱ ԷԹՄԻՀ ՕԼՒՐ՝
17 ՎՔ ՕԼ ԵԷԹՄԻՀԼԷՐ ՄԷՍԷՐԸԷԹԼԷ 'ԱԼՏԷԹ ԷՏԻՍ՝
ԵԱ ՐԱՊՊ՝ ՃԻՆՆԼԷՐ ՊԻԼԷ ԱԷՆԻՆ ԻՄԻՆԼԷ ՊԻԶԷ Ի-
18 ԹԱ'ԱԹ ԷՏԻՅՕՐ՝ ՏԷՏԻԼԷՐ՝ Օ ՏԱԽԻ ԱՆԼԷՐՔ՝ ՇԷՅ-
ԹԱՆԸՆ ԱԷՄԱՏԱՆ ԵՐԼՈՐՐՐՄ ԿԻՊԻ ՏԻՒՇՏԻՒՅԻՒՆԻ-
19 ԿԷՕՐՏԻՒՄ՝ ԻՀԹՔ ՍԻԶԷ ԵՐԼԱՆԼՄՐ ԻԼԷ 'ԱԳՐԷՊԼԷՐ
ԻՒԶԷՐԻՆԷ՝ ՎՔ ՏԻՒՇՄԷՆԻՆ ՊԻԵԹԻՒՆ ԳՈՒՄԼԷԹԻ Ի-
ԶԷՐԻՆԷ ՊԱԱՄԱՂԱ ԳՈՒՏՐԷԹ ՎԷՐԻՐԻՄ՝ ՎՔ ՍԻԶԷ
20 ՀԻՇ ՊԻՐ ՀԷՅ ԶԱՐԱՐ ՎԷՐՄԷՅԷՃՔ ՏԻՐ՝ ԱՄՄԱ ՊՈՒ-
ՆԱ, ԵԱ'ՆԻ ՃԻՆՆԼԷՐԻՆ ՍԻԶԷ ԻԹԱ'ԱԹ ԷԹՏԻՔԼԷ-
ՐԻՆԷ ԱԷՎԻՆՄԷՅԻՆԻԶ՝ ԼԱՔԻՆ ԻՄՄԼԷՐԻՆԻԶԻՆ ԱԷՄԱ-
ՎԱԹՏԱ ԳԱՅՏ ՕԼՒՆՏՐԶՐՆԱ ԱԷՎԻՆԻՆԻԶ՝ ՏԷՏԻ՝
21 ՕԼ ԱԱ'ԱԹ ՅԻԱՒՍ ԲՒԵՐՆԱՏ ՎԷՐՐՒՐ ՕԼՒԱ՝
ԷՅ ԱԷՄԱ ՎՔ ՂԷՎԻՆԻՆ ՐԱՊՊՐ ՓԷՏԷՐ՝ ՏԱՆԱ ՀԻՒՔՐ
ԷՏԷՐԻՄ ՔԻ՝ ՊՈՒ ՀԷՅԼԷՐԻ 'ԱԼԻՄԼԷՐ ԻԼԷ 'ԱՐԻՓԼԷՐ-
ՈՒՆ ԻՏՓԻ ԹՒԹՒԱ՝ ԱՆԼԷՐԻ ՄԱ'ՏՒՄԼԱՐԱ ԻԶ-
ՀԱՐ ԷՅԼԷՏԻՆ՝ ՊԷԼԻ՝ ՀՅ ՓԷՏԷՐ՝ ՂԷՐԱ 'ԻՆՏԻԿՏԷ
22 ՊԷՕՅԼԷ ԻՏՕՂ ԿԷՕՐԻՒՆՏԻՒ՝ ՓԷՏԷՐԻՄՏԷՆ ՀԷՐ ՀԷՅ
ՊՏՆԱ ԹԷՎԼԻՄ ՕԼՒՆՏՏՒ՝ ՎՔ ՕՂԼԸՆ ՔԻՄ ԻՏԻՅԻՆԻ
ՓԷՏԷՐՏԷՆ ՂՅՅՐԻ ՔԻՄՔ ՊԻԼՄԷԶ՝ ՎՔ ՓԷՏԷՐԻՆ
ՔԻՄ ԻՏԻՅԻՆԻ ՕՂՒԼՏԱՆ ՎՔ ՕՂԼԸՆ ԱՆՐ ԻԶՀԱՐ ԷԹ-
ՄԷՍԻՆԻ ՄԻՒՐԱՏ ԷԹՏԻՅԻ ՔԻՄՔՏԷՆ ՂՅՅՐԻՍԻ ՊԻԼ-
ՄԷԶ՝ ՏԷՏԻ՝
23 ՎՔ ՀԱԿԻՐՏՒԼԷՐՔ ՏԷՕՆԻՒՊ՝ ՆՔ՝ ՄԻՒՊԱՐԷՔՔ ՏԻՐ
24 ԿԷՕՐՏԻՒՅԻՒՆԻՒԶ ՀԷՅԼԷՐԻ ԿԷՕՐԷՆ ԿԷՕՂԼԷՐ՝ ՁԻՐԱ
ՍԻԶԷ ՏԷՐԻՄ ՔԻ՝ ՀՕԳ ՓԷՅՂԱՄՊԷՐԼԷՐ ԻԼԷ ՄԷԼՔԼԷՐ
ԿԷՕՐՏԻՒՅԻՒՆԻՒԶ ՀԷՅԼԷՐԻ ԿԷՕՐՄԷՔ ԻՍԹԷՏԻԼԷՐ՝ ԼԱ-
ՔԻՆ ԿԷՕՐՄԷՏԻԼԷՐ՝ ՎՔ ԻՀԻԹՄԻՅԻՆԻԶ ՀԷՅԼԷՐԻ ԻՀԻԹ-
ՄԷՔ ԻՄՊԷԲՏԼԷՐ՝ ԼԱՔԻՆ ԻՀԻԹՄԷՏԻԼԷՐ՝ ՏԷՅԻ ԹԷՆ-
ՀԱՃԱ ԱԷՕՅԼԷՏԻ՝

25 Վէ իշթէ էրպապ ը շէրի՝աթտան պիրի գալդըպ՝
ան ը թէճրիպէ էթմէք իւզրէ՝ նա մու՝ալիմ, է-
պէտի հայաթա վարիս օլմագ իչիւն նէ՞ եափա-
26 յըմ՝ տէտի։ Ո տախի ան՝ Շէրի՝աթտա նէ՞ եա-
27 գընմըշ ը՞ր։ Նա՞ը օգուրսըն՝ տէտի։ Ո տախի
ճէվապ վէրիպ՝ Ալլահընկ օլան Բապպը պիւթիւն
գալպինդէն վէ պիւթիւն ճանընդտան վէ պիւթիւն
գուվվէթինդէն վէ պիւթիւն ՝ագլընդտան, գօնշը-
28 նկը տախի քէնտին կիպի սէվէսին՝ տէտի։ Ո տախի
ան՝ Տօղրու ճէվապ վէրտին, պունու իճրա էյլէ
29 վէ եաչայաճագսըն տէտի։ Ո իսէ քէնտինի թէպ-
րիր էթմէք իսթէմէքլէ, Ցիսուս՝ նա գօնշըմ
30 քի՞մ տիր՝ տէտի։ Վէ Ցիսուս ճէվապէն տէտի
քի՝ Պիր ատամ Երուսաղէմտէն Երիքովա էնէր
իքէն, հարամիլէր էլինէ տուշտու։ Վէ անլէր ան ը
սօյուպ՝ եարալաստըգտան սօնրա եար ը էօլմիւշ
31 պրագըպ կիթտիլէր։ Վէ բասթ կէլէ օլ եօլտան
պիր քեահին էնէր իքէն, ան ը կէօրտիւքտէ՝ օլ
32 պիր թարաֆտան կէչիպ կիթտի։ Ֆէզալիք օլ մա-
հալէ պիր Ղևիլի տախի կէլմէքլէ, վարըպ՝ ան ը
կէօրիւնճէ օլ պիր թարաֆտան կէչիպ կիթտի։
33 Լաքին պիր Սամարիալը եօլա կիտէր իքէն, պու-
լունարդը եէրէ կէլիպ՝ ան ը կէօրտիւքտէ աճընը։
34 Վէ եանընա կէլիպ՝ եարալարընա ղէյթ եաղը իլէ
շէրապ տէօքէրէք անլէրի սարըը, վէ ան ը քէն-
տի հայվանընա պինտիրէրէք պիր խանա կէօթիւ-
35 րիպ՝ անա մուգայյէտ օլտու։ Վէ էրթէսի կիւն
եօլա կիթմէք իւզրէ իքէն, իքի տինար չընգարընդ
խանճըյա վէրէրէք՝ Պունա մուգայյէտ օլ, վէ
զիյատէ հէր նէ խարճ էտէրսէն, պէն թէքրար
36 կէլտիյիմտէ սանա էտա էտէրիմ՝ տէտի։ Իմտի
սանա պու իւչտէն հա՞նկընը հարամիլէրին էլինէ
37 տիւշէնին գօնշընը օլմուշ կէօրիւնիւր։ Ո տախի՝
Անա մէրհամէթ էտէն՝ տէտի։ Ցիսուս տախի ա-
նա՝ կիթ, սէն տէ պէօյլէ եափ՝ տէտի։

38 Վէ անլէր եօլտա կիտէր իքէն, քէնտիսի պիր
քէօյէ կիրիպ՝ Մարթա նամ պիր խաթուն ան ը
39 խանէսինէ գապուլ էթտի։ Վէ պունուն Մարիամ
իսմինդէ պիր հէմշիրէսի օլուպ, մէրգումէ Ցիսու-
սըն այագլարը եանընտա օթուրուպ՝ քէլամընը
40 տինկլէյօր իտի։ Մարթա իսէ չօգ խըտմէթտէն
տօլայը թէլաշտա պուլունմադլէ, եանընա կէլիպ՝
Էֆէնտի, հէմշիրէմ պէնի եալընըզ խըտմէթ էթ-
մէյէ պրագտըղընը վազիֆէ էտինմէզ ո՞ւ սին։ իմ-
տի անա սէօյլէ, պանա եարտըմ էթսին՝ տէտի։
41 Վէ Ցիսուս անա ճէվապէն, Էյ Մարթա, էյ Մար-
թա, չօգ շէյլէր իչիւն էնտիշէ էտիպ՝ պինդուզուր
42 օլուրսըն։ Լաքին լազըմ օլան շէյ պիր տիր, վէ
Մարիամ քէնտինտէն ալընմայաճագ օլ էյի հիս-
սէյի ինթիխապ էթմիշ տիր՝ տէտի։

ՊԱՊ 11

1 Վէ պիր մահալտէ օլուպ տու՝ա էթմէքտէ իքէն,
Ֆարիղ օլտըղընտա, շակիրտլէրինտէն պիրի ան ա՝
նա Բապպ, Ցովհաննէս քէնտի շակիրտլէրինէ թա՝-
լիմ էյլէտիյի կիպի, սէն տախի պիզէ տու՝ա էթ-
2 մէյի թա՝լիմ էյլէ՝ տէտի։ Ո տախի անլէրէ տէտի
քի՝ Տու՝ա էթտիյինիզ զէման ալէյնէ տէյինիզ։ Էյ
սէմալաթտա օլան փէտէրիմիզ, իսմինդ մուգատ-
տէս օլսուն, մէլէքիւթիւդ կէլսին, իրատէթինդ
սէմատտա օլտըղը կիպի եէր իւզէրինտէ տախի իճ-
3 րա օլունսուն։ Եէվմի էքմէյիմիզէ կիւնտէն կիւնէ
4 պիզէ վէր։ Վէ կիւնահլարընմըզը պիզէ պաղըշլա,
չիւնքի պիզ տախի պիզէ հէր պօրճլու օլանա պա-
ղըշլարըզ։ Վէ պիզի իղվայա կէթիրմէ, լաքին պի-
զի շէրիրտէն գուրթար։
5 Վէ անլէրէ տէտի քի՝ Սիզտէն քիմի՞ն պիր տօս-
թու օլուր տա, կէճէ եարընընտա եանընա վա-
րըպ՝ Տօսթըմ, պանա իւչ էքմէք էօտիւնճ վէր։

6 Զիրա պանա եօլտան պիր տօսթըմ կէլտի, անըն
էօնիւնէ գօյաճագ պիր չէյիմ եօզ տըր՝ տէսին
7 տէ, Օ տախի իչէրիտէն ճէվապէն՝ Պանա զահմէթ
վէրմէ. արթըզ գափու գափանմըշ, չօճուգլարըմ
տախի պէնիմ իլէ եաթագտա տըր, գալգըզ սա-
8 նա վէրէմէմ՝ տէսին, Սիզէ տէրիմ քի՝ տօսթու
օլմըզը իչիւն գալգըզ անա վէրմէզ իսէ տէ, եւինէ
անըն թա՛ճիզի սէպէպիյլէ գալգըզ անա լազըմ
9 օլմըզը գաւսար վէրէճէք տիր։ Պէն տախի սիզէ
տէրիմ քի՝ Տիլէյինիզ, սիզէ վէրիլէճէք. արայը-
նըզ, պուղաճագարնըզ. գափույը չալընըզ, սիզէ
10 աչըլաճագ տըր։ Զիրա հէր տիլէյէն ալըր, վէ ա-
րայան պուլուր, վէ գափույը չալանա աչըլաճագ
11 տըր։ Վէ սիզատէն հաՆնկը վէտէր վար քի, օղլու
էքմէք տիլէտիյինտէ անա թաշ վէրէ. եախօտ
պաղըզ փէլէփէյէ՛ անա պաղըզ եէրինէ եըլան
12 վէրէ. վէ եախօտ եումուրթա տիլէտիյինտէ՝ ա-
13 նա ՚ագրէպ վէրէ։ Իսոի սիզ քէօթու օլմըզընըզ
հալտէ, էվլատընըզդա էյի ՚աթիյէ վէրմէյի պիլիրսէ-
նիզ, սէմավի փէտէր քէնտինտէն տիլէյէնլէրէ նէ
գաւսար զիյատէ Բուհ իլ Գուտսը վէրէճէք տիր։
14 Վէ տիլսիզ պիր ճինն չըգարտըզընտա, ճինն
չըգտըգտան սօնրա տիլսիզ քիմսէ սէօյլէտի, խալգ
15 տախի թէ՛աճճիւպ էթտիլէր։ Այնա անլէրտէն
պա՛զըլարը՝ ճիննլէրի ճիննլէրին բէ՛իսի ՌէնեղՀէ-
16 բուղ վաստթաստըյլէ՛չըգարըյօր՝ տէտիլէր։ Պա՛-
զըլարը տախի թէճրիպէ իչիւն սէմաւտան պիր ՚ա-
17 լամէթ անտէն թալէպ էթտիլէր։ Օ տախի անլէ-
րին էֆքեարընը պիլմէքլէ, անլէրէ տէտի քի՝
Քէնտի ՚ալէյհինէ մուխալէֆէթ իւզրէ օլան հէր
հիւքիւմէթ խարտպ օլուր, վէ քէնտի ՚ալէյհինէ
18 Ռուսուլէֆէր էուզրէ պուլունան խանէ եըզըլըր։ Վէ
էյէր շէյթան քէնտի ՚ալէյհինէ մուխալէֆէթ իւզրէ
օլմուշ իսէ, անըն սէլէքիւթիւ նաՀըլ պագի գա-
լաճագ տըր։ Չիւնքի պէնիմ հագգըմտա՝ ճիննլէրի

ՌէնեղՀէբուղ վաստթաստըյլէ չըգարըյօր՝ տէյօրսը-
19 նըզ։ Վէ էյէր պէն ճիննլէրի ՌէնեղՀէբուղ վաստ-
թաստըյլէ չըգարըյօր իսէմ, սիզին օղուլարընըզ
քիմի՞ն վաստթաստըյլէ չըգարըյօրլար։ պունուն
իչիւն սիզին հաքիմլէրինիզ անլէր օլաճագ տըր։
20 Լաքին էյէր պէն ճիննլէրի Ալլահըն փարմաղըյլէ
չըգարըր իսէմ, էլպէթթէ մէլէքիւթ Ուլլահ սիզէ
21 վաստլ օլմուշ տըր։ Գուվվէթլի վէ սիլահլանմըշ
պիր քիմսէ քէնտի գօնաղընը պէքլէտիյի զէման,
22 էշհաստը սէլամէթտէ օլուր։ Ամմա անտէն գուվ-
վէթլիսի անըն իւզէրինէ կէլիպ անա զալէպէ է-
տէրսէ, ի՛թիմատ էթտիյի ճիւմլէ սիլահլարընը ա-
23 լըպ՝ անըն եաղմասընը թագսիմ էտէր։ Պէնիմ
իլէ օլմայան պանա գլտտ տըր. վէ պէնիմ իլէ
տէվէլմէյէն տաղըտըր։
24 Նափաք բուհ պիր ատէմտէն չըգտըղը զէման՝
դուբագ ևէրլէրտէն կէչիպ բահաթ արար, վէ
պուլամատըղընտա՝ Զըգտըղըմ էվիմէ տէօնէյիմ՝
25 տէր։ Վէ կէլտիյինտէ՝ նը սիւփրիւլիւշ վէ միւ-
26 զէյյէն պուլմաղէ, կիտիպ պէրապէրինճէ քէն-
տիսինտէն տահա քէօթու եէտի տիկէր բուհ ա-
լըր, վէ կիրիպ օրատտա սաքին օլուրլար, վէ օլ
ատէմին ՚ագրպէթի իպթիտասընտան պէտթէր
օլուր։
27 Վէ օ պուննու սէօյլէր իքէն, խալգտան պիր
գարը եիւքսէք սէսլէ անա՝ նէ մութլու սէնի
հաւիվլ օլան բահմէ վէ էմտիյինի մէմէլէրէ՝ տէտի,
28 Օ տախի՝ Տահա զիյատէ նէ մութլու Ալլահըն քէ-
լամընը տինլէյիպ հրֆզ էտէնլէրէ՝ տէտի։
29 Վէ խալգ քէսրէթլէ ՚անըն էտ՚անըտա ճէմ՛ օլմըգ-
տա, սէօղէ պաչլայարագ տէտի քի՝ Պունէտ շէ-
րիր օլմըղընտան ՚ալամէթ թալէպ էտէր, ամմա
անա ճոմլտան փէյղամպէրինն ՚ալամէթինտէն գայրի
30 պիր ՚ալամէթ վէրիլմէյէճէք տիր։ Զիրա ճոմլտան
Նինուէ էհալիսինէ ՚ալամէթ օլմըղը կիպի, իպն

իւլ ինսան տախի պու ննէսլէ էօյլէ օլաճադ տըր՝
31 ձէննուպ մէլիքէսի ըո՞ղ է ճէզաատա պու ննէսլին
աատմլերի իլէ պէրապէր գալգըդ՝ 'ալէյհլէրինէ
հիւքմ էտէճէք տիր. չիւնքի մէրդումէ Սողոմո-
ննըն հիքմէթինի տինլէմէք իւզրէ՝ զէմինին մինա-
թէհալաբընատան կէլտի. վէ իլթէ պու մահալտէ
32 Սողոմոննատան տահա պէօյիւկ վար՝ նինուէ ա-
աէմլերի ըո՞ղ է ճէզաատա պու ննէսլ իլէ գալգըդ՝
'ալէյհինէ հիւքմ էտէճէք տիր. չիւնքի անլէր
Յունանըն վա'զըլլէ թէվպէյէ կէլտիլեր. վէ իլթէ
պուրատա Յունանատան տահա պէօյիւկ վար՝
33 Պիր քիմսէ չըրադը եադըպ կիզլայէ եախօտ քիլէ
ալթընա տէյիլ, անճադ իչէրի կիրէննլէրին՝ ըզըզը
34 կէօրմէլէրի իչինէ չէմ'ատան իւզէրինէ գօր՝ ճէսէ-
տին չըրադը կէօզ տիր. իմտի էյէր կէօզիւնդ սաֆ
իսէ, պիւթիւն ճէսէտինդ տախի մինէվիվէր օլուր՝
լաքին էյէր ֆէննա իսէ, ճէսէտինդ տախի դարան-
35 լըդ օլուր՝ իմտի սադըն, սէննէ օլան նուր գա-
36 րանլըդ օլմայա՝ վէ էյէր պիւթիւն ճէսէտինդ մի-
նէվիվէր օլուպ՝ հիչ պիր գարանլըդ թարաֆը նօդ
իսէ, չըրադըն քէնտի գիյասըյլէ սէնի թէնվիր
գըլըդը մինդիլու, քեաֆֆէսի մինէվիվէր օլուր՝
37 Վէ օ սէօյլէր իքէն, պիր ֆէրիսի քէնտիսի իլէ
պէրապէր թա'ամ էթմէսինի անտէն ըէճա էթ-
38 մէքլէ, կիրիպ սօֆրայա օթուրտուդ՝ Օլ ֆէրիսի
տախի թա'ամտան էվվէլ անըն կըյդանմատըդըը
39 կէօրտուքտէ թէ'աճճուպ էթտի, Բապպ տախի
անա տէտի քի՝ Հալա սիզ, ֆէրիսիլէր, քեասէնին
վէ թէվսինին տըշըն թէմիզլէրսինիզ, ամմա ի-
40 չինիզ դուլմ վէ ֆըսգլէ տօլու տըր՝ Էյ 'ագըլ-
սըզլար, տըշըն եապանը իչինի տախի եա՞փմատը
41 մը՝ լաքին պուդունան չէյլէրտէն սատագա վէրի-
42 նիզ, վէ իլթէ սիզէ հէր չէյ վաք օլուր՝ Ամմա
վա՛յ սիզէ, էյ ֆէրիսիլէր, զիրա նա'նա' իլէ սէտէք
օթընըն վէ հէր նէվ' սէպզէնին 'իւշրիւնիւ վէրիր-

սինիզ, ամմա հադգը վէ Ալլահըն մուհասապէթինի
իհմալ էտէրսինիզ. պունլարը իճրա էթմէլի, ան-
43 լէրի տախի պրագմամալը իտինիզ, վա՛յ սիզէ, է յ
ֆէրիսիլէր, զիրա սինագոգլարտա պաշ քուրսի-
յիւ վէ չարշուլարտա սելամլանմադը սէվէրսինիզ՝
44 Վա՛յ սիզէ, էյ մուրա՛ի 'իւլէմա իլէ ֆէրիսիլէր,
զիրա աատմլեր պիլմէյէրէք՝ իւզէրլէրինատ կէզ-
տիքլէրի պէլլի օլմայան գապրլար միսիլիւ սինիզ՝
45 Վէ էրպապը ըէրի'աթտան պիրի անա ճէվա-
պէն՝ Եա մու'ալլիմ, պունլարը սէօյլէմէքլէ պիզէ
46 տախի չէթմ էտիյօրսըն՝ տէտի՝ Ո տախի տէտի
քի՝ Վա՛յ սիզէ տախի, էյ էրպապը ըէրի'աթ, զի-
րա աատմլերէ թաշըմասը միւշքիլ եիւքլեր եիւք-
լէտիպ՝ քէնտինիզ փարմագլարընըզըն պէրիյլէ օլ
47 եիւքլերէ տօդունմազսընըզ՝ վա՛յ սիզէ, զիրա
էճտատընըզըն գաթլ էթտիքլերի փէյղամպէրլէ-
48 րին թիւրպէլէրինի պինա էտէրսինիզ՝ վէ պէօյ-
լէճէ էճտատընըզըն 'ամէլլէրինէ չէհատէթ էտէ-
րէք բիզա վէրիրսինիզ. զիրա անլեր գաթլ էթ-
տիլեր, սիզ տախի թիւրպէլէրինի պինա էտէրսի-
49 նիզ՝ Պունուն իչինէ Ալլահըն հիքմէթի տախի տէ-
տի քի՝ Անլէրէ փէյղամպէրլեր վէ ըէտուլլեր կէօն-
տէրէճէյիմ, վէ անլերտէն պա'զըսընը գաթլ է-
50 տիպ՝ պա'զըսընա թէ'ատտի էտէճէքլեր. թա քի
տունեամանըն թէ'սիսինատէն պէրու ճիւմլէ փէյղամ-
51 պէրլերին տէօքիւլմիւշ օլան գանը, Հաբէլին գա-
նընատան թա մէզպահ իլէ հէյքէլին արասընատա
գաթլ օլունան Զաքարիանըն գանընատէք, պու
ննէսլտէն թալէպ օլունա. պէլի, սիզէ տէրիմ քի՝
52 պու ննէսլտէն թալէպ օլունաճագ տըր՝ վա՛յ սի-
զէ, էյ էրպապը ըէրի'աթ, զիրա 'իլմին անախ-
թարընը գալտըրտընըզ, քէնտինիզ կիրմէյիպ՝ կի-
րէննլէրի տախի մէն' էթտինիզ՝
53 Վէ անլերէ պու չէյլերի սէօյլէր իքէն, 'իւլէմա
վէ ֆէրիսիլէր ֆուրսաթ պէքլէյիպ՝ իթթիհամը

իշխուն աղգընտան պիր չէյ գափմաղա չալըշմագտա
54 օլարադ, Հիտտէթլէնիպ ղայէթլե չօգ չէյլէր հագ-
դընտա աղգընը արտանաղա պաշլատըլար։

ՊԱՊ 12

1 Պու էանատ, պիրի պիրինի պատար տէրէճէտէ
օն պինկլերճէ խալգ ճէմ՝ օլմադլե, շակիրտլերինէ
սէօզէ պաշլայարադ տէտի քի՝ Էվվէլա քէնտինի-
զի ֆէրիսիլէրին մայտասընտան, Էա՝նի մուսա՞ի-
2 լիքտէն սագընընըզ։ Բէշ օլունմայաճագ մախ-
ֆի, վէ պիլինմէյճէճէք կիզլի պիր չէյ Էօգ տըր։
3 Անըն իշխուն գարանլըգտա հէր տէտիյինիպ չէյ այ-
տընլըգտա իշխտիպիպ՝ խալվէթլէրտէ գուլաղա
սէօյլէտիյինիպ չէյ տատմարտա նիտա օլունաճագ
4 տըր։ Լաքին, էյ տօսթլարըմ, սիզէ տէրիմ քի՝
ճէսէտի էօլտուրուպ՝ անտէն սօնրա զիյատէ պիր
չէյ Էափմաղա մուգթէտիր օլմայան քիմսէլէրտէն
5 գօրգմայընըզ։ Լաքին քիմսե՛ն գօրգաճաղընըզը
սիզէ կէօսթէրէյիմ. էօլտուրտուքտէն սօնրա ճէ-
հէննէմէ աթմաղա գուտրէթի օլանտան գօրգը-
նըզ, պէլի, սիզէ տէրիմ քի՝ անտէն գօրգընըզ։
6 Պէշ ատրչէ իքի փուլա սաթըլմա՞զ մը, անլէրտէն
պիրի պիլէ Ալլահըն ՚ինտինտէ ունուտուլմըզ տէյիլ
7 տիր։ Լաքին սիզին պաշընըզըն գըլըարընըն ճիւմ-
լէսի պիլէ սայըլը տըր։ Իսոի գօրգմայընըզ, սիզ
8 չօգ սէրչէլէրտէն էֆզալ սընըզ, վէ սիզէ տէրիմ
քի՝ հէր քիմ ատէմլէրին հուզուրընտա պէնի իգ-
րար էտէրսէ, Իպն իւլ ինսան տախի անը Ալլա-
հըն մէլէքլէրինին հուզուրընտա իգրար էտէճէք
9 տիր։ Լաքին ատէմլէրին հուզուրընտա պէնի ին-
քիար էտէն՝ Ալլահըն մէլէքլէրինին հուզուրընտա
10 ինքիար օլունաճագ տըր։ Վէ հէր քիմ Իպն իւլ
ինսանընն ՚ալէյհինէ պիր սէօզ սէօյլէրսէ, անա
՚ափվ օլունուր։ ամմա Բուհ իւլ Գուտս ՚ալէյհինէ

11 քիւֆը էտէնէ ՚ափվ օլունմազ։ Վէ սիզի սինա-
ղողլարա վէ րէ՞իսլէր իլէ հիւքմտարլար հուզու-
րընա ճէլպ էթտիքլէրի վագըթ, նա՛սըլ եախօտ
նէ՛ ճէվապ վէրէյիմ, եա նէ՛ սէօյլէյէյիմ տէյիս
12 էնտիչէ էթմէյինիզ։ Զիրա Բուհ իւլ Գուտս սիզէ
սէօյլէնմէսի վաճիպ օլան չէյլէրի օլ սա՛աթ էօյ-
րէտէճէք տիր։
13 Վէ խալգտան պիրի անա՝ Եա մու՛ալլիմ, գարն-
տաշըմա սէօյլե, միրասը պէնիմ իլէ թագսիմ էթ-
14 սին՝ տէտի։ Ո տախի անա՝ էյ տաէմ, իւզէրի-
նիզէ քի՞մ պէնի գատը Եա գասատ թա՛ինին
15 էթտի՝ տէտի։ Վէ անլէրէ՝ Պագընըզ վէ թամա՛-
տան սագընընըզ, գիրա պիր քիմսէնին ՚էօմրիս
էմվալինին չօղալմասընա մէնութ տէյիլ տիր՝ տէ-
16 տի։ Վէ անլէրէ պիր թէմսիլ սէօյլէյիպ տէտի քի՝
Պիր զէնկին ատէմին թաբլասը չօգ մահսուլ վէր-
17 միշ օլմադլե, Ո քէնտի քէնտինէ տիւշիւնիւպ՝
նէ՞ եափայրմ, գիրա մահսուլաբրըմը թօփլայա-
18 ճագ եէրիմ Էօգ տըր՝ տէտի։ Վէ՝ Շէօյլէ եափա-
յրմ, անապարլարըմը Էրգըպ՝ տահա պէօյիւքլէրի-
նի պինա էտէյիմ, վէ ճիւմլէ մահսուլաթ իլէ էմ-
19 վալիմի օրատա թօփլայըպ, ճանըմա՝ էյ ճան, չօգ
սէննէլէր իշխուն թօփլանմըշ չօգ էմվալինի վար տըր։
խաթիրահաթ էյլե, եէ, իչ, սէֆա սիւր, տէյէյիմ՝
20 տէտի։ Ամմա Ալլահ անա՝ էյ ՚ագըլսըզ, պու կէ-
ճէ սէննէէն ճանըմը թալէպ էտէճէքլէր, վէ թէ-
տարիք էթտիյին չէյլէր քիմի՞ն օլաճագ՝ տէտի։
21 Նէֆսի իշխուն խազինէ Էրգըպ՝ Ալլահըն ՚ինտինտէ
զէնկին օլմայան քիմսէ պէօյլէ տիր։
22 Վէ շակիրտլերինէ տէտի քի՝ Պու սէպէպէ մէպ-
նի սիզէ տէրիմ քի՝ Հայաթընըզ իշխուն նէ եէյէ-
ճէյինիզի, վէ վիճուտինիզ իշխուն նէ կէյէճէյինիզի
23 էնտիչէ էթմէյինիզ։ Հայաթ թա՛ամտան վէ վիճ-
24 ճուտ լիպաստան էվլա տըր։ Գուզգունլարա պա-
գընըզ։ Նէ էքէրլէր վէ նէ պիչէրլէր, վէ անլէրին

նէ քիւրը վէ նէ անպարը վար, երինէ Ալլահ անլերի պէսլեր· սիզ գուշլարտան նէ՛ գատար էֆ-
25 զալ սընըզ· վէ սիզտէն քի՞մ էնտուշէ էթմէքլե, քէնտի *պէյղնա սիր արշըն զամմ էթմէյէ գա-
26 տիր տիր· իմտի էյէր էն քիւշիւք շէյէ պիլէ գատիր տէյիլ իսէնիզ, պագի շէյլեր հագգընտա
27 նիւշիւն էնտիշէ էտէրսինիզ· Զանպագլարա պագընըզ, նա՛սըլ պէյիւրլեր· նէ չալըշըրլար նէ տէ իփիփք պիւքերլեր, լաքին սիզէ տէրիմ քի՝ Սողոմոն պիլէ ճիւմլէ տարաթըյլէ անլերտէն պիրի
28 կիպի կիյինմիշ՝ տէյիլ իտի· վէ պու կիւն մէվճուտ օլուպ եարըն ֆուրուննա աթըլան սահրա օթուռնը Ալլահ պէյղէ կիյինտիրտիյի հալտէ, սիզի տահա պիյատէ կէնէդէրճ՞ զ ն, էյ լմանըր նօգսան օլանլար· վէ սիզ նէ եէյէճէյինիզի եախսա նէ իչէճէյինիզի արատայընընըզ, վէ վէսվէսէտէ օլմայընընըզ·
30 Զիրա պու շէյլերին ճիւմլէսինի տիւնեանընըն իսմվէթլերի արտը· վէ սիզին փէտէրինիզ պուն-
31 լարա միւհթաճ օլտըղընընըզը պիլիր· լաքին մէլէքիւթ Ուլլահը արայընըզ, վէ պուն-
32 լարըն ճիւմլէսի տալ սիզէ էնսան օլուննաճագ տըր· էյ քիւշիւք սիւրիւ, գօրդմա, զիրա սիզէ մէլէքիւթիւ վէրմէք
33 փէտէրինիզին հիւսան ի ըիզասը տըր· վէ էմվալինիզի սաթըպ՝ սատագա վէրինիզ· քէնտիլէրինիզէ էսքիմէզ քէսէլեր, տիւքէնմէզ խազինէ սէմավաթտա թէսարիւք էյլէյինիզ· օրատա խըրսըզ
34 եագլաշամազ վէ կիւվէ պօզսամազ· Զիրա խազինէնէնիզ նէրէտէ իսէ, գալպինիզ տէ օրատա օլա-
35 ճագ տըր· Պէլլէրինիզ գուշանընըզ օլարագ, չըրա-
36 ղընըզ եանար պուլունսուն· Սիզ տահի էֆէնտիլէրինին տիւյիւնատէն *ատվէթլէ կէլիպ՝ գափու չալտըղընտա, տէր հալ անա գափու աչմագ իչիւն մուհթաճըր պուլունան ատէմլէրէ պէնզէր

*Եաէօ՝ հայընա

37 օլունըզ· Նէ՛ միւպարէք տիր՝ էֆէնտիլէրի կէլտիյի զէմանն ույանըզ պուլտըղը գուլլար· հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի, քէնտիսի գուշանըպ՝ անլերի սօֆրայա օթուրտաճագ, վէ կէչիպ անլէ-
38 րէ խըտմէթ էտէճէք տիր· վէ էյէր իփինճի նէվպէթտէ կէլիրսէ, եախսա իչիւնճիւ նէվպէթտէ կէլիպ՝ պէօյլէ պուլուրսա, օլ գուլլար նէ՛ միւ-
39 պարէք տիր· Ամմա մա'լիւմիւնիւզ օլսուն քի՝ էյէր էվ սահիպի խըրսըզըն սա'աթ գաչտա կէլէճէյինի պիլսէ իտի, ույանըզ տուրուպ՝ քէնտի էվինի
40 տէլտիրմէզ իտի· Իմտի սիզ տահի հագըրը օլուննըզ, գիրա զանն էթմէտիյինիզ սա'աթտա իպն իւլ լինասն կէլիր·
41 Վէ Պէտրոս անա՝ Եա Բապպ, պու թէմսիլի պիզէ՞ մի, եօղսա ճիւմլէյէ՛ մի տահի սէօյլէյօր-
42 սըն՝ տէտի· վէ Բապպ տէտի քի՝ Իմտի էֆէնտինին քէնտի խըտմէթքէարլարը իւզէրինէ, թա'լինէրինի վագթընտա վէրմէք իչիւն նասպ էտէճէյլ
43 չօլ սատըզ վէ *ագիլ քէթխիւտա քի՞մ տիր·
44 Էֆէնտիսի կէլտիյի զէմանն, պէօյլէ էթմէքտէ պու·լտըղը գուլ նէ՛ միւպարէք տիր· Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ ճիւմլէ էմիլսի իւզէրինէ անը
45 Նասպ էտէճէք տիր· Ամմա էյէր օլ գուլ քէնտի գալպինտէ՝ էֆէնտիմ կէլմէսինի կէճիքտիրիյօր՝ տէյիպ տէ խըտմէթքէարլար իլէ ճարիյէլէրի տէօյ-
46 մէյէ, վէ եէյիպ իչմէյէ վէ սէրիսօզ օլմազա պաշ-
լարսա, Օլ գուլըն էֆէնտիսի անըն մէ՛մուլ էթմէտիյի կիւնտէ վէ պիլմէտիյի սա'աթտա կէլէրէք, անը իքի չագգ էտիպ՝ նասիպինի խա՛ինլէր իլէ
47 թա'լինէ էտէճէք տիր· վէ էֆէնտիսինին իբատէթինի պիլիպ տէ թէսարիւք կէօրմէյէն վէ իբատէթինէ կէօրէ հարէքէթ էթմէյէն գուլ չօգ տէօ-
48 յիւլէճէք տիր· Ամմա պիլմէյէրէք տէօյիւլմէյէ միւսթահագգ հարէքէթտէ պուլունան՝ ազ տէօյիւլէճէք տիր· վէ հէր քիմէ չօգ վէրիլմիշ իսէ,

անտէն չօգ թալէպ օլունաճագ, վէ քիմէ չօգ էմանէթ վէրիլմիշ իսէ, անտէն զիյատէ թալէպ օլունուր։
49 Պէն եէրէ աթէշ պրագմադա կէլտիմ. վէ էյէր
50 հալա թութուշմըշ իսէ, նէ՛ իսթէրիմ։ Ամմա պէնիմ վաֆթիվ օլունաճագ պիր վաֆթիվիմ վար, վէ թէմամ օլունճայա տէյին նէ՛ գատար սըգըլըրըմ, եէրէ սէլամէ՞թ մի վէրմէյէ կէլտիմ՝ զանն էտէրսինիվ. սիվէ տէրիմ քի՝ Խայր, իլլա մուխա-
52 լէֆէթ։ Զիրա պունատան սօնրա՝ պիր խանէտէ օլան պէշ քիշի մուխալէֆէթ էտիպ՝ իւչիւ իքիսի, վէ իքիսի իւչիւ 'ալէյհինատէ պուլունաճագ տըր։
53 Փէտէր օղուլ, վէ օղուլ փէտէր 'ալէյհինատէ, վալիտէ գըզ, վէ գըզ վալիտէ 'ալէյհինատէ, գայն վալիտէ կէլինի, վէ կէլին գայն վալիտէսի 'ալէյհինատէ մուխալէֆէթ իւզրէ պուլունաճագ տըր։
54 Վէ հէմ տէ խալգա տէտի քի՝ Ղարպ թարաֆընատան պուլութըն զուհուրընը կէօրտիւյինիւզտէ՝ եաղմուր կէլսյօր՝ տէրսինիվ, վէ պէօյլէ օ-
55 լուր։ Վէ լօտօս էստիյինի ՝էօրթէ-յէ-նէ-ղէրէ՝ Սը-
56 ճագ օլաճագ՝ տէրսինիվ, վէ վագը՝ օլուր։ Էյ միւրա՞իլէր, զէմին իլէ սէմանըն եիւզիւնիւ թէմեիվ էթմէյի պիլմըրսինիվ տէ, պու վագթը նա՞սըլ
57 թէմեիվ էթմէզսինիվ։ Վէ նի՞չիւն քէնտիվիյինիվ-
58 տէն տախի հագգը թէմեիվ էթմէզսինիվ։ Իմտի խաասիվնի իլէ հաքիմէ կիթտիյինի զէման, եօլտա անտէն գուրթուլմաղա ճէհտ էյլէ. օլմայա քի սէնի գատըյա սիւրիւքլէյիպ՝ գատը սէնի մէ՞մուրա թէսլիմ էտէ, մէ՞մուր տախի սէնի զընատանա
59 իլգա էտէ։ Սանա տէրիմ քի՝ սօն փուլու տախի ետա էթմէյինճէ, օրատան ասլա չըգմայաճագսըն։

ՊԱՊ 13

1 Վէ օլ վագթը պա'զը քիմսէլէր հագըր պուլու-

նուպ՝ Պիղատոս գանլարընը քէնտի զէպիհէլէրի իլէ գարըշտըրտըղը Գալիլեալըլար հագգընտա ա-
2 նա խասպէր վէրտիլէր՝ վէ Ցիսուս անլէրէ ճէվապէն՝ Օլ Գալիլեալըլար պէօյլէ չէյլէրէ միւպթէլա օլտըգլարը իչիւն ճիւմլէ Գալիլեալըլարտան զիյատէ կիւնահքեա՞ր մը իտիլէր՝ զանն էտէրսինիվ,
3 Սիվէ տէրիմ քի՝ Խայր. լաքին էյէր թէվպէ էթմէզսէնիվ, ճիւմլէնիվ էօյլէ հէլաք օլաճագսընըվ,
4 Եախօտ Սեղովամտաքի գուլլէ իւզէրլէրինէ տիւշմէքլէ էօլտիւրտիւյիւ օլ օն սէքիվ քիսնէ ևրուսաղէմտէ սաքին օլան հէփ ատէմլէրտէն զիյատէ
5 գապահաթը՞ մը իտիլէր՝ զանն էտէրսինիվ. Սիվէ տէրիմ քի՝ Խայր. ամմա էյէր թէվպէ էթմէզսէնիվ, ճիւմլէնիվ էօյլէ հէլաք օլաճագսընըվ՝ տէտի,
6 Պու թէմսիլի տախի սէօյլէտի. Պիր քիմսէնին քէնտի պաղընտա տիքիլմիշ պիր ինճիր աղաճը օլմաղլէ, անտէ մէյվէ արամաղա կէլտի իսէ տէ՝
7 պուլմատը։ Վէ պաղպանա՝ Իչթէ իւչ սէնէ տիր պու ինճիր աղաճընտա մէյվէ արամաղա կէլիյօր իսէմ տէ, պուլամայօրըմ. անը քէս, նի՞չիւն եէրի
8 տէ պաթթալ էտէ՝ տէտի։ Օ տախի անա ճէվապէն՝ Ի՛ֆէնտիմ, անը պու սէնէ տախի պրագ,
9 Թա քի էթրաֆընը գազըպ կիւպրէ գօյայըմ, վէ էյէր մէյվէ վէրիրսէ՝ Իւչ, եօգ իսէ, անտէն սօնրա անը քէսէճէքսին՝ տէտի։
10 Վէ սէպթ կիւնիւ սինագօղլարընը պիրինտէ թա'-
11 լիմ էտէր իքէն, Իչթէ օն սէքիվ սէնէտէն պէրու զա'աֆ րուհընա միւպթէլա օլմաղլէ, պիւքիւլմիւշ օլուպ քէնտիսինի ասլա տօղրուլթմաղա մուգթէ-
12 տիր օլմայան պիր գարը վար իտի։ Ցիսուս տախի անը կէօրտիւքտէ, Էօնընօ չաղըրըպ անա՝ էյ խաթուն, զա'իֆլիյինկտէն գուրթուլտըն՝ տէյէրէք,
13 Էլէրինի անընն իւզէրինէ գօտըգտա, մէրգուվէտէր 'ազասլ տօղրուլուպ՝ Ալլահա համտ էյլէտի,
14 Վէ սինագօղ րէ՞իսի Ցիսուսըն սէպթ կիւնինիւնտէ

շինիա վերտնի իչխուն տարըլարագ, խալգա խնթա-
պեն՝ Իշ իշլեմեսի ճա՞նգ օլան ալթը կիւն վար,
նտան սեպթ կիւնիւնատ տէյիլ, ամմա օլ կիւնլերը-
15 տէ կէլիպ շինիա պուլընըզ՝ սէտու՝ Իտան Բասպ
անա ճնվապեն՝ Էյ միւրա՞ն, սիզին հէր պիրինիզ
սեպթ կիւնիւ էօքիւզիւնիւ ետա մէրքեպինի եէմ-
լիքատեն չէօզիւպ սուվարմադա կէօթիւրմէ՞զ մի,
16 Պու խե Աբրահամ գըզը իքէն՝ իշթէ Շէյթան անը
օն սէքիզ սէննէտէն պէրու պաղլամըշ օլմադըն,
սեպթ կիւնիւնատ պու պաղտան չէօզիւլմէսի ճա-
17 ՚իզ տէյի՞լ մի ֆտան՝ սէտու՝ վէ պունու սէօյլէտի-
յինատ, անա ի՝թիւրագ էտէնլերին ճիւմլեսի խե-
ճիլ օլուպ՝ պիւթիւն խալգ տախի էլիյլե իմբա է-
տիլէն ա՝մալը ը ճէլիլէնին ճիւմլեսինատեն տօլայը
սէվինիլըլեը խտի՝
18 Ո տախի՝ Մէլէքիւթ Ուլլահ նեյի՞ պէնգիզը՝
19 վէ անը նեյի՞ թէշպիհ էտէյիմ՝ Պիր խարտաշ տա-
նէսինե պէնգիզը քի, պիր ատէմ անը պլըպ՝ քէն-
տի պաղչէսինե էքմէկլե, պիթիպ պէօյիւք ա-
ղաճ օլտու, վէ հալա գուչլարը անըն տալլարընա
գօնարլար խտի՝ սէտի՝
20 Եինե՝ Մէլէքիւթ Ուլլահը նեյի՞ թէշպիհ էտէյիմ՝
21 Մայայա պէնգիզը քի, պունու պիր գարը պլըպ՝
թա ճիւմլեսի մայալանընճայա տէյին, լուչ էօյլէք
ուն իչինե կիզլեսի՝ սէտի՝
22 Վէ չէհրլեը իլե քէօյլերի տօլաչըպ թա՝լիմ է-
տերէք Երուսաղէմե տօղրու կիթմէքատե իքէն,
23 Պիր քիմսէ անա՝ Էֆէնտի, ՚ածէպա խէլաս պու-
լանլար ա՞զ մը տըր՝ սէտի՝ Ո տախի անլերէ տէ-
24 տի քի՝ Տար գափուտան կիրմէյէ ճէհտ էյլէյինիզ՝
գիրա սիզե տէրիմ քի՝ չօգ քիմսէլեը կիրմէք խա-
25 թէյէճէքլեը, ամմա գատիր օլմայաճագլար՝ Էվ
սահիպի գալգըպ գափուը գափատըգտան տօղրա,
սիզ խարիճատե տուրուպ վէ գափույու չալմադա
պաչլայըպ՝ Էֆէնտի, Էֆէնտի, պիզե ա՛չ՝ տէյէճէք-

սինիզ՝ վէ Ո սիզէ ճէվապէն՝ Սիզին քիմ վէ Ներէ-
26 տէն օլտըղընըզը պիլմէմ՝ տէյէճէք տիր՝ Ո զէման՝
Պիզ սէնին հուզուրընտա եէյիպ իչտիք, սէն տախի
հօլլարըմըզտա թա՛լիմ էթտին՝ տէմէյէ պաչլայա-
27 ճագսընըզ՝ Ո տախի՝ Սիզէ տէրիմ քի, սիզին քիմ
վէ Ներէտէն օլտըղընըզը պիլմէմ՝ պէնատէն ու-
զագ օլունըզ՝ էյ ճիւմլէ հագգսըզլըգ իչլէյէնլեր՝
28 տէյէճէք տիր՝ Աբրահամ վէ Իսահակ վէ Ճակոբ
իլե ճիւմլէ փէյղամպէրլերի մէնէքիւթ Ուլլահտա,
վէ քէնտինիզի խարիճէ աթըլմըշ կէօրտիւյիւնիւզ-
տէ, օրատա աղլայըշ վէ տիշ ղըճըրտամասը օլա-
29 ճագ տըր՝ վէ շարգ իլե ղարպտան, վէ չիմալ իլե
ճէնուպտան կէլիպ՝ մէնէքիւթ Ուլլահտա ասֆըա-
30 տա օթուրաճագլար՝ վէ իշթէ էվվէլքի օլաճագ
սօկրաքիլէր վար՝ վէ սօկրաքի օլաճագ էվվէլքի-
լէը վար տըր՝
31 Օլ կիւնատ ֆէրիսիլէրտէն պա՛զրսը ետանընա կէ-
լիպ անա՝ Պուրատան չըգըպ կիթ՝ գիրա Հերով-
32 դէս սէնի գաթլ էթմէք իսթէյօր՝ տէտիլէր՝ Ո
տախի անլերէ տէտի քի՝ վ՚արըպ օլ թիլքիյէ տէ-
յինիզ քի՝ Իշթէ պու կիւն վէ եարըն ճիննլեր չը-
գարըպ՝ չիֆալար վէրիրիմ, վէ իչլիւնճիւսիւնատ
33 թէմամ օլուրըմ՝ Լաքին պանա պու կիւն իլե
եարըն վէ էրթէսի ՚ի-ն կէզմէք կէրէք տիր՝ գիրա
Երուսաղէմտէն տըշարը պիր փէյղամպէրին հէլաք
34 օլմասը միւմքին տէյիլ տիր՝ Էյ փէյղամպէրլերի
գաթլ էտէն, վէ սանա կէօնտէրիլէնլերի թաչլա-
յան Երուսաղէմ, Երուսաղէմ, թաւլուգ քէնտի
փիլիճլերինի գանատլարընըն ալթընա ը՚ւէ՚ոՐՈՐ
կիպի, գա՛չ տէֆ՚ա սէնին էվլատընը թօփլամագ
35 իսթէտիմ, ամմա սիզ իսթէմէտինիզ՝ Իշթէ սիզէ
խանէնիզ [վիրան] պրագըլըը՝ հագիգաթէն սիզէ
տէրիմ քի, Սիզ՝ Իսպպըն իսմիյլէ կէլէն միւպա-
րէք օլտուն՝ տէյէճէյինիզ վագըթ կէլինճէյէտէ՝
պէնի կէօրմէյէճէքսինիզ՝

ՊԱՊ 14

1 Վէ սեպի կիւնիւնտ ֆէրիսիէրին միւ'թէպէ-
րանընտան պիրինին խանէսինէ թա'ամ էթմէք
իւզրէ կէլտիյինտէ, անլէր ան կէօզէթմէքտէ լի-
2 տլէր։ Վէ իշթէ էօնիւնտէ իսթիսգալը պիր ա-
3 տէմ վար իտի։ Վէ ցիսուս ճէվապ վէրիպ, էր-
պապը շէրի'աթ իլէ ֆէրիսիէրէ սէօյլէյէրէք՝
Սէպի կիւնիւնտէ շինֆա վէրմէք ճա՞իզ մի տիր՝
4 տէտի։ Վէ անլէր սիւքիւթ էթտիքլէրինտէ, անը
5 թութուպ շինֆա վէրէրէք սալը վէրտի։ Վէ ան-
լէրէ ճէվապ վէրիպ՝ Սիզտէն քի՞մ քէնտի մէր-
քեպի եա էօքիւզիւ գույույա տիւշտիւքտէ՝ Սէպի
կիւնիւ տիր՝ տէյէրէք, անը տէր հալ չըգարմազ՝
6 տէտի։ Վէ անա սոու շէյլէրէ ճէվապ վէրմէյէ գա-
տիր օլմատըլար։

7 Վէ տա'վէթ օլունանլարընն պաշ սէտիրլէրի սէլ-
տիքլէրինի կէօրմէքլէ անլէրէ պիր թէմիլ սէօյ-
8 լէյիպ, Պիր քիմսէ թարաֆընտան տիւյիւնէ տա'-
վէթ օլունտուղունտա պաշ սէտիրտէ օթուրմա. օլ-
մայա քի սէնտէն միւ'թէպէր պիր տա'վէթլիսի
9 օլմազլէ, Սէնի վէ անը տա'վէթ էտէն կէլիպ սա-
նա խիթապսէն՝ Պունա եէր վէր՝ տէտիքտէ, օ զէ-
մանն խէճիլ օլարագ աշաղըքի եէրի թութմազա
10 պաշլայասընն։ Ամմա տա'վէթ օլունտուղընն զէմանն
վարըպ աշաղըքի մահալտէ օթուր՝ քի սէնի տա'-
վէթ էտէն քիմսէ կէլտիյինտէ սանա՝ Տօսթըմ,
տահա եօգարը պույուր՝ տէյէ. օ զէմանն սօֆրա-
տա սէնին իլէ պէրաբէր օթուրանլարընն հուզու-
11 րընտա սանա շէրէֆ օլուր։ Զիրա հէր քիմ քի
քէնտինի եիւքսէլտիրսէ՝ ալչագլանըր. վէ հէր
քիմ քի քէնտինի ալչագլատըրսա՝ եիւքսէլիր,
տէտի։

12 Վէ անը տա'վէթ էտէնէ տախի տէտի քի՝ Ի՛յ-
լէ եա ախշամ թա'ամը էթտիյինդտէ, տօսթլարընդը

եա գարնտաչլարընդը եախօտ թէ'ալիւգաթընդը եա
զէննկին գօնշըլարընդը տա'վէթ էթմէ։ Օլմայա քի
անլէր տախի պիլ մուգապէլէ սէնի տա'վէթ էթ-
13 մէյլէ սանա միւքեաֆաթ օլա։ Լաքին զիյա-
ֆէթ էթտիյին զէմանն, ֆագիրլէր վէ սագաթլար
14 վէ թօփալլար վէ քէօրլէրի տա'վէթ էյլէ։ Վէ միւ-
պարէք օլուրսընն, զիրա անլէրին սանա միւքեա-
ֆաթ էթմէյէ իգթիտարը եօգ տըր. չիւնքի սա-
նա սալիհլէրին գըյամէթինտէ միւքեաֆաթ էտի-
լէճէք տիր։

15 Վէ սօֆրատա պէրաբէր օթուրանլարտան պի-
րի պունու իշիթտիքտէ, անա՝ Մէլէքիւթ Ուլլահ-
16 տա էքմէք եէյէն նէ՞ միւպարէք տիր՝ տէտի։ Ո
տախի անա տէտի քի, Պիր ատէմ պէօյուք պիր
զիյաֆէթ թէրթիպ էտիպ՝ չօգ քիմսէլէրի տա'-
17 վէթ էյլէտի։ Վէ ախշամ թա'ամը վագթընտա,
տա'վէթ օլունանլարա՝ կէլինիզ, զիրա չիմտի հէր
շէյ հազըր տըր՝ տէմէք իւզրէ գուլընը կէօնտէր-
18 տի։ Վէ ճիւմլէսի պիրտէն 'էօզր տիլէմէյէ պաշ-
լայըպ, էվվէլքիսի անա՝ Պիր թարլա սաթըն ալ-
տըմ, կիտիպ անը կէօրմէքլիյիմ իճապ էտէր.
19 րէճա էտէրիմ, պէնի մա'զուր թութ՝ տէտի, Վէ
տիկէր պիրի՝ Պիր չիֆթ էօքիւզ սաթըն ալտըմ,
վէ անլէրի թէճրիպէ էթմէյէ կիտիյօրըմ. սանա
20 րէճա էտէրիմ, պէնի մա'զուր թութ՝ տէտի, Վէ
տիկէր պիրի՝ Պէն էվլէնտիմ, պու սէպէպէ մէպնի
21 կէլէմէյմ՝ տէտի, Վէ օլ գուլ կէլիպ՝ էֆէնտիսինէ
պու շէյլէրի խապէր վէրտի. օ զէմանն խանէ սա-
հիպի ղազապա կէլիպ գուլընա՝ Զար չապուգ շէհ-
րին ճատտէլէրի իլէ սօգագլարընա չըգըպ, ֆու-
գարա վէ սագաթ վէ թօփալ վէ քէօրլէրի պու-
22 րայա իշէրի կէթիր՝ տէտի։ Գուլ տախի՝ էֆէն-
տիմ, էմրինդ իւզրէ իճրա օլունտու, վէ տահա
23 եէր վար՝ տէտի։ Վէ էֆէնտիսի գուլա՝ Ե՛օլարա
վէ չիթլէրին եանընա չըգըպ՝ իշէրի կէլմէյէ իպ-

24 բամ էյլէ, քի խանէմ տօլա. Զիրա սիզէ տէրիմ
քի՝ Օլ տա՛վէթ օլունան տաէմլէրտէն հիչ պիրի
թա՛ամըմտան թաթմայաճագ տըր՝ տէտի,
25 Վէ անըն իլէ պէրապէր վաֆիր խալգ կիթմէք-
26 տէ իքէն՝ տէօնիւպ անլէրէ տէտի քի, Էյէր պիր
քիմսէ պանա կէլիպ տէ քէնտի փէտէրինէ, վէ
վալիտէսինէ, վէ ղէվճէսինէ, վէ էվլատընա, վէ
պիրատէրլէրինէ, վէ հէմշիրէլէրինէ, հէմ տախի
քէնտի ճանընա պիլէ պուղղ էթմէզսէ, պէնիմ
27 շակիրտիմ օլամազ, վէ հէր քիմ խաչընը թաշը-
յըպ՝ արտըմ սըրա կէլմէզսէ, պէնիմ շակիրտիմ
28 օլամազ. Զիրա սիզտէն քի՞մ պիր գունլէ պինա
էթմէք իսթէտիյինտէ, թէքմիլ էթմէյէ լազըմ
օլանը վա՛ր մը՝ տէյիւ էվվէլա օթուրուպ մասրա-
29 ֆը հիսապ էթմէզ. Օլմայա քի թէմէլ պրագտըգ-
տան սօնրա թէքմիլ էթմէյէ գաթիր օլմամազլէյ,
ճիւմլէ կէօրէնլէր ան իսթիհզա էթմէյէ պաշլա-
30 յըպ, Պու ատէմ պինա էթմէյէ պաշլատը, ֆա-
գաթ թէքմիլ էթմէյէ գաթիր օլմատը՝ տէյէլէր,
31 Եախօտ հա՞նկը փատիշահ տիկէր փատիշահ իլէ
մուհարէպէյէ կիթմէք իւզրէ իքէն, օթուրուպ՝
էվվէլա իւզերիմէ եըրմի պինդ նէֆէր իլէ կէլէնէ
գարշը օն պինդ իլէ չըգա պիլի՞ր մի իմ՝ տէյիւ
32 մէշվէրէթ էթմէզ. Նօգսա օ տահա ուզագտա ի-
քէն, էլչիլէր կէօնտէրիպ՝ միւսալէհա թալէպ է-
33 տէր. Իմտի պէօյլէճէ սիզտէն հէր քիմ պիւթիւն
էմվալինտէն վազ կէչմէզսէ, պէնիմ շակիրտիմ
34 օլամազ. Թուզ էյի տիր, ամա թուզ թաթսըզլա-
35 նըր իսէ, նէ՞ իլէ թէրպիյէ օլունաճագ. Օ՝ նէ թօփ-
րաղա, նէ տէ կիւպրէյէ եարար. ան ըր տըշարըպ յա
աթարլար. իչիտիր գուլագլարը օլան իչիթսին.

ՊՕՊ 15

1 Վէ ճիւմլէ կէօմլիւ քճիւլէր իլէ կիւնահքէարլար

ան ը տինլէմէք իւզրէ եանընա եագլաշըրլար ի-
2 քէն, Ֆէրիսիլէր իլէ 'իւլէմա՝ Պու քիմսէ կիւնահ-
քէարլարը գապուլ էտիպ, անլէր իլէ թա՛ամ է-
տիյօր՝ տէյէրէք սէօյլէնիրլէր իտի,
3 Օ տախի անլէրէ չու թէմսիլի սէօյլէյիպ տէտի
4 քի, Սիզտէն հա՞նկը ատէմ եիւզ գօյունու օլուպ
տա անլէրտէն պիրինի ղայպ էթտիյինտէ, տօգսան
տօգուզընը չէօլտէ պրագըպ՝ օլ ղայպ օլանը պու-
5 լունճայա տէյին անըն արտընճա կիթմէզ, վէ անը
պուլտըգտա՝ սէվինիպ օմուզլարը իւզէրինէ գօ-
6 յարագ, Խանէյէ կէլիպ վէ տօսթլարը իլէ գօնշը-
լարընը եանընա չաղըրըպ անլէրէ՝ Ղայպ օլմուշ
գօյունըմը պուլտըղըմ իչիւն պէնիմ իլէ ժէսրուր
7 օլունըզ՝ տէր. Սիզէ տէրիմ քի, քէզալիք թէվպէյէ
էտէն պիր կիւնահքեար իչիւն սէմատա օլան ժէ-
սէրէթ՝ թէվպէյէ ժիւհթաճ օլմայան տօգսան
տօգուզ սաիհ իչիւն օլան ժէսէրէթտէն զիյատէ
8 օլուր. Եախօտ հա՞նկը գարընըն օն տիրհէմ ՝ի-
Դ-չի- օլուպ տա պիր տիրհէմինի ղայպ էթտիք-
տէ, չըրաղ եագըպ՝ խանէյի սիւփիւրէրէք անը
9 պուլունճայատէք տիգգաթլէ արատաղ, վէ պու-լ-
տըղընտա, տօսթ վէ գօնշու գարընլարը չաղըրըպ՝
Ղայպ էթտիյիմ տիրհէմի պուլտըղըմ իչիւն պէ-
10 նիմ իլէ ժէսրուր օլունըզ՝ տէր. Սիզէ տէրիմ քի՝
քէզալիք թէվպէ էտէն պիր կիւնահքեար իչիւն
Ալլահընը ժէլէքլէրի հուզուրընտա ժէսէրէթ օլուր,
11 Վէ եինէ տէտի քի՝ Պիր ատէմին իքի օղլու-
12 պուլունուպ, քիչիյիւ փէտէրինէ, Էյ փէտէր,
մալտէն պանա իսապէթ էտէճէք հիսսէյի վէր՝ տէ-
տի. Օ տախի անլէրէ էմվալինի թագսիմ էյլէտի,
13 Վէ չօգ կիւն կէչմէքսիզին, քիչիյիք օղլու հէր
շէյի տէվշիրիպ՝ ուզագ պիր տիյարա կիթտի. Վէ
օրատա սէֆինանէ եաշայարագ մալինի թէլէֆ
14 էթտի. Վէ հէր շէյի սարֆ էթտիքտէն սօնրա,
Օլ տիյարտա չիտտէթիլի գըթլըգ գունդուր էթմէք-

15 լէ, պարուրէթ չէքմէյէ պաշլատը, վէ վարըպ օլ
տիյարըն էհալիսինատէն պիրինին խըտմէթինէ կիր-
մէքլէ, ◦ տախի անը տօկուզլար օթլաթմագ իչիւն
16 քէնտի չինքիլիյինէ կէօնտէրտի, վէ տօկուզլարըն
եէտիքլէրի խարնուպլարատան գարնընը տօյուր-
մադա արզու էտէր իտի իսէ տէ, անա քիմ-
17 սէ վէրմէզ իտի։ Ամմա քէնտինէ կէլիպ տէտի
քի՝ փէտէրիմին գա՛չ ըրղատլարըննըն էքմէքլէ-
րի արթար պիլէ, պէն իսէ աճլըղատան հէլաք
18 օլույօրըմ։ Գալգըպ վէէտէրիմէ վարայըմ, վէ
անա՝ էյ վէէտէր, սէմայա վէ սէնին հուզուրընտա
19 կիւնահ իշլէտիմ. Արթըգ սէնին օղլըն տէնիլմէյէ
լայըգ տէյիլ իմ. պէնի սէնին ըրղատլարըննըն պի-
20 րի կիպի թուք՝ տէյէյիմ, վէ գալգըպ՝ փէտէրի-
նէ կէլտի. ամմա տահա ուզագ իքէն վէէտէրի անը
կէօրիպ չէֆգաթ էթտի, վէ սէյիրտիպ պօյնընա
21 սարըլարագ անը էօփտու, վէ օղլու անա՝ էյ
վէէտէր, սէմայա վէ սէնին հուզուրընտա կիւնահ
իշլէտիմ, վէ արթըգ սէնին օղլըն տէնիլմէյէ լա-
22 յըգ տէյիլ իմ՝ տէտի։ փէտէրի տախի գուլլարընա
խիթապէն՝ էն ա՛լա խիլ՛աթը չըգարըպ՝ անա կէյ-
տիրինիզ, վէ անըն էլինէ եիւզիւք վէ այագլարը-
23 նա այագ գապլարը վէրինիզ։ Վէ պէպլ պու-
ղաղըյը կէթիրիպ պօղազլայըն տա եէյիպ չատ
24 օլալըմ։ Զիրա պու օղլըմ էօլմիւշ իտի, տիրիլտի,
ղայպ օլմուշ իտի, պուլունտու՝ տէտի. վէ չատ
25 օլմադա պաշլատըլար, վէ անըն պէօյիւք օղլու
թարլատա պուլունմադըգ՝ կէլիպ խանէյէ եագլաշ-
26 տըղընտա բագա իլէ չալդը սէտասընը իչիթտի։ Վէ
ուշագլարըն պիրինի չաղըրըպ՝ Պունլար նէ՞ տիր՝
27 տէյիւ սօ՛ռալ էթտի։ Ո տախի անա՝ Գարնտաշըդ
կէլտի։ վէ փէտէրինդ անը սաղ սալիմ պուլտըղը
28 իչիւն, պէպլ պուղաղըյը պօղազլատը՝ տէտի։ Ո
տախի կիւճէնիպ՝ իչէրի կիրմէք խաթէմէտիյի էճլ-
տէն, փէտէրի տըշարըյա չըգըպ՝ անա ըէճա էթ-

29 տի։ Ո տախի փէտէրինէ ճէվապէն՝ Իչթէ պունճա
սէնէտէն պէրու սանա խըտմէթ էտիյօրըմ, վէ
պիր վագըթ սէնին էմրինէ մուխալիֆէթ էթմէ-
տիմ, վէ պիր քէրըէ տօսթլարըմ իլէ չատ օլմագ
30 իչիւն պանա պիր օղլագ պիլէ վէրմէտինն։ Ամմա
սէնին էմվալինի ֆահիշէլէր իլէ եէյէն պու օղլըն
կէլտիյի ղէմանն, անա պէպլ պուղաղըյը պօղազ-
31 լատըն՝ տէտի։ Ո տախի անա տէտի քի՝ էյ օ-
ղուլ, սէն տա՛իմա պէնիմ իլէ պէրապէր օլուպ՝
32 պէնիմ օլանըն ճիւմլէսի սէնին տիր։ Ամմա չատ
ու մէսրուր օլմագ վաճիպ իտի. պիրա պու գարն-
տաշըդ էօլմիւշ իտի, տիրիլտի, հէմ ղա՛իպ օլմուշ
իտի, պուլունտու։

ՊԱՊ 16

1 Վէ չակիրտլէրինէ տէտի քի՝ Պիր զէնկին ատէ-
մին պիր քէթխիւտասը վար իտի. վէ պունուն
՝ալէյհինատէ՝ Սէնին էմվալինի թէլէֆ էտիյօր՝ տէ-
2 յիւ անա չիքեայէթ օլունտու։ Ո տախի անը չա-
ղըրըպ՝ Սէնին հագգընտա պու իչիթտիյիմ նէ՞ տիր.
քէթխիւտալըղընիզն հիսապընը վէր, գիրա արթըգ
3 քէթխիւտա օլամազսըն՝ տէտի։ Ֆէթխիւտա տա-
խի քէնտի քէնտինէ տէտի քի՝ Նէ՞ եափայըմ,
չիւնքի էֆէնտիմ քէթխիւտալըղը պէնտէն ալը-
յօր. գաղմադա գատիր տէյիլ իմ, տիլէնմէյէ ու-
4 թանըրըմ, Նէ եափաճաղըմը պիլիրիմ, քի քէթ-
խիւտալըգտան ՝ազլ օլունըրըմ զէմանն պէնի
5 խանէլէրինէ գապուլ էտէլէր, վէ էֆէնտիսինէ
պօրճլու օլանլարը պիրէր պիրէր չաղըրըպ էվվէլ-
քինէ՝ Էֆէնտիմէ նէ՞ գատար պօրճըդ վար՝ տէ-
6 տի։ Ո վէ օ՝ Եիւզ ◦ճէրրէ զէյթուն եաղը՝ տէտի-
տէ, օ տախի անա՝ Թէմէսսիւկհիւ ալ, վէ օ-

◦Պիր ճէրրէ օն սէքիզ եախօտ եիրմի օգդա արր։

7 Թուրուպ սէրի՛էն էլլի եաշ՝ տէտու, Պա՛տէհու
տիկէրլինէ՝ Սէնին նէ՞ գաւտար պօրճլիկ վար՝ տէ-
տի. օ տախի՝ Եիւզ *քօր պուղտայ՝ տէտիքտէ,
անա՝ Թէվէսսիւլիւկիւ ալ, սէքսէն եաշ՝ տէտի՝
8 վէ էֆէնտիսի նահագ քէթխիւտայը ՛ագիլանէ
հարէքէթ էթտիկի իչիւն մէտհ էյլէտի. գիրա պու-
տիւնեանըն օղուլլարը քէնտի նէսլէրինաէ էհլ ի
9 նուրտան գիյատէ ՛ագիլ տիրլէր՝ Պէն տախի սի-
զէ տէրիմ քի՝ Քէնտինիզէ ֆասլտա մալտան տօսթ-
լար գազանընըզ՝ քի միւհթաճ օլտըղընըզ գէման
10 սիզի էպէտի մէսքէնլէրէ գապուլ էտէլէր՝ Էն
ճիւզ՛լի չէյտէ սատըգ օլան՝ չօգտա տախի սատըգ
օլուր՝ վէ էն ճիւզ՛լի չէյտէ նահագ օլան՝ չօգտա
11 տախի նահագ օլուր՝ Իմտի ֆասլտա մալտա սա-
տըգ օլմատըղընըզ հալտէ, հագիգի օլանը սիզէ
12 քի՞մ ինանաճագ տըր՝ Վէ ախէրին նէտանէսինտէ
սատըգ օլմատըղընըզ հալտէ, սիզինքինի սիզէ
13 քի՞մ վէրիր՝ Հիչ պիր խըտմէթքէար իլքի էֆէն-
տիկէ գուլլըգ էտէմէզ, գիրա եա պիրինէ պուղ
էտիպ՝ տիկէրինի սէվճէք տիր, եախօտ պիրինէ
միւլազէմէթ վէ տիկէրինի թահգիր էտէճէք տիր՝
հէմ Ալլահա հէմ մալէ գուլլըգ էտէմէզսինիզ՝
14 Վէ ֆէրիսիլէր մալիէրէսթ օլարագ՝ պուննուն
ճիւմլէսինի իչիթմէքլէ՝ ան իսթիհզա էթտիլէր՝
15 Օ տախի անլէրէ տէտի քի՝ Սիզ ատէմլէրին հու-
զուրընտա քէնտիլէրինի թէպրիր էտէն քիմսէլէր
սինիզ՝ ամմա Ալլահ գալպլէրինիզի պիլիր՝ գիրա
ատէմլէր ՛ինտինտէ ա՛լա օլան չէյ Ալլահըն ՛ինտինտէ
16 մէքրուհ տըր՝ Շէրի՛աթ իլէ փէյղամպէրլէր ՅովՀ-
հաննէսէ գատար օլուպ՝ օլ վագըթտան պէրու
մէլէքիւթ Ուլլահ թէպղիր օլունուր՝ վէ հէր քէս
17 ան ճէհտիլէ կիրէր՝ Շէրի՛աթտան պիր նօգթա

*Պիր տօշ եիւզ սէքսէն եախօտ իլքի եիւզ օգգա տըր՝

տիւշմէտէն իսէ, սէմա իլէ զէմինին գա՛իլ օլմատը
18 տահա գօլայ տըր՝ Հէր քիմ քի քէնտի զէմճէսի-
նի պօյնէրպ ղայրիսի իլէ էվլէնիրսէ, գինա էտէր,
վէ հէր քիմ քի պօյնանմըշ օլան իլէ էվլէնիրսէ,
գինա էտէր՝
19 Իրղալանի իլէ զարիֆ գումաշ կիյիպ՝ հէր կիւն
իհթիչամիլէ սէֆա սիւրէն զէննկին պէր ատէմ վար
20 իտի՝ Վէ անըն գափուսընտա, չըպանլարիլէ տօղու-
օլարագ պրագըլմըշ Ղազարոս նամընտա պիր ֆա-
21 ղիր պուլունուպ, Զէննկինին սօֆրասընտան տիւ-
շէն գըրընթըլարտան տօյմազը արզու էտէր իտի՝
վէ քէօփէքլէր տախի կէլիպ՝ անըն չըպանլարընը
22 եալաըլար իտի՝ Վէ օլ ֆագիրին վէֆաթը վուղ-
գու՛ պուլմազլէ՝ մէլէքլէր վասըթասըյլէ Աբրա-
համըն գուճաղընտա կէօթիւրիւլտիւ՝ վէ զէննկին
23 տախի վէֆաթ էթմէքլէ տէֆն օլունտուս՝ վէ ճէ-
հէննէմտէ ՛ազապտա իքէն՝ նազար էտիպ՝ ու-
զագտան Աբրահամը վէ անըն գուճաղընտա Ղա-
24 զարոսը կէօրտիս՝ վէ ֆէրեատ էտիպ՝ Եա Աբրա-
համ պէտէր՝ պանա մէրհամէթ էյլէ՝ վէ Ղազա-
րոսը կէօնտէր՝ քի փարմաղընըն ուճընը սույա
պաթըրըպ՝ տիլիմի սէրինլէթսին՝ գիրա պու ՛ա-
25 լէվտէ ՛ազապ չէքիյօրըմ՝ տէտի՝ Աբրահամ տա-
խի՝ Էյ օղուլ՝ սէն ՛էօմրիւնտէ էյի չէյլէրինի՝
Ղազարոս տախի քէզալիք քէօթիւ չէյլէրի ալտը-
ղընը խաթըրընա կէթիր՝ վէ շիմտի օ միւթէսէլլի
26 օլուպ՝ սէն ՛ազապ չէքիյօրսընըն՝ հէմ պուննուն
ճիւմլէսինտէն մա՛տա, սիզին իլէ պիզիմ արամըզ-
տա պէօյիւք պիր կիրտապ սապիթ գըլընմըշ տըր՝
չէօյլէ քի պուրատան սիզէ կէչմէք իսթէյէնլէր
գաւիր օլամայալար՝ վէ օրատան պիզէ ՛էլչի+ էս-
27 Ընէյնէլէր կէչմէյէլէր՝ տէտի՝ Օ տախի՝ էօյլէ իսէ,
էյ փէտէր՝ սէնատէն տիլէրիմ՝ անը փէտէրիմինի
28 խանէսինէ կէօնտէրէսին՝ Զիրա պէշ գարնաշըմ
վար՝ թա քի անլէրին տախի պու ՛ազապ մահա-

լինէ կէլվէվէլերի իչիւն անլերէ չէհատէթ էտէ՝
29 տէտու։ Աբրահամ տախէ անա՝ Մովսես իլէ փէյ-
ղամպէրլերի վաը, անլերի տինկլէսինլեր՝ տէտու։
30 Ո տախի՝ խայը, էյ Աբրահամ փէտէը, լաքին էյէր
անլերէ էօլիւլերտէն պիրի կիտէրսէ, թէվպէ է-
31 տերլեր՝ տէտու։ Ո տախի անա՝ էյէր Մովսես իլէ
փէյղամպէրլերի տինկլէվէզլերսէ, էօլիւլերտէն պի-
րի գըյամ էթսէ տախի իլգամ օլուռնմայաճագ-
լար՝ տէտու։

ՊԱՊ 17

1 Վէ չակիրտլերինէ խիթապէն՝ թէօքէզլերին կէլ-
վէվէսի միւմքին տէյիլ տիր. ամմա վա՛յ կէլվէլէ-
2 րինէ սէպէպ օլանա. Պու քիւչիւքլերտէն պիրինի
սիւրչտիւրմէքտէն իսէ, պօյնընա պիր *տէյիրմէն
թաշը ասըրպ տէնիպէ աթըլմասը անա տահա էյի
3 տիր։ Քէնտինիզի սագընընըզ. էյէր գարնտաշըն
սէնին 'ալէյհինտէ խաթա էտէրսէ, անը թա'զիր
էյլէ, վէ էյէր թէվպէ էտէրսէ, անը 'աֆվ էյլէ։
4 Վէ էյէր սէնին 'ալէյհինտէ կիւնտէ եէտի քէրրէ
խաթա էտիպ՝ կիւնտէ եէտի քէրրէ՝ թէվպէ է-
տէրիմ՝ տէյէրէք սանա տէօնէրսէ, անը 'աֆվ է-
տէսին՝ տէտու։
5 Վէ ըէսուլէը Բապպա՝ իմանըմըզը արթըր՝ տէ-
6 տիլէր։ Բապպ տախի՝ էյէր խարտաշ տանէսի
գատար իմանընընըզ օլսա իտի, պու ճիւմլէզ աղա-
ճընա՝ Քէօքտէն սէօքիւլիւպ տէնիզ իչինէ տիքիլ՝
տէտիյինիզ կիպի, սիզէ իթա'աթ էտէր իտի։
7 Վէ սիզտէն քի՞մ վար՝ քի չիֆթ սիւրէն եա
սիւրիւ կիւտէն գուլու օլուպ տա, թարլատան
կէլտիյի կիպի՝ կէչիպ ատքրայա օթուր՝ տէյէճէք
8 տիր։ Լաքին անա՝ թա'ամըմը հազըրլա, վէ գու-

*Եոան. մէրքէպ տէյիրմէնի

շանըպ՝ պէն եէյիպ իչինճէյէտէք, պաննա խըտմէթ
էյլէ, անտէն ատքրա սէն տէ եէյիպ իչէրսին՝ տէ-
9 մի՞զ մի։ 'Ա՛ճէպա օլ գուլա, պույուրըլան շէյլերի
իճրա էթտիյի իչիւն միւթէշէքքիր օլո՞ւր մը. զաննը
10 էթմէմ։ Քէզալըք սիզ տախի սիզէ ճիւմլէ պու-
յուրըլան շէյլերի եափտըղընըզ վագըթ՝ Ֆա՛իտէ-
սիզ գուլլար ըզ, գիրա իճրասը պիզէ ֆարզ օլանը
եափտըգ՝ տէյինիզ, տէտու։
11 Վէ քէնտիսի երուսաղէմ կիտէր իքէն Սամա-
րիա իլէ Գալիլեանընըն օրթասընտան կէչմէսի վա-
12 գը՝ օլտու։ Վէ պիր քէօյէ կիրէր իքէն, անընը
գարշըսընա օն նէֆէր ճիւզամը ատէմ չըգըպ՝
13 ուզագտան տուրարագ, ճիւքսէք սէսլէ, եա
մու'ալլիմ Ճիսուս, պիզէ մէրհամէթ էյլէ՝ տէտի-
14 լէր։ Ո տախի անլերի կէօրտիւքտէ՝ վարըպ քէն-
տինիզի քահնլերէ կէօսթէրինիզ՝ տէտի. վէ ան-
15 լեր կիտէր իքէն, թահիր օլտըլար. վէ անլերտէն
պիրի չիֆա պուլտըղընը կէօրտիւքտէ, ճիւքսէք
սէսլէ Ալլահա համտ էտէրէք ըիւճու՝ էթտի։
16 Վէ անընը այագլարընա գափանըպ՝ անա թէշէք-
17 քիւր էյլէտի. պու տախի Սամարիալը իտի։ Վէ
Ճիսուս ճէվապ վէրիպ՝ Ո՞ն քիշի թաթհիր օլո՞ւն-
18 մատը մը, տօգուզը նէ՞րէտէ տիր. Պու է՞ճնէպի-
տէն գայրի՝ Ալլահա համտ էթմէյէ ըիւճու՝ էտէն-
19 լեր պուլո՞ւնմատը մը՝ տէտի։ Վէ անա՝ Գալգ,
կիթ, իմանընկ սէնի խէլաս էյլէտի՝ տէտի։
20 Վէ Ֆէրիսիլեր թաագիբընտան մէլէքիւթ Ուլլահ
նէ վագըթ կէլէճէյի սիւ՞ալ օլուռնմագլէ, անլերէ
ճէվապէն՝ Մէլէքիւթ Ուլլահ սուրէթ ի գահիրէտէ
21 կէլմէզ. Վէ՝ Իշթէ պուրատա, եա՝ Իշթէ օրա-
տա՝ տէմէյէճէքլեր, գիրա իշթէ մէլէքիւթ Ուլլահ
սիզին իչինիզտէ տիր՝ տէտի։
22 Վէ շակիրտլերինէ տէտի քի՝ Իպն իւլ ինսանընը
կիւնլերինտէն պիրինի կէօրմէյէ արզու էտէճէյի-
նիզ, ամմա կէօրմէյէճէյինիզ կիւնլեր կէլէճէք։

23 Վէ սիղէ՝ իշթէ պուբատա, եա՝ իշթէ օբատա՝
տէյէճէքլէր· կիթմէյինիզ վէ թասի՝ օլմայընըզ·
24 Զիրա շիմդէք կէօք ալթընտա պիր թարաֆտան
փարլայըպ կէօք ալթընտա օ պիր թարաֆա զիյա
վէրտիյի միսիլլու, Իպն իւլ ինսան տախի քէնտի
25 կիւնլիւնտէ պէօյլէ օլաճագ տըր· Ամմա էվվէլա
անըն չօգ շէյլէր չէքիպ՝ պու նէսլ թարաֆընտան
26 ըէտտա օլունմասը լազըմ տըր· Վէ նոյըն կիւնլէ-
րինտէ օլտըղը կիպի, Իպն իւլ ինսանըն կիւնլէ-
27 րինտէ տախի էօյլէ օլաճագ տըր· Զէ-ն+է նոյ սէ-
ֆինէյէ կիրիպ՝ թուֆան կէլէրէք ճիւմլէ խալգը
հէլաք էյլէտիյի կիւնէ տէյին, Հէյիպ իշէրլէր վէ
28 էվլէնիպ էվլէնտիրիլէրլէր իտու· Քէզալիք Դ·ովտըն
կիւնլէրինտէ տախի օլտըղը կիպի, Հէյիպ իշէրլէր
իտու, ախզ ու ի'թա էտէրլէր իտու, էքէրլէր վէ
29 պինա էտէրլէր իտու· Ամմա Դ·ովտա Սոդումտան չըգ-
տըղը կիւնտէ սէմտան աթէշ լէ քիպրիթ եա-
30 ղըպ՝ ճիւմլէսինի հէլաք էթտի· Իպն իւլ ինսանըն
ղուհուր էտէճէյի կիւնտէ տախի պէօյլէ օլաճագ
31 տըր· Օլ կիւնտէ հէր քիմ տատտա օլուպ տա,
էշհասը խանէտէ օլուր իտէ, աղլէրի ալմադա էն-
ժէսին· քէզալիք թարլատա օլան կէրիյէ տէօն-
32 ժէսին· Դ·ովտըն զէվճէսինի խաթրընըզա կէթի-
33 րինիզ· Հէր քիմ ճանընը գուրթարմագ խսթէր-
սէ, աղը զայ՝ էտէճէք, վէ հէր քիմ աղը զայ՝ է-
34 տէրսէ, իհնա էտէճէք տիր· Սիզէ տէրիմ քի՝ Օլ
կէճէտէ պիր եաթագտա իքի քիշի պուլունուպ,
պիրի ալընաճագ վէ օլ պիրի պրագըլաճագ տըր·
35 Իքի գադը պիրլիքտէ տէյիրմէն չէքմէքտէ պու-
լունուպ, պիրի ալընաճագ վէ օլ պիրի պրագըլա-
36 ճագ տըր· Թարլատա իքի քիշի պուլունուպ, պի-
37 րի ալընաճագ վէ օլ պիրի պրագըլաճագ տըր· Վէ
անա ճէվապէն՝ Եա Բատպ, Նէ՞ըէտէ՝ տէտիլէր·
Օ տախի անլէրէ՝ Լաչէ նէըէտէ իսէ, գարթալար
օրայա ճէմ՝ օլուր՝ տէտի·

ՊՆՊ 18

1 Վէ տա՛իմա տու՛ա էտիպ՝ օսաննամագ կէրէք
իտիյինէ տա՛իր տախի անլէրէ պիր թէմսիլ սէօյ-
2 լէյիպ տէտի քի, Պիր շէհրտէ Ալլահտան գօրգմագ
վէ ինսանա ըի'այէթ էթմէդ պիր գադը վար իտի·
3 Վէ օլ շէհրտէ պիր տուլ գադը պուլունմադըէ,
եանընա կիտիպ՝ խասմիսուէն հագգընմը իհգագ էյ-
4 լէ՝ տէը իտի· Օ տախի պիր միւտտէթ իսթէմէտի
իսէ տէ, սօնրա քէնտի քէնտինէ տէտի քի՝ Էյէրչի
Ալլահտան գօրգմագ վէ ինսանա ըի'այէթ էթմէդ
5 իսէմ տէ, Պարի շու տուլ գադը պէնի թա'ճիդ
էթտիյի էճլտէն անըն հագգընը իհգագ էտէյիմ,
6 տա՛իմա կէլիպ պանա պաշ ադրըսը վէրմէսինն, վէ
Բապպ տէտի քի՝ Նահագգ գադընըն նէ տէտիյի-
7 նի սինկլէյիզ· Իմտի Ալլահ կէճէ կիւնտիւզ քէն-
տինէ Ֆէրհատ էտէն միւնթէխապլարընըն հագ-
գընը, անլէր իչիւն սապր էտէր իսէ տէ, իհգագ
8 է՞թմէյէճէք միւ· Սիզէ տէրիմ քի՝ չապուգ հագգ-
լարընը իհգագ էտէճէք տիր· լաքին Իպն իւլ ին-
սան կէլտիյինտէ՝ 'աճէպա եէր իւզէրինտէ իման
պուլաճա՞գ մը·
9 Վէ սալհ իլգ տէյիւ քէնտիլէրինէ կիւվէնիպ՝
դայրիլէրի Թահգիր էտէն պա'զը քիմսէլէրէ տախի
10 չու թէմսիլի սէօյլէտի· Իքի սաէմ տու'ա էթմէ-
յէ հէյքէլէ չըգտը· պիրի Ֆէրիսի վէ տիկէրի կէօմ-
11 բիւքճիւ իտու· Ֆէրիսի տուրուպ՝ քէնտի քէնտինէ
պու վէճհլէ տու'ա էյլէտի· Եա Ալլահ, սանա
չիւքր էտէրիմ քի, պէն սա'իր ատէմլէր կիպի
գադիրճը, նահագգ վէ զինաքեար վէ եախօտ չու
12 կէօմրիւքճիւ կիպի տախի տէյիլ իմ՝ Հաֆիթատա
իքի քէրրէ օրուճ թուրթուպ՝ պիւթիւն իրատընընը
13 'իւչրիւնիւ վէրիրիմ՝ կէօմրիւքճիւ իսէ ուզագ-
տան տուրուպ՝ կէօզլէրինի պիլէ կէօյէ գալտընը-
մագ իսթէմէզ իտու· սանա կէօքսիւնէ վուրուպ՝

Եա Ալլահ, պէն կլուենահքեարա մաղֆէրէթ գլլ՝
14 տէտու։ Սիզէ տէրիմ քի, օլ պիրինտէն իսէ պո՝
թէպիրը օլունմըշ օլարագ խանէսինէ էնտի. պիրա
հէր քիմ քի քէնտինի եւլւքսէլտիրսէ՝ ալչագլա-
նաճագ, վէ հէր քիմ քի քէնտինի ալչագլատըր-
սա՝ եւլւքսէլէճէք տիր։
15 Վէ անլէրէ տօգունմասը իչիւն եանընա մա՝
սումլար տախի կէթիրտիլէր. չակիրտլերի իսէ
պուննու կէօրմէքլէ անլէրի թա՝ղիր էթտիլէր,
16 Ամմա Ցիսուս անլէրի եանընա չաղըրըպ՝ Պրագը-
նըզ, չօճուգլար եանըմա կէլսինլէր, վէ անլէրի
մէն՝ էթմէյինիզ, պիրա մէլէքիւթ Ուլլահ պու մա-
17 գուլէլէրին տիր։ Հապիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝
Մէլէքիւթ Ուլլահը հէր քիմ չօճուգ կիպի գա-
պուլ էթմէզսէ, անա ասլա կիրմէյէճէք տիր՝ տէտի։
18 Վէ պիր ըէ՞իս՝ Էյ քէրիմ մու՝ալլիմ, էպէտի
հայաթա վարիս օլմագ իչիւն նէ՞ եափայըմ՝ տէյիւ
19 անա սիւ՝ալ էյլէտի։ Վէ Ցիսուս անա՝ նի՞չիւն
պանա քէրիմ տէյօրսըն. Պիրտէն, եա՝նի Ալլահ-
20 տան ղայրի քէրիմ եօգ տիր։ Էմրլէրի պիլմէրսին.
Զինա էթմէյէսին, Գաթլ էթմէյէսին, Սըրգաթ
էթմէյէսին, Եալան շէհատէթ էթմէյէսին, Փէտե-
21 րինէ վէ վալիտէյնէ հիւրմէթ էտէսին՝ տէտի։ Օ
տախի՝ Պուննարըն ճիւմլէսինի սէպապլէթլիտէն
22 պէրու հըճգ էյլէտիմ՝ տէտի։ Ցիսուս պուննու ի-
չինթիքտէ, անա՝ Տահա պիր նօգսանընգ վար.
նէնգ վար իսէ սաթըպ՝ Ֆուգարայա թէվգի՝ էյլէ,
վէ սէմաուա խազինէյէ մալիք օլուրսըն. վէ կէլ
23 պանա թապի՝ օլ՝ տէտի։ Վէ օ պուննու իչիտինճէ
միւքէտտէր օլտու, պիրա ղայէթ պէննկին իտի։
24 Վէ Ցիսուս անըն միւքէտտէր օլտըղընը կէօր-
տիւքտէ՝ Զէննկինէրը մէլէքիւթ Ուլլահա նէ՞ կիւճ-
25 լէ կիրէրլէր. Զիրա պէննկինին մէլէքիւթ Ուլլահա
կիրմէսինտէն տէվէննին իյնէ տէվէյինտէն կէչմէսի
26 տահա գօլայ տըր՝ տէտի։ Վէ իչիտէնլէր՝ Էօյլէ

27 իսէ քի՞մ խէլաս օլա պիլիր՝ տէտիլէր. Օ տախի՝
Ինսան՝ինտինտէ միւմքին օլմայան չէյլէր Ալլահընն
28 ՝ինտինտէ միւմքին տիր՝ տէտի։ Վէ Պետրոս՝ Իչ-
թէ պիզ հէր չէյի թէրք էտիպ սանա թապի՝ օլ-
29 տըգ՝ տէտի։ Օ տախի անլէրէ՝ Հագիգաթէն սիզէ
տէրիմ քի՝ Մէլէքիւթ Ուլլահ իչիւն խանէ եա
վալիտէյն եա գարնտաշլար եա զէվճէ եա էվլատ
30 թէրք էթմիչ օլուպ, Պու զէմանտէ չօգ գաթընա
վէ ախրէթտէ էպէտի հայաթա նա՝իլ օլմայաճագ
հիչ պիր քիմսէ եօգ տըր՝ տէտի։
31 Վէ օն իքիլէրի եանընա ալըպ անլէրէ՝ Իչթէ
Երուսաղէմէ չըգըյօրըզ, վէ Իպն Իւլ Ինսան հագ-
գընտա վէյղամպէրլէր վասըթասըյլէ եազըլմըշ
օլան չէյլէրին ճիւմլէսի իթմամ օլունաճագ տըր։
32 Զիրա թա՝իֆէլէրէ թէսլիմ օլունարագ իսթինզա վէ
33 չէթմ օլունուպ՝ իւզէրինէ թիւքրիւլէճէք տիր։ Վէ
անը գամչըյլէ տէօյտիւքտէն սօնրա գաթլ էտէ-
ճէքլէր. օ տախի իւչիւնճիւ կիւնտէ գըյամ էտէճէք
34 տիր՝ տէտի։ Անլէր իսէ պու չէյլէրին հիչ պիրինի
ֆէհմ էթմէտիլէր, վէ պու սէօզ անլէրտէն մախ-
ֆի օլմաղըճ, սէօյլէնինլէն չէյլէրի խարաք էթմէզ-
լէր իտի։
35 Վէ Երիքովա եազլաչըրղընտա, եօլ քէնարընտա պիր քէօր աուէմ օթուրուպ տիլէնէյօր իտի։
36 Վէ խալգըն կէչտիյինի իչիթմէքլէ՝ Պու նէ՞ տիր՝
37 տէյիւ սիւ՝ալ էյլէմէսի իւզէրինէ, Անա՝ Նազա-
րէթլի Ցիսուս կէչիյօր՝ տէյիւ խապէր վէրտիլէր։
38 Օ տախի՝ Եա Ցիսուս Իպն Ի Դաւիթ, պանա մէր-
39 համէթ էյլէ՝ տէյիւ Ֆէրեատ էյլէտի։ Վէ էօնտէ
կիտէնլէր սիւքիւթ էթմէսի իչիւն անը թա՝ղիր
էյլէտիլէր լսէ տէ, տահա զիյատէ՝ Եա Իպն Ի Դա-
վիթ, պանա մէրհամէթ էյլէ՝ տէյիւ Ֆէրեատ է-
40 տէր իտի։ Վէ Ցիսուս տուրուպ՝ քէնտի եանընա
կէթիրիլմէսինի էմր էթտի։ Վէ օ եագլաչըրղըն-
41 տա, Սանա նէ՞ եափմամը իսթէրսին՝ տէյիւ ան-

տէն սիւ՛ալ էթոխինտե, օ տախի՝ նա Բապրլ,
42 կէօզլէրիմ աչըլըրն՝ ոէտու Ցիսուս տախի անա՝
43 Աչըլըրն. իմանըդ սէնի խելաս էթտի՝ ոէտու վէ
տէր հալ կէօզլէրի աչըլըրը, վէ Ալլահա համո է-
տէրէք՝ անըն արտը սըրա կիթտու. ճիւմլե խալդ
տախի պուննու կէօրմէքլէ՝ Ալլահա համո էթտիլէր։

ՊԱՊ 19

1 Վէ երիքովա կիրիպ՝ իչինտէն կէչէր իքէն,
2 Իչթե Զակքէոս իսմինտե պաշ կէօմրիւքճիւ վէ
3 զէնկին պիր ատէմ պուլունուպ, Ցիսուսըն քիմ
օլտըղընը կէօրմէք իսթէտի իսե ոէ, պօյու գըսա
օլտըղընտան՝ խալկըն չօգլըղը սէպէպիյլէ գատիր
4 օլմատը։ վէ իլէրի սէյիրտիպ՝ անը կէօրմէք իչին
պիր ճիւմլէդ աղաճընա չըգտը. զիրա օրատան
5 կէչէճէք իտի։ Ցիսուս տախի օլ մահալէ կէլտիք-
տէ, կօզարը պագըպ անը կէօրմէքլէ անա՝ էյ
Զակքէոս, չապուգ աշաղը էն, զիրա պու կիւն
6 սէնին խանէնտէ գալմամ լազըմ տըր՝ ոէտու 0
տախի չապուգ աշաղը էնիպ՝ մէսէրլէթլէ անը գա-
7 պուլ էթտի։ վէ ճիւմլէսի պուննու կէօրտիւքտէ՝
կիւնահգիտը պիր ատէմին խանէսինէ միւսաֆիր
8 օլմագ իչիւն կիրտի՝ տէյիւ սէօյլէնտիլէր։ վէ
Զակքէոս տուրուպ, Բապպա՝ նֆէնտի, իչթէ մա-
լիմին նըսֆընը Ցուգարայա վէրիրիմ. վէ քիմէ
իֆթիրա իլէ զատր էթտիմ իսե, ոէօրթ միսլինի
9 էտա էտէրիմ՝ ոէտու։ վէ Ցիսուս անա՝ Պու կիւն
պու խանէյէ խելաս կէլտի, չիւնքի պու տախի
10 Աբրահամ օղլու արը։ Զիրա Իսան իւլ ինսան զայ՝
օլանը արայըպ խելաս էթմէյէ կէլտի՝ ոէտու։
11 Վէ անլէր պու չէյլէրի իչիթմէքտէ իքէն, քէն-
տիսի Երուսաղէմէ հագընը օլտըղը, անլէր տախի
մէլէքութ Ուլահ ֆիլ հալ զուհուր էտէճէյինի
զանն էթտիքլէրի իչիւն՝ թէքրար պիր թէմսիլ

12 սէօյլէյիպ՝ ոէտի քի, Պիր ասըլզատէ պիր հիւքմ-
տարըդ սէլահէյէթինի ալըպ տավտէթ էթմէք
իւզրէ ուզագ պիր տէյարա տպիմէթ էթտիյինտե,
13 0ն նէֆէր պէնտէսինի չաղըրըպ՝ անլէրէ օն մընա
վէրէրէք՝ Պէնիմ տավտէթիմէ տէյին թիճարէթ
14 էյլէյինիզ՝ ոէտու։ Ամմա անըն հէմիէհրիլէրի անա
պուղղ էթմէքլէ՝ Պուննուն իւզէրիմիզէ հիւքմտար
օլմասընը իսթէմէյիզ՝ տէմէք իչիւն արտընճա վէ-
15 քիլլէր կէօնտէրտիլէր։ Վէ հիւքմտարըդ սէլահի-
յէթինի ալըպ՝ տավտէթ էթտիյինտե, քիմին նէ
թիճարէթ էթտիյինի պիլմէք իչիւն ագչէյի վէրիպ
օլտըղը պէնտէլէրինին քէնտի եանընա չաղըրըմա-
16 սընը էմր էթտու։ Վէ պիրինճիսի եագլաշըպ՝ Ի-
ֆէնտիմ, սէնինն մընան օն մընա գազանտը՝ տէ-
17 տու 0 տախի անա՝ Աֆէրին, էյի պէնտէ, էն
ճիւզ՛լի շէյտե սատըդ պուլունտըղըն իչիւն օն շէհր
18 իւզէրինէ հիւքմիւմէթիմ օլսուն՝ տէտու։ Վէ իքին-
ճիսի կէլիպ՝ Էֆէնտիմ, սէնինն մընան պէշ մընա
19 գազանտը՝ տէտու։ Վէ պունա տախի՝ Սէնին տէ
20 պէշ շէհր իւզէրինէ հէ-է-մէրիմ օլսուն՝ տէտու։ Վէ
տիկէր պիրի կէլիպ՝ Էֆէնտիմ, իչթէ պիր մէնտիլ
21 իչինտէ հըֆզ էյլէտիյիմ սէնին մընանու. Զիրա
սէրթ պիր ատէմ օլտըղըն իչիւն սէնտէն գօրգ-
տըմ. սէն գօմատըղըն չէյի պէրտըն, վէ էքմէ-
22 տիյինի պիչէրսին՝ տէտու։ 0 տախի անա՝ Էյ եա-
բատազ պէնտե, սէնի քէնտի ագզընտան հիւքմ
էտէրիմ. սէն պէնիմ գօմատըղըմ չէյի պէրպ՝ էք-
մէկիյիմի պիչէն սէրթ պիր ատէմ իսկիյիմի պիլէր
23 իքէն, նիչիւն պէնիմ ագչէմի սարրաֆլարա վէր-
մէմին. պէն տախի կէլտիյիմտե՝ անը ֆա՛իզի իլէ
24 թահսիլ էտէր իտիմ՝ տէտու։ Վէ օրատա հազըր
պուլունանլարա՝ Անտէն մընայը պէրպ օն մընասը
25 օլանա վէրինիզ՝ տէտու։ (Վէ անա՝ Էյ էֆէնտի,
26 անըն օն մընասը վար՝ տէտիլէր։) Զիրա սիզէ տէ-
րիմ քի՝ Հէր քիմին վար իսե, անա վէրիլիր, վէ

քիմին եօգ խսէ, օլանը տախի քէնտիսինտէն ա-
27 լընաճադ տըր։ Ամմա իւղէրլէրինէ հիւքմտար օլ-
մամը իսթէմէյէն տիւշմէնլէրիմի պուրայա կէթի-
րիպ՝ հուզուրըմտա գաթլ էտինիզ՝ տէտի։
28 Վէ Ցիսուս պու շէյլէրի սէօյլէտիքտէն սօնրա,
Երուսաղէմ չըգմագ իւզրէ իլէրի կիթմէքտէ ի-
29 քէն, Զէյթուն թողը տէնիլէն տաղընն գուրպինտէ
վագը՝ Բեթփագէ իլէ Բեթանիայա եագլաշտըգ-
տա, շակիրտլէրինտէն իքիսինի կէօնտէրիպ տէտի
30 քի, Գարշըտաքի քէօյէ կիտինիզ, վէ իչինէ կիր-
տինիզ կիպի, իւղէրինէ ասլա պիր ատըմ պին-
մէմիշ՝ պաղը պիր սըփա պուլուրսընըզ. անը չէօ-
31 զիպ կէթիրինիզ։ Վէ էյէր պիր քիսանէ սիզ՝
Նի՞շինն չէօզիւյօրսընըզ՝ տէյիւ սիւ՛ալ էտէրսէ,
անա պէօյլէ սէօյլէյինիզ, եա՛նի՝ Էֆէնտիյէ լա-
32 զըմ տըր՝ դէյէ-էդիզ։ Կէօնտէրիլէնլէրը տախի կի-
33 տիպ՝ քէնտիլէրէ տէտիյի կիպի պուլտըլար։ Վէ
սըփայը չէօզէրլէր իքէն, սահիպլէրի անլէրէ՝ Սը-
34 փայը նի՞շինն չէօզիւյօրսընըզ՝ տէտիլէր։ Անլէր
35 տախի՝ Էֆէնտիյէ լազըմ տըր՝ տէտիլէր։ Վէ ա-
նը Ցիսուսըն եանընա կէթիրիպ՝ քէնտի էլպիսէ-
լէրինի սըփանընն իւղէրինէ աթարագ, Ցիսուսը
36 պինտիրտիլէր։ Վէ 0 կիտէր իքէն, էլպիսէլէրինի
37 եօլա տէօշէրլէր իտի։ Վէ հէման Զէյթուն տա-
ղընընն էնիշինէ եագլաշտընընա, շակիրտլէրին
պիւթիւն ճէմա՛աթը կէօրտիւքլէրի միւ՛ճիզաթընն
ճիւմլէսի իշինն մէորուր օլարագ, հիւքսէք սէս-
38 լէ Աւլահա համտ էթմէյէ պաշլայըպ, Բադպընն
իսմիյլէ կէլէն մէլիք միւպարէք օլսուն. սէմաա
սէլամէթ վէ էն ևիւճէլէրտէ համտ օլսուն՝ տէր-
39 լէր իտի։ Վէ խալգ իշինէն պա՛զը Ֆէրիսիլէր
անա՝ Եա մու՛ալիմ, շակիրտլէրինի թա՛զիր էյլէ՝
40 տէտիլէր։ 0 տախի անլէրէ ճէվապէն՝ Սիզէ տէ-
րիմ քի՝ էյէր պուննլար սիւքիւթ էտէրլէրսէ,
թաշլար նիտա էտճէքլէր՝ տէտի։

41 Վէ եագլաշտըգտա, շէհրի կէօրմէքլէ անըն իւ-
42 ղէրինէ աղլայըպ, Քեա՛շքի սէն տախի, պարի սէ-
նինն պու կիւնիւնտէ սէլամէթինէ միւթէ՛ալլըգ օ-
լան շէյլէրի պիլէ իտինն. չիմտի կէօզլէրինտէն նի-
43 հան օլտու։ Զիրա իւղէրինէ կիւնլէր կէլէճէք՝ քի
տիւշմէնլէրին մէթէրիս չէքիպ՝ սէնի իհաթէ էտ-
տէրէք, հէր թարաֆտան թաղէիգ էտէճէքլէր
44 տիր։ Վէ սէնի, հէմ տէրուննինտէ օլան էվլատընի
խաք իլէ եէքսան էտիպ՝ սէնտէ թաշ իւղէրինտէ
պիր թաշ պրագմայաճագլար. չիւնքի զիյարէթի-
նինն վագթընը պիլմէտինն՝ տէտի։
45 Վէ հէյքէլէ կիրիպ՝ իչինտէ ախզ ու ի՛թա է-
46 տէնլէրի չըգարմաղա պաշլատը։ Վէ անլէրէ՝ Խա-
նէմ ի՛պատէթխանէ տիր՝ տէյիւ եագլընըզ իքէն,
սիզ անը հարամիլէր մաղարասը էթտինիզ՝ տէտի։
47 Վէ հէր կիւն հէյքէլտէ թա՛լիմ էտէր իտի. լա-
քին պաշ քեահինլէր վէ ի՛լէմա իլէ գավմընն րէ-
°իսլէրի անը հէլաք էթմէյէ Ֆուրսաթ արարլար
48 իտի իսէ տէ, Ի՛տէճէք պիր շէյ պուլմազլար իտի.
Ղիրա պիւթիւն խալգ անը տինկլէմէյէ փէք մու-
գայէտ իտի։

ՊԱՊ 20

1 Վէ օր կիւնլէրինն պիրինտէ Ցիսուս հէյքէլտէ
խալգա թա՛լիմ էտիպ՝ պէշարէթի Թէպղիր էտէր
իքէն, պաշ քեահինլէր վէ ի՛լէմա իլէ իհթիյար-
լար պիրլիքտէ իւղէրինէ կէլիպ՝ անա խիթապէն,
2 Պունլարը նէ՛ սէլահիյէթլէ իճրա էթտիյինի, եա-
խօտ պու սէլահիյէթի սանա վէրդէն քի՛մ իտինի
3 պիզէ սէօյլէ՝ տէտիլէր։ Վէ անլէրէ ճէվապէն՝ Պէն
4 տախի սիզէ պիր շէյ սիւ՛ալ էտէյիմ. Ցովհաննէ-
սին վաֆթիզի սէմաատա՞ն մը, եօգսա իննսանատա՛ն
5 մը իտի։ պանընա սէօյլէյինիզ՝ տէտի։ Անլէր տախի
պիրզի պիրզի իլէ միւզաքէրէ էտիպ՝ էյէր Սէմա-

տան տէսէք՝ եա նի՞չիւն անա ինանմատընըզ՝ տէ-
6 յէճէք տիր. վէ էյէր՝ ինսանտան տէսէք, պիւ-
թիւն խալը պիզի թաշլար. զիրա ծովհաննէսին
վէյղամպէր օլտըղընա գանմըշլար սըր՝ տէտիլէր.
7 վէ՝ նէրէտէն օլտըղընը պիլմէյիզ՝ ճէվապընը վէր-
8 տիլէր. վէ ծիսուս անլէրէ՝ պէն տախի պուննարը
նէ՛ սէլահիյէթլէ եավտըղընը պիզէ սէօյլէմէմ՝ տէ-
9 տի. վէ գալմա պու թէմսիլի սէօյլէմէյէ պաշլա-
տը. Պիր ատէմ պիր պաղ տիքիպ՝ անը պաղճը-
լարա թէսլիմ էտէրէք խայը զէման զուրպէթ
10 կիթտի. վէ պաղընն մահտուլընտան վէրմէլէրի ի-
չիւն, մէվսիմինտէ պաղճըլարա պիր գուլ կէօն-
տէրտի. ամմա պաղճըլար անը տէօյիւպ՝ պօշ
11 կէօնտէրտիլէր. վէ թէքրար տիկէր պիր գուլ
կէօնտէրտի. ամմա պուննու տախի տէօյիւպ՝ հա-
գարէթ էթտիքտէն սօնրա պօշ կէօնտէրտիլէր.
12 վէ թէքրար իչիւնճիւ օլարագ՝ պիրինի տահա
կէօնտէրտի. ամմա անը տախի եարալայըպ՝ տը-
13 շարը աթտըլար. վէ պաղ սահիպլի՝ նէ՞ եափա-
յըմ. սէվգիլիլիւ օղլըմը կէօնտէրէյիմ, պէլքի անը
կէօրտիւքլէրինտէ անա հիւրմէթ էտէրլէր՝ տէ-
14 տի. Պաղճըլար իսկ անը կէօրտիւքլէրինտէ, պիրի
պիրի իլէ սէօյլէշիպ՝ Պու վարիս տիր, միրասընն
պիզէ գալմասը իչիւն կէլինիպ անը էօլտիւրէլիմ՝
15 տէտիլէր. վէ անը պաղտան չըգարըպ էօլտիւր-
տիւլէր. իսկի պաղ սահիպլի անլէրէ նէ՞ եափա-
16 ճագ տըր. կէլիպ պու պաղճըլարը հէլաք էտէ-
ճէք. վէ պաղը պաշգալարա վէրէճէք տիր՝ տեդի.
17 վէ անլէր իչիթտիքլէրինտէ, Հա՛չա՝ տէտիլէր. վէ
անլէրէ նասար էտիպ, իսկի՝ նասիհաճըլարընն ըէտտա
էթտիքլէրի թաշ քէօչէ թաշը օլտու՝ տէյիւ եա-
18 զըլմըշ օլան նէ՞ տիր. Հէր քիմ օլ թաշ իւզէ-
րինէ տիւշէրսէ, փարչալընճագ, վէ օ քիմին իւ-
19 զէրինէ տիւշէրսէ, անը էղճէք տիր՝ տէտի. վէ
պաշ քեահինլէր լէյ 'իւլէմա պու թէսլիմի քէն-

տիլէրինին հագգընտա սէօյլէտիյինի աչկլամալա-
րընյլէ, օլ սա'աթ անը տէր տէսէթ էթմէյէ ֆուր-
սաթ արատընլար իսկ տէ, գալմտան գօրգտընլար.
20 վէ անը կէօզլէյիպ՝ հիւքիւմէթէ վէ վահինին
էլինէ թէսլիմ էթմէկ իւզրէ անը պիր սէօզլէ
տիւշիւրմէկ իչիւն, սահիհ սուրէթինտէ օլան ճա-
21 սուսլար կէօնտէրտիլէր. վէ անա սիւ'ալ էտիպ՝
էյ մու'ալլիմ, պիտրիպ քի տօղրու սէօյլէյիպ՝
թա'լիմ էտէրսին, վէ խաթրա պագմայընպ՝ Ալլա-
հընն թաորիգինի հագիգաթ իւզրէ թա'լիմ էտէր-
22 սին. Պիզէ՝ Գայսէրէ խարաճ վէրմէկ ճա՞իզ մի,
23 եօգսա տէյի՛լ մի՝ տէտիլէր. Ո տախի հիլէլէրինի
ֆէհմ էթմէկլէ, անլէրէ՝ պէնի նի՞չիւն թէճրիպէ
24 էտիյօրսընըզ. Պանա պիր տինաար կէօսթէրինիզ.
անտէ օլան սուրէթ իլէ եազը քիմի՞ն տիր՝ տէ-
25 տիլէր. Գայսէրինն՝ տէյիւ ճէվապ վէրտիլէր. վէ
անլէրէ՝ Իմտի Գայսէրէ 'ա՛իտ օլանը Գայսէրէ, վէ
Ալլահա 'ա՛իտ օլանը Ալլահա էտա էտինիզ՝ տէտի.
26 վէ անլէր գավմընն հուզուրընտա անը սէօզլէ
թուԹմալա գատիր օլմայընպ՝ անընն ճէվապընա
թէ'ածճիպ էտէրէք սիւքիւթ էյլէտիլէր.
27 վէ գըյամէթի ինքեար էտէն սաատուգլէրտէն
պա'զընը անընն եանընա կէլիպ՝ անա սիւ'ալ էտէ-
28 րէք, էյ մու'ալլիմ, Մուվսա պիզէ՝ էյէր պիր
քիմսէնինն գարնտաշը էվլատսըզ վէֆաթ էտէրսէ,
զէվճէսինի գարնտաշը ալըպ՝ գարնտաշընա զիւր-
29 րիյէթ փէյտա էթսին՝ տէյիւ եազմըշ սըր. Իսկի
եէտի գարնտաշ վար իտի. վէ պիրինճիսի պիր
30 գարը ալըպ՝ էվլատսըզ վէֆաթ էթտի. վէ օլ
գարըյը իքինճիսի ալըպ՝ պու տախի էվլատսըզ
31 վէֆաթ էթտի. վէ իչիւնճիսիւ, վէ հաքէպա
եէտիսի տէ անը ալըպ՝ էվլատ սրագմայարագ վէ-
32 ֆաթ էթտիլէր. վէ ճիւմլէսինտէն սօնրա, գարը
33 տախի վէֆաթ էթտի. Իսկի գըյամէթտէ, անը-
լէրտէն հա՞նկըսընընն զէվճէսի օլուր. չիւնքի եէ-

34 տիսինին ղէվճէսի օլտու՝ տէտիլէր։ Ծիսուս տախի
անլէրէ ճէվապէն տէտի քի՝ Պու տիւնեանըն էվլա-
35 տը էվլէնիպ էվլէնտիրիլիրլէր, Ամմա օլ տիւնեայա,
վէ էօլիւլէրին գըյամէթինէ նա՞իլ օլմադա լայըգ
ի'թիպար օլուռնանլար նէ էվլէնիրլէր, նէ տէ էվլէն-
36 տիրիլիրլէր։ Զիրա արթըգ վէֆաթ էտէմէզլէր։
չիւնքի մէլէքլէր իլէ միւսավի օլուպ՝ էվլատ Ուլահ
տըրլար, մատամ քի էհլ ի գըյամէթ տիրլէր։
37 Ամմա Մովսէս տախի չալը Ֆըգրաասընտա, Բապ-
պա՝ Աբրահամըն Ալլահը վէ Իսահակըն Ալլահը վէ
Ճակոբըն Ալլահը՝ տէմէսլէյլէ էօլիւլէրին գըյամ
38 էտէճէյինի պէյան էթմիշ տիր։ Ալլահ իսէ էօլիւ-
լէրին տէյիլ, ամմա հայաթտա օլանլարըն Ալլահը
39 տըր։ զիրա ճիւմլէսի անա տիրի տիրլէր։ վէ 'իւ-
լէմաատան պա'զրսը ճէվապ վէրիպ՝ Նա մու'ալլիմ,
40 կիւզէլ սէօյլէտին՝ տէտիլէր։ վէ արթըգ անա
պիր չէյ սիւ'ալ էթմէյէ ճէսարէթ էտէմէտիլէր։
41 Վէ անլէրէ՝ Ֆրիստոս նա՞սըլ Դաւիթին օղլու տըր՝
42 տէրլէր։ Դաւիթ քէնտիսի Մէզամիր քիթապընտա,
43 Բապպ Բապպըմա՝ պէն սէնին տիւշմէնլէրինի ա-
յագլարընա պասամագ էտինճէյէտէք սաղըմտա
44 օթուր՝ պույուրտու։ Իմտի Դաւիթ անա Բապպ
թէսմիյէ էտէրսէ, նա՞սըլ անըն օղլու տըր՝ տէտի։
45 Վէ պիւթիւն գավմ իշիտիր իքէն, չակիրտլէրի-
46 նէ տէտի քի, կէնիշ էլպիսէ իլէ կէզմէք իսթէյէն
վէ չարշուլարտա սէլամլանմադը վէ սինագօղլար-
տա պաշ քիւրսիւլէր վէ գիյաֆէթլէրտէ պաշ սէ-
47 տիրլէրի սէվէն 'իւլէմաանի սագընընըզ։ Անլէր
տուլ գարըլարընը էվլերինի եէյիպ՝ կէօսթէրիշ
իչինէն ուզուն տու'ալար էտէրլէր։ անլէր տահա
շիտտէթլի 'ազապա տիւշար օլաճագլար տըր։

ՊԱՊ 21

1 Վ֊է նազար էտիպ՝ զէնկինլէրին իսպինէյէ հէտի-

2 յէլէրինի աթտըգլարընը կէօրտիւ։ Վէ օրայա Ֆա-
գիր պիր տուլ գարընըն իքի փուլ աթտըղընը
3 տախի կէօրիւպ՝ Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝
պու Ֆագիր տուլ գարը ճիւմլէսինտէն զիյատէ
4 աթտը։ Զիրա պունլարընը ճիւմլէսի Ալլահա մախ-
սուս օլան հէտիյէ սանտըղընա Ֆագլալարընտան
աթտըլար։ պու գարը իսէ էօգլըղընտան պիւ-
թիւն նաֆագասընը աթտը՝ տէտի։
5 Վէ պա'զրլարընը հէյքէլ հագգընտա՝ կիւզէլ
թաշլար վէ վագըֆլարիլէ միւզէյյէն տիր՝ տէտիք-
6 լէրինտէ, Ո տախի՝ Պու կէօրտիւյիւնիւզ շէյլէր-
տէն, պիրի պիրի իւզէրինտէ եըգըլմատըգ հիչ պիր
թաշ գալմայաճաղը կիւնլէր կէլէճէք տիր՝ տէտի։
7 Իմտի անա սիւ'ալ էտիպ՝ Նա մու'ալլիմ, պու
շէյլէր նէ֊զէման վուգու՝ պուլաճագ, վէ պու շէյ-
լէրին վագը՝ օլաճաղը զէմանընը 'ալամէթի նէ֊ տիր՝
8 տէտիլէր։ Ո տախի՝ Սագընընըզ, իղլալ օլունմա-
յասընըզ։ զիրա չօգ քիմսէլէր իսմիմիլէ կէլիպ՝
Ֆրէտոս պէն իմ։ վէ վագըթ եագլաշմըշ տըր՝
տէյճէճքլէր։ իմտի անլէրէ թապի՝ օլմայընըզ։
9 Վէ ճէնքլէր իլէ իսթիլալ խապէրլէրինի իշիթտի-
յինիզտէ գօրգմայընըզ, զիրա պունլար էվվէլա
վագը՝ օլմագ կէրէք տիր, ամմա նիհայէթ տէր
10 'ազապ կէլմէզ՝ տէտի։ Ո զէման անլէրէ տէտի
քի՝ Միլլէթ միլլէթ 'ալէյհինէ վէ հիւքիւմէթ հիւ-
11 քիւմէթ 'ալէյհինէ գալգըշըպ, Նիշէ մահալլէրտէ
շիտտէթլի զէլզէլէլէր իլէ գըթլըգլար վէ թա'ուն-
լար օլուպ՝ սէմաատան հէյպէթլի շէյլէր վէ պէօ-
12 լար 'ալամէթլէր օլաճագ տըր։ Ամմա պունլարըն
ճիւմլէսինտէն էվվէլ, սիզի տէր տէսթ էտիպ՝ սի-
նագօղլարա վէ հապսլարա թէսլիմ էտէրէք թէ-
'աատի էտէճէքլէր, վէ պէնիմ իսմիմ իչինէն մէ-
լիքլէր իլէ վալիլէր հուզուրընա ճէլպ օլունաճագ-
13 սընըզ։ Պու իսէ սիզին իչինէն շէհատէթ եէրինէ
14 կէլճէք տիր։ Իմտի խաթըրընըզտա օլսուն քի՝ վէ-

ըՙճէյինիզ ճէվապը էվվէլճէ թէֆէքքիւր էթմէյե-
15 սինիզ։ Զիրա պէն սիզէ ադըզ վէ հիքմէթ վէրե-
ճէյիմ, քի սիզէ մուխալիֆ օլանլարըն ճիւմլէսի
անը ճէրհ վէ մուգավէմէթէ մուգթէտիր օլմայա,
16 վէ վալիտէյն իլէ գարնտաշլար վէ ադրապա վէ
տօսթլար թարաֆընտան տախի էլէ վէրիլէճէք-
սինիզ, վէ սիզտէն պա'զրլարընը գաթը էտէճէք-
17 լէր։ վէ պէնիմ խամիմ իչիւն ճիւմլէ թարաֆըն-
18 տան պուդը օլունաճագսընըզ։ Լաքին պաշընըզ-
19 տան պիր ըզը դա՛ օլմայաճագ տըր։ ձանլարընը-
ըզ սապրընըզլէ գազանաճագսընըզ։
20 Լաքին երուսաղէմի օրտուլարլէ իհաթէ օլուն-
մըշ կէօրտիւյիւնիւզտէ, օ ղէմանն անըն խարա-
21 պէյէթինին եագըն օլարընը պիլէսինիզ։ Ո ղէմանն
եէհուտիյէտէ օլանլար տաղլարա գաչըպ՝ անըն
օրթասընտա պուլունանլար տըշարը չըգարընլար։
վէ ճիվարլարտա օլանլար տախի անըն իչինէ կիր-
22 ԱՀսինլէր։ Զիրա ճիւմլէ եագըլմըշ օլան չէյլէրին
իթմամը իչիւն, պուռնլար ինթիգամ կիւնլէրի տիր։
23 Ամմա վա՛յ օ կիւնլէրտէ համիլէ վէ էմզիքլի օ-
լանլարա. զիրա եէր իւզէրինտէ պէօյիւք մուսի-
24 պէթ վէ պու գավմա ղազապ օլաճագ տըր։ վէ
գըլըճ աղըընա տիւշմէճքլէր, վէ ճիւմլէ վիլէթլէր
իչինէ էսիր կէօթիւրիւլմէճքլէր. վէ թա՛իֆէլէրին
վազրթլարը թէմամ օլունճայատէք՝ երուսաղէմ
25 թա՛իֆէլէր թարաֆընտան վայմալ օլաճագ։ վէ
կիւնեշ իլէ այ վէ եըլըզլարտա 'ալամէթլէր օլա-
ճագ. վէ եէր իւզէրինտէ թա՛իֆէլէրին հայրէթ
իլէ իդթիրապը օլուպ՝ տէնիզ վէ տալղալար սէտա
26 վէրէրէք, Ատէմլէր գօրգուտան վէ տիւնեա իւ-
զէրինէ կէլմէճէք չէյլէրէ մունթազըր օլմագտան
պայըլմաճագլար. զիրա սէմավաթըն գուվվէթլէրի
27 սարսըլաճագ տըր։ վէ օ ղէմանն Իպն իլ ինսանը
պուլութտա գուտրէթ վէ 'ազիմ ճէլալ իլէ կէ-
28 լիր կէօրէճքլէր։ վէ պու չէյլէր վազը՝ օլմա-

ղա պաշլայընճա, պաշլարընըզը գալտըրըպ եօգա-
րըյա պագընըզ, զիրա խէլասընըզ եագըլաշըյօր։
29 Վէ անլէրէ պիր թէմսիլ սէօյլէտի. Ինճիր աղա-
30 ճընա վէ ճիւմլէ աղաճլարա պագընըզ. Ֆիլիզլէն-
տիքլէրի ղէմանն, պագրպ՝ արթըգ եազ եագընն
31 օլտըղընը քէնտիլիյինիզտէն անլարսընըզ։ Քէղա-
լիք սիզ տախի պուռնլարընն վագը՝ օլտըղընը կէօր-
տիւյիւնիւզ ղէմանն մէնէքիւթ Ուլլահընն եագլաշ-
32 տըղը մա'լիւմիւնիւզ օլա։ Հագիգաթէն սիզէ տէ-
րիմ քի՝ ճիւմլէսի վագը՝ օլմայընճա պու նէսլ
33 ղէլալ պուլմայաճագ տըր։ Սէմա վէ ղէմին զա՛իլ
34 օլուր, ամմա սէօզլէրիմ ասլա զա՛իլ օլմազ։ Վէ
քէնտիլէրինիզի սագընընըզ, գալդըրինիզ սեր-
խօշլըգ վէ պէգրիւնէ վէ տիւնեէվի էնտիշէլէրըլէ
աղըրլաշըպ՝ օլ կիւն իւզէրինիզէ անարզըն եէթիշ-
35 մէսին. Զիրա պիւթիւն եէր իւզէրինտէ սաքին օ-
լանլարընն ճիւմլէսի իւզէրինէ քէվկնա կիպի կէլէ-
36 ճէք տիր։ Իմտի սիզ պու վագը՝ օլաճագ չէյլէրին
ճիւմլէսինտէն գուրթուլուպ՝ Իպն իլ ինսանընն
հուզուրընտա տուրմաղա լայըգ օլմագ իչիւն, հէր
վագըթ տու'ա էտէրէք ույանըգ տուրընըզ։
37 Վէ կիւնտիւզ հէյքէլտէ թա'լիմ էտիպ, կէճէ-
լէրի չըգըպ՝ Զէյթուն թաղը տէնիլէն տաղտա կէ-
38 ճէլէր իտի։ Վէ սապահլարը էրքէն պիւթիւն
գավմ անը տինկլէմէք իչիւն հէյքէլտէ եանընա
կէլիրլէր իտի։

ՊԱՊ 22

1 Վէ պասէք տէնիլէն ֆէթիր պայրամը եագլաշ-
2 տըգտա, Պաշ քահինլէր իլէ 'իլէմա անը հէյլաք
էթմէք իչիւն պիր վէսիլէ արայօրլար իտի. զիրա
գավմտան գօրգարլար իտի։
3 Վէ օն իքիլէրտէն սայըլան իսկարիոթլու լագըպ-
4 լը Ցուդանըն տէրուններ Շէյթան կիրմէքլէ, Ո

տախէ կ'ուտիպ՝ պաշ քեահինէլէր վէ պաշ մուհա-
ֆըզլար իլէ անլէրէ նէ վէրճէլէ անը թէսլիմ էտէ-
5 ճէյինէ տա՛իր սէօյլէշտիւ։ Անլէր տախէ սէվինէ-
րէք, անա ադէմ վէրմէյէ թէ՛ահհիւտ էթտիլէր։
6 Ո տախէ վա՛տ էտիպ՝ անը քէնտիլէրինէ, խալը
թէճէմմիւ՝ էթմէքսիզին թէսլիմ էթմէյէ ֆուր-
սաթ արար իտիւ։
7 Վէ պասէք գուրպանըընը ղեպհ էթմէսի լազըմ
8 օլան ֆէթիր կիւնիւ կէլտիքտէ, Պետրոս իլէ Ցով-
հաննէսի կէօնտէրիպ՝ կիտինիզ, պիզէ պասէքի
9 հազըրլայընըզ տա եէյէլիմ՝ տէտիւ։ Անլէր տախէ
անա՝ Նէ՞րէտէ իսթէրսին հազըր էտէլիմ՝ տէտի-
10 լէր։ Ո տախէ անլէրէ՝ Իշթէ շէհրէ կիրտիյինիզտէ
պիր տէսթի սու կէօթիւրէն պիր ատամ սիզէ
բասթ կէլէճէք տիր. անըն կիրէճէյի էվէ ար
11 սըրա կիրիպ, Օլ էվինն սահիպինէ տէյինիզ քի,
Մու՛ալիմ սանա՝ Շահիրտլէրիմ իլէ պէրապէր
պասէքի եէյէճէյիմ օտա Նէ՞րէտէ տիր՝ տէյօր։
12 Վէ օ սիզէ տէօշէնմիշ ֆէվգանի պիր օտա կէօս-
13 թէրճէք տիր. օրատա հազըրլայընըզ՝ տէտի։ Վէ
անլէր տախէ վարըպ՝ քէնտիլէրինէ տէտիյի կիպի
պուլմաղլէ, պասէքի հազըրլատըլար։
14 Վէ վագթը կէլտիքտէ՝ քէնտիսի օն իքի ըէտու-
15 լէ իլէ պէրապէր սօֆրայա օթուրտու։ Վէ անլէրէ՝
Պէն էլէմ չէքմէզտէն էվվէլ, պու պասէքի սիզին
16 իլէ պէրապէր եէմէյի ղայէթլէ արզուլէտիմ, Չի-
րա սիզէ տէրիմ քի՝ մէլէքութ Ուլլահտա իթմամ
օլունճայատէք, արթըզ անատէն եէմէյէճէյիմ՝ տէ-
17 տի։ Վէ քեահէյի ալըպ շիւքր էթտիքտէն սօհ-
րա՝ պուննու ալըպ արանըզտա թագսիմ էտինիզ.
18 Չիրա սիզէ տէրիմ քի՝ մէլէքութ Ուլլահ կէլին-
ճէյէ տէյին, ասմանընը մահտուլընատան իչմէյէճէ-
յիմ՝ տէտի։
19 Վէ էքմէք ալըպ՝ շիւքր էթտիքտէն սօհրա
փարէլէտի, վէ՝ Պու սիզին իչիւն վէրիլէն պէնիմ

ճէսէտիմ տիր։ պուննու պէնիմ զիքրիմ իչիւն էյ-
20 լէյինիզ՝ տէյէրէք անլէրէ վէրտի։ Ֆէզալիք ախ-
շամ թա՛ամընտան սօնրա, քեասէյի տախէ ՝ւԷԳ՝
Պու քեասէ սիզին իչիւն տէքիւլէն գանընմլէ
օլան ՝ահտը ճէտիտ տիր՝ տէտի։
21 Լաքին իշթէ պէնի էլէ վէրճէնին էլի պէնիմ իլէ
22 պէրապէր սօֆրանընը իւզէրինտէ տիր։ Վէ վա-
գա՛ա Իպն իւլ լինսան թագտիր օլունտըղը իւզրէ
կիտէր. լաքին վա՛յ էլէ վէրիլմէսինէ վասըթա օլան
23 ատէմ՝ պէ՜պէ։ Անլէր տախէ ՝ածէպա քէնտիլէ-
րինտէն հա՛նկըսը պունու էտէճէք տիր՝ տէյիւ
պիրբի պիրինէ սիւ՛ալ էթմէյէ պաշլատըլար։
24 Վէ անլէրտէն հա՛նկըսը պէօյիւք ի՛թիպար օլու-
նաճաղընա տա՛իր արթալարընտա վիւճատէլէ տա-
25 խի վագը՝ օլմուշ իտի։ Ո տախէ անլէրէ խիթա-
պէն՝ Միլլէթլէրին մէլիքլէրի անլէր իւզէրինէ թէ-
սաիւթ էտէրլէր, վէ հիւքիւմէթ իճրա էտէնլէրէ
26 վէլի ի նի՛մէթ տէնիլիր. Ամմա սիզ պէօյլէ օլմա-
յընըզ. արանըզտա պէօյիւք օլան՝ էն քիւչիւք
կիպի, վէ րէ՛իս օլան՝ խըտմէթ էտէն կիպի օլսուն։
27 Չիրա հա՞նկըսը պէօյիւք տիր՝ սօֆրատա օթու-
րա՞ն մը, Եօգսա խըտմէթ էտե՛ն մի. սօֆրատա
օթուրան տէյի՞լ մի. պէն իսէ սիզին արանըզտա
28 խըտմէթ էտէն կիպի իմ։ Վէ սիզ թէճրիպէլէ-
րիմտէ պէնիմ իլէ պէրապէր թէհամմիւլ էտէն
29 քիմսէլէր սինիզ։ Վէ փէտէրիմ պանա մէլէքիւթ
թէ՛ահհիւտ էթտիյի կիպի, պէն տէ սիզէ թէ՛ահ-
30 հիւտ էտէրիմ. թա քի մէլէքիւթիւմտէ սօֆ-
րամտան եէյիպ իչէսինիզ, վէ թախթլար իւզէ-
րինտէ օթուրուպ՝ Իսրայէլին օն իքի սըպըթընա
հիւքմ էտէսինիզ՝ տէտի։
31 Վէ Րապպ՝ էյ Սիմոն, էյ Սիմոն, իշթէ Շէյթան
32 սիզի պուղտայ կիպի էլէմէք իսթէտի. վէ պէն
իմանընզ զա՛իլ օլմասընը տէյիւ սէնինն իչիւն տու՛ա
էթտիմ. սէն տախէ ըիւճու՝ էթտիյինտէ գարըն-

38 տաշլարըկը սապկթ էյլէ՝ տէտու 0 իսէ անա՝ նա
Րապպ, սէնին իլէ կէրէկ հապսա, կէրէկ էօլիւմէ
34 կիթիէյէ հազըը իմ՝ տէտու 0 տախ՝ էյ Պետ-
րոս, սանա տէրիմ քի՝ սէն պէնի թանըսըղընկը
իւչ քէրրէ ինքեար էթիէտիքճէ, պու կիւն խօ-
րօս էօթիէյէճէք տիր տէտու
35 վէ անլէրէ՝ Սիզի քէսէնիղ վէ տաղարճըղընըզ
վէ այագ գապընըզ օլմայարագ կէօնտէրտիյիմտէ,
պիր չէյէ իհթիյաճընըզ օլտո՞ւ մը՝ տէմէսի իւզէ-
րինէ, անլէր տախ՝ Խայր, օլմատը՝ տէտիլէր,
36 Իսոի անլէրէ՝ Լաքին չիմտի հէր քիմին քէսէսի,
Հախօտ տաղարճըղը վար իսէ՝ ալընը, վէ հէր քի-
մին գըլըճը Հօգ իսէ, լիսպասընը սաթըպ սաթըն
37 ալընը։ Զիրա սիզէ տէրիմ քի՝ վէ միւճրիմլէր ա-
րասընտա 'ատտ օլունտու՝ տէյիւ Հագըլմըղ օլան
պու քէլամ տահա պէնտէ Իթիմամ օլունմագ կէ-
րէք տիր։ չիւնքի պէնիմ հագգընտա օլան չէյլէ-
38 րին նիհայէթի կէլմէքտէ տիր՝ տէտու վէ անլէր՝
Նա Րապպ, իչթէ պուրատա Իքի գըլըճ վար՝ տէ-
տիլէր, օ տախ անլէրէ՝ Փհաճի տիր՝ տէտու
39 Վէ չըգըպ 'ատէթի իւզրէ Զէյթուն տաղընա
վարտը։ շակիրտլէրի տախ անըն արտընճա կիթ-
40 տիլէր։ Վէ օլ եէրէ վասըլ օլտըգտա, անլէրէ՝ Իզ-
վայա տիւշմէմէնիղ իչիւն տու'ա էտինիղ՝ տէտու
41 վէ անլէրտէն պիր թաշ սթըմը գատար չէքիլտի,
42 վէ տիղ չէօքիւպ, էյ Փէտէր, էյէր Իսթէրսէն,
պու քէսատյի պէնտէն կէչիր։ լաքին պէնիմ Իրա-
տէթիմ տէյիլ, անճագ սէնինքի օլսուն՝ տէյիւ
43 տու'ա էյլէտու։ վէ անա սէմատան պիր մէլէք
44 կէօրիւնիւպ՝ անը գուվվէթլէնտիրիր Իտու։ վէ
'ազիմ իզթիրապտա պուլունուպ՝ զիյատէ հէրա-
րէթլէ տու'ա էտէրէք թէրի եէր իւզէրինէ տիւշէն
45 իրի գան տամլալարը կիպի Իտու։ վէ տու'ատան
գալգըպ շակիրտլէրինին Հանընա կէլտիքտէ, ան-
46 լէրի քէտէրտէն ույուսընը պուլտու։ վէ անլէրէ՝

Նիշիւն ույույօրսընըզ. իզվայա տիւշմէմէնիղ Ի-
չիւն գալգըպ տու'ա էտինիղ՝ տէտու
47 Վէ 0 տահա սէօյլէր Իքէն, իչթէ պիր գալա-
պալըգ վէ օն Իքինէրտէն պիրի օլան ճուդա նամ
քիմսէ էօնլէրինճէ կէլէրէք, ճիսուսը էօփմէք Ի-
48 չիւն Հանընա կէլտու։ վէ ճիսուս անա՝ էյ ճու-
դա, Իսոն իւլ ինսանը էօփմէ՞քլէ մի էլէ վէրիր-
49 սին՝ տէտու։ վէ էթրաֆընտա օլանլար նէ վու-
գու՝ պուլաճաղընը անկլատըգլարընտա, անա՝ նա
50 Րապպ, գըլըճլէ վուրալը՞մ մը՝ տէտիլէր։ վէ ան-
լէրտէն պիրի քեահին Ի ա'ղամընը պէնտէսինէ վու-
51 րուպ՝ անընն սաղ գուլաղընը քէսատու։ վէ ճիսուս
ճէվապ վէրիպ՝ Պու գատար *քեաճի տիր՝ տէյէ-
րէք, գուլաղընտա տօգունուպ՝ անա չիճա վէրտու։
52 վէ ճիսուս քէնտի Իւզէրինէ կէլէն պաշ քեահին-
լէր իլէ հէյքէլին պաշ մուհաճիրգլարընտա վէ Իսո-
թիյարլատա Խիթապէն՝ Հարամի՞ Իւզէրինէ կիտէր
53 կիպի մի գըլըճլը վէ սօփալը չըգարընըզ։ պէն հէր
կիւն սիզին իլէ պէրապէր հէյքէլտէ Իքէն, պէնիմ
Իւզէրիմէ էլ ուզաթմատընըզ. ամմա պու սիզին
սա'աթընըզ վէ զուլմէթին հիւքիւմէթի տիր՝ տէտու։
54 Վէ անը թուպուպ՝ կէօթիւրտիլէր, վէ քեա-
հին Ի ա'ղամըն Խանէսի Իչինէ կէօթիւրտիլէր.
Պետրոս տախ ուզագտան արտը սըրա կիտիյօր
55 Իտու։ վէ հավլուընըն օրթասընտա աթէշ Հագըպ՝
պիրլիկտէ օթուրտուգլարընտա, Պետրոս տախ
56 արասընտա օթուրտու։ վէ պիր ճարիյէ անը
աթէշին Հանընտա օթուրուր կէօրմէքլէ, անա
տիգգաթլէ պագըպ՝ Պու տախ անընն Իլէ պէրա-
57 պէր Իտի՝ տէտու 0 իսէ՝ էյ գարը, պէն անը թա-
58 նըմամ՝ տէյիւ անը Ինքեար էթտու։ վէ պիր ազ
ատնրա անը տիկէր պիրի կէօրիւպ՝ Սէն տախ ան-
լէրտէն սին՝ տէտիյինտէ, Պետրոս՝ էյ ատամ,

*Եուն. պրագընըզ

59 տէյիլ իմ՝ տէտու վէ թագրիպէն պիր սա՛թ
միւրուրինտէ՝ տիկէր պիր քիմսէ թէ՛քիտ էտիպ՝
Ֆիլ հագիգէ պու տախի անըն իլէ պէրապէր իտի,
60 չիւնքի Գալիլեացը տըր՝ տէտու Սիմա Պետրոս՝ էյ
ատէմ, նէ սէօյլէտիյինկի պիլմէմ՝ տէտի. վէ տէր
'ադադ քէնտիսի տահա սէօյլեր իքէն, խօրօս
61 էօթտու. վէ Բապպ տէօնիւպ Պետրոսա պագ-
տը. վէ Պետրոս Բապպըն քէնտինէ՝ խօրօս էօթ-
մէզտէն էվվէլ, սէն պէնի իւչ քէրըէ ինքեար
էտէճէքսին՝ տէտիյի սէօզիւ խաթըրընա կէթիրտի.
62 վէ Պետրոս տըշարըյա չըգըպ ածը ածը աղլատը.
63 վէ Ցիսուսը պէքլէյէն ատէմլեր անը իսթիհզա
64 էտէրէք տէօյէրլէը իտի. վէ պաշընը էօրթիւպ՝
եիւզիւնէ վուրարագ, անա սիւ՛ալ էտիպ՝ Սանա
վուրան քի՛մ իտիյինի փէյդամպէրլիք էյլէ՝ տէր-
65 լէը իտի. վէ քիւֆր էտէրէք, 'ալէյհինտէ տահա
նիյէ չէյլեր սէօյլէրլէը իտի.
66 վէ կիւնտիւզ օլտըգտա, միլլէթ իհթիյարլարը
իլէ պաշ քեահինլէը վէ 'իւլեմա ճէմ' օլտրլար,
վէ անը քէնտիլէրին միլլէթ ժէճլիսինէ կէօթիւ-
67 րիւպ, Ֆրիստոս սէ՞ն մի սին, պիզե սէօյլէ՝ տէտի-
լէր. օ տախի անլերէ՝ էյդեր սիզե սէօյլէրսէմ, հիչ
68 ինանմազընըզ. վէ էյդեր սիւ՛ալ էթէճէմ տախի՝
69 նէ ճէվապ վէրիր, նէ տէ սալը վէրիրսինիզ. Պու-
տան պէօյլէ իպն իւլ ինսան գուտրէթ Ուլլահընն
70 սաղընտա օթուրաճագ տըր՝ տէտու վէ ճիւմլէ-
սի՝ էօյլէ իսէ սէն Իպն Ուլլա՞հ մը սըն՝ տէտիլեր.
71 օ տախի անլերէ՝ Տէտիյինիզ կիպի իմ՝ տէտու վէ
անլեր՝ Աբթըզ պիզե չէհատէթ նէ՞ լազըմ՝ տըր.
զիրա քէնտիսիզ անըն ազգընտան իչիթտիլէ՝ տէ-
տիլեր.

ՊԱՊ 23

1 Վէ անլերին պիւթիւն ճիւմհուրը գալգէպ՝ անը

2 Պիղատոսա կէօթիւրտիւլէը. վէ անը իթթիհամ
էթմէյէ պաշլայըպ՝ Պունու միլլէթի ազտըրմագտա
վէ՝ պէն Քրիստոս մէլիք իմ, տէյէրէք գայսէրէ
խարաճ վէրմէքտէն մէն՝ էթմէքտէ պուլտըգ՝ տէ-
3 տիլեր. վէ Պիղատոս անա՝ եէհուտիլէրին մէլիյի
սէ՞ն մի սին՝ տէյիւ սիւ՛ալ էյլէտիքտէ, օ տախի
անա ճէվապէն՝ Սէօյլէտիյինի կիպի տիր՝ տէտի.
4 վէ Պիղատոս պաշ քեահինլէր իլէ խալգա՝ Պու
ատէմտէ հիչ պիր ճիւրմ պուլմայօրըմ՝ տէտի.
5 Ամմա անլեր իսրար էտէրէք՝ Գալիլեատան պաշ-
լայըպ թա պուրայա գատար, պիւթիւն եէհուտի-
յէտե թա'լիմ իլէ գավմը թահրիք էտիյօր՝ տէ-
6 տիլեր. վէ Պիղատոս Գալիլեա լաֆզընը իշիթմէք-
լէ՝ Օլ ատէմ Գալիլեացը՞ մը տըր՝ տէյիւ սիւ՛ալ
7 էտիպ, Հէրովդէսին հիւքիւմէթի տա՛իրէսինտէն
օլտըղընը աղլատըգտա, Հէրովդէս օլ կիւնլէրտէ
Երուսաղէմտէ պուլունտըղը ճիհէթլէ՝ անը անըն
եանընա կէօնտէրտի.
8 Վէ Հէրովդէս Ցիսուսը կէօրտիւքտէ, գիյատէ-
սիյլէ մէսրուր օլտու, գիրա անըն հաքգընտա չօգ
չէյլեր իշիթտիկի իշիւն, անը խայըը գէտանտան պէ-
րու կէօրմէք իսթէյէրէք, անըն էլիյէ իճրա օ-
լունան պիր 'ալամէթ միւշահէտե էթմէք իւմի-
9 տինտե իտի. վէ անա չօգ սէօզլէրլէ սիւ՛ալ էթ-
10 տի իսէ տէ, պիր ճէվապ վէրմէտի. վէ պաշ քեա-
հինլէր իլէ 'իւլեմա տուրուպ՝ անը շիտտէթլէ իթ-
11 թիհամ էտէրլէր իտի. Հէրովդէս տախի 'ասքէր-
լէրի իլէ պէրապէր անը թահգիր վէ իսթիհզա
էթտիքտէն սօնկրա, անա փոթլագ պիր լիպաս
12 կիյտիրիպ՝ Պիղատոսա կէրի կէօնտէրտի. վէ օլ
կիւնտէ Պիղատոս իլէ Հէրովդէս պիրի պիրի իլէ
տօսթ օլտրլար, գիրա մուգատտէմա արալարընտա
'ատավէթ վար իտի.
13 Վէ Պիղատոս պաշ քեահինլէր վէ րէ՛իսլեր իլէ
գավմը պիր եէրէ ճէմ' էտիպ՝ անլերէ խիթապէն,

14 Պու ատէմի խալգը ազտըրըլյօր՝ տէյիւ պանա կէ-
թիրտինիզ, վէ իլթէ պէն սիզին հուզուրընըզտա
թէֆթիշ էտիսյ՝ պու ատէմ 'ալէյհինտէ շիքեայէթ
էթտիյինիզ չէյլէրտէն պիր ճիւրմ անտէ պուլմա-
15 տըմ. Նէ տէ Հէրովդէս պո՛լտո՛ս, զիրա սիզի ա-
նըն եանընա կէօնտէրտիմ խսէ տէ, իլթէ անըն
էլայէ գաթէլ ովսթահագգ պիր չէյ եափըլմամըշ
16 տըր: Պու էճլտէն անը թէ՛տիսյ էթտիքտէն սօնր-
17 րա սալը վէրէյիմ՝ տէտի: Վէ հէր պայրամտա
անլէրէ պիր քիմսէ սալը վէրմէսի լազըմ իտի:
18 Վէ ճիւմլէսի պիրտէն՝ Պունու գալտըը վէ բա-
րաբբայը պիզէ սալը վէր՝ տէյիւ պաղըրտըլար:
19 Պու քիմսէ տախի չէհրտէ վուգաւ՝ պուլմուշ պիր
իսթիւլալ վէ գաթէլ իչիւն հապսխանէյէ աթըլմըշ
20 իտի: Իսմի Պիղատոս Ցիսուսը սալը վէրմէք իս-
թէմէքլէ՝ թէքրար քէլամ իրատ էյլէտի խսէ տէ,
21 Անլէը՝ Սալպ էյլէ, անը սալպ էյլէ՝ տէյիւ պաղը-
22 րըլար իտի: Ո տախի իչիւնճիւ տէ՞ա օլարագ
անլէրէ՝ Նա պու ատէմ նէ՞ քէօթիւլիւք իշլէտի:
անատէ գաթէլի մուճիպ պիր ճիւրմ պուլմատըղըմ
ճիհէթլէ, անը թէ՛տիսյ էթտիքտէն սօնրա սալը
23 վէրէյիմ՝ տէտի: Ամմա անլէը 'ազիմ սէտալարլէ
իսրար էտէրէք անըն սալպ օլունմասընը թալեպ
էտէրլէր իտի: վէ անլէրին վէ պաշ քեահինլէրին
24 սէտալարը զալիպ կէլմէքլէ, Պիղատոս մանթուպ-
25 լարընըն իճրասընա հիւքմ էթտի: Շէօյլէ քի իս-
թիւլալ վէ գաթէլ իշիւն մահպուս պուլունուպ թա-
լեպ էթտիքլէրի քիմսէյի անլէրէ սալը վէրտի, վէ
Ցիսուսը անլէրին մէրատընա թէսլիմ էթտի:
26 Անլէը տախի անը կէօթիւրիւր իքէն թարլա-
տան կէլէն Սիմոն Նաամընտա կիւրենէլի պիր քիմ-
սէյի թութուպ՝ խաչը Ցիսուսընն արտը սըրա կէօ-
27 թիւրմէք իչիւն անըն իւզէրինէ գօյտըլար: Վէ կէ-
րէք խալգտան վէ կէրէք անըն իչիւն աղլայըպ
տէօյիւնէն գարըլարտան պիր պէօյիւք ճէմա'աթ

28 արտը օրրա կիտէր իքէն, Ցիսուս մէրգումէլէրէ
թէվճիհ էտիպ՝ էյ Երուսաղէմ գըզլարը, պէ-
նիմ իչիւն աղլամայընըզ, անճագ քէնտինիզ իլէ էվ-
29 լատընըզ իչիւն աղլայընըզ: Զիրա իշթէ՝ նէ՛ մութ-
լու 'ագիրլէրէ վէ տօղուրմամըշ րահմլէրէ, վէ
էմզիրմէմիշ մէմէլէրէ՝ տէյէճէքլէրի կիւնլէր կէ-
30 լէօր: Ո զէմանն տաղլարա՝ Իւզէրիմիզէ տիւշիւ-
նիւզ, վէ պայըրլարա՝ Պիզի էօրթիւնիւզ՝ տէմէյէ
31 պաշլայաճագլար: Զիրա էյէր եաշ աղաճա 'պու
չէյլէրի էտէրլէրսէ, գուրույա նէ՛ օլաճագ տըր՝
տէտի:
32 Վէ անըն իլէ պէրապէր գաթէլ օլունմագ իւզրէ,
33 տիկէր իքի միւճրիմ կէօթիւրիւլտիւ, վէ գաֆա
տէնիլէն մահալէ կէլտիքլէրինտէ, օրատա անը
վէ պիրի սաղընատա վէ օլ պիրի սօլընատա օլարագ՝
34 օլ միւճրիմլէրի խաչա կէրտիլէր: Ցիսուս տախի՝
էյ Փէտէր, անլէրի 'ափվ էյլէ, զիրա նէ եափ-
տըգլարընը պիլմէզլէր՝ տէտի: Վէ էլպիսէսինի
35 գուբ'ա աթարագ թագսիմ էթտիլէր: Խալգ տա-
խի տուրուպ սէյր էտէրէք, անլէր իլէ պէրապէր
րէ՛իսլէր տախի ՚ոնը իսթիհզա էտիպ՝ Դ.այրիլէրինի
գուրթարտը, էյէր Ալլահըն միւնթէխապը օլան
Ֆրիստոս իսէ, քէնտի քէնտինի գուրթարսըն՝ տէր-
36 լէր իտի: Վէ 'ասքէրլէր տախի եաղլաշըպ՝ անա
37 սիրքէ սունարագ, էյէր եէհուտիլէրին մէլիյի սէն
իսէն, քէնտինի գուրթար՝ տէյիւ անը իսթիհզա
էտէրլէր իտի:
38 Վէ անըն իւզէրինտէ Ցունանի վէ Լաթինի վէ
'Իպրանի հարֆլարընյլէ՝ ՊՈՒՆ ԵՒՀՈՒՏԻԼԷՐԻՆ ՄԷ-
ԼԻՑԻ ՏԻՐ՝ տէյիւ եազըլը պիր եաֆթա վար իտի:
39 Վէ սաբլմըշ միւճրիմլէրին պիրի անա քիւֆր
էտիպ՝ էյէր սէն Ֆրիստոս իսէն, քէնտինի վէ
40 պիզի գուրթար՝ տէտի: Վէ տիկէրի ճէվապ վէ-
րիպ անը թէքտիր էտէրէք՝ Սէն հէման օլ մահ-
քիւմկէթ ալթընտա իքէն Ալլահտան գօրգմա՞զ

41 մը սըն՝ վէ պիզ հագգ իւղրէ մ՚ըհէ՚մ էվ՝ զիրա
՚ամէլէրիմիզին ճէզասընը չէքիյօրըզ՝ ամմա պու
ատէմ եօլսըզ պիր հարէքէթտէ պուլունմասը՝ տէ-
42 տի՝ վէ Ցիսուսա խիթապէն՝ նա Րապպ, ժէլե-
քիւթիւնտէ կէլտիկին վագըթ պէնի թէզէքքիւր
43 էյլէ՝ տէտի՝ Ցիսուս տախի աննա՝ Հագիգաթէն
սաննա տէրիմ քի՝ պու կիւն պէնիմ իլէ պէրապէր
ճէննէթտէ օլաճագսըն՝ տէտի՝
44 վէ սա՚աթ ալթը բատտէլէրինտէ իտի՝ վէ սա-
՚աթ տօգուզատէք պիւթիւն եէր իւզէրինտէ գա-
45 բանլըգ օլուպ՝ կիւնէշ գարարտը՝ վէ հէյքէլին
46 փէրտեսի օրթասընտան եըրթըլտը՝ վէ Ցիսուս
եիւքսէք սեսլէ ճէրեատէտիպ՝ էյ փէտէր՝ բու-
հըմը սէնին էլլէրինէ թէսլիմ էտէրիմ՝ տէտի՝ վէ
պուննու սէօյլէյիպ՝ թէսլիմ ի բուհ էթտի՝
47 վէ եիւզ պաշը վագը՚այը կէօրսիւքտէ՝ Ալլահա
համտ էտիպ՝ Հագիգաթէն պու ատէմ սալիհ իտի՚
48 տէտի՝ վէ պուննու թէմաշա իչիւն ճէմ՚ օլան պիւ-
թիւն խալգ վագը՚ օլան չէյլէրի կէօրմէքլէ՝ կէօքս-
49 լէրինի տէօյէրէք ՚ավատէթ էթտիլէր՝ վէ ճիւմլէ
աշինալարը վէ Գալիլեատան անըն արտը սըրա կէ-
լէն գարըլար պու չէյլէրի կէօրէրէք՝ ուղագտան
տուրույօրլար իտի՝
50 վէ իչթէ նէհուտիլէրին Արիմաթիա նամ շէհ-
51 րինտէն օլուպ՝ շուրա ա՚զասընտան՝ վէ ֆէֆէր
ժէշվէրէթ վէ Ցի՚նլէրինէ բիզա վէրմէմիշ օլան
Ցովսէփ իսմինտէ սալիհ վէ ՚ատիլ վէ մէլէքիւթ
52 Ուլլահա մունթազըր պիր ատէմ՝ Պիղատոսըն
եանընա կիտիպ՝ Ցիսուսըն ճէսէտինի թալէպ էյ-
53 լէտի՝ վէ անը էնտիրիպ պիր քէթէն պէղինէ սար-
տը՝ վէ անը գայատա օյուլմըշ վէ հիչ պիր վա-
գըթ քիմսէ գօնուլմամըշ պիր գապը իչինէ գօ-
54 տուս՝ վէ օլ կիւն թէհտարիք կիւնիւ օլուպ՝ սէպթ
կիւնիւ տախի եագլաշըյօր իտի՝
55 վէ Գալիլեատան անըն իլէ պէրապէր կէլէն գա-

րըլար արտը սըրա վարըպ՝ գապրը վէ անըն ճէ-
56 ստինին նասըլ գօնուլտըղընը կէօրտիլէր՝ վէ
տէօնիպ պէհարլար վէ խօշ բա՚իհալը եազլար
հազըրլայըպ՝ էմր մուճէպինճէ սէպթ կիւնիւնտէ
իսթիրահաթ էթտիլէր՝

ՊԱՊ 24

1 Վէ հաֆթանընը պիրինճի կիւնիւ սէհէր վագթը-
նա հազըրլատըգլարը պէհարլարը կէթիրիպ՝ գապ-
րա կէլտիլէր՝ վէ անլէր իլէ պէրապէր սա՚իրէլէր
2 տախի վար իտի՝ վէ թաշը գապրտան եուվար-
3 լանմըշ պուլուպ՝ իչէրիյէ կիրտիքլէրինտէ՝ Րապպ
4 Ցիսուսըն ճէսէտինի պուլմատըլար՝ վէ անլէր
պուննան տօլայը հայրէթտէ իքէն՝ իչթէ եանլա-
րընտա նուրանի էլպիսէլի իքի ատէմ տուրտու՝
5 Մէրգումէլէր տախի գիյատէսիյլէ գօրգուպ՝ եիւզ-
լէրինի եէրէ էյմէքտէ իքէն՝ անլէրէ տէտիլէր
քի՝ Նի՞չիւն հայաթտա օլանը էօլուլէր արատընտա
6 արայօրսընըզ՝ Պուրատա տէյիլ տիր՝ ամմա գը-
յամ էթտի՝ քէնտիսի տահա Գալիլեատա իքէն՝
7 Իսկ իւլ լինտան կիւնահքէար ատէմլէր էլինէ թէս-
լիմ օլունուպ՝ սալպ օլունմագ վէ իչիւնճիւ կիւ-
նիւ գըյամ էթմէք կէրէք տիր՝ տէյիւ սիզէ նա-
8 սըլ սէօյլէտիյինի խաթըրընըզա կէթիրինիզ՝ Անլէր
9 տախի սէօզլէրինի խաթըրա կէթիրտիլէր՝ վէ
գապրտան տէօնիպ՝ պու չէյլէրին ճիւմլէսինի օն
պիրլէրէ վէ սա՚իրլէրին ճիւմլէսինէ նագլ էթտի-
10 լէր՝ վէ պու չէյլէրի բէտուլէրէ սէօյլէյէնլէր
Մագդաղալը Մարիամ իլէ Ցովհաննա վէ Ցակո-
բոսըն ՚անասը Մարիամ վէ անլէր իլէ պէրապէր
11 տիկէր գարըլար իտի՝ վէ ժէրգումէլէրին սէօզլէ-
րի անլէրին ՚ինանմատըլար՝ Ամմա Պետրոս
12 բիւնմէքլէ՝ անլէրէ ինանմատըլար՝ Ամմա Պետրոս
գալգըպ՝ գապրա սէյրէթտի՝ վէ էյիլիպ քէֆինին

եալընըղ տուրտղընը կէօրմէսիյլէ, վագը՝ օլան
չէյէ քէնտի քէնտինէ թէ՝ աճմըւպ էտէրէք կիթտի,
13 վէ իյթէ օլ կիւնտէ՝ անլէրտէն իքի քիսմէ ե-
րուսաղէմտէն ալթմըշ օղ աթըմը մէսաֆէտե վա-
գը՝ էմմաւուս նամ պիր քէօյե կիթմէքտե իքէն,
14 ձիւմլէ պու վուգու՝ աթըն հագգընտա պիրի պիրի
15 իլէ սէօյլէշիյօրլար իտի, վէ անլէր սէօյլէշիպ միւ-
պահէսէ էտէր իքէն, ցիսուս պիզ զաթ եագըն
16 կէլիպ պէրապեր կիտիյօր իտի, վէ կէօզլէրի թու-
17 թուլմըշ օլմադըղ, անը թանը յամաւտըլար, վէ ան-
լէրէ՝ Սիզ եիւրիւր իքէն մահզուն օլարագ, պիրի
պիրինիզ իլէ շու սէօյլէշտիյինիզ սէօզլէր նէ՞ տիր՝
18 ատտի, վէ անլէրտէն պիրի օլան կղէովպաս նամ
քիսմէ անա ճէվապէն՝ երուսաղէմտէ պու կիւն-
լէրտե վուգու՝ պուլան շէյլէրտէն խապէրտար օլ-
մատըգ միւսաֆիր եալընըղ սէ՞ն մի գալտըն՝ տէ-
19 տի, վէ անլէրէ՝ Հա՞նկը շէյլէր՝ ատէմէսի իւզէրի-
նէ, անլէր տախի անա ատտիլէք քի՝ Ալլահըն վէ
պիւթիւն գավմըն 'ինտինտե 'ամէլտե վէ քէլամ-
տա գուվվէթլի պիր փէյղամպեր օլան Նազարէթ-
լի ցիսուսըն հագգընտա վուգու՝ պուլան շէյլէր,
20 վէ պաշ քհահինլէրը իլէ րէ՞իսլէրիմիզ անը գաթ-
լէ հիւքմ օլունմագ իչիւն թէսլիմ էտիպ՝ սալպ
21 էթտիլէր, պիզ իսկէ Իսրայէլի խէլաս էտէճէք օ
տըր՝ ատչիւ իւմիտ էտիյօր իտիք. ֆագաթ պու
ճիւմլէտէն մա'տա, պու շէյլէր վագը՝ օլալը պու
22 կիւն իւչիւնճիւ կիւն տիր, հէմ տախի պիզտէն
պա'զը գարըլար սէհէր վագթընտա գապըա վա-
23 րըպ անըն ճէսէտինի պուլմայըպ տա, Հայաթտա
օլտըղընը խապէր վէրէն մէլէքլէր գուհուրընը
կէօրտիւք՝ տէմէլէրիյլէ կէլիպ պիզի հայրէթտէ
24 պրագտըլար, վէ պիզիմ իլէ պէրապեր օլանլար-
տան պա'զըսը գապըա վարըպ՝ հէման գարըլարըն
տէտիքլէրի կիպի պուլտըլար իսէ տէ, քէնտիսինի
25 կէօրմէտիլէր, 0 տախի անլէրէ՝ Էյ ֆէհմսիզ վէ

փէյղամպէրլէրին ճիւմլէ սէօյլէտիքլէրինէ ինան-
26 մագտա գալպի գաթը օլանլար. Քրիստոսըն պու
շէյլէրի չէքիպ՝ քէնտի ճէլալինէ կիրմէսի կէրէք
27 տէյի՞լ մի իտի՝ տէտի, վէ Մովսէստէն վէ հէվ
փէյղամպէրլէրտէն պաշլայըպ՝ ճիւմլէ քիթապլար-
տա քէնտինին հագգընտա պուլունան շէյլէրի ան-
28 լէրէ թէֆսիր էյլէտի, վէ վարաճագլարը քէօյէ
եագլաշտըգլարընտա, քէնտիսի տահա իլէրի կի-
29 տէր կիպի կէօսթէրտի, Անլէր տախի անա խալրամ
էտիպ՝ Պիզիմ իլէ գալ, գիրա ախշամ իւսթիւ օ-
լուպ՝ կիւն զէվալ պուլմագտա տըր՝ տէտիլէր. օ
տախի անլէր իլէ պէրապեր գալմագ իչիւն իչէրի
30 կիրտի, վէ օ անլէր իլէ սօֆրատտա օթուրտըղըն-
տա, էքմէյի ալըպ պէրէքէթ տու'ասը օգուտըգ-
31 տան սօնրա՝ փարէլէյիպ անլէրէ վէրտիքտէ, Ան-
լէրին կէօզլէրի աչըլըպ՝ անը թանըտըլար, օ իսէ
32 անլէրտէն նիհան օլտու, վէ պիրի պիրինէ՝ եօլտա
քէնտիսի պիզէ սէօյլէր վէ քիթապլարը թէֆսիր
էտէր իքէն, գալպիմիզ տէրունիմիզտէ եանմա՞զ
ըր իտի՝ տէտիլէր.
33 Վէ օլ սա'աթ գալգըպ՝ երուսաղէմէ 'ավտէթ
էտէրէք օն պիրլէր իլէ րէֆիգլէրինի ճէմ՝ օլմուշ
34 պուլտուլար. Անլէր տախի՝ Հագիգաթէն Րապպ
գըյամ էթմիշ տիր, վէ Սիմոնա կէօրիւնտիւ՝ տէ-
35 յօրլար իտի, Պուննլար տախի եօլտա օլան վու-
գու'աթը վէ էքմէյի փարէլէտիքտէ քէնտիլէրինէ
նասըլ մա'լիւմ օլտըղընը նագլ էթտիլէր.
36 Վէ անլէր պու շէյլէրի սէօյլէր իքէն, ցիսուս
պիզ զաթ օրթալարընտա տուրուպ անլէրէ՝ Սէլամ
37 սիզէ՝ տէտի, Անլէր իսէ շաշըպ գօրգարագ, պիր
38 րուհ կէօրտիւքլէրի զաննընտա իտիլէր, վէ անլէ-
րէ խիթապէն՝ Նի՞չիւն ժիւգթարիպ օլտընըզ, վէ
նի՞չիւն գալպլէրինիզտէ էֆքեար զուհուր էտիյօր,
39 էլլէրիմէ վէ այագլարըմա պագընըզ, քի պիզ զաթ
պէն իմ. պէնի լէմս էտիպ պագընըզ, գիրա րու-

հըն էթի վէ քէմիքլէրի եօգ տըր, նասըլ քի պէն-
40 տէ վար իտիկնի կէօրիւյօրսընըզ՝ տէտի, վէ պու-
նու սէօյլէյիպ՝ անլէրէ էլչէրի իլէ այագլարընը
41 կէօսթէրտի, Անլէր տախի մէսէրրէթլէրինտէն
հէնուզ ինանմայընպ՝ թէ՝ աճճիւպ էթմէքտէ իքէն,
անլէրէ՝ Պուրատա պիր եէյէճէյինիզ վա՞ր մը՝ տէ-
42 տի, վէ անլէր անա պիր փարչա վիշմիշ պալըգ
43 վէ պիր մըգտար կէօմէճ պալը վէրտիլէր, վէ ա-
44 լըպ էօնլէրինտէ եէտի, Պա՝տէհու անլէրէ իսթա-
պէն՝ Տահա սիզին իլէ պէրապէր իքէն, պէնիմ
հագգընտա Մովսէսին թէվրաթընտա վէ փէյղամ-
պէրլէրտէ վէ մէզամիրտէ ճիւմլէ եազըլմըշ օլան
շէյլէր իթմամ օլունմագ կէրէք տիր՝ տէյիւ սիզէ
45 սէօյլէտիյիմ սէօզլէր պուննլար տըր՝ տէտի, Ո զէ-
մանն քիթապլարը անկատագ իչինն գիհնլէրինի աչ-
46 տը, վէ անլէրէ խիթապէն՝ Պէօյլէ եազըլմըշ տըր,
վէ Քրիստոսա պէօյլէ էլէմ չէփիպ՝ իւչիւնճիւ կիւ-
47 նէ էօլիւլէրտէն գըյամ էթմէք, վէ երուսաղէմ-
տէն պաշլանարագ, ճիւմլէ թա՛իֆէլէրէ անըն իս-
մինտէ թէվպէ վէ կիւնահլար 'ափվը վա'պ օլուն-
48 մագ կէրէք իտի, վէ սիզ պու շէյլէրին շահիտլէ-
49 րի սինիզ, վէ իշթէ պէն իւզէրինիզէ փէտէրիմին
վա'տընը կէօնտէրիրիմ. սիզ իսէ եօգարըտան
գուվվէթլէ կիյտիրիլինճէյէ տէյին երուսաղէմ
շէհրինտէ իգամէթ էտինիզ՝ տէտի,
50 Վէ անլէրի թա ռէթանիայա գատար տըշարը
յըգարըպ՝ էլէրինի գալդըրարագ անլէրէ խայը
51 տու'ա էյլէտի, վէ անլէրէ խայը տու'ա էտէր ի-
52 քէն, անլէրտէն այրըլըպ սէմայա չըգտը, վէ ան-
լէր անա սէճտէ գըլըպ՝ քէմալ ը մէսէրրէթլէ ե-
53 րուսաղէմէ 'ավտէթ էթտիլէր, վէ հէր վագըթ
հէյքէլտէ Ալլահա համտ ու սէնա էթմէքտէ իտի-
լէր, Ամին,

ԻՆՃԻԼ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԻՆ ԹԱՀՐԻՐԻ ԻԻԶՐԷ

ՊԱՊ 1

1 Փէլամ իպթիտատէ մէվճուտ իտի, վէ Փէլամ
Ալլահընն նէզտինտէ իտի, վէ Փէլամ Ալլահ իտի,
2 Պու Փէլամ իպթիտատէ Ալլահընն նէզտինտէ իտի,
3 Հէր շէյ անըն վասըթասըյլէ վիւճուտէ կէլտի, վէ
վիւճուտէ կէլմիշ օլանլարտան անսըզ պիր շէյ վիւ-
4 ճուտէ կէլմէտի, Հայաթ անտէ իտի, հայաթ տա-
5 խի ատէմլէրին նուրու իտի, վէ նուր զուլմէթտէ
զիյա վէրիր, զուլմէթ տախի անը իտրաք էթմէզ
իտի,
6 Ալլահ թարաֆընտան իրսալ օլունմըշ Յովհան-
7 նէս իսմինտէ պիր ատէմ վար իտի, Իշպու ատէմ
շէհատէթ իչինն կէլտի, թա քի նուրըն հագգընտա
շէհատէթ էթմէկսիզէ, ճիւմլէ ատէմլէր անըն
8 վասըթասըյլէ իմանա կէլէլէր, Փէնտիսի օլ նուր
օլմայընպ՝ անճագ նուր հագգընտա շէհատէթ էթ-
մէք իչինն իտի,
9 Տիւննեայա *կէլէն հէր պիր ատէմի թէնվիր էտէն
10 նուրը ը հագիգի օ իտի, Տիւննեատա իտի, տիւննեա
տախի անըն վասըթասըյլէ վիւճուտէ կէլտի խէ

*Նախօսք՝ կէլէրէք

11 տէ, տիւնեա անը թանըմատը, փէնտինինքինէ
կէլտի, վէ քէնտինինքիլէը անը գապու էթմէտի-
12 լէր։ Ամմա հէը քիմ անը գապու էթտի իսէ,
անէրէ, եա՛նի իսմինէ իման էտէնլէրէ՝ էվլատ
13 Ուլահ օլմագըղա սէլահիյէթ վէրտի։ Պունլարընը
թէվէլլիւտիւ տախի նէ գանատան վէ նէ թէն ի-
բատէթինատէն վէ նէ տէ ինսան իրատէթինատէն,
14 անճագ Ալլահտան իտի։ Վէ փէլամ թէն օլուպ,
'ինսայէթ վէ հագիգաթլէ մէմլու օլարագ, արա-
մըզտա սաքին օլտու։ պիզ տախի անընն ճէլալինի
փէտէրին Իսպն ի վահիտինին ճէլալի տէյիւ կէօր-
տիւք։

15 Յովհաննէս անըն հագգընտա շէհատէթ էտիպ
նիտա էտէրէք, տէտի քի՝ պէնտէն սօնրա կէլիպ,
պանա թէգատտիւմ էտէր՝ տէտիյիմ զաթ պու
16 տըր, չիւնքի պէնտէն մուգատտէմ իտի։ Վէ ա-
նընն ֆազըլնատան պիզ ճիւմլէմիզ 'ինսայէթ իւզէրի-
17 նէ 'ինսայէթէ նա՛իլ օլտըգ։ Զիրա շէրի'աթ Մով-
սէս վասըթտասըյլէ վէրիլմի, սմմա 'ինսայէթ իլէ
հագիգաթ Յիսուս Քրիստոս վասըթտասըյլէ օլտու։
18 Ալլահը սօյլա պիր քիմսէ կէօրմէմիշ տիր. անճագ
փէտէրին գուճաղընատա օլան Իսպն ի վահիտ քէն-
տիսի անը պէյան էյլէտի։

19 Վէ նէհուտիլէր երուսաղէմտէն Յովհաննէսէ՝
Սէն քիմ սին՝ տէյիւ սիւ՛ալ էթմէկ իւզրէ,
քնահինէլէր իլէ Ղևիիլէր կէօնտէրտիքլէրի պէ-
20 ման, անըն շէհատէթի պու տըր, եա՛նի խգրար
էտիպ ինքար էթմէյէրէք՝ Պէն Քրիստոս տէյիլ
21 իմ՝ տէյիւ խգրար էթտի։ Վէ անա՝ էօյլէ իսէ նէ՞,
սէն Եղիա՞ մը սըն՝ տէյիւ սիւ՛ալ էթտիքլէրինատէ,
օ տախի՝ Տէյիլ իմ՝ տէտի։ Սէն չօլ փէյղամպէ՞ր
մի սին՝ պէռէէվրէնտէ, Իսայը՝ տէյիւ ճէվապ վէր-
22 տի։ Օլ վագըթ անա՝ Սէն քի՞մ սին. սէօյլէ քի
պիզի կէօնտէրէնլէրէ ճէվապ վէրէլիմ. քէնտի
23 հագգընտա նէ՞ տէրսին՝ տէտիլէր։ Պէն Եսայի

փէյղամպէրին տէտիյի կիպի՝ Բապպըն ճօլընը տօղ-
րուլընըզ՝ տէյիւ պէրըխէտէ Նիտա էտէնին սէ-
24 տասը իմ՝ տէտի։ Վէ օլ կէօնտէրիլէնլէը ֆէրի-
25 սիլէրտէն իտիլէր։ Վէ անա սիւ՛ալ էտիպ՝ Էօյլէ
իսէ սէն Քրիստոս եախօտ եղիա, եա օլ փէյղամ-
պէր օլմատըղընն հալտէ, Նի՞չիւն վաֆթիզ էտիյօր-
26 սըն՝ տէտիլէր։ Յովհաննէս անլէրէ ճէվապէն՝ Պէն
սու իլէ վաֆթիզ էտէրիմ. ամմա սիզին արանըզ-
27 տա սիլմէտիյինիզ պիր քիմսէ տուրույօր. Պէնտէն
սօնրա կէլիպ՝ պանա թէգատտիւմ էտէն օ տըր,
պէն տախի անըն այագ գապընըն Քասմասընը
28 չէօզմէյէ լայըգ տէյիլ իմ՝ տէտի։ Պու չէյլէր Յոր-
դանանըն էօթէ Քարաֆընտա, Յովհաննէսին
վաֆթիզ էթմէքտէ օլընըղը Բնթաբարա նամ մա-
հալտէ վագը՝ օլտու։

29 Էրթէսի կիւն Յովհաննէս քէնտինէ Յիսուսըն
կէլտիյինի կէօրտիւքտէ՝ Իչթէ տիւնեատանըն կիւնա-
30 հընը բէֆ՝ էտէն Ալլահընն Գուզուսը. Պէնտէն սօն-
րա պիր ատըմ կէլիյօր, պէնտէն մուգատտէմ
իտիյինտէն պանա թէգատտիւմ էտէր՝ տէյէրէք
31 հագգընտա սէօյլէտիյիմ զաթ պու տըր։ Պէն տա-
խի անը պիլմէզ իտիմ. ամմա անըն պէնի Իսրա-
յէլէ իզհար օլունմասը իչիւն սու իլէ վաֆթիզ
32 էտէրէք կէլտիմ՝ տէտի։ Վէ Յովհաննէս շէհատէթ
էտէրէք՝ Բուհընն սէմատան կէօյէրճին կիպի էնիպ
անընն իւզէրինտէ գարարլաշտընընը կէօրտիւմ։
33 Վէ պէն անը պիլմէզ իտիմ. լաքին պէնի սու իլէ
վաֆթիզ էթմէյէ կէօնտէրէն քէնտիսի պանա՝
Բուհընն քիմին իւզէրինէ էնիպ գարարլաշտընընը
կէօրիւրսէն, Բուհ իւլ Գուտսլէ վաֆթիզ էտէն օ
34 տըր՝ տէտի։ Պէն տախի կէօրիւպ՝ Իպն Ուլահ
պու տըր՝ տէյիւ շէհատէթ էթտիմ՝ տէտի։

35 Էրթէսի կիւն եինէ Յովհաննէս քէնտի շակիրտ-
36 լէրինտէն իքի քիշի իլէ տուրույօր Իքէն,
սա, կէզմէքտէ օլընըղը հալտէ, պագարագ՝ Իչթէ

37 Աւլահըն Գուզուսը՝ տէտի՝ վէ օլ իքի շակիրա
անըն սէօյլէտիկինի իշիթմէլէրիյլէ, Յիսուսըն ար-
38 տընձա կիթտիլէր՝ վէ Յիսուս տէօնիւպ՝ արտըն-
ճա կէլտիքլէրինի կէօրտիւքտէ, անլէրէ՝ Նէ՞ ա-
րայօրսընըզ՝ տէտի՝ վէ անա Բապպի (քի պու
թէրճէմէ օլուննարագ, Մու'ալլիմ տէմէք տիր)
39 Նէ՞րէտէ իգամէթ էտիյօրսըն՝ տէտիլէր՝ Անլէրէ՝
կէլիպ պագընըզ՝ տէտիքտէ, կէլտիլէր վէ նէրէտէ
իգամէթ էթտիյինի կէօրիւպ՝ օլ կիւն եանընտա
գալտըլար՝ վէ սա'աթ օն րաատտէլէրինտէ լտի՝
40 վէ Յուհաննէստէն իշիտիպ՝ Յէսուսըն արտը սըրա
կիտէն իքի քիշիտէն պիրի Սիմոն Պետրոսընը գարն-
41 տաշը Անդրէաս իտի՝ Պու տախի էվվէլա քէնտի
գարնտաշը Սիմոնը պուլուպ անա՝ Մեսիայը (քի
թէրճէմէսի Քրիստոս տէմէք տիր) պուլտըգ՝ տէ-
42 տի՝ վէ անը Յիսուսընը եանընա կէթիրտի՝ Յիսուս
տախի անա պագըպ՝ Սէն Յոնիանընըն օղլու Սիմոն
սընը՝ սէն Կեփաս (քի թէրճէմէսի Պետրոս տըր)
թէմամիյէ օլուննաճագ սընը՝ տէտի՝
43 Էրթէսի կիւն, Յիսուս Գալիլեայա 'ազիմէթ էթ-
միէք իսթէտիյինտէ, Փիլիպպոսը պուլուպ անա՝
44 Արտըմ սըրա կէլ՝ տէտի՝ Փիլիպպոս տախի՝ Անդ-
րէաս իլէ Պետրոսընը շէհրի Բեթսայիդատտան իտի՝
45 Փիլիպպոս Նաթանայէլի պուլուպ անա՝ Մովսէսին
թէվրաթտա, փէյղամպէրլէրինի տախի հագգընտա
եաղտըգլարը ղաթը, Եա'նի Նազարէթտէն օլան
46 Յիսուս իպն Յովսէփի պուլտըգ՝ տէտի՝ Վէ Նա-
թանայէլ անա՝ Նազարէթտէն էյի պիր շէյին հա-
սըլ օլմասը միւմքի՞ն մի տիր՝ տէտի՝ Փիլիպպոս
47 անա՝ Կէլ տէ պագ՝ տէտի՝ Յիսուս Նաթանայէլի
քէնտի եանընա կէլիր իքէն կէօրիւպ՝ անընն հագ-
գընտա՝ Իշթէ տէրուննինտէ հիլէ պուլունմայան
48 հագիգաթտա պիր Իսրայէլլի՝ տէտի՝ Նաթանայէլ
անա՝ Պէնի նէ՞րէտէն Թանըյօրսըն՝ տէտի՝ Յի-
սուս անա ճէվապէն՝ Փիլիպպոս սէնի չաղրըմազ-

տան էվվէլ՝ սէն ինճիր աղաճը ալթընտա իքէն՝
49 սէնի կէօրտիւմ՝ տէտի՝ Նաթանայէլ անա ճէվա-
պէն՝ Րապպի, սէն Իպն Ուլլահ սըն, սէն Իսրայէ-
50 լին մէլիյի սին՝ տէտի՝ Յիսուս տախի անա ճէվա-
պէն, Սանա՝ ինճիր աղաճը ալթընտա իքէն սէնի
կէօրտիւմ՝ տէտիյի՞մ իչիւն մի ինանըյօրսըն.
պուննլարտան տահա 'ազիմ շէյլէր կէօրճէքսին՝
51 տէտի՝ Վէ անա՝ Հագիգաթէն, հագիգաթէն սի-
զէ տէրիմ քի՝ շիմտէն սօնրա սէմանընն աչըլտըղը-
նը՝ վէ Իպն իւլ Ինսան իւզէրինէ Աւլահըն մէլէք-
լէրինին էնիպ չըգտըգլարընը կէօրճէքսինիզ՝
տէտի՝

ՊԱՊ 2

1 Վէ իւչիւնճիւ կիւնտէ Գալիլեանընն կանա ճէհրին-
տէ տիւյիւն օլտու, վէ Յիսուսընն վալիտէսի օրատա
2 իտի՝ վէ Յիսուս իլէ շակիրտլէրի տախի տիւյիւնէ
3 տա'վէթ օլուննտու՝ վէ շէրապ էքսիլմէքլէ, Յի-
սուսըն վալիտէսի անա՝ Շէրապլարը եօգ տըր՝ տէ-
4 տի՝ Յիսուս անա՝ Էյ խաթուն, սէնին պէնիմ
իլէ նէ՞ իշին վար՝ վագթըմ տահա կէլմէտի՝ տէ-
5 տի՝ Վալիտէսի խըտմէթճիլէրէ՝ Սիզէ հէր նէ տէր-
6 սէ եափընըզ՝ տէտի՝ Վէ Եէհուտիլէրին թաթհիրի
'ատէթինճէ օրատա գօնուլմըշ, հէր պիրի իքիշէր
եա իւչէր մէտրէ տլըր ալթը 'ատէտա թաշ քիւփ
7 պուլունմաղէ, Յիսուս անլէրէ՝ Փիւփլէրի սու իլէ
տօլտուրընըզ՝ տէտի՝ վէ անլէրի աղզլարընա գա-
8 տար տօլտուրտըլար՝ Վէ անլէրէ՝ Շիմտի չըգարըպ
զիյաֆէթ րէ՛իսինէ կէօթիւրիւնիւզ՝ տէմէսիլէ
9 կէօթիւրտիւլէր՝ Վէ զիյաֆէթ րէ՛իսի շէրապա
թէպտիլ օլունան սույու թաթընճա, (օ իսկ նէ-
րէտէն օլտրտընը պիլմէզ, ամմա սույու չէքէն
խըտմէթճիլէր պիլտիլէր իտի՝) զիյաֆէթ րէ՛իսի
10 կիւվէյիսի չաղըրըպ՝ Անա՝ Հէր քէս էվվէլա ա'լա
շէրապը՝ վէ զիյատէ իչիլտիյինտէ էտնասընը չը-

գարբըր, սէն էռե ա'լա չէրապը չիմոխէտէք սագ-
11 լատըն՝ տէտի, Յիսուս Գալիլեացընըն կանա չէհրին-
տէ իշպու իւք միւ'ճիզէյի իճրա էյլէյիպ՝ քէնտի
ճէլալինի իզհար էթտի, շակիրտլէրի տախի անա
12 իման էթտիլէր, Պա'տէհու քէնտիսի իւէ վալիտէ-
սի վէ գարնտաշլարը վէ շակիրտլէրի կափառնա-
յուտա էնիպ՝ օրատա ածագ պիր գաչ կիւն գալ-
տըլար,
13 Վէ եէհուտիլէրին պասէք պայրամը նագրն օ-
14 մաղէ, Յիսուս Երուսաղէմէ չըգըր, վէ հէյքէլտէ
սըղըր վէ գոյուն վէ կէօյէրճին սաթանլարը վէ
15 սարրաֆլարը օթուրմագտա պուլուպ, Իփլէրտէն
պիր գամչը եափարագ, ճիւմլէսինի գոյուն վէ
սըղըրլար իւէ պէրապէր հէյքէլտէն չըգարտը, վէ
սարրաֆլարըն ագչէսինի տէօքիւպ՝ փիչթախթա-
16 լարընը ալթ իւսթ էթտի, վէ կէօյէրճին սաթան-
լարընը՝ Պունլարը պուրատան գալտըրընըզ, փէ-
տէրիմին խանէսինի թիճարէթխանէ էթմէյինիզ՝
17 տէտի, Շակիրտլէրի տախի՝ Սէնին խանէնին ղայ-
րէթի պէնի եէտի՝ տէյիւ եազըլմըշ օլտըղընը խա-
18 թըրլարընա կէթիրտիլէր, Իմոի եէհուտիլէր անա
ճէվապէն՝ Պիզէ նէ՞'ալամէթ կէօսթէրիրսին քի,
19 Պու շէյլէրի էտէրսին՝ տէտիլէր, Յիսուս անլէրէ
ճէվապէն՝ Պու հէյքէլի երգընըզ, վէ անը իւչ
20 կիւնտէ իգամէ էտէրիմ՝ տէտի, Պունուն իւզէրի-
նէ եէհուտիլէր՝ Պու հէյքէլ գըրգ ալթը սէնէտէ
եափըլմագտա օլուպ, սէն անը իւչ կիւնտէ մի
21 իգամէ էտէճէքսին՝ տէտիլէր, Ո իսէ քէնտի ճէ-
22 սէտինին հէյքէլի հագգընտա սէօյլէյօր իսի, Իմոի
էօլիւլէրտէն գըյամ էթտիլի զէմանը, անըն շա-
կիրտլէրի պուննու [քէնտիլէրինէ] սէօյլէտիլինի խա-
թըրլարընա կէթիրիպ՝ քիթապա վէ Յիսուսըն
սէօյլէտիլի քէլամա ինանտըլար,
23 Վէ պասէք պայրամընտա Երուսաղէմտէ իքէն,
չօգ քիմսէլէր իճրա էթտիլի միւ'ճիզէլէրինի միւ-

չահէտէ էթմէկլէրիյլէ՝ անըն իսմինէ իման էթտի-
24 լէր, Ամմա Յիսուս ճիւմլէսինի պիլտիյի, վէ ինսան
հագգընտա հիչ պիր քիմսէնին չէհատէթինէ միւհ-
թաճ օլմատըղը ճիհէթլէ, քէնտինի անլէրէ ինան-
25 մազ իսի, Ճիրա քէնտիսի ինսանըն տէրունինտէ
նէ օլտըղընը պիլիր իսի,

ՊՂՊ 3

1 Վէ Ֆէրիսիլէրտէն օլուպ՝ եէհուտիլէրին պիր
րէ՞իսի Նիկոդեմոս իսմինտէ պիր ատէմ վար իսի,
2 Մէրգում կէճէլէյին Յիսուսըն եանընա կէլիպ ա-
նա՝ Րապպի, Ալլահ թարաֆընտան կէլմիշ պիր
մու'ալլիմ իտիյինի պիլէրիզ, զիրա հիչ պիր քիմսէ
Ալլահ անըն իլէ օլմատըգճա, պու սէնին էթտիյին
3 միւ'ճիզէլէրի իզհար էտէմէզ՝ տէտի, Յիսուս անա
ճէվապէն՝ Հագիգաթէն, հագիգաթէն սանա տէ-
րիմ քի, պիր քիմսէ եէնիտէն տօղմայընճա, Ալ-
4 լահըն մէլէքութունու կէօրէմէզ՝ տէտի, Նիկոդե-
մոս անա՝ Պիր ատէմ իհթիյար իքէն նա՞սըլ տօ-
ղա պիլիր, Թէքրար վալիտէսինին բահմինէ կիրիպ
5 տօղա պիլի՞ր մի՝ տէտի, Յիսուս ճէվապ վէրիպ՝
Հագիգաթէն, հագիգաթէն սանա տէրիմ քի՝ Է-
յէր պիր քիմսէ սուտան վէ Րուհտան տօղմազսա,
6 Ալլահըն մէլէքութունէ կիրէմէզ, Թէնտէն տօ-
ղան՝ թէն տիր, վէ Րուհտան տօղան՝ րուհ տըր,
7 Սանա՝ եէնիտէն տօղմանըզ լազըմ տըր՝ տէտիյի-
8 մէ թե'աճճիպ էթմէ, Իհթիզկեար իսթէտիյի եէր-
տէ էսէր, վէ անըն սէսինի իշիտիրսին, լաքին նէ-
րէտէն կէլիպ՝ նէրէյէ կիթտիյինի պիլմէզսին, Րուհ-
տան տօղմուշ օլան հէր քիմսէ պէօյլէ տիր՝ տէտի,
9 Նիմոդեմոս անա ճէվապէն՝ Պու շէյլէր նա՞սըլ օլա
10 պիլիր՝ տէտի, Յիսուս անա ճէվապէն տէտի քի՝
Սէն Իսրայէլին պիր մու'ալլիմի իքէն՝ պու շէյլէրի
11 պիլմէ՞զ մի սին, Հագիգաթէն, հագիգաթէն սա-

նա տէրիմ քի՝ պիզ պիլտիյիմիզի սէօյլէր, վէ
կէօրտիւյիւմիւզէ շէհատէթ էտէրիզ. վէ շէհատէ-
12 թիմիզի գապուլ էթմէզսինիզ. էյէր սիզէ զէմինի
շէյլէրի սէօյլէտիյիմտէ ինանմազսանըզ, սէմավի
շէյլէրի սիզէ սէօյլէսէմ՝ նա՞սըլ ինանաճագսընըզ,
13 վէ սէմայա հիչ պիր քիմսէ չըգմամըշ, անճագ
սէմաատան նիւզուլ էտէն Իսդն իւլ ինսան՝ քի սէ-
14 մաատա տըր, վէ Մուվսէս պէրրիյէտէ եըլանը եիւք-
սէյէ գալտըրտըզը միսիլիւ, Իսդն իւլ ինսան պէօյ-
15 լէ եիւքսէյէ գալտըրըլմագ կէրէք տիր. թա քի
անա հէր իման էտէն՝ հէլագ օլմայըզ, անճագ է-
16 պէտի հայաթա մալիք օլա. Զիրա Ալլահ տիւնեայը
պու գաատար սէվտի՝ քի քէնսի Իսդն ի վահիտինի
վէրտի, թա քի անա հէր իման էտէն հէլագ օ-
17 մայըզ՝ անճագ էպէտի հայաթա մալիք օլա. Զիւն-
քի Ալլահ քէնսի Օղլընը տիւնեասընըն հիւքմիւ ի-
չիւն տէյիւ, անճագ տիւնեա անըն վասըթասըյլէ
խէլաս պուլմասը իչիւն տիւնեայա կէօնտէրտի,
18 Անա իման էտէն՝ հիւքմ օլունմազ, ամմա իման
էթմէյէն հալա մահգիւմ տիր. զիրա Ալլահըն
Իսդն ի վահիտինին իամինէ իման էթմէմիշ տիր,
19 վէ հիւքմ պու տըր քի՝ նուր տիւնեայա կէլտի,
վէ ադամլէրի շէրիր օլտըղը սէպէպտէն,
20 զուլմէթի նուրտան տահա զիյադէ սէվտիլէր. Զի-
րա հէր քէօթիլիւք իշլէյէն՝ նուրտան իքրահ է-
տէր, վէ 'ադամլէրի մէյադանա գօնուլմամագ իչիւն
21 նուրա կէլմէզ. Ամմա հագգը իշլէյէն ադամ 'ա-
մէլլէրի Ալլահ իլէ իշլէնմիշ իսդի աշիգնար օլսուն
տէյիւ նուրա կէլիր.
22 Անտէն սօնրա Իսուս շագիրտլէրի իլէ պէրա-
պէր Նէհուդիյէ տիյարընա կէլիպ՝ անլէր իլէ օրա-
23 տա մէքս էտէրէք վաֆթիզ էտէր իսդ. վէ Սա-
ղիմին գուրպինտէ վագը՝ Այեոնտա չօգ սուլար
պուլունտուղընտան, Յովհաննէս տահի օրտատա
վաֆթիզ էտէր իսդ. վէ Խուդէ կէլիպ վաֆթիզ

24 օլունուրլար իսդ. Զիւնքի Յովհաննէս տահա
հապսխանէյէ աթըլմամըշ իսդ.
25 Ո զէման Յովհաննէսին շագիրտլէրի իլէ Նէհու-
տիլէրին արասընտա թաթհիր խուսուսընտա մի-
26 պահէսէ վագը՝ օլմազլէ, Յովհաննէսին հանընա
կէլիպ անա՝ եա մու'ալլիմ, Յորդանանըն է օթէ
թարաֆընտա սէնին իլէ պէրապէր պուլունմըշ վէ
հագգընտա շէհատէթ էթմիշ օլտըղըն քիմսէ իշ-
թէ վաֆթիզ էտիյօր, վէ հէր քէս անըն հանընա
27 կիտիյօր՝ տէտիլէր. Յովհաննէս ճէվապէն տէտի
քի՝ Պիր ադամ քէնտինէ սէմաատան վէրիլմէտիք-
28 ճէ, հիչ պիր շէյ ալմազա գադիր տէյիլ տիր. Սիզ
քէնտինիզ պէնիմ հագգընտա՝ Պէն Քրիստոս տէ-
յիլ իմ, անճագ անըն է օնիւնճէ իրսալ օլուն-
29 տում՝ տէտիյիմէ շէհատէթ էտէրսինիզ. Կէլին քի-
մին իսդ՝ կիւվէյլ օ տըր. ամմա կիւվէյլինին տօս-
թու հագըր պուլունուպ կիւվէյլիյլ իչիթտիյինտէ,
անըն սէտասընտան գիյադէսիյլէ մէսրուր օլուր.
իսդի պէնիմ պու մէսէրրէթիմ թէմամ օլմուշ
30 տըր. Անա պէօյիւմէք, պաննա իսդ քիւչիւմէք
31 կէրէք տիր. Եօգարըտան կէլէն՝ ճիւմլէտէն ա'լա
տըր. զէմինտէն օլան՝ զէմինի օլուպ, զէմինտէն
պահս էտէր. սէմաատան կէլէն՝ ճիւմլէտէն ա'լա
32 օլարագ, Հէմանն կէօրիւպ իշթիտիյի շէյլէրէ շէ-
հատէթ էտէր, վէ շէհատէթինի հիչ պիր քիմսէ
33 գապուլ էթմէզ. Անըն շէհատէթինի գապուլ է-
տէն՝ Ալլահըն հագգ իսդիյինէ միւհր պասմըշ օլուր.
34 Զիրա Ալլահըն իրսալ էյլէտիյի քիմսէ Ալլահըն
սէօզլէրինի սէօյլէր, չիւնքի Ալլահ ադա-
35 Րուհու էօլչիյլէ վէրմէզ. Քէտեր՝ Օղլու սէվէր, վէ հէր
36 շէյի անըն էլինէ թէսլիմ էթմիշ տիր. Օղլա իման
էտէն՝ էպէտի հայաթա մալիք տիր. ամմա Օղլա ի-
թա'աթ էթմէյէն՝ հայաթ կէօրմէյէճէք, վէ լաքին
Ալլահըն ղազաբը անըն իւզէրինտէ գալըր.

ՊԱՊ 4

1 Իսոի Յիսուսըն Յովհաննէստէն զկյատե չակիրտլէր
փէյտա էտիպ՝ վաֆթիզ էթտիկինի ֆէրիսիլէր ի-
չինի միշ օլտըղը Բապպըն մա'լիւմիւ օլտըգտա,
2 (վագա'ա պիզ զաթ Յիսուս տէյիլ, աննաղ չա-
3 կիրտլէրի վաֆթիզ էտէր իտի,) Եէհուտիկէյի թէրք
էտիպ՝ թէքրար Գալիլէա Թարաֆընա 'ազիմէթ
4 էյլէտի, վէ Սամարիա իչինտէն կէչմէսի իճապ
5 էթմէքլէ, Յակոբըն քէնտի օղլու Յովսէփէ վեր-
տիկի արազի գուրպինտէ՝ Սամարիատա վագը' Սու-
6 քար նամ պիր չէհրէ կէլտի, վէ օրատա Յակո-
բըն պիր գույուսը վար իտի, իսոի Յիսուս եօլճը-
լըգտան նաչի եօրուլմըշ պուլունմասը հասէպիյլէ,
սա'աթ ալթը գարաբլարընտա գույուն՚ընն ևանընն-
7 տա օթուրտուղը հալտէ, Սամարիատան պիր գարը
սու չէքմէյէ կէլիպ, Յիսուս ան՚նա՝ Պանա սու՚ վէր,
8 իչէյիմ՝ տէտի. Զիւնքի շակիրտլէրի եէյէճէք սա-
9 թըն ալմագ իւզրէ չէհրէ կիթմիշլէր իտի. Օլ Սա-
մարիալը գարը տախի ան՚նա՝ Սէն ևէհուտի՝ պէն
տէ Սամարիալը պիր գարը իչէն, նա՞սըլ պէնտէն
սու խոթէյօրսըն՝ տէտի. զիրա ևէհուտիլէը Սա-
10 մարիալըլար իլէ խոթիլմաթ էթմէզլէր. Յիսուս ա-
՚նա ճէվապէն՝ էյտէր Ալլահըն 'աթիյէսինի վէ՝ Պա-
՚նա սու՚ վէր՝ տէյիւ սան՚նա սէօյլէյէնինն քիմ իտի-
յինի պիլսէ իտին, սէն անտէն խոթէր իտին, օ
11 տախի սան՚նա տիրի սու՚ վէրիր իտի՝ տէտի. Գարը
ան՚նա՝ Էֆէնտիմ, սէնին սու՚ չէքէճէք գասպըն ևօզ
տըր, գույու տախի տէրինն տիր. իտոի օլ տիրի
12 սույու նէ՞րէտէն ալըրսըն. Սէն պիզէ պու գույ-
յույու վէրիպ, անտէն քէնտիսի վէ օղուլլարը վէ
տավարլարը իչմիշ օլան փէտէրիմիզ Յակոբտան
13 պէօյի՞ւք մի սինն՝ տէտի. Յիսուս ան՚նա ճէվապէն՝
Պու սուտան հէր իչէն ևինէ սուսար, ամմա հէր
քիմ պէնիմ քէնտիսինէ վէրէճէյիմ սուտան ի-

14 չէրսէ, իլ էլ էպէտ սուսամազ. Ամմա ան՚նա վէրէ-
ճէյիմ սու՚ անըն տէրուննինտէ էպէտի հայաթ ի-
չինն գայնայան սու՚ փունկարը օլաճագ տըր՝ տէ-
15 տի. Գարը ան՚նա՝ Էֆէնտիմ, օ սույու պան՚նա վէր,
քի սուսամայայրմ վէ պուրայա սու՚ չէքմէյէ կէլ-
16 մէյէյիմ՝ տէտի. Յիսուս ան՚նա՝ Կիթ զէվճինկի չաղըր
17 վէ պուրայա կէլ՝ տէտի. Գարը տախի՝ Չէվճիմ
եօգ տըր՝ տէյիւ ճէվապ վէրտի. Յիսուս ան՚նա՝
18 Չէվճիմ եօգ՝ տէտիկիտ տօղրու սէօյլէտին. Չի-
րա պէշ զէվճէ վարտընն, վէ շիմտի սէնինն իլէ օլան
քիմսէ զէվճինկ տէյիլ տիր. պունտա կէրչէք սէօյ-
19 լէտին՝ տէտի. Գարը ան՚նա՝ Էյ էֆէնտիմ, կէօ-
20 րիյօրըմ քի սէն պիր փէյղամպէր սին. Իճտա-
տըմըզ պու տաղտա սէճտէ գըլտըլար, վէ սիզ՝
Սէճտէ գըլմագ լազըմ օլան մահալ ևրուսաղէմտէ
21 տիր՝ տէրսինիզ, տէտի. Յիսուս ան՚նա՝ Էյ խա-
թուն, պան՚նա ինան, սա'աթ կէլիյօր քի՝ փէտէրէ
նէ՛ պու տաղտա, նէ՛ տէ ևրուսաղէմտէ սէճտէ
22 գըլմագսընըզ. Սիզ պիլմէտիյինիզէ սէճտէ գը-
լտըսընըզ, պիզ պիլտիյիմիզէ սէճտէ գըլտըզ.
23 զիրա խէլաս ևէհուտիլէրտէն տիր. Լաքին սա'աթ
կէլիր վէ հալա հազըր տըր քի՝ կէրչէքտէն սէճ-
տէ գըլան՚նլար փէտէրէ րուհ վէ հագիգաթլէ սէճ-
տէ գըլաճագլար. զիրա փէտէր տախի քէնտինէ
24 պէօյլէ սէճտէ գըլան՚նլար իսթէր. Ալլահ րուհ տըր,
վէ ան՚նա սէճտէ գըլան՚նլար րուհ վէ հագիգաթլէ
25 սէճտէ գըլմագ կէրէք տիր՝ տէտի. Գարը ան՚նա՝
Քրիստոս թէմամիյէ օլուննան Մեսիանընն կէլէճէյինի
պիլիրիմ, օ կէլտիյի զէմանն պիզէ հէր շէյի իխպար
26 էտէճէք տիր՝ տէտի. Յիսուս ան՚նա՝ Պէն, քի սէ-
27 նինն իլէ քէլամ էտիյօրըմ, օ իմ՝ տէտի. Վէ պու
սըրատա շակիրտլէրի կէլիպ՝ գարը իլէ սէօյլէշտի-
յինէ թէ'աճճիպ էթտիլէր իսէ տէ, հիչ պիրի
նէ՞ արայօրսըն, վէ ևաիսօտ՝ Անըն իլէ նէ՞ սէօյ-
լէշտիյօրսըն՝ տէմէտի.

28 Օ՛ վագըթ գարը տէսթիսինն պրագըպ չէհրէ
29 վարտը, վէ էհալէյէ, կէլինիզ՝ էթտիկիմ չէյլէրին
ճիւմլէսինի պանա սէօյլէյէն պիր ատէմ կէօրիւ-
30 նիւզ. Յաճէպա Փրիստոս պո՞ւ մը տըր՝ տէտի։ Ան-
լէր տախի չէհրտէն չըգըպ՝ անըն եանընա կէլի-
յօրլար իտի։
31 Պու արալըգ շակիրտլէրի անա՝ նա մու՛ալլիմ,
32 թա՛ամ էյլէ՝ տէյիւ րէճա էթտիլէր։ Ո տախի ան-
լէրէ՝ Սիմին պիլմէտիյինիզ պէնիմ եէյէճէք թա-
33 Յամըմ վար՝ տէտի։ Իմառի շակիրտլէրի պիրի պի-
րինէ՝ Յաճէպա անա պիր քիմսէ եէյէճէք կէթիր-
34 մի՞շ մի՝ տէտիլէր։ Ցիսուս անլէրէ տէտի քի՝ Պէ-
նիմ թա՛ամըմ պէնի իրսալ էտէնին իրատէթինի
35 իճրա վէ անըն իշինի իթմամ էթմէք տիր։ Սիզ
Հասատ վագթը կէլմէմինէ տահա մէօրթ այ վար
տըր՝ տէմէ՞զ մի սինիզ. Իշթէ սիզէ տէրիմ քի՝
կէօզլէրինիզի աչըպ թարլաներա պագընըզ. գիրա
36 հալա հասատ իշինն պէյազլանմըշ տըրլար։ Վէ
պիշէն՝ իւճրէթ ալըպ էպէտի հայաթա մահսուլ
ճէմ՛ էտէր, քի հէմ նքէն՝ հէմ տէ պիշէն պէրա-
37 պէր սէվինէլէր։ Զիրա՝ Պիրի էքէր, տիկէրի պի-
38 շէր՝ քէլամը պուննա հագգ տըր։ Պէն սիզի էմէք
չէքմէտիյինիզ շէյի պիշմէյէ կէօնտէրտիմ. պաշ-
գալար էմէք չէքտիլէր, սիզ անլէրին էմէյինէ
կիրտինիզ։
39 Վէ՝ էթտիկիմ շէյլէրին ճիւմլէսինի պանա սէօյ-
լէտի՝ տէյիւ շէհատէթ էտէն գարընըն սէօղիւ
իշինն, օ՛ շէհրտէն չօգ Սամարիալըլար անա իման
40 էթտիլէր։ Վէ Սամարիալըլար անըն եանընա կէ-
լիպ՝ եանըարընտա գալմասընը անտէն րէճա էթ-
41 մէլէրի իւզէրինէ, օրատա իքի կիւն գալտը։ Վէ
անըն քէլամը իշինն տահա չօգ քիմսէլէր իման
42 էտիպ, Գարըյա խիթապէն՝ Ինանմամըզ արթըգ
սէնին սէօզիւնէ մէպնի տէյիլ տիր. գիրա պիզ
քէնտիմիզ իշիթտիք վէ տիւնեանընն խէլասքեարը

Փրիստոս հագիգաթէն պու իտիյինի պիլիրիզ՝ տէ-
տիլէր։
43 Վէ պու իքի կիւնտէն սօնկրա օրատան չըգըպ՝
44 Գալիլէայա կիթտի։ Զիրա Ցիսուս քէնտիսի՝ պիր
փէյղամպէրին քէնտի վաթանընտա իՙթիպարը եօգ
45 տըր՝ տէյիւ շէհատէթ էթտի։ Վէ Գալիլէայա կէլ-
տիյինտէ, Գալիլէալըլար պայրամ վագթը երու-
սաղէմտէ հէպի իճրա էթտիյինի կէօրմիւշ օլմաս-
րըյլէ, անը գապուլ էթտիլէր. գիրա քէնտիլէրի
տախի պայրամ իչիւն կիթտիլէր։
46 Իմառի Ցիսուս սուդու շէրապա թէպտիլ էթտիյի
Գալիլէատա վագը՝ կանայա թէքրար կէլտիյինտէ,
օրատա ասըլզատէ պիր ատէմ վար իտի, քի օղ-
47 լու կափառնայումտա խաստա իտի։ Պու զաթ՝
Ցիսուսըն նէհուտիյէտէն Գալիլէայա կէլտիյինի
իշիթտիքտէ եանընա վարտը, վէ էնիպ օղլը-
նա շիֆա վէրմէսինի անտէն րէճա էյլէտի. գիրա
48 էօլմէք իւզրէ իտի։ Օ՛ վագըթ Ցիսուս անա՝ Ա-
լամէթլէր վէ մու՛ճիզլէր կէօրմէյինճէ իման էթ-
49 մէյէճէքսինիզ՝ տէտի։ Օ՛ ասըլզատէ անա՝ Էյ է-
ֆէնտի, չօճըղըմ էօլմէզտէն էվվէլ էն՝ տէտի։
50 Ցիսուս անա՝ կիթ, օղլըդ հայաթ պուլտու՝ տէտի.
վէ օ՛ ատէմ Ցիսուսըն քէնտինէ տէտիյի քէլամա
51 իման էտիպ կիթտի։ Վէ օ տահա էնէր իքէն,
գուլլարը քէնտինի գարշըլայըպ՝ չօճուղընդ հայաթ
52 պուլտու՝ տէյէրէք անա խաստէր վէրտիլէր։ Ան-
լէրտէն սա՛աթ գաչտա իֆագաթ պուլտուղընը
սիւ՛ալ էթմէսիյլէ՝ Տիւն սա՛աթ եէտիտէ հիւմմա-
53 սը տէֆ՛ օլտու՝ տէտիլէր։ Օ՛ վագըթ փէտէրի
Ցիսուսըն քէնտինէ՝ Օղլըդ հայաթ պուլտու՝ տէ-
տիյի սա՛աթտա օլտուղընը անկլատը։ Վէ քէնտիսի
պիթիւն էհլ ի պէյթի իլէ պէրապէր իման էթ-
54 տի։ Ցիսուս նէհուտիյէտէն Գալիլէայա կէլտիք-
տէն սօնկրա, իճրա էյլէտիյի իքինճի մու՛ճիզէ պու-
տուր։

ՊԱՊ 5

1 Անտէն սօկրա եէհուտիլէրին պայրամը օլուպ՝ Յի-
2 սուս Երուսաղէմ չըգաը, վէ Երուսաղէմտէ Գո-
յուն ֆոֆոսը գուրպինտէ 'իպրանիճէ ինթհեզդա
աէնիլէն պիր հաւուզ օլուպ՝ անըն պէշ էյվանը
3 վար իսի, Անլէրտէ քէօր վէ թօխալ վէ ա'ղսը
գուրուսմըշ օլան վէճք չօգ խաստալար սույուն
թահրիքինէ մունթազըր օլարագ եաթըյօրլար
4 իսի, Զիրա վագըթ վագըթ հաւուզա պիր մէլէք
էնիպ՝ սույու թահրիք էտեր իսի, իմոի սու թահ-
րիք օլունտըգտան սօկրա էն էվվէլ էնէն քիմսէ,
5 հէր նէ 'իլէթի վար իսէ, շիֆա պուլուր իսի, վէ
օրատա օթուզ սէքիզ սէնէտէն պէրու խաստա
6 օլան պիր ատէմ վար իսի, Յիսուս անը եաթմըշ
օլտըղը հալտէ կէօրիպ, չօգ զէմանտան պէրու
պէօյլէ օլտըղընը պիլմէքլէ, անա՝ Սըհհէթ պուլ-
7 մազ իսթէ՞ր սի սին՝ տէտի, Խաստա անա՝ Էֆէն-
տիմ, սու թահրիք օլունտըգտա պէնի հաւուզա
գօյաճագ ատէմիմ օլմատըղընտան, պէն կիթմէք-
տէ իքէն, պէնտէն էվվէլ պաշգասը էնէր՝ ճէվա-
8 պընը վէրտի, Յիսուս անա՝ Գալգ, եաթագընը
9 գալտըրըպ եիւրիւ՝ տէտի, Օլ ատէմ տաիսի տէր
հալ սըհհէթ պուլտու, վէ եաթագընը գալտըրըպ
10 եիւրիւտու. վէ օլ կիւնն սէպթ կիւնիւ իսի, Պու-
նուն իշիւն Եէհուտիլէր շիֆա պուլան քիմսէյէ՝
Սէպթ կիւնիւ տիր, սանա եաթագը գալտըրմագ
11 հէլալ տէյիլ տիր՝ տէտիլէր, Ո տաիսի անլէրէ՝ Պա-
նա շիֆա վէրէն քիմսէ քէնտիսի պանա՝ եաթա-
գընը գալտըրըպ եիւրիւ՝ տէտի ճէվապընը վէրտի,
12 Իմոի անա՝ Սանա, եաթագընը գալտըրըպ եիւ-
րիւ՝ տէյէն ատէմ քի՞մ տիր՝ տէյիւ սիւ՞ալ էթ-
13 տիլէր, Շիֆա պուլան քիմսէ իսէ, անըն քիմ իս-
տիյինի պիլմէդ իսի, գիրա Յիսուս օլ մահալտէ
իսաղընն չօգուլուղը սէպէպլիյլէ պիր թարաֆա չէքիլ-

14 միշ իսի, Պա'տէհու Յիսուս անը հէյքէլտէ պու-
լուպ, անա՝ Իշթէ սըհհէթ պուլտըն. արթըգ կիւ-
նահ իշլէմէ, օլմայա քի սանա տահա ֆէնա պիր
15 շէյ վագը՝ օլա՝ տէտի, Օլ ատէմ վարըպ եէհու-
տիլէրէ քէնտինէ շիֆա վէրէն Յիսուս իսիյինի
խապէր վէրտի.
16 Վէ պու սէպէպտէն եէհուտիլէր Յիսուսա թէ-
'ադտի էտիպ՝ պու շէյլէրի սէպթ կիւնիւնտէ էթ-
17 տիկի իշիւն գաթլինի արաթլար իսի, Ամմա Յի-
սուս անլէրէ ճէվապէն՝ Փէտէրիմ շիմտիյէտէք
18 իշլէյօր, պէն տահի իշլէյօրըմ՝ տէտի, Պու սէպէ-
պէ մէպնի եէհուտիլէր անըն գաթլինի տահա զի-
յադտ արաադըլար, գիրա սէպթի նագզ էյլէտիք-
տէն մա'տա՝ Ալլահ Փէտէրիմ տիր՝ տէյէրէք,
19 քէնտինի Ալլահա միւսավի գըլար իսի, Իմոի
Յիսուս անլէրէ ճէվապէն տէտի քի՝ Հագիգաթէն,
հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Փէտէրին պիր շէյ
էթտիյինի կէօրմէտիքճէ Օղուլ քէնտիլիյինտէն
պիր շէյ էտէմէզ, գիրա օ նէ էտէրսէ, Օղուլ տա-
20 խի հէման անը էտէր, Զիւնքի Փէտէր Օղլու սէ-
վէր վէ քէնտի էյլէտիյի շէյլէրին ճիւմլէսինի անա
կէօսթէրիր. վէ սիզլէն թէ'աճճիւպ էթմէնիզ իշիւն
անա պուննլարտան տահա պէօյիւք 'ամէլլէր կէօս-
21 թէրէճէք տիր, Զիրա Փէտէր էօլիւլէրի իգամէ
վէ իհեա էթտիյի միսիլիւ, Օղուլ տաիսի պէօյլէճէ
22 իսթէտիյի քիմսէլէրի իհեա էտէր, Զիրա Փէտէր
հիչ պիր քիմսէյի հիւքմ էթմէզ, ամմա պիւթիւն
23 հիւքմիւ Օղլա թէսլիմ էթմիշ տիր. Թա քի ճիւմ-
լէսի Փէտէրէ իհթիրամ էթտիքլէրի միսիլիւ, Օղ-
լա տաիսի իհթիրամ էտէլէր. Օղլա իհթիրամ էթ-
մէյէն՝ անը իրսալ էտէն Փէտէրէ իհթիրամ էթ-
24 մէմիշ օլուր, Հագիգաթէն, հագիգաթէն սիզէ
տէրիմ քի՝ Պէնիմ քէլամըմը տինլէյիպ, պէնի
իրսալ էտէնէ իման էտէն քիմսէ էպէտի հայաթա
մալիք օլուր, վէ մահքիւմիյէթէ տիւչար օլմազ,

ֆագաթ էօլիւմտէն հայաթա ինթիգալ էթմիշ
25 տիր։ Հագիգաթէն, հագիգաթէն սիզէ տէրիմ
քի՝ վագըթ կէլմյօր, վէ հալա հագըր տըր քի՝ էօ-
լու լէր Իպն Ուլլահըն սէտասընը իշլիտիպ՝ իշլիտէնլէր
26 տախի տիրիլէճէքլէր տիր։ Զիրա փէտէր քէնտի
զաթընտա հայաթա մալիք օլտուղը միսիլի, Օղլ
տախի պէօյլէճէ քէնտի զաթընտա հայաթա մա-
27 լիք օլմազը վէրմիշ տիր, վէ տէմ օղլու օլտուղը
իշլիւն, հիւքմ էթմէյէ տախի անա սէլահիյէթ վեր-
28 միշ տիր։ Պունա թէ՛աճճիւպ էթմէյինիզ. գիրա
վագըթ կէլմյօր քի գապուլտարտա օլանլարըն ճիւմ-
29 լէսի անլըն ալագընը իշլիտէճէքլէր, վէ խայր իշ-
լէյէնլէր հայաթ գըյամէթինէ, շէրը իշլէյէնլէր
խէ մահքիմիյէթ գըյամէթինէ չըգաճագլար տըր։
30 Պէն քէնտիլիյիմտէն պիր շէյ էտէմէմ. իշլիթտիյի-
մէ կէօրէ հիւքմ էտէրիմ. պէնիմ հիւքմիւմ տա-
խի հագգ տըր, գիրա քէնտի իրատէթիմի տէյիլ,
անճագ պէնի իրսալ էտէն [փէտէրին] իրատէթինի
31 արարըմ։ Էյէր պէն քէնտի հագգըմտա շէհատէթ
32 էտէրսէմ, շէհատէթիմ հագգ տէյիլ տիր։ Պէնիմ
հագգըմտա շէհատէթ էտէն՝ պաշգասը տըր։ Վէ
պէնիմ հագգըմտա էթտիյի շէհատէթ հագգ օլ-
33 տըղընը պիլէրիմ։ Սիզ Ցովհաննէսին հաբէրնա ա-
դէմլէր կէօնտէրտիղինիզ, օ տախի հագիգաթա շէ-
34 հատէթ էյլէտի։ Պէն իսէ ինսան թաբաֆընտան
շէհատէթ ալմամ, անճագ խէլաս օղուլմանըզ ի-
35 չիւն պու շէյլէրի սէօյլէյօրըմ։ Օ՝ եահնար վէ զի-
յատար չըրադ իտի, վէ սիզ պիր միւտտէթ անըն
36 զիյասընտա շատ օլմագ իսթէտինիզ։ Ամմա պէ-
նիմ՝ Ցովհաննէսին շէհատէթինտէն պէօյիւք շէ-
հատէթիմ վար, գիրա իթմամ էթմէք իւզրէ փէ-
տէրին պաննա վէրտիյի ՚ամէլլէրը, հէման պու իշլէ-
տիյիմ ՚ամէլլէրը՝ փէտէրին պէնի իրսալ էթտիյինէ
37 հագգըմտա շէհատէթ էտէր։ Վէ պէնի իրսալ է-
տէն փէտէր քէնտիյի տախի հագգըմտա շէհատէթ

էթմիշ տիր։ Սիզ հիչ պիր վագըթ անըն սէսինի
38 իշլիթմէտինիզ, վէ հէյ՚էթինի կէօրմէտինիզ։ Վէ
քէլամը տախի սիզտէ գա՚իմ տէյիլ տիր, չիւնքի
սիզ անըն իրսալ էթտիյի քիմսէյէ իման էթմէյօր-
39 սընըզ։ Փիթապլարը արաշտըրընըզ. գիրա անլէրլէ
էպէտի հայաթա մալիք օլուրըզ զանն էտէրսինիզ,
40 վէ պէնիմ իշլիւն շէհատէթ էտէն անլէր տիր։ Վէ
սիզ հայաթա մալիք օլմագ իշլիւն պանա կէլմէք
41 իսթէմէյօրսընըզ։ Ատէմլէրտէն ՚իզզէթ ալմամ։
42 Լաքին սիզի պիլդիրիմ քի տէրուննինիզտէ Ալլահ
43 մուհապպէթի եօգ տըր։ Պէն փէտէրին իամիյլէ
կէլտիմ, վէ պէնի գապուլ էթմէյօրսընըզ. էյէր
տիկէր պիր քիմսէ քէնտի իամիյլէ կէլիրսէ, անը
44 գապուլ էտէրսինիզ։ Սիզ պիրի պիրինիզտէն ՚իզ-
զէթ ալըպ՝ եալընըզ Ալլահտան կէլէն ՚իզզէթի ա-
րամազ իքէն, նա՞սըլ իման էտէ պիլիրսինիզ։
45 Փէտէրէ՝ սիզի պէն իթթիհամ էտէճէյիմ զանն
էթմէյինիզ. սիզի իթթիհամ էտէն վար տըր, օ
տա սիզին ի՚թիմատ էթտիյինիզ Մովսէս տիր։
46 Զիրա էյէր Մովսէսէ իննանմըշ օլսա իտինիզ, պա-
նա իննընըր իտինիզ. գիրա օ պէնիմ հագգըմտա
47 եազտը։ Ամմա անըն քիթապլարընա իննանմատը-
ղընըզ հալտէ, պէնիմ սէօզլէրիմէ նա՞սըլ իննա-
նաճագսընըզ։

ՊԱՊ 6

1 Անտէն սօնրա Ցիսուս Գալիլեա տէնիզի, եա՚նի
Տիբերիա փէնէզէնէն էօթէ թաբաֆընա ՚ազիմէթ
2 էտիպ, խասթալարտա կէօսթէրտիյի ՚ալամէթլէրի
կէօրտիւքլէրի իշլիւն, արտը սըրա չօգ խալգ կի-
3 տէր իտի։ Վէ Ցիսուս տաղա չըգըպ՝ շակիրտլէրի
4 իլէ պէրաբէր օրատա օթուրտու։ Եէհուտիլէրին
պասէք պայրամը տախի եագընն իտի։
5 Իմտի Ցիսուս նազար էտիպ՝ եանընա չօգ խալգ

կէլախիյինի կէօրտուքտէ, փիլիպպոսա՝ Պունլարըն
եէմէլէրի իչիւն նէ՞րէտէն էքմէք սաթըն ալա-
6 լըմ՝ տէտի։ Պունու տախի անը թէճրիպէ իչիւն
սէօյլէտի. գիրա քէնտիսի նէ էտէճէյինի պիլիր
7 իտի։ փիլիպպոս անա ճէվապէն՝ Պունլարըն հէր
պիրի աղ պիր չէյ եէմէսի իչիւն, իքի եիւզ տի-
8 նարլըգ էքմէք քիֆայէթ էթմէզ՝ տէտի։ Շակիրտ-
լէրինտէն պիրի՝ Սիմոն Պետրոսըն գարնտաշը Անդ-
9 րէաս անա տէտի քի, Պուրատա պէշ արփա է-
մէյի իլէ իքի պալըղը պուլունան պիր չօճուգ վար.
լաքին պու գատար քիշիյէ պունլար նէ՞ օլուր։
10 Ամմա Յիսուս՝ Ատէմլէրի օթուրտուրընըզ տէտի. վէ
օլ մահալտէ չօգ օթ պուլունուպ՝ օլ ատէմլէր
թատրիպէն պէշ պինգ քիշի օլարագ, օթուրտուրլար։
11 վէ Յիսուս էքմէքլէրի ալըպ՝ շիւքր էթտիքտէն
սօնգրա շակիրտլէրէ, վէ շակիրտլէր տախի օթու-
րանլարա թէվգի՝ էթտիլէր, պալըգլարտան տախի
12 իսթէտիքլէրի գատար վէրտիլէր։ վէ տօյտըգլա-
րընտա, շակիրտլէրինէ խիթապէն՝ Ֆազլա գալան
փարչալարը թօփլայընըզ, պիր չէյ ղայ՝ օլմասըն՝
13 տէմէսի իւզէրինէ, Անլէր տախի տէվշիրիպ՝ օլ
պէշ արփա էքմէյինտէն եէյէնլէրտէն արթան
փարչալարըլէ օն իքի քիւֆէ տօլտուրտուլար։
14 Վէ օլ ատէմլէր Յիսուսըն իղհար էթտիյի՝ ալա-
մէթի կէօրմէքլէ՝ Ճիլ հագիգէ ափէնեայա կէլէճէք
15 չօլ փէյղամպէրը պու՞ տը՞ր՝ տէտիլէր։ Յիսուս տա-
խի անլէրին կէլիպ՝ մէլէք էթմէք իչիւն քէնտինի
ճէպրէն կէօթիւրէճէքլէրինի պիլմէսիյլէ, թէքրար
16 եալընըզճա տաղա չէքիլտի։ Վէ ագշամ օլտըղ-
17 տա, շակիրտլէրի սահիլէ էնտիլէր։ վէ գէյըղա
կիրիպ՝ տէնիզին էօթէ թարաֆընա, կափառնա-
յումա կիտիյօրլար իտի։ Վէ գարանլըգ պասմըշ
օլուպ՝ Յիսուս տահա եանլարընա կէլմէմիշ իտի։
18 Տէնիզ տախի շիտատէթլէ պիր բիւզկեար եամէսին-
19 տէն գատարմագտա իտի։ Իմտի անլէր քիւրէք

չէքէրէք եէրմի պէշ վէ եա օթուզ օգ աթըմը
գատար կիթտիքլէրինտէ, Յիսուսը տէնիզին իւ-
զէրինտէ եիւրիյէրէք գէյըղըն եաընընա կէլիր
20 կէօրիպ՝ գօրգտըլար։ Ո տախի անլէրէ՝ պէն իմ,
21 գօրգմայընըզ՝ տէտի։ Ո զէման սէվինէրէք անը
գէյըղա ալտըլար. վէ տէր ՚ագատ գէյըգ կիտէ-
ճէքլէրի եէրէ վասըլ օլտու։
22 Էրթէսի կիւն տէնիզին էօթէ թարաֆընտա տու-
րան խալգ օրատա անըն չակիրտլէրինին պինմիշ
օլտըգլարը պիր գէյըգտան պաշգա օլմատըղընը,
վէ Յիսուսըն՝ չակիրտլէրի իլէ պէրապէր գէյըղա
կիրմէմիշլ, անճագ չակիրտլէրինին եալընըզ կիթ-
23 միշ օլտըգլարընը կէօրտիւքլէրինտէ, (Հալ պու
քի Թապպ չիւքր էթտիքտէն սօնգրա, էքմէք կէ-
տիքլէրի մահալէ եագընը Տիբերիատան պաշգա
24 գէյըգլար կէլտի։) Իմտի խալգ Յիսուսըն վէ չա-
կիրտլէրինին օրատա օլմատըղընը կէօրտիւքլէրին-
տէ, քէնտիլէրի տախի գէյըգլարա պինիպ՝ Յի-
25 սուսը արայարագ, կափառնայումա կէլտիլէր։ վէ
անը տէնիզին էօթէ թարաֆընտա պուլուպ՝ ա-
նա՝ եա մու՞ալլիմ, պու րայա նէ՞ վագըթ կէլտին՝
26 տէտիլէր։ Յիսուս անլէրէ ճէվապէն՝ Հագիգաթէն,
հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ ՚ալամէթլէր կէօր-
տիյինիւզ իչիւն տէյիլ, անճագ օլ էքմէքլէրտէն
27 եէյիպ տօյտըղընըզ իչիւն պէնի սրայօրսընըզ։ Ֆա-
նի օլան Թա՚ամա տէյիլ, անճագ Իսկն իւլ ինսանըն
սիզէ վէրէճէյի հայաթը էպէտիյէ իչիւն պագի
գալան Թա՚ամա սա՚յ էտինիզ, գիրա փէտէր Ալլահ
28 անը միւհրլէմիշ տիր՝ տէտի։ Ո զէման անա՝ Ալ-
լահընն ՚ամէլլէրինի իճրա էթմէք իչիւն նէ՞ էտէ-
29 լիմ՝ տէտիլէր։ Յիսուս անլէրէ ճէվապէն՝ Ալլահընն
՚ամէլի պու տը՞ր՝ քի անըն իրսալ էթտիյի քիմսէ-
30 յէ իման էտէսինիզ՝ տէտի։ Իմտի անա՝ եա սէն,
պիզիմ կէօրիւպ սանա իման էթմէմիզ իչիւն նէ՞ ՚ա-
31 լամէթ կէօսթէրիրսին. նէ՞ իչէրսին։ Էճտատըմըզ

պէրըվէտէ մէնէի եէտիլէր, նիթէքիմ՝ Անլէրէ
եէմէյէ սէմաաան էքմէք վէրտի՝ տէյիւ եաղըլմըշ
32 տըր՝ տէտիլէր։ Յիսուս տախի անլէրէ՝ Հագիգա-
գաթէն, հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ սէմաան
օլան էքմէյի սիզէ Մովսէս վէրմէտի, լաքին սէմա-
ան օլան հագիգի էքմէյի սիզէ փէտէրիմ վէրիր։
33 Զիրա Աւլահըն էքմէյի սէմաանն նազիլ օլուպ տիւն-
34 եայա հայաթ վէրէն տիր՝ տէտի։ Իմտի անա՝ ես
Բապպ, պիզէ պու էքմէյի տա՛իմա վէր՝ տէտիլէր։
35 Յիսուս տախի անլէրէ տէտի քի՝ Օլ հայաթ էք-
մէյի պէն իմ. պանա կէլէն ասլա աճըգմայաճագ,
վէ պանա իման էտէն ասլա սուսամայաճագ տըր։
36 Լաքին սիզէ տէտիմ քի՝ Պէնի հէմ կէօրտիւնտիւզ,
37 հէմ տէ իման էթմէյօրսընըզ։ Փէտէրին ճիւմլէ
պանա վէրտիյի պանա կէլիր։ վէ պանա կէլէնի
38 ասլա տըշարը աթմամ։ Զիրա քէնտի իրատէթիմի
տէյիլ, անճագ պէնի իրսալ էտէնին իրատէթինի
իճրա էթմէք իւզրէ սէմաանն նիւզուլ էթտիմ։
39 Վէ պէնի իրսալ էտէն փէտէրին իրատէթի պու
տըր քի՝ ճիւմլէ պանա վէրտիյինատէն հիչ պիրինի
զայ՝ էթմէյիպ, անճագ անը սօն կիւնտէ իհեա է-
40 տէյիմ։ Վէ պէնի իրսալ էտէնին իրատէթի պու
տըր քի՝ Օղլու կէօրիւպ անա իման էտէն հէր պիր
քիմսէ էպէտի հայաթա մալիք օլա, պէն տախի
անը սօն կիւնտէ իհեա էտէյիմ։
41 Պուննուն իւզէրինէ եէհուտիլէր՝ Սէմաանն էննէն
էքմէք պէն իմ՝ տէտիյի իչիւն անըն հագգընտա
42 սէօյլէնէրէք, Պու քիմսէ Յիսուս իպն ի Յովսէփ
տէյի՞լ մի, քի պիզ անըն փէտէրի իլէ վալիտէյինի
պիլիրիզ. պու հալտէ նա՞սըլ՝ Սէմաանն նիւզուլ
43 էթտիմ՝ տէյօր տէտիլէր։ Վէ Յիսուս անլէրէ ճէ-
վապէն տէտի քի՝ Արանըզտա սէօյլէնիյինիզ.
44 Պէնի իրսալ էտէն փէտէր անը չէքմէյինճէ՝ պիր
քիմսէ պանա կէլէմէզ, պէն տախի անը սօն կիւն-
45 տէ իհեա էտէճէյիմ։ Ճիւմլէսի Աւլահ թարաֆըն-

տան թա՛լիմ օլսընմըշ օլաճագլար՝ տէյիւ փէյ-
ղամպէրլէրտէ եազըլմըշ տըր. պուննա պինա՞էն
փէտէրտէն հէր իչիտիպ էօյրէնէն պանա կէլիր.
46 Տէյիլ քի պիր քիմսէ փէտէրի կէօրմիւշ տիր, իլլա
Աւլահ թարաֆընտան օլան զաթ փէտէրի կէօր-
47 միւշ տիր։ Հագիգաթէն, հագիգաթէն սիզէ տէ-
րիմ քի՝ Պանա իման էտէն էպէտի հայաթա մա-
48 լիք տիր։ Հայաթ էքմէյի պէն իմ։ (49) Էճտատը-
ընըզ պէրըվէտէ մէնէի եէյիպ վէֆաթ էթտիլէր։
50 Սէմաանն նազիլ օլան էքմէք պու տըր, քի ան-
51 տէն պիր քիմսէ եէյիպ տէ վէֆաթ էթմէյէ։ Սէ-
մաանն նիւզուլ էտիպ հայյ օլան էքմէք պէն իմ.
էյէր պիր քիմսէ պու էքմէքտէն եէրսէ, իլ էլ
էպէտ եաշայաճագ տըր, վէ պէնիմ վէրթճէյիմ
էքմէք տիւնեանընն հայաթը իչիւն վէրթճէյիմ թէ-
նիմ տիր։
52 Իմտի եէհուտիլէր՝ Պու սաէմ նա՞սըլ թէնինի
եէմէմիշ իչիւն վէրէ պիլիր տէյիւ՝ արալարընտա
53 մու՛արազա էթտիլէր։ Յիսուս տախի անլէրէ տէ-
տի քի՝ Հագիգաթէն, հագիգաթէն սիզէ տէրիմ
քի, էյէր Իպն իւլ Ինսանըն թէնինի եէմէզ, վէ
գանընը իչմէզսէնիզ, քէնտինիզտէ հայաթ օլմազ.
54 Պէնիմ թէնիմի եէյիպ գանըմը իչէն՝ էպէտի հա-
յաթա մալիք տիր, պէն տախի անը սօն կիւնտէ
55 իհեա էտէճէյիմ. Զիրա թէնիմ հագիգաթէն թա-
՛ամ տըր, վէ գանըմ հագիգաթէն չուրպ տըր.
56 Թէնիմի եէյիպ գանըմը իչէն՝ պէնտէ, պէն տախի
57 անտէ սաքին օլուրըմ. Հայյ օլան փէտէր պէնի
իրսալ էթտիյի, պէն տախի փէտէրին սէպէպիյլէ
հայաթտա օլարըմ միսիլլու, պէնի եէյէն տախի
58 պէնիմ սէպէպիմիլէ հայաթտա օլաճագ տըր. Սէ-
մաանն նազիլ օլան էքմէք պու տըր. էճտատը-
ընըզ մէնէի եէյիպ վէֆաթ էթտիքլէրի կիպի տէյիլ
տիր. պու էքմէյի եէյէն իլ էլ էպէտ հայաթտա
օլաճագ տըր.

59 Պու չէյլէրի կափառնայումառա թա'լիմ էտէրէք,
սինաղօգառա սէօյլէտի։
60 Վէ շակիրտլէրինառէն ՆիչԷլէրի պուննու իչի-
տիքլէրինառէ՝ Պու սէօզ աղըր տըր, պուննու քի՞մ
61 տինլեյէ պիլիր՝ տէտիլէր։ Վէ Ցիսուս շակիրտլէ-
րինէն պուննուն իւզէրինէ սէօյլէնառիքլէրինի քէն-
տի տէրուննինառէ պիլմէքլէ, անլէրէ խիթապէն՝ Սի-
62 մի պու շէյ սիւրչտուրի՞յօր մը։ Էյէր Իսկ իւլ
ինսանըն մուգատառէմա օլտըղը մահալէ չըգտըղընը
63 կէօրիւրսէնիզ։ . . Ինէա էտէն՝ Րուհ տըր,
հիչ պիր Ձա՞ւառէ էթմէզ. պէնիմ սիզէ սէօյլէտիյիմ
64 սէօզլէր րուհ մի հայաթ տըր։ Լաքին սիզառէն պա'-
զը ինանմայան քիմսէլէր վարը՞ըր՝ տէտի. չիւնքի
Ցիսուս ինանմայանլար քիմլէր օլտըղընը մի քէն-
տինի էլէ վէրմէք օլան քիմ իտիյինի իսպիտառէն
65 պիլիր իտի։ Վէ տաիի պուննուն իչինէ սիզ՝ հիչ
քիմսէ փէտէրիմ Թարաֆընառան քէնտինէ վէրիլ-
մէտիքճէ պառա կէլէմէզ՝ տէյիւ սէօյլէտիմ, տէտի։
66 Պուննուն իւզէրինէ շակիրտլէրինառէն ՆիչԷլէրի
կէրի չէքիլիպ՝ արթըգ առընը իլէ պէրապէր կէզ-
67 մէզլէր իտի։ Իսմի Ցիսուս օն իքիլէրէ՝ Սի՞զ տա-
68 իի մի կէթմէք իսթէրսինիզ՝ տէտի։ Սիմոն Պետ-
րոս առա ճէվապէն՝ Եա Բապպ, քիմէ՞ կիտէլիմ,
69 էպէտի հայաթ սէօզլէրի սէնառէ տիր։ Պիզ տաիի
իսան էտիպ, Իսկն Ուլահ [իւլ հայյ] Քրիստոս սէն
70 իսիյինի պիլտիք՝ տէտի։ Ցիսուս առընէրէ իսթա-
պէն՝ Պէն սիզ օն իքիլէրի ինթիխապ է՞թմէտիմ
71 մի. վէ սիղառէն պիրի Շէյթան տըր՝ տէտի։ Վէ
պուննու Սիմոն օղլու Իսկարիովտը Ցուդա հագ-
գընառա սէօյլէր իտի. գիրա պու քիմսէ օն իքի-
լէրառէն պիրի իքէն՝ առը էլէ վէրմէէք իտի։

ՊԱՊ 7

1 Վէ պու շէյլէրառէն սօնրա՝ Ցիսուս Գալիլեառա

կէզէր իտի. գիրա Եէհուտիլէր գաթլինէ գառա
էթտիքլէրի իչինէն, Եէհուտիյէտէ կէզմէք իսթէ-
մէզ իտի։
2 Վէ Եէհուտիլէրին խայմէ պայրառը եագըն օլ-
3 մաղլէ, Գարնառաշլարը առա՝ Շակիրտլէրինինին տա-
իի իշլէտիյին 'առէլէրի կէօրմէլէրի իչինէ պուրա-
4 տառ չըգըպ՝ Եէհուտիյէյէ կիթ. Զիրա հիչ պիր
քիմսէ քէնտիսի աշիքեար օլմազ իսթէր իքէն,
կինգինճէ պիր շէյ իշլէմէզ. էյէր պուննլար իշլէրսէն,
5 քէնտինի տիւնեայա իզհար էյլէ՝ տէտիլէր։ Զիրա
գարնառաշլարը պիլէ առա իսան էթմէզլէր իտի։
6 Վէ Ցիսուս առընէրէ տէտի քի՝ Պէնիմ վագթըմ
տահա կէլմէտի, Ֆագաթ սիզին վագթընըզ տա՛ի-
7 մա հազըր տըր։ Տիւնեա սիզէ պուղղ էտէմէզ,
առմնա պառա պուղղ էտէր. չիւնքի պէն առընը
հագգընառա 'առէլէրինին Ֆասիտ օլտըղընա չէհա-
8 տէթ էտէրիմ. Սիզ պու պայրառա չըգընըզ. պէն
պու պայրառա [տահա] չըգմամ. գիրա պէնիմ
9 վագթըմ տահա թէմամ օլմամըշ տըր։ Վէ առ-
լէրէ պու շէյլէրի սէօյլէյիպ՝ Գալիլեառա գալըր։
10 Առմնա գարնառաշլարը չըգըրգառան սօնրա, օ զէ-
մառն քէնտիսի տաիի աշիքեար օլմայարագ, կիզ-
լիճէ կիպի պայրառա չըգըր։
11 Եէհուտիլէր տաիի առը պայրառառա արայըպ՝
12 Նէ՞րէտէ տիր՝ տէրլէր իտի։ Վէ առընն հագգընառա
խալգըն արասընառա չօգ գիյլ ու գալ վագը՝ օլա-
րագ, պա'զըլարը՝ Սալիհ տիր՝ տէյիպ, տիկէրլէրի
տէ՝ Խայր, առճագ խալգը իզլալ էտիյօր՝ տէրլէր
13 իտի։ Առմնա Եէհուտիլէրին գօրգուսընառառ նառի
պիր քիմսէ 'առլէնէն առընն լագըրտըսընը էթմէզ
իտի։
14 Վէ արթըգ պայրառընն նըսֆը օլտըգառա, Ցի-
15 սուս հէյքէլէ չըգըպ՝ Թա'լիմ էտէր իտի։ Վէ Եէ-
հուտիլէր Թէ'աճճիպ էտէրէք՝ Պու քիմսէ Թա'-
լիմ օլուննուշ տէյիլ իքէն, քիթապլարը նա՞սըլ

16 պիւիը՝ սէտիլէը։ Յիսուս տախի անլէրէ ճէվա-
պէն՝ պէնիմ թա՛լիմիմ քէնտիմին տէյիլ, անճագ
17 պէնի իրսալ էտէնին տիր։ Էյէր պիր քիմսէ ա-
նըն իրատէթինի իճրա էթմէք իսթէրսէ, պու
թա՛լիմ Աւլահտա՛ն մը օլմըշընը, վէ եախօտ պէն
քէնտիկիմտէ՛ն մի սէօյլէտիյիմի պիլէճէք տիր։
18 Ֆէնտիկինտէն սէօյլէյէն քէնտի՛ իզզէթինի արար.
ամմա քէնտինի իրսալ էտէնին՝ իզզէթինի արա-
յան հագ տըը, վէ անտէ հագդընըշըդ եօգ տըը։
19 Մովսէս սիզ չէրի՛աթը վէրմէտի մի, վէ սիզտէն
հիչ քիմսէ չէրի՛աթը իճրա էթմէզ. նի՞չիւն գաթ-
20 լիմի արայօրընըզ՝ սէտիլ։ Խալգ տախի՝ Մէճնուն
սընը, սէնին գաթլինի քի՞մ արայօր՝ տէյիւ ճէվապ
21 վէրտիլէր։ Յիսուս անլէրէ ճէվապէն՝ Պիր իշ իշ-
լէտիմ վէ ճիւմլէնիզ թէ՛աճճիւպ էտիյօրսընըզ՝
22 Մովսէս սիզէ խիթանը վէրտի, (պու տախի Մով-
սէստէն տէյիլ տիր, անճագ էճտատտան տըը,)
վէ սիզ սէպէթ կիւնիւ ատէմ խիթան էտէրսինիզ։
23 Էյէր Մովսէսին չէրի՛աթը նագզ օլունմասընագ ի-
չիւն սէպէթ կիւնիւ ատէմ խիթան օլունուր իսէ,
սէպէթ կիւնիւ պիր ատէմէ քէամիլէն սըհհէթ վէր-
24 տիյիմ իչիւն պանա տարըլմ՚յօր մը սընըզ։ Սու-
բէթ ի զահիրէյէ կէօրէ հիւքմ էթմէյինիզ, ան-
ճագ ՚ատաալէթէ կէօրէ հիւքմ էյլէյինիզ՝ տէտի։
25 Օ զէման ներուսաղէմլիլէրտէն պա՛զըլարը տէր-
լէը իտի քի՝ Գաթլինի արատըգլարը պու տէյի՞լ
26 մի տիր, վէ իչթէ ՚ալէնէն սէօյլէյօր, վէ անա հիչ
պիր չէյ տէմէյօրլար։ ՚Ասէպա բի՞լտիլէր պունուն
հագիգաթէն Քրիստոս իտիյինի սահիհէն պիլտի-
27 լի՞ը մի։ Լաքին պիզ պունուն նէրէտէն օլտըղընը
պիլիրիզ։ Ամմա Քրիստոս կէլտիյի զէման՝ նէրէ-
տէն օլտըղընը քիմսէ պիլմէզ։
28 Վէ Յիսուս հէյքէլտէ թա՛լիմ էտէր իքէն, նի-
տա էտէրէք՝ Հէմ պէնի պիլիրսինիզ, վէ հէմ տէ
նէրէտէն օլտըղընը պիլիրսինիզ, վէ պէն քէնտի-

կիյիմտէն կէլմէտիմ, Ֆագաթ պէնի իրսալ էտէն
29 հագդ տըը, քի սիզ անը պիլմէզսինիզ։ Պէն անը
պիլիրիմ, զիրա պէն անտէն իմ, վէ հէմ պէնի օ
30 իրսալ էյլէտի՝ տէտի։ Պունուն իւզէրինէ անը
Թութմաղա գաստ էթտիլէր իսէ տէ, հիչ պիր
քիմսէ անա էլ ուզաթմասը, չիւնքի անըն վագ-
31 թը տահա կէլմէմիչ իտի, վէ խալգտան նիչէլէրի
անա իման էտիպ՝ Քրիստոս կէլտիյի զէման պու-
նուն իճրա էթտիյի մի՚ճիզաթտան զիյատէ՞ մի
էտէճէք՝ տէտիլէր։
32 Ֆէրիսիլէր խալգըն անըն հագդընտա պու մի-
սիլիւ գիյլ ու գալ էթտիյինի իշիտիպ՝ Ֆէրիսի-
լէր իլէ պաշ քահինլէր անը թութմագ իւզրէ
33 մէ՚մուրլար կէօնտէրտիլէր։ Վէ Յիսուս [անլէրէ՝]
Տահա պիր ազ միւտտէթ սիզին իլէ պէրապէր իմ.
34 անտէն սօնրա պէնի իրսալ էտէնէ կիտէրիմ։ Սիզ
պէնի արայըպ տա պուլամայաճագընըզ, վէ պէ-
նիմ պուլունմըղըմ եէրէ սիզ կէլէմէզսինիզ՝ տէ-
35 տի։ Պունուն իւզէրինէ նէհուտիլէր պիրի պիրի-
նէ՝ Պու նէ՞րէյէ կիտէճէք տիր քի սիզ քէնտինի
պուլամայաճաղըզ։ ՚Ասէպա Նուհանիլէր իչինէ
տաղըլմըշ օլանլարա կիտիպ տէ, Նուհանիլէրէ՞ մի
36 թա՛լիմ էտէճէք, պէնի արայըպ տա պուլամայա-
ճագընըզ, վէ պէնիմ պուլունմըղըմ եէրէ սիզ
կէլէմէզսինիզ, տէտիկի պու քէլամ նէ՞ տիր՝ տէ-
տիլէր։
37 Վէ պայրամըն սօն վէ պէօյուք կիւնիւնտէ Յի-
սուս տուրուպ նիտա էտէրէք՝ էյէր պիր քիմսէ
38 սուսամըշ իսէ, պանա կէլիպ իչսին։ Հէր քիմ քի
պանա իման էտէրսէ, քիթապընը պույուրտըղը
վէճհլէ, պաթնընտան տիրի սու ըրմագլարը ճէ-
39 րէյան էտէճէք տիր՝ տէտի։ Պունու տախի քէն-
տինէ իման էտէնլէրինի ալաճագլարը Րուհընը հագ-
դընտա սէօյլէտի. զիրա Յիսուս հէնուզ թա՛զիզ
օլունմատըղը իչիւն Րուհ իւլ Գուտս տահա վէրէլ-

40 Գլ տէյիլ իտի՝ Յաղգտան Նիյէլէրի պու սէօզիւ
իշիթտիքլէրինտէ՝ Ֆիլ հագիգէ պու օլ փէյղամ-
41 պէր տիր՝ տէտիլէր՝ Պաշգալարը՝ Պու Քրիստոս
տըր՝ տէտիլէր. ղայրիլէրի իսէ՝ Եա Քրիստոս Գա-
42 լիլեատան՞ մը կէլիր՝ Քրիստոս Դաւիթին նէսլին-
տէն մի Դաւիթին օլտըղը Բեթլեհէմ նամ քէօյ-
տէն կէլիր՝ տէյիւ քիթապ պույուրմա՞զ մը՝ տէ-
43 տիլէր՝ Պէօյլեճէ անըն հագգընտա խալգ պէյնինը-
44 տէ իսթիլտաֆ վուգու՝ պուլտու՝ Վէ անլէրտէն
պա՝զըսը անը ԹուԹմագ իսթէտիլէր իսէ տէ՝ հիչ
քիմսէ աննա էլ ուզաթմատը՝
45 Վէ մի՝մուրլար պաշ քեահինլէր իլէ Ֆէրիսիլէ-
րին եանընա կէլտիքլէրինտէ՝ անլէրէ՝ Նի՞չիւն
46 անը կէթիրմէտինիզ՝ տէտիլէր՝ Մի՝մուրլար ճէ-
վապէն՝ Պու աստմ կիշի ասլա պիր քիմսէ սէօյ-
47 լէմէմիշ տիր՝ տէտիլէր՝ Վէ պունուն իւզէրինէ
Ֆէրիսիլէր անլէրէ ճէվապէն՝ Սի՞զ տէ մի ալտան-
48 տընըզ՝ Ըն՝իսլէրտէն՝ եախօտ Ֆէրիսիլէրտէն պիր
49 քիմսէ աննա իման էթտի՞ մի՝ Ամմա չէրի՝աթը պիլ-
50 մէյէն պու խալգ մէլ՝ունն տըր՝ տէտիլէր՝ կէճէլէ-
յին անըն եանընա կէլմիշ օլան Նիկոդեմոս ան-
51 լէրտէն պիրի օլմադըղը՝ անլէրէ՝ Ադեթսիզ պիզիմ
չէրի՝աթըմըզ պիր ատամ էվվէլա տինլէյիպ նէ
էթտիյինի անլատմայընճա՝ հիւքմ էտի՞ր մի՝ տէտի
52 Պունա ճէվապէն՝ Սէ՞ն ատ մի Գալիլեատան սըն՝
թահգիգ էյլէ վէ պագ քի՝ Գալիլեատան փէյղամ-
53 պէր ղուհուր էթմէմիշ տիր՝ տէտիլէր՝ Վէ հէր
քէս քէնտի էվինէ կիթտի՝

ՊԱՊ 8

1 Վէ Յիսուս Ձէյթուն տաղընա կիթտի՝ (2) Վէ
սէհէր վագթընտա թէքրար հէյքէլէ կիտիպ՝ պիւ-
թիւն գավմ եանընա կէլմէքտէ օլարագ՝ օթու-
3 րուպ անլէրէ թա՝լիմ էտէր իտի՝ Վէ ՝իւլեմա իլէ

Ֆէրիսիլէր գինատա ԹուԹուլմըշ պիր գադը անըն
եանընա կէԹիրիպ՝ օրթատա տուրտուրտագ՝
4 Անա՝ Եա մու՝ալլիմ՝ պու գադը իրթիքապ ը
5 գինա Ֆի՝իլինտէ ԹուԹուլտու՝ Վէ Մովսէս չէրի-
՝աթտա պիզէ պէօյլէ քիմսէլէրին րէճմ օլունմա-
սընը էմր էթտի՝ սէն նէ՞ տէրսին՝ տէտիլէր՝
6 ԻթԹիհամընա ուէր վէ՝ուէ պուլմագ իւզրէ՝ անը
Թէճրիպէ իչիւն պունու սէօյլէտիլէր՝ լաքին Յի-
սուս էյիլիպ՝ փադրմաղըյլէ եէրէ եազը եազադ
7 իտի՝ Վէ անա մուսիրրանէ սիւ՝ալ էթմէյէլէրիյլէ՝
տօղրուլուպ անլէրէ՝ Սիզտէն հանկըսը պիկիւնահ
իսէ՝ անըն իւզէրինէ էվվէլա Թաշը օ աԹսըն՝ տէ-
8 տի՝ Վէ եինէ էյիլիպ եէրէ եազը եազադ իտի՝
9 Վէ պունու իշիթտիքլէրինտէ՝ ղամիրլէրինտէն
իլղամ օլունադրագ՝ իհԹիյարլարտան պաշլայըպ
էն սօղրագքիլէրէ վադրընճայատէք՝ պիրէր պիրէր
չըգադրլադը՝ Վէ Յիսուս եալընըզ գալադը՝ գադը տա-
10 իտի օրթատա տուրտույօր իտի՝ Վէ Յիսուս տօղրու-
լուպ գադրըտան պաշգա պիր քիմսէյի կէօրմէմէք-
լէ՝ անա՝ Էյ գադը՝ օլ տա՝վաճըլարընդ նէ՞րէտէ
տիր՝ հիչ պիրի ՝ալէյհինդէ հիւքմ էՊմէտի մի՝
11 տէտի՝ Ո տաԹի՝ Հիչ պիրի՝ Էֆէնտի՝ տէմէսիյլէ՝
Յիսուս անա՝ Պէն տաԹի ՝ալէյհինդէ հիւքմ էԹ-
մէմ. կիթ՝ տրթըզ կիւնահ իչլէմէ՝ տէտի՝
12 Վէ եինէ Յիսուս անլէրէ իսԹիապէն՝ Պէն տիւն-
եանընը նուրու իմ. պանա Թապի՝ օլան՝ զուլմէԹ-
տէ եիւրիւմէյիպ՝ անճագ հայաթ նուրընընա մալիք
13 օլաճագ տըր՝ տէտի՝ Ֆէրիսիլէր տաԹի անա՝ Սէն
քէնտի հագգընտա չէհատէթ էտէրսին՝ սէնին չէ-
14 հատէթին հագգ տէյիլ տիր՝ տէտիլէր՝ Յիսուս
անլէրէ ճէվապէն՝ Հէր նէ գադար պէն քէնտի
հագգընտա չէհատէթ էտէրսէմ տէ՝ չէհատէթիմ
հագգ տըր՝ գիրա նէրէտէն կէլտիյիմի վէ նէրէյէ
կիտէճէյիմի պիլմիրսիմ. սիզ իսէ նէրէտէն կէլտիյի-
15 մի՝ եա նէրէյէ կիտէճէյիմի պիլմէզսինիզ՝ Սիզ

ձիսամանիճէ հիւքմ էտէրսինիզ, պէն հիչ քիմսէյի
16 հիւքմ էթմէմ, վէ էյէր պէն հիւքմ էթսէմ տէ,
պէնիմ հիւքմիւմ հագգ տըր. գիրա եալընըզ
տէյիլ իմ, ամմա պէն վէ պէնի իրսալ էտէն փէ-
17 տէր ղէրմողէր էդ: Վէ իքի ատէմին շէհատէթի
հագգ օլտըղը շէրի'աթընըզտա տախի եազըլմըշ
18 տըր, պէն քէնտի հագգըմտա շէհատէթ էտէրիմ,
պէնի իրսալ էտէն փէտէր տախի պէնիմ հագ-
19 գըմտա շէհատէթ էտէր՝ տէտի: Օլ վագըթ անա՝
փէտէրինկ նէ՞րէտէ տիր՝ տէտիլէր. Ծիսուս՝ նէ
պէնի, նէ տէ փէտէրիմի պիլէրսինիզ. էյէր պէնի
պիլսէ իսինիզ, փէտէրիմի տախի պիլիր իսինիզ՝
տէյիւ ճէվապ վէրտի:
20 Իսմի Ծիսուս պու սէօզլէրի հէյքէլտէ թա'լիմ է-
տէր իքէն՝ խազինէտէ սէօյլէտի, վէ անը հիչ քիմսէ
թութմատը, գիրա վագըթ տահա կէլմէմիշ իսի:
21 Իսմի Ծիսուս թէքրար անլէրէ խիթապէն՝
պէն կիտէրիմ, վէ պէնի արայըղա տա կիւնահը-
նըզտա էօլէճէքսինիզ. պէնիմ կիտէճէյիմ եէրէ
22 սիզ կէլէմէզսինիզ՝ տէտի: Պուննուն իւզէրինէ եէ-
հուտիլէր՝ 'Աճէպա քէնտի քէնտինի էօլտիւրէ-
ճէ՞ք մի տիր քի՝ պէնիմ կիտէճէյիմ եէրէ սիզ
23 կէլէմէզսինիզ՝ տէյօր, տէտիլէր: Ո տախի անլէ-
րէ՝ Սիզ աշաղըտան սընըզ, պէն եօգարըտան իմ.
սիզ պու տիւնեատան սընըզ, պէն պու տիւնեա-
24 տան տէյիլ իմ: Պու էճլտէն սիզէ՝ կիւնահլարը-
նըզտա էօլէճէքսինիզ՝ տէտիմ. գիրա էյէր պէն
իսկիմէ ինանմազսանըզ, կիւնահլարընըզտա է-օ-
25 լէճէքսինիզ՝ տէտի: Պուննուն իւզէրինէ անա՝ Սէն
քի՞մ սին՝ տէտիլէր: Ծիսուս տախի անլէրէ տէտի
քի՝ էվվէլտէն պէրու հէման սիզէ սէօյլէտիկիմ
26 զաթ իմ: Սիզին հագգընըզտա սէօյլէմէյէ վէ
հիւքմ էթմէյէ չօգ շէյլէրիմ վար. լաքին պէնի
իրսալ էտէն հագգ տըր, վէ պէն տիւնեայա ան-
27 տէն իչիթտիկիմ շէյլէրի սէօյլէրիմ: Անլէր՝ քէն-

տիլէրինէ փէտէր հագգընտա սէօյլէտիկինի անկլա-
մատըլար:
28 Վէ Ծիսուս անլէրէ խիթապէն՝ Իպն իւլ ինսանը
ևիւքսէյէ գալտըրտըղընըզտա, պէն իսկիմի վէ
քէնտիլիկինտէն հիչ պիր շէյ էթմէյիպ՝ լաքին փէ-
տէրիմին պանա թա'լիմ էթտիկի իւզրէ պու շէյ-
29 լէրի սէօյլէտիկիմի պիլէճէքսինիզ: Վէ պէնի իր-
սալ էտէն պէնիմ իլէ պէրապէր տիր. փէտէր
պէնի եալընըզ պրագմատը, չիւնքի պէն տա՞իմա
անընըն րիզասը օլան շէյլէրի իճրա էտէրիմ՝ տէտի:
30 Պու շէյլէրի սէօյլէը իքէն՝ չօգ քիմսէլէր անա
31 իման էթտիլէր: Օլ վագըթ Ծիսուս քէնտինէ ի-
ման էտէն նէհուտիլէրէ խիթապէն՝ էյէր սիզ
պէնիմ քէլամըմտա գալըրսանըզ, ֆիլ հագիգէ
32 չակիրտլէրիմ օլուպ, Հագիգաթը պիլէճէքսինիզ,
հագիգաթ տախի սիզի ազատ էտէճէք տիր՝ տէ-
33 տի: Անա՝ Պիզ Աբրահամ զիւրիյէթի իզ, վէ հիչ
պիր վագըթ քիմսէյէ գունուզ էթմէտիք. սէն
նա՞սըլ Ազատ օլաճագսընըզ՝ տէյօրսըն, տէյիւ
34 ճէվապ վէրտիլէր: Ծիսուս անլէրէ ճէվապէն՝ Հա-
գիգաթէն, հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Հէր
քիմ կիւնահ իշլէրսէ, կիւնահընը գունուզ տըր:
35 Գունուզ տախի խանէտէ իլ էլ էպէտ պագի գալմա-
36 յըպ՝ օղունուզ իլ էլ էպէտ գալըր: Իսմի էյէր Օղունուզ
սիզի ազատ էտէրսէ, ֆիլ վագը՝ ազատ օլաճագ-
37 սընըզ: Աբրահամ զիւրիյէթի օլտըղընըզը պիլի-
րիմ. ամմա գաթիլիմի արայօրսընըզ, չիւնքի քէ-
38 լամըմ տէրուննինիզտէ եէր թութմայօր: Պէն փէ-
տէրիմին եանընտա կէօրտիւյիւմիւ սէօյլէրիմ, սիզ
տախի փէտէրինիզին եանընտա կէօրտիւյիւնիւզ
39 շէյլէրի եափարսընըզ՝ տէտի: Անա ճէվապէն՝ Պի-
զիմ փէտէրիմիզ Աբրահամ տըր՝ տէտիլէր. Ծի-
սուս անլէրէ տէտի քի, Աբրահամըն էվլատը օլսա
իսինիզ, Աբրահամըն 'ամէլլէրիյլէ 'ամիլ օլուր ի-
40 սինիզ: Ֆագաթ շիմտի պէնիմ, եա'նի Ալլահ

թարաֆընաան իչիթուխիմ հագիգաթը սիզէ սէօյ-
լէյէն պէր աստմին գաթլինէ արայօրսընըզ. Աբ-
41 րահամ պուննու եափմատը. Սիզ փէտէրինիզին
'ամէլէրիյլէ 'ամէլ էտէրսինիզ, իմտի անա՝ Պիզ
վէլէտ ի զինա տէյիլ իզ, պիզիմ պէր փէտէրիմիզ
42 վար, օ տա Ալլահ տըր՝ տէտիլէր. Յիսուս տախի
անլէրէ տէտի քի՝ էյէր Ալլահ փէտէրինիզ օլսա
իտի, պէնի սէվէր իտինիզ. Չիւնքի պէն Ալլահ-
տան խուրուճ էտիպ կէլտիմ. զէրա քէնտիկիմ-
տէն կէլմէտիմ, լաքին պէնի օ իրսալ էթտի,
43 Նի՞չիւն պէնիմ սէօզիւմիւ անլատմայօրսընըզ. չիւն-
44 քի պէնիմ քէլամըմը տինլէյէմէզսինիզ. Սիզ պա-
պանըզ Շէյթանտան սընըզ, վէ պապանըզըն չէհ-
վէթլէրինի ճի'իլէ կէթիրմէք իսթէրսինիզ. օ իսկ-
թիտատէն պէրու գաթիլ իտի, վէ հագիգաթտա
սէպաթ էթմէտի, զէրա անտէ հագիգաթ եօղ
տըր. եալան սէօյլէտիյի վագըթ քէնտի շէյլէրինի-
տէն սէօյլէր, զէրա եալանճը վէ եալան պապասը
45 տըր. Ամմա պէն հագիգաթը սէօյլէտիյիմ իչիւն
46 պանա ինանմազսընըզ. Սիզտէն քի՞մ իւզէրինտէ
կիւնահ իսպաթ էտէ պիլիր. վէ հագիգաթը սէօյ-
47 լէյօր իսէմ, Նի՞չիւն պանա ինանմազսընըզ. Ալ-
լահտան օլան՝ Ալլահըն քէլամլարընը տինլէր. սիզ
48 Ալլահտան օլմատըղընըզտան տինլէմէզսինիզ. Եհ-
հուտիլէր անա ճէվապէն՝ Սանա Սամաբիալը վէ
մէճնուն ատտիյիմիզ տօղրու տէյի՞լ մի՝ տէտիլէր.
49 Յիսուս ճէվապէն՝ պէն մէճնուն տէյիլ իմ, լաքին
փէտէրիմէ հիւրմէթ էտէրիմ, սիզ իսէ պէնի թահ-
50 գիր էտիյօրսընըզ. վէ պէն քէնտի 'իզզէթիմի
արամատ. ահը արայըպ հիւքմ էտէն վար տըր.
51 Հագիգաթէն, հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ էյէր
պէր քիմսէ պէնիմ քէլամըմը հըճղ էտէրսէ, իւ
52 էլ էպէտ էօլիւմ կէօրմէյէճէք տիր՝ տէտи. Օլ
վագըթ Եհհուտիլէր անա՝ Մէճնուն օլտըղընը
չիմտի պիլիրիզ. Աբրահամ վէ փէյղամպէրլէր վէ-

ֆաթ էթտիլէր, վէ սէն՝ էյէր պէր քիմսէ պէնիմ
քէլամըմը հըճղ էտէրսէ, իւ էլ էպէտ էօլիւմ
53 թաթմայաճագ՝ տէյօրսըն. Սէն վէճաթ էթմիշ
օլան փէտէրիմիզ Աբրահամտան պէօյի՞ք մի սին.
փէյղամպէրլէր տախի վէճաթ էթտիլէր. սէն քէն-
54 տինկի քի՞մ 'ատտ էտիյօրսըն՝ տէտիլէր. Յիսուս
ճէվապէն՝ էյէր պէն քէնտիմի թա'զիզ էտէրսէմ,
'իզզէթիմ պէր շէյ տէյիլ տիր. պէնի թա'զիզ է-
տէն՝ փէտէրիմ տիր, քի սիզ անըն հագգընտա՝
55 Ալլահըմըզ տըր՝ տէյօրսընըզ. վէ անը թանըմազ-
սընըզ. ամմա պէն անը պիլիրիմ, վէ՝ Անը պիլ-
մէմ՝ տէսէմ, սիզին կիպի եալանճը օլուրըմ.
լաքին անը պիլիրիմ վէ անըն քէլամընը հըճղ
56 էտէրիմ, փէտէրինիզ Աբրահամ պէնիմ կիւնիւմիւ
կէօրմէյէ արզու քէշ օլուպ՝ կէօրտիւ վէ մէսրուր
57 օլտու՝ տէտիլէր. վէ եէհուտիլէր անա՝ Տահա էլէ
եաշընտա տէյիլ իքէն, Աբրահամը տախի մի կէօր-
58 տիւն՝ տէտիլէր. Յիսուս անլէրէ՝ Հագիգաթէն,
հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Աբրահամ մէվ-
ճուտ օլմազտան ագտէմ պէն մէվճուտ իմ՝ տէ-
59 տի. Օլ վագըթ իւզէրինէ աթմագ իւզրէ թաշլար
գալտըրտылար. Յիսուս իսէ կիզլէնտի, վէ արա-
լարընտան կէչէրէք, հէյքէլտէն չըգըպ պէօյլէճէ
կիթտի.

ՊԱՊ 9

1 Վէ կէչէր իքէն, անատան տօղմա քէօր պէր ա-
2 տէմ կէօրտիւ. Շակիրտլէրի տախի անա՝ Եա մու-
'аллим, պունուն քէօր տօղմասընա քէնտինի՞ն մի,
հօգսա վալիտէյնինի՞ն մի կիւնահ իշլէմէսի անպէպ
3 օլտու՝ տէյէրէք սիւ'ал էթտիլէր. Յիսուս ճէվա-
պէն՝ Նէ անըն վէ Նէ տէ վալիտէյնինին կիւնահ
իշլէմէսի, Ճագաթ Ալլահըն իշլէրի անտէ պէյան
4 օլունմասը իչիւն օլտու. կիւնտիւզ օլտըգճա պէնի

իրաալ էտէնին իշլէրինի իշլէմէքլիյիմ լազըմ տըր,
կէճէ կէլիր՝ քի օ պէման պիր քիմսէ իշ իշլէյէմէզ։
5 Պէն տիւնեաատա պուլունտըգճա, տիւնեանըն նուս-
6 րու իմ՝ տէտի։ Պու շէյլէրի տէտիքտէ, եէրէ
թիւքիւրիւպ՝ թիւքրիւքլէ պայըրգ եափտը, վէ
պայըրըը քէօրիւն կէօզլէրի իւզէրինէ սիւրիւպ,
7 անա, կիթ՝ Սեղոլամ հավուզընտա (քի իրաալ
օլունմըշ տէմէք տիր) եըլդան՝ տէտի, օ տաիսի
կիտիպ եըլդանտը, վէ կէօրիւր օլտըղը հալտէ
8 կէլտի։ Պունուն իւզէրինէ գօնշըլտըը վէ անըն
քէօր իսիյինի էվվէլտէն կէօրէնլէր՝ Օլ օթուրուպ
9 տիւէննճիւիք էտէն պու տէյի՞լ մի՝ տէտիլէր։ Պա՛-
ղըլտըը՝ Պու տըր, վէ պա՛ղըլտըը՝ Անա պէնդէր՝
10 տէտիլէր։ քէնտիսի՝ Պէն իմ՝ տէտի։ Օլ վագըթ
անա՝ Սէնին կէօզլէրին նա՞սըլ աչըլտը՝ տէտիլէր։
11 Օ ճէվապ վէրիպ՝ Ցիսուս տէննիլէն պիր ատէմ
պայըրգ եափըպ կէօզլէրիմէ սիւրտիւ, վէ պանա՝
Սեղոլամ հավուզընա կիտիպ եըլդան՝ տէտի։ պէն
տաիսի կիտիպ եըլդանըղընտա կէօզլէրիմ կէօ-
12 րիւր օլտու՝ տէտի։ Անլէր տաիսի անա՝ Օլ ատէմ
նէ՞րէտէ տիր՝ տէտիլէր։ Պիլմէմ՝ տէտի։
13 Օլ մուգաատէմա քէօր օլանը ֆէրիսիլէրէ կէօ-
14 թիւրտիւլէր։ Ցիսուսըն պայըրըը եափըպ անըն
կէօզլէրինի աչտըղը զէման սէպէթ կիւնիւ իտի։
15 Վէ եինէ ֆէրիսիլէր՝ կէօզլէրինի նա՞սըլ աչըլտը՝
տէյիւ անա սիւ՛ալ էթտիլէր։ օ տաիսի անլէրէ՝
կէօզլէրիմէ պայըրգ գօտու, եըլդանտըմ տա կէօ-
16 րիւօրըմ՝ տէմէսի իւզէրինէ, ֆէրիսիլէրտէն պա՛-
ղըլտըը տէտիլէր քի՝ Պու ատէմ Ալլահտան տէյիլ
տիր, չիւնքի սէպէթ կիւնիւնէ րի՛այէթ էթմէզ։
պայգաալտըը՝ կիւնահքեար ատէմ պէօյլէ միւ՛ճի-
զէլէր նա՞սըլ իճրա էտէ պիլիր՝ տէտիլէր։ պէօյ-
17 լէճէ արաալարընտա իխթիլաֆ օլտու։ Թէքրար
քէօրէ՝ Սէնին կէօզլէրինի աչտըղընտան տօլայը
անըն հաղգընտա նէ՞ տէրսին՝ տէտիլէր։ օ տա-

18 խի՝ փէյղամպէր տիր՝ տէտի։ Լաքին եէհուտիլէր
կէօզլէրի աչըլանըն վալիտէյնինի չաղըրընճայա
գատար, անըն քէօր օլուպ տա կէօզլէրի աչըլտը-
19 ղընա ինանմայարագ, Անլէրէ սիւ՛ալ իլէ՝ Սիղին
օլ քէօր տօղտու տէտիյինիզ օղլընըզ պո՞ւ մը
20 տըր։ չիմտի եա նա՞սըլ կէօրիւյօր՝ տէտիլէր։ Ա-
նըն վալիտէյնի անլէրէ ճէվապէն՝ Պու պիզիմ օղ-
21 լըմըզ օլուպ՝ քէօր տօղտըղընը պիլիրիզ։ Ֆագաթ
չիմտի նա՛սըլ կէօրտիւյիւնիւ պիլմէյիզ։ եախօտ
անըն կէօզլէրինի՛ քի՛մ աչտըղընը պիզ պիլմէյիզ։
քէնտիսի պաւիղ տիր, անա սիւ՛ալ էտինիզ։ քէն-
տի հագգընտա քէնտիսի սէօյլէսին՝ տէտիլէր։
22 Անըն վալիտէյնի եէհուտիլէրտէն գօրգտըգլարը
իչիւն պէօյլէ սէօյլէտիլէր։ զիրա եէհուտիլէր՝ է-
յէր պիր քիմսէ անըն Ֆրիսատս օլտըղընը իգրար
էտէրսէ, ճէմա՛աթտան իխրաճ օլունմասը իչիւն
ագատմճէ պիլ իթթիֆագ գարար գըլմըշտար իտի։
23 Պու սէպէպտէն վալիտէյնի՝ Քէնտիսի պաւիղ տիր,
24 անա սիւ՛ալ էտինիզ՝ տէտիլէր։ Իմտի մու-
գաատէմա քէօր օլան ատէմի թէքրար չաղըրըպ,
անա՝ Աւլահա համտ էյլէ։ պիզ օլ ատէմին կիւ-
25 նահքեար իսիյինի պիլիրիզ՝ տէտիլէր։ Օ տաիսի
ճէվապ վէրիպ՝ կիւնահքեար օլուպ օլմասըղընը
պիլմէմ, պիր չէյ պիլիրիմ քի՝ պէն քէօր իսիմ,
26 չիմտի կէօրիւյօրըմ՝ տէտի։ Վէ եինէ անա խի-
թապէն՝ Սանա նէ՞ եափտը, կէօզլէրինի նա՞սըլ
27 աչտը՝ տէտիլէր։ Օ իսէ անլէրէ ճէվապէն՝ Սիզէ
չիմտի սէօյլէտիմ վէ իչիթմէտինիզ։ Նի՞չիւն թէք-
րար իչիթմէք իսթէյօրսընըզ։ ՚աճէպա սի՞զ տէ մի
28 անա չակիրտ օլմագ իսթէրսինիզ՝ տէտի։ Պունլար
անա չէթիմ էտիպ՝ Անըն չակիրտի սէն սին,
29 պիզ իսէ Մովսէսին չակիրտի իզ։ Պիզ Ալլահընը
Մովսէսէ սէօյլէտիյինի պիլիրիզ։ ամմա պունուն
30 նէրէտէն օլտըղընը պիլմէյիզ՝ տէտիլէր։ Օլ ատէմ
անլէրէ ճէվապէն՝ Պու ՚աճիպ պիր չէյ տիր։ օ

պէնիմ կէօզլէրիմի աչմըշ իքէն, սիզ անըն նէրէ-
31 տէն օլաըղընը պիլմէզսինիզ, վէ պիլիրսիզ քի՝ Ալ-
լահ կիւնահքեարլարը տինկլեմէզ, անճագ պիր
քիմսէ էհլ ի թագվա օլուպ տա անըն իրատէթի-
32 նի իճրա էտէրսէ, անը տինկլեր։ Պիր քիմսէնին
անատան տօղմա քէօրիւն կէօզլէրինի աչըղը
33 էզելտէն պէրու իշիտիլմէմի. էյէր պու քիմսէ
Ալլահտան օլմասա իսի, պիր շէյ էտէմէզ իսի՝
34 տէտի։ Անա ճէվապէն՝ Սէն քիւսկէն կիւնահլար-
տա տօղմուշ իքէն, սէ՞ն մի պիզէ թա՛լիմ էտեր-
սին՝ տէյէրէք՝ անը թարտ էթտիլեր։
35 Ցիսուս անը թարտ էթտիքլերինի իշիթմէքճէ,
անը պուլուպ՝ Սէն Իպն Ուլլահա իման էտէ՞ր մի
36 սին՝ տէտի։ Ո տախի ճէվապէն՝ էֆէնտի, քի՞մ
37 տիր քի անա իման էտէյիմ՝ տէտի։ Վէ Ցիսուս
անա՝ Հէմ անը կէօրտիւն, հէմ տէ սէնին իլէ
38 սէօյլէշէն օ տըր՝ տէտի։ Ո տախի՝ իման էտէ-
րիմ, եա Բապպ, տէյէրէք՝ անա սէճտէ էյլէտի։
39 Վէ Ցիսուս՝ պէն հիւքմ իշիւն պու տիւնեայա
կէլտիմ, քի կէօրմէյէնլէր կէօրէլեր, վէ կէօրէն-
40 լէր քէօր օլալար՝ տէտի։ Վէ եանընտա պուլու-
նան Փերիսիլէրտէն պա՛զըսը պու շէյլէրի իշիթ-
տիքլերինտէ, անա՝ Ա՛ճէպա պի՞զ տախի մի քէօր
41 իզ՝ տէտիլեր։ Ցիսուս անլերէ տէտի քի՝ էյէր
քէօր օլսա իսինիզ՝ կիւնահընըզ օլմազ իսի։ Ամ-
մա շիմտի՝ կէօրիւյօրըզ՝ տէրսինիզ, անըն իշիւն
կիւնահընըզ պագի տիր։

ՊԱՊ 10

1 Հապիգաթէն, հապիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Գօ-
յունլարըն աղըլընա գափուտան կիրմէյիպ տէ տի-
կէր մահալտէն կիրէն՝ խըրսըզ վէ հարամի տիր։
2 Ամմա գափուտան կիրէն՝ գօյունլարըն չօպանը
3 տըր։ Պունա տախի գափուճը աչար, վէ գօյունլար

անըն սէսինի տինկլեր։ Ո տախի քէնտի գօյունլա-
րընը իսմլէրիյլէ չաղըրըպ՝ անլերի տըշարը չըգա-
4 րըր։ Վէ քէնտի գօյունլարընը չըգարտըղը զէ-
ման՝ էօնլէրինճէ կիտիպ, գօյունլար տախի անըն
սէսինի թանըտըգլարը ճիհէթլէ, արտընճա կի-
5 տէրլեր։ Ամմա եապանճընըն արտընճա կիթմէ-
յիպ՝ անտէն գաչարլար։ Գիրա եապանճլարընը
սէսինի թանըմազլար։
6 Ցիսուս անլերէ պու թէմսիլի սէօյլէտի իսէ տէ,
անլեր քէնտիլերինէ սէօյլէտիյի շէյլերին նէ տէ-
7 մէ օլտըղընը ֆէհմ էթմէտիլեր։ Վէ Ցիսուս
թէքրար անլերէ՝ Հագիգաթէն, հագիգաթէն սի-
զէ տէրիմ քի՝ Գօյունլարընը գափուսը պէն իմ.
8 Պէնատէն էվվէլ կէլէնլերին ճիւմլէսի խըրսըզ վէ
հարամի տիրլեր։ Ամմա գօյունլար անլերի տինկ-
9 լեմէտիլեր։ Գափու պէն իմ. էյէր պիր քիմսէ
պէնատէն կիրէրսէ, խէլաս օլուր, վէ կիրիպ չը-
10 գարագ՝ մէր՛ա պուլուր։ Խըրսըզ չալմագ վէ էօլ-
տիւրմէք վէ թէլէֆ էթմէքտէն ղայրի պիր սէ-
պէպ իշիւն կէլմէզ։ Պէն հայաթա մալիք օլմալա-
րըր, հաթթա գիյատէսիյլէ մալիք օլմալարըր իշիւն
11 կէլտիմ, էյի չօպան պէն իմ. էյի չօպան գօյուն-
12 լարընի եօլընա ճանընը ֆէտա էտէր։ Լաքին գօ-
յունլար քէնտի մալի օլմայընչ չօպան օլմայան
պիր իճրէթլի քիմսէ գուրտըն կէլտիկինի կէօր-
տիւքտէ, գօյունլարը պրագըպ գաչար։ Գուրտ
13 տախի գօյունլարը գափըպ տաղըտըր։ Իճրէթլի
գաչար, չիւնքի իճրէթլի տիր, վէ գօյունլարը
14 վազիֆէ էտինմէզ։ Էյի չօպան պէն իմ, վէ պէ-
նիմքիլերի թանըրըմ, պէնիմքիլեր տախի պէնի
15 թանըրլար։ Փէտեր պէնի թանըտըղը միսիլիւ,
պէն տէ Փէտերի թանըրըմ, վէ գօյունլարըն եօ-
16 լընա ճանըմը ֆէտա էտէրիմ։ Վէ պէնիմ պու-
աղըլտան օլմայան պաշգա գօյունլարըմ վար տըր,
անլերի տախի կէթիրմէմ կէրէք տիր, վէ պէնիմ

աչսիմի տինկէյէճէքլէր, վէ պիր սիւրիւ իլէ պիր
17 չօպան օլաճագ տըր։ Թէքրար ալմագ իւզրէ ճա-
նըմը ֆէտա էթտիյիմ իչիւն՝ փէտէր պէնի սէվէր։
18 Անը պէնաէն քիմսէ ալմազ, ֆագաթ պէն քէն-
տինէյիմտէն ֆէտա էտէրիմ. անը ֆէտա էթմէյէ
գուտրէթիմ վար, վէ թէքրար ալմաղա գուտրէ-
թիմ վար։ պու էմրի փէտէրիմտէն ալտըմ՝ տէտի։
19 Վէ երինէ պու աչօզլէր աչպէպինտէն Եէհուտի-
20 լէր արասընտա իխթիլաֆ վագը՝ օլտու։ Վէ ան-
լէրտէն նիչէլէրի՝ Մէճնուն վէ տիվանէ տիր. անը
21 նի՞չիւն տինկէյօրսընըզ՝ տէրլէր իտի։ Տիկէրլէրի
իսէ՝ Պունլար մէճնուն աչօզլէրի տէյիլ տիր. ճինն
քէօրլէրին կէօզլէրինի աչմաղա մուգթէտիր մի
տիր՝ տէրլէր իտի։
22 Վէ Երուսաղէմտէ հէյէլէն Թագիս պայրամը
23 օլտու, վէ գըշ իտի։ Վէ Յիսուս հէյքէլտէ Սողո-
24 մոնըն էյվանընտա կէզէր իքէն, Եէհուտիլէր անը
իհաթէ էտէրէք տէտիլէր քի՝ ձանըմըզը նէ՞ վագ-
թա գատար մու'ալլագտա պրագըյօրսըն. էյէր
25 Ֆրիստոս սէն իսէն, պիզէ աչիքճարէ սէօյլէ։ Յի-
սուս անլէրէ ճէվապէն՝ Սիզէ սէօյլէտիմ, լաքին
ինանմայօրսընըզ. փէտէրիմին իսմիյլէ իճրա էյլէ-
տիյիմ 'ամէլլէր պէնիմ հագգընտա չէհատէթ է-
26 տէրլէր։ Լաքին սիզ ինանմազսընըզ. գիրա սիզէ
տէտիյիմ կիպի՝ պէնիմ գօյունլարըմտան տէյիլ
27 սինիզ։ Պէնիմ գօյունլարըմ աչսիմի տինկէր-
լէր, պէն տախի անլէրի Թանըրըմ, վէ պէնիմ
28 արտըմճա կէլիրլէր։ Վէ պէն անլէրէ էպէտի հա-
յաթ վէրիրիմ, վէ իլ էլ էպէտ հէլաք օլմայա-
ճագլար, վէ անլէրի պէնիմ էլիմտէն քիմսէ գափ-
29 մայաճագ տըր։ Անլէրէ պանա վէրդէն Փէտէրիմ
ճիւմլէտէն պէօյիւք տիր, վէ Փէտէրիմին էլինտէն
30 քիմսէ գափմազա գատար տէյիլ տիր։ Պէն վէ
Փէտէր պիր իզ՝ տէտի։
31 Օլ վագըթ Եէհուտիլէր անը Թաչլամագ իւզրէ

32 երինէ Թաչլար գալտըրտըլար։ Յիսուս անլէրէ ճէ-
վապէն՝ Սիզէ Փէտէրիմ Թարաֆընտան նիչէ էյի
'ամէլլէր կէօսթէրտիմ, անլէրին հա՞նկըսը իչիւն
33 պէնի Թաչլայօրսընըզ՝ տէտի։ Եէհուտիլէր անա
ճէվապ վէրիպ՝ Սէնի էյի 'ամէլ իչիւն տէյիլ, ան-
ճագ քիւֆր իչիւն, վէ սէն ինսան իքէն քէնտինի
Ալլահ մագամընա գօտրըղն իչիւն Թաչլարըզ՝
34 տէտիլէր։ Յիսուս անլէրէ ճէվապ վէրտի քի՝ Շէ-
րի'աթընըզտա՝ պէն, Սիզ իլահլար սընըզ՝ տէտիմ,
35 տէյիւ եազըլմըշ տէյի՞լ մի։ Էյէր Ալլահըն քէլա-
մընըն վարիտ օլտըղը քիմսէլէրէ իլահլար տէտի
36 իսէ, (վէ քիթապըն նէսխի մուհալ տըր,) Փէտէ-
րին Թագտիս էտիպ տիւնեայա իրսալ էյլէտիյի
զաթա՝ Իսպն Ուլլահ իմ՝ տէտիյի իչիւն սիզ՝ ֆիւֆր
37 էտիյօրսընը՝ տէ՞ր մի սինիզ։ Էյէր Փէտէրիմին 'ա-
մէլլէրինի իճրա էթմէզսէմ, պանա ինանմայընըզ։
38 Ամմա էյէր իճրա էտէրսէմ, պանա ինանմազսա-
նըզ՝ օլ 'ամէլլէրէ ինանընըզ, Թա քի՝ Փէտէր
պէնտէ, պէն տախի անտէ իտիյիմի ֆէհմ էտիպ՝
իման էտէսինիզ։
39 Պունուն իւզէրինէ Թէքրար անը Թութմագ
իսթէտիլէր իսէ տէ, էլլէրինտէն գուրթուլտու։
40 Վէ երինէ Յորդանանընը էօթէ Թարաֆընտա Յով-
հաննէսին մուգատտէմա վաֆթիզ էթտիյի մահա-
41 լէ կիտիպ օրատա իգամէթ էյլէտի։ Վէ նիչէ քիմ-
սելէր եանընա կէլիպ՝ Յիւ վագը' Յովհաննէս հիչ
պիր միւ'ճիզէ իճրա էթմէտի, լաքին Յովհաննէսին
պունուն հագգընտա ճիւմլէ սէօյլէտիյի հագգ ի-
42 միշ՝ տէտիլէր։ Վէ օրատա նիչէլէր անա իման
էթտիլէր։

ՊԱՊ 11

1 Վէ Մարիամ իլէ հէմշիրէսի Մարթանընը քէօյի-
բէթանիա եհաչէնտէն՝ Ղազարոս ձամընտա պիր

2 քիմնէ խասթա իտիւ վէ գարնտաշը Դ.ազարոս
խասթա օլան Մարիամ Բապպը խօշ ը՛ինհալը
եաղլէ մէսհ էտիպ՝ այադլարընը սաչլարըյլէ սիւ-
3 միշ օլան խաթուն իտիւ Իմոի հէմշիրէլէրի՝ ետ
Բապպ, էյթէ սէվմէյին քիմնէ խասթա տըր՝ տէ-
4 յիւ անա խապէր կէօնտէրտիլէր։ Վէ Յիսուս պու-
նու իշիթտիքտէ՝ Պու էօլիւմ խասթալըղը օլմա-
յըպ, անճագ Իպն Ուլլահ անըն վասըթասըյլէ
թէմճիտ օլունմագ իւզրէ, Ալլահըն մէճտի իշիւն
5 տիր՝ տէտի։ Վէ Յիսուս Մարթայը վէ հէմշիրէսի
6 իլէ Դ.ազարոսը սէվէր իտիւ։ Վէ անըն խասթա օլ-
տըղընը իշիթմէյինտէ՝ պուլունտուղը մահալտէ իքի
7 կիւն տահա մէքս էտիպ, Անտէն աօնկրա շակիրտլէ-
8 րինէ՝ ելինէ եէհուտէյէ կիտէլիմ՝ տէտի։ Շակիրտ-
լէրի անա՝ ետ Մու՛ալլիմ, եէհուտիլէր սէնի շիմ-
տի թաշլամաղա գաստ էտիյօրլար իտի, ելինէ օ-
9 րայա՞ մը կիտէրսին՝ տէտիլէր։ Յիսուս ճէվապէն՝
կիւնլիւն օն իքի սա՛աթը եօ՞ղ մը. էյէր պիր քիմ-
սէ կիւնտիւզ կէզէրսէ, սիւրչմէզ. զիրա պու
10 տիւնեանըն նուրըննը կէօրիւր։ Ամմա էյէր պիր
քիմնէ կէճէլէյին կէզէրսէ, սիւրչէր. զիրա քէն-
11 տինտէ նուր եօղ տըր՝ տէտի։ Պու շէյլէրի սէօյ-
լէտիքտէն սօնկրա անլէրէ՝ Տօսթըմըզ Դ.ազարոս
ույումըշ տըր, ամմա պէն անը ույանտըրմաղա
12 կիտիյօրում՝ տէտի։ Շակիրտլէրի տահի՝ ետ Բապպ,
13 էյէր ույումըշ իսէ, շիֆա պուլուր՝ տէտիլէր։ Լա-
քին Յիսուս վէֆաթը հագգընտա սէօյլէմիշ, ամ-
մա անլէր ույգու ույումասընտան պահս էտիյօր
14 ղաննընտա իտիլէր։ Օ զէման Յիսուս անլէրէ ա-
շիքհարէ օլարագ՝ Դ.ազարոս վէֆաթ էթմիշ տիր.
15 Վէ օրատա պուլունմատըղընա սէվինի իշիւն սէվի-
նիրիմ՝ քի իման էտէսինիզ. Ֆագաթ հանընա
16 կիտէլիմ՝ տէտի։ Իքիզ տէննիլէն Թովմաս ըէֆիգի
պուլունան շակիրտլէրէ՝ Պիզ տահի կիտիպ՝ անըն
իլէ պէրապէր վէֆաթ էտէլիմ՝ տէտի։

17 Վէ Յիսուս կէլտիքտէ, անը տէօրթ կիւնտէն
պէրու գապրտա հաթար պուլտուս։
18 Վէ Բեթանիա Երուսաղէմէ հագըն, եա՛նի
թագրիպէն օն պէշ օղ աթըմը մէսաֆէտէ օ-
19 լուպ, եէհուտիլէրտէն չօղ քիմնէլէր գարնտաշ-
լարընտան տօլայը թա՛զիյէ իշիւն Մարթա իլէ
20 Մարիամըն նէզտինէ կէլմիշլէր իտիւ։ Իմոի Մար-
թա՝ Յիսուս կէլիյօր՝ տէյիւ իշիթտիքտէ, անը
խութիպալէ չըգտը. Մարիամ իսէ խանէտէ օ-
21 թուրույօր իտիւ։ Օլ վագըթ Մարթա Յիսուսա՝
Ես Բապպ, էյէր սէն պուրատա օլսա իտին, գարն-
22 տաշըմ վէֆաթ էթմէզ իտի. Լաքին շիմտի պիլէ
Ալլահտան հէր նէ տիլէրսէն, Ալլահըն սանա վէ-
23 րէճէյինի պիլիրիմ՝ տէտիւ Յիսուս անա՝ Գարն-
24 տաշընկ գըյամ էտէճէք տիր՝ տէտիւ Մարթա ա-
նա՝ Պիլիրիմ քի սօն կիւնտէ, գըյամէթտէ գը-
25 յամ էտէճէք տիր՝ տէտիւ Յիսուս անա՝ Գըյա-
մէթ վէ հայաթ պէն իմ. պանա իման էտէն էօլ-
26 միշ օլսա պիլէ, հայաթտա օլաճագ տըր. Վէ հէր
հայաթտա օլուպ պանա իման էտէն՝ իլ էլ էպէտ
էօլմէյէճէք տիր. պունա իննանը՞ր մը սըն՝ տէտիւ
27 Անա՝ Պէլի, եա Բապպ, պէն էննին տիւնեայա
կէլէճէք օլան Քրիստոս իպն Ուլլահ իտիյինէ իման
28 էթտիմ՝ տէտիւ։ Վէ պու շէյլէրի սէօյլէտիքտէն
սօնկրա, կիտիպ հէմշիրէսի Մարիամը կիզլիճէ չա-
ղըրարագ՝ Մու՛ալլիմ կէլտի, վէ սէնի իսթէյօր՝
29 տէտիւ։ Մէրգումէ իշիթտիյի կիպի, չապուգ գալ-
30 գըպ անըն հանընա կէլտի։ Յիսուս իսէ տահա
քէօյէ կէլմէմիշ օլուպ՝ Մարթանըն քէնտինի իս-
31 թիգպալէ չըգտըղը մահալտէ իտի։ Խանէտէ Մա-
րիամ իլէ պէրապէր օլուպ՝ անա թա՛զիյէ էտէն
Եէհուտիլէր իսէ մէրգումէնին չապուգ գալգըպ
տըշարը չըգտըղընը կէօրտիւքլէրինտէ՝ Ազլամագ
իշիւն գապրա կիտիյօր՝ տէյէրէք, անըն արտը
32 սըրա կիթտիլէր։ Մարիամ տահի Յիսուսըն պու-

լուծնորդը մահալէ կէլիպ անը կէօրտիւքտէ, ա-
յագլարընա գափանարագ, անա՝ եա Բապպ, էյէր
սէն պուրատա օլսա իսին, գարնտաշըմ վէֆաթ
33 էթմէզ իսի՝ տէտի, վէ Յիսուս անըն աղլատըլը-
նը վէ պէրապէր կէլէն եէհուտիլէրին աղլատըգ-
լարընը կէօրտիւքտէ, տէրունինտէն ահ չէքիպ
34 միւղթարիպ օլարագ, Անը նէ՞րէյէ գոտընդզ՝ տէ-
35 տի, անա՝ էֆէնտի, կէլ տէ պագ՝ տէտիլէր։ Յի-
36 սուս աղլատը, Պունուն իւզէրինէ եէհուտիլէր՝
պագընդզ, անը նէ՝ տէրէճէ սէվդէր իսիզ՝ տէտիլէր։
37 Պա՛զլարը իսէ՝ Քէօրիւն կէօզլէրինի աչան պու
զաթ պունուն վէֆաթ էթմէմէսի իչիւն պիր շէյ
38 հափա՞սազ մը իսի՝ տէտիլէր։ Վէ Յիսուս հինէ
տէրունինտէն ահ չէքէրէք գապրա կէլտի. պու
տախի պիր մաղարա օլուպ՝ իւզէրինէ պիր թաշ
39 գօնուլմըշ իսի։ Յիսուս՝ Թաշը գալտըրընդզ՝ տէ-
տի. էօլմիւշ օլանըն հէմշիրէսի Մարթա անա՝ եա
Բապպ, չիմտիյէ գաատար թէ՛ածֆիւն էթմիշ տիր,
40 զիրա տէօրթ կիւնլիւք տիր՝ տէտի։ Յիսուս անա
խիթապէն, Սանա՝ էյէր իման էտէրսէն, Ալլահընը
ճէլալինի կէօրէճէքսին՝ տէ՞մէտիմ մի, տէտի։
41 Իսընի [էօլիւնիւն եաթտըղը եէրտէն] թաշը գալ-
տըրտըլար. Յիսուս տախի եօգարըյա նազար է-
տէրէք տէտի քի՝ էյ փէտէր, պէնի տինկէտիյին
42 իչիւն սանա շիւքր էտէրիմ, վէ պէնի տա՛իմա
տինկէտիյինի պէն պիլիր իսիմ. լաքին պէնի սէն
իբսալ էյլէտիյինէ ինանմալարը իչիւն, էթրաֆընմ-
43 տա տուրան խալգ սէպէպինտէն սէօյլէտիմ, վէ
պու շէյլէրի սէօյլէտիքտէն սօնրա, ճիւքսէք սես-
լէ՝ էյ Ղազարոս, տըշարը չընգ՝ տէյիւ նիտա էյ-
44 լէտի։ Վէ էօլմիւշ օլան՝ այագլարը իլէ էլլէրի
քէֆինէ պաղլը, վէ ճիւզիւ մէնտիլէ սարընմընդ
օլարագ չընգտը. Յիսուս անլէրէ՝ Պաղլարընը չէօ-
զիւպ պրագընդզ, կիթսին՝ տէտի։
45 Օ վէտան Մարիամըն նէզտինէ կէլէն եէհուտի-

լէրտէն նիչէլէրի [Յիսուսըն] էթտիյի շէյլէրի միւ-
46 շահէտտէ էթմէլէրիյէ անա իման էթտիլէր։ Ամմա
պա՛զլարը Փէրիսիլէրէ վարըպ՝ Յիսուսըն էթտի-
յի շէյլէրի անլէրէ նագլ էթտիլէր։
47 Պունուն իւզէրինէ պաշ քեահինլէր իլէ Փէրի-
սիլէր պիր մէճլիս ճէմ՛ էտիպ՝ Պիզ նէ՞ եափըյօ-
րըզ, զիրա պու ատէմ չօգ միւ՛ճիզէլէր իճրա է-
48 տիյօր։ Էյէր անը պէօյլէ պրագսագ՝ անա հէր
քէս իման էտէճէք, Րօմալըլար տախի կէլիպ՝ հէմ
եէրիմիզի վէ հէմ միլլէթիմիզի գալտըրաճագլար՝
49 տէտիլէր։ Վէ կայֆափա նամ քիմսէ՝ անլէրտէն
պիրի օլարագ՝ օլ սէնէտ քեահին ի ա՛զամ օլ-
տըղը հալտէ, անլէրէ՝ Սիզ հիչ պիր շէյ պիլմէզ-
50 սինիզ, վէ հէմ տախի պիւթիւն միլլէթին հէլաք
օլմամասը իչիւն գավմ եօլընա պիր ատէմին է՛օլ-
մէսի պիզէ ֆա՛իտէլի օլտըղընը տիւշինմէզսինիզ՝
51 տէտի։ Վէ պունու քենտիլիյինտէն սէօյլէմէտի։
Ֆագաթ օլ սէնէտ քեահին ի ա՛զամ օլտըղը
52 հալտէ, միլլէթ իչիւն Յիսուսըն է՛օլէճէյինի, վէ
եալընըզ օլ միլլէթ իչիւն տէյիլ, անճագ տաղըլ-
միշ օլան է՛վլատ Ուլլահը պիր եէրէ ճէմ՛ էթմէք
իչիւն է՛օլէճէյինէ վահիյլէ լխպար էյլէտի։
53 Վէ օլ կիւնտէն սօնրա անըն գաթլինէ մէշվէ-
54 րէթ էթտիլէր։ Պունուն իչիւն Յիսուս եէհուտի-
լէրին արատընտա արթըգ ՛ալէնէն կէզմէյիպ՝ օ-
րատան պէրրիյէյէ եագըն պիր մահալէ, եա՛նի
Եփրայիմ նամ շէհրէ վարըպ՝ շակիրտլէրի իլէ պէ-
րապէր օրատա իգամէթ էթտի։
55 Վէ եէհուտիլէրին պասէքի եագլաչմաղլէ օլ ճի-
վարտան չօգ քիմսէլէր քենտիլէրինի թաթհիր ի-
չիւն պասէքտէն էվվէլ Երուսաղէմէ չընգտըլար։
56 Վէ Յիսուսը արայարագ, հէյքէլտէ տուրուպ պի-
րի պիրինէ՝ Սիզէ նա՞սըլ կէօրիւնիւր, ՛աճէպա
57 պայրամա կէ՞լմէյէճէք մի՝ տէրլէր իտի, Վէ պաշ
քեահինլէր իլէ Փէրիսիլէր անը թութմագ իչիւն՝

Պիր քիմանէ էյէր անըն ներբէտէ օլտըղընը պիլիր-
սէ, խապէր վէրսին՝ տէյիւ էմր էթմիշլէր իտի։

ՊԱՊ 12

1 Վէ Յիսուս պասեքտէն ալթը կիւն էվվել Բե-
թանիայա, եա՛նի վէֆաթ էթմիշ օլուպ տա քէն-
տիսինին էօլիւլէրտէն իհեա էթտիյի Ղազարոսըն
2 պուլունտուղը մահալէ կէլտի։ Վէ անա օրատա
պիր ղյաֆէթ էթտիլէր, վէ Մարթա խըտմէթ
էտիպ՝ Ղազարոս տախի անըն իլէ պէրապէր սօֆ-
3 րատա օթուրանլարտան պիրի իտի։ Վէ Մարիամ
պիր լիթրա զի գըյմէթ խալիս նարտին եաղը ա-
լըպ՝ Յիսուսըն այագլարընա սիւրթտի, քէնտի
սաչլարըյլէ անըն այագլարընը սիլտի. խանէ տա-
4 խի եաղըն բո՛իհասըյլէ տօլտու։ Օլ վագըթ շա-
կիրտլէրինտէն պիրի, եա՛նի անը էլէ վէրէճէք
5 օլան Սիմոն օղլու Իսկարիովտը Յուդա, Պու եաղ
նի՞չիւն իւչ եիւզ տինարա սաթըլըպ Փուգարայա
6 վէրիլմէտի՞ տէտի։ Պունու տախի Փուգարայը
գայըրտըղը իչիւն տէյիլ, անճագ խըրսըզ օլուպ
վէ քէսէ քէնտինտէ պուլունարագ, իչինէ գո-
7 նուլանը թաշըտըղը իչիւն տէտի։ Պունուն իւզէ-
րինէ Յիսուս՝ Անը պրագ, տէֆն օլունճաղըմ
8 կիւն իչիւն սաղլամըշ *տըր։ Զիրա Փուգարա տա-
՛խա սիզին իլէ պէրապէր պուլունուպ, պէն տա-
՛խա սիզին իլէ պէրապէր տէյիլ իմ՝ տէտի։
9 Իտիի նէհուտիլէրտէն վաֆիր խալգ անըն օրա-
տա օլտըղընը տույմաղլէ, եալընըզ Յիսուս իչիւն
տէյիլ, անճագ էօլիւլէրտէն իհեա էթտիյի Ղազա-
10 րոսը տախի կէօրմէք իւզրէ կէլտիլէր։ Պաշ քեա-
հինլէր իսէ Ղազարոսըն տախի դաթլի իչիւն մէշ-
11 վէրէթ էթտիլէր։ Զիւնքի անըն սէպէպիյլէ նէ-

*Եոխտր՝ օլսուն

հուտիլէրտէն չօգ քիմսէլէր կիտիպ՝ Յիսուսա ի-
ման էտէրլէր իտի։
12 Էրթէսի կիւն պայրամ իչիւն կէլմիշ օլան պիր
չօգ խալգ Յիսուսըն Երուսաղէմէ կէլմէքտէ օլըր-
13 ղընը իշիթմէլէրիյլէ, խուրմա տալլարը ալարագ,
անը իսթիգպալէ չըգըպ՝ Ովսաննա, Բապպընը ի-
միյլէ կէլէն Իսրայէլին Մէլիսի միւպարէք օլսուն՝
14 տէյիւ նիտա էտէրլէր իտի։ Վէ Յիսուս պիր քիւ-
15 չիւք մէրքէպ պուլուպ՝ անա պինտի։ Նիթէքիմ՝
Էյ Սիօն գըզը, գօրգմա, իշթէ Մէլիսիկ մէրքէպ
սըփասընա պինմիշ օլարագ կէլիյօր՝ տէյիւ եա-
16 զըլմըշ տըր։ Լաքին անըն շակիրտլէրի պուննու
էվվէլա անլամատըլար իսէ տէ, Յիսուս թա՛զիզ
օլունտըգտան սօնկրա, օ զէման պու շէյլէրին ա-
նըն հագգընտա եազըլմըշ օլտըղընը, վէ քէնտի-
լէրինին պու շէյլէրի էթտիքլէրինի խաթըրլարը-
17 նա կէթիրտիլէր։ Վէ անըն իլէ պէրապէր պու-
լունան խալգ Ղազարոսը գապրտան չաղըրըպ էօ-
լիւլէրտէն իհեա էթտիյինէ շէհատէթ էտէրլէր
18 իտի։ Պու սէպէպտէն անըն պու մի՛ճիզէյի իմըր
էյլէմիշ իտիյինի իշիթմիշ օլմալարըյլէ, խալգ անը
19 իսթիգպալէ չըգտը։ Օլ վագըթ Փէրիսիլէր պիրի-
պիրինէ՝ Հիչ պիր Ֆա՛իտէ էթմէտիյինիզի կէօրմի՞-
յօր մը սընըզ։ Իշթէ ՚ալէմ արտը սըրա կիթտի՝
տէտիլէր։
20 Վէ պայրամտա սէճտէ գըլմաղա չըգանլար ա-
21 րասընտա պա՛զը Նունանիլէր վար իտի։ Պունլար
Գալիլեանըն Բեթսայիտա շէհրինտէն օլան Փիլիպ-
պոսըն եանընա կէլիպ, անա՝ Ի՛փէնտի, Յիսուսը
22 կէօրմէք իսթէրիզ՝ տէյիւ ըճա էթտիլէր։ Փիլիպ-
պոս կէլիպ Անդրէասա սէօյլէտի, վէ Անդրէաս
23 իլէ Փիլիպպոս տախի Յիսուսա սէօյլէտիլէր։ Վէ
Յիսուս անլէրէ ճէվապէն տէտի քի՝ Իպն իւլ ին-
24 սանըն թա՛զիզ օլունճաղը սա՛աթ կէլտի։ Հա-
գիգաթէն, հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Պուղ-

տայ տանէսի եէրէ տիւշիւպ էօլմէտիքճէ՝ եալը-
նըզ գալըը, ամմա էօլիւրսէ, չօգ մահսուլ վէրիր,
25 ֆէնտի ճանընը սէվէն՝ անը զայ՝ էտէճէք տիր,
վէ պու տիւննեատա քէնտի ճանընա պուղղ է-
տէն՝ անը էպէտի հայաթ իչիւն հընֆզ էտէ-
26 ճէք տիր, էյէր պիր քիմսէ պանա խըտմէթ է-
տէրսէ, արտընժա կէլսին, վէ պէն նէրէտէ իսէմ,
խըտմէթքեարըմ տախի օրատա օլաճագ տըր.
էյէր պիր քիմսէ պանա խըտմէթ էտէրսէ, փէտէր
27 անը միւշէրրէֆ գընլար։ Շիմտի ճանընմ միւզթա-
րիպ օլմուշ տըր, վէ նէ՞ տէյէյիմ. էյ փէտէր,
պէնի պու սա՛աթտան գուրթար. լաքին պու
28 սա՛աթա պուննուն իչիւն կէլտիմ։ էյ փէտէր,
քէնտի իսմինի թա՛զիզ էյլէ։ Օլ վագըթ սէմա-
տան՝ հէմ թա՛զիզ էյլէտիմ վէ հէմ տէ թա՛զիզ
29 էյլէյէճէյիմ՝ տէյիւ սէտա կէլտի։ Հազըր պուլու-
նուպ իչիտէն խալգ տախի՝ կէօք կիւրլէտի՝ տէ-
յիպ, պաշգալարը՝ Անա պիր մէլէք սէօյլէտի՝ տէ-
30 տիլէր։ Ցիսուս ճէվապէն՝ Պու սէտա պէնիմ ի-
31 չիւն տէյիլ, անճագ սիզին իչիւն կէլտի։ Շիմտի
պու տիւննեանընն հիւքմիւ օլույօր. չիմտի պու
32 տիւննեանընն բէ՞խսի խարիճէ աթըլաճագ տըր, վէ
պէն երտէն եիւքսէյէ գալտըրըլտըղընտա, ճիւմ-
33 լէյի քէնտիմէ չէքէճէյիմ՝ տէտի։ Վէ պուննու՝ նէ
տիւրլիւ էօլիւմլէ էօլէճէյինի իմա իչիւն սէօյլէտի։
34 Խալգ անա ճէվապէն՝ Պիզ շէրի՛աթտան՝ Քրիս-
տոսըն իլ էլ էպէտ պագի օլաճաղընը իչիթտիք,
վէ սէն նա՞սըլ՝ Իպն իւլ ինսան եիւքսէյէ գալ-
տըրըլմագ կէրէք տիր՝ տէրսին. պու Իպն իւլ ին-
35 սան քի՞մ տիր՝ տէտիլէր։ Ցիսուս անլէրէ՝ Տահա
պիր ազ վագըթ նուր սիզին իլէ տիր. նուր սիզ-
տէ պուլունտուգճա եիւրիւյիւնիւզ, օլմայա քի
ղուլմէթ սիզի իհաթէ էտէ. զիրա ղուլմէթտէ կէ-
36 զէն նէրէյէ կիթտիկինի պիլմէզ, նուր սիզտէ պու-
լունտուգճա նուրա իման էտինիզ, քի էհլ ի նուր

օլասընըզ՝ տէտի։ Ցիսուս պու չէյլէրի սէօյլէտիք-
տէն սօնրա, կիտիպ անլէրտէն կիզլէնտի։
37 Վէ հէր նէ գառար էօնլէրինտէ պու գառար
՚ալամէթլէր կէօսթէրմիշ իտի իսէ տէ, եինէ անա
38 իման էթմէզլէր իտի. Թա քի նասըլ փէյղամպէ-
րին՝ նա Բապպ, խատէրիմիզէ քի՞մ ինանտը, վէ
Բապպըն պաղուսը քիմ՞ աչիքեար օլտու՝ տէյիւ
39 սէօյլէտիլի քէլամ էթմամ օլունա։ Պուննուն իչիւն
40 իման էտէմէտիլէր, զիրա Նասըլ եինէ, Անլէրին
կէօզլէրինի քէօր վէ գալպլինի գաթը էթտի, օլ-
մայա քի կէօզլէրիլէ կէօրիւպ՝ գալպէն ֆէհմլէ
տէօնէլէր, պէն տախի անլէրէ շիֆա վէրէյիմ՝ տէ-
41 տի։ Անընն ճէլալինի կէօրիւպ հագգընտա խասպէր
42 վէրտիլի զէման Նասըլ պու չէյլէրի սէօյլէտի։ Պու
ճիւմլէ իլէ պէրապէր ըչ՛իսլէրտէն չօգ քիմսէլէր
անա իման էթտիլէր, անճագ ճէմա՛աթտան իխ-
րաճ օլունմամագ իչիւն, ֆէրիսիլէր սէպէպինտէն
43 իգրար էթմէզլէր իտի։ Զիրա ինսանընն ՚իզզէթինի
Ալլահընն ՚իզզէթինտէն զիյատէ սէվտիլէր։
44 Վէ Ցիսուս նիտա էտիպ տէտի քի՝ Պանա իման
էտէն՝ պանա տէյիլ, ամմա պէնի իրսալ էտէնէ
45 իման էթմիշ օլուր։ Վէ պէնի կէօրէն՝ պէնի իր-
46 սալ էտէնի կէօրմիւշ օլուր։ Պանա հէր իման է-
տէնին զուլմէթտէ գալմամասը իչիւն, պէն տիւն-
47 եայա նուր կէլտիմ։ Վէ էյէր պիր քիմսէ սէօզլէ-
րիմի իչիտիպ տէ հընֆզ էթմէզսէ, պէն անը հիւքմ
էթմէմ. զիրա տիւննեայը հիւքմ էթմէք իչիւն
տէյիլ, ամմա տիւննեայը խէլասա էթմէք իչիւն կէլ-
48 տիմ։ Պէնի թահգիր էտիպ՝ սէօզլէրիմի գապուլ
էթմէյէնի հիւքմ էտէն վար տըր. պէնիմ սէօյլէ-
տիյիմ քէլամ անը սօն կիւնտէ հիւքմ էտէճէք
49 տիր. Զիրա պէն քէնտիլիյիմտէն սէօյլէմէտիմ.
լաքին պէնի իրսալ էտէն Փէտէր նէ տէյէճէյիմի
վէ նէ սէօյլէյէճէյիմի պանա քէնտիսի էմր էյլէտի։
50 Պէն տախի անընն էմրինին եպէտի հայաթ օլտը-

ղընը պիլէրիմ. պուննուն իչիւն հէր նէ սէօյլէ-
սէմ, փէտէրին պաննա տէտիչի կիպի սէօյլէրիմ։

ՊԱՊ 13

1 Պասէք պայրամընտան էվվէլ, Յիսուս պու տիւն-
եատան փէտէրէ ինթիգալ էթմէք իչիւն քէնտի
սա՛աթընըն կէլմիչի պիլմէքլէ, տիւնեատա օ-
լան քէնտինինքիլէրի սէվմիշ օլարագ անլէրի նի-
հայէթէտէք սէվտի։
2 Վէ ախշամ թա՛ամը օլունճա, (Շէյթան հալա
Սիմոն օղլու Իսկարիովտլը Յուդանընը գալպինէ
3 անը էլէ վէրմէսինի իչգա էթմիշ օլարագ,) Յի-
սուս փէտէրին՝ հէր շէյի քէնտի էլլէրինէ թէսլիմ
էթտիչինի վէ Աллահտան կէլմիշ վէ Աллահա կիթ-
4 մէք իւզրէ օլորղընը պիլմէքլէ, Ախշամ թա՛ա-
մընտան գալգըպ՝ էլպիսէսինի պիր թարաֆա գո-
5 յարագ, պիր փէշկիր ալըպ գուշանտը։ Պա՛տէ-
հու լէյէնէ սու գօյուպ՝ շակիրտլէրին այագլարը-
նը եըյգամաղա, վէ գուշանմըշ օլորղը փէշկիրլէ
6 սիլմէյէ պաշլատը։ Իմոն Սիմոն Պետրոսա կէլ-
տիքտէ, օ անա՝ Եա Րապպի, պէնիմ այագլարըմը
7 սէ՞ն մի եըյգայաճագսըն՝ տէտի։ Յիսուս անա
ճէվապէն՝ պէնիմ էթտիչիմի սէն շիմտի պիլմէզ-
8 սին, ամմա սօնրա անլայաճագսըն՝ տէտի։ Պետ-
րոս անա՝ պէնիմ այագլարըմը էպէտէն եըյգա-
մայաճագսըն՝ տէտի. Յիսուս անա ճէվապէն՝ էյէր
սէնի եըյգամաղամսա, պէնիմ իլէ նասիպին եօգ
9 սըր՝ տէտի։ Սիմոն Պետրոս անա՝ Եա Րապպի,
եալընըզ այագլարըմը տէյիլ, ամմա էլլէրիմի վէ
10 պաշըմը տախի Էըյօ՝ տէտի։ Յիսուս անա՝ եըյ-
գանմըշ քիմսէ, այագլարընըն եըյգանմասընտան
ղայրի պիր շէյէ մուհթաճ տէյիլ տիր, չիւնքի
քիւլմէյէն փաք տըր. սիզ տախի փաք սընըզ, լա-
11 քին ճիւմլէնիզ տէյիլ՝ տէտի։ Զիրա քէնտինի էլէ

վէրմէճէք քիմսէյի պիլմիր իտի. անըն իչիւն՝ ճիւմ-
12 լէնիզ փաք տէյիլ սինիզ՝ տէտի։ Վէ անլէրին ա-
յագլարընը եըյգայըպ էլպիսէսինի պօղրտտան
սօնրա, եինէ սօֆրայա օթուրուպ անլէրէ տէտի
13 քի՝ Սիզէ նէ էթտիչիմի անլա՞յօր մը սընըզ։ Սիզ
պաննա՝ Մու՛ալլիմ վէ Րապպ թէսլիյէ էտէրսինիզ,
14 վէ էյի տէրսինիզ, զիրա էույէ իմ։ Իմոն պէն
Րապպ վէ Մու՛ալլիմինիզ օլորղըմ հալտէ՝ այագ-
լարընընըզը եըյգատմըմ իսէ, պիրի պիրինիզին ա-
15 յագլարընը եըյգամագ սիզէ կէրէք տիր։ Զիրա
սիզէ պիր էօրնէք վէրտիմ քի՝ սիզ տախի պէ-
16 նիմ սիզէ էյլէտիյիմ կիպի էյլէյէսինիզ։ Հագիգա-
թէն, հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Գուլ էֆէն-
տիսինատէն վէ իրսալ օլունան իրսալ էտէնտէն
17 պէօյիւք տէյիլ տիր։ Պունլարը պիլտիքտէն սօնր-
րա իճրա էյլէտիյինիզ հալտէ նէ՛ միւպարէք սի-
18 նիզ։ Ճիւմլէնիզին հագգընտա սէօյլէմէյօրըմ. պէն
ինթիխապ էթտիքլէրիմի պիլիրիմ. լաքին՝ Պէնիմ
իլէ էքմէք եէյէն էօքչէսինի իւզէրիմէ գալտըր-
տը՝ տէյիւ եազըլմըշ օլան քէլամ իթմամ օլու-
19 նա։ Վագը՝ օլմազտան էվվէլ շիմտի սիզէ սէօյլէ-
րիմ, թա քի վագը՝ օլորղը զէման պէն իտիյիմէ
20 ինանասընըզ։ Հագիգաթէն, հագիգաթէն սիզէ
տէրիմ քի՝ Պէնիմ իրսալ էտէճէյիմ քիմսէյի գա-
պուլ էտէն պէնի գապուլ էթմիշ օլուր, վէ պէ-
նի գապուլ էտէն՝ պէնի իրսալ էտէնի գապուլ
էթմիշ օլուր։
21 Յիսուս պու շէյլէրի սէօյլէտիքտէ, տէրունին-
տէն միւզթարիպ օլուպ շէհատէթ էտէրէք՝ Հա-
գիգաթէն, հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Սիզտէն
22 պիրի պէնի էլէ վէրճէք տիր՝ տէտի։ Պունուն
իւզէրինէ շակիրտլէր, քիմին հագգընտա սէօյլէ-
տիյինէ շիւպհէ էտէրէք, պիրի պիրինէ պագըյօր-
23 լար իտի։ Վէ շակիրտլէրինտէն Յիսուսըն սէվտիյի
24 քիմսէ Յիսուսըն ճանընտա օթուրույօր իտի։ Վէ

հագդընտա սէօյլէտիլի քիմնէնին քիմ իտիլինի
սիւ՛ալ էթսին տէյիւ Սիմոն Պետրոս անա իշա-
ըէթ էթտի, Ո տախի Յիսուսըն կէօքսիւնէ տա-
յանըպ անա՝ Եա Բապպ, քի՞մ տիր՝ տէտի, Յի-
սուս ճէվապէն՝ պէն լօգմայը պաթըրըպ քիմէ վէ-
րիրսէմ, օ տըր՝ տէտի. վէ լօգմայը պաթըրըպ՝
Սիմոն օղլու Իսկարիովտալը Յուդայա վէրտի, վէ
պու լօգմատան սօնկրա Շէյթան անըն տէրունինէ
կիրտի. Յիսուս տախի անա՝ Եափածաղընկը չա-
պուգ եափ՝ տէտի, Ամմա պուննու անա նիչինն
սէօյլէտիլինի սօֆրատա օթուրանլարըն հիչ պիրի
անկլամատը. Զիրա պա՛զըլարը՝ քէսէ Յուդատա
օլտըղը իչինն, Յիսուս անա՝ Պայրամնա պիզէ լա-
զըմ օլան չէյլէրի սաթըն ալ, եախօտ Ֆուգարա-
յա պիր չէյ վէր՝ տէյօր զանն էթտիլէր, Ո տախի
լօգմայը ալտըղը կիպի տըշարը չըգտը, վէ կէճէ
իտի,
Վէ օ չըգտըգտան սօնկրա, Յիսուս տէտի քի՝
Շիմտի իպն իւլ ինսան Թա՛զիզ օլունուպ՝ Ալլահ
տախի անտէ Թա՛զիզ օլունտու, Էյէր Ալլահ ան-
տէ Թա՛զիզ օլունտու իսէ, Ալլահ տախի անը
քէնտինտէ Թա՛զիզ էտիպ՝ Թէզ անը Թա՛զիզ էյ-
լէյճէք տիր, Էյ չօճուգլար, տահա պիր ազ վա-
գըթ սիզին իլէ իմ. պէնի արայաճագսընըզ, վէ
Եէհուտիլէրէ՝ պէնիմ կիթտիյիմ եէրէ սիզ կէլէ-
ժէզսինիզ՝ տէտիյիմ կիպի, շիմտի սիզէ տախի
սէօյլէրիմ, Սիզէ եէնի պիր էմր վէրիրիմ, քի
պիրի պիրինիզի սէվէսինիզ. պէն սիզի սէվտիյիմ
կիպի՝ սիզ տէ պիրի պիրինիզի սէվէսինիզ, Հէր
քէս պէնիմ շակիրտլէրիմ օլտըղընըզը պիրի պի-
րինիզէ օլան մուհապպէթինիզտէն անկլայաճագ-
տըր, Սիմոն Պետրոս անա՝ Եա Բապպ, նէ՞րէյէ
կիտիյօրսըն՝ տէտի, Յիսուս անա ճէվապէն՝ Պէ-
նիմ կիտիճէյիմ եէրէ սէն շիմտի արտըմճա կէլէ-
ժէզսին, ամմա սօնկրա արտըմճա կէլէճէքսին՝ տէ-

Պետրոս անա՝ Եա Բապպ, նի՞չիւն շիմտի սէ-
նինն արտընճա կէլէմէյիմ. սէնինն իչիւն ճանընմը ֆէ-
տա էտէրիմ՝ տէտի, Յիսուս անա ճէվապէն՝ Պէ-
նիմ իչիւն ճանընը՞մը ֆէտա էտէրսին. հագիգաթէն,
հագիգաթէն սանա տէրիմ քի՝ Պէնի սէն
իւչ քէրըէ ինքեար էթմէյինճէ, իսօրսա էօթմէյէ-
ճէք տիր՝ տէտի,

ՊԱՊ 14

Գալտինիզ միւղթարիպ օլմասըն. Ալլահա իման
էտինիզ, պանա տախի իման էտինիզ, փէտէրիմին
խանէսինտէ չօգ մէսքէնլէր վար տըր. օլմասա
իտի, սիզէ տէր իտիմ, Սիզէ եէր հազըրլամաղա
կիտիյօրըմ, վէ պէն կիտիպ սիզէ եէր հազըրլա-
տըղըմտա՝ եինէ կէլիպ սիզի քէնտի եանըմա ա-
լըրըմ, թա քի պէնիմ օլտըղըմ եէրտէ սիզ տա-
խի օլասընըզ, վէ սիզ նէրէյէ կիտէճէյիմի պիլիր-
սինիզ, վէ Թարիգի տախի պիլիրսինիզ՝ տէտի,
Թովմաս անա՝ Եա Բապպ, սէնին նէրէյէ կիտէ-
ճէյինի պիլմէյիզ, վէ Թարիգի պիլմէյէ նա՞սըլ
մուգթէտիր օլուրըզ՝ տէտի, Յիսուս անա՝ Թա-
րիգ վէ հագիգաթ վէ հայաթ պէն իմ. պէն վա-
սըթա օլմատըգճա, փէտէրէ քիմսէ կէլէմէյէ, է-
յէր պէնի Թանըսա իտինիզ, փէտէրիմի տախի
Թանըմըշ օլուր իտինիզ. վէ պուննտան պէօյլէ անը
Թանըրսընըզ, վէ անը կէօրտիւնիւզ՝ տէտի,
Փիլիպպոս անա՝ Եա Բապպ, փէտէրի պիզէ
կէօսթէր, վէ պիզէ քիֆայէթ էտէր՝ տէտի, Յի-
սուս անա տէտի քի՝ է՛յ Փիլիպպոս, պունճա միւա-
տէթ պէն սիզին իլէ իմ, վէ պէնի Թանը՞մատըն
մը. պէնի կէօրմիւշ օլան՝ փէտէրի կէօրմիւշ օ-
լուր, վէ սէն նա՞սըլ՝ Պիզէ փէտէրի կէօսթէր՝
տէյօրսըն, Ինանմա՞զ մը սըն քի՝ պէն փէտէրտէ
իմ, վէ փէտէր պէնտէ տիր. պէն սիզէ սէօյլէտի-

յիմ սէօզլէրի քէնտիլիյիմտէն սէօյլէմէյօրում,
ամմա պէնտէ թէմէքքիւն էտէն փէտէր քէնտի-
1 սի 'ամէլէրի իշլէյօր, Պաննա լինանընընըզ քի՝ պէն
փէտէրտէ իմ, փէտէր տահի պէնտէ տիր, վէ
իլլա հէմանն օլ 'ամէլէր իշիւն պաննա լինանընընըզ,
2 Հագիգաթէն, հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Պա-
ննա իման էտէն՝ պէնիմ իճրա էթտիյիմ 'ամէլէ-
րի քէնտիսի տահի իճրա էտիպ, անլէրտէն պէօ-
յիւիւնիւ պիլէ իճրա էտէճէք տիր. չիւնքի պէն
13 փէտէրիմէ կիտիյօրում, վէ պէնիմ իսմիմլէ հէր
նէ տիլէրսէնիզ, անը իճրա էտէրիմ, թահ քի փէ-
14 տէր Օղուլտա թահզիզ օլմունա, պէնիմ իսմիմլէ
էյէր պիր շէյ տիլէրսէնիզ, պէն իճրա էտէրիմ,
15 էյէր պէնի սէվէրսէնիզ, պէնիմ էմրլէրիմի հըճզ
16 էտինիզ, վէ պէն փէտէրտէն տիլէրիմ, օ տահի
իլ էլ էպէտ սիզին իլէ թէմէքքիւն էթմէք իւզրէ՝
17 սիզէ տիկէր պիր թէսէլլի էտիճի, նա'նէ հագի-
գաթ Րուհընը վէրճէք տիր. պուննու տահի
տիւնեա կէօրմէտիյի վէ թանընմատըզը էճլատէն
զապուլ էտէմէզ, ամմա սիզ անը թանըրսընըզ,
զիրա հանընընըզտա թէմէքքիւն էտէր, վէ տէրու-
18 նինիզտէ օլաճագ տըր. Սիզի հէթիմ պրագմամ,
19 սիզէ կէլիրիմ, Պիր աղ միւտաէթ սոնրա տիւնեա
պէնի արթընզ կէօրմէզ, ամմա սիզ պէնի կէօրիւր-
սիւնիւզ, չիւնքի պէն հայաթտա իմ, սիզ տահի
20 հայաթտա օլաճագսընըզ. Օլ կիւնտէ պէն փէտէ-
րիմտէ, վէ սիզ պէնտէ, պէն տահի սիզտէ օլտը-
21 ղընը անլայաճագսընըզ. Հէր քիմ քի էմրլէրիմ
քէնտիննտէ պուլունուպ՝ անլէրի հըճզ էտէրսէ,
պէնի սէվէն օ տըր. վէ պէնի սէվէն՝ փէտէրիմ
թաբաճընտան սէվինճէք տիր. պէն տահի անը
սէվիպ՝ քէնտիմի անա իզհար էտէճէյիմ.
22 Իսկարիովտալը օլմայան Յուդա անա՝ նա Բապպ,
նա՞սըլ օլուր քի՝ քէնտինի տիւնեայա իզհար էթ-
23 մէյիպ տէ, պիզէ իզհար էտէճէքսին՝ տէտի, Յի-

սուս անա ճէվապէն տէտի քի՝ էյէր պիր քիմսէ
պէնի սէվէրսէ, քէլամընմը հըճզ էտէր. փէտէրիմ
տահի անը սէվճէճէք տիր, վէ անա կէլիպ հա-
24 ննընտա թէմէքքիւն էտէճէյիզ, պէնի սէվմէյէն՝
քէլամընմը հըճզ էթմէզ, վէ իշթահիյինիզ քէլամ
պէնիմ տէյիլ, անճագ պէնի իրսալ էտէն փէտէ-
25 րին տիր. Ընանընըզտա պուլունուր իքէն՝ պու
26 շէյլէրի սիզէ սէօյլէտիմ, Լաքին թէսէլլի էտիճի,
հա'նի փէտէրին պէնիմ իսմիմլէ կէօնտէրճէյէք
Րուհ իւլ Գուտս սիզէ հէր շէյի թա'լիմ էտիպ՝
սիզէ սէօյլէտիյիմ ճիւմլէ շէյլէրի իխթիար էտէճէք
27 տիր. Սիզէ սէլամէթ պրագըրըմ, սիզէ պէնիմ
սէլամէթիմի վէրիրիմ. պէն սիզէ տիւնեանընն վէր-
տիյի կիպի վէրմէմ. գալպինիզ խավֆ ու իզթի-
28 րապտա օլմասըն. Պէն սիզէ խիթապէն՝ կիտէրիմ
վէ սիզէ կէլիրիմ՝ տէտիյիմ սէօզիւ իշիթտինիզ.
էյէր պէնի սէվսէ իտինիզ՝ փէտէրէ կիտիյօրում՝
[տէտիյիմ] իշիւն մէսրուր օլուր իտինիզ. զիրա
29 փէտէրիմ պէնտէն պէօյիւք տիր, վէ վագը՝ օլ-
տըղը զէման հնանասընընըզ տէյիւ, վուգու՝ պուլ-
30 մապտան էվվէլ սիզէ չիմտի սէօյլէտիմ. Սրթընզ
սիզին իլէ չօզ սէօյլէշմէմ. զիրա պու տիւնեանընն
րէ՛իսի կէլիյօր, վէ պէնտէ անընն հիչ պիր շէյի
31 հօզ տըր. Անճագ փէտէրի սէվտիյիմի, վէ փէտէ-
րին պաննա էմր էթտիյի կիպի իճրա էթտիյիմի
տիւնեա աճլայա. գալգընընզ, պուրատան կիտէլիմ.

ՊԱՊ 15

1 Պէն հագիգի ասմա իմ, վէ փէտէրիմ պաղպան
2 տըր. Պէնտէ մէյվէ վէրմէյէն հէր չըպուդը գալ-
տըրըր, վէ հէր մէյվէ վէրէնի տահա զիյատէ մէյ-
3 վէ վէրմէսի իշիւն փահքէր. Սիզէ սէօյլէտիյիմ
4 սէօզէ սիզ հալա փահ սընընզ. Պէնտէ գալընընզ,
պէն տահի սիզտէ խօշյընմ. չըպուդ ասմատա

գալմատըգճա, քէնտիկինուէն մէյվէ վերեմէդ,
քէզալիք սիզ տախ էյէր պէնտէ գալմազսանըզ՝
դէյվ վերեդըէնէդ, պէն ասմա իմ, սիզ չըպուգ-
լար սընըզ. հէր քիմ պէնտէ գալըր, պէն տախ
անտէ գալըրսամ, օ չօգ մէյվէ վերիր, զիրա պէն-
6 սիզ պիր չէյ եափամազսընըզ, էյէր պիր քիմսէ
պէնտէ գալմազսա, չըպուգ կիպի տըշարը աթը-
լըպ գուրուր. վէ անլերի տէվհիրիպ՝ աթէշէ ա-
7 թարլար, վէ եանար: էյէր պէնտէ գալըրսանըզ,
վէ սեօզլերիմ սիզտէ գալըրսա, իսթէհկինիզի
8 տիլէյճէքսինիզ, վէ սիզէ օլաճագ տըր, փէտե-
րիմ պուննունէ, եա'նի սիզին չօգ մէյվէ վերմէ-
նիզէ, թա'զիզ օլունուր, պէօյլէճէ պանա շա-
կիրտլեր օլաճագսընըզ:
9 փէտէր պէնի սէվմէյի կիպի, պէն տախ սիզի
10 սէվտիմ. պէնիմ մուհամպէթիմտէ գալընըզ, պէն
փէտէրիմին էմրլերինի հըֆզ էտիպ՝ անըն մու-
համպէթինտէ գալմադըմ միսիլիւ, սիզ տախ
էմրլերիմի հըֆզ էթմէյինիզ թագտիրտէ, մու-
11 համպէթիմտէ գալաճագսընըզ: Պէնիմ մէսէրէթ-
իմ սիզտէ գալմասը վէ սիզին մէսէրէթինիզ
միւքէմմէլ օլմասը իչիւն, պու չէյլերի սիզէ սէօյ-
12 լէտիմ: Պէնիմ էմրիմ պու տըր քի՝ պէն սիզի
սէվմէյիմ միսիլիւ պիրի պիրինիզի սէվէսինիզ:
13 Պիր ադէմին քէնտի տոսթլարընըն եօլընա ճանը-
նը ֆէտա էթմէսինտէն զէյադէ պիր քիմսէնէ
14 մուհամպէթ եօզ տըր: էյէր սիզէ էմր էթմէյիմ
չէյլերին ճիւմլէսինի իճրա էտէրսէնիզ, տոսթլա-
15 րըմ օլուրսընըզ: Արթըզ սիզէ գուլ թէմէյյէ
էթմէմ, զիրա գուլ էֆէնտիսինին նէ էթմէյինի
պիլմէզ. ամմա սիզէ տոսթ թէմէյյէ էթտիմ, զի-
րա Փէտէրիմտէն իշիթտիյիմ չէյլերին ճիւմլէսինի
16 սիզէ պիլտիրտիմ: Սիզ պէնի ինթիխապ էթմէ-
սինիզ, ածճագ պէն սիզի ինթիխապ էթտիմ, վէ
կիտիպ մէյվէ հուսուլէ կէթիրմէնիզ վէ մէյվէնիզ

պագի գալմասը իչիւն սիզի թա'եին էթտիմ. թա
քի պէնիմ իսմիմլէ փէտէրտէն հէր նէ տիլէյէճէք
17 օլուրսանըզ սիզէ վերէ: Սիզէ՝ պիրի պիրինիզի
սէվէսինիզ՝ տէյիւ պու չէյլերի էմր էտէրիմ:
18 Էյէր տիւնեա սիզէ պուղզ էտէրսէ, սիզտէն
էվվէլ պանա պուղզ էթտիյինի պիլմիչ օլունըզ:
19 Էյէր տիւնեատան օլսա իտինիզ, տիւնեա քէն-
տինին օլանը սէվէր իտի. լաքին սիզ տիւնեատան
օլմայըպ՝ անճագ պէն սիզի տիւնեատան ինթի-
խապ էթտիյիմ էճլտէն տիւնեա սիզէ պուղզ է-
20 տէր: Սիզէ՝ Գուլ էֆէնտիսինտէն պէօյիւք տէյիլ
միր՝ տէտիյիմ քէլամը տէր խաթըր էտինիզ.
պանա թէ'ատտի էթտիքլերի թագտիրտէ, սիզէ
տախ թէ'ատտի էտէրլեր. պէնիմ քէլամըմը
հըֆզ էթտիլեր իսէ, սիզին քէլամընըզը տախ
21 հըֆզ էտէրլեր: Լաքին պու չէյլերին ճիւմլէսինի,
պէնի իրսալ էտէնի պիլմէտիքլերինտէն, սիզէ
22 պէնիմ իսմիմ իչիւն էտէճէքլեր: Էյէր պէն կէ-
լիպ անլերէ սէօյլէմէմիշ օլսա իտիմ, կիւնահլարը
օլմազ իտի. ամմա չիմտի կիւնահլարը իչիւն պէ-
23 հանէլերի եօզ տըր: Պանա պուղզ էտէն՝ փէտէ-
24 րիմէ տախ պուղզ էտէր: Էյէր արալարընտա
պաշգա պիր քիմսէնին իճրա էթմէտիյի՝ ամէլլերի
էթմիշ օլմասա իտիմ, կիւնահլարը օլմազ իտի.
լաքին չիմտի հէմ կէօրտիւլէր վէ հէմ տախ պա-
25 նա վէ փէտէրիմէ պուղզ էթտիլեր: Ամմա չէրի-
՝աթլարընտա՝ Պանա պիրա սէպէպ պուղզ էթտի-
լեր՝ տէյիւ եազըլմըշ օլան քէլամ իթմամ օլուն-
26 մագ իչիւն պէօյլէ օլտու: Ֆագաթ փէտէր թարա-
ֆընտան պէնիմ իրսալ էտէճէյիմ թէսէլլի էտի-
ճի, եա'նի փէտէրտէն խուրուճ էտէն հագիգաթ
Րուհու կէլտիյի զէմանը, պէնիմ հագգընտա օ չէ-
27 հատէթ էտէճէք տըր: Վէ սիզ տախ չէհատէթ
էտէրսինիզ, զիրա իպթիտաատէն պէրու պէնիմ
իլէ պէրապէր սինիզ:

ՊԱՊ 16

1 Պու շէյլէրի սիզէ սէօյլէտիմ, քի սու-
2 նիզ, Սիզի ճէմա'աթտան իխրաճ էտէճէք-
պէլի, սիզի հէր գաթի էտէն քիմսէ՝ Ալլահա 'ի-
պատէթ 'արզ էտիյօրըմ՝ զանն էտէճէյի վազըթ
3 կէլիր, վէ պու շէյլէրի փէտէրի վէ պէնի թան-
4 մատըգլարը իչիւն էտէճէքլէր. լաքին վագթը
կէլմէյինատէ, պէնիմ անլէրի սիզէ սէօյլէտմէյիմի
թէզէքքիւր էթմէնիզ իչիւն պու շէյլէրի սիզէ
սէօյլէտիմ. ամմա սիզին իլէ պէրապէր պուլուն-
մըզըմ իչիւն պունլարը սիզէ իպթիտաատէն սէօյ-
լէմէտիմ.
5 Ֆագաթ շիմդի պէնի իրսալ էտէնէ կիտիյօրըմ.
վէ սիզատէն հիչ պիրի պանա՝ Նէ՞րէյէ կիտիյօրսուն՝
6 տէյիւ սիւ'ալ էթմիզ, Ֆագաթ պու շէյլէրի սիզէ
սէօյլէտմէյիմ իչիւն գալսինիզդի քէտէր տօլաու-
7 մըշ տըր, լաքին պէն սիզէ հագդը սէօյլէյօրըմ.
պէնիմ կիթմէմ սիզէ խայրուը տըր. զիրա պէն
կիթմէյինճէ՝ սիզէ Թէսէլլի էտիճի կէլմէզ, ամմա
8 կիթտիյիմ հալտէ, անը սիզէ կէօնտէրիրիմ. վէ
օ կէլտիյինատէ, տիւնեայը կիւնահ վէ սաղահ վէ
հիւքմ խուսուսլարընտա իլգամ էտէճէք տիր.
9 կիւնահ խուսուսընտա էլճո՞ էտիճէ՞ տէյ, չիւնքի
10 պանա իման էթմէզլէր. վէ սաղահ խուսուսընտա
էլճո՞ էտիճէ՞ տէյ, զիրա փէտէրիմէ կիտիյօրըմ,
11 վէ պէնի արթըգ կէօրմէզսինիզ. վէ հիւքմ խու-
սուսընտա էլճո՞ էտիճէ՞ տէյ, չիւնքի պու տիւն-
12 նանըն րէ՞իսի մահքիւմ օլմուշ տըր. Սիզէ սէօյ-
լէյէճէյիմ տահա չօգ շէյլէր վար, լաքին շիմդի
13 թէհամմիւլ էտէմէզսինիզ. Ամմա օլ հագիգաթ
Րուհու կէլտիյի զէմանտ, սիզի ճիւմլէ հագիգաթա
իրշատ էտէճէք տիր, զիրա քէնտիլիյինատէն սէօյ-
լէմէյէճէ՝ իչիթտիյի շէյլէրին ճիւմլէսինի սէօյլէյէ-
ճէք, վէ վուգու՝ պուլաճագ շէյլէրի սիզէ խապէր

14 վէրէճէք տիր. Ո պէնի թա'զիզ էտէճէք, չիւնքի
պէնիմքինատէն ալըպ՝ սիզէ խապէր վէրէճէք տիր.
15 Փէտէրիւն հէր նէսի վար իսէ՝ պէնիմ տիր. պու
սէպէպտէն՝ Պէնիմքինատէն ալըպ սիզէ խապէր վէ-
16 րէճէք տիր՝ տէտիմ. Պիր ազ միւտտէթ սօնրա
պէնի կէօրմէզսինիզ, վէ եիւնէ պիր ազ միւտտէթ
սօնրա պէնի կէօրէճէքսինիզ, զիրա պէն Փէտէրէ
կիտիյօրըմ.
17 Պուննուն իւզէրինէ շակիրտլէրինտէն պա'զըլարը
պիրի պիրինէ՝ Պու պիզէ՝ Պիր ազ միւտտէթ սօնրա պէնի կէօրմէզսինիզ, վէ եիւնէ պիր ազ միւտտէթ սօնրա պէնի կէօրէճէքսինիզ, վէ՝ Զիրա պէն Փէտէրէ կիտիյօրըմ՝ տէտիկի նէ՞ տիր՝ տէտիլէր.
18 'Ա՛ճէպա պու՝ Պիր ազ միւտտէթ՝ տէտիկի նէ՞ օլա.
19 Նէ սէօյլէտիյինի անկլամայօրըզ՝ տէտիլէր. վէ Ցհ-
սուս քէնտիսինէ սիւ'ալ էթմէկ իսթէտիքլէրինի պիլմէքլէ, անլարը տէտի քի՝ Պէնիմ՝ Պիր ազ միւտտէթ սօնրա պէնի կէօրմէզսինիզ, վէ եիւնէ պիր ազ միւտտէթ սօնրա պէնի կէօրէճէքսինիզ՝ տէտիկիմ հագգընտա՞ մը պիրի պիրինիզէ սիւ'ալ
20 էտիյօրսունուզ. Հագիգաթէն, հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Սիզ աղլայըպ Ֆիղան էտէճէքսինիզ, ամմա տիւնեա մէսրուր օլաճագ տըր. սիզ մահ-
ղուն օլաճագսընուզ, լաքին հիւզնիւնիւզ մէսէր-
21 րէթէ տէօնէճէք տիր. Պիր գարը տօղուրաճաղը զէման մահզուն օլուր, զիրա վագթը կէլմիշ տիր, լաքին չօճուղը տօղուրտըղը զէման, տիւնեայա տաէմ տօղաըղը իչիւն, արթըգ մէսէր-
22 րէթտէն տէրտինիզ խաթրընա կէթիրմէզ. Ֆիլ վագը՝ սիզ տոխտ չիմտի մահզուն սընուզ, լաքին սիզի թէքրար կէօրէճէյիմ. վէ գալսինիզ մէսրուր օլաճագ, վէ մէսէրրէթինիզի սիզտէն քիմսէ
23 րէք՝ էտէմէզ, վէ օլ կիւնտէ պէնտէն հիչ պիր շէյ րէճա էթմէյէճէքսինիզ. հագիգաթէն, հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Պէնիմ իսմիմլէ փէտէր-

տէն հէր նէ թալէպ էտէճէք օլուր իսկէնիզ, սիզէ
24 վէրէճէք տիր։ Շիմոխէտէք պէնիմ իամիմլէ պիր
շէյ թալէպ էթմէտինիզ. թալէպ էյլէյինիզ, ալա-
ճագընըզ, քի մէսէրըէթինիզ միւքէմմէլ օլա։
25 Պու շէյլէրի սիզէ թէմսիլլէրլէ սէօյլէտիմ. լաքին
սիզէ արթըզ թէմսիլլէրլէ սէօյլէմէյիմ՝ անճագ
փէտէր հագգընատ սիզէ աշիքեարէ իատպէր վէ-
26 րճէյիմ վագըթ կէլմյօր։ Օլ կիւնտէ պէնիմ իա-
միմլէ թալէպ էտէճէքսինիզ. վէ սիզէ՝ փէտէրէ
27 սիզին իչիւն րճա էտէճէյիմ՝ տէմէմ. Զիրա պէ-
նի սէվիպ՝ Աստուածաշունչ էթիյիմէ ինանա-
մըղընըզ իչիւն, փէտէր քէնտիսի սիզի սէվէր։
28 փէտէրտէն իուրուճ էտիպ տիւնեայա կէլտիմ,
եինէ տիւնեայը թէրքէյ փէտէրէ կիտիյօրըմ։
29 Շակիրտլէրի անա՝ Իէթէ շիմոի աշիքեարէ սէօյ-
30 լէյօրսըն, վէ հիչ թէմսիլ սէօյլէմէյօրսըն։ Շիմոի
պիզ՝ հէր պիր շէյի պիլտիյինիզի, վէ պիր փիսէնէին
ատա սիւ՛ալ էթմէքլիյինէ միւհթաճ օլմատըղընըզ
անլատըզ. պու սէպէպէ մէպնի Աստուածաշունչ իուր-
31 րուճ էթիյինէ ինանըյօրըզ՝ տէտիլէր։ Յիսուս
անլէրէ ճէվապէն տէտի +է՝ Շիմոի ինանըյօր մը
32 սընըզ, Իէթէ հէր պիրինիզ քէնտի մահալինէ տա-
ղըլարագ, պէնի եալընըզ պրատաճաղընըզ վա-
գըթ կէլմյօր, վէ հաթթա կէլմիչ տիր. Փագաթ
եալընըզ տէյիլ իմ, զիրա փէտէր պէնիմ իլէ պէ-
33 րապէր տիր։ Պէնտէ սէլամէթինիզ օլսուն տէյիւ.
պու շէյլէրի սիզէ սէօյլէտիմ. տիւնեայա մուզա-
յագանըզ օլաճագ, լաքին ճէսարէթլէնինիզ, պէն
տիւնեայա ղալմըպ օլտըմ,

ՊԱՊ 17

1 Յիսուս պու շէյլէրի սէօյլէտիքտէ, սէմայա տօղ-
րու նազար էտէրէք տէտի քի՝ Ի՛յ փէտէր, սա-
՛աթ կէլմիչ տիր. Օղլընկը թա՛զիպ էյլէ, թա քի

2 Օղլընկ տախի սէնի թա՛զիպ էյլէյէ։ Նէթէքիմ ան-
ճիւմլէ պէշէր իւզէրինէ հիւքիւմէթ վէրտին, թա
քի անա վէրտիյին ճիւմլէ քիմսէլէրէ էպէտի հա-
3 յաթ վէրէ։ Վէ էպէտի հայաթ սէն եալընըզ
հագգ Աստուածը վէ իրսալ էյլէտիյին Յիսուս Քրիս-
4 տոսը պիլմէք տիր։ Պէն սէնի եէր իւզէրինտէ
թա՛զիպ էյլէտիմ. իճրա էթմէք իչիւն պանա վէր-
5 տիյին իշի թէմամ էյլէտիմ։ Վէ շիմոի, էյ փէ-
տէր, տիւնեա մէվճուտ օլմազտան էվվէլ սէնին
նէզտինտէ մալիք օլտըղըմ 'իզհէթլէ սէն պէնի
6 նէզտինտէ թա՛զիպ էյլէ։ Սէնին իամինի տիւնեա-
տան պանա վէրտիյին ատէմլէրէ պէյան էյլէտիմ.
անլէր սէնին իտիլէր, անլէրի պանա վէրտին. վէ
7 սէնին քէլամընը հըֆզ էյլէտիլէր։ Պանա վէրտի-
յին շէյլէրին ճիւմլէսինին սէնին թարաֆընտան
8 օլտըղընը շիմոի պիլտիլէր։ Զիրա պանա վէրտիյին
քէլամլարը անլէրէ վէրտիմ, անլէր տախի գա-
պուլ էտէրէք, սէնտէն իուրուճ էթիյիմի սա-
հիհէն պիլիպ՝ պէնի սէն իրսալ էթտիյինէ ինան-
9 տըլար։ Պէն անլէր իչիւն րճա էտէրիմ. տիւնեա
իչիւն տէյիլ, անճագ պանա վէրտիյին քիմսէլէր
իչիւն րճա էտէրիմ, զիրա անլէր սէնին տիրլէր։
10 Վէ պէնիմքիլլէրին քէաֆֆէսի սէնին, վէ սէնին-
քիլէրին քէաֆֆէսի պէնիմ տիր, պէն տախի ան-
11 լէրտէ թա՛զիպ օլունտըմ։ Վէ արթըզ տիւնեա-
տա տէյիլ իմ, վէ պունլար տիւնեատա օլուպ՝
պէն տախի սանա կէլմյօրըմ. էյ Գուտտուս փէ-
տէր, պանա վէրտիյին քիմսէլէրի սէնին իամինէ
հըֆզ էյլէ, թա քի պիզիմ կիպի պիր օլալար։
12 Տիւնեատա անլէր իլէ պէրապէր պուլունտըգճա,
անլէրի սէնին իամինէ հըֆզ էտէր իտիմ. պանա
վէրտիյին քիմսէլէրի հըֆզ էյլէտիմ վէ անլէրտէն,
իսկն ի հէլաքտան մա՛տա, հիչ պիրի հէլաք օլմա-
13 տը, թա քի քիթապ իթմամ օլունսա։ Ամմա շիմ-
տի սանա կէլմյօրըմ, վէ պու շէյլէրի տիւնեատա

սէօյլէրիմ, քի պէնիմ մէսէրլէթիմի քէնտիլէրին-
4 տէ միւքէմմէլ պուլալար։ Պէն անլէրէ սէնին քէ-
լամընը վէրտիմ, վէ պէն տիւնեատան օլմատը-
ղըմ միսիլիւ՝ անլէր տախի տիւնեատան օլմա-
տըգլաբընատան, տիւնեա անլէրէ պուղղ էթտի։
5 Անլէրի տիւնեատան գալտըրմանկը տէյիլ, անճագ
անլէրի չէրիրտէն հըֆզ էթմէնկի ըչճա էտէրիմ։
16 Պէն տիւնեատան օլմատըղըմ միսիլիւ՝ անլէր
17 տախի տիւնեատան տէյիլ տիրլէր։ Անլէրի հագի-
գաթընկէ թագտիս էյլէ. սէնին քէլամընն հագի-
18 գաթ տըր։ Սէն պէնի տիւնեայա իրսալ էթտիյին
կիպի, պէն տախի անլէրի տիւնեայա իրսալ էթ-
19 տիմ։ Վէ պէն քէնտիմի անլէր իչիւն թագտիս
էտէրիմ, քի անլէր տախի հագիգաթ վասըթա-
20 սըյլէ թագտիս օլունալար։ Վէ եալընըզ անլէր
իչիւն տէյիլ, անճագ անլէրին քէլամըյլէ պանա
իման էտէճէք օլանլար իչիւն տախի ըչճա էտէ-
21 րիմ, ֆի ճիւմլէսի պիր օլալար. սէն, էյ փէտէր,
պէնատ վէ պէն սէնատ օլտըղըմ միսիլիւ, անլէր
տախի պիզատ պիր օլալար. Թա քի պէնի սէն իր-
22 սալ էյլէտիյինկէ տիւնեա ինանա։ Պանա վէրտիյին
'իզզէթի անլէրէ վէրտիմ, քի պիզիմ պիր օլտըղը-
23 մըզ կիպի անլէր տախի պիր օլալար։ Պէն անլէր-
ատ վէ սէն պէնատ, քի պիր օլմագլըգտա քեա-
միլ օլալար, վէ պէնի սէն իրսալ էթտիյինկէ, վէ
պէնի սէվտիյին միսիլիւ անլէրի տախի սէվտիյինկի
24 տիւնեա անկլայա։ Էյ փէտէր, պանա վէրտիյին
քիմսէլէրին տախի՝ պուլունտըղըմ եէրատ պէնիմ
իլէ պէրապէր օլմալարընը իսթէրիմ, Թա քի
պանա վէրտիյին ճէլալիմի միւշահէտատ էտէլէր.
զիրա պէնի տիւնեաանըն թէ'սիսինատէն էվվէլ սէվ-
25 տին։ Էյ 'աատիլ փէտէր, տիւնեա սէնի թանըմա-
տը, ամմա պէն սէնի թանըտըմ, պուռնլար տախի
26 պէնի սէն իրսալ էթտիյինկի անկլատըլար։ Վէ սէ-
նին իսմինի անլէրէ հէմ պիլտիրտիմ, վէ հէմ տէ

պիլտիրէճէյիմ. Թա քի պանա օլան մուհապէ-
թինկ անլէրտէ օլա, պէն տախի անլէրտէ օլայըմ։

ՊԱՊ 18

1 Ցիսուս պու չէյլէրի սէօյլէտիքտէն սօնկրա, շա-
կիրտլէրի իլէ պէրապէր կեդրոն տերէսինին էօթէ
Թարաֆընա չըգըպ՝ օրատա պիր պաղչէ պուլուն-
մաղլէ, շակիրտլէրի իլէ պէրապէր իչինէ կիրտի։
2 Վէ անը էլէ վէրէն Յուդա տախի օլ մահալլ պի-
լիր իտի, զիրա Ցիսուս շակիրտլէրի իլէ պէրապէր
օրատա չօգ տէֆ'ա թէճէմմիւ' էթմիշ իտի։
3 Իմտի Յուդա պիր պէօլուք 'ասքէր վէ պաշ
քեահինլէրը իլէ Ֆէրիսիլէր թարաֆընատան մէ'-
մուրլար ալըպ՝ ֆէնէրլէր վէ մաշ'ալալար վէ սի-
4 լահլարլէ օրայա կէլտի։ Վէ Ցիսուս քէնտի հագ-
գընատա վուգու' պուլաճագ չէյլէրին ճիւմլէսինի
պիլմէքլէ, չըգըպ անլէրէ՝ Քիմի՞ արայօրսընըզ՝
5 տէտի։ Անլէր տախի անա՝ Նազարէթլի Ցիսուսը՝
տէյիւ ճէվապ վէրմէքլէ, Ցիսուս անլէրէ՝ Պէն
իմ՝ տէտի. վէ անը էլէ վէրէն Յուդա տախի ան-
6 լէր իլէ պէրապէր տուրույօր իտի։ Վէ անլէրէ՝
Պէն իմ՝ տէտիյի անտէ, անլէր կէրի չէքիլիպ եէ-
7 րէ տիւշտիւլէր։ Իմտի անլէրէ՝ Քիմի՞ արա-
յօրսընըզ՝ տէյիւ Թէքրար սիւ՞ալ էյլէտիյինատէ,
8 անլէր՝ Նազարէթլի Ցիսուսը՝ տէտիլէր։ Ցիսուս
ճէվապէն՝ Սիզէ, Պէն իմ՝ տէտիմ. իմտի էյէր
պէնի արայօր իսէնիզ, պուռնլարը սալը վէրինիզ
9 կիթտինլէր՝ տէտի։ Թա քի՝ Պանա վէրտիյին քիմ-
սէլէրտէն հիչ պիրինի զայ' էթմէտիմ՝ տէյիւ սէօյ-
10 լէտիյի քէլամ իթմամ օլունա։ Օր վագըթ Սիմոն
Պետրոսըն պիր գըլըճը օլմաղլէ, անը չէքիպ քեա-
հին ի ա'զամընն պէնատինէ վուրարագ, սաղ գու-
լաղընը քէսիպ տիւշիւրտի. օր պէնատէնին իսմի
11 տախի Մաղքոս իտի։ Վէ Ցիսուս, Պետրոսա՝ Գը-

լըճըկը գընըննա գօ։ փէտէրին պաննա վէրտիկ
քեահսէկի ի՞չմէյէճէք մի իմ՝ տէտի։
2 Օվ վագըթ պէօլիւք իլէ սիկ պաշը վէ նէհու-
տիլէրին մէ՛մուրլարը Յիսուսը թուԹուպ՝ պաղ-
3 լատըլար։ վէ անը էվվէլա Աննայա կէօԹիւրտիւ-
լէը, զիրա մէրգումա օ սէնէտ քեահին ի ա՛զամ
4 օլան կայիափանըն գայն փէտէրի իտի։ Պու կա-
յիափա տաճկի՝ Գաւլմ իշխուն սիրը ատէմին հէլաք
օլմասը խայրլը տըր՝ տէյիւ Եէհուտիլէրէ նասի-
5 հաթ վէրմիշ օլան քիմսէ իտի։ Վէ Սիմոն Պետ-
րոս իլէ տիկէը սիրը շակիրտ Յիսուսըն արտը սըրա
կիտէյօրլար իտի։ Վէ օվ շակիրտ քեահին ի ա՛զա-
մըն սիլտիկի օվուպ՝ Յիսուս իլէ պէրապէր քեա-
6 հին ի ա՛զամըն հավլուսըննա կիրտի։ Լաքին Պետ-
րոս գափու կանընննա սըշարըտա տուրմադըէ,
քեահին ի ա՛զամըն պիլտիկի օլան տիկէը շակիրտ
չըգըպ՝ գափուճըյա սէօյլէյէրէք, Պետրոսը իշէ-
17 րիյէ սլտը։ Վէ գափուճը գըզ Պետրոսա՝ Սէն
տաճկի պու ատէմին շակիրտլէրինտէն տէյի՞լ մի
18 սին՝ տէտիքտէ, օ տաճկի՝ Տէյիլ իմ՝ ատտի։ Վէ
հավա սօղուգ օլտըղընտան՝ խըտմէթքէարլար իլէ
մէ՛մուրլար աթէշ կապմըշ օլմադըէ՝ տուրուպ
ըսընըյօրլար իտի։ Պետրոս տաճկի անլէը իլէ պէ-
19 րապէր տուրուպ ըսընըյօր իտի։ Վէ քեահին ի
ա՛զամ՝ Յիսուսա շակիրտլէրի իլէ թա՛լիմինէ
20 տա՞իր սիւ՛ալ էթմէքլէ, Յիսուս անա ճէվապէն՝
Պէն տիւնեայա ՚ալէնէն սէօյլէտիմ, պէն տա-
՚իմա սինագօգտա վէ նէհուտիլէրին հէր թա-
րաֆտան ճէմ՝ օլտըգլարը հէյքէլտէ թա՛լիմ է-
21 տիյ՝ կիզլետէ հիչ սիր շէյ սէօյլէմէտիմ։ Նի՞չիւն
պաննա սիւ՛ալ էտիյօրսըն։ Իշիթմիշ օլանլարտան՝
քէնտիլէրինէ նէ սէօյլէտիյիմի սիւ՛ալ էյլէ։ Իշիթ
անլէը պէնիմ սէօյլէտիյիմ շէյլէրի պիլտիլէը՝ տէ-
22 տի։ Վէ պու շէյլէրի սէօյլէտիյինտէ, օրատա տու-
րան մէ՛մուրլարտան պիրի Յիսուսա պիր սիլէ

վուրուպ՝ Քեահին ի ա՛զամա պէօյլէ՞մի ճէվապ
23 վէրիրսին՝ տէտի։ Յիսուս անա ճէվապէն՝ Էյէր
սէօյլէտիյիմ Ֆէննա իսէ, Ֆէննալըղընա չէհատէթ
էյլէ, ամմա էյէր էյի իսէ, պաննա նի՞չիւն վուրու-
24 յօրսըն՝ տէտի։ Վէ Աննա անը պաղլը օլարագ,
քեահին ի ա՛զամ կայիափայա կէօնտէրմիշ իտի։
25 Վէ Սիմոն Պետրոս տուրուպ ըսընմագտա իքէն,
անա՝ Սէն տէ անընն շակիրտլէրինտէն տէյի՞լ մի
սին՝ տէտիլէը։ Օ տաճկի՝ Տէյիլ իմ՝ տէյիւ ինքեար
26 էթտի։ Քեահին ի ա՛զամըն պէնտէլէրինտէն օ-
լուպ՝ Պետրոսըն տաճկի գուլաղընը քէստիյի քիմ-
սէնին ագրապասընտան պիրի՝ Պէն սէնի պաղչէ-
տէ անընն իլէ պէրապէր կէ՞օրմէտիմ մի՝ տէտի։
27 Պունուն իւզէրինէ Պետրոս եինէ ինքեար էթտի։
Վէ տէր ՚ագապ խօրօս էօթտիւ։
28 Օվ վագըթ Յիսուսը կայիափանընն հանընտան
հիւքիւմէթ գօնաղընա կէօթիւրտիւլէը, վէ վա-
գըթ սապահ իտի։ Վէ անլէը նափաք օլմամալարը
վէ պասէքի եէմէլէրի իշիւն հիւքիւմէթ գօնաղը-
29 նա կիրմէտիլէը։ Պունա պինա՞էն, Պիղատոս ան-
լէրին հանընննա չըգըպ՝ Պու ատէմին ՚ալէյհինտէ
30 նէ՞ շիքեայէթինիզ վար՝ տէտի։ Անլէը տաճկի անա
ճէվապէն՝ Էյէր պու քիմսէ միւճրիմ օլմասա
իտի, անը սանա թէսլիմ էթմէզ իտիք՝ տէտիլէը։
31 Օվ վագըթ Պիղատոս անլէրէ՝ Անը ալըպ,
քէնտի շէրի՚աթընըզա կէօրէ հիւքմ էտինիզ՝ տէ-
տի։ Լաքին Եէհուտիլէը անա՝ Քիմսէյի գաթլ էթ-
32 մէմիզէ բուխսաթ եօգ տըր՝ տէտիլէը։ Թա քի
Յիսուսըն նէ տիւրլիւ էօլիւմլէ վէֆաթ էտէճէյի-
նի իմա էթմէք իւզրէ սէօյլէտիյի քէլամ իթմամ
33 օլունա։ Վէ Պիղատոս թէքրար հիւքիւմէթ գօ-
նաղընա կիրտի, վէ Յիսուսը չաղըրըպ անա՝ Եէ-
34 հուտիլէրին մէլիյի սէ՞ն մի սին՝ տէտի։ Յիսուս
անա ճէվապէն՝ Պունու սէն քէնտիլիյինտէ՞ն մի
սէօյլէյօրսըն, եօգսա պէնիմ հագգընտա սանա

35 պաշգալարը՝ մը սէօյլէտի՝ տէտի, Պիղատոս ճէ-
վապէն՝ պէն եէհուտի՞ մի իմ. սէնի քէնտի միլ-
լէթինդ վէ պաշ քահինլէրը պանա թէսլիմ էթ-
36 տիլեր. նէ՞ եափտըն՝ տէտի, Յիսուս ճէվապէն՝
պէնիմ մէլէքլիթիմ պու տիւնեատան տէյիլ
տիր. էյէր պէնիմ մէլէքլիթիմ պու տիւնեա-
տան օլսա իտի, պէնիմ խըտմէթճիլէրիմ միւճա-
հէտէ էտէրլէր իտի, քի եէհուտիլէրէ թէսլիմ օ-
լունմայայըմ. ամմա շիմտի պէնիմ մէլէքլիթիմ
37 պուրատան տէյիլ տիր՝ տէտի, Օլ վագըթ Պի-
ղատոս անա՝ էօյլե իսէ պիր մէլի՞ք մի սին՝ տէ-
տի. Յիսուս ճէվապէն՝ Սէօյլէտիյին կիպի տիր,
չիւնքի պէն մէլիք իմ. պէն պունուն իչիւն, եա՛-
նի հագիգաթա շէհատէթ էթմէք իչիւն տօղտում,
վէ պունուն իչիւն տիւնեայա կէլտիմ. հագիգաթ-
տան օլան հէր քիմսէ պէնիմ սէօզիւմիւ տինլէր՝
38 տէտի, Պիղատոս անա՝ Հագիգաթ նէ՞ տիր՝ տէ-
տի. վէ պունու սէօյլէտիքտէն սօնկրա եինէ եէ-
հուտիլէրին եանընա չըգըպ՝ անլէրէ՝ պէն անտ
39 հիչ պիր ճիւրմ պուլմայօրըմ. Ամմա պասհքտէ
սիզին իչիւն պիր քիսմէ սալը վէրմէքլիյիմ սիզտէ
՚ատէթ տիր. իմտի սիզէ եէհուտիլէրին մէլիյինի
40 սալը վէրմէմի իսթի՞ր մի սինիզ՝ տէտի. Օլ վա-
գըթ եինէ ճիւմլէսի պաղըրըպ՝ Պունու տէյիլ,
անճագ Բարաբբայը՝ տէտիլէր. Բարաբբա իսէ պիր
հարամի իտի.

ՊԱՊ 19

1 Ո ղէման Պիղատոս Յիսուսը ալըպ՝ գամչըյլե
2 տէօյտիւ. ՚Ասքէրլէր տախի տիքէնլէրտէն պիր
թաճ էօրիւպ՝ անլուն պաշընա գօտըլար, վէ անա
3 էրղավանի պիր լիպաս կիյտիրիպ, Սէլամ սանա,
էյ եէհուտիլէրին մէլիյի՝ տէյէրէք, անա սիլէ
4 վուրուրլար իտի. Պիղատոս թէքրար տըշարը չը-

գըպ անլէրէ՝ Իչթէ անտէ պիր ճիւրմ պուլմատը-
ղըմը պիլմէնիզ իչիւն անը սիզե տըշարը չըգարը-
5 յօրըմ՝ տէտի. Օլ վագըթ Յիսուս տիքէն թաճը
վէ էրղավանի լիպասը կիյմիշ օլարագ՝ տըշարըյա
չըգտըգտա, Պիղատոս անլէրէ՝ Իչթէ օլ ատէմ՝
6 տէտի. Պաշ քահինլէրը իլէ մէ՚մուրլար տախի
անը կէօրտիւքլէրինտէ՝ Սալպ էյլէ, սալպ էյլէ՝
տէյիւ պաղըրըրլար իտի. Պիղատոս անլէրէ՝ Անը
սիզ ալըպ սալպ էյլէյինիզ, զիրա պէն անտէ ճիւրմ
7 պուլմայօրըմ՝ տէտի. Եէհուտիլէր անա ճէվապէն՝
Պիզիմ շէրի՚աթըմըզ վար, վէ շէրի՚աթըմըզ մու-
ճէպինճէ գաթլի վաճիպ տիր, զիրա քէնտիսինի
իսլն Ուլլահ մագամընտա թուտու՝ տէտիլէր.
8 Պիղատոս պու սէօզիւ իչիթտիյինտէ՝ տահա զի-
9 յատէ գօրգարագ, Թէքրար հիւքիւմէթ գօնա-
ղընա կիրիպ Յիսուսա՝ Սէն նէ՞րէտէն սին՝ տէտի.
10 Ամմա Յիսուս անա ճէվապ վէրմէմէսիյլէ. Պիղա-
տոս անա խիթապէն՝ Պանա սէօյլեմէ՞զ մի սին.
պիլմէ՞զ մի սին քի սէնի սալպ էթմէյէ գուտրէ-
թիմ վար, վէ սէնի սալը վէրմէյէ տախի գուտ-
11 րէթիմ վար՝ տէտի. Յիսուս՝ Էյէր սանա եօգա-
րըտան վէրիլմիչ օլմասա իտի, պէնիմ իւզէրիմէ
հիչ պիր գուտրէթիկ օլմազ իտի. պու սէպէպ-
տէն՝ պէնի սանա թէսլիմ էտէնին կիւնահը տա-
12 հա պէօյիւք տիր՝ տէյիւ ճէվապ վէրտի. Պուն-
տան սօնկրա Պիղատոս անը սալը վէրմէյէ վէսիլէ
արար իտի իսէ տէ, Եէհուտիլէր՝ Էյէր պունու
սալը վէրիրսէն, Գայսէրին տօսթու տէյիլ սին.
հէր քիմ քի քէնտիսինի մէլիք ՚ատտ էտէրսէ՝ Գայ-
սէրէ մուխալիֆ սէօյլէր՝ տէյիւ պաղըրըրլար իտի.
13 Պիղատոս տախի պու սէօզիւ իչիթտիքտէ, Յի-
սուսը տըշարըյա չըգարըպ՝ Իպրանիճէ կապպա-
թա տէնիլէն թաշ տէօշէմէ նամ մահալտէ մահ-
14 քէմէտէ օթուրտու. Վէ պասհքին թէտարիք
կիւնիւ օլուպ՝ սա՚աթ ալթը րատտէլէրինտէ իտի.

ՎԷ ՆԷՀՈՒԱԻԼԷՐՔ՝ ԻՂԹԷ ՎԷԼԻՄԻՆԻՉ՝ ՏԷՏԻ, ԱՄՆԱ
ԱՆԼԷՐ՝ ԳԱԼՏԸՐ, ԳԱԼՏԸՐ, ԱՆՐ ԱԱԼՊ ԷՅԼԷ՝ ՏԷՅԻ-
ՊԱՂԸՐՏԸԼԱՐ. ՊԻՂԱՏՈՍ ԱՆԼԷՐԷ՝ ՄԷԼԻՄԻՆԻՉԻ ԱԱԼՊ
ԷՏԷՅԻՄ ՄԻ՝ ՏԷՏԻ. ՊԱՀ ՔԷԱՀԻՆԼԷՐ՝ ԳԱՅԱՏԸՏԷՆ
ՊԱՀԳԱ ՎԷԼԻՄԻՉ ԷՕԳ ՏՐԸ՝ ՏԷՅԻ ՃԷՎԱՊ ՎԷՐ-
ՏԻԼԷՐ. ՕԼ ՎԱԳԸՐԹ ԱՆՐ ԱԱԼՊ ՕԼՈՒՆՄԱԳ ԻԶԸՐ
ԱՆԼԷՐԷ ԹԷՍԼԻՄ ԷՐԹՏԻ, ԱՆԼԷՐ ՏԱԽԻ ՅԻՍՈՒՍԸ
ԱԼԸՊ ԿԷՕՐԹԻՒՐՏԻՒԼԷՐ.

ՔԷՆՏԻՍԻ ՏԱԽԻ ԽԱՉԸՆԸ ԹԱՉԸՅԱՐԱԳ, ՊԻՐԱ-
ՆԻՃԷ ԳՈՂԳՈՐԹԱ ՏԷՆՆԻԼԷՆ ԳԱՃԱ ԵՎՐԻ ՆԱՄ ՄԱ-
ՀԱԼԷ ՀՐԳՏԸ, ՎԷ ԱՆԸ, ՎԷ ԱՆՐՆ ԻԼԷ ՊԷՐԱՊԷՐ
ՏԻԿԷՐ ԻՔԻ ՔԻՄԱԷ, ՊԻՐԻ ՊԻՐ ԵԱՆԸՆԱԱ ՎԷ ՊԻՐԻ
ՕԼ ՊԻՐ ԵԱՆԸՆԱԱ ՎԷ ՅԻՍՈՒՍ ՔԷՆՏԻՍԻ ՕՐԹԱԱՍԱ
ՕԼԱՐԱԳ, ՕՐԱԱՍԱ ԽԱՉԱ ԿԷՐՏԻԼԷՐ. ՎԷ ՊԻՂԱՏՈՍ
ՊԻՐ ԵԱՓԹԱ ԵԱՂԸԱ՝ ԽԱՉՆ ԻԶՊԷՐԻՆԷ ԳՕՈՒՍ,
ԵԱՂԸՍԸ ՏԱԽԻ՝ ՆԷՀՈՒՏԻԼԻՐԻՆ ՄԻԼԻՑԻ ՆԱԶԱ-
ՐԷԹԼԻ ՅԻՍՈՒՄ՝ ԽԱՀ ՎԷ ՅԻՍՈՒՍԸՆ ԽԱՉԱ ԿԷ-
ՐԻԼԻԻՆ ՄԱՀԱՂ ՀԷՏՐԷ ԵԱՂԸՆ, ՎԷ ՊՈՒ ԵԱՓԹԱ
ՏԱԽԻ ՊԻՂԱՏՈՍ ՎԷ ՆՈՒՆԱՆԻՃԷ ՎԷ ԼԱԹԻՆՃԷ
ԵԱՂԸԼԸ ՕԼՄԱՂԼԷ, ՆԷՀՈՒՏԻԼԷՐՏԷՆ ՆԻՀԷԼԷՐԻ ԱՆՐ
ՕՂՈՒՏԸԼԱՐ, ՕԼ ՎԱԳԸՐԹ ՆԷՀՈՒՏԻԼԷՐԻՆ ՊԱՀ ՔԷԱ-
ՀԻՆԼԷՐԻ ՊԻՂԱՏՈՍԱ՝ ՆԷՀՈՒՏԻԼԷՐԻՆ ՎԷԼԻՄԻ ՏԷՅԻԼ,
ԱՄՆԱ՝ ՔԷՆՏԻՍԻ, ՊԷՆ ՆԷՀՈՒՏԻԼԷՐԻՆ ՎԷԼԻՄԻ ԻՄ,
ՏԷՏԻ՝ ՏԷՅԻ ԵԱՂ, ՏԷՏԻԼԷՐ, ՊԻՂԱՏՈՍ՝ ՆԷ ԵԱՂ-
ՏԸՄ ԻՍԿ ԵԱՂՏԸՄ՝ ՏԷՅԻ ՃԷՎԱՊ ՎԷՐՏԻ,

ՎԷ 'ԱԱՔԷՐԼԷՐ ՅԻՍՈՒՍԸ ԽԱՉԱ ԿԷՐՏԻՔՏԷՆ ԱՕԿ-
ԸԱ, ԱՆՐՆ ԷԼՊԻՍԷՍԻՆԻ ԱԼԸՊ՝ ՀԷՐ ՊԻՐ 'ԱԱՔԷՐԷ
ՊԻՐ ՀԻՍԱՏ ՕԼՄԱԳ ԻԶԸՐ ՏԷՕՐԹ ՀԻՍԱՏ ԷԹՏԻԼԷՐ.
ԷՆԹԱՐԻՅԻ ՏԱԽԻ ՈՂԸԼԸ, ՓԱԳԱԹ ԷՆԹԱՐԻ ՏԻ-
ՔԻՂԻՊ, ՊԱՀՏԱՆ ՊԱՀԱ ՊԻԱՍ ՊԻԱԹԻԱՆ ՏՕԳՈՒ-
ՄԱ ՕԼՄԱՍԸՅԼԷ, ՊԻՐԻ ՊԻՐԻՆԷ՝ ԱՆՐ ԵՐՐԹՄԱՅԱԼԸՄ,
ԱՄՆԱ ՔԻՄԻՆ ՕԼԱՃԱՂԸՆԱ ԳՈՒԲ'Ա ԱԹԱԼԸՄ՝ ՏԷ-
ՏԻԼԷՐ. ԹԱ ՔԻ՝ ԷԼՊԻՍԷՄԻ ԱՐԱԼԱՐԸՆՏԱ ԹԱԳ-
ՍԻՄ ԷՏԻԱ, ԷՆԹԱՐԻՄ ԻԶՊԷՐԻՆԷ ԳՈՒԲ'Ա ԱԹՏԸ-
ԼԸ՝ ՏԷՅԻ ԵԱՂԸԼՄԸՂ ՕԼԱՆ ԻԹՄԱՄ ՕԼՈՒՆԱԱ, 'ԱԱՔ-

ՔԷՐԼԷՐ ՏԱԽԻ ՊՈՒ ՀԷՅԼԷՐԻ ԷԹՏԻԼԷՐ.

ՎԷ ՅԻՍՈՒՍԸՆ ԽԱՉԸ ԵԱՆԸՆԱԱ ՎԱԼԻՏԷԱԻ ԻԼԷ
ՎԱԼԻՏԷՍԻՆԻՆ ՀԷՄՀԻՐԷՍԻ, ԿՂԷՈՎՊԱՍԸՆ ՎԷՀՓԷ-Ե
ՄԱՐԻԱՄ ՎԷ ՄԱԳԴԱՂԱԼԸ ՄԱՐԻԱՄ ՏՈՒՐՈՒՅՕՐ-
ԼԱՐ ԻՏԻ, ԻՄՄԻ ՅԻՍՈՒՍ ՎԱԼԻՏԷԱԻ ԻԼԷ ԱՎՎԻՒՆ
ՀԱԿԻՐՏԱ ԵԱՆԸՆԱԱ ՏՈՒՐՈՒՐ ԿԷՕՐՄԷՔԼԷ, ՔԷՆՏԻ
ՎԱԼԻՏԷՍԻՆԷ՝ ԷՅ ԽԱԹՈՒՆ, ԻՂԹԷ ՕՂԼԷՆ՝ ՏԷՅԻՊ,
ՍՕՆԸՐԱ ՀԱԿԻՐՏԷ ՏԱԽԻ՝ ԻՂԹԷ ՎԱԼԻՏԷՆ՝ ՏԷՏԻ.
ՎԷ ՕԼ ՎԱԳԸՐԹԱԱՆ ՍՕՆԸՐԱ ՊՈՒ ՀԱԿԻՐՏ ԱՆՐ ՔԷՆ-
ՏԻ ԽԱՆԷՍԻՆԷ ԳԱՊՈՒԼ ԷԹՏԻ,

ԱՆՏԷՆ ՍՕՆԸՐԱ ՅԻՍՈՒՍ ԱՐԹԸԳ ՀԷՐ ՀԷՅԻՆ ԹԷՄԱՄ
ՕԼՏԸՂԸՆԸ ՊԻԼՄԷՔԼԷ, ԵԱՂԸԼՄԸՂ ՕԼԱՆԸՆ ԻԹՄԱՄԸ
ԻՀԻԼՆ՝ ՍՈՒԱՏԸՄ՝ ՏԷՏԻ, ՎԷ ՕՐԱՏԱ ՍԻՐՔԷ ԻԼԷ
ՏՕԼՈՒ ՊԻՐ ԳԱՊ ՊՈՒԼՈՒՆՄԱՂԼԷ, ԱՆԼԷՐ ՍԻՐՔԷ ԻԼԷ
ՊԻՐ ՍԻՒՆԿԷՐ ՏՕԼՏՈՒՐՈՒԱ՝ ՊԻՐ ՂՈՒՔԱՅԱ ԹԱԳԱ-
ԸԱԳ, ԱՆՐՆ ԱՂՂԸՆԱ ՍՈՒՆՏՈՒԼԱՐ. ՅԻՍՈՒՍ ՏԱԽԻ
ՍԻՐՔԷՅԻ ԱԼՏԸՂԸ ԿԻԱՊ՝ ԹԷՄԱՄ ՕԼՏՈՒ՝ ՏԷՏԻ. ՎԷ
ՊԱՂԸՆԸ ԷՅԻԱ՝ ԹԷՍԼԻՄ Ի ԸՈՒՀ ԷԹՏԻ,

ԻՄՄԻ ԹԷՏԱՐԻՔ ԿԻՆԻ ՕԼՏՂԸՆԱԱՆ՝ ՃԷԱՏ-
ԼԸՐԻՆ ՍԷՊԹ ԿԻՆԻ ԽԱՉ ԻԶՊԸՐԻՆՏԷ ԳԱԼՄԱՄԱՍԸ
ԻՀԻՆ, (ՀԻՆՔԻ ՕԼ ՍԷՊԹ ՊԷՕՅԻՔ ԿԻՆ ԻԱԻ,)
ՆԷՀՈՒՏԻԼԸ ԱՆԼԷՐԻՆ ԻՆՃԻՔԼԷՐԻ ԳԸՐԸԼԱԱ ԳԱԼՏԸ-
ՐԸԼՄԱՍԸՆԸ ՊԻՂԱՏՈՍԱՏԱՆ ԸՐՃԱ ԷԹՏԻԼԷՐ, ՊՈՒ-
ՆՈՒՆ ԻԶՊԸՐԻՆԷ 'ԱԱՔԷՐԼԷՐ ԿԷՐՏԱ՝ ԱՆՐՆ ԻԼԷ ՊԷ-
ՐԱՊԷՐ ՍԱԼՊ ՕԼՈՒՆԱՆ ԷՎՎԷՐՔԻ ՎԷ ՏԻԿԷՐԻՆԻՆ ԻՆ-
ՃԻՔԼԷՐԻՆԻ ԳԸՐԸՏԸԼԱՐ. ԱՄՆԱ ՅԻՍՈՒՍԱ ԿԷՏԻՔԼԷ-
ՐԻՆՏԷ, ԱՆՐՆ ՎԷՖԱԹ ԷԹՄԻՀ ՕԼՏՂԸՆԸ ԿԷՕՐՄԷ-
ԼԷՐԻԼԷ, ԻՆՃԻՔԼԷՐԻՆԻ ԳԸՐՄԱՍԸՐԼԱՐ, ԼԱՔԻՆ 'ԱԱ-
ՔԷՐԼԷՐՏԷՆ ՊԻՐԻ ԱՆՐՆ ԵԱՆԸՆԸ ՄՂԳՐԱԳԼԷ ՏԷԼՏԻ.
ՎԷ ՏԷՐ 'ԱԳԱՍ ԳԱՆ ԻԼԷ ՍՈՒ ՀՐԳՏԸ, ՎԷ ՊՈՆՏՈՍ
ԿԷՕՐԷՆ ՍԻԳԻՆ ԻՄԱՆ ԷԹՄԷՆԻՉ ԻՀԻՆ ՀԷԱԱՏԷԹ
ԷԹՏԻ, ՎԷ ԱՆՐՆ ՀԷԱԱՏԷԹԻ ՀԱԳԳ ՏՐԸ, ՎԷ ՔԷՆ-
ՏԻՍԻ ՏԱԽԻ ՀԱԳԳ ՍԷՕՅԼԷՏԻՍԻՆԻ ՊԻՒՐ՝ ՋԻՐԱ
ՊՈՒ ՀԷՅԼԷՐ՝ ԱՆՏԷՆ ՊԻՐ ՔԷՄԻՔ ԳԸՐԸԼՄԱՅԱՃԱԳ՝
ՏԷՅԻԼ ԵԱՂԸԼՄԸՂ ՕԼԱՆԸՆ ԻԹՄԱՄԸ ԻՀԻՆ ՎԱԳԸ՝ ՕԼ-

7 տու։ Վէ եւնէ պաշգա պէր եէրտէ՝ Տէլտիքլէրի
քիմսէյէ նազար էտէճէքլէր՝ տէյիւ եազըլմըշ տըր։
8 Անտէն սօկրա Յիսուսըն չակիրտի օլուպ՝ նէհու-
տիլէրին գօրգուսընտան քէնտինի խաֆի թուրթան
Արիմաթիայը Յովսէփ՝ Յիսուսըն ճէսէտինի գալ-
տըրմազա Պիղատոստան րուխսաթ թալէպ էյլէ-
տի։ Պիղատոս տախի րուխսաթ վէրմէքլէ, կէլիպ
39 Յիսուսըն ճէսէտինի գալտըրըրտը։ Վէ մուգաատէ-
մա Յիսուսա կէճէլէյին կէլմիշ օլան Նիկոդեմոս
տախի կէլիպ՝ եիւզ լիթրա գաատար միւրը ի սաֆի
40 իլէ ’ուտ աղաճը թէրքիպի կէթիրտի։ Օլ վագըթ
Յիսուսըն ճէսէտինի ալըպ՝ նէհուտիլէրին տէֆն
էթմէք խուսուսընտա ’աատէթլէրի իւզրէ, անը
պէհարլար իլէ պէրապէր քէթէն պէզլէրինէ սար-
41 տըլար։ Վէ սալպ օլունտըղը մահալտէ պիր պաղչէ,
վէ պաղչէտէ՝ իչինէ տահա պիր քիմսէ գօնուլմա-
42 մըշ եէնի պիր գապր պուլունտըղընտան, նէհու-
տիլէրին թէտարիք կիւնիւ օլտըղը հասէպիյլէ,
գապը տախի եագըն օլտըղը իչինէ Յիսուսը օրա-
յա գօտըլար։

ՊԱՊ 20

1 Վէ հաֆթանըն պիրինճի կիւնիւ, սապահլայըն
տահա գարանլըգ իքէն, Մագդաղալը Մարիամ
գապրա կէլիպ՝ թաշը գապրտան գալտըրըլմըշ
2 կէօրմէքլէ, Գօշուպ Սիմոն Պետրոսա, վէ Յիսու-
սըն սեվտիյի օլ պիր շակիրտէ կէլիպ, անլէրէ՝
Րապպը գապրտան գալտըրմըշլար վէ անը նէրէյէ
3 գօտըգլարընը պիլմէյիզ՝ տէտի։ Օլ վագըթ Պետ-
րոս իլէ օլ պիր շակիրտ չըգըպ՝ գապրա կէթտի-
4 լէր։ Իքիսի տախի պէրապէր գօշույօրլար իտի,
Ֆագաթ օլ պիր շակիրտ Պետրոստան չապուգ ի-
5 լէրի գօշարըղընտան՝ էվվէլճէ գապրա վարտը։ Վէ
էյիլիպ քէթէն պէզլէրինի պիր թարաֆա գօնուլ-

6 մըշ կէօրտի։ Իսէ տէ, իչէրի կիրմէտի։ Սիմոն
Պետրոս տախի անըն արտը սըրա կէլիպ՝ գապրա
7 կիրտի, վէ քէթէն պէզլէրի գօնուլմըշ, վէ անըն
պաշընտա օլան մէնտիլի քէթէն պէզլէրի իլէ պէ-
րապէր գօնուլմայըպ՝ անճագ այրըճա պիր մա-
8 հալտէ տիւրիւլիւ կէօրտի։ Ո զէման գապրա է վ-
վէլճէ կէլէն օլ պիր շակիրտ տախի կիրիպ՝ կէօր-
9 տի։ Վէ լինաննտը։ Զիրա՝ Անա էօլիւլէրտէն գըյամ
էթմէք կէրէք տիր՝ տէյիւ եազըլմըշ օլանը տա-
10 հա պիլմէզլէր իտի։ Իմտի պու շակիրտլէր թէք-
րար քէնտի եէրլէրինէ կիթտիլէր։
11 Ամմա Մարիամ գապրըն եանընտա տըշարըրտա
տուրուպ աղլայօր իտի. վէ աղլար իքէն, պագ-
12 մագ իչինէ գապրա էյիլիպ, Յիսուսըն ճէսէտինին
գօնուլմըշ օլտըղը մահալտէ, պիրի պաշ թարա-
ֆընտա վէ տիկէրի այագ թարաֆընտա օթուր-
13 մըշ պէյագ էլպիսէլի իքի մէլէք կէօրտիւ։ Վէ
պունլար անա՝ էյ խաթուն, նի՞չիւն աղլայօրսըն՝
տէմէլէրի իւզէրինէ՝ Րապպըմը գալտըրտըգլարը
վէ անը նէրէյէ գօտըգլարընը պիլմէտիյիմ իչիւն՝
14 տէտի։ Պունու սէօյլէտիքտէ արգասընա տէօ-
նիպ՝ Յիսուսը տուրուր կէօրտի։ Իսէ տէ, Յի-
15 սուս խոխինի պիլմէտի։ Յիսուս անա՝ էյ խա-
թուն, նի՞չիւն աղլայօրսըն, քիմի՞ արայօրսըն՝
տէտի. օ տախի պաղչէվան տըր զանն էտէրէք,
անա՝ էֆէնտիմ, անը սէն գալտըրտըն իսէ, նէ-
րէյէ գօտըղընը պանա սէօյլէ, պէն տախի անը
16 գալտըրայըմ՝ տէտի։ Յիսուս անա՝ էյ Մարիամ։
տէմէսի իւզէրինէ, տէօնիպ անա՝ Րապպունի,
17 (հա՝նի Մուալլիմ,) տէտի։ Յիսուս անա խոխթա-
պէն՝ Պանա տօգունմա, զիրա տահա փէտէրիմին
նէզտինէ չըգմատըմ. լաքին պիրատէրլէրիմին եա-
նընա վարըպ՝ անլէրէ սէօյլէ. Պէնիմ փէտէրիմ
վէ սիզին փէտէրինիզին նէզտինէ, վէ պէնիմ Ա-
լահըմ վէ սիզին Ալահընըզըն նէզտինէ չըգարըմ՝

8 տէտու Մագդաղալը Մարիամ կէլիպ՝ չակիրտլէրէ
Բապպը կէօրտիւյիւնիւ, վէ քէնտիսինէ պու շէյ-
լէրի սէօյլէտիյինի նագլ էյլէտու։
9 Վէ հէման օլ կիւնտէ, եա՛նի հաֆթանըն պի-
րինճի կիւնիւնտէ ախշամ օլտըգտա, շակիրտլէրին
ճէմ՛ օլտըգլարը մահալին գափուլարը տախի նէ-
հուտիլէրին գօրգուսընտան գափալը օլտըղը հալ-
տէ, Յիսուս կէլիպ օրթատա տուրարագ անլէրէ՝
20 Սիզէ սէլամէթ օլսուն՝ տէտու Վէ պունու սէօյ-
լէտիքտէն սօնրա՝ անլէրէ էլլէրինի վէ եանընը
կէօսթէրտու. օլ վագըթ շակիրտլէր Բապպը կէօր-
21 մէքլէ մէսրուր օլտըլար Վէ Յիսուս եինէ անլէ-
րէ՝ Սիզէ սէլամէթ օլսուն. փէտեր պէնի իրսալ
էյլէտիյի կիպլե, պէն տախի սիզի իրսալ էտերիմ՝
22 տէտու Վէ պունու սէօյլէտիքտէ, Նէֆխ էտիպ
23 անլէրէ՝ Րուհ իւլ Գուտսը ալընըզ. Քիմլէրին կիւ-
նահլարընը 'աֆվ էտերսէնիզ, անլէրէ 'աֆվ օ-
լունմըշ օլուր, վէ քիմլէրինքինի թէվգիֆ էտեր-
սէնիզ, թէվգիֆ օլունմըշ օլուր՝ տէտու
24 Ամմա օն իքիլէրտէն պիրի օլուպ՝ Իքիզ տէնի-
լէն Թովմաս Յիսուսընը կէլտիկի զէմանը անլէր իլէ
25 պէրապէր տէյիլ իտու Վէ տիկէր շակիրտլէր ա-
նա՝ Բապպը կէօրտիւք՝ տէտիքլէրինտէ, անլէրէ՝
Անընը էլլէրինտէ մըխլարընը էսէրինի կէօրիւպ,
փարմաղընմը մըխլարընը էսէրինէ գօմագ իսէմ, է-
լինի տախի եանընտա սօգմագ իսէմ, ասլա իննան-
մամ՝ տէտու
26 Վէ սէքիզ կիւնտէն սօնրա եինէ շակիրտլէր ի-
չէրիտէ օլուպ՝ Թովմաս տախի անլէր իլէ պէրա-
պէր իտու, վէ գափուլար գափալը օլտըղը հալտէ,
Յիսուս կէլիպ օրթատա տուրարագ՝ Սիզէ սէլա-
27 մէթ օլսուն՝ տէտու Անտէն սօնրա Թովմասա՝
Փարմաղընըզը պուրայա ուզաթ վէ էլլէրիմէ պագ,
վէ էլինըզ ուզատըպ եանընտա սօգ, վէ իննանըմըշ
28 օլմա, անճագ միւ'մին օլ՝ տէտու Թովմաս անա

29 ճէվապէն՝ Բապպըմ վէ Ալլահըմ՝ տէտու Յիսուս
անա [է յ Թովմաս,] պէնի կէօրտիւյիւն իչիւն ի-
ման էթտինն. կէօրմէքսիզին իման էտէնլէրը նէ՛ մի-
պարէք տիր՝ տէտու
30 Յիսուս շակիրտլէրինին էօնիւնտէ պաշգա չօք
'ալամէթլէր իճրա էթտի իսէ տէ, պու քիթապ-
31 տա եազըլմըշ տէյիլ տիր Անճագ Յիսուսըն Քրիս-
տոս Իսկն Ուլլահ իտիկինէ իման էթմէկինիզ, վէ ի-
ման էտերէք անըն իսմիյլէ հայաթտա մալիք օլ-
մանըզ իչիւն պունլար եազըլմըշ տըր։

ՊԱՊ 21

1 Պունտան սօնրա Յիսուս Տիբերիա տէնիզինին
քէնարընտա քէնտիսինի շակիրտլէրինէ Թէքրար
ղզհար էյլէտի, վէ սուրէթ ի ղզհարը պու իտի։
2 Եա՛նի Սիմոն Պետրոս իլէ Իքիզ տէնիլէն Թով-
մաս, վէ Գալիլեատա վագը' կանա ղէհրիմանէն օ-
լան Նաթանայէլ, վէ Զեբեդէոս օղուլլարը իլէ
անըն շակիրտլերինտէն տիկէր իքի քիշի պէրլիք-
3 տէ պուլունուպ, Սիմոն Պետրոս անլէրէ՝ Պալըգ
ավընա կիտէճէյիմ՝ տէտի. անա՝ Պիզ տախի սէ-
նինի իլէ պէրապէր կիտէրիզ՝ տէյէրէք, չըգըպ
տէր 'ագապ գալըղա պինտիլէր, վէ օլ կէճէ պէր
4 չէյ Թուեմաատըլար, վէ սապահ օլտըգտա՝ Յի-
սուս տէնիզ քէնարընտա տուրույօր իտի. ամմա
5 շակիրտլէր Յիսուս իտիյինի պիլմէտիլէր. Յիսուս
իսէ անլէրէ՝ Զօճուգլար, պիր եէյէճէյինիզ վա՞ր
մը՝ տէտի. անա՝ Խայր՝ տէյիւ ճէվապ վէրտիլէր.
6 Ո տախի անլէրէ՝ Ադը գայըղըն սաղ թարաֆընա
աթընըզ վէ պուլուրսընըզ՝ տէմէսիյլէ աթտըլար,
վէ պալըգլարըն չօգալըղընտան նաչի անը չէքէմէ-
7 տիլէր. Օլ վագըթ Յիսուսըն սէվտիյի շակիրտ
Պետրոսա՝ Պու Բապպ տըր՝ տէտի. Սիմոն Պետ-
րոս տախի Բապպ իտիյինի իչիթտիքտէ, չըպըգ

օլորդը իչիւն 'ապաստնը գուշանըպ՝ տէնիզէ ա-
8 թըլսը։ Տիկէր շակիրտլեր իսէ գարատան ուզագ
օլմայըպ՝ անճագ իքի ևիւզ արշըն գատար աչըգ-
ատա պուլունմալարըյէ, ադը պալըգլարը իւէ չէ-
9 քերէք, գայըգէ կէլտիլեր։ Վէ գարայա չըգտըգ-
լարընատա, հագըր պիր ափէշ վէ իւսթիւնէ գօ-
10 նուլմըշ պալըգ վէ էքմէք կէօրտիւլեր։ Յիսուս
անլէրէ՝ Շիմոն ԹուԹորդընըպ պալըգլարտան կէ-
11 թիրինիզ՝ տէտի։ Սիմոն Պետրոս գայըդա կիրիպ՝
ևիւզ էլի իւշ 'ատէտ պէօյիւք պալըգէ տօլու
ադը գարայա չէքտի, վէ պու գատար չօգ իքէն
12 ադ կըրԹըլմատը։ Յիսուս անլէրէ՝ կէլինիզ, Թա-
'ամ էտինիզ՝ տէտի. վէ շակիրտլերտէն հիչ
պիրի՝ Սէն քի՞մ սին՝ տէյիւ անա սիւ՛ալ էԹիմէյէ
ճէսարէթ էտէմէտի։ Պիրա Իսպպ իսոյինի պիլ-
13 տիլեր։ Օլ վագըԹ Յիսուս կէլիպ՝ էքմէյի վէ քէ-
14 պալէք պալըդը տախի ալըպ անլէրէ վէրտի։ Յի-
սուս էօլիւլէրտէն գըյամ էԹտիքտէն սօնրա՝
պու իւչիւնճիւ տէֆ'ա շակիրտլերինէ կէօրիւնտիւ։
15 Վէ անլէր Թա'ամ էԹտիքտէն սօնրա, Յիսուս
Սիմոն Պետրոսա իսպիապէն՝ է՛յ Սիմոն իսէն ի Յով-
նան, պէնի պունլարտան զիյատէ սեվի՞ր մի սին՝
տէտի։ անա՝ Պէլի, ևա Իսպպ, սէնի սեվտիյիմի
սէն պիլիրսին՝ տէտի։ անա՝ Գուզուլարըմը օթ-
16 լաթ՝ տէտի։ Նինէ անա իքինճի տէֆ'ա՝ է՛յ Սի-
մոն իսէն ի Յոնան, պէնի սեվի՞ր մի սին՝ տէտի։
անա՝ Պէլի, ևա Իսպպ, սէնի սեվտիյիմի սէն պի-
լիրսին՝ տէտի։ անա՝ Գոյունլարըմա չօպան օլ՝
17 տէտի։ Անա իւշիւնճիւ տէֆ'ա՝ է՛յ Սիմոն իսէն ի
Յոնան, պէնի սեվի՞ր մի սին՝ տէտիքտէ, Պետ-
րոս քէնտիսինէ իւշիւնճիւ տէֆ'ա օլարագ՝ պէնի
սեվի՞ր մի սին՝ տէտիյի իչիւն մահզուն օլուպ,
անա՝ ևա Իսպպ, սէն հէր շէյի պիլիրսին. սէնի
սեվտիյիմի սէն պիլիրսին՝ տէտի։ Յիսուս անա՝
18 Գոյունլարըմը օթլաթ։ Հագիգաթէն, հագիգաթէն

սանա տէրիմ քի՝ Սէն կէնճ իքէն քէնտի քէն-
տինէ գուշանըպ՝ իսթէտիյին եէրէ կիտէր իտին.
ամմա իսթիյար օլորդըն զէման էլէրինէ ուզա-
տաճագսըն տա սէնի պայգասը գուշատըպ՝ իս-
19 թէմէտիյին եէրէ կէօթիւրէճէք տիր՝ տէտի։ Վէ
նէ տիւրլիւ էօլիւմլէ Աղլահը թա'զիզ էլէյէճէյինի
իմա էԹմէք իչիւն պուննու սէօյլէտի. վէ պուննու
տէտիքտէն սօնրա անա՝ Արտըմ սըրա կէլ՝ տէ-
20 տի։ վէ Պետրոս տէօնիպ, օլ ախշամ Թա'ամընա
տա Յիսուսըն կէօքսիւնէ տիւշէրէք՝ ևա Րապպ,
սէնի էլէ վէրէճէք քի՞մ տիր՝ տէյէն անըն սէվ-
տիյի շակիրտին արգատան կէլտիյինի կէօրտիւ,
21 Պետրոս մէրգումը կէօրիւնճէ, Յիսուսա՝ ևա
22 Րապպ, պու տախի նէ՞ օլաճագ՝ տէտի։ Յիսուս
անա՝ Պէն կէլինճէյէտէք պուննուն գալմասընը
իսթէրսէմ, սէնին նէ՞ վազիֆէն. սէն արտըմ սը-
23 րա կէլ՝ տէտի։ Իմտի՝ Օլ շակիրտ վէֆաթ էԹմէ-
յէճէք տիր՝ քէլմը պիրատէրլէր արասընատա
շայը՝ օլտու իսէ տէ, Ֆագաթ Յիսուս անա՝ Պու
վէֆաթ էԹմէյէճէք տիր՝ տէմէյիպ, անճագ՝ Պէն
կէլինճէյէտէք անըն գալմասընը իսթէրսէմ, սէ-
նին նէ՞ վազիֆէն՝ տէմիշ իտի։
24 Պու շէյլէր հագգընատա շէհատէթ էտիպ՝ պու
շէյլէրի եազան հէման պու շակիրտ տիր, վէ անըն
25 շէհատէթի հագգ օլորդընը պիլիրիպ։ Վէ Յիսու-
սըն իճրա էյլէտիյի տահա նինէ շէյլէր վար քի՝
էյէր պիրէր պիրէր եազըլմամագ օլսա, եազըլան
քիթապլար տիւնեայա պիլէ սըղմազ զանն էտէ-
րիմ։ Ամին։

Ա'ՄԱԼ Ի ՐՈՒՍՈՒԼ

ՊԱՊ 1

1 Էյ Թէոփիլոս, Ցիսուս ինթիխասպ էյլէտիյլ րէ-
սուլէրէ Րուհ իւլ Գուստս վասըթասըյլէ վասիյէթ
2 էյլէտիքտէն սօկրա, Սէմայա չըգտըղը կիւնէ
գատար կէրէք իճրասընա վէ կէրէք թա'լիմինէ
պաշլատըղը շէյլէրին Ճիւմլէսի հագգընտա, էվ-
3 վէլքի քիթապը թաանիճ էյլէտիմ, Ո տախի էլէմ
չէքտիքտէն սօկրա, գըրգ կիւն անլէրէ զահիր
օլարագ վէ մէլէքութ Ուլլահա միւթէ'ալլըգ շէյ-
լէր սէօյլէյէրէք, չօգ պուրհանլարլէ քէնտինի
4 անլէրէ տիրի կէօսթէրտի, վէ անլէր իլէ ճէմ' օլ-
տըգտա, Երուսաղէմտէն այրըլմայըպ՝ փէտէրին
պէնտէն իշիթմիյինիզ վա'տընա մունթազըր օլու-
5 նըզ· Զիրա Ցովհաննէս սու իլէ վաճթիզ էյլէտի,
ամմա սիզ՝ չօգ կիւն կէշմէքսիզին, Րուհ իւլ
Գուստսլէ վաճթիզ օլունաճագսընըզ՝ տէյէրէք,
6 անլէրէ թէնալի էյլէտի, վէ անլէր ճէմ' օլտըգ-
լարը հալտէ, անա՝ Եա Րապպ, Իսրայէլէ մէլէ-
քիւթիւ պո՞ւ վագըթտա մը ի'ատէ էտէճէքսին՝
7 տէյիւ սիւ'ալ էթտիլէր· Ո տախի անլէրէ՝ փէտէ-
րին քէնտի թահթը հիւքմիւնէ գօսըղը վագըթ
վէ զէմանլէրի պիլմէք սիզէ ա'իտ տէյիլ տիր·
8 Լաքին իւզէրինիզէ Րուհ իւլ Գուստս կէլտիյինտէ
քէսպ ի գուտրէթ էտէրէք, Երուսաղէմտէ վէ
պիւթիւն Եհուտիյէտէ վէ Սամարիատա վէ զէ-
մինին միւնթէհասընա գատար պանա շահիտ օլա-
9 ճագսընըզ՝ տէտի, վէ պու շէյլէրի սէօյլէտիքտէ,

անլէր նազար էթմէքտէ իքէն՝ սէմայա չըգտը,
վէ պիր պուլութ անը կէօզլէրի էօնիւնտէն սէթը
10 էթտի· Վէ օ կիթմէքտէ, անլէր տախի սէմայա
տօղրու տիգգաթլէ նազար էթմէքտէ իքէն, իշ-
թէ ևանլարընտա պէյազ էլպիսէլի իքի քիմսէ
11 տուրուպ, Էյ Գալիլեալը աաէմլէր, նի՞չիւն սէ-
մայա պագըպ տուրույօրսընըզ· ևանընըզտան սէ-
մայա չըգան պու Ցիսուս՝ նասըլ սէմայա կիթտի-
յինի կէօրտիւնիւզ իսէ, օ վէճմլէ կէլէճէք տիր՝
տէտիլէր·
12 Ո զէման, անլէր Երուսաղէմէ սէպթ կիւնիւ
եօլճըլըղը գատար եագըն օլան Զէյթունլըգ տէ-
նիլէն տաղտան Երուսաղէմէ 'ավտէթ էթտիլէր·
13 Վէ կիրտիքլէրինտէ Պետրոս վէ Ցակոբոս վէ Ցով-
հաննէս, Անդրէաս, փիլիպպոս վէ Թովմաս,
Բարթողոմէոս վէ Մատթէոս, Ալփէոս օղլու
Ցակոբոս վէ Սիմոն իւլ Ղայուր վէ Ցակոբոսըն
Եուդինօղլը Ցուդանըն իգամէթ էթտիքլէրի Ֆէվ-
14 գանի օտայա չըգտըլար· Պունլարըն Ճիւմլէսի
գարըլար վէ Ցիսուսըն վալիտէսի Մարիամ վէ ա-
նըն գարնտաշլարը իլէ պիր իթթիֆագ տու'ա վէ
նիյազա տէվամ էտէրլէր իտի·
15 Վէ օր կիւնլէրտէ հազըր պուլունան ճէմա'աթ
թագրիպէն եիւզ եիրմի քիչի օլտըղը հալտէ, Պետ-
րոս շակիրտլէրին օրթասընտա այաղա գալգըպ
16 տէտի քի, Էյ պիրատէրլէր, Րուհ իւլ Գուստսըն
Դաւիթին աղզըյլէ Ցիսուսը թութանլարա գըլա-
ղուզ օլան Ցուդա հագգընտա մուգաատէմա պու-
յուրտըղը պու քէլամըն իթմամ օլունմասը կէ-
17 րէք իտի· Զիրա օ պիզտէն սայըլըբ օլուպ՝ պու
18 խըտմէթտէ տախի նասիպի օլմուշ իտի· Իմտի
պու քիմսէ խէպասէթ իւճրէթիյլէ պիր թարլա
էտինտի, վէ պաշ աշաղը տիւշմէքլէ, օրթասըն-
տան փաթլայարագ հէփ պաղըրսագլարը տէօ-
19 քիւլտիւ· Պու տախի Երուսաղէմ էհալիսինին

ճիւմլէսինէ մա'լիւմ օլտու, չէօյլէ քի օլ Թարլա
անլէրին լիսանընընճա՝ Ակեղդամա, եա'նի գան
20 Թարլասը՝ Թէմամիյէ օլուննտու։ Զիրա Մէղամիը
քիթապընտա՝ Անընն մէսքէնի վիրան օլուսդ՝ ան-
ատ քիմսէ սաքին օլմասընն. վէ տախի՝ Մանսէպի-
նի պիր պաշգասը ալսընն՝ աէյիւ եազըլը տըր՝
21 Պու էճլատէն Բապդ Ցիսուսընն արամընզա կիրիպ
22 չընգտըղը պիւթիւն միւսաւէթատէ, եա'նի Ցովհան-
նէսին վաֆթիզինատէն պաշլայընդ՝ պիզիմ արամընզ-
տան աէմյա չընգտըղը կիւնէ տէյին, պիզիմ իլէ
ընֆագաթ էթմիշ օլան պու ատէմլէրտէն պիրի
պիզիմ իլէ պէրապէր գընյամընընա չահիտ օլսա կէ-
23 րէք տիր՝ վէ իքի քիշի, եա'նի Ցուստոս լա-
գընպը վէ Բարսապա տէնիլէն Ցովսէփի վէ Մա-
24 տաթիասը իհզարլէ, Տու'ա էտէրէք՝ էյ ճիւմլէնին
գալպլէրինին պիլէն Բապդ, Ցուդանըն քէնտի մա-
հալինէ կիթմիէք իւզրէ տիւշտիւյիւ պու խըսմէթ
25 վէ րէսալէթին նասիպինի ալմադ իչիւն, Պու իքի
քիմսէտէն հանկըսընը ինթիխապ էյլէտիկին պէ-
26 յան էյլէ՝ տէտիլէր՝ վէ գուր'ալարընը վէրտիք-
լէրինտէ գուր'ա Մատաթիայա տիւշմէքլէ, ժէր-
գում օն պիր րէսուլէը իլէ սայընընը։

ՊԱՊ 2

1 Վէ պէնտեկոստէ կիւնինիւ կէլտիքտէ, ճիւմլէսի
պիվ իթթիֆագ պիր եէրտէ հազընը օլտընգլարը
2 հալտէ, Անսըզընն սէմսատան չիտատէթլէ էսէն
բիւզկեար պէսէ կիպի պիր սէտա կէլիպ՝ օթուր-
3 տընգլարընը խանէյի պիւթիւն տօլտուրտու։ Վէ
աթէշ փէլէէ կիպի թագսիմ օլունմընվ տիլլէր ան-
լէրէ զահիր օլուսդ՝ հէր պիրի իւզէրինէ գօնմասընյլէ,
4 ճիւմլէսի Րուհ իւլ Գուսսէյ մէմինու օլարագ, Րու-
հընն քէնտիլէրինի նութգ էթտիրմիկինէ կէօրէ
անէէր լիսանլար թէքքէլիւմ էթմէյէ պաշլատընլար։

5 Վէ սէմա ալթընտա պունունան հէր իւմմէթտէն
կէլմիշ էհլ ի Թագվա եէհուտիլէր երուսաղէմտէ
6 սաքին իտիլէր։ Վէ պու սէտանընն վուգու'ընտա
ճիւմհուր Թէճէմմիւ՝ էտէրէք, հայրէթէ տիւշ-
տիւլէր. չինքի հէր պիրի քէնտի լիսանընընը ան-
7 լէրին սէօյլէտիքլէրինի իշիթտիլէր։ Վէ ճիւմլէսի
շաշընպ Թէ'աճճիւպ էտէրէք, պիրի պիրինէ՝ Իշթէ
պու սէօյլէյէնլէրին ճիւմլէսի Գալիլեատը տէյի՞լ մի.
8 Իմտի նա՞սընլ հէր պիրիմիզ քէնտի անա լիսանը-
9 մընզը իշիտիյօրընզ. Պիզ Փարթի, վէ Մատի, վէ
Էլամի, վէ Աբամ ը նէհրէյն իլէ եէհուտիյէ, վէ
10 Կապադովկիա, վէ Պոնտոս, վէ Ասիա, վէ Փռիւ-
գիա, վէ Պամփիւլիա, վէ Մըսըը, վէ Կիւրենէ Թա-
րաֆընտա օլան Լիբիա սէմթլէրինին էհալիսի իլէ
Կէրէք եէհուտի Կէրէք միւհթէտի միւսաֆիրը Թօ-
11 մալըլար, Կրետէլիլէր վէ 'Աբապլար Ալլահընն պէօ-
յիւք իշլէրինի քէնտի լիսանլարընմընզտա պունընարընն
12 սէօյլէտիքլէրինի իշիտիյօրընզ՝ տէտիլէր, վէ ճիւմ-
լէսի հայրան օլուսդ չիւպհէ էտէրէք, պիրի պիրինէ՝
13 Պու նէ՞ օլմալը՝ տէրլէր իտի։ Տիկէրլէր խօթխզա է-
տէրէք՝ նէնի չէրապլէ տօլու տըրըլար՝ տէրլէր իտի։
14 Իմտի Պետրոս օն պիրլէր իլէ պէրապէր այագ-
տա տուրուսդ, եիւքսէք սէսլէ անլէրէ խիթապէն
տէտի քի՝ Էյ Նէհուտի ատէմլէր վէ ճիւմլէ նըրու-
սաղէմտէ սաքին օլանլար, պու սիզէ մա'լիւմ օլ-
15 սուն, վէ սէօզլէրիմի տինլէյինիզ։ Զիրա սիզին
զանն էթտիխինիզ կիպի պունլար սէրհօշ տէյիլ
տիրլէր. չինքի կիւնեիւն իւչիւնճիւ սա'աթը տըր։
16 Անճագ պու վագը'ա Ցոլէլ փէյղամպէր վասըթա-
17 սըյլէ պույուրըլան շէյ տիր. Նա'նի Ալլահ պու-
յուրըր քի՝ Սօն կիւնլէրտէ Րուհըմնան ճիւմլէ
պէշէր իւզէրինէ տէօքէճէյիմ, վէ օղուլարընըզ
վէ գըզլարընըզ իշճամլէ սէօյլէյէրէք, կէնճլէրինիզ
վահի վէ իհթիյարլարընըզ բիւյա կէօրէճէքլէր։
18 Վէ օլ կիւնլէրտէ պէն գուլլարըմ իւզէրինէ վէ

ճաբխյելբիմ իւզերինե տախի Րուհըմտան տէօ-
քճեյիմ, վե անլեր իլհամլե սէօյլեյեճէք տիր։
19 Վե հօգաբըտա սէմատա 'աճիպ շեյլեր, վե աշա-
ղըտա պէմինտե 'ալամէթլեր, եա'նի գան վե ա-
20 թէշ վե թիւթիւն տիւմանը վերճեյիմ. Բապպըն
'ազիմ վե բուշէն կիւնիւ կէլմէզտէն էվվել՝ կիւ-
նէշ զուլմէթե վե այ գանա տէօնէճէք տիր։
21 Վե հեր քիմ Բապպըն իսմինե տու'ա էտեր-
22 սե, խեյաս պուլաճագ տըր։ Էյ պէնի Իսրայէլ,
պու սէօզլերի տինլեյինիզ. Նազարէթլի Յիսուսը,
եա'նի Ալլահըն արանըզտա անըն վասըթասըյլե
իճրա գըլտըղը, վե սիզին պիլտիյինիզ գուտրէթ-
լի 'ամէլէրը վե մու'ճիզլերը վե 'ալամէթլերըլե Ա-
լլահ թարաֆընտան սիզե թաստիգ օլունմըշ զա-
23 թը, Ալլահըն միւրատը մուգաատէրլի վե էգէլի
'իլմի մուճէպինճե թէսլիմ օլունարագ ալտընըզ,
վե չերիլլեր էլյել Էօլ մըխլայարագ գաթլ էթ-
24 տինիզ։ Ալլահ տախի էօլիւմ աղըըլարընը հալե է-
տերէք, անը գըյամ էթտիրտի, չիւնքի անըն վա-
սըթասըյլե զապթ օլունմասը միւմքին տեյիլ իտի։
25 Զիրա Դաւիթ անըն հագգընտա Էօպէր վէրէէ՝
էօնիւմտե Բապպը տա'իմա կէօրիւր իտիմ, զիրա
26 սաղըմտա տըր՝ քի սարսըըմայարըմ։ Պու սեպեպ-
տէն գալպիմ մէսրուր վե լիսանըմ շատման օլ-
տու, վե հեմ տախի թէննիմ իւմիտ իւզրե սաքին
27 օլաճագ տըր։ Զիրա ճանըմը հավիյետե թէրք
էթմեյիպ՝ Մուգաատէսինի չիւրիւմէքլիք կէօրմեյե
28 պրագմայաճագսըն։ Պանա հայաթ թարիգլերինի
պիլտիրիպ՝ տոտարընըլե պէնի մէսէրրէթլե տօլ-
29 տուրաճագսըն՝ տեյիւ պույուրըր։ Էյ պիրատէր-
լեր, խանէտան ճէտտի Դաւիթ հագգընտա սիզե
ճէսարէթլե սէօյլեմէք ճա՞իզ տիր քի՝ հեմ վէ-
ֆաթ էթտի, հեմ տէ տէֆն օլունտու, գապրը
30 տախի պու կիւնէ տեյին Էանըմըզտա տըր։ Իմամ
փեյղամպեր օլուպ՝ վե ճէսէտա ճիհէթիյլե քէնտի

սուլպընըն մէյվէսինտէն թախթընտա օթուրմագ
իչիւն Ալլահըն՝ Քրիստոսը իպամէ էտէճեյինէ գա-
31 սէմլե քէնտիսինէ եէմին էթտիյինի պիլէրէք, էվ-
վէլտէն կէօրմէսիյլե՝ ձանը հավիյետե թէրք օլուն-
մայընպ, ճէսէտի տախի չիւրիւմէքլիք կէօրմէտի՝
տեյիւ Քրիստոսըն գըյամը հագգընտա սէօյլէտիւ։
32 Պու Յիսուսը Ալլահ գըյամ էթտիրտի, պունա
33 տախի պիզ ճիւմլէմիզ շահիտ իզ։ Իմտի Ալլահըն
սաղ էլիյլե թէրճի՝ օլունուպ՝ փէտեր թարաֆընտան վա'տ օլունմըշ Րուհ իւլ Գուտսը ալմազլե,
սիզին չիմտի պու կէօրտիպ իչիթտիյինիզի *իհսան
34 էթտիւ Զիրա Դաւիթ սէմավաթա չըգմատը, ամմա
35 քէնտիսի, Բապպ Բապպըմա՝ թա պէն սէնին միւշ-
մէնլէրինի այագլարընըզա պասամագ գօյունճայա
տեյին, սաղընտա օթուր՝ տեյիւ պույուրտու՝ տե-
36 տիւ Իմտի պիւթիւն պէյթ ի Իսրայէլ սահիհէն պիլ-
սին քի, սալպ էյլէտիյինիզ պու Յիսուսը Ալլահ
հեմ Բապպ վե հեմ Մէսիհ գըլմըշ տըր։
37 Վե պունու իչիթտիլէրինտե գալպլերի գըրը-
լըպ Պետրոս իլե տիգէր ըէսուլլերէ՝ էյ պիրա-
38 տերլեր, նէ* եափալըմ՝ տէտիլեր։ Վե Պետրոս
անլերէ՝ Թեվպէ էտինիզ, վե հեր պիրինիզ կիւ-
նահլարընը 'ավճը իչիւն Յիսուս Քրիստոսըն իսմինե
վաճթիզ օլունսուն. վե Րուհ իւլ Գուտս 'աթի-
39 յէսինի ալաճագսընըզ։ Զիրա վա'տ սիզե վե էվ-
լատընըզա վե ճիւմլե ուզագտա օլանլարա, եա'-
նի Ալլահըմըզ Բապպըն տա'վէթ էտէճեյի հեր
40 քիմսեյե տիր՝ տէտի։ Վե պաշգա չօգ սէօզլերիլե
չէհատէթ վե նասիհաթ էտերէք՝ Պու 'ադըմ նէսլ-
41 տէն գուրթուլընըզ՝ տէտի։ Վե անըն քէլամընը
ճան ու տիլտէն գապուլ էտէնլեր վաճթիզ օլու-
նուպ՝ օլ կիւն թագրիպէն իւչ պին նուճուս
42 զամմ օլունտու։ Վե ըէսուլլերին թա'լիմինէ վե

*Յոան. տէօքտիւ

միւշարէքէթէ վէ էքմէք փարէլէմէսինէ վէ տու-
'ալարա տէվամ էտէրլէր խոյ։
43 Վէ հէր քէսէ գօրգու կէլսէ՝ ըէտուլէրին վա-
սըթասըլէ չօգ միւ'ճիզէլէր իլէ 'ալամէթլէր լճ-
44 րա գըլընըր խոյ։ Վէ իսան էտէնլէրին ճիւմլէսի
պիր եէրտէ օլուա՝ անլէրին ճիւմլէ էշեասը ար-
45 լարընաա միւշթէրէք խոյ։ Վէ էմլաք իլէ էմլալ-
լէրինի սաթըա՝ հէր պիրինին իհթիյաճընաա կէօրէ
46 ճիւմլէսինէ թէվզի' էտէրլէր խոյ։ Հէր կիւն տա-
խի պիւ իթթիֆագ հէյքէլէ տէվամ էտէրէք, վէ
խանէլէրինաէ էքմէք փարէլէյէրէք մէսէրրէֆլէ
47 վէ խուլուս ի գալպլէ թա'ամ էտիպ, Ալլահա համտ
էթմէքտէ, վէ ճիւմլէ գալմընը 'ինսանընաէ լութֆ
պուլմագտա խոյլէր։ Բապպ տախի հէր կիւն խէ-
լաս պուլանլարը քիլիսէյէ զամմ էտէր խոյ։

ՊԱՊ 3

1 Վէ Պեարոս իլէ Ցովհաննէս պիրլիքտէ տու'ա
վագթը օլան սա'աթ տօգուզտա հէյքէլէ չըգմագ-
2 տա իքէն, հէյքէլին կիւզէլ տէնլէնէն գափուսը
եանընա, հէյքէլէ կիրէնլէրտէն սաատագա տիլ-
մէք իւզրէ, կիւնտէն կիւնէ գօյա կէլտիքլէրի
անատան տօղմա թօփալ պիր ատըմ կէօթիւրիւլ-
3 մէքտէ խոյ։ Պու քիմսէ Պեարոս իլէ Ցովհաննէսի
հէյքէլէ կիրէրլէր իքէն կէօրիւսլ՝ պիր սաատագա
4 տիլէմի։ Պեարոս տախի Ցովհաննէս իլէ անա նա-
5 զար էտիպ՝ Պիզէ պագ՝ տէմի։ Ո տախի անլէր-
տէն պիր չէյ ալմագ իւմիտիլէ անլէրէ տիգգաթ
6 էթտի։ Վէ Պեարոս՝ Պէնտէ կիւմիւշ վէ ալթուն
եօգ տըր, լաքին պէնտէ օլանը սանա վէրիրիմ,
Նազարէթլի Յիսուս Քրիստոսըն իսմիյլէ գալգ վէ
7 եիւրիւ՝ տէմի։ Վէ անը սաղ էլինտէն թութուպ
գալտըրտը։ վէ տէր 'ագսագ թապանլարը վէ թօ-
8 փուգլարը գուվվէթլէնմէքլէ, Սըչրայըպ այագ իւ-

զէրի տուրտու վէ եիւրիւտիւ, վէ եիւրիյիւպ
սըչրայարագ վէ Աւլահա համտ էտէրէք՝ անլէր
9 իլէ պէրապէր հէյքէլէ կիրտի։ Վէ պիւթիւն գալմ
անընն եիւրիյիւպ Աւլահա համտ էթտիյինի կէօր-
10 տիւլէր։ Վէ անընն՝ հէյքէլինն կիւզէլ գափուսընտա
սատագա իչինն օթուրան քիմսէ օլտըղընը պիլէ-
րէք անա վագը՝ օլան չէյտէն տօլայը թէ'ածճիւպ
վէ հայրէթլէ մէմլու օլտըլար։
11 Վէ չէֆա պօ՞լան Ընօփ՞ Պեարոս իլէ Ցով-
հաննէստէն այրըլմատըղը հալտէ, ճիւմլէ գալմ
հայրէթլէ Սողոմոնընն էյվանը տէնլէնէն էյվա՞ն
12 եանլարընաա սէյիրտէրէք ճէմ՝ օլտըլար։ Օվ վա-
գըթ Պեարոս պօ՞ղու կէօրտիւքտէ, գալմա ճէ-
վապէն տէտի քի՝ էյ պէնի Իսրայէլ, պունա նի՞-
չինն թէ'ածճիւպ էտիյօրսընըզ, եախօտ պիզիմ
քէնտի գուվվէթիմիզ իա թագվամըզէ պունու
եիւրիւթմիւշ իզ կիպի՝ պիզէ նի՞չինն կէօզ տիքի-
13 յօրսընըզ։ Իճատատըմըզընն Աւլահը, Է՛ն Աբրա-
համ վէ Իսահակ վէ Ցակոբընն Աւլահը քէնտի Օղ-
լու Յիսուսը թա'զիզ էյլէտի, քի սիզ անը էլէ
վէրտինիզ, վէ Պիղատոս անը սալը վէրմէյէ գա-
րար վէրմիշ իքէն, անընն հուզուրընտա անը ին-
14 քեար էթտինիզ։ Սիզ իսէ Մուգատտէս վէ Հագգ
օլանը ինքեար պիրլէ, քէնտինիզէ պիր գաթիլ
15 ատըմին պաղըշլանմասընը թալեպ էթտինիզ։ Վէ
հայաթ Ր՞իսինի գաթլ էթտինիզ։ ամմա Աւլահ
անը էօլիւլէրտէն գըյամ էթտիրտի, քի պիզ տա-
16 խի անա շահիտ իզ։ Վէ իսմինէ օլան իսման վա-
սըթասըյլէ՝ անընն իսմի պու կէօրիւպ պիլտիյի-
նիզ քիմսէյի գուվվէթլէնտիրտի։ Վէ անընն վասը-
թասըյլէ օլան իսման ճիւմլէնիզին հուզուրընտա
17 անա պու սըհհէթի վէրտիւ։ Վէ չիմտի, էյ պիրա-
տէրլէր, պիլիյօրսունուզ քի հիւքմտարլարընըզ կիպի
18 սիզ տախի պիլմէյէրէք իշլէտինիզ։ Ամմա Աւլահ
ճիւմլէ փէյղամպէրլէրինին աղզըյլէ Քրիստոսըն է-

լեմ չէքվէսի խուսուսընտա էվվէլճէ խապէր վէր-
19 տիյի շէյլէրի պէօյլէճէ իթմամ էյլէտու, Իսմի կիւ-
նահլարընըզըն մահվ օլունմասը իչիւն թէվպէ է-
20 տիպ բիւճու' էտինիզ. Թա քի Բապպըն հուզու-
րընտան ֆէրահպախշ վագըթլար կէլիպ՝ օ սիզէ
ագաէվճէ թէպզիր օլունմըշ օլան Ցիսուս Քրիս-
21 տոսը կէօնաէրէ. Քի Ալլահըն գատիմ վագըթ-
լարտան պէրու մուգատտէս փէյղամպէրլէրինին
աղզըյլէ պույուրտուղը ճիւմլէ շէյլէրին իսլահ օ-
լունաճաղը վագըթլարա տէյին՝ սէմա անը գա-
22 պուլ էթմէք կէրէք տիր։ [Զիրա] Մովսէս էճատ-
արմըզա՝ Ալլահընըզ Բապպ պիրատէրլէրինիզտէն
սիզէ պէնիմ կիպի պիր փէյղամպէր զուհուրա կէ-
թիրէճէք տիր. անը՝ սիզէ սէօյլէյէճէյի ճիւմլէ
23 շէյլէր խուսուսընտա տինլէյէսինիզ։ Վէ հէր քիմ
քի օլ փէյղամպէրի տինլէմէզսէ, գավմընն արա-
24 սընտան մահվ օլունաճագ տըր՝ տէտի։ Վէ Սա-
մուէլ իլէ անատէն սօնգրա սէօյլէյէն փէյղամպէր-
լէրինն ճիւմլէսի տաքի պու կիւնլէրի [ագատվճէ]
25 թէպզիր էյլէմիշ տիրլէր։ Սիզ փէյղամպէրլէրինն
վէ Ալլահընն Աբրահամա՝ Զէվինին ճիւմլէ գապիլէ-
լէրի սէննին գիւրիյէթինլէ միւպարէք գըլընաճագ
տըր՝ տէյէրէք, էճատտըմըզ իլէ էյլէտիյի 'ահատընն
26 օղուլտըր սընըզ։ Ալլահ քէնտի Օղլու [Ցիսուսը]
գըյամ էթտիրիպ՝ սիզին հէր պիրինիզի չէրըլէ-
րինիզտէն տէօնտէրէրէք, միւպարէք գըլմագ ի-
չիւն անը էվվէլ սիզէ իրսալ էյլէտի։

ՊԱՊ 4

1 Վէ անլէր գավմա սէօյլէր իքէն, քհահինլէր վէ
հէյքէլին սէրտարը իլէ սատուգիլէր՝ իզէրլէրինէ
2 կէլիպ, Գավմա թա'լիմ էթտիքլէրի վէ Ցիսուս
վաըթտասըյլէ էօլուլէրտէն գըյամը թէպզիր էյ-
լէտիքլէրի իչիւն կիւճէնէրէք, Անլէրէ էլ սալըպ՝

ախշամ օլտըղը իչիւն էրթէսի կիւնէ տէյին հապ-
4 սա գօտրըլար. Ամմա քէլամը իչտէնլէրտէն նիչէ-
լէրի իման էտիպ՝ օլ ատէտլէրին մըգտարը թագ-
րիպէն պէշ պինկ օլտու։
5 Վէ էրթէսի կիւնիւ անլէրին րէ'իսլէրի իլէ իման-
6 թիյարլարը վէ 'իւլէմասը, Վէ քհահին ի ա'զամ Ան-
նա իլէ Կայիափա վէ Ցովհաննէս վէ Ալէքսանդրոս,
վէ քհահին ի ա'զամ ագրապասընտան օլանլարընն
7 ճիւմլէսի Երուսաղէմտէ ճէմ' օլտրլար։ Վէ ան-
լէրի օրթատա տուրտրարագ՝ Պուննու նէ՞ գուտ-
րէթ վէ նէ՞ իսմիլէ էթտինիզ՝ տէյիւ սիւ'ալ էթ-
8 տիլէր։ Ո զէման Պետրոս Րուհ իւլ Գուտսլէ վէմ-
լու օլուպ, անլէրէ՝ Էյ գավմընն րէ'իսլէրի իլէ Իս-
9 րայէլին իխթիյարլարը, Պիզ՝ պու կիւն պիր 'ամել
ատէմէ վէուգու' պուլան իհսան խուսուսընտա,
Նէ՛ վէճհլէ շիֆա պուլտրըղընա տա՞իր թէֆթիշ
10 օլունույօր իսէք, ճիւմլէնիզէ վէ պիւթիւն Իսրա-
յէլ գավմընա մա'լիւմ օլսուն քի, Նազարէթլի Ցի-
սուս Քրիստոսըն, Քա'նի սիզին սալպ էթտիքինիզ
վէ Ալլահըն գըյամ էթտիրտիյի զաթընն իսմիյլէ
11 պու ատէմ հուզուրընըզտա սաղ տուրույօր։ Սիզ
մի'մարլար թաբաճընտան թահգիր օլունուպ՝
12 քէօչէ թաշը օլմուշ օլան թաշ պու տըր։ Վէ
պաշգա պիր զաթտա խէլաս եօգ տըր. չիւնքի
սէմա ալթընտա ատէմլէր արտասընտա վէրիլէն
պաշգա պիր իսմ եօգ տըր, քի անընլէ խէլաս
13 պուլա պիլէլիմ՝ տէտի։ Վէ անլէր Պետրոս իլէ
Ցովհաննէսին ճէսարէթինի կէօրիւպ՝ անլէրին օ-
գուսմամըշ վէ իւմմի ատէմ օլտրգլարընը ա'կլա-
մաղլէ թէ'աճճիւպ էթտիլէր, վէ Ցիսուս իլէ պէ-
14 րապէր պուլունմըշ օլտրգլարընը պիլտիլէր։ Վէ
չիֆա պուլմուշ ատէմին անլէր իլէ պէրապէր
տուրտրըղընը կէօրմէլէրիյլէ, Ի'թիրազ էտէճէք
15 պիր չէյլէրի գալմատը։ Վէ միլլէթ ժէճլիսինատէն
չըգմալարընը էմր էթտիքտէն սօնգրա, պէյնլէրին-

16 տէ մուշավէրէ էտէրէք, Պու ատէմլէրէ նէ՞ եա-
փալըմ, գիրա պունլարըն վասըթասըյլէ պէտի
պիր մու'ճիզէ իճրա օլունսըղը երուսաղէմտէ սա-
քին օլանլարըն ճումլէսինէ մա'լում տիր, պիզ
17 տախի ինքեար էտէմէյիզ. Ֆագաթ գավմ արա-
պընտա գիյատէ շայը՝ օլմամասը իչուն, պունտան
պէօյլէ պու իսմլէ պիր ատէմ սէօյլէմէմէլէրի
իչուն, անլէրի շուտաէթլէ թէհոտ էտէլիմ՝ տէ-
18 տիլէր։ Վէ անլէրի չաղըրըպ՝ Ցիսուսըն խամիյլէ
ասլա սէօյլէմէմէլէրինն վէ թա'լիմ էթմէմէլէրինի
19 թէնպիհ էթտիլէր։ Ամմա Պետրոս իլէ Ցովհաննէս
անլէրէ ճէվապէն՝ Ալլահտան գիյատէ սիզի տին-
լէմէք Ալլահըն 'ինանինատ հա՞գգ մը տըր, պիզ
20 հիւքմ էտինիզ. Զիրա պիզ կէօրմուպ իշիթտիյիմիզ
շէյլէրի սէօյլէմէմէյէ մուգթէտիր տէյիլ իզ՝ տէ-
21 տիլէր։ Վէ անլէր խալգըն սէպէպինատէն անլէրի
թէքտիր էթմէյէ վէսիլէ պու լամաատըգլարընտան,
երինէ անլէրի թէհոտ էտիպ՝ սաղ վէրտիլէր,
չինքի վագը՝ օլան շէյ իչուն հէր քէս Ալլահը
22 թէմճիտ էտիյօր իտի։ Զիրա իւզէրինատէ չինքա
մու'ճիզէսի իճրա օլունան ատէմ գըրդ եաշընը
թէճաւուզ էթմիշ իտի։

23 Անլէր տախի սաղ վէրիլտիքտէ, րէֆիգլէրինին
եանընա կէլիպ՝ պաշ քեահինլէր իլէ իսթիյաթլա-
րընն քէնտիլէրէ սէօյլէտիքլէրինին նագլ էթտիլէր,
24 վէ անլէր պունու իշիթտիքլէրինատէ, պիլ իթթի-
ֆագ Ալլահա սէս գալտըրարագ՝ նա Բապպ, սէ-
մա իլէ զէմինի վէ տէնիզի վէ անլէրտատէ պուլու-
նան շէյլէրին ճէմլէսինին խալգ էյլէյէն Ալլահ սէն
25 սին, Սէն գուլընգ Դաւիթին ադգըյլէ՝ նի՞չինն
թա՛խֆէլէր վէյլէլէ էտիպ՝ գավմլար պաթըլ
26 շէյլէր թաասավմուր էթտիլէր։ Տիւնէա մէլէքլէ-
րի հագըր տուրուպ, րէ՛իսլէր պիրլիքտէ Բապպըն
'ալէյհինատ վէ անըն Մէսիհի 'ալէյհինատ թէ-
27 ճէմմիւ' էթտիլէր՝ կէյիւ պույուրտըն։ Զիրա

•հագիգաթէն Հէրովդէս վէ Պոնտոսը Պիղատոս,
28 թա՛խֆէլէր վէ Իսրայէլ գավմլարը իլէ, Մէսհ էթ-
տիյին մուգաատտէս Օղլընգ Ցիսուս իւզէրինէ թէճէմ-
միւ' էթտիլէր, քի սէնին էլինին վէ թէտպիրինգին
վագը՝ օլմազա թագտիր էյլէտիյի շէյլէրին ճիւմլէ-
29 սինի իճրա էտէլէր։ Վէ շիմտի, եա Բապպ, անլէրին
թէհտիտլէրինէ նազար գըլ վէ շիֆա վէրմէք վէ
մուգաատտէս Օղլընգ Ցիսուսըն իսմիյլէ 'ալամէթլէր
վէ մու'ճիզէլէր իճրա էթմէք իչուն էլինգի ուգա-
30 տարագ, Սէնին քէլամընը քէմալ ը ճէսարէթլէ
սէօյլէմէյէ պու գուլլարընգա իհսան էյլէ՝ տէտի-
31 լէր։ Վէ անլէր տու'ա էթտիքտէ, ճէմ' օլարագ-
լարը հէր սաբսընըպ՝ ճիւմլէսի Բուհ իւլ Գուտսէ
մէհլու օլարագ՝ Ալլահըն քէլամընը ճէսարէթլէ
սէօյլէրլէր իտի։

32 Վէ իման էտէնլէրին ճէմա'աթը հէք տիլ վէ
հէք ճան օլարագ պիրի քէնտի էմվալինատէն օլան
պիր շէյ՝ Պէնիմ տիր՝ տէմէգ իտի. լաքին ճիւմլէ
33 շէյլէրի արաալարընտա միւշթէրէք իտի։ Րէսուլէր
տախի Բապպ Ցիսուսըն գըյամընա 'ազիմ գուվ-
վէթլէ շէհատէթ էտէրլէր, վէ ճիւմլէսինին իւզէ-
34 րինատ լութֆ ը 'ազիմ վար իտի։ Վէ իչլէրինատ
միւհթաճ պիր քիմսէ պուլունմազ իտի. չինքի
Թարըա վէ եա իսանէ սահիպի օլանլարընն ճիւմլէ-
սի Դ-ւէլէէնդ սաթըպ՝ սաթըլան շէյլէրին ագչէ-
35 սինի կէթիրէրէք, Րէսուլէրին այագլարընա գօր-
լար իտի, վէ հէր քէսէ քէնտի իհթիյաճընա կէօ-
36 րէ թէվգի' օլունուր իտի։ Վէ րէսուլէր Թարա-
ֆընտան Բառնաբաս (թէրճէմէսի Թէսէլլի օղլու)
լագըպըյլէ լագըպլանան Ցովսէս իսմինատ կիպ-
37 րոսլը պիր Դևիլինին պիր Թարլասը օլուպ, Անը
սաթտը, վէ ագչէսինի կէթիրիպ՝ րէսուլէրին ա-
յագլարը եանընա գօտու։

•Պաղլարը՝ հագիգաթէն պու շէհրատէ

ՊԱՊ 5

1 Լաքին Անանիա իսմինտե պիր ատէմ ղէվճէսի
2 Սափիրա իլէ պիր միւլք սաթտը. վէ ղէվճէսինին
տախի խապէրի օլմըղը հալտէ, պահասընտան
պիր մըգտարընը ալը գօտու, պիր մըգտարընը
տախի կէթիրէրէք, բէսուլէրին այագլարը կա-
3 ՝նընա գօտու՝ վէ Պետրոս՝ Էյ Անանիա, Րուհ
իւլ Գուտսա կալան սէօյլէմէք, վէ թարլանըն պա-
հասընտան ալը գօմագ իչլուն, Շէյթան սէնին գալ-
4 պինի նի՞չիւն տօլտուրտու՝ Գալտըղը զէման սա-
նա գալմա՞ղ մը իտի, սաթըլտըգտա տախի սէնին
հիւքմիւնտէ տէյի՞լ մի իտի, նի՞չիւն պու չէյի
գալպինկէ գօտը՛ն. ատէմլէրէ տէյիլ, անճագ Ալ-
5 լահա կալան սէօյլէտին՝ տէտի՝ վէ Անանիա պու
քէլամը իշիթտիքտէ, տիւշիւպ թէպիլիմ ի րուհ
էթտի՝ վէ պու չէյլէրի իշիտէնլէրին ճիւմլէսինէ
6 պէօյիւք գօրգու տիւշտի՝ վէ կէնճլէր գալգըպ
անը քէֆինլէտիլէր վէ տըշարը չըգարըպ տէֆն
7 էթտիլէր՝ վէ արատը թագրիպէն իչ սա՛աթ
կէչտիքտէ, ղէվճէսի վագը՛ օլանը պիլմէյէրէք ի-
8 չէրի կէլմէքլէ, Պետրոս մէրգումէյէ խիթապէն՝
Պանա սէօյլէ, թարլայը պո՞ւ գառարա մը սաթ-
տընըզ՝ տէտի՝ օ տախի՝ Պէլի, պու գառարա՝
9 տէտի՝ Ամմա Պետրոս անա՝ Նի՞չիւն սիզ Բապպըն
Րուհընը թէճրիպէ էթմէյէ իթթիֆագ էթտինիզ՝
իշթէ սէնին ղէվճինի տէֆն էտէնլէրին այագլարը
գափուընըն էօնիւնտէ տիր, սէնի տէ տըշարը չը-
10 գարաճագլար՝ տէտի՝ Մէրգումէ տախի տէր ՝ա-
գապ անըն այագլարը էտանընտա տիւշիւպ թէպ-
լիմ ի րուհ էթտի՝ վէ կէնճլէր իշէրի կէլմէ՝ անը
էօլմիւշ պուլտըլար՝ վէ տըշարը չըգարըպ՝ ղէվ-
11 ճինին էտանընտա տէֆն էթտիլէր՝ վէ պիւթիւն քի-
լիսէ իլէ պունու իշիտէնլէրին ճիւմլէսի իւղէրինէ
պէօյիւք գօրգու տիւշտի՝

12 Վէ բէսուլէրին էլէրէյլէ գալմտա չօգ ՝ալա-
մէթլէր վէ միւ՛ճիզէլէր իճրա օլունույօր իտի՝ վէ
ճիւմլէսի պիլ իթթիֆագ Սողոմոնըն էյվանընտա
13 պուլունուպ՝ Սա՛իրլէրտէն պիր քիմսէ անլէր իլէ
պիրլէշմէյէ ճէսարէթ էթմէզ իտի իսէ տէ՝ գավմ
14 անլերի թա՛զիմ էտէրլէր իտի՝ վէ Բապպա իման
էտէն էրքէքլէրին վէ գարըլարըն ՝ատէտի կէթ-
15 տիքճէ չօղալմագտա իտի՝ Շէօյլէ քի խասթալա-
րը մէյտանլարա չըգարըպ՝ Պետրոս կէլէր իքէն
պարի կէօլկէսի անլէրին պիրի իւզէրինէ տիւշ-
սիւն՝ տէյիւ տէօչէքլէր վէ քէրէվէթլէր իւզէրինէ
16 գօրլար իտի՝ վէ էթրաֆտա օլան չէհրլէրտէն
պիր չօգ խալգ տախի խասթալարը վէ նափա-
բուհլարտան ՝ազապ չէքէնլէրի կէթիրէրէք՝ Ն-
բուսաղէմէ ճէմ՛ օլուպ՝ ճիւմլէսի չինքա պուլուր
իտի՝

17 Ամմա քեահին ի ա՛զամ վէ անըն իլէ պէրապէր
օլանլարըն ճիւմլէսի՝ եա՛նի սատուգլէր ֆըրգա-
18 սը ղայրէթլէ մէմլու օլարագ գալգտըլար՝ վէ բէ-
սուլէրին իւղէրինէ էլ ուղատըպ՝ անլերի ՝ումու-
19 մի հապսխանէյէ աթտըլար՝ Լաքին Բապպըն մէ-
լէյի կէճէլէյին ղընտանըն գափուսընը աչըպ ան-
20 լերի չըգարարագ՝ կիտինիզ վէ հէյքէլտէ տու-
րուպ՝ գավմա պու հայաթըն ճիւմլէ սէօզլէրինի
21 սէօյլէյինիզ՝ տէտի՝ Անլէր տախի պուննու իշլէթ-
տիքտէ՝ սապահլայըն հէյքէլէ կիրիպ՝ թա՛լիմ է-
տէրլէր իտի՝ ամմա քեահին ի ա՛զամ վէ անըն
իլէ պէրապէր օլանլար կէլիպ՝ միլլէթ մէճլիսինի
վէ պէնի Իսրայէլին ճիւմլէ իհթիյարլարընը ճէմ՛
էտէրէք՝ անլերի ճէլպ իչիւն հապսխանէյէ ադէմ
22 կէօնտէրտիլէր՝ Ամմա մէ՛մուրլար վարըպգտա ան-
23 լերի հապսխանէտէ պուլմամագլէ՝ տէօնիւպ՝ վա-
գա՛տ հապսխանէյի հէր տիգգաթլէ գափալը՝ վէ
պէքճիլէրի գափուլարընը էօնիւնտէ տուրմագտա
պուլտըգ՝ ամմա աչտըղընըզ ղէման իչէրիտէ քիմ-

24 սէյի պուլմատըզ՝ տէյիւ խապէը վէրտիլէը՝ վէ
հէյքէլին սէրտարը վէ պաշ քէահինլէը տախի
պու սէօզլէրի իշլէթուքլէրինաէ՝ Պու նէ՛ օլա-
ճագ՝ տէյիւ անլէրտէն տօլայը շիւպհէտէ գալ-
25 տըլար՝ վէ պիր քիմսէ կէլիպ՝ Իշթէ օլ հապսա
գօտըղընըզ ատէմլէը հէյքէլտէ տուրուպ՝ գալմա
Թա'լիմ էտիյօրլար՝ տէյիւ անլէրէ խապէը վէրտի՝
26 Ո զէման սէրտար՝ մէ՛մուրլար իլէ կիտիպ՝ անլէրի
ճէպը էթմէքսիզին կէթիրտի՝ զիրա Թաշլանըրըզ՝
27 տէյիւ գալմատան գօրգարլար իտի՝ վէ անլէրի
կէթիրիպ՝ միլլէթ մէճլիսինին հուզուրընա կէօ-
Թիւրտիւլէը՝ վէ քէահին ի ա'զամ անլէրէ սիւ'ալ
28 էտիպ՝ Սիզէ պու իսմլէ Թա'լիմ էթմէմէյի էքի-
տէն Թէնպիհ է՞Թմէքլիք մի՝ վէ իշթէ Ներուսա-
ղէմի Թա'լիմինիզլէ տօլտուրտընըզ՝ վէ օլ ատէ-
մին գանընը պիզիմ իւզէրիմիզէ կէթիրմէք իս-
Թէրսինիզ՝ տէտի՝
29 Վէ Պետրոս իլէ ըհտուլէը ճէվապէն՝ Ատէմլէր-
տէն զիյատէ Ալլահա իման էթմէք կէրէք տիր՝
30 Սիզին՝ աղաճա ասըպ ի'տաամ էյլէտիյինիզ Իհսու-
31 սը է՛ճատտըմըզըն Ալլահը գըյամ էթտիրտի՝ Իս-
րայէլէ Թէվպէյի վէ կիւնահլարըն 'աֆվընը վէր-
մէք իշիւն Ալլահ անը Րէ՛իս վէ Խէլասքեար օլ-
32 մաղա քէնտի սաղ էլայլէ Թէրֆի՝ էյլէտի՝ Պիզ
տախի պու շէյլէը խուտուսընտա անըն չահիտլէրի
իզ՝ վէ Ալլահընն քէնտինէ իման է՛տէնլէրէ
վէրտիյի Րուհ իւլ Գուտս տախի չահէբ փէը՝ տէ-
33 տիլէր՝ վէ պունու իշլէտուքլէրինտէ՝ զայէթլէ
հիտատէթլէնիպ՝ անլէրին գաթլի իշիւն մէշվէրէթ
34 էտէրլէր իքէն՝ Պիւթիւն գալմընն 'ինանինտէ մի'-
Թէպէր օլան շէրի'աթ մու'ամիլի Գատաղիէլ նատ
պիր Քէրիսի միլլէթ մէճլիսինտէ գալգըպ՝ ըհտու-
լէրին պիր աղ վագըթ տըշարը չըգարըլմալարընը
35 էմր էյլէտիքտէն սօնրա՝ Անլէրէ աէտի քի՝ Էյ
պէնի Իսրայէլ՝ պու քիմսէլէրէ էտէճէյինիզ մու-

համլէ խուսուսընտա քէնտինիզի սագընընըզ՝
36 Զիրա պու կիւնլէրտէն ագտէմ Թէուդաս գալ-
գըպ՝ քէնտիսինի պիր շէյ կէօսթէրտիքէ՝ անա
Թագրիպէն տէօրթ հիւզ նէֆէր Թապի՝ օլտու՝
քէնտիսի գաթլ օլունտու՝ վէ անա Թապի՝ օլան-
37 լարընն ճիւմլէսի տաղրընըպ հօզ հիւքմիւնտէ օլտը-
լար՝ վէ պու ատէմտէն սօնրա Թահրիր ի նու-
Գուս կիւնլէրինտէ՝ Գալիլէալը Յուդա գալգըպ՝
քէնտինէ պիր չօգ խալգ ճէլպ էթտի իսէ տէ՝ օ
տախի հէլաք օլտու՝ վէ անա Թապի՝ օլանլարընն
38 ճիւմլէսի Թար ու մար օլտընլար՝ վէ չիմտի սիզէ
տէրիմ քի՝ Պու ատէմլէրտէն վազ կէչիպ անլէրի
պրագընըզ՝ զիրա էյէր պու Թէտպիր եահօտ պու
39 իշ ինսանտան իսէ՝ պօզուլուր՝ Ամմա էյէր Ալ-
լահտան իսէ՝ անը պօզմազա գատիր օլմազընըզ՝
օլմայա քի Ալլահա գարշը տախի ճէնք էթմէքտէ
40 պուլունասընըզ՝ վէ անա գա՛իլ օլարագ՝ ըհ-
սուլէրի չաղըրըպ տէօյտուքտէն սօնրա՝ Ծիսու-
սըն իսմիյլէ սէօյլէմէմէյի Թէնպիհ էտիպ՝ անլէրի
41 սալը վէրտիլէր՝ Անլէր տախի՝ անըն իսմի իշիւն
հագարէթ կէօրմէյէ լայըգ սայըլտըգլարընտան
տօլայը մէսրուր օլարագ՝ միլլէթ մէճլիսինին հու-
42 զուրընտան չըգտըլար՝ վէ հէր կիւն հէյքէլտէ
վէ էվլէրտէ Թա'լիմ էտիպ՝ Ծիսուս Քրիստոսը
Թէպզիր էթմէքտէն Ֆէրաղաթ էթմէզլէր իտի՝

ՊԱՊ 6

1 Վէ օլ կիւնլէրտէ չակէրտլէր չօղալմաղլէ՝ Հու-
նանիճէ Թէքէլիւմ էտէնլէր Թարաֆընտան՝
քէնտի տուլ գարըլարընըն եէվմի ի'անէտէ իհ-
մալ օլունտըգլարը իշիւն՝ 'Իպրանիլէր 'ալէյհինէ
2 գիյլ ու գալ վագը՝ օլտու՝ վէ օն իքիլէր չա-
կէրտլէրին ճէմա'աթընը տա'վէթ էտիպ՝ Ալլահընն
քէլամընը Թէրքէլ սօֆրալարա իսրատէթ էթմէմիզ

3 մուննասիպ տէյլէ տիր՝ Անըն իչիւն, էյ պիրատէր-
լէր, սիզտէն հագգլարընտա հիւան ի չէհատէթ օ-
լունան վէ Րուհ իւլ Գուտս վէ հիքմէթլէ մէմլու
պուլունան եէտի ատէմ ինթիխապ էտինիզ, պիզ
4 տախի անլէրի պու իշէ թա'եին էտէլիմ՝ Պիզ իսկ
տու'ա իլէ քէլամընն խըտմէթինէ տէվամ էտէճէ-
5 յիզ՝ տէտիլէր՝ վէ պու սէօզ պիւթիւն ճէմա'ա-
թընն խօշընա կիտէրէք՝ իման վէ Րուհ իւլ Գուտս-
լէ մէմլու օլան Ստեփանոս նամ պիր ատէմ իլէ
Փիլիպպոս վէ Պրոքորոն վէ Նիկանովրա վէ Տի-
մոնէնա վէ Պարմենա իլէ Անտիոքը մուհթէտի Նի-
6 կողայոսը ինթիխապ էտիպ, Անլէրի ըէսուլլէրին
հուզուրընա կէթիրտիլէր. անլէր տախի տու'ա
7 էտիպ՝ ելլէրինի իւզէրլէրինէ գօտրլար՝ վէ Ալա-
հընն քէլամը իլէրիլէյիպ՝ շակիրտլէրին 'ատէտի ե-
րուսաղէմտէ ղայէթլէ չօղալարագ, քհահինլէր-
տէն պիր չօգ խալգ տախի իմանընա իթա'աթ է-
տէրլէր իտի։
8 Վէ Ստեփանոս իման վէ գուտրէթլէ մէմլու օ-
լարագ, գավմ արասընտա 'ազիմ մուճիզէլէր վէ
9 'ալամէթլէր իճրա էտէր իտի՝ Վէ Լիպէրթինլէր
վէ Կիւրինէլիլէր վէ Ազէքսանդրիալըլար անոլար
տէնիլէն սինագօգտան վէ Կիլիկիալը վէ Ասիալը-
լարտան պա'զըլարը գալգըպ՝ Ստեփանոս իլէ մու-
10 պահէտ էտէրլէր իտի՝ Վէ վարըթասըյլէ սէօյ-
լէտիյի հիքմէթ վէ բուհա մուգավէմէթ էտէմէ-
11 տիլէր՝ Օ զէման՝ Պիզ պուննուն Մովսէս վէ Ալա-
հա քուֆրլէր սէօյլէտիյինի իշիթտիք՝ տէմէք ի-
12 չիւն պա'զը ատէմլէրի այարթտըլար՝ Վէ գավմ
իլէ իհթիյարլարը վէ 'իւլէմայը թահրիք էթտի-
լէր՝ վէ իւզէրինէ հիւճումլէ անը թուքուպ՝ մուլ-
13 լէթ մէճլիսինէ կէօթիւրտիւլէր՝ Վէ եալան շա-
հիտլէր իշհար էտէրէք՝ անլէր տախի՝ Պու ատէմ
պու մուգատտէս մահալէ վէ շէրի'աթա գարշը
14 քուֆրլէր սէօյլէմէքտէն ֆէրագաթ էթմէզ՝ Զի-

րա պուննուն՝ Օլ Նազարէթլի Յիսուս պու եէրի
եըգըպ՝ Մովսէսին պիզէ թէօրիմ էթտիյի այինլէ-
րի թէպտիլ էտէճէք տիր՝ տէտիյինի պիզ իշի-
15 տիք՝ տէտիլէր՝ Վէ մէճլիստէ օթուրանլարընն
ճիւմլէսի անա տիգգաթլէ պագըպ՝ անըն եիւզիւ-
նիւ մէլէք եիւզիւ կիպի կէօրտիլէր։

ՊԱՊ 7

1 Օ զէման քհահին ի ա'զամ՝ Պու չէյլէր ֆիլ վա-
2 գը՝ պէօյլէ՞ մի տիր՝ տէտի՝ Օ տախի տէտի քի՝
Էյ պիրատէրլէր վէ փէտէրլէր՝ տինլէյինիզ. փէ-
տէրիմիզ Աբրահամ Խառանտա սաքին օլմազտան
էվվէլ՝ Արամ ը նէհրէյնտէ իքէն՝ Ալլահ ը զուլ
3 ճէլալ անա կէօրիւնիւպ՝ Տիյարընկտան վէ ազգա-
պանընն եանընտան չընգ՝ վէ սանա կէօսթէրէճէյիմ
4 տիյարա կէլ՝ տէտի՝ Օ զէման ֆիլտանլէրին տի-
յարընտան չընգըպ՝ Խառանտա սաքին օլտու՝ օ-
րատան տախի փէտէրի վէֆաթ էթտիքտէն սօնգ-
րա՝ անը պու շիմտի սաքին օլտընըզընըզ տիյարա
5 նագլ էյլէտի՝ Վէ անտէ այագ պասաճագ գա-
տար պիլէ անա միրաս վէըմէյիպ՝ էվլատը օլմա-
տընըզ հալտէ անը քէնտիսինէ վէ քէնտիսինտէն
սօնգրա զիւրրիյէթինէ միւլք օլմագ իւզրէ վէըմէյէ
6 վա'տ էյլէտի՝ Վէ Ալլահ պու թարզ իւզրէ սէօյ-
լէտի՝ եա'նի՝ Անըն զիւրրիյէթի տիյարը ղուր-
պէթտէ միւսաֆիր օլուպ՝ անը տէօրթ եիւզ սէնէ
7 էսիր վէ անա ճէֆա էտէճէքլէր՝ Վէ Ալլահ՝ շօլ
էսիրի օլաճագլարը թա'իֆէյի պէն հիւքմ էտէ-
ճէյիմ՝ վէ անտէն սօնգրա չընգըպ՝ պու մահալտէ
8 պանա 'իպատէթ էտէճէքլէր տիր՝ տէտի՝ Վէ ա-
նա խիթան 'ահտընը վէրտի՝ օ տախի Իսահակը
Թէվլիտ էյլէյիպ՝ պէօյլէճէ անը սէքիզինճի կիւն-
տէ խիթան էյլէտի՝ Իսահակ Յակոբը վէ Յակոբ
9 օն իքի էճտատը ընէվլէտ էյլէպտի՝ Վէ էճտատ Յոսէ-

սէվիէ հասէտ էտիալ՝ անը Մըսրա սաթտըլար՝ լա-
10 քին Ալլահ անըն իլէ իտի, վէ անը ճիւմլէ մուզա-
յագալարընաան խէլաս էտէրէք, անա Մըսըր ա-
լէյի փարաւոնըն հուզուրընտա լութֆ վէ հիքմէթ
իհսան էթտի, օ տախի անը Մըսըր վէ ճիւմլէ
քէնտի խանէսի իւզէրինէ նազըր նասպ էթտի,
11 վէ պիւթիւն Մըսըր իլէ Քանան տիյարը իւզէրի-
նէ գըթլըգ վէ 'ազիմ մուզայագա կէլմէքլէ էճ-
12 տաատըմըզ զահիրէ պուլամազլար իտի, վէ Յակոբ
Մըսըրտա պուղտայ վար իտիյինի իշիթտիքտէ,
13 պիրինճի տէֆ'ա էճտաատըմըզը կէօնտէրտի, վէ
իքինճի տէֆ'ատա Յուսէփ քէնտինի գարնտաշ-
լարընա պիլտիրտի, վէ Յուսէփին նէսէպի փար-
14 աւոնա մա'լիւմ օլտու, վէ Յուսէփ կէօնտէրիպ՝
քէնտի փէտէրի Յակոբ իլէ ճիւմլէ թէ'ալլուգա-
թընը, ևէթմիշ պէշ քիշի օլարագ, տա'լէթ էյլէ-
15 տի, վէ Յակոբ Մըսրա էնտի, վէ քէնտիսի վէ
16 հէմ տէ էճտաատըմըզ վէֆաթ էթտիլէր, վէ Սիւ-
քէմէ կէօթիւրիւլիւպ՝ Սիւքէմին էէֆէրէ Եմովրը
օղուլլարընտան Աբրահամըն պիր մըգտար ագչէ
իլէ սաթըն ալմըշ իտիյի գապրա վազ' օլուն տը-
17 լար, Ամմա Ալլահըն Աբրահամա եէմին էթտիյի
18 վա'տըն զէմանը հագլաշտըգտա, Յուսէփի պիլմէ-
յէն պաշգա պիր մէլիք զուհուր էտինճէյէ տէյին,
19 գավմ Մըսըրտա արթըպ չօղալտը, Ո տախի պի-
զիմ միլլէթիմիզ 'ալէյհինէ հիլէ գուլլանըպ՝ մա'-
սումլարընը հաշաթմաամագ իչիւն անլէրի տըշ-
աթտըրմագ տէրէճէսինէ գատար էճտաատըմըզդա
20 ճէֆտա էյլէտի, վէ օլ վագըթտա Մովսէս տօղուպ՝
Ալլահընն նազարընտա կիւզէլ իտի, վէ իւչ այ փէ-
21 տէրինին խանէսինտէ պէսլէնտիքտէն տօկրա, Տը-
շարը աթըլտըղընտա անը փարաւոնըն գըզը ալըպ՝
22 քէնտինէ օղուլ օլմագ իչիւն պէսլէտի, վէ Մովսէս
Մըսըրլըլարընը հէր 'իլմինտէ թէրպիյէ օլուն-
23 նուպ՝ քէլամ վէ 'ամէլտէ իգթիտարլը իտի, վէ

գըրգ հաշընը թէքմիլ էթտիքտէ, գարնտաշլարը
օլան պէնի Իսրայէլի զիյարէթ էթմէք գալպինէ
24 կէլտի, վէ պիրինին զուլմ չէքտիյինի կէօրմէքլէ,
ան՚ը հիմայէ էտէրէք, Մըսըրլըյը գաթլ էտիպ՝
25 մազլումընն ինթիգամընը ալտը, վէ Ալլահ անլէրէ
քէնտի էլիյլէ խէլաս իհսան էտէճէյինի գարնտաշ-
լարը ֆէհմ էտէրլէր զանն էտէր իտի իսէ տէ,
26 ֆէհմ էթմէտիլէր, վէ էրթէսի կիւն անլէրէ՝ նի-
զա՚ էտէրլէր իքէն կէօրիւնիւպ՝ էյ ատէմլէր,
սիզ գարնտաշլար սընըզ, նի՞չիւն պիրի պիրինիզէ
զուլմ էտիյօրսընըզ՝ տէյէրէք, անլէրի պարըշտըր-
27 մագա զայրէթ էթտի իսէ տէ, Գօնչըսընա զուլմ
էտէն անը ըէտտա էտիպ՝ Սէնի պիզիմ իւզէրիմիզէ
28 քի՞մ ըէ՞իս վէ գատը նասպ էթտի, Տիւն Մըսըր-
լըյը գաթլ էթտիյին կիպի՝ պէնի՞տէ մի գաթլ
29 էթմէք իսթէրսին՝ տէտի, վէ պու սէօզ իւզէրի-
նէ Մովսէս ֆիրար էտէրէք, Մադիամ տիյարընը-
տա միւսաֆիրէթէն իգամէթլէ՝ օրատա իքի օղուլ
30 թէվլիտ էյլէտի, վէ գըրգ սէնէ թէմամ օլտըգ-
տա, Թուր ի Սինա պէրրիյէսինտէ չալը աթէշի
31 'ալէվինտէ անա Բատպըն մէլէյի կէօրիւնտի, վէ
Մովսէս անը կէօրտիյինտէ, կէօրիւնիւշինէ
թէ'աճճիւպ էտէրէք, նազար գըլմագ իւզէրէ
32 հագլաշըր իքէն, անա, Պէն սէնին էճտաատը-
նըն Ալլահը, Աբրահամըն, Իսահակըն վէ Յա-
կոբըն Ալլահը իմ՝ տէյիւ Բատպըն սէտտաը
կոբըն Ալլահը իմ՝ տէյիւ Բատպըն սէտտաը
կէլտի, վէ Մովսէս լէրզան օլմագլէ, նազար գըլ-
33 մագա ճէսարէթ էտէմէտի, վէ Բատպ անա՝ Ա-
յագլարընկտան այագ գապընը չըգար, գիրա տուր-
34 տըղըն եէր մուգատտէս թօփրագ տըր, Հագիգա-
թէն պէն Մըսըրտա օլան գավմըրըն ճէֆաատընը
կէօրիպ՝ անլէրին ահընը իշիթտիմ, վէ անլէրի
խէլաս էթմէք իչիւն էնտիմ. վէ շիմտի կէլ, սէնի
35 Մըսրա կէօնտէրէյիմ՝ տէտի, Սէնի քի՞մ ըէ՞իս
վէ գատը նասպ էթտի՝ տէյէրէք ինքեաար էթ-

տիքլէրի պու Մովսէսի, Ալլահ հէման անը չալը-
տա անա կէօրիւնէն ժէլէյին էլիյլէ ըէ'իս վէ գուր-
36 թարըճը իրսալ էյլէտի։ Պու ատէմ անլէրի չըգա-
րըպ՝ Մըսըր տիյարը իլէ Պահր ը Ահմէրտէ վէ գըրգ
սէնէ պէքրիյէտէ միւ'ճիզէլէր վէ 'ալամէթլէր իզ-
37 հար էյլէտի։ Պէնի Իսրայէլէ խիթապէն՝ Ալլահը-
նըզ Բապպ պիրատէրլէրինիզէն պէնիմ կիպի պիր
փէյղամպէր զուհուր էթտիրէճէք տիր, անը տինի-
38 լէյէսինիզ՝ տէյէն պու Մովսէս տիր։ Թուր ի Սինա-
տա քէնտիսինէ սէօյլէյէն ժէլէք իլէ վէ էճտատը-
մըզ իլէ պէրապէր պէրրիյէտէ օլան ճէմա'աթտա
օլարագ, պիզէ թէսլիմ էթմէք իւզրէ հայաթ քէ-
39 լամլարը ալմըշ օլան զաթ պու տըր։ Էճտատըմըզ
անա միւթի՝ օլմագ իսթէմէյիպ՝ ըէտտա էթտիլէր,
40 վէ գալպլէրիյլէ Մըսըրա կէրի տէօնիւպ, Ահարո-
նա՝ պիզէ էօնիւմիւզճէ կիտէճէք իլահլար եափ։
զէրա շու պիզի Մըսըր տիյարընտան չըգարան
41 Մովսէսէ նէ օլտըղընը պիլմէյիզ՝ տէտիլէր։ Վէ օլ
կիւնլէրտէ պիր պուզաղը եափտըլար, վէ պու
փութա գուրպան թագտիմ էտիպ՝ էլլէրինին ա'-
42 ժէլէրիյլէ ժէսրուր օլուրլար իտի։ Վէ Ալլահ տէօ-
նէրէք անլէրի ճիւնուտա իւս սէմայա 'իպատէթ
էթմէյէ թէսլիմ էյլէտի, Նիթէքիմ փէյղամպէր-
լէրին քիթապընտա՝ էյ պէյթ ի Իսրայէլ, պէր-
րիյէտէ գըրգ սէնէ պանա գէպիհէլէր վէ գուր-
43 պանլար թագտիմ էթտինիզ ժի։ Վէ Մողոքըն
չատըրընը վէ Իլահընըզ Հոռմփանըն եըլտըզընը,
եա'նի սէճատ գըլմագ իչիւն շօլ եափտըղընըզ
տուրէթլէրի թաշըտընըզ. պէն տահի սիզի Բաբե-
լոնտան էօթէյէ նագլ էտէճէյիմ՝ տէյիւ եազըլմըշ
44 տըր։ Շէհատէթ ժէսքէնի պէրրիյէտէ էճտատը-
մըզ արատընտա իտի, Նիթէքիմ Մովսէս սէօյ-
լէյէն՝ Անը կէօրտիւյիւն Նիւմունէյէ կէօրէ եա-
45 փասըն՝ տէյիւ էմր էյլէժիշ իտի, Ֆի էճտատըմըզ
անը սըրա իլէ գապուլ էտիպ ցեատու իլէ պէրա-

պէր էճտատըմըզըն էօնիւնտէն Ալլահըն Դաւիթին
կիւնլէրինէ գատար Թարտ էթտիյի թա'իֆէլէրին
46 միւլքիւ իչինէ կէթիրտի։ Ո տահի Ալլահըն հու-
զուրընտա լութֆ պուլուպ՝ Յակոբըն Ալլա-
հընա պիր իգամէթկեահ պուլմագ իսթէտի իսէ
47 տէ, Սողոմոն անա պիր խանէ պինա էյլէտի։
48 Լաքին Միւթա'ալ էլ իլէ եափըլմըշ հէյքէլլէրտէ
49 սաքին օլմագ. Նիթէքիմ փէյղամպէր՝ Բապպ
պույուրըր քի, Սէմա թահթըմ, զէմին տահի
այագլարըմա պասամագ տըր. պանա նա՞սըլ խա-
նէ պինա էտէճէքսինիզ վէ եա՝ բահաթըմընն մա-
50 հալի նէ՞րէսի տիր. Պուննլարընն ճիւմլէսինի պէնիմ
51 էլիմ եա՞փմատը մը՝ տէտի։ Էյ պօյնու սէրթ, վէ
գալպի վէ գուլագլարը խիթանսըզ օլանլար, սիզ
տահի էճտատընըզ կիպի տա'իմա Բուհ իլ Գուտ-
52 սա մուխալէֆէթ էտիյօրսընըզ։ Էճտատընըզ փէյ-
ղամպէրլէրին հա՞նկըսընա թէ'ատտի էթմէտի.
վէ անլէր օլ Սալիհին զուհուրը հագգընտա մու-
գատտէմա խապէր վէրէնլէրի գաթլ էթտիլէր.
սիզ տահի չիմտի անընն խա՞ինլէրի վէ գաթիլլէրի
53 օլտընըզ. Սիզ չէրի'աթը ժէլէքլէր թէրթիպաթը
իւզրէ ալտընըզ, վէ հըճգ էթժէտինիզ։
54 Անլէր պու չէյլէրի իչիթմէլէրիյլէ, գալպլէրինտէ
դայէթլէ հիտատէթլէնիպ՝ տիչլէրինի անընն 'ալէյ-
55 հինտէ ղըճըրտաթտըլար. Ո իսէ՝ Բուհ իլ Գուտս-
լէ ժէմլու օլարագ, սէմայա տօղրու կէօզ տիքիպ՝
Ալլահընն ճէլալինի վէ ցիսուսը Ալլահընն սաղընտա
տուրուր կէօրտիւ. վէ՝ Իչթէ պէն սէմավաթը ա-
չըլմըշ վէ Իպն իլ ինսանը Ալլահընն սաղընտա
56 տուրուր կէօրիւյօրըմ՝ տէտի։ Անլէր տահի հիւք-
սէք սէսլէ պաղըրըպ՝ գուլագլարընը թըգատը-
լար, վէ ճիւմլէսի պիրտէն անընն իւզէրինէ հիւ-
57 ճումլէ, Անը չէհրատէն տրչարը չըգարըպ՝ թաշ-
լատըլար. վէ շահիտլէր քէնտի էլպիսէլէրինի Սօ-
զրս նամ պիր Ենէվճիլանընն այագլարը եանընա

58 գօտըլար՝ վէ Ստեփանոս՝ նա Բապպ Յիսուս,
րուհըմը գապուլ էյլէ՝ տէյէրէք տու'ա էթմէքտէ
59 օլըրդը հալտէ, անը թաշլատըլար՝ վէ տիզ չէօ-
քուպ եուքսէք սէսլէ՝ նա Բապպ, պու կիւնա-
հը անլէրէ սայմա՝ տէյիւ ֆէրեատ էթտի. վէ
պունու սէօյլէտիյի կիպի ույգույա վարտը. Սօղոս
տախի անըն գաթլինէ ըիղա վէրմիշ իտի։

ՊԱՊ 8

1 Վէ օր վագըթ Երուսաղէմտէ օլան քիլիսէ 'ա-
լէյհինտէ 'ազիմ Թէ'ատտի վուգու' պուլմաղլէ,
րէսուլլէրտէն մա'տա ճիւմլէսի նէհուտիյէ իլէ
2 Սամարիանըն տիյարլարընա տաղրլտրլար՝ վէ
պա'զը էհլ ի թագվա ատէմլէր Ստեփանոսը գալ-
մըրըպ՝ իւղէրինէ պէօյիւք մաթէմ էթտիլէր։
3 Լաքին Սօղոս խանէլէրէ կիրիպ՝ էրքէք վէ գա-
րըլարը սիւրիւքլէյէրէք հապսխանէյէ աթմաղլէ,
քիլիսէյի խարապ էթմէքտէ իտի։
4 Իմտի տաղրլան քիմսէլէր քէլամը Թէպղիր էտէ-
5 րէք՝ հէր Թարաֆտան կէչէրլէր իտի. Փիլիպպոս
տախի Սամարիա շէհրինէ էնիպ՝ անլէրէ Քրիս-
6 տոսը վա'զ էտէր իտի։ Վէ խալգ Փիլիպպո-
սըն սէօզլէրինէ իշտիպ՝ իճրա էյլէտիյի 'ալամէթ-
լէրի կէօրմէլէրիյլէ, պիւ իթթիֆագ անըն սէօյլէ-
7 տիքլէրինէ տիգգաթ էտէրլէր իտի։ Զիրա նափաք
րուհլար ևիւքսէք սէսլէ պաղրըրարագ, զապթ
էթտիքլէրի չօգ քիմսէլէրտէն չըգըպ՝ չօգ քէօթ-
րիւմ վէ Թօփալ քիմսէլէր տախի շիֆա պուլուր-
8 լար իտի։ Վէ օր շէհրտէ 'ազիմ ժէսէրքէթ օլտու։
9 Վէ էօթէտէն պէրու օր շէհրտէ՝ Պէն պէօյիւք
պիր զաթ ըմ տէյէրէք սիհրպազլըգ էտիպ, Սա-
մարիա էհալիսինի հայրան գըլմըշ օլան Սիմոն նամ
10 պիր քիմսէ պուլունուր իտի։ Վէ պէօյիւք քիւ-
չիւք ճիւմլէսի՝ Պու ատէմ Ցլլահըն 'ազիմ գուվ-

վէթի տիր՝ տէյէրէք անա գուլագ վէրիրլէր իտի։
11 Վէ պունա գուլագ վէրմէյէրինէն սէպէպի խայը
զէմանտան պէրու սիհրլէրլէ անլէրի հայրէթտէ
12 պրագմասը իտի։ Լաքին մէնէթիւթ Ուլլահը վէ
Ցիսուս Քրիստոսըն իսմինէ միւթ'ալլըգ չէյլէրի
Թէպղիր էտէն Փիլիպպոսա ինանտըգլարընտա, կէ-
րէք էրքէքլէր վէ կէրէք գարըլար վաֆթիզ օ-
13 լունուրլար իտի։ Սիմոն քէնտիսի տախի ինանտը,
վէ վաֆթիզ օլունուպ՝ Փիլիպպոսա միւլազէմէթ
էտէրէք, իճրա օլունան 'ալամէթլէր իլէ միւ'ճի-
14 զլէրի կէօրմէյէ հայրան օլուր իտի։ Վէ Երու-
սաղէմտէ պուլունան րէսուլլէր Սամարիալըլարըն՝
Ալլահըն քէլամընը գապուլ էթտիյինի իշիթմէյէ-
րինլէ, անլէրէ Պետրոս իլէ Ցովհաննէսի կէօնտեր-
15 տիլէր։ Անլէր տախի էնիպ Րուհ իլէ Գուտսա նա-
'իլ օլալար տէյիւ անլէր իչլէրն տու'ա էթտիլէր։
16 (Զիրա անլէրին հիչ պիրինին իւզէրինէ նազիլ օլ-
մայըպ՝ անճագ Բապպ Ցիսուսըն իսմինէ վաֆթիզ
17 օլունմըշլար իտի։) Ո զէման իւզէրլէրինէ էլլէրինի
գօմալարըլյէ Րուհ իլէ Գուտսա նա'իլ օլտըլար։
18 Սիմոն տախի րէսուլլէրին էլլէրինին գօնուլմասըլյ-
լէ Րուհ իլէ Գուտսըն վէրիլտիյինի կէօրտիւքտէ,
19 Պու գուտրէթի պանա տախի վէրինիզ, թա քի
էլլէրիմի քիմին իւզէրինէ գօյաճագ օլուր իսէմ,
Րուհ իլէ Գուտսա նա'իլ օլա՝ տէյէրէք անլէրէ
20 ագչէ 'արզ էյլէտի։ Լաքին Պետրոս անա՝ Ագչէնգ
սէնինլ իլէ հէլաք օլսուն, զիրա Ալլահըն 'աթիյէսի
21 ագչէ իլէ թահսիլ օլունուր զանն էթտինն։ Պու չէյտէ
սէնինլ հիսսէն եա նասիպինլ եօգ տըր, զիրա գալ-
22 պինգ Ալլահըն 'ինտինտէ տօզրու տէյիլ տիր։ Իմտի
պու քէօթիւլիւյիւնգտէն թէվպէ էտիպ՝ Բապպա
նիյազ էյլէ, օլա քի գալպինգին միւլահազասը սանա
23 'աֆիվ օլունա։ Զիրա սէնի էօտ աճըլըղընտա վէ
հագգսըզլըղըն պէնտինտէ կէօրիւյօրըմ՝ տէտի։
24 Սիմոն տախի ճէվապէն՝ Սէօյլէտիյինիզ չէյլէրին

պիրվ իւզէրիւմէ կէլմէսին տէյիւ պինիմ իչիւն սիզ
25 Բապպա նիյազ էյլէյինիզ՝ տէտի։ Անլէր տախի չէ-
հատէթլէրինի իչձա պիրվէ՝ Բապպըն քէլամընը
սէօյլէտիքտէն սոնրա, Սամարիալըլարըն նիչէ
քէօյլէրինտէ պէշարէթի թէպշիր էտէրէք՝ ներու-
սաղէմ 'ալտէթ էթտիլէր։
26 Վէ Բապպըն մէլէյի Փիլիպպոսա սէօյլէյիպ տէ-
տի քի՝ Գալգ, ճէնուպէ, եա'նի Ներուսաղէմտէն
27 Գազայա էնէն եօլա կիթ. օրասը չէօլ տիր։ 0
տախի գալգըպ կիթտի. վէ իշթէ Եթովպիա մէլի-
քէսի կանդականըն քիւպերասընտան պիրվ օլուպ
ճիւմլէ խազինէսի իւզէրինէ նազըր օլան Եթովպիա-
ը պիր խաատըմ՝ Ներուսաղէմէ 'իպատէթ էթմէյէ
28 կէլմիշ իտի։ Վէ 'ալտէթինտէ 'արապասընտա օ-
թուրուպ՝ եսայի փէյղամպէրին +էնոպըը օգուչօր
29 լտի։ Վէ Ռուհ Փիլիպպոսա խիթապէն՝ եագլաշըպ
30 պու 'արապայա եավըշ՝ տէտի։ Փիլիպպոս տախի
եաճընա սէյիրտիպ՝ եսայի փէյղամպէրին +էնոպը-
նը օգուտրըղընը իչիթմէքլէ՝ Օգուտրըղընը անկա՞-
31 յօր մը սըն՝ տէտի։ 0 տախի՝ Պիր քիմսէ պաննա
տէլալէթ էթմէտիքճէ, նա՞սըլ գատիր օլայըմ՝
տէյէրէք, Փիլիպպոսա՝ չըդըպ եաճընտա օթուր-
32 մասընը րէճա էթտի։ Վէ քիթապտա օգուտրըղը
գասլ շու իտի քի՝ Գոյուն կվպի պօղազլանմադա
կէօթիւրիւլտիւ, վէ գուզու՝ գըրգան քիմսէնինի
էօնիւնտէ սիւքիւթ էյլէտիյի միսիլիւ, պէօյլէճէ
33 աղզընը աչմազ. Հալ ը թէվազու'ինտէ անըն հագ-
գը րէճի՝ օլունտու, վէ անըն նէսլինէ քի՞մ պէ-
յան էտէճէք տիր, զիրա հայաթը եէրտէն րէճի՝
34 օլունուր։ Վէ խաատըմ ճէվապ վէրիպ Փիլիպպո-
սա՝ Սանա րէճա էտէրիմ, փէյղամպէրը պունու
քիմի՞ն հագգընտա սէօյլէյօր. քէնտիսի՞ հագգըն-
տա մը, Ուրիա տիկէր պիր քիմսէ՝ հագգընտա
35 մը՝ տէտի։ Փիլիպպոս տախի աղզընը աչըպ՝ պու
քէլամտան պաշլայարագ՝ անա Յիսուսը թէպշիր

36 էյլէտի։ Վէ եօլտա կիտէրլէր իքէն՝ պիր սույա
կէլտիլէր. խաատըմ տախի՝ Իշթէ սու, վաֆթիզ
37 օլունմագըղընա նէ՞ մանի՝ վար՝ տէտի։ [Փիլիպ-
պոս տախի՝ Էյէր պիւթիւն գալպիկտէն իման է-
տէրսէն, ճա՛իզ օլուր՝ տէտի. վէ օ ճէվապէն՝
Յիսուս Քրիստոսըն Իպն Ուլլահ իտիյինէ իման է-
38 տէրիմ՝ տէտի։] Վէ 'արապանըն տուրմասընը էմր
էտիպ՝ Փիլիպպոս իլէ խաատըմ իքիսի պիրտէն
39 սույա էնտիլէր, վէ անը վաֆթիզ էյլէտի։ Վէ
սուտան չըգտըգլարընտա, Բապպըն Ռուհու Փի-
լիպպոսը անսըզըն կէօթիւրտիւ, վէ խաատըմ անը
արթըգ կէօրմէտի. վէ սէվինէրէք քէնտի եօլընա
40 կիթտի։ Փիլիպպոս իսէ Ազովտոստա պուլունտու,
վէ տօլաշարագ՝ Կեսարիայա կէլինճէյէ գատար
ճիւմլէ շէհրլէրտե պէշարէթի թէպշիր էտէր իտի։

ՊԱՊ 9

1 Լաքին Սօղոս Բապպըն չակիրտլէրի իւզէրինէ
սահա թէհտիտ վէ գաթլտան տէմ վուրարագ,
2 քեահին ի ա'զամըն եաճընա կիտիպ, Անաէն Դա-
մասկոստա օլան սինագօղլարա մէքթուպլար տիլէ-
տի, թա քի՝ էյէր պու թարիգտէն պա'զը քիմ-
սէլէր պուլաճագ օլուր իսէ, կէրէք էրքէք՝ կէ-
րէք գարը, անլէրի պաղլը օլարագ Ներուսաղէմէ
3 կէթիրէ։ Վէ եօլտա Դամասկոսա եագլաշըղընը-
տա, էթրաֆընա սէմատան անսըզըն պիր նուր
4 փարլատը։ Վէ եէրէ տիւշիւպ, քէնտիսինէ՝ Էյ Սա-
ուլ, Սաուլ, պաննա նի՞չիւն թէ'ատտի էտիյօր-
5 սըն՝ տէյիւ պիր սէստա իշիթտի։ 0 տախի՝ Էյ է-
ֆէնտի, սէն քի՞մ սին՝ տէտի. վէ Բապպ՝ Պէն
սէնին թէ'ատտի էթտիյին Յիսուս իմ. իւկէնտէ-
րէլէրէ գարշը տէփմէք սանա կիւճ տիր՝ տէտի։
6 0 տախի թիթրէյիպ հայրան օլարագ՝ Նա Բապպ,
7 Նէ՞ իսթէրսին քի պէն եափայըմ՝ տէտի։ Բապպ

տախի անա՝ գալգ չէհրէ կիր, վէ նէ եափմագլը-
ղըկ կերէք իտիյի սանա սէօյլէնիլէճէք տիր՝ փէ-
փէ, վէ անըն իլէ պէրապէր եօլա կիտէն ատէմ-
լեր սէտայը իչիտիպ՝ ամմա քիմսեյի կէօրմէյէրէք,
8 նուֆգլարը ֆուֆուլմըշ տուրույօրլար իտի, վէ
Սօղոս եէրտէն գալգըպ՝ կէօզլերի աչըլմըշ օլը-
ղը հալտե քիմսեյի կէօրմէտի. վէ անը էլինատէն
ֆուֆարագ՝ Դամասկոսըն իչինէ կէօֆուրտուլեր,
9 վէ իչ կիւն կէօրմէյիպ՝ նէ եէտի նէ իչտի,
10 վէ Դամասկոստա Անանիա իսմինատ պիր շակիրտ
պուլունուպ, պունա Բապպ բիւյատա՝ Էյ Աննա-
նիա՝ տէտիքտէ, օ տախի՝ Լէպպէյք, ևա Բապպ՝
11 տէտի, վէ Բապպ անա՝ Գալգ, Տօղրու տէնիլէն
սօգաղա վար, վէ Ցուդանըն խանէսինատ Տար-
սոնլը Սօղոս նամ քիմսեյի պուլ, գիրա իչֆէ օ
12 տու'ա էտիյօր. վէ բիւյատա Անանիա իսմինատ
պիր ատէմին իչէրի կէլտիյինի, վէ կէօզլերի կէօր-
մէսի իչիւն իւզերինէ էլինի գօտրըլընը կէօրմիւշ
13 տիր՝ տէտի, վէ Անանիա ճէվապէն՝ ևա Բապպ,
պու ատէմին հագգընատա ևրուսաղէմատ օլան սէ-
նինն մուգատտէսլերինէ նէ գատար քէօֆթիւլիւք-
14 լեր էֆթիյինի չօգ քիմսէլերտէն իչիթտիմ, վէ
սէնին իսմինէ տու'ա էտէնլերին ճիւմլէսինի պաղ-
լամաղա պաշ քեահինլեր ֆարաճընատան պուրա-
15 տա տախի հիւքմիւ վար՝ տէտի, վէ Բապպ անա՝
կիթ, գիրա օ՝ միլլէթլեր վէ մէլիքլերին վէ պէնի
Իսրայէլին հուզուրընատա իսմիմի ֆաշըմագ իչիւն,
16 պանա ինթիխապ օլունմըշ պիր գապ տըր. Զիրա
պէնիմ իսմիմ իչիւն նէլեր չէքմէք կերէք իտիյի-
17 նի պէն քէնատինէ կէօսթէրէճէյիմ՝ տէտի, Իմմի
Անանիա կիտիպ օլ էվէ կիրտի, վէ էլլերինի անըն
իւզերինէ գօյուպ՝ էյ Սաուղ պիրատէր, Բապպ,
ևա'նի կէլտիյին եօլատա սանա կէօրիւնէն Ցիսուս՝
կէօզլերինի կէօրսիւն վէ Րուհ իլ Գուտսէ մէմլու-
18 օլսաըն տէյիւ պէնի կէօնատէրտի՝ տէտի, վէ տէր

հալ անըն կէօզլերինտէն սանքի փուլար տիւ-
շիւպ՝ կէօրիւր օլտու. վէ գալգըպ վաֆթիզ օ-
19 լունտու, վէ թա'ամ էտիպ քէսպ ի գուվվէթ
էյլէտի. վէ [Սօղոս] Դամասկոստա օլան շակիրտ-
լեր իլէ պիր գաչ կիւն գալտը,
20 վէ տէր 'ագապ սինագօղլարտա Ցիսուսը՝ իպն
21 Ուլլահ տըր՝ տէյիւ վա'զ էտէր իտի. վէ իչիտէն-
լերին ճիւմլէսի հայրան օլուպ՝ ևրուսաղէմատ պու
իսմէ տու'ա էտէնլերի խարապ էտէն պու տէյի՞լ
մի, հէմ տէ պուրայա անլերի պաղլը օլարագ
պաշ քեահինլերէ կէօֆթիւրմէք իչիւն կէ՞լմէտի մի՝
22 տերլեր իտի. Ամմա Սօղոս կիթտիքճէ քէսպ ի
գուվվէթ էթտի, վէ՝ Քրիստոս պու տըր՝ տէյիւ իս-
պաթ էտերէք, Դամասկոստա սաքին օլան Եէհու-
23 տիլերի հայրէթտէ պրոպղըր իտի, վէ պիր չօգ կիւն-
լեր միւրուրինատ Եէհուտիլեր անըն գաթլ իչիւն
24 միւշավէրէ էթտիլեր. Ամմա անլերին սու'ի գաստ-
լերի Սօղոսա մա'լիւմ օլտու. վէ անը գաթլ էթ-
մէք իչիւն գափուլարը կէճէ կիւնտուզ պէքլեր-
25 լեր իտի իսէ տէ, Շակիրտլեր անը կէճէլէյին պէրպ,
պէննպէլ իչինատէ, հիսարտան աչագը սարգըտարագ
էնտիրտիլեր.
26 Վէ Սօղոս ևրուսաղէմ կէլտիյի զէմանն շակիրտ-
լեր իլէ պիրլէշմէյէ ղայրէթ էթտի իսէ տէ, ճիւմ-
լէսի անըն շակիրտ օլարղընա ի'թիմատ էթմէ-
27 տիքլերինատէն, անտէն գօրգարլար իտի. Ամմա
Բառնապաս անը ալուպ՝ րէսուլլերին եանընա կէ-
թիրէրէք, անըն եօլտա Բապպը նասըլ կէօրտիւ-
յինի, վէ Բապպէ անա սէօյլէտիյինի վէ Դա-
մասկոստա Ցիսուսըն իսմիյլէ նասըլ ճէսուրանէ
28 սէօյլէմիշ օլարղընը անլերէ հիքմայէ էյլէտի. վէ
ևրուսաղէմատ անլեր իլէ կիրիպ չըգմագտա իտի.
29 վէ Բապպ Ցէսուսըն իսմիյլէ ճէսարէթ պուլուպ՝
եունանիճէ թէքէլլիւմ էտէնլեր իլէ սէօյլէշիպ
միւսահէսէ էտեր իտի. անլեր իսէ անըն գաթլինէ

30 ճէհտ էտէրլէը իտի։ Լաքին պէրաատէրլէը պուննա վագըֆ օլմաղլէ՝ անը կեսարիայա էննէրիպ Տարսոննա կէօնտէրտիլէը։
31 Ո զէման քիլիսէլէը պիւթիւն եէհուտիյէտե վէ Գալիլեատա վէ Սամարիատա սէլամէթ պուլուպ՝ մա'մուր օլմաղլէ Բապպէն գօրգուսընատա վէ Իւհ իւլ Գուտսըն թէսէլլիսինետ եիւրիւյէրէք չօղալմագատա իտիլէը։
32 Վէ Պետրոս հէր թարաֆտան կէչէր իքէն, Լիւդդեատա սաքին օլան մուգատտէսլէրին եանընա
33 տահի էնտի. Վէ օրատա սէքիզ եըլտան պէրու եաթագատա գալմըշ եննա իսմինետ պիր քէօթրիւմ ատէմ պուլուպ, Պետրոս անա՝ էյ եննա, Ցիսուս Քրիստոս սանա շիֆա վէրիյօր. գալգ, քէնտին իչիւն տէօշէյինկի եափ՝ տէտիքտէ, տէր
35 հալ գալգտը։ Վէ Լիւդդեատա վէ Սարօնատա սաքին օլանլարընը ճիւմլէսի անը կէօրիւպ՝ Բապպա տէօնտիւլէը։
36 Վէ Ցոպպէտե Տաբիթա (թէրճէմէսի ձէյրան տէվէկ տիր) նամընատա նիսատան պիր շակիրտ վար իտի. մերգում իչլէտիյի էյի 'ամէլլէր վէ սաթագալարընէ մէմնու իտի։ Վէ օղ կիւնլէրատե պու
37 խաթուն խասթա օլուպ վէֆաթ էյլէտի. վէ անը եըյգատըգտան սօնրա՝ ֆէվգանի պիր օտայա գօ-
38 տըլտը։ Վէ Լիւդդեա Ցոպպէյէ եագընը պուլունմաղլէ, շակիրտլէրը Պետրոսընը օրատա օլտըղընը իշիթմէլէրիյլէ, եանլարընա կէլմէքտե կէճիքմէմէսինի րիճա իչիւն անրն թարաֆընա իքի
39 ատէմ կէօնտէրտիլէր։ Վէ Պետրոս գալգըպ անլէր իլե պէրապէր կէլտի. վէ վասըլ օլտըղընտա, անը ֆէվգանի օտայա չըգարտըլտը. վէ ճիւմլէ տուլ գարըլար՝ եանընա կէլիպ աղլայարագ, ձէյրան անլէր իլե պէրապէր իքէն, եափտըղը էնթաբիլէր իլե լիպասլարընը քէսթիքէսինի կէօսթէ-
40 րիրլէր իտի։ Վէ Պետրոս ճիւմլէսինի տըշընտը չը-

գարըպ՝ տիպ չէօքէրէք տուա էյլէտի, վէ ճէսէտէ տէօնիւպ՝ էյ Տաբիթա, գալգ՝ տէտի։ Ո տահի կէօզլէրինի աչըպ Պետրոսը կէօրիւնճէ՝ գալ-
41 գըպ օթուրտու։ Ո տահի մէրգումէյէ էլինի վէրիպ՝ գալտըրըտը. վէ մուգատտէսլէրը իլե տուլ գարըլարը չաղըրըպ՝ անը տիրի օլարագ թագտիմ
42 էյլէտի։ Վէ պու վագը'ա պիւթիւն Ցոպպէտե մա'լիւմ օլուպ՝ նիչէ քիմսէլէր Բապպա իման էթ-
43 տիլէր։ Վէ Պէտրոս Ցոպպէտե Սիմոն նամընատա պիր տապպաղընը եանընտա պիր չօգ կիւնլէր մէքա էյլէտի։

ՊԱՊ 10

1 Վէ կեսարիատա Իտալիալը տէնիլէն Թապուր-
2 տան եիւզ պաշը օլարագ, էհլ ի Թագվա վէ պիւթիւն իսանէսի իլե Ալլահտան գօրգար, վէ գավմա չօգ սատագա վէրիպ՝ Ալլահա տա'իմա տուա էտէր Կոռնելիոս իսմինետ պիր ատէմ պուլու-
3 նուպ, Մէրգում կիւնտիւզ սա'աթ տօգուզ րատտէլէրինետ բիւյատա Ալլահընը պիր մէլէյինին՝ էյ Կոռնելիոս՝ տէյէրէք, իչէրի անընը եանընա կէլ-
4 տիյինի 'այանէն կէօրտիւ։ Ո տահի անա կէօզ տիքիպ գիյատէսիյլէ գօրգարագ՝ էյ էֆէնտի, նէ՞ տիր՝ տէմէսի իւզէրինէ, ղէր+ անա՝ Տուա'ալարընկ վէ սատագալարընկ թիգքեար իչիւն Ալլահընը
5 հուզուրընա չըգտըլար։ Վէ չիմտի Ցոպպէյէ ատմէլէր կէօնտէրիպ՝ Պետրոս լագըպլը Սիմոնը
6 տա'վէթ էյլէ. Ո տահի Սիմոն նամընատա պիր տապպաղընը եանընտա միւսաֆիր օլուպ՝ անընը իսանէսի տահի տէնիզ քէնարընտա տըր, [վէ նէ եափմագլըղընկ կէրէք իտիյինի օ սանա սէօյլէյէ-
7 ճէք տիր,] տէտի։ Վէ [Կոռնելիոսա] սէօյլէյէն մէլէք այրըլտըգտա, իրտավէթ քեարլարընտան իքի քիշի վէ մա'իյյէթինետ պուլունանլարտան

8 ֆհվլ ի թագվա պիր 'ասաքեր չաղըրըպ, Անլերէ հէր
չէյի պէյանլէ՝ անլերի ծոպպէյէ կէօնտէրտի։
9 Վէ էրթէսի կիւն անլեր եօլտա կիտէրէք չէհրէ
եագլաշմագտա իքէն, Պետրոս սա'աթ ալթը րատ-
տէլերինտէ տու'ա էթմէք իւզրէ տամա չըգտը։
10 Վէ գիյատէսիյլէ աճըգմըշ օլմաղլէ՝ թա'ամ էթ-
մէք իսթէյիպ, անլեր տախի հագըը էթմէքտէ ի-
11 քէն, քէնտինէ հալ ը վէճտ վագը՝ օլտու։ Վէ
սէմանըն աչըլտըղընը վէ պէօյիւք չարշաֆ կիպի
պիր գապ, տէօրթ ուճընտան պաղլը օլարագ,
քէնտինէ տօղրու կէլերէք՝ եէրէ էնտիրիլտիյինի
12 կէօրտիւ։ Վէ իչինտէ զէմինին հէր տիւրլիւ տէօրթ
այագը վէ չոհղ հայվանաթ վէ հաչէրաթը վէ
13 հավա գուշլարը վար իտի։ Վէ անա՝ էյ Պետրոս,
գալգ, պօղազլա վէ եէ՝ տէյիւ պիր սէտա կէլտի։
14 Լաքին Պետրոս՝ Հա՜շա, եա Րապպ, չիւնքի հիչ
պիր վագըթ հարամ եա նաիփաք պիր շէյ եէմէ-
15 տիմ՝ տէտի։ Վէ թէքրար իքինճի տէֆ'ա անա՝
Ալլահըն թաթհիր էյլէտիյի շէյլերի սէն հարամ
16 սայմա՝ տէյիւ պիր սէտա ֆէլտի։ Վէ պու իւչ քէր-
րէ վագը՝ օլուպ՝ օլ գապ եինէ սէմայա րէֆ՝ օ-
17 լունտու։ Վէ Պետրոս օլ կէօրտիւյիւ րիւյա նէ՝ օ-
լա՝ տէյիւ քէնտի տէրուննինտէ շիւպհէ էտեր ի-
քէն, իչթէ Կոռնելիոս թարաֆընտան կէօնտէրի-
լէն աատմլերը Սիմոնըն խանէսինին խապերինի ալ-
18 մըշ օլարագ, գափու էօնիւնտէ տուրտուլար։ Վէ
չաղըրըպ՝ Պետրոս լագըպլը Սիմոն պուրատա՞ մը
19 միւսաֆիր տիր՝ տէյիւ սիւ'ալ էթտիլէր։ Վէ Պետ-
րոս րիւյատան տօլայը թէֆէքքիւր էտեր իքէն,
20 Րուհ անա՝ իչթէ սէնի իւչ ատամ արայօր։ Սէն
տէ գալգ աշաղը էն, վէ թէրէտտիւտ էթմէյէրէք
անլեր իլէ պէրապէր կիթ։ դիրա անլերի պէն
21 կէօնտէրտիմ՝ տէտի։ Վէ Պետրոս [Կոռնելիոս
Թարաֆընտան քէնտինէ կէօնտէրիլէն] ատամլէ-
րին եանընա էնիպ՝ իչթէ արատըղընըգ քինէ

պէն իմ։ կէլմէնիզին սէպէպլէ նէ՞տիր՝ տէտի։
22 Անլեր տախի՝ Նիւզ պաշը Կոռնելիոս, սալիհ վէ
Ալլահտան գօրգար վէ հագգընտա պիւթիւն եէ-
հուտի միլլէթի թարաֆընտան հիւսն ի շէհատէթ
օլունմըշ պիր ատամ, սէնի խանէսինէ տա'վէթ
էտիպ՝ սէնին սէօյլէյէճէյինի տինլէմէկի պիր մու-
գատես մէլէք վասըթասըյլէ քէնտիսինէ վահի
23 օլունտու՝ տէտիլեր։ Օլ վագըթ անլերի իչէրի
տա'վէթ էտիպ գալ գօտու։ վէ էրթէսի կիւն
Պետրոս անլեր իլէ պէրապէր չըգըպ՝ ցոպպէլի
գարնտաշլարտան պա'զրլարը տախի անա եօլտաշ
24 օլարագ, Ցէրտասը կիւնիւ կեսարիայա կիրտի-
լեր։ Կոռնելիոս տախի ագրապասը իլէ խասս
տօսթլարընը տա'վէթ էթմիշ օլարագ՝ անլերէ
25 մունթազըր իտի։ Վէ Պետրոս իչէրի կիրտիքտէ,
Կոռնելիոս անը խսթիգպալ էտիպ այագլարընա
26 տիւշէրէք սէճտէ էյլէտի։ Պետրոս իսէ՝ Գալգ,
պէն քէնտիմ տախի ինսան իմ՝ տէյէրէք անը
27 գալտըրտը։ Վէ անըն իլէ սէօյլէշէրէք իչէրի կիր-
տիքտէ, ճէմ՝ օլմուշ չօգ քիմսէլէրի պուլմաղլէ,
28 Անլերէ՝ Պիր եէհուտի ատամ սա'իր միլլէթտէն
պիրի իլէ իխթիլաթ էթմէք, եախօտ եանընա
կէլմէք ճա'իզ օլմատըղընը պիլտիրսինիզ. ամմա
Ալլահ պանա պիր ատամ հարամ եա նաիփաք տէ-
29 յէմէյէճէյիմի պէյան էթմիշ տիր։ Պունա պինա՞էն
տա'վէթ օլունտըղընտա տախի մուխալէֆէթ էթ-
մէքսիզին կէլտիմ. իմտի պէնի նէ սէպէպէ մէպ-
30 նի չաղըրտըղընըզը սիւ'ալ էտէրիմ՝ տէտի։ Կոռ-
նելիոս տախի՝ Պունտան տէօրթ կիւն մուգատ-
տէմ հէման պու սա'աթա տէյին օրուճ թութ-
մագտա օլուպ՝ սա'աթ տօգուզտա խանէմտէ
տու'ա էտեր իքէն, իչթէ էօնիւմտէ փարլափ էլ-
31 պիսէլի պիր ատամ տուրուպ, Էյ Կոռնելիոս,
տու'անը գապուլ օլունուպ՝ սատագալարընը Ալլա-
32 հընն հուզուրընտա պիքը օլունտըլար։ Իմտի ցոպ-

պէյէ կէօնտէրիպ՝ տէննիզ քէնարընտա տապպաղ
Սիմոնըն խանէսինտէ միւսաֆիր օլան Պետրոս
լագըպլը Սիմոնը տա'վէթ էյլէ· օ կէլտիկինտէ սա-
33 նա սէօյլէյէճէք տիր՝ տէտի· Պունուն իւզէրինէ
ճիլ հալ սանա կէօնտէրտիմ, սէն տէ կէլտիկինէ
էյի էյլէտին· վէ շիմտի ճիւմլէմիզ Ալլահ Թաբա-
ֆընտան սանա էմր օլունան չէյլէրին ճիւմլէսինի
տիւնլէմէք իւզրէ՝ Ալլահընն հուզուրընտա հազըր
ըզ՝ տէտի·
34 Վէ Պետրոս աղզընը այըպ տէտի քի՝ Հագիգա-
թէն Ալլահըն 'ինտինտէ խաթրա րի'այէթ էթմէք
35 օլմայըպ, Անճագ հէր միլլէթտէ անտէն գօրգուպ
սաղահ իշլէյէն քիմսէ անա մագպուլ օլտըղընը ան-
36 լայօրըմ· Սիզ՝ Ցիսուս Քրիստոսընն վասըթասը յլէ
(Օ ճիւմլէնինն Բապպը տըր) սէլամէթ թէպշիր էտէ-
37 րէք, պէնի Իսրայիլէ կէօնտէրտիյի քէլամը, Եա'նի
Յովհաննէսին վա'զ էթտիյի վաֆթիզտէն սօնրա,
Գալիլեատան պաշլայրպ՝ պիւթիւն եէհուտիյէտէ
Նազարէթլի Ցիսուս հազգընտա օլան վուգու'աթը
38 պիլիրսինիզ· Շէօյլէ քի Ալլահ անը Րուհ իւլ Գուտս
վէ գուվվէթլէ մէսհ էթտի, օ տաիի հէր թա-
րաֆտան կէչէրէք էյիլիք էտիպ՝ Շէյթանընն մու-
սալլաթ օլտըղը քիմսէլէրինն ճիւմլէսինէք շիֆա վէ-
39 րիր իտի· զիրա Ալլահ անընն իլէ իտի· Պիզ տաիի
եէհուտիլէրինն տիյարը իլէ Երուսաղէմտէ անընն
իճրա էթտիյի շէյլէրինն ճիւմլէսինէք շահիտ իզ· վէ
40 աղաճա ասըպ գաթլ էթտիքլէրի պու զաթը, Ալ-
41 լահ իւչիւնճիւ կիւնտէ իհեա էտիպ, Պիւթիւն
գալմա տէյիլ, անճագ Ալլահ Թաբարաֆընտան մու-
գատտէմա Թա'ևինն օլունան շահիտլէրէ աշիքաար
կէօսթէրտի· վէ էօլիւլէրտէն գըյամ էթտիքտէն
սօնրա՝ պիզ տաիի անընն իլէ պէրապէր եէմիք վէ
42 իչտիք· Վէ տիրիլէր վէ էօլիւլէրինն՝ Ալլահ Թա-
րաֆընտան Թա'ևինն օլունմըզ Հաքիմի քէնտիսի
իտիպինի գավմա վա'զ էտիպ շէհատէթ էթմէմիզի

43 պիզէ էմր էթտի՝ ճիւմլէ փէյղամպէրլէր պու զա-
թա շէհատէթ էտէրլէր քի՝ անա իման էտէնլէ-
րինն ճիւմլէսի անընն իսմի վասըթասը յլէ կիւնահ-
լարընն 'աֆվընա նա'իլ օլուր·
44 Պետրոս պու շէյլէրի սէօյլէմէքտէ իքէն, քէ-
լամը իշիտէնլէրինն ճիւմլէսի իւզէրինէ Րուհ իւլ
45 Գուտս նազիլ օլտու· Վէ Պետրոս իլէ պէրապէր
կէլմիշ օլուպ՝ էհլ ի խիթանտան օլան միւ'մինլէր
Րուհ իւլ Գուտս մէվհիպէսինին թա'իֆէլէրէ
46 տաիի "ինսան օլունտըղընա" հայրան օլտըլար· Չի-
րա անլէրինն լիսանլար սէօյլէյիպ՝ Ալլահը Թա'զիմ
47 էթտիքլէրինի իշիտիրլէր իտի· Օ զէման Պետրոս
ճէվապէն՝ Րուհ իւլ Գուտսա պիզիմ կիպի նա'իլ
օլան պու քիմսէլէր վաֆթիզ օլունմամալարը իւ-
չիւն, պիր քիմսէ սույու մէն՝ էտէ պիլիր մի՝ տէ-
48 յէրէք, Բապպըն իսմինէ վաֆթիզ օլունմալարը-
նը էմր էթտի· օ զէման պիր գաչ կիւն գալմա-
սընը րիճա էյլէտիլէր·

ՊԱՊ 11

1 Վէ եէհուտիյէտէ պուլունան րէսուլլէր իլէ պի-
րատէրլէր՝ Թա'իֆէլէրինն տաիի Ալլահընն քէլամը-
2 նը գապուլ էթտիքլէրինի իշիթտիլէր· Վէ Պետ-
րոս Երուսաղէմ չըգտըղը վագըթ էհլ ի խիթան-
3 տան օլանլար, Սէն խիթանսըզ ատէմլէր եանընտա
կիրիպ՝ անլէր իլէ պէրապէր Թա'ամ էթտին՝ տէ-
4 յիւ Ի'թիրազ էտէրլէր իտի· Պետրոս տաիի ան-
5 լէրէ սըրասը յլէ հիքեայէ էթմէյէ պաշլայըպ, Պէն
Յոպպէ շէհրինտէ պուլունարագ տու'ա էթմէք-
տէ իքէն, հալ ը վէճտտէ պիր րիւյա, Եա'նի
պէօյլուք չարչաֆ կիպի պիր գապ տէօրթ ուճուն-
տան ասըլը օլարագ, սէմատան էնտիրիլիպ պանա

*Նուա· իւզէրինէ տէօքիւլտիւյինէ

6 կէլսիլինի կէօրսիւմ։ Վէ ան֊
նա տիգդաթլէ պագ֊
մագտա իքէն, զէմինին հէր փէ֊րէ֊ տէօրթ ա֊
յագը վէ վահզի հայվանաթ իլէ հաշէրաթըն֊ը վէ
7 հավա գուշլարըն֊ը կէօրսիւմ։ Վէ պանա՝ Էյ
Պետրոս, գալդ, պօղազլա վէ եէ՝ տէյէն պիր սէ֊
8 տա իշլիթսիմ։ Ամմա պէն՝ Հաշա, եա Բապպ,
զիրա հիչ պիր վագըթ հարամ եա նաճաք պիր
9 չէյ աղզըմա կիրմէմի՝ տէսիմ, վէ օլ սէտա սէ֊
մատան իքինճի տէֆ֊ա՝ Աստահըն թաթհիր Էյլէ֊
տիյի չէյլէրի սէն հարամ սայմա՝ տէյիւ պանա
10 ճէվապ վէրտի։ Պու իւչ տէֆ֊ա վագը՝ օլուպ՝
11 եինէ ճիւմլէսի սէմայա չէքիլտի։ Վէ իշթէ օլ
անտէ կեսաբիատան պանա կէօնտէրիլմիշ իւչ ա֊
տէմ պուլունտուղում խանէնին էօնիւնտէ տուր֊
12 տըլար։ Վէ Րուհ պանա՝ թէրէտտիւտ էթմէյէրէք
անլէր իլէ պէրապէր կիթ՝ տէտի։ Վէ պու ալթը
պիրատէր տախի պէնիմ իլէ պէրապէր կիտիպ՝ օլ
13 ատէմին խանէսինէ կիրտիք։ Ո տախի մէլէյի նա֊
սըլ կէօրաճէյիւնիւ։ Վէ անըն քէնտի խանէսինտէ
տուրուպ քէնտինէ խիթապէն՝ Ցոպպէյէ [ատէմ֊
լէր] կէօնտէրիպ Պետրոս լագըպլը Սիմոնը տա՛֊
14 վէթ էյլէ։ Ո տախի սէնին վէ պիւթիւն խանէղին
խէլասընա վասըթա օլաճագ սէօզլէր սէօյլէյէճէք
15 սիր՝ տէտիյինի պիզէ նագլ էթտի։ Պէն տախի
սէօյլէմէյէ պաշլատըղըմտա, Րուհ իւլ Գուստ
իպթիտատէ պիզիմ իւզէրիմիզէ նագիլ օլտըղը
16 կիպի, անլէր իւզէրինէ տախի նագիլ օլտա։ Օլ
վագըթ Բապպըն՝ Ցովհաննէս սու իլէ վաֆթիզ
էթտի, սիզ իսէ Րուհ իւլ Գուստէ վաֆթիզ օ֊
լունաճագսընըզ՝ տէտիյի քէլամը խաթըրըմա կէ֊
17 թէրտիմ։ Իմտի Աստահ պիզէ վէրտիյի մէվհիպէնին
՝այնինի Բապպ Ցիսուս Քրիստոսա իման էթմէլէ֊
րի իւզէրինէ անլէրէ տախի վէրտի իսէ, պէն քի՞մ
իտիմ քի՝ Աստահա մուխալիֆէթ էտէ պիլէյիմ՝
18 տէտի։ Անլէր տախի պուննու իշիտինճէ սիւքիւթ֊

էթտիլէր, վէ՝ Էօյլէ իսէ Աստահ հայաթ իչիւն
թէվպէյի թա՛իֆէլէրէ տախի իհսան էթմիշ տիր՝
տէյիւ Աստահը թէմճիտ էյլէտիլէր։
19 Վէ Ստեփանոս վագը՛տան իւզէրինէ զուհուր
էտէն մուպտագա սէպէպիյլէ թար ու մար օլան֊
լար, քէլամը Եէհուտիլէրտէն մա՛տա հիչ պիր
քիմսէյէ սէօյլէմէյէրէք, Փիւնիկէյէ վէ Կիպրոսա
20 վէ Անտիոքա գատար կէչտիլէր։ Վէ անլէրտէն
պա՛զըլարը Կիպրոսլը վէ Կիւրեննէլի իտիլէր։ Վէ
Անտիոքա վարտուղլէրինտէ *Ցունանիլէրէ խի֊
թապ էտէրէք, Բապպ Ցիսուսը թէպզիր էտէրլէր
21 իտի։ Վէ Բապպըն էլի անլէր իլէ օլմազլէ, խայր
22 քիմսէ իման էտիպ՝ Բապպա տէօնտիւ։ Վէ պուն֊
լարըն խապէրի Երուսաղէմ քիլիսէսինին գուլա֊
ղընա վասըլ օլտըգտա, Բառնաբասը Անտիոք
23 գատար կէչմէք իւզրէ՝ կէօնտէրտիլէր։ Ո տախի
վասըլ օլուպ՝ Աստահըն լութֆընը կէօրաճէքտէ
մէսրուր օլտու։ Վէ Բապպա ճան ու կէօնիւլտէն
սատըգ գալալար տէյիւ ճիւմլէսինէ նասիհաթ էթ֊
24 տի։ Զիրա քէնտիսի էյի վէ Րուհ իւլ Գուստէ
վէ իմանլէ մէմլու պիր ատէմ իտի։ Վէ պիր չօգ
25 խալգ Բապպա միւնզամիմ օլտու։ Ո զէման Բա֊
նէաս Սօղոսը արամագ իւզրէ Տարսոնա չըգըպ՝
26 անը պուլարագ Անտիոքա կէթիրտի։ Վէ ան֊
լէր թէմամ պիր սէնէ զարֆընտա քիլիսէ իլէ
ճէմ՝ օլուպ՝ չօգ խալգա թա՛լիմ էթտիլէր։ Վէ
շակիրտլէրին Խրիսթիյան թէմիյէ օլունմալարը
էվվէլա Անտիոքտա օլտու։
27 Վէ օլ կիւնլէրտէ՝ Երուսաղէմտէն Անտիոքա
28 իլհամլէ սէօյլէյէնլէր էնիպ, Անլէրտէն Ագաբոս
նամընտա օլան պիրի գալգըպ՝ պիւթիւն տիւն֊
եատա պիր պէօյիւք գըթլըգ օլաճաղընը Րուհըն
գուվվէթիյլէ պէյան էթտի։ Պու տախի Կղօ֊

*Պա՛զը՝ Ցունանիճէ թէքէլիւմ էտէնլէրէ

29 դիոս [Գայսէրին] կիւնլէրինտէ վագը՝ օլտու, վէ
շակիրտլէր հէր պիրի իգթիտարընա կէօրէ նէ-
հուտիյէտէ մուգիմ պիրաուէրլէրէ ի՛անէ կէօն-
30 տէրմէյէ գարար վէրտիլէր, վէ պունու Բառնա-
բաս վէ Սօղոս էլլէյէ իխթիյարլարա կէօնտէրէ-
ջէք, իճրա տախի էթտիլէր,

ՊԱՊ 12

1 Վէ օ զէման Հէրովգէս մէլիք քիլիսէտէն պա՛-
2 զըլարընա զուլմ էթմէք իչիւն էլ ուզատըպ, Յով-
հաննէսին գարնտաշը Յակոբոսը գըլըճէ գաթլ
3 էթտի, վէ եէհուտիլէրին պու չէյտէն խօշնուտ
օլտըգլարընը կէօրմէքլէ Պետրոսը տախի թութ-
4 տու, (վէ ֆէթիր կիւնլէրի իտի,) վէ անը թութ-
տըգտա, պասեքտէն սօնրա խալգըն էօնիւնէ չը-
գարմագ նիյէթլէյէ, անը պէքլէմէք իչիւն հէր
պիրի տէօրթ նէֆէրտէն միւրէքքէպ տէօրթ թա-
գըմ 'ասքէրէ թէսլիմէն հապսխանէյէ աթտը,
5 Պու սուրէթլէ Պետրոս հապսխանէտէ հըֆզ օլուն-
տու, վէ անըն իչիւն քիլիսէտէն տէվամ իւզրէ
6 Ալլահա տու'ա օլունույօր իտի, վէ Հէրովդէս
անը իհզար էտէճէք օլտըղընտա, օլ կէճէ Պետ-
րոս իքի զէնճիրլէ պաղը օլարագ իքի 'ասքէրին
արասընտա ույույուպ՝ պէքճիլէր տախի գափու-
նըն էօնիւնտէ հապսխանէյի պէքլէմէքտէ իքէն,
7 Իշթէ Բասպըն պիր մէլէյի ճանընտա տուրուպ՝
օլ խանէտէ պիր նուր փարլատը, վէ Պետրոսըն
ճանընա վուրարագ անը ույանտըրըպ՝ թէղ գալ-
8 տէմէյլէ, էլլէրինտէն զէնճիրլէր տիւշտիւ, վէ
մէլէք անա՝ Գուշաղընը գուշան, վէ չարըգլարընը
կիյ՝ տէտի, օ տախի պէօյլէ էթտիքտէն սօնրա,
ճինէ անա՝ Ինվապընը կիյիպ արտըմ սըրա կէլ՝
9 տէտի, Օ տախի չըգըպ արտը սըրա կիթտի, վէ
մէլէք վաստըթասըյլէ վագը՝ օլան չէյ հագիգի օլ-

տըղընը պիլմէյիպ՝ ըիւյա կէօրիւյօրըմ զանն է-
10 տէր իտի, վէ պիրինճի վէ իքինճի գարաղօլը կէ-
չիպ՝ շէհրէ չըգըլան տէմիր գափույա կէլտիլէր,
պու տախի քէնտիլիյինտէն անլէրէ աչըլմաղլէ,
չըգըպ սօգաղընը պիրինի կէչտիքլէրի կիպի մէնք
11 անտէն այրըլտը, վէ Պետրոս քէնտինէ կէլիպ՝
Բասպ քէնտի մէնէյինի իրսալ էտիպ, պէնի Հե-
րովդէսին էլինտէն վէ եէհուտի գավմընըն մէ՛-
մուլ էթտիքլէրինին ճիւմլէսինտէն գուրթարտը-
12 ընը չիմտի սահիհէն պիլիրիմ՝ տէտի, վէ թէ-
ֆէքքիւր էտիպ՝ Մարկոս լագըպը Յովհաննէսին
վալիտէսի Մարիամընը խանէսինէ կէլտի, օրատա
տախի չօգ քիմսէլէր ճէմ' օլուպ տու'ա էտէրլէր
13 իտի, Պէտրոս հավլու գափուսընը չալտըգտա,
Հռովդէ իսմինտէ պիր խատիմէ գուլագ վէրմէյէ
14 կէլտի, վէ Պետրոսընն սէսինի թանընմաղլէ, մէ-
սէրէթինտէն գափույը աչմայըպ իչէրի սէյիրտէ-
րէք, Պետրոսըն գափու էօնիւնտէ տուրտըղընը
15 խապէր վէրտի, վէ անլէր մէրգումէյէ՝ Զըլտըր-
մըշըն՝ տէտիլէր, օ իսէ՝ Պէօյլէ տիր՝ տէյիւ թէ՛-
քիտ էթտիքտէ, անլէր տախի՝ Անըն մէլէյի տիր՝
16 տէտիլէր, Պետրոս իսէ պիր տիւզիյէ գափույը
չալմագտա օլուպ՝ աչտըգլարընտա անը կէօրիւպ
17 հայրան գալտըլար, Օ իսէ էլլէյէ՝ Սիւքիւթ էտի-
նիզ՝ տէյիւ իշարէթ էտէրէք, Բասպըն քէնտի-
սինի հապսխանէտէն նէ վէճհլէ չըգարտըղընը ան-
լէրէ նագլ էթտի, վէ՝ Պու չէյլէրի Յակոբոսա վէ
պիրատէրլէրէ խապէր վէրինիզ՝ տէտիքտէն սօնր-
18 ը, չըգըպ տիկէր պիր մահալէ կիթտի, վէ կիւն-
տիւզ օլտըգտա՝ Պետրոս նէ՞ օլտու՝ տէյիւ 'աս-
քէրլէր արասընտա պիր չօգ իզթիրապ վագը՝ օլ-
19 տու, Հէրովդէս տախի անը արայըպ պուլմատը-
ղընտան, իսթինթագտան սօնրա պէքճիլէրին
գաթլ օլունմալարընը էմր էյլէտի, վէ եէհուտի-
յէտէն կէտարիսայա էնիպ՝ օրտա իգամէթ էյլէտի,

20 վէ Հերովդէս Տիւրոս իլէ Սիդոն էհալիսինէ ղա-
զապլանմըշ օլմաղլէ, պուննլար քէնտի տիյարլարը
մէլիսին դէյ-էը թարաֆընտան պէսլէնմէքտէ օլ-
տըղընտան, պիլ իթթիֆագ անըն հուզուրընա
կէլտիլէր, վէ մէլիսին մապէյնճիսի օլան Ղաստոսը
21 իգնա' էտէրէք սուլհ թալէպ էթտիլէր, վէ պիր
մու'այյէն կիւնտէ Հերովդէս միւլուքեանէ էլպի-
սէսինի կիյնպ՝ քիւրսիւտէ օթուրարագ, անլէրէ
22 պիր նութգ իրատ էյլէտի, խալգ տախի՝ Իլահ սէ-
սի տիր, վէ ինսանն սէսէ տէյիլ տիր՝ տէյիւ նիտա
23 էտէր իտի, վէ մէճտի Ալլահա վէրմէտիյի իչիւն
տէր 'ագապ Բապպէն մէլէյի անը վուրտու, վէ
անը գուրտլար եէմէխյէ թէսլիմ ի րուհ էթտի,
24 Ալլահըն քէլամը իսէ իլէրիլէյիպ նէշը օլունմագ-
տա իտի։
25 Վէ Բառնաբաս իլէ Սօղոս խըտմէթի թէքմիլ
էթտիքտէն սօնրա, Մարկոս լագըպլը Ցովհաննէ-
սի տախի պէրապէր ալարագ, Երուսաղէմէն
'ավտէթ էթտիլէր։

ՊԱՊ 13

1 Վէ Անտիոքտա պուլունան քիլիսէտէ պա'ղը իլ-
համլէ սէօյլէյէնլէր վէ մու'ալիմլէր, եա'նի Բառ-
նաբաս վէ Նիւգէր տէնիլէն Սիմոն վէ Կիւրենէլի
Ղուկիոս հէմ ըէ'իս էր բուպ' Հերովդէս իլէ պէ-
րապէր պէսլէնմիշ օլան Մանայեն վէ Սօղոս վար
2 իտի։ Վէ անլէր Բապպա 'իպատէթ էտիպ՝ օրուճ
թութտուգլարը սըրատա, Րուհ իլ Գուտս՝ Տա'-
վէթ էթտիյիմ իշ իչիւն Բառնաբաս իլէ Սօղոսը
3 պանա թախսիս էտինիզ՝ տէտի։ Օ ղէման օրուճ
թութուպ վէ ատու'ա էտիպ՝ էլլէրինի անլէր իւ-
զէրինէ գօսըգտան սօնրա կէօնտէրտիլէր։
4 Իմտի պուննլար Րուհ իլ Գուտս թարաֆընտան
իրսալ օլունմաղլէ՝ Սէլևկիայա էննիպ, օրատան

5 կէմիյլէ Կիպրոսա կէչտիլէր։ Վէ Սալամինայա
վիւսուլլէրինտէ Եէհուտիլէրին սինագօղլարընտա
Ալլահըն քէլամընը վա'զ էտէրլէր իտի, Ցովհան-
6 նէս տախի անլէրին խըտմէթինտէ իտի։ Վէ Պա-
փոսա գատար ատատան կէչիպ Բարեյեսու իս-
մինտէ սիհրպազ վէ եալանճը փէյղամպէր պիր
7 Եէհուտի պուլտըլար։ Պու ատէմ 'ագիլ պիր
ղաթ օլան Սէրգիոս Պօղոս վալինին եանընտա
պուլունուր իտի։ պու ղաթ Բառնաբաս իլէ Սօ-
ղոսը տա'լէթ էտիպ՝ Ալլահըն քէլամընը տինլէ-
8 մէյէ արզու էթտի։ Ամմա եղիմաս, եա'նի սիհր-
պազ, (չիւնքի իսմի պէօյլէ թէրճէմէ օլունուր,)
վալիյի իսմանտան տէօնտէրմէյէ չալըշարագ, ան-
9 լէրէ գարշը տուրտու։ Վէ Սօղոս, եա'նի Պօղոս
Րուհ իլ Գուտսլէ մէմլու օլուպ՝ անա տիգգաթ-
10 լէ նազար էտէրէք, Հէր հիլէ վէ հէր չէրչէթլէ
մէմլու օլան Շէյթան օղլու, հէր սալահընն տիւշ-
մէնի, Բապպէն տօղրու եօլլարընը իֆսատ էթ-
11 մէքտէն ֆէրաղաթ էթմէ՞զ մի սինն։ Վէ շիմտի
իշթէ Բապպէն էլի սէնին իւզէրինտէ օլուպ՝ պիր
միւտտէթ կիւնէշ կէօրմէյէրէք, քէօր օլաճագ-
սընն՝ տէտիյի կիպի, իւզէրինէ տիւման վէ գա-
րանլըգ տիւշմէքլէ, տօլաշըպ՝ էլինտէն թութա-
12 ճագ ատէմ արար իտի։ Օ ղէման վալի վագը' օ-
լանը կէօրտիւքտէ, Բապպէն թա'լիմինէ թէ'աճ-
ճիւպ էտէրէք իման էյլէտի։
13 Վէ Պօղոս ըէֆիգլէրի իլէ Պափոստան հարա-
քէթ էտիպ՝ Պամֆիլիյատա քեա'ին Պէրգէյէ կէլ-
տիլէր։ Ամմա Ցովհաննէս անլէրտէն այրըլըպ՝ Ե-
14 րուսաղէմէ 'ավտէթ էթտի։ Անլէր տախի Պէր-
գեատէն կէչիպ Պիսիդիատա վագը' Անտիոքա վա-
սըլ օլտըլար, վէ սէպթ կիւնիւնտէ սինագօգա
15 կիրիպ օթուրտըլար։ Վէ թէվրաթ իլէ փէյղամ-
պէրլէր օգունտըգտան սօնրա, սինագօգ ըէ'իսլէ-
րի անլէրէ խոպէր կէօնտէրիպ՝ Էյ պիրատէրլէր,

էյէը գալլա նասիհաթ եօլլու պիը քելամընըզ վար
16 իսէ, սէօյլեյինիզ՝ տէտիլէը։ Օլ վագըթ Պօղոս
գալգըպ՝ ելույլե իշարէթ էտէրէք տէտի քի՝ էյ
պէնի Իսրայէլ վէ Ալլահտան գօրգանլար, տինկլե-
17 յինիզ։ Պու Իսրայէլ գալմընըն Ալլահը էճատատը-
մընզը ինթիխապ էյլէտի, վէ գալմը Մըսըը տոյա-
ընընա զուրպէթտէ իքէն եհուքսէլտիպ՝ անլերի
18 օրատան եհուքսէլմիշ պազու իլէ չընգարտը, վէ
անլերի թագրիպէն գընըգ սէնէ միւտատէթ պեր-
19 բոյէտէ պէսլէտիքտէն սօնկրա, Քէն'ան տոյաընը-
տա եէտի թա'իֆէ հէլաք էտէրէք, Հէբլերինի ան-
20 լերե միրաս օլմագ իւզրէ վէրտի։ Անտէն սօնկրա
թագրիպէն տէօրթ եհուզ էլլի սէնէ Սամուէլ փէյ-
21 ղամպերե տէյին հաքիմլերը վէրտի։ Անտէն սօնկրա
վէլիք թալեպ էթտիքլերինտե, Ալլահ անլերե գընըգ
սէնէ Բենիամին սընպթընտան կիս օղլու Սաուլը
22 վէրտի։ Վէ անը 'ազլ էթտիքտե, անլերե մէլիք
օլմագ իւզրէ Դաւիթի զուհուրա կէթիրմիշ՝ անընն
հագգընտա շէհատէթ տաէիտ էտէրէք՝ Դաւիթ
իսէն ի Յեսսէյի քէնտի գալպիմէ մուվաֆըգ պիը
ատէմ պուլտում. հէը պիը միւրատտումը իճրա է-
23 տէճէք տիր՝ տէտի։ Պունուն նէսլինտէն Ալլահ
վա'տա կէօրե Իսրայէլե պիր խէլասքեար, եաՆի
24 Յիսուսը զուհուրա կէթիրտի։ Վէ օ՝ մէ'մուրիյէթ
իճրասընա պաշլամազտան էվվէլ Յովհաննէս պիւ-
թիւն Իսրայէլ գալմընա թէվպէ վաֆթիգինի վա'զ
25 էթմիշ իսէ, վէ Յովհաննէս մէ'մուրիյէթինի իթ-
մամ էթմէք իւզրէ իքէն տէտի քի՝ Պէնի քի՞մ
զանն էտէրսինիզ. պէն Քրէոպս տէյիլ իմ. լաքին
իշթէ պէնտէն սօնկրա՝ պէն այագ գապլարընը չը-
26 գարմազա լայըգ օլմատըղըմ զաթ կէլիյօր։ Էյ
պիրատէրլէր, պէնի Աբրահամ նէսլի, վէ արանըզ-
տա Ալլահտան գօրգանլար, պու խէլասըն խապե-
27 րի սիզե իրսալ օլունմըշ տըր։ Զիրա Երուսաղէմ
էհալիսի իլէ ըէ՞իսլերի ան վէ հէմ տէ հէը սէզթ-

տէ օգունան փէյղամպերլերին քելամլարընը պիւ-
մէտիքլերի իչիւն, իւզերինէ հիւքմ էթմէքլե։
28 Էլ-Հըրը իթմամ էթտիլէր։ Վէ գաթլե հիչ պիր
սեպեպ պուլմատըգլարը հալտէ, Պիղատոստան
29 անըն գաթլինի թալեպ էթտիլէր։ Անըն հագգընը-
տա եազըլան չէյլերին ճիւմլեսինի իթմամ էթ-
տիքտէն սօնկրա, անը ագաճտան էնտիրիպ գապ-
30 րա գօտըլար։ Ամմա Ալլահ անը էօլիւլերտէն իհեա
31 էյլէտի։ Օ տախի քէնտիսի իլէ պէրապեր Գալիլե-
եատան Երուսաղէմէ չընգանլարա չօգ կիւնլեր կէօ-
րիւնիւպ՝ անլեր տախի գավմ իչիւն անըն շահիտ-
32 լերի տիր։ Վէ պիզ էճատատըմզա օլան վա'տը
33 սիզե թէպզիր էտիյօրըզ. Շէօյլե քի Ալլահ Յիսու-
սը իհեա էթմէքլե, անը պիզ անլերին էվլատընա
իթմամ էթմիշ տիր, Նիթէքիմ իքինճի մէզմուր-
տա տախի՝ Սէն օղլըմ սըն, սէնի պու կիւն թէվ-
34 լիտ էյլէտիմ՝ տէյիւ եազըլմըշ տըր։ Վէ անը էօ-
լիւլերտէն իհեա էտիպ՝ արթըգ չիւրիւմէքլիյէ
տէօնմէյէճէյինէ տա'իր Դաւիթէ օլան 'ազիզ վէ
էմին Վ-'փլարը սիզե վէրէճէյիմ՝ տէմիշ տիր։
35 Անընն իչիւն պաշգա մէզմուրտա տախի՝ Մուգատ-
տէսինի չիւրիւմէքլիք կէօրմէյէ պրագմայաճագ-
36 սընն՝ տէտի։ Զիրա Դաւիթ քէնտի 'ասրընտա Ալ-
լահըն իրատէթինէ խըտմէթ էթմիշ օլարագ, ույ-
գույա վարըպ էճատատընա մունզամմ օլմասըյլէ
37 չիւրիւմէքլիք կէօրտիւ։ Ամմա Ալլահըն իհեա էթ-
38 տիյի զաթ չիւրիւմէքլիք կէօրմէտի։ Իմոի, էյ պի-
րատէրլէր, սիզե մա'լիւմ օլսուն քի, կիւնահլար
'ացիվը սիզե պունուն վասըթասըյլէ վա'զ օլու-
39 նուր։ Վէ Մովսէսին չէրի'աթը վասըթասըյլէ
թէպրիյէ օլունմատըղընըզ ճիւմլե չէյլերտէն՝ հէը
իմանե էտէն պունուն վասըթասըյլէ թէպրիյէ օ-
40 լունուր։ Իմոի սագընընըզ, օլմայա քի փէյղամ-
41 պերլերտէ, էյ թահգիր էտիճիլեր, պագընըզ, վէ
թէ'աճճիւպ էտիպ թէլէֆ օլունըզ. զիրա սիզին

կիւնլէրինիզտե պիր իշ իչլէրիմ, էօյլե պիր իշ քի, էյէր պիրի սիզե նագլ էտերսէ, ինանմայաճագսընըզ՝ տէյիւ պուլյուբլան քէլամ իւզերինիզե կէլէր,
42 վէ եէհուտիլէրէն «ինօղընօ՞ չըգտըգլարընտա, ըն՞էֆէլէր պու սէօզլէրին կէլէճէք սէպէբ
43 քէնտիլէրինէ սէօյլէնիլմէսինի բէճա էթտիլէր, վէ ճէմա'աթ տաղըլտըգտա, եէհուտիլէր իլէ էհլ ի թագվա միւհթէտիլէրտէն նիչէլէրի Պօղոս իլէ Բառնաբասըն արտը սըրա կիւթտիլէր, պունլար տախի աններէ սէօյլէյիպ՝ Ալլահըն լութֆընտա տապլէթ օլմալարը իչիւն նասիհաթ էտէրլէր իտի,
44 վէ էրթէսի սէպէբ կիւնիւնտե թագրիպէն պիւթիւն շէհր էհտէթ Ալլահըն քէլամընը տինլէմէյէ
45 ճէմ' օլտու, վէ եէհուտիլէր խալգը կէօրտուքտե հասէտլէ տօլմադըլէ, Պօղոսըն սէօյլէտիյի շէյլէրէ ի'թիրազ վէ քիւֆր էտերէք, մուխալէֆէթ
46 էտերլէր իտի, Օլ վագըթ Պօղոս իլէ Բառնաբաս ճէսուրանէ սէօյլէյէրէք՝ Ալլահըն քէլամընը էվվէլա սիզե սէօյլէմէք վաճիպ իտի, Ֆագաթ սիզ անը ըէտտ էտիպ՝ քէնտինիզի էպէտի հայաթա լայըգ կէօրմէտիյինիզ հալտէ, իչթէ թա'իֆէլէրէ
47 տէօնէրիզ, Զիրա Բապպ սիզէ պէօյլէ, եանի՝ Զէմինին նիհայէթինէ գատար պա'իս ի խէլտա օլասընը՝ տէյիւ սէնի թա'իֆէլէրէ նուր օլմագ իւզրէ նասպ էթտիմ՝ տէյիւ էմր էթմիշ տիր՝ տէտիլէր, վէ թա'իֆէլէր պունու իչիթտիքտէ,
48 ժէսրուր օլուպ Բապպընն քէլամընը թա'զիղ էթտիլէր, վէ էպէտի հայաթա թա'եին օլունանլար ի-
49 մանա կէլտիլէր, վէ Բապպընն քէլամը պիւթիւն
50 օլ տիյարտա նէչր օլունմագտա իտի, Ամմա եէհուտիլէր էհլ ի թագվա վէ ժիւ'թէպէր գարըլար իլէ շէհրին պէօյիւքլէրինի թահրիք էտիպ՝ Պօղոս իլէ Բառնաբաս 'ալէյհինէ թէ'ատուն չըգարարագ, աններէ քէնտի սինօրլարընտան թարտ էթտիլէր,
51 Պունլար տախի այագլարընէն թօզընը աններէ

52 գարչը սիլքիպ՝ Իկոնիոնա կէլտիլէր, Շակիրտլէր իսէ ժէսէրրէթ վէ Րուհ իւլ Գուտսէ ժէմլու օլուրլար իտի,

ՊԱՊ 14

1 Վէ Իկոնիոնտա անլէր պիրլիքտէ եէհուտիլէրինն սինագօղընա կիրիպ՝ չէօյլէ սէօյլէտիլէր քի, կէրէք եէհուտիլէր վէ կէրէք Յունանիլէրտէն պիր
2 չօգ խալգ իմանա կէլտի, Ամմա ժիւ'մին օլմայան եէհուտիլէր թա'իֆէլէրին գալպլէրինէ պիրտահէրլէր 'ալէյհինէ թահրիք էտիպ՝ իֆսատ էթտիլէր,
3 Անլէր իսէ քէնտի 'ինայէթինին քէլամընա շէհատէթ էտէն՝ վէ անլէրին էլլէրիյլէ 'ալամէթլէր վէ ժիւ'ճիզլէր իճրասընը իհսան էտէն Բապպա թէվէքքիւլ էտերէք ճէսուրանէ սէօյլէտիլէր, վէ օ-
4 բատա խայլը զէման ժէքս էթտիլէր, Ամմա շէհրին ճիւմհուրը իքի ֆըրգա օլուպ՝ պա'զլարը եէհուտիլէրին վէ տիկէրլէրի բէսուլէրին թա-
5 բաֆտարը օլտըլար, Վէ թա'իֆէլէր վէ եէհուտիլէր իլէ ըէ'իսլէրի անլէրի թահգիր էտիպ թաշ-
6 լամագ իչիւն հիւճուում էթմէկ իւզրէ իքէն, Անլէր խապէր ալըպ՝ Լիկայոնիաընէն շէհրլէրի օլան Լիւստրա վէ Դէրբէ վէ էթրաֆ սէմթլէրէ ֆիրարլէ,
7 Օրատա պէշարէթի թէպշիր էտերլէր իտի,
8 Վէ Լիւստրատա այագլարը գուվվէթսիզ, անատան տօղմա սագաթ վէ հիչ պիր վագըթ եիւրիւ-
9 ժէմիշ պիր ատէմ օթուրույօր իտի, Պու քիմսէ Պօղոսըն սէօյլէտիյինի տինլէտիյինտէ, օ տախի անա տիգգաթլէ նազար էտիպ՝ չիֆա պուլմագ իչիւն իմանը օլտըղընը կէօրէրէք, եիւքսէք սէսլէ,
10 Գալգ, այագլարընդ իւզերինէ տուր՝ տէմէսի իւզ-
11 րինէ սըչրայըպ եիւրիւտու, Վէ խալգ Պօղոսըն եապտըղընը կէօրիւնճէ, սէս գալտըրարագ, Լիկայոնիա լիսանը իւզրէ՝ Իլահլար ինսան սուրէթին-

12 տէ պիզէ նիւզուլ էթմիլէը՝ տէյէրէք, Բառնաբա-
սա՝ Դիոս, Պօղոսա տախի՝ պաշլըճա սէօյլէյէն օ
13 օլտըղընատան՝ Հերմէս թէսամիյէ էթմիլէը, վէ շէհ-
րին էօնիւնատ օլան Դիոս ֆո-ըընը քահինի
գափուլարըն էօնիւնէ պուղալար իլէ չիչէքատէն
եափըլմըշ թաճլար կէթիրիպ՝ խալգ իլէ պէրա-
14 պէր գուրպան էթմէք իսթէմի իսէ ատ, Բառնա-
բաս իլէ Պօղոս ըէսուլէը պունու իշիթմէյէրիսլէ՝
լիպաօլարընը ըըրթարագ, խալգըն արասընա տ-
15 թըըպ նիտա էտէրէք, Էյ ատէմլէը, պու շէյլէրի
նի՞շիւն էտիյօրսունուզ. պիզ տախի սիզին իլէ հէմ-
հալ ատէմլէը օլուպ՝ սիզէ թէպշիր էտէրիզ քի,
պու պաթըլ շէյլէրտէն վազ կէշիպ՝ սէմա իլէ զէ-
մինին վէ տէնիզին վէ անլէրտէ պունլանան ճիւմլէ
շէյլէրին խալիգ օլան հայյ Ալլահա րիւճու՝ էտէ-
16 սինիզ, վէ օ կէշմիշ տէվրլէրտէ ճիւմլէ իւմմէթ-
լէրի քէնտի եօլլարընտա ևիւրիւմէյէ պրագտը իսէ
17 տէ, Պունունլէ պէրապէր քէրէմ էտէրէք սէմա-
տան պիզէ եաղմուր իլէ մահսուլտար մէվսիմլէր
իհսան էթմէքլէ գալպլէրիմիզի թա'ամ վէ մէ-
սէրրէթլէ տօլտուրարագ, քէնտինի շէհատէթսիզ
18 պրագմատը՝ տէտիլէը, վէ պու սէօզլէրլէ քէն-
տիլէրինէ գուրպան էթմէքտէն խալգը կիւճլէ
մէն՝ էթտիլէը,
19 Ամմա Անտիոք վէ Իկոնիոնատան եէհուտիլէը կէ-
լիպ՝ խալգը գանտըրարագ Պօղոսը թաշլատըլար,
վէ էօլմուշ զանն էտէրէք անը շէհրտէն տըշարը
20 սիւրիւքլէտիլէը՝ 0 խէ, շակիրտլէը անը իհաթէ
էթմիշ օլտըղը հալտէ, գալգըպ շէհրէ կիրտի, վէ
էրթէսի կիւն Բառնաբաս իլէ պէրապէր Դէրբէյէ
'ազիմէթ էյլէտի,
21 Օլ շէհրտէ տախի պէշարէթի թէպշիր էտիպ՝ նի-
չէ քիմսէլէրի շակիրտ էթտիքտէն սօնրա, Լիւստ-
րա վէ Իկոնիոն վէ Անտիոքա 'ավտէթ էտիպ,
22 Իմանտատ սապէթ օլմալարը իչիւն նասիհաթ վէ-

րէրէք, վէ՝ պիզէ մէլէքիւթ Ուլլահա չօգ մուղա-
յագալարլէ կիրմէք կէրէք տիր՝ տէյէրէք շա-
կիրտլէրին գալպլէրինի գուվվէթլէնտիրիրլէը իսէ,
23 վէ անլէը իչիւն հէր պիր քիլիսէյէ իհթիյարլար
նասպ էթտիլէը, վէ օրուճ թութուպ տու'ա էթ-
տիքտէն սօնրա, անլէրի իման էթտիքլէրի Բագ-
24 պա ըսմարլատըլար, վէ Պիսիդիատան կէչիպ
25 Պամֆիլիալիայա կէլտիլէը. վէ Պէրգէտէ քէլմը
26 սէօյլէտիքտէն սօնրա, Ատալիայա էնիպ, Օրա-
տան՝ պիթիրմիշ օլտըգլարը իշ իչիւն Ալլահընն
լութֆընա ըսմարլանտըգլարը մահալէ, եա'նի Ան-
27 տիոքա տէնիզտէն կէլտիլէը, վէ վասըլ օլտըգ-
լարընտա, քիլիսէյի ճէմ' էտիպ՝ վասըթալարըլյէ
Ալլահըն իճրա էթտիյի ճիւմլէ շէյլէրի, վէ թա'ի-
ֆէլէրէ իման գափուսընը աչտըղընը հիքմէյէ էթ-
28 տիլէը, վէ օրատա շակիրտլէը իլէ խայլի միւտ-
տէթ լիգամէթ էթտիլէը,

ՊԱՊ 15

1 Վէ Եէհուտիյէտէն պա'զը քիմսէլէը էնիպ՝ Էյ էր
Մովսէսին այինի իւզրէ խիթան օլունմազսանըզ,
խէլաս պուրտանազսընըզ՝ տէյիւ պիրատէրլէրէ թա'-
2 լիմ էտէրլէը իսէ, Իմտի Պօղոս վէ Բառնաբասըն
անլէը իլէ չօգ միւնազա'ա վէ միւպահէսէլէրի օլ-
մազլէ, պու մէս'էլէտէն տօլայը՝ Պօղոս վէ Բառ-
նաբաս իլէ քէնտիլէրինտէն տիկէր պա'զը քիմսէ-
լէրին ԵրուսաղէմԷ ըէսուլէը վէ իհթիյարլարըն
3 եանընա չըգմալարընա գարար վէրտիլէը, Անլէր
տախի քիլիսէ թարաֆընտան կէօնտէրիլմէքլէ
փիւնիկէ վէ Սամարիատան կէչիպ՝ թա'իֆէլէրին
իմանընա կէլտիքլէրինի իֆատէ էտէրէք, ճիւմլէ
պիրատէրլէրէ 'ազիմ մէսէրրէթ վէրտիլէը իսէ,
4 Վէ ՍրուսաղէմԷ վասըլ օլտըգլարընտա, քիլիսէ
վէ ըէսուլէը վէ իհթիյարլար թարաֆընտան գա-

պուլ օլունուպ՝ Ալլահըն քենաի վասըթալարըլե
իմըրա էթաիյի չէյլերին ճիւմլէսինի նագլ էթա-
5 լեր։ Վէ ֆէրիսիլեր ֆըրգասընատան իմանա կելմիշ
պա'զը քիմսելեր գալգըպ՝ Անլերի խիթան է-
մէք վէ Մովսէսին չէրի'աթընը հըֆզ էթմէլերինի
թէնպիհ էթմէք լազըմ տըր՝ տեսիլեր։
6 Պունուն իւզերինէ ըէսուլեր իլե իխթիյարլար
պու մէս'էլէնին միւզաքերեսի գրմընատա ճէմ՝ օլ-
7 տըլար։ Վէ չօգ միւսահէսէտէն սօկրա Պետրոս
գալգըպ անլերէ խիթապէն՝ Էյ պիրատէրլեր,
Թա'իֆելեր պէյնարէթին քելամընը պէնիմ աղզը-
տան իշիտիպ իսան էթմէլերի իչիւն Ալլահ արա-
մըզատան եվվելքի կիւնլերատէ պէնի ինթիխապ էյ-
8 լեսինի պիլերսինիզ։ Վէ գալպլերի պիլէն Ալլահ
Իւհ իւլ Գուտսը պիզե վէրսինի կիպի՝ անլերէ
9 տախի վէրմէքլե, անլերէ չէհատէթ էթսի։ Վէ
գալպլերինի իսանլէ փաքէյերէք, պիզիմ իլե ան-
10 լերի թէֆրիգ էթմէսի։ Հալ պէօյլե իքէն, նի՞-
չիւն չակիրտլերին պօյնընա կէրէք էճատատըմը-
զընը՝ կէրէք պիզիմ թէհահիւլ էտէմէսինիզ
պիր պօյունատուրուգ գօսադլե, Ալլահը թէճրիպէ
11 էտերսինիզ։ Լաքին անլեր միսիլլիւ, պիզիմ տա-
խի Բապպ Ցիսուս [Քրիստոսընն] 'ինայէթիյլե խէ-
լաս պուլաճաղըմըզա ինանըրըզ՝ տեսիլ։
12 Ո զէման պիւթիւն ճէմա'աթ սիւքիւթ էտիպ՝
Բառնապաս իլե Պօղոսընն քենաի վասըթալարըլե
Թա'իֆելեր ատասընատա Ալլահընն իզհար էյլէտիյի
ճիւմլէ 'ալամէթլերի վէ միւ'ճիզելերի հիքմայէ
13 էթտիքլերինի տինլեր իտի։ Անլեր տախի քելամը
թէսմատ էթտիքտէն սօկրա, Յակոբոս ճէվապէն՝
14 Էյ պիրատէրլեր, պէնի տինլեյինիզ։ Ալլահընն Թա-
'իֆելեր ատասընատան քենաի իսմի իչիւն պիր
գավմ ալմագ իւզրէ, էվվելտէն անլերի նասըլ
զիյարէթ էթտիյինի շմատան հիքմայէ էյլէտի։
15 Պունա տախի փէյղամպէրլերին քելամլարը մու-

16 Թապըգ տըր։ Նիթէքիմ՝ Պունատան սօկրա տէօ-
նիւպ՝ Դաւիթին տիւշմիւշ ժէսքէնինի թէքրար
պինա, վէ նըգըլմըշ եէրլերինի թա'միր էտիպ՝
17 անը թէքրար գուրատաղըմ։ Թա քի ատէմլերին
պագիլերի իլե իսմիմ իւզերլերինատ անկըլտըզը
Թա'իֆելերին ճիւմլէսի Բապպը արայալար՝ տէյլիւ
պունլարըն ճիւմլէսինի իճրա էտէն Բապպըն պու-
18 յուրտուզ եազըլմըշ տըր։ Քենաի իշլերինին ճիւմ-
19 լէսի էզէլտէն պէրու Ալլահա մա'լիւմ տիր։ Պու
էճլտէն պէն միւնասիպ կէօրիւրիւմ քի՝ Ալլահա
20 իսան էտէն Թա'իֆելերէ էզիյէթ վէրմէյելիմ։ Ան-
ճագ փութլարըն քերահէթլերինատէն վէ գինատան
վէ պօղուլմըշ նէսնէսէէն վէ գանատան իճթ
21 էթսինլեր՝ տէյլիւ մէքթուպ եազըլըմ։ Զիր
տիմ զէմանլարատան պէրու, Մովսէս հեր շէհր
կիւնիւ սինագօգլարատա օգունմագատա օլու
չէհրատէ անը վա'զ էտէնլեր վար տըր՝ տեսիլ։
22 Ո զէման պիւթիւն քիլիսէ իլե ըէսուլեր վէ
իխթիյարլարա, քենալերինատէն պա'զը ատէմլեր,
եա'նի պիրատէրլեր արասընատա միւ'թէպեր օլան
Բարսապա լագըպը Ցուդա իլե Շիղայը իննիխապ
էտիպ՝ Պօղոս վէ Բառնապաս իլե պէրապէր Ան-
23 տիոքա կէօնտէրմէք միւնասիպ կէօրիւնտիլ վէ
անլերին էլիյլե աթի իւզ զիքր վէճմլե պիր մէք-
թուպ կէօնտէրտիլեր։

Ըէսուլեր վէ իխթիյարլար վէ պիրատէրլեր
Թարաֆընատան Անտիոք վէ Սիւրիա վէ Կիլիկիա-
տա Թա'իֆելերատէն օլան պիրատէրլերէ սէլամ
24 օլսունուր։ Պիզ քենալերինէ էմր էթմէմիշ իքէն
Թարաֆըմըզատան պա'զը քիմսելեր չըգըպ՝ խիթան
օլունմագ վէ շէրի'աթը հըֆզ էթմէք վաճիպ տիր՝
տէմէլերիյլե նէֆսլերինիզի իզլալ էտերէք, սիզի
միւզթաբիպ գըլմըշ օլըգլարընը իչիթտիխիմիզ-
25 տէն, Պիզ պիլ իթթիֆագ ճէմ՝ օլուպ՝ ատէմլեր
26 իննիխապ էտերէք, վէ ճանլարընը Բապպըմըզ

ցիսուս Ֆրիստոսըն իսմի իչիւն ֆէտա էթմիշ օ-
լան սէվկիւլիւէրիմիզ Բառնաբաս վէ Պօղոս իլէ
պէրապէր կէօնտէրմէյի միւնասիպ կէօրէրէք,
27 Ցուդա իլէ Շիղայը կէօնտէրուիք. անլէր տախի
հէման պու չէյլէրի չիֆահէն խապէր վէրէճէքլէր,
28 Զիրա սիզին իւզէրինիզէ շու լազըմ օլան չէյլէր-
տէն մա'տա ևիւք ևիւքլէթմէմէք Րուհ իւլ Գուս-
29 սա վէ պիզէ միւնասիպ կէօրիւնմիւ. Սա'նի վուք
գուրպանընտան վէ գանտան վէ պօղուլմըշտան
վէ ղինատան իճթինապ էտէսինիզ, վէ պու չէյ-
լէրտէն սագընտըղընըզ հալտէ էյի էթմիշ օլուր-
սընըզ. 'ապֆիյէթտէ օլունըզ.
30 Անլէր տախի ևօլա չընգարըլտըգտան սօնրա Ան-
տիոքա կէլտիլէր. վէ ճէմա'աթը ճէմ' էտիպ՝ մէք-
31 թուպը թէսլիմ էթտիլէր. վէ անլէր օգուտըգտա,
32 թէսէլլիսինտէն տօլայը մէսրուր օլտըլար. վէ
Ցուդա իլէ Շիղա քէնտիլէրի տախի իլհամա մա-
լիք օլտըգլարընտան չօգ քէլմիլէ պէրաւէրէլէրէ
33 նասիհաթ վէրիպ՝ թադվիյէթ վէրտիլէր. վէ պիր
միւատէթ էյլէնտիքտէն սօնրա, պէրաւէրէլէր թա-
րաֆընտան սէլամէթլէ ըէսուլլէրէ իրսալ օլուն-
34 տըլար իսէ տէ, Շիղայա օրատա գալմազ միւնա-
35 սիպ կէօրիւնտիւ. վէ Պօղոս իլէ Բառնաբաս սա-
'իր նիչէ քիմսէլէր իլէ պէրապէր Անտիոքտա ի-
գամէթ էտիպ՝ Բապպըն քէլամընը թա'լիմ ու
թէպլիղ էտէրլէր իսէ.
36 Վէ պիր գաչ կիւն սօնրա, Պօղոս Բառնաբասա
խիթապէն՝ Տէօնիւպ Բապպըն քէլամընը վա'ղ էթ-
տիյիմիզ հէր պիր չէհրտէ պէրաւէրէլէրի գիյարէթ
էտէրէք նէ հալտէ պուլունտուգլարընը կէօրէլիմ՝
37 տէտի. վէ Բառնաբաս Մարկոս տէնիլէն Ցովհան-
38 նէսի պէրապէր ալմազ իսթէտի իսէ տէ, Պօղոս
Պամֆիլիւլիատա քէնտիլէրինտէն այրըլըպ՝ քէնտի-
լէրի իլէ պիրլիքտէ իչէ կիթմէյէն քիմսէյի պէրա-
39 պէր ալմադը լայըգ կէօրմէտի. Պունտան տօլայը

միւնազա'ա վուգու' պուլտու, չէօյլէ քի պիրի
պիրինտէն այրըլտըլար. վէ Բառնաբաս Մարկոսը
40 ևանընա ալըպ՝ կէմիյէ կիպրոսա կիթտի. Պօղոս
տախի Շիղայը ինթիխապ էթտի, վէ պիրաւէրլէր
Թարաֆընտան Ալլահըն 'ինայէթինէ հէվալէ օլուն-
41 տըգտան սօնրա, 'Ազիմէթ էտիպ՝ Սիւրիա իլէ Կի-
լիկիայը տօլաշարագ քիլիսէլէրէ Թագվիյէթ վէ-
րիր իտի.

ՊԱՊ 16

1 Վ է Դերբէ իլէ Լիւստրայա վասըլ օլտու, վէ իշ-
թէ օրատա Տիմոթէոս իսմինտէ պիր շակիրտ վար
իտի. մէրգումի միւ'մինի պիր եվհուտի գարընընը
2 օղլու օլսուպ՝ վիէտէրի իսէ նուհանի իտի. Պու
տախի Լիւստրա իլէ Իկոնիոնտա օլան պիրաւէր-
3 լէրին հիւան ի շէհատէթինէ մազհար օլմաղլէ, Պօ-
ղոս պունուն քէնտիսի իլէ պէրապէր չընգմասընը
իսթէյէրէք, օլ մահալլէրտէ պուղունան եվհու-
տիլէր անէպէպինտէն անը ալըպ խիթան էյլէտի.
զիրա վիէտէրի նուհանի իսիյինի ճիւմլէսի Հելլէ-
4 լէր իտի. վէ շէհրլէրտէն կէչէրլէր իքէն, Երու-
սաղէմտէ օլան ըէսուլլէր իլէ իխթիյարլար Թա-
րաֆընտան գարար վէրիլէն գանունլարը հընֆզ
էթմէլէրի իչիւն՝ անլէրէ թէսլիմ էտէրլէր իտի.
5 Իմտի քիլիսէլէր իմանտա մա'ուր օլմաղլէ կիւն-
տէն կիւնէ 'ատէտի արթմագտա իտի.
6 Վէ Փռիւգիատան վէ Գաղատիա տիյարընտան
կէչիպ՝ Ասիատա քէլամը սէօյլէմէլէրի Րուհ իւլ
7 Գուտս Թարաֆընտան էվէն՝ օլունմաղլէ, Միսիա
ճիվարընա կէլիպ՝ Բիւթանիայա տօղրու կիթմէյէ
8 ճէհտ էթտիլէր իսէ տէ, Ցիսուսըն Րուհու անլէ-
րէ իզն վէրմէտիյինտէն, Միսիայը կէչիպ՝ Տրովա-
9 դայա էնտիլէր. վէ կէճէլէյին Պօղոս ըիւյասընտա՝
Մակեդոնիայա կէչիպ պիզէ եարտըմ էյլէ՝ տէյիւ

քէնտինէ Եալվարան Մակեդոնիալը պիր ատէմի
10 էօնիւնատ տուրուր կէօրտիւ, վէ պու բիւյայը
կէօրտիւքտէ, Բապպ պիզի անլերէ պէշարէթի
թէպզիր էթմէյէ տա'վէթ էթմիշ իտիլինի անլա-
յարագ, տէր հալ Մակեդոնիայա չըգմաղա տա'յ
էյլէտիք։
11 Պէօյլեճէ պիզ Տրուադատան աչըլըպ՝ տօղրու
Սամոթրակէյէ կիթտիք, վէ էրթէսի կիւն նէա-
12 պոլիսէ, Օրատան տախի Մակեդոնիա ոէմթինին
պաշ չէհրի, վէ մուհաճիրլէր մահալի օլան փիլիպ-
պէյէ Լ֊ըՐԷ֊, վէ պու չէհրատ պիր գաչ կիւն
13 մէքս էյլէտիք։ Վէ սէպթ կիւննիւնատ, չէհրատէն
տըշարը ըրմաղըն քէնարընա, 'ատէթ իւզրէ տու'ա
էթտիքլերի մահալէ չըգրպ օթուրարգ, վէ ճէմ'
14 օլմուշ գարըլարա սէօյլէտիք։ Վէ Թիւատիրայի էր-
ղավանի սաթտան, վէ Ալլահա 'իպատէթ էտէն Լի-
դիա նամ պիր գարը տինկլէյօր իտի։ Բապպ տա-
խի, Պօղոսըն սէօյլէտիյի չէյլերէ տիգդաթ էթմէք
15 իւզրէ, մէրգումէնին գալպինի աչտը։ Վէ քէնտի-
սի իլէ խանէսի խալգը վաֆթիզ օլունտրգտա՝
էյէր պէնի Բապպա միւ'մինէ 'ատտ էթտինիզ
իսէ, էվիմէ կիրիպ իգամէթ էտինիզ՝ տէյիւ րէճա
էթտի, վէ իպրամ էտէրէք պիզի կէօթիւրտիւ։
16 Վէ պիզ տու'այա կիտէր իքէն, քէնտիսինտէ
ֆալճը պիր րուհ օլան, վէ ֆալ աչմաըլյէ աղա-
լարընա չօգ քեար կէթիրէն պիր ճարիյէ պիզէ
17 բասթ կէլտի։ Մէզպուրէ՝ Պօղոս իլէ պիզիմ ա-
րամըզա տիւշիւպ նիտա էտէրէք՝ Պու ատէմլէր
Ալլահը միւթա'ալէն գուլարը օլուպ՝ պիզէ խէ-
18 լաս թարիգինի վա'ղ էտիյօրլար՝ տէր իտի։ Վէ
չօգ կիւնլէր պու եօլտա հարէքէթ էթմիշ օլմաղ-
լէ, Պօղոս միւքէտտէր օլարագ, տէօնիւպ օղ
րուհա՝ Ցիսուս Քրիստոսըն իսմիյլէ սանա էմր է-
տէրիմ, անտէն չըգ՝ տէտիքտէ, օղ սա'աթ չըգ-
19 տը։ Մէզպուրէնին աղալարը տախի քեարլարընէն

իւմիտի քէսիլտիյինի կէօրտիւքտէ, Պօղոս իլէ Շի-
ղայը ԹուԹուպ՝ մէյտանա րէ'իսլերին հուզուրը-
20 նա սիւրիւքլեյէրէք, Անլերի զապիթլերէ իհզար-
լէ՝ Պու ատէմլէր Եէհուտի իքէն, չէհրիմիզի ալԹ
21 իւսթ էտիյօրլար, վէ Րօմալը օլտրուրմըզ հալտէ,
պիզէ գապուլ վէ իճրա էթմէսի ճա'իզ օլմայան
22 տինլէր վա'ղ էտիյօրլար՝ տէտիլէր, վէ խալգ իւ-
զէրլէրինէ հիւճում էյլէմէքլէ, զապիթլէր անլերին
լիպասլարընը ճէպրէն ասյարգտան ասղրա՝ տէօյ-
23 մէլէրինի էմր էթտիլէր, վէ անլերի տարպլէ Եա-
րալատրգտան ասղրա, հապսխանէյէ աթրպ ան-
լերի տիգդաթլէ հրգզ էթմէսինի հապսխանէ միւ-
24 տիրինէ թէնպիհ էթտիլէր, Ո տախի պէօյլէ պիր
թէնպիհ ալմաղլէ, անլերի իչ զընտանա աթրպ
այագլարընը թօմրուղա վուրտու։
25 Վէ կէճէ Եարընընա Պօղոս իլէ Շիղա տու'ա
էտիպ՝ Ալլահա համտ էթմէքտէ, մահպուսլար
26 տախի անլերի տինկլէմէքտէ իքէն, Նակհան 'ազիմ
պիր հարէքէթ ի 'արզ վուգու' պուլարագ, զըն-
տանըն թէմէլլերի սարսըլտը, վէ տէր հալ ճիւմլէ
գափուլար աչըլըպ՝ հէր քէսին պաղլարը չէօզիւ-
27 տու, Վէ հապսխանէ միւտիրի ույանըպ՝ հապս-
խանէնին գափուլարընը աչրգ կէօրմէքլէ, մահ-
պուսլար ֆիրար էթտի զաննըյլէ գըլըճ չէքիպ՝
28 քէնտի քէնտինի էօլտուրէճէք օլտու։ Ամմա Պօ-
ղոս եիւքսէք սէսլէ չաղըրըպ՝ Քէնտինէ պիր զա-
րար էթմէ, զիրա ճիւմլէմիզ պու բատա իզ՝ տէտի։
29 Ո տախի ըշըգ իսթէյիպ իչէրի գօշտու, վէ տիթ-
րէյէրէք՝ Պօղոս իլէ Շիղանըն այագլարընա գա-
30 փանտը, Վէ անլերի տըշարը չըգարըպ՝ էյ էֆէն-
տիլէր, նէ՞ Եափմալը իմ քի խէլաս պուլայըմ՝
31 տէտի։ Անլեր տախի՝ Բապպ Ցիսուս Քրիստոսա
իման էթ, վէ քէնտինէ վէ էհլ ի պէյթինէ խէլաս
32 պուլաճագսընըզ՝ տէտիլէր։ Վէ անա վէ խանէ-
սինտէ պուլունանլարընը ճիւմլէսինէ Բապպըն քէ-

33 լամբնը սէօյլէտիլէր։ Ø տախի անլէրի կէճէնին
հէմեն օլ սա'աթընտա ալըպ եարալարընը ըվ յ-
գաւրը։ վէ քէնտիսի իլէ ճիւմլէ թէ'ալիւգաթը
34 ուէր 'ագապ վաֆթիվ օլուննըլար։ վէ անլէրի
խաննէսինէ չըգարըպ՝ աօֆրա գուրտու, վէ Ալլա-
հա իման էտէրէք պիւթիւն էհլ ի պէյթի իլէ մէս-
35 ըուր օլտու։ վէ սապահ օլտըգտա՝ զապիթլէր
չավուշլարը կէօնտէրիպ՝ Ø, լ աստմլէրի սալը վէր՝
36 ատիլէր։ վէ հապսխանէ միւտիրի պու սէօզլէրի
Պօղոսա նագլ էտիպ՝ Զապիթլէր սալը վէրիվէնիզ
իչիւն Խոռէր կէօնտէրտիլէր։ անըն իչիւն շիմտի
37 չըգրպ սէլամէթլէ կիտինիզ՝ ատիւ Պօղոս իսկ
անլէրէ՝ Պիզ Բօմալը ատամլէր իքէն, պիզի մու-
հաքէմ էթմէյէրէք 'ալէնէն աէօյիւպ գընտանա
աթտըլար։ շիմտի տէ պիզի կիզլի՞ մի չըգարըպ յօր-
լար։ էօյլէ օլմազ, ամմա քէնտիլէրի կէլիպ պիզի
38 չըգարսընլար՝ ատիւ։ վէ չավուշլար պու սէօզլէ-
րի զապիթլէրէ իտապէր վէրտիլէր։ անլէր տախի
Բօմալը օլտըգլարընը իչիթմէքլէ՝ գօրգտըլար։
39 վէ կէլիպ իլթիֆաթ էտէրէք, անլէրի տըլտարըպ յա
չըգարըպ՝ շէհրտէն կիթմէյէրինի բէճա էթտի-
40 լէր։ վէ անլէր գընտանտան չըգըպ՝ Լիպիանընն
Խոռէնէ կիտտիլէր։ վէ պիրատէրլէր իլէ կէօրիւ-
շիւպ՝ անլէրէ թէսէլլի վէրտիքտէն սօնրա կիթ-
տիլէր։

ՊԱՊ 17

1 Վէ Ամֆիպոլիս իլէ Ապողոնիատան կէչիպ Թէ-
սաղոնիկէյէ կէլտիլէր։ օրատա տախի Եէհուտիլէ-
2 րին սինագոգը վար իտի։ վէ Պօղոս 'ատէթի իւզ-
րէ եանլարընա վարըպ՝ Գրիստոսընն էլէմ չէքմէսի
վէ էօլիւլէրտէն գըյամ էթմէսի լազըմ իտի։
3 Հէմ տախի պէնիմ սիզէ թէպշիր էթտիյիմ Ցի-
սուս՝ Գրիստոս ատը, տէյիւ թէֆսիր ու պէյան

էտէրէք, քիթապլարտան իւչ սէպէթ կիւնիւ ան-
4 լէր իլէ միւպահէսէ էտէր իտի։ վէ անլէրտէն
պա'զընլարը վէ էհլ ի թագվա Եուննանիլէրտէն պիր
պէօյիւք ճէմա'աթ վէ միւ'թէպէր գարընլարտան
Նիչէլէրի տախի ի'թիգատ էտիպ՝ Պօղոս վէ Շիղա
5 իլէ պիրլէչտիլէր։ Ամմա խ/ռնա չէլչէն եէհու-
տիլէր հաաէտ էտիպ՝ քէնտիլէրի իլէ պէրապէր
այագ թագընընտան պա'զը եարատմազ քիմսէլէրի
թօփլայընպ շէհրի վէլվէլէյէ վէրտիլէր, վէ Ցասո-
նընն խաննէսինէ հիւճումլէ՝ խալգըն հուզուրընա
6 կէթիրիլմէլէրինի թալէպ էթտիլէր։ Ամմա անլէրի
պուլմատըգլարընտան, Ցասոնը վէ պիրատէրլէր-
տէն պա'զըսընը շէհրին հաքիմլէրինէ սիւրիւքլէ-
յիպ՝ Տիւնեայը ֆէսատա վէրէն օլ ատմլէր պու-
7 բայա տախի կէլտիլէր։ վէ Ցասոն անլէրի գա-
պուլ էթտի, վէ անլէրին ճիւմլէսի՝ Ցիսուս իս-
մինտէ տիկէր պիր փատիշահ վար տըր՝ տէյէրէք,
Գայսէրին ֆէրմանլարընա մուխալիֆէթ էտիյօր-
8 լար՝ տէյիւ չաղըրըրլար իտի։ վէ պու շէյլէրի
իշիտէն գալապալըղը վէ շէհրին հաքիմլէրինի
9 միւզթարիպ էթտիլէր։ վէ անլէր Ցասոն իլէ սա-
'իրլէրտէն քէֆալէթ ալըպ՝ անլէրի սալը վէրտի-
10 լէր։ Պիրատէրլէր տախի տէր հալ կէճէլէյին Պօ-
ղոս իլէ Շիղայը Բէրիայա կէօնտէրտիլէր։ պուն-
լար տախի օրայա վասըլ օլուպ՝ Եէհուտիլէրին
11 սինագոգընա կիթտիլէր։ Անլէր իսկ Թեսաղոնիկէ-
տէ պուլունանլարտան էշրէֆ օլմալարըյլէ, քէ-
լամը ճան ու կէօնիւլտէն գապուլ էտիպ՝ Պու
շէյլէր պէօյլէ՞ միի տիր՝ տէյիւ հէր կիւն քիթապ-
12 լարը արաշտըրըրլար իտի։ Պունուն իւզէրինէ ան-
լէրտէն չօգ քիմսէլէր վէ միւ'թէպէր Եունանի
գարընլարտան վէ էրքէքլէրտէն Նիչէլէրի իմանա
13 կէլտիլէր։ վէ Թեսաղոնիկէ Եէհուտիլէրի Պօղոսըն
Բէրիատա Ալլահըն քէլամընը Թէպշիր էթտիյինի
պիլտիքլէրինտէ, օրայա տախի կէլիպ՝ խալգը

14 թահրիք վէ թէշվիգ էթտիլէր՝ Օ զէման պիրա-
տէրլէր Պօղոսը տէնիզ թարաֆընա կիթմէք իւզ-
րէ տէր 'ագապ եօլա չըգարտըլար, ամմա Շիղա
15 իլէ Տիմոթէոս օրատա գալտըլար, վէ Պօղոսա
եօլտաշ օլանլար անը Աթէնքէ տէյին կէթիրիպ՝
պիր ան էվվէլ եանընա կէլմէլէրի խուսուսընտա
Շիղա իլէ Տիմոթէոսա էմր ալըպ կիթտիլէր՝
16 Վէ Պօղոս Աթէնքտէ անլէրէ մունթազըր իքէն,
շէհրի փութլարլէ տօլու կէօրիւպ՝ բունը տէրու-
17 նինտէ հիտտէթլէնմէքլէ, Սինագօգտա Եէհուտի-
լէր վէ էհլ ի թազվա օլանլար իլէ վէ հէր կիւն
չարշուտա թէսատուֆ էթտիյի քիմսէլէր իլէ մու-
18 պահէսէ էտէր իտի՝ վէ Եպիկուրոսը վէ Ստոյիկ-
լի ֆիլոսօֆլարտան պա'զընը անընն իլէ մուպահէ-
սէ էտիպ, պա'զընլարը՝ Պու լաֆզէն նէ՞ տէմէք
իստէյօր, վէ պա'զընլարը՝ Դաբիպ իլահլար վա'իզ
օլմալը տըր՝ տէրլէր իտի, գիրա անլէրէ Յիսուսը
19 վէ գըյամէթի թէպզիր էտէր իտի՝ վէ անը ալըպ
Արիսպագոսա կէօթիւրտիւքտէ՝ Սէնին աէօյլէ-
տիյին պու եէնի թա'լիմ նէ օլընընը անկլամա-
20 մընզ մումքի՞ն մի տիր, Զիրա սէն գուլագլարընմը-
զա զարիպ շէյլէր իրատ էտիյօրսընն, պու էճլտէն
անլէրին նէ օլընընը անկլամագ իստէրիզ՝ տէտի-
21 լէր, Զիրա Սթէնքլիլէրին քեաֆֆէսի վէ օրատա
իգամէթ էտէն էճնէպիլէրը եէնի պիր շէյ աէօյլէ-
մէքտէն վէ տինկլէմէքտէն պաշգա շէյէ վագըթ
սարֆ էթմէզլէր իտի՝

22 Օլ վագըթ Պօղոս Արիսպագոս օրթասընտա
տուրուպ տէտի քի՝ Է յ Աթէնքլի ատէմլէր, սիզի
հէր վէճհլէ զիյատէսիյլէ էհլ ի 'իպատէթ կէօրիւ-
23 յօրըմ, Զիրա տօլաշըպ սիզին մա'պուտլարընընզա
նազար էտէր իքէն, իւզէրինտէ՝ Նամա'լիւմ Իլա-
հա՝ տէյիւ եազընմընզ պիր մէզպահ պուլտըմ, իմ-
տի պէն սիզին թաանըմայարագ 'իպատէթ էթտի-
24 յինիզլի, սիզէ հէման ան վա'զ էտիյօրըմ, Տիւն-

եայը վէ անտէ պուլունանընն քեաֆֆէսինի խալգ
էտէն Ալլահ, քէնտիսի սէմա իլէ զէմինին Բագպը
օլմազլէ էլ իլէ եափընմընզ հէյքէլլէրտէ սաքին
25 օլմազ, վէ պիր շէյէ միւհթաճ կիպի անա ինսան
էլիյլէ խըտմէթ օլունմազ, չիւնքի ճիւմլէյէ հա-
յաթ վէ նէֆէս վէ հէր շէյի Իհսան էտէն օ տընը,
26 վէ նէվ' ի պէշէրին ճիւմլէ միլլէթլէրինի պիւ-
թիւն եէր իւզէրինտէ սաքին օլմալարը իչիւն,
պիր գանտան խալգ էտիպ՝ մուգատտէմէք մու-
'այյէն վագըթլարը վէ ինսանլէրինին հուտուտ-
27 լարընը Թահտիտ էյլէտի, Թա քի հէր նէ գատար
Ալլահ հէր պիրիմիզտէն ուզագ տէյիլ իսէ տէ,
անը արայալար, պէլքի լէմնլէ անը պուլուրլար,
28 Զիրա անընլէ եաշարըզ վէ հարէքէթ էտէրիզ վէ
մէվճուտ իզ, Նիթէքիմ սիզին չա'իրլէրինիզտէն
պա'զընլարը՝ Զիրա պիզ տէ անընն նէսլի իզ՝ տէյիւ
29 սէօյլէմիշ տիր, Իմտի պիզ Ալլահընն նէսլի օլարըզ-
մընզ թագտիրտէ, Ուլուհիյէթի ինսան սէն'աթը
վէ հիւնէրիյլէ օյուլմընզ օլան ալթուն եա կիւմիւշ
30 եա թաշա պէնզէր զանն էթմէմէլի իզ, Վէ Ալլահ
իշպու ճէհալէթի զէմանլարընտան իզմազ էթտի
իսէ տէ, շիմտի հէր եէրտէ ատէմլէրին ճիւմլէսի-
31 նէ թէվպէ էթմէլէրինի թէնպիհ էտիյօր, Զիրա
քէնտիսի թա'եին էթտիյի ատէմ վասըթասըյլէ
տիւնեայը 'ատալէթ իւզրէ հիւքմ էթմէք իչիւն
պիր կիւն թահսիս էթմիշ օլուպ՝ անը տա էօ-
լիւլէրտէն գըյամ էթտիրմէսիյլէ ճիւմլէնին իման
էթմէլէրինէ սէպէպ վէրտի,

32 Վէ էօլիւլէրտէն գըյամը իչիթտիքլէրինտէ,
պա'զընլարը իսթիհզա էտիպ, պա'զընլարը տախի՝
Պու խուսուստա սէնի թէքրար տինկլէրիզ՝ տէտի-
33 լէր, վէ պէօյլէճէ Պօղոս արալարընտան չըգտը,
34 Ամմա պա'զը ատէմլէր անընն իլէ պիրլէշիպ՝ իման
նա կէլտիլէր, վէ պունլարընն արասընտա Արիս-
պագոսը Դիոնեսիոս իլէ Դամարիս նամընտա պիր

գարը վէ անէրը իւէ սա՛իրէրը տախէ վար իտիւ

ՊԱՊ 18

1 Անտէն սօղրա Պօղոս Աթէնքատէն մուֆարագաթէ
2 կորնթոսա կէլտի։ Վէ հէփ նէհուտիէրին Րօմա-
տան չըգմալարը իշխուն կղօդիոս Գ-այսէրին էմրի
սէպէպիյլէ՝ Իտալիատան հէնուզ կէլմիշ օլան 'ան
ասըլ Պոնտոսլը Ակիւղաս նամ պիր նէհուտի իւէ
ղէվճէսի Պրիսկիղայը պուլուսա՝ անէրին ևաոնըա
3 կիթտի։ Վէ սէն'աթլարը պիր օլմազլէ, ևանլա-
րընտա գալըպ իշլեր իտի։ գիրա սէն'աթլարը չա-
4 տըրճըլըգ իտի։ Վէ հէր սէպթ կիւնիւ սինաղօղտա
միւսահէսէ էտիպ՝ նէհուտիէրի վէ Սուննանիէրի
5 իլգամ էտէր իտի։ Վէ Շիղա իւէ Տիմոթէոս Մա-
կէդոնիատան էնտիքէրինտէ, Պօղոս բուհրնըն
թէշվիգիյլէ, նէհուտիէրէ Քիսուսըն Քրիստոս ի-
6 տիինէ գավիյէն շէհատթէ էտէր իտի։ Վէ անէր
մուգավէմէթլէ քիւֆր էթմէյէրիյլէ, քէնտիսի
էլպիսէսինի սիլքիպ անէրէ՝ Գանընըգ պաշընըգ
իւզէրինէ օլսուն, պէն վազ իմ. շիմտէն սօղրա
7 Թա՛իֆէյէրէ կիտէրիմ՝ տէտի։ Վէ օրատան չը-
գըպ՝ Ալլահա 'իպատէթ էտէն Ցուստոս նամ պիր
քիմսէնին խանէսինէ կէլտի. օլ խանէ սինաղօղա
8 մուԹթասըլ իտի։ Վէ սինաղօղ րէ՛իսի Կրիսպոս
պիւթիւն էհլ ի պէյթի իւէ Բապպա իման էթտի։
կորնթոսլուլարտան տախի չօգ քիմսէյէրէ իշիտիպ
9 իման էտէրէք վաՁթիվ օլունտուլար։ Վէ Բապպ
կէճէ բիւյատա Պօղոսա՝ Գօրգմա, լաքին սէօյլէ
10 վէ սիւքիւթ էթմէ. Զիրա պէն սէնինլէ իմ.
պիր քիմսէ տախի բէնճիտէ էթմէք իշիւն սանա
հիւճումմ էթմէյէճէք տիր, չիւնքի պու շէհրտէ
11 պէնիմ չօգ գավմըմ վար՝ տէտի։ Վէ արալարընը-
տա Աւլահընը քէլամընը թա՛լիմ էտէրէք, պիր
սէնէ վէ ալթը այ իգամէթ էյլէտի։

12 Վէ Գաղիոն Աքայիա վալիսի իքէն, նէհուտիէրէ
պիւլ իթթիֆագ Պօղոսընը 'ալէյհինէ գալգըպ՝ անը
13 մահքէմէյէ ճէլպէրէ, Պու քիմսէ շէրի'աթընը խի-
լաֆը վէճհէլէ Ալլահա 'իպատէթ էթմէյէ աաէմլէրի
14 թէշվիգ էտիյօր՝ տէտիլէրը։ Վէ Պօղոս աղզընը
աչմագ իւզրէ իքէն, Գաղիոն նէհուտիէրէ՝ Էյ
նէհուտիէր, էյէր մէսէլէ պիր հագգսըզլըգ, ևա-
իսօտ պիր ֆէնա իշ օլսա իտի, սիզէ հագգ իւզրէ
15 թէհամմիւլ էտէր իտիմ։ Ամմա մէսէլէ սէօզ ևա
իսմլէր ևա շէրի'աթընըզա տա՛իր իսէ, սիզ քէն-
տիհինիզ կէօրիւնիւզ. զիրա պէն պու շէյլէրէ հա-
16 քիմ օլմագ իսթէմէմ՝ տէյէրէք, Անլէրի մահքէ-
17 մէտէն թարտ էյլէտի։ Օլ վագըթ ճիւմլէ նաւնա-
նիլէր սինաղօղ րէ՛իսի Սոսթենէսի թութուպ
մահքէմէնին էօնիւնտէ տէօյէրլէր իտի։ Գաղիոն
իսէ պու շէյլէրին հիչ պիրինի վազիֆէ էտին-
մէտի։
18 Պօղոս տախի խայրը վագըթ տահա էյլէնիպ՝
պիրատէրլէր իւէ վէտա՝ էտէրէք Նէգրի օլարդը
ճիհէթլէ կենքրատա պաշընը թրաշ էթտիք-
տէն սօղրա, Պրիսկիղա վէ Ակիւղաս քէնտիսի
իւէ պէրապէր օլարագ, պահրէն Սիւրիայա 'ազի-
19 մէթ էյլէտի։ Վէ Եփեսոսա վասըլ օլարգտա, ան-
լէրի օրատա պրագտը, քէնտիսի տախի սինաղօ-
ղա կիրիպ՝ նէհուտիէրը իւէ միւսահէսէ էթտի։
20 Վէ ևանլարընտա պիր միւտաէթ տահա մէքս էթ-
մէսինի րէճա էթտիլէր իսէ տէ, րազի օլմայարպ,
21 [Անճագ՝ կէլէճէք պայրամը մուԹլագա ևերուսա-
ղէմտէ էթմէլի իմ.] ամմա Ալլահընը իրատէթիյլէ
Էֆէսէ սիզէ տէօնէրիմ՝ տէյէրէք, անլէր իւէ վէ-
22 տա՝ էտիպ Եփեսոստան պահրէն չըգտը։ Վէ կէ-
սարիայա վասըլ օլարգտա, Երուսաղէմ չըգըպ՝
քիլիսէյի սէլամլատըգտան սօղրա՝ Անտիոքա էն-
23 տի։ Վէ պիր միւտաէթ մէքս էթտիքտէն սօղրա,
չըգըպ Գաղատիա էյալէթի իւէ Փռիւգիայը ըրըա

իւէ տօլաշարագ, ճիւմլէ շակիրտլէրէ թագվիյէթ
վէրիր իտի։
21 Վէ էհլ ի քէլամ վէ քիթապլարտա մահիր Ա-
պողոս իսմինտէ 'ան ասըլ Ադէքսանդրիալը պիր
25 եէհուտի եփեսոսա կէլտի։ Պու ատէմ Բապպէն
թարիգինտէ թա'լիմ օլունմըշ վէ բուհճա ղայ-
րէթլի օլմասըյլէ, Ցիսուսա միւթէ'ալլըգ շէյլէրի
սէօյլէյիպ տիգգաթլէ թա'լիմ էտեր իտի։ Ֆագաթ
եալընըզ Յովհաննէսին վաֆթիզինի պիլիր իտի։
26 Վէ սինագոգտա ճէսարէթլէ սէօյլէմէյէ պաշլա-
տըզընտա, Ակիւղաս իւէ Պրիսկիլլա տախի անը
իշիթմէլէրիյլէ եանլարընա ալըպ՝ Ալլահըն թարի-
27 գինի անա տահա զիյատէ պէյան էթտիլէր։ Մէր-
գուս Աքայիայա կէչմէյի միւրատ էթմէքլէ, պի-
րատէրլէր ՚ա՜ն եիւզ վէրէրէք, շակիրտլէրէ անը
գապուլ էթմէլէրի խուսուսընտա եազտըլար։ Ո
տախի վասըլ օլտըգտա՝ 'ինայէթլէ իման էտէնլէ-
28 րէ չօգ եարտըմ էյլէտի։ Զիրա քիթապլարտան
Ցիսուսըն Քրիստոս իտիյինի պէյան էտէրէք, եէ-
հուտիլէրի 'ալէնէն վէ էքիտէն իսքեաթ էտէր իտի։

ՊԱՊ 19

1 Վ՚է Ապողոս կորնթոստա իքէն Պողոս եօգարը
սէմթլէրի տօլաշարագ եփեսոսա կէլիպ՝ պիր գա՚հ
2 շակիրտ պուլտըգտա անլէրէ, Իման էթտիյինիզ-
տէ Բուհ իւլ Գուտսա նա՚իլ օլտընը՞զ մը՝ տէտի։
անլէր տախի անա՝ Բուհ իւլ Գուտս մէվճուտ ի-
3 տիյինի պիլէ իշիթմէտիք՝ տէտիլէր։ Ո տախի ան-
լէրէ՝ Ի՞օյլէ իսէ նէյէ՞ վաֆթիզ օլունտընըզ՝ տէ-
տիքտէ, անլէր՝ Յովհաննէսին վաֆթիզինէ՝ տէ-
4 մէլէրի իւզէրինէ, Պողոս՝ Յովհաննէս գաւմա,
պէնտէն սօնրա կէլէնէ, եա՚նի Ցիսուս Քրիստո-
սա իման էտինիզ՝ տէյէրէք, Թէվպէ վաֆթիզիյլէ
5 վաֆթիզ էյլէտի՝ տէտի։ Անլէր տախի պուննու

իշիթտիքտէ Բապպ Ցիսուսըն իսմինէ վաֆթիզ օ-
6 լունըլար։ Վէ Պօղոս իւզէրլէրինէ էլլէրինի գօ-
տըգտա, Բուհ իւլ Գուտս անլէր իւզէրինէ կէլ-
մէքլէ լիսանլար թէքէլլիւմ էտէրէք իլհամլէ
7 սէօյլէրլէր իտի։ Վէ ճիւմլէսի թագրիպէն օն իքի
8 ատէմ իտի։ Վէ սինագոգա կիրիպ՝ իւչ այ միւա-
տէթ մէնէքիւթ Ուլլահա միւթէ'ալլըգ շէյլէրտէն
ճէսուրանէ պահս էտէրէք, ատէմլէրի իլգամ է-
9 տէր իտի։ Վէ պա'զը քիմսէլէր ՚ինատ վէ մու-
խալէֆէթ էտէրէք, խալգըն հուզուրընտա պու
թարիգ հագգընտա քէօթիւ սէօյլէտիքլէրինտէ,
անլէրտէն չէքիլտի, վէ շակիրտլէրի այըրըպ՝ հէր
կիւն Տիւրան նամ պիր քիմսէնին մէտրէսէսինտէ
10 միւսահէսէ էտէր իտի։ Պու տախի իքի սէնէ
տէվամ էթմէքլէ, Ասիատա իգամէթ էտէնլէրին
քեաֆֆէսի, կէրէք եէհուտիլէր, կէրէք Եունա-
11 նիլէր, Բապպէն քէլամընը իշիթտիլէր։ Վէ Ալլահ
Պողոսըն էլիյլէ ֆեվգ էլ՚ատէ միւ'ճիզլէր իճրա
12 էտէր իտի։ Շէօյլէ քի անընն ճէսէտինտէն խաս-
թալարա մէնտիլլէր, եախօա փէշթիմալլար կէօ-
թիւրիւլմէքլէ, անլէր մարազլարընտան չիֆա
պուլուպ՝ չէրիր բուհլար տախի չըգար իտի։
13 Վէ տօլաշմագտա օլան էֆսունճը եէհուտիլէր-
տէն պա'զլարը չէրիր բուհլու քիմսէլէր իւզէ-
րինէ Բապպ Ցիսուսըն իսմինի օգուսաղա ճէսա-
րէթ էտիպ՝ Պողոսըն վա'զ էթտիյի Ցիսուս իլէ
14 իւզէրինիզէ գասէմ օգուրըզ՝ տէրլէր իտի։ Վէ
պունու էտէնլէր պաշ քեահին Սկևա նամընտա
15 պիր եէհուտինին եէտի օղլու իտի։ Վէ օլ չէրիր
բուհ ճէվապէն՝ Ցիսուս թանըրըմ, Պողոսը տա
16 պիլիրիմ, լաքին սիզ քիմլե՞ր սինիզ՝ տէտի։ Վէ
չէրիր բուհլու ատէմ անլէր իւզէրինէ սըչրայըպ՝
անլէրէ թէսալլութ էտէրէք զալիպ կէլմէսիյլէ,
օլ խանէտէն չըփըլագ վէ եարալը օլարագ Ֆիլըար
17 էթտիլէր։ Պու տախի եփեսոստա իգամէթ էտէն

ճիւմլէ նէհուսիլէը իլէ նուհանիլէրէ մա'լիւմ օ-
լուպ ճիւմլէսինէ գօրգու տիւշմէքլէ՝ Բասպ ցի-
18 սուսըն իսմի թա'զիմ օլուհուր իտի, վէ իման
էթմիշ օլան նիչէ քիմսէլէը կէլիպ՝ 'ամէլլէրինի
19 ի'թիրաֆլէ հիքմայէ էտէրլէը իտի, վէ սիհրպազ-
լըգ էտէնլէրտէն չօգ քիմսէլէը քիթապլարընը
թօփլայըպ վէ ճիւմլէնին էօնիւնէ կապըպ՝ ան-
լէրին պահասընը հիսապ էթտիքտէ, էլլէ պիդ
20 թէէհէմ կիւմիւշ պուլտուլար, Պու մինվալ իլգէ
Բասպըն քէլամը զիյատէսիյլէ թէրապգլի էտիպ
գուվվէթլէնիր իտի,
21 Վէ պու շէյլէր թէմամ օլտըգտա, Պօղոս Մա-
կեդոնիա իլէ Աքայիայը տօլաշտըգտան սօնրա ե-
րուսաղէմէ 'ազիմէթ էթմէյլի րուհընտա Թասիմ
էտէրէք՝ Օրայա վարտըգտան սօնրա Րօմայը տա-
22 խի կէօրմէլիյիմ՝ տէտի, վէ քէնտինէ խըտմէթ
էտէնլէրտէն իքի քիշի, եա'նի Տիմոթէոս իլէ Ե-
րաստոսը Մակեդոնիայա իրսալ էտիպ՝ քէնտիսի
պիր միւտտէթ Ասիասա մէքս էթտի,
23 Վէ օլ էռնատէ պու Թարիք խուսուսընտա
24 խայըր վէլմէյէ օլտու, Զիրա Դեմետրիոս իսմինտէ
պիր գույումճը, հիւնարէտէն Արտեմիս ֆո-Ռո-Նըն
հէյքէլ ըսմլէրինի հազըռլատմագլէ էհլ ի սէն'աթա
25 խայլի քէսար էթտիրիր իտի, Մէրգում անլէր իլէ
պու միսլուլու շէյլէրի հազընլարը ճէմ՝ էտիպ՝ Ի,յ
ատէմլէր, պիզիմ սէրվէթիմիզ պու սէն'աթտան
26 օլտըղընը պիլիրսինիզ, վէ պու Պօղոսըն՝ էլ իլէ
հազրլան էլահլար իլահ տէյիլ տիր՝ տէյէրէք, հա-
լընըզ եվհաստա տէյիլ, ամմա հէման պիւթիւն
Ասիատա պիր չօգ խալգը իգնա՝ էտէրէք, իզլալ
27 էթտիյինի կէօրիւպ իշտիյօրսընըզ, վէ հալընըզ
պու էռնաֆլըմըզ հագարէթէ տիւշար օլմագ թէհ-
լիքէսինտէ օլմայըպ, անճագ իլահ ը 'ազիմէ օլան
Արտեմիսին հէյքէլի տախի հիչ ի'թիպար օլու-
նուպ՝ պիւթիւն Ասիա իլէ տիւնեատընըն մա'պու-

տէսի պուլունաճընըն 'ազամէթի տախի մահվ էտի-
28 լէճէք տիր՝ տէտի, վէ պուհու իշիթտիքլէրինտէ՝
փիւր ղազապ օլարագ՝ Եվհասոլըլարընըն Արտեմիսի
29 պէօյիւք տիր՝ տէյիւ պաղրըշտըլար, Պիւթիւն շէհր
տախի տաղտաղա իլէ տօլտու, վէ Պօղոսըն հօլ-
տաշլարը օլան Մակեդոնիալը Գայիոս իլէ Արիս-
տարքոսը գափըպ՝ ճիւմլէսի պիրտէն սէյր եէրինէ
30 գօշտըլար, վէ Պօղոս խալգըն արասընա կիրմէք
իսթէտի իսէ տէ, շակիրտլէր անը պրագմատըլար,
31 Հէմ տախի Ասիա բէ'իսլէրինտէն պա'զընլարը
տօսթլարը օլտըղը ճիհէթլէ անա խապէր կէօն-
տէրիպ՝ սէյր եէրինէ քէնտիսինի կէօսթէրմէմէ-
32 սինի բէճա էթտիլէր, Իմտի ճիւմհուր գարմագա-
րըղ օլուպ՝ էքսէրիսի նէ սէպէպտէն տօլայը ճէմ՝
օլտըգլարընը պիլմէյէրէք, քիմի պուհու վէ քիմի
33 շուհու պաղրըրըր իտի, վէ եէհուտիլէրին սէվգ
էթտիքլէրի Ալէքսանդրոսը խալգըն արասընատան
իլէրի սիւրտիւլէր, Ալէքսանդրոս տախի էլիյէ
իշարէթ էտիպ՝ ճիւմհուրա ճէվապ վէրմէք իսթէ-
34 տի իսէ տէ, եէհուտի օլտըղընը պիլտըգլարընը-
տա, ճիւմլէսի պիր ավազլէ՝ Եվհասոլըլարընը Ա-
տեմիսի պէօյիւք տիր՝ տէյիւ իքի սա'աթ գատար
35 պաղրըշտըլար, Ամմա էհրէն քէաթիպի խալգը
թէսքին էտիպ՝ Էյ եվհասոլը ատէմլէր, հա՞նգը
ատէմ վար տըր քի Եվհասոլըլար շէհրինին իլահ ը
'ազիմէ օլան Արտեմիսին վէ Դիոս թարաֆընտան
նազիլ օլան սանէմին հէյքէլ խըտմէթճիսի օլտըղը-
36 նը պիլմէյէ, Իմտի պունլար ի'թիրազ գապուլ էթ-
մէզ շէյլէր օլմազլէ, սիւքիւնէթ իւզրէ օլուպ՝ թէտ-
37 պիրսիզ հարէքէթ էթմէմէնիզ լազըմ տըր, Զիրա
պու ատէմլէրի կէթիրտինիզ, ամմա հէյքէլ սօ-
յուճըլար, հախօտ իլահընըզա քիւֆր էտիճիլէր
38 տէյիլլէր տիր, Վէ լ հասըլ՝ էյէր Դեմետրիոս վէ
անընը իլէ պէրապէր պուլունան էհլ ի սէն'աթընը
պիր քիմսէ իլէ պիր տա'վալարը վար իսէ, մու-

հաքեմէ կիւնլէրի օլուչօր, հաքիմլէր տախի վար
39 տըր, պիրի պիրի իլէ մուրաճա'ա օլսունլար, վէ
էյէր մաթլուպընըզ պաշգա մաւտուէլէրէ տա'իր
իսէ, ճէմ'իյէթի մէշրու'էտէ ճաալ օլունուր,
40 Զիրա պու կիւնքի վազր'ատան տօլայը իխթիլալ
թէօհմէթիյլէ միւթթէհիմ պուլունմագ թէհլիքէ-
սինտէ իզ. չիւնքի պու գարըչըգուզ իչիւն պէյան
էտէ պիլէճէք սէպէպիմիզ հօգ տըր՝ տէտի, վէ
պունու սէօյլէտիքտէն սօնրա՝ ճէմա'աթը տա-
ղըթտը.

ՊԱՊ 20

1 Վէ վէլվէլէ սաքին օլտըգտան սօնրա՝ Պօղոս,
չակիրտլէրի չաղըրըպ վէ նասիհաթ վէրիպ վէտա
էտէրէք Մակեդոնիայա կիթմէք իւզրէ չըգտը,
2 վէ օլ աէմթլէրի տօլաշըպ՝ անլէրէ չօգ քէլամլէ
նասիհաթ վէրտիքտէն սօնրա, Եունանիսթանա
3 կէլտի, վէ իւչ այ մէքս էթտիքտէն սօնրա, տէ-
նիզտէն Սիւրիայա կէչէճէյի սըրատա, Եէհուտի-
լէր անըն 'ալէյհինէ պիր հիլէ թէրթիպ էթմէկէ-
րիյլէ, Մակեդոնիա իւզէրինտէն 'ավտէթ էթմէյէ
4 դարար վէրտի, վէ Բերիալը Պիւռոս օղլու Սո-
պատրոս վէ Թեսալոնիկելիլէրտէն Արիստարքոս
իլէ Սեկունդոս վէ Դերբէլի Գայիոս վէ Տիմոթէոս
վէ Ասիալը Տիւքիկոս իլէ Տրոփիմոս Ասիայա գա-
5 տար անա եօլտաշ օլտըլար՝ Պունլար իլէրի կի-
6 տիպ՝ պիզի Տրովադասա պէքլէտիլէր՝ Պիզ տախի
ֆէթիր կիւնլէրինտէն սօնրա, Փիլիպպէտէն պահ-
րէն չըգըպ պէշ կիւնտէ հանլարընա Տրովադայա
վարըպ՝ օրատա եէտի կիւն էյլէնտիք.
7 Վէ հաֆթանընն պիրինճի կիւնիւ, էքմէք փա-
րչէլէմէյէ ճէմ՝ օլտըղըմընզտա, Պօղոս էրթէսի
կիւն կիտէճէք օլմաղչէ, անլէրէ վա'ղ էտէրէք,
8 քէլամը կէճէ հարըսընատէք ուզաթտը, վէ օլ

ճէմ՝ օլտըղըմընզ ֆէվգանի օտատա փէք չօգ գան-
9 տիլլէր վար իտի, վէ Եւտիքոս իսմինտէ պիր
նէվճիվան փէնճէրէտէ օթուրուպ՝ տէրին ույգու-
յա տալմըշ իտի. վէ Պօղոս վա'ղընը ուզաթտը-
ղընտա անընն ույգուսը ղալէպէ էթմէկլէ, իչիւն-
տիւ թատպագատան աշաղը տիւշիպ՝ էօլիւ օլա-
10 րագ գալտըրըլտը. Պօղոս տախի էնիպ՝ իւզէրինէ
տիւշտիւ, վէ անա սարըլըպ՝ վէվէլէ էթմէյինիզ,
11 զիրա ճանը տէրուննինտէ տիր՝ տէտի, վէ հինէ
հօգարը չըգըպ՝ էքմէք փարչէլէյէրէք հէտի, վէ
սէհէր վագթընա տէյին չօգ քէլամ էթտիքտէն
12 սօնրա՝ պէօյլէճէ չըգտը, վէ օլ նէվճիվանը սաղ
13 կէթիրիպ՝ զէյատէսկիլէ միւթէսէլլիմ օլտըլար. Պիզ
տախի կէմիյէ պինէրէք՝ Պօղոսը Ասոնտան ալմագ
իւզրէ օրայա կիթտիք, զիրա քէնտիսի հեայան կի-
14 տէճէյինտէն՝ պէօյլէ ըսմարլամըշ իտի, վէ Ասոն-
տա պիզէ միւլագաթ էթտիքտէ անը կէմիյէ ալըպ՝
15 Միտիլինէյէ կէլտիք, վէ օրատան աշըլըպ էրթէ-
սի կիւն Փիոս ատասընըն գարշըսընա հէթիչտիք,
վէ տահա էրթէսի կիւն Սամոսա վասըլ օլարագ,
[Տրոգիլիոնտա կէճէլէտիք,] վէ էրթէսի կիւն Մի-
16 լիտոսա կէլտիք. Զիրա Պօղոս Պենտեկոստէ
կիւնիւ միւմքին իսէ Երուսաղէմտէ պուլուն-
մագ իւզրէ 'աճէլէ էյլէտիյինտէն, Ասիատա վա-
գըթ կէչիրմէմէք իչիւն, Եփեսոսըն հօնիւնտէն
17 պահրէն կէչմէյէ գարար վէրմիշ իտի. վէ Մի-
լիտոստան Եփեսոսա խոպէր կէօնտէրիպ՝ քիլիսէնին
18 իխթիյարլարընը տա'վէթ էյլէտի, վէ հանընա
կէլտիքլէրինտէ, անլէրէ տէտի քի՝ Ասիայա կէլ-
տիյիմին իլք կիւնիւնտէն պէրու պիւթիւն վագըթ
նասըլ սիզին իլէ պուլունուպ՝ քէմալը թէվա-
19 զու', վէ չօգ կէօզ եաշլարը յէ վէ Եէհուտիլէրին
հիլէլէրինտէն տօլայը պանա վագը' օլան թէճրի-
20 պէլէրէ Բապպա խըտմէթ էթտիյիմի, վէ կէրէք
Եէհուտիլէրէ վէ կէրէք Եունանիլէրէ՝ Աէտահա օ-

լան թէվպէ վէ Բապղըմըդ Ցիսուս Քրիստոսա օ-
21 լան իման հադգընաա չէհաւէթ էտէրէք, Ցա'ի-
տէլի չէյլէրուէն սիզէ խապեր վէրիպ՝ 'ալէնէն վէ
խանէ պէ խանէ սիզի Թա'լիմ էթմէքտէն ասլա
22 չէքինմէտիյիմի քէնտինիզ պիլմըսինիզ, վէ չիմտի
իլթէ պէն բուհաա պաղըը օլարագ, Ներուսաղէմ
կիտիյօրըմ, վէ օրաաա պաշըմա կէլէճէք չէյլէրի
23 պիլմէմ. Ցագաթ Բուհ իլ Գուաս հէր չէհրաէ
պանա չէհաւէթ էտիպ՝ Սէնի պէնտիլէր վէ մու-
24 ղայագալար պէքլէյօր՝ տէյիւ պույուրըը, Լաքին
հիչ պիրինի սայմամ, ճանըմը տախի քէնտիմէ
գըյմէթլի ԹուԹմամ. Թա քի սէֆէրիմի վէ Ա-
լահըն 'ինայէթինին պէշարէթինէ չէհաւէթ էթ-
մէք իչիւն Բապպ Ցիսուսաան ալտըղըմ խըրամէթի
25 մէսէրէթլէ էթմամ էտէյիմ, վէ չիմտի իլթէ
սիզ քի, պէն արաննըղաա մէլէքիւթ Ո-ւլահը վա'ղ
էտէրէք տօլաշտըմ, հիչ պիրինիզ եհիւդիւմիւ ար-
26 թըդ կէօրմէյէճէյինիզի պիլիրիմ, Պու էճլաէն պէն
ճիւմլէնին գաննընաան պէրի օլտըղըմա սիզէ պու
27 կիւն չէհաւէթ էտէրիմ, Զիրա սիզէ Ալլահըն
պիւթիւն իրաւէթինի խապեր վէրմէքտէն չէքին-
28 մէտիմ, Իմտի քէնտինիզէ, վէ Ալլահըն քէնտի
գաննըյէ սաթըն ալտըղը քիլիսեսինի կիւթմէք
իչիւն, Բուհ իլ Գուասըն սիզի իւղէրինէ նազըր
Թա'ևին էյլէտիյէ պիւթիւն սիւրիւյէ մուգայյէտ
29 օլունըղ, Զիրա պէն պիլիրիմ քի՝ պէն այրըլտըգ-
տաան սօնրա, արաննըզա աղըն գուրտլար կիրիպ՝
30 սիւրիւյիւ էսիրկէմէյէճէք տիր, վէ քէնտի արա-
ննըղտան տախի, չակըրտէրի քէնտի արգալարը
սըրա չէքմէք իչիւն ֆասիտ չէյլեր սէօյլէյէն ա-
31 տէմլեր գուհուր էտէճէք տիր, Պու էճլտէն ու-
յանըգ տուրտունըզ, վէ իւչ սէնէ կէճէ կիւնահիւզ
հէր պիրինիզէ կէօզ Ւաշըյէ նասիհաթ վէրմէք-
տէն ֆէրաղաթ էթմէտիյիմի տէր խաթըը էտու-
32 նիզ, վէ չիմտի, [էյ պէրաատէրլէր,] սիզի Ալլահա

վէ անըն 'ինայէթինին քէլամընա ըտմարլարըմ,
օլ քի, սիզի պինա էտիպ՝ ճիւմլէ մուգատտէսլէր
իլէ պէրապէր սիզէ միրաս վէրմէյէ գատիր տիր,
33 Հիչ պիր քիմսէնին կիւմիւշլիւնէ Ւա ալթունընա
34 Ւա էսվապընա Թամա' էթմէտիմ, Քէնաի իհթի-
յաճաթընա վէ պէնիմ իլէ պէրապէր օլանլարա
պու էլլէրին խըրամէթ էթտիյինի քէնտինիզ պի-
35 լիրսինիզ, Պէօյլէ էմէք վէրիպ՝ զա'ինֆլէրէ իմտաա
էթմէք, վէ Բապպ Ցիսուսընի՝ վէրմէք ալմագտան
գիյաամէ միւպարէք տիր՝ առտիյի քէլամը տէր
խաթընը էթմէք կէրէք իտիյինի սիզէ հէր վէճհլէ
36 կէօսթէրտիմ, վէ պու չէյլերի սէօյլէտիքտէն
սօնրա՝ տիզ չէօքիւպ ճիւմլէսի իլէ պէրապէր
37 տու'ա էյլէտի, վէ ճիւմլէսինտէն պիր չօգ աղլա-
յընը վագը' օլաու, վէ Պօղոսընի պօյնընընա սարընըպ
38 անը էօպտիւլէր, վէ խուսուսա՝ նիւգիւմիւ ար-
թընդ կէօրմէյէճէքսինիզ՝ տէտիյի սէօզտէն տօլայը
գիյաամէսիյլէ միւքէտտէր օլտընըլար, պա'տէհու անը
կէմիյէ գատար թէշնի' էթտիլէր.

ՊԱՊ 21

1 Վէ պիզ անէրտէն այրընտըգտաան սօնրա այը-
լըպ՝ տօղրու կուզ ատասընընա, վէ էրթէսի կիւն
Հոդոնա, օրատան տախի Պատարայա կէլտիք,
2 վէ փիւնիկէյէ կիտէճէք պիր կէմի պուլմադըէ,
3 պինիպ այընտըդ, վէ կիպրոս կէօրիւնիւպ, անը
սօլտա պրագարագ, Սիւրիա Թարաֆընա կիտիպ՝
կէմի եիւքիւնիւ Տիւրոստա պօշալտաճագ օլտը-
4 ղընտան, օրայա չընգտըգ, վէ չակըրտէրի պու-
լուպ՝ օրաատա եէտի կիւն գալտըգ, պուընդար ատա-
խի Բուհընն վատընթատընյէ Պօղոսա՝ Ներուսաղէմէ
5 չընգմա՝ տէրտէր իտի, Պիզ իսէ օլ կիւնլէրի կէչիր-
տիքտէն սօնրա, չընգըպ Ւօլա րէվան օլտըղըմըզ-
տաա, ճիւմլէսի գադընըտար վէ չօճուգլար իլէ պէրա-

պէր չէհրին տըշարըսընա տէյին պիզի թէշեի՝ է-
տիպ՝ տէնիզ սահիլինտէ տիզ չէօքերէք տու՛ա
6 էյլէտիք՝ վէ պիրի պիրիմիզ իլէ վէտա՝ էթտիք-
տէն սօնրա՝ պիզ կէմիյէ պինտիք, անլէր տէ քէն-
7 տի մահալլէրինէ ՚ատլտէթ էթտիլէր՝ վէ պիզ ա-
նիզ սէֆէրինի թէքմիլ էտէրէք, Տիւրոստան
Պաողէմայիսէ վասըլ օլտըղըմըզտա, պիրաուէրլէրի
սէլամլայըպ՝ պիր կիւն անլէրին կանըտըրընտա
8 գալտըգ՝ վէ պիզ էրթէսի կիւն չըգըպ՝ կէսաբիա-
յա կէլտիք՝ վէ եէտիլէրտէն օլան միւսէլման-
լըղըսընն խանէսինէ կիրիպ՝ կանընտա գալտըգ՝
9 Պաւնուն տախի իլհամլէ սէօյլէյէն տէօրթ պաքիրէ
10 գըզը վար իտի՝ վէ պիզ օրատա խայլի վագըթ
մէքա էտէր իքէն, եէհուտիյէտէն Ագաբոս իսմինա-
11 տէ պիր փէյղամպէր էնիպ, նանըմըզա կէլտի, վէ
Պօղոսըն գուշաղընը ալըպ քէնտի էլլէրի իլէ ա-
յագլարընը պաղլայարագ՝ Պու գուշաղըն սահի-
պի օլան ատէմի եէհուտիլէր ըրուսաղէմտէ պէօյ-
լէ պաղլայըպ թա՛իֆէլէր էլինէ թէսլիմ էտէճէք-
լէր՝ տէյիւ Բուհ իլ Գուտս պույուրըր՝ ատտի՝
12 վէ պու չէյլէրի իշիթտիյիմիզտէ, պիզ վէ եէրլիլէր
ըրուսաղէմէ անըն չըգմասընընը րէճա էյլէտիք՝
13 Ամմա Պօղոս ճէվապէն՝ Ազլայըպ գալպիմի գըրա-
բաղ նէ՞ էտիյօրսընըզ՝ գիրա պէն ըրուսաղէմտէ
հալընըզ պաղլանմաղա տէյիլ, ամմա Բահպ Ցի-
սուսըն իսմի իշիւն էօլմէյէ տախի հազըր իմ՝ տէ-
14 տի՝ վէ քէնտիսի գանմասըղընտա, պիզ Բահ-
պըն միւրատը օլսուն՝ տէյէրէք սուքութ էթտիք՝
15 Վէ պու կիւնլէրտէն սօնրա հազըրլանըպ՝ ըրու-
16 սաղէմէ չըգտըգ՝ վէ կէսաբիատան պա՛զը շա-
կիրտլէր պիզիմ իլէ պէրապէր կէլիպ՝ պէդէ հա-
նընտա միւսաֆիր օլաճաղըմըզ Մնասոն նամ է-
քի շակիրտ վէ Կիպրոսլը պիր ատէմէ կէօթիւր-
տիւլէր՝
17 Վէ ըրուսաղէմ վասըլ օլտըղըմըզտա, պիրա-

18 տէրլէր պիզի միսէրէթլէ գապուլ էթտիլէր՝ Վէ
էրթէսի կիւն Պօղոս պիզիմ իլէ պէրապէր Յակո-
բոսըն եանընա կիթտի՝ հէփ իհթիյարլար տախի
19 հազըր իտիլէր՝ վէ անլէրէ ատլամ վէրտիքտէն
սօնրա, քէնտի իւրմէթի վասըթասըյլէ Ալլահըն
թա՛իֆէլէր արասընտա իճրա էթտիյի չէյլէրի պի-
20 րէր պիրէր հիքայէ էյլէտի՝ Անլէր տախի իշիթ-
տիքլէրինտէ, Ալլահա համտ էտիպ՝ անա տէտիլէր
քի՝ էյ պիրատէր, իսրանա կէլմիշ օլան նէ՛ գա-
տար պինկ եէհուտիլէր միվճուտա օլտըղընը կէօ-
րիյօրսըն՝ Ճիւմլէսի տէ չէրի՛աթըն գայրէթինի
21 չէքէրլէր՝ Լաքին աէնին հագգընտա իշիթմիշլէր
տիր քի, սէն թա՛իֆէլէրին արասընտա օլան
ճիւմլէ եէհուտիլէրէ՝ Իվլատընըզը խիթան էյլէ-
մէյինիզ, վէ այինլէր իւզրէ հարէքէթ էթմէյի-
նիզ՝ տէյէրէք, Մովսէտէն իրթիտատ էթմէլէրի-
22 նիզ՝ Նի թա՛լիմ էտէրսին, իսմի նա՞սըլ օլաճագ՝ սէ-
նին կէլտիյինի իշիտճէքլէրինտէն էլպէթթէ խալգ
23 ճէմ՛ օլաճագ սըրը, Պու էճլտէն սանա շու տէյէ-
ճէյիմիզի իճրա էյլէ՝ եանըմըզտա նէզրի օլան
24 տէօրթ ատէմ վար, Պու ատէմլէրի ալըպ՝ անլէր
իլէ պէրապէր քէնտիկի թաթհիր էտէրէք, պաշ-
լարընը թրաշ էթմէլէրի իշիւն մասրաֆլարընը
կէօր՝ Ճիւմլէսի տախի սէնին հագգընտա իշիթ-
տիքլէրի չէյլէրինն սասը օլմայըպ՝ քէնտիկ տախի
չէրի՛աթը հըֆզ էտէրէք հարէքէթ էթտիյինի
25 անկայաճագլար՝ Ամմա իսրանա կէլմիշ թա՛իֆէլէր
խուսուսընտա, պիզ միկթուպ կէօնտէրմէքէ
պէօյլէ պիր չէյ հըֆզ էթմէյիպ՝ անճագ փութ
գուրպանլարընտան վէ գանտան վէ պօղուլմըշ
նէսանէտէն վէ զինատան իճթինապ էթմէլէրինի
26 միհնասիպ կէօրտիք՝ Ո զէման Պօղոս օլ ատէմ-
լէրի ալըպ՝ էրթէսի կիւն անլէր իլէ պէրապէր
թաթհիր օլունտըգտան սօնրա, պունլարընն հէր
պիրի իշիւն գուրպան թագտիմ օլունաճաղը վագ-

թա տէյին թաթհիբ կիւնլէրինին իքմալընը խա-
պէր վէրէրէք հէյքէյէ կիրտի։
27 Վէ օլ եէտի կիւն խիթամ պուլմագ իւզրէ ի-
քէն, Ասիալը Եէհուտիլէր ան֊ը հէյքէլտէ կէօր-
մէքլէ, պիւթիւն խալգը թահրիք էտիպ՝ իւզէրի-
28 նէ էլ ուզաատարագ, Էյ րիճալ ը Իսրայէլ, եար-
տըմ էտինիզ. հէր եէրտէ գավմ վէ շէրի'աթ վէ
պու մահալին 'ալէյհինտէ ճիւմլէյէ թա'լիմ էտէն
ատէմ պու տըր. հաթթա հէյքէլին իչինէ պիլէ
Եուհաննիլէր կէթիրիպ, պու մուգաատաէս մահալի
29 նափաք էյլէտի՝ տէյիւ պաղըրըրլար Իսի։ (Զիրա
պունատան էվվէլ շէհրտէ անըն իլէ պէրապէր Ե-
վէհոսալը Տրոփիմոսը կէօրմիւշ օլմալարընյլէ, Պօ-
ղոս ան֊ը հէյքէլին իչինէ կէթիրտի զանն էթտի-
30 լէր։) Վէ պիւթիւն շէհր թահրիք օլուհարագ,
խալգ գօշուշուպ՝ Պօղոսը թութարագ, հէյքէլ-
տէն տըշարը չէքիլքէրի կիպի՝ գափուլար գա-
31 փանտը։ Անլէր տախի գաթլինէ գատտ էթմէքտէ
իքէն, ալայըն պիկ պաշըսընա՝ Պիւթիւն Երուսա-
ղէմ ալթ իւսթ օլտու՝ տէյիւ խապէր կէթիշտի,
32 Ո տախի ֆիլ հալ 'ասքէրլէր իլէ եիւղ պաշըլար
ալըպ՝ իւղէրլէրինէ գօշտու, վէ անլէր պիկ պաշը
իլէ 'ասքէրի կէօրտիւքտէ, Պօղոսը տէօյմէքտէն
33 վազ կէչտիլէր։ Ո զէման պիկ պաշը եագլաշըպ՝
անը թութտու, վէ իքի զէնճիրլէ պաղլանմասընը
էմր էտիպ՝ քի՞մ իսինին վէ նէ՛ եափմըշ օլտը-
34 ղընը սի՛ալ էյլէտի։ Վէ գալապալըգտա պա'զընը
չէօյլէ վէ պա'զընը պէօյլէ պաղըրմալարընյլէ, կիւ-
րիւլթիւտէն հագիգաթ ը հալէ վագըֆ օլամատը-
ղընատան, անըն գալ'այա կէօթիւրիւլմէսինին էմր
35 էթտի։ Վէ նէրտիպանա կէլտիկտէ՝ գալապալը-
ղընն չիատէթինտէն ոօլայը 'ասքէրլէր անը կէօ-
36 թիւրտիւլէր։ Զիրա ճէմ' օլան գավմ՝ Անը գալ-
ընը՝ տէյիւ պաղըրարագ, արտը սըրա կէլիրլէր
37 իսի։ Վէ Պօղոս գալ'անըն իչինէ կէօթիւրիւլմէք

իւզրէ իքէն, պիկ պաշըյա խիթապէն՝ Րուխսաթ
վա՞ր մը քի սանա պիր չէյ սէօյլէյէյիմ՝ տէտի։
38 Ո տախի՝ Եունանիճէ պիլի՞ր մի սին. սէն պուն-
ատան մուգաատէմ ֆէսատ չըգարըպ՝ պէրբէյէյ
տէօրթ պին նէֆէր հայտուտ կէօթիւրէն Մըսըր-
39 ը տէյի՞լ մի սին՝ տէտի։ Վէ Պօղոս՝ Պէն կիլի-
կիանըն մէչհուր շէհրի օլան Տարսոն էհալիսինատէն
Եէհուտի իմ. վէ սանա րիճա էտէրիմ՝ իզն վէր,
40 գավմա սէօյլէյէյիմ՝ տէտի։ Ո տախի իզն վէր-
տիքտէն սօնրա, Պօղոս Եէբրանիպանատա տուրարագ
գավմա էլ իլէ իչարէթ էթտի. վէ 'ազիմ սիւս-
քիւթ օլմըգտա, 'Իպրանիճէ Նութգ իրատ էտէ-
րէք տէտի քի։

ՊԱՊ 22

1 Էյ պէրատէրլէր վէ փէտէրլէր, չիմտի սիզէ վէ-
2 րիճէյիմ ճէվապը տինլէյինիզ։ Անլէր քէնտիլէրէ
'Իպրանիճէ Նութգ իրատ էթտիյինի իչիթտիքլէ-
3 րինտէ՝ տահա զիյատէ սիւքիւթ էթտիլէր։ Ո տա-
խի տէտի քի՝ Պէն Կիլիկիատա վագը՝ Տարսոնտա
տօղմուշ, վէ Ֆագաթ պու շէհրտէ Գամալիէլին
այագլարընտա փէրվէրտէ օլմուշ Եէհուտի պիր
ատէմ իմ, վէ էճտատըն շէրի'աթընտա տիգգաթ-
լի թէրպիյէ օլունուպ՝ ճիւմլէնիզին պու կիւն օլ-
4 տըղը միսիլի, Ալլահ իչին ղայրէթլի իսիմ։ Վէ
էրքէքլէր իլէ գադընլարը պաղլայըպ հապսէտա
թէսլիմ էտէրէք, պու թարիգէ էօլիւմ տէրէճէ-
5 սինէ գատար թէ'ատի էյլէտիմ. Նասըլ քի
քահին ի ա'զամ իլէ իխթիյարլարըն պիւթիւն
հէյ'էթի հագգընտա շէհատէթ էտէրլէր, չիւնքի
անլէրտէն պէրատէրլէրէ մէքթուպլար տախի ա-
լըպ՝ Դամասկոստա պուլունանլարը տախի թէք-
տիր օլունմալարը իչիւն, պաղլը օլարագ Երու-
սաղէմէ կէթիրմէք իւզրէ, օլ թարաֆտա կիտիյօր

6 իտիմ, վէ պէն եօլտա կիտէր իքէն Դամասկոսա
եագլաշըըղըմտա, էօյլէ վագթընտա անըղըն էթ-
րաֆըմա սէմատան 'ազիմ պիր նուր փարլա-
7 տը, վէ եէրէ տուշտում, վէ պանա՝ Էյ Սա-
ուուղ, Սաուուղ, պանա նի՞շին թէ'աատ էտիյօր-
8 սըն՝ տէյէն պիր սէտա իշիթտիմ, պէն տախի ճէ-
վապէն՝ էֆէնտի, սէն քի՞մ սին՝ տէտիմ. օ տա-
խի պանա՝ պէն սէնին թէ'աատ էյլէտիյին նա-
9 զարէթլի Ցիսուս իմ՝ տէտի, Ամմա պէնիմ իլէ
պէրապէր օլանլար նուրու կէօրտիւլէր խէ տէ,
10 պանա սէօյլէյէնին սէտասընը իշիթմէտիլէր, պէն
տախի՝ եա Բապպ, նէ՞ եափայըմ՝ տէտիմ. Բապպ
տախի պանա՝ Գալգ, Դամասկոսա կիթ, վէ օրա-
տա եափմանկ իչիւն թա'ինին օլունան շէյլէրին
11 ճիւմլէսի սանա սէօյլէնիլէճէք տիր՝ տէտի, վէ օլ
նուրըն գիյասը սէպէպիյլէ կէօրէմէզ օլտըղըմտան
պէնիմ իլէ պէրապէր օլանլար էլիմտէն թութա-
12 րագ, Դամասկոսա կիրտիմ, վէ օրտա սաքին
օլան ճիւմլէ նէհուտիլէրտէն հիւան ի շէհատէթ
նա'իլ օլմուշ վէ շէրի'աթ իւզրէ էհլ ի թագվա
13 Անանիա նամընտա պիր ատէմ, կէլիպ եանըմտա
տուրարագ, պանա՝ Սաուուղ պիրատէր, կէօզլէ-
րինկ կէօրսիւն՝ տէտի, վէ պէն օլ սա'աթտա անա
14 պագտըմ, Ո տախի՝ էճատտըմըզըն Ալլահը, քէն-
տի իրատէթինի պիլմէք վէ օլ Սալիհի կէօրմէք
վէ անըն աղզընտան սէս իշիթմէք իչիւն, սէնի ին-
15 թիխապ էյլէտի, Զիրա կէօրտիւպ իշիթտիյինկ շէյլէր
հագգընտա ճիւմլէ ատէմլէրէ անըն շահիտի օլա-
16 ճագսըն, վէ չիմտի նի՞շին թէ'էխիր էտիյօր-
սըն. գալգ, վաքթիզ օլ, վէ Իագգըն իսմինէ
տու'ա էտէրէք կիւնահլարընկտան եըյդան՝ տէտի,
17 վէ պէն ներուսաղէմէ 'ավտէթ էտիպ՝ հէյքէլտէ
տու'ա էտէր իքէն, հալը վէճատտէ պուլունուպ՝
18 անը կէօրտիմ, Ո տախի պանա՝ Զապուգ օլ, վէ
'աճէլէթէն ներուսաղէմտէն չըգ, զիրա պէնիմ

հագգընտա չէհատէթինկի գապուլ էթմէյէճէքլէր՝
19 տէտի, Պէն տախի՝ եա Բապպ, պէն սանա իման
էտէնլէրի հապս էտիպ՝ սինագօղլարտա տէօյմէք-
20 տէ օլտըղըմը, վէ սէնին չէհիտին Ստեփանոսըն
գանը տէօքիւլիւր իքէն, օրատա հազըր պուլու-
նուպ՝ անըն գաթլինէ րիզա վէրտիյիմի, վէ անը
էօլտիւրէնլէրին լիպասլարընը պէքլէմէքտէ օլտը-
ղըմը քէնտիլէրի էյի պիլիրլէր՝ տէտիմ իսէ տէ,
21 Պանա ճէվապէն՝ կիթ, զիրա պէն սէնի ուզագ
մահալէ՝ Թա՛ֆէլէրէ իրսալ էտէճէյիմ՝ տէտի,
22 Վէ պու սէօզէ գատար անը տինկէյիպ, եիւք-
սէք սէսլէ՝ Պու միսիլլու ատէմի եէր եիւզիւնտէն
գալտըը, զիրա եաշամասը ճա՛իզ տէյիլ տիր՝ տէ-
23 տիլէր, Իսմի անլէր պաղրըշարագ, լիպասլարընը
24 աթըպ հավայա թօզ սաչտըգլարը սըրատա, Պինկ
պաշը՝ նէ սէպէպտէն տօլայը 'ալէյհինէ պէօյլէ
պաղրըշտըգլարընը անկլամագ իչիւն՝ Գամընյէլ
իսթինթագ օլունանուն՝ տէյէրէք, գալ'անըն իչինէ
25 կէօթիւրիւլմէսինի էմր էյլէտի, վէ անը գայըշ-
լարլէ կէրիպ պաղլատըգլարընտա, Պօղոս օրատա
տուրան եիւզ պաշըյա՝ Րօմալը վէ ղայր ի մահքիւմ
պիր ատէմի տէօյմէք սիզէ ճա՛իզ մի տիր՝ տէտի,
26 Եիւզ պաշը տախի պուննու իշիթտիքտէ, կիտիպ՝
Նէ էտէճէյինկէ [տիգգաթ էյլէ], զիրա պու ատէմ
Րօմալը տըր՝ տէյիւ պինկ պաշըյա խապէր վէրտի,
27 Պինկ պաշը տախի Պօղոսը եառընա կէլիպ, անա՝
Սէն Րօմալը՞ մը սըն, պանա սէօյլէ՝ տէտիքտէ,
28 Էվվէթ՝ տէտի, վէ պինկ պաշը ճէվապէն՝ Պէն պու
հիմայէթ իսթիյագընը պիր չօգ ագչէ իլէ էտին-
տիմ՝ տէտի. Ֆագաթ Պօղոս՝ Պէն հէյտան օ հա-
29 տէ տօղտըմ՝ տէտի, Պունուն իւզէրինէ անը իս-
թինթագ էտէճէք օլան քիմսէլէր տէր 'ագապ
անընը եառընտան չէքիլտիլէր, վէ պինկ պաշը անընը
Րօմալը օլտըղընա ակեահ օլտըղընտա՝ անը պաղ-
լատըղը իչիւն գօրգտու,

30 Վէ էրթէսի կիւն նէհուտիլէր թարաֆընտան նէ իչիւն չիքեայէթ օլուռնտըղընըն հագիգաթընը պիլմէք իսթէմէքլէ, անը [պաղլարընտան] չէօ-
գիւպ՝ պաշ քեահինլէրը իլէ պիւթիւն միլլէթ մէճ-
լիսինին կէլմէսինի էմր էտէրէք, Պօղոսը էնտի-
րիպ՝ հուզուրլարընա կէթիրտի։

ՊԱՊ 23

1 Վէ Պօղոս միլլէթ մէճլիսինէ տիգգաթլէ նաղար
էտիպ՝ էյ պիրաուէրլէր, պէն պու կիւնէ տէյին
Ալլահըն հուզուրընտա քիւլիյէն խալիս զամիրլէ
2 հարէքէթ էյլէտիմ՝ տէտի։ Քեահին ի ա'զամ Ա-
նանիա տախի անըն եանընտա տուրանլարա՝ աղ-
3 զընա վուրմալարընը էմր էթտի։ Ո զէման Պօղոս
անա՝ էյ պատանալը տիվար, սէնի Ալլահ վուրա-
ճագ տըր, սէն չէրի'աթ մուճէպինճէ պէնի մու-
հաքեմ էթմէյէ օթուրուր իքէն, խիլաֆ ը չէր՝
օլարագ, պանա վուրմալարընը՞ մը էմր էտիյօր-
4 սըն՝ տէտի։ Վէ եանընտա տուրանլար՝ Ալլահըն
քեահին ի ա'զամընա՞ մը չէթմ էտէրսին՝ տիմէ-
5 լէրիյլէ, Պօղոս՝ էյ պիրաուէրլէր, անըն քեա-
հինի ի ա'զամ իտիյինի պիլմէյօր իտիմ, գիրա՝
գաւմընկըն բէ՞իսինէ քէօթիւ սէօյլէմէյէսին՝ տէյիւ
6 եաղըլմըշ տըր՝ տէտի։ Վէ Պօղոս անլէրին պիր
գըսմը սատուգլէր վէ տիկէրի ֆէրիսիլէր օլոր-
ղընը պիլմէքլէ, մէճլիստէ՝ էյ պիրաուէրլէր, պէն
ֆէրիսի օղլու ֆէրիսի իմ. էօլիւլէրին գըյասընը
իւմիտինտէն տօլայը մուհաքեմէ օլուռնույօրըմ՝
7 տէյիւ նիտա էթտի։ Վէ պուննու սէօյլէտիյինտէ՝
ֆէրիսիլէր իլէ սատուգլէրը արասընտա միւնա-
զա'ա գուհուր էտիպ՝ ճիւմհուր իքի ֆըրգա օլ-
8 տու։ Զիրա սատուգլէրը՝ Գըյասէթ վէ մէլէք վէ
բուհ եօգ տըր՝ տէրլէր, ֆագաթ ֆէրիսիլէր իքի-
9 սինի տէ իգրար էտէրլէր։ Վէ պէօյուք կիւրիւլ-

թիւ վուգու՝ պուլտու, վէ ֆէրիսիլէր թարաֆը-
նըն 'իւլէմասը գալգըպ՝ Պու ատէմտէ պիր քէօ-
թիւլիւք պուլմայօրըզ։ ամմա էյէր անա պիր
բուհ եա պիր մէլէք սէօյլէտի իսէ, [Ալլահա գար-
շը ճէնք էթմէյէլիմ՝] տէյէրէք միւնազա'ա էտէր-
10 լէր իտի։ Վէ չօգ վէլվէլէ վուգու'ընտա՝ Պօղոս
անլէր թարաֆընտան փարէլէնիր՝ տէյիւ պինգ
պաշը խալվէ էթմէսէյլէ, էնիպ անլէրին իչլէրին-
ուէն անը գաւիրպ՝ գալ'այա կէթիրմէլէրինի 'աս-
քէրէ էմր էթտի։
11 Վէ էրթէսի կէճէ Բապպ անըն եանընտա տու-
րուպ՝ էյ Պօղոս, ճէսուր օլ, գիրա Երուսաղէմ-
ուէ պէնիմ հագգընտա չէհատէթ էթտիյին կիպի,
Իօմատա տախի էօյլէ չէհատէթ էթմէլիսին՝ տէ-
12 տի։ Վէ կիւնտիպ օլտըգտա՝ նէհուտիլէրտուէն
պա'զըսը լէթթիֆագ էտէրէք՝ Պօղոսը էօլտիւր-
մէյինճէ պիր չէյ եէյիպ իչմէյէճէյիզ՝ տէյիւ քէն-
13 տիլէրինի լա'նէթ ալթընա գօտըլար։ Վէ պու
եէմինլէ լէթթիֆագ էտէնլէր գըրգ փիշիտէն պի-
14 յատէ իտի։ Վէ պունլար պաշ քեահինլէրին վէ
իխթիյարլարընը եանընա կիտիպ՝ Պօղոսը էօլտիւր-
մէյինճէ հիչ պիր չէյ թաթմայաճաղըզ՝ տէյիւ
քէնտի քէնտիմիզի 'ազիմ լա'նէթ ալթընա գօ-
15 տըգ։ Վէ շիմտի սիզ միլլէթ մէճլիսի իլէ պէրա-
պէր անըն հագգընտա օլան չէյլէրի գէյատէ տիգ-
գաթլէ թէֆթիշ էթմէք պէհանէսիյլէ եարընն եա-
նընըզա աչաղը կէթիրսին՝ տէյիւ պինգ պաշըյա
խապէր վէրինիզ։ պիզ տախի օ վաստը օլմազտան
էվվէլ անը էօլտիւրմէյէ հազըր ըզ՝ տէտիլէր։
16 Ամմա Պօղոսըն հէմշիրէզատէսի պու հիլէյի իչթի-
մէքլէ, վարըպ գալ'այա կիրէրէք Պօղոսա խապէր
17 վէրտի։ Պօղոս տախի եիւզ պաշըլարընը պիրինի
եանընա չաղըրըպ՝ Պու ճիվանը պինգ պաշըյա կէօ-
թիւր, գիրա անա պիր իֆաատէսի վար տըր՝ տէ-
18 տի։ Ո տախի անը ալըպ պինգ պաշըյա կէօթիւ-

բէրէք՝ Մահապուս Պօղոս պէնի չաղըրըպ, պու
ճիվանըն սանա իֆատէսի օլտըղը իչիւն, հանըկա
19 կէթիրմէմի բէճա էյլէտի՝ տէտի, Պինկ պաշը տա-
խի անը էլինտէն ԹուԹուպ՝ թէնհա պիր մահալէ
չէքիլտի, վէ՝ Պանա վէրէճէյին խապէր Նէ՞ տիր՝
20 տէյիւ սիւ՛ալ էյլէտի, Ո տախի՝ Սէհուտիլէր Պօ-
ղոսըն հազրընտա տատա տիզդաթլէ պիր չէյ
թէֆթիչ էթմէք պէհանէսիյլէ, անը հարըն միւ-
լէթ մէճլիսինէ էնտիրէսին՝ տէյիւ սանա բէճա
21 էթմէյէ իթթիֆագ էթտիլէր։ Ամմա սէն անլէրի
բազի օլմայասըն, զիրա պուընլարտան՝ անը էօլ-
տիւրմէյինճէ Հէյիպ լիչմէմէյէ քէնտիլէրինի լա՛-
նէթ ալթընա գօմուշ գըրդտան զիյատէ ատէմ
անը փուտուտա պէգլէյօրլար։ վէ չիմտի հազրը
պուլունարագ, սէնին էմրինէ մուընթազըր տըր-
22 լար՝ տէտի, Իմտի պիրի պաշը օլ ճիվանա՝ Պու
չէյլէրի պանա պէյան էթտիկինի քիմսէյէ սէօյլէ-
մէ՝ տէյիւ թէնպիհ էթտիքտէն սօնրա, անը սալը
վէրտի։
23 Վէ Հիւզ պաշլարտան իքի քիչի չաղըրըպ՝ կէճէ
սա՛աթ իչէտէ կեսարիայա կիթմէք իւզրէ, իքի
Հիւզ փիյատէ վէ Հէթմիշ սուվարի վէ իքի Հիւզ
24 մըզրագը հազըրլայընըզ։ Վէ Պօղոսը պինտիրիպ
սէլամէթլէ վալի փեղիքտէ կէօթիւրմէլէրի իչիւն,
25 հայվանլար տախի թէտարիք էտինիպ՝ տէտի՝ Վէ
26 պէր վէճճ ի սաթի պիր մէքթուպ Հազրը. կղօդիոս
Լիւսիաս տէվլէթլու վալի փեղիքտէ սէլամ էտէր՝
27 Պու տատմ Սէհուտիլէր թարաֆընտան թուԹու-
լուպ՝ էօլտիւրիլմէք իւզրէ իքէն, Րօմալը օլտը-
ղընը էօյրէնմէյինճէ, ՚ասքէր լիլէ Հէթիչիպ անը
28 գուրթարտըմ՝ վէ անըն հազդընտա էթտիքլէրի
չիքմայէթին սէպէպինի անկլատագ մազսէտիյլէ
անը անլէրին միլլէթ միճլիսինէ էնտիրտիյինտէ,
29 Գաթլէ Հա պէնճիրէ միւսթահագ պիր ճիւրմիւ
օլմայըպ՝ անճագ քէնտի չէրի՛աթլարընա միւթէ-

՚ալլըդ միս՛էլէլէրտէն տօլայը անտէն չիքմայէթ
30 օլունտըղընը անկլատըմ՝ վէ [նէհուտիլէրին] պու
ատէմի հիլէ թէրթիպ էտէճէքլէրի պանա պէյան
օլունմադըէ, անը տէր Հալ սանա կէօնտէրտիմ,
վէ տա՛վաճըլարա տախի անըն ՚ալէյհինտէ օլան
չէյլէրի սէնին հուզուրընտա իֆատէ էթմէյէրինի
էմր էթտիմ՝ ՚Աֆէյէթտէ օլունըզ՝
31 Օլ վագըթ ՚ասքէրլէր քէնտիլէրէ էմր օլուն-
տըղը վէճճ իւզրէ, Պօղոսը ալըպ կէճէլէյին Ան-
տըղը վէճճ իւզրէ, Պօղոսը ալըպ կէճէլէյին Ան-
32 տիպատրոսա կէօթիւրտիւքտէն սօնրա, էրթէսի
կիւն անըն իլէ պէրապէր կիթմէք իչիւն, սուվա-
րիլէրի պըրագըպ՝ գալ՛այա ՚ավտէթ էթտիլէր՝
33 Պուընլար տախի կեսարիայա վասըլ օլուպ՝ մէք-
թուպը վալիյէ թէսլիմէյ Պօղոսը տախի անա
34 թագտիմ էթտիլէր։ Վալի տախի Հէ+ընուղը օգու-
յուպ՝ հանկը էյալէթտէն օլտըղընը սիւ՛ալ էթտի՝
35 վէ կիլիկիատան օլտըղընը անկլատագ՝ Տա՛վաճը-
լարընի տախի կէլտիքտէ Հօէնի տինկլէրիմ՝ տէյիպ
Հէրովդէսին սէրայընտա հըփզ օլունմասընը էմր
էթտի՝

ՊԱՊ 24

1 Վէ պէշ կիւնտէն սօնրա՝ քեահին ի ա՛զամ Ա-
նանիա, իխթիյարլար վէ Տերտիւղոս Հաճընդա պիր
խաթիպ ըէֆագաթընտա պուլունարագ՝ էնտի՝
վէ պուընլար Պօղոս ՚ալէյհինտէ վալիյէ չիքմայէթ
2 էթտիլէր՝ Ո տախի չաղրըլտըգտա, Տերտիւղոս
իթթիհամա պաշլայըպ՝ էյ տէվլէթլու փեղիքս,
պիզ սէնին վասըթանլէ չօգ սէլամէթէ նա՛իլ օլ-
տըղըմըզ Հալտէ, վէ սէնին թէտպիրինլէ պու միլ-
3 լէթին ուսմուրը թանզիմ օլունտըղընտան, Հէր
զէման վէ մէքանտա քէմալ ը թէշէքքիւրլէ
4 գապուլ էտէրիզ՝ Լաքին սէնի զիյատէ թա՛ճիզ
էթմէյէք իչիւն, ըէճա էտէրիմ՝ պիզի լութֆէն

5 Պիը աղ տինկլեյէսին, Զիրա պիղ պու աստէմին էհլ ի
ֆէսատ վէ տուննեատա օլան ճիւմլէ նէհուտիլէր
ատասընատա իխթիլալ սէպէպլի, վէ նասրանի
ֆըրդասընըն պիր ըխ'խսի օլտըղընը պուլտըգ՝
6 վէ հաթթա հէյքէլի պիլէ նաիլաք էթմէյէ չալըշ-
տըղընատա, անը թուխտըգ վէ քէնտի շէրի'աթը-
մըզ մուճէպինճէ մուհաքքէմ էթմէք խսթէտիք
7 իսէ տէ, Պինդ պաշը Լիւսիաս եէթխշիպ՝ ճէպր ի
8 'ազիմլէ էլիմիզտէն ալտրագ, Տա'վաճըլտրընըն
սէնին թարաֆընատա կէլմէյէրինի էմր էթտի. սէն
տախի խսթինթագ էթմէքլէ՝ անը խթթիհամ էթ-
տիյիմիզ շէյլէրին ճիւմլէսինէ վագրֆ օլա պի-
9 լիրսին՝ տէտի, Նէհուտիլէր տախի՝ Պու շէյլէր
պէօյլէ տիր՝ տէյէրէք թաստիգ էթտիլէր.
10 Պօղոս տախի՝ Սէօյլէ՝ տէյիւ վալինին քէնտիսի-
նէ իշարէթ էյլէմէսի իւղէրինէ, ճէվապ վէրէրէք
տէտի քի՝ Զօգ սէնէտէն պէրու սէնին պու մի-
լէթին հաքիմի օլտըղընը պիլտիյիմտէն, պանա
միւթէ'ալլիգ շէյլէրէ տահա խօշնուտիյլէ ճէվապ
11 վէրիրիմ՝ Զիւնքի պէն 'իպատէթ էթմէք իչիւն
երուսաղէմէ չըգալտան պէրու օն իքի կիւնատէն
12 գիյատէ օլմատըղընա վագրֆ օլա պիլմրսին, վէ
պէնի նէ հէյքէլտէ, նէ սինագօղլարտա, նէ տէ
շէհրտէ պիր քիմսէ իլէ միւնազահէսէ էթմէքտէ,
եախօտ խալգը պաշլըմա թօփլանագտա պուլտը-
13 լար՝ վէ շիմտի պէնի իթթիհամ էթտիքլէրի շէյ-
14 լէրին իսպաթընա գատիր տէյիլլէր տիր՝ Ամմա
սանա պունու իգրար էտէրիմ քի՝ պունլարընը
ֆըրդա տէտիքլէրի թարիգ մուճէպինճէ, թէվ-
րաթ իլէ փէյղամպէրլէրտէ հազրլմըշ օլան շէյլէ-
րին ճիւմլէսինէ իսան էտէրէք, էճատատրմընը Ալ-
15 լահընա 'իպատէթ էտէրիմ՝ վէ քէնտիլէրին տա-
խի մունթազընը օլտըգլարը միսիլլու, կէրէք սա-
լիհլէրին վէ կէրէք ֆասըգլարընը էօլիւլէրտէն
գըյամ էտճէքլէրինի Ալլահատան իւմիտ էտէրիմ՝

16 Պունա պինա'էն հէր վագրֆ Ալլահընը վէ ինսանընը
'ինսինտէ խալիս զամիրէ մալիք օլմազա ճէհտ է-
17 տէրիմ՝ Վէ չօգ սէնէ կէչտիքտէն սօնրա՝ միլլէ-
թիմէ սատագա վէ Ալլահ- թագտիմլէրը թագ-
18 տիմ էթմէք իչիւն կէլտիմ՝ վէ պու սըրատա
պա'զը Ասիալը եէհուտիլէր պէնի հէյքէլտէ գա-
լապալըգ, եախօտ վէլվէլէ իլէ օլմայընա՝ անմա
19 թաթհիր օլունմըշ պուլտըլար՝ վէ պունլար՝ 'ա-
լէյհիմտէ պիր տէյէճէքլէրի օլսա իտի, հուզու-
20 րընա կէլիպ չիքթայէթ էթմէյէլի իտիլէր՝ եախօտ
պու հազրը պուլունանլար՝ պէնիմ արալարընատա
տուրուպ՝ Պէն պու կիւն սիզին թարաֆընըզտան
էօլիւլէր գըյամընատան տօլայը մուհաքքէմ օ-
21 լունըյօրըմ՝ տէյիւ Նիտա էթտիյիմ պու պիր
սէօզտէն զայրի, միլլէթ մէճլիսի հուզուրընատա
իքէն, պէնտէ նէ՛ գապահաթ պուլտըգլարընը
22 սէօյլէսինլէր՝ Վէ փէլիքս [պու շէյլէրի իչիթտի-
յինտէ]՝ պու թարիգ հագգընատա քեամիլ մա'-
լիւմաթը օլտըղընատան՝ Պինդ պաշը Լիւսիաս էնատիյի
պէման տա'վանըզը թահգիգ էտէրիմ՝ տէյիպ,
23 անլէրի պաշդա պիր վագթա թէրք էյլէտի՝ Վէ
Պօղոսը թահթ ը մուհաֆազասընա ալըպ՝ անա մի-
սա'ատէ վէրմէքլէ, անըն տօսթլարընատան քէն-
տինէ խըտմէթ էթմէքտէն քիմսէյի մէնի՝ էթմէ-
մէսինի եիւզ պաշըյա թէնպիհ էթտի.
24 Վէ պիր գաչ կիւն սօնրա Փէլիքս Եէհուտի պու-
լունան զեվճէսի Դրուսիլլա իլէ կէլիպ՝ Պօղոսը կէ-
թիրտէրէք, անը Քրիստոսա օլան իման խուսու-
25 սընատա տինկլէտի՝ Ո տախի սալահ վէ զապթ ը
նէֆս վէ կէլէճէք ճէզատան պահս էտէր իքէն,
Փէլիքս զիյատէսիյլէ գօրգուպ՝ Շիմտիլիք կիթ,
վագթըմ օլունսա, սէնի եինէ չաղըրըրըմ՝ տէյիւ
26 ճէվապ վէրտի՝ Պունուն իլէ պէրապէր Պօղոս
թարաֆընատան [սալը վէրիլմէսի իչիւն] քէնտինէ
ագչէ վէրիլիր մէ՛մունիյլէ՝ անը չօգ տէֆ'ա կէ-

27 թիլոտիպ անըն լիլե սեօյլէշիը խոխ։ Լաքին իքի սէնէ թէմամ օլտըգտա, փեղիքսին եէրինէ Պօղոս փեաոոս նաասլ օլուննուա՝ փեղիքս, նէհուտիլէրին խաթըրընը խօշ էթմէք մագսէտիյլե, Պօղոսը մահպուս պրագոը։

ՊԱՊ 25

1 Իմոն փեաոոս վիլայէթէ վասըլ օլուա՝ իւչ կիւն
2 սօղրա կեսաարիասան Երուսաղէմէ չըգտը։ Վէ քեահին ի ա'զամ իլե նէհուտիլէրին մու'թէպեբանը Պօղոս 'ալեյհինտե շիքեայէթ էտիպ՝ բէճա
3 էտէրէք, Անըն Երուսաղէմէ ճէլմէ իչիւն մուա'տաե թալեպ էյլէտիլէը. քէնաիլէը խսե անը եօլոա էօլտուրմէք իչիւն տուղագ գուրույօրլար խոխ։
4 Լաքին փեաոոս ճէվապէն՝ Պօղոս կեսաարիասա թահթ ը մուհաֆազասա պուլունուպ, քէնտիսի տախի եազընլարտա օրայա կիտէճէյինի պէյան
5 էտէրէք, Սրանըզտան մուգթէտիր օլանլար պէնիմ իլե պէրապէր էնիպ՝ օլ ատէմտե պիր գապահաթ վար իսէ, անը իթթիհամ էթսինլէր՝
6 տէտի։ Վէ եանլարընտա անճագ սէքիզ օն կիւն էյլէնտիքտէն սօղրա կեսաարիայա էնտի, վէ երթէսի կիւն մահքէմէտե օթուրուպ՝ Պօղոսըն կէ-
7 թիրիլմէսինի էմր էյլէտի։ Ո տախի կէլտիյինտե, Երուսաղէմտէն էնէն նէհուտիլէը անըն էթրաֆընտա տուրուպ՝ անըն 'ալեյհինտե խսպաթընա գատիր օլմատըգլարը չօգ վէ ադըր շիքեայէթլէր
8 էթտիլէր խսե տէ, *Ո տախի՝ պէն նէ նէհուտիլէրին չէրի'աթընա վէ նէ հեյքէլ վէ նէ տէ Գայսէրէ գարշը պիր ճնւրմտե պուլունմադըմ՝ տէյիւ
9 ճէվապ վէրտի։ Լաքին փեաոոս նէհուտիլէրին խաթըրընը խօշ էթմէք մագսէտիյլե, Պօղոսա

*Պ-'ղ-ը՝ Պօղոս

ճէվապ վէրիպ՝ Սէն Երուսաղէմէ չըգըպ պու շէյլէր իչիւն պէնիմ հուզուրըմտա օրատա մուհա-
10 քէմէ օլմագ իսթէ՞ր մի սին՝ տէտի։ Պօղոս տախի՝ պէն Գայսէրին մահքէմէսինտե տուրույօրըմ, պուրատա մուհաքէմէ օլուննմագլըղըմ կէրէք տիր. սէնին տախի վէք էյի պիլտիյին կիպի՝ նէհուտի-
11 լէրէ հիչ պիր հագգընըզըգ էթմէտիմ. Զիրա էյէր հագգընըզըգ վէ գաթլ միւսթահագգ պիր շէյ իշլեմիշ իսէմ, էօլմէքտէն չէքինմէմ. ամմա էյէր պուննլարընը՝ 'ալեյհիմտե շիքեայէթ էթտիքլէրի շէյլերին ասլը եօգ իսէ, հիչ պիր քիմսե պէնի անլէրէ թէսլիմ էտէմէզ. Գայսէրէ բէՖ' ի տա'վա
12 էտէրիմ՝ տէտի։ Ո զէման փեաոոս մէճլիս իլե միւզաքէրէ էթտիքտէն սօղրա՝ Գայսէրէ բէՖ' ի տա'վա էթտին, Գայսէրէ կիտէճէքսին՝ տէյիւ ճէվապ վէրտի։
13 Վէ պիր գաչ կիւն միւրուրինտէ սօղրա, փեաոոս թէպրիք էթմէք իւզրէ՝ Ագրիպպաս մէլիք
14 իլե Բերինիկէ կեսաարիայա վասըլ օլտու։ Վէ օրատա պիր չօգ կիւնլէր էյլէնտիքլէրինտե, փեաոոս Պօղոսըն մահտէսինի մէլիկ իՖատէ էտիպ տէտի քի՝ Փեղիքսին մահպուս պրագոըղը պիր
15 ատէմ վար տըր։ Որ ատէմին հագգընտա պէն Երուսաղէմտե իքէն նէհուտիլէրին պաշ քեահինլէրի իլե իհթիյարլարը անտէն տօլայը պանա շիքեայէթ 'արզ էտիպ՝ անըն 'ալեյհինտե հիւքմ թա-
16 լեպ էթտիլէր։ Պէն տախի՝ Միւտտա'ի 'ալեյհ միւտտա'իլէը իլե եհւդ եհւզե պուլունուպ՝ շիքեայէթլէրինէ ճէվապ վէրմէյէ միւտա'ատե օլմայընճա, պիր քիմսէյի [գաթլէ] թէսլիմ էթմէք Ր օմալըլարըն 'ատէթի տէյիլ տիր՝ տէյիւ անլէրէ ճէվապ վէր-
17 տիմ։ Պունուն իւզէրինէ անլէր պուրայա ղէնէմ էլէ վասըլ օլտըգլարընտա, կէճիքտիրմէյէրէք էրթէսի կիւն մահքէմէտե օթուրուպ՝ օլ ատէմին
18 կէթիրիլմէսինի էմր էթտիմ, Վէ տա'վաճըլարը՝

հուզուբտա անըն հագգրնատա պէնիմ գըլյաս էթ-
19 տէյիմ պիը շիքեայէթ էթմէտիլէը, Յագաթ քէն-
ատ տէյանէթլէրինէ վէ Պօղոսըն՝ Տէրբ տիը՝ ա-
տէյէ Յիսուս նատրնատա վէճաթ էթմիշ պիը քիմ-
սէյէ տա՛իը անըն 'ալէյհինէ պա'զը ժէ՛ելէլէրի
20 վաը իսի, վէ պէն պու ժէ՛էլէնին հալընատա թէ-
րէտտուտ էթտէյիսինէն, քէնատինէ՝ Ներուսաղէ-
մէ կիտիը պու շէյլէրտէն տօլայը օրատատա մուհա-
21 քէմէ օլմազ իսթէը ժի սին՝ ատէտի՛, վէ լաքին
Պօղոս Օղոստոսըն հիւքմինէ պրազըլմազ իւղ-
րէ, րէՖ' ի տա'մա էթտէյինատէ, պէն անը գայ-
սէրէ կէօնատրինճէյէ տէյին հըՓգ օլունմատընը
22 էմր էթտի՛, վէ Ագրիպպաս Փեստոսա՝ պէն քէն-
տիմ տաիը պու տատէմի տինկէմէյէ արզու էտի-
յօրըմ, տէտիքտաէ՝ Ներըն անը տինկէրտին՝ տէտի՛,
23 էրթէտի կիւն Ագրիպպաս իլէ Բէռընիկէ քէ-
մալը իհթիշամլէ կէլիփ՝ պինկ պաշըլար վէ շէհրին
բինճալ ու քիպարը իլէ պէրապէր տիվանխանէյէ
կիրտիքտէն սոնրա, Փեստոսըն էմրի իւղրինէ
24 Պօղոս կէթէրիլտի՛, վէ Փեստոս տէտի քի՝ էյ
ժէլիք Ագրիպպաս, վէ պիգիմ իլէ հագըր պու-
լունան ճիւմլէ բինճալ, պունու կէօրի՛օրսընըզ՝
Նէհուտիլէրին պիւթիւն ճիւմհուրը Ներուսաղէմտէ
վէ պուրատա հանըմա կէլիփ, պունուն հագգրնա-
տա՝ Արթըգ սաղ գալմասը ճա՛իզ տէյիլ տիր՝
25 տէյի՛ չաղըրըրըմ իսի՛, լաքին պէն անըն գաթ-
լէ միւսթահագգ պիր շէյ էթմէտիգինի անկլայըգ,
քէնատի տաիը Օղոստոսա րէՖ' ի տա'մա էթ-
տիյինատէն, անը կէօնատրմէյէ հիւքմ էթտիմ՝
26 Ամմա անըն հագգրնատա էՖէնտիմիզէ եազաճագ
պիր Թահգիգ օլունմըշ շէյիմ օլմատըգընատան,
անը սիգին հուզուրընըզդա վէ պա իուսուս, էյ
ժէլիք Ագրիպպաս, սէնին հուզուրընա կէթէր-
տիմ, քի իսթինթագ օլունատըգատան սոնրա, պիր
27 եազաճագըմ օլա՝ Զիրա պիր մահպուս կէօնատ-

րիպ' 'ալէյհինէ օլան շիքեայէթլէրի տաիը պէ-
յան էթմէյէ քէմալէ պանա նատա'զուլ կէօրիւնիւր՝

ՊԱՊ 26

1 Վէ Ագրիպպաս Պօղոսա՝ Րէնատին իշիւն սէյլէ-
մէյէ սանա իզն վէր՝ տէտիքտէ, Պօղոս էլինի ու-
2 զատըպ ճէվապ վէրէրէք, էյ ժէլիք Ագրիպպաս,
Նէհուտիլէր Թարաֆընատան շիքեայէթ օլունատը-
ղըմ շէյլէրին ճիւմլէսի հագգրնատա, պու կիւն սէ-
նինն հուզուրընատա ճէվապ վէրէճէյիմինէն քէնատիմի
3 պախթեար 'ատտա էտէրիմ՝ խուսուսա քի Նէհու-
տիլէրին հէփ սոյինլէրի իլէ մէ՛էլէլէրինէ վազըՖ
ընըն՝ պու սէպէպտէն պէնի սապրլէ տինկէմէնիզի
4 րիճա էտէրիմ՝ իպթիտատէն Ներուսաղէմտէ ժէլ-
լէթ իլէն արատընատա սէպավէթ իսմէէն պէրու նա-
տըլ եաշատըղըմը Նէհուտիլէրին ճիւմլէսի պիլիրլէր՝
5 լէր՝ Զիունքի (շէհատէթ էթմէք իսթէրլէր իսէ)
տինիմիզին էն սիգգաթլը Ֆըրգաընատա կէօրէ Ֆէ-
րիսի եաշատըղըմը էվվէլտէն պէրու պիլիրլէր՝
6 Վէ պէն շիմտի Ալլահ Թարաֆընատան էճատատըմը-
զա վէրիլիփ՝ օն իքի սըգթըմընըզըն տաիը կէճէ
կիւնտուզ տէվամ իտըրէ 'իպատէթ ետէրէք նա-
'իլ օլմազա իւմիտ էթմէկտէ օլտըգլարը վա'տընն
իւմիտի իշիւն մահաքէմէ օլունմազ իւզրէ տու-
7 րույօրըմ՝ պէն օլ իւմիտ իշիւն Նէհուտիլէր Թա-
րաֆընատան շիքեայէթ օլունույօրըմ՝ էյ ժէլիք
8 [Ագրիպպաս]՝ Ալլահըն էօլիւլէրի իհեա էյլէմէտ
նի՞շիւն 'ինանիլմազ հինաընըմազ շէյ 'ատտա օլու-
9 նուր՝ վ՚ազա'ա պէն քէնատիմ նազարէթլի Յիսու-
սընն իսմինէ մուխալիՓ փէք չօզ շէյլէր էթմէկ
10 պանա վաճիպ իտիկի զանընընատա իտիմ՝ Պունու
տաիը Ներուսաղէմտէ իճրա էտիփ՝ պաշ քեահին-
լէրտէն Թավխիյէ ալարագ՝ մուգատտէսլէրտէն
նիշէլէրինի հագգտատանէլէրտէ հագգ էտիփ՝ գաթլ

11 օլուննաըգլաըըննաա պէն տախի ըէյ վէրտիմ, վէ
ճիւմլէ սինաղօղլարտա չօգ տէֆ'ա անլէըէ 'ադապ
էտիպ՝ քիւֆը էթմէյե իճապաը էտը իտիմ. վէ
'ալէյհլէրինէ ղայէթլէ հիտտէթլէնէրէք՝ թա էն-
12 նէպի չէհրլէրէ տախի թէ'ատտի էտը իտիմ, վէ
պու սըրատտա պաշ քեահինլէը թարաֆընտան վ-
ըէնէ թավսիյե վէ մէ'մուրիյէթլէ Դամասկոսա
13 տախի կիտը իքէն, էյ մէլիք, եօլտա էօյլէ
վագթը՝ սէմատտան պէնիմ վէ եօլտաշլարըմըն էթ-
րաֆընտա կիւնէշին գիյասընտան 'ադիմ պիը նուր
14 փարլամըշ կէօրտիւմ, վէ ճիւմլէմիզ եէրէ տիւ-
շիւպ՝ 'Իպրանի լիսանընտա՝ էյ Սաուլ, Սաուլ,
պանա նի՞չիւն թէ'ատտի էտիյօրսըն. սանա իւ-
կէնտէրէլէրէ գարշը տէփմէք կիւճ տիր՝ տէյի
15 պանա սէօյլէյէն պիը սէտա իշլիթտիմ, պէն տա-
խի՝ էֆէնտի, սէն քի՞մ սին՝ տէտիյիմտէ, Բապ՝
16 պէն սէնին թէ'ատտի էթտիյին Ցիսուս իմ, կա-
քին գալգ, այագ իւզէրի տուր. գիրա կէօրտիւ-
յիւն վէ սանա կէօրիւնէճէյիմ չէյլէրէ սէնի մէ'-
մուր վէ շահիտ թա'ներին էթմէք իչիւն սանա կէօ-
17 րիւնտիւմ, վէ սէնի պու գաւմտաան վէ թա'իֆէ-
18 լէրտէն գուրթարաճաղըմ, վէ պանա իման էթ-
մէլէրիյլէ, կիւնահլարըն 'աֆվընա վէ մուգաա-
տէլէր արասընտա նասիպէ նա'իլ օլմաըրը իւ-
չիւն, կէօզլէրինի աչըպ զուլմէթտէն նուրա, վէ
շէյթանընն թէսալլութիւնտէն Ալլահա րիւճու՝
էթտիրմէք իւզրէ՝ սէնի չիմտի անլէրէ իրսալ է-
19 տէրիմ՝ տէտի, Պունա պինա՛էն, էյ մէլիք Ագրիպ-
պաս, սէմավի րիւյայա իթա'աթսըզ օլմատըմ,
20 Ֆագաթ թէվպէ էտիպ Ալլահա րիւճու՝ էտէրէք,
թէվպէյէ լայըգ 'ամէլլէր իշլէմէլէրի իչիւն՝ էվվէ-
լա Դամասկոս վէ 'ոշլա Երուսաղէմ էհալիսինէ
վէ պիւթիւն Եէհուտիյէ տիյարընա վէ թա'իֆէ-
21 լէրէ վա'զ էթտիմ, Պու սէպէպլէրտէն Եէհուտի-
լէր պէնի հէյքէլտէ թութուպ՝ գաթլիմէ սա'յ էթ-

22 տիլէր, Նիհայէթ Ալլահընն 'աիլընա մազհար օլա-
րագ պու կիւնէ տէյին պագի իմ, վէ քիւչիւյէ
վէ պէօյիւյէ չէհատէթ էտէրէք, փէյղամպէրլէ-
րին վէ Մովսէյին վագը՝ օլաճաղընը խապէր վէր-
23 տիքլէրի չէյլէրտէն, նա՝նի Ղրիստոսըն էլէմ չէ-
քէճէյի, վէ եօլիւլէրտէն էն էվվէլ գըյամ էտիպ՝
գավմա վէ թա՛ֆիլէրէ նուր թէպշիր էտէճէյին-
տէն մա'տա հիչ պիր շէյ սէօյլէտիյիմ եօգ տըր՝
տէտի,
24 Վէ ճէվապ վէրէրէք պու շէյլէրի սէօյլէտիյին-
տէ, փեստոս եիւքսէք սէսլէ՝ էյ Պօղոս, չըլըտ-
րըյօրսըն. չօգ օգուսագ սէնի տէլիյէ տիւշար
25 էտիյօր՝ տէտի, 0 տախի՝ էյ տէվլէթլու փեստոս,
չըլըտրըմայօրըմ, ամմա հագիգաթ վէ 'ագլ ը սէլիմ
26 սէօզլէրի սէօյլէյօրըմ, Զիրա մէլիք պու շէյլէրէ
վագըֆ օլմադըէ, հուզուրընտա ճէսուրանէ սէօյ-
լէյօրըմ, չիւնքի պու շէյ պիր քէօշէտե վագը՝ օլ-
մատըդընտան, գըյաս էտէրիմ քի պու շէյլէրին
27 հիչ պիրի պիլե անա կիզլի տէյիլ տիր՝ էյ մէլիք
Ագրիպպաս, փէյղամպէրլէրէ ինանը՞ր մը սըն. Ի-
28 նանտըդընը պիլիրիմ՝ տէտի, վէ Ագրիպպաս Պօ-
ղոսա՝ Պէնի Խրիսթիյան օլմադա ճիւզ՛ի իգնա՝ է-
29 տիյօրսըն՝ տէտի, Պօղոս տախի՝ Ֆեա՛ղքի Ալլահ
վէրէ իտի, ճիւզ՛ի վէ քիւլլի, եալընըզ սէն տէյիլ,
պէլքի պու կիւն պէնի տինկլէյէնլէրին ճիւմլէսի
տախի, շու պէնտլէրտէն մա'տա, հէման պէնիմ
օլտըդըմ կիպի օլա իտիլէր՝ տէտի,
30 Վէ [պունու սէօյլէտիյի կիպի] մէլիք իլէ վալի
վէ Բէրնիկէ վէ անլէր իլէ պէրապէր օթուրան-
31 լար գալգտըլար, վէ պիր թարաֆա չէքիլտիքլէ-
րինտէ պիրի պիրի իլէ՝ Պու ադամ գաթլէ եա
պէնտլէրէ միւսթահագգ հիչ պիր շէյ իչլէմէյօր՝
32 տէյիւ սէօյլէշիրլէր իտի, Ագրիպպաս տախի փես-
տոսա՝ Պու ադամ Գայսէրէ էէֆ' ի տա'վա էթ-
մէմիշ օլսա իտի, սալը վէրիլէ պիլիր իտի՝ տէտի,

ՊԱՊ 27

1 Վէ տէնիղտէն Իտալիայա կիթմէմիզ մուգարբէր
օլորգտա, Պօղոսը վէ տիկէր պա'ղը մահպուսլա-
րը Օգոստոս թապուրբընըն Ցուլիոս նամ պիր
2 հիւզ պաշըրընա թէսլիմ էթտիլէր։ Վէ Ասիա
թարաֆլարընատն կիթմէք իւզրէ, Ադրամինատլը
պիր կէմիյէ պինիպ՝ վէ Թեսաղոնիկէտէն օլան
Մակեդոնլը Արիստարքոս պիրլիմ իլէ պէրապէր
3 օլորագ աշըրըպ, էրթէսի կիւն Սիդոնա վասըլ
օլորգ, վէ Ցուլիոս Պօղոսա իննայեթլէ մու'ա-
մէլէ էտէրէք, իսթիրահաթ իչիւն, տոսթլարընըն
4 եանընա կիթմէսինէ բուխսաթ վէրտի։ Վէ օրա-
տան աշըրըպ՝ բիւղկեար մուխալիֆ օլմադըղ, կիպ-
5 րոսըն ալթ թարաֆընատն կէչիպ, Կիլիկիա վէ
Պամֆիլիա տէնիզինին օրթասընատն կէչէրէք,
6 Լիկիատա վագը՝ Միւռայա կէլտիք։ Վէ հիւզ պա-
շը օրատա Իտալիայա կիտէճէք Ադրամիտիոլը
7 պիր կէմի պուլուպ՝ պիզի անա պինտիրտի։ Վէ
պիր չօգ կիւնէր ազըր ազըր կիտիպ՝ կիւճլէ կնի-
դոսըն գուրսինէ եէթիշմիյիմիզտէ, բիւղկեար պի-
զի պրազմատըզընատն կրետէնին ալթ թարա-
8 ֆընատն Սալմոնա էօնիւնատէն կիտէրէք, Անը
կիւճլէ կէչիպ՝ կիւզել լիմանլար տէնիլէն պիր մա-
հալէ կէլտիք։ պուննուն գուրսինատ Ղասեա նամ
պիր շէհր վար իտի։
9 Վէ խայլը զէման կէչտիքտէն սօնրա, օրուճ
վագթը հալա կէչմիշ օլորգընատն, արթըգ տէ-
նիզ սէֆէրի մուխաթարալը օլմադըղ, Պօղոս ան-
10 էրէ նասիհաթ էտիպ, էյ ատամլէր, պու տէնիզ
սէֆէրինին հալընըգ եիւքէ վէ կէմիյէ տէյիլ,
պէլքի քէնատ ճանլարընըզդա տահի մէշատգաթլը
վէ չօգ զարարլը օլաճաղընը կէօրիյօրըմ՝ տէտի,
11 Ամմա եիւզ պաշը կէմիինին ըչ'խի իլէ սահիպինէ
Պօղոսընըն սէօզլէրինատէն զիյատէ ի'թիբատ էթտի,

12 Վէ օր լիման գըշլամագ իչիւն միւնասիպ օլմատը-
ղընատն, էքսէրիսի կրետէնին ճէնուպա վէ զարպի
շիմալա պագան Փիւնիկէ լիմանընա գըշլամագ ի-
չիւն վասըլ օլա պիլիրիզ՝ տէյիւ օրատան տահի
13 աշըրմադա ղէյ վէրտիլէր։ Վէ պիր եավաշ լօտօս
էսիպ՝ մադսէտլէրինէ էրտիլէր զաննըյլէ, գալ-
գըպ կրետէնին գըյընընատն կէչիյօրլար իտի։
14 Ամմա պիր ազատան սօնրա անա գարըզ Եւրակիկ-
լօն տէնիլէն պիր շիտտէթլի բիւղկեար զուհուր
15 էթմէքլէ, կէմի պիրտէն գափըլընը, վէ օրսայա
կիտէմէմիյինատէն, անը քէնտի հալինէ պրագըպ՝
16 սիւրիւքլէնիյօր իտիք։ Վէ Կղօդա նամ պիր քիւ-
չիւք ատանըն ալթընա սըղընարագ սանտալը
կիւճլէ զապթ էթմէյէ մուգթէտիր օլուպ՝ իչէրի
17 ալորգատան սօնրա, Զարէլէր գուլլանարագ կէ-
միյի ալթընատն գուշաթտըլար։ վէ սըղա տիւշ-
մէք գօրգուսըյլէ եէլքէնի էնտիրիպ՝ էօյլէ սիւ-
18 րիւքլէնիրլէր իտի։ Վէ շիտտէթլի ֆուրթունատա
պուլունարըղմըզտան, էրթէսի կիւն եիւքիւ տէ-
19 նիզէ աթտըլար։ Վէ իւչիւնճի կիւնատ քէնտի
20 էլլէրիմիզլէ կէմիյին թագըմլարընը աթտըգ։ Վէ
չօգ կիւնլէր նէ կիւնէշ նէ եըլտըզլար կէօրիւնիւպ՝
շիտտէթլի ֆուրթունա տահի իւզէրիմիզէ պաս-
մադըղ, արթըգ նէճաթ պուլմադըղընը իւմիտի
21 քիւսկէն գաթ՝ օրուռատու։ Վէ չօգտան պէրու-
ճ գալմըշ օլմալարըյլէ, Պօղոս օրթալարընատա
տուրուպ՝ էյ ատամլէր, ֆիլ վագը՝ պէնիմ սէօյ-
լէտիյիմի տինլէյէրէք, պու մէշատգաթ վէ զարա-
րա օղրատմատագ իչիւն կրետէտէն աշըրմամալը ի-
22 տիպ։ Ամմա շիմտի սիզէ նասիհաթ վէրիրիմ քի
խօշ խաթը օլասընըզ։ զիրա սիզտէն հիչ պիրի
թէլէֆ օլմայըպ՝ անճագ կէմի ընէլֆ օլաճագ տըր։
23 Զիրա սահիպիմ վէ մա'պուտում օլան Ալլահընը մէ-
24 լէյլ պու կէճէ եանընատա տուրուպ, էյ Պօղոս,
գօրգմա, Գայսէրին հուզուրընատա տուրմադ լա-

զըմ տըր· վէ իշթէ Ալլահ սէնին իլէ պէրապէր
կէվիտէ օլանլարըն ճիւմլէսինի սանա պաղըլամըզ
25 տըր՝ տէտի· Պուննուն իչիւն, էյ ատէմլեր, խօշ
խաթր օլուննըզ, զիրա հէման պանա սէօյլէնիլտի-
յի վէճհ իւզրէ վագը՝ օլաճաղընա պէն Ալլահա ի-
26 թիմատ էտէրիմ· Անճագ սիր ատայա տիւշմէմիզ
լազըմ տըր՝ տէտի·
27 Վէ օն աէօրտիւնճիւ կէճէ օլտըգտա՝ Ատրիա տէ-
նիզինտէ սիւրիւքլէնմէքտէ իքէն, կէճէնին կարը-
սընտա կէվիճիլեր սիր գարայա եագլաշտըգլարընը
28 զանն էթտիլեր· վէ իսգանտիլ աթըպ՝ եիրմի գու-
լաճ պու·լտըլար· վէ սիրտազ իլերի վարըպ վէ թէք-
29 րար աթըպ՝ օն պէշ գուլաճ պու·լտըլար· վէ գա-
յալըղա տիւշմէք գօրգուսըյլէ, գըշտան տէօրթ
լէննկեր աթըպ՝ կիւնտիւզ օլմասընը արզու էթտի-
30 լեր· վէ կէվիճիլեր կէվիտէն գաչմազ մագսատիյլե,
պաչտան լէննկերլեր աթմազ պէհանէսիյլե սանա-
31 տալը տէնիզէ էնտիրտիքլերինտէ, Պօղոս եիւզ
պաչըյա վէ 'ասքերլերէ՝ էյէր պուննլար կէվիտէ
գալմազսա, սիզ նէճաթ պու·լամազսընըզ՝ տէտի·
32 Ո զէման 'ասքերլեր սանտալրն իփլէրինի քէսիպ՝
33 անը պրագտըլար· վէ սապահ օլմագ իւզրէ իքէն՝
Պօղոս ճիւմլէսինէ թա'ամ էթմէլէրինի ըէճա է-
տէրէք՝ Պու կիւն օն տէօրթ կիւն տիր, պէքլե-
34 յիպ՝ հիչ սիր չէյ եէմէյէրէք աճ գալընըզ· Պու
էճլատէն թա'ամ էյլէմէնիզի ըէճա էտէրիմ, զիրա
պու սիզին նէճաթընըզ իչիւն տիր· չիւնքի սիրի-
նիզին պաչընտան սիր գըլ տիւշմէյէճէք տիր՝
35 տէտի· վէ պէօյլէ տէյէրէք էքմէք ալըպ՝ քեաֆ-
ֆէսինին էօնիւնտէ Ալլահա շիւքր էթտի, վէ փա-
36 րչէյիպ եէմէյէ պաչլատը· վէ ճիւմլէսի խօշ խաթր
37 օլուպ՝ քէղալիք թա'ամ էթտիլեր· վէ պիղ
կէվիտէ ճիւմլէմիզ իքի եիւզ եէթմիշ ալթը քիչի
38 իտիք· վէ թա'ամնտան տօյտըգլարընտա, պու·զ-
տայը տէնիզէ աթտարագ կէվիյի թախֆիֆ էթտիլեր·

39 Վէ կիւնտիւզ օլտըգտա, օլ եէրի թանընմայընպ՝
ֆագաթ սահիլի օլան սիր քէօրֆէզ կէօրմէլէրիյ-
լէ, էյէր միւմքին օլու·րսա, կէմիյի օրայա սէվգ
40 էթմէյի միւրատ էթտիլեր· վէ լէննկերլերի քէ-
սիպ՝ տէնիզէ պրագտըլար· վէ տիւմէնլերին պաղ-
լարընը չէօզիւպ՝ եէլքէնի բիւզկեարա գալտըրա-
41 րագ, սահիլէ տօղրու կիտիյօրլար իտի· վէ իքի
թարաֆտան տէնիզին գավու·շտըղը սիր մահալէ
տիւշիւպ՝ կէմիյի օթուրթտըլար· վէ պաչը սափ-
լանարագ, գըմըլտանմագ օլտու· գըշ իսէ տալ-
42 ղալարընն չիտտէթինտէն տաղըտըյօր իտի· վէ
մահպուսլարտան պիրի եիւզիւպ ֆիրար էթմէմէ-
սի իչիւն, 'ասքերլեր անլերի գաթլ էթմէյէ մէշ-
43 վէրէթ էթտիլեր իսէ տէ, Եիւզ պաչը Պօղոսը
գուրթարմագ իսթէմէքլէ, անլերի պու·նիյէթտէն
մէնի' իլէ, եիւզմէք պիլէնլերին էվվէլա աթըլըպ
44 գարայա չըգմալարընը, Պագիլերի տախի՝ քիմի
թախթալար, քիմի տէ կէմիյին պա'զը փարչալա-
րը իւզէրինտէ չըգմալարընը էմր էթտի· վէ պու·
վէճհլէ ճիւմլէսի սալիմէն գարայա չըգտըլար·

ՊԱՊ 28

1 Վէ սալիմէն չըգտըղըմըզտա, օլ ատանընն իսմի
2 Մէլիտէ իսխյինի անկլատըգ· վէ պարպարլար պի-
զէ ֆէվգ էլ 'ատէ միւրիւվվէթ կէօսթէրտիլեր,
չէօյլէ քի եագան եագմուր վէ սօղուգ սէպէպին-
տէն աթէշ եագըպ՝ ճիւմլէմիզի գապու·լ էթտի-
3 լեր· վէ Պօղոս չօգ չալը տէվիրիպ՝ աթէշ իւզէ-
րինէ գօտըղընտա, սըճագտան պիր էնկերէք չը-
4 գըպ՝ անընն էլինէ եափըշտը· վէ պարպարլար ճա-
նավարը անընն էլինտէն սարգըսմըշ կէօրու·քլէ-
րինտէ, պիրի պիրինէ՝ Պու ատէմ էլպէթթէ գա-
թիլ օլմալը տըր· քի տէնիզտէն գուրթու·լտու
իսէ տէ, 'ատաւլէթ անը եաշամագա պրագմատը՝

5 տէրլէը խոյ, 0 տախ ճանապարը աթէչէ սիլքիպ՝
6 պիր գարար կէօրմէտի։ Անլէր անըն չիչէճէյինէ
վէ եախօտ անսըզըն էօլիւ տիւչէճէյինէ պէքլէ-
տիլէր խսկ տէ, պիր չօգ պէքլէտիքտէն սօնրա՝
անա պիր գարար օլմասըղընը կէօրտիւքլէրինտէ,
գաննլարընտան տէօնիւպ՝ Իլահ սըր՝ տէտիլէր,
7 վէ աւտանըն պէօյիւիւ պուլունան Պօպղիոս նամ
քիմսէնին օլ ճիվարլարտա չիֆթլիքլէրի պուլուն-
մադլէ, պիզի գապուլ էտիպ՝ իւչ կիւն միւրիւվ-
8 վէթլէ միւսաֆիր էլլէտի, վէ Պօպղիոսըն փէտէրի
հիւմմա իլէ գանը իսհալա թուրթուլարագ եաթ-
մագտա իքէն, Պօղոս եանընա վարսը, վէ տու՛ա
էտէրէք, էլլէրինի անըն իւզէրինէ գօմադլէ անա
9 չիֆա վէրսի, վէ պու վագը՛ա իւզէրինէ աւտաս
պուլունան սա՛իր խասթալար տախի կէլիպ չիֆա
10 պուլուրլար խոյ, Անլէր տախի պիզե գիյատէսիյէ
իքրամ էթտիլէր, վէ կիտէճէյիմիզ վագըթ պիզե
լազըմ օլան չէյլէրի թէտարիք էթտիլէր։
11 Վէ իւչ այ սօնրա՝ օլ աւտաս գըշլամըշ վէ
՛ալամէթի Դիոսկուրի օլան Ադեքսանդրիալը
12 պիր կէմիյէ այլըպըղ, վէ Սիրակուսայա վասըլ
13 օլուպ՝ իւչ կիւն գալըպղ։ Օրտանն տախի տօլա-
չըպղ, Հռեգիոնա վասըլ օլուպ՝ պիր կիւն սօնր-
րա լօտոս էամէլէ, իքինճի կիւն Պատիողոսա
14 կէլտիք։ Վէ օրտաս պա՛զը պիրտաեըլէր պուլ-
տըղ։ անլէր տախի եանլարընտա եէտի կիւն գալ-
մամըզը ըճնա էթտիլէր։ վէ պէօյլէճէ Րօմայա
15 կէլտիք։ Օրտանն տախի պիրտաեըլէր խսպէրի-
միզի ալտըգլարընտա, պիզի իսթիգպալ իչիւն Թա
Ափիոս պազարընա վէ իւչ խանըարա տէյին չըգ-
տըլար։ վէ Պօղոս անլէրի կէօրտիւկիւնտէ, Աստ-
հա շիւքր էտիպ ճէսարէթլէնտի։
16 Վէ Րօմայա կէլտիքտէ, [եիւզ պաշը մահ-
պուսլարը սէրտարա թէսլիմ էթտի։] Պօղոսա
քէնտինի հըճգ էտէն ՛ասքէր իլէ այրըճա իգա-

17 յէթ էթտէյէ բուխսաթ վէրիլտի, վէ իչ կիւն
սօնրա, Պօղոս եէհուտիլէրին միւ՛թէպէրանընը
տա՛վէթ էյլէտի։ վէ անլէր ճէմ՝ օլտըգտա, ան-
լէրէ՝ էյ պիրատէրլէր, պէն գալմա, եահօտ էճ-
ատտըմըզըն այինլէրինէ մուխալիֆ պիր չէյ էթ-
տէմիշ օլտըղըմ հալտէ, ներուսաղէմտէն Րօմալը-
լարընէ էլլէրինէ մահպուս օլարագ թէսլիմ օլուն-
18 սըմ։ Պունլար տախի պէնի խսթինթագ էտիպ՝
պէնտէ գաթլէ միւսթահագգ հիչ պիր սէպէպ
պուլունմատընընա էպէնի տալը վէրմէք խսթէտի-
19 լէր։ Լաքին եէհուտիլէր մուխալէֆէթ էթտիքլէ-
րինտէ, հէրը նէ գատար միլլէթիմին ՛ալէյհինտէ
շիքայէթ էտէճէք պիր չէյիմ եօգ իսի խսե տէ,
Գայսէրէ բէֆ՝ ի տա՛վա էթտէյէ էճապուր օլտըմ,
20 Իմտի պու սէպէպէ էպէնի կէօրիւշիւպ սէօյլէշ-
մէք մէրամըյէ սիզի տա՛վէթ էթտիմ. զիրա Իս-
րայէլին իւմիտի իչիւն պու զինճիրլէ պաղը իմ՝
21 տէտի։ Անլէր տախի անա՝ Պիզ սէնին հագգընտա
նէ եէհուտիկէտէն մէքթուպ ալտըգ, նէ տէ պի-
րատէրլէրտէն պիրի կէլիպ՝ սէնին հագգընտա պիր
քէօթիւ չէյ խսպէր վէրմիշ եա սէօյլէմիշ տիր։
22 Լաքին նէ էֆքեարտա օլտըղընը սէնտէն իչիթ-
մէք իսթէրիզ. զիրա հէր եէրտէ պու ֆըրգայա
մուխալէֆէթ էտիլտիկի մա՛լումումուզ տիր՝ տէ-
23 տիլէր։ Վէ անա պիր կիւն Թա՛եին էտիպ՝ չօգ
քիմսէլէր եանընա՝ մէսքէնինէ կէլտիլէր. վէ սա-
պահտան ախշամա գատար Մովսէսին թէվրաթը
իլէ փէյղամպէրլէրտէն Ցիսուսա միւթէ՛ալլիգ չէյ-
լէր հագգընտա անլէրի իլգամ էտիպ՝ մէլէքիւթ
Ուլլահա տա՛իր շէհատէթ էտէրէք անը պէյան
24 էտէր խոյ։ Վէ սէօյլէնիլէն չէյլէրէ պա՛զլարը
25 ինանըպ՝ պա՛զլարը ինանմատըլար։ Վէ պիրի
պիրի իլէ իթթիֆագ էթմէյիպ՝ տաղըլմագ իւզրէ
իքէն, Պօղոս պիր սէօզ սէօյլէտի. եա՛նի՝ Րուհ
իւլ Գուտս Եսայի փէյղամպէր վասըթասըյլէ էճ-

26 տատրմըզա խրիթապէն, պու գավմա կրիթ, վէ տէ
քի՝ իշրիթվէքլէ իշիտէճէքսինիզ, ամմա անկլամա-
յաճագսընըզ, վէ պագարագ պագաճագսընըզ,
27 ամմա կէօրմէյէճէքսինիզ։ Զիրա պու գավմըն
գալպի գաթըլաշըպ՝ գուլագլարըյլէ աղըրճա ի-
շիտիրլէր, վէ կէօզլէրինի տախի գափատըլար, օլ
մայա քի կէօզլէրիյլէ կէօրիւպ՝ վէ գուլագլարըյ-
լէ իշիտէրէք, գալպէն ֆէհմլէ բիւճու՝ էտէլէր,
պէն տախի անլէրէ շիֆա վէրէյիմ՝ տէյէրէք էյի
28 պույուրտու։ Իմտի սիզէ մա՝լիւմ օլսուն քի՝ Ա-
լահըն խէլասը թա՝իֆէլէրէ իրսալ օլունտու։ ան-
29 լէր տախի տինկլէյէճէքլէր տիր։ Վէ պու շէյլէրի
սէօյլէտիքտէն սօնրա՝ եէհուտիլէր պիրի պիրի
իլէ չօգ միւսահէսէ էտէրէք կիթապիլէր։
30 Վէ Պօղոս իսթիճար էթտիյի խանէտէ թէմամ
իքի սէնէ իգամէթ էտէրէք, եանընա կէլէնլէրին
31 ճիւմլէսինի գապուլ պիրլէ, Մէլէքութ Ուլահը
վա՝զ էտէրէք, Իսպպ Յիսուս Քրիստոսա մի-
՝ասըզ շէյլէրի պիլա մանի՝ վէ քէմալ ը ճէսա-
րէթլէ թա՝լիմ էտէր իսու։

ՊՕՂՈՍ ԸՆՍՈՒԼԸՆ

ՐՕՄԱԼԸԼԱՐԱ ԻՒՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Յիսուս Քրիստոսըն գուլու Պօղոս՝ ընսուլ օլմագ
2 իւզրէ ատ՝վէթ, վէ Ալլահըն պէշարէթինէ թախ-
3 սիս օլունմըշ օլուպ, Օլ պէլիթիի քի ճէսէտ ճի-
հէթիյլէ Դաւիթ Նէսլինատէն օլուպ՝ գուստույէթ

րուհու ճիհէթիյլէ էօլիւլէրտէն պիլ գըյամ, գուվ-
վէթլէ Իպն Ուլլահ պէյան օլունան քէնտի Օզլու-
4 Իսպպըմըզ Յիսուս Քրիստոս հագգընտա, Ալլահ
մուգաատտէս քիթապլարտա փէյղամպէրլէրի վա-
5 սըթասըյլէ մուգաատէմա վա՝տ էյլէմիշ տիր։ Ա-
րալարընտա Յիսուս Քրիստոսըն տա՝վէթլիսի պու-
6 լունտրաղընըզ, ճիւմլէ միլլէթլէր արասընտա իսմի
իշիւն իմանա իթա՝աթ օլունմագ իւզրէ, անըն
7 Թարաֆընտան ՝ինայէթ վէ րէսալէթ ալտըգ։ Սիզ
Ալլահըն Օսմանտա պուլունան ճիւմլէ սէվկիւլիւլէ-
րինէ, վէ մուգաատտէս օլմագ իւզրէ տա՝վէթ օ-
լունանլարա՝ փէտէրիմիզ Ալլահ վէ Իսպպ Յիսուս
Քրիստոս Թարաֆընտան ՝ինայէթ վէ սէլամէթ
օլսուն։
8 Էվվէլա ճիւմլէնիզ իշիւն Յիսուս Քրիստոս վա-
սըթասըյլէ Ալլահըմա շիւքր էտէրիմ քի՝ իմանը-
9 նըզ պիւթիւն տիւնեայա շայը՝ օլմուշ տըր։ Զիրա
Օզլընըն պէշարէթինտէ բուհրմլէ խըտմէթ էթտի-
10 յիմ Ալլահ պանա շահիտ տիր քի, Ալլահըն իսպ-
տէթիյլէ ՝ագըպէթ Թարաֆընըզա կէլմէքսիզիմ
միւյէսսէր օլա տէյիւ տա՝իմա տու՝ալարընտա նի-
յազ էտիպ՝ ֆէրաղաթ էթմէյէրէք սիզի եատ է-
11 տէրիմ։ Զիւնքի սիզի կէօրմէյէ իշթիյագըմ վար,
Թա քի սէպաթընըզ իշիւն սիզի պիր բուհանի
12 մէվհիպէյէ նա՝իլ էտէյիմ։ Եա՝նի սիզին վէ պէ-
նիմ օլուպ՝ պիրի պիրիմիզտէ պուլունան իմանըլէ
13 սիզին իլէ պէրապէր միւթէսէլլի օլայըմ։ Լաքին,
էյ պիրատէրլէր, չիմսիյէտէք մէն՝ օլունտրմ իսէ
տէ, սա՝իր Թա՝իֆէլէր արասընտա օլտրզը կիպի,
սիզին արանըզտա տախի պիր մահսուլըմ օլմագ
իւզրէ՝ Թարաֆընըզա կէլմէյէ տէֆ՝աթլէ միւրատ
14 էյլէտիյիմի պիլմէմէնիզի իսթէմէմ։ Պէն Եունա-
նիլէրէ վէ Պարպարլարա, ՝ալիմլէրէ վէ ճահիլլէրէ
15 պօրճլու իմ։ Ֆէզալիք էլիմտէն կէլտիյի գատար
սիզէ, եա՝նի Օսմանտա պուլունանլարա տախի

պէշարէթի թեպշիր էթմէք իչիւն հազըր իմ،
16 Զիւնքի [Քրիստոսըն] պէշարէթինտէն տօլայը ու-
թանմամ، զիրա հէր իման էտէնէ، էվվէլա նէ-
հուսխյէ հէմ տէ նուռնանիյէ խէլաս իչիւն Ալլա-
17 հըն գուվվէթի տիր։ Զիրա անըն վասըթասըյլէ
Ալլահըն էղճ-ը էյլէտէյէ սալահ، եա'նի իմանտան
օլան սօլահ իման իչիւն քէշֆ օլունմըշ տըր։ Նի-
թէքիմ՝ Սալիհ իմանլէ հաշայաճագ տըր՝ ատյիւ
հազըլմըշ տըր։
18 Զիրա հագիգաթը հագգսըզըլգլէ ալը գօյան
ատէմլէրին հէր ֆըսգը վէ հագգսըզըլգը իւզէրի-
նէ Ալլահըն զազապը սէմատան քէշֆ օլունուր։
19 Զիրա Ալլահ հագգընտա պիլինմէսի միւմքին օլան
շէյլէր անլէրտէ զահիր տիր. չիւնքի Ալլահ անլէրէ
20 իզհար էյլէմիշ տիր։ Զիրա կէօրիւնմէյէն սըֆէթ-
լէրի، եա'նի էպէտի գուսրէթի վէ Ուլուհիյէթի
'ալէմ խալգ օլունալըտան պէրու իշլէրի վասը-
թասըյլէ տէրք օլունարագ աշիքարէ կէօրիւ-
21 նիւր։ շէօյլէ քի անլէր մա'զուր օլամազլար։ Զիւն-
քի Ալլահը պիլտիքլէրի հալտէ، Ալլահա վաճիպ
օլան մէճա ու շիւքրիւ էթմէյիպ՝ անճագ քէնտի
ֆիքրլէրինտէ պէթալէթէ տիւշար օլարագ، ֆէհմ-
22 սիզ գալպլէրի գարարտը։ 'Ալիմ իզ՝ տէրլէր իքէն
23 ահմագ օլտըլար։ Վէ զէվալտէն միւնէզզէհ օլան
Ալլահըն ճէլալինի զէվալ պուլան իննտան վէ գուշ-
լար վէ տէօրթ այագլըլար վէ հաշէրաթ սուրէ-
24 թինին միւշապէհէթինէ թէպտիլ էթտիլէր։ Պու
էճլտէն Ալլահ տահտ անլէրի՝ գալպլէրինին շէհ-
վէթլէրիյլէ ճէսէտլէրինի արալարընտա բէզիլ էթ-
25 մէք իչիւն՝ նափաքլիյէ թէսլիմ էյլէտի. Անլէր
քի Ալլահըն հագիգաթընը հալանա թէպտիլ էտէ-
րէք، մահլուգա խալիֆտէն զիյատէ իհթիրամ
վէ 'իպատէթ էթտիլէր. Ո իլ էլ էպէտ միւպա-
26 բէք տիր։ Ամին։ Պու աէպէպտէն Ալլահ անլէրի
գալպ հէվէսլէրէ թէսլիմ էյլէտի، զիրա անլէրին

նիսասը տահի թապի'ի իսթի'մալը թապի'աթա
27 մուխալիֆ օլանա թէպտիլ էթտիլէր։ Քէզալիք
էրքէքլէր տահի նիսանըն թապի'ի իսթի'մալընը
թէրքլէ՝ քէնտի շէհվէթլէրինտէ պիրի պիրի իլէ
գրգըշըպ էրքէք էրքէք իլէ ֆահշիյաթ իշլէյէրէք،
նէֆսլէրինտէ քէնտի պէլալէթլէրինէ լայըգ օլան
28 ճէզայա նա'իլ օլտըլար، վէ պիլգիլէրինտէ Ալլա-
հըն պուլունմասընը մագպուլ թութմատըգլա-
րընտան، Ալլահ տահի լայըգ օլմայան շէյլէրի իշ-
լէմէք իւգրէ անլէրի նամագպուլ գիհնէ թէսլիմ
29 էյլէտի։ Շէօյլէ քի անլէր հէր տիւրլիւ հագգսըզ-
լըգտան، գինա վէ քէօթիւլիւք վէ թամա' վէ շէ-
րարէթտէն տօլու، վէ հասէտ վէ գաթլ վէ նիգա'
30 վէ հիլէ վէ քէմիլքլէ մէճլու տըրլար. Ղամազ،
ղըյպէթ էտմէք، Ալլահա պուղզ էտմէք، շէթմ է-
տմէք، մաղրուր، միւֆթէխիր، շէրը իճատ էտմէ-
31 ճի، վալիտէյնէ իթա'աթսըզ، ֆէհմսիզ، 'ահտ պօ-
զուճլար، մէվէտտէթսիզ، միւսալէհա գապուլ
32 էթմէզ վէ մէրհամէթսիզ տիրլէր. Վէ պու մի-
սիլու շէյլէրի իշլէյէնլէրին էօլիւմէ միւսթահագգ
օլտըգլարը հագգընտա օլան հիւքմ Ուլլահը պիլ-
տիքլէրի հալտէ، պու շէյլէրի քէնտիլէր իշլէ-
տիքտէն պաշգա، իշլէյէնլէրէ տահի բիզա վէ-
բիրլէր։

ՊԱՊ 2

1 Պունա պիննա'էն، էյ հիւքմ էտէն ատէմ، հէր
քիմ իսէն، մա'զուր օլամազսընըն. չիւնքի պայբիյէ
հիւքմ էթտիյին շէյտէ քէնտի 'ալէյհինէ հիւքմ
էթմիշ օլուրսըն. գիրա սէն քի հիւքմ էտիյօր-
2 սըն، հէման օ շէյլէրի իշլէրտին։ Ամմա պու կիպի
շէյլէրի իշլէյէնլէր 'ալէյհինէ Ալլահըն հիւքմիւ հա-
3 գիգաթ իւգրէ օլտըգընը պիլիրիզ։ Էյ պու կիպի
շէյլէրի իշլէյէնլէր 'ալէյհինտէ հիւքմ էտիպ տէ

հէմաե օ չէյլէրի իշլէյէն ատէմ, զաննե էտ՞ր մի
սին քի սէն Ալլահըն հիւքմիւնատէն գուրթուլա-
4 ճագըն, վէ եահօտ Ալլահըն լութֆու սանա
մուճիպ ի թէվպե օլտըղընը պիլմէյէրէք՝ անըն
հատտսըզ լութֆ վէ սապը վէ թէհամմիւլիւնիւ
5 թահգի՞ր մի էտէրսին, վէ լաքին սէնին 'ինաատըն
վէ թէվպե էթմէդ գալպինկլե ղազապըն, վէ Ալ-
լահըն 'ատաէթլի հիւքմիւ զուհուրընըն կիւնիւ
6 իշիւն քէնտինկե ղազապ պիրիքտիրիրսին. Զիրա օ
հէր քէսե 'ամէլլէրինե կէօրէ միւճազաթ էտէ-
7 ճէք, եա՝նի էյի 'ամէլլէրուե սապը ու տէվամլե
մէճա ու 'իղզէթ վէ էօլմէմէզլիյի թալեպ էտէն-
8 լէրէ էպէտի հայաթ վէրէճէ+. Ամմա միւնազա'ա
էտիպ՝ հագիգաթա իթա'աթ էթմէյէրէք, հագ-
սըզլըղա միւթի' օլանլարա խըշմ ու ղազապ օլա-
9 ճագ տըր՝ Շէրը իշլէյէն հէր պիր ատէմէ, էվվէ-
լա եէհուտիյե վէ տախի Եուհաննիյե մէչագգաթ
10 վէ մուզայագա, Ամմա խայր իշլէյէն հէր քիմսէյէ,
էվվէլա եէհուտիյե վէ տախի Եուհաննիյե մէճա ու
11 'իղզէթ վէ սէլամէթ օլաճագ տըր՝ Զիւնքի Ալլա-
հըն 'ինանմաե խաթրա բի'այէթ էթմէք հօգ տըր՝
12 Զիրա շէրի'աթսըզ կիւնահ իշլէյէնլէր շէրի'աթսըզ
տախի հէլաք օլաճագլար, վէ շէրի'աթ թահթըն-
13 տա կիւնահ իշլէյէնլէր, Ալլահըն Ճիսուս Քրիստոս
վասըթասըյլե պէշարէթիմե կէօրէ ատէմլէրին
սըրրլարընա հիւքմ էտէճէյի կիւնահ, շէրի'աթ
14 վասըթասըյլե հիւքմ օլունաճագլար՝ Զիրա շէ-
րի'աթը իշիտէնլէր Ալլահըն 'ինտինաե սաղիհ տէ-
յիւլէր, անճագ շէրի'աթը իճրա էտէնլէր թէպրիր
15 օլունաճագլար՝ Զիւնքի շէրի'աթը օլմայան թա'ի-
ֆէլէր թապի'աթլե շէրի'աթ մուճէպինճէ 'ամէլ
էթտիքլէրի թագտիրտե, անլէրին շէրի'աթը օլ-
մամաղլե, քէնտիլէրի քէնտիլէրինե շէրի'աթ օլա-
16 րագ, Զամիրլէրինին շէհատէթիյլե վէ էֆքեար-
լարընըն կեահ թա'զիրլե, կեահ 'էօզր տիլէմէսիյ-

լե շէրի'աթըն էտէրինէ քէնտի գալպլէրինտե եա-
ղըլը կէօսթէրիրլեր՝
17 Իշթէ սէն եէհուտի թէմամիյե օլունուպ՝ շէրի'ա-
թա կիւվէնէրէք՝ Ալլահ իլե իֆթիխար էտէրսին.
18 Վէ շէրի'աթլե թա'լիմ օլունտըղընդտան իրատէ-
թինի տախի պիլիպ՝ մուխթէլիֆ շէյլէրի ֆէրգ ու
19 թէմիյիզ էտէրսին՝ վէ՝ փէօրլէրին գըլաղուզը,
20 վէ գարանլըգտա օլանլարըն նուրու, ճահիլլէրին
մու'ալլիմի վէ չօճուգլարըն խօճասը պէն իմ, վէ
շէրի'աթտա օլան 'իլմ վէ հագիգաթըն սուրէթի
21 պէնտե տիր՝ ի'թիգատընտա սըն, իմտի, էյ ղայ-
րիյե թա'լիմ էտէն, քէնտինկե թա'լիմ էթմէ՞զ մի
սին. էյ սըրգաթ էթմէմէյի վա'ղ էտէն, սըրգաթ
22 էտե՞ր մի սին. Էյ՝ Զինա էթմէ՝ տէյէն, քէնտինկ
զինա էտե՞ր մի սին. էյ փութլարտան նէֆրէթ
էտէն, մուգաատտա շէյլէրե նագզ ը հիւրմէթ է-
23 տե՞ր մի սին. Էյ շէրի'աթլե իֆթիխար էտէն, սէն
շէրի'աթը թէճավուզ էթմէքլե Ալլահը թահգի՞ր
24 մի էտէրսին, Զիրա եազըլըդը իւզրե՝ սիզին սէ-
պէպինիզտէն թա'ֆէլէր արտընտա Ալլահըն իս-
մինե քիւֆր օլունուր՝
25 Իմտի էյէր շէրի'աթա կէօրէ 'ամէլ էտէր իսէն,
խէյրան ֆա'իտէ էտէր. ամմա էյէր շէրի'աթը
թէճավուզ էտէր իսէն, խէյրանընկ խէյրանսըզլըգ
26 օլմուշ օլուր. Իմտի էյէր խէյրանսըզ ատէմ շէ-
րի'աթըն ահքամընը հըֆզ էտէրսե, անըն խէ-
27 յրանսըզլըդը խէյրան 'ատտ օլունմա՞զ մը. Վէ
թապի'ի օլան խէյրանսըզլըգ շէրի'աթը իճրա է-
տիպ տե, սէն քէնտի վէ խէյրանընկ վար իքէն
շէրի'աթը թէճավուզ էտէրսէն՝ սէնի հիւքմ էթ-
28 մէ՞զ մի, Զիրա զահիրէն եէհուտի օլան՝ եէհուտի
տէյիլ տիր. վէ զահիրէն ճէհէտտե օլան էչինճ՝
29 խէյրան տէյիլ տիր. Անճագ եէհուտի պաթընէն
օլան տըր. վէ խէյրան տախի բէտէն օլմայընչ՝
բուհէ օլան գալպ խէյրանը տըր. վէ անըն մէտ-

հի ինսանտան տէյիլ, անճագ Ալլահտան տըր։

ՊԱՊ 3

1 Իմոի եէհուտինին ֆազիլէթի նէ՞ տիր, եախօտ
2 խլթանըն ֆա՛իտէսի նէ՞ տիր, հէր վէճհլէ չօգ
տըր. խուսուսա քի Ալլահըն քէլամլարը անլէրէ
3 էմանէթ օլունտուս. Զիրա էյէր պա՛զըլարը իման
էթմէտիլէր իսէ, նէ՞ օլուր, անլէրին իման էթ-
մէմէլէրի Ալլահըն սատագաթընը իպթա՞լ մը է-
4 տէճէք տիր։ Հա՛շա, լաքին Ալլահ հագգ օլուպ՝
հէր ատէմ եալանճը օլսուն, նիթէքիմ՝ Սէօզլէ-
րինկտէ 'ատիլ, վէ մուհաքէմէկտէ ղալիպ օլասըն՝
5 տէյիս եազըլմըշ տըր։ Վէ լաքին էյէր պիզիմ
հագգըզըզըմըզ Ալլահըն 'ատաալէթինի իղհար է-
տէրսէ, նէ՞ տէյէլիմ. ճէզա վէրճէն Ալլահ հագգ-
6 սը՞զ մը տըր. (ինսանճա սէօյլէյօրըմ.) Հա՛շա,
պէօյլէ օլսա՝ Ալլահ տիւնեայա նա՞սըլ հիւքմ է-
7 տէճէք տիր։ Զիրա էյէր Ալլահըն հագիգաթը պէ-
նիմ եալանըմ վասըթասըյլէ քէնտի 'իզզէթի ի-
չինէ զիյատէլէշտի իսէ, արթըգ պէն նի՞չիւն կիւ-
8 նահքեար կիպի հիւքմ օլունույօրըմ։ Վէ՝ շէրը
իչլէյէլիմ քի խայր կէլէ՝ նի՞չիւն տէմէյէլիմ. նա-
սըլ քի պէօյլէ տէմիչիզ՝ տէյիս պա՛զըլար թարա-
ֆընտան զէմմ օլունույօրըզ. պունլարըն հիւքմիս
հագգ տըր։
9 Իմոի նէ՞ փէյէլմ. ֆազիլէթիմիզ վա՞ր մը. ասլա
հօգ տըր, գիրա հէմ եէհուտիլէրի հէմ տէ Հրս-
նանիլէրի՝ ձիւմլէսի կիւնահ ալթընտա տըր՝ տէյիս
10 պալատէ թէօհմէթլի չըգարտըզ. Նիթէքիմ՝ Պիր
11 սաղին հօգ, պիր պիլէ հօգ տըր. Ձէհմ էտէն
12 հօգ, Ալլահը արայան հօգ տըր. ձիւմլէսի գէլա-
լէթէ տիւշիւպ՝ հէմի ֆասիտ օլտըլար. խայր իշ-
13 լէյէն հօգ տըր, պիր քիչի պիլէ հօգ տըր։ Պօ-
ղազլարը աչըգ գապը տըր, տիւէերիյլէ հիլէ էտիպ,

տուտագլարը ալթընտա սաղըը եըլանլար գէհրի
14 վար տըր. Աղըզլարը լա՛նէթ վէ մէրարէթլէ տօ-
15 լու տըր. Ա յագլարը գան տէօքմէյէ չապուգ տըր.
16 Թարիգլէրինտէ խարապիյէթ վէ մէչագգաթ պու-
17 լունուպ, Սէլամէթ թարիգինի պիլմէտիլէր.
18 Կէօզլէրի էօնիւնտէ Ալլահ գօրգուսը եօգ տըր՝
19 տէյիս եազըլմըշ տըր։ Լաքին պիւիւրիգ քի չէրի-
'աթ հէր պույուրտուգընը չէրի'աթ թահթընտա
պուլունանլարա պույուրըր. թա քի հէր աղըզ
գաւիանըպ՝ պիւթիւն տիւնեա Ալլահըն հուզու-
20 րընտա սուչլու օլա։ Զիրա անըն հուզուրընտա
չէրի'աթ 'ամէլլէրի վասըթասըյլէ հիչ պիր պէչէր
թէպրիր օլունմազ. չիւնքի չէրի'աթ վասըթասը-
լէ կիւնահը պիլմէք օլուր։
21 Լաքին չիմոի չէրի'աթտան վէ փէյղամպէրլէր-
22 տէն չէհատէթ օլունարագ, Ալլահըն թէպրիրի,
եա'նի Ցիսուս Քրիստոսա օլան իման վասըթա-
սըյլէ Ալլահըն թէպրիրի՝ իման էտէնլէրին ճիւմլէ-
սի իչիւն [վէ ճիւմլէսի իւզէրինէ] չէրի'աթըզ իզ-
23 հար օլունտուս. չիւնքի Ֆէրգ եօգ տըր. Զիրա
ճիւմլէսի կիւնահ իչլէյիպ՝ Ալլահըն 'իզզէթինտէն
24 մահրում գալմալարըյլէ, Ցիսուս Քրիստոստա օ-
լան Ֆիտիյէ վասըթասըյլէ անըն լութֆընտան
25 մէճճանէն թէպրիր օլունուրլար, Քի Ալլահըն թէ-
համմիւլիւ վագթընտա սապրգա իչլէնիլմիշ կիւ-
նահլարտան սարֆ ը նազար էթմէսիյլէ քէնտի 'ա-
26 տալէթինի պէյան իչիւն, եա'նի չիմոիքի զէման-
տա քէնտի 'ատաալէթինի պէյան իչիւն, Ալլահ անը
գանընա օլան իման վասըթասըյլէ քէֆարէթ
տէյիս իզհար էյլէտի, քի քէնտիսի 'ատիլ օլուպ՝
27. Ցիսուսա իման էտէնի թէպրիր էտէ։ Իմոի Իֆ-
թիխար նէ՞րէտէ տիր. իպթալ օլունտուս. հա՞նկը
գա'իտէ վասըթասըյլէ. 'ամէլլէ՞ր գա'իտէսի վասը-
թասըյլէ մի. խայր, անճագ իման գա'իտէսի վա-
28 սըթասըյլէ. Իմոի գարար գըլարըզ քի՝ ատէմ

չէրի՛աթ ՚ամէնէրի օլմագսըզըն իման վասըթա-
29 սըյլէ թէպրիր օլուննուր՝ վէ եահօտ Աղլահ եա-
ըննըզ նէհուտիների՞ն Աղլահը մը, վէ թա՛իֆէներ-
րին տախի տէյի՞լ մի տիր. պէլի, քէզալիք թա-
30 ՚իֆէներին տիր՝ Զիւնքի խիթանը իսանէլ, վէ խի-
թանըզըզը իման վասըթասըյլէ թէպրիր էտէն
31 Աղլահ պիր տիր՝ իմոի իման վասըթասըյլէ չէրի-
՚աթը իպթա՞լ մը էտերիզ, հաշա, անճագ չէրի-
՚աթը սապիթ գըլսըրըզ՝

ՊԱՊ 4

1 Իմոի փէտերիմիզ Աբրահամ ճէնէտ ճիհէթիյլէ
2 Նէ՞ պուլսուն՝ տէյէլիմ՝ Զիրա էյէր Աբրահամ ՚ա-
մէլէրէ թէպրիր օլուննուն իսէ, ֆախրը օլուր՝
3 լաքին Աղլահըն ՚ինսանինէ տէյիլ տիր՝ Զիրա քի-
թապ Նէ՞ պույուրըր՝ Վէ Աբրահամ Աղլահա իման
4 էթտի, վէ պու անա սալահ ՚ատտ օլուննուն՝ Ամ-
մա իշլէյէնէ իւճրէթ ՚ինայէթ թարիգիյլէ տէյիլ՝
5 անճագ պօրճ թարիգիյլէ սայըլըր՝ Լաքին իշլէ-
մէյիսի՝ ֆագաթ ֆաասըզը թէպրիր էտէնէ իման
էտէնին իմանը քէնտիսինէ սալահ ՚ատտ օլու-
6 նուր՝ Նիթէքիմ Դաւիթ տախի Աղլահըն ՚ամէլսիզ
սալահ ՚ատտ էյլէտիյի ատէմին միւպարէքլիյինի
7 զիքր էտերէք՝ Նէ՛ միւպարէք տիր չօլ ատէմլեր
քի՝ ՚իսեանլարը ՚աֆվ՝ վէ կիւնահլարը սէթր օ-
8 լունմըշ տըր՝ Նէ՛ միւպարէք տիր չօլ ատէմ քի՝
9 Րապպ անա կիւնահ սայմազ՝ տէտի՝ Իմոի պու
միւպարէքլիք խիթա՞ն իւզէրինէ մի, վէ եահօտ
քէզալիք խիթանըզը՞զ իւզէրինէ մի օլուր՝ զի-
րա՝ Աբրահամա իման սալահ ՚ատտ օլուննուն՝
10 տէրիզ՝ Էօյլէ իսէ նէ՞ վէճճլէ ՚ատտ օլուննուն՝
խիթանը՞ մը՝ եօգսա խիթանըզ օլտըղը հալտէ
մի՝ խիթանը տէյիլ՝ ֆագաթ խիթանըզ օլտըղը
11 հալտէ ՚ատտ օլուննուն՝ վէ խիթանըզ օլտըղը

հալտէ օլան իմանընընէն սալահը միւհրիւ օլմագ իւզրէ
խիթան իշարէթինի ալտը՝ Թա քի անլէրէ քէզա-
լիք սալահ ՚ատտ օլուննմագ իւզրէ՝ խիթանըզ
օլուպ տա իման էտէնլէրին ճիւմլէսինին փէտերի
12 օլա՝ Վէ եաղընըզ խիթանը օլանլարա տէյիլ՝ ան-
ճագ վէտերիմիզ Աբրահամըն խիթանըզ օլտըղը
հալտէ օլան իմանընընէն իզլէրինէ եիւրիւյէնլէրէ
13 տախի խիթան փիրի օլա՝ Զիրա Աբրահամա՝ եա-
խօտ Նէսլինէ տիւնեանընէն վարիսի օլմագլըզ վա՛-
տը՝ չէրի՛աթ վասըթասըյլէ տէյիլ՝ անճագ իման
14 սալահը վասըթասըյլէ վէրիլսի՝ Զիրա էյէր էհլ ի
չէրի՛աթ օլանլար վարիսլէր իսէ՝ իման ֆա՞իտէ-
15 սիզ վէ վա՛տ լաղվ օլմուշ օլուր՝ Զիրա չէրի՛աթ
ղազապ հուսուլէ կէթիրիր՝ չիւնքի չէրի՛աթ պու-
լունմատըղը եէրտէ թէճավուզ տախի եօգ տըր՝
16 Պունա պինա՛էն լութֆէ օլմագ իւզրէ իման-
տան տըր՝ քի վա՛տ պիւթիւն Նէսլէ՝ եաղընըզ
չէրի՛աթտան օլանլարա տէյիլ՝ անճագ Աբրահա-
մըն իմանընտան օլանլարա տախի սապիթ օլա՝
17 Վէ՝ Սէնի չօգ թա՛իֆէներէ փէտեր թա՛նին էյլէ-
տիմ՝ տէյիւ եազըլտըղը իւզրէ՝ օ քէնտինին իման
էթտիյի՝ եա՛նի էօլիւլէրի իհեա էտէն վէ ժէվ-
ճուտ օլմայան չէյլէրի ժէվճուտ կիպի չաղըրան
Աղլահըն հուզուրընտա ճիւմլէմիզին փէտերի տիր՝
18 Ո տախի՝ Սէնին Նէսլինն պէօյլէ օլաճագ տըր՝ տէ-
յիւ պույուրըլան քէլամա կէօրէ չօգ միլլէթլէրին
փէտերի օլաճաղընա իւմիտին խիլաֆընտա իւ-
19 միտլէ իման էյլէտի՝ վէ իմանտա զա՛իֆլէնմէյիպ՝
թագրիպէն եիւզ եաշընտա իքէն քէնտի ճէսէ-
տինին արթըզ էօլիւ կիպի պուլունտըղընա՝ Սա-
րանըն տախի բահմինին էօլիւ կիպի օլտըղընա
20 տիգգաթ էթմէտի՝ վէ ի՛թիգատսըզըգլէ Աղլա-
հըն վա՛տընա չիւպհէ էթմէյիպ՝ խուսուսա Աղլա-
հա համա էտերէք՝ իմանտա գուվվէթլէնիպ՝
21 վա՛տ էթտիյինին իճրասընա տախի գատիր իսի-

22 յինք սահիհէն պիլտի, Պու էճլաէն անա սալահ
'ատտ օլուննու։
23 Վէ անա 'ատտ օլուննողը եալընըզ անըն իչիւն
24 եազըլմատը. Լաքին պիզիմ իչիւն տախի, եա'նի
Բապպըմըզ Ցիսուսը էօլիւէրտէն իհնա էտէնէ լ-
25 ման էտէնլէրը իչիւն 'ատտ օլուննաճագ տըր։ Ո
տախի խաթալարըմըզ իչիւն էլէ վէրիլիպ՝ պիզիմ
թէպրիրիմիզ իչիւն իհնա օլուննու։

ՊԱՊ 5

1 Իմոի պիզ իմանլէ թէպրիր օլուննուշ օլմաղլէ,
Բապպըմըզ Ցիսուս Քրիստոսըն վասըթասը յլէ Ա-
2 լահըն 'ինանինաէ սէլամէթէ մալիք իզ։ Անըն վա-
սըթասը յլէ տախի իմանլէ 'ինայէթէ նա'իլ օլտըգ,
քի անտէ սապիթ օլմուշ օլարագ Ալլահըն ճէլա-
3 լինին իւմիտիյլէ իֆթիխար էտէրիզ։ Վէ եալընըզ
պու տէյիլ, անճագ մէշագգաթլարտա տախի իֆ-
թիխար էտէրիզ, զիրա պիլիրիզ քի մէշագգաթ-
4 տան սապը, վէ սապրտան թէճրիպէ, վէ թէճ-
5 րիպէտէն տախի իւմիտ հասըլ օլուր։ Իւմիտ իսէ
ումիանտըրմազ։ զիրա պիզէ վէրիլէն Րուհ իւլ
Գուտս վասըթասը յլէ Ալլահըն մուհասապէթի գալը-
6 լէրիմիզէ տէօքիւլմիուշ տիր։ Զիւնքի պիզ տահա
զա'իֆ հալտէ իքէն, Քրիստոս՝ ֆասըգլար իչիւն
7 վաֆթընտա Ֆէտա ի ճան էթտի։ Զիրա սալիհ
քիմսէ իչիւն Ֆէտա ի ճան էտէն նատիր պուլուս-
նուր։ լաքին քէրիմ պիր ատամ իչիւն պէլքի
պիր քիմսէ Ֆէտա ի ճան էթմէյէ ճէսարէթ էտէր։
8 Ամմա պիզ տահա կիւնահքեար իքէն Քրիստոսըն
պիզիմ իչիւն Ֆէտա ի ճան էթմէսիյլէ, Ալլահ պի-
զէ օլան քէնտի մուհասապէթինի իզհար էտէր։
9 Իմոի անըն գանըյլէ չիմոի թէպրիր օլուննողը-
մըզ թագտիրտէ, նէ՛ գատար զիյատէ անըն վա-
10 սըթասը յլէ ղազապտան խէլաս պուլաճաղըզ։ Զի-

րա էյէր տիւշմէն իքէն Օղլընըն էօլիւմիւ վա-
սըթասը յլէ Ալլահ իլէ սուլհ օլտըգ իսէ, սուլհ
օլտըգտան սօնրա նէ՛ գատար զիյատէ անըն հա-
11 յաթը յլէ խէլաս պուլաճաղըզ։ Վէ եալընըզ պու
տէյիլ, Ֆագաթ շիմտի սուլհ օլմամըզա ոէպէպ
օլան Բապպըմըզ Ցիսուս Քրիստոսըն վասըթա-
սը յլէ Ալլահ իլէ իֆթիխար էտէրիզ։
12 Իմոի նասըլ քի պիր ատէմին վասըթասը յլէ
տիւնեայա կիւնահ, վէ կիւնահըն վասըթասը յլէ
էօլիւմ կիրտի իսէ, պու վէճհլէ տախի՝ ճիւմլէսի
կիւնահ իչլէտիքլէրինտէն, էօլիւմ ճիւմլէ ինսան-
13 լարա կէչտի։ Զիրա շէրի'աթատէք տիւնեատա
կիւնահ վար իտի, Ֆագաթ շէրի'աթ եօզ իքէն
14 կիւնահ 'ատտ օլուննաղ։ Վէ լաքին օլ կէլէճէք
ղաթըն նիւմունէսի օլան Ադամըն թէճավուզընա
պէնգղէր կիւնահ իչլէմէյէնլէր իւզէրինէ տախի՝
Ադամտան Մովսէսէ վարընճայատէք էօլիւմ սալ-
15 թանաթ էթտի։ Լաքին խաթա նասըլ իսէ՝ էվվ-
հիպէ պէօյլէ տէյիլ տիր։ զիրա էյէր պիրինին խա-
թասըյլէ չօգլար էօլտուլէր իսէ, տահա զիյատէ
Ալլահըն 'ինայէթի վէ պիր ատէմին, եա'նի Ցի-
սուս Քրիստոսըն 'ինայէթիյլէ օլան 'ատիյէ չօգ-
16 լար իւզէրինէ զիյատէլէշտի։ Վէ 'ատիյէ՝ կիւնահ
էտէն պիր Ֆէրտին սէպէպիյլէ օլան վէֆէ'-յա
պէնգղէմէդ։ զիրա հիւքմ պիր Խոնտտան մահ-
քիմիյէթ իչինէ օլտու։ ամմա էվվհիպէ չօգ խա-
17 թալարտան թէպրիր իչինէ օլտու։ Զիրա էյէր
պիրինին խաթասընտան նաշի էօլիւմ պիրինին
սէպէպիյլէ սալթանաթ էթտի իսէ, նէ՛ գատար
զիյատէ 'ինայէթ վէ սալահ 'ատիյէսինին Ֆէյզի-
նի ալանլար պիրինին, եա'նի Ցիսուս Քրիստոսըն
վասըթասը յլէ հայաթտա սալթանաթ էտէճէք-
18 լէր։ Իմոի պու թագտիրտէ պիրինին խաթասը
սէպէպիյլէ ճիւմլէ ատէմլէրէ նասըլ հիւքմ թէ-
'ալուգ էթտի իսէ, պէօյլէճէ պիրինին սալահը

վասրթասըյլէ տախի ճիւմլէ առէմլերէ թէպրիր ի
19 հայաթ թէ'ալուգ էթտի։ Զիրա պիր առէմին ի-
թա'աթսըզըղը սէպէպիյլէ չօգլար կիւնահքեար
օլտըղը կիպի, պիրինին իթա'աթըյլէ տախի չօգ-
20 լար սաւհ օլաճագլար տըր։ Վէ խաթանըն արթ-
մասը իչիւն չէրի'աթ արայա կիրտի. լաքին կիւ-
նահըն արթտըղը եէրտէ 'ինայէթ գիյատէսիյլէ
21 արթտը. Թա քի կիւնահ էօլիւմլէ սալթանաթ
էթտիյի միսիլիւ, 'ինայէթ տախի, Իապպըմըզ
Ցիսուս Քրիստոս վասրթա օլարագ, սալահլէ է-
պէտի հայաթ իչիւն սալթանաթ էտէ։

ՊԱՊ 6

1 Իմտի նէ՞ տէյէլիմ. 'ինայէթին արթմասը իչիւն
2 կիւնահտա տէվամ էտէլի՞մ մի։ Հա՛շա. պիզ կիւ-
նահա նիսպէթլէ էօլմիւշ պուլունտուղումուզ հալ-
3 տէ՝ արթըգ անտէ նա՞սըլ հաշայա պիլիրիզ։ Պիզ-
ուէն Ցիսուս Քրիստոսա վաՓթիզ օլունանլարըն՝
անըն էօլիւմիւնէ վաՓթիզ օլունտուգլարընը պիլ-
4 մի՞զ մի սինիզ։ Իմտի էօլիւմէ օլան վաՓթիզին
վասրթասըյլէ անըն իլէ պէրապէր առՓն օլուն-
տուգ, թա քի Քրիստոս՝ փէառերին ճէլալիյլէ է-
լիւլերտէն իհեա օլունտուղը կիպի, քեղալէք պիզ
5 տախի եէնի հայաթտա եհիւրիւյէլիմ։ Զիրա էյէր
էօլիւմիւնէն միւշապէհէթինտէ քէնտիսի իլէ եէք-
վիւճուա օլտըգ իսէ, գըյամէթի Ռ-ըսուլէհէրի-
6 տախի օլաճաղըզ։ Զիրա արթըգ կիւնահա գուլ-
ըգ էթմէմէք իւզրէ, կիւնահ ճէսէտի իսպէտալ օլուն-
մասը իչիւն՝ պիզիմ էսքի առէմիմիզ անըն իլէ
7 պէրապէր սալսգ օլունտուղունը պիլիրիզ։ Զիւնքի
կէնահա էօլմիւշ օլան առէմ կիւնահտան թէպ-
8 րիյէ օլունմըշ օլուր։ Վէ էյէր Քրիստոս իլէ պէ-
րապէր էօլտիւք իսէ, անըն իլէ պէրապէր եաշա-
9 յաճաղըմըզդա տախի լինանըրըզ։ Զիւնքի Քրիստոս

էօլիւլերտէն իհեա օլունտուգտան սօնրա, թէքրար
էօլմէյէճէյլինի, վէ արթըգ էօլիւմ անա մուսալ-
10 լաթ օլմայաճաղընը պիլիրիզ։ Զիրա անըն է-օլ-
մէսի պիր քերրէ կիւնահ իչիւն էօլմէք օլուպ՝
եաշամասը տախի Ալլահ իչիւն եաշամագ տըր։
11 Քեղալէք սիզ տախի քենտիլերինիզի կիւնահա է-օ-
լիւ, ամմա Իապպըմըզ Ցիսուս Քրիստոստա Ալլա-
12 հա տիրի 'ատտ էյլէյինիզ։ Իմտի Ֆանի ճէսէտլէ-
րինիզտէ՝ չէհվէթլերինճէ անա իթա'աթ էթմէ-
13 նիզ իչիւն կիւնահ սալթանաթ էթմէսին։ Ա'զա-
նըզը տախի հագգսըզըղըն ալէթլերի օլարագ
կիւնահա թէսլիմ էթմէյինիզ. ամմա քենտիլէրի-
նիզի էօլիւլերտէն հայաթ պուլանլար կիպի Ալլա-
հա, վէ ա'զանըզը սալահ ալէթլերի օլարագ՝ Ալ-
14 լահա թէսլիմ էտինիզ։ Զիրա չէրի'աթ թահթընա
տա օլմայըպ՝ 'ինայէթ թահթընատա պուլունտը-
ղընըզտան, կիւնահ իւզէրինիզէ մուսալլաթ օլ-
մայաճագ տըր։
15 Իմտի նէ՞ տեյէլիմ. չէրի'աթ թահթընատա օլմա-
յըպ՝ 'ինայէթ թահթընատա պուլունտուղումուզ ի-
16 չիւն կիւնահ իչէյէլի՞մ մի. հա՛շա. Պիլմի՞զ մի
սինիզ քի՝ քենտինիզի իթա'աթ իչիւն հեր փիմէ
գուլ օլմագ իւզրէ թէսլիմ էտէրսէնիզ, իթա'աթ
էթտիյինիզ քիմսէյէ, եա էօլիւմիւ մուճիպ օլան
կիւնահա, վէ եախօտ սալահը մուճիպ օլան իթա-
17 'աթա գուլ սընըզ։ Ամմա Ալլահա շուքր օլսուն
քի՝ կիւնահընն գուլլարը իտինիզ իսէ տէ, սիզէ
թէսլիմ օլունան թա'լիմին սուրէթինէ գալպտէն
18 իթա'աթ էյլէտինիզ. վէ կիւնահտան ազատ օլ-
19 տըգտան սօնրա, սալահա գուլ օլտընըզ։ Թէնի-
նիզին զա'իֆլիյի սէպէպինտէն ինանանճա սէօյլէ-
յօրըմ. զիրա ա'զանըզը 'իսեան իչիւն նափագլըք
վէ 'իսեանա գուլ օլմագ իւզրէ թէսլիմ էթմիշ
օլտըղընըզ վէճհլէ, չիմտի տախի ա'զանըզը գուտ-
սիյէթ իչիւն սալահա գուլ օլմագ իւզրէ թէսլիմ

20 էտինիզ։ Զիրա կիւնահըն գուլլարը պուլունտը-
21 ղընըզ զէման սալահատան ազատ իտինիզ։ Ամմա
շիմտի ութանտըղընըզ շէյլէրտէն օ զէման նէ՞ սէ-
վէրէ կէօրտիւնիւզ. զիրա անլէրին նէթիճէսի էօ-
22 լիւմ տիր։ Լաքին շիմտի կիւնահտան ազատ օ-
լուպ՝ Ալլահա գուլ օլտըղընըզ հալտէ, սէվէրէ-
նիզ վար, եա՛նի գուտսկյէթ, վէ նէթիճէսի տա-
23 խի եպէտի հայաթ տըր։ Զիրա կիւնահըն վէրտիէ
իճրէթ էօլիւմ տիր. ամմա Ալլահըն վէլհիսկէսի
Քաղղըմըզ Ցիսուս Քրիստոս վասըթասըյլէ եպէ-
տի հայաթ տըր։

ՊԱՊ 7

1 Էյ պիրատէրլէր, ատէմ 'էօմիւր օլտըգճա՝ շէ-
րի՛աթ հիւքիւմէթ էթտիյինի պիլմի՞զ մի սինիզ.
2 (շէրի՛աթը պիլէնլէրէ սէօյլէյօրըմ.) Զիրա զէվճէ
զէվճի հայաթտա իքէն՝ շէրի՛աթ մուճէպինճէ ա-
նա պաղլը տըր. ամմա էյէր զէվճի վէճաթ է-
տէրսէ, զէվճի հագգընտա օլան շէրի՛աթտան ա-
3 զատ օլուր։ Իմտի զէվճի սաղ օլտըգճա, տիկէր
պիր էրկ վարըրսա, անա զանիյէ տէնիլիր. ամմա
զէվճի վէճաթ էտէրսէ, օլ շէրի՛աթտան ազատ
օլուպ՝ հաթթա տիկէր պիր էրկ վարըրսա պիլէ՝
4 զանիյէ օլմազ։ Պէօյլէճէ, էյ պիրատէրլէրիմ, սիզ
տախի, Ալլահա սէմէրէ կէթիրմէմիզ իչիւն պիր
ջայրիյէ, եա՛նի էօլիւլէրտէն գըյամ էտէնէ վար-
մազ իւզրէ, Քրիստոսըն ճէսէտի վասըթասըյլէ
5 շէրի՛աթա էօլմիւշ օլտընըզ։ Զիրա պիզ ճիսանի-
իքէն, շէրի՛աթ վասըթասըյլէ վուգու՛ա կէլճէն
կիւնահլարըն հէվէսլէրի էօլիւմէ սէմէրէ կէթիր-
6 մէք իւզրէ ա՛զամըզտա 'ամիլ իտի։ Շիմտի իսէ
պիզի զապթ էտէնէ էօլմէքլէ՝ շէրի՛աթտան ա-
զատ օլտըգ, թա քի հարճ էսքիլիյինատէ տէյիլ,
անճագ բուհ ևէնիլիյինատէ խըտմէթ էտէլիմ։

7 Իմտի նէ՞ տէյէլիմ. շէրի՛աթ կիւնա՞հ մը տըր.
հա՛շա. վէ լաքին շէրի՛աթ վասըթա օլմասա իտի,
կիւնահը պիլմէզ իտիմ. զիրա էյէր շէրի՛աթ՝
թամա՛ էթմէյէսին՝ տէմիզ օլմասա իտի, թամա՛ը
8 պիլմէզ իտիմ։ Ամմա կիւնահ էմրին վասըթասը-
լէ ֆուրսաթ պուլուպ՝ պէնտէ հէր նէվ՛ թամա՛
հուսուլէ կէթիրտի. զիրա շէրի՛աթ եօգ իքէն,
9 կիւնահ էօլիւ տիր. Պէն իսէ պիր վագըթ շէրի-
՛աթսըզ տիրի իտիմ. վէ լաքին էմր կէլտիքտէ
10 կիւնահ տիրիլտի, պէն տախի էօլտիւմ. վէ օլ
հայաթա սէպէպ օլան էմր պանա էօլիւմէ սէպէպ
11 պուլունտու։ Զիրա կիւնահ էմրին վասըթասըյլէ
ֆուրսաթ պուլուպ՝ պէնի իզլալ էտէրէք, անըն
12 վասըթասըյլէ պէնի էօլտիւրտիւ։ Իմտի շէրի՛աթ
մուգաուտէս, վէ էմր մուգաուտէս վէ հագգ վէ
էյլի տիր։
13 Էօյլէ իսէ էյլի օլան շէյ պանա էօլիւմէ՞ մի սէ-
պէպ օլտու։ Հա՛շա. անճագ էօլիւմէ սէպէպ օլան՝
կիւնահ տըր. թա քի օլ էյլի շէյ վասըթասըյլէ
պանա էօլիւմ հուսուլէ կէթիրմէքլէ՝ կիւնահ
իտիյի աշիքտըր օլա, շէօյլէ քի կիւնահ էմրին
14 վասըթասըյլէ հատտէն զիյատէ գապիհ օլա։ Զի-
րա շէրի՛աթըն բուհանի օլտըղընը պիլտիրիզ, ֆա-
գաթ պէն կիւնահ ալթընտա սաթըլմըշ ճիսանի
15 իմ։ Զիրա իշլէտիյիմի թանըմամ, չիւնքի իսթէ-
տիյիմի իշլէմէյօրըմ, ամմա պուղզ էթտիյիմ շէյի
16 իշլէյօրըմ։ Լաքին էյէր իսթէմէտիյիմի իշլէյօր
իսէմ, շէրի՛աթըն էյի իտիյինի թաստիգ էտիյօ-
17 րըմ։ Իմտի անը իշլէյէն արթըգ պէն տէյիլ իմ,
ամմա տէրուննիմտէ սաքին օլան կիւնահ տըր։
18 Զիրա պէնտէ, եա՛նի թէննիմտէ էյի պիր շէյ սաքին
օլմասընը պիլտիրիմ, զիրա իսթէմէք պէնտէ
հազըր իսէ տէ, էյի շէյի իճրա էթմէյի ուլտա-
19 յօրըմ։ Զիրա իսթէտիյիմ էյիւյի իշլէմէյիպ՝ իս-
20 թէմէտիյիմ քէօթիւլիւյիւ իճրա էտիյօրըմ։ Վէ

էյէը պէն իսթէմէտիյիմ շէյի իշլէյօը իսէմ, ար-
թըզ անը իճրա էտէն պէն տէյիլ իմ, անճագ
21 պէնտէ սաքին օլան կիւնահ տըը, իմտի պէն քէն-
տիմտէ պու գանուննու պուլույօրըմ, եա'նի էյի-
լիք էթժէյի իսթէը իքէն՝ քէօթիւլիւք պէնտէ
22 հազըը տըը, Զիրա պաթընի ատէժէ կէօրէ Ալլա-
23 հըն շէրի'աթընտան հազդ էտէրիմ, Ամմա ա'-
զամտա պուլունուպ՝ 'ագլըմըն գանուննու իլէ
ճէնքլէշէրէք, պէնի ա'զամտա օլան կիւնահըն
գանուընընա էսիր էտէն պիը պաշգա գանուն կէօ-
24 րույօրըմ, Պէն նէ՞ պիլյարէ ատէմ իմ. պու էօ-
լիւմիւն ճէսէտինտէն պէնի քի՞մ խէլաս էտէճէք
25 տիը, Բապգըմըզ Ցիսուս Քրիստոս վասըթասըյլէ
Ալլահա շիւքը էտէրիմ. վէլ հասըլ պէն քէնտիմ
'ագլ իլէ Ալլահըն շէրի'աթընա, վէ ֆագաթ թէն
իլէ կիւնահըն գանուընընա գուլըգ էտույօրըմ,

ՊԱՊ 8

1 Իմտի [թէնճէ եիւրիւժէյիպ] Ցիսուս Քրիստոստա
օլանլար 'ալէյհինտէ շիմտի հիչ պիր հիւքմ եօգ
2 տըը, Զիւնքի Ցիսուս Քրիստոստա օլան հայաթ
բուհուընըն գանուննու պէնի կիւնահ վէ էօլիւմ
3 գանուընընտան ազատ էյլէտի, Զիրա շէրի'աթ թէն
սէպէպիյլէ 'աճիչ օլտըղը հալտէ իճրա էտէմէտի-
յինի Ալլահ քէնտի Օղլընը կիւնահլը թէն միւշա-
պէհէթինտէ վէ կիւնահտան տօլայը իրսալ էտիպ՝
կիւնահ 'ալէյհինէ թէննտէ հիւքմ էտէրէք էճը-
4 էյէտի, Թա քի շէրի'աթըն ահքամը պիղտի,
եա'նի թէննճէ տէյիլ, անճագ բուհճա եիւրիւյէն-
5 լէրտէ իթմամ օլուննա, Զիրա ճիսանի օլանլար
ճիսանի ումուրա վէ բուհանի օլանլար բուհանի
6 ումուրա սարֆ ը էֆքեար էտէրլէր, Զիրա ճիս-
մանի էֆքեար էօլիւմ տիը, ամմա բուհանի էֆ-
7 քեար հայաթ վէ սէլամէթ տիը, Զիւնքի ճիսանի

էֆքեար Ալլահա 'ատավէթ տիը, գիրա Ալլահըն
շէրի'աթըննա իթա'աթ էթժէդ, վէ հէմ տէ էտէ-
8 ժէդ, Իմտի ճիսանի օլանլար Ալլահա մագպուլ
9 օլամազ, Լաքին Ալլահըն Բուհու սիզտէ սաքին
օլտըղը թագտիրտէ, սիզ ճիսանի տէյիլ սինիզ,
անճագ բուհանի սինիզ, վէ էյէը պիը քիմսէտէ
Քրիստոսըն Բուհու եօգ իսէ, օլ քիմսէ անընն
10 տէյիլ տիը, Վէ էյէը Քրիստոս սիզտէ իսէ, ֆիլ
վագը' ճէսէտ կիւնահ սէպէպինտէն էօլիւ տիը,
ամմա բուհ սալահ սէպէպինտէն հայաթ տըը,
11 Վէ էյէը Ցիսուսը էօլիւլէրտէն իհեա էտէնին Բու-
հու սիզտէ սաքին իսէ, Քրիստոսը էօլիւլէրտէն
իհեա էտէն՝ սիզտէ սաքին օլան քէնտի Բուհու
վասըթասըյլէ սիզին ֆանի ճէսէտլէրինիզի տաիի
տիրիլտէճէք տիը,
12 Իմտի, էյ պիրատէրլէր, պու սուրէթտէ թէն-
13 ճէ եաշամագ իչիւն թէննէ պօրճլու տէյիլ իզ, Զի-
րա էյէր թէննճէ եաշար իսէնիզ, էօլէճէքսինիզ,
ամմա էյէր Բուհլէ ճիսանի 'ամէլլէրի էօլտիւրսէ
14 իսէնիզ, եաշայաճագսընըզ, Զիրա Ալլահըն Բու-
հու քիմլէրէ տէլալէթ էտէրսէ, Ալլահըն օղուլ-
15 րը անլէը տիը, Զիրա սիզ թէքրար գօրգույա
սէպէպ օլան էսիրլիք բուհընը ալմասընըզ, ան-
ճագ օղուլգ բուհընը ալտընըզ, քի անընլէ՝
16 Ապպա փէտէր՝ տէյիւ Նիտա էտէրիզ, Օլ Բուհ
քէնտիսի պիզիմ՝ Ալլահըն էվլատը օլտըղըմըզա
17 բուհըմըզ իլէ պէրաբէր շէհատէթ էտէր, Վէ էյէր
էվլատ իսէք, քէզալիք վարիսլէր իզ, Ալլահըն
վարիսլէրի վէ Քրիստոսըն միրաս շէրիքլէրի իզ,
Թա քի անընն իլէ պէրաբէր էլէմ չէքտիյիմիզ
սուրէթտէ, պէրաբէր տաիի ճէլալէ նա'իլ օլալըմ,
18 Զիրա հիսաբ էտէրիմ քի՝ շիմտիքի զէմանընն
էլէմլէրի պիզիմ իչիւն քէշֆ օլուննաճագ ճէլալէ
19 գըյասէն պիը շէյ տէյիլ տիը, Զիւնքի մախլուգ
քէմալ ը հասըթլէ Ալլահըն օղուլարընըն քէշֆ

20 օլուննասընա մուննթազըր տըր՝ Զիրա մախլուգ
քննտի իրատէթիլէ տէյիլ, անճագ քննտիսինի
թապի՝ էթտիրէնին սէպէպինաէն պաթըլըղա
21 թապի՝ օլաու։ Պու իւմիտլէ քի մախլուգ տախի
պիզ զաթ ֆէսատըն գուըզընաան գուրթուլուպ՝
Ալլահըն էվլատընըն ճէլիւ հուրրիյէթինէ նա՛իլ
22 օլա։ Զիննքի մախլուգըն քեաֆֆէսի շիմտիյէ
տէյին պիրլիքտէ ահ իլէ ազրը չէքտիյինի պիլի-
23 րիզ։ Վէ եալընըզ պու տէյիլ, անճագ պիզ քի
Րուհըն իլք մէյվէսինէ մալիք իզ, օղուլըղա, եա՛-
նի ճէնէտիմիզին խէլասընա մուննթազըր օլարագ,
24 պիզ պիզ զաթ տէրուննիմիզտէ ահ չէքէրիզ։ Զիրա
իւմիտլէ խէլաս պուլընըգ, լաքին կէօրիւնէն իւ-
միտ՝ իւմիտ տէյիլ տիր, գիրա պիր քիմսէ կէօր-
25 տիւյիւ շէյէ տահա նէ՞ իչիւն իւմիտ էտէր, լաքին
էյէր կէօրմէտիյիմիզ շէյէ իւմիտ էտէրսէք, սապը-
26 լէ պէքլէրիզ։ Վէ քէզալիք Րուհ տախի զա՛ֆի-
լիքլէրիմիզէ մու՛ամլէննէթ էտէր։ գիրա վաճիպ օլ-
մընըղ կիպի նասըլ տու՛ա էտէճէյիմիզի պիլմէյօ-
րընըզ։ ամմա Րուհ քննտիսի քէլատիլէ պէյան օլուն-
27 մաղ ահլէրլէ պիզիմ իչիւն չէֆա՛աթ էտէր։ Վէ
գալպլէրի թէֆթիշ էտէն տախի՝ մուգատտըլէր
իչիւն Ալլահընն էրմոեընէ կէօրէ չէֆա՛աթ էթ-
տիյինատէն՝ Րուհընն միւրատը նէ իսկինի պիլիր։
28 Վէ թագտիրի իւզրէ տա՛վէթ օլունուպ՝ Ալլա-
հը սէվէնլէրին էյիլիյի իչիւն հէր շէյին պիրլիքտէ
29 իշլէտիյինի պիլիրիզ։ Զիրա էզէլտէն պիլտիյի քիմ-
սէլէրի քննտի Օղլընըն սուրթինէ միւշապիհ օլ-
մաղա թագտիր էյլէտի, թա քի չօգ պիրատէրլէր
30 արասընտա օ իլք օլա։ Վէ թագտիր էթտիյի քիմ-
սէլէրի տա՛վէթ էյլէտի։ վէ տա՛վէթ էթտիյի քիմ-
սէլէրի թէպրիր էյլէտի։ վէ տախի թէպրիր էթ-
31 տիյի քիմսէլէրի թա՛զիզ էյլէտի։ Իսմոի պու շէյ-
լէրէ նէ՞ տէյէլիմ. Ալլահ պիզիմ իլէ օլտըղը թագ-
32 տիրտէ հալէյհիմիզտէ քի՞մ օլա պիլիր։ Քննտի

Օղլընը էսիրկէմէյիպ՝ անը պիզիմ ճիւմլէմիզ իչիւն
թէսլիմ էյլէյէն՝ անըն իլէ պէրապէր հէր շէյի
33 տախի պիզէ նա՞սըլ իհսան էթմէյէճէք տիր։ Ալ-
լահըն միւնթէխապլարընը քի՞մ թէօհմէթլի չը-
34 գարաճագ տըր։ Թէպրիր էտէն Ալլահ տըր։ Ա-
լէյհլէրինտէ հիւքմ էտէն քի՞մ տիր։ վէֆաթ է-
տիպ՝ խուսուսա գըյամ էտէն, վէ Ալլահընն սա-
ղընտա օլուպ՝ պիզիմ իչիւն չէֆա՛աթ էտէն տա-
35 խի Քրիստոս տըր։ Պիզի Քրիստոսընն մուհապպէ-
թինտէն քի՞մ այըրաճագ տըր։ էյի՞մ մի, մուզա-
յագա՞ մը, թէ՛ատի՞մի, ածը՞գ մը, չըփլագը՞գ
36 մը, մուխաթապա՞ մը, գըլը՞ճ մը։ Նիթէքիմ՝ Սէ-
նին իչիւն հէր կիւն գաթը օլունուրըզ։ պօղազլա-
նաճագ գօյունլար հիսապընտա իզ՝ տէյիւ եազըլ-
37 մըշ տըր։ Ամմա պունլարընն ճիւմլէսինտէ պիզի
սէվէնին վասըթասըյլէ պիլ քիւլիյէ ղալիպ օլու-
38 ըզ։ Զիրա սահիհէն պիլիրիմ քի՝ նէ էօլիւմ, նէ
՛էօմը, նէ ժէլէքլէր, նէ բէ՛խլէր, նէ գուվվէթ-
39 լէր, նէ հազրը նէ կէլէճէք չէյլէր, նէ եիւքսէք-
լիք, նէ տէրինլիք, նէ պաշգա պիր մախլուգ
Բապպընըզ Իսուս Քրիստոստա օլան Ալլահընն
մուհապպէթինտէն պիզի այըրմաղա գատիր օլ-
մայաճագ տըր։

ՊԱՊ 9

1 Քրիստոստա հագիգաթ սէօյլէրիմ, եալան սէօյ-
լէմէմ, (պանա զամիրիմ տախի Րուհ իւլ Գուտս-
2 լէ շահիտ տիր,) քի ՛ազիմ հիւզնիւմ վէ գալպիմ-
3 տէ տիւքէնմէզ տէրտիմ վար տըր։ Զիրա պիրա-
տէրլէրիմ, եա՛նի թէն ճիհէթիյլէ ագրապամընն
եէրինէ պէն քննտիմ Քրիստոստաան մահրում օ-
4 լայըմ տէյիւ արզու էտէր իտիմ։ Անլէր Իսրա-
յէլի օլուպ՝ օղուլըգ վէ ճէլալ վէ ՛ահտլար վէ
չէրի՛աթըն վէրիլմէսի վէ ՛իպատէթ վէ վա՛տլար

5 անլէրին տիր. Պապալար տախի անլէրին օլուպ՝
Քրիստոս տախի թէն ճիհէթիյլէ անլէրտէն տիր,
ճիւմլէնին իւզէրինէ 0 իլ էլ էպէտ Ալլահ ը միւ-
6 պարէք տիր, Ամին, Ամմա Ալլահըն քէլամը եէրէ
տիւշտիւ՝ տէմէք տէյիլ տիր. գիրա պէնի իսրա-
յէլտէն օլանլարըն ճիւմլէսի իսրայէլ տէյիլ տիր,
7 Հէմ տէ Աբրահամ նէսլի օլտըգլարը իչիւն ճիւմ-
լէսի էվլատ տէյիլ, ֆագաթ՝ Սանա Իսահակտան
8 Նէսլ 'ատտո օլունաճագ տըր՝ դէնէլտի, Ա'նի
թէն ճիհէթիյլէ էվլատ օլանլար Ալլահըն էվլա-
տը օլմայըպ՝ անճագ վա'տ ճիհէթիյլէ օլան էվլատ
9 Նէսլ սայըլըր. Զիրա վա'տըն քէլամը պու իտի,
Ա'նի Պու վագըթտա կէլէճէյիմ, վէ Սարայա
10 պիր օղուլ օլաճագ տըր. Վէ Ռէպէկա տախի պիր զաթտան, Ա'նի փէ-
11 տէրիմիզ Իսահակտան համիլէ օլտըղը հալտէ, Զո-
ճո-էլտ տահա տողմադտան վէ պիր խայր Ա
շէրը իշլէմէզտէն էվվէլ Ալլահըն քէնտի ինթիխա-
պըյլէ թագտիրինին ('ամէլլէրտէն օլմայըպ՝ ան-
ճագ տա'վէթ էտէնտէն էտէնէ) սաղլիք օլմադը
12 իչիւն, Մէրգումէյէ՝ Պէօյիւյիւ քիւչիւյիւնէ գու-
13 ըգ էտէճէք տիր՝ պույուրուլտու. Նիթէքիմ՝
ճակոբը սէվտիմ, Եսաւա իսէ պուղղ էթտիմ՝
տէյիւ Ռեզըլմըշ տըր.
14 Իմտի նէ՞ տէյէլիմ. Ալլահտա հագգսըզլըգ վա՞ր
15 մը տըր. Հա՛շա. Զիւնքի Մովսէսէ խիթապէն՝
Մէրհամէթ էտէճէյիմէ մէրհամէթ էտէրիմ, վէ
շէֆգաթ էտէճէյիմէ շէֆգաթ էտէրիմ՝ տէյիւ
16 պույուրտու. Պու թագտիրտա՝ իսթէյէնինին, Ա-
խոտ գօշանըն էլինտէ տէյիլ, անճագ մէրհամէթ
17 էտէն Ալլահըն էլինտէ տիր. Զիրա քիթապ փա-
րաւոնա՝ Սէնի հէմտան պուննուն իչիւն, Ա'նի սէն-
տէ գուարէթիմի իզհար էթմէք, վէ իսմիմ պիւ-
թիւն ղէմինտէ ի'լան օլունմագ իչիւն իգամէ էյ-
18 լէտիմ՝ տէյիւ պույուրըր. Պունա գիրնա՛էն իսթէ-

տիյինէ մէրհամէթ էտէր, վէ իսթէտիյինի գաթը-
19 լաշտըրըր. Իմտի պանա տէյէճէքսին քի՝ Տահա
նի՞չիւն գասդահաթ պուլուր, գիրա անըն միւրա-
20 տընա քի՞մ մուգավէմէթ էթմիչ տիր. Վէ լա-
քին, էյ ատէմ, սէն քի՞մ սին քի Ալլահա ի'թի-
րազ էտէրսին. Եափը եափըճըսընա՝ պէնի նի՞չիւն
21 պէօյլէ եափտըն՝ տէյէ գիլի՞ր միւ. Գիր խամուր-
տան գիր գաս ի'զզէթ իչիւն, տիկէր գիրինի տախի
հագարէթ իչիւն եափմադա՝ չէօմլէքճիինին գալըդ
22 իւզէրինէ գուտրէթի եո՞գ մը. Իմտի էյէր Ալլահ
ղազապընը կէօսթէրմէք վէ գուտրէթինի գիլ-
տիրմէք միւրատըյլէ, հէլաքա հազըր օլան ղա-
զադ գասդլարընա չօգ սապրլէ թէհամմիւլ էթտի,
23 վէ մուգատտէմա ի'զզէթէ հազըրլատընը մէր-
24 համէթ գասդլարը, Ա'նի գիզ եաղընըզ եէհու-
տիլէրտէն տէյիլ, ամմա թա'իֆէլէրտէն տախի
տա'վէթ էթտիյի քիմսէլէր հագգընտա ի'զզէ-
թինին ղանըլմէյինի գիլտիրմէք իսթէտի խէ,
25 Նէ՞ դէյէլիմ, Նիթէքիմ Ովսէէ էլ-Ոզընտա՝ գավ-
մըմ օլմայանա՝ գավմըմ, վէ սէվկիւլիւ օլմայա-
26 Նա՝ սէվկիւլիւ տէյէճէյիմ, վէ վագը՝ օլա քի՝ Սիզ
գավմըմ տէյիլ սինիզ՝ տէնիլտիյի մահալտէ, օրա-
տա հայյ օլան Ալլահըն օղուլլարը թէսմիյէ օլու-
27 Նաճագլար՝ տէյիւ պույուրըր. Վէ եսայի Իսրայէ-
լին հագգընտա նիտա էտէր քի՝ էյէր պէնի Իս-
րայէլին 'ատէտի տէնիզին գումու գատար օլսա,
28 Ա՞ճագ պագըյյէսի խէլաս պուլաճագ տըր. Զիրա
'ատտալէթ իւզրէ էմրի գըսադլորպ թէքմիլ էտէ-
ճէք տիր, չիւնքի Բատպ եէր իւզէրինտէ մուխ-
29 թասար էմրի իճրա էտէճէք տիր. Վէ տախի Ե-
սայի մուգատտէմա պույուրտըղը կիպի՝ էյէր
Բատպ իւլ ճիւնուտ պիզէ Նէսլ պրագմատա իտի,
Սոդոմ կիպի օլուպ՝ Գոմորա պէնզէմիչ օլուր
իտի.
30 Իմտի նէ՞ տէյէլիմ. սաղահը թա'գիպ էթմէյէ?

թա՛ւիֆելը սալահա, եա՛նի իսաննտան օլան սա-
31 լահա նա՛իլ օլտըլար՝ վէ լաքին Իսրայէլ սալահ
գա՛իտէսինի թա՛գիպ էտէր իքէն, սալահ գա՛ի-
32 տէսինէ նա՛իլ օլմատը՝ նի՞շիւն. զիրա իսանլէ
տէյիլ, կէօյա չէրի՛աթ ՙաւէլէրիյլէ ՙՏ-ՏԸ՝ չիւն-
33 քի օլ թէօքէզ թաշընա չարփտըլար՝ նիթէքիմ՝
Իչթէ Սիօնտա պիր թէօքէզ թաշը վէ պիր սիւրչ-
ւէ գայատը գօրըմ՝ վէ անա հէր իսան էտէն խէ-
ճիլ օլմայաճագ տըր՝ տէյիւ Եազըլմըշ տըր՝

ՊԱՊ 10

1 Էյ պիրատէրլէր՝ պէնիմ գալպիմին արզուսը վէ
*անլէր Իչիւն Աւլահա նիյազըմ խէլաս պուլմալա-
2 րը տըր՝ Զիրա հագգլարընտա չէհատէթ էտէրիմ
քի՝ անլէրտէ Աւլահ ղայրէթի վար՝ լաքին ՙիլմ
3 ճիհէթիյլէ տէյիլ տիր՝ Զիւնքի անլէր Աւլահընն
էհ-ը էյլէթէյէ սալահը պիլմէյիպ՝ քէնտիլէրինին
սալահընը սապիթ էթմէյէ ճէհտ էթմէլէրիյլէ՝ Աւ-
4 լահընն սալահընա վիւճի՛ օլմատըլար՝ Զիրա հէր
իսան էտէնէ սալահը մուճիպ օլմագ իւզրէ չէրի-
ՙաթընն նիհայէթի Քրիստոս տըր՝
5 Զիւնքի Մովսէս չէրի՛աթտան օլան սալահ հագ-
գընտա՝ Պու չէյլէրի իճրա էտէն ատէմ պուննլար-
6 լէ Եաշայաճագ տըր՝ տէյիւ Եազար՝ Ամմա իսան-
տան օլան սալահ պույուրըր քի՝ Քէնտի գալպինդ-
տէ տէմէյէսինն քի՝ Սէմայա քի՞մ չըդաճագ տըր՝
7 (Եա՛նի Քրիստոսը էնտիրմէք իչիւն՝) Եախօտ՝
Հավվայէյէ քի՞մ էնէճէք տիր՝ (Եա՛նի Քրիստոսը
8 էօլիւլէրտէն չըգարմագ իչիւն՝) Ամմա նէ՞ տէյօր՝
Քէլամ (Եա՛նի վա՛զ էթտիյիմիզ իսանն քէլամը)
սանա Եագընն տըր՝ աղզընտա վէ գալպինդտէ տիր՝
9 Շէօյլէ քի Ցիսուսընն Բապպ իտիյինի աղզընդէ իզ-

*Ե-՛Ն՝ Իսրայէլ

բար էտիպ՝ Աւլահ անը էօլիւլէրտէն իւհեա էթտի-
յինէ գալպինդէ ինանընը իսէն՝ խէլաս պուլաճագ-
10 սընն՝ Զիւնքի սալահ իչիւն գալպէ իսան՝ վէ խէ-
11 լաս իչիւն աղըզէ իգրար էտիւիր՝ Զիրա քիթապ՝
Անա հէր քիմ իսան էտէրսէ՝ խէճիլ օլմայաճագ
12 տըր՝ պույուրըր՝ Զիւնքի եէհուտի իլէ Եունանի-
նին ֆէրգի եօգ տըր՝ գիրա ճիւմլէնին Բապպը
քէնտիսի օլուպ՝ քէնտինէ տուՙա էտէնլէրին ճիւմ-
13 լէսինէ ղանի տիր՝ Զիրա հէր քիմ Բապպըն իս-
վինէ տուՙա էտէրսէ՝ խէլաս պուլաճագ տըր՝
14 Իսմի իսան էթտիէտիքլէրի գաթա նա՞սըլ տուՙա
էտէճէքլէր՝ վէ հագգընտա իչթտիէտիքլէրի գա-
թա նա՞սըլ իսան էյլէյճէքլէր՝ վէ վա՛զ էտէն
15 եօգ իքէն՝ նա՞սըլ իչտէճէքլէր՝ վէ իրսալ օ-
լունմատըգճա նա՞սըլ վա՛զ էտէճէքլէր՝ նիթէ-
քիմ՝ Սէլամէթ թէպշիր էտէնլէրին՝ իսայրը չէյլէր
թէպշիր էտէնլէրին այագլարը նէ՛ կիւզէլ տիր՝
16 տէյիւ Եազըլմըշ տըր՝ Լաքին պէշարէթէ ճիւմլէ-
սի իթա՛աթ էթտիէտի՝ գիրա Եասայի՝ Եա Բապպ՝
17 վէրտիյիմիզ խապէրէ քի՞մ իննանը՝ տէր՝ Իսմի
իսան իչթտիէքտէն՝ վէ իչթտիէք Քրիստոսընն քէ-
18 լամը վասըթասըյլէ օլուր՝ Լաքին՝ Իչի՞թտիէտիլէր
մի՝ տէրիմ՝ պէլի՝ Անլէրին սէտասը պիւթիւն գէ-
մի՝ տէրիմ՝ պէլի՝ Անլէրին սէտասը պիւթիւն գէ-
միլէ վէ քէլամլարը տիւնեաննըն միւնթէհալարը-
19 մինէ վէ քէլամլարը տիւնեաննըն միւնթէհալարը-
նա գատար չըգմըր՝ Եինէ՝ Իսրայէլ պի՞լմէտի մի՝
տէրիմ՝ Էվվէլա Մովսէս՝ Պէն սիզի գավմ օլմա-
յանլէ ղայրէթէ թէշվիգ վէ ֆէհմսիզ թա՞իֆէ իլէ
ղազապա թահրիք էտէճէյիմ՝ տէյիւ սէօյլէտի՝
20 Ամմա Եասայի՝ Պէնի արամայանլար թարաֆընտան
պէն պուլունտում՝ պէնի թալէպ էթմէյէնլէրէ
21 ղահիր օլտըմ՝ տէյիւ ճէսուրանէ պույուրըր՝ վէ
Իսրայէլ հագգընտա՝ Պիւթիւն կիւն էլլէրիմի ՙատ
վէ միւՙթէրիզ պիր գավմա ուզաթտըմ՝ տէյիւ
պույուրըր՝

ՊԱՊ 11

1 Իմոի Ալլահ քէնոի գաւլմընը բէտտ էթմի՟ մի՝
տէյօրըմ. հա՛շա. զիրա պէն քէնոիմ տախի Աբ-
րահամ Նէսլինոէն, Բենիամին սըպթընոան պիր
2 Իսրայէլի իմ։ Ալլահ էվվէլոէն պիլոխի քէնոի
գաւմընը բէտտ էթմէտի. եօգսա Եղիա ֆըէրսը-
պո քիթապընըն Նէ տէտիլինի պի՟լմէյօր մը սընըդ.
Նիճէ քի Ալլահա Իսրայէլին 'ալէյհինոէ շիքայէթ
3 էտէրէք, Եա Րապպ, սէննին փէյղամպէրլէրինի
գաթլ էտիպ՝ մէզպահլարընըզը եըգտըլար. վէ պէն
եալընըզ գալըրըմ, պէնիմ ճանընա տախի գաստ
4 էտիյօրլար [տէր]։ Լաքին ճէվապը իլահի անա
Նէ՟ տէր. Բահաղ սանէմէ տիզ չէօքմէմիշ եէ-
տի պիկ ատէմ քէնոիմ իչիւն ալը գօտըմ,
5 Փէզալիք հալ ը հազըրտա տախի 'ինայէթ ինթի-
6 խապը իւզրէ պիր պագըյյէ մէվճուտ տըր։ Վէ
էյէր 'ինայէթլէ իսէ, արթըգ 'ամէլլէրտէն տէյիլ
տիր. եօգսա 'ինայէթ արթըգ 'ինայէթ օլմազ.
[Վէ էյէր 'ամէլլէրտէն իսէ, արթըգ 'ինայէթ տէ-
յիլ տիր. եօգսա 'ամէլ արթըգ 'ամէլ օլմազ]։
7 Էօյլէ իսէ Նէ՟ տիր. Իսրայէլ արատըղը չէյէ Նա՛իլ
օլմատը. ամմա ինթիխապ օլունանլար Նա՛իլ օլ-
տու, վէ պագիլէրի թա պու կիւննէտէք քէօրլէն-
8 տիլէր. Նիթէքիմ եազըլմըշ տըր քի՝ Ալլահ ան-
լէրէ ղաֆլէթ բուհու, կէօրմէզ կէօզլէր վէ իչիթ-
9 մէզ գուլագլար վէրտի։ Դաւիթ տախի՝ Անլէրին
սոֆրասը քէնոիլէրինէ տուզագ վէ քէմէնտ վէ
10 թէօքէզ վէ ճէզա իչիւն օլա. կէօզլէրի կէօրմէ-
մէք իչիւն գաբաբսըն, վէ պէլլէրինի տա՛իմա
11 պիւք՝ տէր։ Իմոի՝ եաղըլմալարը տիւշմո՟ք իչիւն
մի օլտու՝ տէյօրըմ. հա՛շա. անճագ քէնոիլէրի
ղայրէթլէնոիրմէք իւզրէ քէնոի խաթալարը յլէ
12 իսէլաս թա՛իֆէլէրէ կէլտի։ Վէ էյէր անլէրին խա-
թասը տիւննեանընը ղանիլմայի, վէ է՟քսիլմէլէրի թա-

՟իֆէլէրին ղանիլմայի օլտու իսէ, անլէրին թէմա-
13 միյէթի նէ՟ գաւտար զիյատէ օլաճագ տըր։ Զիրա
սիզ թա՟իֆէլէրէ սէօյլէյօրըմ, պէն թա՟իֆէլէրին
ըէտուլը օլտըղըմ միւնասէպէթլէ խըտմէթիմի
14 միւչէրրէֆ թուԹաըրըմ։ Պէլքի պիր վէճհլէ ՟գավ-
մըմը ղայրէթլէնտիրիպ՝ անլէրտէն պա՟զըլարընը
15 խէլաս էտէյիմ։ Զիրա էյէր ըէտտ օլունմալարը
տիւննեաանընը միւսաալէհասը իսէ, գապուլ օլունմա-
լարը է՟օլիւլէրտէն հայաթ պուլմագտան ղայրի
16 նէ՟ օլուր։ Վէ էյէր թուրֆանտա մուգաւտէա
իսէ, խամուր տախի մո՟փոփէս փէր. վէ էյէր
քէօք մուգաւտէա իսէ, տալլար տախի է՟յլէ տիր։
17 Վէ էյէր օլ տալլարընը պա՟զընը գօփարըլըպ տա,
սէն եապանի զէյթունտան օլտըղընը հալտէ անլէ-
րին արասընա աշլանարագ, զէյթուն աղաճընըն
քէօքիւնէ վէ սէմիզլիկինէ հիսսէտար օլտըն իսէ,
18 տալլար իւզէրինէ Թէֆախուր էթմէ. Ամմա էյէր
Թէֆախուր էտէր իսէն, ուլ +է սէն քէօքիւ թա-
19 շըմայօրսըն. Ֆագաթ քէօք սէննի Ը՟ուլյոր՝ իմոի՝
Պէնիմ աշլանմագլըղըմ իչիւն օլ տալլար գօփա-
20 ըըլտը՝ տէյէճէքսինի փէք էյի։ Անլէր իմանընըզլըգ
սէպէպինտէն գօփարըլտըլար, ամմա սէն իմանլէ
տապիթ սին. Թէքէպպիւր էթմէ, անճագ խավֆ
21 էյլէ. Զիրա էյէր Ալլահ Թապի՟ի տալլարը էսիր-
կէմէտի իսէ, ո՟փըՆ սէննի տախի էսիրկէմէսին։
22 Իմոի Ալլահընը քէրէմինէ վէ շիտտէթինէ պագ.
տիւշէնլէր իւզէրինէ շիտտէթ, ամմա սէնին իւ-
զէրինէ քէրէմ, էյէր օլ քէրէմտէ տապիթ գալըր
23 իսէն. եօգսա սէն տախի քէսիլէճէքսին։ Վէ ան-
լէր տախի իմանընըզլըգտա գալմատըգլարը Թագ-
տիրտէ աշլանաճագ տըր, զիրա Ալլահ անլէրի
24 եինէ աշլամաղա գաւտիր տիր։ Զիրա սէն էյէր
Թապի՟աթճա եապանի օլան զէյթուն աղաճընտան

՟Նուն. Թէնիմի

քէսիլիպ՝ Թապի'աթա մուխալիֆ օլարագ, էյի
ղէյթուն աղաճընա աչլանտըն իսէ, նէ՞ գատար
զիյատե պու Թապի'ի օլանլար քէնտիլէրին ղէյ-
25 Թուն աղաճընա աչլանսա կէրէք տիր։ Զիրա, էյ
պիրատէրլէր, քէնտինիզի 'ագըլը կէօրմէյէնիզ
իչիւն իսթէմէմ քի շու սըրը, եա'նի Թա'իֆէլէ-
րին Թէմամիյէթի կէլմինճէյէ տէյին Իսրայէլէ պիր
մէրթէպէ քէօրլիւք վուգու՝ պուլտուղը մէճՀու-
26 լընըզ օլա։ Շէօյլէ քի պիւթիւն Իսրայէլ խէլաս
պուլաճագ տըր, նիթէքիմ՝ Սիօնտան խէլասքեար
կէլիպ՝ Յակոբտան ֆըսգը տէֆ' էտէճէք տիր,
27 վէ կիւնահլարընը տէֆ' էթտիյիմ զէման Թարա-
ֆընտան անլէրէ օլան 'ահտ պու տըր՝ տէյիւ եա-
28 զըլմըշ տըր։ Վագա'ա պէշարէթէ նիսպէթլէ ան-
լէր սիզին սէպէպինիզէ տիւշմէն տիր։ լաքին ին-
Թիխապա նիսպէթլէ էճտատ սէպէպինէ սէվկիւ-
29 լիւ տիրլէր։ Զիրա Ալլահընն մէվՀիպէլէրի վէ տա'-
30 վէթի նէտտամէթտէն պէրի տիր։ Զիրա սիզ պիր
զէմանն Ալլահա իմանն էթմէտիյինիզ հալտէ, չիմտի
անլէրին իմանսըզլըղը սէպէպինտէն մէրհամէթէ
31 նա'իլ օլըղընըզ միսիլլու, Քէզալիք չիմտի անլէր
իմանն էթմէտիլէր, Թա քի մազհար օլըղընըզ
մէրհամէթլէ քէնտիլէրի տախի մէրհամէթէ նա'իլ
32 օլալար։ Զիրա Ալլահ ճիւմլէսինէ մէրհամէթ էթ-
մէք իւզրէ ճիւմլէսինի իմանսըզլըգ այթընա գա-
փատը։
33 Է՛յ Ալլահընն ղանիլիք վէ հիքմէթ վէ 'իլմինին
տէրինլիյի. անընն հիւքմլէրի Թէֆահհիւստէն, վէ
Թարիգլէրի Թէֆթիչտէն նէ՞ գատար իւսթիւն
34 տիր։ Զիրա Րապպընն ֆիքրինի քի՞մ պիլտի, եա-
35 խօտ անընն միւսթէշարը քի՞մ օլտու. Եախօտ ա-
նա քի՞մ էվվէլ վէրտի քի՝ քէնտինէ միւքաա-
36 ֆաթ վէրիլէ։ Զիրա ճիւմլէ շէյլէր անտէն, վէ ա-
նընն վասըթասըյլէ, վէ անընն իչիւն օլտու. անա
իլ էլ էպէտ մէճտ օլսուն։ Ամին։

ՊԱՊ 12

1 Իմտի, էյ պիրատէրլէր, Ալլահընն բահմէթլէրի իւ-
չիւն սիզէ եալվարըրըմ քի՝ ճէսէտլէրինիզի տիրի
վէ մուգատտէս, վէ Ալլահա մագպուլ պիր գուր-
պան տէյիւ Թագտիմ էտէսինիզ. բունանի 'իպա-
2 տէթինիզ պու տըր։ վէ պու 'ալէմին կիտիչինէ
ույմայընըզ, ամմա Ալլահընն խայրը վէ մագպուլ
վէ քեամիլ իրատէթի նէ օլտըղընը Թէճրիպէ էթ-
մէք իչիւն 'ագլընըզըն Թէճտիտիյէ Թէպէտտիւլ
3 էտինիզ։ Զիրա պանա վէրիլէն 'ինայէթլէ արա-
նըզտա պուլունան հէր պիր աէմէ տէրիմ քի՝
էենդիչինէ լայըգընտան զիյատե ի'Թիպար էթմէ-
սին. ամմա Ալլահընն հէր քէսե Թէվֆի' էթտիյի
իսանընն մըգտարընա կէօրէ՝ Թամմ 'ագլ իւզրէ
4 ի'Թիպար էթսին։ Զիրա պիր ճէսէտտէ չօգ ա'-
զամըզ պուլունտըղը, վէ լաքին ա'զանընն ճիւմլէ-
5 սինին իչի հէման պիր օլմատըղը միսիլլու, Պիզ
տախի չօգ իքէն Քրիստոստա պիր ճէսէտ, վէ հէր
6 պիրիմիզ պիրի պիրիմիզին ա'զասը իզ։ Ամմա պի-
պէ վէրիլէն 'ինայէթէ կէօրէ, տիւրլիւ տիւրլիւ
մէվՀիպէլէրիմիզ օլմազլէ, էյէր իլհամլէ սէօյլէմէք
7 իսէ, իսանընն մըգտարընա կէօրէ օլսուն, էյէր
չէմմասըզ իսէ, չէմմասըզտա, էյէր մու'ալլիմ
8 իսէ, Թա'լիմտէ, էյէր նասիհաթ վէրէն իսէ, նա-
սիհաթտա օլսուն. էյէր Թէվֆի' էտէն իսէ, սա-
տէլիքլէ, վէ րիյասէթ էտէն՝ ղայրէթլէ, վէ մէր-
9 համէթ էտէն՝ ճան ու կէօնիւլտէն էրնէն։ Մու-
հապպէթ րիյասըզ օլսուն. քէմիլքտէն իչրահ է-
10 տիսզ՝ խայրա եափըշընըզ։ Գարնտաշ մուհապպէ-
Թիյլէ պիրի պիրինիզի սէվինիզ. հիւրմէթ էթ-
մէքտէ պիրի պիրինիզէ Թէգաատիւմ էտինիզ.
11 Սա'յ ու ղայրէթտէ կէվշէքլիք էթմէյինիզ. բուհ-
տա հէրարէթլի օլունըզ. Րապպա գուլըգ էտի-
12 նիզ. Իւմիտտէ մէսրուր օլուպ՝ մուզայագատա

13 սապԸԼԸ օԼուՆԸզ, տու'ատա տէվամ էտինիզ. Մու-
գատտէսլԸրին իՆԹիյաճաթԸՆա մու'ավէՆՆԷԹ է-
տիպ՝ միւսաֆիրփէրվԸրլիյէ մուգայյէտ օլուՆԸզ.
14 Սիզէ Թէ'ատտի էտէՆլԸրԸ խայը տու'ա էտինիզ,
խայը տու'ա էյլէյինիզ, վէ պէտ տու'ա էԹմէյի-
15 Նիզ. Մէսրուրլար իլէ մէսրուր օլուՆԸզ. աղլա-
16 յանլար իլէ աղլայըՆԸզ, ՆէֆտիկԸրինիզ հագ-
գԸՆտա հէմէֆքէար օլուՆԸզ. ևիւքսէք չէյլԸրէ
սարֆ Ը էֆքէար էԹմէյիպ՝ անճագ միւԹէվազը'-
լար իլէ ևօլտաշ օլուՆԸզ. քէՆտինիզի'ագԸլը կէօր-
17 մէյինիզ. Հիչ պիր քիմսէյէ քէմլիյէ մուգապիլ
քէմլիք էԹմէյինիզ. ճիւմլէ ատէմլԸրին հուզու-
18 րԸՆտա էյի չէյլԸրէ տիգգաթ էյլէյինիզ, Միւմքին
մԸրԹէպէ էլինիզտէՆ կէլտիյի գատար ճիւմլէ ա-
19 տէմլԸր իլէ սուլՀ իւզրէ օլուՆԸզ, էյ սէվկիւլիւ-
լԸր, Նէֆսինիզ իչիւն ինԹիգամ ալմայըՆԸզ, ֆա-
գաթ զաղապա մահալ վԸրինիզ. գիրա Բապ՝
ինԹիգամ պէՆիմ տիր, ճէզայը պէն վԸրիրիմ՝
20 տէյիւ պու'յուրտուղը ևազԸլմԸզ տուր. Իմտի էյԸր
տիւշմէՆինիզ աճ իսէ, աննա Թա'ամ վէր. էյԸր սու-
սամըզ իսէ, աննա սու վէր. գիրա պուՆու էԹ-
մէքլէ՝ անըՆ պաչըՆա աթէչ գօրլարը ևըզմըզ օ-
21 լուրսըՆ, շԸրբէ մաղլուպ օլմա, ամմա խայրլէ
շԸրբէ զաւիպ օլ.

ՊԱՊ 13

1 Հէր քէս էմրի ալԹըՆտա պուլուՆտուղը հիւքիւ-
մԸԹլԸրէ իԹա'աթ էԹսինՆ, գիրա Աւլահ Թարա-
ֆըՆտան օլմայան պիր հիւքիւմէԹ ևօգ տուր, վէ
մէվճուտ [հիւքիւմէԹ]լԸր Աւլահ ԹարաֆըՆտան
2 ԹէրԹիպ օլուՆմըզ տուր, պուՆուՆ իչիւՆ հիւքիւ-
մէԹէ մուխալէֆէԹ էտէՆ՝ ԱւլահըՆ ԹէրԹիպինէ
մուգավէմէԹ էԹմիշ օլուր, վէ մուգավէմէԹ է-
տէՆլԸր քէՆտի 'ալէյհլԸրինէ հիւքմ տա'վէԹ է-

3 տէճէքլԸր. Զիրա հիւքմտարլար էյի 'ամէլլԸր ի-
չիւՆ տէյիլ, անճագ քէօԹիւ 'ամէլլԸր իչիւՆ գօր-
գու տուրլար. հիւքիւմէԹտէՆ գօրգմամագ իսՊէՀ
մի սինՆ. էյի օլանը իլլէ, վէ անըՆ ԹարաֆըՆտան
4 մէտհ օլուՆաճագսըՆ. ԶիւՆքի սէՆինՆ էյիւիյինՆ ի-
չիւՆ Աւլահ ԹարաֆըՆտան մէ'մուր տուր. լաքինՆ
էյԸր քէօԹիւ օլանը իլլէր իսէՆ, գօրգ. չիւՆքի
գուրՃը պիհուտէ ևԸրէ Թաչրմայօր, գիրա Աւլահ
ԹարաֆըՆտան մէ'մուր օլուպ՝ քէօԹիւլիւք իլլէ-
յէՆ իւզԸրինէ ղուզապ Ը՛ճսսը իչիւՆ ինԹիգամ
5 ալՃը տուր. Պու էճլէտէՆ ևաւլըՆըզ ղազապ սէպէ-
պիյլէ տէյիլ, անճագ զամիր սէպէպիյլէ տախի
6 Թապի' օլմագ լազըմ տուր. Պու սէպէպտէՆ վԸր-
կի տախի վԸրիւրսինիզ. գիրա հէման պու չէյէ
մուգայյէտ օլարագ, Աւլահ ԹարաֆըՆտան մէ'-
7 մուր տուրլար. Իմտի ճիւմլէյէ հագգլարըՆը, ևա'-
Նի վԸրկի հագգը օլանա վԸրկի, կիւմրիւք հագգը
օլանա կիւմրիւք, գօրգու հագգը օլանա գօրգու,
հիւրմէԹ հագգը օլանա հիւրմէԹ էտա էյլէյինիզ.
8 ՆէֆտիկԸրինիզի սէվմէքտէՆ մա'տա քիմսէյէ պիր
վէճհլէ պօրճլու օլմայըՆԸզ. գիրա տիկԸրինի սէվէՆ
9 քիմսէ շԸրի'աթը իԹմամ էԹմիշ օլուր. Զիրա'
Զինա էԹմէյէսինՆ, գաթլ էԹմէյէսինՆ, Սըրգաթ
էԹմէյէսինՆ, ևաւան շէհատէթ էԹմէյէսինՆ, Թա-
մա' էԹմէյէսինՆ, վէ տահա Նէ էմըր վար իսէ, ճէ-
լէՆէՆէ պու, ևա'Նի' գօՆշըՆը քէՆտինՆ կիպի սէվէ-
10 սինՆ՝ քէլամը շամիլ տիր. Մուհամպիպէթ գօՆշըյա
քէմլիք էԹմէզ. իմտի մուհամպիպէթ շԸրի'աթըՆ
ԹէմամիյէԹի տիր.
11 Վէ վագԹը պիլԸրէք, ևա'Նի չիմտի պիզիմ ույ-
գուտան ույանմամըզըՆ սա'աթը օլորղըՆը պէլէ-
րէ+, պուՆու էդինէզ. գիրա խէլաս պիզէ չիմտի՝
ինանտըղըմըզ վագԹտա օլորղըՆտան ևագըՆ
12 տուր. Կէճէ կէչտի, կիւՆտիւզ ևազլաչտը. իմտի
ղուլմէԹ 'ամէլլԸրինի պէր Թարաճ էտիպ՝ Նուր

13 սիլահլարընը գուշանալըմ՝ կիւնտիւզիւն կէզէր
կիպի հիւսան ի հարէքէթլէ կէզելիմ. մասխարալըդ
վէ սէրխօշլըգտա, վէ ֆահշիյաթ վէ ֆըսգ ու
ֆիւճուրտէ վէ տախի նիզա՝ ու հասէտտէ օլմա-
14 յըպ, Աննագ Բապպ Ցիսուս Քրիստոսը կիյինիդ
վէ շէհվաթ իչիւն ճէսէտին գայտընտա օլմայընըդ՝

ՊԱՊ 14

1 Իմանտա զա՝իֆ օլանը շէքք ու չիւպհելէրէ հիւքմ
էթմէք մագսէտիյլէ օլմայարագ գապուլ էտինիդ՝
2 Պիրի հէր շէյի եէյէ պիլմիրիմ ի՝թիգատընտա տըր,
3 լաքին զա՝իֆ օլան սէպդէվաթ եէր, եէյէն եէմէ-
յէնի թահգիր էթմէսին, վէ եէմէյէն եէյէնի հիւքմ
էթմէսին. գիրա Ալլահ անը գապուլ էթմիշ տիր՝
4 Սէն քի՞մ սին քի զայրինին խըտմէթքեարընը
հիւքմ էտէրսին. օ քէնտի էֆէնտիսինին նագա-
րընտա տուրուր վէ եախօտ տիւշէր. վէ լաքին
տուրաճագ տըր, գիրա Ալլահ անը տուրտուրմա-
5 զա գատիր տիր՝ Քիմի պիր կիւնիւ տիկէր կիւնտէն
իւսթիւն թուրթար. վէ քիմի հէր կիւնիւ դէօմի
թուրթար. հէր քէս քէնտի գինինտէ գանմըշ օլ-
6 սուն՝ կիւնէ ի՝թիպար էտէն՝ Բապպ իչիւն ի՝թի-
պար էտէր, վէ կիւնէ ի՝թիպար էթմէյէն՝ Բապպ
իչիւն ի՝թիպար էթմէզ. եէյէն Բապպ իչիւն եէր,
գիրա Ալլահա շիւքր էտէր, եէմէյէն տախի Բապպ
7 իչիւն եէմէյիսի՝ Ալլահա շիւքր էտէր՝ Զիրա պիզտէն
քիմսէ քէնտիսի իչիւն եաշամազ, վէ քիմսէ քէն-
8 տիսի իչիւն էօլմէզ՝ Զիրա եաշատըդընըդ հալտէ՝
Բապպ իչիւն եաշարըդ, վէ էօլտիւյիւմիւդ հալտէ՝
Բապպ իչիւն էօլիւրիւդ. իսմի եաշար իսէք տէ՝
9 էօլիւր իսէք տէ՝ Բապպըն ըդ՝ Զիւնքի Քրիստոս
պուննուն իչիւն, եա՝նի էօլիւլէր վէ տիրիլէր իւ-
զէրինէ սալթանաթ էթմէք իչիւն էօլտիւ, վէ
10 [գըյամ էտիսդ] եինէ եաշատը՝ լաքին սէն նի՞-

չիւն գարնտաշընդը հիւքմ էտէրսին, եախօտ սէն
նի՞չիւն գարնտաշընդը թահգիր էտէրսին. գիրա
ճիւմլէմիդ Քրիստոսըն մահքէմէսինէ իհզար օլուս-
11 նաճաղըդ՝ Զիրա՝ Հայաթըմ հագգը իչիւն հէր
քէս պանա տիդ չէօքէճէք, հէր տիլ Ալլահա
համա էտէճէք տիր՝ տէյիւ Բապպըն պույուրտը-
12 ղը եազըլմըշ տըր՝ Պունա պինա՞էն պիզտէն հէր
պիրի քէնտիսի իչիւն Ալլահա հիսապ վէրէճէք
13 տիր՝ Պու թագտիրտէ՝ արթըգ պիրի պիրիմիդի
հիւքմ էթմէյէլիմ, աննագ տահա գիյատէ պի-
րատէր էօնիւնէ թէօքէդ եա սիւրչմէք սէպէպի
14 գօմամաղա գարար վէրինիդ՝ Պիլիրիմ վէ Բապպ
Ցիսուստա գանտըմ քի՝ հիչ պիր շէյ քէնտի զա-
թընտա նաճաք տէյիլ տիր, ֆագաթ պիր շէյի
նաճաք ՚ատտ էտէն քիմսէյէ օլ շէյ անա նաճաք
15 տըր՝ Ամմա էյէր գարնտաշընդ թա՚ամ սէպէպիյլէ
միւքէտտէր օլուր իսէ, արթըգ սէն մուհտա-
պէթ իւզրէ եիւրիւմէյօրսըն. սէնին թա՚ամընլէ՝
ուղուրընա Քրիստոսըն էօլտիւյիւ քիմսէյի սէն
16 հէլաք էթմէ՝ Իմտի սիզին խայրընըդ թագպիհ
17 օլուննասըն՝ Զիրա մէլէքիւթ Ուլլահ եէյէճէք ի-
չէճէք տէյիլ, աննագ սալահ վէ սէլամէթ՝ վէ Րուհ
18 իւլ Գուտսլէ մէսէրրէթ տիր՝ Զիրա պունլարլէ
Քրիստոսա խըտմէթ էտէն քիմսէ Ալլահընը ՚ին-
տինտէ մագպուլ, վէ աստիլեր ՚ինտինտէ միւս-
19 թահսէն տիր՝ Պունա պինա՞էն սէլամէթէ վէ նէք-
տիկէրիմիդին մա՚մուրիյէթինէ պա՚իս օլան շէյլէրէ
20 սա՚յ էաէլիմ՝ թա՚ամ սէպէպիյլէ Ալլահընը իչինի
խարտալ էթմէ. վագա՚ա հէր շէյ թահիր տիր՝
Ֆագաթ թէօքէդ վէրէրէք եէյէն ատէմէ քէօ-
21 թիւ տիր՝ էթ եէմէմէք վէ շէրապ իչմէմէք վէ
պիրատէրինէ թէօքէդ եախօտ սիւրչմէ՝ եախօտ
զա՚իֆիկէ սէպէպ օլան էշտէ պուլունմամագ էյի
22 տիր՝ Իմանընդ վա՞ր մը՝ աննը Ալլահընը հուզուրընը-
տա քէնտինտէ հըզդ էյլէ՝ նէ՞ միւալարէք տիր

օլ քիմանէ քի Թահսին էթտիյի չէյաէ քէնտի Տա-
23 լէյհինէ հիւքմ էթմէզ։ Լաքին շիւպհէ էտէն քիմ-
սէ եէտիյի Թագտիրտէ՝ իմանլէ եէմէտիյի իչիւն
մահքիւմ տիր։ գիրա իմանտան օլմայան հէր չէյ
կիւնահ տըր։

ՊԱՊ 15

1 Վէ պիզ քի գուվվէթլի իզ, քէնտի նէֆսիմիզի
խօշնուտ էթմէյիպ՝ զա՚իֆ օլանլարըն զա՚իֆլիք-
2 լէրինէ Թէհամմիւլ էթմէյէ պօրճլու իզ, Պիզտէն
հէր պիրի գօնչըսընըն մա՚մուրիյէթի պապընտա
3 խայրը իչիւն անը խօշնուտ էթսին։ Չիրա՝ Սանա
սիթէմ էտէնլէրին սիթէմլերի իւզէրիմէ տիւշտիւ՝
տէյիւ եազըլտըդը իւզրէ, Քրիստոս տախի նէֆ-
4 սինի խօշնուտ էթմէտի։ Չիրա մուգատտէմա
եազըլան չէյլէր պիզիմ Թա՚լիմիմիզ իչիւն եա-
զըլմըշ իտի, Թա քի սապրլէ վէ քիթապլա-
5 րըն Թէսէլլսխյլէ իւմիտէ մալիք օլալըմ։ Վէ սապր
վէ Թէսէլլի ինձնպա՚ը օլան Ալլահ սիզե Յիսուս
Քրիստոստա կէօրէ պիրի պիրինիզ իլէ հէմէֆքեար
6 օլմազը իհսան էյլէյէ։ Քի եէք տիլ ու եէք զէ-
պան օլարագ՝ Րաստպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն
7 փէտէրի Ալլահը Թէմճիտ էտէսինիզ։ Պու էճլտէն
Քրիստոս տախի Ալլահըն ՚իզզէթի իչիւն պիզի գա-
պուլ էյլէտիյի միսիլիւ, սիզ տախի պիրի պիրի-
նիզի գապուլ էտինիզ։
8 Իմտի տէրիմ քի՝ [Յիսուս] Քրիստոս, էճտատտա
օլան վա՚տլարը սապէթ գըլմագ իւզրէ, Ալլահըն
հագիգաթը իչիւն խիթան խըտամէթճիսի օլտու։
9 Թա՚իֆէլէրը տախի Ալլահա՝ ինձհամէթի իչիւն համո
էտէլէր։ Նիթէքիմ՝ Պու սէպէպտէն Թա՚իֆէլէրը
արասընտա սանա համո էտիպ՝ սէնին իսմինէ
10 ինձմուր օգույտաճաղըմ՝ տէյիւ եազըլմըշ տըր։ Վէ
եինէ՝ էյ Թա՚իֆէլէր, անըն գավմը իլէ պէրապէր

11 մէսրուր օլունըզ՝ պույուրըր։ Վէ եինէ՝ էյ ճիւմ-
լէ Թա՚իֆէլէր, Րապպա Թէսպիհ էտինիզ։ Վէ, էյ
12 ճիւմլէ գավմլար, անա սէնա էյլէյինիզ։ Վէ եինէ
Եսայի՝ Յեսսէտէն պիր քէօք հասըլ օլուպ՝ Թա-
՚իֆէլէրէ հիւքիւմէթ էթմէք իչիւն զուհուր էտէ-
ճէք տիր։ Վէ Թա՚իֆէլէրին իւմիտի անտէ օլա-
13 ճագ տըր՝ տէյիւ պույուրըր։ Վէ Րուհ իւլ Գուտ-
սըն գուվվէթլէյլէ իւմիտինիզին արթմասը իչիւն՝
իւմիտին մէնպա՚ը օլան Ալլահ սիզի լինանմագտա
քէմալ ը մէսէրրէթ վէ սէլամէթլէ մէմլու գըլսըն։
14 Էյ պիրատէրլէրիմ, պէն քէնտիմ տախի սիզին
հագգընըզտա գանտըմ քի՝ սիզ խայրլէ մէմլու,
վէ հէր ՚իլմլէ տօլու օլուպ՝ պիրի պիրինիզէ նա-
15 սիհաթ էթմէյէ գատիր սինիզ։ Ամմա, էյ պիրա-
տէրլէր, Թա՚իֆէլէր իչիւն Յիսուս Քրիստոսըն
խըտմէթճիսի օլուպ՝ Թա՚իֆէլէր Թագտիմէսի
Րուհ իւլ Գուտս վասըթասըյլէ Թագտիս օլունա-
րագ մագպուլ օլմասը իչիւն Ալլահըն պէչարէ-
Թինտէ քեահինլիք իճրա էթմէքլիյիմ խուսու-
16 սընտա, Ալլահ Թարաֆընտան պանա իհսան օլու-
նան ՚ինայէթ սէպէպլիյէ, իճթաը էտէր կիպի՝
սիզե պա՚զը խուսուսլարտա պիր աղ ճէսարէթլէ
17 եազտըմ։ Իմտի Ալլահա միւԹէ՚ալըգ օլան չէյլէր-
տէ Յիսուս Քրիստոս իլէ իֆԹիխար էտէ պիլի-
18 րիմ։ Չիրա Թա՚իֆէլէրին իԹա՚աԹը իչիւն, ՚ալա-
մէթլէր վէ միւ՚ճիզէլէրին գուվվէթի վէ Րուհ Ուլ-
լահընը գուտրէթլէյլէ գավլէն վէ ֆի՚լէն Քրիստո-
սըն պէնիմ վասըթամլէ իչլէմէտիյի պիր չէյի սէօյ-
19 լէմէյէ ճէսարէթ էթմէմ։ Պու վէճհլէ Քրիստոսըն
պէչարէթինի Երուսաղէմտէն տօլաչարագ՝ Լիւ-
20 րիկէյէ գատար Թէմամէն Թէպլիր էյլէտիմ։ Վէ
ախերին Թէմէլի իւզէրինէ պինա էթմէմէք իչիւն,
շու վէճհլէ ղայրէթ էթտիմ քի՝ Թէպլիր ի պէչա-
րէթիմ Քրիստոսըն իսմի զինքր օլունըրդը մահալ-
21 տէ օլմայըպ, Անճագ՝ Անըն հագգընտա խապէրլի

օլմայանլար կէօրէճէք, վէ իշիթմիշ օլմայանլար
անկլայաճագ սըր՝ տէյիւ խազրլըղը իւզրէ ւը
22 աւն։ Պու էճլտէն տախի Թարաֆընըզա կէլ-
23 մէքտէն տէփ՝աթլէ մէն՝ օլուռնըմ իսէ տէ, Շիմ-
մի պու սէմթլէրտէ արթըզ պանա եէր գալմա-
յըպ՝ չօգ սէնէտէն պէրու սիզէ կէլմէյէ արզու-
24 քէշ օլսըղըմտան, Սպանիայա կիտէճէյիմ զէման
[սիզէ կէլսրիմ. զիրա] կէշէր իքէն էվվէլա սիզին
իլէ կէօրիւշիւպ՝ պիր մըգտար սիզէ տօյտըգտան
սօնրա, Թարաֆընըզտան օրտայա տօզրու կէօն-
25 տէրիլմէք իւմիտինտէ իմ։ Շիմտի իսէ մուգատ-
տէսլէրէ խըտամէթ էթմէք իւզրէ ներուսաղէմ կի-
26 տիյօրըմ։ Զիրա ներուսաղէմտէ օլան մուգատտէս-
լէրին Ֆուդարասընա պիր իՙանէ էթմէք Մակե-
դոնիալը վէ Աքայիալըլարա խօշ կէօրիւնտիւ։
27 Խօշ կէօրիւնտիւ, հէմ տախի անլէրէ պօրճ-
լու սրըլար. զիրա Թաՙիֆէլէր պուռնլարընը բու-
հանի չէյլէրինէ հիսապտար օլսրգլարը հասէպլյլէ,
ճիհանի չէյլէրտէ տախի անլէրէ խըտամէթ էյլէ-
28 մէյէ պօրճլու սրըլար։ Իմտի պուռնու թէքմիլ է-
տիպ՝ անլէրէ պու մէյվէյի *Թէսլիմ էթտիքտէն՝
սօնրա, հառընընըզտան ՙէլէրէ+ Սպանիայա կիտէ-
29 ճէյիմ։ Վէ պիլիրիմ քի՝ սիզէ կէլտիյիտտէ, Քրիս-
տոսընը պէշարէթինին քէմալ ը պէրէքէթիյլէ կէ-
լէճէյիմ։
30 Էյ պիրատէրլէր, Բատպրմըզ Յիսուս Քրիստոս
իլէ վէ Բուհընն մուհապպէթիյլէ սիզէ հալվարրրըմ
31 քի, Նէհուտիյէտէ պուլունան իմանընըզ քիմէ-
լէրտէն խէլաս պուլուպ՝ ներուսաղէմ Իչիւն օլան
խըտամէթիմ մուգատտէսլէրէ մագպուլ օլսուն
տէյիւ պէնիմ Իչիւն վէ պէնիմ իլէ պէրապէր Ա-
32 լահա տուՙա էթմէքտէ ճէհտ էտէնինիզ. Թա քի
Ալլահընը իրատէթիյլէ Թարաֆընըզա մէսէրրէթլէ

*Նոան. միւհրլէտիքտէն

կէլիպ՝ սիզին իլէ պէրապէր խաթրահաթ էտէյիմ։
33 Վէ սէլամէթ մէնպաՙը օլան Ալլահ ճիւմլէնիզ իլէ
օլսուն։ Ամին։

ՊԱՊ 16

1 Կէնքրա քէնխէսինտէ խատիմ օլան հէմշիրէ-
2 միզ Փիբէյի սիզէ Թավսիյէ էտէրիմ. Քի մուգատ-
տէսլէրէ լայըգ օլսրգը սուրէթլէ անը Բատպտա
գապուլ էտիպ՝ հէր հանկը մասլահաթտա սիզէ
միւհթաճ օլուր իսէ, անա խաբտըմ էտէսինիզ.
զիրա քէնտիսի տէ նիյէլէրէ վէ պանա տախի
մուՙամէլէնէթ էթմիշ տիր։
3 Ճիսուս Քրիստոստա էմէքտաշլարըմ օլան Պրիս-
4 կէ իլէ Ակիւզասա սէլամ էտինիզ. Անլէր ճանըմ
իչիւն քէնտի պօյունլարընը գօտըլար. անլէրէ
խալընըզ պէն տէյիլ, անճագ Թաՙիֆէլէրին ճիւմ-
5 լէ քէնիսէլէրի տախի միւթէէէքքիր տիրլեր։ Վէ
անլէրին խանէսինտէ օլան քէնիսէյէ, վէ *Ասիանընն
Քրիստոս իչիւն իլք մէյվէսի օլան սէվկիւլիւմ
6 Եպենէտոսա սէլամ էտինիզ։ †Սիզին իչիւն չօգ
էմէք չէքմիշ օլան Մարիամա սէլամ էտինիզ։
7 Ադրապատոսան վէ հապս բէֆիգլէրիմ օլուպ՝ բէ-
տուլլէր արասընտա միւՙթէպէր, հէմ տէ պէն-
տէն էվվէլ Քրիստոստա պուլունան Անդրոնիկոս
8 վէ Ցունիայա սէլամ էտինիզ։ Բատպտա սէվկիւ-
9 լիւմ օլան Ամպլիայա սէլամ էտինիզ։ Քրիստոս-
տա էմէքտաշլըմըզ Ուրբանոսա, վէ սէվկիւլիւմ
10 Ստաքէս սէլամ էտինիզ։ Քրիստոստա մագպուլ
Ապելէս սէլամ էտինիզ. Արիստաբուղոսընը խա-
11 նէսինտէն օլանլարա սէլամ էտինիզ։ Ադրա-
պատոսա օլան Հերովդիոնա սէլամ էտինիզ. Նար-
կէսին խանէսինտէն պուլունուպ՝ Բատպտա օլան-

*Եոէօտ՝ Ակայիանընն †Եոէօտ՝ Պիղիմ

12 լարա սէլամ էտինիզ։ Բայպտա էվէք չէքէն
Տրիփոնէյէ վէ Տրիփոսէյէ սէլամ էտինիզ. Բայպ-
տա չօգ էվէք չէքմիշ օլան սէվկիւլիւ Պերսիդէյէ
13 սէլամ էտինիզ։ Բայպտա միւնթէխապ օլան
Ռուֆոսա, վէ պէնիմ վալիտէմ օլան անընն վա-
14 լիտէսինէ սէլամ էտինիզ։ Ասինկրիտոս վէ փղե-
գոն վէ Երմաս վէ Պատրոբա վէ Երմէս, վէ ան-
լէր իլէ պէրապէր օլան պիրատէրլէրէ սէլամ է-
15 տինիզ։ Փիլողոգոս իլէ Ցուլիա վէ Ներէոս իլէ
անընն հէմշիրէսինէ վէ Ողիմպասա, վէ անլէր իլէ
պէրապէր պուլունան ճիւմլէ մուգատատէսլէրէ սէ-
16 լամ էտինիզ։ Պիրի պիրինիզէ մուգատատա էօ-
փիւշէ սէլամ էտինիզ. Քրիստոսըն *քիլիսէլէրի
սիզէ սէլամ էտէրլէր։
17 Էյ պիրատէրլէր, սիզէ րէճա էտէրիմ քի՝ էօյ-
րէնտիկինիզ թա'լիմէ մուղայիր ֆըրգա վէ թէօ-
քէզլէրէ սէպէպ օլանլարա տիգգաթ էտիպ՝ ան-
18 լէրտէն սապընասընըզ։ Զիրա պու մադուլէ
քիմսէլէր Բայպըմըզ [Ցիսուս] Քրիստոսա տէյիլ,
անճագ քէնտի գարնլարընա խըտմէթ էտիպ՝
խօշ սէօզլէր վէ մէտհիյէլէրլէ սաֆթէրունլարըն
19 գալպլէրինի ալդադտըրըլար։ Զիրա սիզին իթա'ա-
թընըզ ճիւմլեյէ չայը՝ օլտու, պուննուն իչիւն սի-
զին հագգընըզդա մէսրուր ըմ, ամմա իսթէրիմ
քի սիզ խայր իչիւն 'ագիլ, վէ շէրր իչիւն սատէ-
20 տիլ օլասընըզ։ Վէ սէլամէթ մէննագա'ը օլան Ալ-
լահ Շէյթանը այագլարընըզըն ալթընտա սէրի'էն
էզէճէք տիր։ Բայպըմըզ Ցիսուս Քրիստոսըն 'ի-
նայէթի սիզին իլէ օլսուն։ [Ամին։]
21 Էմէքդաշլըմ Տիմոթէոս վէ ագրապադոսդան օլան
Ղուվիոս վէ Ցասոն վէ Սոսիպատրոս սիզէ սէլամ
22 էտէրլէր։ (Պէն Տերտիոս քի պու րիսալէյի կազ-
23 տըմ՝ սիզէ Բայպտա սէլամ էտէրիմ։) Պէնիմ

*Պա'ղըլտը՝ ճիւմլէ քիլիսէլէրի

վէ պիւթիւն քիլիսէնին միհմանտարը օլան Գայիոս
սիզէ սէլամ էտէր. շէհր էմինի Երաստոս վէ
24 Կուարտոս պիրատէր սիզէ սէլամ էտէրլէր։ [Բայպ-
ըմըզ Ցիսուս Քրիստոսըն 'ինայէթի ճիւմլէնիզ
իլէ օլսուն։ Ամին։]
25 Վէ պէնիմ պէշարէթիմ վէ Ցիսուս Քրիստոս
վա'զը մուճէպինճէ, վէ էզէլի զէմանլարտան պէ-
րու խաֆի թուրթուլուպ՝ շիմտի իզհար օլունան,
26 վէ էզէլի վէ էպէտի օլան Ալլահընն էմրի մուճէ-
պինճէ՝ փէյղամպէրի քիթապլարը վասըթասըյլէ
իմանա իթա'աթ իչիւն ճիւմլէ միլլէթլէրէ պիլտի-
րիլէն սըրրընն քէշֆ օլունմասընա կէօրէ սիզի
27 սապիթ գըլմադա գատըր օլան, Եալընըզ 'ալիմ
Ալլահա Ցիսուս Քրիստոս վասըթասըյլէ իլ էլ է-
պէտ հաստ օլսուն։ Ամին։

ՊՕՂՈՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ
ԿՈՐՆԹՈՍԼԸՂԱՐԱ ՊԻՐԻՆՃԻ ԻՒՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Ալլահընն իրատէթիյլէ Ցիսուս Քրիստոսընն րէսուլը
օլմագ իւզրէ տա'վէթ օլունան Պօղոս վէ պիրա-
2 տէր Սոսթենէս, Ալլահընն կորնթոստա օլան քի-
լիսէսինէ, Եա'նի Ցիսուս Քրիստոստա թագտիս
օլունուպ՝ մուգատատէսլէրը օլմագ իւզրէ տա'վէթ
օլունան քիմսէլէր իլէ, անլէրին վէ պիզիմ Բայ-
պըմըզ օլան Ցիսուս Քրիստոսընն իսմինէ հէր Եէր-

3 ակ տու'ա էտէնլէրին ճիւմլէսինէ, փէտէրիմիզ
Ալլահ վէ Բապպ Յիսուս Քրիստոս թարաֆընտան
սիզէ 'ինայէթ վէ սէլամէթ օլսուն։
4 Յիսուս Քրիստոստա սիզէ իհսան օլունան Ալլա-
հըն 'ինայէթի իչիւն սիզին հագգընըզտա տա'իմա
5 Ալլահըմա շիւքր էտէրիմ, քի Քրիստոսըն չէհա-
6 տէթի սիզտէ սապէթ օլունտըղը կիպի, Անըն իլէ
հէր խուսուստա, հէր քէլամտա վէ հէր 'իլմտէ
7 զանի օլտընըզ· Շէհայէ քի Բապպըմըզ Յիսուս
Քրիստոսըն զուհուրընա մուընթազըր օլարագ, հիչ
8 պիր մէվհիպէտէ նօգսանընըզ լօգ տըր։ Ո տաքի
Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն կիւնիւնտէ թէօհ-
մէթսիզ օլմանըզ իւզրէ, սիզի նիհայէթէ տէյին
9 սապէթ գըլաճագ տըր։ Սիզի քէնտի Օղլու Բապ-
պըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն միւշարէքէթինէ տա'-
վէթ էտէն Ալլահ սաատըգ տըր։
10 Էյ պիրատէրլէր, սիզէ Բապպըմըզ Յիսուս
Քրիստոսըն իսմիլէ ըէճա էտէրիմ, քի ճիւմլէնիզ-
ին այօգիւ պիր օլսուն, վէ արանըզտա իխթի-
լաֆ օլմայըսըն՝ քէամիլէն հէվէֆքէար վէ հէմֆէյ
11 պուլունասընըզ։ Զիրա, էյ պիրատէրլէրիմ, Քղուէ-
նին խանէսի Թարաֆընտան սիզին հագգընըզտա
պանա խապէր վէրիլտի քի՝ արանըզտա միւնա-
12 զա'ալար վար տըր։ Պուննու տէմէք իսթէրիմ քի՝
սիզտէն հէր պիրի՝ պէն Պօղոսըն, վէ՝ պէն Ապո-
ղոսըն, վէ՝ պէն Կեփասըն, վէ՝ պէն Քրիստոսըն
13 իմ՝ տէր։ Քրիստոս Թագսի՞մ մի օլունտու։ սի-
պին իչիւն Պօղո՞ս մը սալըպ օլունտու, եօգսա Պօ-
14 ղոսըն իսմինէ՞ մի վաֆթիզ օլունսընըզ։ Սիզտէն՝
Կրիսպոս իլէ Գայիոստան մա'տա քիմսէյի վաֆ-
թիզ էթմէտիյիմ իչիւն Ալլահա շիւքր էտէրիմ,
15 Քի պիր քիմսէ պէնիմ իսմիմէ վաֆթիզ օլունտը-
16 նըզ՝ տէմէսին։ Վէ Ստեփաննէսին խանէսի խալ-
գընը տաքի վաֆթիզ էթտիմ, պուննտան պաշգա
պիր քիմսէյի վաֆթիզ էտիպ էթմէտիյիմի պիլմէմ։

17 Զիրա Քրիստոս պէնի վաֆթիզ էթմէկ իչիւն
տէյիլ, անճագ պէշարէթի Թէպշիր էթմէկ իչիւն
իրսալ էյլէտի· պու տաքի Քրիստոսըն խաչը պի-
հուտէ օլմամագ իչիւն՝ քէլամ հիքմէթիյլէ օլմատը։
18 Զիրա խաչա տա'իր օլան քէլամ էհլ ի հէլաք օլան-
լարա սէֆահէթ տիր· լաքին պիզ էհլ ի խէլաս
19 օլանլարա գուվվէթ Ուլլահ տըր։ Զիրա՝ հիքմէթ
սահիպլէրինին հիքմէթինի մահվ, վէ անկլայըզը-
լարըն անկլայըզընը իպթալ էտէճէյիմ՝ տէյիւ կա-
20 զըմըզ տըր։ Նէ՞րէտէ հիքմէթ սահիպի, նէ՞րէտէ
քէսաթիպ, պու 'ալէմին պահս էտիճիսի նէ՞-
րէտէ տիր։ Ալլահ տիւնեանընը հիքմէթինի սէֆա-
21 հէթէ չէվի՞րմէտի մի։ Զիրա Ալլահընը հիքմէթինճէ
տիւնեա էնէոէ հիքմէթի վասըթասըլյէ Ալլահը
պիլմէտիյինտէն՝ վա'զըն սէֆահէթի վասըթասը յ-
լէ Ալլահ իսանն էտէնլէրի խէլաս էյլէմէյի միւնա-
22 զէ Աղլահ իսանն էտէնլէրի խէլաս էյլէմէյի միւնա-
սիպ կէօրտիւ։ Զիւնքի Եէհուտիլէր 'ալամէթ թա-
լէպ էտէրլէր, վէ Եունանիլէր հիքմէթ արարլար·
23 Ֆագաթ պիզ սալիպ օլունմըշ Քրիստոսը, եա'նի
Եէհուտիլէրէ թէօքէդ վէ Եունանիլէրէ սէֆա-
24 հէթ, լաքին տա'վէթ օլունանլարա, Եէհուտի
օլսուն, Եունանի օլսուն, գուվվէթ Ուլլահ վէ
հիքմէթ Ուլլահ օլան Քրիստոսը վա'զ էտէրիզ։
25 Զիրա Ալլահըն սէֆիհ օլան չէյի ինսանլարտան
հիքմէթլի տիր, վէ Ալլահըն զա'իֆ օլան չէյի ին-
26 սանլարտան գուվվէթլի տիր։ Էյ պիրատէրլէր,
տա'վէթինիզի պագընըզ, Թէն հասէպինճէ չօգ
հիքմէթլիլէր, չօգ գուվվէթլիլէր, չօգ ասըլզատէ-
27 լէր տա'վէթ օլունմատը։ Լաքին Ալլահ հիքմէթ
սահիպլէրինի խէճիլ էթմէկ իչիւն՝ տիւնեանընը
սէֆիհ չէյլէրինի ինթիխապ էթտի, վէ Ալլահ գուվ-
վէթլի չէյլէրի խէճիլ էթմէկ իչիւն տիւնեանընը
28 զա'իֆ չէյլէրինի ինթիխապ էյլէտի, վէ Աղլահ
մէվճուտ օլան չէյլէրի իպթալ էթմէկ իչիւն՝
տիւնեանընը էտնա չէյլէրինի վէ թահգիր օլունան

վէ հիչ հիւքմիւնտէ օլան չէյլէրի ինթիխապ էթ-
29 տի. ֆի Ալլահըն հուզուրընտա հիչ պիր պէչեր
30 իֆթիխար էթմէյէ, վէ սիզ անտէն Ցիսուս Քրիս-
տոստա սընըզ, օլ քի պիզիմ իչիւն Ալլահ թա-
րաֆընտան հիքմէթ վէ սալահ վէ թագտիս վէ
31 ֆիտիյէ օլտու. Թա քի եազըլտըղը վէճհլէ՝ իֆ-
թիխար էտէն քիմսէ Բապպ իլէ իֆթիխար էթսին։

ՊԱՊ 2

1 Վէ պէն տախի, էյ պիրատէրլէր, սիզէ կէլտի-
յիմտէ, Ալլահըն չէհատէթինի քէլամ, եախօտ
հիքմէթ ֆազիլէթիյլէ խապէր վէրմէք իչիւն կէլ-
2 մէտիմ։ Զիրա արանըզտա Ցիսուս Քրիստոստան,
պէլի, սալպ օլունանտան ղայրի պիր չէյ պիլմէմէյէ
3 գարար գըլտըմ։ Վէ պէն զա'իֆլիք վէ գօրգու-
տա վէ չօգ թիթրէմէ իլէ եանընըզտա պուլուն-
4 տըմ։ վէ քէլամըմ վէ վա'զըմ [ինսան] հիքմէթի-
նին իգնա' էտիճի սէօզլէրիյլէ տէյիլ, անճագ
5 Բուհըն վէ գուտրէթին պուրհանը յլէ իտի։ Թա
քի իմանընըզ ինսան հիքմէթիյլէ տէյիլ, անճագ
6 Ալլահըն գուտրէթիյլէ օլա։ Լաքին քեամիլլէրին
արասընտա հիքմէթ սէօյլէրիզ. վէ լաքին՝ պու
'ալէմին հիքմէթինի, եախօտ պու 'ալէմին զէվալ
7 պուլուր ըչ'իսլերինին հէֆդէյէ տէյիլ, Անճագ
Ալլահըն մախֆի օլան հիքմէթինի, Ջա'նի Ալլահըն
'իզզէթիսիզ իչիւն էզէլտէն թագտիր էյլէտիյինի
8 սըրը իլէ սէօյլէրիզ։ Անը տախի պու 'ալէմին ըչ'իս-
լերինին հիչ պիրի պիլմէտի. զիրա էյեր պիլսէյլեր
իտի, Բապպ իւլ ճէլալի սալպ էթմէզլեր իտի։
9 Ցագաթ եազըլտըղը կիպի՝ կէօզ կէօրմէտիյի վէ
գուլագ իչիթմէտիյի վէ ատէմին ֆիքրինէ կէլմէ-
տիյի, ջա'նի Ալլահըն քէնտինի սէվիէնլերէ հազըր-
10 լատըղը չէյլէրի, Ալլահ քէնտի Բուհուս վասըթա-
սըյլէ պիզէ քէշֆ էյլէտի. զիրա Բուհ հէր չէյի,

Ալլահըն տէրինի չէյլէրինի պիլէ թէֆթիչ էտէր։
11 Զիւնքի ինսանընն ումուրընը ինսանտա օլան քէն-
տի բուհընտան ղայրի հա՞նկը ատէմ պիլիր. քէ-
զալիք Ալլահըն ումուրընը Ալլահըն Բուհընտան
12 մա'տա հիչ քիմսէ պիլմէզ։ Պիզ իսէ տիւնեանընն
բուհընա տէյիլ, անճագ Ալլահտան օլան Բուհա
մալիք օլտըգ, թա քի Ալլահ թարաֆընտան պիզէ
13 ինսան օլունան չէյլէրի պիլէլիմ։ Պու չէյլէրի տա-
խի բուհանի չէյլէրի բուհանի չէյլէր իլէ մուգայէ-
սէ էտէրէք, հիքմէթ ի ինսանկյէնինն թա'լիմ էթ-
տիյի սէօզլէրլէ տէյիլ, անճագ Բուհ է-լ Գուդսընն
14 թա'լիմ էթտիյի սէօյլէրիզ։ Լաքին թապի'ի ինսան Ալլահըն Բուհընընն չէյլէրինի գա-
պուլ էթմէզ. զիրա պունլարընն թէմիզի բուհա-
նի օլտըղընտան՝ քէնտինէ սէֆահէթ տիրլէր։ վէ
15 իտրաքընա իգթիտարը եօգ տըր։ Ամմա բուհանի
քիմսէ հէր չէյի թէմիզիզ էտէր իսէ տէ, քէնտիսի
16 հիչ պիրի թարաֆընտան թէմիզիզ օլունմազ։ Զի-
րա Բապպընն ֆիքրինի քի՞մ պիլտի, քի անա թա'-
լիմ էտէ. ամմա պիզ Քրիստոսըն ֆիքրինէ մա-
լիք իզ։

ՊԱՊ 3

1 Պէն տախի, էյ պիրատէրլէր, սիզէ բուհանիլէրէ
կիպի սէօյլէյէմէտիմ, անճագ ճիսմանիլէրէ կիպի,
2 Քրիստոստա չօճուգլարա կիպի սէօյլէտիմ։ Սիզէ
թա'ամ տէյիլ, անճագ սիւտ վէրմիմ. զիրա տա-
հա ընէհամլի-լէ-նէ գաաիր տէյիլ իտինիզ, վէ չիմ-
3 տի պիլէ տահա գաաիր տէյիլ սինիզ, Զիւնքի
տահա ճիսմանի սինիզ. զիրա արանըզտա հասէտ
վէ նիզա' [վէ թէֆրիգէլէր] պուլունտըղը հալտէ,
ճիսմանի տէյիլ մի սինիզ, վէ ինսանճա հարէքէթ
4 է՞թմէյօր մը սընըզ. Զիրա պիրի՝ Պէն Պօղոսըն
իմ, վէ տիգէրի՝ Պէն Ապողոսըն իմ՝ տէտիկինտե

5 *Ճիսանեն տէյի՞ լ ամ սինիզ, Իմոի Պօղոս քի՞մ վէ
Ապողոս քի՞մ տիր. անճագ Բասպէրն հէր պիրինէ
իհսան էթտիյինէ կէօրէ, իման էթմէնիզէ վասը-
6 թա օլան խաատէմէ տիր, Պէն տիքտիմ, Ապողոս
7 սուլատը, լաքին Ալլահ եէթիշտիրտի. Շէօյլէ քի
տիքէն պիր չէյ տէյիլ, վէ սուլայան տախի պիր
չէյ տէյիլ տիր, ամմա եէթիշտիրէն Ալլահ տըր,
8 Տիքէն վէ սուլայան տախի պիր տիր, լաքին հէր
պիրի քէնտի էմէյինէ կէօրէ քէնտի էճրինի ալա-
9 ճագ տըր. Զիրա պիզ Ալլահ իլէ էմէքտաշ ըզ,
սիզ Ալլահըն թարլասը, Ալլահըն պինասը սընըզ,
10 Ալլահ թարաֆընտան պանա իհսան օլունան *ի-
նայէթէ կէօրէ մահիր մի'մար կիպի թէմէլ պրագ-
տըմ, իւզէրինէ տիկէր պիր քիմսէ տախի պինա
եափար. Ֆագաթ հէր քէս նասըլ պինա եափը-
11 ղընա տիգգաթ էթսին. Զիրա պրագըլան թէմէլ-
տէն, եա'նի Ցիսուս Քրիստոստան մա'տա պիր
ընէմէլ պրագմաղա հիչ պիր քիմսէ մուգթէտիր
12 օլմազ. Վէ լաքին էյէր պիր քիմսէ պու թէմէլ
իւզէրինէ ալթուն, կիւմիւշ, զիգըյմէթ թաշլար,
13 աղաճ, օթ, գամըշ պինա էտէրսէ, Հէր քէսին
իշի աշիքեար օլաճագ, զիրա օլ կիւն անը պէյան
էտէճէք տիր. չիւնքի աթէշլէ մէյտանընա չըգար,
վէ հէր պիրինին իշի նէ մագուլէ օլտըղընը աթէշ
14 իմթիհան էտէճէք տիր. Էյէր պիր քիմսէնին
պինա էթտիյի իշ գալըր իսէ, էճրինի ալաճագ,
15 Էյէր պիր քիմսէնին իշի եանար իսէ, զարար
կէօրճէք, ամմա քէնտիսի աթէշտէն կէչէր կիպի
16 գուրթուլաճագ տըր. Սիզ Ալլահըն հէյքէլի օ-
լուպ՝ տէրունինիզտէ Ալլահըն Րուհու իգամէթ
17 էթտիյինի պիլմէ՞զ մի սինիզ, Էյէր պիր քիմսէ
Ալլահըն հէյքէլինի պօզար իսէ, Ալլահ անը պօ-
զաճագ տըր. զիրա Ալլահըն հէյքէլի մուգատ-

*Եաւուդ՝ լինսանլար

տէս տիր, օլ հէյքէլ տախի սիզ սինիզ.
18 Պիր քիմսէ քէնտի քէնտինի ալտաթմասըն. Է-
յէր արանըզտա պիր քիմսէ պու *ալէմտէ քէն-
տինի էհլ ի հիքմէթ *ատտ էտէրսէ, էհլ ի հիք-
19 մէթ օլմագ իչիւն սէֆիհ օլսուն. Զիրա տիւնեա-
նըն հիքմէթի Ալլահըն *ինտինտէ սէֆահէթ տիր.
Նիթէքիմ՝ հիքմէթ սահիպլէրինի քէնտի հիլէլե-
20 րինտէ թութան օ տըր. Վէ եինէ՝ Րասպ հիք-
մէթ սահիպլէրինին էֆքեարը պաթըլ օլտըղընը
21 պիլիր՝ տէյիւ եազըլմըշ տըր. Վէլ հասըլ պիր
22 քիմսէ լինսան իլէ իֆթիխար էթմէսին. Զիրա հէր
չէյ սիզին տիր, կէրէք Պօղոս, կէրէք Ապողոս,
կէրէք Կեփաս, կէրէք տիւնեա, կէրէք հայաթ,
կէրէք էօլիւմ, կէրէք հազըր չէյլէր, կէրէք օլա-
23 ճագ չէյլէր, ճիւմլէսի սիզին տիր. Սիզ տէ Քրիս-
տոսըն սընըզ, Քրիստոս տախի Ալլահըն տըր.

ՊԱՊ 4

1 Հէր քէս պիզի Քրիստոսըն խաատէմէսի *էֆ Ալլա-
հըն սըրրլարընըն քէթխիւտալարը մագամընտա
2 թութսուն, Իմոի քէթխիւտալարտան մաթլուպ
3 օլան չէյ սատըգ պուլունմալարը տըր, Ամմա սի-
զին թարաֆընըզտան, եախօտ լինսան հիւքմիւյլէ
հիւքմ օլունմագ պէնիմ *ինտիմտէ փէք քիւչիւք
չէյ տիր. հաթթա քէնտիմի քէնտիմ պիլէ հիւքմ
4 էթմէմ, Զիրա քէնտի հագգընտա զամիրիմ պիր
չէյ կէօսթէրմէզ իսէ տէ, եինէ պուննունլէ քէն-
տիմի սալիհ *ատտ էթմէմ. անճագ պէնի հիւքմ
5 էտէն Րասպ տըր, Իմոի վագթընտան էվվէլ,
եա'նի Րասպ կէլմէյինճէ հիչ պիր չէյի հիւքմ
էթմէյինիզ. օ տախի զուլմէթին կիզլի չէյլէրինի
այտընըղտա չըգարըպ՝ գալպլէրին միւրատլարընը
աշիքեար էտէճէք տիր. օ զէման հէր քէսին
մէտհի Ալլահտան օլաճագ տըր.

6 Լաքին, էյ պիրատէրլէր, պէն պու շէյլէրի սիզին իչիւն քէնտիմէ վէ Ապողոսա Թէմսիլէն նագլ էյլէտիմ, շու մագսէտլէ քի հիչ պիրինիզ պիրինին
թարաֆտարը օլարագ, տիկկէրի 'ալէյհինէ թէքէպպիւր էթմէմէք իչիւն եազըլմըշ օլանտան
ֆազլա թէֆէքքիւր էթմէմէյի պիզտէն էօյրէնէ-
7 սինիզ. Զիրա սէնի միւմթազ էտէն քի՞մ տիր, վէ սէնտէ ալմատըղըն նէ՞ շէյ վար. վէ էյէր ալ-
տըն իսէ, նի՞չիւն ալմամըշ կիպի իֆթիխար է-
տէրսինն.

8 Արթըգ տօյտընըզ, արթըգ զէննկինն օլտընըզ, պիզ պուլունմագսըզըն սալթանաթ սիւրտիւնիւզ. վէ քեա՛շքի սալթանաթ սիւրէ իտինիզ, քի պիզ տախի սիզինն իլէ պէրապէր սալթանաթ սիւրէ
9 լտիք. Զիրա զանն էտէրիմ քի Ալլահ գաթլէ մահքիւմ օլանլար միսիլլիւ պիզ ըէսուլլէրի սօհ-
բատտան կէօսթէրտի. չիւնքի տիւնեայա վէ մէ-
10 լէքլէրէ վէ աստմլէրէ թէմաշա իչիւն օլտըգ. Պիզ Քրիստոս իչիւն սէֆիհ իզ, սիզ իսէ Քրիստոստա
'ագըլը սընըզ. պիզ զա՛իֆ իզ, սիզ գուվվէթլի սինիզ. սիզ միւքէրրէմ սինիզ, պիզ մահթագթար
11 իզ. Պու սա'աթա տէյինն աճլըգ վէ սուսըզլըգ չէ-
քիպ՝ չըփլաղ գալըրըզ, տարպ օլունուրըզ, վէ մէ-
12 քեանը իդամէթիմիզ եօգ տըր. Քէնտի էլլէրիմիզլէ տախի իշլէյէրէք էմէք չէքէրիզ. չէթմ օլուն-
տըղընմըզտա, խայը տու'ա էտէրիզ. թէ'աստի
13 կէօրտիւյիւմիւզտէ, թէհամմիւլ էտէրիզ. Թագ-
պիհ օլունտըղընմըզտա, եավվարըրըզ. չիմտիյէտէք տիւնեանընն սիւփրիւնթիւսիւ վէ ճիւմլէնինն մէն-
14 Քուրը օլտըգ. Պունլարը սիզի խէճլ էթմէք իչիւն եազմայօրըմ, անճագ աէվկիւլիւ էվլատըմ
15 կիպի «էզէ նասհաթ էտէրիմ. Զիրա էյէր Քրիստոստա օն պինկ մու'ալլիմինիզ օլսա պիլէ, չօգ
փէտէրինիզ եօգ տըր. զիրա Ցիսուս Քրիստոստա պէշարէթ վասըթասըյլէ պէն սիզի թէվլիտ էթ-

16 տիմ, իմտի պանա մուգթէտի օլմանըզը սիզտէն
17 րէճա էտէրիմ, Պու էճլտէն պէնիմ սէվկիւլիւ վէ Րապպտա սատըգ օլան օղլըմ Տիմոթէոսը սիզէ կէօնտէրտիմ. օ տախի հէր եէրտէ հէր քիլիսէտէ թա'լիմ էթտիյիմ իւզրէ՝ Քրիստոստա օլան թա-
18 րիգլէրիմի սիզէ իխթար էտէճէք տիր. Պա'զը քիմսէլէր թէքէպպիւր էթտիլէր, կէօյա քի սիզէ
19 կէլմէյէճէյիմ, Լաքին էյէր Րապպ միւրատ էտէր-սէ, սիզէ թէզ կէլէճէյիմ, վէ թէքէպպիւր էտէն-
լէրինն սէօզիւնիւ տէյիլ, անճագ գուվվէթինի պիլ-
20 լէճէյիմ. Զիրա մէլէքիւթ Ուլլահ սէօզլէ տէյիլ,
21 անճագ գուվվէթլէ տիր. Նա՞սըլ իսթէրսինիզ. սիզէ տէյնէ՞քլէ մի, եօգսա մուհասպէթ վէ հիլմ
բուհըյլէ մի կէլէյիմ.

ՊԱՊ 5

1 Չէր թարաֆտա իշխտիկիյօր քի արանըզտա գինա վար, պէօյլէ գինա քի թա՛ինֆէլէրտէ պիլէ [գիքր]
օլունմայօր, հաթթա պիր ատէմ քէնտի փէտէ-
2 րինին գէվճէսինի ալըր. Վէ սիզ պու ֆի՛իլի իր-
թիքեապ էտէնին իչինիզտէն տէֆ՝ օլունմասը իչիւն ղամմ չէքմէտիքտէն պաշգա, թէքէպպիւր
3 պիլէ էթտինիզ. Զիրա պէն ճէսթճէ ղա՛իմ, ամ-
մա բուհճա հազըր օլարագ, չիմտի հազըր կիպի
4 հիւքմ էթտիմ քի, Սիզ թէճէմմիւ' էյլէտիյինիզ-տէ, պէնիմ բուհըմ տախի Րապպըմըզ Ցիսուս Քրիստոսըն գուտրէթիլէ պէրապէր հազըր պու-
լունարագ, պու ֆի՛իլի պէօյլէճէ իրթիքեապ է-
5 տէնի, թէնինին հէլաքը իչիւն Րապպըմըզ Ցիսուս Քրիստոսըն իսմիյլէ Շէյթանա թէսլիմ էտէսինիզ. Թա քի Րապպ Ցիսուսըն կիւնիւնտէ բուհու խէ-
6 լաս պուլա. Շու թէֆախուրըննըզ էյի տէյիլ տիր. պիր ադ մայա պիւթիւն խամուրը մայալատըղընը պիլմէ՞զ մի սինիզ. Սիզ մայասըզ օլտըղընըզ մի-

սիլևիս եէնի խաւմուր օլմագ իւզրէ՝ էսքի մայալը
տէֆ՝ էտինիզ. չիւնքի պասեքիմիզ օլան Քրիստոս
8 [պիզիմ իչիւն] զէպի օլուհնտու, Պու սուրբթլէ
էսքի մայա իլէ տէյիլ, վէ չէրը վէ քէօթիւլիւք
մայասըյլէ տէյիլ, անճագ խուլուս վէ հագիգաթ
9 ֆէթխըյլէ պայրամ էտէլիմ. Զինաքեարլար իլէ
իխթիլաթ էթմէյէսինիզ՝ տէյիւ սիզէ մէքթուպ-
10 տա եազըլմ. վէ եինէ պու տիւնեահանըն զինա-
քեարլարը եա թամա՛քեարլարը եա ղասպ էտի-
ճիլէրի իլէ, եախօտ փութփէրէսթլէրի իլէ տէյիլ,
չիւնքի էօյլէ օլսա՝ պու տիւնեատան չըգմանըզ
11 լազըմ կէլիր. Ամմա չիմտի էյէր պիրատէր անը-
լան պիր քիմսէ զինաքեար եա թամա՛քեար եա
փութփէրէսթ եա չէթմ էտիճի եա պէքրի եա
ղասպ էտիճի օլուր իսէ, իխթիլաթ էթմէտիքտէն
մա՛տա պէօյլէ քիմսէ իլէ պէրապէր թա՛ամ պիլէ
12 էթմէյէսինիզ՝ տէյիւ եազըմ. Զիրա խարիճտէ
օլանլարը տախի հիւքմ էթմէք նէ՞ վազիֆէմ
տիր. սիզ տախիլտէ պուլունանլարը հիւքմ է՞թ-
13 մէյօր մը սընըզ. Ամմա խարիճտէ օլանլարը Ալ-
լահ հիւքմ էտէր. իմտի օլ քէօթիւ քիմսէյի
քէնտի արանըզտան տէֆ՝ էտինիզ.

ՊԱՊ 6

1 Սիմտէն պիր քիմսէնին տիկէրի իլէ պիր տա՛վա-
սը օլուր իսէ, մուգատտէսլէրին հուզուրընտա
օլմայըպ՝ հագգսըզլարըն հուզուրընտա մուհաքէ-
2 մէյէ ճէսարէթ էտէ՞ր մի. Մուգատտէսլէր տիւն-
եայը հիւքմ էտէճէքլէրինէ պիլմէ՞զ մի սինիզ.
վէ էյէր տիւնեա սիզին թարաֆընըզտան հիւքմ
օլունուր իսէ, էն քիւչիւք տա՛վալարըն ֆասլընա
3 լէյագաթընըզ եօ՞գ մը, Մէլէքլէրի հիւքմ էտէ-
ճէյիմիզէ պիլմէ՞զ մի սինիզ. Նէ՞րէտէ գալըր
տիւնեէվի չէյլէր, իմտի էյէր տիւնեէվի չէյլէրէ

միւթէ՛ալլըգ մուհաքէմէլէրինիզ վար իսէ, քիւլ-
սէտէ ի՛թիպարը օլմայանլարը հաքիմ նասպ էտի-
5 նիզ. Սիզի խէճիլ էթմէք իչիւն սէօյլէյօրըմ.
սիզտէ՛ արիֆ քիմսէ պիր պիլէ եօ՞գ մը տըր քի՝
պիրատէրլէրինին արասընտա հիւքմ էթմէյէ մուգ-
6 թէտիր օլա, Լաքին պիրատէր պիրատէր իլէ՝ պու
տախի միւ՛մին օլմայանլարըն հուզուրընտա մուհա-
7 քէմէ օլուր, Իմտի եէքտիկէրինիզ իլէ տա՛վալա-
րընըզ պուլունմասը սիզէ հէր վէճհլէ գուսուր
տըր. պուննու էթմէտէն իսէ, նի՞չիւն հագգսըզլը-
ղա թէհամմիւլ էթմէզսինիզ. պուննտան իսէ, նի՞-
8 չիւն ղատը կէօրմէյէ գա՞իլ օլմագսընըզ, Լա-
քին սիզ հագգսըզլըգ վէ ղատը էտէրսինիզ, պու
9 տա պիրատէրլէրէ տիր. Պիլմէ՞զ մի սինիզ քի
հագգսըզ օլանլար մէլէքիւթ Ուլլահա վարիս օլ-
մայաճագլար տըր. ալտանմայընըզ. նէ գահպէ-
զէնլէր, նէ փութփէրէսթլէր, նէ զինաքեարլար,
10 նէ մուխաննէսլէր, նէ լութիլէր, նէ խըրսըզլար,
նէ թամա՛քեարլար, նէ պէքրիլէր, նէ չէթմ է-
տիճիլէր, նէ ղասպ էտիճիլէր մէլէքիւթ Ուլլահա
11 վարիս օլաճագլար տըր. Պա՛զըլարընըզ տախի
պէօյլէ իտինիզ, լաքին Բապպ Ցիսուս Քրիստոսընն
իսմիյլէ վէ Ալլահընմըզըն Րուհընյլէ եըյգանտընընզ,
Թագուիս օլուհնտընըզ, հէմ տախի թէպրիր օ-
լուհնտընընզ.
12 Պանա հէր շէյ հէլալ իսէ տէ, հէր շէյ ֆա՛իտէ-
լի տէյիլ տիր. պանա հէր շէյ հէլալ իսէ տէ, պէն
13 հիչ պիր շէյին հիւքմիւ ալթընա կիրմէմ. Թա՛ամ-
լար գարն իչիւն, գարն տախի Թա՛ամլար իչիւն
տիր. ամմա Ալլահ պուննու տա, անլէրի տէ մահվ
էտէճէք տիր. Ֆագաթ ճէսէտ զինա իչիւն տէյիլ,
անճագ Բապպ իչիւն տիր, վէ Բապպ ճէսէտ իչիւն
14 տիր, վէ Ալլահ՝ Բապպը իհնա էյլէտիյի կիպի,
պիզի տախի քէնտի գուտրէթիյլէ իհնա էտէճէք
15 տիր, ճէսէտլէրինիզ Քրիստոսըն ա՛զասը օլտըղընը

պիլմէ՞զ մի սինիզ· իմոի Քրիստոսըն ա՛զասընը
16 ալըպ՝ Ֆահիչէ ա՛զասը՞ մը էտէյիմ· հա՞շա՝ Ֆա-
հիչէյէ միւլասըզ օլան անըն իլէ եէքվիւճուտ օլ-
տըղընը պիլմէ՞զ մի սինիզ· չիւնքի՝ Իքիսի եէք-
վիւճուտ օլաճագլար՝ տէյիւ էլլոզ պույուրըր՝
17 Լաքին Բապպա միւլասըզ օլան անըն էլէ պիր
18 բուհ օլուր՝ Զինատան գաչընըզ· աստմին իրթի-
քապ էթտիյի հէր կիւնահ ճէսէտինտէն խարիճ
տիր, ամմա գինայը իրթիքապ էտէն՝ քէնտի
19 ճէսէտի ՚ալէյհինէ կիւնահ էտէր՝ պիլմէ՞զ մի սի-
նիզ քի ճէսէտինիզ՝ Ալլահ Թարաֆընտան սիզէ
իհսան օլունուպ տա՝ տէրուննինիզտէ պուլունան
Բուհ իւլ Գուտսըն հէյքէլի տիր· սիզ տախի քէն-
20 տինիզին տէյիւ սինիզ· Զիրա պահա իլէ սաթըն
ալընտընըզ· պու սէպէպտէն Ալլահա միւթէ՚ալիզ
օլան ճէսէտինիզ վէ բուհընըզէ Ալլահը թա՛զիզ
էյլէյինիզ·

ՊԱՊ 7

1 Վէ պանա եաղտըղընըզ մատտէլէրէ կէլինճէ՝ էր
2 իչինն գարըյա տօգունմամագ էյի տիր՝ Պունուն
իլէ պէրապէր Ֆահիչէյաթտան վէֆտյէ էյլէ՚ն հէր
աստմին քէնտի ղէվճէսի՝ վէ հէր գարընըն քէն-
3 տի ղէվճի օլսուն՝ Չէվճ ղէվճէսի՝ վէ ղէվճէ տա-
խի ղէվճի հագգընտա օլան վէճիպէսինի իֆա էթ-
4 սին՝ Չէվճէնին ճէսէտի քէնտի հիւքմիւնտէ տէ-
յիւ՝ անճագ ղէվճին հիւքմիւնտէ տիր· քէզալիք
ղէվճին ճէսէտի քէնտի հիւքմիւնտէ տէյիւ՝ ան-
5 ճագ ղէվճէնին հիւքմիւնտէ տիր՝ Պիրի պիրինիզի
մահրում էթմէյինիզ՝ մէյէր քի օրուճ վէ տու՚ա
իլէ մէշղուլ օլմագ իչինն Թարաֆէյնին րիզասըյ-
լէ մուվաֆգաթէն օլա՝ վէ քէնտինիզի ղասթ
էտէմէմէզլիքտէն տօղայը Շէյթանընըն սիզի իղվա
էթմէմէսի իչինն Թէքրար պիր եէրէ կէլինիզ՝

6 Պունու տախի էմր Թարիգէյլէ տէյիւ՝ անճագ
7 մուսա՚ատէ Թարիգէյլէ սէօյլէրիմ՝ Զիրա ճիւմլէ
ատէմլէրին պէնիմ կիպի օլմալարընը իսթէրիմ՝
լաքին քիմինին պիր սուրէթ՝ քիմինին տիկէր
սուրէթլէ հէր պիրինին Ալլահ Թարաֆընտան քէն-
8 տինէ մախսուս մէվհիպէսի վար տըր՝ Ամմա էվ-
լէնմիշ օլմայանլարա վէ տուլ գարընլարա տէրիմ
9 քի՝ պէնիմ կիպի գալմալարը խայրը տըր՝ Վէ
լաքին էյէր քէնտի նէֆսլէրինին զապթընա մուգ-
Թէտիր տէյիւլսէր իսէ՝ էվլէնսինլէր՝ գիրա էվլէն-
10 մէք եաՙնմագտան էվլա տըր՝ Լաքին էվլի օլան-
լարա պէն տէյիւ՝ անճագ Բապպ՝ զէվճէնին զէվ-
11 ճինտէն այրըլմամասընը էմր էտէր՝ (Վէ լաքին,
այրըլտըղը Թագտիրտէ զէվճսիզ գալսըն՝ եախօտ
զէվճի իլէ պարըլսըն՝) զէվճ տախի զէվճէյի Թէրք
12 էթմէսին՝ Պաչգա քիմսէլէրէ իսէ Բապպ տէյիւ՝
պէն տէրիմ քի՝ էյէր պիր պիրտաէրին մու՚մին
օլմայան զէվճէսի օլտըղը հալտէ՝ օ տախի քէն-
տինի իլէ պէրապէր սաքին օլմադա րազի իսէ՝
13 անը Թէրք էթմէսին՝ Պիր զէվճէնին տախի մու՚-
մին օլմայան զէվճի օլտըղը հալտէ՝ օ տախի քէն-
տինի իլէ պէրապէր իգամէթէ րազի իսէ՝ անը
14 Թէրք էթմէսին՝ Զիրա մու՚մին օլմայան զէվճ
զէվճէսիյլէ Թագտիս օլունուր՝ վէ մու՚մին օլմա-
յան զէվճէ զէվճիյլէ Թագտիս օլունուր· եօգսա
չօճուգլարընընըզ նափաք օլուր իտի՝ ամմա չինտի
15 մուգատտէս տիրլէր՝ Լաքին էյէր մու՚մին օլմա-
յան այրըլըր իսէ՝ այրըլսըն· պու մինվալու քէյֆի-
յէթլէրտէ պիրտաէր եախօտ հէմշիրէ էսիր տէյիւլ
տիր· անճագ Ալլահ պիզի սէլամէթտէ պուլուն-
16 մագա տա՚վէթ էյլէտի՝ Զիրա, էյ զէվճէ, նէ՞ պի-
լիրսին՝ պէլքի զէվճինի խէլաս էտէճէքսին· եա-
խօտ, էյ զէվճ, նէ՞ պիլիրսին՝ պէլքի զէվճէնի խէ-
17 լաս էտէճէքսին՝ Ցագաթ Բապպ հէր պիրինէ
նասըլ գըսամէթ էթտի իսէ՝ եա՚նի Ալլահ հէր պի-

ըինի նէ հալտէ տա՛վէթ էթտի իսէ, օ հալտէ
Եիւրիւսիւն, վէ ճիւմլէ քիւիսէլէրտէ պէօյլեճէ
թէննպիհ էտէրիմ։
18 Պիր քիմսէ մախթուն օլարագ տա՛վէթ օլուն-
տու իսէ, խիթանսըզ օլմասըն, պիր քիմսէ ղայր ի
մախթուն տա՛վէթ օլուննտու իսէ, խիթան օլուն-
19 մասըն։ Խիթան պիր չէյ տէյիլ տիր, վէ խիթան-
սըզլըգ պիր չէյ տէյիլ տիր, անճագ Ալլահըն էմր-
20 լէրինին հըֆզը վաճէտ տիր։ Հէր քէս նէ հալտէ
21 տա՛վէթ օլուննտու իսէ, օ հալտէ գալսըն։ Գուլ
օլարագ տա՛վէթ օլուննտըն իսէ, զամմ չէքմէ-
լաքին էյէր ազատ օլա պիլիր իսէն, անը թէրճիհ
22 էյլէ։ Չիրա Բապպտա տա՛վէթ օլուննան գուլ
Բապպըն ազատլըսը տըր։ քէզալուք հիւրը օլարագ
23 տա՛վէթ օլուննան՝ Քրիստոսըն գուլու տըր։ Պա-
հա իլէ սաթըն ալընտընըզ, ինսանա գուլ օլմա-
24 յընըզ։ Էյ պիրատէրլէր, հէր քէս նէ հալտէ
տա՛վէթ օլուննտու իսէ, Ալլահըն հուզուրընտա օ
հալտէ գալսըն։
25 Լաքին պաքիրէլէր խուսուսընտա Բապպ թա-
ըաֆընտան պանա էմր եօգ տըր։ ամմա պէն սա-
տըգ օլմաղա Բապպըն ժէրհամէթ էյլէտիյի քիմսէ
26 կիպի ըէյ վէրիրիմ։ Իմտի զանն էտէրիմ քի՝ չիմ-
սիքի զարուրէթ սէպէպինտէն պու էյի տիր, եա՛-
27 նի ատէմ պէօյլէ գալմագ խայրը տըր։ Զէվճէյ
պաղլը՞ մը սըն, չէօզիւլմէյի թալէպ էթմէ։ զէվ-
ճէտէն չէօզիւլմի՞շ մի սին, զէվճէ թալէպ էթմէ։
28 Ամմա էվլէնըր իսէն տէ, կիւնահ էթմէզսին։ պա-
քիրէ տախի էվլէնիրսէ, կիւնահ էթմէզ։ լաքին
պու քիմսէլէրը ճէսէտճէ մուզայագա չէքճէքլէր
29 տիր։ պէն իսէ սիզի էսիրկէրիմ։ Էյ պիրատէրլէր,
պուննու տէրիմ քի՝ վագըթ գըսաղմըշ տըր։ գալսը
30 քի՝ զէվճէսի օլանլար զէվճէսի եօգ կիպի, վէ
աղլայանլար աղլամագ կիպի, վէ սէվինճէնլէր սէ-
վինմէզ կիպի, վէ սաթըն ալանլար մալիք օլմագ

31 կիպի, վէ պու տիւնեայը իսթի՛մալ էտէնլէր իճ-
ըաթլէ իսթի՛մալ էթմէզ կիպի օլսունլար։ զիրա
32 պու տիւնեանըն հէյ՛էթի զա՛իլ օլուր։ Պէն իսէ
էնտիշէսիզ օլմանըզը իսթէրիմ։ էվլի օլմայան
քիմսէ Բապպը իսօշնուտ էթմէք իչիւն՝ Բապպա
միւթէ՛ալլըգ շէյլէր հագգընտա էնտիշէ էտէր։
33 Ամմա էվլի օլան քիմսէ զէվճէսինի իսօշնուտ էթ-
մէք իչիւն՝ տիւնեայա միւթէ՛ալլըգ շէյլէր հագ-
34 գընտա էնտիշէ էտէր։ Զէվճէ իլէ պաքիրէնին
ֆէրգի վար։ էվլէնմէմիշ օլան ճէսէտճէ վէ բուհ-
ճա մուգաատէս օլմագ իչիւն՝ Բապպա միւթէ՛ալ-
լըգ շէյլէր հագգընտա էնտիշէ էտէր։ ամմա էվ-
լէնմիշ օլան՝ զէվճինի իսօշնուտ էթմէք իչիւն տիւն-
եայա միւթէ՛ալլըգ շէյլէր հագգընտա էնտիշէ է-
35 տէր։ Պունու տախի իւզէրինիզէ քէնտինտ աթմագ
իչիւն տէյիլ, անճագ սիզին ֆա՛իտէնիզ իչիւն
հէմ լայըգը վէճհլէ ղայլէսիզ Բապպա միւլազէմէ-
36 թինիզ իչիւն սէօյլէյօրըմ։ Ամմա էյէր պիր քիմսէ
քէնտի գըզը հագգընտա, վագթը կէչմիշ օլսը-
ղընտան նէֆսահընը դէ՛ էրդէյէճէք նալայըգ մու՛ա-
մէլէ էթտիյինի զանն էտէրսէ, պէօյլէ իճապ էթ-
տիյի հալտէ իսթէտիյինի էթսին, կիւնահ էթմէզ։
37 էվլէնսինլէր։ Վէ լաքին մէճպուրիյէթ թահթընը-
տա օլմայարագ իրատէթի քէնտի հիւքմիւնտէ
պուլունուպ՝ գալպի սապիթ օլան քէմսէ քէնտի
գըզընը ալը գօսաղը գալպինտէ թասմիմ էթմիշ
38 իսէ, էյի էտէր։ Վէ հասըլ էվլէնտիրճէն էյի
էտէր, ամմա էվլէնտիրմէյէն տահա էյի էտէր։
39 Զէվճէ, զէվճինին 'էօմրիւ օլտըգճա, [չէրի՛աթ
մուճէպինճէ] անա պաղլը տըր։ ամմա էյէր զէվճի
վէճաթ էտէրսէ, իսթէտիյի քիմսէ իլէ էվլէնմէյէ
40 մէ՞զուն տըր։ Ճագաթ Բապպտա օլսուն։ Լաքին
պէօյլէ գալտըղը հալտէ, պէնիմ րէյիմէ կէօրէ,
տահա միւպարէք տիր։ վէ զանն էտէրիմ քի
պէնտէ Ալլահըն Րուհու վար տըր։

ՊԱՊ 8

1 Վէ փուԹլարա պեպհ օլուռնան նէանելէր խուսու-
սընաա, ճիւմլեմիզին 'իլմէ մալիք օլարզըմըզը պի-
լիրիզ, 'իլմ փիպը կեԹիրիր, ամմա մուհապեՔ
2 մա'մուր գըլար, վէ էյեր պիր փիմնե պիր չէյ պի-
լիրիմ զանն եաերսե, վաճիպ օլան 'իլմիե ահա հիչ
3 պիր չէյ պիլմեզ։ Ամմա էյեր պիր փիմնե Ալլահը
սեվերսե, օլ փիմնե անըն 'իննանմաե մա'լում ոիր,
4 իմամ փուԹլարա պեպհ օլուռնան չէյլերի եէմէք
պահսընա կելմինճե, ոիւնեհաաա փուԹըն պիր չէյ
օլմասընըզընը, վէ պիր Ալլահհան պաչգա Ալլահ
5 օլմասընըզընը պիլիրիզ։ Զիրա կերեք կեօքաե՝ կե-
րեք եերաե իլահ Թեամիյե օլուռնանլար վար իսե
սե, (նիՔեֆիմ չօգ իլահլար վէ չօգ բաապլար
6 վար սըր,) Պիզճե պիր Ալլահ, մա'նի փեաեր վար
սըր, փի ճիւմլե քեա'մնաԹ անաեն օլուպ՝ պիզ
սահի *անըն լիե" իլ, վէ պիր Բաապ Ձիսուս
Ջրիսաաս վար սըր, փի անըն վասըԹսընյիե ճիւմ-
լե մահլուգաԹ վիճաւսե կելիպ՝ պիզ սահի ա-
7 նըն վասըԹսընյիե իլ, Ամմա պու 'իլմ ճիւմլե
սաեմիերաե պուլունմադ, վէ պա'զլարը չիմոի-
յեսեք փուԹու պիր չէյ զանն եաերեք փուԹա
պեպհ օլուռնմըշ սեյիս եերլեր, վէ զամիրլերի զա-
8 'իՔ օլմազլե մուրսաաթ օլուր, Լաքին Թա'սամ պի-
պի Ալլահա մագպուլ գըլմազ, զիրա եէսիյիմիզ
հալսե ֆազիլեՔիմիզ օլմազ, վէ եէմէսիյիմիզ
9 հալսե եքսիքլիսիմիզ օլմազ։ Անճաք սիզդաՔ
եսինիզ Ք պու սերպեսՔլիյինիզ զա'իֆլերե
10 Թեօքեզ սեպեպլե օլմասընըն։ Զիրա պիր փիմնե
սենին կիպի 'իլմ սահիպինի փուԹխանեսե սօֆ-
թասա օՔուրուր կեօրսիյիս հալսե, օլ զա'իՔ
օլանըն զամիրի փուԹլարա պեպհ օլուռնան չէյլերի

*Սաֆուր՝ անըն իշիե

11 եէմէյե ճեսարեՔլենմէզ մի, վէ պեօյլեճե եօլընա
Ջրիսաոսըն եօլսիյիս զա'իՔ պիրսաեր սենին 'իլ-
12 մին սեպեպիյե հելաք օլուր։ Պեօյլեճե պիրսաեր-
լեր 'ալեյհինաե կիուռնահ եսիպ՝ անլերին զա'իՔ
զամիրինի եարալայսըպ, Ջրիսաոսա գարշը կիու-
13 նահ եսերսինիզ։ Պուռնա պինա'էն էյեր Թա'սամ
պիրսաերիմե Թեօքեզ օլուր իսե, պիրսաերիմե
Թեօքեզ օլմայսըմ սեյիս իլ եվ եպեա էՔ եէ-
մէյեճէյիմ։

ՊԱՊ 9

1 Պէն ազաա սեյի՞վ մի իմ, պէն բեաուվ սեյի՞վ մի
իմ, պէն Բաապըմըզ Ձիսուս Ջրիսաոսը կեօ՞րմե-
սիմ մի, Բաապաա սիզ պէնիմ եաերիմ սեյի՞վ մի
2 սինիզ։ Էյեր զայրիլեր իշիե սեյիվ իսեմ, էլպեՔ-
Թե սիզին իշիե բեաուվ իմ, զիրա Բաապաա սիզ
3 բեսալեՔիմիե մուհրիս սինիզ, Պէնի ԹեՖԹիշ
4 եսեդլերե ճեվապըմ պու սըր, Նեյիպ իշմէյե սե-
5 լահիյեՔիմիզ եօ՞զ մը սըր, Սա՛իր բեսուլեր վե
Բաապըդն գարնասալարը վե կեֆսա կիպի՝ հեմիլեե
օլան պիր զեվճե եառընմըզսա կեզսիրմէյե սեյա-
6 հիյեՔիմիզ եօ՞զ մը սըր, Նօգսա իշ իշլեմէմէյե
եալընըզ պէնիմ իլե Բառնապասը՞ն մը սելահիյեՔի
7 եօզ սըր, Մասրաֆը քենահսինեսե օլարադ զի՞մ
'ասքերլիք եսեր, զի՞մ պադ սիքեր սե անըն
մահհուլընասան եէմէզ, եահօա զի՞մ սիրբիս կիու-
8 սեր սե սիրբինիե սիւսիւնսե եէմէզ, Պու
սեօյլեմիյիմ բնսա՞ն սեօզիս մի սըր, եօգսա պուռնա
9 լարը չերի՛աՔ սահի սեօյլեմէ՞զ մի, Զիրա՝ Թօր-
ման սեօյե եօգիւզիս պադրնը պադլահայասըն՝
սեյիս Մահսեսին չերի՛աՔընսա եադրըմըշ սըր,
10 Ալլահ եօգիւզլերի՞մ գայըրըր, նօգսա հեր վէճհ-
լե պեզի՞մ իշիե մի սեօյլեր, պելի, պեզիմ իշիե
եադրըմըշ սըր, զիրա չէՔՔ սիրբինին իւմիտլե

աւրմէսի վէ խաթունան տէօյենին քէնտի իւմիտին-
ա՛էն հիսէտաար օլմագ իւմիտիլէ տէօյմէսի կերէք
11 տիր։ Էյէր պիզ սիզե բուհանի շէյլերի էքսիք
իսէ, սիզին ճիսմանի շէյլերինիզի պիչէճէյիմիզ
12 պէօյ՛ւք շէյ մի օլուր, Էյէր տիկեր փիսիկլեր
իւզերինիզէ օլան պու սէլահիյէթա՛էն հիսէտաար
օլտըլար իսէ, պիզ տահա գիյատէ օլմալը տէյի՛լ
մի իզ. պիզ իսէ Ֆրիստոսըն պէշարէթինէ պիր
վէճհէ մանի՛ օլմատագ իչիւն պու սէլահիյէթի
խաթի՛մալ էթմէյիմ՝ հեր շէյէ թէհամիւլ է-
13 տերիզ։ Պիլմէ՞զ մի սինիզ քի՝ հեյքէլէ միւթէ-
՛ալիգ ուսուրտա խըտամէթ էտէնլեր հեյքէլտէն
եերլեր, վէ մէզպահըն խըտամէթինտէ պուլունան-
14 լար մէզպահտան հիսէտաար օլուրլար։ Պու սու-
բէթլէ տախի Բաղդ պէշարէթի վա՛ղ էտէնլերին
պէշարէթա՛էն թէ՛այիւշ էթմէլերինի թա՛նին կյ-
15 լէտի։ Պէն իսէ պու շէյլերին հիչ պիրինի խաթի՛-
մալ էթմէտիմ. վէ պանա պէօյլէ մու՛ամէլէ օ-
լունսուն տէյիս պու շէյլերի եազմատըմ. դիրա
պիր քիսիսէ իֆթիխարըմըզ խաթի՛մալ էթմէտէն իսէ,
16 էօլմէք պէնիմ իչիւն էվլա տըր։ Զիրա պէշարէ-
թի թէպշիր էթտիյիմ հալտէ՝ պանա իֆթիխար
ուպէպլի տէյիլ տիր, չիւնքի մէճպուրիյէթ ալթըն-
ա՛ա իմ. պէլի, էյէր պէշարէթի թէպշիր էթմէզ-
17 սեմ, վա՛յ պանա։ Զիրա էյէր պունու խաթէյէրէք
էտէրսէմ, էճրիմ վար, վէ լաքին էյէր խաթէմէ-
յէրէք էտէրսէմ, եինե վէքեալէթի պանա էմա-
18 նէթ օլունմըշ տըր։ Խոռի էճրիմ նէ՞ տիր։ պէ-
շարէթի վա՛ղ էթտիյիմտէ, պէշարէթտէ օլան սէ-
լահիյէթիմի սու՛ի խաթի՛մալ էթմէմէք իչիւն՝
Ֆրիստոսըն պէշարէթինին մէճճանէն թէպշիր էթ-
19 մէք տիր։ Զիրա ճիւմլէնին հիւքմիւնտէն ազատ
իքէն՝ տահա պիյատէ քիսիլէր գաղանտագ իչիւն
20 քէնտիմի ճիւմլէսինէ պու՛լ էթտիմ, վէ նէհու-
տիլէրի գաղանտագ իչիւն նէհուտիլէրէ նէհուտի

կիպլի օլըրմ, շէրի՛աթ թահթընտա օլանլարը գա-
ղանտագ իչիւն *շէրի՛աթ թահթընտա օլանլարա
21 շէրի՛աթ թահթընտա կիպլի օլըրմ, Ալլահըն ի՛նա-
յինտէ քէնտիմ շէրի՛աթ սըղ օլմայըմ՝ անճագ
Ֆրիստոսըն շէրի՛աթը թահթընտա օլարագ, շէրի-
՛աթ սըղլարը գաղանտագ իչիւն, շէրի՛աթ սըղլարա
22 շէրի՛աթ սըղ կիպլի օլըրմ, Զա՛ֆիքլերի գաղանտագ
իչիւն զա՛ֆիքլերէ զա՛ֆ կիպլի օլըրմ. հեր պիր
վէճհէ պա՛ղըլարընը խելաա էթմէք իչիւն ճիւմ-
23 լէյէ հեր շէյ օլըրմ, ճիւմլէսինին տախի պէշարէթ
24 իչիւն էտերիմ, քի անա միւշթերիք օլայըմ։ Պիլ-
մէ՞զ մի սինիզ քի՝ միյատանաա սէյիրտէնլէրին
ճիւմլէսի սէյիրտիր իսէ տէ, միւսապագաթ նիշա-
նընը պիր քիսիսէ պէօյլէ պէյրտինիզ քի
25 նա՛իլ օլասընըզ։ Վէ հեր փէհլիվան հեր խուսու-
սաա նէֆսինի զայէթ էտէր. անլէր պիր Ֆանի
թաճ ալմագ իչիւն, պիզ իսէ Ֆանի օլմայան պիր
26 Քա՛ճ իչիւն էտերիզ։ Իմտի պէն պէօյլէ սէյիրտի-
րիմ, թէբէաթիս էտէր կիպլի տէյիլ. պէօյլէ
եուսիրուգ վուրուրըմ, հալայը տէօյէր կիպլի տէ-
27 յիլ։ Ամմա ճէհէննէմէ ճէֆա վէրիպ՝ անը գուաը-
զա չէքէրիմ, թա քի սա՛իրլէրէ վա՛ղ էթտի-
ուէն սօնրա՝ քէնտիմ ժէրաուս օլմայըմ։

ՊԱՊ 10

1 Էյ պիրաաէրլէր, պու շէյլերտէն պիխապեր օլ-
մանըզըը խաթէմէմ, եա՛նի էճաատըմըզըն ճիւմլէ-
սի պուլութըն ալթընտա խոլէր, ճիւմլէսի տէ-
սի պուլութըն ալթընտա խոլէր, ճիւմլէսի տէ-
2 նիզտէն կէչտիլէր, վէ ճիւմլէսի պուլութտա վէ
3 ունէիզտէ Մովսէս վաֆթիլ օլըրլար, վէ ճիւմ-
4 լէսի հէմանե պիր բուհանի նէյէճէք նէյիլ, ճիւմ-

*Պա՛ղըը՝ շէրի՛աթ թահթընտա տէյիլ իքէն՝ շէ-
րի՛աթ

լէսի հէման պիր բուհաձի իչէճէք իչտիլէր· զիրա
բէֆագաթ էտէն բուհաձի գայատան իչէրլէր իտի,
5 օլ գայա տաթխի Քրիստոս իտի։ Լաքին Ալլահ ան-
լէրին էքսէրինտէն րահմ օլմատը· զիրա պէրրիյէ-
6 տէ եէրէ սէրիլիպ գալտըլար։ Պու չէյլէր պիզէ
'իպրէթ իչիւն օլտըլար, Թա քի անլէրին թամա'
էթտիքլէրի վիսիլիւ քէօթիւ չէյլէրէ թամա' էթ-
7 մէյէլիմ։ Վէ անլէրին պա'զըլարը օլտըղը կիպի
փութփէրէսթ օլմայասընըղ, Նիթէքիմ՝ Գալմ
եէմէյէ վէ իչմէյէ օթուրուպ օյնամաղա գալգտը-
8 լար՝ տէյիւ Հազրըմըզ տըր։ Վէ զինա էթմէյէլիմ,
Նիթէքիմ անլէրտէն պա'զըլարը զինա էթմէլէ-
9 րիյլէ պիր կիւնտէ Հիրմի իւչ պինկ տիւշտիւ։ Վէ
Րապպը Թէճրիպէ էթմէյէլիմ, Նիթէքիմ անլեր-
տէն պա'զըլարը տաթխի Թէճրիպէ էթմէլէրիյլէ՝
10 Հըլանըլարտան Թէլէֆ օլտըլար։ Վէ աէօյլէնմէյէ-
նիղ, Նիթէքիմ անլէրտէն պա'զըլարը տաթխի սէօյ-
լէնմէլէրիյլէ հէլաք էտիճինին էվիյլէ հէլաք օլտը-
11 լար։ Վէ պունլարըն ճիւմլէսի 'իպրէթ իչիւն ան-
լէրէ վուգու' պուլուր իտի, վէ պիզէ քի 'ասրլա-
րըն Նիհայէթինէ վասըլ օլտըղ՝ Նասիհաթ օլմագ
12 իւզրէ Հազրլտը, իմոի տուրույօրըմ զանն էտէն՝
13 տիւշմէքտէն սագրնսընն։ Սիզէ լինասանա միւթէ'ալ-
լըղ օլան Թէճրիպէտէն զայրի պիր չէյ իսապէթ
էթմէտի։ Ամմա Ալլահ սատըղ օլուպ՝ սիզի իգթի-
տարընըզտան զիյատէ Թէճրիպէյէ պրագմայա-
ճագ, անճագ Թէհամմիւլէ մուգթէտիր օլմանըղ
իչիւն՝ Թէճրիպէ իլէ պէրապէր խէլաս չարէսի
տաթխի վէրէճէք տիր։
14 Պունուն իչիւն, էյ սէվգիլիլէրիմ, փութփէ-
15 րէսթլիքտէն գաչընըղ։ 'Ագըլըլարա սէօյլէր կիպի
սէօյլէրիմ. սէօյլէտիյիմի սիզ հիւքմ էտինիղ՝
16 Պէրէքէթ օգուտուրուլմըղ պէրէքէթ քհասէսի
Քրիստոսըն գանընընն միւշարէքէթի տէյիլ միւ տիր,
փարէլէտիյիմիղ էքմէք Քրիստոսընն ճէսէտինին

17 միւշարէքէթի տէյիլ միւ տիր։ Զիւնքի պիզ չօգ
օլարագ, պիր էքմէք, պիր ճէսէտ իղ։ զիրա
18 ճիւմլէմիղ պիր էքմէքտէն հիսսէտար ըղ։ Թէն
ճիհէթիյլէ օլան Իսրայէլէ տիգգաթ էտինիղ։ զէ-
պիհէլէրի եէյէնլէր միզպահա միւ չէթէրիք տէյիլ-
19 լէ՞ր միւ տիր։ Իմոի նէ՞ տէյէլիմ. փութ պիր շէ՞յ
միւ, Հախօտ փութա զէպհ օլունան գուրպան պիր
20 շէ՞յ միւ տիր։ Լաքին Թա՛ղիֆէլէր զէպհ էթտիքլէ-
րի շէյլէրի Ալլահա տէյիլ, անճագ ճիննլէրէ զէպհ
էտէրլէր։ Վէ իսթէմէմ քի սիզ ճիննլէրէ միւ չէթէ-
21 րիք օլասընըղ։ Րապպըն քհասէսի իլէ ճիննլէրին
քհասէսինի իչէմէզսինիղ։ Րապպըն սօֆրասը իլէ
ճիննլէրին սօֆրասընտան հիսսէտար օլմազսը-
22 նըղ։ Րապպը զայրէթէ Թահրի՞ք միւ էտէլիմ. ան-
տէն գուվվէթլի՞ միւ իղ։
23 Պանա հէր շէյ հէլալ իսէ տէ, հէր շէյ ֆա՛իտէլի
տէյիլ տիր. պանա հէր շէյ հէլալ իսէ տէ, հէր շէյ
24 մա'մուր դըլմազ։ Պիր քիմսէ քէնտինին տէյիլ,
անճագ հէր քէս տիկէրին ռէֆհ'-ընընը արասըն։
25 Գասսապ տիւքքհանընտա հէր նէ քի սաթըլըր
իսէ, զամիր իչիւն պիր շէյ Թէֆթիչ էթմէյէրէք
26 եէյինիղ. Զիրա զէմին իլէ անտէ պուլունանըն
27 քհաֆֆէսի Րապպըն տըր։ Միւ'մին օլմայանլարտան
պիրի սիզի տա'վէթ էթտիյի հալտէ, սիզ տաթխի կիթ-
մէք իսթէրսէնիղ, էօնիւնիւզէ հէր նէ գօնուլըր
իսէ, զամիր իչիւն պիր շէյ Թէֆթիչ էթմէյէրէք
28 եէյինիղ։ Վէ լաքին պիր քիմսէ սիզէ՝ Պու էր
փութա զէպհ օլունմըղ տըր՝ տէրսէ, օլ իսապէր
29 վէրէն իչիւն վէ զամիր իչիւն եէմէյինիղ։ Տէտիյիմ
ղ-ՙէր սէնին տէյիլ, անճագ օլ պիրինին զամիրի
տիր։ զիրա պէնիմ սէրպէսթլիյիմ նի՞չիւն զայրի-
30 նին զամիրիյլէ հիւքմ օլունա։ Էյէր պէն *'ինա-
յէթլէ հիսսէտար օլուր իսէմ, նի՞չիւն շիւքր էթ-

---

*Եաւօտ՝ շիւքրանիյէթլէ

31 ա՛խիմ չէյտէն տօլայը թագպիհ օլունայըմ, վէլ
հասըլ կէրէք եէր իսէնիզ, վէ կէրէք իչէր իսէ-
նիզ, վէ հէր նէ էտէր իսէնիզ, հէր չէյի Ալլահըն
32 ՚իզզէթի իչիւն էյլէյինիզ։ Նէ Եէհուտիլէրէ վէ նէ
Եունանիլէրէ, վէ նէ տէ Ալլահըն քիլիսէսինէ՝
33 թէօքէզէ սէպէպ օլմայընըզ։ Նիթէքիմ պէն տա-
խի քէնտի ա՛նձա՛թըմը տէյիլ, անճագ նիչէլէ-
րին ա՛նձա՛թընը արայարագ, հէր չէյտէ ճիւմ-
լէյի խօշնուտ էտէրիմ, քի խէլասա նա՛իլ օլալար։

ՊԱՊ 11

1 Պէն Քրիստոսա մուգթէտի օլտըղըմ ա՛խիլլիւ՝ սիզ
2 տախի պանա մուգթէտի օլունըզ։ Իմտի, էյ պի-
րատէրլէր, պէնի հէր չէյտէ խաթըրընըզա կէթի-
րիպ՝ սիզէ թէալիմ էթտիյիմ վէճճլէ թա՛լիմաթը
3 հըճըզ էթտիյինիզ իչիւն սիզի ա՛ճահ էտէրիմ, Լա-
քին հէր էրքէյին պաշը Քրիստոս, վէ գարընըն
պաշը էրքէք օլուպ՝ Քրիստոսընըն պաշը տախի
Ալլահ իտիյի մա՛լուտիւնիւզ օլմասընը իսթէրիմ։
4 Պաշը էօրթիւլիւ օլարագ տու՛ա էտէն եա իլհամ-
լէ սէօյլէյէն էրքէք քէնտի պաշընը թահգիր էթ-
5 միշ օլուր, վէ պաշը էօրթիւտիւզ օլարագ տու՛ա
էտէն եա իլհամլէ սէօյլէյէն հէր գարը քէնտի
պաշընը թահգիր էթմիշ օլուր, գիրա հէճճան թը-
6 րաշ օլմուշ կիպի օլուր։ Զիրա էյէր գարը էօր-
թիւնմէզսէ, սաչը տախի քէսիլմէսէ, ամմա էյէր
գարընըն սաչընըն քէսիլմէսի եա թըրաշ օլմասը
7 անա ՚այպ իսէ, էօրթիւնսիւն։ Զիրա էրքէք Ա-
լահըն սուրէթի վէ ՚իզզէթի օլմադըէ՝ պաշընը
էօրթմէմէք կէրէք տիր։ գարը իսէ էրքէյին ՚իզ-
8 զէթի տիր, Զիւնքի էրքէք գարըտան տէյիլ,
9 անճագ գարը էրքէքտէն տիր, վէ տախի էրքէք
գարը իչիւն տէյիլ, անճագ գարը էրքէք իչիւն
10 խալէք օլունտու։ Պու էճլտէն գարընըն պաշընտա

մէլէքլէր սէպէպինտէն հիւքիւմէթ ՚ալտընի օլ-
11 մագ իճապ էտէր։ Ֆագաթ Բապպա գարը էր-
քէքսիզ, էրքէք տախի գարըսըզ տէյիլ տիր։
12 Զիրա գարը էրքէքտէն օլտըղը միսիլլիւ, էրքէք
տախի գարընընն վասըթասըյլէ տիր։ լաքին հէր
13 չէյ Ալլահտան տըր։ Ֆէնտի քէնտինիզտէ հիւքմ
վէրինիզ։ գարընընն էօրթիւսիւզ օլարագ Ալլահա
14 տու՛ա էթմէսի լայը՞գ մը տըր։ Իչէրէյին ուզուն
սաչը օլմասը անա ՚այպ օլտըղընը թապի՛աթ պիլէ
15 սիզէ էօյրէթմէ՞զ մի։ վէ լաքին գարընըն ուզուն
սաչը օլմասը քէնտինէ չէրէճ տիր։ գիրա սաչ
16 անա նիգապ իչիւն վէրիլմիչ տիր։ Ամմա էյէր պիր
քիմսէ միւնազա՛ա էթմէք իսթէրսէ, նէ պիգիմ,
նէ տէ Ալլահընն քիլիսէլէրինին պէօյլէ ՚ատէթի
վար տըր։
17 Լաքին չունու թէնապիհ էտէր իքէն սէդէ մէտո
էթմէմ։ չիւնքի թէճէմմիւ՛ինիզտէն ֆա՛իտէ տէ-
18 յիլ, անճագ զարար հասըլ օլույօր։ Զիրա էվվէ-
լա, սիզ քիլիսէտէ ճէմ՛ օլտըղընըզտա, արանըզ-
տա իսթիլաֆլար օլտըղընը իչիտիյօրըմ, վէ պիր
19 մէրթէպէ ինանըրըմ։ Զիրա արանըզտա ֆըրգա-
լարընն տախի պուլունմասը լազըմ տըր, թա քի
արանըզտա մագպուլ օլանլար զահիր օլալար։
20 Իմտի պիր եէրէ թէճէմմիւ՛ինիզ ՚ալա Բապպա-
21 նիյի եէմէք իչիւն տէյիլ տիր։ Զիրա հէր պիրինիզ
թա՛ամ էանասընտա քէնտի թա՛ամընը էվվէլճէ
ալարը, վէ պիրի աճ գալարը, տիկէրի տախի սէր-
22 մէրը, խօշ օլուր, եէմէք վէ իչմէք իչիւն խանէլէրինիզ
եօ՞ղ մը տըր։ Եօղատա Ալլահընն քիլիսէսինի թահ-
գիր էտիպ՝ միւհթաճ օլանլարը խէճիլ մի էտէր-
սինիզ, սիզէ նէ՞ տէյէյիմ, պու խուսուստա սիզի
23 մէտհ էտէյիմ մի։ մէտհ էթմէմ, Զիրա պէն սէ-
զէ թէալիմ էթտիյիմի Բապպ թարաֆընտան ալ-
տըմ, եա՛նի Բապպ Ցիսուս էլէ վէրիլտիյի կէճէ-
24 տը, եա՛նի Բապպ Ցիսուս էլէ վէրիլտիյի սօղրա փա-

ըէլէտաւ վէ՝ Աւըննըզ, եէյինիզ, պու սիզին իչիւն
փարէլէննէն ճէսէտիմ տիր, պուննու պէնի զիքր
25 էթմէք իչիւն էյլէյինիզ՝ տէտի, ֆէզալիք ախչամ
թա'ամլընատան սօնկրա քեսասէյի տախի ու֊ըզ՝ պու
քեսասէ պէնիմ գանըմ իլէ օլան 'ահատը ճէտիա
տիր, ան֊ը հէր իչտիյինիզատէ պէնի զիքր էթմէք
26 իչիւն էյլէյինիզ։ Զիրա հէր տէֆ'ա պու էքմէք֊
տէն եէյիպ՝ պու քեսասէտէն իչտիյինիզատէ, Բապ֊
պըն էօլիւմիւնիւ քէնտիսի կէլինճէյէտէք իլան
27 էտէրսինիզ։ Պուննա պինա'էն հէր քիմ քի լայըգ֊
սըզ թարզէ պու էքմէքտէն եէրսէ, եախօտ
Բապպըն քեսասէսինատէն իչէրսէ, Բապպըն ճէսէ֊
28 տինէ վէ գանընա սուչլու օլուր։ Իտիի ատէմ
քէնտինի իմթիհան էթսին, վէ պու վէճհլէ օլ
29 էքմէքտէն եէսին վէ օլ քեսասէտէն իչսին։ Զիրա
լայըգսըզ թարզէ եէյիպ իչէն՝ Բապպըն ճէսէտի֊
նի ֆէրզ ու թէժհիզ էթմէտիյինատէն, քէնտի 'ա֊
30 լէյհինէ հիւքմ եէյիպ իչմիշ օլուր։ Պու սէպէպ֊
տէն ապրանըզատա պիր չօզ գա'իֆ վէ 'ալիլ քիմսէ֊
31 լէր պուլունուպ՝ նիչէլէր տախի ույուրլար։ Զիրա
էյէր քէնտի քէնտիսիզի հիւքմ էթսէ իտիք, մահ֊
32 քիւմ օլմազ իտիք։ Ամմա հիւքմ օլունապըզմըզ
հալատէ, տիւնեա իլէ պէրապէր 'ալէյհիսիզէ հիւքմ
օլունմամագ իչիւն՝ Բապպ թարաֆընատան թո'տիպ
33 օլունուրըզ։ Վէլ հասըլ, էյ պիրատէրլէրիմ, թա֊
'ամ իչիւն ճէմ՝ օլապընըզատա՝ պիրի պիրինիզի
34 պէքլէյինիզ։ Վէ էյէր պիր քիմսէ աճ օլսա՝ խա֊
նէտէ եէսին, քի հիւքմ իչիւն ճէմ՝ օլմուշ օլ֊
35 մայասընըզ։ Պաշգա շէյլէրի իսէ կէլտիյիմատէ թէր֊
թիպ էտէրիմ։

ՊԱՊ 12

1 Էյ պիրատէրլէր, րուհանի ռէվհէլէրը հագգընա֊
2 տա պիհատպէր օլմանըզը լսթէմէմ, Պիլիրսինիզ

քի թա'իֆէլէր իքէն, կէօթիւրիւլտիւյիւնիւզ կի֊
սի զայը ի նաթըզ փուրլարա ճէլպ օլուռնուր ի֊
3 տինիզ։ Անըն իչիւն սիզէ պիլտիրիրիմ քի՝ պիր
քիմսէ Աւլահըն Րուհըյլէ սէօյլէյէրէք՝ ցիսուս
մէ'ուն տըր՝ տէմէզ, վէ պիր քիմսէ Րուհ իւլ
Գուտսլէ օլմայընճա՝ ցիսուս Բապպ տըր՝ տէյէ֊
4 մէզ։ Մուխթէլիֆ մէվհիպէլէր տախի վար իսէ
5 տէ, Րուհ պիր տիր։ Վէ մուխթէլիֆ խըտմէթլէր
6 վար իսէ տէ, Բապպ պիր տիր։ Վէ մուխթէլիֆ
'ամէլլէր վար իսէ տէ, ճիւմլէտէ՝ ճիւմլէնին 'ա֊
7 միլի հէմանը Աւլահ տըր։ Լաքին հէր քէսէ Րուհըն
8 իզհարը մէնճա'աթ իչիւն իհսան օլուռնուր։ Փիմի֊
նէ Րուհըն վասըթասըյլէ հիքմէթ քէլմըր, վէ
9 քիմինէ հէմանը օլ Րուհա կէօրէ 'իլմ քէլմըր, Տի֊
կէրինէ տախի հէմանը օլ Րուհլէ իման, վէ տախ֊
րինէ հէմանը օլ Րուհլէ չիճա վէրիճի մէվհիպէլէր,
10 վէ ղայրիսինէ մու'մինլէրը իճրասը, վէ տիկէրինէ
իլհամլէ սէօյլէմէք, տախէրինէ տախի րուհլարըն
ֆէրզ ու թէժհիզի, վէ ղայրիսինէ մուխթէլիֆ
լիսանլար, վէ տիկէրինէ լիսանլար թէրճէմէսի
11 պախշ օլուռնուր։ Վէ պուռնլարըն ճիւմլէսինին 'ա֊
միլի հէմանը օլ Րուհը վահիտ օլուռպ՝ քէնտի մու֊
րատընա կէօրէ հէր քէսէ այրըճա թէվզի՝ էտէր։
12 Զիրա նասըլ քի ճէսէտ պիր վէ ա'զասը չօզ օ֊
լուպ՝ պու պիր ճէսէտին ճիւմլէ ա'զասը տախի
չօզ իսէ տէ, եինէ պիր ճէսէտ տիր, Ֆրիստաս
13 տախի պէօյլէ տիր։ Զիւնքի պիզ, կէրէք նէհու֊
տի, կէրէք Տուռնանի, կէրէք գուլ, կէրէք հիւրը՝
ճիւմլէմիզ պիր Րուհլէ պիր ճէսէտ օլմազ իւզրէ
վաֆթիզ օլուռնուրզ, ճիւմլէմիզ տախի պիր Րուհ֊
14 տան իչիրիլմիք։ Զիւնքի ճէսէտ տախի պիր 'ո֊վվ
15 տէյիլ, անճագ չօզ ա'զա տըր՝ էյէր այագ՝ պէն
էլ օլմատըզըմ իչիւն ճէսէտտէն տէյիլ իմ՝ տէր֊
16 սէ, անըն իչիւն ճէսէտտէն տէյի՞լ մի տիր։ Վէ
էյէր գուլագ՝ պէն կէօզ օլմատըզըմ իչիւն ճէ֊

սէտաէն տէյիլ իմ՝ տէրսէ, պուննուն իչիւն ճէ-
17 սէտաէն տէյի՞լ մի տիր, Էյէր պիւթիւն ճէսէտ
կէօզ օլսա իտի, իչիթմէք նէ՞ըէտէ օլուր իտի. վէ
էյէր քնաճֆէսի *գուլագ օլսա իտի, գօգլամագ
18 նէ՞ըէտէ օլուր իտի. Շիմտի իսէ Ալլահ ա՛զանըն
հէր պիրինի իսթէտիյի վէճհլէ ճէսէտուէ գօտու.
19 վէ էյէր ճիւմլէսի պիր ՚ուզվ օլսա իտի, ճէսէտ
20 նէ՞ըէտէ օլուր իտի. Ամմա շիմտի ա՛զա չօգ իսէ
21 տէ, ճէսէտ պիր տիր. վէ կէօզ էլէ՝ Սանա միւհ-
թաճ տէյիլ իմ, եահօտ եինէ պաշ այադլարա՝
22 Սիզէ միւհթաճ տէյիլ իմ՝ տէյէմէզ. Հաթթա ճէ-
սէտին զիյատէ զա՛ինֆ ՚ատտ օլուննան ա՛զասը էն
23 զիյատէ լազըմ տըր. վէ ճէսէտին աղ չէրչիֆլի
՚ատտ էթտիյիմիզ ա՛զասընա տահա զիյատէ չէ-
րչիֆ վէրիրիզ. վէ կիւզէլ օլմայան ա՛ղաճլարըն
24 տահա զիյատէ կիւզէլսէյի օլուր. Ամմա կիւզէլ ա՛-
զամըզ իչիւն իհթիյաճ եօզ տըր. լաքին Ալլահ
նօզսանը օլանա տահա զիյատէ չէրչիֆ վէրէրէք՝
25 ճէսէտի իսթիղֆաճ իւզրէ թէրթիպ էյլէտի. թա
քի ճէսէտուէ իհթիյաֆ օլմայըղ՝ ա՛զա իթթիֆագ
26 իւզրէ պիրլի պիրինէ հիմմէթ էտէլէր. վէ ա՛զա-
տան պիրլի էլէմ չէքտիյի հալտէ, ա՛զանըն ճիւմ-
լէսի պէրաապէր էլէմ չէքէր. վէ ա՛զատան պիրլի
չէրչիֆլի օլտըղը հալտէ, ա՛զանըն ճիւմլէսի պէ-
27 րաապէր ֆէրահլանըր. Իսմի սիզ Քրիստոսըն ճէ-
28 սէտի վէ այրը այրը ա՛զասը սընըղ. Ալլահ տախի
քիլիսէտէ էվվէլա ըէտուլէր, սանիյէն իչհամա
մալի՛ք օլանլար, սալիսէն մու՛ալիմլէր, անտէն
սօնրա միւ՛ճիզէլէր, անտէն սօնրա չինֆապախշ
ալէվհպէլէր, վէ մու՛ավէնէթլէր, վէ իտարէլէր,
29 վէ մուխթէլիֆ լիսանլար թա՛եին էյլէտի. ճիւմ-
լէսի ըէտո՞ւլ մը, ճիւմլէսի իչհամա մալի՞ք մի,
ճիւմլէսի մու՛ալլի՞մ մի, ճիւմլէսի միւ՛ճիզաթ սա-

*Նուա. իչիթմէք

30 հիպէ՞ մի, ճիւմլէսի չինֆապախշ ալէվհպէլէր սա-
հիպէ՞ մի տիր, ճիւմլէսի լիսանլար սէօյլէ՞ր մի,
31 ճիւմլէսի թէրճէմէ էտէ՞ր մի. Իմտի էն էյի ալէվ-
հիպէլէրէ րաղպէթ էտինիզ, վէ եինէ սիզէ տահա
ա՛լա պիր եօլ կէօսթէրէյիմ.

ՊԱՊ 13

1 Էյէր լինսան վէ մէլէքլէր լիսանլարըյլէ սէօյլէր-
սէմ, մուհապպէթիմ օլմատըգճա չընղրտայան
պաղըր, եահօտ չընլայան զիլ օլմուշ օլուրըմ,
2 վէ էյէր պէնտէ իլհամ օլուպ տա՝ ճիւմլէ սըրրլարը
վէ ճիւմլէ ՚իլմի պիլսէմ, վէ էյէր տաղլարը կէ-
րինտէն նագլ էթմէյէ մուգթէտիր օլան քեամիլ
իմանըմ օլսա, մուհապպէթիմ օլմատըգճա պիր
3 չէյ տէյիլ իմ, վէ էյէր պիւթիւն էմվալիմի սա-
տադա վէրսէմ, վէ էյէր ճէսէտիմի կանմադա
թէսլիմ էյլէսէմ, մուհապպէթիմ օլմատըգճա
4 պանա պիր ֆա՛իտէ էթմէզ. Մուհապպէթ թէ-
՚էննի էտիպ՝ լութֆլէ մու՛ամլէ էտէր. մուհապ-
պէթ հասէտ էթմէզ, մուհապպէթ էօյիւնմէզ,
5 թէքէպպիւր էթմէզ, պէտ մու՛ամլէ էթմէզ,
քէնտի ֆա՛իտէսինի արամազ, հիտտէթլէնմէզ,
6 սու՛ի զանն էթմէզ, Հագգսըզլըգտան հազզ էթ-
7 մէյիպ՝ հագիգաթլէ մահզուզ օլուր, Հէր շէյէ թէ-
համմիւլ էտէր, հէր շէյէ լինանըր, հէր շէյէ իւ-
8 միտ էտէր, հէր շէյէ սապր էտէր. Մուհապպէթ
ասլա զէվալ պուլմազ, իլհամլար իսէ իպթալ օ-
լունաճագլար, լիսանլար իսէ նիհայէթ պուլա-
9 ճագ, ՚իլմ իսէ իպթալ օլունաճագ տըր. Զիրա
ճիւզ՚ի պիլիրիզ վէ իլհամլէ ճիւզ՚ի սէօյլէրիզ.
10 Ամմա քեամիլ օլան կէլտիկինտէ, օլ վաղըթ պու
11 ճիւզ՚ի օլան իպթալ օլունաճագ տըր. Պէն չօ-
ճուգ իքէն չօճուգ կիպի սէօյլէր, չօճուգ կիպի
թէֆէքքիւր էտէր, չօճուգ կիպի գըյաս էտէր

իսիմ. ամմա ատէմ օլտըգտա չօճուղա մախսուս
12 *չէյլերլ թէրք էթտիմ։ Զիրա չիմոլ այինէտէն*
ըէմզլէ, ամմա օ զէման եիւղ եիւզէ կէօրիւրիւզ.
չիմոլ պիր ճիւզ՚լ պիլիրիմ, ամմա օ զէման պի-
13 *լինտիյիմ միսիլիւ պիլէճէյիմ։ Շիմոլ իսէ իման,*
իւմիտ, մուհապպէթ, իւչիւ տէ պագլ գալըր, վէ
լաքին պուննլարըն պէօյիւյիւ մուհապպէթ տիր։

ՊԱՊ 14

1 Մուհապպէթէ սա՚յ էտինիզ, վէ բուհանլ ռէվէ-
լէյլերէ, խուսուսա իլհամլէ սէօյլէմէյէ ղայրէթ
2 *էտինիզ։ Զիրա ըէբէ լիսան սէօյլէյէն քիմսէ ա-*
տէմլերէ տէյիլ, անճագ Ալլահա սէօյլէր. չինքի
քիմսէ անլլամազ, վագա՚ա Րուհլէ սըրրլար սէօյ-
3 *լէր։ Ամմա իլհամլէ սէօյլէյէն՝ մա՚մուրիյէթ վէ*
նասիհաթ վէ թէսէլլի իչիւն ատէմլերէ սէօյլէր։
4 *Լիսան սէօյլէյէն քէնտինլ մա՚մուր գըլար, ամմա*
5 *իլհամլէ սէօյլէյէն քիլիսէյլ մա՚մուր գըլար։ Վէ իս-*
թէրիմ քի՝ սիզ ճիւմլէնիզ լիսանլար սէօյլէյէսի-
նիզ, ֆագաթ տահա զիյատէ իլհամլէ սէօյլէյէ-
սինիզ։ զիրա իլհամլէ սէօյլէյէն՝ լիսանլար սէօյ-
լէյէնտէն պէօյիւք տիր, ամմա իլհամլէ սէօյլէյէն՝
լիսանլար սէօյլէյէնտէն պէօյիւք տիր, ամմա
քիլիսէյէն մա՚մուրիյէթլ իչիւն թէրճէմէ էտէ։
6 *Վէ շիմոլ, էյ պիրատէրլէր, էյէր լիսանլար սէօյ-*
լէյէրէք եանընըզա կէլիրսէմ, սիզէ եա վահի,
եախօտ՚իլմ, եա իլհամ, եա թա՚լիմլէ սէօյլէմէ-
7 *միքճէ սիզէ նէ՞ ֆա՚իտէ էթմիշ օլուրըմ, վէ*
սէս վէրմէյէն ճանսըզ չէյլէր պիլէ, կէրէք տիւտիւք
վէ կէրէք թանպուր օլսուն, սէտալարընտա ֆէրգ
կէօսթէրմէմիքճէ, տիւտիւքլէ եա թանպուրլէ
8 *չալընան չէյ նա՞սըլ անկլաշըլըր։ Զիրա պօրու տա-*
իլ էյէր նամա՚լում սէտա վէրիրսէ, ճէննէկ քի՞մ
9 *հազըրլանաճագ տըր։ Քէզալիք սիզ տահլ լիսան-*
լէ աչըգ պիր սէօզ սէօյլէմէզսէնիզ, սէօյլէնիլէն

նա՞սըլ անկլաշըլըր. զիրա հավայա սէօյլէմիչ օլուր-
10 *սընըզ, վագա՚ա տիւնեատա պու գատար միւ-*
թէննէվվի՝ սէօլէր վար, վէ անլէրտէն հիչ պիրի
11 *մա՚նասըզ տէյիլ տիր։ Պու պէօյլէ իքէն՝ էյէր սէսին*
գուվվէթինէ պիլմէզսէմ, պէն սէօյլէյէնէ պար-
պար, սէօյլէյէն տահլ պանա պարպար օլուր։
12 *Պէօյլէճէ սիզ տահլ բուհանլ ռէվէյէլէրէ բաղլը*
օլտըղընըզ ճիհէթլէ՝ քիլիսէնին մա՚մուրիյէթի ի-
13 *չիւն արթմանըզը թէլէպ էտինիզ։ Պու էճլտէն*
լիսան սէօյլէյէն՝ թէրճէմէ էթմէսի իչիւն տու՚ա
14 *էթսին։ Զիրա էյէր պիր ըէբէ լիսանլէ տու՚ա*
էտէրսէմ, բուհըմ տու՚ա էտէր, ամմա զիհնիմ
15 *սէմէրէսիզ գալըր։ Իմոլ նէ՞ օլուր։ բուհլէ տու՚ա*
էտէյիմ, վէ զիհնլէ տահլ տու՚ա էտէյիմ. բուհ-
լէ մէզմուր օգույայրըմ, վէ զիհնլէ տահլ մէզմուր
16 *օգույայրըմ։ Նօգսա էյէր բուհլէ պէրէքէթլ օգուր*
իսէն, ճահիլ մագամընտա տուրան, սէնին նէ
տէտիյինի պիլմէտիյի էճլտէն, սէնին թէշէքքիւ-
17 *րիւնէ՝ Ամին՝ նա՞սըլ տէյէ պիլիր։ Վագա՚ա սէն*
էյի թէշէքքիւր էտիյօրսըն, լաքին տիկէրի մա՚-
18 *մուր օլմազ։ Ալլահա շիւքր էտէրիմ քի՝ ճիւմլէ-*
19 *նիզտէն զիյատէ լիսանլար սէօյլէրիմ։ Ֆագաթ*
ըէբէ լիսանտա օն պինկ սէօզ «էօյլէ-փէն» իսէ,
տիկէրլէրէ տահլ թա՚լիմ էթմէք իւզրէ՝ զիհնիմ-
լէ քիլիսէտէ պէշ սէօզ սէօյլէմէմի տահա էյի սա-
յըրըմ։
20 *Էյ պիրատէրլէր, ՚ագլ ճիհէթիյլէ չօճուգ օլ-*
մայըզ՝ անճագ շէրր ճիհէթիյլէ մա՚սում օլունըզ։
21 *ամմա ՚ագլ ճիհէթիյլէ քեամիլ օլունըզ։ Շէրի-*
՚աթտա եազըլմըշ տըր քի՝ Պու զավմա ղարիպ
լիսանլարլէ վէ ղարիպ տուտագլարլէ սէօյլէյէճէք
իսէմ տէ՝ եինէ պէնի տինլէմէյէճէք տիր՝ տէյիւ
22 *Րապպ պույուրըր։ Հալ պու քի՝ լիսանլար միւ՚-*
մինլէրէ տէյիլ, անճագ միւ՚մին օլմայանլարա ՚ա-
լամէթ իչիւն օլուպ՝ իլհամլէ սէօյլէմէք իսէ,

ԱԻԱՄԻՆ ՕԼՄԱՅԱՆԼԱՐ ԻՀԻՆ ՏԷՅԼ, ԱՆՃԱՂ ԱԻԱՄԻՆ
23 ՄԻՆԼԷՐ ԻՀԻՆ ՏԻՐ, ԻՄՈՒՆ ԱԼԻԹԻՆԱՆ ՓԻԼԻՍԵ ԱԼԻՐ
ՒԷՐԵ ՃԷՄ՝ ՕԼՈՐՂԸ ՂԷՄԱՆ, ՃԻԱՄԼԷՍԻ ԼԻՍԱՆԼԱՐ
ԱԷՕՂԷՐՍԵ, ՎԷ ՃԱՀԻԼՂԷՐ ԵԱՒԱՕԱ ԱԻԱՄԻՆ ՕԼՄԱՅԱՆ-
ԼԱՐ ԻՂԷՐԻՅԵ ԿԻՐԷՐՍԵ՝ ԶԸԼՈՐՐՄՂՍՐՆԸՂ՝ ԱԷՕՎԷՅԵ-
24 ՃԷՔԼԷՐ ՎԻ, ՎԷ ԼԱՓԻՆ ԷՅԷՐ ՃԻԱՄԼԷՍԻ ԻՂՅԱՄԼԷ
ԱԷՕՂԷՐ ԻՔՔԷՆ՝ ԻՂԷՐԻՅԵ ԱԻԱՄԻՆ ՕԼՄԱՅԱՆ ԵԱՒԱՕԱ
ՃԱՀԻԼ ԿԻՐԷՐՍԵ, ՃԻԱՄԼԷ ԲԱՐԱՃՔՆՏԱՆ ԻՂՂԱՄ,
25 ՃԻԱՄԼԷ ԲԱՐԱՃՔՆՏԱՆ ԻՄԲԻՀԱՆ ԷՍԻՂԻՐ, ՎԷ ՍՈՒ
ՎԷՃՀԼԷ ՃԱԼՂԻՆԻՆ ԿԻՂԱԼ ՀԷՅԼԷՐԻ ՂԱՀԻՐ ՕԼՄԱՂԼԷ՝
ՅԻԼ ԵԱՃԻՂՃ ԱԼԼԱՀ ԱՐԱՆԸՂՏԱ ՏՐՐ՝ ՏԷՅԻԼ ԻՂ-
ԲԱՐ ԷԱԷՐԷՔ, ԵԻԱՂԻԼ ԻԱՂԷՐՂԻ ՏԻԱՀՀԻԱՂ՝ ԱԼԼԱՀԱ
ԱԷՃՏԷ ՃԸԼԱՃԱՃ ՏՐՐ։
26 ՎԷԼ ԵԱՍԸԼ, ԷՅ ՃԻԲՏԱՏԷՐԼԷՐ, ԵԱԼ ՆԷՀ ՏԻՐ,
ՃԷՄ՝ ՕԼՈՐՂԸՆԸՂ ՂԷՄԱՆ ՍԻՂՏԷՆ ԵՎԸ ՃԻԲԻՆԻՆ ՎԷՂ-
ՄՏՒՐԸ ՎԱՐ, ԲԱ՝ԼԻՄԻ ՎԱՐ, ԼԻՍԱՆԸ ՎԱՐ, ՎԱԵՆԻ
ՎԱՐ, ԲԷՐՃԷՎԷՄԻ ՎԱՐ. ՎԸՐ ՇԷՅ ՄԱ՝ՄԱՒՐԻՄԷՔ Ի-
27 ՇԻՆ ՕԼՍՒՆ, ՎԷ ՃԻԲ ՓԻՄԱՔ ԼԻՍԱՆ ԱԷՕՂԷՐ ԻՍԷ,
ԻՔՔԻ ՎԷ ՆԻԵԱՅԷՔ ԻՒՂ ՓԻՂԻ ՕԼՍՒՂ՝ ԱԲՐԱ ԼԻՂ ԱԷՕՂ-
ԼԷՄԻՆԼԷՐ, ՎԷ ՃԻԲ ՓԻՄԱՔ ՏԱԼԻ ԲԷՐՃԷՎԷ ԷԲԱՄԻՆ,
28 ԱՄՄԱ ԲԷՐՃԻՒՄԱՆ ԵՕՃ ԻՍԷ, ՓԻԼԻՍԵՏ ՍԻՒՓԻԲ
ԷԲԱՄԻՆ, ՎԷ ՔԷՆՄԻ ՓԷՆՄԻՍԻՆԷՔ ՎԷ ԱԼԼԱՀԱ ԱԷՕՂ-
29 ԼԷՄԻՆ, ԻՂԻՄԼԷ ԱԷՕՂԷՅԷՆԼԷՐՏԷՆ ԻՔՔԻ ԵԱ ԻՒՂ ՓԻՂԻ
30 ԱԷՕՂԷՄԻՆ, ՎԷ ՏԻԿԷՐԼԷՐԻ ԲԷՒԻԿ ԷԲԱՄԻՆԼԷՐ, ՎԷ
ՕԲՏՒՐԱՆԼԱՐՏԱՆ ՏԻԿԷՐ ՊԻՐԻՆԷ ՎԱՀԻ ԿԷԼԷՃԷՔ
31 ՕԼՍՒՐ ԻՍԷ, ԷՎՎԷԼՔԻՍԻ ՍԻՒՓԻԲ ԷԲԱՄԻՆ. ԶԻՐԱ
ՃԻԱՄԼԷՄԻՆԻՆ ԲԱ՝ԼԻՄ ՎԷ ԲԷԵԼԻՄԻ ԻՂԻՆ ՃԻԱՄԼԷ-
ՆԻՊ ՊԻՐԸՐ ՊԻՐԸՐ ԻՂԻՄԼԷ ԱԷՕՂԷՅԷ ՊԻԼԻՐՍԻՆԻՊ՝
32 ՎԷ ԻՂԻՄԼԷ ԱԷՕՂԷՅԷՆԼԷՐԻՆ ԲՍՒՀԼԱՐԸ ԻՂԻՄԼԷ ԱԷՕՂ-
33 ԼԷՅԷՆԼԷՐԷ ՄԻՒԲԻ՝ ՄԻՐ. ԶԻՐԱ ԱԼԼԱՀ ԲԷՂՎԻՂԷ ՊԱ՝ԻՍ
ՕԼՄԱՅԸՊ, ՄՍՒԳԱՏԱՏԷԼԷՐԻՆ ՃԻԱՄԼԷ ՓԻԼԻՍԵԼԷՐԻՆ-
ՍԷ ՕԼՈՐՂԸ ԿԻՊԼԷ, ՊԱ՝ԻՍ Ի ԱԷԼԱՄԷԲ ՏԻՐ։
34 ՓԻԼԻՍԵԼԷՐՏԷ ՆԻԱՆՆԸՂ ՍԻՒՓԻԲ ԷԲԱՄԻՆԼԷՐ. ՂԻ-
ԲԱ ԱԷՕՂԷՄԷՅԷ ԲՍՒԽԱՆԲԼՈՐԸ ՕԼՄԱՅԸՊ, ԱՆՃԱՂ
ՀԷՐԻ՝ԱԲԸՆ ՏԱԼԻ ՊՍՒՅՍՒՐՈՐՂԸ ԻՂԸՐԷ, ՄԻԲԻ՝

35 ՕԼՄԼԸ ՏՐԲԼԱՐ։ ԱՄՄԱ ՊԻՐ ՀԷՅ ԷՕՅԲԷՆՄԷՔ ԻՄԲԻ-
ՏԻՔԼԷՐԻՆՏԷ, ԻԱՆԷՏԷ ՔԷՆՄԻ ՂԷՎՃԼԷՐԻՆԷ ՍԻՐ՝ԱԼ
ԷԲԱՄԻՆԼԷՐ. ՊԻՐԱ ՓԻԼԻՍԷՏԷ ԱԷՕՂԼԷՄԷՔ ՆԻԵԱՅԱ
36 Ի՝ԱՅՊ ՏՐՐ։ ԱԼԼԱՀԸՆ ՔԷԼԱՒՐ ՍԻՊՏԻ՞Ն ՄԻ ՀՐԳՏՐ.
37 ԵԱԻԱՕԱ ԵԱԼԲՆԸՂ ՍԻՊԷ՞ ՄԻ ԱԷԲԻՀՀՏԻ, ԷՅԷՐ ՊԻՐ
ՓԻՄԱԷ ՔԷՆՄԻ ՔԷՆՄԻՆԼԻ ԻԼՀԱՄԱ ՄԱԼԻՔ ԵԱ ԲՍՒ-
ՀԱՆԼԻ ՂԱՆՆ ԷՏԷՐ ԻՍԷ, ՍԻՊԷ ԵԱՂՏՐՐՂՐՄ ՀԷՅԼԷՐԻՆ՝
ԲԱՂՊՂՐՆ ԲԷՆՊԻՀԼԷՐԼԻ ՕԼՈՐՂՐՆՐԸ ԲԱՀԴԻԴԷՆ ՊԻԼ-
38 ՍԻՆ։ ԱՄՄԱ ԷՅԷՐ ՊԻՐ ՓԻՄԱԷ ՊԻԼՄԷՂ ԻՍԷ՝ ՊԻԼՄԻ-
39 ՍԻՆ։ ԻՄՈՒԼ, ԷՅ ՊԻՐԲԱՏԷՐԼԷՐ, ԻԼՀԱՄԼԷ ԱԷՕՂԼԷՄԷՅԷ
ՂԱՅՐԷԲ ԷՏԻՔ՝ ԼԻՍԱՆ ԱԷՕՂԼԷՄԷՅԷ ՏԷ ԺԼՆ՝ ԷԲԻՄ-
40 ՂԱՅՐԷԲ ԷՏԻՔ՝ ՀԷՐ ՀԻԱՆ Ի ՀԱՐԻՔՔԷԲ ՎԷ ԻՆԲԻՂԱՄ
ԻՂՂԷ ՕԼՍՒՆ։

ՊՍՊ 15

1 Ի՝ԱՅ ՊԻՐԲԱՏԷՐԼԷՐ, ՍԻՂԷ ԲԷՊՂԻՐ ԷԲԻՄԻՄ, ՍԻՂԻՆ
ԱԻԻՄ ԳԱՊՍՒԼ ԷՏԻՔ՝ ԱՆՏԷ ԳԱ՝ԻՄ ՊՍՒՐՍՒՆՏՐ-
2 ՂՐՆՂՍ ՊԷՀԱՐԷԲԻ ՊԻԼՍՒՐԻՐԻՄ. ՊՍՒՆՍՒՆ ՎԱՏԲ-
ԲԱՏԲՀԼԷ ԱԻԻՄ, ԷՅԷՐ ՊԻՀՍՒՏԷ ԵԷՐԷ ԻՆԱՆԻՄԱ-
ՏՐՆՂՍ ԻՍԷ, ՍԻՂԷ ԲԷՊՂԻՐ ԷԲԻՄԻՄ ՎԷՃՀԼԷ ՔԷ-
ԼԱՄՐ ՎԻՀՔԷՄ ԲՍՒԲԱՏՐՂՐՆՂՍ ՀԱԼԱՏԷ ԻԷԼԱՏ ՊՍՒ-
3 ԼՐՐԲՐՆՂՍ՝ ԶԻՐԱ ԷՎՎԷԼ ԷՄՐՍՏ ՊԷՆԻՄ ԳԱՊՍՒԼ
ԷԲԻՄԻՄԻ ՍԻՂԷ ԲԷԼԻՄ ԷՀՀԷՏԻՄ, ԵԱ՝ՆԻ ՔԻԲԱՊ-
ԼԱՐԱՏ ԵԱՊՂԼԱՐՐՂՐ ԻՂՂԷ՝ ՓՐԻԱՏՏՍ ԿԻՎՆԱԿԼԱՐՐ-
4 ՄՂՍ ԻՂԻՎՆ ԷՕԼՍՒՆ. ՎԷ ՏԷՓՆ ՕԼՍՒՆՍՒՏ, ՔԻԲԱՊ-
ՂԼԱՐՏԱՆ ԵԱՊՂԼԱՐՐՂՐ ԻՂՂԷ, ԻՂՀԻՎՆՃԻԲ ԿԻՎՆԱՏԷ ՂՐ-
5 ՅԱՄ ԷԲԱՄ. ՎԷ ԿԷՓԱՏԱԱ, ՎԷ ԱՕԿՐԱ ՕՆ ԻՔՔԼԷՐՐ
6 ԿԷՕՐԻՎՆԱՍԻ. ԱՆԱՏՆ ԱՕԿՐԱ ՀԷՄԱՆ ՊԷՀ ԵԻՂՊՏՆ
ՊԻՂԱԱՏԷ ՊԻՐԲԱՏԷՐԼԷՐՐ ՊԻՐ ՏԷՓ՝ԱԱՏԱ ԿԷՕՐԻՎՆ-
ՊԻՂ. ՊՍՒՆԼԱՐՐՆ ԷՔԱԷՐԻ ՏԱԼԻ ՀԻՎՆՕԻՂԷ ՂԱՏԱՐ
7 ՀԱՂԱԲԱՏԱ ՕԼՍՒՆ՝ ՊԱ՝ՂՐԼԱՐՐ ՍՂՍՏՐԼԱՐ, ՊՍՒՆ-
ՏԱՆ ԱՕԿՐԱ ՃԱԿՕՐՕԱ, ԱՕԿՐԱ ՃԻԱՄԼԷ ԲԷԱՍՒԼԷ-
8 ՏԱՆ ԱՕԿՐԱ ՃԱԿՕՐՕԱ, ԱՕԿՐԱ ՃԻԱՄԼԷ ԲԷԱՍՒԼԷ-
ՏԱՆ ԱՕԿՐԱ ՃԱԿՕՐՕԱ, ԱՕԿՐԱ ՃԻԱՄԼԷ ԲԷԱՍՒԼԷ-
8 ԲԷ ԿԷՕՐԻՎՆԱՏԻՍ. ՎԷ ՃԻԱՄԼԷՄԻՆԱՏՆ ԱՕԿՐԱ ՊԷՆ
9 ՍՐՂԲ ԿԻՊԼԷ ՕԼԱՆԱ ՏԱԼԻ ԿԷՕՐԻՎՆԱՏԻՍ. ԶԻՐԱ ՊԷՆ

բնաւորեցին են եանեսար իմ, հաքիա բնաւոր
թեամիկ օրուհնագա լոյրգ ակիլ իմ, չիւնքի Ալ-
10 լահըն փրկանսին թե'սատի էյլեսիմ։ Ամմա հեր
նե իսէմ, Ալլահըն 'ինայեթիյլե իմ. ովկ անըն
պանա իսկապ էյլեսիկ 'ինայեթ պիհուսե օրհա-
րը. լաքին անկերին ճիւմլեսինհուն պիյասե չարը-
րըմ, ֆագաթ պէն ակիլ, անճագ պէնիմ իլե
11 օլան Ալլահըն 'ինայեթի սիրը. վէլ հասրլ կերեք
պէն՝ կերեք անկեր պեօյլե վա'ղ եաերիղ, սիղ
սաթի պեօյլե ինանաբերիղ։
12 Վէ լաքին Քրիստոս եօլուկերսուն պըյասի կի-
սի՝ ակիլ վա'ղ օրուհուր իսէ, սիղսէն պա'պրա-
րը՝ եօլուկերին պըյասըն եօգ սրը՝ նա՞սրլ սեր-
13 կեր. վէ կենէր եօլուկերին պըյասըն եօգ իսէ,
14 Քրիստոս սաթի պըյասի կիմսիմիշ սրը. վէ կենէր
Քրիստոս պըյասի կիմսիմիշ իսէ, հեմ սիղսիմ վա'ղ
կիմսիմիղ պիհուսե, հեմ սե սիղսին իսանըրիղ պի-
15 հուսե սրը. Սիղ սաթի Ալլահ հապդրնուս եալան
չահիտ պուլունմիշ օլուրըղ. պերա՝ Քրիստոսը իհ-
նա կիմսի՝ սէյլե Ալլահ հապդրնուս չհհասկիմ
կիմսիքե. հալ պուս քի՝ եօլուկեր հապիսաթկեն պը-
յասի կիմսիղեր իսէ, անը իհնա կիմսիմիշ սրը.
16 Զիրա եօլուկեր պըյասի կիմսիղեր իսէ, Քրիստոս
17 սաթի պըյասի կիմսիմիշ սրը. վէ կենէր Քրիստոս
պըյասի կիմսիմիշ իսէ, սիղսին իսանըրիղ պաքըլ
18 օլուղ՝ սիղ սահա կիւնահկարըրըղպուս սրընըղ. Հեմ
Քրիստոսուս ույուշանլար սաթի հեյաք օլմուշ
19 սրը. Էյեր Քրիստոսս եալրընըղ պու 'կօսմի իչին
իւմիտս կիմսիմիշ իսէք, սաեմիկերին ճիւմլեսինհուն
սկիճել իղ։
20 Յաղաթ չիւնիւ Քրիստոս եօլուկերսուն պըյասի
եսիղ՝ ույղուշս վարանլարըն թուրճանուսար օ-
21 ուս. Զիրա մնասաի քի եօլուս բնաան վարթա-
սըյըխ օլուս, եօլուկերին պըյասըն սաթի բնաան
22 վարթասըյըխ օլուր. Զիրա Ադամսս ճիւմլեսի

եօլուկերին միսիլիս, Քրիստոսս սաթի ճիւմ-
23 լեսի իհնա օրուհնագա սրը. Լաքին հեր քես քեն-
սի սրըսարնուս, Քրիստոս Թուրճանուս սըրա-
սընըն գունհուրընուս Քրիստոսս միւթե'ալլիգ
սանկս անըն գունհուրընուս Քրիստոսս միւթե'ալլիգ
24 օլանլար պունլուսուր. Պա'սէհս հեր բիյասեթ մե
հեր հիւքիմեթ մե գուսրեթի իսքալ սիրլե, փե-
սէր Ալլահա մելեքութ Թեսիմ եթսէքեն սոն-
25 սէր Ալլահա մելեքութ Թեսիմ եթսէքեն սոն-
րանիհայեթ օլաճագ սրը. Զիրա ճիւմլե սուշմեն-
րինի քենսի պաղլարը սիրընա պագունճայսուզ
26 սալթանաթ եթսե կերեք սրը. Իսքալ օլուհա-
27 ճագ սան սուշմեն եօլուս սրը. Զիրա հեր շեյի
'անա թապի' եթսե լաքին՝ հեր շեյ թապի' օլ-
մուշ սրը՝ սէսիյիհուս, հեր շեյի անա թապի' ե-
28 մուշ սրը՝ սէսիյիհուս, հեր շեյի անա թապի' ե-
սեն միւսթեհանա օլարակ աշիքեսար սրը. Վէ հեր
շեյ անա թապի' օլարակա, ո պեհան՝ Ալլահ հեր
շեյսէ հեր շեյ օլ՝ սէյլե. Օղուլ սաթի սիղ պաք
հեր շեյի անա թապի' եսեն թապի' օլաճագ սրը.
29 Եօգսա էյեր մուքլագա եօլուկեր պըյասի եթսէղ
իսէ, եօլուկեր իչին վաճիթիղ օրուհանլար նե՞
իսէ, եօլուկեր իչին վաճիթիղ օրուհանլար նե՞
սէճքերեր. Նէյե՞ եօլուկեր իչին վաճիթիղ օրու-
30 Նուրլար. Սիղ սաթի նի՞չին հեր սա'աթ մուխա-
31 թարսա կիրիքիթար օլուրըղ. Բաղրընիղ Ծիսուս
Քրիստոսսս սիղսին հապդրընդուս օլան իքիթխա-
32 րըմ հապդր իչին հեր կիւն եօլոյորըմ. Էյեր
սէն Եվհասուս բնաանճա վուհուշ իլե ճենքիշ-
սիմ իսէ, եօլուկեր պըյասի եթսէսէկ թապսիրս-
սե պանա նե՞ քա՞իսէ օրուր. Նէյելիմ վէ իչելիմ,
33 պերա եարըն եօլուրըս՝ Ալսանմայընըղ. քեօքիս
34 իլիկեթ կիւղել սեղլադը պաղար. Սալհանե ու-
յանընըղ վէ կիւնահ եթմէյինիղ. պերա պա'պրար-
սա Ալլահըն հապդրնուս սա'լիսանեթ եօգ սրը՝
սիղ սաթանարընուզ իչին սեօյլերիմ.
35 Ամմա պիր քիսնե՝ էօլուկեր նա՞սրլ պըյասի ե-

---

*Նաա. անըն պագունսրը սեթընա

ակրկեր, վէ նէ՞ ճիճա ձեսեալէ կելիրկեր՝ ակեճեվ
36 սիր։ Էյ ՚ապելորդ, սենին եքսիկին չէյ եօլկին-
37 ճէ սիրիլմէդ, վէ պիր չէյի եքսիկիմէ՝ օլաճագ
ճեսեան եքմէկիդ, անճագ պուդայ օլսուն վէ
եահուտ պաշդա սիւրիւ օլսուն, չըփլագ սանկի
38 Ի+Էօխ։ Վէ Ալլահ անա իսթեմիյի կիմսէ պիր ճէ-
սեա, վէ թօռուդլարըն հէր պիրինէ փենահինէ
39 նահաստա պիր ճեսեա վերիր։ Հէր թէն պիր նէվ՚
թէն ակիլ սիր։ անճագ ինսան թէնի պաշդա,
վէ պէհայիմ թէնի պաշդա, վէ պալդը ՆԷՆ պաշ-
40 դա, վէ դուշ ՆԷՆ պաշդա սիր։ Վէ սեմանի ճէ-
սեակեր վէ գէմինի ճեսեակեր վար։ լոփին սեմա-
վիկերին չէրճիվ պաշդա, վէ գէմիճիկերին չէրճիվ
41 պաշդա սիր։ Կիւնէշին չէրճիվ պաշդա, վէ այըն
չէրճիվ պաշդա, վէ երլարդլարըն չէրճիվ պաշդա
սիր։ պիրա չէրճի ճիհէթիյլէ երլարդ երլարդաճան
42 Գէլդիւ սիր։ էօլիւլերին գըյամըլ սահի պէսիլ
սիր։ Գանի օլարագ եքիլեր, Գանի օրնեարագ
43 գըյամ եսեր։ Զիլիքճե եքիլեր, չէրճիճե գը-
յամ եսեր։ գա՚ճիսա եքիլեր, գուվվիճե գը-
44 յամ եսեր։ Հայվանի ճեսեա եքիլեր, բուհանի
ճեսեա գըյամ եսեր։ հայվանի ճեսեա վար, բու-
45 հանի ճեսեա սահի վար սիր։ Պէսիլ սահի եա-
ղըլմըշ սիր ք՚ Պիրինճի ինսան, եա՚նի Ադամ
հայուա սիւնէք գաճ օլսուն։ սոնրագըն Ադամ
46 հայուա էվերէն բուհ օլսուն։ Լաֆըն բուհանի ա-
յել։ անճագ հայվանի սնուգսատէմ օլսուդ՝ բու-
47 հանի անսէն սոնրա օլսուն։ Պիրինճի ինսան եէ-
սէն՝ քիւրսագի խոր, իքինճի ինսան սեմսեան օ-
48 ղան Բաղդ սիր։ քիւրսագի նասըլ խոչ, քիւրսա-
գիլէր սահի եօղ սիր։ էվ սեմանի նասըլ խոչ,
49 սեմանիլէր սահի եօղ սիր։ Վէ քիւրսագիներին
սուրեքիներ կիմսիսիդ միսիլլի, սեմանիներին սուս
50 րեքիներ սահի կիչճէյիդ։ Պունու սահի ակրիմ,
էյ պէրադէրլէր, քէն էվ գան ՚էլեքտրիք Ա՚լա-

հա վարիս օլսունդ։ էվ գանի օլան գանի օլնա-
յանա վարիս օլսունդ։
51 Իչիե սիդե պիր սըրր սեգլերիմ, ճիւնէմիդ սու-
յուսյաճաղըդ, սունա ճիւնէմիդ ասն սուրաա,
52 Պիր անահ, պիր կեօդ դըրփնարընաա թեպե-
սիւլ եաեճէյիդ։ չիւնքի սուր չալընաճադ սըր,
էվ եօլումըր գանի օլնայադագ սիրիլճեք, պիդ
53 սահի թեպեսիւլ եաեճէյիդ։ Զիրա պու գանի
օլան՝ գանի օլնայանըր կիմսէք, էվ պու եօլումէ
մէսպեհ օլան՝ եօլումնէսիյիս կիմսէք կեբեք
54 սիր։ Վէ պու գանի օլան՝ գանի օլնայանըր կիմ-
սիդեն սոնրա, էվ պու եօլումէ մէսպեհ օլան՝
եօլումնէսիյիս կիմսիդեն սոնրա, ո գէմիան՝
եօլում գալեպեան գադդ օլաա՝ ակիլ եապըլըդ
55 օլան գելամ վէսդա՚ պուլաճադ սըր։ Էյ եօ-
լում, սենին սիդեն նէ՞բեսե։ էյ համիկ, սե-
56 նին գալեպեն նէ՞բեսե սիր։ Եօլումէն սիդեն
կիւնահ, էվ կիւնահըն գուվվեդի չէրճ՚սի սիր։
57 Լաֆըն Բադդըմդ Ծիսաս Գրիսաաս վարճա-
սըլէ պիգ գալեպէյի իհսան եսեն Ալլահա չի-փը
58 օլսուն։ Իմսի, էյ սեվգիլի պէրադէրլէրիմ, ե-
վէյիմիդ Բադդաա սիհնասե օլնասըդըդ պիլե-
րեք, միհգեմ վէ սապիի գասեմ պուլունսուդ՝
սա՚իմ Բադդըն իչինսե սրճմաղ իսդե օլսունդ։

ՊՍՂ 16

1 Վա՚գաասանէդեր իչինե օլան ի՚սան քեվգանինաը
իսնասուրնաա՝ Գադդաիս փէլեսդէրնե քէրքիդ
եքմէյիմ կիմսէ, սիդ սահի պէսիլ եասըլըդ՝
2 Հէր հաճքանըն պէրճիճի կիւնիւնաե սիդեն հէր
պիրի նա՚իլ օլադդը պէրեքքէ կեօրե ճեմ՚ ե-
սիդ՝ եանընաա այը գաան, քա փի վարլ օ-
սիդ՝ եանընաա այը գաան, քա փի վարլ օ-
3 սադդունա՝ ո գէնան քեվգանադդը սընայա։ Վէ
կելմեմեսե միհնասիդ կեօրեճէյինիդ սահիլէր

քիմլեր իսէ, իհսաներնըզը Երուսաղէմ կէօթիւրմէք իչիւն մէքթուպլարլէ աների կէօնտէրիրիմ,
4 պէնիմ կիթմէմ տախի միւնասիպ կէօրիւլիւր իսէ, պէնիմ իլէ պէրապէր կիտէճէքլեր տիր,
5 վէ Մակեդոնիատան կէչմիքտէն սոնրա՝ սիզէ կէլէճէյիմ, չիւնքի Մակեդոնիատան կէչէճէյիմ.
6 վէ օլուր քի Եահներնըզտա մէքս էտէրիմ, վէ պէլքի տէ գերէզ կէչիրիրիմ, Թա քի հէր Ներէյէ կիտէճէք օլուր իսէմ, պէնի սիզ Եօլա չըգարա-
7 սրնըզ։ Զիրա պու տէփ'ա Եօլ իւզերի սիզին իլէ կէօրիւշմէք իսթէմէյիպ, Բապպ իզն վէրիրսե, Եահներնըզտա պիր միւտտէթ էյլէնմէք իւմիտինտէ
8 իմ։ Լաքին Պենտէկոստէ պայրամընատէք Եփե-
9 սոստա գալաճաղըմ. Զիրա պանա պէօյիւք վէ քեարլը պիր գափու աչըլըպ՝ մուխալէֆէթ է-տէնլեր տախի չօգ տըր։
10 Վէ էյէր Տիմոթէոս կէլէճէք օլուր իսէ, Եահներնըզտա գօրգուսըզճա պուլունմասընա տիգգաթ էտինիզ. գիրա օ տախի պէնիմ կիսպի Բապպըն
11 իշիյլէ մէշղուլ տըր։ Իմտի ան՛ը քիմսէ թահգիր էթմէսին, լաքին Եահներնա կէլմէսի իչիւն սէլա-մէթլէ Եօլա չըգարըրնըզ. գիրա պիրտաէրլէր իլէ
12 ան՛ը պէքլէյօրըմ։ Ապողոս պիրտաէր հագգընատա իսէ, պիրտաէրլէր իլէ պէրապէր Եահներնըզտա կէլ-մէսինի քենտիսինտէն չօգ րէճա էթտիմ իսէ տէ, չիմտի կէլմէյի գաթ'էն իսթէմէյօր, վէ լաքին
13 միւնասիպ վագթը օլտըգտա կէլէճէք տիր։ Ույանըզ տուրընըզ. իմանտա սապէթ օլունըզ. մէրտանէ հարէքէթ էտինիզ. միւհքէմ օլունըզ,
14 ճիւմլէ ուսմուրընըզ մուհապպէթլէ իճրա օլուն-
15 սուն։ Էյ պիրտաէրլէր, Ստեփաննէսին խանէսի Աքայիանըն Թուրքանատասը օլուպ՝ մուգատաէս-լէրին խըտմէթինէ կէօնիւլ վէրտիքլերի մա'լիւ-
16 միւնիւզ իքէն, սիզէ րէճա էտէրիմ քի, Ֆէնտի-նիզ տախի պու կիսպի քիմսէլէրէ վէ պէրապէր

իչլէյիպ էմէք չէքէնլերին ճիւմլէսինէ միւթի' օ-
17 լասընըզ։ Ստեփաննէս վէ Փորտունատոս վէ Աքայիկոսըն վասըլ օլմալարընտան մէսրուր օլտըմ. գիրա սիզին նօգսանընըզը անլէր Թէմամ էթտի-
18 լէր. Զիւնքի պէնիմ րուհումը վէ սիզինքինի տէ միւսթէրիհ գըլտըլար. իմտի պէօյլէ քիմսէլերէ
19 րի'այէթ էյլէյինիզ։ Ասիա քիլիսէլերի սիզէ սէլամ էտէրլէր. Ակիւղաս վէ Պրիսկիլլա իլէ խանէլերինտէ պուլունան քիլիսէ սիզէ Բապպտա չօգ սէլամ
20 էտէրլէր։ Ճիւմլէ պիրտաէրլէր սիզէ սէլամ էտէրլէր. մուգատտէս էօփիւշլէ պիրի պիրինիզէ սէլամ էտինիզ։
21 Պէն Պօղոսըն էլ Եազըսըյլէ սէլամ։ (22) Էյէր պիր քիմսէ Բապպ [Յիսուս Քրիստոս]ը սէվմէզսէ,
23 Բապպըմըզըն կէլտիյինտէ մէ'ուն օլսուն։ Բապպ Յիսուս Քրիստոսըն ՝ինայէթի սիզին իլէ օլսուն.
24 Մուհապպէթիմ Յիսուս Քրիստոստա ճիւմլէնիզ իլէ օլսուն։ Ամին։

ՊՕՂՈՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ
ԿՈՐՆԹՈՍԼԻԱՐԱ ԻԲԻՆՃԻ ԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Աղլահըն իրատէթիյլէ Յիսուս Քրիստոսըն քէսուլը Պօղոս վէ Տիմոթէոս պիրատէր, Աղլահըն կորընԹոսլիլարա օլան քիլիսէսինէ վէ պուԹուն Աքայիատա
2 պուլունան մուգատասլէրինէ ճիւմլէսինէ, փէտէ-

րիմիզ Աւլահ վէ Բապպ Ցիսուս Քրիստոս Թարա-
ֆընտան սիզէ 'ինայէթ վէ սէլամէթ օլսուն։
3 Բապպըմըզ Ցիսուս Քրիստոսըն փէտէրի Աւլահ'
չէֆգաթլարըն փէտէրի վէ ճիւմլէ թէսէլլինին
4 մէնպա'ը օլան Աւլահ միւպարէք օլսուն։ 0 տախի
հէր պիր մուզայագատա պուլունան քիմսէլէրէ Աւ-
լահ Թարաֆընտան պիզիմ Թէսէլլի օլունտուղմըզ
Թէսէլլիյէ Թէսէլլի վէրէ պիլտիմիզ իչիւն պիզէ
5 հէր պիր մուզայագամըզտա Թէսէլլի վէրիր։ Զի-
րա Քրիստոսըն էլչիլէրի պիզտէ չօղալտըղը մի-
սիլի՝ Թէսէլլիմիզ տախի Քրիստոսըն վասըթա-
6 սըյլէ չօղալըր։ Վէ էյէր մուզայագա չէքէր իսէ,
հէման պիզիմ չէքտիյիմիզ օլ էլչիլէրէ Թէհամ-
միւլէ հուսուլէ կէլէն սիզին Թէսէլլինիզ վէ խէ-
լասընըզ իչիւն տիր։ վէ միւԹէսէլլի օլուր իսէք,
7 սիզին Թէսէլլինիզ վէ խէլասընըզ իչիւն տիր։ վէ
էլչիլէրէ միւչԹէրիւք օլտուղընըզ միսիլլի, Թէսէլ-
լիյէ տախի Ռ-ւլՌէրէ+ օլՏԸղ՝ԸղԸ պիլտիքլէ՝ սիզին
8 իչիւն իւմիտիմիզ գալի տիր։ Զիրա, էյ պիրա-
տէրլէր, պիզէ Ասիատա վագը՝ օլան մուզայագա-
տան, եա'նի հաւտաէն զիյատէ, Թագաթընն ֆէվ-
գինտէ՝ հաԹԹա եաշամագտան պիլէ մէ՛յուս օլ-
մագ տէրէճէսինտէ, սըգըլմըզ օլտուղըմըզտան պի-
9 խապէր պուլունմանընզը իսԹէմէյիզ։ Լաքին քէն-
տի նէֆսիմիզտէ էօլիւմ Ի'լամընը ալտըգ, Թա քի
քէնտիմիզէ տէյիլ, անճագ էօլիւլէրի տիրիլտէն
10 Աւլահա Ի'Թիմատ էտէլիմ։ 0 պիզի օլ գաւաթ
պէօյիւք պիր էօլիւմտէն գուրԹարտը, վէ գուր-
Թարըր, վէ պունտան պէօյլէ տախի պիզի գուր-
Թարաճագ տըր՝ տէյիւ անա Թէվէքքիւլ էտէ-
11 րիզ։ Սիզ տախի պիզիմ իչիւն տու'ատա մու'մա-
ղէնէԹ էտէրսինիզ, Թա քի նիչէ քիմսէլէր վէսի-
լէսիյլէ պիզէ օլան իհսան իւզէրինէ՝ նիչէլէր Թա-
րաֆընտան պիզիմ իչիւն շիւքր էտտա օլունան։
12 Զիրա լիֆԹիխաարըմըզ պու տըր, եա'նի զամի-

րիմիզ չէհատէթ էտէր քի՝ ճիսմանի հիքմէԹլէ
տէյիլ, անճագ Աւլահըն 'ինայէԹիյլէ տիւննատտա
վէ պախուսուս սիզին հագգընըզտա սատըլըքլէ,
վէ Աւլահա օլան խուլուսլէ հարէքէթ էյլէտիք։
13 Զիրա օգուտըղընըզ, եախօտ Թահգիգէն պիլտի-
յինիզտէն, վէ լեվիտիմէ կէօրէ նիհայէԹէ գա-
տար տախի Թահգիգէն պիլէճէյինիզտէն ղայրի
14 պիր չէյ եազմայօրըզ։ Նիթէքիմ Բապպ Ցիսուսըն
կիւննիւնատէ պիզէ էֆՆէՆէՏԸ մո՛ճէկ օլաճաղընըզ
միսիլլու, պիզ տախի սիզէ իֆԹիխարը մուճիպ
օլտուղըմըզը պա'զը մէրԹէպէ գապուլ էԹտինիզ։
15 Վէ պու Ի'Թիմատէ, իքինճի տէֆ'ա պիր նի'-
մէԹ նա'իլ օլմանըզ իչիւն, էվվէլա սիզէ վար-
16 մագ, վէ սիզտէն Մակեդոնիայա կէչմէք, վէ եինէ
Մակեդոնիատան սիզէ կէլմէք, վէ Եէհուտիյէյէ
կիԹմէք իւզրէ սիզին Թարաֆընըզտան եօլա չը-
17 գարըլմագ միւթաօրնտա իտիմ։ Իմտի պու նիյէ-
Թիմտէ 'աճէպա խըֆֆէԹլէ մի հարէքէթ էԹ-
տիմ, եօգսա պէնտէ էվվէԹ՝ էվվէԹ, խայը՝ խայը
օլմագ իչիւն ճիսմանի՞ Թարիգլէ մի նիյէԹ էԹ-
18 տիմ։ Ամմա Աւլահ սատըգ տըր քի՝ պիզիմ սիզէ
19 օլան քէլամըմըզ էվվէԹ վէ խայը օլմատը։ Զիրա
պիզիմ, է՛ա'նէ պէնիմ իլէ Սիղուանոս վէ Տիմո-
Թէոս վասըԹասըյլէ ադրանըզտա վա'զ օլունան
Իսան Ուլլահ Ցիսուս Քրիստոս էվվէԹ վէ խայը օլ-
մայըսա՝ անճագ ԷԼՀՐՂ անտէ էվվէԹ օլտուս։
20 Զիրա Աւլահըն ճիւմլէ վա'տլարը վասըԹամըզլէ
Աւլահըն ճէլալի իչիւն անտէ էվվէԹ վէ Ամին տիր։
21 Վէ պիզի սիզին իլէ պէրաբէր Քրիստոստա սա-
22 պէԹ էտիսա՝ պիզի մէհ էտէն Աւլահ տըր։ Վէ քէ-
զալէք պիզի միւհրլէտի, վէ գալպէրիմիզէ Րուհընն
23 պէյլինի վէրտի։ *Աւլահ պաննա շահիտ օլսուն քի՞

*Եու՛, Պէն իսէ Աւլահը ճանըմ լուզէրինէ շահիտ
ԹուԹաըրըմ քի

սիզի էսիրկէմէք իչիւն տահա կորնթոսա կէլմէ-
24 տիւր. Եէյիլ քի սիզին իմանընըզա թէսալիւթ
էտէրիզ, ֆագաթ սիզին մէսէրրէթինիզէ մու՛ա-
ղէնէթ էտէրիզ· զիրա սիզ իմանլէ գա՛իմ սինիզ,

ՊԱՊ 2

1 Լաքին պիր տահա եանընըզա հիւշնլէ կէլմէմէյէ
2 քէնտիմէ գարար վէրտիւմ, Զիրա էյէր պէն սի-
զի մահզուն էտէը իսէմ, պէնիմ թարաֆընտան
մահզուն էտիլէն քիմսէտէն զայրի պէնի մէսրուր
3 էտէճէք քի՞մ տիր, վէ հէման պուննու սիզէ
եազտըմ, քի կէլտիյիմտէ պանա մէսէրրէթի մու-
ճիպ օլաճագ քիմսէլէը թարաֆընտան մահզուն
օլմայայըմ, չիւնքի պէնիմ մէսէրրէթիմ ճիւմլէ-
նիզին մէսէրրէթի տիր՝ տէյիւ սիզին ճիւմլէնիզէ
4 լ՛թիմատըմ վար տըր· Զիրա մահզուն օլմանընըզ
իչիւն տէյիլ, անճագ պէնիմ սիզէ օլան միէք զի-
յատէ մուհապպէթիմի պիլմէնիզ իչիւն չօգ մու-
զայագա վէ դալըպ իզթիրապընտան վէ չօգ կէօզ
եաշլարընըզլէ սիզէ եազտըմ,
5 Վէ էյէր պիր քիմսէ հիւշնէ սէպէպ օլտու իսէ,
պանա տէյիլ, անճագ պա՛զը մէրթէպէ (քի զի-
յատէ սըզլէթ վէրմէյէյիմ) ճիւմլէնիզէ հիւշնէ
6 սէպէպ օլտու· պէօյլէ քիմսէյէ էքսէր թարաֆըն-
7 տան օլան պու թէքտիր քեաֆի տիր· Շէօյլէ քի
պիլ՛աքս պու միսիլլու քիմսէնին իֆրատ տէրէ-
ճէ հիւշնէ զարդ օլմամասը իչիւն, անը՛ աֆիվ էյ-
8 լէյիպ՝ թէսէլլի էթմէնիզ սէզա տըր· Պու էճլատէն
անա մուհապպէթ իսպաթ էթմէնիզի սիզտէն ըէ-
9 ճա էտէրիմ· Զիրա հէր շէյտէ միւթի՛ օլուպ օլ-
մատըղընըզը պիլմէք իւզրէ տահի սիզի թէճրիպէ
10 իչիւն եազտըմ· վէ հէր քիմէ պիր շէյ՛ աֆիվ է-
տէրսէնիզ, պէն տահի էտէրիմ, զիրա պէն տա-
հի պիր շէյ՛ աֆիվ էթմիշ իսէմ, Քրիստոս թա-

11 րաֆընտան սիզին իչիւն՛ աֆիվ էթտիմ· Թա քի
Շէյթան թարաֆընտան զատը չէքմէյէլիմ, չիւնքի
անըն զարազլարընտան պիխապէր տէյիլ իզ·
12 Քրիստոսըն պէշարէթի իչիւն Տրովադայա վար-
տըղընտա պանա Բապպ թարաֆընտան գափու
13 աչըլտը իսէ տէ, Պիրատէրիմ Տիտոսը պուլմատը-
ղընտան րուհըմտա րահաթըմ եօգ իտի, վէ ան-
լէր իլէ վէտա՛ էտիպ՝ Մակեդոնիայա կիթտիմ·
14 Ամմա պիզի տա՛իմա Քրիստոստա մուզաֆֆէր
էտիպ՝ հէր եէրտէ պիզիմ վասըթամըզլէ անը
պիլմէք րա՛իհասընը իզհար էյլէյէն Ալլահա չիւքր
15 օլսուն· Զիրա կէրէք խէլաս պուլան կէրէք հէլաք
օլան քիմսէլէր հագգընտա Ալլահըն՛ինտինտէ
16 Քրիստոսըն խօշ րա՛իհասը իզ· Պունլարա էօլիւմ
իչիւն էօլիւմ րա՛իհասը, վէ անլէրէ հայաթ իչիւն
հայաթ րա՛իհասը իզ· վէ պու շէյլէրէ քի՞մ միւս-
17 թա՛իտ տիր· Զիրա Նիչէլէր կիպի Ալլահընն քէլա-
մընը թահրիֆ էտէնլէրը տէյիլ իզ, անճագ խու-
լուստան վէ Ալլահ թարաֆընտան կիպի, վէ Ալլա-
հընն հուզուրընտա Քրիստոստա սէօյլէրիզ·

ՊՕ.Պ 3

1 Փէնտիմիզի եինէ թավսիյէ՞ էթմէյէ մի պաշլայօ-
րըզ· Եօգսա պա՛զըլարը կիպի թարաֆընըզդա թավ-
սիյէնամէլէրէ, եախօտ թարաֆընըզտան թավսի-
2 յէլէր՞ մի միւհթաճ ըզ· Գալպլէրիմիզտէ եազըլ-
մըշ, վէ ճիւմլէ ատէմլէրին թանըյըպ օգուտըղը
3 մէքթուպըմըզ սիզ սինիզ· Զիւնքի պիզիմ իսըա-
մէթիմիզ վասըթասըյլէ միւրէքքէպլէ տէյիլ, ան-
ճագ հայյ օլան Ալլահընն Րուհըյլէ, թաշ լէվհա-
լարընա տէյիլ, անճագ գալպին էթ լէվհալարընա
եազըլմըշ օլան Քրիստոսըն մէքթուպը սիզ օլտը-
4 ղընըզ աչիքեար տըր· Քրիստոսըն վասըթասըյլէ
տահի Ալլահա սէօյլէ ի՛թիմատըմըզ վար տըր·

5 Վէ լաքին պիզ գաթ քէնաւլէյիմիզտէն կիպի պիր
չէյի քէնտիմիզ թէֆէքքիւր էթմէյէ միւսթա'իտ
6 օլմայըպ՝ իսթի'ատսըզըզ Ալլահտան տըր։ Ո տա-
խի պիզի 'ահատ ը ճէհիտին, եա'նի հարֆըն տէյիլ,
անճագ բուէրդն խըտամէթճիսի օ'մաղա միւսթա'իտ
գըլսըր. գիրա հարֆ էօլսիւրիւր, ամմա բուհ իհ-
7 եա էտէր։ Վէ էյէր հարֆլաըլէ թաշլար իւզէրինէ
հէքք օլունան էօլիւմ խըտամէթի՝ պէնի Իսրայել
Մովսէսին եիւզիւնէ, անըն ֆանի ճէլսլի սէպե-
պինտէն, նազար գըլսամատըգլարը տէրճէտտ ճէ-
8 լիլ օլտու իսէ, Բուհըն խըտամէթի տահա գիյատե
9 ճէլիլ օլմամասը նա՞սըլ օլուր։ Զիրա մահքիւմի-
յէթ խըտամէթի ճէլիլ օլտըղը թագտիրտէ, տահա
գիյատե սաղահ խըտամէթի ճէլաւտէ արթաճագ
10 տըր։ Զիրա ճէլաւլէ մադհար օլան պիլէ պու խու-
սուստա, եա'նի տահա ա'լա ճէլաւլէ նիհայէթլէ
11 ճէլիլ տէյիլ իսէ։ Զիւնքի ֆանի օլան ճէլիլ օլ-
տու իսէ, պագի օլան նէ՞ գաթար գիյատե ճէլիլ
12 օլուր։ Իմոի պէօյլէ իւմիտիմիզ վար իքէն, չօգ
13 ճէսարէթ իպրագ էտէրիզ։ Վէ պէնի Իսրայէլ
ֆանի նէսանէնին նիհայէթինէ նազար գըլսամաղա-
րը իչիւն, Մովսէս քէնտի եիւզիւնէ նիգագ գօ-
14 տըղը կիպի էթմէյիզ։ Ամմա անլէրին զիհնլէրի
քէօրլէնմիշ իտիյինտէն, 'ահատ 'աթիդին օգուն-
տըղընտա օլ նիգագ պու կիւնէ գաթար րէֆ' օ-
լունմամըշ տուրույօր, օ տախի Քրիստոստա իսպ-
15 թալ օլունուր։ Վէ լաքին թա պու կիւնէ տէյին
Մովսէսէն էլլիպտը օգուննտըղընտա՝ նիգագ անլէ-
16 րին գալպի իւզէրինտէ պագի տիր։ Ամմա Բագագա
րիւճու՝ էթտիքլէրինտէ նիգագ գալտըրըլաճագ
17 տըր։ Իմոի Բագագ Բուհ տըր, վէ Բագագըն Բու-
հու հէր նէրէտէ իսէ, հուրրիյէթ օրտտա տըր։
18 Պիզիմ ճիւմլէմիզ իսէ Բագագըն ճէլաւլինի այինէտէ
կիպի նիգագտըզ եիւզ լէ սէյր էտէրէք, կէօյա
Բագագըն Բուհու թարտաֆընտան հէմտան օլ սու-

րէթէ ճէլաւտէն ճէլաւլէ թէպտիլ օլուննուրըզ։

ՊԱՊ 4

1 Պու էճլտէն իչագու խըտամէթ պիզտէ լաքէն, մէր-
համէթէ նա՞իլ օլտըղըմըզտա նազարէն օտանմայըզ։
2 Լաքին րէզալէթէ սէպէպ օլան կիզլի չէյլէրի րէտտա
էտէրէք, հիլէ իլէ հարէքէթ էթմէյիզ։ Վէ Ալլա-
հըն քէլամընը թահրիֆ էթմէյիպ՝ անճագ հագգը
իզհար էթմէքլէ քէնտի քէնտիմիզի Ալլահըն հու-
զուրընտա հէր պիր ատէմին զամիրինէ թավսիյէ
3 էտէրիզ։ Վէ պիզիմ պէշարէթիմիզ էօրթիւլու օլ-
տա, հէլաք օլանլար հագգընտա էօրթիւլու տիր։
4 Զիւնքի անլէրտէ, Ալլահըն սուրէթի օլան ֆրիս-
տոսըն ճէլաւլի պէշարէթինին նուրու անլէրէ գիյա
վէրմէմէսի իչիւն, պու տիւնեա իլահը իմանսըզլա-
5 րըն գիհնինի քէօր էթտի։ Զիրա քէնտիմիզի տէյիլ,
անճագ Բագագ Յիսուս Քրիստոսը վա'զ էտէրիզ։
Վէ Յիսուս իչիւն քէնտիմիզի սիզէ գուլ 'ապդ է-
6 դէրէզ։ Զիրա գուլմէթտէն նուր փարլատտընը
էմր էտէն Ալլահ քէնտիսի Յիսուս Քրիստոսըն
եիւզիւնտէ Ալլահըն ճէլաւլինի պիլմէք նուրընը
7 վէրմէք իչիւն, գալպլէրիմիզտէ փարլատը, լաքին
գուվվէթին ֆագիլէթի պիզտէն օլմայըպ՝ Ալլահ-
տան օլմասը իչիւն, պու խազինէյէ թօփրագ
8 գաթալար իչինտէ մալիք իզ, հէր չէյտէ մուզայա-
գատա իզ, լաքին պիհուզուր տէյիլ իզ. միւզթա-
9 րիպ իզ, լաքին մէ՛յուս տէյիլ իզ. թէ'ատսի կէօ-
րիւրիւզ, ամմա մէթրուք տէյիլ իզ. եէրէ վուս-
10 րիւրիւզ, ամմա հէլաք օլմայըզ տէյիլ իզ։ Յիսու-
սըն էօլիւմիւնիւ տա՛իմա ճէսէտիմիզտէ թաշլըրըզ,
քի Յիսուսըն հայաթը տախի ճէսէտիմիզտէ իզ-
11 հար օլունա։ Զիրա պիզ քի հայաթտա իզ, Յի-
սուսըն հայաթը տախի պիզիմ ֆանի թէննիմիզտէ
իզհար օլունմագ իւզրէ, Յիսուս իչիւն հէր վա-

12 գըթ էօլիւմէ թէսլիմ օլուռըրըզ, իմտի սիզտէ
13 էօլիւմ, սիզտէ իսէ հայաթ 'ամիլ տիր, Լաքին՝
իման էթտիմ, անըն իչիւն սէօյլէտիմ՝ տէյիւ
եազըլըըզը իւզրէ, հէման օլ իման բուէրնա մա-
լիք օլըըզըմըզտան՝ պիզ տախի իման էտէր վէ
14 անըն իչիւն սէօյլէրիզ. Զիւնքի Բապպ Յիսուսը
տիրիլտէն՝ պիզի տախի Յիսուս իլէ տիրիլտիզ՝
սիզին իլէ պէրապէր իզհար էտէճէյինի պիլիրիզ,
15 Զիրա հէր շէյ սիզին իչիւն տիր. Թա քի 'ինսայէթ
չօղալմադըղ էքսէրին թէչէքքիւրիւ սէպէպիյլէ
Ալլահըն 'իզզէթի իչիւն արթա.
16 Պուննուն իչիւն օսանմայըզ, լաքին պիզիմ զա-
հիրի ատէմիմիզ ֆէնա պուլուր իսէ տէ, պաթընի
17 օլան կիւնտէն կիւնէ եէնիլէնիր. Զիրա պիզիմ
պիր ան իչիւն օլան խաֆիֆ մուզայագամըզ պիզէ
ղայէթ իւլ ղայէ 'ագիմ վէ էպէտի պիր ճէլալ
18 հուսուլէ կէթիրիր. Մատամ քի կէօրիւնէն շէյ-
լէրէ տէյիլ, անճագ կէօրիւնմէյէնլէրէ նազար գը-
լարըզ. գիրա կէօրիւնէնլէր զէմանի վէ կէօրիւն-
մէյէնլէր էպէտի տիր.

ՊԱՊ 5

1 Զիրա պիլիրիզ քի՝ էյէր գուլիպէ օլան իչպու զէ-
մինի խանէմիզ պօզուլուր իսէ, Ալլահ թարաֆըն-
տան էպէտի պիր պինաամըզ, եա՝նի սէմավաթտա
2 էլ իլէ եաիրըլմամըշ խանէմիզ վար տըր. Ֆիլ վա-
գը՝ պուննտա սէմատան օլան մէսքէնիմիզի կիյին-
3 մէք իչթիյագըյլէ ահ չէքէրիզ. Պարի կիյինմիշ
4 օլսադ, չըփլագ պուլուննայաճաղըզ. Զիրա պիզ
քի պու գուլիպէտէ իզ, եիւք ալթընտա օլարագ
ահ չէքիյօրըզ. չիւնքի սօյունմագ տէյիլ, անճագ
ֆանի օլանըն հայաթա ղարդ օլմասը իչիւն կիյին-
5 մէք իսթէրիզ. վէ պիզի հէման պու շէյէ հազըր-
լայան, հէմ տէ պիզէ Բուէրըն փէյինի վէրէն՝ Ալ-

6 լահ տըր. Պուննուն իչիւն տա'իմա ի'թիմատ էտէր
վէ պիլէրիզ քի՝ թէնտէ հազըր իքէն Բապպտան
7 ղա'իպ իզ. Զիրա կէօրիւնէնլէրլէ տէյիլ, անճագ
8 իմանլէ եիւրիւրիւզ. Իմտի ի'թիմատ էտէրիզ վէ
թէնտէն ղա'իպ վէ Բապպըն եանընտա հազըր
9 պուլունմազը տահա զիյատէ արզու էտէրիզ. Պու
էճլտէն տախի կէրէք հազըր՝ կէրէք ղա'իպ իսէք,
անըն 'ինտինտէ մագպուլ օլմազա ղայրէթ էտէ-
10 րիզ. Զիրա Քրիստոսըն մահքէմէսինէ ճիւմլէմիզին
չըգմասը լազըմ տըր, քի հէր պիրիմիզ քէնտի
'ամէլլէրինէ կէօրէ՝ կէրէք խայր, կէրէք շէր,
ճէսէտտէ եափտըզը շէյլէրէ նա'իլ օլա.
11 Պունա պինա'էն պիզ Բապպ գօրգուսընը պիլէ-
րէք, ատէմլէրի գանտըրըրըզ, վէ Ալլահըն 'ին-
տինտէ իզհար օլունմըշ ըզ. վէ ումարըմ քի սի-
զին զամիրլէրինիզտէ տախի իզհար օլունմըշ ըզ.
12 Զիրա քէնտիմիզի եինէ սիզէ թավսիյէ էթմէյօ-
րըզ, ֆագաթ գալպտէ տէյիլ, անճագ զահիրտէ
իֆթիխար էտէնլէրէ պիր մուխալիֆէթինիզ օլ-
մագ իւզրէ, պիզիմ հագգըմըզտա սիզէ իֆթի-
13 խար իչիւն պիր ֆուրսաթ վէրիյօրըզ. Զիրա էյէր
տիվանէ օլմուշ իսէք, Ալլահ իչիւն տիր, վէ էյէր
14 'ագլըմըզ թամմ իսէ, սիզին իչիւն տիր. Զիւնքի
Քրիստոսըն մուհապպէթի պիզի վէճպուր էտէր.
չիւնքի էյէր պիրի ճիւմլէ իչիւն էօլտիւ իսէ,
պուննտան թահգիգ էտէրիզ քի ճիւմլէտի էօլտիւ.
15 վէ 0 ճիւմլէնին եօլընա էօլտիւ, քի եաշայանլար
արթըգ քէնտիլէրի իչիւն տէյիլ, անճագ քէնտի-
լէրինին եօլընա էօլէն վէ գըյամ էտէն իչիւն եա-
16 շայալար. Շէօյլէ քի պուննտան պէօյլէ պիզ հիչ
պիր քիմսէյի թէն հասէպիյլէ թանըմայըպ՝ հաթ-
թա Քրիստոսը թէն հասէպիյլէ թանըտըզ իսէ
17 տէ, չիմտի արթըգ թանըմայըզ. Իմտի էյէր պիր
քիմսէ Քրիստոստա իսէ, եէնի մախլուգ տըր.
էսքի շէյլէրը կէչտի, իշթէ հէր շէյ եէնի օլտու.

18 Լաքին հէը չէյ՝ քէնտիսի իլէ պիզի Ցիսուս Քրիս-
տոս վաստթաստըյլէ սուլհ էտէն վէ պիզէ միւսա-
լէհա խըտմէթինի վէրէն Ալլահ թարաֆընտան
19 տըր։ Եա՛նի Ալլահ տիւնեայը, սուչլարընը սայ-
մայըպ քէնտիսի իլէ Քրիստոստա սուլհ էթմէքտէ
օլարագ, միւսալէհա քէլամընը պիզէ թէսլիմ էթ-
20 տի։ Իմտի Քրիստոս թարաֆընտան էլչիլիք էտէ-
րէք, Ալլահ պիզիմ վաստթաստըզլէ ըէճա էտէր
կիպի, Ալլահ իլէ սուլհ օլմանընզը Քրիստոս թա-
21 րաֆընտան եավլաստըրըզ։ Ձիրա պիզ անտէ Ալլա-
հըն սաղլհլէրի օլալըմ տէյիւ կիւնահ պիլմէյէնի
պիզիմ իչիւն կիւնահքեար ՚սատտ էյլէտի։

ՊԱՊ 6

1 Իմտի պիզ ՚անըն էլէ պէրապէր իչլէմէքտէ իքէն,
ըէճա էտէրիզ՝ քի Ալլահընն ՚լինայէթինի պիհու-
2 տէ գապուլ էթմիշ օլմայասընընզ։ (Ձիրա՝ Սէնի
մագպուլ վագըթտա տիւկլէտիմ, վէ սանա խէ-
լաս կիւնիւնտէ իհսանատ էյլէտիմ՝ տէյիւ պու-
յուրըր։ Իչթէ չիմտի մագպուլ վագըթ, իչթէ
3 չիմտի խէլաս կիւնիւ տիր։) Վէ պու խըտմէթ
թա՛նիպ օլունմասընը իչիւն հիչ պիր չէյտէ պիր
4 կէօնէ թէօքէպ վէրմէյիզ։ Ցագաթ հէր չէյտէ չօգ
սապրլէ, սըգլէթլէրտէ, զարուրէթլէրտէ, մուզա-
5 յագլարտա, Տարպլարտա, մահապուսիյէթլէրտէ,
իհթիլաֆլարտա, զահմէթլէր վէ ույգուսըզլըգլէ,
6 նէմէքսիզլիքտէ, Փաքլիք վէ ՚իլմ վէ թէ՛էննիյլէ,
լութֆլէ, Բուհ իւլ Գուտսլէ, բիյասըզ մուհապ-
7 պէթլէ, Հագիգաթ քէլամը վէ Ալլահընն գուվվէ-
թիյլէ, սաղտան վէ սօլտան սալահ սիլահլարըյլէ,
8 ՚Իզզէթ վէ զիլլէթլէ, պէտնամի վէ նիքնամիյլէ,
9 տօղրու իքէն ալտտատըճըլար կիպի, Մա՛լում իքէն
նատա՛լում կիպի, վէճհաթ էտէնլէրը կիպի՝ տամմա
իչթէ հաչայօրըզ, թէ՛տիպ օլունուպ տա՝ էօլտիւ-

10 բիւլմէյէն քիմսէլէրը, Մահզուն օլուպ տա՝ տա՛իմա
մէսրուր քիմսէլէրը, Ֆուգարա օլուպ՝ վէ լաքին
նիչէլէրլի զէննկին էտէն քիմսէլէրը, հիչ պիր չէյլ
օլմայըպ տա հէր չէյէ մալիք օլանլար կիպի օ-
լուպ՝ քէնտիմիզի Ալլահընն խըտմէթճիլէրի կիպի
11 կէօսթէրիրիզ։ Էյ կորնթոսլըլար, աղզըմըզ սիզէ
12 այըլմըշ, գալպիմիզ տախի կէնիշլէնմիշ տիր։ Պիզ-
տէ սըգըլմըշ տէյիլ սինիզ, անճագ քէնտի տէ-
13 րունինիզտէ սըգըլմըշ սընըզ։ (Էվլատըմա կիպի
սէօյլէրիմ։) պուննա մուգապիլ սիզ տախի կէնիշ-
լէնինիզ։
14 Մի՛մին օլմայան իլէ միւնասէպէթսիզ պիր պօ-
յունտըրըզա կիրմէյինիզ։ զիրա Ֆըսգ իլէ սալա-
հընն նէ՞ ՚ալագասը վար, վէ զուլմէթ իլէ նուրընն
15 նէ՞ միւշարէքէթի վար։ Վէ Բէլիար իլէ Քրիստո-
սընն նէ՞ մուվաֆագաթը, եախօտ միւ՛մինի օլմայան
16 իլէ միւ՛մինինի նէ՞ հիսսէսի վար։ Վէ փութլար իլէ
Ալլահընն հէյքէլինին նէ՞ միւնասէպէթի վար։ զիրա
սիզ հայ օլան Ալլահընն հէյքէլի սինիզ։ Նիթէքիմ
Ալլահ՝ Անլէրտէ սաքին օլուպ՝ արալարընտա կէ-
զէճէյիմ, վէ պէն անլէրին Ալլահը օլաճաղըմ,
անլէր տախի գավմըմ օլաճագ տըր՝ տէյիւ պու-
17 յուրտու։ Պունուն իչիւն Բապպ՝ Անլէրին արա-
սընտան չըգըպ այրըլընըզ, նաֆսաք չէյէ տօգունը-
18 յընըզ՝ տէյիւ պույուրըր։ Վէ Էյնէ հէր չէյէ գա-
տիր Բապպ՝ Պէն տախի սիզի գապուլ էտիպ՝ սի-
զէ փէտեր օլաճաղըմ, սիզ տախի պանա օղուլ-
լար վէ գըզլար օլաճագսընըզ՝ տէյիւ պույուրըր։

ՊԱՊ 7

1 Իմտի, էյ սէվկիլիլէր, պու վա՛տալարըմըզ վար
իքէն, քէնտիմիզի ճէսէտին վէ բուհընն հէր նէվ՛
մուրտարլըղընտան փաքլէյէրէք, Ալլահ գօրգու-
սըյլէ գուսսայէթի իքմալ էտէլիմ։

2 Պիզև գապուլ էտինիզ· քիմսեյէ հագգսըզլըգ
էթմէտիք, քիմսեյէ իֆսատ էթմէտիք, քիմսեյէ
3 զատր էթմէտիք։ Սիզէ գարշը հիւքմ իչիւն սէօյ-
լէմէյօրըմ, զիրա սիզին իլէ պէրապէր էօլմէք վէ
պէրապէր եաշամագ իւզրէ գալպլէրիմիզտէ սինիզ՝
4 տէյիւ մուգատտէմա սէօյլէտիմ։ Հագգընըզտա
ճէսարէթիմ չօգ տըր· սիզին իչիւն իֆթիխարըմ
չօգ տըր· թէսէլլի իլէ մէմլու իմ. ճիւմլէ մու-
զայագամըզտա մէսէրրէթիմ զայէթլէ թաշդըն
5 տըր։ Զիւնքի Մակեդոնիայա կէլտիյիմիզտէ, վիւ-
ճուտիմիզ հիչ պիր բահաթ պուլմատը· տըշարը-
տան զավզալար, իչէրիտէն գօրգուլար, հէր թա-
6 րաֆտան մուզայագա չէքէր իտիք։ Վէ լաքին
միւթէվազը'լարա թէսէլլի վէրէն Սալահ Տիտոսըն
7 վիւսուլիյլէ պիզի միւթէսէլլի գըլսըր։ Վէ եալընըզ
անըն վիւսուլիյլէ տէյիլ, անճագ անըն սիզտէն
տօլայը միւթէսէլլի օլտըղը թէսէլլիյլէ տախի ֆէ-
ը՞ր օլտըէ· չիւնքի պիզէ իչթիյագ վէ ֆիզանը-
ընըզը, վէ պէնիմ իչիւն օլան ղայրէթինիզի իս-
պէր վէրմէսիյլէ պէն զիյատէ մէսրուր օլտըմ.
8 Զիրա էյէր սիզի մէքթուպլէ մահզուն էթտիմ
իսէ, հէր նէ գատար փէշիման օլտըմ իսէ տէ,
ղէմտէ փէշիման տէյիլ իմ· զիրա կէօրիւրիւմ քի,
օլ մէքթուպ ազ պիր միւտտէթ իչիւն իսէ տէ,
9 սիզի մահզուն էյլէտի։ Ֆագաթ շիմտի մահզուն
օլտըղընըզ իչիւն տէյիլ, անճագ մահզուն օլմա-
ընըզ թէվպէյէ սէպէպ օլտըղը իչիւն մէսրուր իմ.
զիրա Սալահըն էրտուրնէ կէօրէ մահզուն օլտը-
ընըզ, թա քի սիզտէն պիր վէճհլէ պիր զարար
10 կէօրմէյէսինիզ։ Զիւնքի Սալահըն էրտուրնէ կէօ-
րէ օլան հիւզնի խէլասա սէպէպ օլան վէ փէշի-
մանլըգ կէթիրմէյէն թէվպէ հասըլ էտէր· ամմա
11 տիւնեանըն հիւզնիւ էօլիւմ հասըլ էտէր։ Զիրա
իչթէ հէման պու՝ Սալահըն էրտուրնէ կէօրէ մահ-
զուն օլմանըզ սիզտէ նէ գատար ճէհտ, նէ գա-

տար լիթիզար, նէ գատար զաղզալ, նէ գատար
գօրգու, նէ գատար իչթիյագ, նէ գատար զայ-
րէթ, նէ գատար ինթիգամ հասըլ էթտի։ Հէր
վէճհլէ քէնտինիզի պու խուսուստա փաք կէօս-
12 թէրտինիզ։ Իմտի սիզէ եազըլըմ օլ հագգսըզլըգը
իչլէյէն իչիւն, եախօտ օլ հագգսըզլըգը կէօրէն ի-
չիւն օլմայըպ՝ անճագ Սալահըն հուզուրընտա պի-
զիմ սիզտէն տօլայը հիմմէթիմիզին սիզէ իզհար
13 օլունմասը իչիւն իտի։ Պու սէպէպտէն սիզին թէ-
սէլլինիզտէն տօլայը միւթէսէլլի օլտըգ· վէ Տիտո-
սըն մէսէրրէթի իւզէրինէ տահա զիյատէ մէսրուր
օլտըգ· չիւնքի անըն րուհու ճիւմլէնիզ վասըթա-
14 սըյլէ իսթիրահաթ էյլէտի։ Զիրա անա սիզին իչիւն
պիր վէճհլէ իֆթիխար էթտիմ իսէ, մահճուպ օլ-
մատըմ. ֆագաթ սիզէ հէր չէյի տօղրու սէօյլէտի-
յիմիզ միսիլլի, զիզիմ՝ Տիտոսըն եանընտա էթ-
տիյիմիզ իֆթիխար տախի տօղրու պուլունտու։
15 Վէ օ՝ ճիւմլէնիզին իթա'աթընը, եա'նի քէնտինէ
նասըլ գօրգու վէ թիթրէմէ իլէ գապուլ էթտիյի-
նիզի խաթրընա կէթիրտիյինտէ սիզէ օլան մու-
16 հապպէթի արթար։ Իմտի հէր չէյտէ սիզէ իթ-
մատըմ օլտըղը իչիւն մէսրուր ըմ։

ՊԱՊ 8

1 Իմտի, էյ պիրատէրլէր, Սալահըն Մակեդոնիա քի-
լիսէլէրինէ իհսան էթտիյի 'ինայէթի սիզէ իֆատէ
2 էտէրիզ· Զիւնքի 'ազիմ մուզայագա թէճրիպէ-
սինտէ մէսէրրէթլէրինին թաշդընըղը վէ չիտտէթլի
ֆագիրլիքլէրի ղանի ճէօմէրտլիքլէրինին արթմա-
3 սընա պա'իս օլտու։ Զիրա չէհատէթ էտէրիմ քի,
գուտրէթլէրինճէ վէ գուտրէթլէրինտէն զիյատէ
4 իսթէքլի օլարագ, պու իհսանլարը վէ մուգատ-
տէսլէր իչիւն օլան խըտմէթին իչթիրաքընը գա-
պուլ էթմէմիզի չօգ նիյազլարըլէ ըէճա էթտիլէր,

5 վէ մէ՛մուլ էթախխիմիզ տէրէճէտտէ տէյիլ, անճագ
քէնտի քէնտիլէրինի էվվէլա Բապպա, հէմ տէ
Ալլահըն իրատէթիյլէ պիզէ տախի թէսլիմ էթ-
6 տիլէր. Հաթթա ագուէմճէ պաշլամըշ օլմըղը
միսիլլիւ պու իհսանը տախի սիզտէ իքմալ էթմէ-
7 սինի Տիտոստան ըէճա էթտիք, Լաքին հէր խու-
սուստա, իմանտա վէ քէլամտա վէ 'իլմտէ վէ
հէր պիր ղայրէթտէ վէ սիզտէն պիզէ օլան մու-
հապպէթտէ իլէրիլէտիյինիզ միսիլլիւ՝ պու 'ինա-
8 յէթտէ տախի իլէրիլէյէսինիզ, Էմր էտէր կի-
պի տէյիլ, անճագ ղայրիլէրին ճէհտի սէպէպիյ-
լէ վէ սիզին մուհապպէթինիզին խուլուսընը թէճ-
9 րիպէ էթմէք իւզրէ սէօյլէյօրըմ։ Զիրա Բապպը-
մըզ Ցիսուս Քրիստոսըն 'ինայէթինի պիլդիրսինիզ,
քի զէնկին իքէն սիզին իչիւն ֆագիր օլտու, թա
քի սիզ անըն ֆագիրլէնմիյէյճէ զէնկին օլասընըզ,
10 վէ պու խուսուստա ըէյիմի վէրմյօրըմ. զիրա
պու սիզէ ֆա'իտէլի տիր քի, կէչէն սէնէտէն
պէրու եալընըզ իճրասընա տէյիլ, անճագ Նիյէթ
11 էթմէյէ տախի ագուէմճէ պաշլամըշսընըզ։ Շիմտի
խէ իճրասընը իքմալ էտինիզ. չէօյլէ քի Նիյէթ
էթմէյէ արզու պուլունտուղը միսիլլիւ, մալիք օլ-
12 տուղընըզա կէօրէ իքմալ տախի օլա։ Զիրա էյէր
էվվէլա արզու վար իսէ՝ պիր ատէմին մալիք օլմա-
տուղընա կէօրէ տէյիլ, անճագ օլտուղընա կէօրէ վէ-
13 ռէսի մագպուլ տիր։ Զիրա ռէ-չոփ՝ ղայրիլէրէ րա-
հաթ, վէ սիզէ սըգլէթ օլմասը տէյիլ, անճագ միս-
14 սալաթ թարիգիյլէ, Շիմտիքի վագըթտա սիզին
ֆագլանըզ անլէրին նօգսանը, անլէրին ֆագլասը
տախի պէր վէճէն սիզին նօգսանընընըզ իչիւն օլմա-
15 սը տիր. թա քի՝ Զօգ պէվլէրէնէ արթմասը, վէ
ազ պէվլէրէնէ էքսիլմէսի՝ տէյիւ եազըլտուղը իւզ-
16 րէ միւսալաթ օլա։ Լաքին սիզին իչիւն պու ճէհ-
տի Ցիտոսըն գալսինէ իւգա ետէն Ալլահա չիւքը
17 օլսուն. Զիրա ըէճայը գապուլ էթմէքլէ պէրա-

պէր՝ զիյատէ ղայրէթլի հասէպիյլէ քէնտի իրա-
18 տէթիյլէ թարաֆընըզա 'ազիմլէք էթտի։ Վէ ճիւմ-
լէ քիւխսէլէր արասընտա պէչարէթտէ մէտհի պու-
լունան, վէ պունտան ֆագլա Բապպըն 'իզզէթի
վէ °սիզին արզունըզ՝ իչիւն խըտմէթ էյլէտիյիմիզ
19 իհսանը կէօթիւրմէք իւզրէ, Քիւխսէլէր թարա-
ֆընտան պիզէ եօլտաշ լինթիխապ օլունան պիրա-
20 տէրլի անըն իլէ պէրապէր կէօնտէրտիք։ Վէ պու
պապտէ սագընըրըզ, քի խըտմէթ էթտիյիմիզ
պու իհսան հագգընտա պիր քիմսէ պիզի թէվ-
21 պիխ էթմէյէ։ Զիւնքի եալընըզ Բապպըն հուզու-
րընտա տէյիլ, անճագ ինսան հուզուրընտա տա-
22 խի էյի չէյլէր գայտընտա իզ։ Վէ չօգ տէֆ'ա չօգ
չէյլէրտէ թէճրիպէ իլէ ղայրէթլի պուլտուղըմըզ,
վէ շիմտի տախի սիզէ օլան զիյատէ ի'թիմատընա-
տան նաշի տահա զիյատէ ղայրէթլի պուլունան
պիրատէրիմիզի անլէր իլէ պէրապէր կէօնտէրտի-
23 տիք։ Տիտոս հագգընտա իսէ, պէնիմ չէրիքիմ
վէ սիզին իչիւն էմէքտաշլըմ տիր. պիրատէրլէրիմիզ
իսէ քիւխսէլէր թարաֆընտան կէօնտէրիլէնլէր
24 վէ Քրիստոսըն չէրէֆի տիրլէր։ Իմտի սիզին
մուհապպէթինիզին, վէ պիզիմ սիզին հագգընըզ-
տա օլան իֆթիխարըմըզըն պուրհանընը անլէրէ
վէ քիւխսէլէրին հուզուրընտա պէյան էտինիզ։

ՊԱՊ 9

1 Զիրա մուգատտէսլէր իչիւն օլաճագ †ի'անէթ խու-
2 սուսընտա սիզէ եազմասա հաճէթ եօգ տիր։ Զիւն-
քի արզունըզը պիլդիրիմ. վէ պու պապտէ՝ Աքայիա
կէչէն սէնէտէն պէրու հազըր տիր՝ տէյիւ Մակե-
դոնիալըլարա սիզին իչիւն իֆթիխար էտիյօրըմ,

°Եօթօփ՝ պիզիմ արզումըզ
†Եօռն. խըտմէթ

վէ թարաֆընընզտան օլան ղայրէթ էքսէրինի թէղ-
3 վիղ էյլէմիշ տիր։ Լաքին պիզիմ՝ հագդընընզտա
օլան իֆթիխարընմընզ պու խուսուստա պիհուտէ
օլմայըպ՝ տէտիյիմ կիպի հազըր պուլունմանընզ
4 իչիւն պիրատէրլէրի կէօնտէրտիմ. Օլմայա քի
Մակեդոնիայըլըլար պէնիմ իլէ պէրապէր կէլիպ տէ՛
սիզի հազընրլանմամընզ պուլտըգլարը թագտիրտէ,
պիղ (տէմէյէլիմ սիզ) պու ի՛թիմատլէ օլան իֆթի-
5 խարտա մահճուպ օլալըմ։ Իմտի պիրատէրլէրէ
րէճա էթմէյի մուգթէզա կէօրտիւմ, քի էվվէլ
եանընընզա կիտիպ՝ սիզին մուգատտէմա իխպար
օլունան պէրէքէթինիզի հազընրլայալար, չէօյլէ քի
թամա՛ սուրէթլէյլէ տէյիլ, անճագ պէրէքէթ
6 սուրէթլէյլէ հազըր օլսուն։ Շունու տէրի՛մ քի՛ գըլ-
լէթլէ էքէն գըլլէթլէ պիչէր, վէ պէրէքէթլէ է-
7 քէն պէրէքէթլէ պիչէր։ Հէր քէս հիւզն վէ նա
մէճպուրիյէթլէ տէյիլ, անճագ գալպինին նիյէ-
թինէ կէօրէ վէրսին. գիրա Ալլահ ճան ու կէօնիւլ-
8 տէն վէրէնի սէվէր։ Վէ Ալլահ սիզէ հէր ի՛նայէթի
արթտըրմաղա գատիր տիր, թա քի հէր վագըթտա
հէր չէյտէ թամամ քիֆայէթինիզ օլուպ՝ հէր խայր
9 ի՛ամէլտէ արթասընընզ։ Նիթէքիմ՝ թէվզի՛ էտիպ
ֆուգարայա վէրսին, սալահը իլ էլ էպէտ պագի
10 տիր՝ տէյիւ եազըլմընզ տըր։ Վէ էքինճիյէ թօ-
խտում վէ թա՛ատ իչիւն էքմէք իհսան էտէն՝ սիզէ
թօխտում իհսան էտիպ չօղալտաճագ, վէ սալա-
11 հընընզըն մահտուլաթընը արթտըրաճագ տըր։ Թա
քի պիզիմ վասըթատընզըն Ալլահա շիւքրիւ մու-
ճիպ օլան հէր ճէօմէրտլիք իչիւն հէր չէյտէ ղանի
12 օլասընընզ։ Գիրա պու խըտմէթին իտաբէտի եալը-
նընզ մուգատտէսլէրին նօգսանլարընը թէմամլա-
մայըպ՝ անճագ Ալլահա նիյէ շիւքրլէրին արթմա-
13 սընը մուճիպ օլուր։ Չիւնքի պու խըտմէթին թէճ-
րիպէտի վասըթասըյէ, Քրիստոսըն պէշարէթինէ
օլան իգրարընընզըն ի՛թա՛աթը վէ քէնտիլէրէ վէ

ճիւմլէյէ օլան միւշարէքէթինիզին ճէօմէրտլիյէ
14 իչիւն Ալլահա համտ էտէրլէր։ Վէ քէնտիլէրի
տախի սիզտէ օլան Ալլահըն ղայէթ ի՛ազիմ իհսա-
նընտան տօլայը սիզէ իչթիյագ էտէրէք, սիզին
15 իչիւն տու՛ա էտէրլէր։ Իմտի Ալլահա՝ թա՛րիֆ օ-
լունմազ ի՛աթիյէտի իչիւն չիւքր օլսուն։

ՊԱՊ 10

1 Վ֊է պէն Պօղոս, քի տրանընզտա իքէն միւթէվա-
զը՛ ամմա ղա՛իպ իքէն սիզէ տօղրու ճէսարէթլի
իմ, Քրիստոսընն հիլմ ու լէթաֆէթիյլէ սիզէ քէն-
2 տիմ րէճա էտէրիմ՝ Նիյազ էտէրիմ քի եանը-
նընզտա պուլունտընմտա, պիզէ թէնճէ կէզէր
նազարընյլէ պագան պա՛զը քիմսէլէր հագդընտա
ճէսարէթ էթմէկ նիյէթինտէ օլտընզըմ ի՛թիմատ-
3 լէ ճէսուր պուլունմայայընմ։ Զիրա թէնտէ օլա-
րագ կէզէր իսէք տէ, թէնճէ ճէնք էթմէյօրընզ։
4 Զիւնքի ճէնկիմիզին սիլահընարը ճիսանի օլմայընպ՝
հիսարընար եընգմագ իչիւն Ալլահընն ի՛աիընյլէ գու-
5 վէթլի տիր. Վէ Ալլահը պիլմէքլիք ի՛աէյհինէ գալ-
գընան թէսավվուրաթը վէ հէր եիւքսէք շէյի եը-
գարագ, ճիւմլէ էֆքեարը Քրիստոսընն էթա՛ա-
6 թընընզ իչիւն տէյիլ, Սիզին էթա՛աթընընզ տախի
թէմամ օլտընզընտա, հէր էթա՛աթսըզլըգտան ին-
7 թիգամ ալմագա հազընր ընզ։ Սուրէթ ի զահիրէյէ՞մի
պագարսընընզ. Էյէր պիր քիմսէ՝ Քրիստոսընն իմ՛
տէյէրէք քէնտինէ ի՛թիմատ էտէրսէ, քէնտիլի-
յինտէն շուննու տա տիւշիւնսիւն քի՝ քէնտիսի
Քրիստոսընն օլտընզը կիպի, քէզլիւք պիզ տախի
8 [Քրիստոսընն ընզ]։ Զիրա Ղապպընն՝ խարատիյէթի-
նիզ իչիւն տէյիլ, անճագ մա՛մուրիյէթինիզ իչիւն
պիզէ վէրտիյի հիւքիւմէթիմիզտէն տօլայը՝ պիր
ազ տահա զիյատէ իֆթիխար էտէճէք օլուր ի-
9 սէմ տէ, մահճուպ օլմայաճաղընմ։ Պօղոս-ա՛էրէ՛ր,

քա քի մէքքուպլարւե սիպի գօրգուտը կիպի
10 կեօրիւնմէյէյիմ։ Զիրա տէրէ սէյօր քի՝ Մէք-
քուպլարը ապըր վե գուվվէթլի տիր, լաքին ճե-
սեփինին կեօրիւնիւշիւ գա'իճ վե քելսին հապիր
11 տիր։ Պու մնագուլե քիմնե՝ սիպ գա'իպ իքեն մէք-
քուպլար վաըրթասըյլե քելսինա նասըլ իսէք,
հուգուրտա 'ամէլտե տախի եօյլե պուլունաճաղը-
12 մըզը տիւշիւնսիւն։ Զիրա քենահիպի քենահ քեն-
տիլերինի թավխյե եաճն պա'զը քիմնէլեր իլ
'ատտա էթմէյե, հեմ տե անլերի գըյտա էթմէյե
ճեսարեթ էթմէյիպ։ Ֆագաթ անլեր քենահլերինի
քենահլերհյե եօլլուպ՝ քենահլերինի քենահլերը-
13 նե գըյտա էթմէլերհյե ֆեհմ էթմեզլեր։ Լաքին
սիպ եօլլուտէն խարբճ չէյլերլե տէյիլ, անճագ
սիպե գատար վասըլ օլմագ իւզրե՝ Ալլահըն սիպե
թագսիմ էթտիխ գանունըն եօլլուսիւնե հեօր
14 իֆիթխար եաճձէյիպ։ Զիրա սիպե վասըլ օլմասըդ
հիպի հատտըմիպի թեճավուզ էթմէյօրզուդ, չիւնքի
Քրիստոսըն պեչարեթինտե սիպե գատար պիլե վա-
15 սըլ օլսըդ։ Դ'այրիլերին եմէքլերի հագդընտա
եօլլուտէն խարբճ չէյլերլե իֆիթխար էթմէգտե
օլմայըդ՝ իհանընըզ արթսըզճա, գանունըմըզդա
16 հեօրե սիպին իլե գիյատե հենիշլենիպ, Պալգասը-
նըն գանունըյլե հագըր չէյլեր իչիւն իֆիթխար
էթմէյեբիք, պեչարեթի սիպտեն եաթե օլան հեր-
17 կեստե վա'զ էթմէզ իւմիտինտե իդ։ Լաքին իֆ-
18 թիխար եաճն՝ Բատպլե իֆիթխար էթտին։ Զի-
րա քենահ քենահնի թավխյե եաճն տէյիլ, ան-
ճագ Բատպլըն թավխյե էթտիխ քիմնե տնագուլ
սըր։

ՊԱՊ 11

1 Ֆեհմէքի 'ապըլսըզուզլուհա սիր ապ քեհամիլ
եաճ իհանիդ։ վե ենին պանա քեհամիլ եաթ-

2 նիդ։ Զիրա սիդին իչիւն Ալլահըն գայրեթխյե գայ-
րեթլի իմ, չիւնքի սիդի պիր երե, եա'նի Քրիս-
տոսա փաք պաքիրե 'արզ էթմէք իչիւն նիչանա-
3 լարմ։ Անինա գօրգարըմ քի՝ եըլան քենահ հի-
լեհյե նասըր ալտաթըզը միսիլի, պեչյեճե
սիդին գիհնիդիդ տախի Քրիստոսա օլան խուս-
4 լուստան իֆնատա օլուճաճագ տըր։ Զիրա էյեր պի-
րի կելիդ՝ պիգիմ վա'զ էթմեհյիդիդ պաշգա պիր
Ծիսուս վա'զ եաճճեք օլուր իսե, եախսա ալտա-
տըզընըզ պաշգա պիր բուհ, վե եա գապուլ էթ-
մեհյինիդ տիկեր պիր պեչարեթ ալաճագ իսե-
նիդ։ պեզմ միհնեյե էյի քեհամիլ եաճր իսինիդ։
5 Զիրա են մեչհուր բեսուլլերտեն հիչ պիր նագա-
6 նըմ եագ տըր գաճն եաճրիմ։ վե քելսինա ճա-
հիլ իսեմ ան' 'իլմաճ տէյիլ իմ, վե լաքին հեր
7 չէյտե հեր վեճհլե սիդե պէյան օլուճաըգ։ Ալլահըն
պեչարեթինի սիդե պիլա 'իվագ քեպզեր էթտիխիմ-
տե՝ եհուդանիդինդե իչիւն քենահիմի ալչագլար-
8 տե՝ եհուդանիդինդե իչիւն քենահիմի ալչագլար-

ատ 'ամօ'խց տէյէ։ պիտ ձէյիտն քէնտխի նայ
15 ժէյէի ատ-բէրիկ կիւրէ, խնի տէրն խյտէր.
միւէի տտխ տայտ խյտէրմիւէի ատ-բէրիկ
կիւրէյէ խտ, պէպի-ա պիւ չէ տէյէ տխ։ ա-
էէրն 'ապտըկի տտխ 'ատէէրնէ կէօզ պտ
16 ձայ տխ։ Քէզտտ տէյիտ։ պէնի փինէ 'ապէ
պտ գոն էխէտն, մէ ձէ պիտչ խտ ձէնի
'ապէյտչ կիւի պէնի գայտ։ էտխիչ, Քտ
17 պէն տտխ պիւ տչ ինիխտ էտէյիտ։ Ա-
ատպէտխնի ի'տայտ կէօզ տէյէ, տնձայ պտ
ինիխտ ձէտտէրնէ 'ապտըտյտտան կիւ
18 ատպէյտտ։ Ատտտտ քի յայ փինէէյ Քէն ձէ-
ձէրնէ ինիխտ էտէյէ, պէն տտխ ինիխ-
19 խտ էտէձէյիտ։ Ձէտտ տիչ 'ապտյէ պտնպէյ, 'տ-
պտյտտյտտտ խտչնատտիչ քէզտտնէ, էտէյտնիչ,
20 Ձէտտ էյէտ պիւ փինէ տիչ էտխ էտէյտէ, պէ
փինէ մտյէնիչ էէտ խտ, պիւ փինէ պէտէ պէ
յն տյտ խտ, պիւ փինէ քէձէպտիւ էտէյտէ,
պիւ պինէ ինիխտ ձէտտ խտ։ քէզտտ
21 տիւ էտէյտնիչ, Քտ'նիչ քտտիչնէ ատպէ-
բյտտ, պէպտ պի պիչ պտ'նի խտխ։ տտնտ պիւ
փինէէնի ձէտտ-քտնէ չտէձէձէ էքտտիւ յնէ
('ապտյտպտյէ ատպէյէտտ) պէն տտխ ձէտտքտ-
22 ձէ էտէյէտտ։ Ատձէ 'նտքտտնի տտ տիւ,
պէն տտխ։ Խտտչէձէ տտ տիւ, պէն տտխ։ Ձէ-
23 քտտտտ ինիխտ'ն տտ տիւ, պէն տտխ։ Փյնտ-
տտյտն խյտէձէիւէյէ տտ տիւ, ('ապտյտ ձտտ նիչտ
ատպէյէտտ,) պէն տտգտտ պիյտտչ։ էտէձտչ պիյտ-
տտտիւէ, տտքտպտյտտտ չտտտչն պիյտտչ, տիտ-
պէպէձտչ պիյտտտիւէ, էտխտտ քտտիւէյէտտչ
24 տէնի'տիչէ պտտյտտտտտտ, ինէնտտիչէ քտտտիչ-
տտտ պէչ ձէյտէ պտյտտտտ պիւէչ էձտխ տէտէ
25 ինէտտ։ Քտտտիչ ի'չ տէնի'տտ տէպտյտտիւտտ, պիւ
տէնի'տտ քտտյտտտտտտ, խ'չ տէնի'տտ նէտիչէ պտ-
տչտտիւտտ, պիւ նիտն պիւ նէտէ էտնիչտտ պտտ

36 տտտ։ Ձտչ տէնի'տտ ինէյտչտտտ, բտտնտչտտ քէզ-
տտնէչտտ, ձտտտիչէտ քէզիչէչէյտտտ, տիւ-
տէչէի քտտտիչտտտ քէզիչէչէյտտ, քտ'նիչէ-
տէտ քտտտիչտտտ քէզիչէչէյտտ, չէզտտ քէզ-
տտ քտտտիչտտտ քէզիչէչէյտտ, չէզտտ քէզ-
տտնէչէյտտ, տէնիչտ քէզիչէչէյտտ, տտխիչտ
քէզիչէչէյտտ, տտխիչ պիյտտտչտտ տտտյիտտտ
37 քէզիչէչէյտտ պտ'նտձտտ։ Էտէձ մէ պտնէնիչ-
տտ, չտչ տէնի'տտ ատյտտտյտտտտ, տէյէչ մէ տտ-
տտյտտտ, չտչ տէնի'տտ հէտէչտիչէտտ, տտպտչ-
38 տտ մէ յէիչտտյտտտ պտ'նտձտտ։ Խտտիչէ չէյ-
էչտտչ տիտ'տտ ձէչ պիւ քտչէիտ պիչէիչէչ'
39 ձիտիչ փիտէչէիչ էձտիչէտ տիչ, տիչ պտ'նի-
էձէչ տէ, պէն պտ'նիչէտտ։ քի տիտյէչ տէ,
40 պէնի պտ'նիչէ էտիչէչ, նիչիչտտ էիչէտ
տտյտտ պէտչ, պտ'նիչէտտ տի'նիչտտ չէտէյէ
41 նիչիչտտ էտէյտ։ Ատ էչ էտէյտ պիւ տտ'տտտչ,
Ա'տտյտիչ Ձիտտտ Քյտտտտտիչ փէտէյ տտտ Ա-
42 տտտ ատ-ձտչ-ձտչ տտխ տտտչ պիւէյտ։ Քտտ-

'Նտխտ' էիչէչ խտ տտ յտյտ տտյտ

տե՞ մի, ճէսեֆտուէն խաբրո՞ճ մի՝ պիլմէ՞ֆ, Ալլահ
4 պիւիր,) Անսըզըն ճէննէթէ ալընըպ՝ թա՝պիր օ-
լուննամազ վէ սէօյլէմէօ ատէմէ ճա՞իզ օլմայան
5 սէօզլէր իչիթուի, Պէօյլէ պիր քիմսէ հագգընտա
իֆթիխար էտէճէյիմ, ամմա քէնտի հագգընտա
զա՝իֆլիքլէրիմտէն ղայըր պիր շէյ իչիւն իֆթի-
6 խար էթմէյէճէյիմ. Զիրա իֆթիխար էթմէք իս-
թէյէճէք օլուր իսէմ տէ, ՚ագըլսըզ օլմայանա-
ղըմ, չիւնքի հագիգաթը սէօյլէյէճէյիմ. լաքին
պիր քիմսէ պէնի կէօրտիւյիւնտէն, եա պէնտէն
իչիթիիի շէյտէն զիյատէ պանա ի՝թիպար էթմէ-
7 սին՝ տէյիւ սագընըրըմ, վէ վահիլէրին քէսրէ-
թինտէն նաչի թէքէպպիւր էթմէյէյիմ՝ տէյիւ,
թէնիմտէ պիր տիքէն, եա՝նի պէնի թա՝ճիզ էթ-
մէք իչիւն պիր շէյթան մէլէյի վէրիլտի, քի թէ-
8 քէպպիւր էթմէյէյիմ, Պունուն պէնտէն տէֆ՝ի
հագգընտա Րասպա իւչ տէֆ՝ա ըէճա էթտիմ
9 իսէ տէ, Պանա՝ պէնիմ ՚ինայէթիմ սանա քիա-
ֆի տիր, զիրա գուվվէթիմ զա՝իֆլիքտէ թէքմիլ
օլուր՝ տէտի, իմտի խօշ խաթըրըլէ զա՝իֆլիքլէ-
րիմտէն տօլայը իֆթիխար էթմէյի թէրճիհ էտէ-
րիմ, թա քի Քրիստոսըն գուվվէթի պէնիմ իս-
10 զէրիմտէ սաքին օլա, Պու էճլտէն Քրիստոս ի-
չիւն զա՝իֆլիքլէրէ, սիթէմլէրէ, զարուրէթլէրէ,
թէ՝ատտիյէ վէ մուզայագալարա բազի իմ. չիւն-
11 քի զա՝իֆ օլտըղըմ զէման գուվվէթլի իմ, [իֆ-
թիխար էթմէքլէ] ՚ագըլսըզ օլտըմ. պէնի սիզ
մէճպուր էթտինիզ, զիրա հիչ պիր շէյ տէյիլ իսէմ
տէ, էն մէչհուր ըէսուլլէրտէն պիր նօգսանընմ
օլմատըղը իչիւն պէն թարաֆընընզտան թահվիյէ
12 օլունմալը իտիմ, վագ՝ա ՚ալամէթլէրը, մի՝ճի-
զէլէր վէ գուվվէթլի իշլէրլէ արանըզտա ըէսուլ
՚ալամէթլէրի քէմալ ը սապլէյէ իճրա օլունտու,
13 Զիրա սիզ սա՝իր քիլիսէլէրտէն նէ՞ խուսուստա
աչաղը գալտընըզ, չու գատար վար քի՝ պէն

քէնտիմ սիզէ սըգլէթ վէրմէտիմ. պու հագգ-
սըգլըղը պանա ՚աֆվ էտինիզ,
14 Իչթէ իւչիւնճիւ քէրըճ եաընընզտա կէլմէյէ հա-
գըր իմ, վէ սիզէ սըգլէթ վէրմէյէճէյիմ. գիրա
սիզտէ օլանը տէյիլ, անճագ սիզի արարըմ. չիւն-
քի էվլատընն վալիտէյն իչիւն տէյիլ, ամմա վալի-
տէյնին էվլատ իչիւն մալ ճէմ՝ էթմէսէ իճապ է-
15 տէր. վէ էյէրչի պէն սիզի զիյատէ սէվսիքճէ ազ
սէվիլէյօր իսէմ տէ, ճանլարընընզ իչիւն ճան ու
կէօնիւլտէն սարճ էտէճէյիմ, հէմ սարճ օլու-
նաճաղըմ,
16 Լաքին ֆարզ էտէլիմ քի պէն սիզէ սըգլէթ
վէրմէտիմ, անճագ ֆէննապազ օլմաղէ սիզի հիլէ
17 իլէ թուէթտըմ. Սիզէ կէօնտէրտիյիմ քիմսէլէրին
պիրի վասըթասըյլէ սիզտէն իսթիֆատէ՞ մի էթ-
18 տիմ. Տիտոսա ըէճա էթտիմ, վէ անընն իլէ պէ-
րապէր օլ պիրատէրի կէօնտէրտիմ իսէ, ՚աճէ-
պա Տիտոս սիզտէն իսթիֆատէ էթտի՞ մի. պիզ
հէմանն պիր րուհտա, հէմանն պիր թաբիգատէ եիւ-
րի՞ւէտիք մի,
19 Սինէ սիզէ թէպրիյէ ի զիմմի՞թ մի էտիյօրըզ՝
զանն էտէրսինիզ. Ալլահընն հուզուրընտա Քրիս-
տոստա սէօյլէյօրըզ. վէ պու չէյլէրին ճիւմլէսի,
էյ սէվկիւլիւլէր, սիզին մա՝մուրիյէթինիզ իչիւն
20 տիր. Զիրա գօրգարըմ քի կէլտիյիմտէ, սիզի իս-
թէտիյիմ հալտէ պուլմայաճաղըմ, պէն տախի
սիզէ իսթիւէտիյինիզ հալտէ պուլունաճաղըմ, վէ
նիզա՝լար վէ հասէտլէր վէ զաղապ վէ միւնաֆա՝ա
վէ ղըյպէթ վէ զամմազըգ վէ թէքէպպիւր վէ
21 իսթիլալ պօւլունաճաֆ. Վէ սինէ կէլտիյիմտէ,
Ալլահըմ պէնի եաընընզտա թէզիլ էտէճէք, վէ
մուգաատտէմա կիւնահ էթմիշ օլուպ՝ էթտիքլէրի
նափաքլիք վէ զինա վէ ֆիւճուրտան թէվպէ էթ-
մէմիշ չօգ քիմսէլէր իչիւն մահգուն օլաճաղըմ,

ՊԱՊ 13

1 Թաղաքընըզա կէլէճէյիմ պու իւչհինճիւ տէֆ'ա
տըր. իքի եա իւչ շահիտին աղզըյլէ հէր սէօզ
2 սապիթ գըլընաճագ տըր. Էվվէլա սէօյլէմիմ, վէ
իքինճի տէֆ'ա հաղըր կիպի՝ փէշին սէօյլէյօրըմ,
վէ ղա'իպ օլարագ՝ պէն մուգատտէմա կիւնահ
էտէնլէրէ վէ սա'իրլէրին ճիւմլէսինէ շիմտի եա-
զարըմ քի թէքքար կէլտիյիմտէ էսիրկէմէյէճէյիմ.
3 Զիւնքի Քրիստոսըն պէնտէ սէօյլէմէսինին պիր
պուրհանընը արայօրսընըզ. օ տախի սիզին իչիւն
զա'իֆ օլմայըպ՝ անճագ արանըզտա գուվվէթլի
4 տիր. Զիւնքի զա'իֆլիքլէ սալպ օլունտու իսէ տէ,
Ալլահըն գուտրէթիյլէ հաչայօր. քէղալիք պիզ
տախի անտէ զա'իֆ իսէք տէ, եինէ Ալլահըն
գուտրէթիյլէ սիզին իչիւն անըն իլէ պէրապէր
5 հաչայաճաղըզ. Իմանտա՞ մը սընըզ՝ տէյիւ քէն-
աինիզի թէճրիպէ էտինիզ. քէնտինիզի իմթիհան
էյլէյինիզ. հօգտա քէնտինիզի, եա'նի Քրիստոս
Քրիստոս սիզտէ պուլունտըղընը պիլմէ՞զ մի սի-
նիզ. մէյէր քի մէրտուտ պուլունմըշ օլասընըզ,
6 Ամմա ուսմարըմ քի պիզիմ մէրտուտ օլմատըղը-
7 մըզը պիլէճէքսինիզ. վէ պիր քէմիլիք էթ-
մէմէնիզ իչիւն Ալլահա նիյազ էտէրիմ. Նէյօղ՛
տախի պիզիմ մազպուլ կէօրիւնմէմիզ իչիւն տէ-
յիւ, անճագ պիզ մէրտուտ կիպի օլսագ պիլէ,
8 սիզին եայը իշլէմէնիզ իչիւն տիր. Զիրա հագի-
գաթա մուղայիր պիր շէյ եափամայըպ՝ անճագ հա-
9 գիգաթ իչիւն եափա պիլիրիզ. Զիրա պիզ զա'իֆ
օլուպ՝ սիզ իսէ գուվվէթլի օլտըղընըզ զէման
մէսրուր իզ. վէ նիյազըմըզ տախի սիզին քէ-
10 մալինիզ իչիւն տիր. Պու աէպէպտէն զա'իպ լ-
քէն պու շէյլէրի եազըյօրըմ, թա քի հաղըր
Իքէն Բապպըն՝ խարտպիյէթ իչիւն տէյիլ, ան-
ճագ մա'մուրիյէթ իչիւն պանա վէրտիյի հիւքիւ-

մէթէ կէօրէ շիատէթլէ մուա'մէլէ էթմէյէյիմ.
11 Նիհայէթ, էյ պիրատէրլէր, սաղ օլասընըզ.
քեամիլ վէ միւթէսէլլիմ վէ հէմֆքեար օլուպ՝
սէլամէթ իւզրէ օլունըզ. վէ մուհաֆպէթ վէ սէ-
լամէթ մէնպա՛ը օլան Ալլահ սիզին իլէ օլաճագ
12 տըր. Մուգատտէս էօփիւշէ եէքտիկէրինիզի սէ-
13 լամընըզ. ձիւմլէ մուգատտէսլէր սիզէ սէլամ
14 էտէր. Բապպ Քիսուս Քրիստոսըն Նինայէթի վէ
Ալլահըն մուհաֆպէթի վէ Րուհ իլ Գուտսըն միւ-
շարէքէթի ճիւմլէնիզ իլէ օլսուն. Ամին.

ՊՕՂՈՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ԳԱՂԱՏԻԱՑԻԱՐԱ ՐԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Պօղոս, Քնսան Թարաֆընտան տէյիլ վէ Քնսան
վասըթասըյլէ տէյիլ, անճագ Քիսուս Քրիստոսըն
վէ անը էօլիւլէրտէն իհեա էտէն Փէտեր Ալլահըն
2 Թարաֆընտան ըէսուլ օլարագ, վէ պէնիմ իլէ
պէրապէր պուլունան ճիւմլէ պիրատէրլէր Գաղա-
3 տիա քիլիսէլէրինէ Փէտեր Ալլահ Թարաֆընտան,
վէ Փէտերիմիզ Ալլահըն իրատէթինէ կէօրէ, պու
հաղըր եարատագ տիւնեատան պիզի խէլաս էթ-
մէք իւզրէ, կիւնահլարըմըզ իչիւն քէնտինի Թէս-
լիմ էթմիշ օլան Րապպըմըզ Քիսուս Քրիստոս
4 Թարաֆընտան, Սիզէ Նինայէթ վէ սէլամէթ օլ-
5 սուն. Ալլահա էպէտ իւլ ապատ համտ օլսուն.
Ամին.

6 Սիզի Քրիստոսըն 'ինայէթինէ տա'վէթ էտէն-
տէն պաշգա պիր պէշարէթէ պէօյլէ չար չապուգ
7 տէօնտիւյիւնիւզէ թէ'աճճիւպ էտէրիմ։ Պու տա-
խի պաշգա տէյիլ տիր, անճագ սիզի միւզթարիպ
էտէն վէ Քրիստոսըն պէշարէթինի թահրիֆ էթ-
մէք իսթէյէն պիր թագըմ քիմսէլէր վար տըր,
8 Լաքին էյէր պիզ եախօա սէմաատան պիր մէլէք
պիլէ պիզիմ սիզէ թէպշիր էթտիյիմիզ պէշարէթ-
տէն ղայրիսինի սիզէ թէպշիր էտէր իսէ, մէր'ուն
9 օլսուն։ Մուգաատտէմա տէտիյիմիզ կիպի, չիմտի
տախի եինէ տէրիմ քի՝ էյէր պիր քիմսէ գա-
պուլ էթտիյինիզտէն պաշգա պիր պէշարէթ սիզէ
10 թէպշիր էտէր իսէ, մէր'ուն օլսուն։ Զիրա չիմտի
ատէմլէրի՞ն րիզասընը մը, եօգսա Ալլահը'ն րի-
զասընը մը արարըմ. եախօա ատէմլէրի՞ խօշնուտ
էթմէք արզուսընտա մը իմ. զիրա էյէր ատէմ-
լէրի խօշնուտ էթսէ իտիմ, արթըգ Քրիստոսըն
գուլու օլմազ իտիմ։
11 Էյ պիրատէրլէր, թարաֆըմտան սիզէ թէպշիր
օլունան պէշարէթին ինսանա կէօրէ օլմատըղընը
12 պիլտիրիյիմ։ Զիրա պէն նէ անը ինսանտան ալ-
տըմ, նէ տէ թա'լիմ օլունտըմ, անճագ Ցիսուս
13 Քրիստոսըն վահեի իլէ ալտը։ Զիրա պէնիմ պիր
զէման տիյանէթ ի եէհուտիյէտէ օլան հարէքէթ-
լէրիմի, եա'նի Ալլահընն քիլիսէսինէ հատտէն զի-
յատէ թէ'ատտի վէ անը խարապ էթմէքտէ օլ-
14 տըղըմը, վէ էճտատըմընն րիվայէթլէրինէ զիյա-
տէսիյլէ ղայրէթլի օլարագ, միլլէթիմտէ պուլուս-
նան չօգ ագրանըմտան զիյատէ տիյանէթ ի եէ-
հուտիյէտէ թէրագգի էյլէտիյիմի իշիթմիշսինիզ։
15 Լաքին պէնի վալիտէյին րահմինտէն այըրըպ՝
քէնտի 'ինայէթի վասրթասըյլէ տա'վէթ էտէն
16 Ալլահ, թա'իֆէլէր արասընտա թէպշիր էթմէմ
իշիւն, քէնտի Օղլընը պանա քէշֆ էթմէյի միւս-
նասիպ կէօրտիւյիւ վագըթտա՝ տէր հալ թէնէ

17 վէ գանա տանըշմասընմ. Հէմ տախի ներուսպէ-
մէ, պէնտէն էվվէլ բէտուլ օլանլարընն եանընա
ջըգմայըղ՝ գագոթ 'Աբրահիմտանա կիթտիմ, վէ
18 եինէ Դամասկոսա 'ավէտէթ էթտիմ, Անտէն իւշ
սէնէ սօնգրա, Գետրոս իլէ կէօրիւշմէք իւզրէ, ներու-
սաղէմէ ջըգըպ՝ եանընատա ան պէշ կիւն մէգա կայ-
19 տիմ, վէ լաքին բէտուլէրտէն Ի'ապղընը գարնոսուը
20 Ցակոբոստան զայրիսընէ կէօրմէտիմ. Վէ սիզի
եազմագտա օլսըղըմ շեյլէր խուտասընտա, եալան
սէօյլէմէտիյիմ Ալլահընն հուզուրընտա 'օյան սըր,
21 Անտէն սօնգրա Սիւրիա իլէ Կիլիկիա սէմթլէրինէ
22 կէլտիմ. վէ Քրիստոստա օլան Եկեհուտիյ քիլի-
23 սէլէրինէ շախսէն թանըլմըշ տէյիլ իտիմ. Անճագ՝
Պիղէ պիր զէման թէ'ատտի էտէն՝ մուգատտէմա
խարապ էթտիյի իմանը շիմտի թէպշիր էտիյոր՝
24 տէյիւ խապէր ալտըգ, Հագդընտա Ալլահա
համտ էտէրլէր իտի։

ՊՕՂ 2

1 Վէ օն տէօրթ սէնէ սօնգրա Ցիսուսը տախի պէ-
րապէր ալըպ՝ Բառնաբաս իլէ Եինն Երուսաղէմ
2 չըգտըմ, վէ վահի մուճեհինճէ չըղտըմ, մի ան-
լէրէ թա'լիֆէլէր արասընտա վա'զ էթմէքտէ այ-
տըղըմ պէշարէթէ պէյան էյլէտիմ. լաքին պու
եէրէ սէյրէթմէյէյիմ, եա անյիրթմիչ այնոյսըրմ
տէյիւ ի'թխապըլը օլանլարա թէնհանա պէյան նյ-
3 ըէմ։ Լաքին պէնիմ իլէ պէրապէր պուլունան
Տիտոս եունանի իքէն, խիթան օլունմապա մէճ-
4 պուր օլմասը։ Պու իսկ պիզի եախը էթմէք իւզրէ,
Ցիսուս Քրիստոստա օլան հուրիյէթիմիզի թէ-
ճէսսիւս էթմէյէ կիզլիճէ սիզիւէրէ իյէրի կիրուն
5 տախէ պիրատէրլէր անպէպինան իտիւ Լաքին
պէշարէթին հագիգաթը սիզտէ տադիմ գալմասը
իշիւն, էթա'աթ եօլայը անլէրէ պիր սա'ատ պիտ

6 տինկլեմէտիք, Լաքին ի՛թիսպարը՝ ատատ օլունանլար հէր նէ իտիլէր իսէ՝ պէնճէ ֆէրգ եօգ տըր.
(Ալլահ ինսան իսթերընա պագմազ.) զիրա ի՛թիսպարը օլանլար պանա զիյատէ պիր շէյ իֆատէ
7 էթմէտիլէր։ Լաքին պիլ՛ադ խիթաան ըէսալէթինէ Պեարոսըն վասըթասըյլէ՝ ամիլ օլան Զաքթա՛իֆէլէրտէ տախի պէնիմ վասըթամլէ՝ ամիլ
8 օլտըղընտան, խիթանլըլարա օլան պէշարէթին Պեարոսա իհալէ օլունտըղը միսիլիւ, խիթանսըզլարա օլան պէշարէթին պանա իհալէ օլունտըղընը
կէօրմէլէրի վէ պանա վէրիլէն ինայէթի անլամալըըյլ, պիրզ թա՛իֆէլէրէ, քէնտիլէրի իսէ
9 խիթանլըլարա կիթմէք իւզրէ, Տիրէք ի՛թիսլար օլունան Ճակոբոս վէ Կեփաս վէ Ճովհաննէս պանա վէ Բառնապասա միւշարէքէթ իչիւն սաղ էլ-
10 լէրինի վէրտիլէր։ Անճագ Ֆուգարայը խաթըրտա թութմամըղը էմնէթիլէր. պէն տախի հէման պուա
11 նուն իճրասընա հիմմէթ էյլէտիմ։ Ամմա Պեարոս Անտիոքա կէլտիյի զէմանը, Թա՛զիրէ միւսթահագ օլտըղընտան՝ անըն եհուզիւնէ գարշը
12 տուրտում, Զիրա Ճակոբոս թարաֆընտան սա՛զը քիմսէլէր կէլմէզտէն ագտէմ, Թա՛իֆէլէր իլէ պէրապէր Թա՛ամ էտէր իտի, լաքին անլէր կէլտիքլէրինտէ՝ էհլ ի խիթան օլանլարտան գօրգա-
13 րագ, կէրի չէքիլիպ այրըլտը, վէ սա՛իր Եհհուտիլէր տախի անըն իլէ պէրապէր բիյա էթտիլէր,
հաթթա անլէրին բիյալարընա Բառնապաս տախի
14 ալտանտը, Լաքին պէշարէթին հագիգաթընա կէօրէ տօղրու հարէքէթ էթմէտիքլէրինի կէօրտիւյիւմտէ, ճիւմլէսինին հուզուրընտա Պեարոսա
տէտիմ քի՝ Էյէր սէն Եհհուտի իքէն, Եհհուտի
կիպի տէյիլ, անճագ Թա՛իֆէ կիպի եաշար իսէն,
15 Թա՛իֆէլէրի Եհհուտի կիպի հարէքէթ էթմէյէ
16 Ինսան չէրի՛աթ ՚ամէլլէրիյլէ տէյիլ, անճագ Ցիսուս Քրիստոսա օլան իման վասըթասըյլէ թէպրիր օլունմագ իւզրէ, Ցիսուս Քրիստոսա իման էթտիք. զիրա չէրի՛աթ ՚ամէլ-
17 լէրիյլէ հիչ պիր պէշէր թէպրիր օլունմագ, Վէ էյէր Քրիստոս վասըթասըյլէ թէպրիր օլունմագ իսթէր իքէն, պիրզ քէնտիմիզ տախի կիւնահքեար պուլունուր իսէք, Քրիստոս կիւնա՞հ խըտմէթճի-
18 սի մի տիր. Հաշա, Զիրա էյէր եըգտըղըմ շէյլէրի թէքրար պինա էտէրսէմ, քէնտիմի գապահաթը
19 կէօսթէրիրիմ. Զիւնքի պէն Ալլահա եաշամագ իւզրէ, չէրի՛աթ վասըթասըյլէ չէրի՛աթա էօլ-
20 տիւմ. Քրիստոս իլէ պէրապէր սալտ օլունըրմ. վէ արթըգ պէն եաշամայօրըմ, անճագ Քրիստոս պէնտէ եաշայօր. չիմտի իսէ թէնտէ եաշատըգճա պէնի սէվէն վէ քէնտիսինի պէնիմ իչիւն թէսլիմ
21 էտէն իպն Ուլլահա օլան իմանլէ եաշարըմ. Ալլահըն ՚ինայէթինի իպթալ էթմէմ. զիրա էյէր սալահ չէրի՛աթ վասըթասըյլէ օլսա, Քրիստոս պիհուտէ եէրէ էօլմիւշ տիր։

ՊԱՊ 3

1 Էյ ՚ագըլսըզ Գաղատիալըլար, Ցիսուս Քրիստոս արանըզտա սալտ օլունմըշ կիպի կէօզլէրինիզին էօնիւնտէ րէսմ օլունմըշ իքէն, [հագիգաթա թա՛ատ էթմէմէք տէրէճէսինտէ] սիզի քի՞մ լըզ-
2 լալ էթտի։ Սիզտէն եալընըզ պունու անկլամագ իսթէրիմ. Րուհու չէրի՛աթ ՚ամէլլէրիյլէ մի, հօգատա տինկլէյիպ իման էթմէքլէ մի ալտընըզ՝
3 Պու գատար ՚ագըլսը՞զ մը սընըզ, Րուհլէ պաշլամըշ իքէն, չիմտի թէ՞նլէ մի խիթամ պուլուրսընըզ
4 Նըզ։ Պու գատար չէյլէրի պիհուտէ՞ եէրէ մի չէք-

5 տինիզ, էյէը ֆիլ վագը' պիհուտե եէրե խսե, իմ-
տե սիզե Րուհու իհնաե էտիպ' ապաենըզտա միւ'-
ճիզէլէը իճրա էտէն' շէրի'աՓ 'ամէլէրիյլե մի,
6 եօզտա տինկէյիպ իմա'ն էթիէքլե մի էրեը, Նի-
Թէքիմ Աբրահամ Աllահա իման էթտի, վէ անա
7 սալահ 'ատտա օլունտու, Հալ պէօյլե իքէն' իման-
տաե օլանլարըն Աբրահամըն էվլատը օլտըգլարըն
8 պիլինիզ, վէ Թա'իֆէլէրի իմանլէ Աllահըն Թէպ-
բիը էտէճէյինի քիթապ էվվէլա պիլտիյինտէն,
Աբրահամա' ճիւմլէ միլլէԹլէը սէնտէ միւպարէք
օլաճագ տըր' տէյիւ մուգաատտէմա Թէպշիր էյլե-
9 տի, Իմոի էհլ ի իման օլանլար միւ'մին Աբրահամ
10 իլէ պէրապէր միւպարէք օլուրլար, Զիւնքի շէրի-
'աԹ 'ամէլէրինէ կիւվէնէնլէրին ճիւմլէսի լա'նէԹ
աlԹընտա տըրլար, զիրա' Շէրի'աԹ քիթապընտա
ճիւմլէ եազըլմըշ օլան շէյլէրի իճրա էթիէքտե
հէր տէվամ էթիէյէն քիմսէ էվէ'ուն օլտուն' տէ-
11 յիւ եազըլմըշ տըր, վէ Աllահըն 'ինտինտե հիչ
պիր քիմսէնին շէրի'աԹլէ Թէպբիր օլունմատըդը
տէրքիտար տըր, չիւնքի' Սաիհ իմանլէ եաշայա-
12 ճագ տըր, Շէրի'աԹ իսէ իման Թաբիգիյլէ օլմա-
յընչա, անճագ' էնճիլէէ իճրա էտէն ատէմ անէրլէ
13 եաշայաճագ տըր, Քրիստոս պիզիմ իչիւն էվէ'ուն
օլուպ' պիզի շէրի'աԹընէ լա'նէԹինտէն խէլաս էյ-
լէտի, (զիրա' Աղաճ իւզէրինտէ հէր ասըլան էվէ-
14 'ուն տըր' տէյիւ եազըլմըշ տըր,) Թա քի Աբրա-
համա վա'դ օլունան պէրէքէԹ Ցիսուս Քրիստոս-
տաե Թա'իֆէլէրէ վասըլ օլուպ' իման վասըԹա-
15 սըյլէ Րուհընէ վա'տընաե նա'իլ օլալըմ, Էյ պիրա-
տէրլէր, ինսանճա սէօյլէյօրըմ, Թաստըգ օլուն-
մըշ 'ահտը' վէլէվ ինսանընէ պիլէ օլսա, պիր քիմ-
16 սէ իպԹալ, եախօտ իւզէրինէ 'իլավէ էթիէտ, Իմ-
տի վա'տլար Աբրահամա վէ անընէ նէսլինէ էտիլ-
տիլէր, չօգլար իչիւն սէօյլէտ կիպի' վէ անընէ նէսլ-
լէրինէ տէմէյիպ, անճագ Ֆէրտա իչիւն սէօյլէտ կի-

պի' վէ սէնինէ նէսլինէ' փէյղ, պու տաԹի Քրիս-
17 տոս տըր, Լաքին տէրիմ Ֆի' Տէօրթ եիւզ օթուզ
սէնէ սօնրա վէրիլէն շէրի'աթ, վա'տը իսպԹալ
էթիէք իւզրէ, Աllահ Թարաֆընտան Քրիստոստա
էվվէլտէն Թաստըգ օլունմըշ օլան 'ահտը նէսխ
18 էտիմիզ, Զիրա էյէը միրաս շէրի'աԹտան իսէ,
ատԹըգ վա'տտան տէյիլ տիր, հալ պու քի Աllահ
անը Աբրահամա վա'տ Թաբիգիյլէ իհնան էյլէտի,
19 Էօյլէ իսէ շէրի'աթ նէ՞ իչիւն տիր, հագգընտա
վա'տ օլունան նէսլ զուհուր էտինճէյէտէք, Թէ-
ճաւուզաթ սէպէպլինտէն 'իլավէ օլունուպ' մէլէք-
լէր վասըԹասըյլէ պիր միյանճընըն էլիյլէ Թէր-
20 Թիպ օլունտու, Լաքին միյանճը պիր Ընրօֆ ի-
21 չիւն օլմազ, Ֆագաթ Աllահ պիր տիր, Իմոի շէ-
րի'աթ Աllահընէ վա'տլարընտա մուխալի՞Ֆ մի տիր,
հա՛չա, զիրա էյէը հայաթ վէրմէյէ մուգԹէտիր
օլան շէրի'աթ վէրիլմիշ օլսա իսէ, հագիգաԹէն
22 սալահ շէրի'աթտան օլուր իսէ, Լաքին Ցիսուս
Քրիստոսա օլան իմանլէ վա'տընէ միւ'մինլէրէ վէ-
րիլմէսի իչիւն, քիթապ ճիւմլէսինի կիւնահ ալ-
23 Թընա գափատը, վէ իման կէլմէզտէն էվվէլ
քէշֆ օլունաճագ իման իչիւն շէրի'աթ աlԹընտա
24 տա գափանմըշ օլարագ, մահֆուզ գալըրգ, էլ
հասըլ շէրի'աթ Քրիստոսա ՝ԸՐՆէրէ+ իչիւն պիզիմ
միւ'էտտիպիմիզ օլտու, քի իմանտան Թէպբիր օ-
25 լունալըմ, Լաքին իման կէլմիշ օլտըգտան սօն-
րա արԹըգ միւ'էտտիպին էմրէ աlԹընտա տէյիլ
26 իդ, Զիրա Ցիսուս Քրիստոստա օլան իմանընը վա-
սըԹասըյլէ, ճիւմլէնիզ Աllահըն էվլատը սընըզ,
27 Զիրա սիզին ճիւմլէնիզ քի Քրիստոստա վաֆԹիզ
28 օլունտընըզ, Քրիստոսը կիյմիչսինիզ' Նէ նէհու-
տի, Նէ տէ Եուհանան վար, Նէ գուլ, Նէ հուրը
վար, Նէ էրքէք, Նէ տէ տիշի վար, չիւնքի ճիւմ-
29 լէնիզ Ցիսուս Քրիստոստա պիր սինիզ, վէ էյէր
սիզ Քրիստոսընը իսէնիզ, պու էճլատէն Աբրահամընը

Նէալև վէ վա՛տ մուճէպինճէ վարիալէը սինիչ։

ՊԱՊ 4

1 Լաքին տէրիմ քի՝ վարիս սապի օլարագ հէր
2 չէյին սահիպի իսե տէ, գուլաան հիչ սիր ֆէրզի
օլմայըշ, փէտէրինին թա՛նին էթմէյի վազիա
3 տէյին, վասիլէը վէ քէթխուտալարըն էմրի ալ-
թընաա տուր։ Քէզալէք սիզ տաճի սապի պու-
4 լունադըղընդզ վազըթ, ախունեաններ էրքեանը ալ-
թընաա գուլագտաա խոխք։ Լաքին վազթըն թէ-
մամիյէթի կէլինճէ, Ալլահ քէնտի Օղլընը գարը-
տան տօղունուշ վէ չէրի՛աթ թահթընաա կիրմիչ օ-
5 լարագ իրսալ էյլէտի։ Թա քի օղուլագա նա՛իլ
օլմամըշ իչին չէրի՛աթ թահթընաա օլանլարը
6 խէլաա էտէ։ Վէ օղուլար օլարադընդզտան Ալլահ
սիզին գալագլէրինիզէ քէնտի Օղլընըն՝ Ասպա փէ-
7 տէր՝ նիտաա էտէն Բուհընը իրսալ էյլէտի։ Խոնի
արթըգ գուլ տէյիլ, անճագ օղուլ սընն։ Վէ էյէր
օղուլ իսէն, Քրխաոսըն վասրթասըյլէ տախի
8 Ալլահընն վարիսի սէն։ Լաքին օ պէտանե Ալլահը
պիլմէզ իքէն՝ զաթէն իլահ օլմայանլարաա գուլագ
9 էտէր խոնդիդ։ Շիխոի իսե, սիզ Ալլահը պիլմիշ
վէ պահաուսաա Ալլահ թաղրաֆընդտան պիլինմիշ
իքէն՝ նա՞սըլ չօլ զա՛իֆ վէ ֆագիր էրքեանաա
թէֆթար գուլագ էթմէք խոթէյէրէք, անլէրէ
10 տէօնէբոնդիդ։ Կիւնլէր վէ այլար վէ վազրթլար
11 վէ սէնէլէրէ բի՛այէթ էտէրոնդիդ։ Սիզին իչիւն
գօրդարըմ քի՝ ուղրընդզտաա չէֆսոխիմ էմէք պի-
հուտէ կիտաճէք տիր։

12 Էյ պէրատէրլէր, սիզէ բէճաա էտէրիմ, պէնիմ
կիպի օլունդըղ, պէրա պէն տախի սիզին կիպի օ-
լարմ, սիզ պահաա պէր վէճհլէ դաար էթմէտոնդիդ։
13 Մա՛լումիւնդիւզ տիր քի՝ իլք տէֆ՛ա սիզէ թէն գա-
14 ՛իֆսիսլէ պէշարէթի թէզէլէր էյլէտիմ։ Սիզ տա-

խի թէնիմտէ օլաճ թէճրիպէմի թահգիր վէ ան-
տէն իֆրահ էթմէյիդ՝ սէլ՛ագա պէնի Ալլահընն
պէր մէյէյի կիպի, վէ Քհաուա Քրխաոս կիպի գա-
15 պուլ էթտոնդիդ։ Իսմէ սիզին մէսապիլէքլիոնդ
նէ՞ տիր։ Պէրա սիզին իչիւն չէհատէթ էտէրիմ
քի՝ մէսէհին օլաս խոի, կէօզէրինդզ չէպսէրէպ
16 պաճաա վէրիր խոնդիդ։ Իսմէ սիդէ հագիգաթը տէյ-
17 լէմէխիմ իչիւն՝ տիւչմէնինդզ մի օլարագ։ Սիզին
գայրէթինդզ չէֆէյօրլար խէ տէ, խայր իչիւն
օլմայըշ, անճագ սիզ քէնտիլէրինին գայրէթինդզ
չէֆէտինդզ տէյիւ՝ սիզէ թէֆրիդ էթմէք խոթէր-
18 լէր։ Ամմա էյի չէյէ գայրէթլի օլմագ, խալընդզ
խանընդզտաա պուլունադըղըմ վազրթ տէյիլ, ան-
19 ճագ հէր վազրթ էյի տիր։ Էյ չօճուգլարըմ,
Քրխաոս սիզագ տուրէթլէնինճէյէ տէյին, սիզին
20 իչիւն լէյնէ ազրը չէքմէյէ օլարադ, Շիմտի խա-
նընդզտաա պուլունմագ վէ ախիրի տէյիշտիրմէք
խոթէր խոիմ, պէրա սիզին հագգընդզտաա չիւշ-
հէտէ իմ։

21 Էյ չէրի՛աթ թահթընաա օլմագ խոթէյնլէր,
պաճաա տէօյլէյինդզ, չէրի՛աթը տիկլէմէդ մի ոլնդզ։
22 Զէրա՝ Աբրահամըն իքի օղուլ վար խոի, պէրի
ճարիյէտէն վէ տիկէրի Հուբրէտէն՝ տէյիւ խապըլ-
23 մըշ տըր։ Լաքին ճարիյէտէն օլան՝ թէն հաճէ-
պիլէյ, Հուբրէտէն օլան իսե՝ վա՛ալէ տօղմուշ
24 վէ պու չէյլէր բէմզ թաբիդիյէ թէֆսիր օլու-
նուր, պէրա պուռնլար չօլ իքի ՛ահտ տըր քի, պի-
րի Թուր ի Սինաատան օլուպ՝ օ տախի գուլագ ի-
25 չիւն տօղուրան Հագար տըր։ Զէրա Հագար ՛Ա-
րապիսթանատա պուլունան Թուր ի Սինա օլուպ՝
չիմտիքի Երուսաղէմէ միւշապիհ տիր, վէ քէնտի
26 էվլատը իլէ պէրաբար գուլագ խոխօր։ Ամմա
ճէրմիյիլին վալիտէսի օլան Տօղարըքի Երուսա-
27 ղէմ իսէ, Էյ ազրը չէքմէմիշ օլան, խիւքսէք

սէալէ նիտա էյլէ. զիրա մէթրուքէնին էվլատը
զէվճի օլանըն էվլատընտան զկյատէ օլաճագ տըր՝
տէյիւ եազըլմըշ տըր։
28 Իմտի պիզ, էյ պէրատէրլէր, խատակ կիպի
29 վա՛տ էվլատը իզ։ Լաքին օ զէման թէն հասէպկյ-
լէ տօղան՝ Րուհ հասէպկյլէ տօղանա թէ՛ատտի
30 էթտկյ մխսկլու, շիմտի տախի պէօյլէ տիր։ Լա-
քին քէթապ նէ՞ պուլյուրըր. ճարկյէ իլէ օղլընը
չըգար, զիրա ճարկյէնին օղլու հուրրէնին օղլու
31 իլէ պէրապէր միրաս ալմայաճագ տըր։ Վէլ հա-
սըլ, պէրատէրլէր, պիզ ճարկյէնին տէյիլ, ան-
ճագ հուրրէնին էվլատը իզ։

ՊԱՊ 5

1 Իմտի Քրիստոսըն պիզէ իհսան էթտկյ հուրրի-
յէթտէ սապիթ գատէմ օլունըզ, վէ թէքքար
գուաըզ պէյունտրրըզընա կկրիֆթար օլմայընըզ։
2 Իշթէ պէն Պօղոս սիզէ սէօյլէրիմ քի՝ էյէր խի-
թան օլունուր իսէնիզ, Քրիստոս սիզէ պիր ֆա-
3 յիտէ էթմէզ։ Վէ հէր պիր խիթան օլունան ատէ-
մէ՝ պիւթիւն շէրի՛աթը իճրա էթմէկյէ պօրճլու
4 օլտըղընա ևինէ շէհատէթ էտէրիմ։ Սիզ քի շէ-
րի՛աթլէ թէպրիր օլունմագտա սընըզ, Քրիստոս-
5 տան այրըլըպ՝ հինայէթտէն տիւշտիւնիւզ։ Զիրա
պիզ իման վասըթասըյլէ թէպրիր իւմիտինէ Րուհ-
6 լէ մունթազըր ըզ։ Զիւնքի Յիսուս Քրիստոստա
նէ խիթան, նէ տէ խիթանսըզլըգ պիր շէյէ կա-
բար, անճագ մուհապպէթլէ համիլ օլան իման լա-
7 ղ՞ տըր։ Էյի սէյիրտկյօր խոնիզ. սիզի հագիգա-
8 թա իթա՛աթ էթմէքտէն քի՞մ մէն՝ էյլէտի, Պու
թահրիք սիզի տա՛վէթ էտէն Թարաֆընտան տէ-
9 յիլ տիր։ Պիր ազ մայա պիւթիւն խամուրը մայա-
10 լար։ Ղայրի ֆիքրտէ պուլունմամանընզ իչիւն հագ-
գընըզտա Բապպտա Ի՛թիմատըմ վար։ ամմա

սիզէ իզթիրապ վէրէն հէր քիմ իսէ, ճէզասընը
11 չէքէճէք տիր։ Լաքին, էյ պէրատէրլէր, էյէր պէն
տահա խիթան վա՛զ էտկյօր իսէմ, նի՞չիւն հալա
թէ՛ատտի կէօրիւյօրըմ. օլ թապտիրտէ խաչընը
12 թէօքէզի իպթալ օլունտու։ Քեա՛շքի սիզի իֆ-
սատ էտէնլէր քիւլկյէն քէսիլէ իտի։
13 Զիրա, էյ պէրատէրլէր, հուրրիյէթէ տա՛վէթ
օլունտընըզ. անճագ պու հուրրիյէթ թէննէ ֆուր-
սաթ իչիւն օլմասըն, լաքին մուհապպէթլէ պիրի
14 պիրինիզէ խըտմէթ էտինիզ։ Զիւնքի պիւթիւն
շէրի՛աթ պիր քէլամտա իթմամ օլունուր, եա՛նի
15 Գօնշընկը քէնտին կիպի սէվէսին։ Վէ լաքին էյէր
պիրի պիրինիզի ըսըրըպ եէյէճէք օլուրսանըզ,
սագընընըզ քի պիրի պիրինիզտէն թէլէֆ օլմա-
16 յասընըզ։ Ֆագաթ տէրիմ քի՝ Րուհլէ եիւրիւ-
յիւնիւզ, վէ թէն շէհվէթի իճրասընտա պուլունմ-
17 մայաճագսընըզ։ Զիրա թէն րուհա գարշը, րուհ
տախի թէննէ գարշը արզու էտէր. պունլար տախի
պիրի պիրինէ մուխալիֆ տիր, շէօյլէ քի սիզ հէ-
18 ման իսթէտիյինիզ շէյլէրի եափամազսընըզ։ Ամմա
էյէր Րուհլէ տէլալէթ օլունուր իսէնիզ, շէրի՛աթ
19 թահթընտա տէյիլ սինիզ։ Վէ թէննին 'ամէլլէրի
աշիքաար օլուպ՝ անլէր տահի գինա վէ ֆահշ վէ
20 նափաքլիք վէ ֆիւճուր, վէ փութփէրէսթլիք վէ
սիհր վէ 'ատավէթ վէ նիգա՛լար վէ գըզգանճլըգ
վէ զաղապ վէ մինադա՛ա վէ իխթիլաֆ վէ ֆըր-
21 գալար, վէ հասէտ վէ գաթլ վէ սէրխօշլըգլար
վէ մասխարալըգլար վէ պունլարընն էտմալի տիր,
քի էվվէլտէն սիզէ սէօյլէտիյիմ վէճհ իւզրէ, շիմ-
տի տախի սէօյլէրիմ քի՝ պէօյլէ շէյլէրի իշլէյէն-
լէր մէլէքիւթ Ուլլահա վարիս օլմայաճագլար տըր։
22 Լաքին Րուհընն մէյվէսի մուհապպէթ վէ մէսէր-
րէթ վէ սէլամէթ վէ թէ՛էննի վէ լութֆ վէ խայր-
խահլըգ վէ սըտգ վէ հիլմ վէ զապթ ը նէֆս տիր.
23 Պու մագուլէ շէյլէրէ գարշը շէրի՛աթ եօգ տըր։

24 վէ՜ Քրիստոսըն օլան քիմսելէը Թէնի անըն հէ-
25 վելէրի վէ շէհվէթլէրի իլէ սալպ էթտիլէր, էյէը
Րուհլէ եաշար իսէք, Րուհլէ տախի եիւրիւյէլիմ,
26 Պիրի պիրիմիզի թահրիք էտիպ՝ պիրի պիրիմիզէ
հաեւտ էտէրէք, պաթըլ իֆթիխարա մա՛իլ օլ-
մայալըմ։

ՊԱՊ 6

1 Էյ պիրաուէրլէր, էյէը պիր ատամ ղաֆիլէն պիր
խաթատա թուԹուլուր իսէ, սիզ քի րուհանի
սինիզ, պէօյլէ քիմսեյի հիլմ րուհըյլէ իսլահ է-
տինիզ, վէ պուննունլէ պէրապէր քէնտինի սա-
2 գըն, սէն տախի իղվա օլուննայասըն։ Պիրի պի-
րինիզին աղըրլըգլարընը թաշըյընըզ, վէ պէօյլէճէ
3 Քրիստոսըն շէրի՛աթընը իթմամ էյլէյինիզ։ Զիրա
էյէը պիր քիմսէ պիր շէյ տէյիլ իսէն, քէնտինի
4 պէր շէյ զանն էտէրսէ, քէնտինի ալտատըր։ Ամմա
հէր քէս քէնտի ՚ամէլինի մուՀաֆէնէ էթսին, վէ
օ զէման ղայրիսիյլէ տէյիլ, եալընըզ քէնտիսիյլէ
5 իֆթիխարը օլաճագ։ Զիրա հէր քէս քէնտի եիւ-
քինիւ թաշըյաճագ տըր։
6 Քէլատտա թա՛լիմ օլուննան քիմսէ մու՛ալլիմինի
7 հէր կէօնէ նի՛մէթլէրտէն հիսսէտար էյլէսինն։ Ալ-
տանմայընըզ, Ալլահ իսթիհզա օլուննագ։ պիրա
ատամ հէր նէ էքէրսէ, հէման անը պիշէճէք տիր։
8 Զիւնքի քէնտի թէնի իչիւն էքէն՝ թէնտէն հէլաք
պիշէճէք։ վէ Րուհ իչիւն էքէն՝ Րուհտան է-
9 պէտի հայաթ պիշէճէք տիր։ Լաքին խայր իշ-
լէմէքտէն օսանմայալըմ։ պիրա կէվշէմէտիյիմիզ
թագտիրտէ, մէվսիմինտէ պիշէճէյիզ։ Հալ պէօյ-
10 լէ իսէն, վագթըմըզ օլտըգճա, հէր քէսէ՝
խուսուսա էհլ ի իման օլանլարա էյիլիք էտէ-
լիմ։
11 Պագընըզ՝ քէնտի էլինէն սիզէ նա՛սըլ եազըլար

12 եազտըմ։ Թէն հասէպիյլէ կիւզէլ կէօրիւնմէք
իսթէյէնլէը խիթան օլուննանըզա իպրամ էտէր-
լէը։ պու տախի անճագ Քրիստոսըն խաչը սէպէ-
13 պինտէն թէ՛աատի կէօրմէմէլէրի իչիւն տիր։ Զիրա
խիթան օլուննանլար քէնտիլէը պիլէ շէրի՛աթը
հըֆզ էթմէյիպ՝ անճագ սիզին թէնինիզլէ իֆթի-
խար էթմէլէրի իչիւն, սիզին խիթան օլուննանը-
14 ը իսթէյօրլար։ Լաքին հա՛շա քի պէն Րապպը-
մըզ Ցիսուս Քրիստոսըն խաչընտան զայրի պիր
շէյլէ իֆթիխար էտէյիմ. անըն վասըթասըյլէ
տիւնեա պանա, պէն տախի տիւնեայա սալպ օ-
15 լունարըմ։ Զիրա Ցիսուս Քրիստոստա նէ խիթան,
նէ տէ խիթանսըզլըգ պիր շէյ եարար, անճագ
16 հէնի մահլուգ օլմագ լա՛զըմ տըր։ վէ պու գանուն
իւզրէ եիւրիւյէնլէրինն գեռաֆֆեսի իւզէրինէ վէ
Ալլահըն Իսրայէլի իւզէրինէ սէլամէթ վէ մէրհա-
17 մէթ օլսուն։ Պունտան պէօյլէ գիմսէ պանա զահ-
մէթ վէրմէսին, զիրա պէն ճէսէտիմտէ Իսապպ
18 Ցիսուսըն պէրէլէրինի թաշըյօրըմ։ Էյ պիրա-
տէրլէր, Իսապպըմըզ Ցիսուս Քրիստոսըն ՚ինայէթի
սիզին րուհընըզ իլէ օլսուն։ Ամին։

ՊՕՂՈՍ ԲԷՍՈՒԼԸՆ
ԵՓԵՍՈՍԸԼԸԱՐԱ ՐԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Ալլահընն իրատէթիյլէ Ցիսուս Քրիստոսըն րէսուլը
Պօղոս, Եփեսոստա պուլունան մուգատտէսլէրէ,
վէ Ցիսուս Քրիստոստա պուլունան միւ՛մինլէրէ,

2 փէտէրիմիզ Ալլահ վէ Բապպ Ցիսուս Քրիստոս
թարաֆընտան սիզէ 'ինայէթ վէ սէլամէթ օլսուն։
3 Միւպարէք օլսուն Բապպըմըզ Ցիսուս Քրիստո-
սըն փէտէրի Ալլահ, քի պիզի սէմավիյաթտա
Քրիստոս վասըթասըլէ հէփ րուհանի պէրէքէթ-
4 լէրէ նա'իլ էյլէտի. Նիթէքիմ քէնտի հուզուրըն-
տա մուհապպէթտէ մուգաատտէս վէ լէքէսիզ օլ-
մամըզ իչիւն, տիւնեաընըն գուրուլմասընտան էվ-
5 վէլ պիզի անտէ ինթիխապ էյլէտի. Վէ Սէվկիւ-
լիւսիւնտէ պիզի մազհար էյլէտիյի ճէլիլ 'ինայէ-
6 թինին մէտհի իչիւն, Քէնտի իրատէթինին րիզասը-
նա կէօրէ, քէնտինէ Ցիսուս Քրիստոս վասըթա-
7 սըյլէ պիզի օղուլլըղա թագտիր էյլէտի։ Անտէ
տախի պիզ գանընըն վասըթասըյլէ ֆիտիյէյէ,
8 եա'նի պիզէ հէր պիր հիքմէթ վէ ֆէհմլէ պօլ
պօլ վէրտիյի 'ինայէթինին ղանիլիյինէ կէօրէ, կիւ-
9 նահլարընն 'աֆվընա մալիք իզ։ Վէ էզէլտէն պէ-
րու քէնտիսինտէ թասվիր էյլէտիյի հիւանի ի րի-
զասընա կէօրէ քէնտի իրատէթինին սըրրընը,
10 եա'նի վաղրթլարընն թէմամիյէթի իտարէսինտէ
հէր շէյի, կէրէք սէմավաթտա կէրէք եէր եիւ-
զիւնտէ պուլունան շէյլէրի Քրիստոստա պիրլէշ-
11 տիրէճէյինի պիզէ պիլտիրտի։ Անընն վասըթասըյլէ
հէր շէյի քէնտի իրատէթինին թէտպիրինէ կէօրէ
իճրա էտէնին միւրատը մուճէպինճէ թագտիր օ-
12 լունմազլէ վէրասէթէ նա'իլ օլտըգ։ Թա քի պիզ
Քրիստոստա էվվէլ իւմիտ էտէնլէրը անըն ճէլալինին
13 մէտհի իչիւն օլալըմ։ Վէ անա, սիզ տախի հա-
գիգաթընն քէլամը օլան խէլասընըզըն պէշարէ-
թինի իչտիսպ էտէրէք եէրինէ, վէ անա իման էթ-
մէքլէ վա'տ օլունան Րուհ իլէ Գուատսէ միւհրլէնը-
14 տինիզ։ Պու տախի միւլքիւմիւզիւն ֆիտիյէ օլուն-
մասընատէք, անընն ճէլալինին մէտհի իչիւն վէ-
րասէթիմիզին փէյի տիր։
15 Պու էճլտէն, պէն տախի Բապպ Ցիսուսա օլան
իմանընընզը վէ ճիւմլէ մուգատտէսլէրէ օլան մու-
16 հապպէթինիզի իչտիմէքլէ, Սիզին իչիւն շիւքր
էթմէքտէն ֆէրաղաթ էթմէյէրէք, սիզի տու'ա-
17 լարընտա զիքր էտէրիմ. Թա քի Բապպըմըզ Ցի-
սուս Քրիստոսընն Ալլահը, ճէլալին փէտէրի, անը
պիլմէք խուսուսընտա սիզէ հիքմէթ վէ վահի
18 րուհընը իհսան պույուրմասըյլէ, Գալպինիզին
կէօզլէրի թէնվիր օլունա, շէօյլէ քի անընն տա'-
վիթինին իւմիտի նէ', վէ մուգատտէսլէրտէ անընն
19 միրասընըն ճէլալինին ղանիլիյի նէ', վէ անընն
գուտրէթինին գուվվէթի իճրասընընա կէօրէ, պիզ
միւ'մինլէր հագգընտա գուտրէթինին ֆէվգ էլ
'ատէ օլան 'ազամէթի նէ' օլտըղընը պիլէսինիզ,
20 Պունու տախի Քրիստոստա, անը էօլիւլէրտէն
21 իհեա էթմէքլէ, իճրա էտիպ, Անը հէր բիյասէթ
վէ հիւքիւմէթ վէ գուտրէթ վէ սալթանաթընն վէ
եալընըզ պու տիւնեատա տէյիլ, անճագ ախրէթ-
տէ տախի եատա օլունան հէր իսմինի մաֆէվգինտէ
22 սէմավիյաթտա քէնտի սաղընտա օթուրթտու։ Վէ
հէր շէյի անընն այագլարընը ալթընա միւթի' գլա-
րագ, անը հէր խուսուստա քիլիսէյէ բէ'իս նասպ
23 էյլէտի։ Պու տախի անընն ճէսէտի օլուպ՝ ճիւմլէյի
հէր շէյտէ իքմալ էտէնինի քէմալիյէթի տիր։

ՊԱՊ 2

1 Վէ սիզի՝ խաթա վէ կիւնահլարտա էօլմիւշ ի-
2 քէն Ալլահ փէրէնիփ։ Անլէրտէ սիզ պիր զէման
պու տիւնեաընընն կիտիշինէ կէօրէ հավա հիւքիւ-
մէթինին բէ'իսինէ, եա'նի իթա'աթըզըզ օղուլ-
լարընտա շիմտի 'ամիլ օլան բուհա կէօրէ հարէ-
3 քէթ էտէր իսինիզ։ Պունլարընն արասընտա պի-
պիր ճիւմլէմիզ տախի պիր զէման թէնիմիզին շէհ-
վէթլէրինտէ եիւրիւյիւպ՝ թէն վէ էֆքեարընն միւ-
բաշարընընը իճրա էտէրէք, սա'իրլէր կիպի թա-

4 պի՛աթլէ ենվ լ ղաղապ լտիք։ Լաքին Ալլահ մէր-
համէթտէ ղանի օլմաղլէ, պիզե կէօսթէրտիյի
5 քէնտի 'ադիմ մուհապպէթինտէն նաչի, Պիզ խա-
թալտրտա էօլու պուլունտուղումուզ հալտէ, պիզի
Քրիստոս իլէ պէրապեր տիրիլթտի. ('Ինայէթլէ
6 խէլաս պուլմուշ սընըզ։) Վէ ուէղէ անըն իլէ պէ-
րապեր իհեա էտիպ՝ սէմավիյաթտա Յիսուս Քրիս-
7 տոս իլէ օթուրթտու. Թա քի Յիսուս Քրիստոս-
տա պիզե էուրուղ էյլէտիէ լուքֆէլէ քէնտի 'ինայէ-
թինին ֆազիլէթի ղանիլիյինի կէլէճէք 'ասրլար-
8 տա իզհար էտէ։ Զիրա իման վասրթա օլարագ
'ինայէթլէ խէլաս պուլտընըզ. պու տախի սիզտէն
9 օլմայըպ՝ Ալլահընն 'աթիյէտի տիր. 'Ամէլլէրտէն
10 տէյիլ տիր, քի քիմսէ իֆթիխար էթմէյէ։ Զիրա
պիզ անլէրտէ ևիւրիւմիզիզ իւզրէ՝ Ալլահընն մու-
դաատէմա հազրըլատըղը էյի 'ամէլլէր իչիւն Յի-
սուս Քրիստոստա խալդ օլունմըշ օլարագ, անըն
'ամէլի իզ։
11 Իմտի խաթրընըզա կէթիրինիզ քի, սիզ պիր
վագրթ թէննէճ թա՛իֆէլէր օլուպ՝ վէ թէննէ էլ
իլէ իճրա էտիլիպ տէ խիթանլը 'ատտ օլունան
թարաֆընտան խիթանընըզ 'ատտ օլունուր իտի-
12 նիզ։ Ո զէմանե Քրիստոսընըզ օլուպ՝ Իսրայէլ միլ-
լէթինէ էճնէպլի, վէ վա'տընն 'ահտլարընտան ղա-
բիպ պուլունարագ, պիր իւմիտէ մալիք օլմայըպ՝
13 տիւննատա Ալլահընզ իտինիզ։ Շիմտի իսէ Յիսուս
Քրիստոստա՝ սիզ քի պիր վագրթ ուզագ իտի-
14 նիզ, Քրիստոսընն գանընյէ եագընն օլտընընզ։ Զիրա
պիզիմ սէլամէթիմիզ օ տընր, չիւնքի օ իքիսինի
15 պիրլէշտիրիպ, Քէնտի թէննիյէ օրթա տիվարընը,
եա'նի 'ատավէթի եըգմաղլէ, նիզամլար իլէ էմր-
լէրին շէրի'աթընընը նէսխ էյլէտի. թա քի սէլամէթ
հուսուլէ կէթիրէրէք, իքիսինի քէնտիսինտէ պիր
16 նէնե ինսան խալդ էտէ, վէ քէնտի խայընյէ 'ա-
տավէթի հէլաք էթմիշ օլարագ, անըն վասրթա-

սընյէ իքիսինի պիր ճէսէտտէ Ալլահ իլէ պարըշ-
17 տընրա. Վէ կէլիպ՝ սիզ ուզագ օլանլարա հէմ տէ
18 եագընն օլանլարա սէլամէթի թէպշիր էյլէտի։ Զի-
րա իքիմիզին պիր Րուհտա փէտէրէ եագլաշմասը
19 անընն վասրթասընյէ տիր։ Պունա պինա՞էն պուն-
տան պէօյլէ ղարիպ վէ միւսաֆիր օլմայընպ՝ ան-
ճագ մուգաատտէսլէրին միլլէթտաշլարը վէ Ալլա-
20 հընն էհլ ի պէյթինտէն սինիզ։ Սիզ ըէսուլլէրին
վէ փէյղամպէրլէրին թէմէլի իւզէրինէ պինա օ-
լունտընըզ. պունուն տա քէօշէ թաշը պիզ զաթ
21 Յիսուս Քրիստոս տըր, Քի պիւթիւն պինա անտէ
թէրքիպ օլունմաղլէ, Րապպտա մուգաատտէս պիր
22 հէյքէլ օլմագ իւզրէ պէօյիւմէքտէ տիր։ Վէ ան-
տէ սիզ տախի Րուհլէ Ալլահընն մէսքէնի օլմագ
իւզրէ, պէրապեր պինա օլունույօրսընըզ։

ՊԱՊ 3

1 Պու սէպէպտէն պէն Պօղոս սիզ թա՛իֆէլէր ի-
2 չիւն Յիսուս Քրիստոսընն մահպուսը օլարագ, Ալ-
լահընն պանա սիզին իչիւն հէվալէ օլունմըշ օլան
3 'ինայէթինին իտտարէսինի, Եա'նի պանա պու սըր-
րը իլհամլէ պիլտիրտիյինի չիւպհէսիզ իչիթմիչսի-
նիզ, Նիթէքիմ էվվէլա մուխթասարճա եազտըմ.
4 Անը օգուչուպ՝ Քրիստոսընն սըրրը խուսուսընտա
5 պէնիմ վուգուֆըմը անլայա պիլիրսինիզ, Պու-
տախի, եա'նի թա՛իֆէլէրին պէշարէթ վասրթա-
սընյէ Քրիստոստա միրաս շէրիքի վէ հէմճինստ
6 վէ վա'տընտա հիսսէտտար օլմալարը, Շիմտի անըն
մուգաատտէս ըէսուլլէրինէ վէ փէյղամպէրլէրինէ
Րուհլէ քէշֆ օլունտընըղը միսիլիւ՝ սա'իր 'ասրլար-
7 տա պէնի ատէմէ պիլտիրիլմէտի։ Պէն տախի Ալ-
լահընն գուտրէթինին ֆի'իլի իւզրէ, պանա վէրի-
լէն 'ինայէթ մէվհիպէտի մուճէպինճէ օ ալէյհտէ-
8 Ընդ խըտամէթճիսի օլտըմ. Պէն ճիւմլէ մուգաատ-

տէսլէրին էն էտնասը պուլունտուղում հալտէ, պու
'ինայէթ, եա'նի թա'լիֆէլէը աբասընտա Քրիս-
տոսըն 'ագէ էրմէյէն ղանլըյինի թէպշիր էտիպ,
9 Հէր շէյի խալգ էտէն Ալլահտա, էզէլտէն կիզլէն-
միշ օլան սըրըըն նիզամը նէ օլտուղը հագգընտա՝
ճիւմլէյի թէնվիր էթմէքլիք պանա իհսան օլուն-
10 տու։ Շէօյլէ քի Ալլահըն միւթէնէվվի՝ հիքմէթի
չինտի քիլիսէնին վասըթասըյլէ սէմավիյաթտա
11 օլան բիյասէթլէը վէ հիւքիւմէթլէրէ, Բապպըմըզ
Ցիսուս Քրիստոստա էթտիյի թագտիը ի էզէլ
12 մուճէպինճէ պիլտիրիլէ։ Պիզիմ տախի անըն վա-
սըթասըյլէ քէնտիսինէ իման էտէրէք ի'թիմատ
իւզրէ ճէսարէթ վէ թէգաբբուպըմըզ վար ուը։
13 Պու էճլտէն ըէճա էտէրիմ, քի սիզէ 'իլղէթի
մուճիպ օլարագ պէնիմ սիզին իչիւն չէքտիյիմ
մուզայագալար սէպէպինտէն Ֆիւթուը կէթիրմէ-
14 յէսինիզ։ Պու սէպէպտէն, տէըէմ, Բապպըմըզ
Ցիսուս Քրիստոսըն փէտէրինին, եա'նէ սէմավա-
տա վէ եէր երուզիւնտէ պուլունան հէր պիր գա-
15 պիլէնին անըն իամիյլէ թէսմիյէ օլունտուղը փէտէ-
րէնէ հուզուրընտա տիզ չէօքերէք Նէյ-ը էտէրիմ
16 քի, Քէնտի ճէլալինին ղանլիյինէ կէօրէ քէնտի
Բուհու վասըթասըյլէ պաթընի ատէմտէ գուվ-
17 վէթլէ սապիթ օլմաղը, Վէ իման վասըթասըյլէ
Քրիստոսըն գալպլէրինիզտէ սաքին օլմասընը իհ-
18 սան էտէ։ Հէմ տախի սիզ մուհտապպէթտէ քէօք-
լէնմիշ վէ թէմէլլէնմիշ օլարագ, Ալլահըն ճիւմլէ
քէմալիյէթիյլէ մէմլու օլմանըզ իչիւն, ճիւմլէ մու-
գաւտէսլէը իլէ պէրապէր, էնլիվէք վէ ուղունլըգ
վէ տէրինլիք վէ երիւքսէքլիք նէ օլտուղընը Ֆիհմ
19 էթմէյէ, նա'նի Քրիստոսըն 'ագլտան իւսթիւն
օլան մուհտապպէթինի անլամաղա մուգթէտիր օ-
20 լասընըզ, Վէ պիզտէ 'ամիլ օլան գուտրէթէ կէօ-
րէ հէր խուսուստա տիլէտիյիմիզ եա տիւշիւն-
տիւյիւմիւզտէն ղայէթ զիյատէ իճրա էթմէյէ գա-

21 տիր օլանա, Ցիսուս Քրիստոս վասըթասըյլէ քի-
լիսէտէ ճիւմլէ տէհրլէրտէ էպէտ իւլ ապատ համտ
օլսուն։ Ամին։

ՊԱՊ 4

1 Իմտի պէն, Բապպ իչիւն մահպուս օլան, սիզէ
ըէճա էտէրիմ, քի տա'վէթ օլունտուղընըզ տա'-
2 վէթէ լայըգ օլտուղը վէճհ իւզրէ, Քէմալ ը թէվա-
զու՝ վէ հիլմ վէ սապրլէ եիւրիւյիւպ՝ պիրի պի-
3 րինիզէ մուհապպէթլէ թէհամմիւլ էտէսինիզ։ Վէ
սէլամէթին պէնտիյլէ Րուհընն մուճիպ օլտուղը իթ-
4 թիհատը հըզիզ էթմէյէ ճէհտ էտէսինիզ։ Տա'վէ-
թինիզին հէման պիր իւմիտինէ տա'վէթ օլունտուղ-
5 ընըզ միսիլիւ, ճէսէտ պիր, վէ բուհ պիր, Բապպ
6 պիր, իման պիր, վաֆթիզ տախի պիր տիր։ Ճիւմ-
լէնին իւզէրինտէ վէ ճիւմլէսի իլէ վէ ճիւմլէնիզ-
տէ օլարագ, ճիւմլէնին Ալլահը վէ փէտէրի պիր
7 տիր։ Ամմա հէր պիրիմիզէ Քրիստոսըն 'աթիյէսի-
նին էօլչիւսիւնէ կէօրէ 'ինայէթ իհսան օլունտու։
8 Պունա պինա'էն՝ Եիւքսէյէ չըգըպ՝ էսարէթի էսիր
էթտի, վէ ատէմլէրէ 'աթիյէլէր վէրտի՝ տէյիւ
9 պույուրըր, Իմտի պու չըգմագ նէ՞ տէմէք տիր։
մէյէր քի էվվէլա եէրին աշաղըքի մահալլէրինէ
10 էնմիշ օլա։ Օլ էնէէն, վէ հէր չէյի մէմլու գըլմագ
իւզրէ ճիւմլէ սէմավաթտան էօգարը չըգան հէ-
11 ման պիր տիր։ Քէնտիսի մուգաւտէսլէրին իք-
մալը մագսէտիյլէ խըտմէթին իֆասը վէ Քրիստո-
12 սըն ճէսէտի մա'մուրիյէթի իչիւն, Պա'զըսընը բէ-
սուլ, պա'զըսընը փէյղամպէր, պա'զըսընը մի-
պէղղիր, պա'զըսընը տախի չօպան վէ մու'ալլիմ
13 օլմագ իւզրէ Թա'եին էյլէտի։ Թա քի ճիւմլէմիզ
իման վէ Իպն Ուլլահը պիլմէք իթթիհատընա,
քեամիլ ատէմ օլմագ իւզրէ Քրիստոսըն քէմա-
14 լինին գամէթի էօլչիւսիւնէ վասըլ օլալըմ։ Շէօյլէ
քի պուննտան սէօյլէ ատէմլէրին հիլէլէրի վէ

ՓԷՆԵԼԷ ԻՂԼԱԼ ՏՈՒՆՑ ՏԷՍԻՍԵԼԷԲԻՂԼԷ ԹԱ'ԼԻՄԻՆ ՀԷՐ
ՊԻԲ ԲԻՒՂԿԵԱԲԸՆՏԱՆ ՀԱԼԳԱՆԱՆ ՎԷ ԷՕՓԷ ՊԷՐԻ
15 ՍԻՒԲԻՒՔԼԷՆԷՆ ՀՕՃՈՒԳԼԱՐ ՕԼՄԱՅԸՊ, ԱՆՃԱԳ ՄՈՒ-
ՀԱՊԱՊԷԲԼԷ ՀԱԳԻԳԱԹԱ ԹԱԱՊԻ' ՕԼԱՐԱԳ ՀԷՐ
16 ՎԷՃՀԼԷ ԱՆՏԷ ՆԷՄԱ ՊՈՒԼԱԼԸՄ. ԵՈ'ՆՒ ՊԱՀ ՕԼԱՆ
ՓԲԻՍՏՈՍՏԱ ՔԻ ԱՆՏԷՆ ՊԻՒԲԻՒՆ ՎԻՒՃՈՒՏ ՀԷՐ
ԵԱՐՏԸՄ ԷՏԷՆ ԻՐԲԻՍԱԹ ՎԱՍԸԲԹԱՍԸՅԼԷ ԲԷՐ-
ՔԻՍ ՈՒ ԲԷՀՂԻԼ ՕԼՈՒՆԱՐԱԳ, ՀԷՐ ԳԸՍՄԸՆԸՆ 'Ա-
ՄՀԼԻՆԻՆ ՄԸԳԱՏԱԲԸՆԱ ԿԷՕՐԵ, ՃԷՍԷՏ ՄՈՒՀԱՊԱՊԷԲ-
ԼԷ ՄԱ'ՄՈՒՐԻՒՂԷԲ ՊՈՒԼՄԱՍԸ ԻՂԻՒՆ ՊԷՕՅԻՒՐ։
17 ԻՄՄԻՒ ՊՈՒՆՈՒ ՏԷՅԻՍ՝ ՐԱԱՊՊԱՏԱ ՀԷՀԱՈՒԷԲԼԷ
ՆԱՍԷՀԱԼ ԷՏԷՐԻՄ, ՔԻ ՍԻԶ ԱՐԲԸԴ ԱՄ'ԻՐ ԲԱ'Ի-
ՓՂԼԷՐ ՔԷՆՄԻ ՓԻՔԲԼԷԲԻՆԻՆ ՊԱԲԸԱԸՂԸՆՏԱ ԻՒ-
18 ԲԻՒՏԻՒՔԼԷՐԻ ԿԻՍՊԻ ԻՒԲԻՒՄՀՅԷՍԻՆՒԶ. ՀԻՒՆՔԻ
ԳԱԼՊԼԷՐԻՆԻՆ ԳԱԲԲԸԲՂՅԼԷ ՏԷՐՈՒՆԼԷՐԻՆՏԷ ՊՈՒ-
ԼՈՒՆԱՆ ՃԷՀԱԼԷԲ ՍԷՊԷՊԻՆՏԷՆ, ԶՈՒԼՄԷԲ ԱՆԼԷՐԻՆ
ՂԻՀՆԼԷՐԻՆԻ ԳԱՓԼԱՄԸՂ ՕԼԱՐԱԳ, ԱԼԼԱՀԸՆ ՀԱՅԱ-
19 ԲԸՆՏԱՆ ՂԱԲԻՍ ՊՈՒԼՈՒՆՄԸՂ ՕԼԱԲԸԼԱՐ, ՎԷ ՀԷՐ
ՀԻՍԱԲ ՂԱ'ԻՍ ԷՏԷՐԷՔ, ԹԱՄԱ' ԼԻՆԷ ՀԷՐ ԿԷՕՆԷ
ՆԱՓԱՔԼԻՒՔ ԻՂԼԻՄԷՔ ԻՒԶԲԷ, ՔԷՆՏԻԼԷՐԻՆԻ ՖԸՍԳ
20 ՈՒ ՖԻՒՃՈՒԲԷ ԲԷՍԼԻՄ ԷԲԵՏԻԼԷԲ, ՍԻԶ ԽԱՀ ՓԲԻՍ-
21 ՏՈՍԸ ՊԷՕՅԼԷ ԷՕՅԲԷՆԱԷՏԻՆԻՒԶ. ՄԱՏԱՄ ՔԻ ՀԱ-
ԳԻԳԱԹ ՕԻՍՈՒՍՏԱ ՊՈՒԼՈՒՆՏԸՂԸ ՎԷՃՀԼԷ՝ ԻՂԻՏԻՍ
22 ԱՆԸՆ ԲԱՐԱՖԸՆՏԱՆ ԹԱ'ԼԻՄ ՕԼՈՒՆՏԸՆԸՂ, ԷՎ-
ՎԷԼՔԻ ՀԱԲԷՔԲԷԲԻՆԻՒԶ ԿԷՕԲԵ ԻՂԼԱԼ ՏՈՒՆ ՀԷՎԼԷԲ-
ԼԷՐԻՆՃԷ ՖԷՏԱՏ ՊՈՒԼԱՆ ԷՍՔԻ ԱՏԷՄԻ ԲԷՐՔ Է-
23 ՏԻՍ, 'ԱԳԼԸՆԸՂԸՆ ԲՈՒՀԸՅԼԷ ԵԷՆԻԼԷՆՆԷՐԷՔ, (24) ՍԱ-
ԼԱՀՏԱ ՎԷ ՀԱԳԻԳԱԹԱ 'Ա'ԻՏ ԳՈՒՏԱՍԻՅԷԲՏԷ, ԱԼ-
ԼԱՀԸՆ ԷՐՔՈՓԷՐԻՆԷ ԿԷՕՐԵ ԽԱԼԳ ՕԼՈՒՆԱՆ ԵԷՆԻ Ա-
25 ՏԷՄԻ ԿԻՅԷՍԻՆԻՒԶ, ՊՈՒ ԷՃԼՈՏԷՆ ԵԱԼԱՆԸ ԲԷՐՔ Է-
ՏԻՍ՝ ՍԻԶ ՀԷՐ ՊԻՐԻՆԻՒԶ ԳՕՆՇՐՈՍ ԼԻՇ ՀԱԳԳ ՕԼԱՆԸ
ԱԷՕՅԼԷՅԻՆԻՒԶ. ՀԻՒՆՔԻ ՊԻՐԻ ՊԻՐԻՄԻԳԻՆ Ա'ԶԱՍԸ ԻՂ'
26 ՂԱՂԱՊԱ ԿԷԼԱԿՅԻՆԻՒՃԱՏԷ ԿԻՒՆԱՀ ԻՂԼԷՄԷՅԻՆԻՒԶ. ՂԱ-
27 ՂԱՊԸՆԸՂ ԻՒԶԷՐԻՆԷ ԿԻՒՆԷՂ ՊԱԲԹՄԱՍԸՆ, ՇԷՅԲԱ-
28 ՆԱ ՏԱՃԻ ՄՀՈԱԼ ՎԷՐՄԷՅԻՆԻՒԶ՝ ՍԸՐԳԱԲ ԷՏԷՆ՝

ԱՐԲԸԴ ՍԸՐԳԱԲ ԷԲԵՏԷՍԻՆ. ՊԻԼ'ԱՔՍ ՎԻՒՀԲԱՃ
ՕԼԱՆԸ ՀԻՍԱԷՏԱՐ ԷԲԵՏԷՅԷ ՄՈՒԳԲԷՏԻՐ ՕԼՄԱԳ ԻՒԶ-
29 ԲԷ ԷԼԼԷՐԻՅԼԷ ԷՅԻ ԻՂ ԻՂԼԷՅԷՐԷՔ ԷՎԷՔ ՀԷՔՍԻՆ՝ Ա՛Ղ-
ԶԸՆԸՂՏԱՆ ՊԻՐ ՖԷՆԱ ԱԷՕԶ ԱՍԼԱ ՀԸԳՄԱՍԸՆ, ՖԱ-
ԳԱԲ ԻՂԻՏԷՆԼԷՐԷՔ ՆԻ'ՎԷԲ ՎԷՐՎԷՔ ԻՒԶԸՐԷ, ՄՈՒԳ-
ԲԱԹԱԶԻ ՕԼԱՆ ՄԱ'ՄՈՒՐԻՒՂԷԲ ԻՂԻՒՆ ԽԱՅՐԼԸՍԸ ՆԷ ԻՍԷ՝
30 —ՆԸ «ԵՅԼԷՅԻՆԻՒԶ» ՎԷ ԱԼԼԱՀԸՆ ՐՈՒՀ ԻՒԼ ԳՈՒՏԱՍԸՆԸ
ՄԱՀՂՈՒՆ ԷԲԵՎԷՂԻՆԻՒԶ. ՔԻ ԱՆԸՆԼԷ ՍԻԶ ՖԻՏԻՂԷ ԿԻՒ-
31 ՆԻՒ ԻՂԻՒՆ ՎԻՒՀԸԼԷՆՏԻՆԻՒԶ՝ ՀԷՐ ԱՃԸԼԸԴ ՎԷ ԽԸԼՄ
ՈՒ ՂԱՂԱՊ ՎԷ ՊԱՂԸՐԸԲ ՎԷ ՔԻՒՖԸՐ ՀԷՐ ՔԷՕԲԻՒ-
32 ԼԻՒՔ ԻՒԼԷ ՊԷՐԱԱԼԷԲ ՍԻԶԱԷՆ ՏԷՖ' ՕԼՈՒՆՏՈՒՆ, ՎԷ
ՊԻՐԻ ՊԻՐԻՆԻՒԶԷ ՀԱԼԻՄ ՎԷ ՀԷՖԻԴ ՕԼՈՒԱ՝ ԱԼԼԱՀ
ՏԱԽԻ ՓԲԻՍՏՈՍ ՎԱԱԲԹԱՍԸՅԼԷ ՍԻԶԻ 'ԱՖՎ ԷՅԼԷ-
ՏԻՅԻ ԿԻՍԱԼ ԵԷՔԱԻԿԷԲԻՆԻԶԻ 'ԱՖՎ ԷՏԻՆԻՒԶ։

ՊԱՊ 5

1 ԻՄԱԼ ՍԷՎԿԻՒԼԻՒ ԷՎԼԱՏ ԿԻՍՊԻ, ԱԼԼԱՀԱ ՄՈՒԳԲԷՏԻ
2 ՕԼՈՒՆԸԴ. ՎԷ ՄՈՒՀԱՊԱՊԷԲԼԷ ԵԻՒԲԻՒՅԻՒՆԻՒԶ, ՆԻԲԷ-
ՔԻՄ ՓԲԻՍՏՈՍ ՏԱԽԻ ՊԻԶԻ ՍԷՎԻՒ՝ ՔԷՆՏԻՆԻ ՊԻ-
ԶԻՄ ԻՂԻՒՆ ԽՕՉ ԼՈ'ԻՀԱ ՕԼՄԱԳ ԻՒԶԲԷ ԱԼԼԱՀԱ
3 ԹԱԳՏԻՄԷ ՎԷ ՂԷՊԻՀԷ ԹԷՍԼԻՄ ԷՅԼԷՏԻ, ԼԱՔԻՆ
ՄՈՒԳԱՏՏԷՍԼԷՐԷ ՎԱՃԻՊ ՕԼԲԸՂ ԻՒԶԲԷ ՂԻՆԱ ՎԷ
ՀԷՐ ԿԷՕՆԱ ՆԱՓԱՔԼԻՔ ԼԱԽՕՏ ԹԱՄԱ' ՔԱԱՐԼԸՂՆ
4 ԻՄԻ ՊԻԼԷ ԱՐԱՆԸՂՏԱ ԱՆՂԼԸՄԱՍԸՆ, ՎԷ ՊՈՒ ՆԱ-
ՍԷՊԱ ՇԷՅԼԷՐ, ԼԱ'ՆԻ 'ԱՐՍԸՂԼԸԴ ՎԷ ՍԷՖԱՀԷԲ ՔԷ-
ԼՄԸ ԼԱԽՕՏ ՀԷՂԼ ՊՈՒԼՈՒՆՄԱՅԸՊ՝ ԱՆՃԱԳ ՊԻԲ
5 ԲԷՐՃԻՀ ՇԻՒՔԸ 'ՈՂՂ ՕԼՈՒՆԱՆ։ ՄԱ'ԼԻՒՄԻՒՆԻՒԶ ՏԻՐ
ՔԻ ՀԻՂ ՊԻՐ ՂԻՆԱՔԼԱՐ, ԼԱԽՕՏ ՆԱՓԱՔ, ԼԱԽՕՏ
ԹԱՄԱ'ՔԱԱՐԸՆ (ՔԻ ՊՈՒ ՓՈՒԲՓԷՐԷՍԲ ՏԻՐ)
ՓԲԻՍՏՈՍԸՆ ՎԷ ԱԼԼԱՀԸՆ ՄԷԼԷՔԻՒԲԻՒՆԱՏ 'ՄԻՐԱՍԸ
6 ԼՕՂ ՏԸՐ։ ՊԻՀՈՒՏԷ ԱԷՕՂԼԷՐԼԷ ՍԻԶԻ ՍԻՐ ՔԻՄԱՏ
ԱԼՏԱԲԹՄԱՍԸՆ. ՂԻՐԱ ՊՈՒ ՇԷՅԼԷՐ ՍԷՊԷՊԻՆՏԷՆ ԷՀԼ Ի
7 'ԻՍԱՆ ԻՒԶԷՐԻՆԷ ԱԼԼԱՀԸՆ ՂԱՂԱՊԸ ԿԷՒԻՐ։ ԻՄՄԻ
8 ԱՆԼԷՐԻՆ ՇԷՐՒՔԼԷՐԻ ՕԼՄԱՅԸՆԸՂ։ ՋԻՐԱ ՊԻՐ ՂԷՄԱՆ

զուլմէթ իտինիզ. չիմոի իսէ Բապպտա նուր օլա-
9 րագ էհլ ի նուր կիպի ևիւրիւյիւնիւզ. Չիրա նու-
րըն մէյվէսի հէր էյիւրագ վէ սալահ վէ հագիգաթ-
10 տան 'իպարէթ տիր. Բապպա մագպուլ օլան նէ
11 իտիյինի թէճրիպէ էտինիզ. Զուլմէթին սէմէրէ-
սիզ 'ամէլլէրինէ միւշթէրիք օլմայըզ՝ պիթ թէր-
12 ճիհ թա'զիր էտինիզ. Չիրա անլէրտէն կիզլի իշլէ-
13 նիլէն շէյլէրի սէօյլէմէք պիլէ 'այպ տըր. Ամմա
թա'զիր օլունան հէր շէյ նուր վասըթասըյլէ զա-
հիր օլուր. գիրա իզհար օլունան հէր շէյ նուր
14 տըր. Պունա պինա՞էն՝ էյ ույգուտա օլան, ու-
յան, վէ էօլիւլէրտէն գըյամ էյլէ, վէ Քրիստոս
սանա գիյա վէրճէք տիր՝ տէյիւ պույուրըր.
15 Իմոի 'ագըլըզլար կիպի տէյիլ, անճագ 'ագըլ-
լըլար կիպի տիգգաթ իւզրէ հարէքէթ էթմէյէ
16 պագրնըզ. Վէ վագթը սաթըն ալրնըզ. գիրա պու
17 կիւնլէր ֆէնա տըր. Պու էճլատէն ֆէհմսիզ օլմա-
յըպ՝ անճագ Բապպըն իրատէթի նէ օլտըղընը
18 ֆէհմ էտինիզ. Վէ ֆիւճուրա պա'իս օլան չէ-
բապլէ սէրխօշ օլմայընըզ, անճագ Րուհլէ Քէմի-
19 օլարագ, Պիրի պիրինիզ իլէ մէզմուր վէ իլահի վէ
բուհանի թէապհլէրլէ թէքէվիւմ վէ գալպլէրի-
նիզտէ Բապպա թէրէննիւմ վէ թէզմիր էտէրէք,
20 Տա՞կա հէր շէյ իչիւն փէտէր Ալլահա Բապպըմըզ
Ցիսուս Քրիստոսըն իսմիյլէ շիւքր էտինիզ.
21 Պիրի պիրինիզէ *Ալլահ գօրգուսըյլէ միւթի' օ-
22 լունըզ. էյ զէվճէլէր, քէնտի զէվճէրինիզէ Բապ-
23 պա դ-ըն' օ-ը կիպի միւթի' օլունըզ. Չիրա
զէվճ զէվճէնին պաշը տըր, Նիթէքիմ Քրիստոս
քիլիսէնին պաշը վէ վիւճուտըն խէլասքարը
24 տըր. Իմոի քիլիսէ Քրիստոսա միւթի' օլտըղը մի-
սիլիւ, զէվճէլէր տախի հէր շէյտէ քէնտի զէվճ-
25 լէրինէ դ-ըն' օլսունլար. էյ զէվճլէր, քէնտի

*Ե-էօ-ւ' Քրիստոսըն

զէվճէլէրինիզի սէվինիզ, Նիթէքիմ Քրիստոս տա-
խի քիլիսէյի սէվտի. վէ անըն Հօլընա քէնտինի
26 թէսլիմ էյլէտի, Թա քի սու իլէ Հըյգամագտա
քէլամլէ անը թաթհիր էյլէյիպ թագտիս էտէ.
27 վէ լէքէ Հա պիւրիւշիւք վէ պու միսիլիւ շէյտէն
'արի օլարագ, մուգաատէս վէ լէքէսիզ օլմագ
իւզրէ, քիլիսէյի քէնտինէ 'իզզէթլի իզհար էտէ.
28 Քէզալիք զէվճլէր զէվճէլէրինի քէնտի վիւճուտ-
լէրի կիպի սէվմէյէ պօրճլու տըրըլար. քէնտի զէվ-
ճէսինի սէվէն՝ քէնտի քէնտինի սէվմիշ օլուր.
29 Չիրա պիր քիմսէ հիչ պիր վագթը քէնտի վիւ-
ճուտինէ պուղզ էթմէտի, անճագ Քրիստոս քի-
լիսէյի Տ-ՅԸՐԴԸՂԸ միսիլիւ՝ անը պէսլէր վէ գայը-
30 րըր. Չիրա պիզ անըն թէնինտէն վէ քէմիքլէ-
31 րինտէն օլարագ, վիւճուտինին ա'զասը իզ. Պու
սէպէպտէն ատէմ փէտէրինի վէ վալիտէսինի
թէրք էտիպ՝ զէվճէսինէ միւլասըգ օլարագ՝ էքի-
32 սի եէքվիւճուտ օլաճագ տըր. Պու սըրը պէօ-
յիւք տիր, լաքին պէն Քրիստոս վէ քիլիսէ հագ-
33 գընտա սէօյլէյօրըմ. Իմոի սիզատէն հէր պիրի
քէնտի զէվճէսինի հէման քէնտի նէֆսի կիպի սէվ-
սին, զէվճէ իսէ քէնտի զէվճինէ հիւրմէթ էթսին.

ՊԱՊ 6

1 Էյ էվլատ, քէնտի վալիտէյնինիզէ Բապպտա միւ-
2 թի' օլունըզ, գիրա պու հագգ տըր. Փէտէրինէ
վէ վալիտէյնէ հիւրմէթ էյլէ. (վա'տ իլէ պիրինճի
3 էմր պու տըր.) Թա քի սանա խայր կէլիպ՝ եէր
4 իւզէրինատէ 'էօմրիւնդ ուզուն օլա. Սիզ տախի, էյ
փէտէրլէր, էվլատընըզը ղազապա կէթիրմէյիպ՝
անճագ Բապպըն թէրպիյէ վէ նասիհաթընատա ան-
5 լէրի փէրվէրտէ էտինիզ. Սիզ տախի, էյ գուլլար,
թէն ճիհէթիյլէ էֆէնտինիզ պուլունանլարա,
Քրիստոսա դ-ըն' օ-ը կիպի, գօրգու վէ թիթ-

բէմ վէ լէ՝ գալատինիզին սատէլէյի իլէ միւթի՛ օ-
6 լունըզ. կէօզէ կէօրիւնմէք իչիւն օլան խըտմէթ-
լէ, ինսանը խօշնուտա էաէր կիսի տէյիլ, անճագ
փրխատոսըն գուլլարը կիսի Ալլահըն իրատէթինի
7 ճանտան իճրա էյլէյէրէք, Ատէմլէրէ տէյիլ, ան-
ճագ Բապպա կիսի՛, խօշնուտույլէ գուլլըզ էտի-
8 նիզ։ Զիրա սիւնէրտինիզ քի՝ հէր քէս հէր նէ իայր
իչլէր իսէ, կէրէք գուլ օլսուն, կէրէք ազատ օլ-
սուն, հէման պուննու Բապպ Թարաֆընտան ալա-
9 ճագ տըր։ Վէ սիզ, էյ էֆէնտիլէր, սիզին տախի
էֆէնտիձինիզ սէմատա պուլունտուղունը, վէ անըն
՛ինտինտէ խաթըր ատյմագ օլմատուղունը պիլէրէք,
թէհտիտի թէրքլէ՝ անլէրէ հէման պու միճվալ
իւզրէ մու՛ամէլէ էյլէյինիզ։
10 Իչ հասըլ, [էյ պէրատէրլէրիմ,] Բապպ իլէ վէ
անըն գուսրէթինին գուվվէթլէյլէ գուվվէթլէնի-
11 նիզ։ Շէյթանըն տէսիսէլէրինէ գարշը տուրմագա
մուգթէտիր օլմանըզ իչիւն Ալլահըն ճիւմլէ սի-
12 լահլարընը գուշանընըզ։ Զիրա պիզիմ ճէնկիմիզ
գան վէ թէն իլէ օլմայըփ՝ անճագ րէյատէթլէր
վէ հիւքիւմէթլէր վէ պու ՛ալէմին գուլմէթինին
հիւքմատարլարը վէ սէմավիյաթտա օլան շէրիր
13 բուհլար իլէ տիր։ Պու սէպէպտէն շէրր կիւնիւն-
տէ գարշը տուրմագա, վէ հէր շէյի թէքմիլ էթ-
միքտէն սոնկրա, սապիթ գատէմ օլմագա մուգ-
թէտիր օլմանըզ իչիւն՝ Ալլահըն ճիւմլէ սիլահա-
14 րընը իւզէրինիզէ ալընըզ։ Իմանի պէլինիզի հագի-
գաթլէ գուշատըպ վէ սալահ զըրհընը կէյիփ՝ սա-
15 պիթ գատէմ օլունըզ։ Վէ այադլարընըզա սէլամէթ
16 պէշարէթինին թէտարիքինի կէյինիզ։ Վէ քէաֆ-
ֆէսի իւզէրինէ իսանն գալգանընը ալընըզ, փի ա-
նընլէ շէրիրին ճիւմլէ գրզղընը օգլարընը սէօնտիւր-
17 մէյէ գատիր օլաճագսընըզ։ Վէ խէլասընը միղֆէրի-
նի, վէ Բուհընն սէյֆինի, եա՛նի Ալլահըն քէլամընը
18 ալարագ, Հէր զէմանն հէր տուա՛ վէ նէյազլէ Բուհ-

տա տուա էտինիզ, վէ հէմանն պուննա ճիւմլէ
մուգատասէլէր իչիւն քէմալը միւտավէմէթլէ
19 նիյազա ույանըզ տուրընըզ։ Պէնիմ իչիւն տախի
Նէյօղ Էփէնտի, քի Եօլընտա զէնճիրպէնա օլարագ,
էլինիւք էթտիյիմ պէշարէթին սըրրընը ճէսարէթ-
լէ պիլտիրմէք իչիւն աղզընըն աչըլմասընընա պանա
20 քէլամ վէրինլէ։ Թա քի սէօյլէմէք պանա վաճիպ
օլտըղը իւզրէ, անտէ ճէսարէթլէնէյիմ։
21 Լաքին պէնիմ ահվալ ու քէյֆիյէթիմ սիզէ
տախի մա՛լիւմ օլմագ իւզրէ, ճիւմլէսինի սիզէ
սէվկիւլիւ պէրատէր վէ Բապպտա սատըզ իըտ-
22 մէթի Տիւքիկոս իֆատէ էտէճէք տիր։ Վէ անը
հէման պուննուն իչիւն Թարաֆընըզա կէօնտէր-
տիմ, քի հագգընընզտա խապէրինիզ օլսուն, վէ
գալատինիզէ Թէսէլի վէրսին։
23 Փէատէր Ալլահ վէ Բապպ Ցիսուս Փրխատոս Թա-
րաֆընտան պէրատէրլէրէ սէլամէթ, վէ իման իլէ
24 մուհապպէթ օլսուն։ Բապպընըզ Ցիսուս Փրխա-
տոսը խաթխանէ սէվէնլէրինն ճիւմլէսինէ ՛ինայէթ
օլսուն։ Ամին։

ՊՕՂՈՍ ԸԷՍՈՒԼԸՆ
ՓԻԼԻՊՊԷԼԻԼԷՐԻ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

ՊՃՊ 1

1 Ցիսուս Փրխատոսըն գուլլարը Պօղոս վէ Տիմոթէ-
ոս, Փիլիպպէտէ Ցիսուս Փրխատոստա օլան ճիւմլէ
մուգատասէլէր վէ էփիսգօփօսլար իլէ շէմմասլա-
2 բա։ Սիզէ Փէատէրիմիզ Ալլահ վէ Բապպ Ցիսուս

Քրիստոս Թարաճընոան 'ինայէթ վէ սէլամէթ
օլսուն։
3 Սիզին իլք կիւնտէն շիմտիյէ տէյին պէշարէթէ
4 օլան միւշարէքէթինիզտէն տօլայը, Տա՛իմա ճիւմ-
լէնիզ իչիւն հէր պիր նիյազըմտա մէսէրրէմլէ նի-
5 յազ էտէրէք, Սիզի հէր զիքր էթտիյիմտէ, Ալլա-
6 հըմա շիւքր էտէրիմ։ Վէ հէման չունա, եա՛նի
սիզտէ պիր էյի իշէ պաշլամըշ օլան՝ Ցիսուս Քրիս-
տոսըն կիւնիւնէտէք անը թէքմիլ էտէճէյինէ է-
7 մին իմ։ Նիթէքիմ ճիւմլէնիզ հագգընտա պու
էֆքեարտա պուլունմագ պանա լայըգ տըր։ չիւն-
քի կէրէք պէնտէրիմտէ վէ կէրէք պէշարէթի
վիգայէ վէ իսպաթ էթտիյիմտէ, պէնիմ իլէ պէ-
րապէր 'ինայէթէ միւշթէրիք օլտըղընըզ էճլատէն,
8 սիզի գալպիմտէ հըճգ էտէրիմ։ Զիրա սիզին
ճիւմլէնիզէ Ցիսուս Քրիստոսըն տէրուն մուհապ-
պէթիյլէ նասըլ միւշթագ օլտըղըմա Ալլահ շա-
9 հիտիմ տիր։ Վէ պու տու՛այը էտէրիմ քի,
10 Մուխթէլիֆ շէյլէրի թէմէիզ էթմէք իւզրէ՝ մու-
հապպէթինիզ 'իլմտէ վէ հէր ֆէհմտէ կիթտիքճէ
արթսըն։ Թա քի սիզ Ալլահըն համտ ու սէնասը
իչիւն Ցիսուս Քրիստոս վասըթասըյլէ օլան սա-
11 լահ մէյվէլէրինտէն մէմնու օլարագ, Քրիստոսըն
կիւնիւնէտէք խալիս վէ գուսուրսըզ պուլունա-
սընըզ։
12 Լաքին, էյ պիրատէրլէր, իսթէրիմ քի պէնիմ
ահվալըմ պէշարէթին թէրագգը էթմէսինէ տա-
13 հա զիյատէ սէպէպ օլտըղընը պիլէսինիզ։ Շէօյլէ
քի Քրիստոս իչիւն օլան պէնտէրիմ պիւթիւն
սէրայտա վէ սա՛իր մահալլէրին ճիւմլէսինտէ զա-
14 հիր օլտու։ Վէ Բապտտա օլան պիրատէրլէրտէն
նիչէլէրի պէնտէրիմտէն եիւրէքլէնիպ՝ տահա զի-
յատէ ճէսարէթլէնէրէք, քէլամը գօրգուսըզ
15 սէօյլէմէքտէ պուլունույօրլար։ Վագա՛տ պա՛զը
քիմսէլէր հէման հասէտ վէ նիֆա՛, վէ պա՛զըսը

իսէ հիւան ի րիզա իլէ Քրիստոսը վա՛զ էտէրլէր։
16 Անլէր Քրիստոսը խալիսանէ տէյիլ, անճագ պէնտ-
լէրիմէ սըգլէթ 'իլավէ էտէճէքլէր զաննըյլէ միւ-
17 շարէքէթինիզտէ օլտըղըմ։ Նագա՛տտան, Պունլար իսէ պէշարէթին վիգայէսի
իչիւն թա՛եին օլունտըղըմը պիլէրէք, մուհապ-
18 պէթտէն վա՛զ էտէրլէր։ Հէր նէ իսէ վէ նէ վէճհ-
լէ օլուր իսէ օլսուն, կէրէք սուրէթէն, կէրէք
հագիգաթէն Քրիստոս թէպշիր օլունույօր վէ
պունա սէվինիրիմ, հէմ տախի սէվինէճէյիմ։
19 Զիրա տու՛անըզ վէ Ցիսուս Քրիստոսըն Րուհընընն
մու՛ավէնէթիյլէ պունուն պանա խէյլա սէպէպի
20 օլաճաղընը պիլիրիմ. Նասըլ քի հիչ պիր շէյտէ
մահճուպ օլմայաճաղըմա, ֆագաթ հէր վագըթ
օլտըղը կիպի, շիմտի տախի, 'էօմր վասըթասըյլէ
օլսուն, էօլիւմ վասըթասըյլէ օլսուն, ճէսէֆտիմ-
տէ քէմալ ը ճէսարէթլէ Քրիստոսա թա՛զիմ է-
տէ քէմալ ը ճէսարէթլէ Քրիստոսա թա՛զիմ է-
տիլէճէյինէ իչթիյագլէ մունթագըը վէ իւմիտվար
21 իմ։ Զիրա պանա եաշամագ Քրիստոս տըր, վէ
22 էօլմէք քէար տըր։ Վէ թէնտէ եաշամագ ֆիլ
վագը՝ պանա իշին սէմէրէսի խէ, եինէ հանկը-
23 սընը սէչէճէյիմի պիլմէմ։ Զիրա իքի թարաֆ-
տան սըգըլըրըմ, ինթիգալ էտիպ Քրիստոս իլէ
պէրապէր պուլունմագ արզուսընտա իմ, քի
24 պու ղայէթ զիյատէ էվլա տըր։ Վէ լաքին սիզին
25 իչիւն թէնտէ գալմագ էլզէմ տիր։ Վէ պունա
գանըզ օլարագ, պիլիրիմ քի՝ սիզին իմանտա
թէրագգընըզ վէ մէսէրրէթինիզ իչիւն, ճիւմլէնիզ
26 իլէ պիրլիքտէ տուրուպ գալաճաղըմ. Թա քի
թէքրար եանընըզա կէլմէքլիյիմ սէպէպիյլէ, Ցի-
սուս Քրիստոստա պէնիմ իչիւն իֆթիխարընըզ
արթսըն։
27 Անճագ Քրիստոսըն պէշարէթինէ լայըգ օլտըղը
մէճհ իւզրէ հարէքէթ էտինիզ. Թա քի կէլիպ
սիզի կէօրսէմ տէ, գա՛իպ օլսամ տա, հագգը-
նըզտա պիր րուհտա սապիթ գալտըղընըզը, պէ-

չարէթէ օլան իսան իչիւն կէօնիւլ պիրլէյէլէ
միւճահէտէ էտէրէք, մուխալէֆէթ էտէնլէրտէն
պիր խուսուստա խավֆ էթմէտիյինիզվ իչիւտէյիմ,
28 Պու իսկ անլէրկ հէլաք վէ սիզէ խէլաս 'ալամէ-
29 թի տիր. պու տախի Ալլահտան տըր. Չիւնքի
եալընըզ Քրիստոսա իսան էթմէք տէյիլ, անճագ
անըն իչիւն ելեմ չէքմէք տախի սիզէ իհսան օ-
30 լունտու. Մատամ քի սիզ պէնտէ կէօրմիւշ խու-
յինիզ, վէ շիմտի հագգընտա իչիթտիյինիզ հէման
օլ ճիհատտա պուլունույօրսընըզ,

ՊԱՊ 2

1 Իսմի էյէր Քրիստոստա պիր թէսէլլի, պիր մու-
հապպէթ մէսէրըէթի, պիր Րուհ միւշարէքէթի,
2 վէ շէֆգաթ ու մէրհամէթ վար իսէ, Հէմֆիքքաթ
վէ եէքմիլ օլուպ՝ հէման մուհապպէթինիզ պիր
3 վէ թէֆէքքիւրիւնիւզ պիր օլսուն, Հիչ պիր շէյ
միւնապա'ա եա պաթըլ ինֆիխսար իւզրէ օլմա-
յընչ՝ անճագ թէվազու' իլէ պիրի պիրինիզի քէն-
տի նէֆսինիզտէն էֆզալ թութարագ, մէսէրըէ-
4 թիմի իթմամ էտէսինիզ, Հէր պիրինիզ եալընըզ
քէնտի ումուրընա տէյիլ, պաշգալարընն ումուրը-
5 նա տախի պագսընն, Ցիսուս Քրիստոստա պուլու-
նան էֆքէար հէման սիզտէ տախի պուլունսուն,
6 Օլ քի Ալլահ սուրէթինտէ պուլունտուղը հալտէ,
7 Ալլահա միւսաւի օլմադը չէքէար սայմասը, Լա-
քին քէնտինի թախլիյէ էտիպ՝ գուլ սուրէթինի
8 ալտագ ինսան միւշապէհէթինտէ օլտու, Վէ
շէքլտէ ինսան կիպի պուլունուպ՝ էօլիւպ, հաթ-
թա խաչ էօլիւմիւնէ միւթի' օլմադա թէնէզզուլ
9 էյլէտի, Պու էճլտէն տախի Ալլահ անը ղայէթլէ
թէրֆի' էտիպ՝ անա հէր իսմտէն ա'լա պիր իսմ
վէրտի, Թա քի սէմասա վէ եէր ևիւզիւնտէ վէ
եէր ալթընտա պուլունանլարընն քեաֆֆէսի ճի-

11 սուսըն իսմինէ տիզ չէօքիւպ, փէտէր Ալլահընն
միճտի իչիւն ճիսուս Քրիստոս Րապպ իսկինի
12 հէր լիսան իքրար էտէ, Պունա նազարէէն, էյ սէվ-
կիլիլէրիմ, հէր վազըթ լթա'աթ էթտիյինիզ
միսիլլու, եալընըզ հազըր պուլունտուղմտա տէ-
յիլ, անճագ տահա զիյատէ շիմտի զա'իպտէ օլ-
տուղմտա, քէնտի խէլասընըզը գօրգու վէ թիթ-
13 րէմէ իլէ իթմամ էյլէյինիզ, Զիրա սիզտէ կէրէք
իսթէմէյի, վէ կէրէք իչլէմէյի բիզտասընա կէօրէ
14 իչլէյէն' Ալլահ տըր, Հէր շէյի գիյլ ու գալ վէ
15 միւճահիտլէ օլմագսընըզն իճրա էյլէյինիզ, Թա քի
հայաթ քէլամընը գավի թուրթարագ տիւնեատա
նուրլար կիպի արալարընտա զիյատար օլտուղընըզ
'աքսի վէ ֆասիտ նէսլին օրթասընտա 'այպսըզ
վէ սաֆտէրուն օլարագ, Ալլահըն գուսուբսըզ
16 էվլատը օլասընըզ. Շէօյլէ քի պէնիմ տախի պօ-
շընա սա'յ էթմէտիյիմէ վէ պիհուտէ եէրէ էմէք
շէքմէտիյիմէ Քրիստոսըն կիւնահընտէ ինֆխարըմ
17 օլա, Լաքին իսմանընըզըն գուրպանը վէ խըտմէ-
թի իւզէրինէ քէնտիմ թադտիմ օլունուր իսէմ
տէ, սէվինիպ ճիւմլէնիզ իլէ պէրապէր մէսրուր
18 օլուրըմ, Քէզալիք սիզ տախի սէվինիպ՝ պէնիմ
իլէ պէրապէր մէսրուր օլունըզ,
19 Իմտի ահվալինիզի պիլիպ՝ պէնիմ տախի ֆէ-
րահլանմագլըղըմ իչիւն թարաֆընըզա Տիմոթէո-
սը եագընտա կէօնտէրէճէյիմի Րապպ ճիսուստա
20 իւմիտ էտէրիմ, Զիրա սիզին ահվալինիզէ խալի-
սանէ մուգայյէտ օլաճագ պօլա՝ եէքմիլ պիր
21 քիմսէմ եօգ տըր, Զիւնքի ճիւմլէսի Ցիսուս Քրիս-
տոսըն ուսմուրընը տէյիլ, անճագ քէնտի ուսմուր-
22 լարընը արայօրլար, Լաքին անըն թէճրիպէսինի,
եա'նի օղուլ փէտէրէ էթտիյի կիպի, պէշարէթ
իչիւն պէնիմ իլէ պէրապէր խըտմէթ էթտիյինի
23 պիլիրսինիզ, Իմտի հալիմին նէ օլաճաղընը թահ-
գիք էթտիյիմ կիպի՝ տէր հալ անը կէօնտէրմէյէ

24 իւմիտ էտէրիմ. Յագաթ քէնտիմ տախի եագընա-
25 տա կէլէճէյիմէ Բապպա Ի'թիմատըմ վար, Ամմա պիրատէրիմ վէ էմէքտաշըմ, վէ սիլահտաշըմ հէմ տախի սիզին Թարաֆընընզտան կէօնտէրիլմիւ վէ Իսթիյաճըմա խըտմէթ էթմիւշ օլան Եպափրո-
26 դիտոսը սիզէ կէօնտէրմէյի լազըմ 'ատտ էթտիմ, Զիրա օ սիզին *ճիւմլէնիզէ հասրէթ չէքմէքտէ
27 օլուպ՝ անըն խասթա օլտըղընը Իսթիխլինիզ Ի-
28 չիւն գիյատէսիյլէ միւքէտտէր օլտու, Վագա'տա էօլիւմ տէրէճէսինէ խասթա օլտու, Լաքին Ալ-
29 լահ անա, վէ եալընընզ անա տէյիլ, անճագ քէ-
տէր իւզէրինէ քէտէր օլմասընըն տէյիւ պանա տա-
30 խի մէրհամէթ էյլէտի, Պու սէպէպտէն սիզ անը կէօրմէքլէ եինէ մէսրուր օլմանընզ իչիւն, վէ պէ-
նիմ հիւզնիւմ տախի տահա խաֆիֆ օլմասը Ի-
չիւն, տահա գիյատէ 'աճէլէ իլէ կէօնտէրտիմ,
31 Սիզ տախի անը Բապպատա քէմալ ը մէսէրրէթլէ գապուլ էտիպ՝ պէօյլէ քիմսէլէրի Իսթիրատա չա-
32 յան 'ատտ էտինիզ, Զիրա պանա օլան խըտմէ-թինիզին նօգսանընընը իքմալ էթմէք իւզրէ, Նէֆ-
սինի մուհասաբայա գօյարագ, Քրիստոսընն իչի իչիւն էօլիւմ տէրճէսինէ եագլաշտը,

ՊԱՊ 3

1 Էլ հասըլ, էյ պիրատէրլէրիմ, Բապպատա մէս-
րուր օլունընզ, սիզէ եինէ պու շէյլէրի եաղմագ
2 պանա գահմէթ օլմույընպ՝ սիզէ մուճիպ Ի էհ-
տիյէթ տիր, Քէլպլէրտէն սագընընընզ, շէրիր 'ամէլէտէն
3 սագընընընզ, սախթէ խիթանտան սագընընզ,
Զիրա էհլ Ի խիթան պիղ Իզ, քի Ալլահա բուհլէ
4 'Իպատէթ էտիպ՝ Յիսուս Քրիստոստա Իֆթիխար էտէրէք, թէնէ Ի'թիմատ էթմէյիզ, Վագա'տա

*Պա'ղը՝ ճիւմլէնիզի կէօրմէյէ

թէնէ Ի'թիմատ էթմէյէ սէպէպիմ վար, էյէր պաշգա պիր քիմսէ թէննճէ Ի'թիմատա սէպէպիմ վար պաննընտա պուլունուր իսէ, պէնիմ տահա վար պաննընտա պուլունուր իսէ, պէնիմ տահա
5 գիյատէ վար, Սէքիզինճի կիւնտէ խիթան օլունտըմ, Իսրայէլ նէսլինտէն, Բենիամին սըպթընտան, 'Իպրանիլէրտէն պօղմուշ 'Իպրանի օլարագ՝
6 չէրի'աթ հասէպիյլէ Ֆէրիսի իտիմ, Ղայրէթ խուսուսընտա իսէ, քիլիսէյէ թէ'աստի էթմէքտէ
օլուպ՝ չէրի'աթտան օլան սալահտա գուսուրսըզ
7 իտիմ, Լաքին պանա քնար օլան չէյլէրի Քրիս-
8 տոս Իչիւն զարար 'ատտ էթտիմ, Ճիլ վագը' պէն Յիսուս Քրիստոս Իսրայէլտէն պիլմէնին Ֆազիլէթի Իչիւն հէր չէյի տախի զարար եէրինէ 'ատտ էտէ-
րիմ, վէ անըն Իչիւն հէր չէյի պայ' էթմիշ օլուպ՝
9 անլէրի հիչ հիւքմիւնտէ 'ատտ էտէրիմ, Թա քի Քրիստոսը գազանըպ չէրի'աթտան օլան քէնտի
սալահըմա տէյիլ, անճագ Քրիստոստա օլան իման վասըթասըյլէ, եա'նի իման թարիգիյլէ Ալլահ
Թարաֆընտան օլան սալահա մալիք օլարագ, ան-
10 տէ պուլունայըմ, Վէ պէն անը վէ անըն գըյա-
մէթինին գուվվէթինի վէ էօլիմիւնէ միչապին գըլընարագ էլէմլէրինին միւչարէքէթինի պիլմէք-
11 լէ, Պիր վէճհլէ էօլիւէրին գըյամընա վասըլ օ-
12 լայըմ, Տէյիլ քի արթըգ նա'իլ օլտըմ, եախօտ հալա քեամիլ օլտըմ, Ֆագաթ Յիսուս Քրիստոս պէնի նէ Իչիւն Թութտու իսէ, անը Թութմագա
13 սա'յ էտէրիմ, Էյ պիրատէրլէր, պէն քէնտիմի վասըլ օլմուշ 'ատտ էթմէյօրըմ, լաքին պիր չէյ
վար, եա'նի արգատտա գալան չէյլէրի ունուտտուպ՝
14 իլէրիտէ օլան չէյլէրէ ուզանարագ, Ալլահընն Յի-
սուս Քրիստոստա օլան 'ալի տա'վէթինին միւսա-
պագաթ նիչանը Իչիւն մէնզիլէ տօղրու սէյիրտի-
15 րիմ, Իմտի պիզ, ճիւմլէ քեամիլ օլանլար, պու
էֆքեարտա օլալըմ, վէ էյէր պիր չէյին հագգընտա ղայրի էֆքեարտա պուլունուր իսէնիզ, Ալլահ

16 սիղէ պուննու տախի քէշֆ էտէճէք տիր, ֆագաթ վասըլ օլտըղըմըզ տէրէճէտէ հէման պիր գանուն իւզրէ հարէքէթ էտէլիմ, հէման պիր էֆքեար-
17 տա օլալըմ։ Էյ պիրատէրլէր, պանա մուգթէտի օլունըզ, վէ պիզիմ սիղէ էօրնէք օլտըղըմըզ կիպի, պէօյլէ եհուդիյէնլէրէ տիդգաթլէ նազար է-
18 տինիլ։ Զիրա չօդ եհուդիյէնլէր վար տըր քի՝ հագգլարընտա չօդ քէրէճ սիղէ սէօյլէտիմ, վէ շիմտի տախի աղլայարագ սէօյլէրիմ քի՝ Քրիստո-
19 սըն խաչընըն տուշմէնլէրի տիրլէր։ Անլէրին 'ագըպէթի հէլաք, վէ իլահլարը գարնլարը տըր, վէ 'իզղէթլէրի 'այպլարընտա տըր, էֆքեարլարը
20 տախի տևունէվի ուամուրա տըր։ Ամմա պիզիմ վաթանընմըզ սէմաուա օլուսպ՝ օրատան տախի խէ-
լասքեար Իսպսղ Զիսուս Քրիստոսա մունթազըր
21 ըզ։ Ո տախի, մէվճուտաթընն քեսաֆֆէսինի քէնտինէ թապի՝ էթմէյէ մուգթէտիր օլտըղը գուվվէթլէ, պիզիմ էտնա ճէսէտինիզի քէնտի միւշէրրէֆ ճէսէտինէ պէնզէր օլմազ իւզրէ թէպտիլ էտէճէք տիր։

ՊԱՊ 4

1 Իմաի, էյ սէվկիւլիւ վէ բաղպէթլու պիրատէրլէրիմ, մէսէբրէթիմ վէ թաճըմ, պու վէճհ իւզրէ Իսպսղտա տապիթ գալընըզ, էյ սէվկիւլիւլէր։
2 Իսպսղտա հէմֆքեար օլմալարընը Եուդիայա
3 ըճա էտէրիմ վէ Սիւնտիքէ ըճա էտէրիմ։ Փէ-
զալիք, էյ խալխս ըէֆիզ, տանա տախի ըճա է-
տէրիմ քի՝ կղեմէս, վէ իսմէրլի հայաթ քիթա-
պընտա մէվճուտ պուլունան սա՛իր էմէքտաշլա-
րըմ իլէ պէրապէր պէշարէթտէ պէնիմ իլէ ճէհտ
էթմիշ օլան մէրգուումէլէրէ մուա'վէնէթ էտէսին։
4 Իսպսղտա տա՛իմա մէսրուր օլունըզ. Երինէ սէյօ-
5 րըմ՝ մէսրուր օլունըզ։ Սիզին լէթաֆէթինիզ

ճիւմլէ ատէմլէրէ մա'լիւմ օլսուն. Իապպ եագըն
6 տըր։ Հիչ պիր շէյ իչիւն էնտիշէ էթմէյէրէք, խուա-
սուսա հէր շէյտէ տուա՛ա վէ նիյազլէ ըէճալարընըզ
թէշէքքիւր իլէ պէրապէր Ալլահա պիլտիրիլսին։
7 Վէ Ալլահընն հէր 'ագըլտան եիւճէ օլան սէլամէ-
թի գալպլէրինիզ իլէ ֆիքրլէրինիզի Զիսուս Քրիս-
8 տոստա մահֆուզ էյլէյէճէք տիր։ Էլ հասըլ, էյ
պիրատէրլէր, հէր նէ քի հագգ վէ մի՛թէպէր
վէ 'ատիլանէ վէ փաք վէ մէրղուպ վէ մագպուլ
իսէ, եա՛նի էյէր պիր ֆազիլէթ, վէ էյէր պիր
մէտհ վար իսէ, հէման պու շէյլէրի թէֆէքքիւր
9 էտինիզ։ Օլ թա՛լիմ օլունուպ գապուլ էթտիյէ-
նիզ, վէ իչիտիպ՝ պէնտէ կէօրտիյիւնիւզ շէյլէրի
իճրա էտինիզ, վէ սէլամէթ մէնապա՛ օլան Ալլահ
սիզին իլէ օլաճագ տըր։
10 'Ագըպէթ հագգընտա օլան հիմմէթինիզ թա-
զէլէնտիյինէ Իապպտա զիյատէսիյլէ մէսրուր օլ-
տըմ. վագա՛ա հիմմէթ էտէր իսինիզ, լաքին
11 ֆուրսաթընըզ եօք իսէ, պէօյլէ սէօյլէյիշիմ զա-
րուրէթ ճիհէթինտէն տէյիլ տիր. զիրա պէն պու-
լունտուղում հալտէ գանա՛աթ էթմէյէ էօյրէնտիմ,
12 Եօգսուլուզ չէքմէյէ տէ պիլիրիմ, պօլուգտա
պուլունմազը տա պիլիրիմ. հէր խուսուստա ճիւմ-
լէ շէյլէրտէ, թօք օլմազա տա, աճ օլմազա տա,
րէֆահ ը հալտէ պուլունմազա տա, միւհթաճ օլ-
13 մազա տա Թէրպիյէ օլունտում։ Պանա գուվվէթ
14 վէրէն [Քրիստոս] իլէ հէր շէյէ մուգթէտիր իմ։ Վէ
լաքին մուզայագատտա պանա միւշարէքէթ էյլէ-
15 տիլին մուզայագատտա Մակեդոնիատան չըգտըղըմ
ղէման, ալմազ վէ վէրմէք խուսուսընտա սիզտէն
ղայրի հիչ պիր քիլիսէնին պանա միւշարէքէթ էթ-
16 մէյէ Եէտիյէ սիզին տախէ մա'լիւմիւնիւզ տիր։ Զիրա
Թեսաղոնիկէտէ պո՞ւլունդուղում վաֆըպտա տախէ,
իհթիյաճըմըզ ոէֆ՝ իչիւն պիր իքի տէֆ'ա կէօնտէր-

17 տինիզ։ Պէն 'աթխէ թալէպինտէ տէյիլ իմ։ ամ-
մա սիզին հիսապընըզ իչիւն չօղալան սէվդիյի
18 թալէպ էտիյօրըմ։ Լաքին հէր շէյիմ վար վէ
պօլլուգտա իմ. Եպափրոդիտոս վասըթասըյլէ
թարաֆընընզտան ։էլէն շէյլէրի ալմըշ օլուպ՝ տօ-
լու իմ, վէ պունլար իսէ Ալլահա խօշ վէ մագ-
19 պուլ գուրպան վէ խօշ բա'իհա տըր։ Վէ Ալլա-
հըմ քէնտի ղանիլիյինէ կէօրէ, 'իղղէթլէ Յիսուս
Քրիստոստա սիզին հէր պիր իհթիյաճընընզը իք-
20 մալ էտէճէք տիր։ Փէտէրիմիզ Ալլահա էպէտ իւլ
ապատ համտ օլսուն։ Ամին։
21 Յիսուս Քրիստոստա հէր պիր մուգաատէսէ սէ-
22 լամ էտինիզ։ Եանընտա օլան պիրատէրլէր սիզէ
23 սէլամ էտէրլէր։ Ձիւմլէ մուգաատէլէր վէ պա-
խուսուս Գայսէրին սէրայընտան օլանլար սիզէ
24 սէլամ էտէրլէր։ Բապպըմընզ Յիսուս Քրիստոսըն
'ինայէթի սիզին ձիւմլէնիզ իլէ օլսուն։ Ամին։

ՊՕՂՈՍ ԸԷՍՈՒԼԸՆ ԿՈՂՈՍԱԱԼԸԼԱՐԱ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Ալլահընը իրատէթիյլէ Յիսուս Քրիստոսընը ըէսու-
լը Պօղոս վէ Տիմոթէոս պիրատէր, կողոսատա
պուլունան մուգաատէսլէրէ վէ Քրիստոսա միւ'-
2 մին պիրատէրլէրէ. Սիզէ, փէտէրիմիզ Ալլահ վէ
Բապպ Յիսուս Քրիստոս թարաֆընտան 'ինայէթ
վէ սէլամէթ օլսուն։
3 Տա'իմա սիզին իչիւն ատու'ա էտիպ՝ սիզին Յի-

սուս Քրիստոսա օլան իմանընընզը վէ ճիւմլէ մուս-
գաատէսլէրէ օլան մուհապպէթինիզի իչիթմիզ օ-
գաատէսլէրէ օլան մուհապպէթինիզի իչիթմիզ օ-
4 լարագ, Բապպըմընզ Յիսուս Քրիստոսընը փէտէրի
5 Ալլահա, Սէմավաթտա սիզին իչիւն հընֆզ օլունան
իւմիտէն տօլայը շիւքր էտէրիզ. օ է-ֆէ հագ-
գընտա տախի պէշարէթին հագիգաթ քէլմըյլէ
6 էվվէլտէն իչիթտինիզ, Պու ղէչընէրէ տախի պիւ-
թիւն տիւնեայա վասըլ օլտընը ժիսիւլիւ, սիզէ տէ
վասըլ օլտու, վէ անը իչիթտիյինիզ վէ Ալլահընը
'ինայէթինէ հագիգաթ իւզրէ վագըֆ օլտընընզ
կիւնտէն պէրու սիզտէ մէյվէտար օլտընը կիպի,
7 —Նոթ պօէէ *մէյվէտար տըր՝. Նիթէքիմ սէվկիւ-
լիւ խըտմէթ ըէֆիգիմիզ վէ սիզին իչիւն Քրիս-
տոսընը սատընզ խըտմէթճիսի Եպափրաստան էօյ-
8 ըէնտինիզ, Քէնտիսի տախի սիզին Րուհտա օլան
մուհապպէթինիզի պիզէ պիլտիրտի։
9 Պու էճլտէն պիզ տախի իչիթտիյիմիզ կիւնտէն
պէրու, սիզին իչիւն ֆէրագաթ էթմէյէրէք, տու'ա
վէ նիյագ էտէրիզ, քի հէր հիքմէթ վէ րուհանի
ֆէհմէ անընը իրատէթինի պիլմէքտէ միւքէմմէլ
10 օլասընըզ, վէ հէր խայը 'ամէլտէ մէյվէտար օլա-
րագ, վէ Ալլահը պիլմէքտէ թէրագգը էտէրէք,
Բապպա լայըգը վէճնէ հէր խուսուստա անընը ըի-
11 զասը իւզրէ ևիւրիւյէսինիզ. վէ անընը ճէլիլ գուտ-
րէթինէ կէօրէ մէսէրրէթլէ քէմալը սապը ու թէ-
համմիւլտէ ճիւմլէ գուվվէթլէ գուվվէթլէնիպ,
12 պիզի նուրտա օլան մուգաատէսլէրինն նասիպինէ
հիսսէտար օլմաղ լայըգ գըլան փէտէրէ շիւքր
13 էտէսինիզ. Օվ քի պիզի ղուլլուքթ թէսաւիւթիւնտէն
խէլաս էտիպ՝ քէնտի սէվկիւլիւ Օղլընընը մէվ-
14 քիյինէ նագլ էյլէտի. Անտէ տախի գանը վա-
սըթասըյլէ ֆիտիյէյէ, է-'ղէ կիւնահլարընը 'ափ-
15 վընա մալիք իզ, Քէնտիսի տախի կէօրիւնմէզ օ-

*Պ-'ղըը՝ մէյվէտար օլուպ ատրթար

լան Աւետարանը սուրբերի, վէ ճիւռէ մախլուգաթը
16 իլքի տիր։ Զիրա սէմաւաթտա վէ ղէմին իւղէ-
րինաէ, կէօրիւնէն վէ կէօրիւնմէյէն շէյլէրին
ճիւռէսի, կէրէք թախթլար, կէրէք սալթանաթ-
լար, կէրէք րէյպէթլէր, կէրէք հիւքիւմէթլէր
անըն էվլէյէ խալգ օլունսուն պիւթիւն քեաֆինաթ
անըն վասըթասըյլէ վէ անըն իչիւն խալգ օլուն-
17 մըշ տըր։ Ո տախի քեաֆիֆէսինաէն էվվէլ տիր,
18 վէ քեաֆիֆէսի անըն իլէ գա՛իմ տիր։ Իսպիտա
օ տըր, վէ էօլիւէրտաէն ճըյմա էպէնէրէն իլքի օ-
լարագ՝ ճէսէտին, է՛նէ քիլիսէնին պազը օ տըր։
Թա քի հէր խուսուստա թէգաւտիւմ էտէն օ
19 օլա։ Զիրա հէր պիր քէմալըն անտէ սաքին օլմա-
20 զ, վէ խալըննըն գանըյլէ սուլ էտէրէք, անըն
վասըթասըյլէ կէրէք զէմին իւղէրինաէ, կէրէք
սէմաւաթտա պուլունանլարըն ճիւռիւէսինի քէն-
տախի իլէ պարըչտըրմասը փէֆէրէ խօշ կէօրիւնաիւ։
21 Վէ սիզի պիր զէման չէրիր 'ամէլլէր իլէ էֆ-
22 քեարտա էճնէպի վէ տիւշմէն իքէն, Շիմաի քէն-
տի պէշէրիյէթի ճէսէտինաէ էօլիւմ վասըթասը յ-
լէ պարըչտըրտը, թա քի սիզի քէնաի հուզուրը-
նա մուգաւատէս վէ լէքէսիզ վէ գուսուրսըզ իհ-
23 զար էտէ։ Պու շարթլէ քի, իսանատա թէմէլլէն-
միշ վէ մէթին օլուսլ՝ իչիթիխինիզ վէ կէօք ա-
թընատա ճիւռիւէ մախլուգաթա վա՛զ օլունան, վէ
պէն Պօղոս խըտմէթճիսի պուլունտուղում պէշարթ-
24 թին իւմիտինաէն գըմըլտանմամըշ օլասընըզ, Շիմ-
տի սիզին իչիւն օլան էլէմլէրիմաէ մէսրուր օլա-
րագ Քրիստոսըն մուգայագալարընըն նօգսանընը՝
ճէսէտի օլան քիլիսէ իչիւն քէնաի թէնիմաէ թէքմ-
25 միլ էտիյօրում։ Պունա տախի պէն սիզին իչիւն
Աւետարթընատան պանա վէրիլէն իտաարէյէ կէօ-
րէ խըտմէթճի օլարագ, թա քի Աւետարընը քէլամընը,
26 նա'նի տէհրլէրտէն վէ 'ասրլարտան պէրու մախ-
ֆի թուրթուլուպ տա՝ շիմտի անընն մուգաւատէս-

լէրինէ իչդիար օլունան սըրրը թէմամէն վա՛զ է-
27 տէյիմ։ Աւետա անլէրէ թա՛իֆէլէր ատասընտա
պու սըրրըն ճէլալինին գանիլիյի նէ օլտըգընը պիլ-
տիրմէյի միւրատա էյլէտի, պու տախի տէրունլէ-
28 րինինգտէ ճէլալ իւմիտի օլան Քրիստոս տըր։ Պիզ
տախի հէր քէսի ճիսուս Քրիստոստա քեամիլ իհ-
զար էթմէք իչիւն, հէր քէսե նասիհաթ վէրէրէք
վէ հէր քէսե քէմալ ը հիքմէթլէ թա՛լիմ էտէրէք
29 անը վա՛զ էտէրիզ։ Պունուն իչիւն պէն տախի
տէրունիմտէ գուվվէթլէ իչլէյէն անըն թէ՛սիր-
թընա կէօրէ ճէհտ էտէրէք չալըշըրըմ։

ՊԱՊ 2

1 Զիրա սիզին վէ Լաւոդիկիատա պուլունանլար վէ
եիւզիւմիւ ճէսէտտէ կէօրմէմիշ օլանլարըն ճիւմ-
լէսի իչիւն նէ գատար ճէհտիմ օլտըգընը պիլմէ-
2 կիսի իչիւն նէ գատար ճէհտիմ օլտըգընը պիլմէ-
նիզի իսթէրիմ, թա քի անլէրին գալպլէրի թէ-
սէլլի պուլա վէ մուհապպէթտէ պիրլէշէրէք, վէ
քէմալ ը ֆէհմին հէր պիր ղանիլիյինէ, Է՛նի
փէտէր Աւետա վէ Քրիստոսըն սըրրընը պիլմէյէ
3 Ն՛է՛նի օլալար։ Անտէ հիքմէթին վէ 'իլմին ճիւմլէ
4 խազինէլէրի մահֆուղ տըր։ Պունու իսէ՝ քիմսէ
սիզի իղֆալ էտիճի սէօզլէրլէ իզլալ էթմէմէսի
5 իչիւն սէօյլեյօրում։ Զիրա թէննէ ղա՛իպտէ իսէմ
տէ, րուհճա սիզին իլէ պէրապէր իմ, վէ հիւսան ի
նիզամընըզը վէ Քրիստոսա օլան իմանընըզընը սէ-
6 պաթընը կէօրիւպ շատ օլույօրում։ Իմտի Քասպ
Ճիսուս Քրիստոսը նասըլ գապուլ էթտինիզ իսէ,
7 անտէ պէօյլէ եիւրիւյիւնիւզ, վէ անտէ քէօքլէն-
միշ վէ մա'մուր օլմուշ, վէ թա'լիմ օլունսը-
ղընըզ վէճհլէ իմանատա սապիթ գըլընմըշ օլարագ,
8 շիւքրլէ պունատա թէրագգը էտինիզ։ Սագընընըզ
պիր փիլոսոֆա վէ պոշ ալդադըճը խապէրսիզ
պիր փիլոսոֆա վէ տիւնեանընն էրքաա-
ինսան բիվայէթինէ կէօրէ վէ տիւնեանընն էրքաա-

ՆԸՆԱ ԿԷՕՐԿ ՓԷՅԼԷՍՕՓԼԸԳ ՎԷ ՊԱՓԸԼ ՀԻԼԷ ԻԼԷ Է-
9 ՍԻՐ ԱԼՄԱՍԸՆ՝ ՋԻՐԱ ՈՒԼՈՒՀԻՅԷԹԻՆ ՀԷՐ ՔԷՄԱԼԸ
10 ՃԷՍԷՏՃԷ ԱՆՏԷ ԱԱՔԻՆ ՏԻՐ՝ ՎԷ Օ ՀԷՐ ԸՀՅԱՍԷՓԹ
ՎԷ ՀԻԼՔԻԼՄԷԹԻՆ ՊԱՅԸ ՕԼՈՒԱ՝ ՍԻԶ ԱՆՏԷ ՎԻԼ-
11 ՔԷՄՄԷԼ ՍԻՆԻԶ՝ ՀԷՄ ՏԱԽԻ ԱՆՏԷ՝ ԹԷՆԷ ՎԻԼԹԷ-
'ԱԼԸԳ ԿԻՆԱՀԼԱՐԸՆ ՎԻԼՃՈՒՏԻՆԱՏԷՆ ՔՐԻՍՏՈՍԸՆ
ԽԻԹԱՆԸՅԼԷ ԱՕՅՈՒՆՈՒԱ՝ ԷԼ ԻԼԷ ՕԼՄԱՄԸՂ ԽԻԹԱՆԼԷ
12 ՏԱԽԻ ԽԻԹԱՆ ՕԼՈՒՆՏԸՆԸԶ՝ ՎԷ ԱՆԸՆԼԷ ՊԷՐԱՊԷՐ
ՎԱՓԹԻԶՏԷ ԿԷՕՎԻԼԻԱ՝ ՊՈՒՆՏԱ ՏԱԽԻ ԱՆԸ ԷՕ-
ԼԻԼԷՐՏԷՆ ԻՀԷԱ ԷՏԷՆ ԱԼԼԱՀԸՆ ԳՈՒՏՐԷԹԻՆԷ ՕԼԱՆ
ԻՄԱՆ ՎԱՍԸԹԱՍԸՅԼԷ ԱՆԸՆ ԻԼԷ ՊԷՐԱՊԷՐ ԻՀԷԱ
13 ՕԼՈՒՆՏԸՆԸԶ՝ ՎԷ ՍԻԶԻ՝ ԽԱԹԱԼԱՐՏԱ ՎԷ ԹԷՆԻ-
ՆԻԶԻՆ ԽԻԹԱՆՍԸԳԼԸՂԸՆՏԱ ԷՕԼՄԻՍՂ ԻՔԷՆ՝ ՃԻՍԼԷ
ԽԱԹԱԼԱՐԸՄԸԶԸ 'ԱՓՎ ԷՏԷՐԷՔ՝ ՊԷՐԱՊԷՐԻՆՃԷ
14 ԻՀԷԱ ԷՅԼԷՏԻ՝ ՎԷ ՊԻԶԷ ԳԱՐՅԸ ՕԼՈՒԱ՝ ՊԻԶԷ ՄՈՒ-
ԽԱԼԻՓ ՕԼԱՆ ՆԻԶԱՄԱԹ ԽԱԹԹԸՆԸ ԸՃՍԻՏ ԷՅԼԷՅԻՎ՝
ԽԱՉԱ ՏԱԽԻ ՄՂԻՍԼԱՅԱՐԱԳ ԱՆԸ ՕՐԹԱՏԱՆ ԳԱԼ-
15 ՏԸՐՏԸՐ՝ ՎԷ ԸՀՅԱՍԷԹԼԷՐ ԻԼԷ ՀԻԼՔԻԼՄԷԹԼԷՐԻ ՍՕ-
ՅՈՒԱ՝ ԱՆԼԷՐԷ ԱՆԸՆ ՎԱՍԸԹԱՍԸՅԼԷ ՄՈՒԶԱՓՓԷՐ
ՕԼԱՐԱԳ՝ ԱՆԼԷՐԻ ԱՇԻՔԱՐԻ ԹԷՂՀԻՐ ԷՅԼԷՏԻ՝

16 ԻՄՈՒ ԵԷՎԷՔ ԵԱ ԻՇՎԷՔ ԵԱ ՊԱՅՐԱՄ ԵԱ ՄՅ
ՊԱՅԸ ԵԱ ԱԷՊԹ ԿԻՆԼԷՐԻ ԽՈՒՍՈՒՍԸՆՏԱ ՓԻՄԷ
17 ՍԻԶԻ ՀԻՔՄ ԷԹՎԷՍԻՆ. ՋԻՆՔԻ ՊՈՒՆԼԱՐ ԿԷԼԷՃԷՔ
ՂԷՅԼԷՐԻՆ ԿԷՕԼԿԷՍԻ ՕԼՈՒԱ՝ ՃԻՄ ԻՍԷ ՔՐԻՍՏՈՍԸՆ
18 ՏԸՐ՝ ՔԻՄԷ ԹԷՎԱՂՈՒ՝ ԻԼԷ ՎԷ ՄԷԼԷՔԼԷՐ ՏԻՅԱՆԷ-
ԹԻՅԼԷ ԿԷՕՎՄԷՏԻՅԻ ՂԷՅԼԷՐԷ ՄԻԼՏԱՀՍԷԼԷ ԷԹՎԷՔ ԻՍ-
ԹԷՅԷՐԷՔ ՍԻԶԻ ԷՃԲՐԻՆԻՂՏԷՆ ՄԱՀՐՈՒՄ ԳՕՄԱՍԸՆ՝
19 ՊՈՒ ՖԷՓՈՒԼԷ ՔԻՆԱԻ ԹԷՆԷ ԹԱՍԼԻ՝ ՕԼԱՆ 'ԱԳԼԸ ԻԼԷ
ՊԻՀՈՒԱԷ ԵԷՐԷ ԹԷՔԷՊՊԻՒԸ ԷՏԻՍ՝ ՊԱՂԱ ՊԱՂ-
ԼԱՆՄԱԳ. ՊԻՒԹԻՆ ՃԷՍԷՏ ԻՍԷ ՕՂՆԱԳԼԱՐ ՎԷ ՊԱՂ-
ԼԱՐ ՎԱՍԸԹԱՍԸՅԼԷ ԱՆՏԷՆ ՄՈՒ'ԱԼԻՆԷԹ ԱԼԸՍ՝
ԹԷՐՔԻՍ ՕԼՈՒՆԱՐԱԳ ԱԼԼԱՀԸՆ ՊԷՕՅԻՒԹՄԷՍԻՅԷ ՊԷՕ-
20 ՅԻՒԸ՝ ԻՄՈՒ ԷՅԷՐ ՔՐԻՍՏՈՍ ԻԼԷ ՊԷՐԱՊԷՐ ՏԻՒՆ-
ԵԱՆԸՆ ԷՐՔԵԱՆԸՆՆԱ ԷՕԼՈՒՆԻՒԶ ԻՍԷ՝ ՆԻՆՉԻՒՆ
21 ՏԻՒՆԵԱՏԱ ԵԱՇԱՅԱՆԼԱՐ ԿԻՊԻ՝ ԻՆՆԱՆ ԷՄԼԷՐԻՆԷ

ՎԷ ԹԱ'ԼԻՄԱԹԸՆԱ ԿԷՕՐԷ՝ Տօգունմա, թաթմա,
ՎԷ ԹԱ'ԼԻՄԱԹԸՆԱ ԿԷՕՐԿ՝ Տօգունմա, թաթմա,
ԵՕԳԼԱՄԱ՝ ՊՈՒՅՈՒՐԱՆ ԳԱՆՈՒՆԼԱՐԱ ԻՄԹԻՍԱԼ Է-
22 ՏԷՐՍԻՆԻԶ՝ (ՊՈՒՆԼԱՐԸՆ ՔԱԱՖՖԷՍԻ ԻՍԷ ԳՈՒԼԼԱՆ-
23 ՄԱՂԼԷ ՊԷՎԱԼ ՊՈՒԼՈՒՐ՝) ՎԱԳԱ'Ա ՊՈՒ ՂԷՅԼԷՐՏԷ
*'ԻՊԱՏԷԹ Ի ՆԱՖԻԼԷ՝ ՎԷ ԹԷՎԱՂՈՒ՝ ՎԷ ՃԷՍԷՏԷ
ՂԷՖԳԱԹՍԸԳԼԸԳ ԻԼԷ ՀԻՔՄԷԹ ՍՈՒԲԷԹԻ ՎԱՐ ԻՍԷ
ՏԷ, Ի'ԹԻՊԱՐԱ ՂԱՅԱՆ ՕԼՄԱՅԸՊ՝ ԱՃՃԱՓ ՆԷՖՍԻ
ԻՊՆԱ' ԷՏԷՐ՝

ՊԱՊ 3

1 ԻՄՈՒ ԷՅԷՐ ՔՐԻՍՏՈՍ ԻԼԷ ՊԷՐԱՊԷՐ ԳԸՅԱՄ ԷԹ-
ՏԻՆԻՊ ԻՍԷ, ԵՕԳԱՐԸՏԱ ՕԼԱՆ, ԵԱ'ՆԻ ՔՐԻՍՏՈՍ՝
ԱԼԼԱՀԸՆ ՍԱՂԸՆՏԱ ՕԹՈՒՐՏՈՂՈՒ ԱԷՐԻՆ ՂԷՅԼԷՐԻՆԻ
2 ԹԱԼԷՊ ԷՏԻՆԻԶ՝ ԵՎՐ ԻԶԷՐԻՆՏԷՔԻ ՂԷՅԼԷՐԷ ՏԷՅԻԼ՝
ԵՕԳԱՐԸՏԱ ՕԼԱՆ ՂԷՅԼԷՐԷ ՍԱՐՓԸ Է ՓՔՔԵԱՐ ԷՏԻ-
3 ՆԻԶ՝ ՋԻՐԱ ԷՕԼՏԻՒՆԻՒԶ՝ ՎԷ ՀԱՅԱԹԸՆԸԶ ՔՐԻՍՏՈՍ
4 ԻԼԷ ՊԷՐԱՊԷՐ ԱԼԼԱՀՏԱ ՄԱՀՓՈՒԶ ՏՈՂ՝ ՀԱՅԱԹԸ-
ՄՂԸ ՕԼԱՆ ՔՐԻՍՏՈՍ ԻԶՀԱՐ ՕԼՈՒՆՏՈՂՈՒ ՂԷՄԱՆ՝ ՍԻԶ
ՏԱԽԻ ԱՆԸՆ ԻԼԷ ՊԷՐԱՊԷՐ 'ԻՂՂԷԹԼԷ ԻԶՀԱՐ ՕԼՈՒ-
ՆԱՃԱԳՍԸՆԸԶ՝

5 ԻՄՈՒ ՊՈՒ ՂԷՎԻՆԻ Ա'ՂԱՆԸՂԸ՝ Է-'ՆԷ ՓԻՆԱ ՎԷ
ՆԱՓԱՔԻՓ ՎԷ ՀԷՎԱ ՈՒ ՀԷՂԷՍ ՎԷ ՔԷՕԹԻՒ ՂԷՀ-
ՎԷԹ՝ ՎԷ ՓՈՒԹՓԷՐԷՍԹԻՓ ՕԼԱՆ ԹԱՄԱ'ՔԵԱՐԸՂՈՒ
6 ԷՕԼՏԻՒԲԻՒՆԻՒԶ՝ ՋԻՆՔԻ ԱՆԼԷՐԻՆ ԱԷՊԷՊԻՆԱՏԷՆ
ԷՀԼ Ի 'ԻԱԷԱՆ ԻԶՂԷՐԻՆԷ ԱԼԼԱՀԸՆ ՂԱՂԱՊԸ ԿԷՒԻՐ՝
7 ՍԻԶ ՏԱԽԻ ՊՈՒ ՂԷՅԼԷՐՏԷ ԵԱՇԱՐ ԻՔԷՆ՝ ՊԻՐ ՎԱ-
8 ՔՐԹ ԱՆԼԷՐԻՆ ԱՐԱՍԸՆՏԱ ԵԻՒԲԻՒՐ ԻՄԻՆԻԶ՝ ԼԱ-
ՔԻՆ ՀԻՄԱԻ ՍԻԶ ՏԱԽԻ ՃԻՒՄԼԷՍԻՆԻԲ՝ Է-'ՆԷ ՂԱՂԱՊ
ՎԷ ԽԸՂՄ ՎԷ ՔԷՕԹԻՒԼԻՒՔ ՎԷ ՔԻՒՓՐԻՒ ՎԷ ՃՂՂԸ-
ՆԸԶՏԱՆ ԷՏԷՊԷ ՄՈՒՂՅԻՐ ՍԷՕՂԼԷՐԻ ՏԷՓ՝ ԷՏԻ-
9 ՆԻԶ՝ ՊԻՐԻ ՊԻՐԻՆԻՊԷ ԵԱԼԱՆ ՍԷՕՅԼԷՎԷՅԻՆԻԶ՝ ՀԻՆ-

---

*Է-'ՆԷ' ԻՄՐ Ի ԻԼԱՀԻՅԷ ՏԷՅԻԼ՝ ԱՆՃԱՓ ԻՐԱՏԷԹ Ի
ՀԱԽՍԻՅԷ ԻԼԷ ՕԼԱՆ 'ԻՊԱՏԷԹ

քի էաքի ատէմի 'ամէլէրի իլէ պէրապէր սօյու-
10 նուպ, Խալիգինին սուրէթինէ կէօրէ՝ պիլգիսէ
11 եէննիլէննիլ օլան եէննի ատէմի կիյմիշսինիլ, ֆի
պունտա նէ եուննանի, նէ եէհուտի, նէ խրիթան,
նէ խրիթաննըզլըգ, նէ պարպար, նէ Սկիւթիալը,
նէ գուլ, նէ ազատ պուլունուպ՝ անճագ հէր շէյ
12 վէ հէր շէյտէ ֆրիստոս ըրը, Իսմի Ալլահըն մու-
գատտէս վէ սէվկիւլիւ միւնթէխապլարը կիպի
շէֆգաթ վէ մէրհամէթ վէ լութֆէթ վէ թէվա-
13 զու՛ վէ հիլմ վէ սապը կիսինիլ. Վէ պիրի պիրի-
նիզէ թէհամմիւլ էտիպ՝ էյէր պիր քիմսէնին պաշ-
գասը 'ալէյհինէ պիր շիքայէթի վար իսէ, ֆրիստոս
սիզէ պաղըշսաըղը միսիլիւ, սիզ տախի պէէ-
14 րէնէ պէօյլէճէ պաղըշսայընըզ. Պուննլարըն ճիւմ-
լէսի իւզէրինէ տախի քէմալիյէթին իրթիսաթը օ-
15 լան մուհապպէթի Ինէնէզ. Վէ °Ալլահըն սէլամէթի
գալպլէրինիզտէ հիւքիւմէթ սիւրսիւն, չինքի
անա տախի եէք վիւճուտտէ տա'լէթ օլունը-
16 նըզ. Վէ միւթէշէքքիր օլուննրզ, ֆրիստոսըն քէ-
լամը սիզտէ դանիլիք իւզրէ հէր հիքմէթ իլէ սա-
քին օլսուն, Վէ պիրի պիրինիզէ թա'լիմ վէ նա-
սիհաթ էտիպ՝ մէզմուր վէ իլահի վէ բուհանի աղ-
նիյէլէրիլէ Ալլահա գալպլէրինիզտէ լութֆիլէ թէ-
17 դաննի էյլէյինիզ. Վէ կէրէք գավլէն՝ կէրէք ֆի-
'իլէն հէր նէ եափար իսէնիզ, ճիւմլէսինին Բապպ
Ցիսուսըն իսմիլէ վէ անըն վասըթասըլէ փէտէր
Ալլահա թէշէքքիւր էտէրէք Թօփընըզ.
18 Էյ գէվճէլէր, Բապպտա լայըգ օլմըզը վէճմ
19 իւզրէ գէվճէլէրինիզէ միւթի' օլունըզ. Էյ գէվճ-
լէր, գէվճէլէրինիզի սէվինիզ, վէ անլէրէ ածը
20 մու'ամէլէ էթմէյինիզ. Էյ էվլատ, վալիտէյնինիզէ
հէր խուսուստա լութ'աթ էտինիզ. գիրա պու շէյ
21 Բապպա մագպուլ ըրը. Էյ փէտէրլէր, էվլատը-

°Նօէօփ՝ Ֆրիստոսըն

նըզը ղաղապա կէթիրմէյինիզ. օլմայա քի անլէրէ
22 ֆիւթուր կէլսին. Էյ գուչլը, հէր խուսուստա
թէն հապէպլէյլէ էֆէնտինիզ պուլունանլարա կէօ-
զէ կէօրիւնմէք իչիւն օլան խըտմէթլէ ինսանը
խօշնուտ էտէնլէր կիպի տէյիլ, անճագ Ալլահտան
գօրգարագ սաֆտէրուննըգլէ լութ'աթ էտինիզ.
23 Վէ միրաս էճրինի Բապպտան ալտաղընըգը պի-
լէրէք, հէր նէ քի եափար իսէնիզ, ինսան իչիւն
տէյիլ, անճագ Բապպ իչիւն կիպի ճանտան կա-
2ֆ փընըզ. Զիրա Բապպ Ֆրիստոսա գուվվէթ էտէր-
25 սինիզ. Ամմա հագգսըզլըգ էտէն՝ էթտիյի հագգ-
սըզլըգա կէօրէ ալտաղ ըրը, վէ խաթրա բի'ա-
յէթ եօգ ըրը.

ՊԱՊ 4

1 Էյ էֆէնտիլէր, սէհվալաթտա սիզին տախի պիր
էֆէնտինիզ վար իտիյինի պիլէրէք, գուվվաթլը-
զա հագգ վէ ինսաֆ իւզրէ մու'ամէլէ էտինիզ.
2 Տու'ատա տէվամ էտիպ՝ անտե չիւքլէ ույա-
3 նըգ տուրըննըզ, Վէ պիզիմ իչիւն տախի տու'ա
էյլէյինիզ, թա քի ուղուրըննա զէննճիրպէնտ օլըը-
ղըմ ֆրիստոսըն սըրրըննը սէօյլէմէք իւզրէ, Ալլահ
4 պիզէ քէլամըն գափուսըննը աչա. Վէ սէօյլէմէք
պանա նասըլ վաճիպ իսէ՝ անը պէօյլէ իզհար է-
5 տէյիմ, Վագթը սաթըն ալարագ, խաբիճտէ օ-
6 լանլար իլէ 'ադիլանէ հարէքէթ էտինիզ, Հէր քէ-
սէ վաճիպ օլտըղը իւզրէ ճէվապ վէրմէյի պիլմէ-
նիզ իչիւն սէօզիւնիւզ թուզլէ թէրպիյէ օլունմըշ
կիպի, տա'իմա լութֆլէ օլսուն.
7 Ահվալիմին քեաֆֆէսինին սիզէ սէվկիւլիւ պի-
բատէր վէ սաըգ խըտմէթճի վէ Բապպտա խըտ-
մէթ ըէֆիդիմիզ օլան Տիւքիկոս պիլտիրճէնէք
8 տիր. Մէրգուսը տա սիզտէն օլան սաըգ վէ սէվ-
կիւլիւ պիբատէր Ոնեսիմոս իլէ պէրապէր սիզէ

հէման պուննուն իչիւն, եա՛նի ահվալինիզի էօյրէ-
նիպ՝ գալպլէրինիզե թէսէլլի վէրմէք իչիւն կէօն-
9 տերտիմ։ Անլէր պուրատա օլան չէյլէրին ճիւմլէ-
10 սինի սիզէ պիլտիրէճէք տիր։ Պէնիմ իլէ պէրա-
պէր մահպուս օլան Արիստարքոս վէ Բառնաբա-
սըն եէկէնի, եա՛նի հագգընատա թէնպիհ ալտըղը-
նըզ Մարկոս, (սիզէ կէլտիյի թագտիրտէ անը
11 գապուլ էտինիզ։) վէ Ցուստոս տէնիլէն Յեսու
սիզէ սէլամ էտէրլեր. պունլար էհլ ի խիթանատան
տըրլար. վէ Աղլահըն մէլէքիւթիւ իչիւն եալընըզ
պունլար եմէքտաշ պուլունուպ՝ պանա թէսէլլի
12 օլտըլար։ Սիզտէն պիրի՝ Քրիստոսըն գուլու ե-
պաֆրաս սիզէ սէլամ էտէր, վէ Աղլահըն ճիւմլէ
միւրատընա քեամիլ վէ թէմամ տուրասընըզ
տէյիւ տու՛ա իլէ տա՛իմա սիզին իչիւն ճէհտ է-
13 տէր։ Զիրա սիզին իչիւն վէ Լաւոդիկիատա վէ
Հիերապոլիստէ օլանլար իչիւն անըն չօգ ղայրէթի
14 օլտըղընա չէհատէթ էտէրիմ։ Սէվկիլուլու թապիպ
15 Ղուկաս վէ Դեմաս սիզէ սէլամ էտէրլեր։ Լաւո-
դիկիատա օլան պիրատէրլէրէ, վէ Նիմֆիասա վէ
անըն խանէսինատէ պուլունան քիլիսէյէ սէլամ է-
16 տինիզ։ Պու րիսալէ սիզտէ օգունտըղտան սօնռ-
րա, Լաւոդիկիա քիլիսէսինատէ տախի օգուտուպ՝
17 սիզ տախի Լաւոդիկիատան ելէնէ օգույրնըզ։ Վէ
Արքիպպոսա՝ Բաղպտա պլտըղըն խըտմէթէ տիգ-
գաթ էթ, քի անը իթմամ էտէսին՝ տէյիւ սէօյ-
18 լէյինիզ։ Պէն Պօղոսըն էլ եազըսըյլէ սէլամ։
Պէնտլէրիմի տէրխաթըը էտինիզ։ Ինայէթ սիզին
իլէ օլսուն։ Ամին։

ՊՕՂՈՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ ԹԷՍԱՂՈՆԻԿԷԻԼԷՐԷ ՊԻՐԻՆՃԻ ՐԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Պօղոս վէ Սիղուանոս վէ Տիմոթէոս, փէտէր Ա-
ղլահ վէ Բաղպ Ցիսուս Քրիստոստա օլան Թէսա-
ղոնիկէլիլէր քիլիսէսինէ. սիզէ փէտէրիմիզ Աղլահ
վէ Բաղպ Ցիսուս Քրիստոս Թարաֆընտան Ինա-
յէթ վէ սէլամէթ օլսուն։
2 Տու՛ալարըմըզտա սիզի զիքր էտէրէք, ճիւմլէ-
նիզ հագգընատա Աղլահա տա՛իմա շիւքր էտէրիզ,
3 վէ իմանընըզըն իչինի վէ մուհապպէթինիզին է-
մէյինի, վէ Բաղպըմըզ Ցիսուս Քրիստոսա օլան
իւմիտինիզին սապրընը, Քրէտէրիմիզ օլան Աղլահըն
հուզուրընտա ֆէրաղաթ էթմէյէրէք զիքր էտէ-
4 րիզ։ Զինքի, էյ Աղլահըն սէվկիլուլէրի օլան սի-
5 րատէրլէր, սիզին ինթիխապընըզը պիլիրիզ։ Զիրա
պէշարէթիմիզ սիզէ եալընըզ քէլամլէ տէյիլ, ան-
ճաղ գուվվէթլէ վէ Րուհ իւլ Գուտսլէ վէ քեա-
միլ ի՛թիգաալէ կէլտի. նիթէքիմ արաընըզտա սի-
6 զին իչիւն նասըլ օլտըղըմըզը պիլիրսինիզ։ Սիզ
տախի չօգ մուզայագա արասընտա Րուհ իւլ Գուտս
էհսէրէթիյլէ քէլամը գապուլ էթմիշ օլարաք,
7 պիզէ վէ Բաղպա մուգթէտի օլտընըզ։ Շէօյլէ քի
սիզ Մակեդոնիատա վէ Աքայիատա ճիւմլէ մի՛-
8 մինլէրէ նիւմունէ օլտընըզ։ Զիրա Բաղպըն քէ-
լամը սիզին Թարաֆընըզտան եալընըզ Մակեդո-

նիա իլէ Աքայիատա չայը՝ օլմայըպ՝ անճագ հէր
եէրտէ տահի Ալլահա օլան իմանընընըզ չայը՝ օլմա-
սըյլէ, պիր չէյ սէօյլէմէմիզէ հաճէթ գալմատը,
9 Զիւնքի արանըզա կէլմէմիզ նասըլ օլսըզընը, վէ
հայ վէ հագգ օլան Ալլահա 'իպատէթ էթմէք,
10 վէ էօլիւլէրտէն իհեա էթտիյի Օղլու, եա'նի կէ-
լէճէք զաղապտան պիզի խէլաս էտէն Ցիսուսը
սէմատան պէքլէմէք իւզրէ սիզին փութլարտան
Ալլահա նասըլ րիւճու՝ էթտիյինիզի քէնտիլէրի
հագգըմըզտա խապէր վէրիյօրլար։

ՊԱՊ 2

1 Զիրա, էյ պիրատէրլէր, պիզիմ սիզին արանըզա
կէլմէմիզ պիհուտէ օլմատըզընը քէնտինիզ պիլիր-
2 սինիզ։ Ցաղաթ մա'լիւմիւնիւզ օլսըզը իւզրէ, փի-
լիպպէտէ մուգատտէմա էզիյէթ չէքիպ շէթմ օ-
լունտըգ իսէ տէ, Ալլահընը պէշարէթինէ 'ագիմ
մուխալէֆէթ իչինտէ սիզէ սէօյլէմէյէ Ալլահըմը-
3 զա ռ-ՐԷվ++իչՆ ճէսարէթլէնտիք, Զիրա պիզիմ
վա'զ ունասիհաթըմըզ զէլալտէն եա նափաքլիք-
4 տէն եա հիլէ իլէ օլմայըպ, Անճագ պէշարէթին
ուէլէ էմանէթ օլուռնմասընտա Ալլահընը պիզի լայըգ
կէօրտիւյիւ վէճհ իւզրէ, վէ տտէմլէրէ տէյիլ,
անճագ գալպլէրիմիզի իմթիհան էտէն Ալլահա
5 մաղպուլ օլմագ իւզրէ սէօյլէրիզ, Զիրա մա'լիւ-
միւնիւզ օլսըզը իւզրէ, պիզ միւտահանէ սէօզլէ-
րինտէ վէ եախօտ թամա' պէհանէսինտէ ասլա
6 պուլունմատըգ. Ալլահ շահիտ տիր, վէ Քրիստո-
սընդ բէտուլէրի օլսըզըմըզտան եիւք օլա պիլիր
իքէն, կէրէք սիզտէն, կէրէք ղայրիլէրտէն օլ-
սուռն, ինսանտ թարաֆընտան 'իզզէթ արամատըգ,
7 Անճագ տայէ քէնտի էվլատընդ գայըրտըղը կիպի
8 արանըզտա հալիմ օլսըգ, Պու վէճհէ սիզէ միւշ-
թագ օլսըզըմըզտան սիզի եալընըզ Ալլահընդ պէ-

շարէթինէ տէյիլ, անճագ պիզէ սէվկիւլիւ օլսը-
ղընըզտան, ճանլարըմըզա պիլէ հիսսէտար էթ-
9 մէյէ րագի իտիք։ Զիրա, էյ պիրատէրլէր, պիզիմ
էմէյիմիզ վէ զահմէթիմիզ խաթրընըզտա տըր,
չիւնքի սիզտէն պիրինէ եիւք օլմամագ իւզրէ կէ-
ճէ կիւնտիւզ իշ իշլէյիպ՝ Ալլահընդ պէշարէթինէ
10 սիզէ վա'զ էթտիք։ Սիզ միւ՛մինլէր արասընտա
նասըլ գուսուսիյէթ վէ սալահլէ վէ պիլա 'այպ մու-
'ամլէ էթտիյիմիզէ սիզ շահիտ սինիզ, վէ Ալլահ
11 ըհէթ տէր։ Նիթէքիմ սիզի քէնտի միւէքքիլ-
նէ վէ 'իզզէթինէ տա'վէթ էտէն Ալլահա ըայըգ
օլսըզը վէճհ իւզրէ հարէքէթ էթմէնիզ իշիւն
12 սիզտէն հէր պիրինէ, փէտէր քէնտի էվլատընա
ԷՐԴԷՅԷ միսլիլիւ, նասիհաթ վէ թէսլիլ վէրիպ՝
13 թէնպիհ էթտիյիմիզի պիլդիրսինիզ։ Պու սէպէպ-
տէն պիզ տահի թարաֆընտան իշիթտիյինիզ
քէլամ Ուլլահը աւտըզընըզտա ինսան քէլամը կի-
պի տէյիլ, անճագ՝ հագիգաթտա պէօյլէ օլսըզը
իւզրէ, Ալլահընդ քէլամը ԱՒԼԷ (քի սիզ միւ՛մինլէր-
ա տահի իշլէմէքտէ տիր) գապուլ էթտիյինիզէ
ֆէրաղաթ էթմէյէրէք Ալլահա շիւքր էտէրիզ,
14 Զիրա սիզ, էյ պիրատէրլէր, ԵԿՀՈՒտիյէտ Ցի-
սուս Քրիստոստա օլան Ալլահընդ քիլիսէլէրինէ
մուգթէտի օլսընըզ. չիւնքի անլէրին ԵԿՀՈՒտիլէր
15 քէնտի միլլէթտաշլարընըզտան չէքտիքլէրի չէյլէրի սիզ տահի
Բատրպ Ցիսուսը վէ [քէնտի] փէյղամպէրլէրինէ
գաթլ էտիպ՝ պիզի տահի գօվլտուլար, վէ Ալլա-
հա մագպուլ օլմայըպ ճիւմլէ ադէմլէրէ մուխա-
16 լիֆ օլարագ, Թա'լիֆէլէրէ՝ խէլաս պուլմալարը
իչիւն աէօյլէմէքտէն պիզի մէՆ՝ էտէրլէր, Թա քի
քէնտի կիւնահլարընըզ էօլչէյինի հէր զէման տազ-
տըրալար. լաքին անլէրին իւզէրինէ ՆԻհայէթ տէ-
րէճէտէ զաղապ եէթիշմիշ տիր։
17 Պիզ իսէ, էյ պիրատէրլէր, պիր ազ վագըթ

կէօնիւլլէ տէյիլ, անճագ տիւաբլէ սիզտէն մահ-
բուա պուլունաբղըմըզ հալտե, չօգ իլթիյագլէ
եիւզիւնիւզիւ կէօրմէյէ զիյատէ ղայրէթ էթտիք,
18 Պու էճլտէն պիզ, խուսուսա պէն Պօղոս, պիր
իլքի տէֆ'ա թարաֆընընզա կէլմէք իսթէտիք իսկ
19 տէ, շէյթան պիզի մէն' էյլէտի. Զիրա իւմիտ-
միզ, եահօտա մէսէրրէթիմիզ, եահօտա իֆթիխար
թաճըմըզ քի՞մ տիր. Իապըմըզ Յիսուս Քրիստոս
զուհուր էթտիքտէ անըն հուզուրընտա հէման
20 սիզ տէյի՞լ մի սինիզ. Զիրա պիզիմ 'իզզէթիմիզ
վէ մէսէրրէթիմիզ սիզ սինիզ.

ՊԱՊ 3

1 Պու էճլտէն արթըգ թէհամմիւլ էտէմէյիմ' Ա-
թէնքտէ եալընըզ պրագըլմամըզը միւնասիպ կէօր-
2 տիւք, վէ Ալլահըն խըտմէթճիսի վէ Քրիստոսըն
պէշարէթինտէ էմէքտաշըմըզ օլան պիրատէրիմիզ
Տիմոթէոսը կէօնտէրտիք. Թա քի սիզի սապիթ
էթմէսի վէ իմանընընզտան տօլայը սիզե թէսէլլի
3 վէրմէսիյլէ, Պու մուզայագալարտա քիմսէ սար-
սըլմասըն. զիրա պունուն իշիւն թա'եին օլուն-
4 մըզմըզը քէնաինիզ պիլիրսինիզ. Զիւնքի եանը-
ընզտա իքէն տախի մուզայագա չէքէճէյիմիզի
սիզե մուգատտէմա խապէր վէրտիք, նիթէքիմ
մա'լիւմիւնիւզ օլմըզը իւզրէ վուգու' պուլմըշ
5 տըր. Պու սէպէպտէն պէն տախի արթըգ թէ-
համմիւլ էտէմէյէրէք, իղվա էտիճի սիզի իղվա
էթմէսիյլէ էմէյիմիզ պիհուտէ չըգմասընըն տէյիւ'
իմանընըզ խուսուսընտա խապէր ալմագ իշիւն
6 կէօնտէրտիմ. Լաքին շիմտի Տիմոթէոս թարա-
. ֆընըզտան պիզե վասըլ օլուպ' իման վէ մուհապ-
պէթինիզի, վէ պիզիմ սիզի կէօրմէյէ միւշթագ
պուլունաբղըմըզը մէսէլլիւ, սիզին տախի պիզե օ-
լան իշթիյագընըզը, վէ պիզի տա'իմա խայրլէ

7 զիքր էթտիխինիզի պիզե միւժտէ էյլէտի, Պու սէ-
պէպտէն, էյ պիրատէրլէր, պիզիմ ճիւմլէ մուզա-
յագա վէ զարուրէթիմիզտէ իմանընընզտան տօ-
8 լայը հագգընընզտա միւթէսէլլի օլմըզ. Զիրա սիզ
Բապպտա սապիթ գալմըզընըզ թագտիրտէ' չիմ-
9 տի պիզ սաղ գալըրըզ. Զիրա սիզին իչիւն Ալլա-
հըմըզըն հուզուրընտա հագգընընզտա մէսրուր օլ-
մըզըմըզ մէսէրրէթէ մուգաբիլ Ալլահա նէ՞ չիւքր
10 'արզ էտէ պիլիրիզ. Եիւզիւնիւզիւ կէօրմէք վէ
իմանընընզըն նօգսանընը իքմալ էթմէք իչիւն,
կէճէ վէ կիւնտուզ զիյատէսիյլէ նիյազ էյլէմէք-
11 տէ իզ, փէտէրիմիզ Ալլահ քէնտիսի վէ Բապպը-
մըզ Յիսուս Քրիստոս թարաֆընընզա ՚էլՀէ է-ղէ
12 եօլըմըզը ասան էտէ, վէ պիզիմ սիզե մուհապ-
պէթիմիզ օլմըզը միսիլլիւ, Բապպ սիզին տախի
պիրի պիրինիզե վէ ճիւմլէյէ օլան մուհապպէթ-
13 Նիզի չօղալմըպ արթըրսըն. Թա քի փէտէրիմիզ
Ալլահըն հուզուրընտա Բապպըմըզ Յիսուս Քրիս-
տոս ճիւմլէ մուգատտէսլէրի իլէ զուհուր էթտիք-
տէ՝ գալպէրինիզի գուստխէթտէ գուսուրսըզ
սապիթ գըլա.

ՊԱՊ 4

1 Ի՞լ հասըլ, էյ պիրատէրլէր, սիզե Բապպ Յիսուս-
լէ բէճա վէ նասիհաթ էտէրիզ քի՝ նէ վէճհլէ հա-
րէքէթ էթմէնիզ վէ Ալլահա մագպուլ օլմանըզ
վաճիպ օլըրըզ հագգընտա պիզտէն ալըրընըզա
2 կէօրէ տահա զիյատէ թէրագգի էտէսինիզ. Զիրա
Բապպ Յիսուս թարաֆընտան սիզե նէ թէնպիհ-
3 լէր վէրտիխիմիզի պիլիրսինիզ. Զիրա Ալլահըն իրա-
տէթի պու տըր, Է՝ն մուգատտես օլմանըզ
4 տըր, քի զինաատան սագընմաղլէ, Սիզտէն հէր
պիրի Ալլահը պիլմէյէն թա՛ֆէլէր կիպի հէվա ի
5 չէհվէթլէ տէյիւ, Անճագ գուստխէթլէ վէ ՚ինֆ-

ֆէթէլէ քէնաի *ճէսէտինէ մալիք օլմադը պիլսինն,
6 Պիրի պու մաատէտէ պիրաուէրի հագգընաա հաատը թէճաւլուզ էտիպ զաար էթմէսինն. գիրա սիզէ էվվէլտէն սէօյլէյիպ շէհաատէթ էթտիյիմիզ լուգրէ, պուննարըն ճիւմլէսի իչիւն Բապպ ինթի-
7 գաամ ալըճը տըր։ Զիրա Ալլահ պիզի նաիփաքիյէ
8 տէյիլ, անճագ գուտսիյէթէ տա'վէթ էյլէտի, Պու էճլատէն թահգիր էտէն քիմսէ ինսանը տէյիլ, անճագ պիզէ քէնաի Րուհ իւլ Գուտսընը վէրէն Ալլահը թահգիր էտէր։
9 Գարնտաշ մուհամպէթի խուսուսընտա իսկ, սիզէ եաղմագլըղըմ իճաապ էթմէզ. գիրա պիրի պիրինիզի սէվմէյի Ալլահ թաարաֆընտան քէնտի-
10 նիզ էօյրէնմիշսինիզ։ Զիւնքի պուննու սիզ սիւ-թիւն Մակեդոնիատա օլան ճիւմլէ պիրաուէրլէրէ կէօսթէրիյօրսընըզ. լաքին, էյ պիրաուէրլէր, սիզէ րէճա էտէրիզ քի պու խոսուստա տահա գիյատէ
11 թէրագգի էտէսինիզ, վէ սիզէ թէնպիհ էթտիյիմիզէ կէօրէ ատուատէ հալ իւզրէ եաշայըպ՝ քէնտի ումուրընըզլէ մէչզուլ օլարագ, քէնաի էլլէրի-
12 նիզլէ իչլէմէյէ զայրէթ էտէսինիզ։ Թա քի խաբրիճտէ օլանլարա հիւան ի հարէքէթլէ մու'ամէլէ էտիպ՝ պիր շէյէ միւհթաճ օլմայասընըզ։
13 Էյ պիրաուէրլէր, ույույանլար հագգընտա պիխաապէր օլմանըզը խոթէմէմ, թա քի իւմիտլէրի օլմայան սա'իրլէրի կիպի մահզուն օլմայասընըզ։
14 Զիրա էյէր ճիսուսընը էօլիւպ գըյամ էթտիյինէ իման էտէրսէք, քէզալիք ճիսուստա ույույանլարը ատախ Ալլահ անընը իլէ պէրաապէր կէթիրէ-
15 ճէք տիր։ Զիրա պիզ Բապպընը զուհուրընտա տէյին հայաթտա պագի գալանլար ույույանլարա թէգաատիւմ էթմէյէճէյիմիզի սիզէ Բապպընը քէլա-
16 մըյլէ խաապէր վէրիրիզ։ Զիրա Բապպ պիղզաթ

*Նոյն. գայլընա

պիրը նէտտա ի էմրլէ՝ պաշ ույլէյին սէտտաը վէ Ալլահընը սուրըյլէ սէմաատան նիւզուլ էտէճէք տիր։
վէ Քրիստոստա վէճաթ էթմիշ օլանլար էվվէլ-
17 գըյամ էտէճէքլէրը տիր։ Անտէն պիզ հայաթտա պագի գալանլար անլէր իլէ պէրաապէր Բապպը իսթիգպալ իչիւն պուլութլարտա հալայա րէֆ՝ օլունաճաղըզ, վէ պէօյլէճէ տա'իմա Բապպ իլէ պէ-
18 րաապէր պուլունաճաղըզ։ Իմտի պու սէօզլէրլէ պիրի պիրինիզէ թէսէլլի վէրինիզ։

ՊԱՊ 5

1 Լաքին, էյ պիրաուէրլէր, զէմանլարտա վէ վաղրթ-լարտա տա'իր սիզէ եաղմագլըղըմ իճաապ էթմէզ։
2 Զիրա քէնտինիզ էյլի պիլիրսինիզ քի՝ Բաապպընը
3 կիւնլիւ կէճէ խըրսըզը կիպի կէլիր։ Զիւնքի՝ Սէլամէթ վէ էմնույէթ վար՝ տէտիքլէրինտէ, օլ վաղթ հանիւճ գաարըյա տաղը կէլտիյի կիպի, նա-
կահան իւզէրլէրինէ հէլաք եէթիշէճէք վէ գուր-
4 թուլմայաճագլար տըր։ Սիզ իսէ, էյ պիրաուէրլէր, գարանլըգտա տէյիլ սինիզ՝ քի օլ կիւն իւ-
5 զէրինիզէ խըրսըզ կիպի կէլսին։ Զիրա սիզ ճիւմլէնիզ նուր օղուլլարը վէ կիւնտիւզ օղուլլարը սընըզ, կէճէտէն եախօտ գարանլըգտան տէյիլ
6 իզ, հալ պէօյլէ իքէն՝ սա'իրլէրի կիպի ույույամայալըմ, անճագ ույանըգ տուրուպ այըգ օլալըմ,
7 Զիրա ույույանլար կէճէլէյին ույուրլար, վէ սէր-
8 խօշ օլանլար կէճէլէյին սէրխօշ օլուրլար։ Ամմա պիզ կիւնտիւզ օղուլլարը, իման վէ մուհամպէթ
զըրհընը վէ խէլաս իւմիտի օլան միղֆէրի կիյմիշ
9 օլարագ, այըգ օլալըմ, Զիրա Ալլահ պիզի ղազապ իչիւն տէյիլ, անճագ պիզիմ եօլըմըզա էօլէն
Բաապպըմըզ Ճիսուս Քրիստոս վասըթասըյլէ խէ-
10 լասա նա'իլ օլմագ իչիւն թա'եին էյլէտի։ Թա քի հէրէք ույանըգ՝ հէրէք ույուր պուլունուր խսէք,

11 անըն իւէ պէրապէր հայաթտա օլալըմ, Պու էճ-
ատէն էտէ կէլտիյինիզ կիպի, պիրի պիրինիզե թէ-
սէլլի վէրիպ՝ եէքտիկէրինիզի մա'մուր էյլէյինիզ,
12 Էյ պիրատէրլէր, արանըզտա չալըշանլարը, վէ
Բապտտա իւզէրինիզե մէ'մուր օլան վէ սիզէ նասի-
13 հաթ վէրէնլէրի թանըյըպ, Անլէրե իյլէրի իչուն
մուհապպէթ իւզրէ գիյատէսիյլէ ի'թիպար էթմէ-
նիզի բէճա էտէրիզ, Պիրի պիրինիզ իւէ վիւսալէ-
14 մէթտէ օլունըզ, Վէ, էյ պիրատէրլէր, սիզե բէ-
ճա էտէրիզ քի՝ նիզամընըզ քիմսէլէրե նասիհաթ
վէրէսինիզ, Եհուրէքտիզլէրի ճէմաաթլէնտիրիպ՝
զա'իֆլէրե տէսթիկիր օլաընըզ, ճիւմլէ հագգընա
15 տա Թէ'էննի էտէսինիզ, Սագընընըզ՝ քիմսէ քիմ-
սէյե քէմիյէ մուզաապիլ քէմիւք էթմէսին, պիլ-
'աքս տա'իմա կէրէք պիրի պիրինիզե, կէրէք
16 ճիւմլէյե էյիլիք էթմէյե սա'յ էտինիզ, Տա'իմա
17 մէսքուր օլունըզ, Ֆէրաղաթ էթմէյէրէք տու'ա
18 էտինիզ, Հէր շէյտէ շիւքր էտինիզ, զիրա Ցիսուս
Քրիստոստա հագգընըզտա Ալլահըն իրատէթի պու
19 տըր, Բուհու սէօնտուրմէյինիզ, (20) Իլհամլարը
21 թահգիր էթմէյինիզ, Հէր շէյի թէճրիպէ էտիպ՝
22 էյի օլանը գավլի թուրթունըզ, Հէր նէվ' շէրրտէն
23 իճթինապ էտինիզ, Վէ սէլամէթ մէնպա'ը օլան
Ալլահ քէնտիսի սիզի թէմամըյլէ թագտիս էյլէյէ,
վէ բուհընըզ վէ ճանընըզ վէ ճէսէտինիզ քեամի-
լէն Բապպըմըզ Ցիսուս Քրիստոսըն զուհուրընա
24 պիլա գուսուր հըֆզ օլունա, Սիզի տա'վէթ էտէն
սատըգ օլուպ՝ իճրա տսխի էտէճէք տիր,
25 Էյ պիրատէրլէր, պիզիմ իչիւն տու'ա էտինիզ,
26 ճիւմլէ պիրատէրլէրէ մուգաատէս էօփիւշէ սէ-
27 լամ էտինիզ, Սիզե Բապպ հագգը իչիւն եէմին
վէրիրիմ քի՝ պու բիսալէ ճիւմլէ մուգաատէս
28 պիրատէրլէրէ օգունսուն, Բապպըմըզ Ցիսուս
Քրիստոսըն 'ինայէթի սիզին իւէ օլսուն, Ամին,

ՊՕՂՈՍ ԸԷՍՈՒԼԸՆ
ԹԵՍԱՂՈՆԻԿԷԻԼԷՐԻ ԻԲԻՆՃԻ ԲԻՍԱՒԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Պօղոս վէ Սիղուանոս վէ Տիմոթէոս, փէտէրիմիզ
Ալլահ վէ Բապպ Ցիսուս Քրիստոստա օլան Թէ-
2 սաղոնիկէլիլէր քիլիսէսինէ, Սիզե փէտէրիմիզ Ալ-
լահ վէ Բապպ Ցիսուս Քրիստոս Թարաֆընտան
'ինայէթ վէ սէլամէթ օլսուն,
3 Էյ պիրատէրլէր, լայըգ օլտըղը իւզրէ, տա'իմա
սիզին իչիւն Ալլահա շիւքր էթմէյե պօրճլու իզ-
չիւնքի իմանընըզ գիյատէսիյլէ արթըպ՝ ճիւմլէ-
նիզտէն հէր պիրինին եէքտիկէրինէ օլան մուհապ-
4 պէթի արթմագտա տըր, Շէօյլէ քի պիզ քէնտի-
միզ Թէհամմիւլ էթտիյինիզ ճիւմլէ Թէ'ատտի վէ
մուզայագալարընըզտա օլան սապրընըզ վէ իման-
ընընըզտան տօլայը, Ալլահըն քիլիսէլէրինտէ սի-
5 զինլէ իֆթիխար էտէրիզ, Պու տսխի եօլընտա
էզիյէթ չէքմէքտէ օլտըղընըզ մէլէքիւթ Ուլլահա
նա'իլ օլաճաղընըզտա Ալլահըն 'ատիլ հիւքմիւնիւն
6 տէլիլի տիր, Զիրա Ալլահըն 'ինսանտա 'ատտալէթ
մուԹապըգ տըր քի՝ սիզի Թազիգ էտէնլէրէ
7 մուզայագա էտա էտէ, Վէ սիզ մուզայագա չէ-
քէնլէրէ պիզիմ իւէ պէրապէր, Բապպ Ցիսուս
քէնտի գուվվէթինին մէլէքլէրի իւէ սէմսատա զու-
8 հուր էտիպ, Ալլահը պիլմէյէնլէրտէն վէ Բապպը-
մըզ Ցիսուս Քրիստոսըն պէշարէթինէ իման

էթմէյէնլէրաէն աթէշ 'ալէվլէյլե լինթիգամ ալա-
9 ճաղը վագըթաա բահաթ իհսան էյլէյե։ Բապպ
քէնտի մուգաատաէլերինաե մու'ազզէզ վէ ճիմ-
լե մու'մինլէրտե, (չինքի սիզե օլան շէհաատէթի-
միզե իման օլուռնատու,) հայրէթպախշ օլմագ իւզ-
10 րե կէլտիյինտե, Անըն հուզուրընաան վէ գուվվե-
թինին ճէլալինաէն պուռնլար օլ կիւնտե էպէտի
11 հէլաք հիւքմիւնիւ չէքէճէքլէր տիր։ Պուռնա նա-
զարէն տախի տա'իմա տու'ա էտէրիզ, քի Ալլա-
հըմըզ սիզի պու տա'վէթէ լայըգ գըլա, վէ խայր
իչինէ հէր պիր բիզասընը վէ իմանըն 'ամէլինի
12 գուվվէթլէ իքմալ էյլէյե. Թա քի Բապպըմըզ
Ցիսուս Քրիստոսըն իսմի սիզտե, սիզ տախի Ալ-
լահըմըզ վէ Բապպ Ցիսուս Քրիստոսըն 'ինայէթի-
նէ կէօրէ անտէ թա'զիզ օլուռնասընըզ։

ՊԱՊ 2

1 Է՛յ պէրատէրլէր, սիզէ Բապպըմըզ Ցիսուս Քրիս-
տոսըն զուհուրը, վէ պիզիմ անըն հաճընատա ճէմ'
2 օլմամըզ խուսուսընատա, Րէնճա էտէրիզ քի՝ Քրիս-
տոսըն կիւնիւ հագլաշմըզ տըր՝ տէյիւ կէրէք
բուհ, կէրէք սէօզ, կէրէք կէօյա թարաֆըմըզ-
ատան մէքթուպ վասըթասըյլէ 'ագլընըզ չապուգ
3 սարսըլմասըն, վէ միւգէթարիպ օլմայասընըզ։ Պիր
քիմսէ սիզի պիր վէճհլէ ալտաթմասըն, զիրա էվ-
վէլա իրթիտատա կէլիպ՝ կիւնահ ատէմի, շօլ էհլ ի
4 հէլաքըն իզհար օլուռնմասը կէրէք տիր, Օլ քի
մուխալէֆէթ էտէր վէ հէր իլահ, հաճատա մա'-
պուտ լսվիլէ թէսմիյէ օլուռնանըն լուզերինէ կիւ-
ճէլէնիր, հաթթա քէնտինի իլահ կէօսթէրէրէք
5 [իլահ կիպի] Ալլահըն հէյքէլինատ օթուրուր։ Տա-
հա հաճընըզտատա իքէն, պու շէյլէրի սիզէ սէօյլէ-
6 միյիմի իսթըրա կէթիրմէ՞զ մի սինիզ։ Շիմտի
տախի քէնտի վագըթընատա իզհար օլուռնմասը իչինն

7 անը մէն' էտէն շէյի պէլիրսինիզ։ Զիրա 'իսեան
սըրըը հալա իշլէմէքտէ տիր, Ֆագաթ չիմտի մա-
նի' օլան օրթատան գալգընճայատէք ըն' էթէր։
8 0 զէման օլ 'ասը զահիր օլաճագ տըր. անը տա-
խի °Բապպ քէնտի աղզընըն նէֆէսինէ թէլէֆ է-
տիպ՝ քէնտի կէլիշինին զուհուրըյլե հէլաք էտէ-
9 ճէք տիր։ Անըն զուհուրը իսե շէյթանըն իշլէմէ-
սինէ կէօրէ ճիւմլէ գուվվէթ վէ 'ալամէթ վէ
10 սախթէ մու'ճիզէլերլե, վէ հէլաք օլմագատա օ-
լանլարտա հագգընըզընըն հէր հիլէսինէ օլաճագ
տըր, չինքի անլէր խէլաս պուլմալարը իչինն հա-
գիգաթ մուհապպէթինի գապուլ էթմէտիլէր։
11 վէ պու սէպէպտէն էաալանա ինանմալարը իչինն
Ալլահ անլէրէ մու'էսսիր զէլալէթ կէօնտէրճէք
12 տիր. Թա քի հագիգաթա ինանմայընըզ հագգընըզ-
լըղա բիզա վէրճէնլէրին ճիւմլէսի մահքիւմ օլա-
լար։
13 Պիզ տախի, է՛յ Բապպըն սէվկիւլիւլէրի պէրա-
տէրլէր, Ալլահա տա'իմա սիզին իչինն չիւքր էթ-
մէյէ պօրճլու իզ, չինքի Ալլահ սիզի խալթըտա-
տէն Րուհընն թագտիսի վէ հագիգաթա օլան ի-
14 մանլէ խէլաս իչինն ինթիհապ էտիպ, Բապպըմըզ
Ցիսուս Քրիստոսըն 'իզզէթինէ նա'իլ օլմանըզ ի-
չինն, պուռնա տախի պիզիմ պէշարէթիմիզին վա-
սըթասըյլե սիզի տա'վէթ էյլէտի։
15 Պուռնա պինա՞էն, է՛յ պէրատէրլէր, սապէթ գա-
տէմ օլուպ՝ քէլամ եախօտ մէքթուպըմըզ վա-
սըթասըյլե էօյրէնտիյինիզ թա'լիմաթը հըֆզ է-
16 տինիզ։ վէ Բապպըմըզ Ցիսուս Քրիստոս քէնտի-
սի, վէ պիզի սէվիպ պիզէ 'ինայէթ իլէ էպէտի
թէսէլի վէ էյի իւմիտ վէրճէն փէտէրիմիզ Ալլահ
17 Գալպլէրինիզի միւթէսէլի, վէ սիզի հէր էյի քէ-
լամ վէ 'ամէլտէ սապէթ գըլա։

°Պա'զը՝ Բապպ Ցիսուս

ՊԱՊ 3

1 Վ֊էլ հասըլ, էյ պիրատէրլէր, պիզիմ իչիւն
տու՛ա էտինիզ, քի Բապպըն քէլասը արաՆըզտա
2 օլտըղը կիպի իւէրիւէյիպ չէրճի պուլա, Պիզ տախի
հագգսըզ վէ քէօթիւ ատէմլէրտէն գուրթուլ-
լըմ. գիրա ճիւմլէսի իտան սահիպի տէյիլ տիր,
3 Լաքին Բապպ սաոըզ տըր, վէ սիզի սապիթ գը-
4 լարագ, չէրիրտէն սիյանէթ էտէճէք տիր, վէ
սիզէ թէՆպիհ էթտիյիմիզ չէյլէրին իճրասընտա
պուլունտուղընըզտա վէ պուլունաճաղընըզտա Բապպ-
5 տա ի՛թիմատըմըզ վար տըր, վէ Բապպ սիզին
գալպլէրինիզի Աւլահըն մուհապպէթինէ վէ Ֆրիս-
տոսըն սապրընա իրչատ էտէ,
6 Էյ պիրատէրլէր, սիզէ Բապպըմըզ Ցիսուս
Ֆրիստոսըն իամիյէ թէՆպիհ էտէրիզ, քի պիզտէն
ալտըղը թա՛լիմէ կէօրէ տէյիլ, աՆճագ Նիզամ-
սըզ էիւրիւյէն հէր պիրատէրտէն սագընասընըզ,
7 Զիրա պիզէ նասըլ մուգթէտի օլմանըզ վաճիպ
իտիյինի քէՆտինիզ պիլիրսինիզ, չիւՆքի արանըզ-
8 տա Նիզամըզ հարէքէթտէ պուլունմատըգ, վէ
պիր քիմսէՆին էքմէյինի մէճճանէն եէմէտիք,
անճագ սիզտէն պիրինէ եիւք օլմամագ իչիւն է-
մէք վէ ղահմէթ չէքերէք կէճէ կիւնտիւզ իշ իշ-
9 լէր իտիք, Պու տախի հիքիմէթիմիզ օլմատը-
ղընտան տէյիլ, աՆճագ պիզէ մուգթէտի օլսըը-
նըզ տէյիւ քէՆտիմիզի սիզէ էօրնէք կէօսթէրմէ-
10 միզ իչիւն օլսուս, Զիրա հանընըզտա իքէն տախի՝
էյէր պիր քիմսէ իշ իշլէմէք իսթէմէզսէ, եէմէք
տախի եէմէսինի՝ տէյիւ սիզէ թէՆպիհ էտէր իտիք,
11 Զիրա սիզտէ պա՛ղը քիմսէլէր Նիզամընըզ հարէ-
քէթ էտիպ՝ պիր իշ իշլէմէյէրէք ախէրինին իշինէ
12 գարըշըր օլտըղընը իչիտիյօրըզ, Պու մագսուտ
քիմսէլէրէ Բապպըմըզ Ցիսուս Ֆրիստոս թարա-
ֆընտան թէՆպիհ վէ ըէճա էտէրիզ, քի ուսլու-

13 ճա իշլէյէրէք՝ քէՆտի էքմէքլէրինի եէյէլէր, Սիզ
տախի, էյ պիրատէրլէր, էյիլիք էթմէքտէՆ օսան-
14 մայընըզ, վէ էյէր պիր քիմսէ պու բիսալէ վա-
սըթասըյլէ օլան քէլամըմըզա իթա՛աթ էթմէզսէ,
խէճիլ օլմասը իչիւն անա Նիշան գօյուպ՝ անընը
15 իլէ իխթիլաթ էթմէյինիզ, Լաքին տիւշմէՆ մա-
գամընտա թութմայընըզ, աՆճագ պիրատէր կիպի
16 անա Նասիհաթ էտինիզ, վէ սէլամէթ մէՆպա՛ը
օլան Բապպ քէՆտիսի սիզէ տա՛իմա հէր խուսուս-
տա սէլամէթ իհսան էյլէսին, Բապպ ճիւմլէՆիզ
իլէ օլսուն,
17 ՊէՆ Պօղոսըն էլ եապըսըյլէ սէլամ, պու տա-
խի հէր մէքթուպտա Նիշան տըր, պէօյլէ եապա-
18 րըմ, Բապպըմըզ Ցիսուս Ֆրիստոսըն ՚ինայէթի
ճիւմլէՆիզ իլէ օլսուն, Ամին,

ՊՕՂՈՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ՏԻՄՈԹԷՈՍԱ ՊԻՐԻՆՃԻ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Թէլասքեարըմըզ Աւլահըն վէ իւմիտիմիզ օլան
[Բապպ] Ցիսուս Ֆրիստոսըն էմրի իւզրէ Ցիսուս
Ֆրիստոսըն րէսուլը Պօղոս, իմանտա էօզ օղլըմ
2 Տիմոթէոսա, Փէտէրիմիզ Աւլահ վէ Բապպըմըզ
Ցիսուս Ֆրիստոս թարաֆընտան սոՆա ՚ինայէթ
վէ մէրհամէթ վէ սէլամէթ օլսուն,
3 ՊէՆ ՄակեդոՆիայա կիթմէք իւզրէ իքէՆ, պա՛-
ղը քիմսէլէրին պաշգա թա՛լիմ էօյրէթմէմէլէրի-

նի, վէ մասալլարա, վէ իմանետան օլարագ Աստա
ֆէզու օլան մա'մուրիյէթէ տէյիլ, անճագ միւ-
ճատէլէյէ վէսիլէ օլան տուքէնիէզ նէսէպ սիլսի-
լէլէրինէ տիգդաթ էթմէմէլէրինի թէնպիհ էտէ-
4 սին՝ տէյիւ Սէնին Եփեսոստա մէքս էթմէնի րիճա
5 էթտիյիմ կիսի, չէրէ Եուէնդի, թէնպիհինի նէթի-
ճէսի փագ գալպտէն վէ խալխս ղամիրտէն վէ րի-
6 յասէզ իմանետան օլան մուհապպէթ տիր. Պա'զը-
լարը պուռնարտան սափրագ՝ պիհուտէ սէօզլէրէ
7 մա'իլ օլարլար՝ վէ շէրի'աթ մու'ալլիմլէրի օլմադ
խոթէրլէը իսէ տէ, նէ' սէօյլէտիքլէրի, նէ' տէ
8 իտաի'ա էթտիքլէրի շէյլէրի անկարլար՝ շէրի'ա-
թըն էյի օլարզընը պիլսինիզ, պու շարթլէ քի պիր
9 ատէմ անը շէր'էն իսթի'մալ էտէ՝ Լաքին պու-
նու պիլմէյէն տիր քէ, շէրի'աթ սալսն իչինէ օլմա-
յագ՝ պիլ'աքս 'ասիլէր վէ իթա'աթագարլար վէ
ֆասըգլար վէ պապայը վէ անայը տարսդ էտէնլէր՝
10 վէ գաթիլլէր վէ զինագէարլար վէ լութիլէր վէ
ինսան խըրսըզլարը վէ եալանճըլար վէ հանիսլէր
վէ սահիհ թա'լիմէ մուխալիֆ օլան սա'իր հէր պիր
11 շէյ իչինէ գօնուլմըշ տըր՝ Պու տախի միւպարէք
Աստան պանա էմանէթ օլունան ճէվիլ պէշարէ-
12 թինէ մութապագդ տըր՝ վէ պէնի գուվվէթլէնտի-
րէն Բապպըմըզդ Յիսուս Քրիստոսա միւթէշէքքիր
իմ, չինքի մուգաուսէմա քիւֆր էտիճի վէ թէ-
'ասսուֆ էտիճի վէ շէթամ էտիճի իքէն, պէնի սասըդ
13 սայըսդ խըսսէթէ թա'ևին էյլէտի. Ամմա մէրհամէ-
թէ նա'իլ օլարմ. գիրա իմանետզըդգա սա իքէն պիլ-
14 մէյէրէք խալէտիմ՝ վէ Յիսուս Քրիստոսա օլան ի-
մանն վէ մուհապպէթլէ Բապպըմըզդըն 'ինայէթի գա-
15 յէթլէ արթտը՝ Պու քէլամ սասըդ վէ հէր վէճհլէ
գապուլա շայան տըր քի՝ Յիսուս Քրիստոս տիւն-
եայա կիսնահքէարլարը խէլաս էթմէք իչինէ կէլսի՝
16 պունլարընն պիրինճիսի պէն իմ՝ Լաքին պունուն

իչինէ բահմէթէ նա'իլ օլարմ, քա քի Յիսուս
Քրիստոս էպէտի հայաթ իչինէ քէնտինէ իման է-
տէճէք օլանլարա էօրնէք օլմադ իւզրէ, քէմալը
17 սասրընը իպթիտա պէնտէ իզհար էտէ՝ Իման է-
դէլի վէ էպէտի Փատիշահա՝ զէվալ պուլմադ վէ
կէօզէ կէօրիւնմէզ եալընըդ Աստա էպէտ իւ ա-
պատ 'իզզէթ վէ համտ օլսուն՝ Ամին՝
18 Սանա, էյ օղլըմ Տիմոթէոս, սէնին հագդընտա
ագտէմճէ օլան իչհատլարա կէօրէ չու թէնպիհի
թաւսիյէ էտէրիմ, քա քի անլէրլէ էյի ճիհատտա
19 իգտամ էյլէյէսին. վէ իմանը վէ խալխս ղամիրի
հրճգ էտէսին. պունու իսէ պա'զլարը բէտտ
էթմիչ օլմալարընյլէ իման խուսուսընտա ղարդ
20 օլտրլար՝ Հիմէնոս վէ Ալէքսանդրոս պունլար-
տան օլուպ՝ քիւֆր էթմէմէյի էօյրէնտինլէր տէյիւ
անլէրի շէյթանա թէսլիմ էթտիմ՝

ՊԱՊ 2

1 Իմոի հէր շէյտէն էվվէլ րիճա էտէրիմ քի՝ ճիւմ-
լէ ատէմլէր իչիւն, փատիշահլար իւէ ճիւմլէ ման-
սըպտա պուլունանլար իչիւն նիյազլար վէ տու'ա-
2 լար վէ րիճալար վէ շիւքրլէր 'արդ օլունա. Թա
քի քէմալ ը թադվա վէ վագարլէ ասուտէ վէ
3 բահթ 'էօմր կէչիրէլիմ՝ Զիրա ճիւմլէ ատէմլէ-
րին խէլասընը իսթէյէն վէ հագիգաթը պիլմէք-
4 լիյէ կէլմէլէրինի ադը- էրէն Խէլասքէարընդ
Աստան 'ինտինտէ պու էյի վէ մագպուլ տըր՝
5 Զիւնքի պիր Աստան վար, Աստան իւէ ինսան ադա-
սընտա տախի պիր Միյանճը վար, պու տախի ին-
սան օղան Յիսուս Քրիստոս տըր՝ քի վագթ ը
մախսուսընտա շէհատէթ օլմադ իւզրէ քէնտիսի-
6 նի ճիւմլէնին եօլընա ֆիտիյէ վէրտի՝ պէն տախի
օլ չէհատէրն իչիւն վա'իզ վէ րէսուլ, (Քրիստոս-
տա հագգ սէօյլէյօրըմ, եալան սէօյլէմէյօրըմ,)

7 եա'նի իման վէ հագիգաթտա թա'իֆէլէրին մու-
8 'ալիմի օլմագ իւզրէ նասպ օլունմըշ, իմոի էր-
լէրին զազապ վէ շիւպհէտէն 'արի օլարագ փաք
էլլեր գալորըրսպ՝ հեր եէրտե տու'ա էթմէլէրի-
9 նի իսթէրիմ, ֆէզալիք նիսա տախի հիճապ վէ
էտէպ իւզրէ միւնասիպ գըյաֆէթտէ օլարագ,
սաչ էօրմէլէրի եա ալթունն եա ինճուլէր եախօտ
10 աղըր պահալը էլպիսե իլէ տէյիլ, Անճագ էհլ ի
թագվա օլմագըրդը իգրար էտէն նիսայա եագըշ-
մըդը կիսի՝ էյի 'ամէլէրլէ քէնաիլէրինի թէղեին
11 էթսինլեր, Գարը քէմալ ը իթա'աթլէ սիւքիւթ
12 էտէրէք էօյրէնսին, Ամմա գարըններն թա'լիմ էթ-
մէսինէ, եախօտ էրին իւղէրինէ հիւքիւմէթ սիւր-
մէսինէ իզն վէրմէմ, անճագ սիւքիւթ իւզրէ օլ-
13 սուն, Զիրա էվվէլա Ադամ, սօնրա Եւա խալգ
14 օլունսուս, վէ Ադամ ալտանմատը, անճագ գարը
15 ալտանըպ թէճավուզա կիրիֆթար օլսուս, Ամմա
էտէպ իւզրէ իման վէ մուհապպէթ վէ գուսու-
յէթտէ տէվամ էթտիքլէրի հալտե, էվլատ տօ-
ղուրմագլէ խէլասա պուլաճագ տըր,

ՊԱՊ 3

1 Շու քէլամ սատըգ տըր, եա'նի էյէր պիր քիմսէ
էփխգօփօսըլըգա բագիպ օլուր իսե, կիւզէլ պիր իշ
2 արզուսընատա օլուր, Իմոի վաճիպ տիր քի էփխ-
գօփօս գուսուրսըզ, վէ պիր պէվճէնին պէվճի,
վէ այըգ, 'ագիլ, էհլ ի 'ըրզ, միւսաֆիրփէրվէրը,
3 վէ թա'լիմէ միւսթա'իտ օլսուն, վէ շէրատպա մէյյալ
վէ եա վուրուճը օլմայըպ՝ անճագ լաթիֆ օլսուն,
4 վէ նիգա' վէ ագլէ սէվվէգտէն պէրի օլսուն, Քէ-
մալը վագարլէ էվլատընը իթա'աթտա թուքա-
բագ քէնաի խանէսինէ հիւան ի նազարէթ էթսին,
5 (Քէնաի խանէսինէ նազարէթ էթմէյի պիլմէյէն
քիմսէ Ալլահըն քիլիսէսինի նա՞սըլ իսարէ էտէ

6 պիլիր։) Թէքէպպիւր էախպ շէյթանընն ուգուդուդ
հիւքմէ օղրամամասը իչիւն տինէ եէնի կէլմիշ
7 օլմայա։ Վէ սիքէմէ վէ շէյթանընն. տու պաղընա
տիւշմէմէսի իչիւն վաճիպ տիր քի՝ խարիճտէ օլան-
լարտան հիւսն ի շէհատէթէ մագհար օլսուն։
8 Ֆէզալիք շէմմասլար էհլ ի վագար օլսունլար,
վէ իքի սէօղիւ, չօգ շէրատպա մէյյալ, գապիհ
9 գազանճ թալիպի օլմայարագ, իմանընն սըրրընը
10 փաք զամիրլէ հըճղ էթսինլեր։ Գունլար տախի
էվվէլա թէճրիպէ օլունմունլար, պա'սէհու գու-
սուրսըզ պուլունըրգլարը թագտիրտէ շէմմասլը-
11 ղը իճրա էթսինլեր։ Ֆէզալիք գարըլարը էհլ ի
վագար օլուպ՝ իֆթիթրաճը օլմայարագ, այըգ վէ
12 հեր շէյտէ սատըգ օլսունլար։ Շէմմասլար պիրնր
զէվճէնին զէվճի օլուպ՝ էվլատլարընա վէ քէնաի
խանէլէրինէ հիւան ի նազարէթ էտէն սահիլլեր
13 օլսուն։ Զիրա շէմմասլըղը էյիճէ իճրա էտինլէր
քէնաիլէրինէ էյի մէրթէպէ վէ Ցիսուս Քրիստոս-
տա օլան իմանտա չօգ ճէսարէթ քէսպ էտէրլէր։
14 Թարաֆընդա եագընտա կէլմէք իւմիտինտե իքէն՝
15 սանա պու շէյլէրի եագըյօրըմ, Քի կէճիքիրսէմ,
պէյթ Ուլլահտա եա'նի հայդ Ալլահընն քիլիսէսինտե
(քի հագիգաթընն սիրէյի վէ էսասը տրը) նէ սու-
րէթլէ հարէքէթ էթմէք վաճիպ իսկինի պիլմէսինն,
16 Վէ թագվանընն սըրրը պէօյլէք օլագդր միւսէլլեմ
տիր։ *Օվ քի թէնաե իպնաե, վէ Րուհիվ Քուտսի
օլունուպ՝ մէլէքլերե կէօրիւնմէյե, վէ թա'իֆէլէր
արասընատա վա'զ օլունուպ՝ սիւնեատտա անա ի-
մանն կէթիրիլէրէք ճէլալ իլէ պէմայա չրզ տր,

ՊԱՊ 4

1 Լաքին Րուհ աշիքգարե պէօյլէր քի՝ սոն վագրի-

*Եաէուփ՝ Ալլահ

լարտա պա'զը քիմնէլէը, զամիրլէրի տաղլանմըշ օլան եալանճըլարըն միւրա'լիկլէ իմանտան
2 իրթիատատ էտիպ, Իզլալ էտիճի բուհլարա վէ
3 ճիննլէը Թա'լիմաթընա տիգգաթ էտէճէքլէը։ Օլ Խ–ալանճըլը քի էվլէնմէքտէն մէն' էտէրլէը, վէ միւ'մինլէրին վէ հագիգաթը պիլէնլէրին Թէչէքքիւրլէ իսթի'մալի իչիւն' Ալլահըն խալգ էլէտիկի Թա'ատլարտան իճթինապ էթմէկլի ընէոլմէ էտէրլէրը։ Զիւնքի Ալլահըն հէր պիր մախլուգը էլի տիր,
4 վէ Թէչէքքիւրլէ ալընարզը Թագտիրտէ բէտտ
5 օլունաճագ հիչ պիր շէյ եօգ արը։ Զիրա Ալլահըն
6 քէլամըլէ վէ տու'ա իլէ Թագտիս օլունուր։ Պիրտաէրլէրէ պու շէյլէրի իսթիար էթմէքլէ, իմանըն վէ Թապի' օլարզըն էլի Թա'լիմին աէօզլէրիլէ փէրվէրտէ օլունուպ՝ Ցիսուս Քրիստոսըն էլի պիր
7 խըտամէթճիսի օլուրսըն։ Ամմա գապիհ վէ գօճա գարը մասալարընտան իճթինապ էտիպ՝ քէնտինի
8 Թագվայա իտման էլէ։ Զիրա Թէն իտմանը ազ շէյէ Ֆա'իտէլի օլուպ՝ Թագվա իսէ հէր շէյէ Ֆա'իտէլի տիր։ Չիւնքի անտէ շիմտիքի վէ կէլէճէք
9 հայաթըն վա'տը վար։ Պու քէլամ սատըգ վէ
10 հէր վէճհլէ գապուլէ շայան տըր։ Զիրա պունա պինա'էն ճիւմլէ ատէմլէրին, խուսուսա միւ'մինլէրին Խէլասաքէարը օլան հայ Ալլահա իւմիտ էթտիկիմիզէն՝ հէմ էմէք չէքէր հէմ տէ Թահգիր
11 օլունուրզ։ Պու շէյլէրի Թէնապհ վէ Թա'լիմ էլէ։
12 Հիչ քիմսէ կէնճլիյինի Թահգիր էթմէսին։ Լաքին քէլամ վէ աթվար վէ մուհապպէթ վէ իման վէ Ֆիքհէթատէ միւ'մինլէրէ էօրնէք օլ։
13 Պէն կէլինճէյէտէք՝ օգուտաղա վէ նասիհաթա վէ
14 Թա'լիմէ մուգայյէտ օլ։ Սէնին իւզէրինէ իսթիյարլարըն էլ գօտասը իլէ պէրապէր իլհամ վասըթտաըլէ վէրիլմիշ վէ սէնտէ պուլունան մէվ-
15 հիպէյի իհմալ էթմէ։ Թէրապգի էթմէքլիյինճ ճիւմլէյէ զահիր օլմագ իւզրէ պու շէյլէրի միւԹա'ա

16 էյլէ, պու շէյլէրտէ մէչղուլ օլ։ Քէնտինէ վէ Թա'լիմէ տիգգաթ էտիպ՝ անլէրտէ տէվամ էյլէ։ զիրա պունու եափմազլէ՝ հէմ քէնտինի հէմ տէ սէնի տինլէյէնլէրի խէլաս էտէճէքսին։

ՊՂՊ 5

1 Իխթիյարը Թա'զիր էթմէ, ամմա փէտէրէ նասիհաթ էդէր կիպի, կէնճլէրէ պիրտաէրլէրէ կիպի
2 նասիհաթ էյլէ։ Իխթիյար գարըլարա վալիտէլէրէ կիպի, կէնճ գարըլարա քէմալը Ֆիքհէթլէ հէմ-
3 շիրէլէրէ կիպի նասիհաթ էյլէ։ Տուլ գարըլարա, եա'նի Ֆիլ հագիգէ տուլ օլանլարա իքթամ էյլէ։
4 Վէ էյէր պիր տուլ գարընըն էվլատը եա Թօգրունլարը վար իսէ, էվվէլա անլէր քէնտի նէֆսլէրինէ հիւրմէթ կէօսթէրմէյի վէ վալիտէյնլէրինէ միւքեաֆաթ իֆտասընը էօյրէնտինլէր։ Զիրա պու խուսուս Ալլահըն Ֆինտինտէ էյի վէ մագ-
5 պուլ տըր։ Լաքին Ֆիլ հագիգէ տուլ վէ եալընըզ գալմըշ օլան գարը Ալլահա Թէվէքքիւլ էտիպ՝ կէճէ կիւնտիւզ տու'ա վէ նիյազա տէվամ է-
6 տէր։ Ամմա էհլ ի զիվգ օլան՝ հայաթտա իքէն
7 էօլմիւշ տիր։ Իւմի գուսուրսըզ օլմալարը իչիւն
8 պու շէյլէրի Թէնապհ էյլէ։ Ամմա էյէր պիր քիմսէ Թէ'ալիւգաթընը, խուսուսա էհլ ի պէյթինի գա-
յըրմազ իսէ, իմանը ինքէար էթմիշ օլուպ՝ միւ'-
9 մին օլմայանտան պէտթէր տիր։ Տուլ գարը ալթմըշ եաշընտան աչտազը օլմայարագ՝ պիր զէվճին
10 զէվճէսի պուլունմըշ օլուպ, էյի 'ամէլլէր խուսուսընտա հիւան ի շէհատէթէ մագհար օլմուշ, ժէսէլա էվլատ պէսլէմիշ վէ միւսաֆիր գապուլ էթմիշ վէ մուգատտէսլէրին այագլարընը Եըյգամըշ վէ մուզայագատա օլանլարա իմտատ վէ հէր էյի 'ամէլտէ տէվամ էթմիշ օլտըզը Թագտիրտէ՝
11 գայտ օլունսուն։ Լաքին կէնճ տուլլարը բէտտ

էյլէ, գլրա Քրիստոսա գարշը՝ զէվգէ թէսլիմ օլ-
12 տըգլարընտա էվլէնմէք իսթէյիսը, էվվէլքի իմանը
թէրք էթտիքլէրի իչիւն հիւքմէ տուչար օլու-
13 լար, վէ պուննուն իլէ պէրապէր էվլէրի տօլաչա-
րագ թէննպէլ օլմազա ալըշըրլար, վէ եաղընըզ
թէննպէլ տէյիլ, անճագ կէվէզէ վէ ախէրինին ու-
մուրըյլէ մէչղուլ օլարագ, նասէզա չէյլէրի սէյ-
14 լէրլէր։ Իմտի իսթէրիմ քի կէնճ օլանլար էվլէ-
նիսը վէ էվլատ կէթիրիսը՝ խաննէ իտարէսինէ մու-
գայյէտ օլարագ, մուխալիֆ օլանա սիթէմ իչիւն
15 պէր ֆուրսաթ վէրմէսինլէր։ Զիրա հալա պա՛զը-
16 լարը սափրը՝ շէյթանընա թապը՝ օլտըլար, էյյէր
պէր մի՛մին եա պէր մի՛մինէնին տուլարը վար
իսէ, անլէրէ ի՛ծանէ էյլէսին, վէ քիլիսէյէ պար
օլմասըն, թա քի ֆիլ հագիգէ տուլ օլանլարա
ի՛ծանէ էտէ։

17 Մէ՛մուրիյէթլէրինին հիւան ի իճրասընտա պու-
լունան իխթիյարլար, խուսուսա քէլամընա վէ
թա՛լիմտէ էմէք չէքինլէր իքի գաթ իքրամա
18 լայըգ ՚ատտ օլունմունլար։ Զիրա քիթապ պու-
յուրըր քի՝ խարմանտէօյէն էօքիւզիւն աղընը
պաղլամայաորը, վէ՝ իչճի քէնտի իւճրէթինէ
19 միւսթահագգ տըր։ Իքի եա իւչ շահիտ օլմատըգ-
ճա՝ իսթիյար ՚ալէյհինտէ շիքայէթ գապուլ էթ-
20 մէ։ Գապահաթլըլարը ճիւմլէնին էօնիւնտէ թա՛-
զիր էյլէ, թա քի սա՛իրլէր տախի խավֆ էտէլէր։
21 Ալլահըն վէ Բապ Ցիսուս Քրիստոսըն վէ մի՛ն-
թէխապ մէլէքլէրին հուզուրընտա թէննպիհ էտէ-
րիմ քի՝ պիր շէյ խաթըր իչիւն էթմէյէրէք՝ պու
22 չէյլէրի պիղարազանէ հըքգ էտէսին։ Պիր քիմսէ-
նին իւզէրինէ ՚աճէլէ իլէ էլ գօմայըսը՝ ախէրլէրին
կիւնահլարընա միւշթէրիք օլմա. քէնտինկի փաք
սաղլա։

23 Աըթըգ եալընըզ սու իչմէյիսը՝ մի՛տէնկ իչիւն
վէ քէսրէթ իւզրէ վուգու՝ պուլանը զա՛իֆլիք-

լէրինկ իչիւն պիր ազ չէրապ իսթի՛մալ էյլէ։
24 Պա՛զը ատէմլէրին կիւնահլարը զահիր օլուպ՝
էօնլէրինճէ հիւքմէ կիտէր, պա՛զլարընըն իսէ
25 արտլարընճա կէլիր։ Քէպալիք ո՛ղլարը էյի ՚ա-
մէլլէրի տախի զահիր օլուպ՝ պաշգա թարըգ օլան-
լարընն կիզլէնմէսի զայը ի միւմքինն տիր։

ՊԱՊ 6

1 Պոյունարընգ ալթընտա պուլունան ճիւմլէ գու-
լար քէնտի էֆէնտիլէրինի ճիւմլէ իհթիրամա
միւսթահագգ ՚ատտ էթսինլէր, թա քի Ալլահըն
2 իամինէ վէ թա՛լիմինէ քիւֆր օլունմայա՝ վէ միւ՛-
մին էֆէնտիլէրի օլանլար պիրպատէր օլտըգլարը
իչիւն ՚անէրէ թահգիր էթմէսինլէր, անճագ միւ՛-
մին վէ սէվկիւլիւ վէ էյիլիք էրէ+լէյէ հիսսէտար
օլտըգլարը իչիւն՝ տահա զիյատէ գուլլագ էթսին-
3 լէր։ Պու չէյլէրի թա՛լիմ վէ նասիհաթ էյլէ։ Պիր
քիմսէ պաշգա տիւրլիւ թա՛լիմ էտիպ՝ Բապպը-
մըզ Ցիսուս Քրիստոսըն սահիհ սէօզլէրինէ վէ
թագվայա կէօրէ օլան թա՛լիմէ գա՛իլ օլմազ իսէ,
4 Օ միւթէքէպպիր տիր, պիր շէյ պիլմէգ, անճագ
միւպահէսէ վէ նիզա՛ի լաֆզիյլէ մա՛լուլ օլմուշ
տըր։ Պունլարտան տախի հասէտ վէ նիզա՛ վէ
5 քիւֆրլէր վէ սու՛ի զանն, վէ ՚ագլը ֆասիտ վէ
հագիգաթտան պա՛իտ վէ թագվայը քէսար զանն
էտէն ատէմլէրին պօշ միւպահէսէլէրի հասըլ օ-
6 լուր։ Պու մադուլէ քիմսէլէրտէն սագըն, լա-
քին գանա՛աթլէ օլան թագվա պէօյիւք քէսար
7 տըր։ Զիրա տիւնէյա պիր շէյ կէթիրմէտիք, վէ
անտէն պիր շէյ կէօթիւրէմէյէճէյիմիզ աշիքքար
8 տըր։ Իմտի եէյէճէյիմիզ վէ էօրթիւնէճէյիմիզ վար
9 իքէն, պունլարա գանա՛աթ էտէլիմ։ Ամմա գէն-
կին օլմագ գաուսընտա պուլունանլար իլվայա վէ
տուզաղա վէ չօգ սէֆիհ վէ մուզիրր չէհվէթլէրէ

տիւշէրլէր. անլէր տախի տաէմլէրի հէլաքա վէ
10 խարտապիյէթէ ղարգ էտէրլէր. Զիրա մալփէրէսթ-
լիք ճիւմլէ քէօթիւ շէյլէրին տալը օլուպ՝ պա՛զը
քիմսէլէր անա թամա՛ էթմէքլէ իմանտան սա-
փըպ չօգ էլէմլէրէ միւպթէլա օլտըլար.
11 Լաքին, էյ Ալլահ տաէմի, սէն պու շէյլէրտէն
ֆիրար էտիպ՝ սալահ վէ թագվա վէ իման վէ մու-
12 հապպէթ վէ սապր վէ հիլմէ սա՛յ էթ. իմանըն
էյի ճիհատընտա ճահիտ օլ. չօգ շահիտլէր էօնիւն-
տէ էյի իգրարը իգրար էթմիշ օլարագ, տա՛վէթ
13 օլուննարըդըն էպէտի հայաթը թուէթ. ճիւմլէյէ հա-
յաթ վէրէն Ալլահըն հուզուրընտա վէ Պոնտոսը
Պիղատոսըն էօնիւնտէ էյի իգրարլէ շէհատէթ է-
տէն Ցիսուս Քրիստոսըն հուզուրընտա սանա թէն-
14 պիհ էտէրիմ քի, Պու էմրի Բապպըմըզ Ցիսուս
Քրիստոսըն զուհուրընա տէյին լէքէսիզ վէ գու-
15 սուրսուզ հըֆզ էտէսին. Պունու տախի Միւպա-
րէք վէ Գատիր ի վահիտ վէ Մէլիք իւլ միւլուք
16 վէ Բապ իւլ էբպապ, Էօլմէմէզլիյէ եալընըզ մա-
լիք, վէ եագլաշըլմազ նուրտան սաքին օլան Զաթ
վադթ ը մախտուտընտա իզհար էտէճէք տիր. ա-
տէմլէրին հիչ պիրի անը կէօրմէմիշ վէ կէօրէմէզ.
անա Էլզէթ վէ գուտրէթ ի էպէտիյէ օլտուն.
Ամին.
17 Պու տիւնեատտա զէնկին օլանլարա թէնպիհ էյլէ
քի, միւթէքէպպիր օլմայրսըդ պագտատըզ զէնկին-
լիյէ տէյիլ, անճագ թէմէթթիւ՛ իչիւն զանիլիք
իւզրէ պիզէ հէր շէյի իհսան էտէն [հայ] Ալլահա
18 թէվէքքիւլ էթմինլէր. Էյիլիք էտէրէք էյի Էա-
մէլէրտէ զանի օլուպ՝ ճէօմէրտա վէ էլի այըզ օլ-
19 ատնլար. Վէ հագիգի հայաթա նա՛իլ օլմագ իւզ-
րէ, ախրէթ իչիւն քէնտիլէրինէ էյի թէմէլ հա-
զըրլատընլար.
20 Էյ Տիմոթէոս, էմանէթի հըֆզ էտիպ՝ նափաք
վէ պաթըլ լաֆզլարտան վէ քիղպէն Էլմ թէս-

մէյէ օլունան շէյին մուտարազալարընտան լիճթի-
21 նապ էյլէ. Քի պունա պա՛զը քիմսէլէր զահիպ
օլմաղլէ իմանտան սափտրլար. Ինայէթ սէնին իլէ
օլտուն. Ամին.

ՊՕՂՈՍ ԲԷՍՈՒԼԸՆ
ՏԻՄՈԹԷՈՍԱ ԻԿԻՆՃԻ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Ցիսուս Քրիստոստա օլան հայաթըն վա՛տընա
կէօրէ Ալլահըն իրատէթիյլէ Ցիսուս Քրիստոսըն
Բէսուլը Պօղոս, սէվկիւլիւ օղլում Տիմոթէոսա.
2 Փէտէր Ալլահ վէ Բապպըմըզ Ցիսուս Քրիստոս
թարաֆընտան Ինայէթ վէ մէրհամէթ վէ սէլա-
մէթ օլսուն.
3 Կէճէ կիւնտիւզ տուա՛լարըմտա սէնի պէր տէ-
4 վամ զիքր էտէրէք, Վէ կէօզ եաշլարընըզ խաթ-
րըմտա թութարագ, փիւր սիւրուր օլմամ իչիւն,
5 սէնի կէօրմէք արզուսընտա իմ, Էվվէլա պէօյիւք
վալիտէդ Լաւոդեատտա վէ վալիտէդ Եունիկէտէ
սաքին օլուպ՝ սէնտէ տախի պուլունտուղունա ի՛-
թիմատ էթտիյիմ օլ րէյասըզ իմանը խաթրըմա
կէթիրտիյիմտէ, Էճատտըմտան Էօյէնտիյէ Էօյ-
վաք զամիրլէ Ինպատէթ էթտիյիմ Ալլահա շիւքր
6 էտէրիմ, Պու սէպէպտէն սանա Իհթաճ էտէրիմ
քի՝ իւզէրինդէ էլլէրիմին գօնուլմասընյլէ սէնտէ
7 օլան Ալլահըն մէվհիպէսինի թէշվիգ էտէսին, Զի-
րա Ալլահ պիզէ գօրգագլըգ րուհընը տէյիլ, ան-
ճագ գուվվէթ վէ մուհապպէթ վէ թամմ Ինագլ

8 բ-հըը վէրտի, Պուննա պինա՞էն Բասպըմըզըն
չէհատէթինտէն վէ պէն մահպուսընտան տօլայը
ութանմա. Ֆագաթ պէշարէթ իշիւն մէշագգաթ-
տա Ալլահըն գուվվէթինէ կէօրէ հիսաէտար օլ,
9 Ո պիզի խէլաս էտիպ՝ մուգատտէս տա'վէթլէ
տա'վէթ էյլէտի. պու տախի 'ամէլլէրիմիզէ կէօրէ
տէյիլ, անճագ քէնտինին Թագտիրինէ կէօրէ վէ
էզէլի զէմանլարտան Յիսուս Քրիստոստա պիզէ
10 իհսան օլունուպ, Շիմտի իսէ էօլիւմիւ իպթալ է-
տիպ՝ պէշարէթին վասըթասըյլէ հայաթ վէ էօլ-
մէմէզլիք զուհուրա կէթիրմիշ օլան խէլասքեա-
րըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն զուհուրըյլէ պէյան օ-
11 լունան 'ինայէթէ կէօրէ օլտու. Պէն տախի պու
պէլ-բէլնէ վա'իզլէ վէ ըէսուլը վէ Թա'լիֆէլէրին
12 մու'ալլիմի նասապ օլունարմ, Պու սէպէպտէն պու
մէշագգաթլարը տախի չէքիյօրըմ. վէ լաքին ու-
թանմամ, զիրա քիմէ իհսան էթտիյիմի պիլիրիմ,
վէ էմանէթիմի օլ կիւնէ գատար հըֆզա գատը
13 իտիյինէ ի'թիմատ էտէրիմ, Պէնտէն իշիթտիյին
սահիհ սէօզլէրին ասլ սուրէթինէ Յիսուս Քրիս-
տոստա օլան իհսան վէ մուհապպէթլէ հըֆզ էյլէ,
14 Պիզտէ սաքին օլան Րուհ իլ Գուտս վասըթա-
սըյլէ օլ էյլի էմանէթի հըֆզ էյլէ,
15 Ասիատա օլանլարըն Ֆիւհլէսի, Փիգեղոս վէ Հեր-
մոգինէս արալարընտա օլարագ, պէնտէն եիւզ
16 չէվիրտիքլէրինի պիլիրսին, Բասպ Ոնեսիփորոսըն
խանէսինէ մէրհամէթ էտէ. զիրա պէնի չօգ տէֆ'ա
միւսթէերիհ էյլէտի, վէ զէնճիրիմտէն ութանմա-
17 յըպ, Պիլ'աքս Րօմայա վիւսուլինտէ պէնի չօգ ղայ-
18 րէթլէ արայըպ պուլտու, Բասպ անա օլ կիւնտէ
Բասպ Թարաֆընտան մէրհամէթ պուլմասընը իհ-
սան էյլէյէ. վէ Եփեսոստա պոնա նէ գատար
խըտմէթ էթտիյինի վէք էյի պիլիրսին,

ՊԱՊ 2

1 Իմտի սէն, էյ օղլըմ, Յիսուս Քրիստոստա օլան
2 'ինայէթտէ քէսպ ի գուվվէթ էտիպ, Զօգ շահիտ-
լէրին հուզուրընտա պէնտէն իշիթտիյին շէյլէրի
սաորգ վէ սա'իրլէրէ Թա'լիմէ միւսթա'իտ օլան
3 սատմըրէ էմանէթ էյլէ, Իմտի սէն Յիսուս Քրիս-
տոսըն էյի 'ասքէրի կիպի մէշագգաթա Թէհամ-
4 միւլ էյլէ, 'Ասքէրլիք էտէն պիր քիմսէ, սէր'աս-
քէրինի խօշնուտ էթմէք իշիւն, պու 'էօմրիւն
5 ումուրընա գարըշմազ, Հէմ տախի էյէր պիր
քիմսէ կիւրէշիր իսէ, գանուն իւզրէ կիւրէշմէ-
6 յինճէ Թաճա նա՛իլ օլմազ, Իմէք չէքէն չիֆթճի
էվվէլա մահսուլտան հիսաէտար օլմագ կէրէք տիր,
7 Մէօյլէտիկիմ շէյլէրի աղլա. վէ Րասպ սաննա հէր
8 շէյտէ ֆէհմ իհսան էյլէսին, Պէշարէթիմէ կէօրէ
Դաւիթ նէսլինտէն օլարագ էօլիւլէրտէն իհեա օ-
9 լունան Յիսուս Քրիստոսը Թէզէքքիւր էյլէ, Պէն
տախի պու պէլ-բէլնէ էօլընտա միւճրիմ կիպի
զէնճիրպէնտա օլունճայա գատար մէշագգաթ չէ-
քէրիմ, Ֆագաթ Ալլահըն քէլամը պողը տէյիլ
10 տիր, Պուննուն իշիւն միւնթէխապլարընա հէր
շէյէ Թէհամմիւլ էտէրիմ. Թա քի անլէր
տախի Յիսուս Քրիստոստա էպէտի 'իզզէթլէ օլան
11 խէլասա նա՛իլ օլալար, Պու քէլամ սաորգ տըր
քի՝ էյէր անըն իլէ պէրապէր էօլտուք իսէ, պէ-
12 րապէր տախի եաշայաճաղըզ. էյէր Թէհամմիւլ
էտէր իսէք, պէրապէր տախի սալթանաթ էտէ-
ճէյիզ. էյէր ինքեար էտէր իսէք, օ տախի պիզի
13 ինքեար էտէճէք տիր, էյէր պիզ իսան էթմէզ
իսէք, օ սատըգ գալըր, քէնտի քէնտինի ինքեար
14 էտէմէզ, Պու խուսուսլարը իմթար էյլէ, վէ պիր
շէյէ Ֆա'իտէլի օլմայըպ՝ իշիտէնլէրին խարապընա
սէպէպ օլան նիզա' ի լաֆզի էթմէմէլէրինի Րասպ-
15 պըն հուզուրընտա Թէնպիհ էյլէ, Հագիգաթ քէ-

լամբնը տօղրու թաֆսիլ էտէրէք, քէնտիղի Ալ-
լահա մաղպուլ՝ խէճիլ օլմազ պիր իշճի տէյիւ իհ-
16 զար էթմէյէ ճէհտ էյլէ։ Ամմա նափաք վէ պա-
թըլ լաֆզլարտան իճթինապ էյլէ, զիրա անլէր
17 կիւտէ կիւտէ ֆըսզա սէպէպ օլուր։ Վէ անլէրին
սէօզիւ գանդրինա կիսմի հէր, քի Հիմէնաս վէ
18 փիղետոս անլէրտէն օլուպ, Թըյամէթ հալա վու-
ղու՝ պուլմուշ սըր՝ տէյէրէք հագիգաթտան
սափսըլար, վէ պա՛զը քիմսէլէրին իմանընը իֆ-
19 սատ էտէրլէր։ Եինէ Ալլահըն միւհքէմ էսասը
գա՛իմ օլուպ՝ միւհրիւ պու սըրը քի՝ Բապպ քէն-
ափինքիլէրինի պիլիր։ Վէ՝ Հէր քիմ քի Քրիստո-
սըն իամինի զիքր էտէրսէ, հագգսըզլըգտան իճ-
20 թինապ էյլէսինն։ Լաքին պէօյիւք պէր խանէտէ
հալընըզ ալթուն վէ կիւմիւշ գապլար պուլուն-
մայըպ՝ ադաճ վէ թօփրագտան տախի պուլու-
նուր, պա՛զըսը շէրէֆ, պա՛զըսը իսէ շէրէֆսիզ-
21 լիք իշիւն տիր։ Իմամ էյէր պիր քիմսէ քէնտինի
պու շէյլէրտէն վաքէրսէ, շէրէֆ իշիւն վէ Սա-
հիպինին իսթի՛մալինէ ֆա՛իտէլի վէ մուգատտէս
վէ հէր էյի իշէ հազըր պիր գապ օլաճագ սըր։
22 Սէն տախի կէնճլիք շէհվէթլէրինտէն գաչ, լաքին
վաք գալպտէն Բապպա տու՛ա էտէնլէր իլէ պէ-
բապէր՝ սալահ վէ իման վէ մուհապպէթ վէ սէ-
23 լամէթէ սա՛յ էյլէ։ Ամմա սէֆինանէ վէ մա՛նա-
սըզ միճատէլէրտէն սագըն. չինքի միւնազա՛ա
24 հուսուլէ կէթիրտիյինի պիլդիրսինն, Բապպըն գու-
ղու իսէ միւնազա՛ա էթմէմէլի տիր, անճագ ճիւմ-
լէյէ հալիմ, վէ թա՛լիմի միւսթա՛իտ վէ գուլմա
25 սապրըլը, Մուգավէմէթ էտէնլէրէ հիլմէյէ նասիհաթ
էտիճի օլմազ կէրէք տիր։ օլա քի հագիգաթը
ֆէհմ էթմէք իշիւն, Ալլահ անլէրէ թէվֆիկ վէրէ։
26 Վէ շէյթան Թաղաֆնսան անըն իրատէթի իճ-
բասը իշիւն էտիր ԹուԹուլմըշ օլանլար անըն տու-
զաղընսան այըլալար։

ՊԱՊ 3

1 Վէ մա՛լիւմիւդ օլա քի՝ սօն կիւնլէրտէ ֆէնա
2 վաղըթլար կէլէճէք տիր։ Զիրա ադէմլէր քէնտի
նէֆսինի սէվիճի, մալփէրէսթ, միւֆթէխիր, մաղ-
րուր, քիւֆրփաղ, վալիտէյնէ իթա՛աթսըզ, նան-
3 քէօր, խադիս, Մէլէտտէթսիզ, միւսալէհա գա-
պուլ էթմէզ, իֆթիրաճը, զապթ ը նէֆս էթմէզ,
4 ազգընն, սալահը սէվմէզ, խա՛ին, պիփէրվա, միւ-
թէքէպպիր վէ Ալլահը սէվմէքտէն զիյատէ զէվգ
5 ու սէֆա սէվմէր, Տինտարլըգ սուրէթինի կէօս-
թէրիպ տէ գուվվէթինի ինքար էտէր օլաճագ-
6 լար սըր։ պուղլարտան իճթինապ էյլէ։ Զիրա խա-
նէլէրէ կիրիպ՝ կիւնահլարլէ եիւքլէնմիշ տիւրլիւ
7 տիւրլիւ շէհվէթլէրէ թապի՛ օլարագ, Տա՛իմա էօյ-
բէնէմէքտէ օլուպ՝ հագիգաթը պիլմէյէ հիչ պիր
վաղըթ կէլմէյէն ճահիլ գարըլարը էսիր էտէն
8 քիմսէլէր պուղլարտան սրը։ Ամմա ճանէս վէ
ճամբէս Մովսէսէ գարշը տուրտըգլարը միսիլի,
պէօյլէճէ հագիգաթա գարշը տուրուր վէ 'ագըլ-
լարը ֆասիտ վէ իման խուսուսընտա մէրտուտ
9 քիմսէլէր տիր։ Լաքին տահա իլէրի կիթմէյէճէք-
լէր տիր։ զիրա անլէրին 'ագըլսըգլարը զահիր օլ-
սրդը միսիլի, պուղլարընքի տախի ճիւմլէյէ ը-
10 հէր օլաճագ սրը։ Ամմա սէն պէնիմ թա՛լիմիմի,
էթվարըմը, նէյէթիմի, իմանըմը, սապրըմը, մու-
11 հապպէթիմի, թէհամմիւլիւմիւ պիլդրսին։ Վէ Ան-
տիոքտա վէ Իկոնիոնտա վէ Լիւստրատա պաննա
վաղը՝ օլան թէ'աղութլէրէ վէ էլէմլէրէ, նէ տիւր-
լիւ թէ'աղութլէր չէքմէյիմէ վաղըթ օլսրդն, վէ
12 Բապպ պէնի ճիւմլէսինտէն խէլաս էյլէտի։ Վէ
ճիսուս Քրիստոստա թաղվա իւզրէ 'էօմր կէչիր-
մէք իսթէյէնլէրին ճիւմլէսի տախի թէ'աղութ
13 կէօրէճէք տիր։ Լաքին չէրիր վէ միւզէվվիր ա-
տմլէր, ալդադարագ վէ ալդանարագ, կիթմէք-

14 ճէ պէտքէը օլաճագ տըը, Ովն իսէ էօյրէնտիին
վէ ի՛թիգատ էթտիին չէյլէրտէ, քիմտէն էօյրէն-
15 տիլիկի պիլէրէք, ատպիթ օլ. Մուգատտես Քի-
թապլարը տախի չօճուգլըգտան պէրու պիլիրսին,
վէ պունլար սէնի Ցիսուս Քրիստոստա օլան իման
վասըթատըյլէ խէլաս իչիւն 'ալիմ էթմէյէ գատիր
16 տիր։ Պիւթիւն քիթապ իլհամ ը իլահի օլուպ՝
թա'լիմ վէ թա'զիր վէ իսլահ իչիւն վէ սալահ
խուսուսընտա օլան թէ՛տիպ իչիւն Ֆա՛իտէլի տիր.
17 Թա քի Աղլահ ատէմի քեամիլ վէ հէր էյի իշ ի-
չիւն հազըրլանմըշ պուլունա։

ՊԱՊ 4

1 Իմոի պէն Աղլահըն վէ քէնտի զուհուրընտա վէ
մէլէքիւթիւնտէ տիրիլտէրի վէ էօլիւլէրի հիւքմ
էտէճէք օլան Բապպ Ցիսուս Քրիստոսըն հուզու-
2 րընտա թէննահի էտէրիմ, Քէլամը վա'զ էյլէ, վա-
գըթը վագրթսըզ իգտամ էյլէ. քէմալ ը թէ՛էն-
նի վէ թա'լիմլէ թա'զիր վէ թէքմիր վէ նասիհաթ
3 էյլէ։ Չիրա վագըթ կէլիր քի՝ սահիհ թա'լիմէ
թէհամմիւլ էթմէյիպ, անճագ գուլագլարը կիճի-
շէրէք, քէնտի շէհվէթլէրինէ կէօրէ քէնտիլէրի
4 իչիւն մու'ալլիմլէր ճէմ՛ էտէճէքլէր, վէ գու-
լագլարընը հագիգաթտան չէվիրիպ՝ մասալարա
5 տէօնէճէքլէր տիր։ Ամմա սէն հէր շէյտէ ույանըգ
տուր, մէշագգաթա թէհամմիւլ էթ, միւսէյյիր
6 իչինի իճրա էյլէ, խըամէթինի իթմամ էյլէ։ Չիրա
պէն արթըգ ֆուրսաթ իէդլէ թագտիմ օլունմագ
իւզրէ օլուպ՝ ինթիգալընընը վագթը կէլմիշ տիր։
7 Էյի ճիհաթը պիլթիրտիմ, սէֆէրի թէմամ է-
8 տիպ՝ իսմանը հըճգ էթտիմ։ Ադթըգ պէնիմ իչիւն
սալահ թաճը հազըր տըր. անը օլ 'ատիլ Հաքիմ
Բապպ օլ կիւնտէ պանա, վէ եալընըզ պանա
տէյիլ, անճագ զուհուրընը սէվէնլէրինէ ճիւմլէսինէ
տախի վէրմէք տիր։

9 Եանընմա թէզ կէլմէյէ սա'յ էյլէ։ (10) Չիրա Դէ-
մաս պու տիւնեայը սեվմիք պէնի թէրք էտիպ՝
Թեսաղոնիկէյէ կիթտի. Կրիսկէս Գաղատիայա,
11 վէ Տիտոս Դաղմատիայա ինէրէք։ Եանընտա եա-
լընըզ Ղուկաս պուլունուր. Մարկոսը ալըպ՝ քէն-
սին իլէ պէրապէր կէթիր. զիրա խըտմէթ իչինն
12 պանա Ֆա՛իտէլի տիր։ Վէ Տիւքիկոսը Եփեսոսա
13 կէօնտէրտիմ։ Տրովադատա Կարպոսըն եանընտա
պրագտըղըմ եաղմուրլըգ իլէ քիթապլարը, պա-
14 րտգտըղըմ եաղմուրլըգ իլէ քիթապլարը, պա-
Ալէքսանդրոս պանա չօգ քէօթիւլիւք էթտի.
Բապպ անա 'ամէլլէրինէ կէօրէ միւճազաթ էտէճէք
15 տիր։ Անտէն սէն տախի սագընը. զիրա պիզիմ սէօզ-
16 լէրիմիզէ զիյատէօվլէ գարշը տուրտու։ Էվվէլքի
ճէվապընտա, պէնիմ իլէ պէրապէր քիմսէ տուր-
մայըպ՝ ճիւմլէսի պէնի թէրք էյլէտիլէր. (պու
17 'ալէյհլէրինէ սայըլմասընը.) Լաքին Բապպ եանըմ-
տա տուրուպ՝ պէնի գուվվէթլէնտիրտի, թա քի
պէնիմ վասըթատիլ վա'զ թէմամէն լիֆա օլու-
նուպ՝ ճիւմլէ թա՛լիֆէլէր իչիտէ. պէն տախի արս-
18 լան աղզընտան գուրթուլտում։ Վէ Բապպ պէնի
հէր պիր քէօթիւ իչտէն գուրթարըպ՝ քէնտի սե-
մավի մէլէքիւթիւնէ սէլամէթլէ նա՛իլ էտէճէք
տիր։ Աննա եպէտ իւլ ապատ համտ օլսուն։ Ամին։
19 Պրիսկիլա իլէ Ակիւլասա վէ Ընեսիփորոսընն
20 էհլ ի պէյթինէ սէլամ էյլէ։ Երաստոս կորնթոս-
տա գալտը, Տրոփիմոսը տախի Մէլիտոստա խաս-
21 տա գալտը։ Գըշտան էվվէլ կէլմէյէ սա'յ էյլէ։
Եւբուղոս վէ Պուդէս վէ Լինոս վէ Կղօդիա վէ
22 ճիւմլէ պիրատէրլէր սանա սէլամ էտէրլէր։ Բապպ
Ցիսուս Քրիստոս բուհրնի իլէ պէրապէր օլա։ Ի-
նայէթ սիզին իլէ օլսուն։ Ամին։

ՊՕՂՈՍ ԸՆՍՈՒԼԸՆ

ՏԻՏՈՍԱ ԲԻՍԱՆԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Պօղոս, Աստուծոյ կամքով Յիսուս Քրիստոսի առաքեալ, ու մեր եղբայր Տիմոթէոս՝
2 Տիտոսի, որ իրական զաւակս ես մեր հաւատքով. շնորհք, ողորմութիւն եւ խաղաղութիւն Աստուծմէ Հօրմէ եւ մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսէ։
3 Ես քեզ Կրետէի մէջ թողի, որպէսզի կարգի դնես մնացեալ գործերը եւ քահանաներ նշանակես քաղաքներուն մէջ, ինչպէս որ ես պատուիրեցի քեզի։
4 Եթէ մէկը անբասիր է, միայն մէկ կնոջ ամուսին, որդիներ ունի որոնք հաւատացեալ են եւ չեն մեղադրուիր անառակութեան կամ անհնազանդութեան համար։
5 Վասն զի հարկ է որ եպիսկոպոսը անբասիր ըլլայ, որովհետեւ Աստուծոյ տնտես է. ինքնահաճ չըլլայ, բարկացկոտ չըլլայ, գինեսէր չըլլայ, ծեծկռտուքի չմտնէ, շահամոլ չըլլայ,
6 հիւրասէր ըլլայ, բարեսէր ըլլայ, զգաստ ըլլայ, արդար ըլլայ, սուրբ ըլլայ, ինքզինքը զսպող ըլլայ,
7 հաստատ կառչած ըլլայ վարդապետութեան վստահելի խօսքին, որպէսզի կարենայ առողջարար վարդապետութեամբ յորդորել եւ հակառակորդները յանդիմանել։
8 Վասն զի շատ են անհնազանդները, ունայնախօսները եւ խաբեբաները, մանաւանդ թլփատեալներուն մէջ,
9 որոնց բերանը պէտք է գոցել, որովհետեւ ամբողջ տուներ կը կործանեն՝ չպատշաճող բաներ սորվեցնելով շահի համար։
10 Անոնցմէ մէկը, որ իրենց մարգարէներէն է, ըսաւ. «Կրետացիները միշտ ստախօս, չար գազաններ եւ ծոյլ փորակալներ են»։
11 Այս վկայութիւնը ճիշդ է։ Ուստի խիստ կերպով յանդիմանէ զանոնք, որպէսզի առողջ ըլլան հաւատքի մէջ
12 եւ ուշադրութիւն չդարձնեն հրէական առասպելներուն եւ ճշմարտութենէ դարձի եկած մարդոց պատուիրաններուն։
13 Ամէն բան մաքուրներուն համար մաքուր է, բայց ապականներուն եւ անհաւատներուն համար ոչ մէկ բան մաքուր է, այլ անոնց միտքն ու խղճմտանքը ապականած է։
14 Կը խոստովանին թէ Աստուած կը ճանչնան, բայց գործերով կ՚ուրանան զայն, որովհետեւ գարշելի եւ անհնազանդ են եւ ամէն բարի գործի համար անպիտան։

9 Իսկ դուն խօսէ այն բաները որոնք առողջարար վարդապետութեան կը վայլեն։ Ծերերուն ըսէ որ զգաստ ըլլան, ազնիւ, ողջամիտ, առողջ հաւատքի, սիրոյ եւ համբերութեան մէջ։
10 Ծերուհիները նոյնպէս թող ըլլան պատշաճ վարուելակերպով, չբամբասեն, չծառայեն շատ գինիի, բարի բաներ սորվեցնեն,
11 որպէսզի երիտասարդ կիները սորվեցնեն որ սիրեն իրենց ամուսինները, սիրեն իրենց զաւակները,
12 ըլլան զգաստ, մաքուր, տնային գործերով զբաղած, բարի, հնազանդ իրենց ամուսիններուն, որպէսզի Աստուծոյ խօսքը անարգանքի չենթարկուի։
13 Նոյնպէս երիտասարդները թող ըլլան զգաստ։
14 Ամէն բանի մէջ քեզ օրինակ ցոյց տուր բարի գործերով, վարդապետութեան մէջ ունենալով անապականութիւն, ազնուութիւն, անարատ խօսք,
15 որպէսզի հակառակորդը ամօթահար ըլլայ, չունենալով մեր մասին չար բան մը ըսելու։ Ծառաները հնազանդեցուր իրենց տիրոջ, ամէն բանի մէջ հաճոյանալ փորձեն, չդիմադրեն,
16 չգողնան, այլ ամէն բարի հաւատարմութիւն ցուցնեն, որպէսզի մեր Փրկիչ Աստուծոյ վարդապետութիւնը զարդարեն ամէն բանի մէջ։

ՊԱՊ 2

1 Բայց դուն խօսէ այն բաները որոնք առողջ վարդապետութեան կը վայլեն։
2 Ծերերուն ըսէ որ զգաստ ըլլան, ազնիւ, ողջամիտ, առողջ հաւատքի, սիրոյ եւ համբերութեան մէջ։
3 Ծերուհիները նոյնպէս թող ըլլան պատշաճ վարուելակերպով, չբամբասեն, չծառայեն շատ գինիի, բարի բաներ սորվեցնեն,
4 որպէսզի երիտասարդ կիները սորվեցնեն որ սիրեն իրենց ամուսինները, սիրեն իրենց զաւակները,

5 ըլլարը զեվճլերինի վէ էվլատլարընը սեվմէք, վէ
'ագըսը, 'ինֆիէթլի, վէ խանէլերինէ մուգայէտա,
էհլ ի խայր վէ քենաի զեվճլերինէ մի՛թի' օ-
6 մագ խուսուսընաա թէրպիյէ էտէլէր, ֆէզալիք
նէվճիվանլարա 'ագըսը օլմալարը իչիւն նասիհաթ
7 վէր, վէ հեր խուսուստա քենաինկի էյլի 'ամէլլեր-
ատէ էօրնէք յէօ՛նէրէ՛ւ՝ թա'լիմատէ խուլուս վէ վա-
գաբ վէ սահիհ վէ 'էօզիւրսիւզ քէլամ խպրագ էյլէ.
8 Թա քի մուխալէֆէթ էտէն՝ հագգընընդա սէօյլէյէ-
ճէք պիր քէօթիւ շէյ պուլամայարագ մահճուպ
9 օլա, Գուլարա Դատհոլ էյլէ, քի քենաի էֆէնտի-
լէրինէ մի՛թի' օլարագ հեր շէյատէ անլերի խօշնուտ
10 էտէլէր. Շէօյլէ քի գաբշը սէօյլեմէյիպ վէ սընրգաթ
էթմէյիպ՝ անճագ հեր վէճհլէ քեամիլ սատագաթ
կէօսթէրմէլէրիյլէ խէլասաքեարընընդ Ալլահընն Թա'-
11 լիմինի հեր շէյատէ Թէզելիյն էտէլէր. Զիրա Ալլահընն
խէլասա պա'նա օլան 'ինսայէթի ճիւմլէ ատէմլէրէ
12 գահիր օլուպ՝ պիպլ Թէրպիյէ էտէր քի, Ցընգ վէ
տիւնեա շէհվէթլէրինի բէտտա էտէլիմ, վէ պու
տիւնեատա 'ագիլանէ վէ սալիհանէ վէ Թագվա
13 իւզրէ եաշայալընմ. Վէ օլ միւպարէք իւմիտէ վէ
'ապիմ Ալլահընն, վէ պիպլ հեր տիւրլիւ 'իսեանատան
խէլասա էթմէք, վէ քենաինէ էյլի 'ամէլլէրէ գայ-
րէթ քէշ վէ խասա գավմ Թագտիս էթմէք իւզրէ,
14 քենաինի պիպիմ իչինն վէրէն խէլասաքեարընընդ
Ցիսուս Քրիստոսընն ճէլալինինի գունհուրընա մուն-
15 Թազընը օլալընմ, Պու շէյլէրի սէօյլէյիպ՝ նասիհաթ
էյլէ, վէ չօգ Թէ՛քիտլէ Թա'զիրը էյլէ. քիմսէ սէնի
Թահգիրը էթմէսինն,

ՊԱՊ 3

1 Ա՛նլերէ իմԹաղ էյլէ քի սալԹանաթ վէ հիւքիւ-
մէԹլերէ Թապի' օլուպ՝ իԹա'աթ էթսինլէրը, վէ
2 Ջ հեր էյի իշէ հազընը պուլունաընլար, Քիմսէյէ սէպպ

էթմէյէրէք, Նիզա'ընը օլմայընպ լաթիֆ օլալար,
ճիւմլէ ատէմլէրէ քէմալը հիլմ կէօսթէրէլէր,
3 Զիրա պիր վագընթ պիպ տախի 'ագըսընզ, իԹա-
'աթընզ վէ զէլալէԹտէ իտիք, վէ տիւրլիւ տիւր-
լիւ շէհվէթ վէ զէվգլերէ էսիր օլուպ՝ շէրը վէ
հասէտատէ եաշար իտիք. Մէքրուհ իտիք, վէ պիրի
4 պիրիմիզէ պուղզ էտէր իտիք, Լաքին խէլասաքեա-
րընընզ Ալլահընն լութֆու վէ իննանա օլան մու-
5 հասպէթի զահիր օլսընզ զէման, Ինզա էթտիյիմիզ
սալահ 'ամէլլերինտէն օլմայարագ, անճագ քենաի
ինրհամէթինէ կէօրէ, եէնի տօզմա եընյգամասը,
6 վէ Ցիսուս Քրիստոս վասընԹասընյլէ իւզերիմիզէ
զանի զանի տէօքտիւյիւ Րուհ իւլ Գուտսընն եէ-
7 նիլէթտէօվյլէ պիպի խէլաս էյլէտի. Թա քի անընն
'ինսայէթիյլէ Թէպրիր օլուռնարագ, էպէտի հայաթ
8 իւմիտի մուճէպինճէ վարիսլէր օլալըմ, Պու քէ-
լամ սաթզ տըր, վէ խաթէրիմ քի՝ Ալլահա իման
էտէնլէր էյլի 'ամէլլէր իճրասընընա մուգայէտ պու-
լունմալարը իչիւն, պու շէյլէրի սապիթ էտէսինն.
էյլի վէ ատէմլէրէ Ֆա'իտէլի շէյլէր պուռնլար տըր,
9 Ա՛մմա ա՛ֆիլմանէ միւպահէսէլէրտէն վէ նէսէպ
սիլսիլէլէրինտէն վէ նիզա'լար վէ շէրի'աթ միւճա-
տէլէլէրինտէն իճթինապ էյլէ. գիրա անլէր Ֆա'ի-
10 տէլէրինտէն իճթինապ էյլէ. գիրա անլէր Ֆա'ի-
տէպզ վէ պաթըլ տըր. *Էհլ ի պիտ'աթ՝ օլան պիր
ատէմտէն, պիրինճի վէ իքինճի նասիհաթտան
11 սօնգրա իճթինապ էյլէ. Զիրա պիրիրսին քի, պու-
մագուլէ քիմսէ զէլալէԹէ տիւշար օլուպ՝ քէն-
տինտէն մահքիւմ օլարագ կիւնահ իշլէր.
12 Արտեմայը եախօտ Տիւքիկոսը սանա կէօնտէր-
տիյիմ զէման, Նիկոպոլիսէ եանընմա կէլմէյէ զայ-
րէթ էյլէ, գիրա օրտատա գըշը կէշիրմէյէ գարար
13 վէրտիմ, Էրաստը շէհրի'աթտան օլան Զենասը,
վէ Ապողոսը պիր իհթիյաճլարը օլմայարագ, տիգ-

*Ե՛՛Ն՝ հեբրեական

14 գաթէլէ եօլա չըգար։ վէ պիզիմքիլէր տախի մէյ-
վէսիլ պուլունմամագ իւզրէ, զարուրի իհթիյաճ-
լար իչիւն էյի 'ամէլէրէլէ մէշղուլ օլմադը էօյրէն-
15 սինէը։ Պէնիմ իլէ պէրապէր օլանլարըն ճիւմլէսի
սանա սէլամ էտէրէյը։ պիզի իմանատա սէվինէնլէրի
սէլամ էյլէ։ 'ինայէթ ճիւմլէնիզ իլէ օլսուն։ Ամին։

ՊՕՂՈՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ՓԻԼԻՄՈՆԱ ՐԻՍԱԼԷՍԻ

1 Յիսուս Քրիստոս իչիւն մահպուս Պօղոս վէ Տի-
մոթէոս պէրապտէր, սէվկիլիւմիւզ վէ էմէքտա-
2 շըմըզ Փիլիմոնա, վէ սէվկիլիւ Ապփիայա, վէ
սիլահտաշըմըզ Արքիպպոսա վէ սէնին խանէնտէ
3 պուլունան քիլիսէյէ։ Սիզէ Փէտէրիմիզ Ալլահ վէ
Րապպ Յիսուս Քրիստոս թարաֆընտան 'ինայէթ
վէ սէլամէթ օլսուն։
4 Սէնին Րապպ Յիսուսա վէ ճիւմլէ մուգաատէս-
լէրէ օլան մուհապպէթինի վէ իմանընկը իչիտիր
5 իքէն, Տա'իմա Ալլահընա շուքր էտէրէք, տու'ա-
6 լարընտա զիքր էտէրիմ քի, Իմանընկըն միւշարէ-
քէթի Յիսուս Քրիստոս իչիւն սիզտէ օլան հէր
7 էյիլիյի պիլմէքլիքտէ 'ամիլ օլսուն։ Զիրա, էյ պէրա-
տէր, մուգաատէսլէրին գալպլէրի սէնին վասը-
թանլէ միւսթէրիհ օլմըշընտան, սէնին մուհապ-
պէթինէն տօլայը չօգ սեւինտիթ վէ թէսէլլիմիշ
8 վար։ Պու էճլատէն լայըգ օլանը սանա էմր էթմէյէ
9 Քրիստոստա չօգ ճէսարէթիմ վար իսէ տէ, նինէ
պէն պու մագուլէ պիր քիմսէ, եա'նի իհթիյար

Պօղոս վէ շիմտի իսէ Յիսուս Քրիստոս իչիւն մահ-
պուս օլարագ, մուհապպէթէ պինա'էն բէճա էթ-
10 մէյի տահա էյի սայարըմ։ Մահպուսիյէթիմտէ
թէվլիտ էյլէտիյիմ օղլըմ Ընեսիմոս իչիւն սանա
11 բէճա էտէրիմ։ Մէրգումընդ պիր վագըթ սանա
Ֆա'իտէսի եօգ իտի իսէ տէ, շիմտի սանա հէմ
տէ պանա Ֆա'իտէլի օլարագ, անը կէրի կէօն-
12 տէրտիմ։ Իմտի սէն անը պէնիմ ճիյէրիմ կիպի
13 գապուլ էյլէ։ Պէշարէթ իչիւն օլան մահպուսի-
յէթտէ՝ պանա սէնինն եէրինտէ խըտմէթ էթմէկ
իւզրէ պէն անը եանընտա ալը գօսագ իսթէտիմ
14 իսէ տէ, Սէնինն բէյին օլմատըգճա պիր շէյ եափ-
մագ իսթէմէտիմ, Թա քի սէնին խայրընդ զարու-
15 րի օլմայընդ՝ բիզա իլէ օլա։ Զիրա պէլքի պիր
միւտաէթ այրըլմասը պուննուն իչիւն, եա'նի աբ-
16 Թըգ գուլ կիպի տէյիլ, Անճագ գուլա Ֆա'իգ օ-
լարագ, խուսուսա պանա վէ նէ գատար գիյատէ
սանա հէմ թէնտէ հէմ տախի Րապպտա սէվկիւ-
լիւ պիր պէրապտէր կիպի անը իլ էլ էպէտ գա-
17 պուլ էթմիշ օլասընն։ Իմտի էյէր պէնի շէրիք
'ատտա էտէր իսէն, անը պէնիմ կիպի գապուլ
18 էյլէ։ Վէ էյէր սանա պիր հագգընզըգ էթտի,
եախօտ պօրճու վար իսէ, անը պանա մահպուպ
19 էյլէ։ Պէն Պօղոս քէնտի էլիմլէ եազարըմ։ պէն
էտա էտէրիմ։ զաթըկը պանա պօրճու սընն՝ սա-
20 նա տէմէյէյիմ։ Պէլի, էյ պիրատէր, Րապպտա
սէնատէն Ֆա'իտէմէնտա օլայըմ, գալպիմի Քրիս-
21 տոստա միւսթէրիհ էյլէ։ Սէնին իթա'աթընա ի'-
թիմատլէ, տէտիյիմտէն գիյատ տախի էտէճէյինի
22 պիլէրէք սանա եազարըմ։ Հէմ տախի պանա պիր
գօնագ հազըրլա, գիրա սիզին տու'ալարընդզ վա-
սըթասըյլէ սիզէ պաղըշլանաճաղընդը ումարըմ։
23 Յիսուս Քրիստոստա հապս բէֆիգիմ օլան Եպափ-
24 րաս, վէ էմէքտաշլարըմ Մարկոս վէ Արիստար-
քոս վէ Դեմաս վէ Ղուկաս սանա սէլամ էտէր։

25 Բ'ապպըմըզ Յիսուս Ք'րիստոսըն 'ինայէթի բուհը-
նըզ իւէ օլսուն։ Ամին։

[ՊՕՂՈՍ ԲԷՍՈՒԼԸՆ]

'ԻՊՐԱՆԻԼԷՐԷ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Աւլահ զէմանը գատիմտէ, նիչէ գըթ'ալար վէ
նիչէ թ'արզլարտա, փէյղամպէրլէր վասըթ'ասըյլէ
2 է՛ճատտա ակօյլէմիշ օլարագ, Պու սօն կիւնլէրտէ
տախի, հէր չէյէ վարիս Նասպ էյլէյիպ' 'ալէմլէրի
տախի վասըթ'ասըյլէ խալգ էյլէտիյի Օղլու իւէ
3 պիզէ ակօյլէտի։ Պու տախի անընը ճէլալինին զի-
յասը վէ ճէվհէրինին բէտամ ի զաթխի օլուպ' ակվ-
ճուտաթըն քէաֆֆէսինի քէնտի գուտրէթինին
քէլատըյլէ վիգայէ էտէրէք, քէնտիսի վասըթ'ա-
սըյլէ կիւնահլարըմըզընը թ'աթհիրի թէտարիքինի
էթտիքտէն սօնկրա, եւ'քսէքլէրտէ 'ազամէթին
4 սաղընտա ճիւլուս էթտի։ Վէ վարիս օլատղը իսմ
ակէքլէր իսմինտէն նէ գատար էֆզալ իսէ, ը-ընը
5 տախի օլ գատար ա'զամ օլտուս։ Զիրա ակէքլէ-
րին հա՞նկըսընա պիր զէման տէվիշ տիր քի՝ Սէն
Օղլում սընն, պէն սէնի պու կիւն թէվլիտ էյլէտիմ.
վէ եինէ՝ պէն անա փէտէր օլաճաղըմ, օ տախի
6 պանա Օղուլ օլաճագ տըր։ Վէ եինէ իլք Օղու-
տուննէայա իտխալ էթտիյի վագըթ տէր քի՝ Վէ
Աւլահըն ճիւմլէ ակէքլէրի անընա սէճտէ էթսինլէր։
7 Վէ ակէքլէր հագգընտա պու յուրըդը քի՝ Քէնտի

ակէքլէրինի բուհլար, վէ խատէմէսինի աթէշ ա-
8 լէվի էտէր։ Լ'ափին Օղլա՝ Նա Աւլահ, սէնին թախ-
թըն էպէտ իւլ ապատ տըր, սէնին ակէքտութիւ-
9 Նիւն 'ասասը իսթիգամէթ 'ասասը տըր։ Սալահը
սէվիպ' Ֆըսգտան իքրահ էթտին։ պու սէպէպտէն,
Նա Աւլահ, սէնին Աւլահընն սէնի շէրիքլէրինկտէն գի-
10 յատէ շատըգ Նաղըյլէ ակտ էյլէտի։ Հէմ՝ Նա
Բ'ապպ, իպթիտատէ զէմինին թէմէլինի սէն գուր-
11 տըն, վէ սէմավաթ էլլէրինկին իշի տիր։ Պունլար
զէվալ պուլուր, ամմա սէն պագի սին. ճիւմլէսի
ևսպաս կիպի էսքիյիպ' անլէրի գաֆթան կիպի տիւ-
12 րէճքսին, վէ տէյիչճէքլէր։ Լ'ափին սէն հէման օ
զաթ սըն. սէնէլէրինկ տախի նիհայէթ պուլմազ'
13 տէյիւ պույուրըր։ Վէ ակէքլէրին հա՞նկըսընա պիր
զէման՝ Սէնին տիւշմէնլէրինի այագլարընկա պասա-
մագ գօյունճայատէք, սէն սաղընտա օթուր'
14 տէվիշ տիր։ Անլէրին ճիւմլէսի խէլասա վարիս
օլաճագ քիմսէլէրէ խըտմէթ իշիւն իրսալ օլու-
նան խատիմ բուհլար տէյիւլ՞ը մի։

ՊԱՊ 2

1 Պու սէպէպտէն իշլիթուխիմիզ շէյլէրի հիչ պիր
վէճհլէ գաչըրմամագ իշիւն անլէրէ տահա զիյատէ
2 տիգգաթ էթմէլիյիզ։ Զիրա էյնը ակէքլէր վասը-
թ'ասըյլէ սէօյլէնիլէն քէլամ սապիթ օլուպ' հէր
պիր թէճավուզ վէ իթ'ա'աթսըզլըգ լայըգ օլան
3 ճէզասընը պուլտուս իսէ, Իպթիտա Բ'ապպըն վա-
սըթ'ասըյլէ պույուրուլուպ' իշիտէնլէր թ'արա-
4 ֆընտան պիզէ թ'աստըգ օլունարագ, Աւլահ տախի
քէնտի իրատէթինէ կէօրէ 'ալամէթլէր վէ մի'-
ճիզլէր վէ տիւրլիւ տիւրլիւ գուվվէթլէր վէ Բ'ուհ
իւլ Գուտսընն մէվհիպէլէրիյլէ շէհատէթ էյլէտիյի
պէօյլէ 'ազիմ խէլասը իհմալ էթտիխիմիզ թ'ագ-
տիրտէ, պիղ Նա՞սըլ գուրթուլաճաղըզ։

5 Չիրա հագգընտա սեօյլետիյիմիզ շօլ կելեճեք
6 յալէմի մելեքլեր հիւքմիւ ալթընա գօմաղը, Ամ-
մա պիր զաթ պիր եէրտե չեհաաէթ էտիպ՝ ին-
սան նէ՞ տիր քի անը զիքր էտէսին, եախօտ ին-
սան օղլու նէ՞ տիր քի անը զիյարէթ էտէսին,
7 Անը մելեքլերտէն պիր աղ աշաղը գօտրըն, անը
ճելալ ու իքրազէթլե թաճլանտըրտըրըն, վէ անը սե-
նին էլլերինին իշլերի իւզերինէ նասպ էթտին,
8 ճիւմլե մելճուտաթը անըն այադլարը ալթընա
գօտրըն՝ տէտի, չիւնքի ճիւմլե մելճուտաթը անըն
հիւքմիւ ալթընա գօմասըյլէ, հիւքմիւ ալթընա
գօնուլմասընը պիր շէյ սրապմասը. շիմտի իսէ
տահա ճիւմլե մելճուտաթը անըն հիւքմիւ ալ-
9 թընտա կէօրմէյօրըզ, Լաքին մելեքլերտէն պիր
աղ աշաղը գելընմըշ Ցիսուսը Ալլահըն իննայէթլէ
ճիւմլե իչինն էօլիւմ թաթմադ իւզրէ, էօլիւմ
էլեմի սեպեպինտէն, ճելալ ու իքրազէթլե թաճլան-
10 մըշ կէօրմէյօրըզ, Չիրա հէր շէյ քենտի իչինն վէ
հէր շէյ քենտի էլլյլե օլանա, չօգ օղուլլար ճել-
լե կէթիրտիյինտէ, անլերին խէլասընըն Ր՚իսինի
էլեմլեր վասըթասըյլե քեմալե իսալ էթմէք լա-
յըզ իտի,
11 Չիրա կերէք թագտիս էտէն՝ կերէք թագտիս
օլունանլարընը ճիւմլեսի պիր զաթտան տըր, պու
սեպեպտէն անլերե պիրտաէր տեմէյե հրճապ էթ-
12 մէյիզ՝ տեր քի, Սէնին իսմինի պիրտաէրլերիմէ
պէյան էյլեյճէյիմ, քիլիսէնին օրթասընտա սանա
13 թէսպիհ էտէճէյիմ, վէ եինե՝ պէն անա թէվէք-
քիւլ էտէճէյիմ. վէ եինե՝ իչթե պէն, վէ Ալլա-
14 հըն պանա վէրտիյի էվլատ, Իմտի էվլատ թէնտէն
վէ գանտան մի՚չիթէրինէ պուլունտըգլարընտան,
քենտիսի տահի պի՚այնիսի հէմտան պու շէյլերի
հիսապտար օլսու, թա քի էօլիւմ վասըթասըյլե
էօլիւմիւն գունվէթինե մալիք օլանը, եա՚նի շէյ-
15 թանը իպթալ էտիպ, պիւթիւն ՚էօմրլերինտէ էօ-

լիւմ գօրգուսու սեպեպիյլե գուլըզա միւպթէլա
16 օլանլարը ազատ էտէ, Չիրա մելեքլերե ասլա
տէսթիկիր օլմազ, անճագ Աբրահամ նէսլինէ տէսթ-
17 կիր օլուր, Պու էճլտէն գավմըն կիւնահլարընա
քէֆֆարէթ էթմէք իչինն, Ալլահա միւթէ՚ալլիգ
շէյլերտե քենտիսի բահիմ վէ սաղլըգ քահին ի
ա՚զամ օլմազ իւզրէ, հէր շէյտե պիրաէրլերինէ
18 պէնկզէր օլմազ լազըմ կելմի, Չիրա քենտիսի
թէճրիպէյե տիւշար օլարագ, էլեմ չէքմիշ օլըր-
ղընտան, թէճրիպե չէքմէքտե օլանլարա եարտըմ
էթմէյե գատիր տիր,

ՊԱՊ 3

1 Իմտի, էյ սեմալի տա՚վէթին հիսսէտարլարը օլան
մուգատաէս պիրաէրլէր, իգրարընմըզընը Իէսու
վէ Քեահին ի ա՚զամը Ցիսուս Քրիստոսա նազար
2 էտինիզ. Օլ քի քենտինի նասպ էտէնէ, Մովսէս
անըն պիւթիւն խանէսինտէ սաղլըգ պուլունտըղը
3 կիպի սաղլըգ տըր, Չիրա խանէյի պինա էտէնին՝
խանէտէն նէ գատար զիյատե ի՚թիպարը վար իսէ,
պու զաթ Մովսէսէն օլ գատար զիյատե ՚իզզէ-
4 թէ լայըգ ՚ատտ օլունտու, Չիրա հէր խանէ պիր
քիմսէ թարաֆընտան պինա օլունուր. լաքին հէր
5 շէյի պինա էտէն՝ Ալլահ տըր, վէ Մովսէս անըն
պիւթիւն խանէսինտէ, սեօյլէննիլէճէք շէյլերէ շէ-
հատէթ իչիւն խըտմէթքեար մագամընտա սաղլըգ
պուլունտու իսէ տէ, Քրիստոս Օղուլ սըֆէթիյլե
6 քենտի խանէսի իւզերինտէ սաղրէ տըր, վէ ճէ-
սաբէթի վէ իւմիտին իֆթիխարընը նիհայէթէ
գատար գավի թութտուղումուզ հալտէ, անըն խա-
նէսի պիզ իզ,
7 Պու էճլտէն Րուհ իւլ Գուտսըն սեօյլետիյի իւզ-
րէ՝ էյնէր պու կիւն անըն սէստասընը իչիտիր իսէ-
8 նիզ, Պէրըիյէտե թէճրիպէ կիւնիւնտե Աէլահը ղա-

զապա կէթէրտիքլէրինտէ օլտըղը կիպի, գալը-
9 լէրինիզի գաթըլաշտըրմայընըզ։ Օրատա էճտա-
տընըզ պէնի թէճրիպէ վէ իմթիհան էյլէյիպ՝ ա-
10 ժէլէրիմի գըրգ սէնէ կէօրտիւլէր։ Ու էճլտէն
օլ նէսլտէն պիզար օլարագ տէտիմ քի՝ Տա՞իմ
գալպլէրինտէ զէլալէթէ տիւշէրլէր, թաբիդլէրի-
11 մի տախի պիլմէտիլէր։ Հաթթա զաղապըմտա՝
Բահաթըմա կիրմէյէճէքլէր՝ տէյիւ եէմին էթտիմ։
12 Պագընըզ, էյ պիրատէրլէր, քի սիզտէն պիրինտէ
հայյ Ալլահտան իրթիտատ էթմէքտէ իմանտըզ
13 վէ քէօթիւ գալպ պուլունմասըն։ Ամմա սիզտէն
պիրի կիւնահըն իզլալը յէ գաթըլաշմամասը իչիւն՝
Ու կիւն՝ տէնիլտիքճէ, հէր կիւն պիրի պիրինիզէ
14 նասիհաթ էտինիզ։ Զիրա ի՛թթիմատըն իսթիտա-
սընը նիհայէթէ տէյին միւհգէմ Թուրտըղըմըզ
Թագտիրտէ Քրիստոսըն չէրիքլէրի օլմուշ օլարագ։
15 Նիթէքիմ՝ Ու կիւն էյէր անըն սէտասընը իչի-
տիր իսէնիզ, ղաղապա կէթիրտիքլէրինտէ օլտըղը
16 կիպի՝ գալպլէրինիզի գաթըլաշտըրմայընըզ։ Զիրա
*պա՛զըլտըր իչթիմիշ օլարագ ղաղապա կէթիրտի-
լէր, լաքին պուննար Մովսէս վասըթասըյլէ Մը-
17 սըրտան չըգանլարընը ճիւմլէսի տէյիլ՞ իտի, վէ
գըրգ սէնէ քիմլէրտէ՞ն պիզար օլտու։ կիւնահ
էտիպ ճէսէտլէրի պէրըլիյէտէ տիւշէնլէրտէն տէ-
18 յի՞լ մի իտի։ Վէ քէնտի բահաթընա կիրմէյէճէք-
լէր տէյիւ ի՛թա՛աթ էթմէյէնլէրտէն դայրի քիմ-
19 լե՞ր հագգընտա եէմին էթտի, վէ կէօրիյօրըզ
քի՝ իմանտըզըդ սէպէպլինտէն կիրէմէտիլէր։

ՊԱՊ 4

1 Իմտի գօրգալըմ, օլմայա քի անըն բահաթընա

*Եաէօփ՝ քիմլե՞ր իչթիմիշ օլարագ ղաղապա կէ-
թիրտիլէր, Մովսէս վասըթասըյլէ Մըսըրտան չը-
գանլարըն ճիւմլէսի տէյի՞լ մի

կիրմէյէ վա՛տ պագի գալմըշ իքէն, սիզտէն պիրի
2 մահրում գալմըշ պուլունա։ Զիրա անլէրէ ընէղ-
ղէր օը-ՆԷՂԸՂ կիպի՝ պէշարէթ պիզէ տախի թէպ-
շիր օլունտու, լաքին իշթիտիքլէրի քէլամ՝ իչի-
տէնլէրտէ իմանլէ իմթիհան էթմէտիյինտէն, ան-
3 լէրէ Ֆա՞իտէ էթմէտու։ Զիրա պիզ քի իման էթ-
միշ իզ, բահաթա կիրէրիզ, նիթէքիմ՝ Բահաթը-
մա կիրմէյէճէքլէր տիր՝ տէյէրէք, ղաղապըմտա
եէմին էթտիմ՝ տէյիւ պույուրմըշ տըր։ վագա՛տ
տիւնեա գուրուլալըտան պէրու իշլէր խիթամ
4 պուլմուշ իտի։ Զիրա պիր եէրտէ եէտինճի Էէ-
հագգընտա պէօյլէ սէօյլէտի. եա՛նի՝ վէ եէտինճի
կիւնտէ Ալլահ քէնտինին ճիւմլէ իշլէրինտէն իս-
5 թիրահաթ էթտի։ Վէ թէքրար պուրտատա՝ Իա-
6 հաթըմա կիրմէյէճէքլէր տիր՝ ԴԷՐ։ Իմտի պա՛զը-
լարընը անա կիրմէլէրի միւսպէթ պիր էմր օլուպ՝
մուգատտէմա քէնտիլէրինէ պէշարէթ թէպշիր
օլունանլար իմանըզլըգտան տօլայը կիրմէտիք-
7 լէրի էճլտէն, թէքրար պիր կիւն թա՛էին էտիպ՝
պու գատար վագըթտան սօնրա Դաւիթ վասը-
թասըյլէ՝ Ու կիւն՝ տէյօր, նիթէքիմ՝ էյէր պու
կիւն անըն սէտասընը իշիտիր իսէնիզ, գալպլէրի-
8 նիզի գաթըլաշտըրմայընըզ՝ տէնիլմիշ տիր։ Զիրա
էյէր Ցեսու անլէրի րահաթա եէթիշտիրմիշ օլսա
իտի, պուննատան սօնրա պաշգա պիր կիւն հագ-
9 գընտա սէօյլէմէզ իտի։ Էօյլէ իսէ Ալլահընը գավմը
10 իչիւն պիր *բահաթ պագի տիր։ Զիրա Ալլահ քէն-
տի իշլէրինտէն իսթիրահաթ էյլէտիյի կիպի, անըն
բահաթընա կիրէն տախի քէնտի իշլէրինտէն իս-
11 թիրահաթ էթմիշ տիր։ Իմտի օլ բահաթա կիր-
մէյէ ճէհտ էտէլիմ, օլմայա քի պիր քիմսէ հէմանի
12 օլ իմանըզլըգըն նիւմունէսի ւգրե տիւշէ։ Զիրա
Ալլահընը քէլամը հայյ վէ միւ՛էսիր տիր, վէ հէր

*Եաա. սէպէթ բահաթը

Իքի աղբզը գբլըճտան քէաքին տիր, վէ ճան իլէ
բուհ վէ օյնագլար իլէ իւխին թագսիմինէ գատար
նաֆըզ տըր, վէ գալըին էֆքեար վէ նիյէթլէ-
13 *բինի թէմիզ էտէր։ Վէ անըն հուզուրընտա զա-*
հիր օլմայան պիր մախլուգ եօգ տըր։ Ֆագաթ
հէր շէյ պիզիմ հիւսայ վէրէճէյիմիզ Զաթըն նա-
զարընտա 'իւրեան վէ աչըգ տըր։
14 *Իմոն պիզիմ սէմավաթա կէշմիշ պէօյուք ֆեա-*
հին է ա'զամընըզ Իսրն Ուլլահ Ցիսուս վար իքէն,
15 *իդրարը գալի թուրթալըմ։ Զիրա ֆեահին է ա-*
զամընըզ զա'իֆի-քէլէրիմիզէ հէմտէրտ օլմազա
զայը է մուգթէտիր տէյիլ տիր, անճագ կիւնահ-
տան պէրի օլուսզ՝ հէր խուսուստա ղէղմ կիսի
16 *թէճրիպէ օլունմըշ տըր։ Պունա պինա'էն մէրհա-*
մէթէ նա'իլ օլմազ վէ լազըմ օլան իմտատ իշիւն
'ինայէթ պուլմազ իւզրէ 'ինայէթին թախթընա
ճէսարէթլէ հազլաշալըմ։

ՊԱՊ 5

1 *Զիրա հէր քհահին է ա'զամ բնսանլարտան ալը-*
նարագ, կիւնահլար իշիւն թագսիմէ վէ զէպիհէ-
լէր թագսիմ էթմէք իւզրէ, Ալլահա միւթէ'ալ-
լըգ ուճուրա բնսանլար իշիւն թա'ինին օլունուր։
2 *Վէ ճէհալէթ վէ զէլալէթտէ օլանլարա շէֆգաթը*
օլմազա գատիր օլուր։ Չունքի քէնտիսի տախի զա-
3 *'իֆլէքլէ իհաթէ օլունմըշ տըր։ Վէ պու սէպէ-*
պտէն գամմ իշիւն էթտիկի կիսի, քէնտիսի իշիւն
տախի կիւնահլարտան տօլայը գուրպան թագսիմ
4 *էթմէկ վաճիպ տիր։ Վէ պու շէրէֆլի պիր քիմսէ*
քէնտիզինտէն ալմազ, անճագ Ալլահ թարաֆըն-
տան Ահարոն կիսի տա'լէթ օլունան զաթ ուբր։
5 *Քէզալիք Իսրաուս տախի քհահին է ա'զամ օլ-*
մազ 'իզզէթինի քէնտի քէնտինէ ալմատը. ան-
ճագ՝ Սէն Օղլըմ սըն, պէն սէնի պու կիւն թէվ-

6 *լիտ էյլէտիմ՝ տէյէն անա 'էղլէր վէրտէ։ Նիթէ-*
քիմ պաշգա պիր եէրտէ տախի՝ Սէն Մելքիսե-
դեկ թէրթիպի իւզրէ իլ էլ էպէտ քհահին սին՝
7 *տէյիւ պույուրըր։ Ո տախի ճէսէտատէ պուլուն-*
տըզը զէմանն, քէնտինի էօլիւմտէն խէլաս էթմէյէ
գատիր օլանա, 'ազիմ ճէրեատ վէ կէօզ եաշլա-
րըյլէ նիյազ վէ ըէճալար 'արզ էտիպ՝ թագվասը
8 *սէպէպինտէն միւսթէճապ օլարագ, հէր նէ գա-*
տար Օղուլ պուլունտու իսէ տէ, չէքտիյի էլէմ-
9 *լէրտէն իթա'աթ էօյրէնտի։ Վէ քէմալէ վասըլ*
օլմասըյլէ քէնտինէ իթա'աթ էտէնլէրին ճիւմլէ-
10 *սի իչիւն էպէտի խէլասա սէպէպ օլտու։ Վէ Ալ-*
լահ թարաֆընտան Մելքիսեդեկ թէրթիպի իւզրէ
11 *ֆեահին է ա'զամ թէամիյէ օլունտու։ Պունուն*
հագգընտա տախի սէօյլէյէճէք չօգ սէօզիւմիւզ
վար իսէ տէ, գուլագլարընըզ աղըրլաշմըզ օլտը-
12 *ղընտան թէֆսիրի միւշգիլ ուբր։ Զիրա վագթա*
նազարէն մու'ալլիմ օլմանըզ լազըմ իքէն, պիր
քիմսէնինն սիզէ Ալլահընն քէլամլարընընն էրքա-
նընն իպթիտասը նէ օլտըզընը թէքրար թա'լիմ
էթմէսինէ միւհթաճ սընըզ։ Վէ գուվվէթլի թա-
'ամ տէյիլ, անճագ սիւտէ միւհթաճ օլանլար
13 *օլտընըզ։ Զիրա սիւտլէ պէսլէնէն հէր քիմսէ տա-*
լահ քէլամը հագգընտա պիխաբէր տիր, գիրա
14 *չօճուգ տըր։ Ամմա գուվվէթլի թա'ամ հասսէլէ-*
րի 'ատէթ սէպէպինտէն էյիյէ վէ քէօթիւյիւ-
թէմիզիզ էթմիյէ թա'լիմ օլունմըշ օլան քհամիլ-
լէրէ մախսուս տըր։

ՊԱՊ 6

1 *Պու էճլտէն Քրիստոս հագգընտա օլան միպտէ է*
քէլամտան ատրի ը նազար էտիպ՝ քէմալէ տօղ-
րու իլէրիլէյէլիմ. վէ թէքրար էօլիւ 'ամէլլէրտէն
2 *թէվպէ, վէ Ալլահա իման, վէ վաֆթիզլէր թա'-*

լիմի, վէ էլէը գօմասը, վէ էօլիւլէրին գըյամը,
3 վէ էպէտի հիւքմաէն թէմէլ պրագմայալըմ, վէ
4 Աւլահ լուն վէրիը իսէ, պուննու եափաճաղըզ։ Չիրա
պիը քէրըէ նուրա նա՛իլ օլաննլար վէ սէմավի ՚ա-
թէյէյ թաւանլար վէ Րուհ իւլ Գուտսա հիսաէ-
5 տար օլաննլար, վէ Աւլահըն էյի քէլամընը վէ կէ-
լէճէք ՚ալէմին գուվվէթլէրինի թաթմըշ օլաննլար,
6 Իրթիտաա էթաիքլէրի թագտիրտէ, պէ թէքրար
թէվպէ իչիւն թէճաիտա օլունմալարը զայր ի միւմ-
քին տիր։ Չինքի քէնաիլէրինէ Իսան Ուլլահը թէք-
7 բար սալպ էտիպ՝ բիւսվա էտէրլէր։ Չիրա թօփ-
րագ չօգ տէֆ՚ա իւզէրինէ կէլէն եաղմուրը իչիպ՝
քիմլէր իչիւն թիւար օլունուր իսէ, աննէրէ Ֆա-
՚իտէլի Նէպաթաթ հուսուլէ կէթիրտիկինտէ՝ Մէ-
8 լահ թարաֆընտան պէրէքէթէ նա՛իլ օլուր։ Ամ-
մա տիքէն վէ չալըլար հուսուլէ կէթիրէն մէր-
տուտ վէ լա՛նէթէ եապըն օլուպ՝ ՚ագըպէթի
9 եանմագ տըր։ Լաքին, էյ սէվկիւլիւլէր, պէօյլէ
սէօյլէր իսէք տէ, սիզին հագգընըզտա տահա
խայրը վէ խէլասը մուճիպ օլան չէյլէրէ ի՛թիմա-
10 տրմըզ վար։ Չիրա Աւլահ ՚ատտալէթիպ տէյիլ տիր,
քի էմէյինիզի վէ մուգաատէպլէրէ էթտիյինիզ վէ
էթմէքտէ պուլունտուրդընըզ խըտմէթլէ իսմինէ
կէօսթէրտիյինիզ մուհտապէթի ուճուտտա։
11 Ամմա կէվշէմէյիպ՝ իման վէ սալը վաստըթա-
սըլէ վա՛տլարա վարիս օլաննլարա մուգթէտի
12 օլմաննըզ իչիւն, Սիզին հէր պիրինիզ իւմի-
տին քէմալէ էրմէտի խուսուսընտա նիհայէթէ
տէյին հէման պու ճէհտի իպրազ էթմէնիզի ար-
13 զու էտէրիզ։ Չիրա Աւլահ Աբրահամա վա՛տա էթ-
տիյինտէ, հագգը իչիւն եէմին էտէճէք քէնտին-
տէն պէօյիւք պիր զաթ պուլունմատըդընտան,
14 քէնտի զաթը հագգը իչիւն եէմին էտիպ, Հագի-
զաթէն սէնի գիյատէսիյլէ պէրէքէթլէյէճէյիմ,
15 վէ սէնի գիյատէսիյլէ չօզալտաճաղըմ՝ տէտի։ 0

տախի պու վէճհլէ սապը էթտիքտէն սօնրա վա՛-
16 տա նա՛իլ օլտու։ Չիրա տատմլէր քէնտիլէրտէն
պէօյիւյիւն հագգը իչիւն եէմին էտէրլէր, վէ ՚ինտ-
լէրինտէ իսպաթ իչիւն հէր միւնազա՛նընն նիհա-
17 յէթի եէմին տիր։ Պու ճիհէթլէ Աւլահ վա՛տընն
վարիսլէրինէ քէնտի թէտպիրինին թէղայյիւրիւ
ղայր ի միւմքին իտիպինի տահա գիյատէ կէօսթէր-
մէք միւրատընընտա օլարագ, պիր եէմին ՚իլավէ
18 էյլէտի։ Թա քի անլէրտաէ Աւլահըն եալան սէօյլէ-
մէսի մուհալ օլան՝ թէղայյիւր էթմէզ իքի չէյին
վաստթասըյլէ պիզ, էօնիւմիւզէ գօնուլան իւմի-
տէ նա՛իլ օլմագ իչիւն իլթիճա էտէնլէր, գավի
19 թէսէւիյէ մալիք օլալըմ։ Պու ի՛-ֆէք տախի ճա-
նընմըզա միւհաքէմ վէ սապիթ լէննկէր մագտընընտա
թուԹաըրըզ, օ տախի միէրտէնին իչ թարաֆընա,
20 նա՛նի Ցիսուս Մեսքիսեդեկ թէրթիպի իւզրէ իլ
էլ էպէտ փէահինի ի ա՛զամ օլարագ, պիզիմ իչիւն
միւրչիտ օլմագ իւզրէ կիրտիյի մահալէ կիրտը։

ՊԱՊ 7

1 Չիրա պու Մելքիսեդեկ Սաղեմ մէլկի օլուպ՝
Աւլահը միւթա՛ալին քեահինի օլարագ, Աբրահա-
մը, մէլիքլէրին գաթլինտէն ՚ավլաէթ էտէր իքէն,
2 խէյիրպալ էտիպ՝ անա խայր տու՛ա էյլէտի։ Աբ-
րահամ տախի անա էչհանընն քեսֆֆէսինտէն
՚ուշը վէրտի. անընն էսմի թէրճէմէսի էվվէլ
սատագաթ մէլկի վէ սանիյէն սէլամէթ մէլկի
3 մա՛նասընտա՝ Սաղեմ մէլկի տախի օլարագ, Պա-
պասըզ, վէ անասըզ, վէ նէսէպսիզ, վէ կիւնլէ-
րինին իպթիտասը վէ ՚ի օմրիւնիւն նիհայէթի օլ-
մայըպ՝ անճագ Իսէն Ուլլահա պէնզէր օլարագ,
տէվամ իւզրէ քեահին գալըր։
4 Վէ պագընըզ, պու նէ՛ գատար պէօյիւք պիր
քիմսէ իտի քի՝ անա խանէտան ճէտտի օլան Աբ-

5 բահամ տախի գանիմէթտէն յիշը վէրտի, վէ
պէնի Ղևիտէն օլարագ, քեահինլիյի ալանլարա
գալմատան, եա՛նի քէնտի գարնտաշլարընատան,
հէր նէ գատար անլէր Աբրահամըն տուլպընատան
կէլտիլէր իսէ ատ, շէրի՛աթ մուճէպինճէ յիշը ալ-
6 մաղա թէնպիհ վար տըր։ Ամմա պունլարըն նէս-
լինատէն օլմայան քիմսէ Աբրահամտատան յիշը ալըպ՝
վա՛տլարա մազհար օլանա խայր տու՛ա էյլէտի։
7 Լաքին պիլա խիթիլաճ խայր տու՛ա պէօյուքտէն
քիւչիւյէ օլուր։
8 Վէ պուրատա էօլէճէք ատէմլէր յիշը ալըր,
ամմա օրատա հայաթատա օլմըղընա շէհատէթ օ-
9 լունան զաթ ուէր։ Վէ յիշը ալան Ղևի տախի
Աբրահամ վասըթասըյլէ յիշը վէրտի՝ տէնիլսէ
10 ճա՛իզ տիր։ Զիրա Մելքիսեդեկ՝ Ղևէնէն փէտէրի-
նի խիթիգալ էթտիյի զէման, քէնտիսի տահա
անըն տուլպընատա խոր։
11 Իմոի էյէր Ղևիլի քեահինլիք վասըթասըյլէ
քէմալ օլսա խոր, (չիւնքի պունա ՚Ճպնի խալգա
շէրի՛աթ տախի վէրիլմիշ խոր,) արթըգ Ահարոն
թէրթիպինճէ տէնիլմէյիսի՝ Մելքիսեդեկ թէրթի-
պինճէ պաշգա պիր քեահինին զուհուր էթմէսի
12 նէ՞ լազըմ խոր։ Զիւնքի քեահինլիք թէպտիլ օ-
լունաըղը թագտիրատէ, շէրի՛աթըն թէպտիլ տա-
13 խի իգթիզա էտէր։ Զիրա հագդընատա պու շէյլէ-
րին զիքր օլունտըղը զաթ՝ հիչ պիր քիմսէնին
մէզպահա միւլազէմէթ էթմէմիշ օլտըղը տիկէր
14 պիր սըպթատան խոր։ Զիւնքի Իապուդմըզըն ճու-
դատան նէչ՚էթ էթտիյի զահիր տիր։ պու սըպթ
հագդընատա խսէ Մովսէս քեահինլիք ճինսէթինտէն
15 պիր շէյ սէօյլէմէտի։ Վէ Մելքիսեդեկ միւշապէ-
հէթինճէ օլարագ, ճինսանի էմրատէն յիպարէթ
16 օլան շէրի՛աթտա կէօրէ տէյիլ, Անճագ զէվալ
պուլմազ հայաթընն գուվվէթինէ կէօրէ օլան զայ-
ըլ պիր քեահին զուհուր էթտիյի հալատէ, տահա

17 զիյատէ աչիքտար տըր։ Զիրա՝ Սէն Մելքիսեդեկ
թէրթիպի իւզրէ իլ էլ էպէտ քեահին սին՝ տէյիւ-
18 շէհատէթ էտէր։ Զիրա շէրի՛աթ հիչ պիր շէյի
թէքմիլ էթմէմէսինէ ագտէմճէ օլան էմր գա՛ինի
19 վէ ֆա՛իտէսիզ օլտըղընատա լազըլ օլունուպ, Անընն
եէրինէ էֆզալ պիր իւմիտ կիրտի. պունուն վա-
սըթասըյլէ Աղլահա եագլաշըրըզ։
20 Վէ եէմին օլմագսըզըն էէ՜հէ՛էյէ օլմատըղը ճի-
21 հէթլէ, (Զիւնքի անլէր պիլա եէմին, լաքին պու
ճէուա՜ա եէմինլէ օլուպ, քէնտինէ Րապպ՝ Սէն [Մել-
քիսեդեկ թէրթիպի իւզրէ] իլ էլ էպէտ քեահին
սին՝ տէյիւ եէմին էթտի, վէ փէշիման օլմազ՝
տէյէնին թարագըընատա քեահին նասլ օլունատու։)
22 Ցիսուս օլ գատար էֆզալ պիր ՚ահտըն քէֆիլ
օլտու։
23 Վէ անլէրին պագի գալմալարընա էօլիւմ մանի՛
օլտըղընատան, քեահին նասլ օլունանլար չօգ խոր։
24 Պու խսէ իլ էլ էպէտ պագի օլտըղը սէպէպտէն
25 ինթիգալ էթմէզ քեահինլիյէ մալիք տիր։ Պու
էճլատէն անըն վասըթասըյլէ Աղլահա եագլաշան-
լարը քեամիլէն խէլաս էթմէյէ տախի գատիր
տիր։ Չիւնքի անլէր իչիւն շէֆա՛աթ էթմէյէ տա-
՚իմա հայաթտա տըր։
26 Զիրա պու միսիլսիւ, եա՛նի մուգատտէս վէ
սուչսըզ վէ լէքէսիզ վէ կիւնահքեարլարտան այ-
27 րըլմըշ, վէ կէօքտէն եիւքսէլմիշ, վէ օլ քեա-
հին ի ա՛զամլար կիպի էվվէլա քէնտիսինին, ան-
տէն սօնրա գալմըն կիւնահլարը իչիւն հէր կիւն
գուրպանլար թագտիմ էթմէյէ իհթիյաճը օլմա-
յան Քեահին ի ա՛զամ պիզէ մուգթագի խոր։ Զի-
րա քէնտինի թագտիմ էթմէքլէ պունու պիր
28 տէֆ՛ատա իճրա էյլէտի։ Զիրա շէրի՛աթ զա՛ինֆիյէ
միւգթէլա օլան ատէմլէրի քեահին ի ա՛զամլար,
լաքին շէրի՛աթտան սօնրա օլան եէմին քէլամը
իլ էլ էպէտ միւքէմմէլ օլան Օղլու նասլ էտէր։

ՊԱՊ 8

1 Վէ սէօյլէտիկիմիզ շէյլէրին խիւլասասը պու տըր
քի՝ սէմավաթտա 'ազամէթ թախթընըն սաղընա
օթուրան պէօյլէ պիր քեահին ի ա'զամըմըզ
2 վար տըր. Պու տախի մագտիսին, վէ ինսանըն
սէյիլ, անճագ Րապպըն գուրտուղը հագիգի մե-
3 քէնին խըամէթճիսի տիր։ Զիրա հէր քեահին ի
ա'զամ թագտիմէլէր իլէ գուրպանլար թագտիմ
էթմէք իչիւն նասպ օլունարղընատան, պունուն
տախի թագտիմ էտէճէք պիր շէյի օլմասը լազըմ
4 կելիր։ Զիրա էյէր եէր իւզերինտէ օլսա իտի, շե-
րի'աթ մուճէպինճէ թագտիմէլէրի թագտիմ էտէն
քեահինլէր պուլունմըղճա՝ քեահին օլմազ իտի։
5 (Անլէր իսկ սէմատաքի շէյլէրին նիւմունէ վէ
կէօրկէսինճէ կէօրէ խըամէթ էտէրլէր։ Նիթէքիմ
Մովսէս մէսքէնի ինչա էտէճէյի վագըթ վահի
օլունտու, զիրա անա՝ Պապ, ճիւմլէսինի ատնա
տաղտա կէօսթէրիլճէն րէսմի կէօրէ եափասըն՝
6 տէտի։) Լաքին շիմտի նէ գատար էֆզալ վա'տա-
լարլէ ատպէթ գըլընմըղ օլան էֆզալ պիր 'ահատըն
միյանճըսը օլմուշ իսէ, օլ գատար ա'լա պիր մի-
մուրիյէթէ նա'իլ օլտու։
7 Զիրա էյէր օլ էվվէլքիսի գուսուրսըղ օլսա իտի,
8 իքինճիսի իչիւն մահալ արատընըլմազ իտի։ Զինքի
անլէրէ 'իթապլէ տէր քի՝ Իչթէ պէյթ ի Իսրայէլ
իլէ վէ պէյթ ի Ցուդա իլէ եէնի պիր 'ահատ 'ագտ
էտէճէյիմ կիւնլէր կելիր՝ տէյիւ Րապպ պու-
9 յուրըր։ Պու տախի անլէրի Մըսըր միյարընատան չըգար-
մագ իչիւն էճատատարընըն էլլէրինտէն եափըշտը-
ղըմ կիւնտէ անլէր իլէ էթտիյիմ 'ահատ կիպի օլ-
մայաճագ տըր, չիւնքի անլէր 'ահատըմտա տէվամ
էթմէտիլէր, պէն տախի անլէրտէն գաթ' ի նա-
ղար էթտիմ՝ տէյիւ Րապպ պույուրըր։ Զիրա օլ
կիւնլէրտէն սօնրա, պէյթ ի Իսրայէլ իլէ 'ագտ

էտէճէյիմ 'ահատ պու տըր, Է՞նէ չէրի'աթըմը
գիհնլէրինէ գօյուպ՝ գալգլէրի իւզերինէ եապա-
ճաղըմ, վէ պէն անլէրէ Աւլահ օլաճաղըմ, անլէր
11 տախի պանա գավմ օլաճագ տըր։ Վէ հէր քէս
քէնտի գօնչըսընա, վէ հէր քէս քէնտի գարնտա-
շընա՝ Իապպը պիլ՝ տէյէրէք թա'լիմ էթմէյէճէք
տիր։ գիրա քի՛չի՛ք պէօյի՛ք, անլէրին ճիւմլէսի
12 պէնի պիլէճէք տիր։ Զիրա հագգընըգլըգլարընա
մէրհամէթլի օլաճաղըմ, վէ անլէրին կիւնահլարը
իլէ ֆընգլարընը արթըգ խաթըրմա կէթիրմէյէ-
ճէյիմ՝ տէյիւ Րապպ պույուրըր։
13 Եէնի տէվէսիյլէ էվվէլքիյի էսքի գըլմըշ, վէ
էսքի վէ փիր օլանըն զէվալը եագընը տըր։

ՊԱՊ 9

1 Իսմի օլ էվվէլքի 'ահատը 'իպատէթ ֆէրիզէլէրի
2 վէ զէմինի մագտիսի վար իտի։ Զիրա պիրինճի
մէսքէն ինչա օլունուպ՝ պունատա շէմ'ատան վէ
սօֆրա վէ հուզուր էքմէքլէրի պուլունարագ,
3 պունա Գուտս թէսմիյէ օլունուր, վէ իքինճի
փերատէնին արտընատա Գուտս իւլ ագտաս թէսմիյէ
4 օլունան մէսքէն պուլունուպ, Անատ ալթուն
պուխուրատան վէ հէր թարաֆը ալթուն գափըլը
թապութ իւլ 'ահատ վար իտի. պունատա տախի
մէննի հավի օլան ալթուն տէսթի վէ Ահարոնըն
ֆիլիզէնմիշ օլան 'ասասը վէ 'ահատըն լէվհալարը
5 պուլունուր իտի. Վէ իւսթիւնտէ քէֆարէթկեա-
հա կէօլկէ էտէն ճէլիլ քէրուպիլէր վար իտի.
պու շէյլէրին հագգընատա իսկ շիմտի թաֆսիլէն
սէօյլէմէք հաճէթ տէյիլ տիր։
6 Վէ պունլար պէօյլէ թէրթիպ օլունմըշ իքէն,
խըամէթլէրինի իֆա էթմէք իւզրէ քեահինլէր
7 հէր զէման պիրինճի մէսքէնէ կիրէրլէր իտի։ Ֆա-
գաթ իքինճիսինէ աէնէտե պիր քէրրէ եալընըգ

քեահին ի ա'զամ Էէբէբ. ամմա գան կէօթիւրմէ-
յէրէք կիրմէզ իտի. վէ օլ էօնը տախի քէնտիսի
իչիւն վէ գավմըն խաթալարը իչիւն թագտիմ էտեր
8 իտի. Բուհ իւլ Գուտս պու վէճճլէ պէյան էտեր
քի' էվվէլքի վէսքէն տուրտըգճա, մագտիսին
9 Եօլու տահա իզհար օլունմամըշ տըր. Պու տախի
օ զէման իչիւն պիր միսալ իտի. չիւնքի անտէ
'Իպատէթ էտէնի զամիրճէ քեմալէ էրտիրմէյէ գա-
տիր օլմայան թագտիմէլէր վէ զէպիհէլէր թագ-
10 տիմ օլունուր իտի. վէ պունլար Եալընըզ նէյէ-
ճէք վէ իչէճէք վէ տիւրլիւ տիւրլիւ Եըյգանմա-
լար վէ թէննէ միւթէ'ալլըգ ահգեամա տա'իր իս-
լահ վագթը օլունճայա գատար օլան այինլէրտէն
11 'Իպարէթ իտի. Ամմա կէլէճէք նի'մէթլէրին քեա-
հին ի ա'զամը օլան Քրիստոս զուհուր էտիպ' էլ
իլէ Եափըլմամըշ տահա պէօյիւք վէ տահա միւ-
քեմմէլ, եա'նի պու խրիգաթտան օլմայան մէս-
12 քէննէն Իէլէբէ+, էրքէչլէր վէ պուզաղըլար գա-
նըյլէ տէյիլ, անճագ քէնտի գանըյլէ էպէտի
պիր ֆիտիյէ թէտարիք էտիպ' մագտիսէ պիր
13 քերրէ կիրտի. Զիրա էյէր պուղալար վէ էրքէչ-
լէր գանը վէ ինէք քիւլիւ նաֆաք օլանլար իւ-
ղերինէ սերփիլինճէ, թէննի փաքլիյի ճիհէթիյլէ
14 Թագտիս էտեր իսէ, էզէլի Բուհ վասըթասըյլէ
զաթընը լէքէսիզ օլարագ Ալլահա թագտիմ էթ-
միշ օլան Քրիստոսըն գանը, զամիրինիզի հայյ օլան
Ալլահա 'իպատէթ էթմէնիզ իչիւն, էօլիւ 'ամէլ-
լէրտէն նէ գատար զիյատէ փաքլէյէճէք տիր.
15 Պու սէպէպտէն նէնի 'ահատըն միյանճըսը տըր,
Թա քի էվվէլքի 'ահատըն հէ-ֆէ- ալթընտա օլան
Թէճավուզաթընը ֆիտիյէսի իչիւն էօլիւմ վուգու'
պուլմուշ օլարագ, տա'զէթ օլունանլար էպէտի
16 միրասըն վա'տընա նա'իլ օլալար. Զիրա վասիյէթ
պուլունատըղը նէրտէ, վասիյէթ էտէնին էօլիւմիւ-
17 նիւն վուգու'ը լազըմ տըր. Վասիյէթ էտէն սաղ

գալտըգճա վասիյէրնէ հիւքմիւ օլմատըղընատան'
18 վասիյէթ էօլիւէր իւզէրինէ սապիթ օլուր. Պու
սէպէպտէն էվվէլքիսի տախի գան օլմագսըզըն
19 Թագտիս օլունմատը. Զիրա Մովսէս պիւթիւն
գավմա չէրի'աթ մուճէպինճէ ճիւմլէ էմրլէրի
սէօյլէտիքտէն սօղրա, պուզաղըլարըն վէ էրքէչ-
լէրին գանընը ալըպ' սու իլէ վէ գըրմըզը Եափա-
ղը իլէ վէ զուճա օթու իլէ հէմ նէֆս ի քիթա-
20 պա հէմ տախի ճիւմլէ գավմա սէրփիպ, Պու' Ա-
լահըն սիզէ էմր էթտիյի 'ահատըն գանը տըր' տէ-
21 տի. Քէզալիք օլ գանտան մէսքէննէ վէ ճիւմլէ
22 'Իպատէթ էտէլաթընա սէրփտի. վէ չէրի'աթ
մուճէպինճէ հէման հէր չէյ գան վասըթասըյլէ
փաքլէնիլը, վէ գան տէօքիւլմէյինճէ մաղֆէրէթ
օլմազ.

23 Իմոն սէմավաթտա պուլունան նէանէլէրին նիւ-
մունէլէրինին պունլար վասըթասըյլէ, ֆագաթ
սէմավի նէանէլէրին պունլարտան էֆզալ զէպի-
24 հէլէրլէ փաքլէնմէսի իճապ էտեր. Զիրա Քրիս-
տոս էլ իլէ Եափըլմըշ օլուպ' հագիգինին չէպիհի
օլան մագտիսէ տէյիլ, անճագ չիմտի պիգիմ ի-
չիւն Ալլահըն հուզուրընա քենտինի իհզար էթմէք
25 իւզրէ, ասըլ սէմայա կիրտի. Լաքին քեահին ի
ա'զամընն հէր սէնէ ախէրին գանըյլէ մագտիսէ
կիրտիյի կիպի, պունուն քենտի քենտինի չօգ
26 տէֆ'ա թագտիմ էթմէսի իճապ էթմէզ. Զիրնքի
տիւնեանընն թէ'սիսինտէն պէրու անընն չօգ տէֆ'ա
էլէմ չէքմէսի լազըմ կէլիր իտի. չիմտի իսէ 'ասր-
լարընն խրիգաթընտա քենտիսի զէպիհէ օլմազէ,
կիւնահընն տէֆ'ի իչիւն պիր քերրէ զահիր օլմուշ
27 տըր. Վէ ատէմլերէ պիր քերրէ էօլմէք վէ ան-
տէն սօղրա հիւքմ թագտիր օլունատըղը միսիլիւ,
28 Քրիստոս չօգ քիմսէլէրին կիւնահլարընը
գալտըրմագ իչիւն, պիր քերրէ թագտիմ օլուն-
մըշ օլուպ, քենտինէ մունթազըր օլանլարա իսէ-

լաս իչիւն՝ կիւնահսըզ օլարագ իքինճի տէփ'ա
զուհուբ էտէճէք տիր։

ՊԱՊ 10

1 Զիրա շէրի'աթ կելէճէք նի'ժէթլէրին ասլ սուրէ-
թինէ տէյիլ, անճագ պու շէյլէրին կէօլկէսինէ
մալիք օլսըզը հալտէ, սէնէ պէ սէնէ տէվամ
իւզրէ Թագտիմ օլուռան հէման օլ զէպիհէլէրէ
եագլաշանլարը քէմալէ էրտիրմէյէ ասլա գատիր
2 տէյիլ տիր։ Եօգսա 'իպատէթ էտէնլէր պիր քէրրէ
փաքլէնմիշ օլարագ, արթըգ կիւնահ խուսուսըն-
տա զամիր Թարաֆընտան Թա'զիրլէրի օլմատըզը
իչիւն, Թագտիմ օլուռնմալարը Թէրք էտիլմէ՞զ մի
3 իտի։ Լաքին պուռնլարէ սէնէ պէ սէնէ կիւնահ-
4 լարըն զիքրի օլուր։ Զիրա պուզալար վէ էրքէլ-
լէր գանըռըն կիւնահլար տէփ' էթմէսի զայըր ի
5 միւմքին տիր։ Պու էճլատէն տիւնեագա կիրէր իքէն
պուլուրըզ քի՝ Զէպիհէ վէ Թագտիմէ իսԹէմէ-
տին, լաքին պանա պիր ճէսէտա հազըրլատըն։
6 Մուհրագալարտան վէ կիւնահ գուրպանլարընտան
7 իսօշնուտ օլմատըն։ Ո զէման քիԹապըն Թումա-
րընտա հագգընտա եազըլմըշ օլսըզը իւզրէ՝ եա
Ալլահ, սէնին իրատէԹինէ իճրա էթմէք իչիւն
8 իչէ պէն կէլմէօրըմ՝ տէտիմ։ Պալատէ, շէրի'աթ
մուճէպինճէ Թագտիմ օլուռնանլար հագգընտա՝
Զէպիհէ վէ Թագտիմէ վէ մուհրագալար վէ կիւ-
նահ գուրպանլարը իսԹէմէտին, վէ —նէրդեն իսօշ-
9 նուտ օլմատըն՝ տէտիքտէն սօնրա, եա Ալլահ,
սէնին իրատէԹինէ իճրա էթմէք իչիւն կէլմէօրըմ՝
տէմէսէյլէ էվվէլքիյի գալարըրը, քի սօնրաքիյի
10 ասԹէր էտէ։ Պու իրատէԹէ պիզ Ցիսուս Քրիս-
տոսըն ճէսէտինին պիր քէրրէ Թագտիմի վասը-
Թատըյլէ Թագտիս օլուռնարագ։
11 Վէ հէր պիր քհահին կիւնաէն կիւնէ խըտմէթ

էտէրէք տուրուպ՝ կիւնահլար տէփ' էթմէյէ ածլա
մուգԹէտիր օլմայան հէման օլ զէպիհէլէրի տէփ-
12 'աԹլէ Թագտիմ էտէր։ Լաքին պու զաԹ կիւնահ-
լար իչիւն պիր զէպիհէ Թագտիմ էթմիշ օլուպ՝
իլ էլ էպէտ Ալլահընն սաղընտա օթուրմըշ տիր։
13 Վէ պուռնտան պէօյլէ տիւշմէնլէրինին քէնտի ա-
յագլարը ալԹընա պասատագ գօնուլմասընա մուն-
14 յագլարը Թազըր տըր։ Զիրա Թագտիս օլուռնանլարը պիր
գուրպանլէ իլ էլ էպէտ քէմալէ էրտիրմիշ տիր։
15 Վէ Րաւհ իւլ Գուտս տախի չահիտիմիզ տիր։
16 Զիրա՝ Օլ կիւնլէրտէն սօնրա անլէր իլէ 'ագտ է-
տէճէյիմ 'ահտ պու տըր, (տէյիւ Բագպ պու յաւ-
րըր։) եա'նի շէրի'աԹըմը գալպլէրինէ գօյուպ
զինլէրի իւզէրինէ եագաճաղըմ՝ տէյիւ մուգատ-
17 տէմա սէօյլէտիքտէն սօնրա, վէ՝ Անլէրին կիւ-
նահլարընը վէ ֆըսգլարընը արթըգ Թէզէքքիւր
18 էթմէյէճէյիմ՝ դէր։ Իսմոի պուռնլարըն 'աֆվը պու-
լուռնաըզը Թագտիրտէ, արթըգ կիւնահ իչիւն
գուրպանա հաճէր հօգ տըր։
19 Իսմոի, էյ պիրատէրլէր, Ցիսուսըն գանըյլէ՝ փէր-
տէտէն, եա'նի քէնտի Թէնինէն պիզիմ իչիւն
հազըրլատըզը օլ եէնի վէ տիրլի Թարիգ իւզրէ,
20 Մագտախ կիրմէյէ ճէսարէԹիմիզ վէ պէյԹ Ուլ-
լահ իւզէրինտէ փեահին ի մ'զամըմզը վար իքէն,
21 Գալպլէրիմիզ ֆաստ զամիրտէն փաքլէնմիշ, վէ
ճէսէտիմիզ փաք սու իլէ եըյգանմըշ օլարագ,
22 Տօղրու եաբրէք վէ միւքէմմէլ իսանլէ եագ-
23 լաշալըմ, Իւմիտիմիզին իգրարընը միւհքէմ Թու-
24 Թալըմ, զիրա վա'տ էտէն սաագը տըր։ Վէ
մուհապէԹ վէ էյլ 'ամէլլէրէ Թէշվիգ էթմէք
25 իչիւն պիրի պիրիմիզի միւլահազա էտէլիմ. Վէ
սա'զլարըն 'ատէԹի իւզրէ Թէճէմմիւ' էթմէյի-
զի Թէրք էթմէյիպ, պախտասուս կիւնիւն եագ-
լաշալըզընը կէօրտիւքճէ, պէրէ պէրէքդէ նատիհաԹ
էտէլիմ,

26 'Զիրա հագիգաթը պիլմէքլիյէ նա'իլ օլտըգտան
սօնրա գաստէն կիւնահ էտէրսէք, արթըգ կիւ-
27 նահլար իչիւն զէպիհէ գալմազ. Անճագ հիւքմ
իչիւն տէհղէթլի պիր ինթիզար իլէ մուխալիֆէթ
էտէնլէրի թէլէֆ էտէճէք օլան աթէշ ղազապը
28 է-ուէ՛ Մովսէսին չէրի'աթըննը թահգիր էթմիշ
օլան ատէմ իքի եա իւչ քիմսէնին չէհատէթլէ
29 պիլա մէրհամէթ էօլիւր. Իպն Ուլլահը այագ ալ-
թընա ալմըշ վէ վասըթասըլէ թագտիս օլուն-
տըգը 'ահտ գանըննը նափաք սայմըշ վէ 'ինայէթ
Րուհընա չէթմ էթմիշ օլան քիմսէ նէ՛ գատար
տահա չիտատէթլի պիր 'ազապա միւսթահագ սա-
30 յըլաճագ տըր՛ գանն էտէրսինիզ. Զիրա՝ ինթի-
գամ պէնիմ տիր. ճէզայը պէն վէրիրիմ՛ տէյիւ
Բապպ պույուրըր. վէ թէքրար՝ Բապպ քէնտի
գավմինը հիւքմ էտէճէք տիր՝ տէյէնի պիլմիրիզ.
31 Հայյ Աւլահնըն էլինէ տիւշմէք գօրգուլը պիր շէյ
տիր.
32 Իմտի էվվէլքի կիւնլէրի, եա'նի թէնվիր օլուն-
մըգտան սօնրա շիտատէթլի էլչիլէրէ կիւրիֆթար
33 օլուպ, Պա'զէն սիթէմլէր վէ մուզայագալըլէ
'ալէյհ Թամաշա օլմրագ, պա'զէն պու միսիլլիւ
հալտէ պուլունանլարա չէրիք օլտըղընըզ վագթը
34 խաթրընըզա կէթիրինիզ. Զիւնքի մահպուսիյէ-
թիմտէ պանա հէմտէրա օլուպ՝ սէմավաթտա ա'լա
վէ պագի պիր մալինիզ մէվճուտ օլտըղընը պիլէ-
րէք, էմվալինիզին եաղմա օլունմասընա մէսէր-
35 րէթլէ բագի օլտընըզ. Իմտի 'ազիմ միւքեաֆա-
թը օլան պու ի'թիմատընըզը Թէրք էթմէյինիզ.
36 Զիրա սապր էթմէնիզ լազըմ տըր, Թա քի Աւլա-
հընն իրատէթինի իճրա էտիպ՝ վա'տա նա'իլ օլա-
37 սընըզ. Զիւնքի պիր ազաճըգ վագըթտան սօնր-
38 րա, կէլէճէք օլան կէլիր վէ կէճիքմէզ. Վէ՛
Սալիհ իմանլէ եաչայտաճագ տըր. հէմ ատ՝ էյէր
պիրի կէրի չէքիլիր իսէ, ճանըմ անտէն իսօշնուտ

39 օլմազ, Լաքին պիզ հէլաք իչիւն կէրի չէքիլմէք-
լիքտէն տէյիլ, անճագ ճան խէլասը իչիւն իման-
տան ըզ.

ՊԱՊ 12

1 Իմտի իման՝ իւվիտ օլունան շէյլէրին ասլը վէ
2 կէօրիւնմէյէն նէտանէլէրին տէյիլի տիր. Զիրա գա-
տիմլէր պուունունլէ հիւան ի չէհատէթէ մաղհար
օլտըլար.
3 Իմանլէ ֆէհմ էտէրիզ քի՝ Աւլահընն քէլամըյլէ
'ալէմլէր թէ'սիս օլունտու, չէօյլէ քի կէօրիւնէն
շէյլէր զահիր օլանտան վիւճուտէ կէլմէտի.
4 Իմանլէ Հաբէլ Աւլահա կայէնին ընէֆտիլ եը-
յինտէն էֆզալ պիր գուրպան թագտիմ էյլէտի,
վէ անընն վասըթասըյլէ սալիհ իտիյինէ չէհատէթ
օլունտու, չինքի անընն թագտիմէլէրի հագգընը-
տա Աւլահ չէհատէթ էյլէտի. վէ էօլմիւշ իքէն
անընն վասըթասըյլէ տահա սէօյլէյօր.
5 Իմանլէ Ենովք էօլիւմ կէօրմէմէք իւզրէ նագլ
օլունտու, վէ Աւլահ անը նագլ էթմիշ օլտըղըն-
տան պուլունմազ իտի. զիրա նագլ օլունմազտան
էվվէլ՝ Աւլահա մազպուլ տըր՝ տէյիւ հագգընտա
6 չէհատէթ օլունտու. Լաքին իման օլմատըղը հալ-
տէ մագպուլ օլմագ ղայր ի միւմքին տիր. զիրա
Աւլահա եագլաչանընն, անընն մէվճուտ իտիյինէ, վէ
քէնտինէ թալէպ էտինլէրէ միւքեաֆաթ էտիճի
իտիյինէ իման էթմէսի կէրէք տիր.
7 Իմանլէ Նոյ տահա կէօրիւնմէյէն շէյլէր հագ-
գընտա վահիյլէ խապէր ալմագլէ, գօրգուպ
քէնտի խանէսինին խէլասը իչիւն պիր սէֆինէ
ինշա էյլէտի. վէ անընն վասըթասըյլէ տիւնեա
'ալէյհինէ հիւքմ էյլէյիպ՝ իմանա կէօրէ օլան սա-
լահընն վարիսի օլտու.
8 Աբրահամ վարիս օլաճագը մահալէ կէթմէյէ

տա՛վէք օլուննտըղընտա, իմանլէ իթա՛աթ էյլէ-
տի, վէ նէրէյէ կիտէճէյինի պիլմէյէրէք չըգըպ
9 կիթտի։ Վա՛տ օլուննան տէյարտա ղուրպէթտէ
կիպի իմանլէ միւսաֆիր օլարագ, հէման օլ վա՛-
տընն միրաս չէրիքլէրի օլան Իսահակ վէ Ցակոբ իլէ
10 չաղըրլարտա սաքին օլտու։ Զիրա թէմէլի չէհրէ
մուննթազըր իտի, քի պունուն մի՛մար վէ պանիսի
Ալլահ ըլը։
11 Իմանլէ Սարա քէնտիսի տախի համիլէ գալմագ
իչինն գուվվէթ պուլտու, վէ վա՛տ էաէնի սաղըգ
՛ատա էյլէտիյինտէն, եաշը կէչմիշ իքէն տօղուր-
12 տու։ Պու էճլտէն տախի էօլմիշ հիւքմիւնտէ
պուլունան պիր զաթտան, քէսրէթ ճիհէթիյլէ
կէօյիւն ԵրլըԶլարը գաղար, վէ տէնիզ քէնա-
րընտա օլան սայըլմազ գում գաղար պիւրիյէթ
օլտու։
13 Պունլարընն ճիւմլէսի վա՛տլարա նա՛իլ օլմադը
օլուպ, ֆագաթ անլէրի ուղագտան կէօրիւպ՝ [ի՛-
թիգաատ] վէ ժէՃՃուննիյէթլէ գապուլ էտէրէք,
զէմին իւզէրինտէ ղարիպ վէ միւսաֆիր օլարԶա-
14 րընը իգլարլէ, իմանտա վէֆաթ էթտիլէր։ Զիրա
պէօյլէ չէյլէրի սէօյլէյէնլէր պիր վաթան արա-
15 պըԶլարընը կէօսթէրիրլէր։ Վագա՛ա էյէր ՀԶԳ-
պըԶլարը հէրի թէզէքքիւր էթսէլէր իտի, ՛ավ-
16 տէթ էթմէյէ վագըթլարը օլուր իտի։ Վէ լաքին
չիմտի ա՛լասընա, եա՛նի սէմավիյէ բաղիպ օլուր-
լար։ պու էճլտէն Ալլահ անլէրին Ալլահը տէննի-
մէքտէն հիճապ էթմէզ։ գիրա անլէրէ պիր չէհր
հազրըլատը։
17 Իմանլէ Աբրահամ թէճրիպէ օլունապգտա Իսա-
հակը թագտիմ էյլէտի, վէ վա՛տլարը ալմըշ օլան,
18 Սէննին նէսլինն Իսահակկէ եատ օլունաճագ տըր՝
տէյիւ հազրընտա պուշուրըլմըշտը պիրիճիք օղԼը-
19 նը թագտիմ էյլէտի։ Զիրա Ալլահ անը էօլիւլէր-
տէն տախի իհնա էթմէկէ գատիր տիր՝ տէյիւ

տիւշիւնտիւ. վէ օրատան տախի անը թէմսիլէն
ալտը։
20 Իմանլէ Իսահակ կէլէճէք չէյլէր հագգընտա
21 Ցակոբա վէ Եսաւա խայր տու՛ա էյլէտի։ Իմանլէ
Ցակոբ վէֆաթ էտէր իքէն, Ցովսէփին օղուլ-
րընըն հէր պիրինէ խայր տու՛ա էյլէտի. վէ քէն-
տի տէյնէյինին ուճունա պայանըղ սէճտէ էյլէտի։
22 Իմանլէ Ցովսէփ վէֆաթ էտէր իքէն պէնի Իսրա-
յէլին խուրուճընը զիքր էթտի, վէ քէնտի քէ-
միքլէրի հագգընտա վասիյէթ էյլէտի։
23 Մովսէս տօղտըգտա վալիտէյնի չօճուղընն կիւ-
զէլ խիլինի կէօրմէլէրիյլէ, մէլիքին ֆէրմանընն-
տան գօրգմայըղ՝ իմանլէ իւչ այ ան տագլա-
տըլտը։ Մովսէս քէմալէ վասըլ օլտըգտա, իման-
24 լէ փարաւոնընն գըզընըն օղլու թէմամիյէ օլուն-
25 մագտան իմթինա՛ էյլէտի. Զիւնքի կիւնահընն ֆա-
նի սէֆասընը սիւրմէքտէն իսէ, Ալլահընն գավմը
իլէ պէրապէր եզիյէթ չէքմէյի տահա էյի սայտը։
26 Վէ Քրիստոսընն սիթէմինի Մըսըրընն խազինէլէրին-
տէն տահա պէօյիւք ղանիլիք ՛ատա էյլէտի. զիրա
27 միւքեաֆաթա մուննթազըր իտի։ Իմանլէ մէլիքին
ղազաբընտան գօրգմայըղ՝ Մըսըրը սիյարընը թէրք
էյլէտի, չիւնքի օլ կէօրիւնմէյէն Զաթը կէօրիւր
28 կիպի սէպաթ էթտի։ Իմանլէ Ֆըսհը վէ գան
սէրփմէսինի իճրա էյլէտի, թա քի իլք տօղանլա-
րը հէլաք ետէն անլէրէ տօղունմայա։
29 Իմանլէ պահր ը Ահմէրտէն գարատան ՛էնէր կի-
պի կէչտիլէր. Մըսրիլէր տախի պունա գալգըշ-
տըգլարընտա ղարգ օլտըլար։
30 Իմանլէ երիքովընն սուրլարը, էթրաֆը եէտի
31 կիւն տօղաչըլտըգտան սօնրա խրգըլտը։ Իմանլէ
Ֆահիշէ Ռախաբ ճասուսլարը սէլամէն գապուլ
էթմիշ օլտըղընտան, իմանսըզլար իլէ պէրապէր
հէլաք օլմատը։
32 Վէ տահա նէ սէօյլէյէյիմ. գիրա Գէդէոն վէ

Բարակ վէ Սամփսոն վէ Ցեփթայէ վէ Դաւիթ վէ
Սամուէլ վէ փէյղամպէրլէրտէն պահա էտէնէք
33 օլուր խսէմ, պանա վագըթ եէթիշմէդ։ Անլէր քի
իսան վասըթասըյլէ մէմլէքէթլէր ֆէթհ էթտի-
լէր, սալահ իշլէտիլէր, վա'տլարա նա'իլ օլտըլար,
34 արսլանլարըն աղզլարըննը գափատըլար, Աթէշին
շիտտէթինի սէօնտիւրտիւլէր, գըլըճ աղզընտան
գուրթուլտըլար, գա'իֆլիքտէն գուվվէթլէնտի-
լէր, ճէնքտէ գուվվէթլի օլտըլար, էճնէպիլէրին
35 օրտուլարըննը պօզտըլար, Նիսանն քէնտի էօլիւ-
լէրինի գըյամ էթմիշ ալտըլար։ պա'զըլար իսկ
էֆզալ գըյամէթէ նա'իլ օլմազ իւզրէ՝ նէճաթը
36 գապուլ էթմէյիմ՝ իշքէնճէ չէքտիլէր։ Պաշգա-
լարը իսթիհզա վէ տարտլար, հէմ տէ պէնտլէր
վէ մահպուսլարէթ թէճրիպէլէրինէ տիւշար օլտը-
37 լար։ Թաշլանտըլար, տէսթէրէ իլէ պիչիլտիլէր,
թէճրիպէ օլունտըլար, գըլըճլէ գաթլ օլունարագ
էօլտիւլէր, հօզսուլըգ վէ մուզայագա վէ ճէֆա-
յա տիւշար օլարագ, գօյուն փօսթլարը վէ քէչի
38 տէրիլէրի հէյէրէք տօլաշտըլար։ (Տիւնեա անլէրէ
լայըգ տէյիլ իտի։) չէօլլէրտէ վէ տաղլարտա վէ
մաղարալարտա վէ եէրին ինլէրինտէ ավլարէ կէզ-
տիլէր։
39 Վէ պունլարըն ճիւմլէսի իսան վասըթասըյլէ
հիւան ի չէհաատէթէ մալիք օլտըլար իսկ տէ, վա'-
40 տա նա'իլ օլմատըլար։ Զիրա Աllահ պիզիմ հագ-
գընմըզտա էֆզալ պիր շէյ թէտարիք էթմիշ տիր,
թա քի անլէր պիզ օլմայընճա քէմալէ վասըլ օլ-
մայալար։

ՊՕՊ 12

1 Իսանի պու գաատար շահիտ էթրաֆընմըզը պուլուր
կիպի ալմըշ օլմազլէ, հէր ադըրլըզը վէ ուէղ գօ-
լայճա իհաթէ էտէն կիւնահը թէրք էտիպ՝ էօ-

նիւմիւզէ գօնուլան եարըշտա, իսանը պաշլայան
վէ թէքմիլ էտէն ճիսուսա նազար էտէրէք,
2 սապրէ գօշալըմ. Օլ քի էօնիւնէ գօնուլան մէ-
սէրէթ իշինէ հագարէթի պիր շէյ 'ատտ էթմէ-
յէրէք, խաչա թէհամմիւլ էյլէտիքտէն սօնրա՝
Աllահըն թախթընըն սաղընտա օթուրտու։
3 Իսանի կիւնահքեարլար թարաֆընտան քէնտի
'ալէյհինտէ վուգու՝ պուլան պու միսիլլու մուխա-
լէֆէթէ թէհամմիւլ էտէնի թէֆէքքիւր էտինիզ,
4 քի ճանլարընըզ 'ադիզ վէ եօրղուն օլմայա, կիւ-
նահա գարշը ճիհատ էտէրէք, գան տէ+ֆէ+ տէ-
րէճէսինէ գատար ատհա մուգալէմէթ էթմէտի-
5 նիզ։ Վէ՝ էյ օղլըմ, Իսպղընն թէ'տիպինի թահ-
գիր էթմէ, վէ անընն թարաֆընտան թէքմիլը օ-
6 լունտուղընիտա 'ադիզ գալմա, Զիրա Իսպղ սէվ-
տիյինի թէ'տիպ էտէր, վէ գապուլ էթտիյի հէր
օղլու տարպ էտէր՝ տէյէրէք, օղուլլարա -էօյլէր
կիպի սիզէ վէրիլէն նասիհաթը ունութտընըզ։
7 Էյէր թէ'տիպէ թէհամմիւլ էտէր իսէնիզ, Աllահ
սիզէ օղուլլարա կիպի մու'ամէլէ էտէր. զիրա
հա՞նկը օղուլ վար քի փէտէրի անը թէ'տիպ էթ-
8 մէյէնկը օղուլ վար քի փէտէրի անը թէ'տիպ էթ-
մէսէ։ Ամմա էյէր ճիւմլէնին հիսսէտար օլտըղը
թէ'տիպսիզ մահրում իսէնիզ, օլ թագտիրտէ
9 օղուլ օլմայըպ՝ հարամզատէ սինիզ։ Հէմ տաիր
ճէնէտիմիզին փէտէրլէրի պիզիմ միւ'մինլիմիզ
օլտըգլարը հալտէ անլէրէ հիւրմէթ էտէր իտիք.
նէ' գատար զիյատէ եաշամագ իշինն բուհլարընն
10 փէտէրինէ իթա'աթ էթմէլի իզ։ Զիրա պունլար
քէնտիլէրինէ խօշ կէօրիւնտիւյիւնէ կէօրէ պիր
աղ վագըթ թէ'տիպ էտէրլէր իտի, լաքին Աllահ
գուտսիյէթինէ հիսսէտար օլարագ տէյիւ միննէթա-
11 'աթ իշինն էտէր։ Վագա'ա հիչ պիր թէ'տիպ
քէնտի վագթընտա մէսէրրէթէ տէյիլ, անճագ
քէտէրէ սեպէպ կէօրիւնիւր. ամմա սօնրա, ա-
նընն թէրպիյէ օլունմըշ օլանլարա սալահընն սէ-

լամէք սէմէրէսինի հուսուլէ կէթիրիր։
12 Պու էճլատէն զա՛ինք էլէրի վէ թագաթըզ տիզ-
13 լէրի գուվվէթլէնտիրինիզ, վէ այագլարընըզ խ-
չիւն տօղրու եօլլար եափընըզ, թա քի թօփալ
14 օլան սափմայըզ՝ անճաղ չինֆա պուլա։ Ճիւմլէ ինչ
սէլամէք իւզրէ պուլունմադա վէ գուստխէթ
սա՛յ էտինիզ, չիւնքի պու օլմազսըզըն հիչ պիր
15 քիմսէ Րապպը կէօրմէյէճէք տիր։ Վէ տիգգաթ
էտինիզ, օլմայա քի պիր քիմսէ Ալլահընն Յինայէ-
թինտէն մահրում գալա։ օլմայա քի պիր աճը
քէօք ֆիլիզլէնէրէք իզթիրապ վէրէ, վէ նիչէլէր
16 անըն վասըթասըյլէ իֆսատ օլունա։ Օլմայա քի
պիր քիմսէ զինաքեար վէ եախօտ պիր թա՛ամ
պէտէլինէ պիւ քիւրէյէթ հագգընը սաթման եօսա
17 կիպի թագվասըզ օլա։ Զիրա պիլէրսինիզ քի սօն-
րասան պէրէքէթէ վարիս օլմազ իսթէտի իսէ
տէ, բէտտ օլունսա։ չիւնքի կէօզ եաշլարըյլէ
արատը իսէ տէ, թէպտիլ ի նիչէթէ ֆուրսաթ
պուլմատը։
18 Զիրա սիզ տօղունըլըբ վէ աթէշլէ եանար պիր
տաղա վէ տիւմանա վէ զուլմէթէ վէ գասըրգա-
19 յա, վէ սուր սէտասընա վէ իչիտէն քիմսէլէր
արթըզ քէնտիլէրէ քէլմըն սէօյլէնիլմէմէսի ի-
չիւն եալնըզտըրըգլարը սէօզլէրինի սէտասընա եազ-
20 լաշմասընըզ։ Զիրա՝ էյէր տաղա ճանավար պիլէ
տօղունսա, բէնճ օլունսուն՝ [եախօտ օգիլ
վուրուլսըն՝] տէյիւ պույուրըլան էմրէ թէհամ-
21 միւլ էտէմէմիլէր։ Վէ միւշահէտէ օլունան՝ օլ
տէրէճէ հէյաթլի իսի քի Մովսէս՝ Ղայէթլէ գօր-
22 գար վէ թիթրէրիմ՝ տէտի, Լաքին սիզ Սիօն
տաղընա, վէ հայ Ալլահընն չէհրի օլան սէմավի
23 Երուսաղէմէ, վէ նիչէ պինլէրճէ մէլէքլէրէ, վէ
սէմավաթտա գայտ օլունմըշ իլք տօղմուշլարընն
'ապիմ ճէմա'աթի վէ քիլիսէսինէ, վէ ճիւմլէնին
Հաքիմի օլան Ալլահա, վէ քէմալէ վասըլ օլմուշ

24 սալիհլէրին րուհլարընա, վէ 'ահատ ճէթիսինն
Միյաճընըսը Յիսուսա, վէ Աբէլին ֆանընտան էֆ-
զալ չէյլէր սէօյլէյէն սէրփմէքլիք գանընա եագ-
լաշտընըզ։
25 Սագընընըզ, սէօյլէյէնի ըէտտ էթմէյէսինիզ,
գիրա անլէր եէր իւզէրինտէ իլհամլէ սէօյլէյէնի
ըէտտ էթտիքլէրի հալտէ գուրթուլմատըլար իսէ,
նէ՛ գատար գէյատէ պիզ սէմավաթտան սէօյլէ-
յէնտէն եիւզ չէվիրտիյիմիզ հալտէ ֆո-րընօ-լմյա-
26 ճ-ղընը։ Փի անընն սէտասը օ զէմանն զէմինի սարս-
տը, շիմտի իսէ՝ Պէն պիր տէֆ՛ա տահա եալընըզ
զէմինի տէյիլ, անճաղ սէմայը տահի սարսարըմ՝
27 տէյէրէք վա՛տա պույուրտու։ Վէ պու՝ Պիր տէֆ՛ա
տահա փէտիյէ՝ սարսըլմազ չէյլէրին պագի գալ-
մասը իչինն, եափըլմըշ չէյլէր կիպի սարսըլըր չէյ-
28 լէրին թէպտիլինէ տէլալէթ էտէր։ Պու էճլատէն
սարսըլմազ պիր մէլէքիւթ ալմըշ օլարագ, օլ 'ի-
նայէթէ նա՛իլ օլալըմ, քի անընն վասըթասըյլէ
Ալլահա մագպուլ թարզ իւզրէ հիւրմէթ վէ թագ-
29 վա իլէ 'իպատէթ էտէլիմ. Զիւնքի Ալլահընըզ
իֆնա էտէր աթէշ տիր։

ՊԱՊ 13

1 Գարնտաշ մուհապպէթի տա՛իմի օլսուն։ (2) Մի-
սաֆիրփէրվէրլիյի ունութմայընըզ. գիրա պու եօլ
իլէ պա՛զը քիմսէլէր պիլմէյէրէք մէլէքլէր գա-
3 պուլ էթտիլէր։ Մ՛ահպուսլարը, անլէր իլէ հապս
օլունմըշ կիպի, վէ ճէֆաքեար օլանլարը, քէն-
տիլէրի տահի ճէսէտատ պուլունանլար կիպի, թէ-
4 տինիզ տահի ճէսէտատ պուլունանլար կիպի։ թէ-
պէքքիւր էտինիզ։ Էվլէնմէք հէր վէճհլէ մի՛թէ-
պէր տիր, վէ եաթագ լէքէսինիզ տիր. լաքին պէն-
վարե վէ զինաքեարլարը Ալլահ հիւքմ էտէճէք
5 տիր։ թավը ու հարէքէթինիզ ագչէ սէվմէքլիք-
տէն պէրի օլսուն. էլինիզտէ պուլունան չէյլէրէ

գանա'աթ էտինիզ. զիրա քենտիսի՝ Սէնի ասլա պրագմամ, վէ սէնի ասլա թէրք էթմէմ՝ տէմիշ
6 տիր. Շէօյլէ քի ճէսարէթլէ՝ Բապպ պանա եար-
տըմը տըր, գօրգմայաճաղըմ. ինսան պանա
7 նէ՞ եափաճագ տըր՝ տէյէլիմ, Սիզէ Ալլահըն քէ-
լամընը սէօյլէմիշ օլան միւրշիտլէրինիզի տէր խա-
թըր էտիպ՝ թավր ու հարէքէթլէրինին նէթիճէ-
սինէ տիգգաթ էթմէքլէ՝ իսանլարընա մուգթէտի
8 օլունըզ, Ցիսուս Քրիստոս տիւն վէ պու կիւն վէ
իէ էվէլ էպէտ հէման օ տըր.
9 Մուխթէլիֆ վէ ղարիպ թա'լիմաթլէ էօթէ պէ-
րի սիւրիւքլէնմէյինիզ. զիրա թալիպ օլմուշ օլան-
լարընը իսթիֆատէ էթմէտիքլէրի թա'ամլարլէ տէ-
յիլ, անճագ 'ինայէթլէ գալպինի սապիթ գէռէն-
10 մասը էյի տիր. Պիր մէղպահընմըզ վար տըր քի՝
մէսքէնէ խըտմէթ էտէնլէրին անատէն նէմէյէ սա-
11 լահիյէթլէրի եօգ տըր. Զիրա քեահինի ի ա'զամընն
էլնյէ մապտիսէ կիւնահ իշիւն գանը կէօթիւրիւլ-
միւշ օլան հայվանլարընն ճէսէտլէրի օրտուընընն
12 խարճինաէ եագըլըր. Պու էճլատէն Ցիսուս տախի,
քենտի գանընյլէ գավմը թագտիս էթմէք իշիւն,
13 գափուընընն խարճինաէ էլէմ չէքտի, իտտի անընն
սիթէմինի իւզէրիմիզէ ալարագ, օրտուընընն խա-
14 րիճինէ անընն եանընա չըգալըմ. Զիրա պուրատա
պագի գալըր չէհրիմիզ եօգ տըր, լաքին կէլէճէք
15 օլանը արայօրըզ, իտտի անընն վասըթասըյլէ Ալ-
լահա ատ'իտա թէսպիհաթ գէուրպանընը, եա'նի ա-
նընն իամինի իգրար էտէն տուտագլարընն սէվէրէ-
16 սինի թագտիմ էտէլիմ, վէ էյիլիք էթմէյի վէ
ֆէֆըյա իա'նէ էյլէմէյի ունութմայընընզ. զիրա
Ալլահ պու վիսիալիս գէուրպանլարտան բագի տիր,
17 Միւրշիտլէրինիզի տինլէյիպ՝ անլէրէ իթա'աթ է-
տինիզ. զիրա անլէր հիսապ վէրէճէք քիմսէլէր
վիսալիս ճանլարընըզ իշիւն ույանըգ տուրուր-
լար, թա քի պուննու ահ վահլէ տէյիլ, (զիրա

օ սիզէ ֆա'իտէսիզ օլուր,) անճագ վէսէրէթլէ
18 էտէլէր, Պիզիմ իշիւն տու'ա էյլէյինիզ. զիրա հէր
խուսուստա հիսան ի մու'ամէլէ էթմէք մագսէ-
տինտէ պուլունարագ, սալիհ զամիրիմիզ օլարըղը-
19 նա ի'թիմատըմըզ վար, Խուսուսա պունու էթ-
մէնիզի ըէճա էտէրիմ, թա քի եանընըզա պիր
ան էվվէլ ի'ատէ օլունայըմ,
20 Վէ սէլամէթ մէննա'ը օլան Ալլահ, քի էպէտի
'ահատըն գանընյլէ գօյունլարընն 'ազիմ Զօպանը օ-
լան Բապպընմըզ Ցիսուսը էօլիւլէրտէն իշևա էյլէ-
21 տի, ֆէնտի իրատէթինի իճրա էթմէնիզ իշիւն,
սիզի հէր էյի 'ամէլտէ քեամիլ գըլըպ՝ քենտի
հուզուրընընա մագպուլ օլանը սիզտէ Ցիսուս
Քրիստոս վասըթասըյլէ իճրա էյլէյէ. Անա էպէտ
իւլ ապատ մէննա օլսուն, Ամին,
22 Վէ, էյ պիրատէրլէր, սիզէ եալվարըրըմ՝ պու
նասիհաթ քէլամընա թէհամիւլ էտինիզ, զիրա
23 սիզէ մուխթասարճա եազտըմ, Տիմոթէոս պիրա-
տէրիմ սալը վէրիլտիյի մա'լումունուզ օլսուն,
տէրիմ սալը վէրիլտիյի մա'լումունուզ օլսուն,
եագընընա կէլտիյի թագտիրտէ՝ անընն իլէ պէրա-
եագընընա կէլտիյի թագտիրտէ՝ անընն իլէ պէրա-
24 պէր սիզի կէօրէճէյիմ, ճիւմլէ մուգաատէալէրինիզէ
վէ մուգաատէալէրինի ճիւմլէսինէ սէլամ էտինիզ.
25 Իտալիատան օլանլար սիզէ սէլամ էտէրլէր, 'Ի-
նայէթ ճիւմլէնիզ իլէ օլսուն, Ամին,

ՅԱԿՈԲՈՍ ԲԷՍՈՒԼԸՆ

'ՈՒՄՈՒՄԻ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Աստուածն վէ Բապպ Յիսուս Քրիստոսըն գուլու
Յակոբոս ատաղըմըշ օլան օն իքի սըպթա սէլամ
էտէր։
2 Էյ պիրատէրլէրիմ, տուրլու տուրլու թէճրի-
պէլէրէ տուշար օլտըղընըզ զէման՝ անը քիւսիյէն
3 մէսէրըէթ 'ատտ էյլէյինիզ. Զիւնքի իմանընընըզըն
իմթիհանը ատապ հուատուլէ կէթիրտիյինի պիւիր-
4 սինիզ։ Ամմա պիր չէյտէ նօգսանընընըզ օլմայա-
րագ, քեամիլ վէ թամամ օլմանընըզ իչիւն՝ ատապըն
'ամէլի միւքեմմէլ օլսուն։
5 Վէ էյէր սիզտէն պիրինիզ հիքմէթտէ նօգսանը
վար իսէ, թա'ալիպ էթմէյէրէք ճիւմլէյէ դանիլիք-
լէ իհսան էտէն Աստուածտան տիլէսին, վէ անա վէ-
6 րիլէճէք տիր։ Ցագաթ ասլա շիւպհէ էթմէյէրէք
իսանլէ տիլէսին, պիրա շիւպհէ էտէն քիմսէ
րիւգհաարլէ սիւրիւլիւպ չալղանան ալինիզ տալ-
7 դասընա պէնզէր։ Պու մագուլէ ատէմ Բապպ
թարաֆընտան պիր շէյ ալաճաղը դաննընտա պու-
8 լունմասըն։ Իքի ֆիքրիլ ատէմ ճիւմլէ եօլլարըն-
տա սէպաթսըզ տիր։
9 Հագիր օլան պիրատէր քէնտի եիւքսէքլիյէլէ,
10 Զէնգին օլան իսէ քէնտի հագիրլիյինէլէ իֆթիխար
էթսին, պիրա օթըն չիչէյի կիպի կէչէճէք տիր։
11 Զիւնքի կիւնէշ չիտատէթլի հէրարէթլէ տօղուն-
ճա, օթու գուրուտըր, վէ չիչէյի տէօքիւլիւպ՝

չէքլինէն կիւզէլիյի պա'յ օլուր։ քէզալիք զէննկին
տախի քէնտի Թարիգլէրինտէ սօլաճագ տըր։
12 Նէ՞ միւպարէք տիր թէճրիպէյէ թէհամմիւլ է-
տէն ատէմ, պիրա թէճրիպետէ մագպուլ պու-
լունտըղը հալտէ, Բապպը քէնտինի սէվճէնտըգ
վա'տ էյլէտիյի հայաթ թաճընը ալաճագ տըր։
13 Հիչ պիր քիմսէ իղվայա տիւշար օլտըղընտա, Ա-
լահ Թարաֆընտան իղվա օլունույորըմ՝ տէմէսին.
պիրա Աստուած քէօթիւ շէյլէրէլէ նէ իղվա օլունուր,
14 նէ տէ քէնտիսի պիրինի իղվա էտէր։ Լաքին հէր
քէս քէնտի շէհվէթինտէն ճէզպ օլունուպ ա-
15 նանմասըյլէ իղվայա տիւշէր։ Պա'տէհու շէհվէթ
համիլէ օլուպ՝ կիւնահ տօղուրուր, վէ կիւնահ
16 քէմալինի պուլտըգտա, էօիւմ տօղուրուր։ Էյ
17 սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ, ալտանմայընըզ, հէր
էյի 'ամէյէ վէ հէր քեամիլ մէվհիպէ եօգարը-
տան օլուպ՝ նուրլար փէտէրինտէն նիւզուլ է-
տէր. անոտ թէղայիւր, վէ եախօտ թէպէտտիւլ
18 կէօլկէսի եօգ տըր։ Ո տախի միւրատընա կէօրէ,
քէնտի մախլուգաթընըն պիր նէվ' թուրֆանտա-
սը օլմազըզ իչիւն պիզի հագիգաթ քէլմէյէ
թէվիւտ էյլէտի։
19 Իմտի, էյ սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ, հէր ա-
տէմ իչիթմէքտէ չապուք, սէօյլէմէքտէ եավաշ,
20 ղազապտա եավաշ օլսուն։ Զիրա ատէմին ղազա-
21 պը Աստուածն սալահընը իճրա էթմէղ։ Պու էճլուն
հէր նափագիյի վէ չէրրին չօղուղընը թէրք է-
տիպ՝ տէրունինիզտէ էքիլմիշ վէ ճանընըզը խէ-
լաս էթմէյէ գատիր օլան քէլամը հիլմէյէ գապու-
էտինիզ։
22 Լաքին քէնտի քէնտինիզի ալտատարագ՝ քէ-
լամըն եալընըզ իչիտիճիլէրի օլմայըպ՝ անընը իճրա
23 էտիճիլէրի օլունըզ։ Զիրա էյէր պիր քիմսէ քէ-
լամըն իչիտիճիսի օլուպ տա՝ իճրա էտիճիսի տէյիլ
իսէ, այինէտտէ քէնտի ատըլ եիւզիւնէ պագան

24 առէմէ պէնդզէր։ Զիւնքի քէնամ քէնամինէ պադըպ
կիթաթքատէն սօղրա, տեր 'ադապ նէ շէքլ իսի-
25 յինի ուննութտուս լաքին հուրրիյէթին քեամիլ
շէրի'աթըննա տիգգաթ էտիպ տեվամ էտէն քիմ-
սէ, իշխիտիր ուննուտըր օլմայըպ, աննագ 'ամէլի
իմրա էտէն օլմադըէ, քէնամ 'ամէլինատ միւսաա-
26 րէգ օլաճագ տըր։ Էյէր [արաննըղտա] պիր քիմսէ
քէնամինի տինատար զանն էտէր տէ, քէնամ տիլինի
զապթ էթմէյիպ՝ քէնամ գալպինի ալտատըր իսէ,
27 պուննուն տիյանէթի պաթըլ տըր։ Փէտէր Ալլա-
հըն 'ինտինատ փաք վէ լէքէսիդ տիյանէթ պու
տըր. ևա'նի եէթիմլէր իլէ տուլ գարըլարը մու-
զայադալարըննատա պիյարէթ. էթմէք, վէ քէնամ
նէֆսինի տիւննեատան լէքէսիդ հրճիդ էթմէք տիր։

ՊԱՊ 2

1 Էյ պիրատէրլէրիմ, զուլ ճէլալ Իսպզրմըդ Յի-
սուս Քրիստոսըն իմանըննը խաթրա րի'այէթ էտէ-
2 րէք թուխմայըննըդ։ Զիրա էյէր ճէմա'աթըննըդա
ալթուն ևիւզիւքիւ վէ միւղէյյէն էլպիսէլի պիր
ատամ կիրիպ տէ՝ քիրլի էլպիսէլի պիր ֆագիր
3 տախի կիրէճէք օլուր իսէ, վէ սիդ միւղէյյէն
էլպիսէյի կիյմիչ օլաննա րի'այէթ էտէրէք՝ Սէն
պուրատա 'իդզէթլէ օֆուր՝ տէյիպ տէ, օլ ֆա-
գիրէ՝ Սէն օրատա տուր, ևախօտ Շուրատա պա-
սատաղըմըն ևանըննատա օֆուր՝ տէյէճէք օլուր իսէ-
4 նիդ, Պէյնինիդտէ թէֆրիդ էթմէ՞դ մի սինիդ, վէ
քէօթիւ էֆքեարըը հաքիմլէր օլմա՞դ մը սըննըդ՝
5 Տինլէյինիդ, էյ սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ, Աւլա-
պու տիւննեատնըն ֆագիրլէրինի իմանատա զէնկին
վէ քէնամինի սէվէնլէրէ վա'տ էթտիյի սէվէքիւ-
թիւն վարիսլէրի օլաճագ օլանլարը ինթիխապ
6 է՞թմէտի մի, Սիդ իսէ ֆագիրի թահգիր էթտի-
նիդ. սիդէ մուսաղղաթ օլանլար զէնկինլէր տէյի՞ը

մի տիր, վէ սիդի մահքէմէլէրէ չէքէնլէր աննէր
7 տէյի՞ը մի տիր։ Թէսամիյէ օլուննորդընըդ իսմ ի շէ-
8 րիֆէ քիւֆր էտէն աննէր տէյիւլի՞ր մի։ Իմտի էյէր
քիթապա կէօրէ՝ Գօնշըկը քէնամին կիպի սէվէսին՝
տէյիւ պու յուրատան միւլիւքատնէ շէրի'աթը իմրա
9 էտէրսէնիդ, էյի էտէրսինիդ։ Ամմա էյէր խաթրա
րի'այէթ էթմէքտէ պուլուննուր իսէնիդ, կիւնահ
իշլէյիպ շէրի'աթ թարաֆընատան գապահաթը կի-
10 պի թա'զիր օլուննուրսընըդ։ Զիրա հէր քիմ պիւ-
թիւն շէրի'աթը հրճիդ էտիպ՝ պիր շէյտէ խաթա
էտէճէք օլուր իսէ, ճիւմլէսինէ սուչլու օլմուչ
11 օլուր։ Զիրա՝ Զինա էթմէյէսին՝ տէյէն քէպալիք՝
Գաթլ էթմէյէսին՝ տէտի. իմտի էյէր զինա էթ-
մէյիպ տէ գաթլ էտէր իսէն, շէրի'աթը թէճա-
12 վուզ էթմիշ օլուրսըն։ Հուրրիյէթ շէրի'աթը մու-
ճէպինճէ մուհագքէմէ օլուննաճագ քիմսէլէր կիպի
13 սէօյլէյինիդ վէ իշլէյինիդ։ Զիրա մէրհամէթ էթմէ-
միշ օլանա պիլա մէրհամէթ հիւքմ օլաճագ տըր.
վէ մէրհամէթ հիւքմ 'ալէյհինէ իֆթիխար էտէր։
14 Էյ պիրատէրլէրիմ, էյէր պիր քիմսէ՝ Իմանըմ
վար՝ տէյիպ տէ 'ամէլլէրի օլմազ իսէ, Նէ՞ ֆա՞ի-
տէ օլուր. օլ իման անը գուրթարա պիլի՞ր մի։
15 Վէ էյէր պիր պիրատէր ևա հէմշիրէ չըփլագ վէ
16 ևէվմի թէ'այիւշէ միւհթաճ օլտըղը հալտէ, Սիդ-
տէն պիրի աննէրէ՝ Սէլամէթլէ կիտինիդ, ըսընմըշ
վէ տօյմըշ օլասընըդ՝ տէյիպ տէ ճէսէտէ իգթիդա
էտէն շէյլէրի աննէրէ վէրմէդ իսէնիդ, Նէ՞ ֆա՞ի-
17 տէ օլուր։ Պէօյլէճէ իման տախի 'ամէլլէրի օլմա-
18 տըգճա զաթընատա էօլիւ տիր։ Լաքին պիրի տէ-
յէճէք տիր քի՝ Սէնին իմանընն վար, վէ պէնիմ
'ամէլլէրիմ վար. 'սէն պաննա իմանընդը 'ամէլլէրինդ
օլմագսըզըն կէօսթէր, պէն տախի սաննա իմանը-
19 մը 'ամէլլէրիմտէն կէօսթէրէյիմ։ Սէն Աւլահ պիր
իսկինէ իննանըրսըն, էյի էտէրսին. շէյթանլար
20 տախի իննանըրլար վէ թիթրէրլէր։ Ամմա, էյ պա-

Թըլ ատէմ, իմանըն 'ամէնուն օլսըղը հալատ
21 պօշ իտիյինի պէլտէք իսթէ՞ը մի սին, փէտէրիմիզ
Աբրահամ՝ օղլու Իսահակը մէզպահ իւզէրինատ
թագտիմ էթտիյինատ 'ամէնէրնէ թէպրիր օլո՞ւն-
22 մատը մը, իման 'ամէնէրի իլէ պէրապէր իշլէտիյի-
նի, վէ իման 'ամէնէրնէ իքմալ օլունատղընը
23 կէ՞օրմէյօր մը սընն, վէ Աբրահամ Ալլահա լինան-
տը, վէ անա սալահ 'ատտ օլունտու՝ տէյու պու-
յուրան քէլամ իթմամ օլունտուգ՝ խալխ Ուլահ
24 թէամիյէ օլունտու, իման ատէմ խալընըգ իմանլէ
տէյիլ, ֆագաթ 'ամէնէրնէ թէպրիր օլունտղընը
25 կէ՞օրմէյօր մը սընըգ, ֆէզալիք ֆահիշէ ինանա
տախի ճատուսլարը գապուլ էտիպ՝ պաշգա եօլ-
տան կէօնտէրտիյինատ, 'ամէնէրնէ թէպրիր օ-
26 լո՞ւնմատը մը, Զիրա ճէսէտ՝ բուհ օլմատըգճա
էօլիւ օլտըղը միսիլիւ, իման տախի 'ամէն օլմա-
տըգճա էօլիւ տիր։

ՊԱՊ 3

1 Էյ պիրատէրլէրիմ, չօղընըգ մուճալիմ օլմայը-
նըգ. չիւնքի տահա պէօյիւք ճէզայա միւչար օլա-
2 ճաղընմըղը պիլիրսինիզ. Զիրա ճիւմլէմիզ չօգ քէր-
րէ խաթա էտէրիզ. էյէր պիր քիմսէ քէլամտա
խաթա էթմէզսէ, օլ քիմսէ քեամիլ ատէմ օ-
լուպ՝ պիւթիւն ճէսէտինին զապթընա տախի մուգ-
3 թէտիր տիր։ Իշթէ աթլարընը պիզէ իթա՛աթ էթ-
մէյէրի իշիւն, ազըզլարընա կէմ վուրուպ՝ պիւ-
4 թիւն ճէսէտլէրինի չէվիրիրիզ։ Իշթէ կէմիլէր տա-
խի օլ գատար պէօյիւք օլուպ՝ շիտատէթլի րիւզ-
կէտարլարլէ սիւրիւքլէնիր իքէն, փէք քիւչիւք
պիր տիւմէն վատըթատըյէ տիւմէնճինին կէօնլիւ
5 խաթէտիյի թատրաֆա չէվիրիլիր։ Պէօյլէճէ տիլ
տախի քիւչիւք պիր 'ուղուլ իսէ տէ, զայէթ պէօ-
յիւք սէօյլէր. իշթէ ճիւմլի աթէշ նէ՛ գատար

6 օտուն թուքուշտըրըր։ Տիլ տախի աթէշ վէ ֆէ-
սատ 'ալէմի տիր. տիլ ա'զամըզտա պէօյիւք նէր
թուքմըշ տըր ֆի՛ պիւթիւն ճէսէտի նատիաք է-
տէր, վէ քեա՛ինատըն տա՛իրէսինի 'ալէվլէնտի-
րիպ՝ քէնտիսի տախի ճէհէննէմտէն 'ալէվլէնիր։
7 Զիրա հէր նէվ՛ վահշի հայվան վէ գուշ վէ հաշէ-
րատ իլէ տէնիզտէ պուլունանլար նէվ՛ի պէշէր
վասրթասըյլէ զապթ օլունուր, վէ զապթ օլուն-
8 մըշ տըր։ Ամմա հիշ պիր ատէմ տիլին զապթընա
մուգթէտիր տէյիլ տիր. մէն՛ օլունմազ պիր շէյըր
9 օլուպ՝ հէլաք էտիճի զէհրլէ տօլու տըր։ Անընլէ
փէտէր Ալլահա հաւատ էտէրիզ, վէ անընլէ տախի
Ալլահընն մի՛շապէհէթինէ կէօրէ խալգ օլունմըշ
10 ինսանա պէտ տու՛ա էտէրիզ։ Հէմանի պիր ասղըզ-
տան խայր տու՛ա վէ պէտ տու՛ա չըգար։ Էյ պի-
րատէրլէրիմ, պու շէյլէր պէօյլէ օլմամալը տըր։
11 Հիշ պիր վուճուդա հէմանի պիր կէօզէն թաթլը
12 վէ աճը սու չըգարը՞ը մը։ Էյ պիրատէրլէրիմ,
ինճիր աղաճը զէյթուն, վէ եա ասմա ինճիր հու-
սուլէ կէթիրէ պիլի՞ը մի. քէզալիք հիչ պիր փու-
13 սու ի՛ճմէյէ պիլիր մի։ Արանըզ-
տա հիքմէթ վէ մա՛լիւմաթ սահիպի քիմ իսէ,
հիւսան ի հարէքէթլէ քէնտի 'ամէլէրինի հիքմէթ
14 հիլմինատ կէօսթէրսին։ Ամմա էյէր գալպլէրինիզ-
տէ աճը հասէտ վէ միւնազա՛ա վար իսէ, հագի-
գաթըն 'ալէյհինէ թէֆախուր էտիպ եալան սէօյ-
15 լէմէյէսինիզ։ Պու հիքմէթ եօգարըտան էնմէյիպ՝
անճագ տիւնէյի վէ նէֆսանի վէ շէյթանի տիր։
16 Զիրա հասէտ վէ միւնազա՛ա նէրէտէ իսէ, նէ-
զամըզըգ վէ հէր քէօթիւ շէյ օրատա պուլու-
17 նամըզըգ վէ հէր քէօթիւ շէյ օրատա պուլու-
նուր։ Ամմա եօգարըտան օլան հիքմէթ էվվէլա
վաք տըր, սօնրա միւսլիհ, լաթիֆ, հալիմ, մէր-
համէթ վէ էյի մէյվէլէրլէ մէմլու, զարազըզ վէ
18 րիյասըզ տըր։ Վէ սալահընն սէմէրէսի սուլճ էտի-
ճիլէր իշիւն սէլամէթլէ էքիլիր։

ՊԱՊ 4

1 Աբրանըզտա ճէնքլէր վէ ղավղալար նէ՞րէտէն օ-
լուր, պուրատան, է՛նէ ա՛զանըզտա մուհարէպէ
2 էտէն չէհվէթլէրինիզտէն տէյի՞լ մի տիր, թամա՛
էտէրսինիզ, վէ մալիք օլմազսընըզ, գաթլ էտէր-
սինիզ վէ հասէտա էտէրսինիզ, վէ նա՞իլ օլմազ-
սընըզ, ղավզա վէ ճէնք էտէրսինիզ, վէ մալիք
3 օլմազսընըզ, չիւնքի թալէպ էթմէզսինիզ, թալէպ
էտէրսինիզ, վէ ալամազսընըզ, զիրա չէհվէթլէ-
րինիզէ սարք էթմէք իւզրէ՝ ֆէնա եօլտա թա-
4 լէպ էտէրսինիզ, էյ ղանի վէ ղանլըլէր, տիւն-
եայա օլան մուհապպէթ Ալլահա ՛առաալէթ օլը-
ղընը պիլմէ՞զ մի սինիզ. իմտի հէր քիմ տիւնեա-
յա տօսթ օլմագ իսթէրսէ, Ալլահա տիւշմէն օլ-
5 մուշ օլուր, Պիղտէ սաքին օլան բուհ հասէտ
միւշթագ տըր՝ պույուրան քիթապ պիհուտէ՞ մի
6 սէօյլէր զանն էտէրսինիզ, Լաքին տահա պէօյիք
՛ինայէթ վէրիր. պու էճլտէն պույուրըր քի, Ալ-
լահ միւթէքէպպիրլէրէ դարշը տուրուր, լաքին
7 միւթէվազը՛լարա ՛ինայէթ իհսան էտէր, իմտի
Ալլահա միւթի՛ օլուընըզ. Շէյթանա գարշը տու-
րընըզ, օ տախի սիզտէն ֆիրար էտէճէք տիր,
8 Ալլահա եագլաշընըզ, օ տախի սիզէ եագլաշաճագ
տըր՝ էյ հիւնահքեարլար, էլլէրինիզի փաքէյի-
նիզ, վէ, էյ իքի ֆիքրիլէր, դալպլէրինիզի թաթ-
9 հիր էտինիզ. Միւքէտտէր վէ մահզուն օլուպ աղ-
լայընըզ. սիզին հիւլհիւշինիւզ հիւդնէ վէ մէսէր-
10 էթինիզ դամա տէօնսիւն, Բաշպէրն հուզուրընա
թէվաղու՛ էտինիզ, օ տախի սիզի թէրֆի՛ էտէճէք տիր,
11 Էյ պիրատէրլէր, պիրի պիրինիզի զեմմ էթմէ-
յինիզ. պիրատէրինի զեմմ էտէն, վէ պիրատէ-
րինի հիւքմ էտէն՝ շէրի՛աթը զեմմ էտէր վէ շէ-
րի՛աթը հիւքմ էտէր. իմտի էյէր շէրի՛աթը հիւքմ

էտէր իսէն, շէրի՛աթլէ ՛ամէլ տէյիլ սին, անճագ
12 հաքիմ սին։ *Շէրի՛աթ գոյան՝ պիր տիր, Օլ քի
խէլաս վէ հէլաք էթմէյէ գատիր տիր. սէն քի՞մ
սին քի՝ ախէրի հիւքմ էտէրսին։
13 Շիմաի կէլինիզ, էյ սէղ քի՝ Պու կիւն եարըն
եարընն ֆէլան շէհրէ վարալըմ, վէ օրատա պիր
եըլ մէքս էտէլիմ, վէ թիճարէթ էտիպ քեար
14 էտէլիմ՝ տէյօրսընըզ. (Հալ պու քի՝ եարըն նէ
վուգու՛ պուլաճաղընը պիլմէզսինիզ. զիրա ՛էօմ-
րիւնիւզ նէ՞ տիր. հագիգաթէն պիր ազ վագըթ
կէօրիւնիւ՛ պա՛տէհու նապէտիտ օլուր պիր պու-
15 խար տըր.) Անըն եէրինէ՝ Բապպ իսթէր տէ սաղ
գալըր իսէ, պուննու եա չունու եափալըմ՝ տէ-
16 մէլսինիզ, Շիմաի իսէ քէնտի թէքէպպիւրիւնիւզ
սէպէպիյլէ թէֆախուր էտէրսինիզ. պու մինսիւլիւ-
17 թէֆախուր քեաֆֆէթէն քէօթիւ տիր, Իմտի
հէր քիմ խայր իշլէմէյի պիլիպ տէ իճրա էթմէզ
իսէ, էլլէ-ֆէ-է անա կիւնահ տըր։

ՊԱՊ 5

1 Շիմաի կէլինիզ, էյ ղէնկինլէր, իւզէրինիզէ կէլէ-
ճէք պէլաներ իշիւն ֆիղան էտիպ աղլայընըզ,
2 Մալինիզ չիւրիւմիւշ վէ էվլադընըզըզ կիւվէ եէմիշ
3 տիր, Ալթուն իլէ կիւմիւշինիւզ փասլանմըշ տըր,
վէ անլէրին փասը տախի ՛ալէյհինիզէ շէհատէթ
իշիւն օլուպ՝ թէնէլէրինիզի աթէշ կիպի եէյէճէք
4 տիր. սօն կիւնլէրտէ խագինէ եըղտընըզ, Իշթէ
թարլաներընըզըզ պիշէն իշճիլէրին՝ թարաֆընըզ-
տան ալը գօնուլան իճրէթի ֆէրեատ էտիյօր,
վէ օրագճըլարըն ֆէրեատը Բապպ իւլ ճիւնու-
5 տըն դուլաղընա վասըլ օլտու, Չէմին իւզէրինատ
ղէվգ ու ա՛ֆիա իլէ եաշատընըզ, գալպլէրինիզի

*Պո՛ղը՝ Շէրի՛աթ գոյան վէ Հաքիմ

6 զէպհ կիւնիւնտէ օլսըդը կիպվ պէսլէտինիզ։ Ա-
լիհ 'ալէյհինէ հիւքմ էտիպ՝ անը գաթլ էթտի-
նիզ։ Էվ օ սիզէ գարշը տուրմազ։
7 Իմտի, էյ պիրատէրլէր, Բապպըն զուհուրընա
տէյին սապը էտինիզ, իշթէ չիֆթճի եէրին զըյ-
մէթլի մահսուլընա մուհթաջըը օլուպ՝ անըն իչին
թա իւք վէ սօն եաղմուրա նա՛իլ օլունճայատէք
8 սապը էտէր։ Սիզ տախի սապը էտիպ՝ գալպէ-
րինիզի սապէթ գըլընըզ։ գիրա Բապպըն զուհու-
9 րու եագըն տըր։ Էյ պիրատէրլէր, եէքտիկէրի-
նիզտէն շիքայէթ էթմէյինիզ։ քի հիւքմ թահ-
թընա տիւշմէյէսինիզ։ իշթէ Հաքիմ գափուընըն
10 էօնիւնտէ տուրույօր։ Էյ պիրատէրլէրիմ, Բապ-
պըն իսմիլէ սէօյլէյէն փէյղամպէրլէրի մէչտգաթ
չէքմէք վէ սապը խուսուսընտա էօրնէք թութը-
11 նըզ։ Իշթէ սապը էտինլէրէ միւսարէք տէրիզ։
Ծորըն սապըընը իչիթտինիզ, վէ Բապպըն ըւֆէրէ
էրտէյէ 'ագըպէթի կէօրտիւնիւզ։ Չիւնքի Բապպ
չօգ մէրհամէթլի վէ բա՛ուֆ տըր։
12 Իմտի հեր շէյտէն էվվէլ, էյ պիրատէրլէրիմ,
նէ սէմա, նէ զէմին հագգը իչիւն, նէ տէ պաշգա
պիր նէմինէ հէմին էտինիզ, քի հիւքմ ալթընա
տիւշմէյէսինիզ։ անճագ սիզին էվվէլթ տէտէյիդ
էվվէլթ օլսուն, վէ սիզին խայր տէտէյիդ խայր
օլսուն։
13 Արանըզտա պիր քիմսէ մէչգգաթտա՞ մը տըր,
տու՛ա էթսին։ պիր քիմսէնին գալպի շէ՞ն մի տիր,
14 մէզմուր օգուսուն։ Արանըզտա պիր քիմսէ խաս-
թա՞ մը տըր, քիլիսէնին իչթիչյարլարընը տա՛վէթ
էթսին, վէ Բապպըն իսմիլէ անը եաղլէ մէհ էֆ-
15 տերէք՝ անըն իչիւն տու՛ա էթսինլէր։ վէ իսմանլէ
օլան տու՛ա խասթայը գուրթարըր, Բապպ տախի
անը այաղա գալտըրաճագ տըր։ վէ էյէր կիւնահ
իշլէմիշ օլսա տախի, անա 'աֆվ օլունաճագ տըր։
16 Պիրի պիրինիզէ խաթալարընըզը իգրար, վէ պի-

րի պիրինիզ իչիւն տու՛ա էյլէյինիզ, քա քի չիֆա
պուլասընըզ։ սալիհին հէբարէթլի տու՛ասընըն
17 չօգ թէ՛սիրի վար։ Սաղա պիզիմ իլէ հէմհալ պիր
ատէմ իքէն, եաղմուր եաղմասը իչիւն տու՛ա
էյլէտի, վէ զէմին իւզէրինէ իւչ սէնէ ալթը այ
18 միւտտէթ եաղմուր եաղմասը։ վէ թէքրար
տու՛ա էյլէտի, վէ կէօք եաղմուր վէրիպ՝ եէր
տախի մահսուլընը նէթիչտիրտի։
19 Էյ պիրատէրլէր, էյէր արանըզտան պիրի հա-
կիգաթտան զէլալէթէ տիւշէր տէ՝ պիր քիմսէ
20 անը տէօնտէրիրսէ, պիլսին քի կիւնահքէարը
քէնտի զէլալէթ եօլընտան տէօնտէրէն քիմսէ էօ-
լիմտէն ճան գուրթարըր, վէ պիր խայըր կիւնահ
սէթը էթմիշ օլուր։

ՊԵՏՐՈՍ ԸԷՍՈՒԼԸՆ
ՊԻՐԻՆՃԻ 'ՈՒՄՈՒՄԻ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Յիսուս Քրիստոսընը ըէսուլը Պետրոս՝ փէտէր Ալ-
լահընը էզելի 'իլմի մուճէպինճէ, Բուհընը թագտի-
սիյլէ իթա՛աթ իչիւն վէ Յիսուս Քրիստոսընը գա-
նընըն սէրփիլմէսի իչիւն ինթիխապ օլունուպ,
2 Պոնտոս վէ Գաղատիա վէ Կապադովկիա վէ Ասիա
վէ Բիւթանիատա տաղըլմըշ օլան ղարիպլէրէ.
սիզէ 'ինայէթ վէ սէլամէթ չօղալա։
3 Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսընը փէտէրի Ալլահ
միւպարէք օլսուն քի՛ չօգ մէրհամէթինէ կէօրէ
Յիսուս Քրիստոսընը էօլիւլէրատէն գըյամ էթմէ-

4 սիրէ տէրն պիր իւմիտ իչիւն, Սօն վագըթտա
քէշի օլունմադա հազըր օլան խէլասա նա՛իլ օ-
մազ իւզրէ, Ալլահըն գուվվէթիյլէ իման վասը-
5 թասըյլէ հըֆզ օլունանլարա, նա՛նի *սիզէ սէ-
մավաթտա հըֆզ օլունան զէվալ պուլմազ, լէքէ-
սիզ վէ սօլմազ միրաս իչիւն եէնիտէն պիզի թէվ-
6 լիա էյլէմի։ Վէ պունտա մէսրուր օլուրսունուզ.
վագա՛տա հալին իգթիզասընտան պիր ազ վագըթ
տիւրլիւ տիւրլիւ թէճրիպէլէր սէպէպիյլէ մահզուն
7 պուլունուրսունուզ. Թա քի իմանընըզըն իմթիհա-
նը՝ աթէշլէ գալ օլունմըշ իսէ տէ, եինէ ֆանի
օլան ալթունտան զիյատէ գըյմէթլի օլարագ, Ի-
սուս Քրիստոսըն զուհուրընտա մէտհ վէ ՚իզզէթ
8 վէ ճէլալ իչիւն պուլունա։ Անը տախի կէօրմէմիշ
իքէն սէվէրսինիզ. հէմ տախի շիմտի կէօրմէզ
9 իքէն պիլէ տա իննանարագ, իմանընըզըն նէթի-
ճէսի օլան ճանլարընըզըն խէլասընտա ՚նա՛իլ օ-
մազլէ, թա՛րիֆէ կէլմէզ վէ մու՛ազզէզ պիր մէ-
10 սէրէթլէ մէսրուր օլուրսունուզ, Պու խէլասըն
խուսուսընտա տախի սիզէ օլաճագ ՚ինայէթին
հագգընտա վահիյլէ սէօյլէյէն փէյղամպէրլէր Թէֆ-
11 թիշ վէ Թէֆահհուս էթտիլէր. Տէրունլէրինտէ
պուլունան Քրիստոսըն Րուհու Քրիստոսըն էլէմ
չէքմէսինէ վէ պա՛տէհու ճէլալէ նա՛իլ օլմասընտա
էվվէլտէն չէհատէթ էթմէսիյլէ, նէյէ վէ նասըլ
վագթա տէլալէթ էթտիյինի Թէֆթիշ էտէրլէր
12 իտի. Վէ օլ չէյլէրի քէնտիլէրինէ տէյիլ, անճագ
սիզէ Թէպլիղ էթտիքլէրի անլէրէ պէյան օլուն-
տու. պու չէյլէր իսէ սէմաատան իրսալ օլունան
Րուհ իւլ Գուտս վասըթասըյլէ սիզէ պէշարէթի
Թէպլիր էտէնլէրին էլիյլէ շիմտի սիզէ իխտար օ-
լունմըշ տըր. պու չէյլէրէ տախի նազար էթմիյի
մէլէքլէր արզու էտէրլէր։

*Պ՚ՂԸ՚Ը՝ պիզէ

13 Իմտի զիհնինիզին պէլինի գուշատրպ այըգ տու-
րարագ, Ցիսուս Քրիստոսըն զուհուրընտա սիզէ
իհսան օլունաճագ ՚ինայէթէ քեամիլէն իւմիտ է-
14 տինիզ։ Ձէհալէթինիզ վագթընտա օլան էվվէլքի
շէհվէթլէրէ ույմայարագ, անճագ իթա՛աթլը էվ-
15 լատ միսիլի, Սիզի տա՛վէթ էտէն գուտուս օլ-
տըղը կիպի, սիզ տախի հէվի հարէքէթլէրինիզտէ
16 մուգատտէս օլունըզ. Զիւնքի՝ Մուգատտէս օ-
լունըզ, զիրա պէն գուտուս իմ՝ տէյիւ եազըլ-
17 մըշ տըր։ Վէ էյէր հէր քէսին ՚ամէլինէ կէօրէ
խաթրա բի՛այէթ էթմէյէրէք հիւքմ էտէնէ փէ-
տէր Թէսմիյէ կտէրսէնիզ, զուրպէթինիզ կիւնլէ-
18 րինի գօրգու իլէ կէչիրինիզ. Վէ պիլինիզ քի՝ Է-
տատտան գալմա պաթըլ ումէլէքտէն, ֆանի կիւ-
19 միւշ վէ ալթունլէ տէյիլ, Անճագ գուսուրսըզ
վէ լէքէսիզ Գուզունըն, նա՛նի Քրիստոսըն զի-
գըյմէթ գանը ֆիխխէսիյլէ խէլաս պուլսընըզ.
20 Օլ քի տիւնեանըն Թէ՚սիսինտէն ագատէմ Ալլա-
մա՛լիւմ իտի իսէ տէ, իմանընըզ վէ իւմիտինիզ
Ալլահա օլսուն տէյիւ, սօն վագըթլարտա սիզին
21 իչիւն, նա՛նի անը էօլիւլէրտէն իհեա էտէն վէ
անա ՚իզզէթ վէրէն Ալլահա անընն վասըթասըյլէ
22 իման էտէնլէը իչիւն պէյան օլունտու։ Րիյասըզ
գարնտաշ մուհապպէթի իչիւն՝ Րուհըն վասըթա-
սըյլէ հագիգաթա միւթի՝ օլարագ, ճանլարընըզը
փաքլէմիշ օլուսուզ՝ պիրի պիրինիզէ փաք գալպտէն
23 գիյատէսիյլէ մուհապպէթ էտինիզ։ Զիւնքի ֆանի
Թօխումտան տէյիւ, անճագ ֆանի օլմայանտան,
Ալլահընն հայյ վէ [իւ էլ էպէտ] պագի օլան քէլա-
24 մը վասըթասըյլէ եէնիտէն տօղտընըզ. Զիրա հէր
Թէն օթ կիպի, վէ ատէմին ճիւմլէ շէրէֆի օթըն
չիչէյի կիպի տիր. օթ գուրուր, վէ չիչէյի տէօ-
25 քիւր. Լաքին Րապպընն քէլամը իւ էլ էպէտ
պագի տիր. վէ սիզէ Թէպլիր օլունան քէլամ
պու տըր։

ՊԱՊ 2

1 Իմաի հէը տիւբլիւ շէրբի վէ հէը տիւբլիւ հիլէ վէ
բիյալար իլէ հասէտլէրի վէ հէը տիւբլիւ ղըյպե-
2 թի թէրք էտիպ, Հէնուզ տօղմուշ մա'սումլար
կիպի խալխս բուհանի սիւսէ արզուքէշ օլունըղ,
3 Թա քի Բապպըն լաթիֆ օլսըղընը թաթսըղընըղ
թագտիրսէ, անըն վասըթասըյլէ խէլաս իչին
4 պէօյուէսինիղ։ Անա, եա՝ նի ինսան թարաֆընտան
մէրտուտ իսէ տէ՝ Ալլահըն *ինտինտէ միւնթէխապ
5 վէ պիգըյմէթ օլան տիրի թաշա եագլաշըպ, Սիզ
տախի տիրի թաշլար կիպի պիր պէյթ ի բուհանի՝
Ալլահա Ցիսուս Քրիստոս վասըթասըյլէ մագպուլ
օլան բուհանի պէպիհէլէրի թագտիմ իչիւն պիր
մուգատտաս քեահինլիք օլմագ իւզրէ պինա օլու-
6 նուբսընըղ։ Պունա պինա՛էն՝ Իչթէ Սիօնտա պիր
քէօչէ թաշը, միւնթէխապ վէ պիգըյմէթ պիր
թաշ գօրըմ, վէ անա իսան էտէն ասլա խէճիլ
օլմայաճագ տըր՝ տէյլէ քիթապտա պուլունուր,
7 Իմաի սիզ միւ'մինլէրէ պու պիգըյմէթ տիր, ամ-
մա *իթա'աթսըզլարա՝ հաիբճըլարըն բէտտա էթ-
8 տիքլէրի թաշ քէօչէ թաշը օլտու։ Վէ ինանմա-
յընչ քէլամ խաուսաընտա սիւրչէնլէրէ թէօքէղ
թաշը վէ սիւրչմէք գայասը տըր։ պունա տախի
9 թագտիր օլունալըր։ Լաքին սիզ միւնթէխապ
պիր նէսլ վէ միւլուքեանէ քեահինլիք վէ մու-
գատտաս իւմմէթ վէ խաաս պիր գավմ սընըղ,
թա քի սիզի զուլմէթաէն քէնտի 'աճիպ նուրընա
տա'վէթ էտէնին ֆազիլէթլէրինի լ'լան էտէսինիղ։
10 Սիզ պիր զէման գավմ տէյլէ խոնինիղ, ամմա
հիմտի Ալլահըն գավմը սընըղ. միրհամէթէ նա'իլ
օլմամըղ խոնինիղ. հիմտի խէ միրհամէթէ նա'իլ
օլընընըղ։

*Եոէօփ՝ իսանաըզլարա

11 Էյ սէվկիլիլէր, սիզէ բէճա էտէբիմ քի, պա-
բիպլէր վէ միւստֆիրլէր կիպի, ճանա գարշը մու-
հարէպէ էտէն նէֆսանի շէհվէթլէրտէն իճթինապ
12 էտէսինիղ։ Վէ թա'իֆէլէր արաընտա հիւսն ի
հարէքէթէ պուլունաընընըղ, թա քի սիզի՝ շէրր
իշլէյէն՝ տէյլիւ զէմմ էթտիքլէրի եէրտէ, էյլ 'ա-
մէլէրինիղի միւշահէտէ էթմէլէրիյլէ՝ գիյաթէթ
13 կիւնիւնտէ Ալլահը թէժճիա էտէլէր։ Իմաի Բապպ
իչիւն թանգրմաթը պէշէրիյէնին հէը պէրինէ,
կէրէք վատիշահա՝ ճիւմլէյէ ֆա'իգ օլտըղընտան,
14 կէրէք վալիլէրէ՝ շէրր իշլէյէնլէրին միւճադաթը
վէ խայր իշլէյէնլէրին մէտհի իչիւն անըն թարա-
ֆընտան իրսալ օլունանլար պուլունտըգլարընա
15 տան իթա'աթ էտինիղ։ Զիրա Ալլահըն իրատէթի
16 պու տըր քի, հուրրլէր կիպի, Ամմա հուրրիյէթի-
նիղի շէրրէ էօրթիւ թութմայըղ, անճագ Ալլա-
հըն գուլարը կիպի օլարագ, ճահիլ ատմլէրին
ճէհալէթինի խայր իշլէմէքէ իսքեաթ էտէսինիղ։
17 ձիւմլէյէ հիւրմէթ էտինիղ. պիրտաէրլէրի սէվի-
նիղ. Ալլահտան գօրգընըղ. փատիշահա հիւրմէթ
էտինիղ։
18 Էյ խըտմէթքեարլար, էֆէնտիլէրինիղէ հէը
գօրգու լիլէ՝ եալընըղ էյլ վէ հալիմ օլանլարա
տէյլէ, անճագ պէտհույ օլանլարա տախի միւ-
19 թի' օլունըղ։ Զիրա պիր քիմսէնին նահագ եէրէ
էլէմ չէքէր իքէն՝ Ալլահ հուզուրընտա օլան գա-
միր սէպէպինտէն մէշագգաթա թէհամմիւլ էթ-
20 մէսէ ֆայիլէթ տիր։ Զիրա գապահաթ իշլէյիպ
տուրպ օլունտըղընըղ հալտէ սապր էտէր իսէնիղ,
նէ՞ չէրէֆինիղ օլուր. վէ լաքին խայր իշլէյէրէք
էլէմ չէքտիյինիղտէ սապր էտէր իսէնիղ, Ալլա-
21 հըն 'ինտինտէ պու ֆայիլէթ տիր։ Զիրա պունա
տա'վէթ օլունտընըղ. չիւնքի Քրիստոս տախի
սիզին իչիւն էլէմ չէքիպ՝ իզէրինտէ հիւրիւմէնիղ
22 իչիւն սիզէ էօրնէք պրագտը։ Քէնտիսի կիւնահ

իշլեմէտի, վէ լիսանընտա հիւէ պուլունմասը,
23 շէթմ օլունտըղընտա անա մուգասիլ շէթմ էթ-
մէղ իտի. էլեմ չէքեր իքէն թէհտիտ էթմէյիպ
անճագ հագգ իւզրէ հիւքմ էտէնէ քէնտինի հէ-
24 վալէ էտէր իտի, վէ քէնտիսի քէնտի ճէսէտին-
տէ կիւնահլարըմըզը աղաճ իւզէրինտէ եիւքլէն-
տի. Թա քի պիզ կիւնահլարա էօլմիւշ օլարագ
սալահա եաշայալըմ. անընճ պէրէքիյէ չինճա պուլ-
25 մընըզ. Զիրա եօլու շաշըրմըշ գոյունլար կիպի
իտինիզ, լաքին չիմտի ճանլարընըզընճ Զօպանընա
վէ Նազարէթնա տէօնտիւնիւզ.

ՊԱՊ 3

1 Քէղալիք, էյ ղէվճէլէր, քէնտի ղէվճէրինիզէ
միւթի' օլունըզ. Թա քի պա'զըլարը քէլամա ի'-
2 թիգատ էթմէղէր իսէ տէ, Սիզին գօրգու իլէ օ-
լան 'իֆֆէթլի հարէքէթլէրինիզի կէօրմէյէրիյէ,
ղէվճէլէրինին հարէքէթլէրի վաազբաազըյէ քէ-
3 լամ օլմագընըզընճ գաղանըլալար, վէ սիզին զիյ-
նէթինիզ, գահիրտէ օլան սաչ էօրմէք վէ ալթուն
թագընմագ եա էսվապ կիյմէքտէն 'իպարէթ օլ-
4 մայընա, Մախֆի օլան պաթընի ինսանտա հալիմ
վէ սէլիմ բուհընճ ֆէհաատտան միւպէրրա օլան
ղէյնէնփէհ 'իպարէթ օլսուն. պունուն տախի Ալ-
5 լահընճ 'ինտինտէ գըյմէթի չօգ ընըր. Զիրա ղէ-
մանը գաատիմտէ Ալլահա թէվէքքիւլ էտէն մուս-
գաատէս նինվան տախի' քէնտի ղէվճէրինէ միւ-
թի' օլարագ, քէնտիլէրինի պէօյլէ թէղէհհի էտէր-
6 լէր իտի. 'Նիթէքիմ Սարա Աբրահամա' էֆէնտի'
տէյէրէք անա իթա'աթ էտէր իտի. սիզ տախի
խայր իշլեյէրէք, հիչ պիր գօրգուտան խաւֆ էթ-
մէտիյինիզ հալտէ, անընճ էվվաատը օլուրսընըզ.
7 Քէղալիք, էյ ղէվճէր, սիզ տախի ղէվճէրինի-
զի տահա գա'իֆ զարֆ մագամընտա թուրարագ,

անէրը իլէ պէրապէր 'ագլանէ կէչինիպ, հայաթ
'ինսայէթինէ միրաս շէրիքլէրի պուլունըգլարը
միւնասէպէթլէ' անէրէ իքրամ էտինիզ, թա քի
տու'ալարընըզա մանի' օլմայա.
8 Նիհայէթ իւլ էմը, ճիւմլէնիզ հէմֆիքէտ,
հէմֆէրա, գարընտաշ սէվինճ, շէֆիգ վէ լաթիֆ
9 օլունըզ, Քէմլիյէ քէմլիք, եախօտ շէթմէ շէթմէ-
մուգասէլէ էթմէյէրէք, պիլ'ագս խայր տու'ա
էտինիզ, չիւնքի պունուն իշինն, եա'նի պէրէքէ-
թէ վարիս օլմագ իշինն տա'վէթ օլունըրընըզ
10 պիլիրսինիզ. Զիրա հայաթ սէվմէք վէ էյի կիւնլէր
կէօրմէք իսթէյէն' քէնտի տիլինի քէօթիւլիւք-
տէն վէ տուտագլարընը հիլէ սէօյլէմէքտէն զագը
11 էթսին, Քէօթիւլիւքտէն իճթինապ էտիպ' էյիլիք
էթսին. սէլամէթի արայընպ' անա սա'յ էթսին.
12 Զիրա Բապպընճ կէօզլէրի սաւիհլէր իւզէրինէ, վէ
գուլագլարը անէրինի նիյազընա, ամմա Բապպընճ
13 եիւզիւ քէօթիւլիւք էտէնլէր 'ալէյհինէ տիր, վէ
խայրա *մուգթէտի օլարընըզ հալտէ, քի՞մ սիզէ
14 էզիյէթ էտէճէք տիր, վէ լաքին էյէր սալահ ի-
չինէ էլեմ չէքէրսէնիզ, նէ՞ միւպարէք սինիզ,
վէ անէրէ գօրգուսընտան գօրգուպ միւթա-
15 րիպ օլմայասընըզ, Լաքին քէնտի գալպլէրինիզտէ
Բապպ Ալլահը թագտիս էյլէյինիզ, վէ զամիրինիզ
փաք օլարագ, տէրունինիզտէ օլան իւմիտինն սէ-
պէպինի հէր թալէպ էտէնէ, հիլմէյ վէ գօրգու-
16 իլէ ճէվապ վէրմէյէ հազըր պուլունասընըզ. Թա
քի' շէրը իշլեյէն' տէյիւ սիզի զեմմ էթտիքլէրի
խուսուստա Քրիստոստա օլան էյի հարէքէթլէրի-
17 նիզէ պիւհթան էտէնլէր խէճիլ օլալար. Զիրա Ալ-
լահընճ իրատէթի պէօյլէ թէ'ալլուգ էտէրսէ, էյի-
լիք էտէր իքէն էլեմ չէքմէք' քէօթիւլիւք էտէր
18 իքէն էլեմ չ+ֆ+տէն էվլա տըր. Զիրա Քրիստոս

---

*Նախօք' զայրէթքէշ

տախէ պիդի Աստուած եագլաշըըրմագ իւզրէ, եա՛նի սաւիհ՝ ֆասըգլարըն եօլընա կիւնահ իչիւն պիր քերըէ էլեմ չէքմի, վէ ճէսէտճէ էօլտիւրիւլմիւ
19 իսէ տէ, բուհճա իհեա օլուննտու։ Պունուն իլէ տախէ կիտիպ՝ գընտանտա օլան բուհլարա վա՛զ էյլէտի. պունլար տախէ պիր վագըթ նոյըն կիւնլէրինտէ սէֆինէ ինչա օլուննմագտա իքէն, Աստուածըն սապըը պէգլէտիյի վագըթտա ՚ասի օլմուշլար
20 իտի։ Օլ «էֆէնէտէ տախէ պիր գաչ, եա՛նի սէ-
21 քիզ ճան սուտան գուրթուլտըլար։ Պունա պէնգէր վաֆթիզ, (քի ճէսէտին քիրինին տէֆ՚լի տէյիւ, անճագ էյի զամիրին Աստուած օլան իգըարը տըր,) Ցհսուս Քրիստոսըն գըյամէթի վասըթասըլյէ,
22 պիդի շիմտի խէլաս էտէր. Օլ քի սէմայա կիթմիշ օլուպ՝ մէլէքլէր վէ հիւքիւմէթլէր վէ գուտրէթլէր քենտիսինէ միւթի՛ օլարագ Աստուածն սաղընտա տըր։

ՊԱՊ 4

1 Իմտի Քրիստոս պիզիմ իչիւն ճէսէտաէ էլէմ չէքմիշ օլմաղլէ, սիզ տախի հէմտան օլ նիյէթլէ սիլահլանընըզ. (պիրա ճէսէտաէ էլէմ չէքէն՝ կիւնահտան ֆէրաղաթ էթմիշ տիր.) Թա քի ճէսէտաէ գալտըղընըզ միւտտէթի արթըգ իննան չէհվէթլէրի մուճէպինճէ տէյիւ, անճագ Աստուածն իթ-
3 բաատէթի մուճէպինճէ կէչիրէսինիւ. Չիրա ՚էօմրիւմիզիւն կէչմիշ ղէմանը քեաֆի տիր քի թա-
՚իֆէլէրին միւրատընը ֆի՚իլէ կէթիրմէքլէ, ֆըսգու ֆիւճուր վէ չէհվէթլէր վէ միյիօրլըգ վէ մասխարալըգ վէ պէքրիւք վէ հարամ օլան փութ-
4 փէրէսթլիքլէրտէ եիւրիւտիւք, վէ անլէր իլէ պէրապէր ֆիւճուրըն հէմտան օլ իֆրաթընա սէյիրթմէտիկինիզտէ, պունու ղարիպ կէօրէրէք
5 սէպէպ էտէրլէր։ Անլէր տիրի իլէ ֆօլիւ օլանլարը

մուհաքէմէ էթմէյէ հազըր օլանա հիսապ վէրէ-
6 ճէքլէր տիր։ Զիրա պու մագսէտա իւզրէ, եա՛նի ատէմլերէ կէօրէ թէնճէ հիւքմ օլունուպ՝ Աստուածա կէօրէ բուհճա եաշայալար՝ տէյիւ էօլիւլէրէ տախի պէշարէթ թէպշիր օլունտու։
7 Լաքին ճիւմլէնին նիհայէթի եագլաշմըշ տըր։ իմտի ՚ազըլը օլուպ՝ տու՚այա այրգ տուրընըզ։
8 Վէ հէր շէյտէն էվվէլ պիրի պիրինիզէ օլան մուհապէթինիզ քեմալը կէթմիյէ օլսուն։ գիրա
9 մուհապէթ չօգ կիւնահլար սէթր էտէր։ Սէօյլէնմէյէրէք եէքմուկէրինիզ հագգընտա միւսա-
10 ֆիրփէրվէր օլունըզ։ Հէր պիրինիզ Աստուածն միւթէնէվվի՛ նի՚մէթինին սաորգ քէթխիւտալարը կիպի, հէր նէ մէվհիպէյի ալմըշ իսէ, եէքմուկէ-
11 րինիզին խըտմէթինէ սարֆ էտինիզ։ Պիր քիմսէ քէլամ էտէր իսէ, Աստուածն քէլամլարը կիպի, պիր քիմսէ խըտմէթ էտէր իսէ, Աստուածն իհսան էյլէտիյի գուվվէթէ կէօրէ էթսին, թա քի Աստուած Ցհսուս Քրիստոս վասըթասըյլէ հէր շէյտէ թէմճիտ օլունա. մէճտ ու գուտրէթ էպէտ իւլ ապատ անա մախսուս տըր։ Ամին։
12 Էյ սէվկիլիլէր, կէօյա դարիպ պիր շէյ սիզէ իսապէթ էթմիշ տէյիւ, թէճրիպէնիզ իչիւն վուգու՚ պուլան աթէշլէ գալ օլունմանընըզըն վուգու-
13 ՚ընը դարիպ պիր շէյ սայմայընըզ։ Լաքին մատամ քի Քրիստոսըն էլէմլերինէ միւշթէրիք սինիզ՝ մէսրուր օլունըզ, թա քի անըն ճէլալինին զուհուրընտա տախի շատ ու մէսրուր օլասընըզ։ Քրիս-
14 տոսըն իսմի իչիւն սիթէմ շէքտիյինիզտէ նէ՛ միւսարէք սինիզ. չիւնքի ճէլալին *վէ Աստուածն Րուհու իւզէրինիզտէ սաքին օլուր. անլէրին թաար-
ֆընտան անա սէպէպ օլունուր իսէ տէ, սիզին
15 թարաֆընըզտան 0 թէմճիտ օլունուր։ Վէ լա-

*Պա՛ղա՛ծ՝ վէ գուտրէթին վէ

քին սիղտէն պիրի գաթիլ եա խըրսըզ եա չէրը
իշլէյէն կիպի, եախօտ պաշգալարըն ումուրըն
16 միւտախէլէ էտէն կիպի էլէմ չէքմէսին. Ամմա
էյէր խրիսթիյան պո՛լո՛նդըզը իշիւն իսէ, խէճիլ
օլմայըպ՝ անճագ պու խուսուստա Ալլահը թէմ-
17 ճիտ էյլէսին։ Զիրա հիւքմիւն՝ պէյթ Ուլլահտան
պաշլամասընըն վագթը սըր։ Վէ էյէր էվվէլ
պիղտէն պո՛լո՛ր է՛ռ, Ալլահըն պէշարէթինէ իթա-
'աթ էթմէյէնլէրին 'ագըպէթի նէ՞ օլաճագ սըր։
18 Վէ էյէր սալիհ կիւճլէ գուրթուլուր իսէ, ֆասըգ
19 վէ կիւնահքեար նէ՞րէտէ պուլունուր, Իմտի Ալ-
լահըն իրատէթի իւզրէ էլէմ չէքէնլէր խայր իշ-
լէմէքլէ՝ քէնտի ճանլարընըն ա՛ռ սատըգ խալից
տէյիւ էմանէթ էթսինլէր։

ՊԱՊ 5

1 Ա՛րանըզտա պուլունան իխթիյարլարա, պէն քի
անլէր կիպի իխթիյար, վէ Քրիստոսըն էլէմլէրի-
նին շահիտի, վէ պահիբ օլաճագ ճէլալին հիսէ-
2 տարը իմ, Րէճա էտէրիմ՝ Ալլահըն սիղին արա-
նըզտա պուլունան սիւրիւսիւնիւ կիւտէսինիզ, վէ
մէճպուրիյէթտէն տէյիլ, անճագ հիւան ի իրա-
աէթլէ, հէմ գապիհ գազանճ իշիւն տէյիլ, ֆա-
3 գաթ ճան ու տիլտէն նազարէթ էտինիզ. Վէ
*ճէմա'աթլարա մուսաալաթ օլուր կիպի տէյիլ,
4 անճագ սիւրիւյէ էօրնէք օլունըզ, Վէ պաշ Զօ-
պանն գուհուր էթմէյի ղէմանն, ճէլալին սօլմագ
թաճընա նա՛իլ օլաճագընըզ,
5 Քէզալիք սիզ, էյ կէնճլէր, իխթիյարլարա միւ-
թի՛ օլունըզ, վէ ճիւմլէնիզ պիրի պիրինիզէ միւ-
թի՛ օլուպ թէվազու՛ գուշանընըզ, զիրա Ալլահ
միւթէքէպպիրլէրէ գարշը տուրուպ՝ միւթէվա-

*Բուն. հիսսէլէրէ

6 զը'լարա 'ինայէթ իհսան էտէր, Իմտի Ալլահընն
գուտրէթլի էլի ալթընտա միւթէվազը՝ օլունըզ,
7 թա քի սիզի վագթընտա թէրֆի՛ էտէ, ճիւմլէ
էնտիչէնիզի անըն իւզէրինէ պրագընըզ, զիրա օ
սիզի գայըրըր՝
8 Այըգ վէ ույանըգ տուրընըզ, չիւնքի խասմի-
նիզ Շէյթան՝ կէօմիւրտէյէն արսլան կիպի քիմի՛
9 Կուրթուն տէյիւ՝ արայարագ տօլաշըր, Պունա
տախի իմանտա գավի օլարագ գարշը տուրընըզ,
չիւնքի տիւնեատա օլան սիղին պիրատէրլէրինի-
զին հէման օլ էլէմլէրի չէքմէքտէ իտիյինի պի-
լիրսինիզ,
10 Լաքին Ճիսուս Քրիստոստա սիզի քէնտի էպէ-
տի 'իզզէթինէ տա'վէթ էտէն վէ ճիւմլէ 'ինա-
յէթլէրին մէնպա'ը օլան Ալլահ՝ սիզ պիր միւտ-
տէթ էլէմ չէքտիյինիզտէն սօնրա, քէնտիսի սիզի
քեամիլ վէ սապիթ վէ գավի վէ միւ'էսսէս գըլա-
11 Անա էպէտ իւլ ապատ 'իզզէթ վէ գուտրէթ օլ-
սուն։ Ամին։
12 Զանընընա կէօրէ սատըգ պիրատէր օլան Սիղ-
ուանոս վասըթասըյէ սիզէ մուխթասարճա եա-
ղըպ նասիհաթ էտէրէք, չէհատէթ էթտիմ քի՝
պու գա՛իմ պուլունտըղընըզ հալ Ալլահըն սահիհ
13 'ինայէթի տիր, Բաբելոնտա պուլունան սիղին իլէ
պէրատէր մուՆթէխապէ էյլէ՛ռ վէ օղլում Մարկոս
14 սիզէ սելամ էտէրլէր, Պիրի պիրինիզէ մուհապ-
պէթ էօփուշույլէ սելամ էտինիզ, սիզ քի Ճիսուս
Քրիստոստա սընըզ՝ ճիւմլէնիզէ սելամէթ օլսուն,
Ամին։

ՊԵՏՐՈՍ ԲԷՍՈՒԼԸՆ

ԻՐԻՆՃԻ 'ՈՒՄՈՒՄԻ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Յիսուս Քրիստոսըն գուլլու վէ բէսուլլու Սիմոն
Պետրոս՝ Աւլահըմըզըն վէ խէլասքեար Յիսուս
Քրիստոսըն էղհօր էյնէրէյէ սալահ վասըթասըյլէ
պիզիմ իլէ պէրապէր հէման օլ գըյմէթլի իմանա
2 նա՛իլ օլանլարա. Սիզէ Աւլահը վէ Բապպըմըզ Յի-
սուսը պիլմէքլէ 'ինայէթ վէ սէլամէթ չօղալա։
3 Մատամ քի անըն գուտրէթ ի իլահիյէսի հայա-
թա վէ թագվայա մութէ'ալլըգ ճիւմլէ շէյլէրի,
պիզի 'իղղէթ վէ ֆազիլէթլէ տա'վէթ էտէնի պիլ-
4 մէքլէ պիզէ իհսան էյլէմիշ օլուպ, Անլէր իլէ տա-
խի պիզէ ղայէթ 'ազիմ վէ գըյմէթլի վա'ալար
վէրիլմիշ ատր. Թա քի պունլարըն վասըթասըյլէ
տիւնեատա շէհվէթատէն նէշ'էթ էտէն ֆէսատատան
գուրթուլմըշ օլուպ՝ Բապի'ատ ը իլահիյէյէ հիս-
5 սէտար օլասընըզ։ Սիզ տախի հէման պու շէյէ
ղայրէթ ի քեամիլէ կէօսթէրէրէք իմանընըզա
6 ֆազիլէթ, վէ ֆազիլէթէ 'իլմ, վէ 'իլմէ զապթ ը
նէֆս, վէ զապթ ը նէֆսէ սապր, վէ սապրա
7 թագվա, վէ թագվայա գարնատաշ մուհապպէթի,
վէ գարնատաշ մուհապպէթինէ մուհապպէթ զամ
8 էտինիզ։ Զիրա պու շէյլէր սիզտէ պուլունուպ
արթատըգճա, Էվվէլ Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսը
պիլմէք խուսուսընատա պօշ վէ սէմէրէսիզ պրագ-
9 մաղլար։ Լաքին քիմտէ պու շէյլէր եօք իսէ, օլ
քիմսէ քէօր օլուպ՝ ուզագատան կէօրմէզ վէ քէն-

տի էսքի կիւնահլարընատան թաթհիրինի ունութ-
10 մըզ ատր։ Պու էճլտէն, էյ պէրատէրլէր, տա'վէթ
վէ ինթիխապընըզը սապթ գըլմաղա տահա գի-
յատէ ճէհտ էտինիզ. չիւնքի պունու եափմաղլէ
11 ասլա տիւշմէյէճէքսինիզ. Զիրա պու վէճհլէ Բապպ
վէ խէլասքեարըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն էպէտի
մէլէքիւթիւնէ կիրմէնիզ զանլիքլէ իհսան օլու-
նաճագ ատր։
12 Պու էճլտէն, էյէրչի պու չէյլէրի պիլիպ հազըր
պուլունան հագիգաթտա սապթ օլմուշ իսէնիզ
տէ, անլէրի տա'իմա քաթբընըզա կէթիրմէյի իհ-
13 մալ էթմէյէճէյիմ։ Վէ պէն պու մէսքէնատ գալ-
մըզճա, սիզի՝ իհթար էտէրէք ույանտըրմաղը
14 լայըգ 'ատտա էտէրիմ։ Զիրա պիլիրիմ քի՝ Բապ-
պըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն պանա պէյան էյլէտիյի
կիպի մէսքէնիմի թէրք էթմէքտիյիմ եագընը ատր։
15 Իմոի ինթիգալըմատան սօնրա տա'իմա պու շէյլէրի
տէր քաթբը էթմէնիզ իչուն ճէհտ էտէճէյիմ։
16 Զիրա պիզ սախթէ մասալլարա թագի՝ օլմուշ
տէյիլ, անճագ Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն
'ազամէթինի կէօզլէրիմիզլէ կէօրմիշ օլարագ,
անըն գուտրէթինի վէ զուհուրընը սիզէ պիլ-
17 տիրտիք։ Զիրա ճէլալ ը ա'զամ Բարաֆընատան
պէօյլէ, Քա'նի՝ Պէնիմ սեվկիւլիւ Օղլըմ պու-
ատր, պէն անտէն բագի իմ՝ տէյիւ պիր սէտա
կէլտիյինատէ, Փէտէր Աւլահ Բարաֆընատան 'իղղէթ
18 վէ ճէլալ ալտը։ Վէ սէմատան կէլէն պու սէտայը
պիզ անըն իլէ պէրապէր մուգատտես տողտա
19 պուլունտուղըմըզ հալտէ իչիթտիք։ Վէ պիզտէ
տահա սապթ օլան փէյղամպէրլիք քէլամը վար
ատր, քի սիզ տախի կիւն աղարըպ սապահ եըլ-
ատրը գալպլէրինիզտէ տօղունճայատէք, գարան-
լըգ եէրտէ զիյատտար չըրաղ կիպի՝ անա տիգգաթ
20 էյլէմէնիզլէ էյի էտէրսինիզ։ Էվվէլա պիլիրսինիզ
քի՝ քիթապընըն հիչ պիր փէյղամպէրլիք +էլմը

21 Թա'պիը ի մախաուստան օլմազ։ Զիրա հիչ պիր վագըթ պիր փեյղամպերլիք ինսան իրատէթիյլե կէլմէտի, անճագ Ալլահըն մուգատտաս ատէմիերի Րուհ իւլ Գուտս Թարաֆընտան Թէչվիգ օլունաբագ սէօյլէտիլէր։

ՊԱՊ 2

1 Լաքին գավմ արասընտա եալանճը փեյղամպեր-
լէր տախի պուլունտու, Նիթէքիմ սիզտէ տախի
հէլաք էտիճի պիտ'աթլար կիզլիճե իչէրիյէ կէթի-
րէն վէ քէնտիլէրինի տաթըն ալան Րապպը ին-
քնար էտիպ՝ քէնտի իւզէրլէրինե Թէզ հէլաք կէ-
թիրէն եալանճը մու'մինլէր պուլունմագ ուըն։
2 Վէ պունլարըն հէլաք եօլլարընտա չօգ քիմսէլէր
Թապի՝ օլուպ՝ անլէրին սէպէպիյլէ հագիգաթ Թա-
3 րիգինե քիւֆր օլունմագ ուըն։ Վէ Թամա'ան
նաչի տիւզմէ սէօզլէրլե սիզի Թիճարէթ իչին
գուլլանմագլար ուըն. անլէրին ճէզասը գատիմ-
տէն պէրու կէճիքմէգ վէ հէլաքլարը ույուգլա-
4 մազ։ Զիրա էյէր Ալլահ կիւնահ իշլէյէն մէլէքլէրի
էսիրկէմէյիպ՝ անճագ հիւքմ իչինե մահճուզ օ-
լարագ զուլմէթ պէնտլէրիյլե ճէհէննէմէ Լուգա վէ
5 Թէրք էյլէտի խե, վէ էյէր գատիմ տիւննայը
էսիրկէմէյիպ՝ պիլ'աքս ֆասըգլարըն տիւննասը
իւզէրինե Թուֆան կէթիրիպ՝ սալահ վա'իզի Նոյը
սէքիզինճի օլարագ Է՜Է՜ Է՜լէ Էլե հըֆզ էյլէտի
6 խե, վէ էյէր սօնրա ֆըսագ իճրասընտա պուլու-
նաճագ օլանլարա 'իպրէթ իչինե, Սոդոմ վէ Գո-
7 մոր չէհրլէրինի քիւլ էտիպ, խարապ օլմալարընը
հիւքմ էթմէսիյլէ պէրապէր սալիհ օլան Ղոմոր
ֆանճիրլէրին քէօթիւ հարէքէթլէրինտէն տէրտ-
8 մէնա օլարընը հալտե խէլաս էյլէտի խե, (Զիւնքի
օլ սալիհ արաալարընտա սաքին օլմաղլե, կէօրիւպ
իչիտէրէք՝ կիւնտէն կիւնէ քէնտի սալիհ ճանընա

անլէրին գապիհ 'ամէլլէրիյլե 'ազապ էյլէր խե։)
9 Րապպ էհլ ի Թագվա օլանլարը Թէճրիպէտէն խէ-
լաս էյլէմէյի վէ հագգընըզլարը վէ պախուսուս
նափաքլիյե իչԹիհա իլե Թէնէ Թապի՝ օլուպ՝ հիւ-
քիւմէթի Թահգիր էտէնլէրի 'ազապ հիւքմիւ
ԹահԹընտա բուզ ի ճէզա իչիւն մուհաֆազա էթ-
10 մէյի պիլիր։ Պունլար փէրվասըզ վէ խոտրէյ օլա-
րագ՝ էշրաֆա սէպպ էթմէքտէն գօրգմազլար։
11 Հալ պու քի մէլէքլէր գուվվէթ վէ գուտրէթտե
անլէրտէն ա'զամ իքէն, Րապպընը հուզուրընտա
անլէրին 'ալէյհինե սէպպ էտէրէք հիւքմ էթմէզլ-
12 լէր։ Լաքին պունլար Թապի'աթըյլե ավլանըպ
Թէլէֆ օլմագ իչիւն տօղմուշ օլան խորաքընզ
հայվանլար կիպի, պիլմէտիքլէրի շէյլէրե սէպպ
13 էտէրէք, հագգընըզլըղըն էճրինի ալմաղլե, Քէնտի
Ֆէսատլարընտա Ֆէնայա վարաճագլար ուըն։
պունլար կիւնտիւզլիւն զէվգ ու սէֆայը խօշ 'առտ
էտէրլէր, վէ սիզին իլե եէյիպ իչէրլէր իքէն՝ քէն-
տի հիլելէրիյլե քէյֆլէննէրէք լէքե վէ 'այպ ուըր-
14 լար։ Վէ կիւնահտան Ֆէրաղաթ էթմէզ վէ զի-
նա իլե տօլու կէօզլէրի օլուպ՝ տապիթ օլմայան
ճանլարը իզլալ էտէրլէր. վէ գալպլերի Թամա'ա
15 իտման օլունան էհլ ի լա'նէթ տէրլէր։ Տօղրու
Թապիգի Թէրքլե հագգընըզլըղըն իւճրէթինի սէ-
վէն Բէօվր օղլու Բաղաամ եօլընա զահիպ օլա-
16 րագ զէլալէթէ տիւշտիւլէր։ Ո տախի Ֆըսգը
իչիւն Թա'զիր օլունուպ՝ տիլսիզ մէրքէպ լինսան
սէսիյլե սէօյլէյէրէք փեյղամպերին համագաթընը
17 մէնի' էթտի։ Պունլար սուսըզ փունկարլար, վէ
շիտտէթլի բուզկնարլե սիւրիւքլենէն պուլութ-
լար օլարագ, գօյու գարանլըգ իլ էլ էպէտ ան-
18 լար։ Վէ իչիւն սագլանըլմըշ ուըր։ Զիրա պուԹլանընը
մաղրուրանէ սէօզլէրինի սէօյլէմէլէրիյլե՝ զէլա-
լէթտե եևրիւյենլէրտէն հէնուզ գուրԹուլմըշ օ-
լան քիմսէլէրի նէֆտանի չէհվլէթլէրտե Ֆըսգ ու

19 ֆիւճուրլէ իզլալ էտէրլէր՝ վէ անլէրէ հուրիյէթ
վա՛տ էտէր ի՛քէն քէնաիլէրլի ֆէսատըն գուլլուրը
պուլունուրլար. պիրա պիր քիմսէ քէնաինէ ղա-
20 լիպ կէլէնին գուլլու օլուր՝ Զիրա էյէր Բապպ վէ
Խէլասքեար Յիսուս Քրիստոսը պիլմէքլէ տիւն-
եանըն նափաքլիքլէրինէն գուրթուլմագտան
ասկրա, պէ թէքրար օլ չէյլէրլէ թուրթուլարագ
մաղլուպ օլուրլար խսէ, ասկրաքի հալլէրի էվվել-
21 քինէն պէտթէր օլուր՝ Զիրա անլէր իչիւն սա-
լահ Թաւրիգինի պիլմէմէք, անը պիլտիքտէն սոկ-
րա քէնաիլէրինէ թէսլիմ օլունան մուգատտէս
22 էմրտէն ևիւզ չէվիրմէքտէն էվլա օլուր իսի՝ լա-
քին՝ Քէօփէք քէնաի գայ էթտիյի չէյէ, վէ Եըյ-
գանմըշ խընզիր չամաուրտա ևուվաըլանմագա տէօն-
տիւ՝ տէյիւ սահիհ մէսէլին Քէչվասընճա անլէրին
հագգընտա վագը՝ օլտու՝

ՊԱՊ 3

1 Էյ սէվկիւլիւլէր՝ չիմտի պու իքինճի ըիսալէյէ
սիզէ եազըպ՝ իքիսինտէ սիզին սաֆի զիհնինիզի
2 իխթար Թաւրիգիյէ ույանտըըըրմ՝ Քի մուգատ-
տէս փէյղամպէրլէր Թաւրաֆընտան մուգատտէմ
Թէպլիղ օլունան սէօզլէրի վէ պիզիմ՝ Է՛նէ Բապպ
վէ Խէլասքեարըն ըէտուլէրինին Թէնպիհինի տէր
3 խաթըր էտէսինիզ՝ Էվվել Էմրտէ մա՛լիւմիւնիզ
օլսուն քի՝ սոն կիւնլէրտէ չէհվէթլէրինէ կէօրէ
4 եիւբիյէն միւսթէհզիլէր կէլիպ՝ Անըն զուհուրը-
նըն վա՛տը նէ՞ըէտէ տիր՝ պիրա Էճատտըն ու-
յուտըգլարը վագըթտան պէրու՝ հեր շէյ խիլգա-
թըն իպթիտասընտան պէրու օլտըղը կիպի գալը-
5 յօր՝ տէյէճէքլէր տիր՝ Զիրա անլէր պունտան
գատաէն պիխտապէր տուրտույօրլար քի՝ սէմավաթ
իպթիտատէն օլուպ՝ զէմին Ալլահըն քէլամըյլէ
6 սուտան վէ սու իլէ գա՛իմ տիր՝ Պունլարլէ օլ

վագըթտա պուլունան տիւնեա սույուն Թուղեա-
7 նըյլէ հէլաք օլտու՝ Շիմտիքի սէմավաթ վէ զէ-
մին իսկ հէման օլ քէլամլէ մահֆուզ օլուպ՝ հիւքմ
վէ ֆասըգ ատէմլէրին հէլաքը կիւնիւնէտէք ա-
8 Թէշ իչիւն սագլանըլմըշ տըրլար՝ վէ լաքին՝ էյ
սէվկիւլիւլէր՝ չու պիր շէյտէն՝ եա՛նի Բապպը
՚ինտինտէ պիր կիւն պիչ եըլ կիպի վէ պիչ եըլ
պիր կիւն կիպի օլտըղընտան պիխտապէր օլմայա-
9 սընըզ՝ Բապպ՝ պա՛գըլարըն կէճիքմիշ տիր զանն
էթտիքլէրի կիպի վա՛տընտա կէճիքմէզ՝ լաքին
պիր քիմսէնին հէլաք օլմասընը տէյիլ՝ անճագ
ճիւմլէնին Թէվպէյէ կէլմէսինի իսթէմէօիյլէ՝ հագ-
10 գընմըզտա Թէ՛էննի էյլէր՝ վէ լաքին Բապպըն
կիւնիւ [կէճէտէ] իըըսընըշ կիպի կէլէճէք՝ անտէ
տախի սէմավաթ կիւրիւլթիյլէ զա՛իլ օլարագ՝
՚անասըր եանմագլէ հալլ օլունաճագ տըր՝ վէ
զէմին իլէ անտէ եափըլմըշ պուլունան չէյլէր եա-
11 նաճագ տըր՝ իմտի պունլարըն ճիւմլէսի հալլ օ-
լունաճագընտան՝ սիզ Ալլահըն կիւնիւնիւն կէլմէ-
սինէ մունթազըր օլարագ ՚աճէլէ էտիպ՝ մուգատ-
տէս հարէքէթլէրտէ վէ Թագվատտա նա՛սըլ քիմ-
12 սէլէր օլմանըշ կէրէք տիր՝ Օլ կիւն քի անտէ
սէմավաթ Թուրթուշուպ՝ հալլ օլունաճագ՝ վէ ՚ա-
13 նասըր եանըպ՝ էրիյճէք տիր՝ լաքին անըն վա՛-
սը իւզրէ՝ սալահընը սաքին օլաճաղը եէնի սէմա-
վաթ վէ եէնի զէմինէ մունթազըր ըզ՝
14 Պու էճլտէն՝ էյ սէվկիւլիւլէր՝ պու շէյլէրէ
մունթազըր օլտըղընըշ հալտէ՝ անըն ՚ինտինտէ
սէլամէթլէ լէքէսիզ վէ գուսուրսըշ պուլունմա-
15 նըպ՝ նըզա ճէհտ էյլէյինիզ՝ վէ Բապպըմըզընը Թէ՛էն-
նիսինի խէլաս ՚սաոտ էտինիզ՝ նիթէքիմ սէվկիւ-
լիւ պիրատէրիմիզ Պօղոս տախի քէնտինէ իհսան
16 պույուրըլան հիքմէթէ կէօրէ՝ ճիւմլէ ըիսալէլէ-
րինտէ պու շէյլէրտէն պահս էթտիյի միսիլլիւ՝
սիզէ տախի եազմըշ տըր՝ պունլարտա պա՛զը

կիւճ անկաշըլըը չէյլեր օլմազլէ, ճահիլ վէ սէ-
պաթ-սըզ քիմսէլէը սա՛իր քիթապլար հագըճնաա
ԷՐՒՒՒՔԷ կիպի քէնաի հէլաքլարը իչիւն պուն-
17 լարըն մա՛նաասընը տախի Թէպոիլ էտէրլէր, իմ-
տի սիզ, էյ սէվկիլիլէր, պո՜նու՜ էվվէլտէն պիլ-
մէքլէ սապընընըզ, օլմայա քի ֆաասըգլարըն հի-
լէսինէ Թութուլարագ քէնաի սէպաթընընզտան
18 տիւշէսինիլիզ։ Ամմա Բապպ վէ խէլասքեարըմըզ
Յիսուս Քրիստոսըն Յինայէթինաէ վէ Յիմինաէ
նէմա պուլունըզ։ Անա հէմ շիմաի հէմ տէ *էպէ-
տէտէք հաամ օլսուն։ Ամին։

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ ՊԻՐԻՆՃԻ Յ'ՈՒՄՈՒՄԻ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Օլ խպԹիսաատն ոէվճուտ օլան, օլ իչիԹմիշ, օլ
կէօզլէրիմիզլէ կէօրմիւշ օլարընըզ, օլ միւշահէ-
տէ էտիպ էլլէրիմիզին լէմս էԹտիկ Հայաթ Քէ-
2 լամընա տա՛իր Խոպէբ ՎէրէԹԷ։ (Վէ հայաթ իչ-
հար օլուհատ, պիզ տախի անը կէօրտիւք, վէ
չէհատէթ էտէրէք փէտէրին նէզտինաէ պուլուն-
մըշ օլուպ՝ պիզէ իչհար օլուհան օլ էպէտի հա-
3 յաթը սիզէ Ի'լան էտէրիզ։) Օլ կէօրտիւյիւմիւզիւ
վէ իչԹտիկիմիզի սիզէ Ի'լան էտէրիզ։ Թա քի
սիզին տախի պիզիմ իլէ միւշարէքէԹինիզ օլսուն.
վէ պիզիմ միւշարէքէԹիմիզ տախի փէտէր իլէ

*Ուրաա. եէվմ իւլ էպէտէտէք

4 վէ Օղլու Յիսուս Քրիստոս իլէ տիր։ Վէ սիզին
մէսէրրէԹինիզ միւքէմմէլ օլմասը իչինաէ պուհլա-
րը սիզէ եազարըզ։
5 Վէ անատէն իչԹիպպ սիզէ վէրտիկիմիզ խապէր
պուհ տըր քի՝ Ալլահ նուր տըր, վէ անատէ հիչ պիր
6 զուլմէԹ եօգ տըր։ Էյէր՝ Անըն իլէ միւշարէքէ-
Թիմիզ վար տըր՝ տէյիպ տէ զուլմէԹատէ եիւրիւր
իսէք, եալան սէօյլէյիպ՝ հագիգաԹըն իՀտիասըն-
7 տա պուլունմայըզ։ Ամմա էյէր անըն նուրտա օլ-
տըղը կիպի՝ նուրտա եիւրիւսէք, պիրի պիրիմիզ
իլէ միւշարէքէԹիմիզ օլուր, վէ անըն Օղլու Յի-
սուս Քրիստոսըն գանը պիզի հէր կիւնահտան
8 փաքլէր։ Էյէր՝ կիւնահըմըզ եօգ տըր՝ տէր իսէք,
քէնտիմիզի ալտաատըրըզ, հագիգաԹ տախի պիզտէ
9 տէյիլ տիր։ Էյէր կիւնահլարըմըզը իԹտար էտէր-
սէք, կիւնահլարըմըզը Ա'ֆվ էտիպ՝ պիզի հէր
հագդընըզտան վաքլէմէք իչինաէ Օ սաորդ վէ
10 Ա'ատիլ տիր։ Էյէր՝ կիւնահ իշլէմէմիշ իլէ՝ տէր
իսէք, անը եալանճը չըգարըրըզ, վէ անըն քէլա-
մը պիզտէ տէյիլ տիր։

ՊԱՊ 2

1 Էյ չօճուգլարըմ, սիզէ պու չէյլէրի եազըյօրըմ
քի կիւնահ իշլէմէյէսինիզ, վէ էյէր պիր քիմսէ
կիւնահ իշլէյէճէք օլուր իսէ, Փէտէրին նէզտին-
ան չէՓա'աԹճըմըզ սաին Յիսուս Քրիստոս վար
2 տըր։ Օ տախի կիւնահլարըմըզա, վէ եալընըզ պի-
զիմքիլէրէ տէյիլ, անճաք պիւԹիւն տիւնեանընն
Կիւնահլարընա տախի քէֆարէԹ տիր։
3 Վէ անը պիլտիկիմիզէ էմրլէրինի հըֆզ էԹտիկ-
4 միզտէն պիլիրիզ։ Անը պիլիրիմ՝ տէյիպ տէ էմրլէ-
րինի հըֆզ էԹմէյէն քիմսէ եալանճը տըր, վէ
5 հագիգաԹ անատ տէյիլ տիր։ Լաքին հէր քիմ քի
անըն քէլամընը հըֆզ էտէրսէ, Փիլ հագիգէ պու

քիմնէտե Աւլահ մուհամպէթի քէմալ պուլմուշ
տըր. անտէ պուլունտըղըմըզը պունունլէ պիլի-
6 րիզ։ Անտէ գալըրըմ՝ տէյէն քիմսէ անըն եհուրիւ-
տիւլիւ միսիլլու, քէնտիսի տախի էօյլէ եհուրիւ-
մէք կերէք տիր։
7 Էյ սէվկիւլիւլէր, սիզէ եէնի պիր էմր տէյիլ,
անճագ իսպիտտաէն մալիք օլտըղընըզ գաւիմ
էմրի եազըյօրըմ. իշպու գաւիմ էմրի [իսպիտտա-
8 տէն] իշիթտիյինիզ քէլամտըր։ Եինէ սիզէ եէնի պիր
էմր եազըյօրըմ. օ տախի անտէ հէմ սիզտէ հագգ
տըր. գիրա գուլմէթ կէչմէքտէ վէ հագիգի նուր
9 հալա գիյա վէրմէքտէ տիր։ Նուրտա իմ՝ տէ-
յիսպ տէ պիրաւէրինէ պուղզ էտէն՝ չիմտիյէ գա-
10 տար գուլմէթտէ տիր։ Պիրաւէրինի սէվէն՝ նուր-
տա գալըր, վէ անտէ սիւրչմէ սէպէպի եօգ տըր.
11 Լաքին պիրաւէրինէ պուղզ էտէն՝ գուլմէթտէ
տիր, վէ գուլմէթտէ կէզիպ՝ նէրէյէ կիթտիյինի
պիլմէզ, չիւնքի գուլմէթ անըն կէօզէրինի քէօր
էթմիշ տիր։
12 Էյ չօճուգլար, սիզէ եազըյօրըմ, չիւնքի անըն
13 իսմի իշիւն կիւնահլարընըզ 'աֆվ օլունտու։ Էյ
փէտէրլէր, սիզէ եազըյօրըմ, չիւնքի իսպիտտա-
տէն օլանը պիլտիրիզ։ Էյ նէվճիվանլար, սիզէ
եազըյօրըմ, չիւնքի չէրչէվէ գալիպ օլտընըզ։ Էյ
սիւպեան, սիզէ եազըյօրըմ, չիւնքի փէտէրի
14 պիլտիրիզ։ Էյ փէտէրլէր, սիզէ եազտըմ, չիւնքի
իսպիտտաէն օլանը պիլտիրիզ։ Էյ նէվճիվանլար,
սիզէ եազտըմ, չիւնքի գուվվէթլի սինիզ, վէ Աւ-
լահըն քէլամը սիզտէ գալըր, վէ չէրչէվէ գալիպ
15 օլտընըզ։ Տիւնեայը վէ տիւնեատա օլան չէյլէրի
սէվիճիյինիզ. էյէր պիր քիմսէ տիւնեայը սէվէրսէ,
16 անտէ փէտէրի մուհամպէթ եօգ տըր։ Զիրա
տիւնեատա օլան հէր շէյ, եա'նի թէն շէհվէթի
վէ կէօզ շէհվէթի վէ 'էօմրիւն թէքէպպիւրիւ
17 փէտէրտէն տէյիլ, անճագ տիւնեատան տըր, վէ

տիւնեա վէ անըն շէհվէթի գա'իլ օլուր, լաքին
Աւլահըն իրատէթինի իճրա էտէն՝ իւ էլ էպէտ
գալըր։
18 Էյ չօճուգլար, ախըր զէման տըր, վէ Տէճճալ
կէլիր տէյիւ իշիթտիյինիզ միսիլլու, չիմտի տախի
չօգ տէճճալլար կէլմիշ տիրլէր. պու սէպէպտէն
19 ախըր զէման օլտըղընը անլայօրըզ։ Պիզտէն չըգ-
տըլար իսէ տէ, պիզտէն տէյիլլէր իտի. գիրա էյէր
պիզտէն օլսալար իտի, պիզիմ իլէ գալմըշ օլուր-
լար իտի. ամմա ըէֆ'ոլըրը անլէրին ճիւմլէսինին
պիզտէն օլմատըգլարը աչիքճար օլմագ իշիւն օլ-
20 տու։ Սիզին իսէ Մուգատտէս Թարաֆընտան
21 մէսհինիզ օլմազլէ, հէր շէյի պիլիրսինիզ։ Հագ-
գաթը պիլմէտիյինիզ իշիւն սիզէ եազմատըմ, ան-
ճագ անը պիլտիյինիզ վէ հիչ պիր եալան հագգ-
22 գաթտան օլմատըղը իշիւն Խոզրմ։ Ցիսուսըն Մէ-
սիհ իսիյինի ինքճար էտէնտէն գայրի եալանճը
քի՞մ տիր. փէտէրի վէ Օղլու ինքճար էտէն Տէճ-
23 ճալ օ տըր։ Օղլու հէր ինքճար էտէն՝ փէտէրէ
տախի մալիք տէյիլ տիր։ Օղլու իգրար էտէն՝
24 փէտէրէ տախի մալիք տիր։ Իմսի իսպիտտաէն
իշիթտիյինիզ շէյ սիզտէ գալսըն. էյէր իսպիտտա-
տէն իշիթտիյինիզ շէյ սիզտէ գալըր իսէ, սիզ
տախի Օղուլտա վէ փէտէրտէ գալամագսընըզ։
25 Վէ քէնտինին պիզէ էթտիյի վա'տ պու տըր,
26 եա'նի էպէտի հայաթ տըր։ Սիզի իզալ էտէնլէր
27 հագգընտա պու շէյլէրի սիզէ եազտըմ։ Վէ սիզին
անըն թարաֆընտան ալտըղընըզ մէսհ սիզտէ գա-
լըր, վէ պիր քիմսէնին թա'լիմ էթմէսինէ իհթի-
յաճընըզ եօգ տըր, անճագ մատտամ քի օլ մէսհ
սիզէ հէր շէյ հագգընտա թա'լիմ էտէր, վէ հագգ
օլուպ՝ եալան տէյիլ տիր. վէ նիճէ քի սիզէ թա'-
լիմ էթտի իսէ անտէ գալընըզ։
28 Վէ չիմտի, էյ չօճուգլար, անտէ գալընըզ, թա
քի օ իշհար օլունտըղը զէման ճէսաբէթիմիզ օլ-

սուն, վէ զուհուրընաա անտէն խէճիլ օլմայալըմ։
29 Էյէր անըն սալիհ օլտըղընը պիլիրսէնիզ, սալահը
իլէյէն հէր քիմսէնին անտէն տօղտըղընը պի-
լիրսինիզ։

ՊԱՊ 3

1 Պագընըզ, փէտէր պիզէ նէ կէօնէ մուհապպէթ
իհսան էթմիշ տիր քի Ալլահընն էվլատը թէամիյէ
օլունալըմ. պունուն իչիւն տիւնեա պիզի թանը-
2 մազ, չիւնքի անը թանըմատը։ Էյ սէվկիւլիւլէր,
չիմտի Ալլահընն էվլատը իզ, վէ նէ օլաճաղըմըզ
տահա իզհար օլունմատը իսէ տէ, օ իզհար օլուն-
տըղընտա՝ անա պէնկզէր օլաճաղըմըզը պիլիրիզ,
գիրա անը հէման օլտըղը կիպի կէօրէճէյիզ։
3 Վէ հէր քիմին անտէ պէօյլէ իւմիտի վար իսէ,
անըն փաք օլտըղը միսիլիւ քէնտի նէֆսինի փաք-
4 լէր։ Հէր քիմ կիւնահ իշլէրսէ, չէրի'աթը տահի
թէճաւուզ էթմիշ օլուր, վէ կիւնահ՝ չէրի'աթը
5 թէճաւուզ էթմէք տիր։ Վէ պիլիրսինիզ քի օ՝
պիզիմ կիւնահլարըմըզը բէք՝ էթմէք իչիւն իզ-
6 հար օլունտու։ Վէ անտէ կիւնահ եօգ տըր։ Հէր
քիմ անտէ գալըր իսէ, կիւնահ իշլեմէզ. հէր կիւ-
նահ իշլեյէն քիմսէ անը նէ կէօրմիւշ նէ պիլմիշ
7 տիր։ Էյ չօճուգլար, սիզի քիմսէ ալտաթմասըն.
սալահ իշլեյէն՝ անըն սալիհ օլտըղը միսիլիւ սա-
8 լիհ տիր։ Կիւնահ իշլեյէն՝ շեյթանտան տըր. զիրա
շեյթան իլքիտտաէն պէրու կիւնահ իշլեր. Իպն
Ուլլահ պունուն իչիւն, եա'նի շեյթանըն իշլերինի
9 իպթալ էթմէք իչիւն իզհար օլունտու։ Ալլահտան
հէր տօղմուշ օլան՝ կիւնահ իշլեմէզ, չիւնքի անըն
թօխմը անտէ գալըր, վէ Ալլահտան տօղմուշ օլ-
10 տըղը էճլտէն կիւնահ իշլեյեմէզ։ Ալլահընն էվլատը
իլէ շեյթանըն էվլատը պու վէճհլէ զահիր օլուր.
սալահ իշլեմեյէն հէմ տահի քէնտի պիրատէրինի

11 սէվմեյէն՝ Ալլահտան տէյիլ տիր։ Զիրա իսկ չ-
տատէն իչիթտիյինիզ թէնպիհ պու տըր քի՝ պիրի
12 պիրիմիզի սէվմէլիմ։ Շէրիրատէն օլարագ՝ քէնտի
գարնտաշընը գաթլ էտէն կայէն կիպի օլմայա-
լըմ. վէ անը նէ՞ սէպէպտէն գաթլ էթտի. քէն-
տի 'ամէլլէրի քէօթիւ վէ գարնտաշընըն 'ուէլլէրէ
սալիհ օլտըղը իչիւն չալըլ էրտի։
13 Էյ պիրատէրլէրիմ, տիւնեա սիզէ պուղզ էտէր-
14 սէ, թէ'աճճիւպ էթմէյինիզ։ Էօլիւմտէն հայաթա
ինթիգալ էթտիյիմիզի պիրատէրլէրի սէվտիյիմիզ-
տէն պիլիրիզ. պիրատէրինի սէվմեյէն՝ էօլիւմտէ
15 գալըր։ Քէնտի պիրատէրինէ հէր պուղզ էտէն՝
գաթիլ տիր. վէ հիչ պիր գաթիլին տէրունինտէ
էպէտի հայաթ պուլունմատըղընը պիլիրսինիզ։
16 Մուհապպէթի պունտան, եա'նի Քրիսթոս քէնտի
ճանընը եօլըմըզա Ֆէտա էթտիյինտէն պիլտիք,
պիզիմ տահի պիրատէրլէր եօլընա ճանլարըմըզը
17 Ֆէտա էթմէմիզ կէրէք տիր։ Ամմա հէր քիմ տիւ-
նեա մալինէ մալիք օլտըղը հալտէ՝ պիրատէրինին
մուհթաճ օլտըղընը կէօրիւբ տէ, չէֆգաթընը ան-
տէն տիրիլզ էտէրսէ, Ալլահ մուհապպէթի անտէ
18 նա՞սըլ գալըր։ Էյ չօճուգլարըմ, լաֆզէն եա լի-
սանէն տէյիլ, անճագ ֆի'լէն վէ հագիգաթէն
սէվէլիմ։
19 Պունունլէ տահի հագիգաթտան օլտըղըմըզը
պիլիրիզ, վէ անըն հուզուրընտա գալպլէրիմիզի
20 թէ'մին էտէրիզ։ Զիրա էյէր գալպլէրիմիզ պիզի
թա'զիր էտէրսէ, Ալլահ գալպիմիզտէն պէօյիւք
21 օլուպ՝ հէր չէյէ 'ալիմ տիր։ Էյ սէվկիւլիւլէր,
էյէր գալպիմիզ պիզի թա'զիր էթմէզ իսէ, Ալլա-
22 հըն հուզուրընտա ճէսարէթիմիզ վար. վէ հէր նէ
տիլէր իսէք, անտէն ալըրըզ. չիւնքի անըն էմր-
լէրինի հըֆզ էտէրիզ, վէ անըն 'ինտինտէ մագ-
23 լէրինի հըֆզ էտէրիզ, վէ անըն էմրի պու-
տըր քի՝ Օղլու Ցիսուս Քրիստոսըն իսմինէ ինա-

նալըմ, վէ պիզէ էմը էթոխի կիպէ պիրի պիրիս-
24 միզի սեվէլիմ։ Վէ անըն էմրէրինի հըզըզ էտէն՝
անտէ, օ տախի պուռնատա գալըը. վէ անըն պիզտէ
գալտըղընը պուռնատան, եա՛նի պիզէ վէրտիկի Րուհ-
տան պիտիրիզ։

ՊԱՊ 4

1 Էյ սեվկիլիլէը, հէր պիր բուհա ինանմայընըզ.
լաքին բուհլարըն Ալլահ Թարաֆընատան օլուպ օլ-
մատըղընը Թէճրիպէ էտինիզ. գիրա տիւնեատա
2 չօգ եալանճը փէյղամպէրլէր չըգմըշ տըր։ Ալա-
հըն Րուհընը պուռնուռլէ պիտինիզ. Ցիսուս Քրիս-
տոսըն Թէնատէ կէլմիշ խոխինի իգրար էտէն հէր
3 բուհ Ալլահատան տըր. Վէ Ցիսուս Քրիստոսըն
Թէնատէ կէլմիշ խոխինի իգրար էթմէյէն հէր բուհ
Ալլահատան տէյիլ տիր. վէ Տէճճալըն բոհը պու-
տըր, քի անըն կէլէճէյինի իչիթտինիզ, վէ էլ ան
4 պիլէ տիւնեատա տըր։ Էյ չօճուգլար, սիզ Ալլահ-
տան սընընըզ վէ անլէրէ ղալիպ օլտընըզ, գիրա
սիզտէ օլան՝ տիւնեատա օլանտան պէյիւք տիր.
5 Անլէր տիւնեատանն տըրլար. պու սէպէպտէն
տիւնեատան պահա էտէրլէր. տիւնեա տախի ան-
6 լէրի տինլէր. Պիզ Ալլահտան ըզ. Ալլահը պիլէն՝
պիզի տինլէր, Ալլահտան օլմայան՝ պիզի տինլէ-
միզ. հագիգաթ բուհընը վէ զէլալէթ բուհընը
պուռնատան պիլիրիզ։
7 Էյ սեվկիլիլէը, պիրի պիրիմիզի սեվէլիմ, գի-
րա մուհապպէթ Ալլահտան տըր. վէ հէր մուհապ-
պէթ էտէն՝ Ալլահտան ուօղուռլ տըր, վէ Ալլահը
8 պիլիր. Մուհապպէթ էթմէյէն՝ Ալլահը պիլմէմիշ
9 տիր, գիրա Ալլահ մուհապպէթ տիր. Ալլահընն պիզէ
օլան մուհապպէթի պուռնուռլէ, եա՛նի Ալլահընն
քէնատ Իսան ի վահիտինի, անընն վասրթատըլէ
հայաթա մալիք օլմամըզ իչիւն տիւնեայա կէօն-

10 տէրմէխլէ իչհար օլուռնատա. Մուհապպէթ պուռ-
տա տըր, տէյիլ քի պիզ Ալլահը սեվտիք, անճագ
օ պիզի սեվտի, վէ քէնատ Օղլընը կիւնահլարընմըզ
11 իչիւն քէֆարէթ օլմագ իւզրէ կէօնտէրտի. Էյ
սեվկիլիլէը, Ալլահ պիզի պէյլէ սեվտի իսէ,
պիզիմ տախի պիրի պիրիմիզի սեվմէմիշ կէրէք
12 տիր. Ալլահը տալա պիր քիմսէ կէօրմէմիշ տիր.
պիրի պիրիմիզի սեվտիյիմիզ Թագտիրտէ՝ Ալլահ
պիզտէ գալըը, վէ անըն մուհապպէթի պիզտէ
13 քէմալ պուլմուշ օլուր. Անտէ գալտըղընմըզը վէ
անըն պիզտէ գալտըղընը պուռնուռլէ, եա՛նի պիզէ
քէնատ բուհընատան վէրմիշ օլտըղընատան պիլիրիզ.
14 Վէ պիզ կէօրտիւք, վէ չէհատէթ էտէրիզ քի՝
փէտէը Օղլու տիւնեանըն խէլասքարը օլմագ
15 իւզրէ կէօնտէրտի. Հէր քիմ քի Ցիսուսըն Խո-
Ուլահ խոխինի իգրար էտէրսէ, Ալլահ անտէ՝ օ
16 տախի Ալլահտա գալըը. Պիզ տախի Ալլահընն պիզէ
օլան մուհապպէթինի պիլտիք վէ ինանտըգ. Ալ-
լահ մուհապպէթ տիր, վէ մուհապպէթտէ գա-
17 լան՝ Ալլահտա, Ալլահ տախի անտէ գալըը. Մու-
հապպէթ պիզտէ չուռնուռլէ քէմալ պուլմուշ տըր
քի՝ բուզ ի ճեզատա ճէսարէթիմիզ օլա. գիրա օ
նատըլ իսէ, պիզ տախի պու տիւնեատա պէյլէ
18 իզ. Մուհապպէթտէ գօրգու եօգ տըր, անճագ
քեամիլ մուհապպէթ գօրգույու տէփ՝ էտէր. գի-
րա գօրգուտա 'ազապ վար, վէ գօրգան քիմսէ
19 մուհապպէթտէ քէմալ պուլմամըշ տըր. Պիզ անը
20 սեվէրիզ, չիւնքի էվվէլա օ պիզի սեվտի. Պիր
քիմսէ՝ Ալլահը սեվէրիմ տէյիպ տէ, քէնատ պի-
րատէրինէ պուզղ էտէրսէ, եալանճը տըր. գիրա
կէօրտիւյիւ պիրատէրինի սեվմէյէն քիմսէ՝ կէօր-
21 մէտիյի Ալլահը նա՞սըլ սեվէ պիլիր. Վէ անընն Թա-
րաֆընատան շու էմրիմիզ վար տըր քի Ալլահը սէ-
վէն՝ քէնատ պիրատէրինի տախի սեվէ։

ՊԱՊ 5

1 Հէր քիմ քի Յիսուսըն Քրիստոս իսխինէ ինանըը
իսէ, Աւլահտան տօղմուշ տըը, վէ հէր քիմ քի
Թէվիտ էտէնի սէվէրսէ, անտէն Թէվիտ օլու-
2 նանը տախի սէվէր։ Աւլահըն էվլատընը սէվտխի-
միզի պուռնտան, եա՛նի Աւլահը սէվիպ անըն էմր-
3 լէրինի հըզըզ էթտխիմիզտէն պիւիրիզ։ Զիրա Աւ-
լահ մուհտապէթի պու տըը քի էմրլէրինի հըզըզ
էտէլիմ. անըն էմրլէրի տախի աղըը տէյիլ տիր։
4 Զիրա Աւլահտան տօղան հէր քիմսէ տիւնեայա
ղալիպ օլուր, վէ տիւնեայա ղալէպէ էտէն՝ իման-
5 նըմըզ տըը։ Յիսուսըն Իպն Ուլլահ իսխինէ ինա-
նան քիմսէտէն ղայրի տիւնեայա ղալէպէ էտէն
քի՞մ տիր։

6 Սու վէ գան իլէ, եալընըզ սու իլէ տէյիլ, ան-
ճագ սու հէմ տէ գան իլէ կէլէն պու տըը, եա՛-
նի Յիսուս Քրիստոս տըը, վէ շէհատէթ էտէն
7 Րուհ տըը, զիրա Րուհ հագիգաթ տըը։ Զիրա [սէ-
մաուա շէհատէթ էտէնլէրը իւչ տիր, փէտէր,
Քէլամ վէ Րուհ իւչ Գուտս, վէ պու իւչ պիր տիր։
8 Վէ զէմինտէ] շէհատէթ էտէնլէր իւչ տիր, Րուհ
վէ սու վէ գան, իւչիւ տախի պիրտէ միւթթէ-
9 ֆիգ տիրլէր։ Էյէր ինսան շէհատէթինի գապուլ
էտէրսէք, Աւլահըն շէհատէթի տահա պէօյիւք
տիր. զիրա Աւլահըն քէնտի Օղլու հագգընտա վէր-
10 տիյի շէհատէթ պու տըը, Իպն Ուլլահա իման է-
տէն՝ քէնտի տէրունինտէ օլ շէհատէթէ մալիք
տիր. Աւլահա իման էթմէյէն՝ անը եալանճը չը-
գարմըշ օլուր։ զիրա Աւլահըն քէնտի Օղլու հագ-
11 գընտա վէրտիյի շէհատէթէ ինանմամըշ տըը, վէ
շէհատէթ շու տըը քի Աւլահ պիզէ էպէտի հայաթ
ինսան էթմիշ տիր, վէ պու հայաթ անըն Օղլընտա
12 տըը։ Օղլա մալիք օլան՝ հայաթա մալիք տիր. Իպն
Ուլլահա մալիք օլմայան՝ հայաթա մալիք տէյիլ տիր։

13 Պու շէյլէրի սիզէ [Իպն Ուլլահըն իսմինէ իման է-
տէնլէրէ] եազտըմ քի՝ էպէտի հայաթա մալիք օլ-
տըղընըզը պիլէսինիզ, [վէ Իպն Ուլլահըն իսմինէ
14 իման էտէսինիզ։] վէ անըն ՚ինտինտէ մալիք օլ-
տըղըմըզ ճէսաբէթ պու տըը քի՝ պիր շէյ անընն
իրատէթինէ կէօրէ տիլէտիյիմիզ հալտէ, պիզի
15 տինլէր։ Մաթլուպըմըզ նէ իսէ՝ պիզի տինլէտիյի-
նի պիլիր իսէք, անընն թարաֆընտան տիլէտիյի-
միզ մաթլուպլարը ալմագտա օլտըղըմըզը պիլի-
16 րիզ։ Էյէր պիր քիմսէ պիրտաէրինին էօլիւմէ
սէպէպ օլմայան պիր կիւնահ իշլէմէքտէ օլտըղընը
կէօրիւր իսէ, տիլէսին, վէ անա, եա՛նի էօլիւմէ
սէպէպ օլմայան կիւնահը իշլէյէնլէրէ հայաթ վէ-
րէճէք տիր. էօլիւմէ սէպէպ օլան կիւնահ վար
17 տըը, անընն իշիւն րէճա էթսին՝ տէմէյօրըմ։ Հէր
հագգընըզըգ կիւնահ տըը. վէ էօլիւմէ սէպէպ օլ-
մայան կիւնահ վար տըը։

18 Աւլահտան հէր պիր թէվիտ օլուռնանընն կիւնահ
իշլէմէյէճէյինի պիլիրիզ. ֆագաթ Աւլահտան թէվ-
լիտ օլուռնան քիմսէ քէնտի նէֆսինի հըզըզ էտէր
19 վէ շէրիր անա տօգուռնմազ։ Պիլիրիզ քի Աւլահ-
տան ըզ, պիւթիւն տիւնեա տախի շէրիրին զապ-
20 թընտա տըը։ Հէմ պիլիրիզ քի Իպն Ուլլահ կէլ-
տի, վէ հագգը պիլմէմիզ իշիւն պիզէ իտրաք
վէրտի. վէ պիզ հագգ օլանտա, եա՛նի անընն Օղ-
լու Յիսուս Քրիստոստա իզ. հագգ Աւլահ վէ է-
21 պէտի հայաթ պու տըը։ Էյ չօճուգլար, քէնտի-
նիզի փութլարտան հըզըզ էտինիզ։ [Ամին։]

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ԻՓԻՆՃԻ ՐԻՍԱԼԷՍԻ

1 Պէն իխթիյարտան՝ հագիգաթտա սէվտիյիմ,
2 վէ եալընըզ պէնիմ տէյիլ, անճագ հագիգաթը
պիլէնլէրին ճիւմլէսինին՝ պիզտէ գալըպ իլ էլ է-
պէտ պիզիմ իլէ պուլունաճագ հագիգաթ սէպէ-
պինտէն սէվտիքլէրի միւնթէխապ խաթթուն իլէ
3 էվլատընա. փէտէր Ալլահ թարաֆընտան վէ փէ-
տէրին Օղլու Բապպ Ցիսուս Քրիստոս թարաֆըն-
տան հագիգաթ վէ մուհապպէթտէ 'ինայէթ վէ
մէրհամէթ վէ սէլամէթ սիզին իլէ օլսուն։
4 Փէտէրտէն ալտըղըմըզ էմրէ կէօրէ սէնին էվ-
լատընտան հագիգաթտա եիւրիւյէնլէր պուլտը-
5 ղըմտա գիյատէսիյլէ մէսրուր օլտըմ, վէ շիմտի,
էյ խաթթուն, սանա պիր եէնի էմր եազար կիպի
տէյիլ, անճագ իպթիտատէն մալիք օլտըղըմըզը
է՞ղը՞ծ, սանա բէճա էտէրիմ քի պիրի պիրի-
6 միզի սէվէլիմ, վէ մուհապպէթ անըն էմրլէրինէ
կէօրէ եիւրիւմէմիզ տիր. էմր պու տըր քի՝ իպթի-
տատէն պէրու իչթիտիյինիզէ կէօրէ անտէ եիւ-
7 րիյէսինիզ, Զիրա տիւնեայա Ցիսուս Քրիստոսըն
թէնատէ կէլտիյինի իգրար էթմէյէն չօգ իզլալ է-
տիճլէր կէլտի. ալտատըճը վէ Տէճճալ պու տըր։
8 Էմէյիմիզի զայ՝ էթմէյիպ՝ անճագ թամամ էճրէ
նա՛իլ օլմանըզ իչուն քէնտինիզի տիգգաթ էտի-
9 նիզ։ Հէր քիմ քի թէճաւուզ էտիպ տէ Քրիստո-
սըն թա'լիմինտէ գալմադ իսէ, Ալլահա մալիք տէ-
յիլ տիր. անըն թա'լիմինտէ գալան քիմսէ
10 հէմ փէտէրէ հէմ տախի Օղլա մալիք տիր։ Էյէր

եանընըզդա պիր քիմսէ կէլիր տէ, պու թա'լիմի
կէթիրմէդ իսէ, անը էվէ գապուլ էթմէյիպ՝ անա
11 սէլամ տախի վէրմէյինիզ։ Զիրա անա սէլամ վէ-
րէն՝ անըն քէօթիւ 'ամէլլէրինէ չէրիք օլմուշ օ-
լուր։
12 Սիզէ եազաճագ չօգ չէյլէրիմ վար իսէ տէ,
քեազըտ վէ միւրէքքէպլէ է՞ղ՞ծ իսթէյէտիմ,
լաքին մէսէրրէթիմիզ միւքէմմէլ օլմասը իչուն
եանընըզդա կէլիպ՝ չիֆահէն սէօյլէմէյէ իւմիտիմ
13 վար։ Սէնին միւնթէխապ հէմշիրէնին էվլատը սա-
նա սէլամ էտէրլէր։ [Ամին։]

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ԻՈԶԻՆՃԻԻ ՐԻՍԱԼԷՍԻ

1 Պէն իխթիյարտան՝ հագիգաթտա սէվտիյիմ սէվ-
2 կիւլիւ Գայիոսա, էյ սէվկիւլիւմ, ճանընդ սա'ա-
տէթ ի հալտէ օլտըղը կիպի սէնին հէր չէյտէ սա-
'ատէթ ի հալին վէ 'աֆիյէթտէ պուլունմագլըղըն
3 իչուն տուա էտէրիմ։ Զիրա պա'զը պիրատէրլէր
կէլիպ՝ հագիգաթտա եիւրիւմէքտէ օլտըղըն կի-
պի, սէնտէ պուլունան հագիգաթտա չէհատէթ
էթտիքլէրինտէ գիյատէսիյլէ մէսրուր օլտըմ,
4 Պունատան, եա'նի էվլատըմըն հագիգաթտա եիւ-
րիւտիքլէրինի իչթիմէքտէն գիյատէ պէօյիւք մէ-
5 սրրէթիմ եօգ տըր։ Էյ սէվկիւլիւմ, պիրատէր-
լէրէ վէ զաբիպլէրէ հէր նէ էտէր իսէն, սատը-
6 գանէ էտէրսին։ Անլէր քիլիսէնին հուզուրընտա
մուհապպէթինէ չէհատէթ էթտիլէր։ անլէրի տա-

խի Աւլահըն բիզասը իւզրէ կէօնտէրտիյին հալտէ,
7 էյի էթմիշ օլուրսըն։ Զիրա թա՛իֆէլէրտէն պիր
չէյ ալմայարագ, անըն իամի իչիւն եօլա բէվան
8 օլտըլար։ Իմտի պիզ պէօյլէ քիմսէլէրի գապուլ
էթմէյէ պօրճլու իզ, թա քի հագիգաթտա էմէք-
տաշ օլալըմ։
9 Ֆիլիսթէյէ եազտըմ իսէ տէ, արաալարընտա պի-
րինճի օլմագ սէվտասընտա օլան Դիուտրեֆէս պի-
10 զի գապուլ էթմէզ։ Ոու սէպէպտէն կէլտիյիմ
թագտիրտէ, էթտիյի 'ամէլլէրինի, եա'նի 'ալէյ-
հիմիզտէ քէօթիւ սէօզլէրըլէ իթալէ ի լիսան էթ-
տիյի, վէ պուննունլէ իքթիֆա էթմէյէրէք, պի-
րատէրլէրի քէնտիսի գապուլ էթմէտիքտէն մա'-
տա, իսթէյէնլէրի մէն' իլէ քիլիսէտէն չըգարտը-
11 ղընը խաթրա կէթիրէճէյիմ։ Էյ սէվկիւլիւմ,
չէրբէ տէյիլ, անճագ խայրա մուգթէտի օլ. խայր
իշլէյէն՝ Աւլահտան տըր, ամմա շէրր իշլէյէն՝ Աւ-
12 լահը կէօրմէմիշ տիր։ Դեմէտրիոս ճիւմլէնին վէ
ասըլ հագիգաթըն տաճի հիւան ի շէհատէթինէ
մաղհար տըր. պիզ տաճի շէհատէթ էտէրիզ, վէ
շէհատէթիմիզ հագգ օլտըղընը պիլիրսինիզ։
13 Եազաճագ չօգ շէյլէրիմ վար իսէ տէ, սա-
նա միւրէքքէպ վէ գալէմլէ եազմագ խոթէմիմ։
14 Լաքին սէնինի իլէ եազընտա կէօրիւշիւպ շիֆահէն
15 սէօյլէմէք իւմիտլինտէ իմ։ Սանա սէլամէթ օլ-
սուն. տօսթլար սանա սէլամ էտէրլէր, տօսթլա-
րա պիրբէր պիրբէր սէլամ էյլէ։

ՅՈՒԴԱ ԸՆՏՈՒԼԸՆ

'ՈՒՄՈՒՄԻ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

1 Յիսուս Քրիստոսըն գուլու վէ Յակոբոսըն գարն-
տաշը Յուդա, փէտէր Աւլահտա թագտիս վէ Յի-
սուս Քրիստոստա հըֆզ օլունան տա'վէթլիլէրէ.
2 Սիղէ մէրհամէթ վէ սէլամէթ վէ մուհապպէթ
արթսըն։
3 Էյ սէվկիւլիւլէր, միւշթէրէք օլան խէլաս խու-
սուսընտա սիզէ եազմագ իւզրէ ղայրէթ ի քեա-
միլէտէ օլարագ, մուգատտէսլէրէ պիր տէֆ'ա
թէսլիմ օլունմըշ օլան իման իչիւն միւճահէտէ
էտէսինիզ՝ տէյիւ նասիհաթ էտէրէք եազմամը
4 լազըմ կէօրտիւմ։ Զիրա պու հիւքմ իչիւն գա-
տիմտէն թագտիր օլունմըշ պա'ղը ֆասըգ քիմ-
սէլէր կիզլիճէ կիրիպ՝ Աւլահըմըզըն 'ինայէթինի
ֆիւճուրա թէպտիլ իլէ Սահիպ ի վահիտ օլան
[Աւլահը] վէ Բաապըմըզ Յիսուս Քրիստոսը ին-
5 քար էտէրլէր։ Վէ հէր նէ գատար մա'լիւմիւ-
նիւզ իսէ տէ, սիղէ իլթար էթմէք իսթէրիմ քի՝
Բաապ գավմը Միսըր տիյարընտան գուրթար-
տըգտան սօնրա, եինէ իման էթմէյէնլէրի հէլաք
6 էյլէտի։ Հէմ քէնտի բիյասէթլէրինի հըֆզ էթմէ-
յիպ՝ մէքեանլարընը թէրք էտէն մէլէքլէրի 'ա-
զիմ կիւնիւն հիւքմիւ իչիւն էպէտի պէնտլէրլէ
7 ղուլմէթ ալթընտա հըֆզ էյլէտի։ Նիճէ քի Սո-
ղոմ վէ Գոմոր վէ էթրաֆլարընտա պուլունուպ,
անլէրին էմսալի իւզրէ իրթիքապ ը զինա էտէ-
րէք, պաշգա ճէնսէտ արտընա տիւշէն շէհրլէր է-
պէտի աթէշին 'ազապընա տիւշար օլմուշ օլարագ,

8 'ալէմէ 'իպրէթ օլորլար։ Քէղալիք պու խիւլեա
սահիպլէրի տախի ճէսէտի մուրտար էտէրլէր, վէ
հիւքիւմէթի թահգիր էտիպ՝ էշրաֆա սէպպ է-
9 տէրլէր։ Ամմա պաշ ժէլէք Միքայէլ՝ Շէյթանա
մուխալէֆէթ էտիպ՝ Մովսէսին ճէսէտինէ տա՛իր
ժիւճատէլէ էտէր իքէն, 'ալէյհինտէ սէպպլէ հիւքմ
էթժէյէ ճէսարէթ էթժէյիպ, անճագ՝ Սէնի Բապպ
10 թա'զիր էթսին՝ տէտի։ Պունլար իսէ պիլմէ-
տիքլէրի շէյլէրէ սէպպ էտէրլէր, վէ տիլսիզ
հայվանլար ժիսիլսիւ պիթթապի՝ անկլատըգլարը
11 շէյլէրտէ ֆասիտ օլուրլար։ Վա՜յ անլէրէ, զիրա
կայէնին ժէալէյինտէ եիւրիւտիւլէր, վէ իւճրէթ
իչիւն Բաղատտընը զէլալէթի արտը սըրա գօչը-
լար, վէ կորխըն էթտիկի 'իպրէ ժուխալէֆէթտէ
12 հէլաք օլորլար։ Պունլար սիզին մուհապպէթ զի-
յաֆէթլէրինիզտէ լէգէլէր օլուպ՝ սիզին իլէ եէ-
ժիպ իչէրէք, նէֆսլէրինի գօրգուսըզ պէսլէրլէր։
Բիւզկեարլարտան էօթէ պէրի սիւրիւքլէնէն սու-
սըզ պուլութլար, չըփլագ վէ մէյվէսիզ, իքի քէր-
բէ գուրուտըլ, քէօքտէն գօփարըլմըզ աղաճլար
13 տըրլար։ Ֆէօփիւք կիպի քէնտի 'այպլարընը չը-
գարան չիտտէթլի տէնիզ տուղլարը տըրլար։
Ավարէ եըլտըզլար տըր, քի չիտտէթլի զուլմէթ
անլէր իչիւն իլ եէլ էպէտ հըֆզ օլունմըշ տըր։
14 Վէ պունլարընը հագգընտա Ադամտան եէտինճի
օլան ենովք տախի վահիյլէ սէօյլէյիպ տէտի քի՝
Իշթէ Բապպ ճիւմլէյի հիւքմ էյլէմէք վէ ճիւմլէ
ֆասըգլարը իրթիքապ էթտիկլէրի ֆասըգտանէ
15 'ամէլլէրինին քէտաֆֆէտի իչիւն, վէ ֆասըգ կիւ-
նահքարլարընը քէնտի 'ալէյհինտէ սէօյլէտիքլէրի
ճիւմլէ սէրթ շէյլէրտէն տօլայը իլզամ էթմէք ի-
չիւն՝ օն պինլէրճէ մուգատտէսլէրի իլէ կէլտի։
16 Պունլար մըրըլտանըճըլար, քէնտի հալլէրինտէն
թէշէքքիւր էտիճիլէր, քէնտի շէհվէթլէրինէ կէօրէ
եիւրիւյիւպ՝ աղըզլարը պէօյուք սէօյլէյէրէք,

17 քեաը իչիւն ժիւտահանէ էտէրլէր։ Լաքին սիզ, էյ
սեվկիւլիւլէր, Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն ըէ-
սուլլէրի թաբաֆընտան մուգատտէմա «էղէ թէպ-
18 լիզ օլունան սէօզլէրի, եա'նի, Ախըր զէմանտա
քէնտի ֆըսգլարընըն շէհվէթլէրինճէ եիւրիւյէն
ժիւսթէհզիլէր օլաճագլար տըր՝ տէտիքլէրինի
խաթըրընըզա կէթիրինիզ։
19 Պունլար այրըլանլար, վէ նէֆսանիլէր վէ Բուհա
20 մսիլ օլմայան քիմսէլէր տիր։ Սիզ իսէ, էյ սեվ-
կիւլիւլէր, քէնտիլէրինիզի ագտէս իմանընըզ իւ-
զերինէ պինա էտիպ՝ Բուհ իւլ Գուտսլէ տու'ա
21 էտէրէք, Քէնտիլէրինիզի Ալլահընն մուհապպէթին-
տէ հըֆզ էտիպ՝ էպէտի հայաթ իչիւն Բապպըմըզ
Յիսուս Քրիստոսըն ժէրհամէթինէ մունթազըր օ-
22 լունըզ։ Վէ թէֆքիրիզ էտէրէք պա'զըլարընա ժէր-
23 համէթ էտինիզ։ Պա'զըլարընը իսէ աթէշտէն գա-
փարագ գօրգու իլէ գուրթարընըզ։ Վէ թէնէլէ
լէքէլէնմիչ լիպաստան պիլէ իքրահ էտինիզ։
24 Վէ սիզի լէքէսիզ սագլամագա վէ քէնտի ճէ-
լալինին հաւզուրընտա չասըլդէ գուսուրսըզ իհ-
25 զար էթժէյէ գատիր օլանա, Խէլասքէարըմըզ
օլան եալընըզ Ալլահա Բապպըմըզ Յիսուս Քրիս-
տոսըն վասըթասըյլէ հէմ էզէլտէն հէմ չիմտի
հէմ տէ էպէտ իւլ ասասա 'իզզէթ վէ 'ազամէթ,
գուտրէթ վէ հիւքիւմէթ օլսուն, Ամին։

ՎԱՀԻ Ի ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ

ՊԱՊ 1

1 Յիսուս Քրիստոսըն վահելի տիր, եա՝նի եագընտա
մութլագա վուգու՝ պուլաճագ չէյլերի քէնտի
գուլարընա կէօսթէրմէք իւզրէ, Ալլահըն անա
վէրտիյի վէ քէնտի մէլէյի վասըթասըլէ կէօնտէ-
րիպ՝ գուլու Յովհաննէսէ պէյան էյլէտիյի վահի
2 տիր։ Ո տախի Ալլահըն քէլամընա վէ Յիսուս
Քրիստոսըն շէհատէթինէ հէման ճիւմլէ կէօրտիւ-
3 յիւ շէյլերէ շէհատէթ էյլէտիւ։ Նէ՞ միւպարէք
տիր պու փէյղամպէրլիյին սէօզլէրինի օգույան,
վէ տինլէյիպ իչինտէ եագըլմըշ օլան շէյլերի հըփզ
էտէնլէր. գիրա վագըթ եագըն տըր։
4 Յովհաննէս Ասիատա պուլունան եէտի քիլիսէ-
լէրէ. մէվճուտ օլան վէ օլմուշ վէ օլաճագ թա-
րաֆընտան, վէ Անըն թախթը էօնիւնտէ պուլու-
5 նան եէտի Իուհ թարաֆընտան, վէ սաաթզ շա-
հիտ օլուպ էօլիւլէրտէն էզյամ էպէնլէրին լիքի վէ
տիւնեա մէլիքլէրինին ըչխսի օլան Յիսուս Քրիս-
տոս թարաֆընտան սիզէ ՚լինայէթ վէ սէլամէթ
օլսուն. պիզի սէվիպ՝ քէնտի գանընչլէ կիւնահլա-
6 րընդզտան Եըչդայարագ, վէ փէտէրի Ալլահա
մէլիքլէր վէ քահինլէր նասպ էտէնէ՝ էպէտ իւլ
ապատ ՚իզզէթ վէ գուտրէթ օլսուն։ Ամին։
7 Իշթէ պուլութլար իլէ կէլիյօր, վէ հէր կէօզ,
վէ անը տէլէնլէր տախի անը կէօրէճէք տիր. վէ
անընն սէպէպինտէն զէմինին ճիւմլէ գապիլէլէրի
8 տէօյիւնէճէքլէր տիր։ Պէլի. Ամին։ Մէվճուտ օ-
լան վէ օլմուշ վէ օլաճագ վէ հէր շէյէ գատիր

Բապպ Ալլահ պուլուրըր քի՝ Ալֆա վէ Օմէղա
[Իպթիտա վէ Ինթիհա] պէն իմ։
9 Պէն Յովհաննէս, քի սիզին պիրատէրինիզ վէ
Յիսուս Քրիստոսընն մուզայագասը վէ մէլէքութիւ
վէ սապրընտա շէրիքինիզ իմ, Ալլահընն քէլամը
վէ Յիսուս Քրիստոսընն շէհատէթի իչինն Պատմոս
10 տէնիլէնէ ատատա պուլունտըմ, վէ °Բապպընն կիւ-
նինտէ իւզէրիմէ Իուհ կէլիպ արտըմտան պօրու
11 պէէ կիպէ, [Ալֆա վէ Օմէղա՝ էվվէլ վէ Ախըր
պէն իմ, վէ] կէօրտիւյիւնիւ պիր քիթապա եա-
զըպ [Ասիատա օլան] եէտի քիլիսէյէ, եա՝նի Է-
փեսոսա վէ Զմիւռնիայա վէ Պէրգամընա վէ Թի-
ւատիրէ վէ Սարդիկէյէ վէ Փիլադէլվիյա վէ Լա-
ւոդիկիայա կէօնտէր՝ տէյիւ պէօյիւք պիր սէս
12 իշիթտիմ, վէ պանա սէօյլէյէն սէս էնդի էօէյնէ
կէօրմէք իչինն տէօնտիւմ, վէ տէօնտիւյիւմտէ,
13 եէտի ալթուն շէմ՚տան, վէ եէտի շէմ՚տանընն
օրթասընտա Իպն Իւլ ինսանա պէնզէր, վէ այա-
ղընա գատար պիր էտվապ կիյմիշ, վէ կէօքսիւնէ
պիր ալթուն գուշագ գուշանմըշ օլան պիր Զաթ
14 կէօրտիւմ, վէ պաշը իլէ սաչլարը պէյազ եա-
փաղը միսիլիւ, գար կիպէ պէյազ իտի, վէ կէօզ-
15 լէրի աթէշ ՚ալէվի կիպէ իտի, վէ այագլարը Քու-
րունտա գըզարմըշ խասս փիրինճէ պէնզէր օլա-
րագ, սէսի տախի չօգ սուլարընն սէսի կիպէ իտի,
16 վէ սաղ էլինտէ եէտի Եըլտըզ պուլունուպ՝ աղ-
զընտան իքի աղըզը քէսքին պիր գըլըճ չըգար
իտի, չէհրէմի տախի գունվէթլիյէ գիյա վէրէն
17 կիւնէշ կիպէ իտի, վէ անը կէօրտիւյիւմտէ, ա-
յագլարընա էօլիւ կիպէ տիւշտիւմ. Ո տախի սաղ
էլինի իւզէրիմէ գօյարագ տէտի քի՝ Գօրգմա,
18 էվվէլ վէ Ախըր, վէ հայաթտա օլան պէն իմ.
վէ էօլմուշ իտիմ, վէ իշթէ էպէտ իւլ ապատ

°Եռ.կիրակի

հայաթտա իմ. [Ամին.] վէ հավկէյ իլէ էօլիւմիւն
19 անախթարլարը պէնատէ տիր, կէօրտիւյիւն վէ հա-
զրը օլան վէ պուննատան սօնրա վուգու՝ պուլա-
20 ճագ չէյլէրի, Սաղ էլիմտէ կէօրտիւյիւն եէտի
եըլտըզըն սըրրընը վէ եէտի ալթուն չէմ՝տանը
եազ. օլ եէտի եըլտըզ եէտի քիլիսէնին մէլէք-
լէրի օլուպ՝ [կէօրտիւյիւն] եէտի չէմ՝տան տախի
եէտի քիլիսէ տիր։

ՊՕՊ 2

1 Եվեսոստա օլան քիլիսէնին մէլէյինէ եազ. Եէտի
եըլտըզը սաղ էլինտէ թուրթուպ՝ եէտի ալթուն
չէմ՝տանըն օրթասընտա կէզէն Զաթ պէօյլէ պու-
2 յուրըր. Սէնին ՝ամէլլէրինի վէ էվէյինի վէ սապ-
րընը վէ չէրիրլէրէ թէհամմիւլ էտէմէտիյինի վէ
էհատըլէր տէյիլ իքէն՝ Րէսուլէր իզ, տէյէնլէրի
թէճրիպէ էտիպ՝ անլէրի եալանճը պուլտըզընը,
3 վէ սապը էտէրէք թէհամմիւլ էթտիյինի վէ իս-
միմ իչիւն [էմէք չէքէրէք] կէվչէմէտիյինի պի-
4 լիրիմ, Պու ճիւմլէ իլէ ՝ալէյհինտէ տէյէճէյիմ
վար. չիւնքի էվվէլքի մուհապպէթինի թէրք էթ-
5 տին, Իսմի նէրէտէն տիւշմիւշ օլտըզընը խաթ-
րընա կէթիր, վէ թէվպէ էյլէ, վէ էվվէլքի ՝ա-
մէլլէրի իչլէ. եօգսա թէվպէ էթմէզ իսէն, սանա
թէզ կէլիր վէ շէմ՝տանընը եէրինտէն գալտըրը-
6 րըմ, Լաքին սէնատէ պու վար քի՝ Նիկողայոսըլ-
լարըն ՝ամէլլէրինտէն իքրահ էտէրսին. պէն տա-
7 խի անլէրտէն իքրահ էտէրիմ. Գուլաղը օլան
քիմսէ Րուհըն քիլիսէլէրէ սէօյլէտիյինի իչլիթ-
սին, Ղալիպ օլանա՝ Ալլահըն ճէննէթի օրթասընտա օ-
լան հայաթ աղաճընտան եէմէյի իհսան էտէճէյիմ,
8 Վէ Զիւլհէնիատա օլան քիլիսէնին մէլէյինէ եազ.
Էօլմիւշ օլուպ տա տիրիլմիշ օլան Էվվէլ վէ Ախըր
9 պէօյլէ պուլյուրըր. Սէնին ՝ամէլլէրինի վէ մուզա-

յագանը վէ ֆագիրլէյինի, (ամմա զէննկին սին,)
վէ եէհուտէ տէյիլ, անճագ Շէյթանըն ճէմա՝ա-
թը իքէն՝ եէհուտի իզ՝ տէյէնլէրին քիւֆրիւնիւ
10 պիլէրիմ, Զէքճէյին չէյլէրին պէրինտէն գօրգ-
մա. իչտէ թէճրիպէ օլունմանըզ իչին՝ Շէյթան
սիզտէն պ՝ըզ՝ըրընը հապսա աթաճագ. վէ օն
կիւն գատար մուզայագանըզ օլաճագ տըր. էօ-
լիւմէ տէյին սատըգ օլ. պէն տախի սանա հայաթ
11 թաճընը վէրիրիմ, Գուլաղը օլան քիմսէ Րուհըն
քիլիսէլէրէ սէօյլէտիյինի իչլիթսին. ղալիպ օլան՝
իքինճի էօլիւմտէն զիյան չէքմէյէճէք տիր։
12 Վէ Պէրգամոնտա օլան քիլիսէնին մէլէյինէ եազ.
Իքի աղըզը քէսքին գըլըճընը սահիպի պէօյլէ
13 պույուրըր. Սէնին ՝ամէլլէրինի վէ սէնին նէրէտէ,
եա՝նի Շէյթանընը թախթը պուլունտըզը եէրտէ
սաքին օլտըզընը պիլիրիմ, վէ իսմիմի գավի թու-
թտուրըն, վէ արանըզտա Շէյթանըն սաքին օլտը-
ղը եէրտէ՝ օլ սատըգ չէհիտիմ օլան Անթիպաս
գաթլ օլունտըզը կիւնլէրտէ պիլէ, պանա օլան
14 իսմանընը ինքեար էթմէտին, Պու ճիւմլէ իլէ ՝ա-
լէյհինտէ պիր ազ տէյէճէյիմ վար. չիւնքի օրա-
տա, եանընտա փութ գուրպանընտան եէմէլլէրի
վէ զինա էթմէլէրի իչլուն՝ պէնի իսրայէլին էօնիւ-
նէ թէօքէզ գօմաղը բազակա էօյրէտէն բազա-
15 ամընը թա՝լիմինի թուրթանլար վար, Քէզալիք սէ-
նին եանընտա տախի պէնիմ իքրահ էթտիյիմ
նիկողայոսլարը թա՝լիմինի թուրթանլար վար,
16 *Թէվպէ էյլէ. եօգսա սանա թէզ կէլիպ՝ աղզըմընը
17 գըլըճըյլէ անլէրը իլէ ճէնք էտէրիմ. Գուլաղը օ-
լան քիմսէ Րուհըն քիլիսէլէրէ սէօյլէտիյինի իչլիթ-
սին. ղալիպ օլանա մահֆուզ մէննտէն եէմէյի իհ-
սան էտիպ՝ անա պիր պէյաղ թաշ վէրէճէյիմ, օլ
թաշընը իւզէրինտէ տախի անը ալանտան մա՝տա

*Պ՝ըզ՝ը՝ իսմի թէվպէ

քիմանէնին պիլմէտիյի պիր եէնի իսմ եադըլը տըր՝
18 վէ թիւաւիրտե օլան քիւհանէնին մէլէյինէ եազ՝
կէօզլէրի աթէշ ՚ալէվի կիպի օլուպ՝ այագլարը
խաաս փիրինճէ պէնկղէր օլան Իպն Ուլլահ պէօյլէ
19 պույուրըր՝ Սէնին ՚ամէլէրինի վէ մուհապպէթի-
նի վէ խըտմէթինի վէ իմանըդը վէ սապրըդը հէմ
սօնրաքի ՚ամէլէրինդ էվվէլքիլէրտէն գիյատե օլ-
20 տըղընը պիլիրիմ՝ Պու ճիւմլէ իլէ ՚ալէյհինդէ
[պիր աղ] տէյէճէյիմ վար՝ չիւնքի՝ Նէպիյէ իմ՚
տէյէն գարըդ ՅԷզարէլ գինա էթմէյի վէ փութ
գուրպանընտան եէմէյի թա՚լիմ էտերէք՝ գուլ-
21 լարըմը իզլալ էթմէսինէ պրագըրսըն՝ վէ պէն
անա՝ քէնտի գինասընտան թէվպէ իչիւն միւհլէթ
22 վէրտիմ իսէ տէ՝ թէվպէ էթմէտի՝ իչթէ անը
պիր եաթաղա՝ վէ անըն իլէ գինա էտէնլէրի քէն-
տի ՚ամէլէրինտէն թէվպէ էթմէտիքլէրի թագ-
տիրտէ՝ պէօյլուք մուզայագայա պրագաճաղըմ՝
23 վէ էվլատընը էօլումլէ գաթլ էտէճէյիմ՝ վէ
ճիւմլէ քիւհսէլէրը պէօպրէքլէրը իլէ գալկըրի
թէֆթիլ էտէն պէն խոխիմի պիլէճէքլէրը՝ վէ հէր
24 պիրինիզէ ՚ամէլէրինիզէ կէօրէ վէրէճէյիմ՝ Ամմա
սիզ թիւաւիրտե պուլունան սա՚իրլէրէ հէման
պու թա՚լիմի գապուլ էթմէյէն վէ շէյթանընէն տէ-
րին ումուրը ՚աատա էթտիքլէրի շէյլէրի պիլմէյէն-
լէրէ տէրիմ քի՝ իզէրինիզէ պաշգա եիւք գո-
25 մայաճաղըմ՝ Մէյէր քի մալիք օլտըղընըդ շէյ
թա պէն կէլինճէյէ տէյին գավլի թուէթասընըդ՝
26 վէ ղալիպ օլուպ ՚ամէլէրիմի նիհայէթէ տէյին
հըֆզ էտէն քիմսէյէ՝ պէն փէտէրիմ թաբաֆըն-
տան ալտըղըմ կիպի միլլէթլէր իզէրինէ հիւքու-
27 մէթ վէրէճէյիմ՝ Ո տահի *անլէրէ տէմիր ՚ասա
իլէ հիւքումէթ էտէճէք՚՚՝ վէ անլէր չէօմլէքճի
28 դապլարը կիպի փարչլէնէճէք տիր՝ վէ անա սա-

*Եոան. անլէրի տէմիր ՚ասա իլէ կիւտէճէք]

29 պահ եըլարդընը վէրէճէյիմ՝ Գուլաղը օլան քիմսէ
Րուհընն քիւհսէլէրէ սէօյլէտիյինի իչիթսին՝

ՊԱՊ 3

1 Վէ Սարդիկէտե օլան քիւհսէնին մէլէյինէ եազ՝
Ալլահընն եէտի Րուհընա վէ եէտի եըլարդա ՚մալիք
օլան պէօյլէ պույուրըր՝ Սէնին ՚ամէլէրինի, եա՚-
նի տիրի սին տէյիւ իսմինդ վար իքէն՚ էօլիւ օլտը-
2 ղընը պիլիրիմ՝ Ույանըգ օլ՝ վէ պագըյյէ գալըպ
էօլմէք իւզրէ օլան շէյլէրի գուվվէթլէնտիր՝ գիրա
սէնին ՚ամէլէրինի Ալլահընն հուզուրընտա միւքէմ-
3 մէլ պուլմատըմ՝ Իմտի նատըլ ալտըղընը վէ իչ-
լիթտիյինդի խաթըրընդա կէթիր՝ վէ հըֆզ էտերէք՚
թէվպէ էյլէ՝ ույանըգ օլմատըղընդ թագտիրտէ
սէնին իւզէրինէ խըրսըզ կիպի կէլէճէյիմ՝ վէ իւ-
զէրինէ հանկը տա՚աթտա կէլէճէյիմի պիլէմէյէ-
4 ճէքսին՝ Ֆագաթ Սարդիկէտե սիլէ էլպիսէլէրի-
նի քիրլէթմէյիդ սէնին պիր գաչ քիմսէլէրին պու-
լունուպ՝ պունլար պէնիմ իլէ պէրապէր պէյազ
էլպիսէ իլէ կէզէճէքլէր՝ չիւնքի լայըգ տըրլար՝
5 Դալիպ օլան քիմսէ պէյազ էլպիսէյի կէյէճէք տիր՝
պէն տահի իսմինի հայաթ քիթապընտան ասլա
մահվ էթմէյէճէյիմ՝ վէ անըն իսմինի փէտէրիմին
վէ մէլէքլէրինին հուզուրընտա իգրար էտէճէ-
6 յիմ՝ Գուլաղը օլան քիմսէ Րուհընն քիւհսէլէրէ
սէօյլէտիյինի իչիթսին՝
7 Վէ փիղադէղփիատա օլան քիւհսէնին մէլէյինէ
եազ՝ Գուտուուս վէ հագգ՝ վէ Դաւիթին անախ-
եազ՝ Գուտուուս վէ հագգ՝ վէ Դաւիթին անախ-
թարընա մալիք օլուպ՝ աչտըղընը քիմսէ գափա-
յատազ՝ վէ գափատըղընը քիմսէ աչատազ օլան
8 Զաթ պէօյլէ պույուրըր՝ Սէնին ՚ամէլէրինի պի-
լիրիմ՝ իչթէ սէնին էօնիւնտէ քիմսէնին գափա-
յատայաճաղը պիր աչըգ գափու գօտըմ՝ գիրա
պիր աղ գուվվէթինէ օլարագ քէլտիրմը հըֆզ էյ-

9 լէտին, վէ իամիմի ինքեար էթիէտին, իշթէ նէ-
հո-ւէ տէյիլ իքէն անճագ եալան եէրէ՝ եէհուտի
իզ՝ տէյէրէք, շէյթանըն ճէմա'աթընտան օլան-
լարը կէթիրէճէյիմ. իշթէ անլէրի կէթիրիպ ա-
յագլարընկըն էօնիւնտէ սէճտէ գըլըըրարագ՝ ան-
10 լէրէ սէնի սէվմէյիմի պիլտիրէճէյիմ։ Սապրըմըն
քէլամընը հըքմ էյլէտիյին սէպէպտէն, պէն տա-
խի սէնի զէմին իւզէրինտէ սաքին օլանլարը թէճ-
րիպէ իշիւն պիւթիւն տիւնեա իւզէրինէ կէլմէք
իւզրէ օլան թէճրիպէ սա'աթընտան հըքմ էտէ-
11 րիմ։ Իշթէ թէղ կէլիրիմ, սէնտէ պուլունանը
12 գավի թութ, օլմայա քի պիրի թաճընկը ալա։ Ղա-
լիպ օլան քիմսէյի Ալլահընըն հէյքէլինտէ տիրէք
եափաճաղըմ, վէ արթըգ տըշարը չըգմայաճագ
տըր։ վէ անըն իւզէրինէ Ալլահընըն իամինի, վէ
Ալլահըմ թաըաֆընտան սէմաւտան նիւզուլ էտէն
Ալլահընըն շէհրի՝ եէնի երուսաղէմին իամինի, վէ
13 պէնիմ եէնի իամիմի եափաճաղըմ։ Գուլաղը օլան
քիմսէ Րուհընն քիլիսէլէրէ սէօյլէտիյինի իշիթմին։
14 Վէ Լաւոդիկիատա օլան քիլիսէնին մէլէյինէ
եազ։ Օլ Ամին՝ օլ սաատըգ վէ հագգ Շահիտ, Ալ-
լահընն խիլգաթընընն իպթիտասը պէօյլէ պույուրըր։
15 Սէնին 'ամէլլէրինի պիլիրիմ քի՝ նէ սօղուգ, նէ
տէ սըճագ սըն. քեա՛շքի եա սօղուգ եա սըճագ
16 օլա իտին։ Իմտի նէ սօղուգ, նէ սըճագ օլուպ՝
ըլըգ օլտըղըն իշիւն սէնի աղզընտան իսթիֆրաղ
17 էտէճէյիմ։ Զէննկին իմ վէ մալտաբ օլտըմ վէ պիր
շէյէ միւհթաճ տէյիլ իմ, տէյիպ՝ սէն պիշարէ վէ
սէֆիլ վէ ֆագիր վէ քէօր վէ չըփլագ օլտըղընկը
18 պիլմէտիյին էճլտէն, Սանա նասիհաթ էտէրիմ
քի՝ զէննկին օլմագ իշիւն աթէշտէ գալ օլուննըղ
ալթուն, վէ կիյինիպ չըփլագլըղընկըն 'այպը կէօ-
րիւնմէմէսի իշիւն պէյազ էլպիսէ պէնտէն սաթըն
ալմասըն, վէ կէօրմէկ իշիւն կէօզլէրինկէ 'իլաճ գօ-
19 յասըն։ Պէն ճիւմլէ սէվմէյիմ քիմսէլէրի թա'-

զիր վէ թէ'տիպ էտէրիմ։ իմտի ղայրէթլի օլուպ՝
20 թէվպէ էյլէ։ Իշթէ գափուտա տուրուպ չալըյօ-
րըմ։ էյէր պիր քիմսէ սէսիմի իշիտիր տէ գա-
փույը աչար իսէ, անըն եանընա կիրէրիմ, վէ
պէն անըն իլէ՝ օ տախի պէնիմ իլէ ագչամ թա-
21 'ամը էտէճէյիզ։ Ղալիպ օլանա պէնիմ իլէ թախ-
թըմտա օթուրմաղը իհսան էտէճէյիմ, նիթէքիմ
պէն տախի ղալիպ օլուպ՝ փէտէրիմ իլէ անըն
22 թախթընտա օթուրտըմ։ Գուլաղը օլան քիմսէ
Րուհընն քիլիսէլէրէ սէօյլէտիյինի իշիթմին։

ՊԱՊ 4

1 Պու շէյլէրտէն սօնրա կէօրտիւմ քի՝ սէմատա
աչըլմըշ պիր գափու վար իտի, վէ պօրու սէտասը
կիպի պէնիմ իլէ սէօյլէշտիյինի իշիթմիշ օլտըղըմ
էվվէլքի սէտա՝ Պուրայա չըգ, վէ պուննտան սօնր-
րա վագը՝ օլաճագ շէյլէրի սանա կէօսթէրէյիմ՝
2 տէտի, վէ տէր 'ագապ իւզէրիմէ Րուհ կէլտի,
վէ իշթէ սէմատա գուրուլմըշ պիր թախթ վէ
թախթընն իւզէրինտէ պիր օթուրան վար իտի,
3 վէ օլ օթուրան կէօրիւնիւշտէ եէշիմ վէ գըրմըզ-
ըր 'ագիգ թաշընա պէնզէր իտի. վէ թախթընն
էթրաֆընտա կէօրիւնիւշտէ գիւմրիւտէ պէնզէր
4 գավսը գուզահ վար իտի, վէ թախթընն էթրա-
ֆընտա եիրմի տէօրթ թախթ պուլունուպ՝ օլ
թախթլար իւզէրինտէ տախի պէյազ էլպիսէ կիյ-
միշ վէ պաշլարընտա ալթուն թաճլարը օլան եիրմի
տէօրթ իհթիյար օթուրմուշ [կէօրտիւմ]։
5 Վէ թախթտան շիմշէքլէր վէ կիւրիւլթիւլեր վէ
սէտալար չըգըյօր իտի, վէ թախթընն էօնիւնտէ՝
Ալլահընն եէտի Րուհու օլան՝ եանըպ 'ալէվլենէն
6 եէտի գանտիլ վար իտի, վէ թախթընն էօնիւնտէ
պիլուրա պէնզէր սըրըչատան պիր՝ տէնիզ օլուպ՝
թախթընն օրթասընտա վէ թախթընն էթրաֆընտա

էօնիւ վէ արգասը կէօզէրլէ տօլու տէօրթ զի-
7 րուհ վար իտի, վէ պէրինճի զիրուհ արսլանա
պէնզէր, վէ իքինճի զիրուհ պուղաղըյա պէնզէր,
վէ իւչիւնճիւ զիրուհըն ենիւզիւ ինսան էէ-ղէ- կի-
պի, վէ տէօրտիւնճիւ զիրուհ ուչան գարթալա
8 պէնզէր իտի, վէ տէօրթ զիրուհըն հէր պէրինին
էթրաֆընտա ալթըղար գանատը պուլունուպ՝ իչ
թարաֆտան կէօզէրլէ տօլու իտիլէր, վէ կէճէ
կիւնտիւզ ֆէրաղաթ էթմէյէրէք՝ Գուտուուս,
Գուտուուս, Գուտուուս, մէվճուտ օլմուշ վէ օլան
վէ օլաճագ, վէ հէր շէյէ գատիր Բապպ Ալլահ՝ տէր-
9 լէր իտի, վէ զիրուհլար թախթըն իւզէրինտէ օ-
թուրան վէ իլ էլ էպէտ հայյ օլանա համտ վէ
10 'իզզէթ վէ շիւքր 'արզ էթտիքլէրինտէ, Օլ եիրմի
տէօրթ իսթիյար թախթըն իւզէրինտէ օթուրա-
նըն հաւզուրընտա եէրէ գափանըպ՝ իլ էլ էպէտ
հայյ օլանա սէճտէ գըլմըլար, վէ թաճլարընը
11 թախթըն էօնիւնէ պրագըպ, նա Բապպ, Ալլա-
հըմըզ, համտ ու 'իզզէթ վէ գուտրէթ ալմաղա
լայըգ սըն, զիրա հէր շէյի սէն խալգ էյլէտին, վէ
սէնին իրատէթինէ մէվճուտ տըր, վէ խալգ օ-
լունտըլար՝ տէրլէր իտի։

ՊԱՊ 5

1 Վէ թախթտա օթուրանըն սաղ էլինտէ իչէրիսի
վէ արգասը եազըլմըշ վէ եէտի միւհրլէ միւհրլէն-
2 միշ պիր քիթապ կէօրտիւմ, վէ՝ Քիթապը աչըպ
միւհրլէրինի չէօզմէյէ լայըգ քիմսէ տիր՝ տէյիւ
եիւքսէք սէսլէ նիտա էտէն պիր գուվվէթլի մէ-
3 լէք կէօրտիւմ, վէ կէրէք սէմատա վէ կէրէք
զէմինտէ վէ զէմին ալթընտա քիթապը աչմաղա,
եախօտ անա նատար գըլմաղա քիմսէ մուգթէտիր
4 տէյիլ իտի, վէ քիթապը աչմաղա [վէ օգուտմաղա,]
եախօտ անա նատար գըլմաղա քիմսէ լայըգ պու-

լունմատըղը իչիւն՝ պէն զէյատէօյլէ աղլայօր
5 իտիմ, վէ իսթիյարլարտան պիրի պանա տէտի
քի՝ Աղլամա, իչթէ Դաւիթին ասլը օլուպ՝ Ծուղա
սըպթընտան օլան Արսլան քիթապը աչըպ եէտի
6 միւհրիւնիւ չէօզմէյէ զաֆէրեապ օլտու, վէ
թախթ իլէ տէօրթ զիրուհըն օրթասընտա վէ իս-
թիյարլարըն օրթասընտա եէտի պույնուղա, վէ
Ալլահըն պիւթիւն զէմինէ իրսալ օլունան եէտի
Րուհու օլան եէտի կէօզէ մալիք օլարագ, կէօյա
զէպհ օլունմըշ պիր Գուզու տուրմագտա կէօր-
7 տիւմ, Ո տաթի Կէլիպ՝ թախթտա օթուրանըն
8 սաղ էլինտէն քիթապը ալտը, վէ քիթապը ալ-
տըղը կիպի, օլ տէօրթ զիրուհ վէ հէր պիրինին
էլինտէ պիր թանապուր վէ մուգատտէսլէրին տու-
'ալարը օլան պուխուրլէ տօլու ալթուն թասլար
պուլունան օլ եիրմի տէօրթ իսթիյար՝ Գուզու-
9 նըն հուզուրընտա եէրէ գափանտըլար, վէ պիր
եէնի թէսպիհ թէրէննիւմ էտէրէք՝ Քիթապը ա-
լըպ միւհրլէրինի աչմաղա լայըգ սըն. չիւնքի զէպհ
օլունտըն, վէ գանըկլէ պիզի Ալլահա հէր գապիլէ
վէ լիսան վէ գալմ վէ միլլէթ իչինտէն սաթըն
10 ալտըն. Վէ պիզի Ալլահըմըզըն հուզուրընտա մէ-
լիքլէր վէ քեահինլէր էյլէտին, պիզ տախի զէմին
իւզէրինտէ սալթանաթ էտէճէյիզ՝ տէրլէր իտի,
11 Վէ կէօրտիւմ, վէ թախթ իլէ զիրուհլար վէ իս-
թիյարլարըն էթրաֆընտա չօգ մէլէքլէրին սէսինի
իչիթտիմ. անլէրին միգտարը տախի օն պինկ քէրրէ
օն պինկլէր վէ պինկլէրճէ պինկլէր օլուպ՝ եիւքսէք
12 սէսլէ, Զէպհ օլունմըշ օլան Գուզու գուտրէթ վէ
զընտա վէ հիքմէթ վէ գուվվէթ վէ 'իզզէթ վէ
համտ վէ պէրէքէթի ալմաղա լայըգ տըր՝ տէրլէր
13 իտի, վէ սէմատա վէ զէմինտէ վէ զէմին ալթըն-
տա պուլունան հէր պիր մախլուգըն, վէ տէնիզ-
տէ օլանլարըն, վէ անլէրտէ պուլունան ճիւմլէ
մէվճուտաթըն՝ թախթտա օթուրան իլէ Գուզու-

յա պէրէքէթ վէ ՚իզզէթ վէ համտ վէ գուտրէթ էպէտ իլ ապատ մախսուս տըր՝ տէտիքլէրինի
14 իչիթտիմ։ Օլ տէօրթ զիրուհ տախի՝ Ավին՝ տէտիլէր, վէ օլ իլթիչյալար եէրէ գափանըպ սէճտէ գըլարլար։

ՊՈՊ 6

1 Վէ գուզու միւհրլէրտէն պիրինի աչտըղընտա կէօրտիւմ, վէ տէօրթ զիրուհլարտան պիրինին կէօք կիւրիւլթիւսիւ կիպի՝ պիր սէյլէ՝ կէլ տէ
2 պագ՝ տէտիյինի իչիթտիմ, վէ կէօրտիւմ քի՝ պիր պէյազ աթ վար իտի, վէ անա պինմիշ օլանըն պիր եայը օլուպ՝ անա պիր թաճ վէրիլտի, վէ ղալէպէ էտէրէք վէ ղալէպէ էթիմէք իւզրէ չըգտը կիթտի։
3 Վէ իքինճի միւհրիւ աչտըղընտա, իքինճի զի-
4 րուհըն՝ կէլ [վէ պագ՝] տէտիյինի իչիթտիմ, վէ պաշգա պիր ալ աթ չըգտը. վէ անա պինմիշ օլան քիմսէ տէհլիլէրէն պիրի պիրինի գաթլ էթմէլէրի իչիւն, զէմինտէն ատայիլի գալըրըմազա մէ՚մուր օլտու, վէ անա պէօյլէ պիր գըլըճ վէրիլտի։
5 Վէ իւչինճի միւհրիւ աչտըղընտա, իւչինճի զիրուհըն՝ կէլ տէ պագ՝ տէտիյինի իչիթտիմ. վէ կէօրտիւմ քի պիր ոյսահ աթ, վէ անա պինմիշ
6 օլանըն էլինտէ պիր թէրազի վար իտի։ Վէ՝ պիր էօլչէք պուղտայ պիր տինարա, վէ իւչ էօլչէք արփա պիր տինարա օլտուն. վէ զէյթունն հաղը իլէ չէրապա զարար էթմէյէսին՝ տէյէրէք տէօրթ զիրուհ արատընտան պիր սէս իչիթտիմ։
7 Վէ տէօրտիւնճի միւհրիւ աչտըղընտա, տէօրտիւնճի զիրուհըն՝ կէլ տէ պագ՝ տէտիյինի իչիթտիմ, վէ կէօրտիւմ քի պիր ատրը աթ վար
8 իտի, վէ անա պինմիշ օլանըն ատը էօլտիւմ իտի, վէ հավվայէ անըն ատրը սըրա կիտոյօր իտի, վէ

գըլըճլէ վէ գըթլըգլէ վէ էօլտիւմլէ վէ եէրինի վուհուշըյլէ էօլտիւրմէք իչիւն անլէրէ զէմինին պիր բուպ՚ը իւղէրինէ գուտրէթ վէրիլտի։
9 Վէ պէշինճի միւհրիւ աչտըղընտա, Ալլահըն քէլամը վէ քէնտիլէրինտէ պուլունան չէհատէթ իչիւն գաթլ օլունմըշլարըն ճանլարընը մէզպահըն
10 ալթընտա կէօրտիւմ, վէ եիւքսէք սէսլէ ֆէրեատ էտուպ՝ էյ գուտուս վէ հագգ Րապպ, նէ՞ վագթա գատար հիւքմ էթմէզսին, վէ զէմին իւզէրինտէ սաքին օլանլարտան գանընմըզըն ինի-
11 թիգամընը ալմազսըն՝ տէրհէր իտի։ Վէ անլէրին հէր պիրինէ պէյազ խիլ՚աթ վէրիլուպ՝ քէնտիլէրի կիպի գաթլ օլունաճագ օլան րէֆիգլէրի վէ պիրատէրլէրինին ՚ափէվէ տախի թէմամ օլունճայա տէյին տահա պիր միւտատէթ խաթիրահաթ էթսինլէր՝ տէնիլտի։
12 Վէ ալթընճը միւհրիւ աչտըղընտա, կէօրտիւմ քի պիր պէօյուք զէլզէլէ օլուպ՝ կիւնէշ պիր գըլ
13 չուվալ կիպի սիյահ օլարագ, այ *տախի գան կիւ պի օլտու. Վէ սէմանընն եըլտըզլարը, չիտաէթլի րիւզկեարտան սալանան ինճիր աղաճը քէնտի խամ ինճիրլէրինի տէօքտիւյի կիպի, եէրէ տիւշ-
14 տիլէր. Վէ սէմա պիր տիւրիւլիւր թուման կիպի չէքիլտի. հէր տաղ վէ ատա տախի եէրլէրինտէն
15 հարէքէթ էյլէտի։ Վէ տիւնեա մէլիքլէրի վէ պէօյուքլէր վէ զէնկինլէր վէ պիճ պաշըլար վէ գուտրէթ սահիպլէրի վէ հէր գուլ վէ հէր հուրը մաղարալարտա վէ տաղլարընը գայալարընտա կիզլէ-
16 Նիպ, Տաղլարա վէ գայալարա՝ իւզէրիմիզէ տիւշ պիզի թախթտա օթուրանըն հուզուրընտան
17 վէ Գուզունըն ղազապընտան կիզլէյինիզ. Զիրա անընն ղազապընըն ՚ազիմ կիւնիւ կէլտի, վէ քի՞մ տուրա պիլիր տէրլէր իտի։

---

*Պա՚զը՝ տախի քիւլևյէն

ՊԱՊ 7

1 Վէ պու չէյլերտէն սօղրա գարա իւզերինէ վէ
տէնիզ իւզերինէ վէ հիչ պիր աղաճ իւզերինէ
րիւզկեար էամէմէսի իչիւն, զէմինին տէօրթ քէօ-
չէսինէ տուրուպ՝ զէմինին տէօրթ րիւզկեար-
լարընը ԹուԹմագտա օլան տէօրթ մէլէք կէօր-
2 տիւմ։ Վէ հայդ Ալլահըն միւհրիւնիւ համիլ օլա-
րագ՝ չարգ թարաֆընտան չըգմագտա օլան պաշ-
գա պիր մէլէք կէօրտիւմ. պու տախի գարայա
վէ տէնիզէ գիյան վէրմէյէ մէ՛մուր պուլունան
օլ տէօրթ մէլէյէ ևիւքսէք սէպէլէ չաղըրարագ,
3 թա պիզ Ալլահըմըզըն գուլլարընըն ալընլարը իւ-
զերինէ միւհր վուրուննայա տէյին, սիզ գարայա
վէ տէնիզէ վէ աղաճլարա գիյան վէրմէյինիզ՝ տէ-
4 տի։ Վէ միւհրլէննէն քիմսէլէրին միգտարընը իւ-
չիԹտիմ. պէնիլ Իսրայէլին ճիւմլէ սրպԹլարընտան
5 ևիւզ գըրգ տէօրթ պինդ քիմսէ միւհրլէնտի. Եա՛-
նի Յուդա սրպԹընտան օն իքի պինդ քիմսէ միւհր-
լէննտի. Ռուբէն սրպԹընտան օն իքի պինդ քիմսէ
միւհրլէննտի. Գադ սրպԹընտան օն իքի պինդ քիմ-
6 սէ միւհրլէննտի. Ասեր սրպԹընտան օն իքի պինդ
քիմսէ միւհրլէննտի. ՆեփԹաղիմ սրպԹընտան օն
իքի պինդ քիմսէ միւհրլէննտի. Մանասէ սրպԹըն-
7 տան օն իքի պինդ քիմսէ միւհրլէննտի. Շմաւոն
սրպԹընտան օն իքի պինդ քիմսէ միւհրլէննտի. Ղևի
սրպԹընտան օն իքի պինդ քիմսէ միւհրլէննտի. Ի-
սաքար սրպԹընտան օն իքի պինդ քիմսէ միւհր-
8 լէննտի. Զաբուղոն սրպԹընտան օն իքի պինդ քիմ-
սէ միւհրլէննտի. Յովսէփ սրպԹընտան օն իքի պինդ
քիմսէ միւհրլէննտի. Բենիամին սրպԹընտան օն
իքի պինդ քիմսէ միւհրլէննտի։
9 Պու չէյլերտէն սօղրա կէօրտիւմ քի՝ ճիւմլէ միլ-
լէԹլէր վէ գապիլէլէր վէ գավմլար վէ լիսանլար-
տան օլարագ քիմսէնէյին սայսամատըզը պէօյիւք պիր

ճէմա՛աԹ պէյազ խիլ՛աԹլար կէյմիշ, վէ էլէրին-
տէ խուրմա տալլարը պուլունարըզը հալտէ՝ Թախ-
Թընը էօնիւնտէ վէ Գուզգունընը հուզուրընտա տուս-
10 րուպ, ևիւքսէք սէսլէ՝ Խէլաս ԹախԹտա օԹուրա-
րան Ալլահըմըզա վէ Գուզգույա մախսուս տըր՝
11 տէյիւ նիտա էտիյօրլար իտի։ Վէ մէլէքլէրին
ճիւմլէսի ԹախԹընը վէ իխԹիյարլարընը վէ տէօրթ
պիրուհընը էԹրաֆընտա տուրույօրլար իտի. վէ
ԹախԹընը էօնիւնտէ ևիւզ իւսԹիւ գափանարագ,
12 Ալլահա սէճտէ գըլըպ, Ամին. պէրէքէԹ վէ համա
վէ հիքմէԹ վէ չիւքր վէ ՚իզզէԹ վէ գուտրէԹ վէ
գուվվէԹ էպէտ իւլ ապատ Ալլահըմըզա մախսուս
13 տըր. Ամին՝ տէտիլէր։ Վէ իխԹիյարլարտան պիրի
պանա խիԹապէն՝ Պէյազ խիլ՛աԹլարը կէյմիշ պու
քիմսէլէր քիմլէ՞ր տիր, վէ նէ՞րէտէն կէլտիլէր՝
14 տէտի։ Պէն տախի անա՝ էյ էֆէնտիմ, սէն պի-
լիրսին՝ տէտիմ. վէ պանա տէտի քի՝ Պուննլար օլ
պէօյիւք մուզայագտաման կէլէնլէր տիր, վէ խիլ-
՚աԹլարընը ևրյգայըպ՝ Գուզգունըն գանընտա պէ-
15 յազ էԹտիլէր։ Պու սէպէպտէն Ալլահըն ԹախԹը
էօնիւնտէ տիրլէր, վէ հէյքէլինտէ կէճէ կիւնտիւզ
անա ՚իպատէԹ էտէրլէր. ԹախԹտա օԹուրանըն
մէսքէնէլ տախի իւզերլէրինտէ սայէպան օլաճագ
16 տըր. ԱրԹըգ նէ աճըգաճագլար, նէ տէ սուսա-
յաճագլար տըր. անլերի նէ կիւնէշ, նէ տէ պիր
17 նէվ՛ հէրարէԹ վուրաճագ տըր. Զիրա ԹախԹընը
օրԹասընտա օլան Գուզգու անլերի կիւտիպ՝ ան-
լերի տիրի սու փուսկարլարընա կէօԹուրճէք տիր.
Ալլահ տախի կէօզլէրինտէն հէր կէօզ հաչընը սի-
լճէք տիր։

ՊԱՊ 8

1 Վէ եէտինճի միւհրիւ աչտըզընտա սէմաւտա հա-
րըմ սա՛աԹ գատար սիւքիԹ վագը՝ օլտու։

2 Վէ Աւլահըն հուզուրընտա տուրան եէտի մէլէյի
3 կէօրտիւմ, վէ անլէրէ եէտի պօրու վէրիլտի, վէ
էլինտէ պիր ալթուն պուխուրտան օլարագ տիկէր
պիր մէլէք կէլիպ մէզպահըն եանընտա տուրտու,
վէ ճիւմլէ մուգաատէսլէրին տու'ալարը իլէ պէ-
րապէր թախթըն էօնիւնտէ օլան ալթուն մէզպա-
հըն իւզէրինտէ 'արդ էթմէք իւզրէ անա չօգ
4 պուխուր վէրիլտի, վէ պուխուրըն տիւմանը մու-
գաատէսլէրին տու'ալարը իլէ պէրապէր մէլէյին
5 էլինտէն Աւլահըն հուզուրընա չըգտը, վէ մէլէք
պուխուրտանը ալըպ՝ անը մէզպահըն աթէշլինտէն
տօլտուրարագ, զէմին իւզէրինէ աթտը, վէ սէ-
տաալար վէ կիւրիւլթիւլէր վէ շիմշէքլէր վէ զէլզէ-
6 լէ վուգու' պուլտու, վէ էլէրինտէ եէտի պօրու
պուլունան եէտի մէլէք պօրու չալմադա հազըր-
լանտըլար,
7 Վէ պիրինճի մէլէք պօրու չալտըգտա, գան իլէ
գարըշմըշ տօլու վէ աթէշ չըգըպ՝ զէմինէ աթըլ-
տը, վէ *ադաճլարըն իւչտէ պիրի եանտը վէ եէ-
չիւ օթըն քեաֆֆէսի եանտը,
8 Վէ իքինճի մէլէք պօրու չալտըգտա, կէօյա ա-
թէշտէ եանան պէօյիւք պիր տաղ տէնիզէ աթը-
9 լըպ՝ տէնիզին իւչտէ պիրի գան քէսիլտի, վէ տէ-
նիզտէքի զիրուհ մախլուգաթըն իւչտէ պիրի էօ-
լիւպ՝ կէմիլէրին տախի իւչտէ պիրի թէլէֆ օլտու,
10 Վէ իւչինճիւ մէլէք պօրու չալտըգտա, սէմա-
տան մէչ'ալէ կիպի եանտը պէօյիւք պիր եըլտըզ
տիւշիւպ՝ ըրմադլարըն իւչտէ պիրի իւզէրինէ վէ
11 սու փուսկարլարը իւզէրինէ տիւշտու, վէ օլ եըլ-
տըզըն ատընա փէլին տէնիլտը. վէ սուլարըն իւչտէ
պիրի փէլին օլուպ՝ օլ սուլար ացը օլտըգլարը
իչինէն, անլէրին սէպէպիյլէ չօգ ատէմ էօլտու,

*Պ-'ղ-ը՝ զէմինին իւչտէ պիրի եանտը, վէ ա-
ղաճլարըն

12 Վէ տէօրտիւնճիւ մէլէք պօրու չալտըգտա, կիւ-
նէշին իւչտէ պիրի վէ այըն իւչտէ պիրի վէ եըլ-
տըզլարըն իւչտէ պիրի վուրուլտու, չէօյլէ քի
անլէրին իւչտէ պիրի գարարըպ կէճմէ իլէ կիւն-
տիւզիւն իւչտէ պիրինին այտընըզը օլմայա,
13 Վէ կէօրտիւմ վէ պիր *մէլէյին սէմա օրթա-
սընտա ուչուպ, եիւքսէք սէսլէ՝ Օւ չալաճագ օ-
լան իւչ մէլէյին պագի գալան պօրու սէտաալարը
սէպէպինտէն վա՛յ, վա՛յ, վա՛յ եէր իւզէրինտէ
սաքին օլանլարա՝ տէտիյինի իչիթտիմ,

ՊԱՊ 9

1 Վէ պէշինճի մէլէք պօրու չալտըգտա, պիր եըլ-
տըզըն սէմատան զէմին իւզէրինէ տիւշմիւշ իտի-
յինի կէօրտիւմ, անա տախի հավվայէնին գույու-
2 սընըն անախթարը վէրիլտի, վէ հավվայէնին գու-
յուսընը աչտըգտա, գույուտան պէօյիւք քիւլ-
խան թիւթիւնիւ կիպի պիր տիւման չըգտը, վէ
գույուընըն տիւմանընտան կիւնէշ վէ հավա գա-
3 րարտը, վէ օլ տիւմանտան զէմին իւզէրինէ չէ-
քիրկէլէր չըգըպ՝ անլէրէ զէմինին 'ագրէպլէրինտէ
4 օլան գուտրէթ կիպի գուտրէթ վէրիլտի, վէ ան-
լէրէ էմր օլունտու քի՝ եէրին օթընա վէ հիչ պիր
եէչիսէյէ վէ հիչ պիր աղաճա տէյիլ, անճագ ա-
ընըլարը իւզէրինտէ Աւլահըն միհրիւ պուլունմա-
5 յան ատէմլէրէ գիյան վէրէյէր, վէ գաթլ էթմէ-
լէրինէ տէյիլ, անճագ պէշ այ գատար 'ազապ
վէրմէյէրինէ անլէրէ ը-խ-ը վէրիլտի, վէ էթ-
տիքլէրի 'ազապ 'ագրէպին պիր ատէմի սօգտը-
6 ղընտա հասըլ օլան 'ազապ կիպի իտի, վէ օլ
կիւնլէրտէ ատէմլէր էօլմէյի արայաճագլար,
ասլընա պուլմայաճագլար տըր, վէ էօլմէյի ա-

*Պ-'ղ-ը՝ գարթալըն

ղու ֆտէճէքլէրը, ամմա ֆօլիւմ անլէրտէն գալա-
ճագ տըր, վէ չէքիրկէլէրին չէքիլ ճէննէկ հագըր-
7 լանմըշ աթլարա պէնզէր իտի, վէ պաշլարընաա
*ալթունա պէնզէր՝ թառճլար կիպի պիր չէյ պու-
լունուպ՝ եիւզլէրի ատէմ եիւզլէրի կիպի իտի,
8 վէ սաչլարը նիսա սաչը կիպի օլուպ՝ տիշլէրի արա-
9 լան փէնճ կիպի իտի, վէ տէմիր գըրհ կիպի գըրհ-
լարը վար իտի. վէ գանատլարընըն սէտտաւը ճէն-
նէկ գօշար պիր խայըը աթ 'արաապալարընըն կիւ-
10 րիւթիւսիւ կիպի իտի. վէ 'ագրէպլէրէ պէնզէր
գույրուգլարը վէ գույրուգլարընաա տիքէնլէրի
պուլունուպ՝ ատէմլէրէ պէշ այ զարար վէրմէյէ
11 գուտրէթլէրի վար իտի, վէ պունլար իւզէրինէ
փատիշահ վար տըր, եա'նի հավիյէնինն ժէլէյի,
անըն իսմի տահի 'Իպրանիճէ Աբրադոն վէ Նուննա-
12 նիճէ Ապողլիոն տըր՝ պիրինճի վայ կէչտի. իլթէ
պունաան սօնրա իքի վայ տահա կէլիր.
13 Վէ աթընճը ժէլէք պօրու չալտըգտաա, էլինտէ
14 պօրու օլան աթընճը ժէլէյէ խիթապէն, Օլ պէօ-
յիւք Եփրատ ըրմաղընտա պաղլը օլան տէօրթ
ժէլէյլի չէօղ՝ տէյիւ Աւլահըն հուզուրընտա օլան
աթուն ժէզապահրն տէօրթ պույնուզընաան կէլէն
15 պիր սէս իչիթտիմ, վէ աատէմլէրինն իւչտէ պիրինի
էօլտիւրմէք իւզրէ, սա'աթ վէ կիւն վէ այ վէ սէնէ
իչինն հագըրլանմըշ օլան օլ տէօրթ ժէլէք չէօ-
16 ղիւտու, վէ սիւվարի 'ասքէրինն միգտարը իքի
տէֆ'ա օն պինկ քէրըէ օն պինկ օլարագ, անլէրինն
17 միգտարընը իչիթտիմ, վէ բիւյատա աթլարը վէ
իւզէրլէրինէ պինմիշ օլանլարը պէօյլէ կէօրտիւմ
վէ աթէշ վէ մօր եագուութ վէ քիւքիւրտ ըէնկինդէ
զըրհլարը վար իտի, վէ աթլարընն պաշլարը արս-
լան պաշլարը կիպի օլուպ՝ աղըզլարընտաան աթէշ
18 վէ տիւման վէ քիւքիւրտ չըգըյօր իտի, Պու իչ-

*Պա'ղը՝ ալթուն

տէն, եա'նի անլէրին աղըզլարընտաան չըգան ա-
թէշ վէ տիւման վէ քիւքիւրտտէն ատէմլէրին
19 իւչտէ պիրի հէլաք օլտու, Զիրա անլէրին գուտա-
րէթի աղըզլարընտա վէ գույրուգլարընտա տըր,
չիւնքի գույրուգլարը եըլանա պէնզէյիպ՝ պաշլա-
20 րը վար տըր, վէ պունլարէ զարար էտէրլէր, վէ
պագի գալան ատէմլէր, քի պու պէլալարտաան
հէլաք օլմատըլար, ճիննլէրէ, վէ կէօրմէյէ վէ ի-
չիթմէյէ վէ եիւրիւմէյէ մուղթէտիր օլմայան ալ-
թուն վէ կիւմիւշ վէ պագըր վէ թաշ վէ ագաճ-
տան օլան փութլարա սէճտէ էթմէմէլէրի իչինն՝
21 էլլէրինին 'ամէլլէրինտէն թէվպէ էթմէտիլէր. Հէմ
տէ քէնտի գաթլ վէ սիհր վէ զինա վէ սըրգաթ-
լարընտաան թէվպէ էթմէտիլէր.

ՊԱՊ 10

1 Վէ պուլութ կիյմիշ վէ պաշընտա գավս ը գու-
զահ օլուպ՝ եիւզիւ կիւնէշ կիպի, այագլարը տա-
խի աթէշ տիրէքլէրի կիպի օլարագ, սէմաատան
էննէվտաէ օլան տիկէր գուվվէթլի պիր մէլէք
2 կէօրտիւմ, վէ էլինտէ աչըգ պիր քիւչիւք քի-
թապ թուէթարագ՝ սաղ այագընը տէնիղ իւզէրի-
3 նէ, սօլընը տահի գարա իւզէրինէ գօյուպ, Արս-
լանըն կէօմիւրտէմէսի կիպի եիւքսէք սէսլէ նիտա
էյլէտի. վէ նիտա էյլէտիյինտէ եէտի կէօք կիւ-
րիւթիւսիւ քէնտի սէտաալարընյլէ սէօյլէտիլէր,
4 վէ եէտի կիւրիւթիւլէր [քէնտի սէտաալարընյլէ]
սէօյլէտիքտէ, պէն եազաճագ օլարմ. վէ [պանա՝]
եէտի կիւրիւթիւնիւն սէօյլէտիքլէրինի միւհրլէ,
վէ անլէրի եազմա՝ տէյէրէք սէմաատան պիր սէս
5 իչիթտիմ, վէ տէնիղ իւզէրինտէ վէ գարա իւզէ-
րինտէ տուրմագտաա կէօրտիւյիւմ օլ մէլէք *էլինի

*Պա'ղը՝ սաղ էլինի

6 սէմայա գալտըրըպ, Սէմայը վէ անտէ օլան չէյ-
լէրի, վէ զէվինի վէ անտէ օլան չէյլէրի խալգ է-
տէն վէ էպէտ իւլ ապատ հայյ օլանըն հագգը ի-
չիւն եէմին էթտի քի՝ Աբթըգ վագըթ օլմայաճագ
7 տըր, լաքին եէտինճի մէլէյին սավթը կիւնլէրին-
տէ, եա՛նի պօրուսընը չալաճաղը վագըթտա, Ալ-
լահըն սըրրը՝ քէնտի գուլլարը օլան փէյղամպէր-
լէրէ թէպշիր էյլէմէյի իւզրէ իթմամ օլունաճագ
տըր։

8 Վէ օլ սէմատան իշիթտիյիմ սէս եինէ պանա
խիթապէն՝ կիթ, տէնիզ վէ գարա իւզէրինտէ
տուրան մէլէյին էյինտէ օլան օլ այրըգ քիւչիւք
9 քիթապը ալ՝ տէտի, Վէ մէլէյին եանընա կիտիպ
անա՝ Պու քիւչիւք քիթապը պանա վէր՝ տէտիմ.
օ տախի պանա՝ Ալ վէ եէ, վէ սէնին գարընընտա
աճըըգ հասըլ էտէճէք իսէ տէ, աղզընտա պալ
10 կիպի թաթը օլաճագ տըր՝ տէտի, Վէ օլ քիւ-
չիւք քիթապը մէլէյին էյինտէն ալըպ եէտիմ, վէ
աղզընտա պալ կիպի թաթը իտի իսէ տէ, անը
11 եէտիքտէն սօնրա գարընընտա աճըըգ օլտու, Վէ
պանա՝ Եինէ չօգ գալմըար վէ միլլէթլէր վէ լի-
սանլար վէ մէլիքլէր հագգընտա փէյղամպէրլիք
էթմէդ կէրէք տիր՝ տէտի։

ՊԱՊ 11

1 Վէ պանա 'ասայա պէդզէր պիր գաղըշ վէրիլտի.
վէ օլ մէլէք տուրուպ տէտի քի՝ Գալգ, վէ Ալլա-
հըն հէյքէլինի վէ մէզպահը վէ իչինտէ սէճտէ է-
2 տէնլէրի էօյլէ, Վէ հէյքէլին խարխճինտէ օլան
հավուրը պրագըպ՝ անը էօլչմէ, գիրա օ՝ թա՛ի-
ֆէլէրէ վէրիլմիշ տիր. անլէր տախի մուգատտէս
չէհրի գըրգ իքի այ փայիտալ էտէճքլէր տիր։
3 Պէն տախի իքի շահիտիմէ ֆո՛ոդրէն վէրէճէյիմ,
անլէր տախի չուլ կէյմիշ օլտըգլարը հալտէ՝ պինդ

իքի եիւզ ալթմըշ կիւն փէյղամպէրլիք էտէճէք-
4 լէր տիր։ Զէվինին Բատպը հուզուրընտա օլ տու-
րան իքի պէյթուն աղաճը վէ իքի չէմ'տան պուն-
5 լար տըր։ Վէ էյէր անլէրէ պիր քիմսէ զարար
վէրմէք իսթէրսէ, անլէրին աղզընտան աթէշ չը-
գըպ՝ տիւշմէնլէրինի թէլէֆ էտէր. վէ էյէր ան-
լէրէ պիր քիմսէ զարար վէրմէք իսթէրսէ, պէօյ-
6 լէճէ գաթլ օլունմասը լազըմ տըր։ Պունլարընն
քէնտի փէյղամպէրլիքլէրի կիւնլէրինտէ եաղմուր
եաղմամասը իչիւն՝ կէօյիւ գաթամազա գուտրէ-
թի վար, վէ սուլար իւզէրինէ՝ անլէրի գանա
թահվիլ էթմէյէ վէ հէր իսթէտիքլէրի վագըթ
զէվինի հէր նէվ' պէլայա օղրաթմազա գուտ-
7 րէթլէրի վար իտի։ Վէ քէնտի չէհատէթլէրինի
իթմամ էթտիքլէրի զէման, հավիյէտէն չըգան
ճանավար անլէր իլէ մուհարէպէ էտիպ՝ զալիպ
8 կէլէրէք, անլէրի գաթլ էտէճէք տիր։ Վէ ճէ-
սէտլէրի բուհանիճէ՝ Սոդոմ վէ Մըսըր տէնիլիպ՝
Բատպըմըզըն տախի սալպ օլունըզը պէօյիւք
9 չէհրին մէյտանընտա է–ր–ճ–փ–ր տըր։ Վէ գավմ-
լար վէ գապիլլէր վէ լիսանլար վէ միլլէթլէրտէն
պա'զը քիմսէլէր ճէսէտլէրինի իւչ պուչուգ կիւն
սէյր էտիպ՝ ճէսէտլէրինէն գապրա գօնդրմասընա
10 բուխսաթ վէրմէյէճէքլէր տիր։ Վէ պու իքի փէյ-
ղամպէր զէվին իւզէրինտէ սաքին օլանլարա 'ա-
զապ էթտիքլէրի իչիւն, զէվին իւզէրինտէ սաքին
օլանլար անլէրտէն տօլայը շատ ու մէսրուր օ-
լուպ՝ պիրի պիրինէ հէտիյէլէր տախի կէօնտէրէ-
ճէքլէր տիր։

11 Վէ օլ իւչ պուչուգ կիւնտէն սօնրա, տէրտուն-
լէրինէ Ալլահ թարաֆընտան հայաթ բուհու կիր-
մէքլէ այաղա գալգտըլար. վէ անլէրի կէօրէնլէր
12 իւզէրինէ պէօյիւք գօրգու տիւշտիւ. վէ՝ Պու-
րայա չըգընըզ՝ տէյիւ սէմատան պիր պէօյիւք սէս
իչիտիպ, պիր պուլութլէ սէմայա չըգտըլար,

13 տիւշմէնլէրի տախի անլէրի կէօրտիւլէր՝ վէ օլ
սա՛աթտա պէօյիւք պիր զէլզէլէ վուգու՝ պու-
լուպ՝ չէհրին օնտա պիրի ևըգըլտը՝ վէ զէլզէլէտէ
եէտի պինկ նուֆուս թէլէֆ օլարագ՝ պագիլէրի
տախի գօրգուպ սէմանըն Աւլահընա համա էթ-
14 տիլէր՝ Իքինճի վայ կէչտի՝ իյթէ իւչիւնճիւ վայ
թէզ կէլիր՝
15 վէ եէտինճի մէլէք պօրու չալտըգտա՝ Տիւննա-
նըն մէմալիւքի Բապպըմըզըն վէ Մէսիհինին օլտու՝
վէ էպէտ իւլ ապատ սալթանաթ էտէճէք տիր՝
տէյէրէք՝ սէմատա պէօյիւք սէտալար վուգու՝
16 պուլտու՝ վէ Աւլահըն հուզուրընտա քէնտի
թախթլարը իւզէրինտէ օթուրան օլ եիրմի ատօրթ
իհթիյար եիւզ իւսթիւ գափանտըլար՝ վէ Աւլա-
17 հա սէճտէ գըլըպ տէհլիլէր քի՝ նա մէվճուտ օ-
լան վէ օլմուշ [վէ օլաճագ] վէ հէր չէյէ գատիր
Բապպ Աւլահ՝ սանա չիւքր էտէրիզ քի՝ ադիմ
18 գուտրէթինկի ալըպ սալթանաթ էթտիրն՝ վէ թա-
"իֆէլէր ղազապլանըլար՝ սէնին ղազապըն տախի
կէլտի՝ վէ էօլիւլէրին հիւքմ օլունաճաղը վէֆէլ՝
վէ սէնին գուլլարըն վէյղամպէրլէրէ վէ մուգատա-
տէպլէրէ վէ սէնին իսմինտէն գօրգան քիւչիւք-
լէրէ վէ պէօյիւքլէրէ էճր վէրմէնին՝ վէ զէմինի
խարապ էտէնլէրի խարապ էթմէնին վաղթը ևէլտի՝
19 վէ սէմատա Աւլահըն հէյքէլի աչըլըպ՝ հէյքէ-
լինտէ անըն թապութ իւլ ադամը կէօրիւնտի՝
վէ չիմչէքլէր վէ սէտալար վէ կէօք կիւրիւլթիւ-
լէրի վէ զէլզէլէ վէ պէօյիւք տօղու վաղը՝ օլտու՝

ՊԱՊ 12

1 Վէ սէմատա պէօյիւք պիր ադամէթ կէօրիւն-
տիւ՝ պու տախի կիւնէշ կիւյմիշ՝ այ տախի այագ-
լարը ալթընտա վէ օն իքի եըլտըզտան պիր թաճ
2 պաշընտա օլարըզը հալատ պիր գարը իտի՝ վէ հա-

միլէ օլմաղլէ՝ ադրը չէքիպ տօղուրմագ իւզրէ զի-
յատէսիյլէ էզիյէթտէ օլարտագ ֆէրհատ էտէր իտի՝
3 Վէ սէմատա տիկէը պիր ադամէթ կէօրիւնտի՝
վէ իչթէ եէտի պաշը վէ օն պուճնուզը վէ պաշլա-
րը իւզէրինտէ եէտի թաճ պուլունան պիր պէօ-
րը իւզէրինտէ եէտի թաճ պուլունան պիր պէօ-
4 յիւք գըզըլ էժտէր վար իտի՝ վէ անըն գույ-
րուղը սէմա ևըլտըզլարընըն իւչտէ պիրինի սիւ-
րիւքլէյիպ՝ անլէրի զէմինէ աթտը՝ վէ էժտէր՝
տօղուրմագ իւզրէ օլան գարընըն տօղուրտըղը
կիպի չօճուղընըն ևութմագ իչիւն էօնիւնտէ տու-
5 րույօր իտի՝ վէ մէրգումէ ճիւմլէ *թա՛ֆէլէրէ
տէմիր ադամ իլէ հիւքիւմէթ էտէճէք՝ պիր եէ-
քէք չօճուգ տօղուրտու՝ վէ չօճուղը Աւլահընը վէ
6 թախթընըն հուզուրընտա ալընըպ՝ գարը տախի
Աւլահ թարաֆընտան պէրիյէտէ հազըրլանմըշ
մահալէ ֆիրտաք էյլէտի՝ քի օրատա պինկ իքի եիւզ
աթմըշ կիւն անը պէսլէյէլէր՝
7 Վէ սէմատա ճէնք վագը՝ օլուպ՝ Միքայէլ վէ
մէլէքլէրի էժտէր իլէ ճէնք էթտիլէր՝ էժտէր վէ
8 մէլէքլէրի տախի ճէնք էթտիլէր իսէ տէ՝ նէ զա-
լէպէ էտէ պիլտիլէր՝ նէ տէ ադրէզ սէմատա
9 մէքեանլարը պուլունտու՝ վէ Իպլիս վէ շէյթան
թէսմիյէ օլունան օլ պէօյիւք էժտէր՝ օլ գատիմ
ևըլան քի պիւթիւն տիւնեայը իպլալ էտէր՝ զէ-
մինէ աթըլտը՝ մէլէքլէրի տախի անըն իլէ պէրա-
10 պէր աթըլտըլար՝ վէ սէմատա պէօյիւք պիր սէ-
տա իշիթտիմ քի՝ շիմտի Աւլահընըզըն խէլտը վէ
գուտրէթի վէ մէլէքիւթիւ վէ Մէսիհինին հիւ-
քիւմէթի վուգու՛ա կէլտի՝ զիրա պիրտաէրլէրիւ-
միզ՝ ադէյհինտէ կէճէ կիւնտիւզ Աւլահընըզըն հու-
զուրընտա շիքէայէթ էթմէքտէ օլան շիքէայէթ-
11 ճիլ աշաղը աթըլտը՝ Անլէր տախի՝ Գուզուննըն գա-
նըյլէ վէ քէնտի շէհատէթլէրինին քէլտըյլէ անտա

---

*Ս՝ո՛ւ՛ն. թա՛ֆէլէրի տէմիր ադամ իլէ կիւտէճէք

ղալիպ օլուպ՝ ճանլարընը *էօլիւմտէն պիլէ էսիր-
12 կէմէիլէր՞։ Պու սէպէպտէն, էյ սէմաւաթ վէ
անտէ սաքին օլանլար, մէսրուր օլունըզ. վայ
†զէմինէ վէ տէնիզէ՞։ չիւնքի Իպլիս աղ վազթը
օլարղընը պիլէրէք, ՚ազիմ հիտաէթլէ ճանընըզա
էնտի՝ տէմիւ։
13 Վէ էժտէր քէնտինին զէմինէ աթըլարղընը
կէօրտիւքտէ, օղ էրքէճ չօճուղը տօղուրան գա-
14 րըյա թէ՚աատի էյլէտի։ Վէ գարըյա պէրրիյէտ
զէման վէ զէմանլար վէ նըսֆը զէման քէնտի
պէօլէնէճէյլի մահալէ, եըլանընն էօնիւնատէն ուչ-
մագ իչիւն պէօյիւք պիր գարթալընն իքի գանա-
15 տը վէրիլտի, վէ եըլան գարըյը սէյլ կէօթիւր-
սիւն տէյիւ, անընն արտընճա աղզընատան ըրմագ
16 կիպի պիր սու չըգարտը։ Վէ զէմինն գարըյա
եարտըմ էթտի, չէօյլէ քի զէմինն աղզընը աչըպ՝
էժտէրինն քէնտի աղզընատան չըգարտըղը ըրմաղը
17 եութտու։ Վէ էժտէր գարըյա զազապլանըպ՝
Ալլահընն էմրլէրինին հընֆզ էթմէքտէ վէ Ցիսուս
[Խրիստոսընն] շէհատէթինին թութմագտա օլան
զիւրրիյէթլինին պագըյյէտի իլէ մուհարէպէ էթ-
մէք իչիւն չըգտը։

ՊԱՊ 13

1 Վէ տէնիզին գումու իւզէրինատէ տուրտում, վէ
եէտի պաշը վէ օն պույնուզը վէ պույնուզլարը
իւզէրինատէ օն թաճը վէ պաշլարը իւզէրինատէ
քիւֆը իսմլէրի պուլունարագ, տէնիզատէն չըգան
2 պիր ճանավար կէօրտիւմ, վէ օղ կէօրտիւյիւմ
ճանավար գափլանա պէնզէյիպ՝ այագլարը այընընն
պօֆլուբը կիպի, վէ աղզը արսլան աղզը կիպի

*Եռ-ն. էօլիւմէտէք սէվմէտիլէր
†Պ-՚ղը՝ զէմին վէ տէնիզ սէքէնէսինէ

լտի. վէ էժտէր անա քէնտի գուվվէթինէ վէ
3 թախթընը վէ ՚ազիմ հիւքիւմէթ վէրտի, վէ ա-
նընն պաշլարընատան պիրինի, կէօյա էօլէճէք տէ-
րէճէտէ մէճրուհ [կէօրտիւմ,] վէ անընն միւհիւք
4 եարասը էյի օլտու։ Վէ պիւթիւն զէմին ճանավա-
րըն արտընատան թէ՚աճճիւպ էյլէյիպ՝ ճանավարա
հիւքիւմէթ վէրէն էժտէրէ սէճտէ գըլարըլար. վէ
ճանավարա տախի սէճտէ գըլարագ՝ ճանավարա
պէնզէր քի՞մ վար, վէ անընն իլէ քի՞մ մուհարէ-
5 պէ էտէ պիլիր՝ տէտիլէր։ Վէ անա պէօյիւք սէօզ-
լէր վէ քիւֆր սէօյլէյէն պիր աղըզ վէրիլիպ՝ անա
գըրդ իքի այ էմրէէֆյէնէ եափմաղա գուտրէթ վէ-
6 րիլտի։ Վէ Ալլահա գարշը քիւֆր իլէ, եա՚նի ա-
նընն իսմինէ վէ մէսքէնինէ վէ սէմատա սաքին օ-
7 լանլարա քիւֆր էթմէքտէ իչիւն աղզընը աչըր։ Վէ
մուգաատէսլէրը իլէ մուհարէպէ էտիպ անլէրէ
ղալիպ կէլմէյէ անա գո՚որէնը վէրիլտի. վէ անա՝
հէր գապլէ *վէ լիսան վէ միլլէթ իւզէրինէ հիւ-
8 քմէթ վէրիլտի։ Վէ զէպո օլունմըշ Գուզունընն
հայաթ քիթապընատա իսմլէրի տուննա գուրուլա-
լտան պէրու եազըլմըշ օլմայարագ՝ զէմինատէ
սաքին օլանլարընն ճիւմլէսի անա սէճտէ գըլա-
9 ճագլար տըր։ Գուլաղը օլան իչիթսին, (10) էսիր-
լմէյէ կէօթիւրէն՝ էսիրլմէյէ կիտէր. գըլըճլէ գաթլ
էտէն՝ գըլըճլէ գաթլ օլունմագ կէրէք տիր. մու-
գաատէսլէրին սապրը վէ իսմանը պուննատա տըր։
11 Վէ զէմինատէն չըգան պալգա պիր ճանավար
կէօրտիւմ, վէ գուզու կիպի իքի պույնուզը օ-
12 լտուղ՝ էժտէր կիպի սէօյլէր իսի։ Վէ էվվէլքի ճա-
նավարընն հուզուրընատա անընն պիւթիւն հիւքիւ-
մէթինի իճրա էտէր, վէ զէմինի վէ անտէ սաքին
օլանլարը միւհիւք եարասը էյի օլմուշ օլմն էվ-
13 վէլքի ճանավարա սէճտէ գըլարըրը իսի։ Վէ պէօ-

*Պ-՚ղը՝ վէ գավմ վէ

յիւք 'ալամէթլէը իճրա էտիպ՝ հաթթա ատէմլէ-
րին էօնիւնտէ սէմաուան ղէմինէ աթէշ պիլէ էն-
14 տիրիր իտի։ Վէ ճանավարըն էօնիւնտէ իճրա էթ-
ժէք իչիւն էլինէ վէրիլէն 'ալամէթլէրլէ եէր եիւ-
զիւնտէ սաքին օլանլարը իզլալ էտիպ, եէր եիւ-
զիւնտէ սաքին օլանլարա՝ իւզէրինտէ գըլըճ եա-
րասը օլուպ տա սաղ գալան ճանավարըն սուրբ-
15 թինի եափմալարընը թէնպիհ էտէը իտի։ Վէ ա-
նա՝ ճանավարըն սուրբթինէ բուհ վէրմէյէ դո-
ղըն վէրիլսի, թա քի ճանավարըն սուրբթի թէ-
քէլիւմ էտէ, վէ ճանավարըն սուրբթինէ սէճտէ
16 էթմէյէնլէրի գաթլ էթտիրէ։ Վէ քիչիք իլէ
պէօյիւքլէը, վէ ղէնկին իլէ ֆագիրլէը, վէ հուրը
իլէ դուլարըն ճիւմլէսինէ սաղ էլէրի, եախօտ
ալընլարը իւզէրինէ տատղա գապուլ էթտիրիր
17 իտի։ Վէ տատղայա, եախօտ ճանավարըն իսմինէ
եախօտ իսմինին 'ատէտինէ մալիք օլան քիսմէ-
տէն ղայրինին ալըշ վէրիշ էտէմմէսինէ սէպէպ
18 օլուր իտի։ Հիքմէթ պուննտա տըր. 'ադլա մալիք
օլան քիսմէ ճանավարըն 'ատէտինի հիսապ էթսին,
գիրա ինսան 'ատէտի օլարագ՝ անըն 'ատէտի ալ-
թը եիւզ ալթմըշ ալթը տըր։

ՊԱՊ 14

1 Վէ կէօրտիւմ քի Գուզու Սիօն տաղը իւզէրին-
է տուրուպ, անըն իլէ պէրապէր *անըն փէտէ-
րինին իսմի ալընլարընտա եապըլմըշ օլան եիւզ
2 զըլըգ տէօրթ պինկ քիսմէ վար իտի։ Վէ չօգ սու-
լար սէտասը կիպի վէ պէօյիւք կէօք կիւրիւլթիւ-
սիւ կիպի սէմաուան պիր սէտա իչինթոիմ. վէ
քէնտի թանապուրլարընը չալան թանապուրճըլարըն
3 սէտասընը իչինթոիմ։ Վէ պուննար թահթըն էօ-

*Պ-'ՂԸ՝ անըն վէ

նիւնտէ վէ տէօրթ զիրուհըն վէ իհթիյարլարըն
էօնիւնտէ [կէօյա] եէնի պիր թէսպիհ թէրէննիւմ
էտիյօրլար իտի. օլ թէսպիհի տախի զէմինտէն
սաթըն ալընան օլ եիւզ գըրգ տէօրթ պինկ քիմ-
սէտէն ղայրի քիմսէ էօյրէնմիյէ գատըր տէյիլ
4 իտի։ Պունլար նիսա իլէ նափաք օլմամըշ օլա-
րագ, թահիր տիրլէր. պունլար գուզունըն հէր
կիթասի եէրէ արտընճա կիտէնլէր տիր. պուն-
լար ատէմլէր արասընտան Ալլահա վէ Գուզույա
թուրֆանտա օլմագ իւզրէ սաթըն ալընանլար
5 տըր։ Վէ պունլարըն աղզընտա հիլէ պուլունմա-
տը, չիւնքի [Ալլահըն թախթը էօնիւնտէ] գու-
սուրսըզ տըրլար։
6 Վէ զէմին իւզէրինտէ սաքին օլանլարա, եա'նի
հէր միլլէթ վէ գապիլէ վէ լիսան վէ գավմա էպէ-
տի պէշարէթի թէպշիրէ մէ'մուր օլարագ, սէմա
օրթասընտա ուչան տիկէր պիր մէլէք կէօրտիւմ։
7 Վէ եիւքսէք սէսլէ՝ Ալլահտան գօրգունըզ, վէ
անա համտ էյլէյինիզ, գիրա հիւքմիւնիւն սա'աթը
կէլտի. վէ սէմա իլէ զէմինի վէ տէնիզի վէ սու-
րըն փուհկարլարընը խալգ էտէնէ սէճտէ գըլընըզ՝
տէր իտի։
8 Վէ անըն արտընճա տիկէր պիր մէլէք կէլիպ՝
նըգըլտը, օլ պէյիւք [չէհր] Բաբէլոն նըգըլտը,
չիւնքի քէնտի գինաընըն ազզընըզը չէրապլընտան
9 ճիւմլէ միլլէթլէրէ իչիրտի՝ տէտի, Վէ անլէրին ար-
տընճա իւչիւնճիւ պիր մէլէք կէլիպ եիւքսէք սէս-
լէ տէտի քի՝ հէր քիմ ճանավարա վէ սուրբթինէ
սէճտէ գըլըպ՝ տատղայը քէնտի ալընը իւզէրինէ
10 եա էլի իւզէրինէ գապուլ էտէրսէ, Օլ քիմսէ Ա-
լլահըն ղազապընըն քեաֆէսինէ տօլտուրըլմըշ խըլ-
մընըն սաֆի չէրապընտան իչէճէք, վէ մուգատ-
տէս մէլէքլէրին հուզուրընտա վէ Գուզունըն հու-
զուրընտա աթէշ վէ քիւքիւրտլէ 'ազապ օլունա-
11 ճագ տըր, Վէ անլէրին 'ազապընըն տիւմանը էլ

էլ էպէտ եօգարը չըգար· վէ ճանավարա վէ անըն
սուրբթինէ սեճտէ գըլանըարըն վէ անըն իամինին
տամղաասընը հէր պիր գապուլ էտէնին կէճէ կիւն-
12 տիւզ բահաթը օլմազ· Մուգատտէսլէրին տապրը
պունտա տըր· Ալլահըն էմրլէրինի վէ Ցիսուա
13 օլան իմանը հըֆզ էտէնլէր [պունտա տըր]· վէ
սէմատան պիր սէս իշիթտիմ, օ տախի [պանա]
տէտի քի՝ Եազ, Պունտան պէօյլե նէ՛ միւպարէք
տիր օլ էօլիւլէր քի Րապպտա վէֆաթ էտերլէր·
Րուհ Պէյի, թա քի անլէր քենտի չէքտիքլէրի
էվէքլէրտէն իթթիրահաթ էտէլէր, վէ 'ամէլլէրի
արտընընճա կիտէր՝ տէյօր·
14 Վէ կէօրտիւմ քի պէյազ պիր պուլութ վար
իտի, վէ իւզէրինտէ՝ պաշընտա ալթուն թաճ վէ
էլինտէ քեսքին պիր օրտագ պուլունարագ՝ իսկն
իւլ ինսանա պէնզեր պիր զաթ օթուրույօր իտի·
15 Վէ հէյքէլտէն տիկէր պիր մէլէք չըգըպ՝ պուլութ
իւզէրինտէ օթուրանա՝ Օրտաղընկը սալըպ պիչ· զի-
րա զէմինին պիչինի եէթիշմիշ օլմազլէ, [սանա]
պիչէճէք վագըթ կէլտի՝ տէյիւ եիւքսէք սէսլէ
16 Նիտա էյլէտի՝ Վէ պուլութ իւզէրինտէ օթուրան
զէմին իւզէրինէ օրտաղընը սալար վէ զէմին պիչիլտի՝
17 Վէ տիկէր պիր մէլէք սէմատա օլան հէյքէլտէն
չըգըպ՝ անըն տախի քեսքին պիր օրտաղը վար իտի՝
18 Վէ աթէշ իւզէրինէ գուտրէթի օլան տիկէր պիր
մէլէք մէդպահտան չըգըպ՝ օլ քեսքին օրտաղը
օլանա՝ քեսքին օրտաղընկը սալըպ զէմինին պաղը-
նըն սալգըմլարընը քես՝ պիրա իւզիւմլէրի եէթիշ-
19 տի՝ տէյիւ 'ազիմ սէտա իլէ Նիտա էյլէտի՝ Վէ օլ
մէլէք քենտի օրտաղընը զէմինէ սալըպ՝ զէմինին
պաղընը քեսէրէք է-էյ-հը- Ալլահըն ղազապընընը
20 պէօյիւք մա'սէրէսինէ աթտը՝ Վէ մա'սէրէ չէհ-
րին իսարէթինտէ պաստըպ՝ մա'սէրէտէն պինկ ալ-
թը եիւզ օղ աթըմը մէսաֆէյէտէք աթլարընը
կէմլէրինէ եէթիշըր տէրէճէտէ գան չըգտը·

ՊՈՂ 15

1 Վէ սէմատա պաշգա պէօյիւք վէ 'աճիպ պիր
'ալամէթ, է-'էյ եէտի ասՀ պէլալարը թուրթան
եէտի մէլէք կէօրտիւմ, չիւնքի պու պէլալէ
2 Ալլահըն ղազապը իթմամ օլունուբ՝ վէ կէօյա
աթէշլէ գարըշմըշ սըրչատան պիր տէնիզ, հէմ
ճանավարա վէ սուրբթինէ վէ [տամղաասընա վէ]
իամինին 'աատէտինէ զալիպ կէլէնլէրի, էլէրինտէ
Ալլահըն թանապուրլարը օլարագ, սըրչա տէնիզի-
3 նին իւզէրինտէ տուրուբ կէօրտիւմ՝ վէ Ալլահըն
գուլու Մովսէսին թէսպիհինի վէ Գուզունըն թէս-
պիհինի թէրէննիւմ էտիպ՝ նա հէր չէյէ գաատիր
օլան Րապպ Ալլահ, իշլէրինի պէօյիւք վէ 'աճա'իպ
տիր· էյ մուգատտէսլէրին փաատիչանը, թաբիգլէ-
4 րինի տօղրու վէ հագգ տըրըլար՝ նա Րապպ, սէն-
տէն քի՞մ գօրգմայընպ իամինէ համո էթմէյէ,
զիրա եալընըզ սէն գուտտուս սըն· չիւնքի հագգ
հիւքմլէրինի իզհար օլունաըգլաըրընտա, ճիւմլէ
միլլէթլէր կէլիպ սէնին հուզուրընտա սէճտէ գը-
լաճագլար տըր՝ տէրլէր իտի·
5 Անտէն սօնրա կէօրտիւմ քի սէմատա չէհատէթ
6 մէսքէնինին հէյքէլի աշըլտը՝ վէ օլ եէտի պէլայը
թուրթան եէտի մէլէք փաք վէ փարլագ քէթէն
կիյմիշ՝ վէ կէօքսլէրինէ ալթուն գուշագլար գու-
7 շանմըշ օլարագ՝ հէյքէլտէն չըգտըլար՝ վէ տէօրթ
զիրուհտան պիրի եէտի մէլէյէ՝ էպէտ իլ ապատ
հայյ օլան Ալլահըն խըշմըյլէ տօղու եէտի ալթուն
8 թաս վէրտի՝ վէ հէյքէլ Ալլահըն ճէլալ ու գուս-
րէթինտէն տիւմանլէ տօղու օղուպ՝ եէտի մէլէյին
եէտի պէլասը իթմամ օլունճայատէք հէյքէլէ
պիր քիմսէ կիրէմէտի՝

ՊՈՂ 16

1 Վէ հէյքէլտէն եէտի մէլէյէ խիթապէն՝ կիտի-

նիզ, վէ Աւլահըն խըշմընըն *թասլարընը ղէմինէ պօշալընընըզ՝ տէյիւ պէօյիւք պիր սէտա իշլիթիմ,
2 վէ էվվէլքիսի կիւնիպ քէնտի թասընը գարա իւզէրինէ պօշալթընըգտա, ճանավարընն տամղա-
սընյէ տամղալանան վէ սուրբէթինէ սէճատ էտէն ատէմլէրտէ փէք ֆէնա չընպան չընգտը,
3 վէ իքինճի մէրէք քէնտի թասընը տէնիզէ պօ-շալթընգտա, փէնէղ էօլիւնիւն գանը կիսպէ ֆո-
օլտու, վէ տէնիպ իչինտէ եաշայանլարընն ճիւմլէսի էօլտիւ,
4 վէ իւչիւնճիւ մէրէք քէնտի թասընը ընմագլա-րա վէ սու փուդարընընա պօշալթընգտա՝ գան
5 օլտըլար, վէ սուլար մէրէյինին՝ եա մէվճուտ օ-լան վէ օլմուշ վէ գուստուս [Րապպ], սու չէյէ-
6 րի հիւքմ էթտիկինտէ *ատիլ սին. Զիրա անլէր մուգաուտէլէրին վէ փէյղամպէրլէրին գանընը
տէօքտիւլէր. սէն տախի անլէրէ գան իչիրտին, չիւնքի միւսթահաղգ ընըլար՝ տէտիյինի իշլիթ-
7 տիմ, վէ մէզպահտան [տիկէրինին՝] պէրի, եա հէր չէյէ գատըր Րապպ Աւլահ, սէնին հիւքմ-լէրին հազգ վէ *ատաւլէթ տիր՝ տէտիյինի իշլիթտիմ,
8 վէ տէօրտիւնճիւ մէրէք քէնտի թասընը կիւնէչ իւզէրինէ պօշալթընգտա, անա ատէմլէրի աթէշ-
9 լէ եազմաղա գուտրէթ վէրիլտի, վէ ատէմլէր պիր չիտաէթլի հէրաքէթլէ եանընըլար, վէ պու պէլալար իւզէրինէ հիւքիմէթի օլան Աւլահըն իս-մինէ քիւֆր էթտիլէր, վէ անա համտ էյլէմէք իշլիւն թէվպէ էթմէտիլէր,
10 վէ պէշինճի մէրէք քէնտի թասընը ճանավարըն թախթը իւզէրինէ պօշալթընգտա, անըն փատի-շահլըղը գարանլըգ օլտու, վէ ադրը սէպէպինտէն
11 տիւէրինի չէկինէյիպ, քէնտի ադրընընը վէ չընպան-լարը սէպէպինտէն սէմանըն Աւլահընա քիւֆր

*պ-՛ղ-ը՝ եէտի թասլարընը

էթտիլէր, վէ քէնտի *ամէլէրինտէն թէվպէ էթ-մէտիլէր,
12 վէ ալթընճը մէրէք քէնտի թասընը պէօյիւք եվրատ ընմագը իւզէրինէ պօշալթընգտա՝ անըն
սույու չէքիլտի, թա քի չարգտան օլան մէրէքլէ-
13 րին եօլու հազընըլտանա, վէ էժտէրին ադրընտան վէ ճանավարընն ադրընտան վէ եալանճը փէյղամպէ-րին ադրընտան գուրթադրընար միսիլլիւ իւչ նա-
14 փաք բուհրըն չէփտըղընը կէօրտիւմ. Զիրա պուն-լար *ատաամէթլէր կէօսթէրէն ճինն բուհլարը օլուպ՝ [ղէմինին վէ] պիւթիւն տիւնեաանընն մէրէքլէրինի
հեր չէյէ գատիր Աւլահըն օլ պէօյիւք կիւնիւնիւն մուհարէպէսինէ ճէմ՝ էթմէք իչիւն, անլէրին եա-
15 ընընա կիտէրլէր, (Իչթէ խընրսըզ կիպի կէլիրիմ. Նէ՞ միւպարէք տիր ույանըգ տուրուպ՝ չընփլագ
կէզմէմէսի վէ *ատյակը կէօրիւնմէմէսի իչիւն քէնտի
16 էսվապընը հընգդ էտէն քիմսէ ;) վէ անլէրի *իպրահիճէ Աւրմագդօն ատինէլէն մահալէ ճէմ՝
էթտիլէր,
17 վէ եէտինճի մէրէք քէնտի թասընը հավայա պօշալթընգտա՝ թէմամ օլտու՝ տէյէրէք սէմա-նընն հէյքէլինտէն թախթտան պիր պէօյիւք սէտա
18 կէլտի, վէ սէտալար վէ կէօք կիւրիւլթիւլէրի վէ շիմշէքլէր վուգու՝ պուլտու, վէ շիտաէթճէ վէ *ադամէթճէ զէմին իւզէրինտէ ինսան մէվճուտ օ-
լալտտան պէրու միսիլ վուգու՝ պուլմամընզ պէօ-
19 յիւք պիր զէլզէլէ օլուպ, պէօյիւք շէհր իչէ միւնյազդ օլտու, վէ թա*իֆէլէրին շէհրլէրի եը-գլատը, վէ պէօյիւք Բաբելոն Աւլահըն հուզուրընտա զիքր օլունտու, թա քի շիտաէթլի զազապը-
20 նըն շէրապընընը քեասէսի անա վէրիլէ, վէ հեր *ատա գաչտը, վէ տաղլար պուլունմազ օլտըլար,
21 վէ սէմատան *ատէմլէր իւզէրինէ պիր թալանթ աղըրլըղընտա իրի տօղու եաղտը, *ատէմլէր *տախի տօղունընն պէլասը սէպէպինտէն Աւլահա քիւֆր

էթաիլէը, զիրա անըն պէլասը զայէթ պէօյիւք իտի։

ՊԱՊ 17

1 Վէ եէտի թասը թուբան եէտի մէլէքտէն պիրի
2 կէլիպ՝ պանա խիթապէն, կէլ, չօգ սուլար իւզէրինաե օթուրան, վէ տիւնեա մէլիքլէրի անըն իլէ զինա էտիպ՝ զէմինին սէքէնէսի անըն զինասընըն շէրապըլմյէ մէսէթ օլտըգլարը պէօյիւք ֆահիշէ
3 'ալէյհինաե օլան հիւքմիւ սանա կէօսթէրէյիմ՝ տէյէրէք, Իուհտա պէնի պէրըհյէյ կէօթիւրտիւ. վէ եէտի պաշը իլէ օն պույնուզը օլարագ, իւզէրի քիւֆը իսմլէրիյլէ տօլու գըրմըզը պիր ճանա-
4 վարա պինմիշ օլան պիր գարը կէօրտիւմ՝ վէ օլ գարը էրղէվանի վէ գըրմըզը խիլ'աթ կիյմիշ իտի, վէ ալթուն վէ միւճէվհէրաթ վէ ինճուլէրլէ տօ-
նանմըշ օլարագ՝ էլինաե մէքրուհաթլէ վէ գինա-
սընըն նափաքիլիքլէրիյլէ տօլու պիր ալթուն քհա-
5 սէսի օլուպ, Ալլնը իւզէրինաե՝ Սըրը, պէօյիւք Բաբելոն, զէմինին ֆահիշէլէրինին վէ մէքրուհա-
6 թընըն անասը՝ տէյիւ պիր իսմ հագըլը իտի՝ վէ օլ գարըյը մուգաուտէսլէրին գանըյլէ վէ ճիսու-
սընն չէհիտլէրինին գանըյլէ մէսէթ օլմագտա կէօր-
տիւմ. վէ անը կէօրտիւյիւմտէ գիյաատհսիյլէ թէ-
7 'աճճիւպ էթտիմ՝ վէ մէլէք պանա տէտի քի՝ Նի՞շին թէ'աճճիւպ էթտին. գարընըն վէ անը կէօթիւրէն եէտի պաշը վէ օն պույնուզը ճանա-
8 վարըն սըրրընը պէն սանա սէօյլէյէճէյիմ՝ կէօր-
տիւյիւն ճանավար մէվճուտ իտի, վէ մէվճուտ տե-
յիլ տիր, վէ հավիյէտէն չըգաճագ վէ հէլաքա կի-
տէճէք տիր. վէ զէմինին սէքէնէսինտէն օլուպ իտիլէրի տիւնեա գուրուլալըտան պէրու հայաթ քիթապընտա եագըլմըշ օլմայան քիմսէլէր օլ մէվճուտ օլմուշ վէ մէվճուտ տէյիլ իսէ տէ, եինէ

հագըր օլան ճանավարը կէօրտիւքլէրինտէ թէ-
9 'աճճիւպ էտէճէքլէր տիր՝ հիքմէթէ վագըֆ օլան
'ագլ պուննտա լ'ազ տըր. եէտի պաշ օլ գարը-
նըն իւզէրլէրինտէ օթուրտուղը եէտի տաղ տըր.
10 վէ եէտի մէլիք տիր. պուննլարըն պէշի տիւշմիւշ
վէ պիրի մէվճուտ տըր, վէ օլ պիրի տահա կէլ-
մէտի, վէ կէլտիյի զէմանն աղ միւտաէթ գալմասը
11 կէրէք տիր՝ վէ օլ մէվճուտ օլմուշ օլան վէ մէվ-
ճուտ օլմայան ճանավար քէնտիսի տահի սէքի-
զինճի տիր, վէ եէտիտէն օլուպ հէլաքա կիտէր.
12 վէ կէօրտիւյիւն օն պույնուզ օն մէլիք օլուպ՝
տահա սալթանաթը էլէ ալմատըլար իսէ տէ, ճա-
նավար իլէ պէրապէր պիր սա'աթ գատար մէլիք-
13 լէր կիպի հիւքիւմէթ էլէ ալըրլար. Պուննլարըն
միւրատը պիր օլուպ՝ գուվվէթ վէ հիւքիւմէթլէ-
14 րինի ճանավարա թէսլիմ էտէրլէր. Պուննլար Գու-
զու իլէ մուհարէպէ էտիպ՝ Գուզու անլէրէ զա-
լիպ կէլէճէք տիր. զիրա Օ Բատպ իւ էրպապ վէ
Մէլիք իւ միւլուք տըր. վէ անըն իլէ պէրապէր
օլանլար տահի տա'վէթլի վէ միւնթէխապ վէ սա-
15 տըգ տըրլար. վէ պանա տէտի քի՝ Սէնին կէօր-
տիյիւն վէ ֆահիշէնին իւզէրլէրինտէ օթուրտուղը
սուլար՝ գավմլար իլէ ճէմա'աթլար վէ միլլէթլէր
16 վէ լիսանլար տըր. վէ ճանավար իւզէրինտէ կէօր-
տիյիւն օն պույնուզ, ֆահիշէյէ պուդդ էտիպ՝
անը փէրիյան վէ չըփլագ էտէճէք. վէ անըն է-
թինի էէյիպ՝ անը աթէշէ եագաճագլար տըր.
17 Զիրա Աւլահըն տէօզլէրի իթմամ օլունճայա գա-
տար Աւլահ գալպլէրինէ գօտու քի քէնտի միւ-
րատընը իճրա էտէլէր, վէ միւրաալարը պիր օ-
լուպ՝ սալթանաթլարընը ճանավարա թէսլիմ էյ-
18 լէյլէր. վէ օլ կէօրտիյիւն գարը տիւնեա մէ-
լիքլէրի իւզէրինէ սալթանաթ էտէն օլ պէօյիւք
շէհր տիր.

1 Վէ պու չէյլէրտէն սօղրա 'ազիմ հիւքիւմէթ
սահիպի օլարագ սէմաատան նազիլ օլմագտա 'պէր
մէնիմ կէօրտիւմ. զէմին տախ անըն ճէլալիյլե
2 միւնէվվէր օլտու, վէ [գուվվէթլե վէ] պէօյիւք
սէպէլ նիւտա էտէրէք տէտի քի՝ Եըգըլըը, պէօ-
յիւք Բաբէլոն Եըգըլըը, վէ ճիննլէրին մէքեանը
վէ հէր նապաք բուհրն մահֆէզի վէ հէր նապաք
3 վէ մէքրուհ գուշըն գաֆէսի օլտու. Զիւնքի անըն
զինաըննըն ապղընըզը չէրապընատան ճիւմլէ միլ-
լէթլէր իչտիլէր, վէ տիւննէա մէլիքլէրի անըն իլէ
զինա էթտիլէր, վէ տիւննեանըն Թիւճճարըզ անըն
4 իսրաֆիլ չօպըզընատան զէննկին օլտուլար, վէ սէմա-
տան տիկէր պիր սէտա իչինթտիմ, օ տախի տէտի
քի՝ էյ գավմըմ, անըն իչինտէն չըգընըզ, Թա քի
հիւնահլարընա չէրիք վէ անըն պէլալարընա հի-
5 րիֆթար օլմայասընըզ. Զիրա անըն հիւնահլարը
սէմայա գատար եէթիչտի, Ալլահ տախի հագգընըզ-
6 լըգլարընը Թէզէքքիւր էյլէտի. Անըն [սիզէ] էթ-
տիյի ժիսիւսու, սիզ տախի անա մուգապէլէ էտի-
նիզ, վէ 'ամէլէրինէ կէօրէ անա լիքի գաթընը էտա
էյլէյիկ՝ տօլտուրտուղը քեատէյի անա լիքի գաթ
7 տօլտուրընըզ. Քէնտի քէնտինի հէր նէ գատար
'իզզէթլէտի վէ զէվգ էթտի իսէ, անա օղ գատար
'ազապ վէ հիւզն վէրինիզ. զիրա քէնտի գալգին-
տէ՝ պէն ժէլիքէ օլարագ օթուրտույորըմ, վէ տուղ
տէյիլ իմ, վէ տալա հիւզն կէօրմէյէճէյիմ՝ տէյօր,
8 Պաւ սէպէպտէն անըն պէլալարը, հա'նի էօլիւմ
վէ հիւզն վէ աճլըգ պիր կիւն իչինտէ կէլէճէք, օ
տախի աթէշէ եագըլաճագ տըր, զիրա անը հիւքմ
9 էտէն Բապղ Ալլահ գուտրէթլի տիր, վէ անըն իլէ
զինա էտիպ զէվգ էտէն տիւննեա ժէլիքլէրի հան-

*Պա'ղը՝ տիկէր պիր

մասընըն տիւմանընը կէօրտիւքլէրինտէ, իւզէրինէ
10 աղլայըպ տէօյիւնէճէքլէր տիր, վէ անըն 'ազա-
պընըն գօրգուսընատան ուզագտա տուրուպ՝ վա՛յ,
վա՛յ սանա, էյ պէօյիւք շէհր Բաբէլոն, էյ գու-
վէթլի շէհր, չիւնքի 'ալէյհինէ օլան հիւքմ պիր
11 սա'աթտա կէլտի՝ տէյճէքլէր տիր, վէ տիւննեա-
նըն Թիւճճարըզ անըն իւզէրինէ աղլայըպ մահզուն
12 օլուրլար, չիւնքի էմթը'ալարընը, նա'նի ալթուն
վէ կիւմիւշ վէ միւճէվհէրաթ վէ ինճու վէ զարիֆ
գուտաշ վէ էրղէվանի վէ իփէք վէ գըրմըզը մա-
Թա'ընը, վէ հէր կէօնէ աղուխուր աղաճը վէ հէր
կէօնէ ֆիլտիչի գապլար վէ հէր կէօնէ փէք
գըյմէթլի աղաճ վէ պագըր վէ տէմիր վէ մեր-
13 մէրտէն օլան գապլար, վէ տարչին վէ պուխուր-
լար վէ 'խոշ բա'խալար եաղ վէ քիւնիւք վէ շէ-
րապ վէ զէյթուն եաղը վէ խաաս ուն վէ պուղ-
տայ վէ սըղըրլար վէ գոյունլար վէ աթլար վէ
'արապալար վէ ճէսէտլէր վէ ինսան ճանլարընը
14 քիմսէ սաթընը ալմազ, վէ նէֆսինին արզու էթ-
տիյի մեյվէլէրը էլինտէն կիթտի, վէ նէֆիս վէ զա-
րիֆ էշեաղընը ճիւմլէսի էլինտէն կիթտի, վէ ան-
15 լէրի սրթըզ պուլամայաճագտըր, Պաւ շէյլէրին
Թաճիրլէրէրի, քի անըն սէպէպիյլէ զէննկին օլար-
լար, անըն 'ազապընըն գօրգուսընատան ուզագտա
տուրուպ աղլայարագ վէ մահզուն օլարագ տէյէ-
16 ճէքլէր քի, վա՛յ, վա՛յ զարիֆ գուտաշ վէ էրղէ-
վանի վէ գըրմըզը էլպիսէ կիյիպ՝ ալթուն վէ միւ-
ճէվհէրաթ վէ ինճու էլէ սօնանմըշ օլան օղ պէօ-
յիւք շէհրէ. չիւնքի պու գատար զէննկինիւք պիր
17 սա'աթտա խարապ օլտու, վէ հէր կէմի ըս'խան
վէ կէմի էլէ կիտէնլէրին ճիւմլէսի վէ կէմիճիլէր
վէ տէնիզտէ իշ կէօրէնլէրին ճիւմլէսի ուզագտա
18 տուրուպ, Անըն եանմասընըն տիւմանընը կէօր-

*Պա'ղը՝ պէհարաթ վէ խոշ

տիւքլէրինտէ, ֆիլտան էտիպ՝ ՊՈՒ պէօյիւք չէհրէ
19 պէնկէրը համնկը չէհր վաբ տըր՝ տէրլէր իտի, վէ
պաշլարը իւզէրինէ թօփրադ սայըպ՝ աղլայարագ
վէ մահզուն օլարագ, ֆէրեաուլէ՝ վա՜յ, վա՜յ օր
պէօյիւք չէհրէ, քի գիդըյմէթ էվրը՝ասը վասը-
թասըյլէ տէնիզտէ ճիւմլէ կէմի սահիպլէրի զէն-
կինն օլարլար. չիւնքի պիր սա՜աթտա խարապ օլ-
20 տու էյ ա՛ման, վէ էյ մուգաւտէս բէսուլլէր վէ
փէյղամպէրլէր, անտէն տօլայը մէնրուր օլուն-
զըդ, զիրա Ալլահ անտէն ինթիգամըն-
զըդը ալտը՝ տէր-
լէր իտի.
21 Վէ պիր գուվվէթլի մէլէք պիր պէօյիւք տէ-
յիրմէն թաշը կիպի պիր թաշ գալտըրըպ տէնիզէ
աթարագ, տէտի քի՝ Օր պէօյիւք չէհր Բաբելոն
պէօյլէ չիտատէթլէ աթըլըպ արթըգ հիչ պուլուն-
22 մայաճագ տըր. Վէ սէնտէ թանպուրճըլար վէ
խանէնտէլէր վէ նէյզէնլէր վէ պօրուզէնլէր սէ-
տասը արթըգ իշխոխլմէյէճէք տիր, վէ սէնտէ
արթըգ հիչ պիր սէն՛աթըն պիր ուսթասը պու-
լունմայըպ՝ սէնտէ արթըգ տէյիրմէն սէսի իշի-
23 տիլմէյէճէք տիր. Վէ սէնտէ արթըգ գանտիլ զի-
յասը կէօրիւնմէյէճէք, վէ սէնտէ արթըգ կիւվէ-
յի վէ կէլին սէսի իշխոխլմէյէճէք տիր, չիւնքի
սէնին թաճիրլէրին զէմինին պէօյիւքլէրի խոխլէր.
զիրա սէնին սիհրլէրինլէ ճիւմլէ միլլէթլէր խզլալ
24 օլունտուլար, վէ փէյղամպէրլէր իլէ մուգաւտէս-
լէրին վէ զէմին իւզէրինտէ ճիւմլէ գաթլ օլու-
նանլարըն գանը անըն իչինտէ պուլունտու,

ՊՕՊ 19

1 Վէ պու չէյլէրտէն սօնրա սէմայտա խալկը ճէմա-
՛աթըն պէօյիւք սէսինի խշիթտիմ, վէ տէրլէր
իտի քի՝ Հալլէլուհա. խէլաս վէ համան վէ ՛իզզէթ
վէ պուտրէթ [Բտպպ] Ալլահըմըզդա մախտուս տըր,

2 Զիւնքի անըն հիւքմլէրի հագգ վէ ՛ատալէթ տիր,
զիրա քէնտի զինասըյլէ զէմինի իֆսատ էտէն
պէօյիւք ֆահիշէ ՛ալէյհինէ հիւքմ էյլէյիպ՝ քէն-
տի գուլլարընըն՝ գանընըն ինթիգամընը *անտէն
3 ալտը, վէ իքինճի տէֆ՛ա՝ Հալլէլուհա՝ տէտիլէր.
վէ անըն տիւմանը էպէտ իւլ ապատ ճօգարը չը-
4 գար, վէ եիրմի տէօրթ իհթիյար իլէ տէօրթ զի-
րուհ եէրէ գափանըպ՝ թախթտա օթուրան Ալ-
լահա սէճտէ գըլարագ՝ Ամին. Հալլէլուհա՝ տէտի-
5 լէր, վէ թախթտան՝ էյ ճիւմլէ գուլլարը վէ ան-
տէն գօրգանլար, քիւչիւքլէր, վէ պէօյիւքլէր,
Ալլահըմըզդա Համտ ու սէնա էյլէյինիզ՝ տէյիւ պիր
6 սէս չըգար, վէ խալկը ճէմա՛աթըն սէտասը, վէ
չօգ սուլարըն սէտասը, վէ գուվվէթլի կէօք հիւ-
րիւթիւլէրինին սէտասը Ամին՝ Հալլէլուհա, զիրա
հէր չէյէ գատըր Բտպպ Ալլահ սալթանաթ էտի-
7 յօր, Շատ ու մէսրուր օլուպ՝ անա Համտ էտէ-
լիմ. զիրա Գուզուընըն տիւյիւնիւ կէլտի, անըն
զէվճէսի տախի Հազըրլանտը՝ տէյիւ պէթօլ-
8 իշխիթտիմ, վէ փաք վէ փարլագ զարիֆ գուման
կէյմէք անա իհսան օլունտու, չիւնքի զարիֆ
9 գուման մուգաւտէալէրին սալահը տըր, վէ պա-
նա տէտի քի՝ Սագ, ՆԷ միւպարէք տիր Գուզու-
նըն սիւյիւն զիյաֆէթինէ տա՛վէթ օլունմըշ քիմ-
սէլէր. հէմ պանա տէտի քի՝ Պուննըր Ալլահընն
10 հագգ սէօզլէրի տիր, վէ անա սէճտէ գըլմագ իւ-
չիւն անըն այագլարընա գափանտըղըմտա, պանա՝
Սագըն էթմէ, պէն սէնին խըտմէթ ըլֆիգին վէ
ՓԻսուսըն շէհատէթինին թութմագտա օլան սէնին
պիրատէրլէրինին Էըտ-ըն ըէֆէէ իմ. Ալլահա
սէճտէ էյլէ՝ տէտի, զիրա ՓԻսուսըն շէհատէթի
փէյղամպէրլիք ըուհու տըր,
11 Վէ սէմայը աչըլմըշ կէօրտիմ, վէ իշթէ պիր

*Տուռ. էլինտէն

պէյազ աթ վար իտի, վէ անա պինամիշ օլանա՝
Սատըգ վէ Հագգ տէնիլիը. վէ 'ատաալէթլէ հիւքմ
12 վէ հարպ էտէր. վէ կէօզլէրի աթէշ 'ալէվի կիպի
օլուպ՝ պաշը իւզէրինատէ չօգ թաճլար պուլունա-
րագ, քէնտիսինատէն մա'տա քիմսէնին պիլմէտիյի
13 եազըլը պիր իտի վար իտի, վէ գանա պօյան-
մըշ պիր լիպաս կիյմիշ օլուպ՝ ֆէլամ Ուլահ իս-
միյլէ եատ օլունուր։
14 Վէ սէմաատա պուլունան ճիւնուտ պէյազ աթ-
լարա պինամիշ վէ պէյազ վէ փաք զաբխի գուսմաշ
կիյմիշ օլարագ, անըն արտընճա կիտիյօրլար իտի,
15 վէ անըն աղզընատան թա'իֆէլէրի վուրմագ իչիւն
պիր քէօքսին գըլըճ չըգըյօր իտի. քէնտիսի տա-
խի *'անլէրէ տէմիր 'ատա իլէ հիւքիւմէթ էտիպ"՝
հէր շէյէ գատիր Ալլահընն խըշմ ու ղազապը շէ-
16 րապընըն մա'սէրէսինատէ պուսաճագ տըր։ Վէ լի-
պասը իւզէրինատէ վէ պուտուս իւզէրինատէ՝ ՄԷԼԻՒՔ
ԻԻԼ ՄԻԻԼՈՒՔ Վէ ԲԱՊՊ ԻԻԼ ԷՐՊԱՊ՝ տէյիս
եազըլմըշ իտի վար իտի։
17 Վէ վիւնէշատէ տուրան պիր մէլէք կէօրտիւմ.
օ տախի եիւքսէք սէսլէ նիտա էտէրէք սէմանընըն
օրթասընատա ուշան ճիւմլէ գուշլարա՝ նէլինիպ,
18 'ազիմ Ալլահընն գիյաֆէթինէ ճէմ' օլունըպ. Թա
քի մէլէքլէրին էթինի վէ պինդ պաշըլարընն էթինի
վէ գուվվէթլիլէրին էթինի վէ աթլար իլէ անլէրէ
պինամիշ օլանլարընն էթինի վէ հուրը իլէ գուլ վէ
քիւչիւք իլէ պէօյիւք, ճիւմլէսինինն էթինի եէյէ-
սինիպ՝ տէտի։
19 Վէ ճանավար իլէ տիւնեա մէլէքլէրի վէ անլէ-
րին ճիւնուտլարընընն աթա պինամիշ օլան իլէ վէ
անըն ճիւնուտը իլէ մուհարէպէ էթմէյէ ճէմ' օլ-
20 տըգլարընը կէօրտիւմ։ Վէ օլ ճանավար վէ անընն
էօնիւնատէ 'ալամէթլէը լէճըա էտիպ՝ անլէր վասը-

*Եոան. անլէրի տէմիր 'ատա իլէ կիւտիւպ

թասընյլէ ճանավարընն տամղասընը գապու էտէն-
լէրի վէ անընն սուրէթինէ սէճատէ էյլէյէնլէրի իչ-
լալ էտէն եալանճը փէյղամպէր անընն իլէ պէրա-
պէր թութուլտուս, իքիսի տէ քիւքիւրտէ եանան
21 աթէշ կէօրիւնէ տիրի տիրի աթընտընտա, վէ պա-
գըյյէսի աթա պինամիշ օլանընն աղզընատան չըգան
գընընճէ գաթլ օլունտընտա, վէ անլէրինն էթինատէն
ճիւմլէ գուշլար տօյտընտա։

ՊԱՊ 20

1 Վէ էլինատէ հավկէնինն անախթարը վէ պիր պէօ-
յիւք զէնճիր պուլունարագ՝ սէմաատան նիւզուլ
2 էտէն պիր մէլէք կէօրտիւմ, վէ էժտէրի՝ օլ
գատիմ եընլանընը, քի Իպլիս վէ Շէյթան տընը, թու-
թուպ անը պինդ սէնէ միւտտէթ իչիւն պաղլատընը,
3 վէ անը հավկէյէ աթընպ վէ գափայընպ՝ իւզէրինի
միւհրընէտի. թա քի արթընդ պինդ սէնէ թէմամ օլ-
մայընճա թա'իֆէլէրի իզլալ էթմէյէ. վէ անտէն
սօնրա պիր ազ վագընթ իչիւն չէօզիւլսէ կէրէք
տիր։
4 Վէ թախթլար կէօրտիւմ, վէ իւզէրլէրինատէ օ-
թուրտընլար, վէ անլէրէ հիւքմ սէլահիյէթի վէ-
րիլտի, վէ ճանավարա վէ անընն սուրէթինէ սէճ-
տէ էթմէյիպ՝ ալընլարընտա վէ էլլէրի իւզէրինատէ
տամղայը գապու էթմէյէրէք, ֆիսուսընն չէհա-
տէթի վէ Ալլահընն քէլամը իչիւն գաթլ օլունան
քիմսէլէրինն ճանլարընընը կէօրտիւմ. պունլար եա-
շայընպ՝ Ղրիստոս իլէ պէրապէր օլ պինդ սէնէ միւտ-
5 տէթ սալթանաթ էթտիլէր։ Լաքին էօլիւլէրինն
պագըյյէսի օլ պինդ սէնէ թէմամ օլմայընճա տի-
6 րիլմէտիլէր. պիրինճի գըյամէթ պու տընր, Պի-
րինճի գըյամէթտէ հիսսէսի օլան քիմսէ միւպա-
րէք վէ մուգաատէս տիր. պունլար իւզէրինէ
իքինճի էօլիւմիւն հիւքմիյէթի եօգ տընր. անճագ

անլեր Աւետրն վէ Քրիստոսըն քեահինլերի օլուպ՝
անըն իլէ պէրապէր պիդ սէնէ սալթանաթ էտէ-
ճէքլեր տիր։
7 Վէ պիդ սէնէ թէմամ օլտըգտա՝ շէյթան քէն-
8 տի գընատանընտան սալը վէրիլիպ, Զէմինին տէօրթ
քէօշէսինտէ օլան թո՛իֆէլերի, է՛տէ Գոգ վէ
Մագոգը, (քի միգտարը տէնիզ գումու կիպի
տիր,) իգլալ վէ մուհարէպէյէ ճէմ՝ էթմէյէ չը-
9 գաճագ տըր։ Վէ եէր երեզիւնէ չըգըպ մուգատ-
տէսլերին օրտուսընը վէ տէվկիւլիւ շէհրի իհաթէ
էթտիլեր։ Վէ Աւետրն թարաֆընտան սէմտատան ա-
10 թէշ էնիպ՝ անլերի թէլէֆ էթտի։ Վէ անլերի
իգլալ էտէն Իպլիս՝ ճանավար իլէ եալանընը փէյ-
ղամպէրին պուլունտըգլարը աթէշ վէ քիւքիւրտ
կէօլիւնէ աթըլտը, վէ կէճէ կիւնտիւզ էպէտ իւլ
ատպատ՝ ազապ օլունաճագլար տըր։
11 Վէ պիր պէօյիւք պէյազ թախթ վէ իւզէրինտէ
օթուրանը կէօրտիւմ։ անըն հուզուրընտան զէ-
մին իլէ սէմտ ֆիրար էտիպ՝ անլերէ պիր մահալ
12 պուլունմատը։ Վէ էօլիւլերի, քիւչիւքլերի վէ
պէօյիւքլերի, Աւետրն հուզուրընտա տուրուր
կէօրտիւմ։ Վէ քիթապլար աչըլտը, վէ հայաթ
էնճիլը օլան տիկէր պիր քիթապ աչըլպ՝ էօլիւ-
լեր քիթապլարտա եազըլմըշ օլան չէյլեր իւզէրի-
13 նէ՝ ամէնէրինէ կէօրէ հիւքմ օլունտըլար։ Վէ
տէնիզ քէնտի տէրուններնտէ պուլունան էօլիւլերի
թէսիիմ էթտի, էօլիւմ վէ հավիյէ տախի քէնտի-
լերտէ պուլունան էօլիւլերի թէսիիմ էյլէտիլեր։
վէ հէր քէս՝ ամէնէրինէ կէօրէ հիւքմ օլունտու։
14 Վէ էօլիւմ իլէ հավիյէ աթէշ կէօլիւնէ աթըլտը-
15 լար։ Իքինճի էօլիւմ պու տըր։ Վէ հէր քիմ քի
հայաթ քիթապընտա գայտ օլունմըշ պուլունմա-
տը իսէ, աթէշ կէօլիւնէ աթըլտը։

ՊԱՊ 21

1 Վէ եէնի պիր սէմա իլէ եէնի պիր զէմին կէօր-
տիւմ, չիւնքի էվվէլքի սէմա իլէ էվվէլքի զէմին
2 կէչտի իտի, վէ արթըգ տէնիզ եօգ իտի։ Վէ
[պէն Յովհաննէս] մուգատտըս չէհրի, եա՛նի եէնի
Երուսաղէմի, զէվճի իչիւն ժիւզէյյէն պիր կէլին
կիպի հազըրլանմըշ օլարագ, Աւետրն թարաֆըն-
3 տան սէմատան էնիճքտէ կէօրտիւմ։ Վէ սէմա-
տան պիր պէօյիւք սէտա իշիթտիմ քի՝ Իշթէ Աւ-
ետրն վէսքէնի ինսան իլէ օլուպ՝ Ո անլէր իլէ
սաքին օլաճագ տըր, վէ անլէր անըն գավմը օ-
լուպ՝ Աւետրն քէնտիսի անլերին Աւետրը օլարագ,
4 անլէր իլէ պէրապէր օլաճագ տըր։ Վէ [Աւետրն]
անլերին կէօզլերինտէն ճիւմլէ կէօզ եաշլարընը
սիլէճէք, վէ էօլիւմ արթըգ օլմայաճագ, վէ ար-
թըգ հիւզն վէ ֆէրեաատ վէ աղրը պուլունմայա-
ճագ տըր։ զիրա էվվէլքի շէյլէր կէչտի՝ տէր իտի։
5 Վէ թախթտա օթուրան՝ Իշթէ հէր շէյի եէնի
եափարըմ՝ տէտի։ վէ պանա տէտի քի՝ Եազ,
6 զիրա պու սէօզլէր հազգ վէ սաատըգ տըր։ Վէ
պանա տէտի քի՝ Թէմամ օլտաւ։ Ալֆա վէ Օմէգա,
Իպթիտա վէ Ինթիհա պէն իմ։ պէն սուսայան
քիմսէյէ հայաթ սույունըն փուհարընտան ժէճ-
7 ճանէն վէրէճէյիմ։ Ղալիպ օլան՝ ճիւմլէ շէյլերէ
վարիս օլաճագ, վէ պէն անըն Աւետրն օլաճաղըմ,
8 օ տախի պէնիմ օղլում օլաճագ տըր։ Լաքին գօր-
գագ վէ լիմանսըզ վէ ժէքքուճ վէ գաթիլ վէ զի-
նաքեար վէ սիհրպազ վէ փութփէրեսթ վէ ճիւմ-
լէ եալանճը օլանլարընն հիսսէսի աթէշ վէ քիւ-
քիւրտլէ եանան կէօլիւն իչինտէ օլաճագ տըր։
Իքինճի էօլիւմ պու տըր։
9 Վէ եէտի ոօն պէլալարլէ տօլու եէտի թասը
թութան եէտի ժէնքտէն պիրի եանընմա կէ-
լիպ, պաճա խիթապէն՝ կէլ, տանա Գուզունըն

10 ջեվճեսի օլան կելինի կեօսթերէյիմ՝ սեսիս վէ
բուհուա պէնի պէօյուք վէ եվուքսէք պիր տաղ
կէօթիւրիւ՝ օվ [պէօյուք] շէհրվ, եա՛նի մու
գաւտէս Երուսաղէմի Ալլահ թարաֆընտան սէ
ռատան նեւզուլ էթմէքտէ պանա կեօսթերտի
11 վէ իւզերինտէ Ալլահըն ճէլալի պուլունուպ՝ նու
բու փէք գըյմէթլի թաշա, եա՛նի պիլլուր կիպի
12 բուշէն եէշիմ թաշընա պէնգզեր իսիս վէ անըն
պէօյուք վէ եվուքսէք պիր սուրու վէ օն իքի
գափուսը վէ գափուլար իւզերինտէ օն իքի մէլէք
վէ եազըլը իսմլէր վար իսիս, պուննար տախի պէ
նի Իսրայէլին օն իքի սըպթընըն իսմլէրի իսիս
13 Շարգ թարաֆընտան իւչ գափու, վէ շիմալ թա
րաֆընտան իւչ գափու, վէ ճէնուպ թարաֆըն
տան իւչ գափու, վէ ղարպ թարաֆընտան
14 գափու. վար իսիս, վէ չէհրին սուրընըն օն ի
թէմէլի օլուպ՝ անլէրտէ Դուզուննըն օն իքի
15 սուլընըն *իսմլէրի վար իսիս, վէ պանա խիմ
էտէնին էլինտէ՝ շէհրի վէ գափուլարընը վէ
րընը էօվմէք իչիւն պիր ալթուն գամըշ վար իսիս
16 վէ շէհր միւրէպպա՝ օլուպ՝ ուզուննըղը էննին
միւսաւի տիր. վէ ղէյէ շէհրի օվ գամըշէ էօվ
տուքտէ, օն իքի պինգ օգ աթընը կէլտի. ուզուն
17 ըղը վէ էնի վէ եվուքսէքսիկ միւսաւի տիր, վէ
անըն սուրընը էօվչտուքտէ՝ ինսան էօվիւսիւ,
եա՛նի միլէյին էօվէ-սիւյէ նիւզ գըրգ տէօրթ
18 գըրա՝ կէլտի, վէ սուրընըն պինտսը եէշիմտէն
օլուպ՝ շէհր վահք սըրչայա պէնգզեր իսիս ալթուն
19 իսիս, վէ շէհրին սուրընըն թէմէլլերի տիւրլիւ
տիւրլիւ գըյմէթլի թաշլարըլէ միւզէյյէն օլուպ՝
պիրինճի թէմէլ եէշիմ, իքինճիսի կէօք եազուդ,
իչիւնճիսիսիւ պալըմայի, տէօրտիւնճիսիսիւ զիւմ-
20 բիւտ, պէշինճիսի *ազիզ, ալթընճըսը գըրմըզը

*Պ—'ԳԸ՚Ը՝ օն իքի իսմլէրի

թիլլէր վէ փութփէրէսթլէր վէ եազանը սէվիպ
իրթիքեապ էտէնլէրին ճիւմլէսի իսրիճ տիրլէր։
3 Պէն Ցիսուս պու չէյլէրի սիզէ քիլմըսլէրտէ չէ-
հատէթ էթմէք իչիւն մէլէյիմի իրսալ էյլէտիմ.
պէն Դաւիթին ասլը վէ նէսլի օլուպ՝ օվ բուշէն
7 սապահ Եըլդըզը իմ, վէ Իուհ վէ կէլէն՝ կէլ
տէրլէր. վէ իչիտէն՝ կէլ տէսին. վէ սուսայան
կէլսին, վէ իսթէյէն՝ հայաթ սույունտան սէվճա-
նէն ալսըն։
18 [Զիրա] պէն պու քիթապընը փէյղամպէրլիք
սէօզլէրինի իչիտէն հէր պիր քիմսէյէ չէհատէթ
էտէրիմ քի՝ էյէր պիր քիմսէ պունլարա զամմ
էտէրսէ, Ալլահ օվ քիմսէյէ պու քիթապտա եա-
զըլմըշ օլան պէլալարը զամմ էտէճէք տիր, վէ
էյէր պիր քիմսէ պու փէյղամպէրլիք քիթապընընը
սէօզլէրինտէն չըգարըր իսէ, Ալլահ անըն նասի-
պինի հայաթ քիթապընտան վէ մուգատտաս շէհր-
էն վէ պու քիթապտա եազըլմըշ օլան չէյլէր-
էն չըգարաճաք տըր։ Պու չէյլէրի շէհատէթ է-
տէն՝ պէլի, թէզ կէլէրիմ՝ տէյօր Ալլահ, նա Բապը
տէն՝ պէլի, թէզ կէլէրիմ՝ տէյօր Ալլահ, նա Բապը
Ցիսուս, կէլ։ Բապըմըզ Ցիսուս Քրիստոսըն չի-
նայէթի ճիւմլէնիզ իլէ օլսուն։ Ամին։

1

Ա.ԱԲԵԼՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ
Գոս. Библиотека
ԵՐԵՎԱՆ
Կա. 4 Մա ԱՄԱՆ 8
Ա. ՄԱՄԻԿՈՆՅԱՆԻ ՄՈՒՏԻ

ՀՀ Ազգային գրադարան
NL0653854